

चिरिया इत्यादि ॥ प्रथमतो नैरयिकोपसिद्धितेयुः षडुर्ध्वित्वानेवंछात्रियाः चिच्छनीया एतौ नन्तरायताद्विममक्रियां कुर्वेति परस्परामताये
 स्येवपन्नं चित्तमीदं, ततो नैरयिकादिस्त्री नन्तरमाणता द्वियत एकसमये चत्तक्रिया कुर्वेतीति चिरय तत उद्धृता इति ॥ उद्धृता संज्ञा कस्या
 योगादुत्पद्यते इति वक्ष्यः । तथा यत उद्धृता स्त्रीयेकरा द्यक्तवन्तिभो यस्तदेवा वासुदेवा माशङ्कित्वा द्यक्तवन्तिभो रत्नाभिष सेनापतिप्रमुखादि
 नु स्तानि क्रमेण चत्तव्यामीति द्वारकाबावसेपायोः, चित्तरत्नैस्तु सूत्रकदेव वक्ष्यति, तत्र प्रथमतोत्तक्रियामभिचिरिस्तुराह-जीवेवं जते ।

११ ॥ नेरुद्वयस्युत्तकिरिया स्युत्तरपुगसमयउद्धृता । तित्यगरचक्षिधलदेव वासुदेवमक्रालियर
 ॥ दारगाहा ॥ जीवेण जते ! स्युत्तकिरिय करेज्जा ? गो० ! स्युत्येगतिपु करेज्जा कत्येगइए नो
 न नेरुद्वपु जाय येमाणिपु नेरुद्वपुण जते ! नेरुद्वपुसु स्युत्तकिरिय करेज्जा ? गो० ! णोइणठे समठे ।

ज्ञा । तोर्चकरचक्रिबलदेव वासुदेवनां कतिकरव्यानि ॥ १ ॥ द्वारगाया ॥ जीवो जदत्त । चत्तक्रियां कुर्पोत् ? गो० तम ।
 / त्त्येकको मेव कुर्पोत् । एव नैरयिक (प्रचति) यावद्देमानिकः । नैरयिको प्रदत्त । चत्तक्रिया कुर्पोत् ? गो० तम ।

- । चैरेकप्रेतकिरिया पचत्तरं एमसमयउद्धृता । तित्तरचक्षिधलदेववासुदेव भक्तिकरचक्षिधलदेववासा ॥ १ ॥ भारकादि २४ दण्डि
 ने नारको चत्तरकिवाकरे परंपरामत पचत्तरकरो नारकोवो यावा क्रियां २ एकेसमये चत्तक्रिया करे ववो चिच्छावो ववो केवो बोनि
 मोर्चकर २४ पक्षवत् १५ वसुदेव ८ वासुदेव मच्छोक्त ववो चत्तवत्तना १४ एव एवर्च चिच्छावो व्यपजे इत्यादि प्रत्य । जीवेच मते, प्रतद्विर
 । । कोव येमयवन् चत्तकज्जा केवको विवाकरे एतावता मीचकाव ए प्रत्य । मावता चरयेगतिपुकरेज्जा च० मोर्चरेज्जा एव चैरेए जाव
 वए । देवोतम केतवाकोव चत्तक्रिया करे मतुचना सामग्येये केतवाकोव चत्तक्रियाकरे तेकिम नारकोने देवमे तिर्येवमतिने सामग्रिये करो
 ने इम नारकोनाएचकवी मदी वेमानिबगदछकसमं इमकोन जाववो । चैरेएएवं भते प्रतकिरियकरेज्जा । नारकोमेव देमगवन् चत्तक्रिया करे ।

केरिया इत्यादि ॥ मन्मत्तो नैरत्यक्तोपसचितेषु ऋषिर्षिष्ठतिस्वानेर्षतः क्रिया चिन्तनीया ततो नन्तराभताक्षिमसाक्षिणां कुर्वेति परम्परामताये
 श्रीबभ्रुर्दं चिन्तनीयं, ततो नैरत्यक्ताक्षिणी मन्तरमागता क्षियंत एकसमये अन्तर्क्रियां कुर्वेतीति चिन्त्य तत उवाहति ॥ उवाहा यत् अस्या
 दोषादुत्पद्यते इति ब्रह्मन्, तथा एत उवाहा स्तोत्रेण दक्षवर्तिनो ब्रह्मदेवा वासुदेवा मावर्तितो रत्नाक्षिप सेनापतिप्रमुखादि
 तवति तत स्तात्रि ब्रह्मेव वस्तुव्यतीति शरणावासेपाद्यो, चित्तराशेस्तु ब्रह्मदेव ब्रह्मति, एव प्रथमतोऽन्तर्क्रियामन्त्रिचिह्नसुराह-लोचनेन जते ।

सम्पत् ॥ ११ ॥ नैरद्वयस्युत्तिकरिया स्युत्तरएगसमयउवाहा । तित्यगरचक्षिद्यलदेव वासुदेवमन्त्राखियर
 यणाय ॥ १ ॥ वारगाहा ॥ लोचनेन जते ! स्युत्तिकरिय करेज्जा १ गो० । स्युत्त्येगतिए करेज्जा कत्येगइए नो
 करेज्जा, एव नैरइए जाय येमाणिए नैरइएण जते ! नैरइएसु स्युत्तिकरिय करेज्जा १ गो० । जोइणठे समठे ।

याऽनन्तरसेकसमयमुवाहा । तोपकरचक्षिब्रह्मदेव वासुदेवमन्त्राक्षिब्रह्मनि ॥ १ ॥ वारगाहा ॥ लोचो प्रदत्त । अन्तर्क्रियां कुर्वातु १ गो० ।
 अत्येकः कुर्वातु, अत्येकको नैव कुर्वातु । एव नैरत्यि (प्रवृत्ति) यावद्देमात्मिका । नैरत्यिको प्रदत्त । अन्तर्क्रिया कुर्वातु १ गो० ।

मन्त्रि विद्या ब्रह्मे । चैरीवर्षतक्षिरिया एवंतरएगसमयउवाहा । तित्यगरचक्षिब्रह्मदेववासुदेव अक्षिब्रह्मवायदारमाहा ॥ १ ॥ वारगादि ११ एणवे
 विद्यावित्तये नारको अन्तर्क्रियाकरे परपरामय पन्मन्तरको नारकोपो पाया क्षिर्वा २ ब्रह्मेसमये पन्मन्त्रिया करे ब्रह्मो विद्यापो ब्रह्मो वेदो योनि
 मे जपये तोबेकर २१ पन्मन्त्र ११ ब्रह्मदेव ८ वासुदेव मन्त्रलोचन ब्रह्मो पन्मन्त्रना ११ रज एवर्ष क्षिर्वापो जपये इत्यादि प्रत्य । लोचनेन भन्ते, मन्त्रादि
 रं करेज्जा । लोच देमगवन् पन्मन्त्रवर्षा वेदो विद्याकरे एतावता मोचवाय ए प्रत्य । भावमा पर्येगतिएकरेज्जा १० लोचरेज्जा एव चैरइए जप
 येमादिप । देमोतम वेतकाकोच पन्मन्त्रिया करे मनुष्यना सामग्रीवे वेतकाकोच पन्मन्त्रियाकरे तेद्विन् नारकोजे देवने तित्येवमतिमे सामग्रिये करो
 मे इज नारकोमाइएब्रह्मो मांको देमानिब्रह्मइएब्रह्मग इमकोच जांबवा । चैरइएएवं भन्ते मन्त्राक्षिब्रह्मरेज्जा । नारकोभवे देमगवन् पन्मन्त्रिया करे ।

स्मरामता इति निरूपयितुं काम आह-नेरहपाश प्रती। इत्यादि ॥ प्रसभम् सुगम् । अन्तरागतता अपि सत्ताकिया पुषेति पर
स्मरामता अपि तत्र रथद्वर्कराधाभुक्तापञ्चमस्ताव्योऽन्तरागतता अपि भूमप्रभापृथिव्यादिस्य; पुनः परस्परागततायेय तथास्वाभावा ये नमेव विज्ञेयं
प्रतिविपादयितुं, मूलसतकमाह-एव रथद्व्यध्रापुठविनेरहपाशि इत्यादि ॥ शुभम् असुरकुमारारूढः क्षान्तिक्षुमारपयवसाभाः पृथिव्यपक्षसरप

गयावि श्रुतिकिरियं पकरति परपरागयावि श्रुतिकिरिय पकरति । तेउवाउबेइदियतेइदियधउरिविया नो
 श्रुणतरागया श्रुतिकिरिय पकरति परपरागया श्रुतिकिरिय पकरति सेसा श्रुणतरागतावि श्रुतिकिरियं पक
 रति परपरागयावि श्रुतिकिरिय पकरति । श्रुणतरागयाण नते ! णेरइया एगसमएण केयतिया श्रुतिकिरिय
 पकरति ? गीयमा ! जहन्तेण एक्कोया दोवा तिविवा उक्कोसेण दस । रयणप्पन्नापुबोविणेणरइयावि एव

सप्तमापचिषोनेरियाः । असुरकुमारा यावत्सन्ति कुमाराः । पृथिव्यम्बनस्य तिलकापिषा ज्ञानस्तरागताः अप्यस्तक्रिया प्रकुर्वन्ति परस्परं गता अप्यस्तक्रियां प्रकुर्वन्ति । तेषां यद्वाङ्मन्यपथीन्द्रियचतुरिन्द्रिया नो ज्ञानस्तरागता अप्यस्तक्रिया प्रकुर्वन्ति । होया ज्ञानस्तरागता अप्यस्तक्रिया प्रकुर्वन्ति परस्परं गता अप्यस्तक्रिया प्रकुर्वन्ति । ज्ञानस्तरागता प्रवृत्त । नैरयिका एवमुत्तम

[illegible]

४-नेरइएल मते । इत्यादि ५ प्रमथानाद-भोतम । भाषमये, समर्थापुस्तपपल इत्यर्थः, कथमिति चेदुच्यते-इष्ट कष्टकर्त्तव्यः प्रत्ययमात्रात् सु
 म्पद्व्यमथानादिरिष्टसुदरापा मूचति नच नेरयिकावस्थायां चारित्रपरिचाम कथास्मान्नाम्नादिति एवमसुरकुमारोदितं तेषामनिकपपर्ववसानपु
 प्रतिवेपो वच्छः मनुयेतु मये समागतः सम् कथि दन्तक्रिया कुयति यस्य परितुखो चारित्रादिसामग्री कथि न कुयति, यस्तान्निष्ठ इति
 एवमसुरकुमारोदयोपि तेषामनिकपपर्ववसाना प्रत्येक नेरयिकादिबलुविधितिरुक्तकमेव वच्छन्ना सत एवमेते चतुर्विंशतिवक्रायास्तुर्विंशतयो
 प्रयति, अयेते नेरयिकादयः स ५ नेरयिकादिप्रवेस्यो जलतरं मनुयमते समागता एते जलक्रिया कुवेति किंवा तियेगादिवंशवचानेन पर

किरिय करति परपरागया स्युतकिरिय करति ? गोयमा ! स्युतरागयावि स्युतकिरिय करति परपरा
 गयावि स्युतकिरिय करति, एव रयणप्यन्नापुढायेणेरइयावि जाव पकप्यन्नापुढायेनरइया । धूमप्यन्नापुढ
 विणेरइयाण पुच्छा, गोयमा ! नो स्युतरागया स्युतकिरिय पकरति परपरागया स्युतकिरिय पकरति ।
 जाय स्युहे सखमापुढायेणेरइया । स्युसरकुमारा जाय यणियकुमारा । पुढायेस्याउवणस्सइकाडयाय स्युणतरा

इतिवक्रका प्रवन्ति । नेरयिका प्रवण । किमनतरा गता (सख) सन्तक्रिया कुयन्ति परम्परायता सन्तक्रिया कुयन्ति । भोतम ।
 सन्तक्रियायां काय सन्तक्रिया कुयन्ति परम्परायता सन्तक्रिया कुयन्ति, एवं रयणप्यन्नापुढायेनरइया अयि यावत्पुढायापुढायेनर
 यिकाः । धूमप्यन्नापुढायेनरइयाकां पुच्छा, भोतम । नेवानतरागता सन्तक्रिया कुवेति परम्परायता सन्तक्रिया यावत्पुढाया

इत्यववनी कथिने इम १९ इत्यव इरे । चेरावाच भति वि पर्वतरागता सन्तक्रिया करे परपरागया स्युतकिरिय करे । नारको इममवन् भन
 मर मयचर्गति पावने पतक्रिया करे के परपरायत तिरुवदिक मकनो परंपराये पतक्रिया करे । गोयमा पर्वतरागयावि स्युतकिरिय करे प
 रपरागयावि यत करे । हेभोतम सन्तक्रिया करे परपरागता विष पतक्रिया करे । एवं रयणप्यन्नापुढायेनरइया जाय प

आदिप्रवेष्टोऽनाहरमानताः कियत् युक्तसमये अगच्छन्ति प्रावेष्टीत्येव रूपं सूतीयं हारमन्निधिभुराष्ट-धन्तरागपायं नते । इत्यादि ॥ नैरयिक
प्रवाहनम्भरसम्बन्धभागेन समुप्यजबनागता अनतरागता नैरयिका इति प्रागुप्यजबपायेव व्यपदेशाः सुरादिप्रागुप्यजबपायाः, य
मनहरत्रापि तत्प्रागुप्यजबपायेव व्यपदेशे प्रयोजनं चिन्तनीयं शोयं कथं, सम्प्रति एतं वदन्ता कस्यां योगावृत्त्यन्ते इति अनुषंगारमन्निधिपरा
मनहरत्रापि तत्प्रागुप्यजबपायेव व्यपदेशे प्रयोजनं चिन्तनीयं शोयं कथं, सम्प्रति एतं वदन्ता कस्यां योगावृत्त्यन्ते इति अनुषंगारमन्निधिपरा

एकलोधा दोधा तिन्तिद्या उक्कोसेण पच, एय जहा धसुरकुमारा सदेयीया तहा धणियकुमारावि । धण तरागयाण नते ! पुढविकाइया एगसमएण केवइया अतकिरिय पकरति ? गोयमा ! जहन्नेण एगोया दोधा तिद्धिवा उक्कोसेण चत्तारि, एय आउकाइयावि चत्तारि । धणस्सइकाइया ठ, पधिदियतिरिस्क जोणिया दस, तिरिस्कजोणिणीउ दस, मणसा दस, मणूसीउ वीस, धाणमतरा दस, धाणमतरीउ पच

वा त्रयो वोत्कर्षेण दद्यात् । अन्तस्तरागता नदन्त । असुरकुमारार्थं एवमसमेन चिन्त्यस्तोस्तः कियो प्रकुर्वन्ति ? भीतम् । अपर्ययैको वा द्वीवा
तिलो वोत्कर्षेण पश्य । एवं यथासुरकुमारं खदेवीका साया स्तान्तरागता नदन्त । पुषिबीकायिका एवमसमेन चि
यगोस्तत्रिया प्रकुर्वन्ति ? भीतम् । अपर्ययैको वा द्वौ वा त्रयो वोत्कथ्यत सत्वारः । एवमप्यिकायिका अपि सत्वारः । वनस्पतिकायिका
करे । भीतमा खदेव एकोवा दीवा तिष्ठिवा च इह एवमसमेन पुठयो केरसादि एवं जाय वासुवपुठयो केरसादि । २ । १ ।
उरखद दमणीव परतत्रिवा दम रममभागा नारको पिच दम जाकिगे वासुवमभापुडिबीमा नारको तोडये खादिरो । अचतरामबाब भते पञ्चममा
पठयो कररवा एगसमएच केरसा अतकिरिबं करे । दिवे पमगतरामत हेमगबन् पञ्चमभापुडिबी नारको एवममेव केतलोकिवा करे । मोडमा ख
४० एकोवा दीवा तिष्ठिवा च० चत्तारि । देभोतम् अपव्य । १ । १ । १ । उरखद ४ परतत्रिवा करे । अचतरामयाच भते असरकुमार एवमसमेन के
रसा भंतकिरिच करे । पमगतरामत हेमगबन् असुरकुमारो यो खेपमेव केवको परतत्रिवा करे । गोयमा ख० एकोवा दीवा तिष्ठिवा च०

राह-मेरुदण्डं प्रति । इत्यादि ॥ सुगम, मकरं ॥ श्रीवसिष्ठाय नमः संप्रेष्य स्वव्याय इति ॥ वेवसिना सर्वेभ्यः प्रपञ्चोद्दिष्टः वेवसिप्रपञ्चो य
मः श्रुतचर्माधारिचर्मयः तं सनेत भवतया युवते इति श्रवणं आवेन्दुमस्त्यः, भवस्य श्रवणस्य भावः प्रवृत्तिनिमित्तं श्रुतिरश्च श्रवणता श्र
वणमेवेत्यर्थः, आवल्लतसाविस्ववहितसेति शब्दरूपस्य भावः प्रवृत्तिनिमित्तमित्यपि व्याख्यानमस्ति, तथा भववदयः भगवानाह-अत्येनइएह

જોઈશિયા વસ, જોઈશિનીન ધીસ, ઘેમાળિયા સ્થઠસત, ઘેમાળિનીન ધીસ ! નેરહણુનિ
તો સ્થપતર ઉઘહિસા નેરહણુસ ઉવયજોજા ? ગોયમા ! નોઢણઠે સમઠે ! નેરહણુનિતો
સ્થપતર ઉઘહિસા સ્થપરુકમારેસુ ઉવયજોજા ? ગોયમા ! નોઢણઠેસમઠે ! પુથ નિરતર જાય ઘડારિદિણુસ
પુષ્ઠા, ગોયમા ! નો ઢણઠે સમઠે ! નેરહણુનિ જૈવે ! નેરહણુનિતો સ્થપતર ઉઘહિસા પશ્ચિદિયતિરિસ્કજો

[illegible][illegible]

त्वादि ॥ पुनरपि प्रसवति-बहु प्रवृत्त । क्षेत्रसिप्रवृत्तं यमं क्षेत्रेन अवृत्ततया ॥ क्षेत्र क्षेत्रं योहि युक्तेभ्यः इति ॥ इह क्षेत्रं क्षेत्रमावाप्तिं सृज्यते
तस्या निमित्तज्ञतो यः कृत्स्नसम्पन्नः सोपि कारकेकार्योपपत्तारा होचि सख क्षेत्रसिगा याया त्वस्मरया या उपविष्ट इति क्षेत्रसिङ्ग य क्षेत्रसिप्रवृ
त्तस्य यमस्य योता क्षमितिपूर्ववत् क्षेत्रसिङ्गो योचि यथोक्तद्वया सृज्येत तदयं क्षेत्रानीयाद्वस्यधो, जगत्तानाह-क्षयेगङ्गा इत्यादि ॥ पुनरपि प्रसव
ति-यो प्रवृत्त । क्षेत्रसिङ्गो योपिप्रमथंती वगच्छति सीयत स्तां प्रसृपाते मृदुविवयया कुपात् तथा प्रत्ययेत प्रत्ययविवयया कुपात्, रोषयेत् पि

णिएसु उवयज्जेज्जा ? गोयमा ! स्यत्येगइए उवयज्जेज्जा । जेण नत ! नेरइए
 हितो स्यणतर पच्चिदियतिरिक्कजोणिएसु उवयज्जेज्जा सेण केवल्लिपनत्त धम्म लनेज्जा सयणयाए ? गो
 यमा ! स्यत्येगइए उनेज्जा स्यत्येगतिए ना लनेज्जा । जेण नत ! केवल्लिपनत्त धम्म लनेज्जा सयणया

एष निरुद्धं धायश्चतुर्दिश्विद्येषु मूढ्या गीतम् । नायमप्यः सुमप्यः । नैरयिको नवस्त । नैरयिकोऽप्योऽनभतरमुद्रस्य पञ्चसिद्धयतिथ्यग्योनिष
दुत्पद्यते । गीतम् । अस्त्यक्यः सत्यद्योतास्त्येकको नोत्पद्यते । यो नवस्त । नैरयिकोऽप्योऽनभतरमुद्रस्य पञ्चसिद्धयतिथ्यग्योनिषेत्पद्यते स केऽतिप्र
द्युतः पन्ने सज्जत यवकतया । गीतम् । अस्त्यक्यो लनेतास्त्येकको नो सजेत । यो नवस्त । नैरयिकोऽप्योऽनभतरमुद्रस्य पञ्चसिद्धयतिथ्यग्योनिषेत्पद्यते स केऽतिप्र

॥ इह परब्राह्मण विष्णुः ॥ वाङ्मनसस्त्वयोरपि वाच एवैकमेव भवति । पश्चिदिय तिरिस्त्रिजिह्वा इह तिरिस्त्रिजिह्वा इह मण्डला इह मण्डलो
पा बोध । पश्चिदिय तिरिस्त्रिजिह्वा इह तिरिस्त्रिजिह्वा इह मण्डल । पश्चिदिय तिरिस्त्रिजिह्वा इह मण्डल । पश्चिदिय तिरिस्त्रिजिह्वा
इह । वाङ्मनसस्त्वयोरपि वाच एवैकमेव भवति । पश्चिदिय तिरिस्त्रिजिह्वा इह तिरिस्त्रिजिह्वा इह मण्डल । पश्चिदिय तिरिस्त्रिजिह्वा इह मण्डल ।
पश्चिदिय तिरिस्त्रिजिह्वा इह तिरिस्त्रिजिह्वा इह मण्डल । पश्चिदिय तिरिस्त्रिजिह्वा इह मण्डल । पश्चिदिय तिरिस्त्रिजिह्वा इह मण्डल । पश्चिदिय
तिरिस्त्रिजिह्वा इह तिरिस्त्रिजिह्वा इह मण्डल । पश्चिदिय तिरिस्त्रिजिह्वा इह मण्डल । पश्चिदिय तिरिस्त्रिजिह्वा इह मण्डल । पश्चिदिय तिरिस्त्रिजिह्वा
इह तिरिस्त्रिजिह्वा इह मण्डल । पश्चिदिय तिरिस्त्रिजिह्वा इह मण्डल । पश्चिदिय तिरिस्त्रिजिह्वा इह मण्डल । पश्चिदिय तिरिस्त्रिजिह्वा इह मण्डल ।

कमुत्तपामं उत्पादयेति स ॥ संचाएज्जा ॥ झल्लुयात् झल्लि मससये प्रत चित्रं द्रव्यावित्तिपये नियमरूपं गुणमुत्तरयेत् प्रापनाविस्सुप यिरमस मिय रतिमतीतसूक्ष्माकातिपातादः प्रत्याख्याममेगमतस्य खल्लुयात्तातिपातादेरेव पोयं धर्मपोय इषामि करोतीति पोयपमदम्याविषय तस्मिन्नुपया सः पोयपोपवासः तं प्रतिपनु झल्लुयात् १ प्रर्गवानाद-अत्येगईए इत्यादि ॥ इह तिरिवा मनुयाका ॥ प्रवमस्यपतोऽवधिभोपकायते किंनु गुणवो गुणार्थं सोसप्रतावर्योऽस्मापि विद्याने तथा किमस्यावचिञ्चाम सुयद्यतिं विद्या नेति प्रद्वयति-जेव प्रये । इत्यादि ॥ यस्य गीसप्रतावित्ति

जते ! ध्यान्निणिथोहि यनीणसुयनाणाह उप्पामिज्जा सेण संचाएज्जा सीलवा वयथा गुणंवा वेरमणंवा पच्च रक्काणया पोसहोययासथा पन्निवज्जिहए ? गोयमा ! अत्येगतिए संचाएज्जा अत्येगइए नो संचाएज्जा , जेण जते ! संचाएज्जा सीलवा जाव पोसहोयवास वा पन्निवज्जिहए सेण उहिनाण उप्पामिज्जा ? गोय

पो प्रवत्त । ध्यान्निनिबोपिक्काममुत्तपामं उत्पादयेत्स झल्लुयात्ताति वा प्रत वा गुणं वा विरमत्तं वा प्रत्याख्याम वा पोयपोपवासं वा प्रति पनुं ? गोतम । अरत्यक्कः झल्लुयात् अरत्येक्को नो झल्लुयात् । यो प्रदत्त । झल्लुयात् झल्लि वा मावत्पोपवासं वा प्रतिपनु सोवविषया ममुत्पादयेत् ? गोतम । अरत्येक्क उत्पादयत् अरत्येक्को नोत्पादयत् । यो प्रदत्त । अथपिञ्चाममुत्पादयेत्स झल्लुयात्तलोत्तुखानारारवमना

पावे । जेवं भते उरवेज्जा पन्निज्जापोवत्त । जे इममवन् सहाय प्रतोय पावे । सेवधाभिबोदियपावमुयवावा उपादिज्जा । ते मतिपानं द्रुत प्रानने उपार्त्त । इता गोयमा उपावत्त । उभोतम उपावे । जेव भते ध्यान्निनिबोदियवावसहावा उपादिज्जा सेवं संचाएज्जा । जे इममवन् म तिपानं द्रुतप्रान उपावे ते अरवे । सोसंवा रयंवा गुणवर्देवा वेरमणंवा पन्निज्जावा पोसहोयवासवा पन्निवज्जिहए । गोसप्रत १२ गुणयेत विरतप वा प्रत्याख्यामपवा पटमादि पोयप उपवास पन्निवत्त । गोसमा अरत्येगइए मी स० । उभोतम जेतकाएव अरितक्के जेतकाएव न करणम् । प्रवं भते संचाएज्जा सोसंवा जाव पोयवाववासवा पन्निवज्जिहए । जे इममवन् अरसक्के ते गोसमत १२ अत वावत् पोयपउपवास पन्नि

कीपातिस्वयमप्यबधेत्, नमस्मान्नाह-अविनश्यत्वादि ॥ पुनः प्रसवेति-जयन् । यदुचीतमस्वयेत रोषयेत्, य आनिमिकोपिबभूवमुतक्षाने उत्पादये
त् प्रगल्भाकाह-इदं तन्मुमती प्रताभौतम । उत्पादयेत्, कबलिमद्यतपममवमदुनादवदप्य सयी प्रायात् प्रप्य प्रसपति-यो प्रदक्षानिनिपापि

ए सेण केयउयोहि युक्केज्जा ? गोयमा । अत्येगइए युक्केज्जा अत्येगइए नो युक्केज्जा, जेण जेत । सु
ज्जेज्जा सेण सद्वहेज्जा पप्पिण्णज्जा रोएज्जा ? गोयमा । सद्वहेज्जा पप्पिण्णज्जा रोएज्जा, जेण जेत । सद्वहे
ज्जा पप्पिण्णज्जा रोएज्जा सेण अ्यानिमियोहि यनाणमुयनाणाइ उप्पाळेज्जा ? गोयमा ! उप्पाळेज्जा, जेण

बोधिं सुप्पेत । भौतम । असयेकको बुप्पेतारस्वेकको नो सुप्पेत । यो प्रदक्ष । मुच्येत स (ता) मवुणत्ते मत्तयेत् रोषयेत् ? गोतम । मवु
पाते मत्तयेत् रोषयेत् यो जयन् । मवुपाते मत्तयेत् रोषयेत् य आनिमिकोपिबभूवमुतक्षाने उत्पादयेत् ? इत्थ गोतम । उत्पादयेत् ।

को हेममयन् नारकीबो यत्तत्तर बहाने नारकीमाहि छपणे । म्मेयमा नोरचडु बभूवे । हेवौतम एषधे धमम नरो । वेरएएए अंति वेरएएज्जा य
तरे बवहिंसा । नारकी हेममयन् नारकीएके धमगतदं बवीनि । पचिदिबतिरिक्खवाविण्य बवखेज्जा । पचिदिबतियेवबोमिक्ख छपणे । योबना यरये
मारए बवखेज्जा । हेभौतम कीरे छपणे । यरियरए नो बवखेज्जा कीरे न छपणे । येव अंते वेरएज्जा यत्तत्तर पचिदिबतिरिक्खवाविण्य सु ययव
ज्जा । की नारकीबो हेममयन् यत्तत्तर पचिदिबतिरिक्खवाविण्य सु ययवज्जा । येव केवविज्जा यत्तत्तर पचिदिबतिरिक्खवाविण्य सु ययव
नामा बोव पामि । नाबमा यत्तत्तरए केवविज्जा यत्तत्तरए की बभेज्जा । हेभौतम केवविज्जा यत्तत्तरए की बभेज्जा । हेभौतम केवविज्जा यत्तत्तरए की बभेज्जा
पामि । जेव अंते बवकोपकस यम्य केवविज्जा यत्तत्तरए । जे हेममयन् केवको बवितधमने पामि चंमखबानी । येव केवविज्जा यत्तत्तरए की बभेज्जा । ते केववि
बरो बभे । याबमा यत्तत्तर की बुक्खेज्जा यत्तत्तरए या ब । हेभौतम कीरे बभेज्जा यत्तत्तरए । येव अंते केवविज्जा यत्तत्तरए की बभेज्जा । ते केववि
रएज्जा । जे हेममयन् केवविज्जा यत्तत्तरए की बभेज्जा । नाबमा यत्तत्तरए की बभेज्जा । हेभौतम यत्तत्तरए की बभेज्जा । हेभौतम यत्तत्तरए की बभेज्जा ।

हृत्वात् प्रगवाभापु नाप्यनयोः समस्य तिरिद्या प्रवस्त्रभावात् तया ह्यपपरिभासासंज्ञाया अत्रावे मन्त्रपर्यवधानस्वरान्नायः शिबुरेव यथाच तिर्यक्पर्वेद्विपयपदस्वङ्गमुक्तं तथा मनुष्यविपयगतिं वक्तव्यं नवर मनुष्येण सर्वत्राप्यवस्थात् मन्त्रपर्यवधानकोशप्रधानमन्त्रे ऽपि

तिरिक्कजीणिएसु जाव जेण जते ! त्रिहिनाण उप्पाळिज्जा सेण सचाएज्जा मुळेनविस्ता अणगारिअ पव्हइसए ? गोयमा ! अत्येगतिए सचाएज्जा अत्येगतिए नो सचाएज्जा । सेण जते ! सचाएज्जा मुळेन यिस्ता अणगारात् अणगारिय पव्हइसए सेण मणपज्जावनानाण उप्पाळिज्जा ? गोयमा ! अत्येगतिए उप्पाळिज्जा अत्येगतिए नो उप्पाळिज्जा । जेण जते ! मणपज्जावनानाण उप्पाळिज्जा सेण केवउनानाण उप्पाळिज्जा ? गोय

प्रदत्त । अवधिपानमुत्पादयेत् अक्षुपांमुक्थो धूत्वागारावनगरता प्रप्रचित्तुम् ? गोतम । अस्त्यहकः अक्षुपादस्त्येकको भो अक्षुपात् । यो प्रदत्त । अक्षुपादनारावनगरता प्रप्रचित्तुम् मन्त्रपर्यवधानमुत्पादयेत् ? अस्त्येककः अक्षुपादस्त्येकको भो उत्पादयेत् । यो प्रदत्त । मन्त्र प यवधानमुरपादयेत् केवसज्जानमुरपादयेत् ? गोतम । अस्त्येककः अक्षुपादस्त्येकको भो उत्पादयेत् । यो प्रदत्त । अक्षुपादनाममुरपादयति सु

पंचिदिभित्तिव्यापिपसु । जेभीतम जिम पंचिद्वि तियसुमानिकको कट्टा तिम जांविरो । अत्र लेख भते योहिबाव कयाळिज्जा सेव सबाळिज्जा मंदवदिता । जे बाकी जेभनम् पयधि उपाने ते पयधि उपानोने वारिपवो वारे । वामारापो पचागरिय पव्वत्तए । पामारथको पचामारम प्रमे । बावमा अयेगए उपाएव्या अयेगए भो सु । जेभीतम कोरव टोपा सेवमे कोर दोचा न सेवमे । सेवम् भते उपाएव्या अत्र पव्वत्तए व्या । ते निवे जेभनम् करसके जाकिमे प्रप्रको सेवमे । सेवमते मणपज्जावनानं कयाळिज्जा । ते इमतम् मन्त्रपर्यवधानमे उपावो सेवमे । गावमा अयेग ए ४० पयेगए भो कयाळिज्जा । जेभीतम कोर उपाने कोर न उपाने । जे ४० मते नचपव्वत्तवार्थ उपानेव्या । जे जेभनम् मन्त्रपर्यवधानमे उपा व । सेव केवसबाव उपानेव्या । ते केवसज्जानमे उपाने । गोयमा अयेगए ४० पयेगए भो ४० । जेभीतम कोर उपाने कोर न उपाने । अच

पयमरुष्टपरिबामप्राज्ञात अवधिज्ञानावरचरुमरुष्टावपक्षेण सत्पादयेत् छेपस्तु नैत्यर्थं, अवधिज्ञानानन्तरं मनःपयवप्रानि द्रष्टव्यं मनःपयवप्रानि वा उन्मत्तारस्य प्रवर्ति " त सख्यस्वसुष्ठु प्यभाधरिद्विषयसविधिरिद्विमतो इतिवचनात्, यथाऽन्यथात्वाभेद प्रत्ययलि-ल्लव जते । इत्यादि ३ सुखी द्विधा द्रव्यतो भावतय द्रव्यतः केद्याद्यनपनेन प्राप्तं सर्वसङ्गपरित्यागेन तत्रेष्ट द्रव्यमुक्तत्वायम्भवात् ज्ञाधमुबहः परिरुष्ट ते सुखी मूल्या अगारात् स्वामयकृपात् विनिपत्य न विद्यते अपारं यद् द्रव्यतोभाववधय यस्यावायनवार सङ्गावतोऽनगारता तां प्रमजितुं श्य

मा ! अत्येगतिं उपाक्रिञ्जा । जेण जते । उहिनाण उपाक्रिञ्जा सेण सचा एज्जा मुक्खविज्ञा अगाराच अणगारिय पसुइइए ? गोयमा ! जोइणठे समठे णेरइएण जते । णेरइएहि तो अण्णवर उमुहिता मणुस्सेसु उववज्जेज्जा ? गोयमा ! अत्येगतिं उववज्जेज्जा नो उववज्जेज्जा, जेण जते ! उववज्जेज्जा सेण केअलि प० धम्म उव्वेज्जा सवणयाए ? गोयमा ! जहा पचिदिय

रता प्रमजितुम ? गोतम ! नायमर्थः समर्थः । नेरियको जदन्त । नेरियकज्योऽनन्तरमुहस्यं मनुष्येषु उत्पद्येत ? गोतम ! अत्यवबन्ध उत्पद्येतारयेवको नोत्पद्येत । यो प्रवन्त । उत्पद्यत स अत्रलिप्रपन्नं यम उत्तमं प्रवसतया ? गोतम ! यथा पञ्चान्नियतियग्योनिकेषु । यावद्यो

वजे । ओदिवाच उपाक्रिञ्जा । अवधिज्ञानं कर्त्तव्यं । नायमा परित्येवए कर्त्तव्यज्जा परित्येवए ता च । इमेतम कोइ कर्त्तव्ये कोइ न कर्त्तव्ये । ज्वर भते ओदिवाच कर्त्तव्यज्जा सेव संशयज्जा महेमविता । जे जेममवन् पचधिज्ञानं कर्त्तव्ये ते पारिचिज्ञानं सेवके यइअवाच मूको । यागाराथा पपायां तिर्त्ति पक्कातए । यतमार धाणु इवे । गोयमा ओरवइ समइ । इमेतम एवम समम मज्जो । नेरएव भते नेरएविमो अजतर लब्धिता मबल्लेमुसव खेज्जा । मारकोतो जेममवन् मारकोपचे भीखलोने मनुष्यमहि कर्त्तव्ये । भावमा परित्येवए च परित्ये मी च । इमेतम कोइ कर्त्तव्ये कोइ न कर्त्तव्ये । जेव मते कर्त्तव्यज्जा सेव ओरिपिपवर्त्तं धर्मं जेमज्जा कर्त्तव्ये ते नेवको मरुप्पो धसखाभे सुभिल्लधाना यागप,मि । गोयमा जइरा

સ્વપાત્રે વક્ષાનામદેવાના સૈવૃત્યાદોગિરોપાસુ તેણે બોલ્યાના ન કોવલિપ્રસંગે ધર્મે સમરે । શ્રવણસયા શ્રવણેન્દ્રિયસ્યાધાવાત શ્રેય સર્વ નૈરપિય
વત્ ॥ એવ શાવ યાવિયકુમારાદિ ॥ એવમસુરકુમારોએન પ્રકારે શાવદુષ્ણ્ય યાવસ્થાનિતકુમારા', પૃથિવીકાવિયા નૈરપિકેણુ ન પ્રાપિપિચ્ચાતે

યમા ! નોંડળઠે સમઠે । અસુરકુમારેણ જાતે ! અણતર ઉદ્ધિહિત્વા અસુરકુમારેસુ ઉચવજ્ઞેજ્ઞા ? ગોયમા !
જો ડળઠે સમઠે । એવ જાવ યણિયકુમારેસુ । અસુરકુમારાણ જાતે ! અસુરકુમારોહિતો અણતર ઉદ્ધિહિત્વા
પુઢાધિકાઢાસુ ઉચવજ્ઞેજ્ઞા ? હતા ગાયમા ! અત્યેગતિણુ ઉચવજ્ઞેજ્ઞા અત્યેગતિણુ નો ઉચવજ્ઞેજ્ઞા । જણ
જાતે ! ઉચવજ્ઞેજ્ઞા સેણ કીયલિપચ્ચાત ધમ્મ હજેજા સવળથાણ ? ગોયમા ! જો ડળઠે સમઠે । એવ અ
ઉચળસ્સહસુચિ । અસુરકુમારેણ જાતે ! અસુરકુમારોહિતો અણતર ઉદ્ધિહિત્વા તેઉવાઉચેદ્ધિવિયતેહિવિયચઉરિ

છાતે ? ગીતમ । નાયમયઃ સમયઃ । અસુરકુમારા ડઠ્ઠા । અમત્તરમુહુર્ત્વાસુરકુમારપૂરપચાતે ? ગીતમ । નાયમયઃ સમયઃ । એવ યાવસ્થા
નિતકુમારાઃ । અસુરકુમારો ધવલ્લ । અસુરકુમારેભ્યોતત્તરમુહુર્ત્વ પૃથિવીકાવિકેપૂરપચોત ? ગીતમ । અસ્યકલ સ્વપ્પદ્ધાત્તરસ્યલ્લો નોરપદો
ત । યો પ્રદક્કત । તપ્પદ્ધાત સ કોવલિપચ્ચાત ધર્મે સમરે યગલ્લથા ? ગીતમ । નાયમયઃ સમયઃ । એવમસુરપતિનાયિકધણિ । અસુરકુમારો

ઉચવજ્ઞાતિ । અમુરકુમાર કેમગવન્ જોને જલો અસુરકુમારમાણિ છપ્પજે । યોથમા જોશ્વસમઠે એવ શાવ યાવિયકુમારેસુ । કેમીતમ એવ સમય ન
જો દમ જાલ્લી છાતિરકુનાર । અસુરકુમારેભ મંત અમરકુમારજિતો અર્ષતર ઇલ્લહિતા । અસુરકુમાર કેમગવન્ અસુરકુમારો અમત્તર જોને । પુટ
યોવારપમુ ઉચવજ્ઞા । પૃથિવીકાયામાણિ છપ્પજે । હતા ગોયમા અત્યેગતિણુ ઉચવજ્ઞા અત્ય મા હવ । કેમીતમ કોતલા છપ્પજ કોતલા ન છપ
જ । અર્ષ મંતે હવ સેવ કાવલિપચ્ચાત અર્ષ સમચ્ચા સવચ્ચાણ । જે છપ્પજે તે કોવલોપચોત મમસામે સમિસવાને । ગોયમા જો શ્વસમઠે એવ યાવસ્થ
અર્ષુરિ । કેમીતમ એવ સમય નજો દમ અપુ જગલ્લોમે વિવ જાલ્લો । અસુરકુમારેભ મંતે અર્ષતર ઇલ્લહિતા । અમુરકુમાર કેમગવન્ જોને । તેજ

नौ प्रतिपादयति-सैव नतं । सुबोएष्ण मुनेप्रविष्टा इत्यादि ६ सुनेमं, मवर ॥ विच्छेज्जा इत्यादि ७ सिच्चै त समस्ताबभेदयोदिंसितुआण् न
 देत सुभ्ये त सोढासोचस्सकूपममंयसवणणेण् मुभ्येत् सबोपपाइकमजिरपि किमुत्त भवति-सुवदुन्नुआमासत कुयोत्, वाममतरज्योतिफवमा
 निवेणु प्रतियेचो वणज्यो नेरयिक्कस जवस्साआब्बाओरोयिकेवजवपीम्यापुपैपासवमात्, तदेमं नेरयिक्कादिचतुर्वेद्यातिदण्णअमस षिवात्तवाः
 साम्भममसुरकुमारान् नेरयिक्कादिचतुर्वेक्षातिदण्णअमेण षिर्त्तयाति-सुसुरकुमाराण नते । इत्यादि प्राग्वत्, मवरमेतै पृथिव्यएवमसपयितप्यु

મા ! સ્વત્યેગતિએ ઉપ્યાદેજા સ્વત્યેગતિએ નો ઉપ્યાદેજા ! જેણ જતે ! કેવલનાણ ઉપ્યાદેજા સેણ સિજ્જેજા યુજ્જેજા મુઘેજા સર્વદુસ્કાણ સ્વતં કરેજા ? ગોયમા ! સિજ્જેજા જાવ સઘ્વદુસ્કાણ સ્વતં કરેજા ? ગોયમા ! નેરહણ જતે ! નેરહણિહતો સ્થળતર ઉઘ્વહિસા યાણમતરેસુ જોહ્વસિયવેમાણિએસુ ઉવવજ્જેજા ? ગોયમા ! જોહ્વપઠે સમઠે ! સ્થસુરંકુમારાણં જતે ! સ્થસુરંકુમારોહતો સ્થળતર ઉઘ્વહિત્તા નેરહ્વએસુ ઉવવજ્જેજા ? ગો

विद्योत बुध्यत मुष्येत् शब्दुःखानामन्त कुपीन् ? गीतस । विद्योत याज्ञर्यदुःखानामन्त कुपीन् । नैरयिकेभ्यो मन्तरमुद
र्यं शानवन्तरपु ज्योतिर्कर्मनानि केपूत्यपीत ? गीतस । मायपथः । समयः । अतुरकुमारप्योऽनन्तरमुदरप्य नैरयिकेभ्य

भते खेववबाचं व खेव विष्णोर्मां शुणभेव्या आध सव्यदुस्त्राचमत्तं करेव्या । अ हेमसव्यं खेववप्रान्तने उपार्त्ति ते सोभे भूमे खासगी खंडदुस्त्रागे पस्तव
रे । मायसा विष्णोर्दिष्टा आध पतकरेव्या । हेमौतम ते नवै खासगी खंडदुस्त्रागे पस्तवरे ईर । खेरएक गते खेरएडिती पस्तवरं सव्यदिता । नार
को हेमसव्य नारखोर्बो भोसरोने । पारबंमतर खोरखिय येमाविपसु सव्यव्येव्या । भोगव्यभार ख्यावियो वेमानिबनेविये खपवे । गोयसा खारखेसमेडे
हेमौतम एवव सव्यं नवो । पारव्यभाराच मते खसरव्यभारिदिता पस्ततर सव्यदिता खेरएसु खवव्येव्या । यमुरकुमार ईमगवने यमुरकुमारयो य
भवर यमोने नारखोर्मादि खपवे । मोवसा खोरखे सुमडे । हेमौतम एपय सव्य नवो । यमुरकुमाराचं मते सव्यतर सव्यदिता यमुरकुमारियु व

अथ विद्विषममोत्रव्यासमवतल्लोमसकेशविद्वद्व्यासमवाभावात् क्रोधेषु तु सर्वेष्वपि स्थानेषु उत्पद्यन्ते यद्योग्याप्यववायव्यामसम्भवात्, तथा

नोद्वण्ठे समंठे । एव स्याउकाहयादिसु निरंतर ज्ञाणियसु जाय घडारेविणसु । पञ्चिदियतिरिस्सकजोणिय
मणुस्सेसु जहा णेरइए । घाणमतरजोहसियवेमाणिणसु पफुसिहो, एव जहा पुढविकाइत्तंजणिउं तहा स्याउ
काहट्टीयि । वणस्सइकाइत्तं ज्ञाणियसु । तेउकाइएहितां स्यणतर उद्धहिता णेरइएसु
उययाज्जिज्जा १ गीयमा । नो इण्ठे समंठे । एव स्यसुरकुमारसुयि जाय यणियकुमारसुयि । पुढविकाइय

एवमप्यापिकादिसु निरंतरं प्रविशन्त्यन् यावत्तुनिरिगृह्यन् । पञ्चेन्द्रियतियम्योविद्यमनुष्यु यथा नरोपक- । वाममन्तर ज्योतिष्यमाभिबेदु
प्रतिपेयः । एव यथा पृथिवीकायिको द्रवित सप्तपञ्चायिकोयि । वमसपतिजायिको प्रविशन्त्यः । तेवस्कायिको नदन् । तवस्कायिकेभ्योऽन
कारमुद्वस्य नैरियिकेपरपद्येत ? नौतम । नापमयोः समयः । एवमसुरकुमारेयपि यावत्सामितकुमारेयपि । पृथिवीकायिबाप्यायिकवायुवन
रपतिमिन्द्रियतुनिरिगृह्यन् अस्त्येव उत्पद्योतादश्येवको भोत्यद्येत । यो नदन् । उत्पद्यत य केवसिप्रसप्त पम सनेत अवततया ? नौतम ।
मायमयाः समयाः । तेवस्कायिको नदन् । तेवस्कायिकेभ्योऽनन्तरमुद्वस्य पञ्चन्द्रियतियम्योविद्येपरपद्येत ? नौतम । अस्त्येव उत्पद्योता

यय पावे नो वयव । इमोतम कोर उपवे कोरं न उपवे । वेव भते ४० तेव केवविपयतं वयवमेव सवववाए । जे हेमयमन् उपवे ते केववि
वदितप्रमने समये । भोयमा बोदये समये एवं पाठकाइवाइत्तुवि निरतरं मावि । इयोतम एवम वमयननो इम वाक्कावादिबने निरन्तरपवे वदिवो ।
ववदिदिएम पविदिव तिरिस्सकोदिए मसखेसु ववा वेरइ ववमन्तर वावविब वमाविणसु पविदिको वायवको । नौरिस्सिव तांथ पंचेद्रिय तिबव
योनिव मनुष्य एवव विम आरको तिम वमस्यन्तर ज्योतिषो वेमानिबने आरकोमा प्रतिवेव वरवो आरकोमांदि न उपवे । एव जहा पुढविकाइ
यो भविषा तहा पाठकाइपोनि ववस्यवाइपोदि भावियको । इम विम पविदिकारवने वस्ये तिस परवाय वनस्यतोवाएने पिब वदिवो । तेवका

द्वियउवयज्जेज्जा ? गोयमा ! णो इणठे समठे । अयसंसेसु पवसु पचिदियातरिस्सज्जोणियाटिसु । अयसु
रकुमारसु जहा नेरइत्थ । एवजाय यणियकुमारो । पुढविकाइएण जते । पुढविकाइएण हतो अणतर उअहिंसा
णेरइएसु उवयज्जेज्जा ? गोयमा ! णो इणठे समठे । एव अयसुरकुमारसुवि जाव यणियकुमारसु पढवि
काइएण हतो अणतर उअहिंसा पुढविकाइएसु उवयज्जेज्जा ? गोयमा ! अत्येगतिए उवयज्जेज्जा अत्येगति
ए नो उवयज्जेज्जा । जेण जते ! उवयज्जेज्जा सेण केवलपवत्त धम्म उमेज्जा सवणयाए ? गोयमा !

अदग्ग । असुरकुमारप्पोअन्तर मुहुत्थ तेकोवायुद्विजिहुरिग्गियपूत्थोत्त ? गोतम ! मायमयः समयः । अयसेयेपु पवसु पवपिन्द्रियदि
यप्पोमिक्कादियसुरकुमारए यथा नेरियक्क । एव पावत्तमित्तकुमारः । पुयिबीकायिको जदग्ग । पुयिबीकायिकप्पोअन्तरमुहुत्थ नेरियकेपू
त्थोत्त ? गोतम ! मायमयः समयः । एवअसुरकुमारेयपि पावत्तमित्तकुमारसुपि । पुयिबीकायिकोअन्तरमुहुत्थ पुयिबीकायिकपूत्थोत्त ?
गोतम ! अत्थक्क अत्थोवात्थेक्को भोत्थोत्त । यो अदग्ग । अत्थोत्त स केवलमपत्तं पम सत्तं अत्थक्कतया ? गोतम ! मायमयः समयः ।

वाच बर तर पोरि चर । तको वाहु वेदिय तेद्वि चोरिद्विमादि अप्पे । गोयमा चो इचइ समठे अयसेयेपु पवसु निसेहो यायवो । जेणो
तम अयस समय भओ वावते पावबाने विक्क कोणे । पचिदिय तिरिक्कवाचियार असुरकुमारे जहा चेरए एव जाव अविक्कमारा । पचेदिय
तियव तोमभेटो भविइवे असुरकुमार विम मारको तिम वाचिनी इम अमित्तममारवनी वाचिवा । पुढवीकाइयाच भते पुढविकाइएण हतो अयसुर
अअहिंसा चेरइए चरव । पुयिबीकायिका हेमयमन् अविबीकाववो पनन्तर तोमकोने नारकोमादि अप्पे । गोयमा चोरइ समठे एव असुरकु
मारसपि जाव अविक्कमारेणरि । जेभोतम अयस समय भओ इम असुरकुमार पिच वाचिये अमित्तकुमार पिच । पुढविकाइएण भते पुढविकाइएण
ता परत्तर अअहिंसा पुढवीकाइएसु उवयज्ज । अविबीकाव हेमयमन् अविबीकाववो पनन्तर अविबीकाव अविबीकाव । इता यायमा परवेमए

ति च तियक्पन्नेन्द्रियेषु च नेरियकयसु पण्यमेव मय्कायिकयमस्वतिकायिकाय यत्तप्या । तेस्सकायिकायायुकायिकाय मय्येयपि प्रतिपेयनीया ।
 तेथामानन्तरीय मनुज्यपूत्यावसुवत्तात्, यममवसु क्लिप्तपरिचामतया मनुज्यमतिमय्यानुपूभीमय्यायुयथावभावात् तियक्पन्नेन्द्रियेषूपप्यागः किं
 यत्तिमपत्तं धर्मं यववतया सत्परम् प्रववेन्द्रियस्य ज्ञावात्, पुमस्ता कवत्तिवीं योत्ति भाववुत्परन् सुक्किटपरिचामत्वात्, द्वियिचतुरिन्द्रियाः
 पुरियीकायिकवत् एवनेरियिकवत्तुं लोपिपु सर्वेष्वपि स्थानपूरयन्ते भवरं पुरियीकायिका मनुज्येयामता अवक्रियामपि कुपुं स्ते पुनरस्सक्रिया

छजेज्ज सवणयाए सण केवल्लियोहिं युज्जेज्जा ? गोयमा । णो इण्ठे समंठे । मणुस्सथाणमत्तरजोइसिय
 वेमाणिएसु पुच्छा, गोयमा । णो इण्ठे समंठे । एवं जहेव तेउकाइए निरत्तर एव वाउकाइएयि । येइ
 दिएण जत्ते । येइदिएहिंतो स्थणत्तर उव्वहिंता नेरइएसु उव्वं ? गोयमा । जहा पुठविकाइए णयर मण
 सेसु जाय मणपजजवनान उप्पाहेज्जा । एव तेइदियचउरिंदियावि जाय मणपजजवनान उप्पाहेज्जा ।

कापिको भवरं मनुज्यपु यावन्मम पर्यवधानमुरपायेत् । एवं श्रीन्द्रियचतुरिन्द्रिया अपि यावन्ममपयपद्मानमुरपायेत् । यो जदस्य । ममप

सेव केवलिं योहिं युज्जे । ते केवस योवेकरी भूमे । गोयमा वोइएउ समंठे । जेभोतम एषव समस नहो । मय्कायिकं विंत्तर कोवसिध वेमावियाच
 पुच्छा । इम मनुज्य थत्तर स्वीतियो वेमानिकनी प्रज्ज । गोयमा यो इवउ समंठे । जेभोतम एषव समस नहो । एवं जहेव तेउकाइए निरत्तर वाउ
 काइएयि । इम जिम तेउकाय थत्तरविया कळो तिम वाउकाय पिच कळो । येइ दिपचं भंते वेर दिएहिंता यवत्तरं उव्वहिंता नेरइएसु उव्वं ।
 येइपि जेमगवन् येइववो थजत्तर मोखसोत्ते नारकोमहिं छपव्वे । गोयमा कजा पुठवोकाइएव कजरं मय्कमेसु जाव मयपय्यवजाचं थप्पेहिंत्ता ।
 जेभोतम जिम वविरोकारया कट्ठा तिम एतत्तोनिगेय मनुज्यमहिं छपव्वे ते जावरी मयपव्वप्राज कळो न उपाये । एव तेइ विम थत्तरिंदियावि जा

શ્યાઝાઝવળસહ ચેદ્દિય તેદ્દિય ચઝરિદિપ્પુ સ્થત્યેગતિપુ ઝવઝ્જેઝ્જા સ્થત્યેગતિપુ નો ઝવઝ્જેઝ્જા ।
 જેણ નતે । ઝવઝ્જેઝ્જા સેણ કેવલિપન્નત્ત ધમ્મ ઝઝ્જિઝ્જા સવળયાપુ ? ગોયમા । ખો ઢ્ઢળઠે સમઠે । તેઝ
 ઝ્ઝાઢ્ઢપુળ નતે ! તેઝઝાઢ્ઢિતો સ્થપતર ઝ્ઝાઢ્ઢિત્તા પચિદિયતિરિક્કજોણિપુસુ ઝવઝ્જેઝ્જા ? ગોયમા ।
 સ્થત્યેગતિપુ ઝવઝ્જેઝ્જા સ્થત્યેગતિપુ નો ઝવઝ્જેઝ્જા । જણ ઝવઝ્જેઝ્જા સેણ કેવલિપન્નત્ત ધમ્મ ઝઝ્જિઝ્જા
 સવળયાપુ ? ગોયમા ! સ્થત્યેગતિપુ ઝઝ્જેઝ્જા સ્થત્યેગતિપુ નો ઝઝ્જેઝ્જા । જેણ નતે । કેવલિપન્નત્ત ધમ્મ

સયેકકો ખોત્પદોત । ય ઠપ્પણ્ણ સ કવલિપન્નત્ત ધમે સપ્પત મવલ્લતયા ? ગોતમ । ઘરપલ્લકો સનેતાસયેકકો ખો સપ્પત । યો મવલ્લ । સ
 પ્પત સ કેવલ્લા વાપિં ધુપ્પેત ? ખોતમ । માયમર્ચઃ સમર્ચઃ । મમુયવાગ્ગલ્લતરસ્યોતિષ્ઠેમાનિકપુ પુલ્લા, મોતમ । માયમર્ચ સમયઃ । એવ
 યથેવ તેવસ્કાપિકો નિરત્તરમેવ ધાયુક્કાપિકોપિ । દ્વીન્નિયો મદન્ન । દ્વીન્નિયસ્યોઝ્ઞત્તરમુદ્દપ્પ નેરયિકપૂરપ્પદોત ? ગોતમ । યયા પુપ્પિલી

રપ્પં મત તઝ્ઝાઢ્ઢિત્તા પલ્લતરં ઝલ્લિત્તા ઘરપ્પ સ ઝલ્લ । કિવે તઝ્ઝાઢ્ઢ ઝેમગવન્ તેઝ્ઝાઢ્ઢયલો પનત્તર ચ્ઘોત મારલ્લોમાદિ ઝપ્પજે । ખોવમા
 ચોરપ્પે ધમ્મ યવ પસુરવમારેમુદિ એવ ઝાઝ ઝલિયલ્લમારેમુદિ એવ ચાલ ચલ્લાર વે ત ચોરિદિયસુ પલ્લેવલ્લેવ પલ્લેવલ્લેવલ્લા પારય મો ઝલ્લ ।
 ઝ્યોતમ એવ ઝલ્લ તલો ઇમ પસુરવમારેમ પિલ ઇમ સ્ઝનિતલ્લમારેમ પિલ ઝલિલ્લા ઇમ ઝાઢુ વનસ્સલો ચેદ્દિય ચોરિન્નિયને ઝપ્પલે ઝાઢ ઝલ્લ
 જે કોર ન ઝપ્પજે । ઝલ મતે તઝ્ઝાઢ્ઢિત્તા ઝલ્લ સલ્લ ઝલિયલ્લત્ત પલ્લં સમેલ્લા સવલ્લયાપ । જે ઝેમગવન્ તેઝ્ઝાઢ્ઢયલ ઝપ્પજે તે કેવલોપલોત ધમ્મને
 જામો સમસોપલે । ખોવમા ચોરપ્પે સમઠે । ઝેમોતમ એવલ્લ પલ્લ મલો । તઝ્ઝાઢ્ઢિત્તા મત તેઝ્ઝાઢ્ઢિત્તો પલ્લતર ઝલ્લિત્તા । તેઝ્ઝાઢ્ઢ ઝેમગવન્ તે
 ઝલ્લયાલો પનત્તરં મોલ્લોતે । પચિદિલ્લ તિરિલ્લોલોલિયસુ ઝલ્લ । પચેદ્દિલ્લ તિવેલ્લમાદિ ઝપ્પજે । માલમા પારલ્લ ઝ પલ્લેવલ્લ ઇવ મો । ઝેમોતમ
 ઝાઢ ઝપ્પજે ચોરં ન ઝપ્પજે । જેલ મતે ઝલ્લ સલ્લ ચેલિયલ્લત્ત પલ્લ સમેલ્લા સલ્લલ્લાપ । જે ઝેમગવન્ ઝપ્પજે તે કેવલોપલોત ધમ્મને ઝાઢે સુલ્લયાને ।

न कुर्वेति तथास्यजायस्यात्, मनःपर्यवसानं पुनरुपपादयेद्यु स्तिर्यक्परोन्मियमनुज्जाया सर्वप्रति स्थाने पुरपद्यान्ते बहुसंख्याता पाठसिद्धा, यान्तम
तरन्योतिषवेमानिका यमसुरकुमारपद्मावनीयाः गतं यत्तुयेद्वारं इदानीं पञ्चमं तीयशरत्यवकाशतासहस्रहारमन्त्रिपिस्तुराप-रयवप्यव्यापुडविमेरव

केवल योहि युज्ज्जा स्रेण सद्देहेज्जा पत्तिएज्जा रोएज्जा ? हता गोयमा ! जाव रोएज्जा ! जेण जेतं !
सद्देहेज्जा जाव रोएज्जा स्रेण स्थान्निगोहिहियनाणसुहनाणठहिनाणाइ उप्पाठेज्जा ? गोयमा ! जाय उप्पा
ठेज्जा ! जेण जेतं ! जाव उप्पाठेज्जा स्रेण सच्चाएज्जा सोलवा जाव पन्निशज्जित्तए ? गोयमा ! णो इण्णठे
समठे, एव असुरकुमारेसुधि जाव धणियकुमारिसु । एगिदियविगलिदिएसु जहा पुढविकाइए । पयिदि

ओ पुच्यतास्येक्को ओ पुच्यत । यः खेतसा वापि पुच्यत स बहुवाते प्रत्ययेत् रोचयत् । इत्थं नीतम । यावद्गोचयेत् । यो प्रदत्त । यद्वा
ते यावद्गोचयस्य आनिमिगीपिक्कमानलतत्तानायापिप्पामास्युरपादयत् । यो प्रदत्त । यावद्गोचयस्य सद्देहेज्जा
सं वा यावरप्रतिपत्तुं ? नीतम । नायमयः समये । एवमसुरकुमारेयपि । यावरप्रतिपत्तुमारयु । एकन्त्रियविकलन्त्रियेयु यथा पृथिवीका

वरी वाधणीमि । योवमा परस वक्कम्मा परस ओ व । जेभोतम कोइ बोधपामी कोइ बाध न पामी । जेबं मते वक्कम्मा सेबं सद्देहेज्जा पत्तिवज्जा
राएज्जा । ते हेममवन् नेरकोवरो वाधपामी त वरदक्षि रोचवे । हता गोयमा जाय राइवज्जा । हागोतय जावरी रोचवे यदक्षि । जेबं मते सद्देहेज्जा
जाव पामिबोडिववाच सुयवाच बोडिववाच सुयवाच पामिबोडिववाच यदक्षि जिह्वाज्जि मतिमान सुतमान अवधिप्रानने उपावे । ओयमा व
यावज्जा । जेभोतम उपावे । जेबं मते पामिबोडिववाच सुयवाच बोडिववाचि उपावज्जा । ते हेममवन् मतिमान सुतमान अवधिप्रान उपावे ।
येबं सच्चाएज्जा सोलवा जाव पत्तिवज्जित्तए । ते तथादिक् योस प्रताटिक् जावमे प्रमथा सापुधम च्छीकार करववे । गावगा च्छावठु समठे एव च
वरज्जुमारो जाव यविबज्जुमारिसु । जेगोतम एवम समय मद्दो इम मसुरकमार जावरी स्तमितज्जुमार जाविवा । पमिदिक् थिग्लेदिदियु खडा पुठने

जेण मणपज्जवनाण उप्पाज्जेज्जा सेण केवलनाण उप्पाज्जेज्जा ? गोयमा । पो इण्ठे समठे । पचिदिय
तिरिस्सज्जेणिएण भवे । पचिदियतिरिस्सज्जेणिएहिती खणतर उद्धित्ता नेरुएसु उववज्जेज्जा ? गोय
मा ! खृत्येगइए उवव० खृत्येगइए नो उववज्जे० जेण भते ! उवव० सेण केवलपन्नत्त धम्म लज्जेज्ज
सधणयाए ? गोयमा ! खृत्येगतिए लजेज्जा खृत्येगतिए नो लजेज्जा । जेण केवलपन्नत्त धम्म लजेज्ज
सधणयाए सेण केवल थोहि धुज्जेज्जा ? गोयमा ! खृत्येगतिए धुज्जेज्जा सत्येगतिए नो धुज्जेज्जा । जेण

यंपपाज्जनुत्पादये त्व केवलज्जामनुत्पादयेत् ? गोयम । मायनयेः समघा । पण्णेन्नियतिपण्णोत्तिको प्रदत्त । पण्णेन्नियतिपण्णोत्तिको प्रदत्त
रमुदुत्त मेरिपिणेपुत्तपणेत्त ? गोयम । खरत्येकत्त उत्तपणेत्तास्त्येकत्ते मोत्तपणेत्त । यो प्रदत्त । उत्तपणेत्त स केवत्तिप्रदत्तं धम्मं सत्तेत्त धवत्त
या ? गोयम । धरत्येकत्ते लनेत्तास्त्येकत्ते लो सत्तेत्त । यो केवत्तिप्रदत्त धम्मं सत्तेत्त भवत्तया स केवत्ता योचिं पुत्तेत्त ? गोयम । खरत्येक

व मवत्तवत्तार्थं वत्तपणेत्ता । एम तेविद्विज्ज गोविद्विज्जमे विव वीवमे मनयवत्तमान उपावे एतत्त धावावेवरो वत्तरो । जेव भंते मवत्तवत्तान् उपा
वेत्ता वेवदि वेवदिवात्त वत्तपणेत्ता । जे हेमवत्तन् मनयवत्तमान उपावे तेव्ज्ज केवत्तज्जान उपावे । मायमा मोत्तपणेत्त सत्त । हेमोत्तम एवत्त समघ नवो ।
पचिदिय त्तिरिस्सज्जेणिएवार्थं भंते पचिदिवत्तिरिस्सज्जेणिएहिती वत्ततरं लज्जहित्ता वेत्तएसु उवव० । पचेत्तिय त्तिवत्तयात्तिव हेमवत्तन् पचेत्तियत्ति
वेवत्तोत्तिकत्ते वत्ततरं गोवत्तोत्ते वारवोत्तात्ति उपावे । एतत्ते व० एतत्ते गो व । हेमोत्तम वीव उपावे वीव न उपावे । जेव भंते उवव सेव केव
विपत्तार्थं वत्तवत्तमेत्ता वत्तवत्तए । जे हेमवत्तन् उपावे ते केवत्तोत्तमोत्त वत्तवत्तमे सुवत्ताने । गोवत्ता वत्तवे० समेत्ता वत्तवे० भो समेत्ता । हेमोत्तम वीव
वार्थं वार्थं नवत्तमे । वीव भंते केवत्तिपत्त वत्तवत्तमेत्ता वत्तवत्तए सेव वेवत्ति वीव नुत्तमेत्ता । जे हेमवत्तन् केवत्तोत्तमोत्त वत्तवत्तमे सुवत्ताने ते केवत्ते

नि मनुष्यगतेपर्वद्विपञ्चातिशयादरूपमसुभगादे र्यथाऽकीर्तिनामसुहृदयत्वेन व्यस्यापित्वागीदिनाव', निविष्टानि तीश्राणुजायजमयया स्थि
 वाणि चानिनिविष्टानि निविष्टविष्टितराण्यवसायमावतोवितीव्रमामुप्रायकमकतया व्यवस्थितानि चानिस्मन्वागतानि अवयानिमुशोन्वागि,
 मा ! जस्सन्ता रयणप्पन्नापुढविनेरुयस्स तित्यगरनामगीयाइ कम्माइ यद्दाइ पुठाइ कम्माइ पठयियाइ
 णिविठाइ श्रुत्तिनिविठाइ श्रुत्तिसमन्नागयाइ उविन्नाइ नो उयसताइ हवति सेण रयणप्पन्नापुढविनेरुयस्स तित्यगरनामगीया
 इ णीयद्दाइ जाय नोउविन्नाइ उवसताइ भवति सेण रयणप्पन्नापुढविनेरुयस्स तित्यगरनामगीया
 भीतम । यस रवमन्नापुपिबीनेरियक्कस तीयकरनामगीयाइ कम्माइ पट्टाणि स्पष्टानि क्तानि प्रस्थापितानि निविष्टान्यप्रतिविष्टानि
 चानिस्मन्वागतानि उदीर्घानि भोपयात्तानि प्रवन्ति स रवमन्नापुपिबीनेरियक्कसो अमरमुदण तीयकरस्य सजेत यस रवमन्नापुपिबी
 नेरियक्कस तीयकरनामगीयाइ नो पट्टाणि यावत्तेवोदीर्घानि उपयास्यानि प्रवन्ति स रवमन्नापुपिबीनेरियक्कसो अमरमुदण तीयकर
 शाभे । भोपमा जण्णं रयवपमपुढवी केरवण । केगीतम के रवमन्नापुपिबी नारकोने । तित्तर नाम मायार कप्पाइ बहार धारा बहार पुह
 दिवार विट्ठिवार चानिनिविष्टार चानिस्मन्नागयाइ उदिवार ना उवत्ताइ भवति । तीयकर नाम कर्मेना भोप कस्से पाथाइ परस्साके कोवा
 याके उदीर्घ रिपाकपके उदयपाथा उयगावपको न पात्ता इवे । सेण रयवपम पुढवी केरवत्तिनी चर्चतर उवत्तितावं तित्तरस्य कस्सेवा । ते रव
 ममा उदीर्घोना नारको चक्कने चकोने तित्तरपको पात्ते । जण्णं रयवपम पठवी केरवण तित्तरमामगायाइ नो बहार जाय नो उदिवार
 उवत्ताइ भवति । के रवमन्नापुपिबीना नारकोने तीयकर नाम धोप न वत्तिताके पात्ते उदय न यया इवे उपयात्ता पात्ताहे । सेण रयवपम

याव ज्ञते । इत्यादि । दृगमं नवर बहुानि सूचीकतापइव सूत्रेण प्रथमतो यदुनाभावि तदन्तरमतिगुण्यार्थोक्तं सङ्गतं पाकुहितसूचीकलाप
वत् स्पृष्टानि त्रिचक्षानि उद्बर्तनावज्योपकरणयोग्यत्वन ध्यवस्थापितामीति प्राबालः कृतानि निष्काशितानि सकलकरणायोग्यत्वेन स्थापिता

यतिरिक्कजोणिएसु मणुस्सेसुय जहा णेरडए । वाणमतरजोइहिसियवेमाणिएसु जहा णेरडएसु उवयज्जड
पुच्छा जणियाए एव मणुस्सेवि वाणमतरजोइहिसियवेमाणिए जहा असुरकुमार । रयणप्पज्जापुढाधिनेरडएण
ज्जे । रयणप्पज्जापुढाविणेरडएहि सो अणतर उद्धहिधा तित्यगरस लनेज्जा ? गोयमा ! अत्येगतिए लनेज्जा
अत्येगतिए नो लनेज्जा । से केणठेण ज्जे ! एव बुच्चइ—अत्येगतिए लनेज्जा अत्येगतिए नो लनेज्जा ? गोय

यिको । पच्चन्निपयतिपयानिक्कपु मणुप्पपु व यथा भैरयिकः । वामय्यन्तरज्योतिषवेमाणिकपु यथा भैरयिकेपूरप्पयते पुच्छा दासिता एव म
नुप्पोपि । वामय्यन्तरज्योतिषवेमाणिको यथा असुरकुमारः । रयणप्पज्जापुढाधिनेरयिको प्रदत्त । रयणप्पज्जापुढाधिनेरयिकेज्योत्तमन्तरमुहत्त्वं सो
यकरल सज्जत ? भौतम । यरयेकको सनतारयेकको नो सज्जत । अथ ज्योत्तयेन प्रदत्त । एवमुप्यत यरयेकको सनतारयेकको नो सज्जत ?

कारइ । पक्केदिय विक्कसेद्विदने विम प्रविचोकाव तिम प्पोविचो । पंविदिय तिरिक्कजोविपपु मणुरवस जहा यरए वापमतर जोइविय वेमाविए
म । पचेइव तिरिक्कानिक्क मणुप्पने विम नारको तिम वानय्यन्तर ज्योतिपो वेमानिक्क । जहा येरएसु उवयज्जिक्कपु पुच्छा मविथा तचेव मावि ।
विम नारकोमादि जणक्कवानो प्रज्जकरो तिम ज्जवो । एवं मक्कसेववि वाणमतर जोइविय वेमावि जहा मणुरवुमार । इम मणुप्पने जाविचो
वानय्यन्तर ज्योतिपो वेमानिक्क विम मणुरकुमार दिवे । एवय्यप पट्ठो येरएणं मते रयणप्पमणुक्कओ येरएविता यपतर वक्कहिता । रयणप्प प
विचोना नारको वेमयवन् रज्जमभा प्रविचोको यनन्तर जणक्को यचोने । तित्तवरत्त जमेज्जा । तोचेकरपणे साधे । भोगमा यवि जमेज्जा यरवि नो
जमेज्जा । इभौतम जोरकामे कार म सामे । सेवेवइव भंते एववुचइ । तेदिय वेसयवन् इमज्जओ । यरवे छाव चो जमेज्जा । से कोर सामे कोर म

नि मनुष्यमतिपथे द्विपञ्चातित्रयसादरपणोत्तमुत्तमगते यं द्वाः कीर्तिनामसहोदयस्येन व्यवस्थापितामीति ज्ञाय' । निविष्टानि तीक्ष्णानुज्ञावज्रमकृतया स्थि
 तादि चात्रिनिविष्टानि विविष्टविष्टितराध्यवसायप्राप्तवतो वितीक्ष्यमानप्राप्तवज्रमकृतया व्यवस्थितानि । अत्रिसमन्वयगतानि उद्ययाभिमुखीभूतानि ।

मा ! अस्सन्त रयणप्पन्नापुढविनेरइयस्स तित्यगरनामगोयाइ कम्माइ यथाइ पुठाइ कम्माइ पठयियाइ
 णिविठाइ अज्जिनिविठाइ अज्जिसमन्नागयाइ उदिन्ताइ नो उयसताइ हवति सेण रयणप्पन्नापुढविनेरइ
 एहिं तो अणतर उव्हित्ताण तित्यगरत्त छनेज्जा , अस्स न्त रयणप्पन्नापुढविनेरइयस्स तित्यगरनामगोया
 इ णोयथाइ जाय नो उदिन्ताइ उवसताइ भवति सेण रयणप्पन्नापुढविनेरइ एहिं अणतर उव्हित्ता तित्य

गीतम् । यस्य रत्नप्रज्ञापुष्पिनीरेयिजस्य तीक्ष्णरनामगीत्राणि कर्माणि स्पृष्टानि कृतानि प्रस्थापितानि निविष्टान्यात्रिनिविष्टानि
 अत्रिसमन्वयगतानि उदीर्घानि भोषणाभ्यानि भवन्ति स रत्नप्रज्ञापुष्पिनीरेयिजेस्यो ऽनन्तरमुद्राय तीर्षकरस्य सन्नेत, यस्य रत्नप्रज्ञापुष्पिनी
 मेरेयिजस्य तीक्ष्णरनामगीत्राणि भो यद्गानि यावज्जीवोदीर्घानि उपशास्त्रानि प्रवन्ति स रत्नप्रज्ञापुष्पिनीरेयिजस्यो ऽनन्तरमुद्राय तीर्षकर

सन्ने । भोयमा जस्य रत्नप्रज्ञापुष्पिनी रेरेयस्य । हेगीतम् ये रत्नप्रज्ञापुष्पिनी नारकीने । तित्यगर नाम भावार्थं वच्चाइ वच्चाइ पुद्गार वच्चाइ पुद्ग
 विचार विदुविचार चमित्रिनिविचार चमित्रिसमन्नागयाइ उदिष्टार ना उवसताइ भवति । तीक्ष्णर नाम कर्मना योऽन कर्मने योऽप्याहं परस्मात्ते कीर्त्ता
 ये शब्दात्ते रत्नात्ते तीक्ष्णानुज्ञावज्रमोटे विद्येय वाचात्ते रत्नात्ते चमित्रिनिविचारत्तार चम्बसावभावे तीक्ष्ण मनुभाव जनक व्यवस्थित चम्बसावभा समुत्त व
 यात्ते उद्योच विपाकपथे उद्यवपाख्या उपशास्त्रपथो न माय्या इवे । सेव रत्नप्रज्ञापुष्पिनी रेरेयस्य पुठवो रेरेयस्य पुठवो उव्हित्तात्तं तित्यगरत्त कमेज्जा । ते रत्न
 प्रज्ञा प्रविबोना नारकी भजत्ते रेकीने तित्यगरपथो मासि । जस्य रत्नप्रज्ञापुष्पिनी रेरेयस्य पुठवो रेरेयस्य तित्यगरनामभावाद् नो वच्चाइ छाव नो उदिष्टार
 उवसताइ भवति । ये रत्नप्रज्ञापुष्पिनी नारकीने तीक्ष्णर नाम भोय म योऽप्याहं कर्त्तव्यो उद्य म यथा इवे उपयान्त माय्यात्ते । सेव रत्नप्रज्ञापुष्पिनी

उदीर्घानि विपाकोदपमायतानि, भोपद्माब्जाभि न सुवया असावमापयानि, निजाबितानि व्यवस्थोद्देवरहितानि वा प्रयति श्रोत्रं सुसस्वमपि क
र्त्य एव श्रुत्वरमन्नावासुब्रह्मप्रविपयेऽपि श्रोत्रं वच्छव्यं पद्मप्रज्ञापुचिबोनेरपिब साधोमन्त्रमुद्बुधः स तीयबस्व न सप्रते अन्वपिपया पुन कुप्यो

गरत्त नो लजेज्जा से तेण्ठेण गोयमा । एव वुसुह् अत्येगतिए लजेज्जा अत्येगतिए नो लजेज्जा । एव
जाव वालुयप्यन्नापुढायिनेरइएहिवी तित्यगरत्त लजेज्जा, पकप्यन्नापुढायिनेरइएण जते ! पकप्यन्नापुढायिनेरइए
हिंती अणत्तर उव्वहिता तित्यगरत्त लजेज्जा २ गायमा ! णो इण्ठे समंठे, अतकिरिय पुण करेज्जा ।
धूमप्यन्नापुढायिनेरइएण पुच्छा, गोयमा ! णो इण्ठे ससंठे । थिरत्ति पुण लजेज्जा । तमाए पुच्छा, गो

त्य नो सनेत्त तत्तत्तार्थेन गीतम् । एवमुच्यते-अस्येकबो सनेतास्यकबो नो सप्रत्त । एव पावहासुकाप्रज्ञापुचिबोनेरपिबेस्य स्तोयकरत्त स
नेत्त । पद्मप्रज्ञापुचिबोनेरपिबो प्रदक्ष । पद्मप्रज्ञापुचिबोनेरपिबयोऽन्मन्त्रमुद्बुधो तीयबस्व सनेत्त । गीतम् । नापमर्थः । अन्वपि
या पुनः कुप्योत् । धूमप्रज्ञापुचिबोनेरपिब पुच्छा, गीतम् । नापमर्थः समर्थः । थिरत्ति पुनसप्रत्त । तमाया पुच्छा, गीतम् । थिरत्ताथिरत्ति
पुढो बेरइएहिता अर्बत्तर उव्वहिता तित्यगरत्त नो लजेज्जा । रत्तममापुचिबोना मारको पगत्तरे बबोने तीयदरपथो नपति । सेतेवुद्धेव मोयमा
एवबस्व । तेमाटे भोतय इमबुद्धे । अतव स अतय नो स । बोदबामे बोद नबामे । एव जाव वालुबस्वमुद्बुधो बेरइएहिती तित्यगरत्त सभे
ज्जा । इम वावव् जालिगी वादुब्रह्ममाणा मारको तालिगी वद्धिया । पकप्यमपुढो नेरइएहिता अर्बत्तर उव्वहिता तित्य
गरत्त लजेज्जा । थिरे पद्मप्रज्ञापुचिबोना मारको हेमपयवन् पद्मप्रज्ञापुचिबो पगत्तरे बबोने तीयदरपथो पति । गोयमा बोदबुद्धे समंठे । सेनेतम्
ए अथ समर्थ बबो । अतकिरिय पुण करेज्जा । अन्तविजाबरो वबोपति । धूमप्यमपुढो बेरइएव भते पुच्छा । थिरे धूमप्रज्ञापुचिबोना मारको हेम
वत् प्रत्य । गोयमा बोदबुद्धे समंठे थिरत्ति पुण लजेज्जा तमायव पुच्छा हेगीतम् एतय समय गवो थिरत्तिपथ साधे तमानो प्रत्य । नायमा बोदबुद्धे स

ત, પૂનઃપ્રમાપૂર્વિર્ભૌમૈરિયલો ડભાક્રિયામપિ ન કરોતિ સયવિરાતં પુન સંમતે, તમાપ્રમાપૂર્વિર્ભૌમૈરિયલઃ સયવિરતિમપિ ન સમતે વિરત્યવિર
તિદેશવિરતિ પુન સમતે પ્રપાસમપૂર્વિર્ભૌમૈરિયલ ક્ષામપિ દેશવિરતિ ન સમતે યદિ પરં સમ્યક્સમય સમતે અધુરાદયો યાપદનસપતિશાયો

યમા ! જોઈજાઈ સમઠે, વિરયાવિરતિ પુન હજેજા ! અહિ સમમાણ પુષ્કા, ગોયમા ! જો ઈજાઈ સમઠે !
સમ્મત પુન હજેજા ! અધુરકુમારેણ પુષ્કા, ગોયમા ! જો ઈજાઈ સમઠે ! અત્તકિરિય પુન કરેજા ! એવ
નિરતર જાય અાકાહણ ! તેડકાહણ જતે ! તેડકાહણહિતો અાનતર અાહિજા ઉવઅજાજા ? ગોયમા !
જો ઈજાઈ સમઠે ! કેવલિપસત્ત ધમ્મ હજિજા સવળયાણ ! એવ આકાહણિય ! યણસ્સહકાહણ પુષ્કા,

પુનસમત ! અપા સમમાયાઃ પુષ્કા, ગોતમ ! માયમયે સમયે, સમ્યક્ પુનસમેત ! અધુરકુમારાજા પુષ્કા ગોતમ ! માયમયઃ સમયઃ ! અ
ભાક્રિયા પુનઃ કુર્વાતુ ! એવ નિરતર યાવદપ્પાલિયલઃ ! તેલસ્કાલિયલો વ્રણ ! તેલસ્કાલિયલો ડમ્મરમુદ્ધુર્ણપથાતે ? ગોતમ ! માયમય
સમયઃ ! કવલિપસત્ત ધમે સમત સવલતયા ! અર્થ આપુલિયલોપિ ! ધનસપતિલિયલ પુષ્કા ગોતમ ! માયમયે સમયે, અભાક્રિયાં પુન

મઠે વિરતિ ૨ પચ અભલ્લા અહેવત્તમાર્ણવં પલ્લા ! જેભોતમ અપચ સમયં મઠો વિરતિ પિચ અનિરત્તપચે કામે દિવે સાત્તમોનો પ્રત્ય ! માયમા પાદ
વટ સમઠે ! જેભોતમ અપચ સમયં મઠો ! અપાતં પુચ અભેલ્લા અધુરકુમારેણ પુષ્કા ! એ સમ્યક્પર્ણોદ્ધોભે અધુરકુમારજા પ્રત્ય ! ગોતમા પાદવટ સમ
ઠે અંતકિરિય પુચઅરેલ્લા ! જેભોતમ અપચ સમય મઠો અેયવિરતિ પિચ મપાસી અભલ્લસમાજ પાસી ! નિરતર જાવ પાડઅાણ નેલ્લાદણવં મેતે તેવ
કાણ્ણહિતો અર્થતર અભાલિના પુષ્કા ! દમ નિરતર અભિગી અગાવ તાલયે તેલ્લાય જેમયવન્ તેલ્લાયલો અનભરે અભોતે મનુષ્યમાદિ અપલ્લે પ્રત્ય !
ગોયમા પાદવટ સમઠે ! જેભોતમ અપચ સમય મઠો ! અેયલિપસતં ધર્મ અભેલ્લા સવલજાણ અલ્લોપ્પોત ધમ્મ કામે સમસે ! એવ અાવઅાણવિ પચ
અાવઅાણવં પલ્લા ! દમ અાવઅાણવિ પિચ અનઅાણવનો પ્રત્ય ! ગોયમા પાદવટ સમઠે અંતકિરિયં પુચ કરેલ્લા ! જેભોતમ અપચ સમય મઠો

उर्वोषानि विपाकोदयमाभतामि भोपशान्तामि न भुवधा अत्रावमापशानि, भिष्काचितानि व्यवस्थोद्वेकरक्षितानि वा प्रथति क्षीपं समस्तमपि क
र्तव्यं, एव अक्षरप्रमावाप्तुमत्राविपयेऽपि सूत्र दक्षव्य पदुमत्रापुषिषीनिरपिष सतोभस्तरमुदुताः स तीर्थेकरत्वं न सप्रते भक्तिक्रिया पुनः कुपो

गरत्त नो छजेज्जा से तेणठेण गोयमा । एव बुच्चइ अत्येगतिए छजेज्जा अत्येगतिए नो छजेज्जा । एव
जाव वालुप्यप्पन्नापुढाविनेरइएहिंते तित्यगरत्त छजेज्जा, पकप्पन्नापुढाविनेरइएण भत्ते ! पकप्पन्नापुढाविनेरइए
हिंते अत्यन्तर उच्चहिंता तित्यगरत्त छजेज्जा २ गायमा ! जो इणठे समठे, अत्यन्तरिय पुण करेज्जा ।
धूमप्पन्नापुढाविनेरइएण पुच्छा, गोयमा । जो इणठे ससठे । धिरति पुण छजेज्जा । तमाए पुच्छा, गो

त्य भो सनेत तत्तनार्त्तं गीतम् । एवमुध्यते-अस्त्येवको सनेताशयको भो सप्रत । एव यावद्वाप्तुमात्राव्यविनिरपिषम्य स्तोथेकरत्वं स
नेत । पदुमत्रापुषिषीनिरपिषो प्रदक्ष । पदुमत्रापुषिषीनिरपिषव्योऽजस्तरमुदुत्वं तीर्थेकरत्वं सभेत ? गीतम् । मायमयः समर्थः । अन्ताकि
या पुनः कुपोत । धूमप्रजापुषिषीनिरपिष पुच्छा, गीतम् । मायमयः समर्थः धिरति पुनसप्रत । तमायाः पुच्छा गीतम् । विरताविरतिं

मुदुतो बरदवहिता चर्त्तर चवहिता तिसवसंभ नो अभज्जा । रत्तमजाप्रविषोना नारको चमत्तरे चकोने तीर्थेकरत्वं नपति । सेतेचकुचं भोयमा
पर्यवध । तेमाठे भोतम इमवइ । चय्य स चरत्त भो स । कोरसामे को- मसामे । एव काव वालुप्यमपुढो चोर-वहिती तित्यगरत्तं चमे
ज्जा । इम यावत् चोचिनी वात्तुचमोना नारको तकिनी चविवा । पकप्पमपुढो नेरवप्य भत्ते पकप्पमपुढो नेरवप्यिता चर्त्तर चवहिता तित्य
गरत्त अभज्जा । द्विमे पदुमत्रापुषिषाणा नारको इमयवन् पदुमत्रा एविषोको चमत्तरे चकोने तीर्थेकरत्वं नपति । गोयमा चारवइ समठे । सेभोतम
य चय्य समर्थं भवो । चतविस्विय पुच चरेव्वा । चमत्तियाचरो वकोपमि । धूमचमपुढो नेरवप्य भत्ते पुच्छा । द्विमे धूममत्रापुषिषोना नारको इमग
वन् प्रय । धोवमा चोरवइ समठे निरतिं पुच चमेज्जा तमाप्य पुच्छा सेभोतम एयव समप नको निरतिपच सभे तमानो प्रय । मायमा चोरवइ स

તુ, પૂમપ્રજ્ઞાપૃષ્ઠિવીર્નરિચિશો ડભાક્રિયામપિ ન કરોતિ સયવિરતિ પુન ભવતે । તત્પ્રાપ્તપૂર્ણપીર્નરિચિશઃ સ્થવિરતિમપિ ન ભવતે વિરત્યવિર
તિદેશવિરતિં પુન ભવતે, પ્રજ્ઞાસમપૂર્ણિવીર્નરિચિશ્ચ ક્ષામપિ દેશવિરતિ ન ભવતે યદિ પરં સમ્યક્તમાય ભવતે અધુરાદયી યાવદ્નનસ્પર્શિશ્ચાયો

યમા ! જોઈળળે સમઠે, ધિરયાધિરતિ પુળ લજેજ્ઞા । સ્થહે સજ્જમાણુ પુચ્છા, ગોયમા । જો ઈળળે સમઠે ।
સમ્મત્ત પુળ લજેજ્ઞા । અસુરકુમારેણ પુચ્છા, ગોયમા ! જો ઈળળે સમઠે । અત્તકિરિય પુળ કરેજ્ઞા । એવ
નિરતર જાય આઝકાઈણુ । તેઝકાઈણુ મત્તે । તેઝકાઈણુહિતો અણતર ઝણ્ણહિમા ઝવવજ્જેજ્ઞા ? ગોયમા !
જો ઈળળે સમઠે । ક્વેવલિપમ્મત્ત ધમ્મ લજ્જિજ્ઞા સવળયાણુ । એવ વાઝકાઈણુયિ । યળસ્સહકાઈણુણ પુચ્છા,

પુનભવત । અથઃ સમમાયાઃ પુચ્છા, ગૌતમ । નાયમથઃ સમઘોઃ સમ્યક્ક પુનભવત । અસુરકુમારાણાં પુચ્છા, ગૌતમ । નાયમથ સમથઃ । અ
ભાક્રિયા પુનઃ કુર્વાન્ । એવ નિરતર યાવદ્ધક્ષાપિચ્છઃ । તેજસ્કાપિચ્છો મદન્ત । તેજસ્કાપિચ્છો ડભત્તરમુદ્ધત્ત્યોરપચ્છતે ? ગૌતમ । નાયમથ
સમથઃ । ક્વેવલિપમ્મત્ત ધમ્મ ભવત । એવં વાયુક્ષાપિચ્છોપિ । ધનસ્પર્શિશ્ચાયિચ્છ પુચ્છા, ગૌતમ । નાયમથ સમઘોઃ, ક્ષામક્રિયા પુનઃ

મઠે વિરતિ ૨ પચ અભયઃ અદેશભાસર્થ પચ્છા । હેમોતમ એવથ સમઘે મઠો વિરતિ પિચ અધિરતપચ્છે ક્ષામે દિવે સાત્તમોનો પ્રત્ત । ગાલમા વાદ
અથ સમઠે । હેમોતમ એવથ સમઘે મઠો । સચ્ચત્ત પુચ્છ અભેજ્ઞા અસુરકુમારેણ પુચ્છા । એ સમ્યક્કપર્ણોક્ષામે અસુરકુમારના પ્રત્ત । મોઢમા વાદઅથે રમ
ઠે ધંતકિરિય પુચ્છરેજ્ઞા । હેમોતમ એવથ સમઘ મઠો દેશવિરતિ પિચ અપામે સમ્યક્કલમાચ પામે । નિરતર જાય પાઝજ્ઞાણુ નેરજ્ઞાણુવં મતે તેઝ
કાપુદિતો અર્બતર અભદિતા પુચ્છા । દમ તિરત્તર જાલયી અઢાવ તાલમી તેજ્જકાઢ જેમસવ્વ તેઝકાઢયો અત્તરે સ્થોવે મનુષ્યમાદિ ક્ષપચ્છે પ્રત્ત ।
મોઢમા વાદઅથ સમઠે । હેમોતમ એવથ સમઘ મઠો । ક્વેવલિપમ્મત્ત ધર્મ્ય ક્ષમેજ્ઞા સવચ્ચાણુ ક્ષરકોમ્મલોત ધમન ક્ષામે ક્ષામે । એવ વાઝકાઈણુયિ યચ
કારકાઈણુ પચ્છા । દમ વાઝકાઢિચ્છને પિચ ધનભટોક્ષાવનો પ્રત્ત । મોઢમા વાદઅથે રમઠે ધંતકિરિયં પુચ્છ કરેજ્ઞા । હેમોતમ એવથ સમઘ મઠો

उद्देशानि विषयबोद्धमायतामि भोपञ्चास्तानि न सुखया अज्ञावभाषणानि, भिक्काचितानि व्यवस्तोत्रैकरक्षितानि वा प्रयति त्रीप समसमापि क
तयं, एवं अकरमनावाभूषमनाविषयेऽपि सुख यच्छब्दे पद्मप्रभापुष्टिद्योतैरपि क सातोमन्तरमुद्दहः स धीर्यैकरत्न न सप्तते अष्टाक्षिया पुनः कुर्या

गरत्त नो लजेज्जा चे तेणठेण गोयमा ! एव वुच्चह् अत्येगतिए लजेज्जा अत्येगतिए नो लजेज्जा । एव
 जाघ याहुप्यन्नापुढाविनेरइएहिती तित्यगरत्त लजेज्जा, पक्कप्यन्नापुढाविनेरइएण भवे ! पक्कप्यन्नानिरइए
 हिती अणतर उव्वहिम्मा तित्यगरत्त लजेज्जा ? गायमा ! जो इणठे समठे, अत्तकिरिय पुण करेज्जा ।
 धूमप्यन्नापुढाविनेरइएण पुच्छा, गोयमा ! जो इणठे समठे । यिरति पुण लजेज्जा । तमाए पुच्छा, गो

तत्त्व नो तन्नेत तत्त्वार्थेन मोक्षम् । एवमुत्पत्त-परस्येकको सन्नेतास्येकको नो सन्नत । एव पावद्दामुक्ताप्रवापिपिनीरपिक्कम् स्तोपेकराय स
नेत । पद्मप्रजापुष्पिनीरपिक्को जयन्त । पद्मप्रजापुष्पिनीरपिक्कोऽमन्तरमुद्गस्य शीघ्रकरत्वं सन्नेत ? गीतम् । मायमयः समयः । सन्नादि
वा पुनः कुपोत् । पुनमप्रजापुष्पिनीरपिक्क पूष्णा गीतम् । मायमयः समयः विरति पुनसन्नत । समायाः पूष्णा गीतम् । विरताविरति

पुढको चेतवृत्तिता पछतर उच्छृङ्खिता तित्ववरत्ता नी कभज्या । रत्नप्रभापविबोभा मारको पमत्तरे खबोजे तीघहरपणी मणमि । सेतेबहुच गोचमा
एवंबध । तेमाटे पोतम समकै । पद व पद नी स । कोर कामे कोट मजामे । एव खाव मासुवपमपुठो चेरदपडितो तित्ववरत्ता खमे
ज्या । रम यावत् खाली बासुवप्रभाभा मारको ताकनी खडिबा । पवपमपुठो नेरदपव भते पवपमपुठो नेरदपडिता पछतर उच्छृङ्खिता तित्व
वरत्ता खमेज्या । डिबे पदप्रभापविबोभा मारको ऐमनवन् पदप्रभा पविबोसो पमत्तरे खबोजे तीघहरपणी पामि । भीबभा जोरबहु समहु । कुपोतम
ए पव समच नही । सतनिरिय पुव खरेज्या । पखानिवावरो खबोपामि । पुमपमपुठो चेरदपव भते पज्या । डिबे पुमप्रभापविबोभा मारको ऐमन
वन् प्रय । गोपमा जोरबहु समहु विरति पुव खमेज्या तमावव पुज्या सेभोवम एयव समच नही विरतिपव खामे तमागो प्रय । मावमा पोदबहु स

करत न सज्जत चलाच्छयो पुनः क्रुपुः, द्विद्विचतुरिन्द्रिया समन्तरमुद्रुता एतामपि न क्षुयति मर्मपयवग्रामं पुनस्तदादेयुः तिर्यक्ष्णश्चेन्द्रिय
मनुष्यव्यक्तारव्योतेष्ठा समन्तरमुद्रुता स्त्रीपकरत्य न सज्जत चलाच्छया पुनः क्रुपुः स्त्रीपमोदयः सर्वाद्यसिद्धपयवसागा नीरायकवदुक्षयाः गत
स्त्रीपकरद्वार । सम्प्रति बलवर्तित्वादीनि द्वारास्पृश्यते तत्र चक्रवर्तिनः रत्नप्रधानैरयिब्रह्ममयतैव्यन्तरन्योतिफवेमानिकेभ्यो न क्षीयन् यत्तदेव
वासुदेवस्य श्रवणतोपि नवर वासुदेवस्यैवेमानिकेभ्यो ऽनुचरोमपातवर्ज्यो मण्डलसिखत्समयः समस्तकोवायुवर्ज्यः श्रपेभ्यः सर्वस्योपि स्वाभि

स्थित्येगतिः एतेज्जा स्थित्येगतिः नो एतेज्जा । से कंण्ठेण ज्ञेते । एव धुसुह-गीयमा ! जहा रयणप्यञ्चा
पुठविणेरद्वयसित्यगरत्ने । सक्करप्पन्नापुठविणेरद्वएण ज्ञेते । अणतर उह्वहिहा चक्कायहिंत्त एतेज्जा ? गीय
मा ! नो इण्ठे समंठे । एवं जाय स्थिं सत्तमाए पुठविणेरद्वए । तिरियमणुएहिंत्तो पुच्छा, गीयमा ।
नोइण्ठे समंठे । जयणधइवाणमतरजोहिसियवेमाणिणुहिंत्तो पुच्छा, गीयमा । अत्येगद्वए एतेज्जा स्थित्ये
गद्वए नो एतेज्जा । एव च यलदेवत्त णवर सक्करापुठविणेरद्वएवि एतेज्जा । एव वासुदेवत्त दोहिंत्तो पुठ

रत्येकही नो सज्जत । अय वेमार्चनं प्रदत्त । एवमुच्यते २ गीतम् । यथा रत्नप्रज्ञापुचियोनैरयिक तीयकरत्नम् । शर्कराप्रज्ञापुचियोनैरयिको
प्रदत्त । यत्तन्तरमुद्रुप चक्रवर्तिनः सज्जत ? गीतम् । भायमयः समयः । एव यावदय वसमापुचियोनैरयिकः । तिरियमनुजस्य पुच्छा गी
तम् । भायमयः समयः । प्रबलपुचियवानन्यन्तरस्योतिफवेमानिकेभ्यः पुच्छा, गीतम् । अस्त्येकको सनेतास्त्येकको नो सज्जत । एव च यलदे

रको ने ज्ञातो तिम सोचमको मीको सर्वाबिद्विहारी चक्रवर्ती । रत्नचक्रमपुठवो वेरएव भंते रत्नचक्रमपुठवो नेरएवित्तो यत्तत्तं ज्ञातवित्ता चक्रवर्तिनः
समयः । रत्नमो वृद्धिरोना नारको वेमगम् रत्नमम् वृद्धिरोको नारको यमकरे यमोने चक्रवर्तपया पामि । गीयमा चरवे च यत्ये नो ज्ञ० ।
वेमोतम कोरकोमे काइ नचाभे । सेक्कवड्डं भंते एवमुच्यते ३ गीतम् । ते स्त्रीमाट वेमगवन् इमचक्रो यावत् नचाभे । गीयम् जहा रयवपया

અન્યરમુદુતા સ્ત્રીયેશ્વરત્વ ન સનતે, અભાજિયા પુનઃ કુર્વુઃ, યસુદેશ્વરિતે પુનઃ માગકુમારેષ્વો વ્યુપુષ્ઠો? અભારમૈરાતલહેષે ડસ્યામેવાથસુતિપસ્યા
 ચતુધિગતિતનસ્તોષેશ્વર ઉપદાશિતઃ, તદયતત્ત્વં કેવલિનો ત્રિવૈતિ, તેવોવાયવોઽભશ્વરમુદુતા અભાજિયામપિ ન કુર્વૈતિ મનુષ્યયુ તેપામાનભર્તૃ
 ચોત્પાદાનાવાદપિ ચ તે તિપદસ્યવાઃ કવલિમજ્ઞતં ધર્મં મયજ્ઞયા સત્રેરમ્, નનુ યોગ્ય ન શ્યુષ્ઠ પ્રાક્ ધમસ્પતિવાયિલાદ્યાભાનરમુદુતા સ્ત્રીયં

ગોયમા ! ખો ઇળઠે સમઠે । અત્કિરિય પુળ કરેજ્ઞા । યેહદિયતેહદિયચઝરિવિં પુચ્છા, ગોયમા !
 ખો ઇળઠે સમઠે । મળપજ્ઞયનાળ ડપ્પાઠેજ્ઞા । પધિવિયતિરિસ્કજોણિયમણસ્થાળમતરજોહસિણ પુચ્છા,
 ગોયમા । ખો ઇળઠે સમઠે । અત્કિરિય પુળ કરેજ્ઞા । સોહમ્મદેવેળ જતે ! અળતર ચમચહ્મ્મા તિત્યગરસ્ત
 ડઝેજ્ઞા ? ગોયમા ! અલ્યેગતિં ડઝેજ્ઞા અલ્યેગહ્મ નો ડઝેજ્ઞા । એવ જહા રયળપ્પનાપુઢાવિળેરહ્મ । એવ
 જાવ સહ્મઠસિહ્મગદેવે । રયળપ્પનાપુઢાવિળેરહ્મ જતે ! અળતર ડહ્મહિંમ્મા યક્કાવહિંમ્મા ડઝેજ્ઞા ? ગોયમા !

કુર્વાત્ । સોપમદેવો જલ્લ । અનશ્વર ડુલ્લા ધીયેશ્વરત્વ સત્તેત ? મોતમ । અત્સેલ્લકો સન્નપારત્તેલ્લકો મો સત્તેત । એવ યથા રમમપ્રાપ્તિ
 વીનેરયિલ્લઃ । એવ યાત્તસ્ત્વોર્ષવિદુદેવઃ । રમમપ્રાપ્તિવોનેરયિલ્લકો જલ્લ । અનશ્વરમુદ્ધર્મ્મં અલ્લયતિત્ત્વં સત્તેત ? મોતમ । અત્સ્યલ્લકો જાનતા
 તોવહરતે દુને પિલ પત્તાલિયા કરે । યદિય તેલિય મોરિલિલ્લ પુચ્છા । ગાયમા મોરિલ્લ સમઠ મચપલ્લવકાર્પ પુલ પળાહ્મ્મા । જેમોતમ એવ
 રમય જહો તોવહરતે મપામી પિલ મનપલ્લવજાનપત્તો પામી । વંલિલિલ્લતિરિલ્લકાપિયા મહ્મ્મા વાપમંતર ઓહધિયાલ પુચ્છા । પંલેલિલિલ્લતિલેવ
 યાનિલ મનુલ માગજશ્વર ભ્મોતિયોનો યલ્લ । મોલમા મોરિલ્લ સમઠ પત્તાલિલ્લ પુલ કરેજ્ઞા । જેમોતમ એવં સમય જહો પત્તાલિયાકરે પિલ તોય
 હર નભાય । મોરિલ્લતલેવાલ મતે યલ્લતલ્લ ચલ્લતા તિલ્લપરત્ત સમેજ્ઞા । મોલમના દેવતા જેમમલ્લ અનશ્વરે યહોને તોવેશ્વરપત્તો પામી । યારવે ઇ. પ
 ત્ત મો ઇ. । મોરિલ્લ મપામી યાદિ મપામી । એવ જહા રયળપ્પમુદ્ધવો હેરહ્મ તલેવ જાવ સમઠસિહ્મગદેવતિ માલિયમ્મો । દસ લિલ્લ શ્યુપ્પાપ્તિવો

परतः न सज्जत प्रसादितं पुनः कुपुः, द्वित्रिचतुरिंशत्पुनः समस्तमुद्रणं स्तामपि न कुपेति मनःपयवशात् पुनरुत्पादयेयुः तिर्यकपञ्चोद्भूत
 मनुष्यव्यक्तस्योत्पत्तिः समस्तमुद्रणं स्तामपि न सज्जत प्रसादितं पुनः कुपुः, द्वित्रिचतुरिंशत्पुनः समस्तमुद्रणं स्तामपि न कुपेति मनःपयवशात् पुनरुत्पादयेयुः तिर्यकपञ्चोद्भूत
 वीर्यकरहरं । सञ्जातं चक्रवातत्यादीनि द्वाराशय्यते तत्र चक्रवर्तित्य रयमज्ञानैरियिचक्रमपतिव्यस्तस्योतिप्रयैमानिकेभ्यो न प्रोषस्यः यत्तदेव
 वातुदैवत्ये शक्ररातोपि नवरं वासुदेवरवे बेमानिकभ्यो उमुचरोपपातवर्त्तव्यो मरकतवत्त्वमपः सप्तमवर्त्तव्यमुवर्त्तव्यं शयैत्यः सर्वस्योपि स्थाने
 स्थत्येगोतिः ए उनेज्जा स्थत्येगोतिः ए नो उनेज्जा । से क्रेणठेण नते । एव युसुह-गीयमा ! जहा रयणप्यना
 पुढविणेरहुयसित्यगस्ते । सक्रारप्यनापुढविणेरहुण नते । अणतर उखहिता चक्राग्रहितं उनेज्जा ? गोय
 मा ! णो डणठे समठे । एव जाय स्थे सप्तमाए पुढविणेरहुए । तिरियमणुगहितो पुच्छा , गोयमा , गोयमा ।
 नोडणठे समठ । जयणवहुवाणमतरजोहसियवेमाणुगहितो पुच्छा , गोयमा ! स्थत्येगहुए उनेज्जा स्थत्ये
 गहुए नो उनेज्जा । एव च यत्तदेवत्त गवर सक्रारापुढविणेरहुए उनेज्जा । एव वासुदेवत्त दोहितो पुढ
 शयैवही नो सजेव । चय केमाचैन प्रदत्त । एवमुप्यव न गीतम । यथा रयमज्ञानैरियिचक्रमपतिव्यस्तस्योतिप्रयैमानिकेभ्यो न प्रोषस्यः यत्तदेव
 प्रदत्त । यमस्तमुद्रणं चक्रवर्त्तित्य सज्जत न गीतम । मायस्य समपः । एव यावदप सप्तमापुढविणेरुत्पत्तिः । तिरियमणुवत्त्व एच्छा, गो
 तम । मायस्य समपः । प्रवगपद्वागव्यस्तस्योतिप्रयैमानिकेभ्यो पुच्छा, गीतम ! यस्तस्योत्पत्तिः सप्तमापुढविणेरुत्पत्तिः । तिरियमणुवत्त्व एच्छा, गो
 रयो ने कळो तिम धोपमवो नाको सर्वाविकुहनी कष्टवो । रयचयमपुढो वररुचं भंत रयचयमपुढो नेररुशितो चक्रतरं कवडिता चक्रवर्त्तित
 बभञ्जा । रज्जमा इतिशेना नारको हेमनन रयमज्ञानैरियिचक्रमपतिव्यस्तस्योतिप्रयैमानिकेभ्यो न प्रोषस्यः यत्तदेव
 प्रोतम कोइवामे काई नवामे । सेकवहुए भंते एवमुद्रणं भान मां व । ते स्तानाट हेमनन इमकळो वापत्त नवामे । गोयमा जहा रयचयमा

અગત્યરમુદ્દતા છોયેકરત્ય ન જાનતે, ઘણાક્રિયા પુનઃ ક્રુપા, મનુદેવકરિતે પુનઃ માગકુતારેખ્યો મુદ્દુતો? અગત્યરમદાશકહેયે ઉત્સામેવાયસોપિયસ્યો
 જતુ ધિયંતિતત્ત્વકોયેકર અપદ્વિગ્તા, તદવતત્ય સેવલિતો વિદતિ, તેજોવાયયોઽગત્યરમુદ્દતા અગ્નિક્રિયામપિ ન કુર્વેતિ મનુષ્યપુ તેપામાનસ્યદે
 ચાત્યાદાજાવાદપિ ય તે તિયદ્વલ્લયાઃ પવસિમધત્તં પર્મે યથલ્લપા સર્વેરત મનુ યોપં ન રૂપુષ્ઠ માઽ પમરપતિકાપિકાપાનત્તરમુદ્દતા છોયે

ગોયમા ! જો ફળઠે સમઠે । અતકિરિય પુણ કરેજ્ઞા । વેડવિયેતેડવિયચઠરિવિદિપુ પુષ્કા, ગોયમા !
 જો ફળઠે સમઠે । મળપજ્ઞયનાળ ઉપ્પાઠેજ્ઞા । પચિવિયતિરિક્કજોણિયમણસુવાળમતરજોડિસિણ પુષ્કા,
 ગોયમા ! જો ફળઠે સમઠે । અતકિરિય પુણ કરેજ્ઞા । સોહમ્મદેવેણ ઋતે । અળતરં વયચઠ્ઠા તિત્યગરત્ત
 ઠનેજ્ઞા ? ગોયમા ! અત્યેગતિપુ ઠનેજ્ઞા અત્યેગદ્દુ નો ઠનેજ્ઞા । પુવં જહા રયળપ્પન્નાપુઠાધિનેરહુ । એવ
 જાવ સઘ્ઠસિઠ્ઠદેવે । રયળપ્પન્નાપુઠાધિનેરહુણ ઋતે । અળતર ઠઘ્ઠિહિત્ત ઠનેજ્ઞા ? ગોયમા !

કુર્યાત્ । સોપમદેવો જ્ઞદન્ત । અત્તરં પુલ્લા ધીર્વકરત્ય સમેત ? મોતમ । અત્યલ્લકો સત્તારાયેકકો મો સમેત । એવ યયા રયમત્તાપુપિ
 ધીર્નેરયિક્ક । એવ યાવસર્વાર્થસિદ્ધિદયઃ । રયમત્તાપુપિધીર્નેરયિકો જ્ઞદન્ત । અમત્યરમુદ્દત્ય અઠયતિત્ય સમેત ? મોતમ । અત્યલ્લકો સત્તતા

તોમદ્દત્તે દુવે વિવ પત્તલિયા કર । રદ્દિય તેવિવ ધોરિદિપ્પં પુષ્પા । ગામમા ધોરદ્દે સમઠે મજ્જપચ્ચવાથે પુવ્વ ઉપ્પાઠેજ્ઞા । જેમોતમ એવય
 સમય જહો તોયદ્વલ્લપર્મે ગપામિ પિચ મનપર્વદ્વાનપર્મે પામિ । પચિવિયતિરિક્કજાવિયા મજ્જપ્પાઃ કાવર્મતર ધોરધિયાળ પુષ્પા । પચેદિયતિયેવ
 જાનિવ મનુવ યાતલ્લતર ધ્યોતિવોકો પ્રપ્પ । મોજમા ધોરદ્દે સમઠે પત્તલિરિયં પુવ્વ કરેજ્ઞા । જેમોતમ એવં સમય જહો પત્તલિવાકરે વિવ તોય
 દ્વર મવાય । મોજ્જપચ્ચવાથ મેત પચતરં પદત્તા તિત્યપરત્ત સમેજ્ઞા । સોપમના દેવતા દેમવવન્ પમત્તરે વલોમે મોવદ્દરપર્મે પામિ । અરયે સ પ
 ૧૪ મો સ૦ । ધોરેપામિ કાદે મપામિ । એવ જહા રયવલ્લપમુદ્દશે જેરરપ તથેવ જાવ સઘ્ઠસિઠ્ઠદેવતિ માવિયસો । દમ ધિમ રયમમાપ્પિધોગામાર

वरत्यं न सन्नत चक्राकारं पुनः कुपुः, द्वित्रिचतुरिन्द्रिया चक्रान्तरमुद्रुसा एतामपि न कुप्येति मनःपयवज्जानं पुनस्तथाप्येयुः तिर्यक्पञ्चैन्द्रिय
मनुष्यव्यक्तान्तरान्योतिषा चक्रान्तरमुद्रुसा स्तोचकरत्वं न सन्नतं चक्राकारं पुनः कुपुः सौपरमादयः सर्वाभासिदुपयवज्जाना नैरायकवदुक्तव्याः, गत
तीर्थकरद्वार । सम्प्रति चक्रवर्तितादीनि द्वारास्पृश्यते तत्र चक्रवर्तितादियवज्जानपतिव्यक्तान्तरान्योतिष्येतामिच्छेत्तो न औपम्य, ब्रह्मदेव
वाहुदयस्ये शुभरातोपि सवरं वाहुदयस्ये वेमानिचक्रयोः अनुत्तरोपपातवर्त्तयो मण्डलिचक्रमयः सप्तमठबोवायुवर्त्तयः श्रवणः सर्वव्योपि स्यामे

स्थलेगतिपु लनेज्जा स्थलेगतिपु नो लनेज्जा । से कंण्ठेण नते ! एव धुच्चइ-गोयमा ! जहा रयणप्यन्ना
पुठविणेरइयत्तिगस्से । सक्करण्यन्नापुठविणेरइएण नते ! स्थण्णतरं उच्चइत्ता चक्कवहित्त लनेज्जा ? गोय
मा ! णो इण्ठे समंठे । एवं जाय स्थे सत्तमाए पुठविणेरइए । तिरियमणुएहिती पुच्छा, गोयमा !
नोइण्ठे समंठे । नयणवइवाणमंतरजोइसियवेमाणुएहिती पुच्छा, गोयमा ! स्थलेगइए लनेज्जा स्थले
गइए नो लनेज्जा । एव च वलदेवत्त णयरं सक्करापुठविणेरइएवि लनेज्जा । एव वासुदेवत्त दोहिती पुठ

रयेकही नो सत्तेव । यय सेनार्चनं प्रदत्त । एवमुच्यत ? गीतम् । यथा रजप्रज्ञापरिधीनिरयिक्ता
प्रदत्त । यगन्तरमुद्रुय चक्रवर्तिता सन्नत ? गीतम् । मायमयः समयः । यय पायदप सप्तमापरिधीनिरयिक्ता । तिरियमनुच्यतः पुच्छा, गो
यमा ! मायमयः समयः । प्रवक्तव्यविवान्तरान्योतिष्येतामिच्छेत्तो सत्तेतास्तयेकवो नो सन्नत । एव च वलदे

रवो ने वच्छो तिम बोधमवो मादो सर्वाविबुद्धी ब्रह्मवो । रजवज्जमपुठवो केरइयव भंते रजवज्जमपुठवो नेरपुठवो चक्रतरं उच्चइत्ता एववहित्त
समयः । रजमार्मा इतिवोमा नारको जेमनवन् रजप्रमन् पुठिवोवो नारको यगन्तरं यगेने वज्जवत्तपचा पामि । गोयमा ययमे स ययमे नो स ।
वेनोतम कोइतमे कार तवामे । सेवणइयं मंते एववज्जमपुठवो माग गो० स० । ते स्त्रीनाट जेमगवन् इमवज्जमपुठवो यवत्त नवामे । गोयमा यय रजवज्जम

અનન્તરમુદ્દતા સ્ત્રીયેકરત્વ ન સપ્રતે, યત્નજિયા પુન કુર્મુ, મધુદેવચરિતે પુનઃ નામકુનારેભ્યો મુદ્દુરો જનમ્ભરમરાતરેત્રે ડસ્યામેવાયસરિત્પત્ન્યા
 ચતુરિયજ્ઞતિતમસ્ત્રીયેકર ઉપદશિતા, તદયતત્વ કેવલિનો તિવંતિ, તેઓવામવોઽનન્તરમુદ્દતા યત્નજિયામપિ ન કુર્વેતિ મનુષ્યપુ સેવામાનન્તર્યે
 યોત્પાદાનાવાદયિ ન તે તિપદાસ્યાઃ કવસિમજ્ઞસં યમે મલલતયા સન્નેરન્ નનુ મોપિ ન ઇત્યુષ્ઠ માન્ વમરપતિભાવિકાદ્યાનન્તરમુદ્દતા સ્ત્રીયં

ગોયમા ! નો ઇળઠે સમઠે । સ્વતકિરિય પુળ કરેજ્ઞા । યેઢવિયતેઢવિયચઠારિદિઠ પુષ્કા, ગોયમા !
 નો ઇળઠે સમઠે । મળપજ્ઞયનાપ ઇપ્પાઠેજ્ઞા । પાંચિવિયતિરિસ્કજોણિયમણસ્વવાળમતરજોઢિસિણ પુષ્કા,
 ગોયમા ! નો ઇળઠે સમઠે । સ્વતકિરિય પુળ કરેજ્ઞા । સોહમ્મદેવેળ ઋતે ! સ્થળતરં વયચઢઢા તિત્યગરત્સ
 ઇનેજ્ઞા ? ગોયમા ! સ્થલેગતિઠ ઇનેજ્ઞા સ્થલેગઢઠ નો ઇનેજ્ઞા । ઇય જઢા રયળપ્પનાપુઠાવિળેરઢઠ । ઇવ
 જાવ સઘ્ઠસિઠ્ઠગદેવે । રયળપ્પનાપુઠાવિળેરઢઠ ઋતે ! સ્થળતર ઇસ્રહિતા ચક્કઢઢિસ ઇનેજ્ઞા ? ગોયમા !

કુપોત । સીયમદેવો જદમ્મ । જનન્તર ડુલ્લા સીવંકરત્વં જ્ઞેત ? ગોતમ । ઇરત્થજ્ઞકો સપ્પતારસયેકકો નો સજ્ઞેત । મય યયા રથમન્નાપુપિ
 ધીનંરમ્મિકા । ઇય યાવરસર્વોપાસિદ્ધદેવઃ । રથમન્નાપુપિધીનંરમ્મિકો જદમ્મ । ઇવ યાવરસર્વોપાસિદ્ધ સમેત ? ગોતમ । ઇરત્થજ્ઞકો સપ્પતાર

તોમઢઠે ઢેવે પિલ યત્નજિયા કરે । ઢઢિલ તોદિય રોરિદિયલં પુષ્પા । નાઠમા રોરઢઠે સમઠે મલપજ્ઞયનાપં પુષ્પ ઇપ્પાઠજ્ઞા । રેવોતમ ઇયલં
 જમય જઢો તોયઢરપ્પરો નપામે પિલ મળપજ્ઞયનાપરો પામે । પસિંદિયતિરિસ્કજાલિયા ચક્કઢા યાપમતર જોઢિયિયાન પુષ્પા । યંચેટિલિયેલ
 યાનિલ મનુષ્ય નામજન્તર ઈતિયોના પ્રયત્ન । ગોલના રોરઢઠે સમઠે યત્નજિયા પુષ્પ લેરેજ્ઞા । રેવોતમ ઇયલં સમલ જઢો યત્નજિયાલેરે પિલ તોય
 ઢર નજાલ । સીલપ્પચઢિલાલં મેતે યજ્ઞતરં યદના તિલ્લયરપ્પ ઇનેજ્ઞા । સીયમના લેવતા રેમમલન્ યજન્તરે યજોને તોયઢરપ્પરો પામે । યાલે. ઇ ય
 ઇલ મોલ. । સીરિપામે લાદિ નપામે । ઇવ જઢા રથજ્ઞપ્પમુલ્લરો લેરઢઠ તલેલ જાવ સઘઢિસિઠ્ઠગદેવતિ ભાલિયલા । રમ જિમ રથમન્નાપિલિયોનાનાર

करतव न सज्जतं चक्षुःश्रिया पुनः कुपुः, द्विगिषतुरिन्द्रिया चानकारमुद्वृत्ता एतामपि न कुर्महि संन्यस्यवश्रामं पुनस्तथादयेषु तिर्यक्पञ्चेन्द्रिय
 मनुष्यव्यक्तरन्योतिषा भग्नकारमुद्वृत्ता स्तोचकरतव न सज्जते चक्षुःश्रिया पुनः कुपुः शीपमोदयः सर्वापासिदृपपवशाना नैरियकवहस्य्याः, यतं
 शीर्षंकरद्वारं । चक्षुःश्रिया चक्षुःश्रियादीनि हाराण्यते यत्र चक्षुःश्रिया एव प्रपन्ना नैरियकजननपतिव्यभारज्योतिषयमानिकेभ्यो न शीषज्याः वक्षदेव
 वासुदेवस्ये चक्षुरातोपि भवदं वासुदेवस्य ज्ञेयानि कज्योऽनुत्तरोपपातवर्ज्यो मयस्त्रासिक्तमयः सप्तमठबोवायुवर्जज्यः श्रयेज्यः सर्वज्योपि स्थाने

સ્વયેગતિએ લનેજ્ઞા સ્વયેગતિએ નો લનેજ્ઞા । સે કેળઠેળ નતે । એવ યુસ્રહ-ગોયમા ! જહા રયળપ્પન્ના
 પુઢવિનેરદયાસિત્યગરસે । સક્કારપ્પન્નાપુઢવિનેરદુણ નતે । સ્થળતર લસ્રહિસા ષક્કાઘરિત્ત લનેજ્ઞા ? ગોય
 મા । નો ડુળઠે સમઠે । એવં જાય સ્થહે સપ્પમાએ પુઢવિણરહર । તિરિયમણુરિહિતો પુચ્છા , ગોયમા ।
 નોડુળઠે સમઠે । જયણઘડવાળમતરજોહસિયવેમાણેરિહિતો પુચ્છા , ગોયમા ! સ્થયેગહર લનેજ્ઞા સ્થયે
 ગહર નો લનેજ્ઞા । એ ષ યલદેવત ણવર સક્કારાપુઢવિનેરદુણિ લનેજ્ઞા । એવ વાસુદેવત્ત દોરિહિતો પુઢ

सदेकधी नो सन्नत । अप केनार्थेन प्रदत्त । एवमुच्यते ? गीतम् । यथा स्वप्नज्ञापयिष्योन्निरयिष्य तीव्रकरत्वम् । शर्कराप्रज्ञापयिष्योन्निरयिष्यो
 प्रदत्तम् । अमन्तरमुद्रस्य चक्रवर्तित्व सन्नत ? गीतम् । भायस्य समयः । एव यावदप्य स्वप्नज्ञापयिष्योन्निरयिष्यः । तियमनुसृत्यः पुष्पा, गी
 तम् । भायस्यः समयः । स्वप्नपर्वतिवागव्यन्तरत्वीति कदैमानिकेभ्यः पुष्पा, गीतम् । अक्षयकको सन्निवासरयेकको नो सन्नत । एव य वसदे

रको जे कछो तिम सोधमको माछो सर्वाङ्गिहखी कह्यो । रवणवमपुठयो केरइएय भंत रवणवमपुठयो नेरइण्डितो पञ्चतरं उक्कटिता पञ्चवटित
 वभम्बा । रवणयो वटियोना नारको जेसमबन् रसप्रभा पुष्टिको नारको पञ्चतरं पञ्चो पञ्चवमपञ्च पाप्मि । गोयमा पट्ये स पट्ये नो स ।
 जेनोतम कोरुमै काइं गछामै । सेवण्डुर्न मंते एवण्डुर्न जान नां स० । ते स्मिताट जेमगवन् इनकछो वाणप मछामै । गोयम पञ्च रवणपमा

न्य , मुखापतिरवत्य वा द्विद्विरवत्य पुरोहितरवत्यं तिरवत्य मयःसप्तमपवित्रीतेजोवाच्यमुसुरोपपथदेवधर्जन्य क्षेपेन्यः स्यानेन्यः । अक्षरवत्यप
क्षिरवत्य रप्पमात आरन्य निरन्तरं यावदासहस्रारात अक्षरवत्य दक्षरवत्य दक्षरवत्यमचिरयतव माक्षिरवत्यव वासुरमुभारादा

विहिहो वेमाणिपुहिहो य अणुत्तरोववासियजोहिहो सेसेसु णो हणठे समठे । मरुलियत्त अहे सत्तमाए
तेउवाउयजोहिहो , सेणावहरयणत्त गाहायहरयणत्त घट्टहरयणत्त पुरोहियरयणत्त इत्यिरयणत्त च एवचेव

वत्य नवरं स्रक्कराप्रप्रापयिषीमैरिषीरपि सजेव । एव यासुदेवत्य द्वाभ्या पयिषीभ्यां वेमानिकेन्ययामुसुरोपपतिकवर्ज्यः ओपसु नायमयेः
समर्थः । मपडासकत्वमप सप्तमाया लोकोवायुवर्जन्यः , सेनापतिरवत्य गाथापतिरवत्य वायुकिरवत्य पुरोहितरवत्य तिरवत्य मेव वेव

य पठथोर केरदवत्य तिद्वरत्त तथा भावि अक्षरत्तमपठथोरदवत्यं भंति पठ्ठा । वेभोतम निम रत्तमभाप्रविभोना मारकोमे तोर्वैवरपको वज्रो
निम कविरो मक्षरमभा प्रविभोना मारकोमे वेममद्व प्रत्त । योबमा वाद्वे समठे एवं आव पदेवत्तमाएवि तिरिययसुएहिता पुष्ठा । वेभोतम
एपस सयव नको इम लीली सावनी तांरि पिचपुवे तियेव मनुष्यको पत्तवत्तवाय प्रत्त । योरमा योरद्वे समठे । वेभोतम एपस समस नको । मयव
पति वाचमतर खावडिद्विद्विहिती पुष्ठा । मयमपतो नाममन्तर लोतिवो वेमानिको पायो वज्रवत्ति इवेः पर्ये० स पत्त मी स० ।
वेभोतम कोरिणामे कोरि मन्त्राते । एव वद्वेवत्तदि नवर पक्षरत्तम पुठथो केरदवत्ति समेळा एव यासुदेवत्त वेदिहो पठथोहिंवा वेमाविपहिंवा
पक्षरतोववाववत्तिहो सेसेसु । इम मयवेवनी पिच कविरो एतकोनिमोव मक्षरमभा प्रविभोना मारकोमे पिच पुवे इम यासुदेव कोय मरवपुवि
कोमे वेमानिको पनुत्तरवर्जने मेव सवका मयको वाचदेव वाय । योरद्वे समठे यद्वियत्तं पदेवत्तमापहिता तेस वाच वज्रहिंते । एपसं समस
नको मपडकोवपाना द्विसे सातमीको जयवे तेस वाच मर्जीने जपत्ते । वेवावरत्तवत्त गाथावरत्तवत्त पठ्ठहरयत्तं पुरोहितरयत्तं इत्यिरयत्त
वि सव्वेव । वेमापतिरव गाथापतिरव वाद्वकोरव पुरोहितरव कोरव इमदोष जपत्ते । नवर पनुत्तराववाववत्तिहो । ए वियेप पनुत्तरविमा

प्य । समापतिरन्तत्वात् पुरोहितरन्तत्वं स्तिरन्तत्वं सप्तममपि बोधोपायमुत्तरोपपन्नदेवर्जस्य श्रुयेत्यः स्थानेत्प्य' । अक्षरान्तत्वात्
स्तिरन्तत्वं रन्तप्रभात् आरभ्य निरन्तरं यावदाद्युक्तात्वात् अक्षरान्तत्वं अक्षरान्तमस्तिरन्तत्वं काष्ठीपरान्तत्वं आक्षरान्तत्वं आक्षरान्तत्वं

धिहिं हितो वैमाणिपुहिं हितो य ध्युत्तरीयवासिययज्जोहिं हितो सेवेसु णो इण्ठे समठे । मन्त्रलियत्त स्यहे सत्तमाए
तत्तयाउयज्जोहिं हितो, सेणावद्वरयणत्त गाहावद्वरयणत्त बहुद्वरयणत्त पुरोहितरयणत्त इत्यिरयणत्त च एवचेव

तत्त मवरं अक्षराग्रप्राप्त्यर्थो निरन्तरं सत्तमा । एव यामुदेवत्वं द्वाभ्यां युचिर्विभ्यां वैमानिकेभ्यः यातुसरोपपातिकवर्जस्यः श्लेषसु नायमर्थः
समयः । मन्त्रासक्तत्वमप्यः सप्तमायां स्तोत्रोवापुर्वर्जस्यः, सेनापतिरन्तत्वं यायापतिरन्तत्वं वाहुकिरन्तत्वं पुरोहितरन्तत्वं स्तिरन्तत्वं संव चेव

ए पठ्योऽयं चैरन्तत्वं तिष्ठन्तत्वं तथा यावि अक्षरपमपठ्योऽयं मतिं पठ्या । वैभोतम बिम रन्तप्रभाप्रविभोभा मारकोने तोयैवरपको कञ्जो
तिस कञ्जो यक्षरपमा प्रविभोभा मारकोनी वैमन्त्रवत् प्रज्ञ । योवमा यादवो समठे एव जाय पदेवत्तमाएवि तिरिवयययययिं तो पृष्ठा । वैभोतम
द्वयस्य सम्य मन्त्रो इम जीवन्ती सावन्ती तदिं विचद्वे तिवेच मनुष्यो यक्षरन्तत्वाय प्रज्ञ । योयमा योदवद्वे समठे । वैभोतम एषय सम्य मन्त्रो । मन्त्र
पति वाचमन्तर वाचयि यमगिरिपुहिं तो पृष्ठा । मन्त्रपठो वाचमन्तर लोचि यो वैमानिको यायो यक्षरन्तत्वं इवे । यत्वे स पठ्य मी स० ।
वैभोतम कोरंवाये कां मन्त्रमे । इव मन्त्रदेवत्तनि एवर यक्षरपम पठ्यो चैरन्तत्वं यमन्त्रा एव यामुदेवत्तं दीदितो पठ्योहिता वैमानिकयिं तो
यक्षरन्तत्वं वाचयिं तो चेदेसु । इम मन्त्रदेवन्ती विच कञ्जो यतकोविदेव मन्त्ररपमा प्रविभोभा मारकोनी पिय पुवे इम यामुदेव लीय मन्त्रपुयि
योको वैमानिको यनुत्तररन्तत्वं मन्त्रे यवका मन्त्रो वाचदेव वाच । योदवद्वे समठे मन्त्रयितं पदेवत्तमापुहिं तो तेष वाच मन्त्रयिता । एषयं समय
मन्त्रो मन्त्रकोवराणां द्विदे सातमीको अयवे तेष वाच मन्त्रमे । येषां वाचमन्त्रा एव मन्त्रावद्वरयणत्त मन्त्रावद्वरयणत्त मन्त्रावद्वरयणत्त इत्यिरन्तत्वं
वि यवदेव । वैमानिक गावापतिरन्तत्वं वाहकोरन्तत्वं पुरोहितरन्तत्वं स्तिरन्तत्वं इत्येव सपत्ते । एवर यनुत्तरावद्वरयणत्वं यो । य विमय यनुत्तरविमया

हीयबोबीवी ॥ १ ॥ तद्वयुक्त-यतो भीषामुत्कृष्टत उपरितनर्णययद्विषयपाठो वत्स्यते शुभ्यगृहीतीनां तु देशविरताभामपि न प्रसोपपातीऽस्ति देश
विकृतियावकाशमप्यप्युतादृशसबमात् नाप्येते निज्ज्ञा स्तेपामिदेष मेवमानिषामात् तस्यां स्मिप्यादृष्टय एवाप्रजाप्रज्या य प्रमदगुणचारिणो
निष्ठितसुमाथापनुष्ठानपुष्ठा प्रख्यातिपुचारिको अयतप्रबुद्धव्यवहारः प्रतिपत्तव्याः, ते पौरुषसिद्धेवशाब्ज्याप्रजावत उपरिर्पेवेष्टेयुत्पद्यन्त एव
ति असयताव ते सत्यनुष्ठान चारित्र्यपारकासमृन्मत्वात्-अयिराष्टियस्यसमावमिति ॥ प्रप्रस्थाकाशादारण्या प्रमनचारिषपरिपामासा सुष्ठ्वा सुष्ठवत
नक्षपायसामर्थ्यात् प्रमसगुणस्थानकवशात् वा स्वरूपमायादिदोषसम्भवेप्यनाचारितसव शावरणोपपातामामित्यर्थः, तथा ॥ विराष्टियस्यसमावमिति
॥ विराष्टित् सर्वोत्पन्न खण्डितो न युक्तः प्रायद्विप्रप्रतिपत्त्या नूनः संचित सुयमो ये स्ते विराष्टितसयसा स्तेषा ॥ अचिराष्टियस्यसमावममाव
ति ॥ प्रतिपत्तिनासादारण्याऽयिकृतदेशविरतिपरिचामाना [शावकाणां] विराष्टियस्यसमावममिति ॥ विराष्टित सर्वोत्पन्नोऽप्युक्तिो न
पुनः प्रायद्विप्रप्रतिपत्त्या पुनमवीकृतः सयमासयमौ ये स्ते विराष्टितसयमासयमा स्तेषा मसंश्लिना मनोलाट्ठिपरिचिताममामनिर्बरावतां सथा
॥ तावसावति ॥ परिश्रुतितपत्राद्युपजोमवता यामतस्त्रिना तथा ॥ कवप्यियावति ॥ कवप्यः पारिदासः स ययामस्ति तेम पापे चरति ये कद
पिपकाः कंदप्यिका प्यवहारत चरवत एव कवप्यिबौकृप्याविकारका सक्तव्य-कदप्येकृष्टए दवसीलेपाविशासचकरेय । विन्हायितोयपर कद

यिराहियसजमा२ ण छुसवीण ताथसाण कदप्पियाण घरगपरिहायगाण किहिंखियाण तिरिच्छीयाण

संयमासु पञ्चभ्रामसाम्भवा तपस्विभ्यो ब्राह्मण्यैवाना वरुणपरित्राणकानां विविधायकानां तिरया यत्नीविज्ञानामान्नियोगिकानां स्वसिद्धिना

च विराजिसज्जमा च परिराजिसज्जमा सज्जमा च । च च हेममन्तं सर्ववत् सोपापासै मावशून् देवताने नोप्य ते द्रव्य कथिय नञो विराज्यासंगम
 निचै विराधनकोडो सद्यमे निपै खेनञो विराज्या ज्ञावकनोविरति सजे । विराजियसज्जमा सज्जमा च असञ्चोण तावसाय अदप्पियाचं सरयपरि
 ष्यायना च निधिशिविया च विरप्पिया च । विराधकसवमो असञ्चो ममोसप्पिरिचि पञ्चान निवतना धरुणहार तावग मय पुण साम्यव्यवहार पारिबल

प्यं प्रावय कुड ॥ १ ॥ फरक्य कउरवइरव अदुप्योचविश्यापवज्ञावा । अदुप्यवहाकहयं अदुप्यवसवसाय ॥ २ ॥ पुनमपकवयवदसुख अदोप
 करपादयवसायविं । ततकरइअइवइ इवइपरोचतवाकइयं ॥ ३ ॥ वीयाकुपुठपुठत अपइवइइरसयसोठ । वाकाविइजीवकते कुडइमुइतरय
 वेय ॥ ४ ॥ प्रावइदुयगळयय इरिठमोविसोधरएवइ । दठकुवइकारो कुडइवठिठयदप्यं ॥ ५ ॥ वेसपयवइइराय जययसोअप्यसोपरसिच ।
 अइइरासयोतिमलइ ययवोवइअसोनियवसो ॥ ६ ॥ सुरवालमाइयंइ नुविमइयकुवइतविइअअस । तेसुयविमइयसु यंयाइतुकइठएमुच ॥ ७ ॥
 ओवअुठविं सुयप्यवत्यंभुभावबकुडइ । सोतविइसुगळइ सुरेसुवइठरकरहीपो ॥ ८ ॥ तेया अन्तोयंकाका ॥ अरिगपरिकाययावति ॥ अरकपरि
 प्राजका पावितवैतोपमोविन ठिइंकिन, अयवा अरका; अणोटाकादया; परिद्रावका; अपिसमुनिसुमव; अरकाव यंरिद्राकाय तेषा, तथा ॥
 बिंयिंमिपवति ॥ बिंयिंयं पाप तदति येषां ते किंमिया सेव व्यवहारत दरइ तएय आमादावकादिन; , उक्तव्य-मावससवेवसीक यन्माय

रियावसइसादु । माइअवयवाइ बिंयिंसयंभावयकुड ॥ १ ॥ कायवपायतेदिय तेअवपमायअप्यमायाय । सोपठोदियारियाय ओइसवाओ
 इंइंकिन ॥ २ ॥ एगंठरमुप्याए अजीकाअरकपादुवइवि । अवेसदंअवकाकाय मेयकासेवएमत ॥ ३ ॥ अवाइंअवक विइसइवइअमयावि
 सववाए । अइइठिंविमुप्येइ पगासवाईअपुडसो ॥ ४ ॥ अविअवकातरियपठं अवाअुवतीअअवगुडकापि । अखमतवोइरीवा विइअअलगायसव
 इया ॥ ६ ॥ अइअयसइया पायइगुवेपरसससेति । ओरोधुसइअकी गूदायारोवितइअसी ॥ ७ ॥ तेषां ॥ तिरिअपावति ॥ तिरिवा गयादी
 मी दइपरितेअका ॥ अजीवियावति ॥ अजीविका; पायकविअपा; गोसासमतानुसारिव, अयवा अजीवति ये अविवेकतो सत्यपूजाख्या
 तिंमिं दरवादीम्याजीविका; तथा ॥ आनियोगियावति ॥ आनियोगन विद्यामहादिमि परपा वगीकरवादिअनियोग; स च विद्या-महाइ-दुविपो
 एलुवठिठो इवमायेवइइमापया । दवमिंइंविमोगा विज्यामहाअभावमि । सोलि यपा ते मवा भरति येते अजिठिंमिका आनियागिका

हीपकीचीवी ॥ १ ॥ तद्वयुष-पतो भीपामुत्कृष्ट उपरितनर्दयक्षीपपातो वस्यते सम्यग्दृष्टीनां तु देशविरतानामपि न तत्रोपपातीऽति देश
 विस्तृतावाकाशमप्युत्तावृद्धममात् भाव्येते निजवा सोपामिदं मेवमात्रिपामात् तस्या निष्पद्गुण्य एवाप्रव्याज्या य सम्यग्गुण्यारिणो
 निरुत्तसमावायमुष्णमुष्णान्वाह्योऽस्यतत्रवृद्धवहाः प्रतिपत्तव्याः ते पौडासितकेतसांक्रियाम्नायत उपरिर्मेवमेवपुष्टय एय
 ति वस्यताय त सत्यमुष्णम वारिषपारकाभमूल्यात्-आयराहियसजभाजमिति ॥ प्रप्रव्याकासादारभ्या प्रमथारिप्रपरिपामाभा सज्जा सज्जल
 नक्षपायसामप्यीत प्रमत्तगुह्याप्रवव्यात् वा स्वल्पमायादिदोषसम्भवेप्यनाचारितसवधावरणोपपातानामित्यर्थः, तथा ॥ विराहियसज्जमाकति
 ॥ विराहितः सर्वात्मना सज्जितो न पुनः प्रायसिष्ठप्रतिपत्त्या ज्ञूयः सज्जितः सयसो ये स्ते विराहितसयमा स्तेषा ॥ आदिराहियसज्जमासज्जमासं
 ति ॥ प्रतिपत्तिबासादारभ्याद्युनिप्रतदेष्टुविरतिपरिणामानां यावकाशां ॥ विराहियसज्जमासज्जमाकति ॥ विरागत सर्वात्मनोऽपुन्रितो न
 पुनः प्रायसिष्ठप्रतिपत्त्या पुनर्नवीकृतः सयमासयसो ये स्ते विराहितसयमासंयमा स्या प्रसज्जिता मनोसिद्धिरपितामसमनिर्बरायतां सया
 ॥ तावसावति ॥ परिश्रितपश्राधुपश्रोपवता यावतस्थिता तथा ॥ कल्पः परिराका स एवामस्ति तेन पाये वरति ते कद
 पिक्काः कंदप्यिका व्यवहारत धरव्यत एव कदप्यिकीकुप्यादिकारवा सज्ज-कदप्येकुप्युदय दवसीलेपाविसाहवकरेय । विम्वरयितोयपर कद

विराहियसज्जमा २ ण स्यसन्नी ण तावसाण कदप्यियाण वरगपरिस्वायगाण किंक्षिसियाण तिरिच्छीयाण

सयमासयमानामसज्जमा तपस्थिता कान्दप्यिकाभा वरकपरिग्राजकानां किंक्षिवापकानां तिरया प्राचीविज्ञानामाप्रियोगिकानां स्वाभिर्दिग्भा
 च विराहियसज्जमाच परिश्रितसज्जमासज्जमाच ॥ कद हेममयन् पर्यत होचापासे भावयुग्म देवताने नीप्य ते प्रुथ कश्चि नवो निराधोसयम
 बिबे विराधनाकोषो सयमने विपे ज्वेकवो विराध्या यावकनोविरति सजे । विराहियसज्जमासज्जमाच परकोच तावसाच कनप्यियाच वरगपरि
 पायगा चकिंक्षिसिक्काच तिरिच्छिवाच । विराधकसयसो परसो मनोसिद्धिरपिच यकाम निजपानाधरव्यत तापसयस फुल बाध्यव्यवहार वारिजल

या, ते व्यवहारतः यत्पर्यंत एव संश्रद्धिमायोच्छारः, उत्तम-कारुण्यमूर्तकाले पक्षिणापक्षिणेनिमित्तमार्गीर्षी । इतिरससायगुण्यं यद्विषयमप्राप्यते
 कुञ्जः । कीर्तनं सौभाग्याद्यपि सापत्न्यतत्त्वमन्वितरितरिज्जुविद्यान प्रज्ञाप्रत्यक्षप्रविद्यादि ॥ सुसिंहीकृतमिति ॥ रजोहरकादिसाधुसिगवता यि वि
 चारानिमित्पाह-इत्यववाचनगाढंति ॥ दृष्टानं सत्यज्ञं व्यापकं व्यपुं येपा ते तथा सेवां निम्नभाभित्ययः ॥ देवयोगेसु अवलम्बमाकाङ्क्षति ॥ अनेन

स्थानीविषयाण स्थात्रिज्ञगियाण सलिगीण वृत्तणवायन्तगाण देवयोगेसु अवलम्बमाणाणं कस्स काहिं उयवात्त
 पक्षज्ञात्त ? गोयमा ! असजयन्नावियदसुदेवाण जह्मेण जवणवासीसु उक्खोसेण उधारिमगेवेज्जगेसु, स्थयि
 राहियसजमाण जह्मेण सोहम्मे कप्पे उक्खोसेण सव्वठसिद्धे, यिराहियसजमाण जह्मेण जवणवासीसु

दृष्टानव्यापकाणा देवतोकेपूत्यक्षमाभागा कस्स कोत्पादा प्रपन्नः ? नीतम् । असयतमविच्छेद्यदेवानां अपत्येन जवमवाधिषु उत्कथत उपरि
 भवेवयकेप्रविराप्पितसयमाणा अपत्येन सोपमे कस्ये उत्कथेतः सर्वोपेसिद्धे, विराप्पितसंयमानां अपत्येन जवमवाधिषु, उत्कथेतः सीधमे न

पे ॥ कस्य कुञ्जः इवमोक्षेनापि शास्त्रचरितेनापि विज्ञापितोवपर कस्यमात्रं कुञ्जं परं विट्कोवादिन कोठाभारो व्यवहारे परिचयारी पिय
 प्राणादिकभोपरवराहं बिलिखीयमात्रं केवलोत्तं पञ्चावरितं पञ्चसाङ्गं साहस्यं अवलम्ब्य विविधसिद्धिं मावयकवद । भावोवियात्तं यामिषागाय
 इत्यवमज्ञात्तं इमेसु अवलम्बमाणा कच्छ २ कर्हि २ उववाचो पं । जामिनीय निद्या मंवादि यदाह पुत्रिणीयसुपमिणीसो इत्येवमेवपञ्चोदकाङ्क्षो ।
 इत्यभिधीतिआसीमा विष्णुमतयमवक्यो ॥ १॥ कच्छ कापोदमूत्रकया पक्षिणापक्षिणेनिमित्तमार्गीर्षी रिशिरससायमद्वयो भमिनीयमावपञ्च
 ॥ २॥ रजोहरकादियेवना वरपञ्चार सत्यकुल पात्रो व्यवहृत्ताने निरुद इत्यादि पददेवताने विषे उपलब्धोक्तो पञ्चरायते यथा अत्यवसायपे ॥
 पत्ये तेविद्या २ उपत्ये ते कदा इमं पूजा कर्हि । गोयमा परजस भविष्यदेवोप कच्छेत्तं मवववसीसु ॥ ३॥ असंयतभावो पूज्यदेवता वयोने
 जवने भरनपतीर्ताहि अपत्ये । वररिमीविषयसु पविराहियसंयमाय । वरकट उपरिद्या येवेयवर्वादि उपत्ये पविराहितसयमना धरो । जह्मे

देवता इत्यत्रापि यथाप्यवसायमूल्यादौ नवतोति प्रतिपादित ॥ विराट्पिप्लवसात् अक्षयेत् नववसावौ तु सङ्कीर्णं सोऽस्मी इति ॥ अथ अयं

उक्क्षोसेण सोहम्मे कप्पे, एधिराहियसजमासजमाण जहन्तेण सोहम्मे कप्पे उक्क्षोसेण अञ्जुए, धिराहिय सजमासजमाण जहन्तण नवणयासीसु उक्क्षोसेण जोडसिएसु, अस्सन्तीण जहन्तेण नवणयासीसु उक्क्षो सेण याणमत्तरेसु, तावसाण जहन्तेण नवणयासीसु उक्क्षोसेण जोडसिएसु, कदप्पियाण जहन्तेण नवण यासीसु उक्क्षोसेण सोहम्मे कप्पे, धरगपरिह्वायगाण जहन्तेण नवणयासीसु उक्क्षोसेण वनलोगे कप्पे, कि

इयं अविदितसंयमासुयमाणां अपत्येन सौपमे उरक्षयतो ऽप्युते । विरराचित्सुयमासुयमाणां अपत्येन प्रवमवाशिषु उरक्षयतो ल्यो तिष्ठेषु । असुश्रुतां अपत्येन प्रवमवाशिषु उरक्षयतो वानव्यस्तरेषु । तपस्विनां अपत्येन प्रवमवाशिषु उरक्षयंषु ल्योतिषु । धान्दल्पिकाणां अपत्येन प्रवमवाशिषु उरक्षयत सौपमे क्षरये । परक्षपरिग्राहकानां अपत्येन प्रवमवाशिषु उरक्षयंषु श्रद्धासोक क्षरये । क्षिप्रिष्वपानां अपत्येन सौ

[illegible]

या, ते व्यवहारस्य दूरकवत् एव संशयिमायोक्तारः । उक्तञ्च—कारुण्यभूतकाले पक्षिणापसिरोनिमित्तमाचोर्वा । इतिरससायुगुष्ठं अत्रियोर्मन्त्रावर्त्तं
 शुभम् । कीर्तुर्त्तं सौभाग्याद्यपि सायनभूतिर्भवेत्परितर्कितमिदं नूतिदानं प्रसादप्रसन्नप्रविष्टादि ॥ सुखिनीतिमिति ॥ रजोहरकादिसाधुसिगवता किं वि
 धानामित्याह—दंशयवाचकावर्त्तं ॥ दर्शनं सम्यक् व्यापकं प्रवृत्तं येषां ते तथा स्यात् निश्चयानामित्यर्थः ॥ देवलोभं तु उववज्जमावाहति ॥ अनेन

स्थानीविषयाण्युच्चिन्नगियाण्यसुखिणीय दसपञ्चावन्तगाण्यदेवलोभेसु उववज्जमाणाण्यकस्स काहे उधवाउ
 पन्नसुवाउ १ गोयमा । अस्सअयन्नविषयदसुदेवाण्यजह्वेण नवपयासीसु उक्कोसेण उयारिमगेवेज्जगेसु, अयि
 राहियसज्जमाण्यजह्वेण सोहम्मे कप्पे उक्कोसेण ससुठसिद्धे, यिराहियसज्जमाण्यजह्वेण नवपयासीसु

दर्शनव्यापकानां देवलोभेपूतप्राप्तानामा कस्य होत्याहः प्रवृत्तः १ गीतसः । अस्यतन्मविषयव्यवेधानां अयमेव नवपयासिषु उल्लप्यत उपरि
 मगेवयवेविचारपित्तस्यमाणा अपत्येन सौच्ये कस्ये उल्लप्यतः सवार्थेसिद्धे, यिरापित्तसंयमानां अपत्येन नवपयासिषु, उल्लप्यतः सौच्ये च

पदे ॥ अद्वयं सुखादयं दसलोभेयापि पापककरेता विष्णुविन्दोयपर कल्पमायं सुखायं परं च निष्कोयादिच कोठाभाणे व्यवहारे चरिचारी विष
 यानादिकभने परचराह किंलिखोवासायस्य केवलोभं वयागरेव कस्यसाहचं मारवाय अयस्यवाकिविदिसव भावचक्षुः ॥ पाप्मोविवाचं आभिषामाच
 दसपञ्चावर्त्तं देवेसु उववज्जमाणाच कस्य २ अर्थि २ उववाचो पं० । अमिमीय विद्या संवादि यदाह द्रुविशीलसुप्रभिधीयो इत्येवमेवपञ्चोदमायव्यो ।
 दसमिमीतिआयोमा विष्णामतवमारको ॥ ११ ॥ उक्तञ्च आर्चोवमरकस्या पक्षिणापसिरोनिमित्तमाचोदि रिहिरससाययद्वेवो अमिमीगभापचक्षुः
 ॥ २ ॥ रजोहरकादिवेवना परचराह सत्यकलु पाप्मो कस्यसाहचं पाप्मो अयस्यतोवको प्रजेरायते क्वा अयस्यसायपचे उ
 पये तेकिदा २ अपत्ये ते क्वा इमं पूजा कर्त्तुं । योवमा अयस्य अविदहकदेवाच अहकचे मयचरायोसु ७० । अस्यतन्मावो पुण्यदेवता चयोनि
 अयवे मरनपतोर्वाहि अपत्ये । अरिमिमीदिक्करसु पविप्रादिवसंयमाच । उरज्जट उपरिवा केवेषवर्वादि उपये अविप्राधित्तममना पयो । अह०

स्वाभ्यायि प्रहारापरापुरसंस्पर्शस्थानमनुप्राप्तवान्मयुष्मते भवेत् सत्र प्रकृतगतं वात् सततपश्यस्यपविशोयनिद्रापशापमाह-चायथीहत्वादि ॥ व्यासं न
 वर ॥ पञ्चरेड इति ॥ प्रभाति ॥ दसुवाससहस्रकाइति ॥ रत्नप्रतापममप्रसूतमपिब्रूय ॥ लङ्कोसं पालितुं वमस्व असुसुज्ज्वलमाग इति ॥ एतद्रूप
 प्रत्रापनुद्यमशर लघ्यमस्मिदिक्तं मारकपासित्य मयमप्रसूतं हि अपत्या त्विरितं दंष्ट्रावर्षमुखावि उत्कृष्टा नवतिषड्स्थावि द्वितीयं दशसप्तशवि
 अपत्या उत्कृष्टा नवतिषड्स्थावि, एवेन तृतीयं अपत्या उत्कृष्टा पूर्वबोलीं यपेव चतुर्थं अपत्या उत्कृष्टा सामरोपमस्य द्वादशमाः, ततोश्च पत्न्योप
 मासाम्येववासा मप्याना स्थितिं प्रैवति, तिययुक्ते पत्त्यापमासुक्ते पमाबो मिष्टुनर्बोतरिदोचिउत्प ॥ एवं मङ्गुयाठयवि ॥ इति अपन्यमातभूपुल

निश्चाय ! असन्तीय नते ! जीवे कि णेरइयाउय पकरेइ जाय देवाउय पकरेइ ? गोयमा ! णेरइयाउय पि पकरेइ जाय देवाउय पकरेइ । णेरइयाउय पकरेमाणे जहदोण देसयाससहसाइ उक्कोसेण पळिते यमस्स असखेज्झइजाग पकरेइ । तिरिस्सजोणियाउय पकरेमाणे जहदोण अतीमुक्कत्त उक्कोसेण पळिते यमरस असखेज्झइजाग पकरेइ । एव मणुस्साउयपि । देवाउय जहा नेरइयाउय ! एयस्सण नते ! णेरइ

इत्यायुः प्रसप्तम् । नौतमम् । अन्तुषिपमचक्ष्पायुः प्रसप्तम् । तद्यथा-नैरयिकावल्लरायु र्यावदेवावस्थनायुः । अवस्थी प्रदत्त । लोब-कि नैरयिकायाः
प्रकरोति यावदेवायुः प्रकरोति । नौतमम् । नैरयिकायुरपि प्रकरोति यावद्वायुरपि प्रकरोति ।

हे पञ्चविपाकप ५ त । हे भोतम जारभवे अग्ना ते नैवेद्ये—नैवेद्यं पञ्चविपाकप छात्रं तेषां पञ्चविपाकप । नारको पञ्चमीनां पात्रयो इव वा
 नमी देवता पतपोनीपात्रयो । पञ्चमीनां भूते नौवेद्यं वेदस्याहं नरेव छात्रं देवाहं नरेव । पञ्चमी देवगणं नारकोनी पात्रयावरो नारकोनी
 देवतानी पात्रयो नरे । नौवेद्यं वेदस्याहं पञ्चमीनां पञ्चमीनां पात्रयो पञ्चमीनां पात्रयो । नौवेद्यं वेदस्याहं पञ्चमीनां पात्रयो पञ्चमीनां पात्रयो ।
 नौवेद्यं वेदस्याहं पञ्चमीनां पात्रयो पञ्चमीनां पात्रयो । नौवेद्यं वेदस्याहं पञ्चमीनां पात्रयो पञ्चमीनां पात्रयो । नौवेद्यं वेदस्याहं पञ्चमीनां पात्रयो पञ्चमीनां पात्रयो ।

दाष्ट-विराट्प्राथम्यमात्रा मुरध्वयं सोधर्मं कश्यपे इति वदुःखं तत्त्वस्य पठते द्वौपद्यां सुकुमारशिक्षाश्रये विराट्पितृसमयमाया चापि इक्ष्वाकुसन्त्ये च
 त्यावयवदात्, नैपदाय ह्यस्यादि समयविराट्प्राथम्यमात्रा मुरध्वयं सोधर्मं कश्यपे इति वदुःखं तत्त्वस्य पठते द्वौपद्यां सुकुमारशिक्षाश्रये विराट्पितृसमयमाया चापि इक्ष्वाकुसन्त्ये च
 प्राथम्यायां प्रवति यदि पुनर्विराट्प्राथम्यमात्रमपि सोधर्मोत्पत्तिश्चकार स्यात् तदा बहुधादीना मुत्तरमुखादिप्रतिषेधावता कथमभ्युत्तादियुत्पत्तिं रूप
 यद्यते कथयि विराट्प्राथम्यमात्रा सोधर्मोत्पत्तिश्चकार स्यात् तदा बहुधादीना मुत्तरमुखादिप्रतिषेधावता कथमभ्युत्तादियुत्पत्तिं रूप
 निष्ठावत्येति ॥ अथोदीकन् पत्न्यप्रवयोभ्यमायु र्योगाति तदसंस्थायम् ॥ नरइय अस्त्रियावत्येति ॥ नैरयिप्रमायोग्यमसंस्थायु र्योगाति तदसंस्थायम् ॥ नैरयिप्रमायोग्यमसंस्थायु र्योगाति तदसंस्थायम् ॥

त्रिस्थियाण जहन्ते सोहम्मे कप्ये उक्कोसेण छतए कप्ये, तिरिच्छियाण जहन्तेण नवणवासीसु उक्कोसेण
 सहस्तरं कप्ये, छाजीवियाण जहन्तेण नवणवासीसु उक्कोसेण अस्सुए कप्ये । एव छाज्जिहंगाणावि ।
 सल्लिगीण दसणवाधसगाण जहन्तेण नवणवासीसु उक्कोसेण उवामगंवेज्जाएसु । कतिविहेण भत्ते ! अस्स
 न्नियात्तए पख्खे ? गोयमा ! चउविहे अस्सन्नियात्तए पख्खे, तजहा-नेरइयअस्सन्नियात्तए जाव देवअस्स

पर्मं कप्ये उक्कोसेण छतए कप्ये, तिरिच्छियाण जहन्तेण नवणवासीसु उक्कोसेण अस्सुए कप्ये । एव छाज्जिहंगाणावि ।
 सल्लिगीण दसणवाधसगाण जहन्तेण नवणवासीसु उक्कोसेण उवामगंवेज्जाएसु । कतिविहेण भत्ते ! अस्स
 न्नियात्तए पख्खे ? गोयमा ! चउविहे अस्सन्नियात्तए पख्खे, तजहा-नेरइयअस्सन्नियात्तए जाव देवअस्स

त्रावादि पवणवद अथवा सोधर्मं पठत्त । अतएवत्ये तिरिच्छियाण जहन्तेण नवणवासीसु उक्कोसेण अस्सुए कप्ये । एव छाज्जिहंगाणावि ।
 सल्लिगीण दसणवाधसगाण जहन्तेण नवणवासीसु उक्कोसेण उवामगंवेज्जाएसु । कतिविहेण भत्ते ! अस्स
 न्नियात्तए पख्खे ? गोयमा ! चउविहे अस्सन्नियात्तए पख्खे, तजहा-नेरइयअस्सन्नियात्तए जाव देवअस्स

ते । इत्यादि ॥ न यदस्यैवमुपोत्पद्यते तदस्यैवमुपोत्पद्यते प्रतीयते ॥ इति श्री सप्तमिनिरीचिताया विद्युत्तिसप्त पद समाप्तम् ॥ २० ॥
 व्याख्या विद्युत्तिसप्त पद इत्यादीं संक्षेपेति विद्युत्तिसप्तपद इति परित्यागमिष्येति व्याख्यायामिति व्यासः ॥
 इत्यादि मतिपरिवाहकस्यैव यत् शरीरस्य सुखान्तादिनिरादिनात्पत्त्याना मतिपाद्यते इति तत्र पयसोपकाराया विद्युत्तिसप्तपदमात्रे एत्या
 दि ॥ प्रथमं विषयो ज्ञेयः शरीराका यच्छया कश्चनत्वरं स्वाभाविकं तदा प्रमादानीं तदन्तरं कतिप्रयो विगुण्य शरीराका मुद्रलोपय्यो प्रवर्तनी
 त्वेयं मुद्रलोपयने यच्छयं तदा कस्मिन् शरीरे कति वि शरीरमयस्यैव त्वयश्च यः परस्परं सयोवो वाच्यः, ततो द्रव्यादि य प्रवेद्याय द्रव्याप्रदे
 याः तेव द्रव्यादि य प्रवेद्याय द्रव्याप्रयोमा य समानामनेकश्रुप इत्येकस्यैव सौ रस्ययस्यैव यच्छयः, किमुक्तं प्रवर्तितं द्रव्यायैवया प्रवेद्यायैवया य
 र्पकानामपि शरीराकामस्यैवमुद्रलोपयितव्यामिति ततः पञ्चानामपि शरीराका मयमादृभाविपमस्ययमुद्रलोपयितव्यामिति नायासयेयाद्यैः, तत्र
 यचोदृष्टं निर्देयं इति प्रथमतो विषयिगुरमन्तिपरिहृ राक्षो शरीरमूलाद्वदन् प्रतियादयति-कष्टं ज्ञेयं । इत्यादि ॥ कति विपरिमाणाणि कति
 तिवाक्यासकारं प्रदत्तं । ज्ञेयैते प्रतिषर्तं विद्युत्तिसप्तपदं शरीराकस्यैव विद्युत्तिसप्तपदं शरीराकस्यैव तदा स्वार्यैकः प्रत्ययः, प्रत्ययानाम्-गीतयः । पञ्च

यस्यसन्निष्ठातए सुसखेऽगुणे ॥ इति पञ्चवणाए नगवर्द्धेऽसुतकिरियापदं सम्मत्तं ॥ २० ॥
 विहिसंठाणपमाणं पोग्गलाचिणणासरीरसजोगो । दक्षपदेसप्यवज्जं सरीरर्तगाहणप्यवज्जं ॥ १ ॥ कतिण

राजस्य गतिं शिष्यं नामकचन्द्र विरचिते प्रज्ञापनामुखादे स्तुतिपापदं विद्युत्तिसप्त पद समाप्तम् ॥ २० ॥ विद्युत्तिसप्तपदमात्र
 यच्छयः ॥ इति प्रज्ञापना विद्यान्तमादि यच्छयिजानाम् । सोमोपदं कति लोकोत्तरं कति ॥ विद्युत्तिसप्तपदमात्रे पुष्यविजानासरीरस
 बोधो । इत्ययमस्यैव शरीरपोयाश्चयश्च ॥ १ ॥ शरीर ३ भेद संज्ञानाममात्रे तिवाक्यास्यो कोदिसि शरीरने मुद्रलोपयय यदे मुद्रलोपयय
 बो विद्युत्तिसप्तपदं शरीरपोयाश्चयश्च ॥ १ ॥ शरीर ३ भेद संज्ञानाममात्रे तिवाक्यास्यो कोदिसि शरीरने मुद्रलोपयय यदे मुद्रलोपयय ॥

मुरबयेतः पस्वोपमासत्येपप्रायमित्ययः, अथापि पस्वोपमासत्येपप्रागो मिथुमकनरामाश्रित्य प्रतिपन्नय्य ॥ देवास्यं जङ्ग मेरुपातमिति ॥ देवा
सस्यायु कथा वचन्य यथा नैरपिकासस्यायु अपम्यतो दशवपसहस्राणि सत्कपंतः पस्वोपमासहेपप्रागप्रमास वक्ष्यमिति प्रावः ॥ एषस्वयं जं

यस्स ह्यसन्निष्ठाउयस्स जाव देवह्यसन्निष्ठाउयस्सय कयरे कयरोहिती ह्यप्पाधा १ ? गोयमा । ससृत्योवे
देवह्यसन्निष्ठाउ मणुस्सह्यसन्निष्ठाउ ह्यसस्वेज्जगणे तिरिक्कजोणियह्यसन्निष्ठाउ ह्यसस्वेज्जगणे णेरइ

स्फुरकपतः पस्वोपमकासस्यय ग्रामम् प्रकरोति । तियणोमिकायुः मनुजन् जपम्येनाकम्भूर्तमुत्तपतः पस्वोपमस्यासहेय प्राग प्रकरोति ।
एयं मनुव्यायुरपि । देवायुयथा नैरपिकायु । एतस्य सदन । नैरपिकाससंस्यायुयो पावदेवासस्यायुय कठरे कठरेत्यो ऽस्या मा ? गी
तम । सवसोको देवासस्यायु मनुव्यासस्यायुरसस्ययणुयम् । तिर्यप्योमिकासंस्यायुरसस्ययणुयम् । नैरपिकासस्यायुरसस्ययणुयम् ॥ इति श्री

लोविवाचवपि पकरेमाने जङ्गल च । जङ्गल १ । जवारवय रत्नप्रमाने पविसे पावसे यने तावत्त पस्वोपमानी पसक्यातमोभाम पाव
पावर य रत्नप्रमाना भीमा पावकाना मज्जिमिति नो पयसये तिर्येवता पावको करतेवके जवव्य पत्तमुत्तनी पावकोकरे कठकट । पस्विपीव
मस्य पस्विज्ज्वरमानाकयपि पकरइ एव मसक्याकयपि देवाकय जङ्गल करइयाकय । पस्वोपमानी पसक्यातमोभाम युभक्षियाना तिर्यकनी अपेसाये
इवपरे ननुयना पिव पावकाकरे देवतामा पावको नारकोनोपरे जविनी । पयसिक् भते केरइयपसविपाठयाव जाव सेवपसविपाठया
वव कयरे २ इति पयावा ४ । एव सेमयवन् नारको पसकोनी पावका जाकते देवतामी पावका बांधे य ४ पावकाभाक्षियको विक्का २ भी
भीमा यवांधे । भीमा सबलीता इवपसवि पाठए मज्जपसवि पाठए पस । जेधोतम सबवीही पसवीदेवता पावकाना करइयाव तेव
यो मनुव पावकाना करइयाव पसक्याताइ । तिरिक्कजोविय पसवि पाठए पस केरइयपसवि पाठए पस । तेइधी तिर्येवमानिजना
पावकाना करइयाव पसवी पसक्यातगुवा तेइवी नारकोमा पावकाना पस्वनवार पसक्यातगुवा ॥ पयववाए पतकिरियानाम सोसमं पय

दारिकछरीरमपि द्विविधं बहुप्यदस्यसुखरातिपक्षेन्द्रियोदारिकछरीरमपि द्विविधं संसृज्यं सप्तप्रवृत्त्यान्तिबभवेदात्,

नियपचिदियउरालियसरीरेण ज्ञते ! कतिविहे पक्षसे ? गोयमा ! दुयिहे पक्षसे, तजहा—पञ्जासगसमु
ष्किमपदियतिरिस्कजोणियउलियसरीरे य अण्णसगसमुष्किमपचिदियतिरिस्कजोणियउरालियसरीरे य
पुय गस्ययक्खतिण्णि । यलयरतिरिस्कजोणियपचिदियउरालियसरीरेण ज्ञते ! कतिविहे पक्षसे ? गोयमा !
दुयिहे पक्षसे, तजहा—अण्णययलयरतिरिस्कजोणियपचिदियउरालियसरीरे य परिसप्ययलयरतिरिस्क
जोणियपचिदियउरालियसरीरे य । अण्णययलयरतिरिस्कजोणियपचिदियउरालियसरीरेण ज्ञते ! कति

वरपण्णद्वियतिरिस्कजोणियउरालियसरीरे य । ससृज्यं सप्तप्रवृत्त्यान्तिबभवेन्द्रियतियम्योमिजोदारिकछरीरं प्रवक्तु । कतिविधं प्रवक्तु ? गोयमा ! द्विवि
धं प्रवक्तु, तद्यथा पर्याप्तससृज्यं पक्षेन्द्रियतियम्योमिजोदारिकछरीरं यापयाप्रवक्तुसंयुज्यमपण्णद्वियतियम्योमिजोदारिकछरीरं य । यय
वनेन्द्रियजान्तिमपि । सप्तप्रवृत्तियम्योमिजपण्णेन्द्रियोदारिकछरीरं प्रवक्तु । कतिविधं प्रवक्तु ? गोयमा ! द्विविधं प्रवक्तु—अण्णय
दस्यसवरतियम्योमिजपण्णेन्द्रियोदारिकछरीरं य परिसप्यस्यसवरतियम्योमिजपण्णेन्द्रियोदारिकछरीरं य । अण्णयदस्यसवरतियम्योमिज

यमा द्विविधं प्रवक्तु । जेभोतम होतमेदं कप्पा ते कहेणे । पक्षसप्तप्रवृत्तियम्योमिजपण्णेन्द्रियतिरिस्कजोणियउरालियसरीरेण ज्ञते ! कतिविधं प्रवक्तु ? गोयमा ! द्विवि
धं प्रवक्तु, तद्यथा पर्याप्तससृज्यं पक्षेन्द्रियतियम्योमिजोदारिकछरीरं यापयाप्रवक्तुसंयुज्यमपण्णद्वियतियम्योमिजोदारिकछरीरं य । यय
वनेन्द्रियजान्तिमपि । सप्तप्रवृत्तियम्योमिजपण्णेन्द्रियोदारिकछरीरं प्रवक्तु । कतिविधं प्रवक्तु ? गोयमा ! द्विविधं प्रवक्तु—अण्णय
दस्यसवरतियम्योमिजपण्णेन्द्रियोदारिकछरीरं य परिसप्यस्यसवरतियम्योमिजपण्णेन्द्रियोदारिकछरीरं य । अण्णयदस्यसवरतियम्योमिज

तिपक्षपञ्चोन्म्रियौदारिकशरीर द्विषिषं सुयुष्मिन्मन्त्रव्युत्काशकप्रदात, एकैकमपि पुन द्वैन्नदं पर्याप्तापर्याप्तप्रदात । एतत्परिविषयकपञ्चोन्म्रियौ

उराळियसरीरे य मणस्सपच्चिदिउराळियसरीरे य । तिरिस्सज्जोणियपपच्चिदिउराळियसरीरेण नत्ते ! कत्ति
विहे पयस्से ? गोयमा ! तियिहे पयस्से, तजहा—जलयरतिरिस्सज्जोणियपपच्चिदिउराळियसरीरे य यलय
रतिरिस्सज्जोणियपपच्चिदिउराळियसरीरे य खहयरतिरिस्सज्जोणियपपच्चिदिउराळियसरीरे य । जलयरति
रिस्सज्जोणियपपच्चिदिउराळियसरीरेण नत्ते ! कत्तियिहे पयस्से ? गोयमा ! दुविहे पयस्से, सम्मुक्खिमज्ज
यरपच्चिदियतिरिस्सज्जोणियोराळियसरीरे य गल्लयक्खति यजलयरपपच्चिदिउ० । सम्मुक्खिमजलयरतिरिस्सज्जो

निक्षपण्यग्निद्वयोद्गारिबधरीर प्रहण । आताविषं प्रक्षत ? गौतम । द्विविधं तद्याथा-वसवरोतयम्योनिर्होद्गारिबधपथोग्निद्वयधरीर य स्य
सवरोतयम्योनिक्षपण्यग्निद्वयोद्गारिबधरीर च सवरोतयस्यानिक्षपण्योनिक्षपण्यग्निद्वयोद्गारिबधरीर
प्रदण । आताविषं प्रक्षत ? गौतम । द्विविधं तद्याथा-धूम्रान्ध्रमवसवपथोनिर्होद्गारिबधरीर च गन्धुस्तानिबधम

[illegible]

दारिकशरीरमपि द्विविधं बहुप्यदस्यवरतिपक्ष्मिपोदारिकशरीरमपि द्विविधं संसृज्जगज्जगत्तुल्यत्वात्किञ्चेदानीं,

णियपचिदियउरालियसरीरेण ज्ञते ! कतिविहे पत्तसे, तजहा—पज्जात्तगसमु
च्छिमपदियतिरिस्कजोणियउलियसरीरे य स्यपज्जसगसमुच्छिमपचिदियतिरिस्कजोणियउरालियसरीरे य
एव गप्पवक्कतिएयि । यलयरतिरिस्कजोणियपचिदियउरालियसरीरेण ज्ञते । कतिविहे पत्तत्ते ? गोयमा ।
दुविहे पत्तत्ते, तजहा—वउप्ययलयरतिरिस्कजोणियपचिदियउरालियसरीरे य परिसप्ययलयरतिरिस्क
जोणियपचिदियउरालियसरीरे य । वउप्ययलयरतिरिस्कजोणियपचिदियउरालियसरीरेण ज्ञते । कति

वरपप्यन्द्रियतिवप्योनिक्कीदारिकशरीरं च । वप्योनिक्कमवसरपप्येन्द्रियतिवप्योनिक्कीदारिकशरीरं प्रवत्त । कतिविधं प्रपत्त ? गीतम । द्विवि
धं प्रपत्तं, वद्यथा पर्याप्तकसम्पत्तिमप्येन्द्रियतिवप्योनिक्कीदारिकशरीरं वापर्याप्तकसम्पत्तिमप्येन्द्रियतिवप्योनिक्कीदारिकशरीरं च । एव
मर्नेयुत्तान्तिवमपि । स्यसवरतिवप्योनिक्कपप्येन्द्रियीदारिकशरीरं प्रवत्त । कतिविधं प्रपत्तम् ? गीतम । द्विविधं प्रपत्तम्—वसुप्य
दस्यसवरतिवप्योनिक्कपप्येन्द्रियीदारिकशरीरं च परिसप्यस्यसवरतिवप्योनिक्कपप्येन्द्रियीदारिकशरीरं च । वसुप्यदस्यसवरतिवप्योनिक्क

यमा दुविधा पर्यवता तजहा । जेभीतम दावमेदं वज्जा ते वहेवे । पज्जसवमुच्छिम वसवर पचिदिव ति० उराविव । पर्याप्ता सम्पत्तिम वसवर पचे
दिव तिक्क चोदारिक मणेएमा पयो । वपपत्त त वमुच्छिम वसवर पचिदिव ति० उराविव । वपर्याप्ता सम्पत्तिम चोदारिकशरीरो । एवम् ससुवव
ति पनि वसवर पचेदिव तिरिक्कजोविक्क उराविवसरीरेणं मते वदरिहे पं । इम वभव वसवर पचेदिव तियस चोदारिकशरीरमा जेमगवन् वेत
वामेदं वज्जा । गोयमा दुविधा च । जेभीतम दोयमदं वज्जा । वउप्यव वसवर पचि० तिरि० उराविव । गोवत् वसवर पचेदिव तियस चोदारिक ।
वपवसवर यवता तिरिक्क उराविव । सप वसवर पचेदिव तियस उरपरि चोदारिक । वउप्यव वसवर तिरिक्क उराविवसरीरेणं मते वद

पुनरैकं द्विपा पर्याप्तार्थासिद्धेदात्, परिसप्तस्तत्परित्यक्तपञ्चोद्भिदोद्धारिकशरीरमपि सरपरिसप्तपञ्चपरिसप्तभेदतो द्विजेव, पुनरैकैव द्विपा
संमुखिमयज्जलान्तरात्, तथापि पुनः प्रत्येक द्विविध पर्याप्तपदोत्पदात्, स्वसङ्ख्याभेदे । परिसप्तस्तत्परित्यक्तपञ्चोद्भिदोद्धारिक

विहे पन्नत्ते ? गोयमा ! दुविहे पन्नत्ते, तजहा-सम्मुखिमचउप्पययलयरतिरिस्कजोणिणयपचिदिदियउरालि
यसरीरे य गम्भयत्तितियचउप्पययलयरतिरिस्कजोणिणयपचिदिदियउरालियसरीरे य । सम्मुखिमचउप्पययउरा
लियसरीरे दुविहे पन्नत्ते, तजहा-पज्जत्तासम्मुखिमचउप्पययलयरतिरिस्कजोणिणयपचिदिदियउरालियसरी
रे य अथपज्जत्तासम्मुखिमचउप्पययलयरतिरिस्कजोणिणयपचिदिदियउरालियसरीरे य । एव गम्भयत्तितिएवि ।

पञ्चोद्भिदोद्धारिकशरीरे अदत्त । कतिविधं प्रज्ञप्तम् ? नीतम् । द्विविधं प्रज्ञप्तम् तद्यथा सम्मुखिमचउप्पययलयरतिरिस्कजोणिणयपचिदिदियउरालि
पीदारिकशरीरे य मज्झिमात्तितियचउप्पययलयरतिरिस्कजोणिणयपचिदिदियउरालियसरीरे य । सम्मुखिमचउप्पययलयरतिरिस्कजोणिणयपचिदिदियउरालि
रीरे द्विविधं प्रज्ञप्तम् तद्यथा-पर्याप्तसम्मुखिमचउप्पययलयरतिरिस्कजोणिणयपचिदिदियउरालियसरीरे य । सम्मुखिमचउप्पययलयरतिरिस्कजोणिणयपचिदिदियउरालि
कशरीरे य । एव गम्भयत्तितियचउप्पययलयरतिरिस्कजोणिणयपचिदिदियउरालियसरीरे अदत्त । कतिविधं प्रज्ञप्तम् ? नीतम् । द्विवि
विहे पन्नत्ते । नीपद कशरर पंचेदो तिरिक्क पीदारिकशरीरेणा नेमममन् केववाभेदं कथा । नीपमा दुविहे । नेमोतम दोवभेद । सम्मुखिमचउप्पय

यलयर पंचिदिक्क तिरिक्क कशरिक्क । सम्मुखिम नीपद कशरर पंचेद्विक्क तिरिक्क पीदारिकशरीरो । गम्भयत्तितिय चउप्पय यलयर पंचिदिक्क कशरिक्क ।
ममन्न तिरिक्क नीपद कशरर पंचेद्विक्क तिरिक्क पीदारिकशरीरे । सम्मुखिम चउप्पय य प ति० पीदारिकशरीरेर्यं मंते कइदिहे प० । सम्मुखिम नीप
द कशरर पंचेद्विक्क तिरिक्क पीदारिकशरीरेणा केववाभेदं । नीपमा दुविहा तं कथा । नेमोतम नीपमेदं कथा ते । पज्जत्त सम्मुखिम चउप्पय यलयर
पंचिदिक्क तिरिक्क कशरिक्क । यवात्ता सम्मुखिम नीपद कशरर पंचेद्विक्क तिरिक्क पीदारिक । एवं गम्भयत्तितिएवि मारिपम्भो । इमं गम्भयत्तितिय च

द्वारोऽप्युपरतियकपञ्चेन्द्रियोद्धारिकगरीरसमुष्णिसमर्पज्जल्लक्षणात्तिक्रमेव हि ज्ञेयं पुनरेषैव द्विधा पर्वाशापर्वासजेदादिति स्वसङ्ख्या तियज्यपञ्च

परिसम्पयलयरतिरिस्कजोणियपचिदियउरालियसरीरेण नते ! कतिविहे पन्तते ? गोयमा ! दुविहे प० तजहा—उरपरिसम्पयलयरपचिदियतिरिस्कजोणियउरालियसरीरे य जुयपरिसम्पयलयरपचिदियतिरिस्कजोणियउरालियसरीरे य । उरपरिसम्पयलयरपचिदियतिरिस्कजोणियउरालियसरीरेण नते ! कतिविहे पन्तते ? गोयमा ! दुविहे पणते , तजहा—सम्मुच्छिमउरपरिसम्पयलयरपचिदियतिरिस्कजोणियउरालियसरीरे य गम्पयक्ष्णतियउरपरिसम्पयलयर० । सम्मुच्छिमे दुविहे पन्तते , तजहा—द्यपज्जत्तासम्मुच्छिमउरपरिस

यं प्राप्तम् तथाया उर परिसप्यस्यसरपण्य निद्रुपतिर्यगोनिर्कोदारिकशरीरं च मुखपरिसप्यस्यसरपण्ये निद्रुपतियम्या निर्कोदारिकशरीरं
 य । तरपरिसप्यस्यसरपण्ये निद्रुपतिर्यगोनिर्कोदारिकशरीरं प्रवृत्त । क्षितिविचं प्रवृत्तं ? गीतम् । द्विविचं प्रवृत्तम् तथाया समुच्छ्रित मीरः
 परिसप्यस्यसरपण्य निद्रुपतिर्यगोनिर्कोदारिकशरीरं च नत्रत्युत्कान्तिकोर परिसप्यस्यसरपण्ये निद्रुपतियग्योनिर्कोदारिकशरीरं य । सम्भू

गे। परिहृत्य तद्वत्तर तिरिक्क पयिओरादिक्क खवसरोरु अन्न व्वादिक्के पयत्त। उरपरिसत्प वन्नपर पचेद्विय ओदारिक्कयरोरुना देमगवन् खेतसे
 ाम्मा दुनिक्के प त उरपरिसत्पयत्त पं ति उरा०। से भोतम दोयभन् तेक्के उरपरिसत्पवन्नपर पचेद्विय तियेक्क ओडारिक्क। भुयपरिसत्पय प
 त उरा०। मुन्नपरिसत्पवन्नपर पचेद्विय तियेक्क ओडारिक्कयरोर। उरपरिसत्पय पं ति उरादिक्कसरोरेक्क भंत व्वातिविक्के पयत्तभोयन्ना। उरपरिस
 त्पवन्नपरपंचद्विय तियेक्कना ओदारिक्कयरोरुना मन्नन् वत्तका भेदु के भोतम। दुविक्का पयत्ता तन्नन्ना उरपरिसत्पय प ति उरा०। दोय
 रतेक्के सम्मुखम उरपरिसत्पवन्नपरपचेद्विय तियक्क ओदारिक्क। मन्नन्नत्तियउरपरिसत्पवन्नपरपचेद्विय सम्मुद्धिमदुनिक्के पयत्ते तन्नन्ना। मन्नन्ना
 उरपरिसत्पवन्नपरपचेद्विय तियक्क ओदुर्भरिक्क सम्मुखमना दाय भेद तेक्का। मन्नन्नत्तसम्मुद्धिमउरपरिसत्पयवन्नपर प ति० उरा०। मन्नन्नासम्

प्यथलयरतिरिक्कजीणियपचिदियउरालियसरीरे य पज्जत्तासमुच्छिमउरपरिसप्पयउयरतिरिरुजोणियप
चिदियउरालियसरीरे य । एय गप्पवक्कतिणिवि । उरपरिसप्पयउउनेटो । एय नयपरिसप्पावि । समुच्छि
मगप्पवक्कतिपज्जत्ताय अउपज्जत्ताय । खहयरा दुविहा पणत्ता, तजहा-समुच्छिमाय गप्पयक्कतियाय ।
समुच्छिमा दुविहा पज्जत्ताय अउपज्जत्ताय । गप्पवक्कतियाणि पज्जत्ताय अउपज्जत्ताय । मणुस्सपचिदियउ
रालियसरीरेण नत्ते । कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! दुयिहे पणत्ते, तजहा-समुच्छिममणुस्सपचिदियउ

च्छिमं द्विविधं प्रवृत्तं तद्यथा-उपर्याससंमुखिभोरःपरिसर्पस्सत्तरतिययोनिषपवेत्तिप्रीदारिकरुदीर प पयाससुखिभोरपरिसर्पस्स
त्तरतिययोनिषपवेत्तिप्रीदारिकरुदीरम् । एव मन्त्रमुत्तरात्मिकापि । एव लुजपरिपणा अपि । समुच्छिममणुस्सत्तरा
त्मिकापयोसादापयोसाद्य । एवरा द्विविधा । प्रथमा सादापया-सुमुखिमाद्य मन्त्रमुत्तरात्मिकापि । समुच्छिमा द्विविधा पयोसा दापयोसाद्य ।

विश्वम् उत्परिपणत्तत्तर पवेत्तिद्वि विवध भौदारिकरुदीर । पज्जत्तसमुच्छिम उत्परिसर्पस्सत्तर प ति क्ता । पयासासुमुखिभोर उत्परिसर्पस्सत्तर
पवेत्तिद्वि विवध भौदारिकरुदीर । एवं गप्पवक्कतिय उत्परिपणत्तद्विदुषोभो । इमं मन्त्रमुत्तरपरिपणत्तद्विदुषोभो । पोटारिक्क पयोसा
भौदारिक । एव मन्त्रमुत्तर उत्परिपणत्तद्विदुषोभो । इमं मन्त्रमुत्तरपरिपणत्तद्विदुषोभो । एवं भुजपरिपणत्तद्विदुषोभो । पोटारिक्क पयोसा
ज्जत्त पज्जत्तत्तरात्मिकापि । इमं भुजपरिपणत्तद्विदुषोभो । एवं भुजपरिपणत्तद्विदुषोभो । पोटारिक्क पयोसा
पज्जत्तद्विदुषोभो । पज्जत्तत्तरात्मिकापि । इमं भुजपरिपणत्तद्विदुषोभो । एवं भुजपरिपणत्तद्विदुषोभो । पोटारिक्क पयोसा
मा दावमा । तेवहे । पज्जत्तत्तरात्मिकापि । इमं भुजपरिपणत्तद्विदुषोभो । एवं भुजपरिपणत्तद्विदुषोभो । पोटारिक्क पयोसा
मा दावमा । मन्त्रमुत्तरद्विदुषोभो । इमं भुजपरिपणत्तद्विदुषोभो । एवं भुजपरिपणत्तद्विदुषोभो । पोटारिक्क पयोसा

प्यथलयरतिरिस्कजीणिद्यपचिदियउरालियसरीरे य पज्जत्तागम्मुच्छिमउरपरिसप्पयलयरतिरिरुज्जोणियप
चिदियउरालियसरीरे य । एव गम्पथक्कतिण्वि । उरपरिसप्पयचउज्जेदो । एव नुयपरिसप्पायि । सम्मुच्छि
मगम्पथक्कतियपज्जन्नाय अ्पज्जत्ताय । स्वहयरा दुविहा पणत्ता, तजहा-सम्मुच्छिमाय गम्पथक्कतियाय ।
सम्मुच्छिमा दुविहा पज्जन्नाय अ्पज्जन्नाय । गम्पथक्कतियाणि पज्जन्नाय अ्पज्जत्ताय । मणुस्सपचिदियउ
रालियसरीरेण ज्ञते । कतिविहे पणत्ते १ गोयमा ! दुयिहे पणत्ते, तजहा-सम्मुच्छिमणुस्सपचिदियउ

[illegible][illegible]

भ्रियोदारिकशरीर विवर्तितेदं, मनुष्यपक्षेन्द्रियोदारिकशरीर समुच्चिन्नमनप्रवृत्ताविज्ञेया विज्ञेय पुनरेकेन द्विषा पर्यासाऽपर्यासेनैवादेय
 मोदारिकशरीर कलाः समग्रतयामेव पञ्चाक्षय सत्याभावात्-उरासियसरीरेवं ज्ञते । इत्यादि । नामासत्यानवस्थित क्षीयजातिनवत सत्यान
 मेदजावात् एकेन्द्रियोदारिकशरीर नामासत्यानवस्थित पञ्चाक्षयिषु प्रत्येक सत्यानवस्थात् । तत्र पर्यायीभाविकाणां सुस्थावा वादरावा

रासियसरीरे य, गम्यवृत्तितियमणस्सपचिदियउरासियसरीरे य । गम्यवृत्तितियमणस्सपचिदियउरासियस
 रीरेण ज्ञते ! कतिविहे पक्षसे ? गायमा । दुविहे पक्षसे, तजहा-पञ्चगम्यवृत्तितियमणस्सपचिदियउ
 रासियसरीरे य अ्यपञ्चगम्यवृत्तितियमणस्सपचिदियउरासियसरीरे य । उरासियसरीरेण ज्ञते ! किं सतिण

ननप्रवृत्तानिना अपि पर्यासायापयासा य । मनुष्यपक्षेन्द्रियोदारिकशरीरं प्रवत्त । कतिविधं प्रवत्त ? गीतम । द्विविध प्रवत्त, तद्यथा स
 मुच्चिन्नमनुष्यपक्षेन्द्रियोदारिकशरीरं य ननप्रवृत्तानिनामनुष्यपक्षेन्द्रियोदारिकशरीरं य । ननप्रवृत्तानिनामनुष्यपक्षेन्द्रियोदारिकशरीरं प्रव
 त्त । कतिविधं प्रवत्त ? गीतम । द्विविधं प्रवत्त तद्यथा-पयासगम्यवृत्तितियमणस्सपचिदियशरीरं वापयासगम्यवृत्तितियमणस्सपचिदियश

रिवा पयसा तजहा समुच्चिन्नमण्य पं जरा । दोबमेव ते कडा समुच्चिन्नमण्यने पंदोद्व चोदारिकशरीर । मध्यमवृत्तितियमण्य पं जरा ० १
 ननप्रवृत्तियमण्यपक्षेन्द्रिय चोदारिक । मध्यमवृत्तितियमण्य पं ० । जरासियसरीरेण भत कतिविहे पक्षसे गायमा । मध्यमवृत्तिय पक्षेन्द्रिय चोदारिक शरी
 रमा हे मध्यमवृत्तिय मध्यमवृत्तियमण्य पं जरा । दोबमेव ते कडा पर्यासा मध्यमवृत्तिय पक्षेन्द्रिय चोदारिकशरीर
 यपञ्चगम्यवृत्तितियमण्य पं जरा । यपञ्चगम्यवृत्तितियमण्य पक्षेन्द्रिय चोदारिकशरीर । जरासियसरीरेवं ज्ञते किं सतिण पक्षसे गीतमा । द्वि चोदारि
 कशरीर मध्यमवृत्तितियमण्य पक्षेन्द्रिय चोदारिक । नामासत्यानवस्थित पञ्चाक्षयिषु प्रत्येक सत्यानवस्थात् । तत्र पर्यायीभाविकाणां सुस्थावा वादरावा
 भते किं सतिण पक्षसे गीतमा । एकेन्द्रिय चोदारिकशरीर मध्यमवृत्तियमण्य पक्षेन्द्रिय चोदारिकशरीर । नामासत्यानवस्थित पञ्चाक्षयिषु प्रत्येक सत्यानवस्थात् । तत्र पर्यायीभाविकाणां सुस्थावा वादरावा

प्ययलयरतिरिक्कजीणियपचिदियउरालियसरीरे य पज्जत्तासम्मुच्छिमउरपरिसप्पयलयरतिरिक्कजीणियप
चिदियउरालियसरीरे य । एव गस्सवक्कतिएवि । उरपरिसप्पयचउन्नदो । एव जुयपरिसप्पायि । सम्मुच्छि
मगस्सवक्कतियपज्जसाय अपज्जत्ताय । खहयरा दुयिहा पयाता, तजहा-सम्मुच्छिमाय गस्सवक्कतियाय ।
सम्मुच्छिमा दुव्विहा पज्जसाय अपज्जत्ताय । गस्सवक्कतियाणि पज्जसाय अपज्जत्ताय । मणुस्सपचिदियउ
रालियसरीरेण नते । कतिविहे पयाते २ गोयमा । दुयिहे पयाते, तजहा-सम्मुच्छिममणुस्सपचिदियउ

च्छिर्न द्विविध मज्झमं तदवा-अपयोमसम्मुच्छिमोर परिसप्पयलयरतिरिक्कजीणियपचिदियउरालियसरीरे य पयाससम्मुच्छिमोर परिसप्पयलयर
रतिरिक्कजीणियपचिदियउरालियसरीरे य । एव गस्सवक्कतिएवि । उरपरिसप्पयचउन्नदो । एव जुयपरिसप्पायि । सम्मुच्छि
मगस्सवक्कतियपज्जसाय अपज्जत्ताय । खहयरा दुयिहा पयाता, तजहा-सम्मुच्छिमाय गस्सवक्कतियाय ।
सम्मुच्छिमा दुव्विहा पज्जसाय अपज्जत्ताय । गस्सवक्कतियाणि पज्जसाय अपज्जत्ताय । मणुस्सपचिदियउ
रालियसरीरेण नते । कतिविहे पयाते २ गोयमा । दुयिहे पयाते, तजहा-सम्मुच्छिममणुस्सपचिदियउ

विश्वम् हरपरिसप्पयलयर पचिदियउरालियसरीरे । पयससम्मुच्छिमोर परिसप्पयलयरतिरिक्कजीणियपचिदियउरालियसरीरे य पयाससम्मुच्छिमोर परिसप्पयलयर
रतिरिक्कजीणियपचिदियउरालियसरीरे य । एव गस्सवक्कतिएवि । उरपरिसप्पयचउन्नदो । एव जुयपरिसप्पायि । सम्मुच्छि
मगस्सवक्कतियपज्जसाय अपज्जत्ताय । खहयरा दुयिहा पयाता, तजहा-सम्मुच्छिमाय गस्सवक्कतियाय ।
सम्मुच्छिमा दुव्विहा पज्जसाय अपज्जत्ताय । गस्सवक्कतियाणि पज्जसाय अपज्जत्ताय । मणुस्सपचिदियउ
रालियसरीरेण नते । कतिविहे पयाते २ गोयमा । दुयिहे पयाते, तजहा-सम्मुच्छिममणुस्सपचिदियउ

यासांमपयसांमो दीर्घादिबरीरादि मसूरबन्धुस्यान्तास्थितानि असूरो पाप्यविद्येयं तस्य चन्द्र याद्राकारमद्वयल सस्येव यत् सुखानं तेन
 स्थितानि, चण्डाधिकानां सूक्ष्मादिदेवतः चतुर्नदामा मोदारिकशरीराणि किमुकार्यदुसत्यानस्यतामि स्थियुक्ताकारो या यिदु मपुनरित
 ततो वातादिना विक्षिप्तः स्थियुक्तियदु स्तस्येव परस्वत्वात् तेन सास्वतानि तेजस्कायिकानां भूत्वादिदेवय यतुर्नदामानोदारिकशरीराणि सु

पक्षसे ? गोयमा ! न्नाणसठाणसठिण पन्नत्ते । एगिदियउराळियसरीरेण जेतं । किसठिण पन्नत्ते ? गोय
 मा ! नाणासठाणसठिण पन्नत्ते । पुढाधिकद्वयएगिदियउराळियसरीरेण जेतं । किसठिण पन्नत्ते ? गोय
 मा ! मसूराचउसठाणसठिण पन्नत्ते । एय सुज्जमपुढाधिकद्वयाणिय । यादराणिय एवचेय । पज्जाहा

रीरं च । धीर्वादिबरीरे जदत्त । किं सास्वत्त प्रकप्त । आनासस्यानस्यित्त प्रकप्त । एगिदियोदारिकशरीरं जदत्त । किं सुस्वि
 तं प्रकप्त । गोतम । आनासस्यानस्यित्त प्रकप्तम् । पुण्णिवीकायिकेन्द्रियोदारिकशरीरं जदत्त । किं सार्थत्वं प्रकप्त । गोतम । मसूरबन्धु
 सस्यानस्यित्त प्रकप्तम् । एवं सूक्ष्मपुण्णिवीकायिकानामपि । यादराणामप्येव जेव । ययासापयासथाना मप्यत्वं जेव । अज्जापियेत्तन्त्रियीवा

पुढाधिकद्वय एगिदिय उराळियसरीरेवं भते किं सठिण पन्नत्ते भोजमा । एविबोवाय एकद्विय मोदारिकशरीरं जेमगमन् विसेसंस्थाने कज्जो जेजो ।
 वावाचसठिणसठेय पन्नत्त । आनाप्रकारना सस्यान सञ्चित्तम् । एगिदिय मोराळियसरीरेवं भते किं सठिण पन्नत्ते । एवोद्वय मोनास्वियमरोरं जे
 ययवन् विसेसंस्थान कज्जा । गोयमा वावाचसठिणसठिर । गोयमा आनाप्रकारना कज्जो । पुढाधिकद्वय एगिदिय मोराळियसरीरेवं भते किं सठि
 ण पन्नत्त । एवन् एविबोवाय एकद्विय मोदारिकशरीरं जेमगमन् विसेसंस्थान कज्जो । गोयमा मसूरबन्धु सठाणसठिण प । जेमोतम मसूरदास तथा य
 द्रप्रस्थानन सञ्चित्त । एवं पुढमपुढाधिकद्वयवाचदि वावर पु र्ववदेव । इमं मज्झ एगिबोवायमे पिय वावरने पिय इमज्जोक् । पन्नत्त पपस्वतापयि
 त्तम् । पर्वासा पपवासान पिय इमज्जोक् । वाठकाय एगिदिय मोराळियसरीरेवं भते किं सठिण पन्नत्ते । दिवे चरथाय पक्खेद्विय मोदारिकशरीरं

सुमन्तुरख्यं द्यामर्चयित्वा तथा व्यग्रोपवहिरिमलस्य यस्य सन्यग्रोपपरिर्मलसं यथा ज्यघ्रीष उपरि संयूयप्रभातो ऽपस्तु दीप्त स्नाया यस्यं स्ना
नं नात्ररुपरि सुम्पृष्टमाद्यमधस्तु न तथा सक्रयोपपरिमलस्य, तथा याविदिशेस्वेभास्यो नाभेरपलातो धैः प्रगतो पश्यत ततः सह आदिगा

सम्मुष्किमतिरिस्कजोणियपचिदियउरालियसरीरेण भत्ते ! किंसठाणसठिए पयसहे ? झंऊसठाणसठिए प० एव पञ्जहापञ्जहाणवि ३ । गप्पवक्कतियतिरिस्कजोणियपचिदियउरालियसरीरेण भत्त । किं सठाणस ठिए प० ? गोयमा ! ठव्हिहसठाणसठिए पयसहे । समचउरसे जाव झंऊसठाणसठिए । एव पञ्जहापञ्ज हाणवि ३ । एथमेत्ते तिरिस्कजोणिया व्हिहियाण नव थ्यालावगा । जलयरपचिदियतिरिस्कजोणियउरा

अपयेन्द्रियौदारिकशरीरं ब्रह्म । किं सस्याजसंरिपतं ॥०॥ यत् पर्याप्तापयोऽज्ञानाभापि २ । सन्नस्युत्तरा
 विवदितयग्यामिहचनमिष्टुपौदारिकशरीरं ब्रह्म । किं सस्यामसंरिपतं ॥०॥ गीतम् । यद्विपसंरिपानसंरिपतं ॥०॥ समचतुरत्र यावद्वृष्टसं
 त्याजसंरिपत । एवं पर्याप्तापयास्तज्ञानाभापि ३ । यवमिते तितयम्योमिहमेपिज्ञाना मव साक्षापक्षा । अज्ञपरपक्षात्रियतियग्योमिहोव

एतदस्मान् इमं पर्याप्ता अपर्याप्ताभा पिब कश्चिद्वा । समन्वितम तिरिल्ल पचिदिय भोरात्तिवहरोरेवं मत्ते विं सठिए प । सक्कस्सिम तिर्वेण पवेत्तिद्वि
यभोदारिकयरोर पेनववन् किसेसस्मान कस्सा । यावमा ई हवण्ठावसठिह पं एव पस्सत्ता पस्सत्तावदि । देवोतम इत्थक्कसस्मान एता पर्याप्ता अप
भोगिनाम पिब । यथाक्क तिय तिरिल्ल पचिद्विह तरात्तिवहरोरेण मत्ते विं सठाएवसठि० पं । दिवे नभज्ज तिर्वेण पवेत्तिद्वि भोठारिकयरोर पेनववन् वि
ह सस्मान कस्सा । भोवमा क्विद्विह सठावसठिह पं तं० । देवोतम एणमेवे संस्मानकस्सा तेवहेवै । समवहरंते जाव इ हवण्ठावसठिए प एव पस्सत्ता
पस्सत्तावदि एवं इतेदि तिरिल्लकोविवाणं पाटियाव नव पाठावत्ता । सम वहरय जावत्तु इत्थक्कस्मान इमं पव एता अपर्याप्तामे पिब कइवो इम
वोव एह तिर्यक्वोनिधान भोवगा आसावा कइना पर्याप्ता अपर्याप्ता वादरमन् नव पाठाया भोविक्कमन् पावपर्याप्तामन् भोववपर्याप्तामन्

न तरसादीति परपर्यं शापीति पठति एव शापी प्रथमनवेदिनः क्षात्रमसीतवनापचते तरसाचीव यत्संस्थानं तत्साविसेस्थानं यथा क्षात्रमसीत
 रीः शब्दः आबद्धमतिपुष्टमुपरितना तद्वदुपायं न हविर्वाहता तद्वदस्यापि संस्थानस्याधोधानः पर्युर्गोनयत्पुर्वपरितसमागस्तु भेति, तथा यत्र
 द्वितीयेषु इक्ष्वापादगदिक य यथोक्तप्रमाणसहचर्येण तद्वद्वरादिषु संस्थानं तत्तदुप सस्थानं यत्र पुनरुत्तरद्वारादिप्रमाणसहचर्येण तत् इक्ष्वापादगदि
 नं हीनं तद्वद्वरादिषु यत्र तु सर्वेष्वप्ययथा प्रमाणसहचर्यपरिष्ठाया साद्रुपकसंस्थानं समासाः सुवचनपि पूज्यन्ते य एव पञ्चतापपञ्चसाधवि इति ॥

सुप्तावि णवर सप्तत्य सम्मुच्छिमा ज्ञासठाणसठिया ज्ञाणियह्वा इयरे त्सुधि । मणुस्सपचिदिदियउरालिय
 सरीरेण ज्ञेवे ! किं सठाणसठिए प० ? गोयमा ! त्विहसठाणसठिए प० त०-समचउरसे जाव ज्ञाते ।
 पञ्जातापञ्जज्ञाणावि पुवचेत्त । गप्पवक्कतियाणावि पुवचेत्त । पञ्जसगाणावि । सम्मुच्छिमाण पुच्छा, गोय

मुजपरिसर्पणसपरावायापि एव सुवरावायापि एव सूबावि । नन्दं एवव सम्मुच्छिमा दुवदसणमसस्थिता मन्थितव्या इतरसु पदसु बापि
 मनुज्यर्पसिद्धिपौवारिकसरीरे मदनत । किं करयानसंस्थित १ पौवम । परविसससणमसस्थितं तद्वदा-समचउरस जावदुवदम् । पर्यासा
 पर्यासाणामप्यमं सेव । मन्थुत्तकाणिकामामप्यमं सेव । पर्यासाणामप्यमं सेव । पर्यासाणामप्यमं सेव । पुण्डसंस्थानसंस्थिताः प्रप्रसा
 रणा पौवस यववर पिब । १ तरपरिसरय यवदरापि २ भुजपरिसरय यवदरापि यवसुतादि ववरं सुवत्त । तरपरिसरयं यववरमुक्त
 तरिसर यववर इम उपरना पिब ८ सूव जाविता ए विमोम । सम्मुच्छिमा ईद्वयतावसठिया भा० इयरे ए सठाणा भा० । सम्मुच्छिमाजे यवसंस्था
 न होज जाविता बोधान ई जाविता । मणुस विसिदिय वराधियसरीरेण भते किं सठाणसठिए पं । मणुस विसिदिय पौदारियसरीरेणा जेममवन्
 विधी सञ्ज्ञान कटो । योवमा कविज सठाणसठिया पं त । जेमोतम जयवारे संस्थानसंस्थित कटो ते कटो-यमचउरसे जाव इ चे यवत्ता प
 द्यतावपि एवंसेव । समचउरस जीवनी पुण्डव पर्यासा यपयोता पिब इमहोव । मणुसवतिवावि पञ्चतापपञ्चसाधवि एव वव । मणुस पर्यासा

मात्रेण्यस्तनजागेन यथोक्तप्रमाणसङ्केतं वर्तते इति सादिः यद्यपि सर्वे शरीरमादिमा स्रष्टुं वर्तते तथापि सादिस्यविज्ञेयान्यमानुष्यपा वि
जिग्यस्य प्रमाणादश्रयोपपन्न आदिरिण सस्यते तत उक्त यथोक्तप्रमाणसङ्केतेति इदमुक्तं त्रयति यत्सह्यनं मानेरपामसाशोपपन्न मुपरिण श्री

छियसरीरेण ज्ञते ! किसठाणसठिए पयस्से ? गोयमा ! ठव्हिहसठाणसठिए प०, तजहा—समचउरसे जाय झान्ने । एव पज्जहापज्जहाणवि । समुच्छिमजलयरा क्कसठाणसठिया । एतंसिचेय पज्जहापज्जहाणवि । एवस्सेव गप्पथक्कतियजलभरा ठव्हिहसठाणसठिया एव पज्जहापज्जहाणवि । एव थलयराणवि एव सुव्वाणि । थउप्पयथलयराणवि उरपरिसप्पयलयराणवि न्नुयपरिसप्पयलयराणवि एव खहयराणवि एव

रिजधरीर ज्ञानम् । किं सत्यानसत्स्थितं ? गीतम् । यद्विषयस्यानसत्स्थितं तद्यथा-सुमचतुरस्र यापद्भक्तसंस्थानसत्स्थितं । एवं ययासापययाप्त
ज्ञातामपि । समुच्छिन्नजनकवरा दुःखसुखानसत्स्थिता । एतेषां चैव ययासापययाप्तज्ञातामपि । एवं नैव गन्तव्यदुःखान्निकल्लवराः पशुपश्ये
स्यानसत्स्थिताः । एवं पर्याप्तापर्याप्तज्ञातामपि । एवं स्थलवराज्ञातामपि । एवं सुत्रायि, प्रत्यक्षस्थलवराज्ञातामपि उरःपरिसृष्टस्थलवराज्ञातामपि

[illegible]

नि तदेव मुक्ताम्योद्गारिकमेवाना स स्वाभानि, साम्प्रतमेव गङ्गानामानमाह-हरासियस्सह भवे । इत्यादि ॥ श्रीदरिद्रस्य उपलब्धोद्यगादना यं
मुक्तासक्येयप्रायः सचोत्पत्तिप्रयमसुमये पुण्यिनीकानियन्तादीनां वा मन्त्रातव्या उत्सृज्यतः सातिरस्य योक्त्वमसुदुग्धोतीर्थादिदु पञ्च
नासाद्यपिष्ठत्वावसावव्या, अत्यन्तैतावत् श्रीदरिद्रक्षरीरस्वावज्जात् स्वमेकीन्द्रियसूत्रेचि, तथाबाह् एगिदिपक्षरासियस्स एकमेव जडा हीन्द्रिय
सहति ॥ पुण्यिज्यपूतबोवायुना सूत्माका वादराबां प्रत्यक्षपर्याप्तमाभपर्याप्ताभा श्रीदरिद्रक्षरीरस्य उपलब्धोद्यगादना धनुस्सावस्थेय
प्राया प्रत्येक ए नम सङ्गाणि तेषां श्रीपिङ्गुत्र मौपिङ्गुत्र मौपिङ्गुत्र सौत्मापयोसहस्रं तथा सूक्ष्मसूत्रं सूत्मापयोसहस्रं सूक्ष्मपर्याप्तक्षेत्रमेव धादरेत्यं पुनस्त्रिर्वाभिति,

य जहा ठाहियस्स । पुढविकायएणिगदियउराळियसरीस्सण जते ! के महालिया पुच्छा, गीयमा । जह
त्तेणयि उक्कोसेणवि शुगुलस्स ससखेज्झइजाग । एवं सपज्जासुयाणवि पज्जसुयाणवि । एव सुजमाण
पज्जासापज्जात्ताण । धामराण पज्जत्तापज्जात्ताणवि । एव एसो नवजेत जहा पुढविकाइयाण तथा स्याउ

पंथोऽप्यनुसृत्या संश्लेषप्रज्ञां । एवमप्यौत्सुकानामपि पयोत्सुकानामपि । वादराजानामपि । ययोस्तपयोत्सुका
नाम् । एवमेव सर्वत्रोद्देशे यथा पुण्यवीर्यायिकानां तथापुण्यायिकानामपि । तेऽस्मादिच्छयापुण्यायिकानामपि । वनस्पतिर्वायिणी वागिरक्ष

शो । मोक्षना कश्चेदिति ४० अनुनय्य पर्यङ्गिणाभ्याम् एवं यज्यतापनि एवं पुङ्गमाय यज्यताप पञ्चताप पञ्चतापनि वाङ्मराय पञ्चताप पञ्चतापनि पञ्चताप । देवोत्तम जयत्ये दिव्य वरद्वष्ट दिव्य अनुष्ठानो वसुध्वानामाम इम पर्वाङ्गा अपवोक्त्या विष पुत्रिबोवावने इम सूक्ष्मपर्वीराने इमशोष कां यन्त्री इम बादर प्रविर्गो पर्वाङ्गा वपयोप्याना विष प ८ भउ इमशोष । एष एवो नवपासिदो खडा मुठयोवाइयाचं तडा पाङ्ककरीयाचवि तेरका रमाय दाङ्ककारयाचरि मानि । इम पुत्रिबोवावने तिमशोष विम पुत्रिबोवाय तिम परकावने विष कांविदो तेखकायने विष इमशोष कांवि य । दवप्यइवाड वरासियसरोरख्य मने समश।शिया धरीरोगाइया धोदास्त्रियपोरनो सुमगवन् जेतलोमोटीं चयगाइता

[illegible]

मा ! क्वा रुसठाणसठिया प० । उराळियसरीरस्सुण ज्ञते ! केमहाळिया सरीरोगाहणा प० १ गोयमा !
जहन्नेण सुगुलस्स सुसखेज्जज्जाग उक्कोसेण सातिरेग जोयणसहस्स । एणिदि यउराळियस्सयि एवचे

श्रीशारिकबरोरस्य जदना । क्षिपन्मङ्गली शरीरायथाशक्त्वा प्रपत्ता । भीतम् । अपग्येनाहुसस्यासथयेय आगमुरजपत' सातिरेक योजनसप्तद्वाम्
एकस्त्रियौदारिकस्याप्येवं सैव यथोपिबस्य । पृथिवीवायिकेसोन्म्रियौदारिकसरीरस्य जदन्त । क्षिपन्मङ्गली पृथ्वा भीतम् । अपग्यमाप्सुरज

પપદાગતા વિષ રમખોજ જાંબિનો રમઝોજ । સમક્ષિમ મનુષ્ય । સમુષ્ણિમ મનુષ્યનો પ્રત્ય । ગાવમા પુ ઉર્વઠાપ મઠિયા પ । રેગોતમ પુણ્ય
 કસ જ્ઞાનજ્ઞા । કરાલિલમરોરુચ્ચં મત એમજગિલા ચરોરોયાજના પં । પોદારિલ્યરોરનો જેમગવનુ એતલોમીટો પવમાજના જહો । મો
 રમા જજલેવે પંચુલક પસથિલ્લામાગ ષ । રમોતમ જજલેવે પંચુલનો પરજ્ઞાતમીમાગ ઉપલતા । સારંગ જોયજપદ્મ ગર્જિદિય કરાતિયસરો
 રુચ દરવજ જજા પોદિલાવ । કરજટ ક્ષામ્ભિયાજનમજલ જમજાદિ પ્લેક્ષિય જોદારિલ્યરોરના વિષ રમજોજ વિમ પોવપુષ્ । પઠરોજાય પર્જિ
 દિવ કરાલિલસરોરુચ્ચં મંદ્ર જ મજાલિલા ચરોરોમાજના પં । દિવ પ્રવિશેઠાય પલેક્ષિય પોદારિલ્યરોરનો જેમગવનુ જલલોમીટો પવમાજના જ

त्रि तदेव मुक्ताम्बोदीरकप्रदेवाना सत्यामामि, साम्प्रतमवगात्रुनामानमाह-उराक्षियस्सुबं जते । इत्यादि ४ श्रीवाराहस्तत्राप्यशोचमाहता य
मुक्ताबंध्यपनाथः सुचोत्पत्तिप्रथमसमये पुषिबीकायिकादीनां वा प्रजातव्या उत्कृष्टतः सातिरस्य शीलमघद्वस्त्रमेया लज्जतसुगुद्रुमोतीयोदिदु पटन
माहाद्यपिहस्यायसातव्या, अत्यन्ततावत् श्रीवाराहचरीरस्यावजनात्, स्वमेकैन्द्रियघुनेचि लज्जाबाह एयिदिपराक्षियस्स एयवेव जहा टीडिय
सङ्गति ॥ पुषिब्यप्लवोधायूना सुस्माका भादराका मय्यकपयोशाभानपयोशाना श्रीदीरकचारीरस्य अप्यस्य उत्सर्पेत्तत्रापमात्रना अनुक्ताचस्वेय
नायः प्रत्येक ४ मव घुक्तावि मेया श्रीपिकसूत्र मौपिकपमोसुत्र तथा सुस्मापमोसकसूत्र घुस्त्रपयोसकसूत्रमव जावरेपि सुत्रयिकामिति,

य जहा षष्ठिपस्स । पुढविकायएगिगवियउरालियसरीरस्सण जते ! के महालिया पुच्छा, गोयमा । जह
त्तेणयि उक्कोसेणवि अगुलस्स अस्सेज्जइजाग । एवं अपज्जसयाणवि पज्जसयाणवि । एव सुजमाण
पज्जसापल्लत्ताण । घायराण पज्जत्तापल्लत्ताणवि । एव एसो नवनेठ जहा पुढविकाइयाण तहा आउ

[illegible][illegible]

एवमुत्तरेण प्रहारेण सामाम्यत स्त्रियक्ष्णैर्द्वियाद्यामित्थ पर्याप्ताना मपर्योप्तानां च प्रत्येकं मूत्र दत्तव्य तदेवमेतानि सूत्राणि एवमेव च सामान्य
१: समुच्छिन्नेमतिर्यक्ष्णैर्द्वियाद्यामपि सूत्राणि दत्तव्यानि मवरं तेषु दुग्धसस्यानघस्थितमिति दत्तव्य संमृष्टमाषाढविमेषेण सर्वपामपि दुग्ध
सुस्यामघादात् श्रीणि सामाम्यतो ममेकतियक्ष्णैर्द्वियाद्यामपि मवरं तेषु त्रिविपि मूत्रेषु क्षुद्रिषठावसंठितेष्वकते इत्यादि दत्तव्य, यत्रनेषु च
मचतुरस्त्रादिष्वस्नानामपि शुक्लवात तद्देवतै सामाम्यत स्त्रियक्ष्णैर्द्वियविपया मव आसापका अनैय क्षमेण अक्षरतिपक्षपैर्द्वियाद्या
सामाम्यतः स्वसधराणा वतुष्वक्षसधराणाभरपरिसर्वस्वसधराणां द्रुवपरिष्वस्वसधराणां सुधरतिष्वक्ष्णैर्द्वियाद्यां च प्रत्येकं मय २ सूत्राणि य
द्व्यानि, स्वसधराणा तियक्ष्णैर्द्वियाद्या त्रिपष्टि ३ सूत्राणि, मनुष्याणा मव श्वत्र समुच्छिन्नेषु दुग्धसस्यानं च दत्तव्यमिति अथपक्षपि सस्याना

मा ! क्वा रुसठाणसठिया प० । उराळियसरीरस्वण नते ! केमहालिया सरीरोगाहणा प० २ गोयमा !
जहन्नेण सुगुलस्स सुसस्सेज्जाइचाग लक्ष्मोसेण सातिरेग जोयणसहस्स । एगिदियउराळियस्सचि एवचवे

भीहारिबन्धरीरस्य प्रदत्त । क्षियन्महती घरीरावगादना प्रचक्षता । भीतम । अपग्येनाङ्गुलस्यासुरभयेयं त्रायमुद्वर्षतः छातिरेक योजनसप्तसम्
एकत्रिपदीदारिबस्याप्येवं सैव ययौपिबस्य । पृषिणीनायिद्वेकोन्नयौदारिबघरीरस्य अदृष्ट । क्षियन्महती पृष्ठा, भीतम । अपग्यनाम्बरक

पपदाया पिब इमभोजं ज्ञाविभो इमभोज । समक्षिम् मनुष्याः पुच्छाः । समक्षिम् मनुष्यो मय । मोयमा पुच्छंठाः स्रष्टिया प । इमोतम पुष्ट
 कस्रज्जाज्जा । इराविदमरोरस्रं मत जेमज्जाविदा सरोरीगाइवा प । योदाविदमरोरमो इमयवन् जेतसोमोटी पदगाइना कडो । गो
 रमा कइवेव पंगुवज पयखिप्पामा म ड । इमोतम जवन्ने पंगुवजो पसव्यातमोमान उपकता । साइरेम जोयपपुष्टय ममिदिय इराविदसरो
 रस्र एववज जडा योडिदाः । इरकट आस्ता वाज्जनयस्र जमसादि प्केद्रिय योदाविदमरोरमा पिब इमभोजं जित योचसुप । पडभोकाय पमि
 दिव इराविदसरोरस्रं भंते क मज्जाविदा सरोरीगाइवा प । दिव प्रमिभोकाय प्केद्रिय योदाविदमरोरमो इमयवन् जेतसोमोटी पदगाइना क

22

CONFIDENTIAL

सं	दिना	समय
१०	१०	१०

तमोभा
मायमा
अ पवगि
पपगय वि

एवं यत्तत्पठित्वापि ब्रह्मानमपि च मूत्राणि, नवरभोषिकं वनस्पतिवृक्षे श्रीपिकवत्तत्पठित्वापि ससूत्रे यादरसूत्रे यादरपथासूत्रे अपन्यतोपुस्तासहस्रं
पञ्चान्नं उत्कर्ष्यतां सातिरेकं योजनसहस्रं तच्च पट्टभासाद्यचिकित्स्यं वदितव्यं अथ तु अपन्यत उत्कर्ष्यतोवाकुतासहस्येपञ्चागः, द्वित्रिचतुरिन्द्रिया
या मत्स्येकं श्रीचि २ मूत्राणि तद्यथा श्रीपिकवृक्षमप्यसूत्रं च तत्रोपिकवृक्षे पयोसूत्रे च द्वीन्द्रियाणामुत्कपतो द्वादशयोजमानि, त्रीन्द्रियाणा
श्रीचि नवतूतानि, चतुरिन्द्रियाणां तत्वारि नवतूतानि, अपयोसूत्रे तु अपन्यत उत्कर्ष्यताकुतासहस्येपञ्चागः, तथा सामान्यतस्त्रिगुणेष्वेन्द्रिया

काश्चयाण्यपि । तेउकाह्याण्यपि याउकाह्याण्यपि । वणस्सइकाह्यउराह्यसरीरस्सण न्नते । केमहालिया
सरीरोगाहणा पयससा ? गोयसा ! जहन्तेण स्युगलस्स स्यसस्वेज्जइन्नाग उक्खोसेण सातिरेग जोयणसहस्स ।
स्यपज्जत्ताण जह्येण्यपि उक्खोसेण्यपि स्युगलस्स स्यसस्वेज्जइन्नाग । पज्जत्तगाण जह्येण स्युगलस्स स्यसस्वे

रीरस्स वदन्त । विपक्कइती क्षरीरावकाहणा मज्झसा ? नीतम । अपय्येनाकुसत्सासहस्यं प्रागमुत्कपतः सातिरेकं योजनसहस्रं । अपयास
कानां अपय्येनाप्युत्कर्ष्यतोप्यकुसत्सासहस्यं प्रागन् । पयोस्रकामा अपय्येनां कुसत्सासहस्यं प्रागमुत्कपतः सातिरेकं योजनसहस्रम् । याद
राकां अपय्येनाकुसत्सासहस्यं प्रागमुत्कपतो योजनसहस्रं सातिरेक । पयोस्रकामा अपय्येनाप्युत्कर्ष्यतोप्यकुसत्सा
सहस्रं । नीकसा जह्येण पंगुबल्ल पयसिज्जइन्नामं च० साररेणं आयसवत्तसहस्रं । देवीतम जह्ये पंगुबलो पयस्यजातमीभागं वरज्जटे भाभेता योजन
सहस्रं पयोस्रान्ते । पयज्जत्तनाच जह्येण्यपि च० पंगुबल्ल पयसिज्जइन्नामं । अपयाप्तानि जह्ये वरज्जटे पियं पंगुसनी पयस्यजातमीभाग । पयज्जत्तना
याव जह्येण पंगुबल्ल पयसिज्जइन्नामं च० साररेणं आयसवत्तसहस्रं वावराच । पयोस्रानि जह्ये पंगुसना पयस्यजातमीभाग वरज्जटे भाभेरी याज्जल स
इत्तं वादरेने । जह्ये पंगुबल्ल पयस । जह्ये पंगुबलो पयस्यजातमीभाग । वरजो जीवसहस्रं सातिरेणं पयज्जत्तनापं एवंवेर पयज्जत्तमाच । वरज
ए वीवसहस्रं भाभेरी पयोस्राने पिय इत्तं वरजोच पयोस्रान्ते । जह्येणं च० पंगुबल्ल पयस । जह्ये पिय वरज्जटे पियं पंगुसनी पयस्यजातमीभाग ।

एवं वनरपतिकारिबानामपि च सूत्राणि, मन्त्रमोषिकं वनरपतिवृत्ते श्रीपिकवनरपतिपर्याप्तसूत्रे यादरसूत्रे यादरपयाप्तसूत्रे अपन्यतोहुत्सावहे
यनाम उत्सर्जितः सातिर्यं योजनसहस्रं तच्च पद्यभासाद्यधिकस्य वेदितव्यं अप्यु तु अपन्यत उत्सर्जितोकाहुत्सावस्येयनामः द्वित्रिचतुरिन्द्रिया
वां प्रत्येकं त्रीणि च नूत्राणि तद्यथा औपबृथमपयोस्तूत्रं च तन्मोषिकसूत्रे च पर्याप्तसूत्रे च द्विन्द्रियावामुत्सर्जितो हावदायोजनानि, त्रीन्द्रियावा
त्रीणि वप्युत्तानि, चतुरिन्द्रियावां चत्वारि वप्युत्तानि, अपयोस्तूत्रे तु अपन्यत उत्सर्जितोकाहुत्सावस्येयनामः, तथा वामाम्यसोत्सर्गपञ्चोन्द्रिया

काहुत्सावपि । तेउकाहुत्सावपि याउकाहुत्सावपि । वणस्सइकाहुत्सावपि सरीरस्सण जंते ! केमहालिया
सरीरोगाहणा पयससा ? गोयमा ! जहन्तेण स्युगुलस्स स्युसस्सेज्जाइजाग उक्खोचिण सातिरेग जोयणसहस्स ।
स्युपज्जत्ताण जहन्तेणपि उक्खोचिणपि उक्खोचिणपि स्युगुलस्स स्युसस्सेज्जाइजाग । पज्जत्ताण जहन्तेण स्युगुलस्स स्युसस्से

रीरस्स वदस्स । विपल्लवही वरीरावनाइमा मज्झता ? मीतम । अपम्येनाहुत्सावस्यं प्रागमुत्सर्जितः सातिरेक योजनसहस्रं । अपयोस्त
वानां अपम्यनाप्युत्सर्जितोप्युत्सर्जितस्यैव प्रागम् । पर्याप्तवाना अपम्येनां मुत्सावस्येयं प्रागमुत्सर्जितः सातिरेक योजनसहस्रम् । पाद
रावां अपम्येनांगुलस्यैवप्रागमुत्सर्जितो योजनसहस्रं सातिरेक । पर्याप्तवानां अपम्येनाप्युत्सर्जितोप्युत्सर्जितस्यैव

वदो । गोयमा जहन्ते पंगुबन्धु पञ्चविंशत्येव च यादरेणं वायव्यवत्सर्ज । जेभोतम जहन्ते पंगुबन्धो पञ्चविंशत्येव योजनसहस्रं । योजन
सहस्रं पञ्चविंशत्येव । अपज्जत्ताणं जहन्ते पंगुबन्धु पञ्चविंशत्येव । अपम्येनां जहन्ते जहन्ते पंगुबन्धो पञ्चविंशत्येव योजनसहस्रं । पञ्चविंशत्येव
याव जहन्ते पंगुबन्धु पञ्चविंशत्येव च । यादरेणं वायव्यवत्सर्ज वादराव । पञ्चविंशत्येव पंगुबन्धो पञ्चविंशत्येव योजनसहस्रं । पञ्चविंशत्येव
वत्स वादरे । जह पंगुबन्धु पञ्च । जहन्ते पंगुबन्धो पञ्चविंशत्येव वादराव । पञ्चविंशत्येव पंगुबन्धो पञ्चविंशत्येव योजनसहस्रं । पञ्चविंशत्येव
व गोयमसहस्रं मज्झितो पञ्चविंशत्येव । जहन्ते पंगुबन्धो पञ्चविंशत्येव । जहन्ते पंगुबन्धो पञ्चविंशत्येव योजनसहस्रं । पञ्चविंशत्येव

वां अतश्चराणां सामान्यतः स्वसत्पराणां पशुप्यदानां उरःपरिसुर्पाणां प्रुषपरिसुर्पाणां सुषरपथ्योन्म्रियतिरियां च प्रत्येकं नय २ मन्त्राणि तद्यथा
 श्रींश्च उपिक्वाणि श्रींश्च समूच्यमादिपयादि श्रींश्च गजपुस्त्यानिक्वादिपयादि तप्रापयासपु स्वामपु सर्वेषां अपम्यत उरःकपयोवांगुसासुस्यय
 तामा लोपपु तु स्वामपु अपन्यतोदुतासुस्येयभागा, उरःकपयता सामाव्यतस्त्रिमगपव्याश्रितेषु जलबरेषु शोतक्येते योषमसहस्र सामाप्यता स्वलाप
 रेषु पशुप्यदस्सलवरपु योपिकपु गजपुस्त्यानिक्वादिपु यमूच्यमेपु गपुस्तपपयज्ञं, उरःपरिसुर्पाणीपिकेषु गजपुस्त्यानिक्वादिपु च योजन

अहभागं उक्तीं चण सातिरेग जोयणसहस्स । धादराण जहसेण अंगुलस्स अस्सखेअहभाग उक्तीं चण जोयणसहस्स सातिरेग । पज्झाणापत्रि एवचेव । अणपज्झाणा जहन्नेणयि उक्तीं सणयि अंगुलस्स अस्सखे अहभाग । सुज्झमाण पज्झाणापज्झाणाय तिरहयि जहन्नेणयि उक्तीं सणयि अंगुलस्स अस्सखेअहभाग येह्मटियउराणियसरीरस्सण न्ने । केमहालिया सरीरोगाहणा पणत्ता ? गोयमा । जहन्नेण अंगुलस्स

[illegible]

एवं वनस्पतिकार्यायिबानामपि च सुखादि, मन्त्रमोचिषं वनस्पतिवृक्षे शौर्यिकवनस्पतिपर्याप्तवृक्षे यादवसूत्रे यादवपर्याप्तसूत्रे अपत्यतोद्भूतासङ्ग-
यग्राम उत्कर्षतः सातिरेकं योजनसहस्रं तच्च पञ्चमाद्यादिहस्त्य वेदितव्यं येषु तु अपत्यत उत्कर्षतोवाङ्मुसासस्मेयनागः, द्वित्रिचतुर्विंश्रिप्या
या मत्त्येक श्रीदि २ मूलादि तद्याद्या योग्यवृक्षमपर्याप्तसूत्र च तन्नीपिकसूत्रे पर्याप्तसूत्रे च द्वीन्द्रियाणामुत्कर्षतो द्वादशयोजनानि, श्रीन्द्रियाणां
श्रीदि गम्यतानि, चतुर्विंश्रिबाकां चत्वारि गम्यतानि, अपयोप्तसूत्रे तु अपत्यत उत्कर्षतयाङ्मुसासस्मेयनागः, तथा सामान्यतस्त्रियंगपञ्चेन्द्रिया

काङ्क्षयाण्यि । सेतुकाङ्क्षयाण्यि वाउकाङ्क्षयाण्यि । वणस्सहकाङ्क्षयउराडियसरीरस्सण ज्ञेते ! केमहालिया
सरीरोगाहणा पञ्चमहा ? गीयमा । जहन्मेण स्युगुलस्स स्युसखेज्जइजाग उक्खोसेण सातिरेग जीयणसहस्स ।
स्युपज्जासाण जहण्येण्यि उक्खोसेण्यि स्युगुलस्स स्युसखेज्जइजाग । पज्जस्रगाण जहण्येण स्युगुलस्स स्युसखे

रीरस्स प्रदत्त । विद्यमानहठी शरीरावपाहना प्रज्ञासा ? गीतम । अपत्येनाङ्मुसस्यासहस्रय प्रागमुत्कर्षतः सातिरेकं योजनसहस्र । अपपर्याप्त
बानां अपत्येनाप्युत्कर्षतोप्यङ्मुसस्यासहस्रयं प्रागम् । पर्याप्तबाना अपत्येनां मुसस्यासहस्रयं प्रागमुत्कर्षतः सातिरेक योजनसहस्रम् । याद
राणा अपत्येनाङ्मुसस्यासहस्रयप्रागमुत्कर्षतो योजनसहस्रं सातिरेक । पर्याप्तबानामत्येनं भवे । अपत्येनाप्युत्कर्षतोप्यङ्मुसस्या

बन्धो । नीलमा जहणेवं भंगुबल्य पञ्चविंशहमायं च० सातिरेकं वायवसहस्रं । हेमोतम जहणे भंगुबला पञ्चस्वातमीमाय चरखटे भाभेरा योजन
सहस्र पर्याप्ताने । अपत्यतमावं जहणेवसि च भंगुबल्य पञ्चविंशहमायं । अपपर्याप्ताने जहणे चरखटे पिय भंगुबलो पञ्चस्वातमीमाय । पत्यतमा
याच जहणेवं भंगुबल्य पञ्चविंशहमायं च० सातिरेकं वायवसहस्रं वायव्याच । पर्याप्ताने जहणे भंगुबला पञ्चस्वातमीमाय चरखटे भाभेरी याजम स
हस्र वादरने । जह भंगुबल्य पञ्च । जहणे भंगुबलो पञ्चस्वातमीमाय । जहो जहणेवसहस्र सातिरेकं पत्यतमावं पञ्चविंशहमाय । अपत्यतमाय । चरख
ट नीलनसहस्र माभेरा पर्याप्ताने पिय हसहीज अपपर्याप्ताने । जहणेवं च० भंगुबल्य चर । जहणे पिय चरखट पिय भंगुबलो पञ्चस्वातमीमाय ।

वरं असचरार्धं सामान्यतः ह्यसचरार्धं बहुव्यदानं चर परिपर्णिका प्रुषपरिषर्पाकां सुषरपभ्योन्निर्वातिरियांच प्रत्येकं नय २ सूत्राणि तद्यथा
 श्रीणि छपिकाणि श्रीणि तसूच्छिमविषयाणि श्रीणि गज्युच्छान्तिविषयाणि तयापर्याप्तपु ह्यामपु सर्वेष्वपि जपम्यत उत्कृष्टतोकागुसावक्यय
 ज्ञागं छेपपु तु ह्यामपु जपन्यतोदृतासख्येपज्ञागः उत्कृष्टतः सामान्यतस्त्वित्यगुपव्याग्निद्वेषु जसचरेषु बोत्कृष्टतो योजनचदृष्ट सामान्यतः स्वराप
 रेषु बहुव्यदस्वतचरेषु पौपिकपु यज्युच्छान्तिकपु बहुगुच्छान्ति यमूर्ध्वमेषु मय्युत्पपयज्ञं चरामरिषत्पर्यधीपिषेपु यमय्युच्छान्तिकपु च योजन

ज्जाइभागं उक्कीचेंण सातिरेग जोयणसहस्स । वादराण जहसेण झगुलस्स झसखेज्जाइभाग उक्कीचेंण जोयणसहस्स सातिरेग । पज्जाप्पाणयि एवचेव । झपज्जाप्पाण जहन्नेणयि उक्कीसंणयि झगुलस्स झसखे ज्जाइभाग । सुक्कमाण पज्जाप्पापक्खत्ताणय तिरहयि जहन्नेणयि उक्कीसंणयि झगुलस्स झसखेज्जाइभाग घेव्वंठियउराडियसरीस्सण जत्ते ! केमहालिया सरीरोगाहणा पयत्ता ? गोयमा । जहन्नेण झगुलस्स

[illegible]

नाइनामानं योवनसदृशं बभूव्यदस्यसदराणां पदगुण्यतामि, सरःपरिसरस्यसदराणां योअनसदृशं नुतपरिसरस्यसदराणां मध्यतपपदां पदिबां बभूःपुपदा, तथा समुच्चिमाना बभूवराबामुल्लपतः क्षरीरावगाहनायाः प्रसाद्य योवनसदृशं, बभूव्यदस्यसदराणां गठ्यतपुपदा प बिबा बभूःपुपदा सरःपरिसरस्यसदराणां योवनपुपदा नुतपरिसरस्यसदराणां य यभूःपुपदाभिति उच्छं तियक्ष्पत्त्रिप्योदापरिअशरीरावगा तं इदानीं मनुप्यपञ्चग्विप्योदापरिअशरीरावगाहनाभागमाह-मनुसारातिपसरीरस्सन्निव्यादि ॥ कञ्च मवर गोवि गप्युतानि वियुगाअपप

येयणसहस्स गाउपुहत्तनुयपरि घणहेपुहत्तघपस्कीसु । जोयणसहस्सगाउय पुहत्त ततोयजोयणपु
 धधणुहपुहत्त समुच्चिमैहोतिसुत्त ॥ २ ॥ मणुस्सोराडियसरीरस्सण नत्ते । के महालिचा सरीरो
 यत्ता ? गायमा ! जहन्नेण छगुलस्स अस्सस्वेज्जाइनागे उक्कोसेण तित्ति गाउयाइ । अणज्जाणा

लसदृशम् । मणुहत्तपुपदा नुअपरि धनु पुपदा बपिदिपु ॥ १ ॥ योवनसदृशसगुण्यत पुपदा वतसयोअनपयत्तम् । इयोपमःपुपदा समु
 च्चिमे तवति उच्यत्तम् ॥ २ ॥ मनुप्योदापरिअशरीरस्स अदत्त । बिबन्नाहती शरीरावगाहना प्रसादा ? मोतम । अण्येनाहुसस्यास्येयजाग
 मुरअयत्तकोवि नयुतानि । अण्येनाहनां अण्येनाहपतोप्यहुसससययमानः । समुच्चिमाना अण्येनाहपतोप्यहुसस्यासंयययनाग ।

दि १ यकहत्तत्त इत्याद्यो उच्यत्तवगाहनाद्यो । सव्यारजस १ ते १ अणुपुपदास्य भूमे ए अणुकोवाया अहत्त-आसवसदृशसगुण्यत तरीयत्राय
 यकहत्त भावपुहत्तभजगी बभूवपुहत्तपपकोय । १ । एवेदिअन प्रचारवाअन तिरीव पधोदयना योपद यसवरत्ते १ गाअ तिबारयो सरपरत्ते १
 चारवाअन भुवपरत्ते गाअ एवत्तल पधोमो धमुय पुवत्तल इवे । १ ॥ जोअवमअज्जागाअवपुहत्तततावगाअवपुहत्त । दावदनुधसपुहत्त समुच्चिमैसुति
 इहत्त । २ ॥ सरपरिसरने गाअन पुवत्तल सव्यारिअन पधासा योपदने माअपुवत्तल बसो माअपुवत्तल सरपरिसरने मअपरने पयोमे धनुपुवत्तल स
 अण्येनाहना अहती । २ ॥ मनुप्याराविअ सरीरं मत्ते के मअसिवा सरीरागाहना प । दिवे मनुय योदापरिअशरीरने प्रममभन् वित्तो

या तदेवमौदारिकशरीरस्य विषयं वक्ष्यामः । प्रमाणात् नौकात्, सम्पत्तिं तानि क्रमेण योऽप्यस्यान्निचितसुराह-वैषम्यसरीरेण मते ।
 जहन्तेनापि उक्तोपेनापि स्थगुलस्त्वस्थसखेज्जहन्नाग । सम्मुच्छिमाण जहन्तेनापि उक्तोपेनापि स्थगुलस्त्वस्थ
 खेज्जहन्नाग । गन्धवक्त्रविषाण पक्षाणां जहन्तेनापि स्थगुलस्त्वस्थसखेज्जहन्नाग उक्तोपेनापि तिथि गाउयाह ।
 येउद्विष्यसरीरेण जते । कतिविह पक्ष्महे, तजहा-पुगिवियेउद्विष्यसरीरेण पचि
 दिपयेउद्विष्यसरीरेण । जह पुगिवियेउद्विष्यसरीरे कि वाउकाहपुगिवियेउद्विष्यसरीरे स्थवाउकायपुगिवि
 नमपुर्वात्तिनामा पर्याप्तानां य कपयेभाकुसुमासवयपमाया । उत्पत्त्येवमपि य पक्ष्मिप्येवमिष्यसरीरे य । यद्यप्येवमिष्यसरीरे किं वापुकायिष्येवमिष्यसरीरे । यत्किंचिदपि प्रपत्तं ?
 नौतम । द्विविधं प्रपत्तं तद्यथा-एकमिष्येवमिष्यसरीरे य पक्ष्मिप्येवमिष्यसरीरे य । यद्यप्येवमिष्यसरीरे किं वापुकायिष्येवमिष्यसरीरे । यत्किंचिदपि प्रपत्तं ?
 यद्यपि प्रपत्तं यत्किंचिदपि प्रपत्तं । यद्यपि प्रपत्तं यत्किंचिदपि प्रपत्तं । यद्यपि प्रपत्तं यत्किंचिदपि प्रपत्तं । यद्यपि प्रपत्तं यत्किंचिदपि प्रपत्तं ।
 नौ पक्ष्मिप्येवमिष्यसरीरे य पक्ष्मिप्येवमिष्यसरीरे य । यद्यप्येवमिष्यसरीरे किं वापुकायिष्येवमिष्यसरीरे । यत्किंचिदपि प्रपत्तं ?
 तम रावभद्र कथा तेजस्वये । यत्किंचिदपि प्रपत्तं यत्किंचिदपि प्रपत्तं । यद्यपि प्रपत्तं यत्किंचिदपि प्रपत्तं । यद्यपि प्रपत्तं यत्किंचिदपि प्रपत्तं ।
 र वि वाचकाव रमिन्दिव न । यत्किंचिदपि प्रपत्तं यत्किंचिदपि प्रपत्तं । यद्यपि प्रपत्तं यत्किंचिदपि प्रपत्तं । यद्यपि प्रपत्तं यत्किंचिदपि प्रपत्तं ।
 वाचकाव रमिन्दिव न । यत्किंचिदपि प्रपत्तं यत्किंचिदपि प्रपत्तं । यद्यपि प्रपत्तं यत्किंचिदपि प्रपत्तं । यद्यपि प्रपत्तं यत्किंचिदपि प्रपत्तं ।
 वाचकाव रमिन्दिव न । यत्किंचिदपि प्रपत्तं यत्किंचिदपि प्रपत्तं । यद्यपि प्रपत्तं यत्किंचिदपि प्रपत्तं । यद्यपि प्रपत्तं यत्किंचिदपि प्रपत्तं ।

या तदेवमौदारिकसरोरस विषयः यस्यानामनि प्रमादानि चोक्तानि, सप्रति तानि प्रमेयं वाक्किमस्यानिचितसुराद-वेष्टाद्वयसरीरेष मते । ४

जहन्नेणयि उक्तीसेणवि शृगुलस्स श्वसस्सेज्जइन्नाग । सम्मुच्छिमाण जहन्नेणवि उक्तीसेणवि शृगुलस्स श्वस
स्सेज्जइन्नाग । गम्भवह्मतिथाण पज्जसाणय जहन्नेण शृगुलस्स श्वसस्सेज्जइन्नाग उक्तीसेण तिथि गाउयाइ ।
वेउस्सियसरीरेण नते । कतिथिहे पस्सहे ? गोयमा दुबिहे पस्सहे, तजहा-एगिदियवेउस्सियसरीरेय पचि
दियवेउस्सियसरीरेय । जइ एगिदियवेउस्सियसरीरे कि वाउकाइयएगिदियवेउस्सियसरीरे श्वयाउकायएगिदि

गम्भयुष्ठातिक्कामां पर्याप्तकामां य जपयेमाहुतासासययमाग । उस्सपेतत्तोवि गम्भुत्तानि । वेकियसरीरे प्रदत्त । पतिविचं मज्झ ?
भौतम । द्विविचं मज्झं लण्णा-एकन्त्रियवेकियसरीरे य पम्भेन्त्रियवेकियसरीरे न । यथेकेन्त्रियवेकियसरीरे किं वायुकायिकेकेन्द्रियवेकि
यसरीरे यवायुकायिकेकेन्द्रियवेकियसरीरे ? भौतम ! वायुकायिकेकेन्द्रियवेकियसरीरे नो यवायुकायिकेकेन्द्रियवेकियसरीरे । यदि वायुका

माटी पबभाइना ज्जो । गायमा जइएव पगुज्ज पचं उ० तिक्किगाउयाइ । हेभौतम जवग्गे पंगुचनो पचंख्यातभोभाग उ० ३ याज्ज । अपज्जात
माव जइएव उ० पगुलस्स पचंविज्जाभामं । अपर्वाभाते जवग्गे पिब उ० पिब पगुज्जना पचंख्यातभोभाग । समारहमाप जइएववि उ० पंगुलज्ज
पचं० । सव्वणिज्जमने जवग्गे उ० पंगुचनो पचंख्यातभोभाग । यथाभवत्तिथाप पज्जातमाव जइ० पंगुलज्ज पच । गभज पपर्याप्तमनुपने जवग्गे पंगुच
नो पचंख्यातभोभाग उ० ३ याज्ज । वेठज्जिबसरीरेचं भते ज्जाविषे प द्विहे वेकियसरीरेना हेमगवेक् केवकाभेद कप्पा । गोयमा दुबिहे प तं० । हेभौ
तम दायभेद कप्पा तेज्जहे । एगिदिब वेठम्भिय सरीरेव पचिदिय वे० । एक्केद्विब वेकियसरीरे पवेन्द्रिय वेकियसरीरे । जइ एगिदिय वेठज्जिबसरीरे त
इ किं वाज्जवाव एगिदिय व पपाउकाव एगिदिय वे० । नो एक्केद्विब वेकियसरीरे तेकिम वासकाव एक्कोद्वयमा जवे बोणा एक्केद्विबने इव । गोयमा
पाउकाय एगिदिय वे० नो पपाउकाय एगिदिय वे० । हेभौतम वायुकायने एक्केद्विय वेकिव इवे पिब योजान एक्केद्विय ज्जो । जइ वाउकाय ए

माहनामानं योऽब्रह्मसहस्रं ब्रह्मवैश्वस्यसपरायं पद्मद्वयतामि, वरपरिगुपस्यतापरायं योजनसहस्रं, पुत्रपरिसपस्यसपरायं मयूतपुत्रं, पक्षिबाधुं पुपयत्, तथा संमन्त्रिमानां वसवरावाभुरवपंतः क्षुरीरायगाइमायाः प्रमाद्य योयनसहस्रं, ब्रह्मवैश्वस्यसपरायं गठयतापुपयत् पक्षिबाधुं पुपयत् वरपरिवस्यसपरायं योजनपुपयत् पुत्रपरिसपस्यसपरायं पद्मः पुपयत्तामि तच्छं तियस्यपुपयन्निधोद्वारिजगरीरायगाइनामानं इदानीं मनुष्यपञ्चनिधुयोदीर्घक्षुरीरायगाइनामायमाह-मयूसारातियसरीरसमिस्थादि ० कल्पं नवरं योषि मयूतानि दण्डुतापप

तप्तोयजोयणसहस्स गाउपुहत्तनुयपरि धणुहेपुहत्तचपरकीसु । जोयणसहस्सगाउय पुहत्त ततोयजोयणनु
हत्त । दोरुहधणुहपुहत्त समुच्छिमेहोतिउच्चत्त ॥ २ ॥ मणुस्सोराडियसरीरस्सण भत्ते । के महाडिया तरोरो
गाहणा पक्खत्ता ? गायमा ! जहन्मेष थुगुलस्स थुसखेज्जभोगे उक्कोसेण तित्ति गाउयाइ । थुपज्जत्ताण

अमसहस्रम् । गव्यैतत्पुण्या जुगपार पन्थःपुण्यं यपचिदुं ॥ १ ॥ योमसहस्रपुण्यं पण्यं रातयवोमनपुण्यम् । द्वयोपत्तुपुण्यं सप्तम्
चिने नवति सप्तम् ॥ २ ॥ मनुजोदरिज्जारीरस्य प्रवत्त । विपत्तिशरी शरीरावगाणा प्रपत्ता ? मोक्षम् । अपत्येनाभुसरायासत्येपत्ताग
मुरवर्पत्तिजोवि गव्यैतानि । अपर्पत्तिजानां अपत्येनाभुसरायासत्येपत्तागः । समुत्पत्तिमाना अपत्येनाभुसरायासत्येपत्तागः ।

वि ७ बबबपुडनं इमापौ सयबयाभापौ । सन्परिहस ३ ने व भनपुडबयुव पूवे ए सयइबोमावा बबडे—आयबबइसुदपापयार तरीयक्रोय
बबबबं माबपुडनंभत्रगी बबुबपुडनवपळोय । १ । एवेद्रियने इकारमाजन तिजोव पवेद्रियमा भोपद यजवरने १ गाऊ निभारपदो वरपरने इ
जारबाजन भुजवरने गाऊ पुडकल पचोमो वगुय पुडकल हुवे । २ । जोयवसइमगाऊय पुपुनततायआयबपुडन । दाबईपुपुडन ससुनिहनेदति
ववव । २ । वरपरितयने बाजन पुडकल सन्परिहस पयामा भोपदने गाऊपुडकल वरपरिसपन मळपरने पचा । भनपुडयवय ग
बपिचमनो पबमाइना बडी । २ । मबुळारसिय वरीरपं भते व मवाधिया वरीतामाइया पं । विजे मनुव भोदारिबगरोरने मभमवम् वेंववो

यवेउस्त्रियसरीरे ? गोयमा । बाउकाइयएगिदि यवेउस्त्रियसरीरे नो झ्याउकाइयएगिदि यवेउस्त्रियसरीरेय ।
जदि बाउकाइयएगिदि यवेउस्त्रियसरीरे कि सुज्जमयाउकाइयएगिदि यवेउस्त्रियसरीरे यादरयाउकाइयएगि
दियवेउस्त्रियसरीरे ? गोयमा ! णो सुज्जमयाउकाइयएगिदि यवेउस्त्रियसरीरे यादरयाउकाइयएगिदि यत्रउ
स्त्रियसरीरे । जदि यादरयाउकाइयएगिदि यवेउस्त्रियसरीरे कि पज्जात्तमादरयाउकाइयएगिदि यत्रेउस्त्रियस
रीरे झपज्जात्तयादरयाउकाइयएगिदि यवेउस्त्रियसरीरे ? गोयमा । पज्जात्तमादरयाउकाइयएगिदि यत्रेउस्त्रिय

पिबेकस्त्रियवेक्षिपक्षरीर कि मूलमत्रायुकापिबेकस्त्रियवेक्षिपक्षरीर वादरपायुकापिबेकस्त्रियवेक्षिपक्षरीरं ? गीतम् । नो सुमममामुकापिबेकस्त्रियवेक्षिपक्षरीरं वादरवायुकापिबेकस्त्रियवेक्षिपक्षरीरम् । यदि यादरवायुकापिबेकस्त्रियवेक्षिपक्षरीरं वि पयासयादरवायुकापिबेकस्त्रियवेक्षिपक्षरीरमपयासयादरवायुकापिबेकस्त्रियवेक्षिपक्षरीरं ? गीतम् । पयासवादरवायुकापिबेकस्त्रियवेक्षिपक्षरीरं नो पपयासवादरवायु

[illegible]

त्यादि । वैद्वियसरीरे मूसनेद्वो द्वित्तेर एवैद्वियपचैद्विमनेदात् तत्रैवेन्द्रियस्य यातव्यायस्य तत्रापि पादरस्य तत्रापि पयाप्तस्य प्रोपस्य वैकि

विषयेरह्यपचिद्वियवेउद्वियसरीरे कि पञ्जस्रगरयणप्यन्नापुढायिणेरह्यपचिद्वियवेउद्वियसरीरे कि स्पपञ्जतग
रयणप्यन्नापुढाविणेरह्यपचिद्वियवेउद्वियसरीरे ? गीयमा । पञ्जस्रगरयणप्यन्नापुढाधिणेरह्यपचिद्वियवेउद्वि
यसरीरेवि स्पपञ्जतगयणप्यन्नापुढाविणेरह्यपचिद्वियवेउद्वियसरीरेयि । एव जाय अहे सत्तमाए दुगनु
नेदो जेयवो । जादि तिरिस्कजोणिमपचिद्वियवेउद्वियसरीरे कि सम्मुच्छिमपचिद्वियतिरिस्कजोणिमयवेउद्विय
सरीरे कि गम्पयक्कतियपचिद्वियतिरिस्कजोणिमयवेउद्वियसरीरे ? गीयमा । नो सम्मुच्छिमपचिद्वियतिरिस्कजो
णिमयवेउद्वियसरीरे गम्पयक्कतियपचिद्वियतिरिस्कजोणिमयवेउद्वियसरीरे । जइ गम्पयक्कतियपचिद्वियतिरिस्क

रमपि चपयोहरवमजापयिनिरियिक्कपचैद्वियसरीरेरम् । एव यादववससमापयिमां द्विको जेदो ज्ञातव्यो । यदि तिचयोमिकपचैद्वि
यवैक्कियसरीरे वि सम्पुच्छिमपचैद्वियतिरिस्कजोनिमवैक्कियसरीरे वि गम्पयक्कतियपचैद्वियतिरिस्कजोनिमवैक्कियसरीरे ? गीतम । भो सम्पु
च्छिमपचैद्वियतिरिस्कजोनिमवैक्कियसरीरे मसम्पुच्छिमपचैद्वियतिरिस्कजोनिमवैक्कियसरीरे । यदि गम्पयक्कतियपचैद्वियतिरिस्कजोनिमवैक्कियसरीरे

जावमा पञ्जस्रगरयणप्यन्नापुढाविणेरह्यपचिद्वियवेउद्वियसरीरे वि विव वैक्कियसरीरेरह्ये । पयप्पस्रगरयणप्यन्नापुढाविणेरह्ये प० प० ।
पयप्पस्रगरयणप्यन्नापुढाविणेरह्ये वि विव वैक्कियसरीरेरह्ये । पयप्पस्रगरयणप्यन्नापुढाविणेरह्ये प० प० ।
जादि मने तिरिस्कजोनिमवैक्कियसरीरेरह्ये । विव को मयम्प तियपचैद्वियने वैक्कियसरीरेरह्ये । तद्वि यमुच्छिमतिरिस्कजोनिमवैक्कियसरीरेरह्ये
यवैद्वियवे० । ताप्पु चम्पुच्छिम तियपचैद्वियने वैक्कियसरीरेरह्ये वैक्कियसरीरेरह्ये प० प० । भो यम्पचैद्विय प०
ति० वे० । भोतम चम्पुच्छिमपचैद्विय तियपचैद्विय तिर्यव वैक्कियसरीरेरह्ये । तति मने मयप्पस्रगरयणप्यन्नापुढाविणेरह्ये प० प० ।

सखेज्ज० गम्पवक्कतियपच्चिदियतिस्थेउडिच्चियसरीरे । जदि सखेज्ज० कि जलयरगम्प० पच्चिदियतिरिवेउडिच्चिय
सरीरे कि थलयरसखेज्ज० गम्प० पच्चिदियतिरिवेउडिच्चियसरीरे कि स्रहयरसखेज्ज० गम्प० पच्चिदियतिरिवे
उडिच्चियसरीरे ? गोयमा ! जलयरसखेज्ज० गम्पवच्चिदियतिरिवेउडिच्चियसरीरेयि थलयरसखेज्ज० गम्पपच्चिदि
यतिरिवेउडिच्चियसरीरेयि स्रहयरसखेज्ज० गम्पवच्चिदियतिरिवेउडिच्चियसरीरेयि । जदि जलयरसखेज्ज० कि
पज्जसुवालयरसखेज्ज० गम्पवच्चिदियतिरिवेउडिच्चियसरीरे कि सुपज्जत्तनलयरसखेज्ज० गम्पपच्चिदियतिरिवे

[illegible]

રોરહે વિષ વપર્ગામિને નહો । જતિ સયેજ્યવઃ પવ્યત્તવ પ તિ વે । જો પલ્લાયા વાઠવાના સમગ્રવેષેદ્રિય । તથેવ વર્ગામાને વૈચ્છિમરોરવઘ્નો
 તાત્તિ જલહરવજ્જાગરણે વ પ પ તિ વે । તોજુ છલહરવેષેદ્રિયેને કદ્દા પે । જલહરવજ્જાતસવેષ્ઠ જાન સરોરે પુહરવવજ્જાતસંવેન્ન જાન સરોરે ।
 જલહરવેષેદ્રિયને વૈચ્છિમરોર કહ્યો જિં છેવરવંચાદુર વૈચ્છિમરોરકહ્યો । યોયમા સલહરવંપિવ્વ જાન સરોરે વજ્જાતસવેષ્ઠ જાન સરોરે । નીતમ
 જલહરવે વિષ સાવત્ વૈચ્છિમરોર કહ્યો વજ્જાતસવે વિષકુવે । પુહરવંપિવ્વ જાન સરોરે જતિ જલહર વાન સરોરે । વજ્જાતસવે વિષ વૈચ્છિમરોર કહ્યો
 જો છાવો જલહરવેને સાવત્ વૈચ્છિમરોર કહ્યો । તારજિં વજ્જાતસવેજ્જાતસવે જાન સરોરે વજ્જાતસવેજ્જાતસવે જાન સરોરે । તોજં વર્ગામા વજ્જાતસવે જાન સરોરે

उद्धियसरीरेय ? गो० ! पञ्चगजलयरसखे० गङ्गापेचिदियतिरेवेउद्धियसरीरेम जो श्यपञ्चगजसखेज०
जलयरगङ्गापचिदियतिरेवेउद्धियसरीरे । जादे यलचरपचिदिय जाव सरीरे कि खउप्यद जाव सरीरे कि
परिसप्य जाव सरीरे ? गोयमा ! खउप्यद जाव सरीरेवि परिसप्य जाव सरीरेवि एव सखेवि जेय जाव खह
यराण पञ्चगजाण जो श्यपञ्चगजाण । यदि मनुस्सपचिदियवेउद्धियसरीरे कि समुच्छिममणुस्सपचिदियवेउ
द्धियसरीरे गङ्गावक्कतिमणुस्सपचिदियवेउद्धियसरीरे ? गोयमा ! जो समुच्छिममणुस्सपचिदियवेउद्धिय

ससवरववेयवपायुपत्रपुष्काग्निअपपेद्धियतिरेयगोमिअवेकिअसरीरे जो अपयोपलअरउवपववोयुर्गमयुराग्निअपपेद्धियवेकिअसरीरे ।
यदि खलअरववेद्धिय (अवतेत) यावअरीरे कि मनुप्यद (अवति) यावअरीरे कि परिसप्य (अवति) यावअरीरे ? गोयमा ! म
यते) यावअरीरेमपि परिसप्य यावअरीरेमपि । एवं सर्वया जातयं यावअरावा पर्याप्तमावपर्याप्तानाम् । यदि मनुप्यपेद्धियवेकिअ
सरीरे कि समुच्छिममणुप्यपेद्धियवेकिअसरीरे मनुपुष्काग्निअमणुप्यपेद्धियवेकिअसरीरे ? गोयमा ! जो समुच्छिममणुप्यपेद्धियवेकिअसरीरे

अपयोपलअरउवपववोयुर्गमयुराग्निअपपेद्धियवेकिअसरीरे । अपयोपलअरउवपववोयुर्गमयुराग्निअपपेद्धियवेकिअसरीरे । अपयोपलअरउवपववोयुर्गमयुराग्निअपपेद्धियवेकिअसरीरे ।
यदि खलअरववेद्धिय (अवतेत) यावअरीरे कि मनुप्यद (अवति) यावअरीरे कि परिसप्य (अवति) यावअरीरे ? गोयमा ! म
यते) यावअरीरेमपि परिसप्य यावअरीरेमपि । एवं सर्वया जातयं यावअरावा पर्याप्तमावपर्याप्तानाम् । यदि मनुप्यपेद्धियवेकिअ
सरीरे कि समुच्छिममणुप्यपेद्धियवेकिअसरीरे मनुपुष्काग्निअमणुप्यपेद्धियवेकिअसरीरे ? गोयमा ! जो समुच्छिममणुप्यपेद्धियवेकिअसरीरे

यदर्थोऽप्यो मुञ्जा लोपाका मतिवेषो जलस्थानावतया तेषा वीक्ष्यतप्यसप्रयात्, तथा त्रेधा' सुखानान्यन्निपरसुराद्-वेत्तयिष्यतीरेण जते । ५

समणस्सपच्चिदियवेउहियसरीरे । जदि देवपच्चिदियवेउहियसरीरे कि न्नणवासीदेवपच्चिदियवेउहियसरीरे
जाव धेमाणियदेवपच्चिदियवेउहियसरीरे १ गोयमा । न्नणवासीदेवपच्चिदियवेउहियसरीरेयि जाव वेमा
णियदेवपच्चिदियवेउहियसरीरेयि । जदि न्नणवासीदेववेउहियसरीरे कि ह्यसुरकुमारन्नवणवासीदेवपच्चि
दियवेउहियसरीरे जाव थणियकुमारन्नवणवासीदेवपच्चिदियवेउहियसरीरे १ गोयमा । ह्यसुरकुमार जाव
थणियकुमारदेववेउहियसरीरेयि । जदि ह्यसुरदेवपच्चिदियवेउहियसरीरे कि पज्जतह्यसुरकुमारन्नवणवासी

[illegible]

तां स्वं मयनपति देव पशुद्विजन वैजिह्वं सो यावत् वैमानिक इह परोक्षिय वैजिह्व । गोयमा मयकदाति देव पं, बे, लाव रिमापवाति देव पं, ये, । इदोतम मयनपतिन पिब वैजिह्वन यावत् वैमानिकनेविपै वैजिह्व यतीर कप्पो । अर मयकदाति देव पं, ये, तार यि पसुरकुमार मय, देव पं, बे, लाव वि त्रिजिह्वकमार म देव पं । आ मयनपति देवताते वैजिह्व कप्पो तो स्वं पसरकमारने वैजिह्व को यावत् स्तुतितकमारने वैजिह्व । गोयमा पसुर खा व कविह्व खाव यतीरदि । इदोतम पसुरकमारने विष यावत् स्तुतितकुमारने विष वैजिह्वयतीर कप्पो । अर पसुरकुमार देव पति, बे तन्मि पञ्च स पसुर खाव यतीरे पपयस पसुर खाव यतीरे एवं लाव पविणकुमाशावति । आ पसुरकुमार देवता परोक्षिय वैजिह्व तो स्वं पपापता यावत् प

“

स्यादि ॥ सुमर्म नगर मेरुपङ्क्त्यां प्रयपारणीयमुत्तरवेदिय दुरहसस्यानमत्यस्ततिष्ठकचिदिययज्ञात् स्यादि-तेषां प्रवचारणीयसरीरं नवत्यज्जावस
एव निमूखविमूषणस्योत्पादितसबलघीनादिरोमपचिसस्यानवदशी ॥ बीप्रत्वं पुष्टसंख्यान यद्व्युत्तरवेदियं तदपि शुभ वयं करिष्याम इत्यभिप्रेत्य

देयपचिदियवेउच्चियसरीरे अ्यपञ्जत्तअसुरकुमारन्नयणवासिदेयपचिदियवेउच्चियसरीरे ? गोयमा ! पञ्जस्रग
अ्यसुरकुमारन्नयणवासिदेयपचिदियवेउच्चियसरीरेवि अ्यपञ्जत्तगअसुरकुमारदेयपचिदियवेउच्चियसरीरेवि अ्य
पञ्जस्रगअसुरकुमारदेयपचिदियवेउच्चियसरीरेअत्र एव जाय यणियकुमाराण दुगतो नेदो । एव वाणमताराण
अ्यठविहाण जोहत्तियाण पचयिहाण वेमाणिया दुयिहा पयत्ता , कप्पोयगा कप्पातीताय । कप्पोयगा
धारसयिहा तेसिपि एवचेव दुगतो नेदो । कप्पातीया दुविहा पयत्ता , गेविज्जागाय अ्यणुसराय । गेविज्जा

विदवपचेद्विप्रवीकूपसरीरं ॥ गीतम । पयोसकाहुरकुमारप्रवन्नवासिदेयवेद्वियसरीर अ्ययोसकाहुरकुमारअवनवासिदेयपचेद्विप्रवीकूपअ
रीरमापि । पचं पावसस्तनिवकुमाराया द्विको नेदः । एव वानअन्तराजामष्टविषामा ज्योतिष्काया , पचविषामा , वेमानिका द्विविषाः प्रस
प्ताः फल्पोपकाः फल्पातीताय । कसपापका हावथाविचात्तेपामप्येव-चेव द्विको नेदः । कस्यातीता द्विविषाः प्रसप्ता गुर्वेयका यामुत्तरोपपा

विष वे पयकाप्ता यावद् बवित् इम यावद् अन्नितकुमारकी प्रत्त । गोयमा दुयथा भदो भाविबन्धो । नेगोतम हाव २ भेदे प्रत्तात्तरे सवने वेद्विययरो
र बवित्थो । एवं वावजतरात्तं यद्विदकाय कीरपिवात्तं पचविषात्त वेमाविषात्त दुविहात्त कप्पोयगात्त कप्पातीयात्त कप्पोयगात्त वारसविषात्तं सव
त्तिं द्रुमघोमेने भाविबन्धो । इम वानअन्तरात्त ८ प्रकात्ते ज्योतिर्वेद्वेयता ५ प्रकात्ते वेमानिकदेवताना सोबभेत्त कसपकासीने कस्यातीत विषात्त कसप
कातीता १२ भद तीक्ष्णो सवपावकार हाव २ पावावे प्रवोत्तरे सवपचे वेद्वियसरीर बवित्थो । कप्पातीया दुविषा पं , १ द्विवे कसपातीताना सोबभेद
वत्ता । गदिवत्तवात्त वचुत्तरात्त ५ एवेवककासी बोधा वचुत्तरात्तवात्तो । वेविर्ज्यात्त सवविहा वचुत्तरोत्तरात्तया पचविहा एतेषि पत्तया २ भिषावेव दु

नामासु खानसु खित्तमिष्ठावद्यतः प्रयुक्ते दद्याद्विपन्नजनपतिव्यवहारस्योत्तिकषोचमोक्षपुत्रपुत्रपुत्रसामर्थेमानिकामा प्रवप्रारण्योय सवस्तप्रववया तथा

હાલિનું પાત્ર । તત્પણ જેસે નવધારણિજ્ઞે સે ક્રુસઠાણસઠિનું પસાન્ને । તત્પણ જેસે ઉત્તરવેંડહિનું સેવિ ક્રુસઠાણસઠિનું પસાન્ને । રમણપ્પન્નાપુઠાવિનેરહ્યાપચિદિયવેંડહિયસરીરેણ નત્તે । કિ સઠાણસઠિનું પસાન્ને ? ગોયમા । રમણપ્પન્નાપુઠાવિનેરહ્યાપ તુવિહે સરીરનું પસાન્ને , તજહા-નવધારણિજ્ઞેય ઉમ્મરવેંડહિનું પસાન્ને । તત્પણ જેસે નવધારણિજ્ઞે સેવિ ક્રુસઠાણસઠિનું પસાન્ને । એવ જાવ સ્થહે સત્તમાપુઠાવિનેર

रत्नमप्राप्यविनीरयिष्यत्तर्पणं द्विपक्षरीरं प्रदत्तम् । किं सस्यानसुस्थितं प्रपन्नम् ? भीतम् । रत्नमप्राप्यपि विनीरयिष्यात्ता द्विपक्षं क्षरीरं-न
प्रपारक्षीय चोत्तरवैक्षिपन्म् । तत्र यत्नपारक्षीय तत् दुष्फलं । बहुतरवैक्षिप तदपि दुष्फलं । एवं यावद्वयः तत्तन्नाप्यिष्यीनैरपि वैक्षिपक्षरीरम्
विययोनिकर्पणं द्विपक्षक्षरीरं प्रदत्तम् । किं सुस्थितं प्रपन्नम् ? भीतम् । नागावस्थानसुस्थितं प्रपन्नम् । एवं जलपरस्पलपराजामपि ।

[illegible]

मात्रानुसारमपि तथा विपात्यन्ताशुभमामकर्मोदयकथा वतीवाशुभतरमुपजायते इति दुष्टसत्त्वानम् । तिर्यक्पूर्वद्विपाद्या मनुष्याद्या च योऽपि

गा नवविहा । शृणुधुरोवयाह्या पचविहा, एणसि पज्जन्ता २ त्रिळायेण दुगनु जेदो । वेउच्चियसरीरेण ज्ञते । किं सठिए पखत्ते ? गोयमा ! गाणासठाणसठिए पणत्ते । वाउकाडयएणिदिदयवेउच्चियसरीरेण ज्ञते । किं सठिए पखत्ते ? गोयमा । पळागासठाणसठिए पखत्ते । जेरडयपच्चिदिदयवेउच्चियसरीरेण ज्ञते ! किं सठाणसठिए पखत्ते ? गोयमा । जेरडयपच्चिदिदयवेउच्चियसरीरे दुयिहे पखत्ते, तज्जहा—अग्रधारणिज्जोय उत्तरवे

तिहाय । येवयका नवविपाया । अनुत्तरीपपात्तिका पचविपा यतेषामपि पयासापर्याप्तकमवेन द्विजो जेदः । योऽपिपसरीरं प्रदत्त । यिससिस्सि तं प्र० ? गोतम । माणासत्त्वानसत्त्वित प्रचप्तम् । वायुकायिकेकेन्द्रिययोऽपिपसरीरं प्रदत्त । किं सत्त्वित प्रचप्त ? गोतम । पताकासंस्थानसत्त्वित तं प्रचप्तम् । नैरेयिकपर्येन्द्रियवैजिपसरीरं प्रदत्त । किं सत्त्वितसंस्थितं प्रचप्तं ? गोतम । नैरेयिकपर्येन्द्रियवैजिपसरीरं द्विविधं प्रचप्तं तद्यथा—सकधारकीय चोत्तरवैजिप्यं । तत्र यद्गुणधारवोयं तत दुष्टसत्त्वानसत्त्वित प्र० । तत्र यदुत्तरवैजिप्यं तदपि दुष्टसत्त्वानसत्त्वितं प्रचप्तम् ।

यथासदा माविबका । येवयकना नभेदं अनुत्तरमा १ भेदं दत्तां समवाहीने पक्षाणां पचविपाया न दायभेदं प्रयोत्तरेकरो सवने वैजिप्यमोरोर कप्पो । य वविबकरोरभं भते किं सठिए पखत्ते । वैजिप्यमोरोर इममवन् किं न सत्त्वाने सत्त्वित कप्पो । गोयमा यावा सठिवासठिए पचत्ते । नानाप्रकारना सत्त्वाने सत्त्वित । वाडकाड समिद्धि वेणवियसरोरभं मत किं सठिए पखत्ते । द्विजे वाडकाय एवेन्द्रियमो वैजिप्यमोरोर देमगवन् किंचे सत्त्वान । गोयमा यडावठिवासठिए पखत्ते । इभीतम भवका पताकाने सत्त्वाने । जेरडय पच्चिदिदय वेणवियसरोरभं भते किं सठिए प, । नारको पचेन्द्रियमो वैजिप्यमोरोर इममवन् किंचे सत्त्वाने कप्पो । वायमा जेरडय पच्चिदिदय वेणवियसरीरेन्द्रियवे प त, । जेभीतम नारको पचेन्द्रियमा वैजिप्यमोरोर दायभेदं ते कप्पो । सकधारविज्ज्य कप्पर वेणवियपय । सकधारो वैजिप्यमोरोर कप्परवैजिप्यमोरोर । तत्त्ववज्जे सकधारविज्जे वेणु कप्पो । चत्तिप य, । तित्ता जे सकधारो

निरयिबादीनां प्रवधारणीयस्यापयोग्यस्याप्यं वातवायस्यया । उरुप्रपतः सातिरेम पीविनस्तसङ्गं देवानामुत्तरवीर्यस्य मनुष्यानां च एनि
 दिपवेष्टयिपसरीरसुबभित्वादि च अत्र एकेद्वियो वातवायो न्यस्य ऐकियसङ्गसम्भवात्, यस्य अयस्य उरुप्रपतोया उबनाहमागाममनुलासक्येय
 प्रागप्रमावभेतापरप्रमावं विजयवायामेव तस्य अस्त्रिसम्भवात् सामान्यनैरयिससुचे-अयपारबी यातबोषायते यथा सा प्रवधारणीया "लक्ष्मिभुसिनि

उत्तरवेडविण्य । तत्यण जेसे अयधारणिजे सेण समखउरससठाणसठिए पणसे, तत्यण जेसे उत्तरवेडविण्य
 सेण नाणासठाणसठिए पणत्ते, एय जाय थणियकुमारं देवपचिदियवेडविण्यसरीरे । एवं वाणमताराणयि
 णत्रर उहियावाणमंतरा पुच्छिज्जाति । एय जोडसियाणयि उहियाण । एव सोहम्म जाय अश्रुयदेवसरीरे
 गेयिज्जाफण्यातीयेमाणियदेवपचिदियवेडविण्यसरीरेण ज्ञते ! किं सठिए पणत्ते ? गोयमा ! गेयिज्जादेवाण

बधरीरम् । एय वातव्यन्तराणामपि बवरमौपिका वातव्यन्तरा पुच्छनीया । एवं ज्योतिष्काणामपि जीपिवाणामेव जीपमं (प्रसुति)
 यावदव्यवदेयजरीरं । येवेयककण्ठपावीवेमागिबद्वयंयैद्वियवेकियजरीरं जदव्य । किं सस्थित प्रप्रप्तम् ? गौतम । येयवफदेवानां एकं प्रव
 धारणीयं जरीरं मेतेया समबतुरससस्यानसस्थित प्रप्रप्तम् । एवमनुत्तरोपपानिष्कामामपि । येनियजरीरस्य प्रदव्य । कियम्मपत्तो जरीराय

च सठिर पं, । तिङ्गि जे बतरयौवूय ते नानाप्रकारे सस्यान सस्थित दूव । एवं जाय यविज्जुमार देव पविठियम् वजविज्जसरोरि । इम ज्जाकनी स्त
 नितकुमार । एव जावमतारावदि बवरं पाडिवा जावमंतरा पुच्छिज्ज । इम वातव्यन्तरा जे गविमेव भावसुच पुण्ढिनी वातव्यन्तरा । एव ज्योदमिया
 यदि जीविवाचं एवं माहण्य जाय अश्रुदेवसरीरे भाविताया । इम व्यातियेने पोचसुत्त पुच्छा इम सोधम जास्य अश्रुत पयत्त वेगरोर कडिवा ।
 गेविज्जग कण्ठपातोत येमाविपदव पविदिय वजविज्जसरोरेण मत कि सठिर पं । इव येवय कण्ठपातोतविमानना पचेद्विद देवना धेविज्ज
 नरीर वभगवन् विच सस्यान । भोवमा गेविज्जगाय दगाव एगी भवधारविज्जे यरीरे सेव एमपसरयउठाव सं पं । देगीतम गेविज्जगा दयमान

विष्णुनामसम्बन्धितत्वे सर्वेषां समस्ततुरस्त्रस्थानमुत्तरैर्विद्वद्भिः प्रयुक्ते मानासस्थानमस्ति ग्रन्थेपदानामनुसरोपपाति
 काना बोधैर्विद्वद्भिः न ज्ञातं प्रयोक्तव्यानां दुष्टैर्विद्वद्भिः इत्यत्र गमनायममिमित्ति परिचारकानिर्मित्ति कियते, नपेक्षेपानेवदोक्ता यत् प्रवधा
 रिणीपमेवेता तासमस्ततुरस्त्रस्थानस्थितमित्तिव्याप्ति संस्थानानि संस्थानादमाह-यतश्चियसरीरस्त्वमित्यादि ॥ जपस्यतोदुत्तासुख्ययन्त्रागं

द्वयथेउच्चियसरीरे, तिरिस्कजोणियपचिदियवेउच्चियसरीरेण ज्ञते । किं सठिण्ण पयुत्ते ? गोयमा ! पाणा
 सठाणसठिण्ण पयुत्ते । एव जलयरयलयरखहयराणयि । यलयरणचउप्पदपरिसप्पाण उरपरिसप्पज्जयपरि
 सप्पाणयि । एव मणुस्सपचिदियवेउच्चियसरीरेवि । असुरकुमारजवणयासीपचिदियदेयवेउच्चियसरीरेण किं
 सठाणसठिण्ण पयुत्ते ? गोयमा ! असुरकुमाराण देवाण दुविहे सरीरे पयुत्ते, तज्जहा-जवधारोणल्लोय

त्वत्तज्जराणां यतुप्पयपरिणपाणां वरापरिसर्पाणां वृक्षपरिसर्पाणामपि । एव मनुष्यपपेत्तिपयरोरमपि । असुरकुमारजवनवासिपपेत्ति
 यदेववेत्तिपयरोर किं सस्थानसंस्थितं प्रपत्तम् ? गोतम । असुरकुमाराणां देवानां द्विविधं गरीरं प्रपत्तं तद्यथा-जयपारिणीय घोषारयेत्तिपय
 तत्र मङ्गवपारणीयं तत्समस्ततुरस्त्रस्थानमस्ति प्र० । तत्र यदुत्तरैर्विद्वद्भिः प्रयुक्तम् । एवं पायस्त्वमित्तिनामरदयपपेत्तिपयवेत्ति

रिणपाणवि भाषियत्ता । इमं जलजरादि वलजरादि वलजरादिनीं वीपयन्तीं पि च वरपरिसर्पानीं भुञ्जपरिसर्पानीं विष वेत्तिप नाजायकारे सस्थान
 जज्ञा । एव यदुत्तरैर्विद्वद्भिः वेत्तिपयरोरवि भाषियत्ता । इमं मनुष्यपपेत्तिपय वेत्तिपने सस्थानं ज्ञातिनी । असुरकुमार भवत्तज्जहादि देव पचिदिय
 वेत्तिपयसरीरेण मते किं सठिण्ण प, । असुरकुमारादि भवत्तज्जहादि पचिदियना पचिदियना वेत्तिपयरोर वेत्तिपयने इय । गोयमा पसुरकुमाराणं दु
 विहेसरीरे प तं । वेत्तिपय असुरकुमारदेवतां क्षाप्रकारे कक्षा ते कक्षे-भवाप्रकारविषय वरपरिसर्पानिपय । भवत्तज्जहादि वरपरिसर्पानिपय । तत्र
 च वेत्तिपयवपारिणीये वेत्तिपय समस्ततुरस्त्रस्थानं सठिण्ण पं, । तिहा जी मङ्गवपारो ते सुमन्वराणं संस्थानं पुने । तत्तज्जहादि वरपरिसर्पानिपय वेत्तिप नाजायकारे

नरैरुपलब्धस्यैषु प्रसूतयु लोकोत्तरं सर्वैर-रत्नमन्त्रायाः प्रथमं प्रकृते प्रयोक्तव्यं कर्तारमन्त्रं द्वितीये प्रकृते प्रयुक्तमेवोक्तम् ।
 साधुनिष्ठाध्यायानि पत्नीप्रसूतं प्रयुक्तं प्रयोक्तव्यं । सतत्पुत्रानुत्पत्तिं, प्रयुक्तं प्रयोक्तव्यं । सतत्पुत्रानुत्पत्तिं, प्रयुक्तं प्रयोक्तव्यं ।

नेरुपलब्धस्यैषु प्रसूतयु लोकोत्तरं सर्वैर-रत्नमन्त्रायाः प्रथमं प्रकृते प्रयोक्तव्यं कर्तारमन्त्रं द्वितीये प्रकृते प्रयुक्तमेवोक्तम् ।
 साधुनिष्ठाध्यायानि पत्नीप्रसूतं प्रयुक्तं प्रयोक्तव्यं । सतत्पुत्रानुत्पत्तिं, प्रयुक्तं प्रयोक्तव्यं । सतत्पुत्रानुत्पत्तिं, प्रयुक्तं प्रयोक्तव्यं ।

तिष्ठन्मातुं करवे कभीपमत्ययः । उरकपतः पञ्चपतुःशुक्लानि उदरयोन्मिया पमुःसुपरा सप्तननरकपयिष्यवेवया धन्यप्रतायत्या भयपारर्षीया सप्त
रवेक्रिया वा शरीरावगाहनाया अपायमावत्वात् यमुना प्रतिपुयिष्यवगाहनामानमाह-रयपप्यमेत्यादि य बहुलाऽवहुयेजागप्रमापता प्रथमो
त्वन्निवासे वेदितव्या वत्कपतः सप्तपमंयि ययो इत्याः पद्मगुप्तानि पयासावस्थायां इवधोरकपतः शरीरावगाहनामान गयोदयो प्रसटे द्रष्टव्य

एणे नवधारणिज्जो सरीरे णसिण समचउरससठाणसटिण पयत्ते । एव शृणुतरोऽनाडयाणाञ्चि । येउड्डिय
सरीरस्सण नते ! के महालिया सरीरोगाहणा पयत्ता २ गोयमा ! जहन्तेण शृगुलस्स शृसखेज्जाइनाग
उक्कोसेण सातिरेग खीयणसयसहस्स । वाउक्काइयएगिदिययेउड्डियसरीरस्सण नते ! केमहालिया सरीरो
गाहणा पयत्ता २ गोयमा ! जहन्तेण शृगुलस्स शृसखेज्जाइनाग उक्कोसेणयि शृगुलस्स शृसखेज्जाइनाग ।

माहना प्रज्ञता ? गौतम । अपत्येनाहुतस्यावक्यपप्रागमुत्कपतः सातिरेक पाप्ममद्यतमइयम् । मायुक्तायिकेन्द्रियेन्द्रियगरीरस्य प्रदत्त ।
क्षियन्माहती शरीरावगाहना प्रज्ञता ? गौतम । अपत्येनाहुतस्यावक्येयं प्रागमुत्कपेक्षावि शृगुलस्यावसय्यं प्रागम् । मेरियिष्यपेन्द्रिययैक्रिय
शरीरस्य प्रदत्त । क्षियन्माहती शरीरावगाहना प्रज्ञता ? गौतम । द्विविधा प्रज्ञता-तदाया-नवधारणीया योत्तरवेक्रिया च तत्र या नवधाया

एव नवधारणी शरीरइवे ते समचउरस्य संस्मान सस्मितवै । पञ्चतरोदधारयावि पयवेव भाषियाग । पञ्चतरावपतिवना शरीर समचउरस्य
वडिना । वडिगिबउरोरएव मते के सज्जितिया शरीरोगाहना पं । दिवे वेक्रिय शरीरेन वेतकोमोरो पञ्चमाहना वडो । गोयमा जइवेव
पंगुलएव पडं व पाररेव खीरव सयवइरस । वेभौतय जवन्ध पंगुलना पडंज्यातयाभाग वरकट काइव यधिक योक्कनकापुडुवे । पावकाय एमिदि
य वेवगिबउरोरएव मते वि मज्जाविता शरीरोगाहना पं । मासुकाय एवेक्रियको वेक्रियशरीर वेभगवन् वेतकोमाटो पञ्चमाहना वडो । गोयमा
व वडोववि व पंगुलएव पडंज्यातयापडं । वेभौतय जवन्ध पिव वरकट पिव पंगुलको जडंज्यातयाभाग । वेरइय पचिदिय वेवगिबउरोरएव मते

[illegible]

જાત્ર તત્યજ આ સા નવધારણજા સા જહન્નેજ ધ્વગુલસ્સ ધ્વસલ્લેજાહનાગ ઉક્તોસંજ પન્નરસચણહુ ધ્વહા
 ષજ્જાનં રયણીઠ, તત્યજ જાસા ઉત્તરયેઠાધિયા સા જહન્નેજ ધ્વગુલસ્સ સલ્લેજાહનાગ ઉક્તોસંજ પુક્કાસીસ

स्वीर्भागुलस्य शंसयेवमानं सद्वर्षेणः पञ्चदशभूम्यि काङ्क्षी । शार्ङ्गरोमजायाः पूष्णा, गीतम । यावत्तत्र या प्रवधारकीया वा ज्यपम्ये
शोवा र्पबन्धमाय भवधारविष्णा । ३१ भनुव १ हाय हुवे कत्तरवेळिय ६६ धनम शोबकाव पट्टममानो मवधारको । झाबहिं भव दारयकोपो कत्तर मे.
पञ्चबोवं चण्डवर्त धूमरपमाय भवधारविष्णाय । ६६ भनुप २ हाय कत्तरवेळिय २३ खपर पञ्चको वनुप धूमममानो मवधारको । पञ्चबोवं चण्डवर्त ७

નિ પહે ત્રીજી પન્નુપિ દ્વી ફક્તી સાઘુર્ભ્યાદઘાગુતાનિ, સમને પથ્યારિ પન્નુપિ પ્રયોજસા સાઘુર્ભ્યાદઘાગુતાનિ, મલમે પન્નપન્નુપિ યકોજ
 કો વિંકાતિરગુતાનિ, વચ્ચમે પન્નુપિ સાઘુર્ભ્યાદઘાગુતાનિ, યકાદઘે પદ્મપન્નુપિ દ્વી ફક્તી પ્રયોદશ મંગુતાનિ દ્વાયલો સપપન્નુપિ સાઘુર્
 ભ્યાદઘાગુતાનિ પ્રયોદશે સપપન્નુપિ પ્રયોજસા: પદ્મપરિપુષ્યામ્ગુતાનિ સ્વપ્પાય તાત્પર્યોષ્ઠ-પ્રથમે પ્રકટે વચ્ચરીપનાપનાપરિમાપ ય
 ધીજસા કિતિ તસો પરિપ્રકટકનેજ સાઘુર્ભ્યાદઘાગુતાનિ પ્રવિપ્પમે તતો યયોજ પ્રકટેપુ દારીરાવનાપરિમાપ પ્રયતિ ઠલ્લંપ રયયા
 સ્વપ્પમચરે જ્ઞતિવિગંદેશસ્થેત્ર પ્રવિષ્ઠે ॥ ૧ ॥ જ્ઞપ્પમ્ગુસસઠ્ઠા પચરે ૨ સ્વપ્પમ્ગુઠ્ઠી ॥ ૧ ॥ તત્પળ જ્ઞાસા ઇત્તરવેગધિયા ઇત્યાદિ ॥ જ્ઞપ્પમ્ગોગુલસ
 સ્વેપન્નાનં પ્રથમસમયેપિ તસ્યા મંગુલસસ્વેપન્નામપ્રમાજાયા સ્વ સાપાત્તુ મલ્લસસ્વેપન્નામપ્રમાજા યાજ્ઞચ સંગ્રહપિન્નટીજાકારોઢરિનદ્દમૂરિ-૩

સ્વસંસ્કૃદ્ધનાગ ઉક્તોસેન સમ્પદ્ધનૂંદિ તિયિ રયનીંદિ ઠમ્મચ્ચુગુલાઈ, તત્પળ જાસા ઇત્તરવેગધિયા સા જહને
 ન સ્ચુગુલસસ સંસ્કૃદ્ધનાગ ઉક્તોસેન પન્નરસધનૂંદિ સ્ચુદ્ધાઈજ્ઞાંદિ રયનીંદિ । સક્કારપ્પન્નાપુ પુચ્છા, ગોયમા !

તથ યા વચ્ચારિચીયા સા જ્ઞપ્પમ્ગોગુલસસસ્વેપન્નુપિ પ્રયો રલ્પ: પદ્મપન્નુપિ ॥ તથ યા ઇત્તરવેગધિયા સા જ્ઞપ
 કચ ધનુજ ૧ । તિજ્ઞી જ મલ્લચારી તે જલ્લ જગુલના પર્વજ્ઞાતમોમાય જટકક ૧ જાય મંગુલપમાચ પુર્વે ૧ ધનુજ । તત્પર્વ જેવે ઇત્તરવેગધિયા
 સા જલ્લચેર્વ મંગુલસ પસ ૭ પલ્લરસપ્પર પઠારાજ્ઞાપી રલ્લચીપી સક્કારવમાશ્ચ પુચ્છા । તિજ્ઞી જે ઇત્તરવેગધિ તેજના જલ્લ જાપન્ન મંગુલનો પર્વ
 જ્ઞાતમોમાય જટકક પન્નર ધનુજ પઠાર જાજ દેજ વિમવા મલો પ્રક્કરપમાના પ્રજ । ગાઝમા જાજ તળવં જાસા મલ્લપરિવિલ્લા સા જલ્લચેર્વ મંગુ પ
 સ ૭ પલ્લરસ પ્પર પઠારાજ્ઞાપી રલ્લચીપી । જ્ઞોતમ જા તિજ્ઞી જે મલ્લચારી તેજના જલ્લ જગુલના પર્વજ્ઞાતમોમાય જટકક ૧૧ ધનુજ પઠાર
 જાજકુવ । તત્પર્વ જાવા ઇત્તર વેગધિયાજા જજ ધનુ પર્વ ૭ રલ્લચીસ ધનુજજલ્લચી મલ્લચમાપ મલ્લચારિવિલ્લા । તિજ્ઞી જે ઇત્તરવેગધિ તે
 જલ્લ મંગુલનો પર્વજ્ઞાતમોમાય જટકક ૧૧ ધનુજ ૧ જાય જાજકુલપમાના મલ્લચારી । પલ્લચીસ પન્નપજ્ઞાતલ્લચી ઇત્તરવેગધિયા જ્ઞાતિર્વ પર્વ ચી રય

प्रसूते वस्त्रेणी प्रवति ज्ञातव्यः ततः प्रसूते २ पृथ्वि रवयेया प्रयोइस्ता छविषागुलानि तस्याच सत्येकादशे प्रसूते वस्त्रेणीयज्ञातोर
परिमाजमायाति पञ्चदश धनूनि द्वी इस्तौ द्वादशागुलानीति, उत्तरवेदिकोत्तरपरिमाजमाह एकविंशत्धनूनि एकोइस्ताः, इदं च एकादशे प्र
सूते वेदितव्यं येयेषु तु प्रसूतेषु ख २ प्रवधारणीयायेषया द्विगुणमवसेयं, तथा दृढीयस्या दाम्बुजप्रसायां पृथिव्या मूरुर्ध्वतो प्रवधारणीया एक
विंशत्धनूनि एको इस्त एतच्च नक्षत्रं प्रसूतमपि कस्तूरैस्तमवसेयं येयेषु प्रसूतधनूनि तच्च प्रथमप्रसूते प्रवधारणीया पञ्चदशधनूनि द्वी इस्तौ द्वादशा
गुलानि द्वितीये प्रसूते सप्तधनूनि द्वी इस्तौ चातुर्गुलानि, तृतीये एकोनविंशतिधनूनि द्वी इस्तौ धीत्यगुलानि, चतुर्थे एकाविं
शतिधनूनि एको इस्ताः चातुर्गुलानि द्वाविंशतिरगुलानि पञ्चमे त्रयोविंशतिधनूनि एको इस्तोष्टादशगुलानि, षष्ठे पञ्चविंशतिधनूनि एकोइस्ता

घण्डू एकृता य रयणी । दालुयप्यन्नाए पुच्छा, नवधारणिज्ज्ञा एकृत्तीसधण्डू एकृता य रयणी, उत्तरवेउ
खिष्या ढावच्छिधण्डू दोखिय रयणीत्त । पकप्यन्नाए पुच्छा, नवधारणिज्ज्ञा द्यावच्छिधण्डू दोन्नि य रय
णीत्त । उत्तरवेउखिष्या पणवीस धणुसत । धूमप्यन्नाए नवधारणिज्ज्ञा पणवीस धणुसत, उत्तरवेउखिष्या श्र
हाइस्ताइ धणुसयाइ । तमाए नवधारणिज्ज्ञा श्रहाइस्ताइ धणुसयाइ उत्तरवेउखिष्या पचधणुसयाइ श्रहेसत

बानुसत्सार्वस्येयं प्रागमुत्कर्षेतः पञ्चदशधनूनि अद्वयतीयइस्ताः, तत्र या उत्तरवेदिकिया सा अत्यन्तेनागुलस्य समेयप्रागमुत्कर्षेत एकविंशद्
धनूनि एको रविः । बासुकाप्रसाया पुच्छा, प्रवधारणीया एकविंशत्धनूनि एको रविः, उत्तरवेदिकिया पदपट्टिधनूनि द्वी रवी । पञ्चप्रजायाः
पुच्छा भीतम । नवधारणीया द्विपट्टिधनूनि द्वी रवी । उत्तरवेदिकिया पञ्चविंशतिधनूःशतम् । धूमप्रजाया प्रवधारणीया पञ्चविंशतिधनूः

उत्तरवेदिकिया पठाऽन्वार चक्षुषयाह तमाए मवधारणिज्ज्ञा । ११६ धनूय दुवे उत्तरवेदिकि २१ धनूय दुवे तमाभा मवधारणी । पठाऽन्वार उत्तर
वेदिकिश्च पचधणुसयाइ चहेततमाए मवधारणिज्ज्ञा । पठाऽन्वे धनूय उत्तरवेदिकिय पांचवे धनूय दुवे इदं चावमोनी मवधारणी । पचधणुसयाइ ३३

योइहा हादवंगुलानि पंचमे द्विर्वबाद्यनुंदि यष्टावंगुलानि, पष्टे सप्तर्वबाद्य सुमुपि एकोइहाः सत्वार्यगुलानि, सप्तमे मयीत्तरूपं परिभाषे
 छात्रादि चैपमात्राय प्रथमे प्रकट मत्परिमाणमुक्त तस्योपरि प्रकट २ क्रमेण पथधुति विशतिर्युसानोत्येव रूपा दृष्टिरवगतव्या ततः प्रथमे
 प्रकट मूत्रोक्तपरिमाण प्रवति उक्तम्-सोचैववत्तरीय पदमपरमिहोइहस्तेहो । पथधुतीसभमुल पयरे २ यवुलीय ॥ १० ॥ ओसत्तमएपयरे न
 रदयावतुहोइतरसहो । छावलीपथुयाव दोछिपरवकीपवीपथा ॥ २० ॥ अस्यापि नायाद्वयस्यावरगमनिका प्राग्ब झावनीया-उत्तरवैकियाद्वय
 परिमाणं पंचावछतिचतुःशत तच्च सप्तमे प्रकट दोयेयु तु प्रकटेयु स्त २ प्रवपारकीयापेक्षया द्वियुद्धमिति, पथस्या पुमप्रज्ञाया पृथिव्या प्रवचा
 रबीगोरकर्मतः पंचावंगुलानुशत तच्च पथम प्रकटमपिहस्योक्तमवचेयं दोयेयु प्रकटेयिव प्रथमप्रकट द्वापष्टिपनुपि हौ इहो, द्वितीये अष्टम
 तिपनुंदि एकावितसि दतीय त्रिमवतिपनुदि योइहाः चतुर्थे मवीतर धनुशत १२० एको इहा यथा च वितस्तिः, पंचमे सूत्रोक्तपरिमा
 न अत्रापि चाय तात्पर्योचं परप्रथम प्रकटे परिमाणमुक्त तनुपरि प्रकटे २ क्रमेण पथधुतीसभमुप सादृइहातुयाचिकानि प्रमेसव्यानि तयाच
 सति यथोक्त पंचमे प्रकटे परिमाण प्रवति उक्तम् सोचैववत्तरीय पदमपरमिहोइहस्तेहो । क्तरसपथधुतीस त्व सत्तपयसुवुलीया ॥ १॥
 तत्रपथमएपयर उरसहोपथुसतुपवकीव । अस्याः साधुगायाया चवरगमनिका प्राग्ब रव्याव्या उत्तरवैकियोत्तपपरिमाच सादृदुतीयाणि यनुः
 मवानि, एतानि च प्रथम प्रकट वेदितव्यानि छेबपु प्रकटेयु स्त २ प्रवपारकीयाद्विगुद्धमिति, पथ्या तमःप्रज्ञाया पृथिव्यामुत्तपयतो प्रवचा
 रबीया चद्वेदुतीयानि यनु छतानि तानि च दतीये प्रस्तव प्रस्तवव्यानि, प्रथमे तु प्रस्तटे प्रमेसव्यानि, प्रथमे तु प्रस्तट पचावक्षतिपनुशत
 द्वितीये साद्वेसव्यानीत्यपिचं यनु शतं दतीयेपतु सूत्रोक्तमेव परिमाण प्रवति उक्तम्-सोचैववत्तरीय पदमेपयरमिहोइहस्तेहो । छावतिपथुपवकीव

हणा पथुष्टा, तजहा-नयधारणिज्जाय उचुरवेउच्चियाय । तस्यण आसा नयधारणिज्जा सा जहृणोण स्य

चधार्तिव्या जहृ. पगुसक पछं. ४०. उत्तरवकीयो । तिहां छे. मरवादयो ते चमन्य धंगुलाना यवछातमोप्राग ४०. छाव ॥ तत्रच छाव । उत्तर च

[illegible]

पुहस्त । मणुस्वपचिदियवेउष्ठियसरीरस्सण ऋते ! केमहालिया सरीरोगाहणा पणत्था ० गोयमा ! जहन्तेण
अगुलस्स सखेज्जहन्ताग उक्कोसेण सातिरेग जोयणसतसहस्स । अणुसुरकुमारेण नयणयात्तिदेयपचिदियवेउ
ष्ठियसरीरस्सण ऋते ! केमहालिया सरीरोगाहणा प० ? गो० ! अणुसुरकुमाराण देयाण दुयिहा सरीरोगा

योऽनन्तमप्यस्य । ननु यद्यपि त्रियम्बकप्रकारेण प्रदत्तम् । अपर्याप्तं गुणैर्गुणैश्च सत्यं चोक्तम् । अत्रापि त्रियम्बकप्रकारेण प्रदत्तम् । अत्रापि त्रियम्बकप्रकारेण प्रदत्तम् । अत्रापि त्रियम्बकप्रकारेण प्रदत्तम् ।

कल मनुष्य पंचेन्द्रिय वैश्विद्ययोरौर हेमगवन् जेतवो यवमाहना कवो । योवमा जह पनु पयं उ यारंग जीयवधययहस्य पमुएकुमार मभव
 नाति इह पचिदिह वेवविबसरोरस्युर्ब भंते केम० । हेवीतन जयव्य र्भमुसनी यवपपातमोभाग जहजट कांरंठ पधिक का।पयोबन कुवे यमुएकुमार
 नायवनयतो हेवता पचेन्द्रिय वैश्विद्ययोरौरने हेमगवन् जेतवोमीतो यवमाहना । जीवमा पमुएकुमारदवाब् द्रविषा यरोरीगजपा पं० तं । यसर
 कुमार हेवतामा दीवभद यरीरौरौ यवमाहना कवो ते कवेहे—भवधाएविज्जाय जसरहेवविज्जाय । भवमारनो यीला जतरवेविज्जा । तत्यब् ज्जासा भ

योदस्ता हादभांगुलानि, पंचमे द्विपंचाष्टादशंगुलानि, षष्ठे सप्तपंचाष्टा सुनुयि एकोदशः सत्वायंगुलानि, सप्तमे यथीकृत्स्नं परिमाणं
 अष्टाविंशत्पञ्चाशत्पञ्चाशत्परिमाणमुक्तं तस्योपरि प्रकट २ क्रमेण पञ्चभूमिनि विंशतिर्युत्तानीत्येव रूपा वृद्धिरवगतव्या ततः प्रथमे
 प्रकटे सूत्रोक्तपरिमाणं प्रकटितं उक्तं चोत्तरेण तस्यैव पदमपर्यन्तमिदोदशस्तेहो । पञ्चपञ्चोत्तरेण पदये २ यदुन्नीय ॥ १० ॥ अतोत्तमपर्यये न
 दशपादतुहोदशस्तेहो । कावहीपञ्चपाद दोषिपर्यन्तमिदोदशस्तेहो ॥ २ ॥ अस्यापि नाथाद्वयस्यावरगमनिष्ठा माग्वत् प्रावनीया-उत्तरवैकुण्ठयोदश
 परिमाणं पंचविंशतिभूमिः अत तस्य सप्तमे प्रकटे छेदेषु तु प्रकटेषु स्त २ त्रयधारणीयापेक्षया द्विगुणमिति, पञ्चम्या पुनप्रज्ञाया पृथिव्या त्रयधा
 रणीयांरूपैः पञ्चविंशत्सु शत तस्य पञ्चमे प्रकटमचिह्नत्वीकृतमवस्यं क्षेत्रेषु प्रकटेयिदं प्रथमप्रकटं द्वापटिचतुयि ह्री इत्यौ, द्वितीये ऽसुसप्त
 तिचतुयि एषामितिति एतौय त्रिनवतिचतुर्गुणिकं त्रयोदशः, चतुर्थे त्रयोत्तरं चतुश्चतु १२० एकोदश एका च विंशतिः, पञ्चमे सूत्रोक्तपरिमा
 नं अत्रापि चाय तात्पर्यार्थः परप्रथमे प्रकटे परिमाणमुक्तं तदुपरि प्रकटे २ क्रमेण पञ्चदशपञ्चपि सादृशस्तद्वयाचिह्नानि प्रवेष्टव्यानि तथाच
 सति यथोक्तं पंचमे प्रकटे परिमाणं प्रयति उक्तं चोत्तरेण पञ्चमीए पदमपर्यन्तमिदोदशस्तेहो । पञ्चपञ्चोत्तरेण तस्य सप्तपञ्चोत्तरेण ॥ १ ॥
 तत्रपञ्चमपर्यपर उत्तरेणोपयुक्तं तु पञ्चवीकं । अस्याः सादृशायाया अवरयमनिष्ठा माग्वत् रक्तव्या उत्तरवैकुण्ठोत्तकपपरिमाणं अष्टद्वितीयानि चतुः
 शतानि च प्रथमे प्रकटं वेदितव्यानि क्षेत्रेषु प्रकटेषु स्त २ त्रयधारणीयाद्विगुणमिति पक्ष्यां तमः प्रज्ञाया पृथिव्यामुत्तरेणोत्तरे त्रयधा
 रणीया अष्टद्वितीयानि चतुःशतानि तानि च तृतीये प्रकटं प्रत्येतव्यानि, प्रथमे तु प्रकटे प्रत्येतव्यानि, प्रथमे तु प्रकटं पञ्चविंशतिचतुःशत
 द्वितीये साहस्रमाशीत्यधिकं चतुःशतं यतोपतु सूत्रोक्तमेव परिमाणं ज्ञायति उक्तं चोत्तरेण पञ्चवीकणीए पदमेपर्यन्तमिदोदशस्तेहो । कावाठपञ्चपञ्चाष्टा

हणा पयस्ता, तजहा-त्रयधारणिज्ज्ञाय उत्तरवेउद्विधाय । तस्यण जासा त्रयधारणिज्ज्ञा सा जह्येण ह्य

त्रयधारिण्या लहं पगुसक यष्टं ७० उत्तरवरीयो । तिहत् क्षेत्रमपचारको वे अक्षय यजुस्तो पसद्यातमोमाय ७० ०शाय । तत्तत्र जासा उत्तर वे

याएव द्वितीयस्याः श्रृङ्गप्रज्ञाया एकादश प्रसूतिं प्रवधारणीयाया उत्पत्तय उत्तमः, पचदश प्रसूतिं द्वौ दशौ द्वादशागुत्वानि, सप्तय च तीयस्या बाहूबप्रज्ञायाः पृथिव्याः प्रथमे प्रसूते उत्पत्तौ प्रवर्तित ततः प्रतरे २ द्वादशवेद्या सप्तदशः सप्तदशानि चैकोनविंशतिरगुत्वानि, तत्राप्येव सति त्रयमे प्रसूत यथोक्त प्रवधारणीयावगणनाभावं प्रवर्तित एकात्रिंशद्भूति एकोदश इति उत्तरवेद्याकोत्सहस्रपरिगाद्यभास्-प्रापयिष्यन्तुपि द्वौ इत्थौ एतत् त्रयमप्रसूतापचमवस्येयं शीघ्रेण तु प्रसूतयु त्रिंशद्भूतिं मिश्र २ प्रवधारणीयप्रमाणापेक्षया द्विगुणमिति, यन्मया पञ्चप्रज्ञाया पृथिव्या उत्पत्तय तौ प्रवधारणीया द्वादशभूतिप्रसूति द्वौ इत्थौ इदं च सप्तम प्रसूते प्रथम्यं शीघ्रेण तु प्रसूतय द्वेव पञ्चप्रज्ञायां प्रथमे प्रसूते यत्र त्रिंशद्भूति एकोदशः द्वितीय पटत्रिंशद्भूति एकोदशो विंशतिरगुत्वानि, यदीये एकत्रिंशतिरगुत्वानि चतुर्थे पटत्रिंशतिरगुत्वानि प्र

पुहस्त । मनुस्सपचिदियवेउच्चियसरीरस्सण नत्ते ! केमहालिया सरीरोगाहणा पणत्ता ? गोयमा ! जहन्तेण
 श्चगुलस्स सखेज्झहजाग उक्खोसिण सातिरेग जोयणसतसहस्स । अस्सुरकुमारेण न्नयणयासिदेषपच्चिदियवेउ
 च्चियसरीरस्सण नत्ते ! केमहालिया सरीरोगाहणा प० ? गो० ! अस्सुरकुमाराण देवाण दुग्धिहा सरीरोगा

यो वनश्चतुष्पथम् । मनुष्यश्चन्द्रियैः क्षियद्गरीरस्य प्रदन्त । क्षियन्महती क्षरीरावगाहना प्रपृष्टा ? गोतम । अपश्येभानुसस्य सुस्येपो ज्ञाग
वत्पर्यतः सातिरब्धं यो वनश्चतुष्पथम् । अतुरकुमारप्रभवमवाविदेक्षपथेन्द्रियैः क्षियद्गरीरस्य प्रदन्त । क्षियन्महती क्षरीरावगाहना प्रपृष्टा ?

बलु मनुज पंचेद्रिख वैजिबयरीर ईमनबन् जेतखी परनाहना कहो । मोयमा जस पनु पयं च सारंग जोयबसयसहरमं पसुरकुमार भवव
 नासि एव पचिदिब बेजिबयसरीरण्णं धेतं केस । ईवीतम जपव्य भंमुसनी पसयवातमोभाग जफकट कांरिख पचिख का।पयोबम हुने पसुरकुमार
 नामनपती देवता पचेद्रिय वैजिबयरीरने ईमनबन् जेतखीमीटी पवनाहना । मोयमा पसुरकुमारदेवाचं द्रुदिवा यरीरीगाएणा प त । पसर
 कुमार देवताना दीवभइ यरीरनी पवनाहना कहो ते कहैहैं—मयवारविज्याय जयरदेवविज्याय । भवमारपो बीजा जतरवेजिय । तत्व ज्ञासा भ

पठो धीमन्मत्त, प्रवधारणीया तु विपित्रा तय सा पुनमाष्ट-मन्तरमित्यादि ॥ मन्तरमय प्रवधारणीयाप्राति विस्मयः सुनस्तुमारै कथं अपन्यन्ते
 हुतासहस्रपन्नाग वरुणयः ॥ एय माहिंदिव इति ॥ एवमुक्तेन प्रकारेण जप्यन्ता उक्तता न प्रवधारणीया माहेन्द्रकथंय वक्तव्या,
 एतच्च समसागरोपमस्त्वितिकान् देवानपिर्लस्योत्तमवचं आगित्वागरोपमस्त्वितियेव यथा सुनस्तुमारमाहेन्द्रकथयो ह्ये चागरोपमस्त्विति एतेषा
 मुत्सर्प्येवो प्रवधारणीयापरिपुष्टसहस्रपन्नागा येयां श्रीलिं धानरोपमादि सैषा पद्वक्ता द्वास्त्येकादशपन्नागा येया चत्वारि सागरो
 पमादि तेषां पद्वक्ता तयो इकास्त्येकादशपन्नागा येषां पचसागरोपमादि तेषां पद्वक्ताः द्वौ च इकास्त्येकादशपन्नागा यथा पद्वक्तागरोपमादि
 तेषां पद्वक्ता एवस्य वृत्तस्येकादशपन्नागा, येषां परिपुष्टां लिं सहसागरोपमादि स्थिति स्तोपा परिपुष्टाः पद्वक्ता प्रवधारणीया उक्तव्य चत्वार
 विगतिर्ज्ञेति चकनुमारेतदेवमाहेदे । एयलिं कथं विं ज्ञानवचकाद्विप्यद्वौ ॥ १ ॥ पठोपपरे २ प्रागोपककृष्टपठकाव । सागरवत्तिर्द्विं रययो
 चकृतपुपमाहं ॥ २ ॥ इह जप्यन्ता प्रवधारणीया ध्वन्याप्यहुसस्रस्रपन्नागप्रमाणा साच प्रतीतिरिति तामवधार्योक्ततां प्रति पादयति यत्रलोगसंतगे

जहृयोण श्रुगुलस्स श्रुसखेऊद्वजाग उक्तेसेण त रयणीत् । एध माहिदेवि । धनलीयलतगीसु पचरयणीत्
 महासुक्तासहस्रारेसु चत्वारि रयणीत् । शृणयपाणयस्थारणश्रुष्टुएय तिवि रयणीत् गेयिऊकप्यावीतवेमा

एवं यावद्वक्तमित्तुमारग । एवमौपिकाना ज्ञानध्वनराजम् । एवं ज्योतिष्काद्यामापि । औचर्मज्ञानकदेवानामेवं देवोत्तरैर्द्विजं यावद्वक्तु
 कस्तो नवरं सुनस्तुमारप्रवधारणीया जपय्येनांमुसस्यास्रयेयोज्ञान उक्तपतः पद्वक्ताः । एवं माहेन्द्रेति । प्रस्तसोक्तान्तकेषु पच रयय' ।

च पर्वचन उत्तरदेवविद्या ज्ञान पद्वक्तव्या नवरं चर्चकुमारै प्रवधारयिष्या । इम ज्योतिषोग पिच सीधर्मरमान देवताने पिच इमहीन उत्तर भक्ति
 च जीवने पचततां इमहीन च विमोय सुनस्तुमारने मन्धारो । जहृ यमु. चर्च उ क्तरवर्षोपा एव माहिदेवि धमकीय संतनीस पचरयवोपा म
 ज्ञासुवचहृष्टारु चत्वारिरयवोपा । जपय्य र्थमुक्तो चर्चस्वातमोभाग यने उक्तत ॥ इय मन्तवाकने सात्तवे ॥ इय मन्तवाक यने सङ्कारे ॥ इ

पपदे २ यदुन्मीए ॥ १० ॥ क्वीएतइयपपदे दीययययासयाहोति । अस्यापुतरादुपूर्विकाया गाथाया यधरगमनिका प्राग्य रक्तप्या उतरये
 क्रियोत्त्वपरिमाद्य पचपनु सुतानि तानिच वृतीये प्रस्तटे वेदितव्यामि आद्यीरुतु हयोः प्रस्तटयोः स्य २ नयपारखीयापचया विगुलं २ य
 ववोदुव्य अय सप्तम्यांतु पृथिव्यां यवपारखीया वत्स्यपठः यवपनुःसुतानि उतरवेदिया पनु नइसं सपत्र नवपारखीया कपस्यतोभुराससयेयना
 मप्रमाया उतरवेदिकयसुकेयभागप्रमायेति । तियक्पञ्चन्द्रियस्य वेदिकयद्वारीरावगाइमा वत्स्यवतो योजनशतपृथगं तत ऊर्ध्वं करणशस्त्रनावात्
 समुप्याया सातिरज योजनशतवहस्र विष्णुभुमारप्रभृतीना तयाप्रबधात कपन्यातनयपामप्युलसयेयनागप्रमाया नत्वसंयेयनागमाना स्या
 कपमयवावदात् । अमुकुमारादीनां कमितकुमारपरयवशानामा व्यक्तया ज्योतिष्काणां सौभमंछानदेवानां प्रत्यक्षं कपस्या प्रयपारखीया ये
 क्रियद्वारीरावगाइना अकुमासंयेयनागप्रमाया साबोत्वतिसमये इष्टव्या वत्कष्टा सप्त रवय उतरवेदिया कपस्या अगुसससयपनागमाया वत्क
 हा योजनशतवहस्रं । उतरवेदिविया आव अशुठं कप्योति ॥ उतरवेदिकयससयेयनागमाना वत्क

गुलस्स अ्सखेज्जइजाग उक्कोसेण सत्तरयणीनु । तत्यग जासा उत्तरयेउड्डिया सा जहणेण अगुलस्स स
 खेज्जइजाग उक्कोसेण जीयणसयसहस्स । एव जाय यणियकुमारा । एव उड्डियाण वाणमतराण । एव जोइ
 सियाणत्रि । सोहमीसाणगदेवाण एवचेअ उतरवेउड्डिए जाय अज्जुउंअप्यो नयर सणकुमारअधरणिज्जा

गीतम । अमुकुमाराया देवाना द्विविधा वरीरावगाइना प्रज्जमा तटया-प्रवपारखीया पोत्तरवेदिया य । तत्र या प्रवपारिखीया सा अय
 म्यनापुत्तस्सासक्येयोनाग उरअपतः सप्त रवयाः । तत्र या उतरवेदिया सा अयमनांगुलस्य सयवेपो प्राग वत्कप्यतो योजनशतवहस्रम् ।

द्विविधा सावहस्रय चंगनस्य सयि ॥ जीयवसससं एवं आव दवियकुमाराच यय पाणिणाय बाबमताराचं । तिइती ॥ उतरवेदिकय तेइने अयगे
 पंयवतो यख्यातमाग ४० बाअन सायधुने इम याअत् फुतिननुमार इम चीवपने दियपपचे बामयत्तर । एव वारविदयनपि कोइथीयायागदेवा

स्थितिर्नैव यथामामर्तपि कस्य परिपूर्णाति किंचित्समधिकानिवा हादक्षसागरोपमादि स्थितिं लोपो परिपूर्णां स्यादौ इत्या उत्कृष्टा प्रथमा
 रबीया येया पुनरेकोनविंशतिः सागरोपमादि तयो इयोइत्या एयस्य इक्षरस्यैकादशजानाः, प्राकृतपि कस्ये येयान्कोनविंशतिसागरोपमादि
 स्थितिं लोपोमेतावन्तो च प्रथमारबीया येषां पुनः प्राकृते कस्य विंशतिसागरोपमादि स्थितिं कर्पा प्रयोइत्या द्वौ च इक्षरस्यैकादशजानां य
 यः सारथेपि कस्ये विंशतिसागरोपमादि स्थितिं स्यामेतावन्तो प्रथमारबीया येया पुनरारब्धपि कस्ये एकाविंशतिसागरोपमादि स्थितिं लो
 यो प्रयोइत्या पक्षस्य इक्षरस्यैकादशजानां प्रथमारबीया लघुतपि कस्ये यया मेकावन्शतिः सागरोपमादि स्थितिं स्यामेतावन्ते प्रथमारबी
 या येषां पनरथ्यते कस्ये द्वविंशतिसागरोपमादि स्थितिं लोपो मुत्कपतो प्रथमारबीया परिपूर्णां लोपोइत्याः ॥ नेवत्कप्यातीतेत्यादि ॥ ना
 तितं ॥ नवरमुक्तायव दो रयबीगुहा ॥ एत लक्ष्म योदयके एकविंशतिसागरोपमांस्ततिक्तात् देवात् तति इत्यब्जं प्रापसागरोपमांस्थितियुवं प्रथमे
 योदयत्त येषां द्वविंशतिसागरोपमादि स्थितिं साया इयोइत्या प्रथमारबीया येया पम स्तत्रैव प्रयोयिंशतिसागरोपमादि स्थितिं कर्पा द्वौ इ
 त्या यदौ इक्षरस्यैकादशजानाः, द्वितीयेपि योदयके येयां प्रयोयिंशतिसागरोपमादि स्थितिं स्तेया मेतावन्तो प्रथमारबीया येया पुन स्तत्र यत्तु
 दिवेक्षतिसागरोपमादि स्थितिं स्तेयां द्वौ इत्सी सप्तच इक्षरस्यैकादशजानां प्रथमारबीया, योयीपि योदयके येया यत्तु यंशतिसागरोपमादि
 स्थितिं कंपावतावत्स्येव प्रथमारबीया, येया पुनः पचविंशतिसागरोपमादि तत्र स्थितिस्तथा द्वौ इत्सी पद इक्षरस्यैकादशजानां प्रथमारबीया

णियदेवपचिदिमयेउद्यियसरीरस्सण ज्ञेवे ! केमहालिथा सरीरोगाहणा पयस्रा ? गोयमा । गोत्रिजगदेवाण

मरामुधमहस्यारेपु यत्तको रमथ । काततमावसारबाण्युतसे च तिस्रोदययः । मुवेवत्कस्यातीतर्धमानिकदेवयेभिर्भयवैक्षिपञ्चरीरस्स जदन्त ।

च । पाचवपाचय पारणा युष्टमु तिविरचबीयो । यामत मावत पारव लघुत ३ हाव । मेविज्जग स्यातोत वेमाचिद पचेदिय मेवविदवपरोरप्य
 भंते केम० । येवेयव कवपातीविसामनरा पचेन्निर वैक्षिपमरोरमा वेनगवन् केतको मोदो प्रवगाहना कदो । मोदसा गोविज्जगदवन् एया मवधार

क्षु पचरयर्थाष्ठ इति ॥ इह यद्यपि प्रज्ञप्तोक्तस्योपरिस्ताम्भको न समयेस्या वधाधीह शरीरप्रमाखचिन्तायामिदं द्विज विवक्ष्यती द्विकपयेत यय इ
 क्षुक्षु क्षुटिततना लज्जमानत्वात्, एव मुत्तरत्रापि द्विजचतुष्पादपरिपरे कारणं वाच्य तत्र प्रज्ञप्तोक्तशान्तकयो सरकयतया प्रवधारणीयाः पच
 रजयः एतच्च सान्त्वये चतुर्वक्षसागरोपमस्त्वितिकान् देवानपिक्तस्य प्रतिपादितमवसय, क्षेपसागरोपमस्त्वितिधेय यया प्रज्ञप्तोक्तं सप्तसागरोपमा
 चि स्थितिः तेषां पद्मरजयः परिपूर्णाः प्रवधारणीयाः येयामष्टौ सागरोपमाणि तया पचइत्याः षट् इत्सस्यैकादशप्रागा, येया नव सागरोपमा
 चि तेषां पच इत्याः पंच इत्सस्यैकादशप्रागा, येयां दश सागरोपमाणि तया पंच इत्या दत्तारयेकादशप्रागा इत्सस्य, सान्तमेवि येयां दश
 सागरोपमाचिस्थिति स्तोमामेतावती प्रवधारणीयोत्त्ववती येया मेकादश सागरोपमाणि सान्ताकास्थिति स्तवा पच इत्या अयो इत्सस्यैकादशप्रा
 गा, ययां द्वादश सागरोपमाणि तेषां पचइत्या द्वौ च इत्सैकादशप्रागा, यया शोदशसागरोपमाणि तया पंचइत्या एको इत्सस्यैकादशप्रागा

पो, येयां चतुर्वक्षसागरोपमाचि स्थिति स्तोया परिपूर्णाः पंचइत्या प्रवधारणीया ॥ महासुकवइत्सारेसु चत्वारि रयर्थाष्ठ ॥ महाशुक्रसुइत्सारेयो
 ब्रतस्रो रजय उत्त्वपर्वती प्रवधारणीया एतच्च सहकारनतान् अष्टादश सागरोपमस्त्वितिकान् देवानपिक्तस्योक्तं येदितथ, क्षेपसागरोपमस्त्वितिधे
 यं ययां महाशुक्रे कश्ये चतुर्वक्षसागरोपमाचि स्थिति स्तोया मुत्त्वपर्वती प्रवधारणीया परिपूर्णाः पचइत्याः, येया पचदशसागरोपमाणि तेषां च
 त्वारो इत्या कवच इत्सस्यैकादशप्रागा, येया मोक्तशसागरोपमाचि तयां चत्वारो इत्या द्वौ च इत्सस्यैकादशप्रागा, येया सप्तदशसागरोपमाणि
 तया चत्वारो इत्या एको इत्सस्यैकादशप्रागाः सइत्सारेवि येयां सप्तदशसागरोपमाचि तेषां मेतावती प्रवधारणीया, येया पुन सइत्सारे परि
 पूर्णाचष्टादशसागरोपमाचि स्थिति स्तवा परिपूर्णा दत्तारयेकादशप्रागा ॥ साकययाययचारकमुपसु तिजि रयर्थाष्ठ इति ॥ चान्तमा
 चत्वारवाच्युतेषु तिस्रो रजय उत्त्वप्रा प्रवधारणीया एववाच्युते कश्ये द्वाविंशतिविंशसागरोपमस्त्वितिकान् दवानपिक्तस्योक्तं द्रष्टव्य, क्षेपसागरोपमा

[illegible]

सु पंचरूपवीठ इति ॥ इह यद्यपि प्रपञ्चोक्तोपरिस्तामको न समयेस्या तथापिह क्षरीरप्रमाद्योपन्तायाभिदं द्विषं विधत्स्यती द्विरूपयैत एव इ
 क्षस्य भुविषतया सत्यमानत्वात्, एव मुचरन्नापि द्विबन्तुकादिपरिपक्षे कारत्वं भाष्यं तत्र प्रपञ्चोक्तसामान्ययोः सत्त्वपक्षया प्रवधारकोपाः पक्ष
 रत्नयः एतच्च सामान्ये बन्तुर्दक्षसागरोपमस्त्वितिकान् देवान्निचिह्नस्य प्रतिपादितमवसेपं, क्षोपसागरोपमस्त्वितिमेव यथा प्रपञ्चोक्ते सप्तसागरोपमा
 चि स्थितिः तेषां यद्वर्जः परिपूर्वाः प्रवधारकोपाः येयामष्टौ सागरोपमाचि तथा पंचइक्षाः षट् इक्षस्यैकादशभागः, येषां भव सागरोपमा
 चि तेषा पंच इक्षाः पंच इक्षस्यैकादशभागः येषां दश सागरोपमाचि तथा पंच इक्षा यत्स्वार्थैकादशभाग इक्षस्य सान्तकेपि येषां दश
 सागरोपमाचि स्थितिः क्षोपमेतावती प्रवधारकोपीयोरन्वयतो येया मेकादश सागरोपमाचि सामान्ये स्थितिः इक्षस्यैकादशभा
 गा, येया द्वादश सागरोपमाचि तेषां पंचइक्षा द्वौ च इक्षैकादशभागौ, येषां त्रयोदशसागरोपमाचि तथा पंचइक्षा एको इक्षस्यैकादशभा

नो, येषां बन्तुर्दक्षसागरोपमाचि स्थितिः क्षोपां परिपूर्वाः पंचइक्षा प्रवधारकोपा ॥ महासुक्ष्मसहस्रारेषु चत्वारि रयवीठ ॥ महासुक्ष्मसहस्रारयो
 बतलो रत्नय उत्त्वर्यतो प्रवधारकोपा एतच्च सहस्रारगतान् दशदश सागरोपमस्त्वितिकान् देवान्निचिह्नस्य येदित्यत्र, क्षोपसागरोपमस्त्वितिमे
 व येया महासुक्ष्मे बह्वे बन्तुर्दक्षसागरोपमाचि स्थितिः क्षोपा मुत्त्वर्यतो प्रवधारकोपा परिपूर्वाः पंचइक्षा, येया पंचदशसागरोपमाचि तेषां च
 त्वारो इक्षा खल्व इक्षस्यैकादशभागः, येषां योऽष्टसागरोपमाचि तेषां चत्वारो इक्षा द्वौ च इक्षस्यैकादशभागौ, येया सप्तदशसागरोपमाचि
 तेषां चत्वारो इक्षा एको इक्षस्यैकादशभाग मुत्त्वारोपि यथा सप्तदशसागरोपमाचि तेषां मेतावती प्रवधारकोपा, येषां पुन सहस्रारे परि
 पूर्वोत्त्वसागरोपमाचि स्थितिः क्षोपां परिपूर्वा यत्स्वार्थैकादशभाग ॥ साक्षयपायपसारकचतुष्टयसु तिष्ठि रयवीठ इति ॥ यान्तप्र
 वधारकाभ्युत्तेषु तिस्रो रत्नय उत्कृष्टा प्रवधारकोपा एतद्वाभ्युत्ते बह्वे द्वाविंशतिक्षगरोपमस्त्वितिकान् देवान्निचिह्नस्योत्त त्रष्टय, क्षोपसागरोपम

नवरमुरकदन्ती प्रवधारणीया एका रयि इस्तो वल्लभ्य एतच्च प्रयत्निस्तस्यागरोपमस्थितिकाम् प्रति स्तुतम् येषां पुनर्निर्वाणयादिषु प्लुषु वि
 मानयेनैत्रिस्तस्यागरोपमावि स्थिति रतया परिपूर्वा द्वौ इस्तौ प्रवधारणीया येषां पुन रतयेव मध्यमाक्षुर्वास्त्यागरोपमावि स्थिति रतेषा
 मेकोइस्त एकस्य इस्तस्येवाहवाजागो प्रवधारणीया यया पुन रतश्च सर्वायसिद्धे मन्वाविमाने प्रयत्निस्तस्यागरोपमावि तेषा मेकोइस्तो प्रवधार
 णीया कथम्वा सुवशाङ्गुलावस्येयभागमात्रा ऽदेव मुष्ठाणि वेज्जियसुरीरस्यापि विविचिस्थानावगाहनाप्रमाणाणि साम्प्रतमाहारकस्य प्रविपादयिषु
 राह माहारमसरीरण प्रते । कश्चिदे पक्षे इत्यादि ० सुगम नवर ॥ सजयति ० यम उपरमे समन्वतिस सर्वसावद्ययोगस्य सम्पुणपरमतिस्ते

गोयमा ! एगागारे पणत्ते । जइ एगागारे पणत्ते कि मणुस्सत्थाहारगसरीरे छ्यमणुस्सत्थाहारगसरीरे ?
 गोयमा ! जो छ्यमणुस्सत्थाहारगसरीरे मणुस्सत्थाहारगसरीरे । जइ मणुस्सत्थाहारगसरीरे कि सम्मुच्छिमम
 णुस्सत्थाहारगसरीरे गल्लवक्कतियमणुस्सत्थाहारगसरीरे ? गो० ! जो सम्मुच्छिममणुस्सत्थाहारगसरीरे गल्ल

योवाजादं मससम् किं मनुष्याहारकसरीरममनुष्याहारकसरीरं ? गो० । नो ममनुष्याहारकसरीर मनुष्याहारकसरीर । यदि मनुष्याहारकसरी
 रं किं सम्मुच्छिममणुष्याहारकसरीरं जण्युरक्कात्तिममनुष्याहारकसरीरं ? गो० । नो सम्मुच्छिममनुष्याहारकसरीरं जण्युरक्कात्तिममनुष्याहारक

र वि मममाहारगसरोर नो पमपुष्पाहारगसरीरे । नो यमेवे तोल्लं ममन्ने पाहारकसरीर हुवे के पमन्ने पाहारकसरीर हुवे । गोयमा म
 पुष्पाहारगसरीरे नो पमपुष्पाहारगसरीरे । वेमोतम मन्ने पाहारकसरीर विम पमनुष्य पाहारकसरीर भवो । जइ मपुष्पाहारगसरीरे तर
 वि सम्मुच्छिम मपुष्पाहारगसरीरे गल्लवक्कतिय मपुष्पा । नो ममन्ने पाहारकसरीर ता एव सम्मुच्छिममनुष्य पाहारकसरीर हुवे के मममनुष्य
 ने पाहारकसरीर हुवे । गोयमा नो सम्मुच्छिम मपुष्पाहारगसरीरे मल्लवक्कतियमपुष्पा । वेमोतम सम्मुच्छिम मनुष्य पाहारकसरीर भवो मम
 पमन्ने पाहारकसरीरे । जइ ममवक्कतियमपुष्पाहारा तर किं मममन्ने यध० म० पाहा० पण्य गस० पतरदीवग गस० म० पहारयरा ।

पतुर्धैपि ग्रैवेयके येषां पञ्चविंशतिशङ्खगरोपमाणि स्थितिः तेषामेतावती प्रवधारणीया, येषां पुन स्तत्र पट्विंशतिशङ्खगरोपमाणि स्थिति रतेषां द्वौ इत्थौ चंन इत्सर्यैकादशजागाः पञ्चमपि ग्रैवेयके यया पट्विंशतिशङ्खगरोपमाणि तयामेतावती, येषां तु तत्र सप्तविंशतिशङ्खगरोपमाणि ते यौ द्वौ इत्थौ चत्वारो इत्सर्यैकादशजागा प्रवधारणीया पट्वपि ग्रैवेयक ययां सप्तविंशतिशङ्खगरोपमाणि तयामेतावत्यय प्रवधारणीया, येषां पुन स्तत्राष्टाविंशतिशङ्खगरोपमाणि स्थिति स्तया द्वौ इत्थौ द्वयोइत्सर्यैकादशजागा प्रवधारणीया, सप्तमपि ग्रैवपके येषामष्टाविंशतिशङ्खगरोपमाणि तेषामेतावती यया पुन स्तत्र एकोनविंशतिशङ्खगरोपमाणि तेषां प्रवधारणीया द्वौ इत्थौ द्वस्वस्यैकादशजागी, अष्टमेपि ग्रैवेयके ये यौ स्थितिरकोनविंशतिशङ्खगरोपमाणि तयामेतावत्प्रमाणा येषां पुन स्तत्र त्रिंशत्शङ्खगरोपमाणि स्थिति स्तेषां द्वौ इत्स्तावेकस्वद्वस्वस्यैकादशजागो प्रवधारणीया, नवमेपि ग्रैवेयक ययां स्थिति त्रिंशत्शङ्खगरोपमाणि तेषां प्रवधारणीया एतायत्प्रमाणा यया पुनरष्टविंशत् शङ्खगरोपमाणि तत्र स्थिति रतेषां परिरूपौ द्वौ इत्थौ प्रवधारणीया ॥ एवं अष्टसुतरइत्यादि ॥ एवं ग्रैवेयकोक्ते न प्रचारेण अनुगारापपासिक्कयानामपि सूत्र यत्तस्य

एषा नवधारणिज्जा सरीरोगाहणा पञ्चम्रा, सा अहन्तेण व्युगलस्स व्युसखेज्जइजाग उक्कोसेण दो रय णीत्ते । एवं व्युण्णसरोवयाइयदेवानांवि नञ्चर एक्का रयणी । व्याहारगसरीरेण ज्ञते ! कतिविहे पणत्ते ?

विषयमवती शरीरावगाहना प्रज्ञता ? नीतम । ग्रैवेयकदेवानामेका प्रवधारणीया शरीरावगाहना प्रज्ञता । सा अपग्र्यैर्भागुनस्यासयवेयोनाग उतञ्चर्येते द्वे रथी । एवमनुत्तरोपपासिक्कदेवानामपि नवरमेका रत्तिः । व्याहारकशरीरं नवत्त । कतिविध प्रज्ञतं ? गो० । एकाकार प्रज्ञतम् ।

विज्जा सरोपानाहना य । तेनीतम येवववदेवताने । नवधारणो शरीरवे कतरैत्तिव नवो । सा अइत्थेचं भंगसस पञ्च च दोरयचोचो एवं चटु तारावयाइय देवराजवि चररं एकारयचोचो । ते अचन्ये भंगवने पञ्चव्यात वरावट दोयइयाव इम पनत्तरवातो देवताने विच पवित्रेय १ एताव वेइमा न । व्याहारनसरीरेच भन्ति कटविधे यं० । व्याहारकशरीरत्ता येनययन् केतवा भेद । गोइमा एगायारे यं० । तेनीतम एकभेद कथो । पद पगागारे त

स्साहारगसरीरे नो सुसखेज्जावासाउयकम्मन्नुमिग० मणुस्साहारगसरीरे । यदि सखिज्जावासाउयकम्मन्नुमि
 मणुस्साहारगसरीरे किं पज्जत्तसखेज्जावासाउयकम्मन्नुमिगमणुस्साहारगसरीरे सुपज्जत्तसखेज्जावासाउयक
 म्मन्नुमिगमणुस्साहारगसरीरे ? गोयमा ! पज्जत्तसखेज्जावासाउयकम्मन्नुमिगमणुस्साहारगसरीरे
 णो सुपज्जत्तसखेज्जावासाउयकम्मन्नुमिगमणुस्साहारगसरीरे । जदि पज्जत्तसखेज्जा० गमणुस्साहारग
 सरीरे किं सम्मदिठी पज्जत्तसखे० कम्मन्नुमिगमणुस्साहारगसरीरे मिच्छदिठीस० कम्मगमणुस्साहारग

संखेयवर्षायाः कपज्जन्निगमणुस्साहारगसरीरे । यदि संखेयवर्षायाः कम्मन्नुमिगमणुस्साहारगसरीरे किं पयोसस्येयव
 र्षायाः कम्मन्नुमिगमणुस्साहारगसरीरे ? गोयमा ! पज्जत्तसखेज्जावासाउयकम्मन्नुमिगमणुस्साहारगसरीरे
 णो सुपज्जत्तसखेज्जावासाउयकम्मन्नुमिगमणुस्साहारगसरीरे । जदि पज्जत्तसखेज्जा० गमणुस्साहारग
 सरीरे किं सम्मदिठी पज्जत्तसखे० कम्मन्नुमिगमणुस्साहारगसरीरे मिच्छदिठीस० कम्मगमणुस्साहारग

पयस्सातावावपुणे यावत् पाशारकयरोर नरो । अर संखत्तरावाव वण्ड म म पा० । जो हेमगवन् संख्यातावपुणे यावत् पाशारकयरोरदे ।
 तद किं पयत्तसखेज्जावासाउयक० जाव सरीरे पयत्तसखेज्जावासाउयक जाव सरीरे । ता स्त्वं पयात्ताने यावत् पाशारक यरोरदे वि पययोत्ता
 यावत् पाशारकयरोरदे । नाहमा पयत्तसखेज्जावासाउयक जाव पाशारकयरोरदे ना पयत्तसखेज्जावासाउयक जाव सरीरे । हेभीतम पयोत्तान
 यावत् पाशारकयरे विव पययोत्ताने यावत् पाशारकयरोर नरो । अर पयत्तसखेज्जावासाउयक जाव सरीरे । जा हेमगवन् पयात्ताने यावत् पाशारक
 यरे । तद किं सखदिष्टो पयत्तम सखिज्जावाव सरीरे मिच्छदिष्टो पयत्तसखेज्जावासाउयक जाव सरीरे । गोयमा सखदिष्टो पयत्तसखे
 स्त्वं सुम्यग्दोह न बावत् यावत् के भिष्यादितिने यावत् पाशारकयरोर मे सखदिष्टमप्यादितिने विव यावत् पाशारक यरोर । गोयमा सखदिष्टो पयत्तसखे

ति सुपता नृत्यपा नित्याकर्मणावितिकतरिचप्रत्ययः । सुकसपारित्रिषः प्रथयता आदिरासिसम्यग्वृष्टयः । सुपता २ देशपिरतिमता तथा ॥ ५

वक्त्रतियमणस्सुआहारगसरीरे । जठ गक्षवक्त्रतियमणस्सुआहारगसरीरे कि कम्मन्नुमिगगक्षत्रक्त्रतियसुआ
हारगसरीरे सुकम्मन्नुमिगगक्षवक्त्रतियसुआहारगसरीरे अतरदीयगगक्षवक्त्रतियमणस्सुआहारगसरीरे ? गो
यमा ! कम्मन्नुमिगगक्षवक्त्रतियमणस्सुआहारगसरीरे नो सुकम्मन्नुमि० णो अतरदीयगगक्षवक्त्रतियमणस्सुआ
हारगसरीरे । जदि कम्मन्नुमिगगक्षमणस्सुआहारगसरीरे कि सखिज्जासाउयकम्मन्नुमिगगक्षमणस्सुआहारगस
रीरे सुसखिज्जासाउयकम्मन्नुमि० सुआहारगसरीरे ? गोयमा ! सखिज्जासाउयकम्मन्नुमिगगक्षवक्त्रतियमण

शरीर । यदि गर्मसुत्थात्तिकमनुप्याहारकशरीरं कि कम्मन्नुमिगगक्षमणस्सुआहारकशरीरं कम्मन्नुमिगगक्षमणस्सुआहारकशरीर
अतरदीयमणस्सुत्थात्तिकमनुप्याहारकशरीर ? गोयमा ! कम्मन्नुमिगगक्षमणस्सुत्थात्तिकमनुप्याहारकशरीरं नो अतरदीयमणस्सुत्थात्तिकमनुप्या
हारकशरीरं ना अतरदीयमणस्सुत्थात्तिकमनुप्याहारकशरीर । यदि कम्मन्नुमिगगक्षमणस्सुत्थात्तिकमनुप्याहारकशरीरं कि सत्येववपायु कम्मन्नुमि
गर्मसुत्थात्तिकशरीरं सत्येववपायु कम्मन्नुमिगगक्षमणस्सुत्थात्तिकमनुप्याहारकशरीर ? गोयमा ! सत्येववपायु कम्मन्नुमिगगक्षमणस्सुत्थात्तिकशरीरं नो य

ओ भभमनुप्यन पाहारकशरीरं हुवे तां सुं कसना गमज मनुप्यने पाहारकशरीरं क्व पक्कमभिना मनुप्य कि पक्कमभिना गमजमनुप्यने पाहार
कशरीरं हुवे । भोदया कक्कमभिना य म पाहा । हेभोतम कम्मभिना मनुप्य यावत् पाहारक हुवे । ओ पक्कमभिना ग ओ अंतर ग म
पाहा । यदि पक्कमभिना मनुप्यनो यावत् पाहारक नहो पक्कमभिना मनुप्यने पिब पाहारक नहो । जठ कम्मभिना य म पाहा० तर कि
अपिक्कमभिना क्व म म पाहा । जा कम्मभिना मनुप्यने पाहारकशरीरं ते ती सुं मव्यातायुवओवे यस्य्यातायुवओ पाहारकवे । भाय
मा ठविकवापाय क्व ग० पाहा । हेभोतम वज्जातायुवओवे यावत् पाहारक शरीरं विव । ओ पक्कमभिना य म पाहा ।

स्वाहारगसरीरे नो ह्यसखेज्जायासाउयकम्मन्नूमिग० मणुस्साहारगसरीरे । यदि सखिज्जायासाउयकम्मन्नूमि०
मणुस्साहारगसरीरे कि पज्जातसखेज्जायासाउयकम्मन्नूमिगप्पमणुस्साहारगसरीरे ह्यपज्जातसखेज्जायासाउयक
म्मन्नूमिगप्पमणुस्साहारगसरीरे ? गोयमा ! पज्जातसखेज्जायासाउयकम्मन्नूमिगप्पवक्कतियमणुस्साहारगसरीरे
णो ह्यपज्जातगसखिज्जायासाउयकम्मन्नूमिगप्पमणुस्साहारगसरीरे । जदि पज्जातसखेज्जा० गप्पमणुस्साहारग
सरीरे कि सम्मदिठीपज्जातगसखे० कम्मन्नूमिगप्पमणुस्साहारगसरीरे मिच्छदिठीस० कम्मगप्पमणुस्साहारग

संक्षेपवर्णयुः। कमजूमिमज्जुह्वाति। कमजुमय्याहारकक्षरीरं । यदि संक्षेपवर्णयुः। कमजूमिमज्जुह्वाति। कमजुमय्याहारकक्षरीरं किं पयोसंक्षेपव
 र्णयुः। कमजूमिमज्जुह्वाति। कमजुमय्याहारकक्षरीरं ? भीषम । पयोसंक्षेपव
 र्णयुः। कमजूमिमज्जुह्वाति। कमजुमय्याहारकक्षरीरं । यदि पयोसंक्षेपव
 र्णयुः। कमजूमिमज्जुह्वाति। कमजुमय्याहारकक्षरीरं किं सत्यगृहीपयोसंक्षेपवर्णयुः। कमजूमिमज्जुह्वाति। कमजुमय्याहारकक्षरीरं मिथ्यागृहीप

पर्वत्तातामवावुपने यावत् पाषाणयुगेन नभो । आ संख्यवासाठव नभ्य म म पा० । आ इममवन् सख्यातावुपने यावत् पाषाणयुगेन नभो ।
 तत्र वि पञ्चतसंख्यवासाठव न आब बरोरे अपञ्चत संख्यवासाठव न आव सरोरे । तां स्तू पर्याप्ताने यावत् पाषाणयुगेन नभो वि अपर्याप्ता
 यावत् पाषाणयुगेन । नावसा पञ्चत संख्यवासाठव न आव पाषाणयुगेन ना अपञ्चत संख्यवासाठव आव सरोरे । इमौतम पर्याप्तान
 यावत् पाषाणयुगे विव अपर्याप्ताने यावत् पाषाणयुगेन नभो । आ इममवन् पञ्चताने यावत् पाषाणयुगे
 न । तत्र वि सप्तविधो पञ्चतम सखिज्ज आव सरोरे विष्णुविधो पञ्चत संखिज्ज आव सरोरे । आ इममवन् पञ्चताने यावत् पाषाणयुगे
 न । पञ्चताने यावत् पाषाणयुगे विव अपर्याप्ताने यावत् पाषाणयुगेन नभो । आ इममवन् पञ्चताने यावत् पाषाणयुगे

ति ययताः नस्ययैः नित्याकसेवाविपिबहारिचमस्ययः ॥ ययता २ देगतिरतिमव तया ॥ ५

धक्कतियमणुस्ससथाहारगसरीरे । जड गस्रवक्कतियमणुस्ससथाहारगसरीरे कि कम्मजूमिगगस्रवक्कतियथा ।
हारगसरीरे थुकम्मजूमिगगस्रवक्कतियथाहारगसरीरे थुतरदीयगगस्रवक्कतियमणुस्ससथाहारगसरीरे ? गो
यमा ! कम्मजूमिगगस्रवक्कतियमणुस्सहारगसरीरे नो थुकम्मजूमि० णा थुतरदीयगगस्रवक्कतियमणुस्सा
हारगसरीरे । जदि कम्मजूमिगगस्रमणुस्साहारगसरीरे कि सखिजायासाउयकम्मजूमिगस्रमणुस्साहारगस
रीरे थुसखिजायासाउयकम्मजूमि० थुहारगसरीरे ? गोयमा ! सखिजायासाउयकम्मजूमिगस्रवक्कतियमणु

सरीरे । यदि गर्मसुत्तात्तिकमनुप्याहारकसरीरे त्वि कम्मजूमिगस्रवक्कतियमणुप्याहारकसरीरेमकम्मजूमिगस्रवक्कतियमणुप्याहारकसरीरे
पत्तरदोपपन्नसुत्तात्तिकमनुप्याहारकसरीरे ? भौतम ! कम्मजूमिगस्रवक्कतियमणुप्याहारकसरीरे नो कम्मजूमिगस्रवक्कतियमणुप्या
हारकसरीरे ना पत्तरदीयपन्नसुत्तात्तिकमनुप्याहारकसरीरे । यदि कम्मजूमिगस्रवक्कतियमणुप्याहारकसरीरे त्वि सत्येययायु कम्मजूमि
गस्रवक्कतियमणुप्याहारकसरीरे ? गोतम ! सत्येययायुः कम्मजूमिगस्रवक्कतियमणुप्याहारकसरीरे नो च

को ममममनुप्य पाहारकसरीरे पुवे ता त्वं कम्मजूमिगस्रवक्कतियमणुप्याहारकसरीरे कम्मजूमिगस्रवक्कतियमणुप्याहारकसरीरे
रकसरीरे पुवे । भौतमा कम्मजूमिगस्रवक्कतियमणुप्याहारकसरीरे पुवे । को कम्मजूमिगस्रवक्कतियमणुप्याहारकसरीरे ? गो
पाहा । यदि कम्मजूमिगस्रवक्कतियमणुप्याहारकसरीरे पुवे पाहारकसरीरे । कम्मजूमिगस्रवक्कतियमणुप्याहारकसरीरे । यदि
यद्विज्जवासाउय कम्मजूमिगस्रवक्कतियमणुप्याहारकसरीरे तो त्वं मक्कातायुपमोक्के पमक्कातायुपम पाहारकसरीरे । यदि
मा यद्विज्जवासाउय कम्मजूमिगस्रवक्कतियमणुप्याहारकसरीरे पुवे पाहारकसरीरे । को कम्मजूमिगस्रवक्कतियमणुप्याहारकसरीरे ? गो म पा ।

ति धृतः नस्यः नित्यात्मैवाविविक्तहरिश्चप्रत्ययः । सक्तपारिनिबर्त्तयता चायिरतिसम्पन्नुद्ययः, सयसा २ वेद्यविरतिमेव तथा ॥ प

वक्तृत्वियमणुस्वस्थाहारगसरीरे । जड गङ्गवक्तृत्वियमणुस्वस्थाहारगसरीरे किं कम्मन्नीमिगगङ्गवक्तृत्वियस्था
हारगसरीरे अकम्मन्नीमिगगङ्गवक्तृत्वियस्थाहारगसरीरे अतरदीयगगङ्गवक्तृत्वियमणुस्वस्थाहारगसरीरे ? गो
यमा ! कम्मन्नीमिगगङ्गवक्तृत्वियमणुस्वस्थाहारगसरीरे नो अकम्मन्नीमि० णो अतरदीयगगङ्गवक्तृत्वियमणुस्व
हारगसरीरे । जदि कम्मन्नीमिगगङ्गमणुस्वस्थाहारगसरीरे किं सखिज्जासाउयकम्मन्नीमिगङ्गमणुस्वस्थाहारगस
रीरे अस्खिज्जासाउयकम्मन्नीमि० स्थाहारगसरीरे ? गोयमा ! सखिज्जासाउयकम्मन्नीमिगङ्गवक्तृत्वियमणु

द्यरीरे । पदि गर्मव्युत्क्रान्तिबन्धुपाहारकक्षरीरे किं बन्धुमिपन्नव्युत्क्रान्तिबन्धुपाहारकक्षरीरेमकम्मन्नीमिगङ्गवक्तृत्वियमणुस्वस्थाहारकक्षरीरे
पत्तरदीपपन्नव्युत्क्रान्तिबन्धुपाहारकक्षरीरे ? गोतम ! बन्धुमिपन्नव्युत्क्रान्तिबन्धुपाहारकक्षरीरे नो अकम्मन्नीमिगपन्नव्युत्क्रान्तिबन्धुपा
हारकक्षरीरे ना पत्तरदीपपन्नव्युत्क्रान्तिबन्धुपाहारकक्षरीरे । यदि बन्धुमिपन्नव्युत्क्रान्तिबन्धुपाहारकक्षरीरे किं सत्येयवपायु बन्धुमि
गर्मव्युत्क्रान्तिबन्धुपाहारकक्षरीरेमसत्येयवपायु बन्धुमिगपन्नव्युत्क्रान्तिबन्धुपाहारकक्षरीरे ? गोतम ! सत्येयवपायु बन्धुमिपन्नव्युत्क्रान्तिबन्धुपाहारकक्षरीरे नो य

वी रभजमनुबन्ध पाहारकक्षरीरे हुवे ता एवं वमना ममज मनुबन्धे पाहारकक्षरीरे इव पबन्धुमिना मनुय किं पत्तरदीपभा रभजमनुयने पादा
रकक्षरीरे हुवे । भोवमा बन्धुमिना मम म पादा । देवोतम बन्धुमिना मनुय वावत् पाहारक हुवे । नो पबन्धुमिना ग नो पत्तर० ग म
पादा । पिर पबन्धुमिना मनुबन्धो वावत् पाहारक मरौ पत्तरदीपभा ममवन्धुमिना पाहारक मरौ । बर बन्धुमिना ग म पादा० तर कि
रपिबन्धुमिना बन्धु म म पादा । ना बन्धुमिना मनुयने पाहारकक्षरीरे नो एवं मन्धातायुबन्धो पबन्धातायुपन्नो पाहारकक्षरे । सोय
मा शिष्यवासाउय बन्धु म पादा । देवोतम बन्धातायुपुपने वावत् पाहारक मरौरे विव । नो पबन्धुमिना पाहारक म म पादा ।

नच त्ति ५ प्रमाणात्तिस्स सोइनीवादिक्कामोइयप्रप्रावता सुखल्लनपपायपनिद्राशुत्यणमममादोभोगाः संयमवोगीयु सीवतिस्स प्रमताः (पूर्वं घटकर्षंरित्त

सरीरे ? गोयमा । सजतसम्मदिठिपज्झप्तसखेज्जा ० कम्मगप्पमणुस्सत्थाहारगसरीरे नो थ्यसजतसम्मदिठिप
ज्झप्तसखेज्जा ० कम्म ० गप्पमणुस्सत्थाहारगसरीरे णो सजयासजयसम्मदिठिपज्झप्तसखेज्जासाउयकम्मन्नूमि
गप्पमणुस्सत्थाहारगसरीरे । जदि सजतसम्मदिठिपज्झप्तसखेज्जासाउयकम्मन्नूमिगप्पयक्खतिपमणुस्सत्थाहा
रगसरीरे कि पमप्पसजयसम्मदिठिपज्झप्तसखेज्जा ० कम्मन्नूमिगप्पमणुस्सत्थाहारगसरीरे थ्यपमप्पसजयसम्म ०

क्षिणमनुष्याङ्गारकक्षरीरं ? नौतम । संयतसम्यग्दृष्टिर्पाप्तसंशयवर्षावुःक्षमन्नूनिगमय्युत्क्रान्तिरुक्तमनुष्याङ्गारकक्षरीरं नो ऋषयस्तसम्य० यथा
प्रशयेयन्वयोःक्षमन्नूनिगमय्युत्क्रान्तिरुक्तमनुष्याङ्गारकक्षरीरं नो संयतावपत (प्रवृत्ति) यावच्छरीरम् । यदि संयतसम्यग्दृष्टिर्पाप्त (प्रवृत्ति)
यावच्छरीरं चि प्रसृतसंयतसम्यग्दृष्टिर्पाप्तसंशयवर्षावुःक्षमन्नूनिगमय्युत्क्रान्तिरुक्तमनुष्याङ्गारकक्षरीरमप्रसृतसंयतसम्यग्दृष्टिर्पाप्तसंशयवर्षावुः

કરીરે નો મ વવાવચચ સખ્પદિહો જાવ સરીરે । જેનોતમ સવત સખ્પગ્દિહિ વાવત્ પાદારબજે વિષ પસયતોમે યાવત્ પાદારબ નધો સંચતાસંચતોને
 વિષ યાવત્ પાદારબ નધો । જદ સંજવ સખ્પદિહો સં જ મ મખુણ્ણાદારગસરીરે તદ ખિં પમતર્ધવય સખ્પ સ જ મખુણ્ણાદાર પપમતસખ
 ર સખ્પ સ જ, મ, મ, પાજા । જો સવત મખ્પગ્દિહિન યાવત્ ગરીરજે તા જ્ઞ સુચતને યાવત્ પાદારબગરીરજે પપમાદોસવતને યાવત્ પાદારબ
 ગરીરજ । ગાયલા પમતર્ધવય સખ્પદિહો પવ્વત સચિવ્વ જાવ સરીરે ના પપમતસયત સખ્પદિહો સંચિવ્વ જાવ સરીરે । જેનોતમ પમાદોસવતમે વા
 વત્ પાદારબગરીરજે વિષ પપમાદોસવતમે યાવત્ પાદારબગરીરજે । જદ પમતર્ધવત સખ્પ સં જ મ મ પાજા તદ કિ રુદિવલ પમતસયત
 સખ્પ સ જ, મ, પાદા, પચિહુપત પમતર્ધવત સખ્પ સં જ, મ મ, ગાજા । જો પમાદોસવતને યાવત્ પાદારબગરીરજે મોજ્ઞ પચિહુ

सरीरे कि सम्मामिच्छादिठिसखेज्ज० कम्मजूमिगस्समणुस्सआहारगसरीरे ? गोयमा ! सम्मादिठिपज्जत्तसरोज्ज
 यासाउयकम्मजूमिगगस्सवक्कतियमणुस्सस्वआहारगसरीरे णो मिच्छदिठिपज्जत्तसखेज्ज० गस्समणुस्सस्वआहारग
 सरीरे नो सम्मामिच्छविठीस० कम्म० गस्समणुस्सस्वआहारगसरीरे । जावे सम्मादिठिपज्जत्तसखेज्ज० कम्मजू
 मिगगस्समणुस्सस्वआहारगसरीरे कि सजतसम्मादिठिपज्जत्तस० कम्मगस्समणुस्सस्वआहारगसरीरे श्वसजयसम्म
 दिठिपज्जत्तस० कम्मगस्समणुस्सस्वआहारगसरीरे सजयासजयसम्मादिठिपज्जत्तस० कम्मगस्समणुस्सस्वआहारग

पसिसस्येयवर्पायुःकम्मजूमिगमभ्युत्थान्तिक्कममुप्याहारकसरीर सम्मादिप्यावृष्टिपयासस्यपवर्पायुःकम्मजूमिगजगुत्थान्तिक्कममुप्याहारकसरी
 र ! गौतम ! सम्यग्दृष्टिपयोससस्येयवर्पायुःकम्मजूमिगमभ्युत्थान्तिक्कममुप्याहारकसरीर नो मिप्यावृष्टिपयोससस्येयवर्पायुःकम्मजूमिगजगु
 त्थान्तिक्कममुप्याहारकसरीरं को सम्यग्दिप्यावृष्टिपयोससस्येयवर्पायुःकम्मजूमिगजगुत्थान्तिक्कममुप्याहारकसरीरं । यदि सम्यग्दृष्टिपयोसस
 स्येयवर्पायुःकम्मजूमिगमभ्युत्थान्तिक्कममुप्याहारकसरीरं भिं सयतसम्यग्दृष्टिपयोससस्येयवर्पायुःकम्मजूमिगजगुत्थान्तिक्कममुप्याहारकसरीर
 मसंयतसम्यग्दृष्टिपयोससस्येयवर्पायुःकम्मजूमिगजगुत्थान्तिक्कममुप्याहारकसरीर संयतासयतसम्यग्दृष्टिपयोससस्येयवर्पायुःकम्मजूमिगमभ्युत्थान्तिक्कममुप्याहारकसरीरं

पेक्ख जाव सरोरे नो मिच्छादिठो पक्खत्तसखिज्ज जाव सरोरे नो सप्पामिप्यादिठो पक्खत्त सखिज्ज जाव सरोरे । हेनौतम सम्यग्दृष्टिने यावत् था
 दारकयरीर इव पिब मिप्यादृष्टिने यावत् पादारक नहो सम्यग्दिप्यादृष्टिने पिब यावत् पादारक नहो । जइ सम्पादिठो पक्खत्त सखिज्ज जाव स
 रोरे ताइ भिं संबब सप्पादिठो पक्खत्त सखिज्ज जाव सरोरे प्रसवव सप्पादिठो पक्खत्त सखिज्ज जाव सरोरे सजयासजय सम्पादिठो पक्खत्त सखिज्ज जाव
 सरोरे । को हेममवन् सम्यग्दृष्टिने यावत् पादारकयरीरत्थे नोक्ख संयत सम्यग्दृष्टिने यावत् पादारकयरीरत्थे नो पसंयत सम्यग्दृष्टिने यावत् पाद
 रकयरीरत्थे नो सवतासंयत सम्यग्दृष्टिने यावत् पादारकयरीरत्थे । गोयमा सजयसप्पादिठो पक्खत्त सखिज्ज जाव सरोरे नो पसंयत सप्पादिठो जाव

ममति ३ प्रमाद्यतिस्म सोदनीपादिबर्गोदयप्रजावतः शंखसप्तवर्षायांमिद्राशुन्यतमप्रमादयोगतः संयमयोगीषु सीदतिस्म प्रमताः (पुनर्वत्कतारिण
प्रत्यया) तेन प्रापी गच्छयासितः तर्वां कुबिदमुपयोगसप्तवात्, तद्विपरीता अप्रमत्ता स्तव प्राया विमच्छपपरशारविभुविभुयदासंक्षसिपक्षप्रति

सरीरे ? गोयमा । सजतसम्मदिठिपज्जसखेज्जा० कम्मगस्स मणुस्सस्यहाहारगसरीरे नो अ्यसजतसम्मदिठिप
ज्जसखेज्जा० कम्म० गस्स मणुस्सस्यहाहारगसरीरे णो सजयासजयसम्मदिठिपज्जसखेज्जासाउयकम्मजूमि
गस्स मणुस्सस्यहाहारगसरीरे । जदि सजतसम्मदिठिपज्जसखेज्जासाउयकम्मजूमिगस्सवक्कतियमणुस्सस्यहा
रगसरीरे कि पमत्तसजयसम्मदिठिपज्जसखेज्जा० कम्मजूमिगस्स मणुस्सस्यहाहारगसरीरे अ्यपमत्तसजयसम्म०

तिबमनुय्याहारकसरीरे ? गौतम । सयतसम्मदृष्टिपयोसस्यवयोपुःकम्मजूमिबमभ्युत्कान्तिबमनुय्याहारकसरीरे णो अंययतसम्म० पया
ससवयोपयोपु कम्मजूमिगर्ज्युत्कान्तिबमनुय्याहारकसरीरे णो संयतासयत (प्रवृत्ति) यावच्छरीरम् । यदि सयतसम्मदृष्टिपयोस (प्रवृत्ति)
यावच्छरीरं चिं प्रमत्तसंयतसम्मदृष्टिपयोसस्यवयोपुःकम्मजूमिगर्ज्युत्कान्तिबमनुय्याहारकसरीरेप्रमत्तसयतसम्मदृष्टिपयोसस्यवयोपुः

करीरे णो स जयासजय सप्परिदी जाव करोरे । जेभौतम सयत सम्मदृष्टि वावत् पाहारवणे यिब ससवतोने वावत् पाहारव नदो संबतासवतोने
विब वावत् पाहारव नदो । जद संजव सप्परिदी स क० ग म बुद्धाहारगसरीरे तर चिं पमत्तसंजव सन्ना स क म बुद्धाहार अपमत्तसज
व सन्ना स क, म, म पाडा । णो सयत सम्मदृष्टि न वावत् ग्रोरेखे तां स्रू सुवतने वावत् पाहारवगरोरेखे अपमादोसयतने यावत् पाहारव
गरोरेखे । यावदा पमत्तसंजव सप्परिदी पव्वत सखिज्ज जाव सरोरे ना अपमत्तसवत सप्परिदी सखिज्ज जाव सरोरे । जेभौतम प्रमादोसवतने या
वत् पाहारवगरोरेखे विब अपमादोसयतने वावत् पाहारवगरोरेखे । जद पमत्तसजत सन्ना सं क० ग म पाडा० तर चिं इच्छिपत पमत्तसयत
वन्ना सं क० ग म पाडा० पविउदन पमत्तसयत सन्ना सं क० ग म पाडा० । णो प्रमादोसयतने यावत् पाहारवगरोरेखे तोस्रू च्चदि

सुरीरे कि सम्मामिच्छादिठिसखेज्ज० कम्मज्जमिगग्लमणुस्साहारगसरीरे ? गोयमा ! सम्मादिठिपज्जत्तसखेज्ज
वासाउयकम्मज्जमिगग्लमणुस्साहारगसरीरे णो मिच्छादिठिपज्जत्तसखेज्ज० गल्लमणुस्साहारग
सुरीरे नो सम्मामिच्छादिठिस० कम्म० गल्लमणुस्साहारगसरीरे । जादि सम्मादिठिपज्जत्तसखेज्ज० कम्मज्ज
मिगग्लमणुस्साहारगसरीरे कि सजतसम्मादिठिपज्जत्तस० कम्मगल्लमणुस्साहारगसरीरे श्यसजयसम्म
दिठिपज्जत्तस० कम्मगल्लमणुस्साहारगसरीरे सजयासजयसम्मादिठिपज्जत्तस० कम्मगल्लमणुस्साहारग

[illegible]

वेळ जाव सरोरे नी मिष्कादिडो पळतसंखिल्ल जाव सरोरे नी सव्यामिष्कादिडो पळत संखिल्ल जाव सरोरे । हेमोवम सम्यग्दृष्टिने यावतू पा
 णारकयरीर हवे पिब मिष्कादृष्टिने यावतू पाडारक न्हो सम्यगिमिष्कादृष्टिने पिब यावतू पाडारक न्हो । अइ सव्यादिडो पळत संखिल्ल जाव स
 रोरे तइ बि संकय सव्यादिडो पळत संखिल्ल जाव सरोरे पसकव सव्यादिडो पळत संखिल्ल जाव सरोरे । जो हेमगवन् सम्यग्दृष्टिने यावतू पाडारकयरीरवे नीळ सुबत सम्यग्दृष्टिने यावतू पाडारकयरीरवे के पसकवत सम्यग्दृष्टिने यावतू पाडार
 रनयरीरवे के सवतासंबत सम्यग्दृष्टिने यावतू पाडारकयरीरवे । मोयमा सजयसव्यादिडो पळत संखिल्ल जाव सरोरे नी पसकय सव्यादिडो जाव

मत्तसि ० प्रमाद्विशेष मोक्षनीपादि कर्मोदपप्रकाशः संजलनवपायनिद्राद्यन्यतमप्रमादयोगतः संभवयोगीषु सीदति स्म प्रमत्ताः (पूर्ववत्सर्वसंरिक्त प्रत्ययः) तेन प्रायो मन्त्रवर्गसिन्धुः तर्पां क्षुब्धमुपयोगसत्त्वान्, तद्विपरीता अप्रमत्ता स्तत्र प्रायो प्रकृतकपपारहारविशिष्टदुष्कृत्यदासं दक्षिणकप्रति

सरीरे ? गीयमा । सजतसम्मदिठिपज्जसखेज्ज ० कम्मगप्पमणुस्सस्य्याहारगसरीरे नो अजतसम्मदिठिप
ज्जसखेज्ज ० कम्म ० गप्पमणुस्सस्य्याहारगसरीरे णो सजयासजयसम्मदिठिपज्जसखेज्जयासाउयकम्मज्जुमि
गप्पमणुस्सस्य्याहारगसरीरे । जदि सजतसम्मदिठिपज्जसखेज्जयासाउयकम्मज्जुमिगप्पवक्कतियमणुस्सस्य्याहा
रगसरीरे किं पमतसजयसम्मदिठिपज्जसखेज्ज ० कम्मज्जुमिगप्पमणुस्सस्य्याहारगसरीरे अ्यपमत्तसजयसम्म ०

लिकमनुव्याहारकसरीरे ? गीतम । संयतसम्मदुट्ठिपर्याप्तसपयवर्णोयुः कम्मपूतिसिक्खगमप्युत्तारोक्तकमनुव्याहारकसरीरे नो असंयतसम्म ० पया
प्रसवेयेयवर्णोयुः कम्मज्जुमिगर्तल्लुत्तारोक्तकमनुव्याहारकसरीरे नो संयतासयत (प्रवृत्ति) यावच्छरीरम् । यदि सयतसम्मदुट्ठिपर्याप्त (प्रवृत्ति)
यावच्छरीरे किं प्रमत्तसयतसम्मदुट्ठिपर्याप्तसपयवर्णोयुः कम्मज्जुमिगर्तल्लुत्तारोक्तकमनुव्याहारकसरीरे मप्रमत्तसयतसम्मदुट्ठिपर्याप्तसयतसम्मदुट्ठिपर्याप्त

सरीरे नो सजयासयत सम्मदिठो आर सरीरे । केनोदम सजत सम्मदुट्ठि जायत् पाहारकखे पिच असयतीने जायत् पाहारक गडो संयतसंयतोने
विच जायत् पाहारक गडो । अर संयत सम्मदिठो स कं य मज्जुसाहारगसरीरे तर किं पमतसंयत सज स मज्जुसाहार पयमतसज
व सज नं अ, य, म, जाडा । जो मयत सम्मदुट्ठिग जायत् यरीरखे तां अ् सयतने जायत् पाहारकसरीरे अप्रमादोसयतने जायत् पाहारक
यरीरखे । गायमा पमतसंयत सम्मदिठो पज्जत वल्लिख छाव सरीरे मा अपमतसयत सम्मदिठो सल्लिख जाय सरीरे । केनोदम प्रमादोसयतने मा
य पाहारकसरीरे पिच अप्रमादोसयतने जायत् पाहारकसरीरे । अर पमतसजत सज सं क न मं जाडा तर किं इतिपय पमतसयत
सज सं कं मं मं पाडा परिउउयत पमतसयत सज सं कं यं मं यडा । जो प्रमादोसयतने जायत् पाहारकसरीरे लोक्क वृद्धि

मवति ॥ ममत्त-सन् उच्छब्द-व्यवगाहेन वस्युत वसतिप्रामोदिपायधिष्ठानं मनस पर्यायं वा द्धानं कोष्ठादियुद्धो वर्ति ॥ १९ ॥ चारुवैक्रियसर्वोपधाद्या प्रत्यय)स्य सस्य प्रादुर्भवति मुखता यत्नाभिवा मामसादीनि अत्र स इत्यप्रमत्तसुयतः, मानसः पर्यायमिति गानसः मनस संयत्तिलः पर्याया वि यया यस्य तन्मात्रसुपर्यायं मनः पर्यायज्ञानमित्यथा, कोष्ठादियुद्धो वर्ति इत्यत्राविच्छब्दात् पदानुसारिणीपरिरयः, तिस्रोहि बुद्धय परमातिशायक

सुजयस० पञ्च० सु० क० ग० आ० णो शृणिहीपक्षपमत्तसजयसम्भ० पञ्चसखेज्ज० कमज्जमिगज्जम
जुस्सआहारग० । आहारगसरीरेण ज्ञते ! किं सति ए पन्नत्ते ? गोयमा । समञ्जउरससठाणसति ए पक्षत्ते
आहारगसरीरस्सण ज्ञते ! केमहालिया सरीरोगाहणा पक्षत्ता ? गोयमा । जहन्नेण वेसूणा रयणी उक्खो
सेण पणिपुखा रयणी । तयगसरीरेण ज्ञते ! कव्वविहे पक्षत्ते ? गोयमा । पव्वविहे पक्षत्ते, तज्झा—एणि
दियतेयगसरीरे जाय पव्विदियतेयगसरीरे । एणिदियतेयगसरीरेण ज्ञते ! कव्वविहे पक्षत्ते ? गोयमा ।

न । किं सस्थित प्रक्षत्तम् ? गौतम । समञ्जउरसस्वानसत्थित प्रक्षत्तम् । आहारगसरीरस्य प्रक्षत्तम् । किं सत्थी सरीरावगाहमा प्रक्षत्ता ?
गौतम । अपव्वम वखोना रविग, छरकपत्त प्रतिपूवो रविग । तैवससरीरे प्रक्षत्तम् । कतिविच प्रक्षत्तम् ? गौतम । पव्वविचं प्रक्षत्तम् तद्यथा-
एणेद्विपत्तैमससरीरे पायत्तप्येन्नियतेजससरीरे । एकान्निपत्तैवससरीरे प्रक्षत्तम् । कतिविचं प्रक्षत्तम् ? गौतम । पव्वविच प्रक्षत्तम् तद्यथा-एणि

चरससठाणसति ए प । ज्ञोतम समञ्जउरसस्य भन्ते वेमहालिया सरीरोगाहणा प । द्विवे वेमगवन् पाणारव
मरोरौ वेमगवन् वेतको माटो पव्वगाहणा कव्वो । गायमा कव्ववेणं देसूवा रयवो वव्वासव पव्विपुव्वा रववो तैयमसरीरेण भन्ते वव्वविचं प । ज्ञोतम
पायत्त वव्वो एवदप्य छरकटे पुरोवाव विचं तैवससरीरेना वेमगवन् वेतवाभेद कव्वमा । मायमा पव्वविचं त । ज्ञोतम पव्वविचं ते वव्वमा ।
पणिदिय तेयगसरीरे जाय पव्विदिय तवगसरीरे । एणेद्विचं तैवससरीरे वावत् पव्विदिय तेजससरीरे । एणिदिय तेयगसरीरेण भन्ते कव्वविचं प० ।

मापन्ना स्त्रीयां सुततोपयोगसज्जताम् । इह किमकल्पिकादयो ज्ञात्र्य नोपजीयन्ति तेषां सधाकृतपत्न्यात्, येषां गच्छतां विम आहारकशरीरं कुर्वन्ति सपि तदानीं सङ्गम्युपजीवनेनोत्सुक्यजावतः । प्रमादवतो मोक्षपिब प्रमादवत आत्माप्रदियागामोदरिक्शरीरं सर्वात्मभाषसदृशेन व्याकुली प्राणान् आहारकशरीरबाह्यैर्बुद्धाबस्थाम ततो यद्यपि सप्यत्रागे क्षिपटकास मनाज यिदुद्दिभायतः कर्मग्रान्थिकै रप्रमत्तोपवस्यत तयापि स सङ्गम्युपजीवन्त प्रमत्तएव प्रमत्तस्य नो प्रमत्तसंयतस्य इत्यादिना प्रतिपचः कृतः ॥ इदुपति ॥ अहुरामर्षीपप्यादितत्त्व प्राप्त अतिमास स्त द्विपरीतो रिहिप्रास अङ्गुय प्राप्नोति प्रथमतो विक्षिप्तमुत्तरोत्तरमूर्ध्वप्रतिपादकं युतमवगाहमानः युतसामप्यत सौम्रतश्चतश्चतुर्भुजायमा म

पञ्ज० सखे० कम्म० गप्प० मणुस्सत्थाहारगसरीरे ? गोयमा ! पमत्तस० सम्म० प० स० क० गप्प० मण० नो अ्यपमत्तसजयसम्मदिठिपञ्जत्तसखेज्ज० कम्मन्नुमिगप्प० मणुस्सत्थाहारगसरीरे । जड पमत्तस० सम्मदि० पञ्जत्तसखेज्ज० कम्म० गप्प० मणुस्सत्थाहार० किं इहीपत्तपमत्तसजयसम्म० पञ्जत्तसखेज्ज० कम्म० गप्प० मणुस्सत्थाहा० अ्यणिहीपत्तपमत्तस० सम्मदिठिपञ्जत्तसखे० कम्म० गप्प० मणु० ? गोयमा ! इहीपत्तपमत्त

कम्मन्नुमिपत्तं कुत्तान्ति कम्ममुप्याहारकशरीरं ? गौतम । प्रमत्तसजयसत्सङ्गिपयोत्तसजयवपाव कम्ममिगमंयुत्तफान्ति कम्मनुप्याहारकशरीरं नो अप्रमत्तसजयवत्तस्य (प्रवृत्ति) यावच्छरीरं । यदि प्रमत्तसजयवत्तस० प० स० क० प० म० आहारकशरीरं किमदिप्राप्तप्रमत्तसजयत (प्रवृत्ति) यावच्छरीरं ? गौतम । अट्टिमासप्रमत्तसजयत (प्रवृत्त) यावच्छरीरं नो प्यनदिप्राप्तप्रमत्तसजयत (प्रवृत्ति) यावच्छरीरं । आहारकशरीरं जव

एत प्रमादार्थवतने यावत् आहारकशरीरेण नै चक्षदि प्राप्त प्रमादोसंयतने यावत् आहारकशरीरेण । गोयमा इट्टिपत्त पमत्तसजयत सजय स अ० सरीरे । आहा नो पविच्छिपत्तसंयत सजय सं ग म० पाजा । तेनोतम अविप्राप्त प्रमादोसंयतने यावत् आहारकशरीरेणै पिब चक्षदिप्राप्त रवमरोरेणैवत् आहारकशरीरं वही । आहारकशरीरेण भते किं सट्टिण प० । इति आहारकशरीरं ईसमन्तम् किंचे पञ्चाने अस्तिगच्छे । गोयमा सम

प्राप्ता प्रवर्तार्थं यवचूडा तदिह सत्यादादिपदत्रयमक्षपाय गुरुसमपि द्वादशानां सप्तप्रवचनं सति सूत्रयति तथा चारुण्यं वेदिक्यं च सर्वोपवीयङ्गा
वद्य चारुण्यं वेदिक्यं च सर्वोपवीयङ्गा वद्य चारुण्यं वेदिक्यं च सर्वोपवीयङ्गा वद्य चारुण्यं वेदिक्यं च सर्वोपवीयङ्गा वद्य चारुण्यं वेदिक्यं च सर्वोपवीयङ्गा
मुनीनां विद्यते ततो विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या चरुण्यं विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या चरुण्यं विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या चरुण्यं विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या
यत्तर्थादतिशायिष्वरुण्यं चारुण्यं चाम्यथानुपपत्त्या चरुण्यं विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या चरुण्यं विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या चरुण्यं विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या
चारुण्यं विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या चरुण्यं विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या चरुण्यं विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या चरुण्यं विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या चरुण्यं विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या
सम्पत्तिगत्या स्तो विद्याचारुण्यं, चरुण्यं विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या चरुण्यं विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या चरुण्यं विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या चरुण्यं विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या
सात्र रविचरानपि निमीलित्य गच्छति विद्याचारुण्यं चरुण्यं विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या चरुण्यं विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या चरुण्यं विद्येयं चाम्यथानुपपत्त्या
नोत्पातेन नन्द्योद्यमायाति द्वितीयं स्वत्वात्, यदि पुनर्नन्द्योद्यमायाति द्वितीयं स्वत्वात्, यदि पुनर्नन्द्योद्यमायाति द्वितीयं स्वत्वात्, यदि पुनर्नन्द्योद्यमायाति
प्रयत्नेनोत्पातेन नन्द्योद्यमायाति द्वितीयं स्वत्वात्, यदि पुनर्नन्द्योद्यमायाति द्वितीयं स्वत्वात्, यदि पुनर्नन्द्योद्यमायाति द्वितीयं स्वत्वात्, यदि पुनर्नन्द्योद्यमायाति
वतः प्रमादसम्भवा चारित्रातिशयनिमित्तना साध्यः परिधीयते ततः प्रतिनिधित्वेन द्वादशानां सप्तप्रवचनं सति सूत्रयति तथा चारुण्यं वेदिक्यं च सर्वोपवीयङ्गा

લિયસરીરે પ્રેદો પ્રાણિત્ત તહા પ્રાણિયહો । દેવાણ જહા વેહિયસરીરે પ્રેદો પ્રાણિત્ત તહા પ્રાણિયહો જાય

चितव्य । दशानां यथा वेदिययरीरे नदी प्रचितस्तथा प्रचितव्यो पावसवर्षासिद्धगदेव इति । तेजसधारीरे नदस्त । किं संस्थित प्रचक्षम् ?

[illegible]

याः प्रवचने प्रतिपाद्यन्ते सद्यथा-कोष्ठमुद्विष्यान्नुसारिबुद्धिबोद्धुद्विष्य, तत्र कोष्ठस्य चास्य या बुद्धि राचार्यमुखा द्विनिगती सदवस्थानी च सू-
त्रार्थो चारयन्ति न चिन्तयि तयोः कासात्तरेण न सति सा कोष्ठबुद्धिः या पुनरेकमपि सूत्रपदमवधाय शेषमयुक्तमपि सदवस्थस्य युक्तमयगाए
ते सा पदानुसारिणी या पुनरेकमर्थपदं तथाविधमनुसृत्य शेषमयुक्तमपि यथावस्थित प्रमूतमयमयगाइते सा योजयुद्धि, सा च सर्वोत्तमप्रकाशे

पञ्चविधे पश्यन्ते, तजहा-पृथविकाशयएगिदियतयगसरीरे जाय वणस्सइकाइयएगिदियतेयगसरीरे । एव
जहा उराळियसरीस्स जेने जणिने तथा तेयगस्सचि जाय खउरिदियाण । पच्चिटियतेयगसरीरेण जते !
कतिविधे पश्यन्ते ? गोयमा ! खउविहे पन्तसे, तजहा-जेरइयतयगसरीरे जाव देयतेयगसरीरे । जेरइ
याण दुगतो जेवो जणिणयसो जहा खउखियसरीरे । पच्चिदियतिरिस्सजोणियाण मणस्साणय जहा न्हरा

भीष्मापिबेबन्धियतैजससरीरे यावद्वनरपविष्ठापिबेबन्धियतैजससरीरे । एव ययोदारिकगरीरस्य जेवो प्रणितस्तथा तेजसस्यापि यायएतु
रिन्धियाणाम् । पंचेद्वियतेजससरीरे नवन्त । कतिविधं प्रकृतम् ? गौतम । चतुर्थिधं प्रकृतम् तद्यथा-नैरयिकतेजसगरीरे यावद्वन्तैजससरी
र । नैरयिकाका द्विको जेवो प्रकृतयो यथा वैजियगरीर । पंचेद्वियतिययोनिजाना मनुष्याणा च यथौदारिकगरीरे जेव सत्त्वस्तथा ज

पंचेद्विज तेजसयरीरजा जेमयवन् केतवामदे कइया । चायमा पंचविहा त । जेभौतम पंचिमेद कइया । उठगोकारस जाव चण्णारकाइयगरीरे एव च
जा चारविजगरीरस्य मडा मविषा तथा तजगसरीरस्य वि माविषया । ते पञ्चिबोकाय तेजसगरीर जावत् पन्मत्तोकाय पंचेद्विय तेजसगरीर इम स
च विजम पंचे चोदाविजगरीरजो भत्तव्यता कइो तिमइोय तेजसगरीरजो कइवो । जाव चौरिदियाव पचाटय तेयगसरीरे च भते कइविहे प । या
य चौरिदियमाकनी पंचेद्विय तजसयरीरजा जेमयवन् केतवामदे कइया । चायमा चठविहा त । जेभौतम चारमेद कइया । जेरइय तेजससरीरे जाव
देवतेजससरीर जेरइया च दुगच भेवो माविबभो । नारको तेजसयरीर जावत् दयता तेजसयरीर नारकोन काममेद विहा । च । चठविजसरीरे

वरकसमस्या जपाविष्णुादिपारकामुच्यते । अथाविष्णुादपत्तमो नीसुजाठरविर्देवि ॥ १ ॥ एतुध्याएकमठ कृपगवरमिष्ठतठेपाक्रिनियतो । विद्वेष
 मविरुद्धर मिष्टतठेपादतदर्थ ॥ २ ॥ पत्तमठपठनवर्त्त विद्वेषध्याएकमठद्वय ॥ तद्वत्तध्याएकतठ इदकपाचारकाएव ॥ ३ ॥ पत्तमेकमाबुसोत्तर भग
 सुनद्विरुद्धरतुविद्वेष ॥ एद्वत्तठेपादतदर्थ ॥ ४ ॥ पत्तमेकमठद्वयव विद्वत्तध्याएकतठद्वय ॥ एद्वत्तठेपादतदर्थ ॥ ५ ॥ तया सुवविद्वत्तमठद्वयव यस्या सुसुवर्त्तयपः विमुक्त प्रवर्त्तित यस्य मूत्र विट् सेप्ता शरीरमसोबारी गापशमसमर्धो जवर्त्तित सुव सुवर्त्तयव ,
 आदिशशामर्धोपध्यादिसधियपरिद्वय यताव सिद्धी रममस्तसन् प्राप्य पद्यामममरी जवर्त्तित सेनेवेष्ट प्रयोक्तव्य तत उक्त इद्विष्ट पमहापमस्तस
 वद्वत्तयादि ॥ आद्व मनुष्यस्याहारशरीरमित्युक्ते सामर्थ्यो दमनुष्यस्य माहारकशरीरमित्यवसीयते ततः कस्मा दुष्यते भो यमबुक्त्वाहारगसरीरे इ
 त्यादि ॥ निरपचकत्वा दुष्यते इष्टनिविधा विनेया कदाप्य उद्विष्टतया मध्यममुद्वेगं तत्रये उद्विष्टतया मध्यममुद्वेगो या ये पुनर

द्याप्यत्युत्पद्यतात् न यथोक्तसामर्थ्यावपममुक्तसा स्ते प्रपञ्चितमेवावगन्तुमीडात नाम्नाया तत क्ताया मनुग्रहाय सामर्थ्यलध्यस्यापि विपक्षमिपेय
 त्यान्निधान महीयासोहि परमकठकापरितत्वाविशेषेव सर्वेया मनुग्रहाय प्रवर्त्तमेत ततो न कथिद्वेपः ॥ अद्वकश देसुवा रयशी इति ॥ आहारक
 शरीरस्य जप्यतोवगादना देशोना किञ्चिदूना रवि ईसाः तथाविधमयज्जायप्रारम्भसमयेपि तस्या यतावस्याएव जायात तदेव मनुष्याहार
 कशरीरस्य विपक्षित्यनावगादनामानानि सम्प्रति तेवसस्य ताम्बाजिपित्मुराद्व तेयगसरीरेव जत । इत्यादि ॥ इष्ट तेकसशरीरं सुवर्त्तयामवर्त्तय ज
 धति ततो यथा एकद्विष्टिबुधतुरिन्ध्रियगति औदारिक शरीरजदोपि वक्तव्य पथन्दिन्यतेकसशरीराविष्णुाया चतुर्विधपथेद्विद्यतेकसशरीर नेरयिक
 तियतमनुष्यदेवतदात्, तत्र नेरयिकतेकसशरीराविष्णुाया यथा प्राक् वैक्रियशरीरे पर्याप्तापयाप्तविषयतया द्विगत जैद उक्तः तथात्रापि वक्तव्यः
 सर्वेयं यथनेरयपथेद्विद्यतेयगसरीरे किं रयपप्यतामुद्विनेरयपथेद्विद्यतेयगसरीरे किं रयपप्यतामुद्विनेरयपथेद्विद्यतेयगसरीरे ?

स्वातेन मामुपोसरे पयस गच्छति द्वितीयेन नर्दधिरं प्रतिनिवसमान स्वेवेनोत्पातेन स्वस्थानमायातीति, तथा सयय ऊर्ध्वगच्छन् प्रथमेनोत्पातेन धनं गच्छति द्वितीयोत्पातेन पद्मज्वलप्रति निवर्तमानस्वेवेनोत्पातम स्वस्थानमायातीति विद्याधारको विद्यावशतो नर्वात विद्याय परिशीर्यमाना/ स्फुटास्तुतरीयजायते यतः प्रतिनिवर्तमानस्य श्रुतपतिश्चयसम्पदा द्देनोत्पातेन स्वस्थानमभिममिति' उक्तञ्च सप्तम्य

सद्वृत्तिसिद्धगदेवसि। तेयगसरीरेण जते ! किं सठिण पयस्ते ? गोयमा । नाणासठाणसठिण पयस्ते । एगि विपयेयगसरीरेण जते ! किं सठिण पयस्ते ? गोयमा । नाणासठिण पयस्ते । पुठविकाहयएगिदियेतेयगसरीरेण जते ! किं सठिण पयस्ते ? गोयमा ! मसूराचदसठाणसठिण पयस्ते । एव उराडियसठाणाणसारेण नाणिमसु जाव घउरिदियाण । णेरइएण जते ! तेयगसरीरे किं सठाणसठिण पयस्ते ? गोयमा । जहा

नोतम । मानासस्थानसंस्थित मद्यसम् । एकान्द्रियतैत्रससरीरे जदव । किं संस्थितं म० ? गोयम । मानासंस्थानसंस्थित म० । पृथिवीकापि केकेन्द्रियतैत्रससरीरे जदव । किं संस्थितं म० ? नोतम । मसूरचन्द्रसस्थानसंस्थित मद्यसम् । एयमोदारियसंस्थानानुसारेण त्रपितव्य या वसुतिरिन्द्रियाणाम् । नैरायिक जदव । तैत्रससरीरे किं संस्थानसंस्थित म० ? गोयम । यथा यैत्रियसरीरे । पपन्द्रियतिययोत्तिकाना ममु

रेव भते किं सठिण प । द्विय तैत्रससरीरेणा हेमयवन् स्वा संस्थानसद्वो । गोयमा पावासठावसठिण । हेमोतम मानापाकारने संस्थाने संस्थितव । ए निद्रिय तैत्रससरीरेव भते किं सठिण पयस्ते । एकैन्द्रियना जमयवन् तैत्रससरीरे दिचे संस्थाने संस्थित । मोयमा पावासठावसठिण प । हेमोतम ना मायकारणा संस्थान संस्थितव । पुठवोकारय एगिदिय तयगसरीरेव भते किं सठिण प । पृथिवीकाय एकैन्द्रियमो हेमयवन् तैत्रससरीरे किं संस्थाने संस्थितव । मोयमा मसरवदसठाव सठिण एव मोराणियसंस्थावावसारेव मा जाव चउरिदियाणवि । हेमोतम मसरमोदाव ययवा पदचन्द्राकार संस्थाने संस्थितव । एव घव पठिणोपरे योदावियमोरेणा वसमानोपरे जाविना यावन् मोद्विद्रियवज्जे । केरयाव भते तैत्रससरीरेव किं सठिण प० ।

परलसमत्या अंपाविज्जादिचारकामुचठे । अथाशियाइयमुभो नीसकाउरविक्करवि ॥ १ ॥ एगुप्पाएकनठ सुयमवरनिठेतठेपठिमियली । विइएण
 नदिससर मिहंतउएइतइयं ॥ २ ॥ पठमखंयळगवळं विइएप्पाएखंमंदखएइ । तइसप्पाएकतठे इदकपाचारकाएइ ॥ ३ ॥ पठमेवमाइसोसर मग
 सुमदिससरतुविइएण । एइतठेतइएयं कइचइयवदखोइइयं ॥ ४ ॥ पठमेखंमंदखवळं विइएप्पाएकपळमवळं । एइइइतइएण जोविज्जाचारकोइोइ
 ॥ ५ ॥ तथा सुवविदुमूअदिकभीपय यस्य सुसुर्वोपयः किमुळ जवति यस्य मूय विट् सोसा शरीरमलोवारी गोपशमसमर्थो जयति सच सुर्वोपय-
 चादिअदादामर्पोय्यादिसाधियपरिणइ यताय विट्ठी रामसत्सन् प्राप्य पद्यात्मप्रज्ञो जवति तमेवइ प्रयोजनं तत उच्च इइदि पमहापमहस
 नयइत्यादि ॥ काइ मनुज्यस्याशारशरीरमित्युक्ते सामर्थ्यो दममुज्यस्य नाशारकशरीरमित्ययसोवते ततः कस्मा दुप्यत मो कमलुस्साशारगसरिरे इ
 त्यादि ॥ निरययत्वा दुब्धत इइअियिपा विनेया साधया उहुटितज्ञा मध्यममुदुयः प्रपंपितज्ञा तत्रये उहुटितज्ञा मध्यममुदुयो या ये पुनर

याप्युपयत्वात् न यथोक्तसामर्थ्यावगममुक्तासा स्ते प्रपचितमवावगन्तुभीज्ञात नास्यथा तत क्षया मनुग्रहाय सामध्यलप्यस्यापि विपचनियेय
 स्यान्निषणं महीपांसोदि परमकठकापरीतत्वाविशेषे च सर्वया मनुग्रहाय प्रवर्तन्त ततो न कथिदोयः ॥ अइअख देसुका रयको इति ॥ आशारक
 शरीरस्य अपत्यतोवगाइना देओभा सिंविदूना रवि ईसाः तयोविधप्रयज्जभायमाइरमसमयेपि तस्या यतावत्याएव जावात् तदेव मुक्तास्याशार
 वति ततो यथा एकद्विचिचतुरिन्द्रियगति ओदारिखं शरीरजदोपि वळ्ळ्य पधन्दिग्रतेकसशरीराविक्ताया वतुविधपधेदियेतैकसशरीर नैरयिक
 तियसममुप्यदवतदात् तत्र नैरयिकतेकसशरीराविक्ताया यथा माक वेकिपशरीरे पर्याप्तापयासविपयतया द्विगत जंद उक्काः तयाआपि वळ्ळ्यः
 सुर्व-मइनेरपपपिन्दियतेयगशरीरे किं रयस्यभापुटविनेरइयपचिंदियतेयगशरीरे धाव किं अइयपमाए पुटविनेरइयपचिंदियतेयगशरीरे ?

मोयमा । रपबप्यनापुढविनेरहशपाचदियतेयगसरीरदि जाव सहेसतमापुढविनेरहशपाचदियतेयगसरीरदि । अह रयबप्यनापुढविनेरहशपाचदियतेयगसरीरदि
 यतेयगसरीरे किं पज्जहपरपबप्यनेत्यादि ॥ पबेद्वियतिर्यगुयोनिष्ठाता मनुयाया च यथा प्रागोदारिकक्षरीरजद सक्त सायात्रापि वक्तव्यः सुचेव
 तितिरिक्तबोखियर्यचिदियतयगसरीररुं अहविह पक्ततै इत्यादि ॥ देवाना यथा वैष्णयक्षरीरजद सक्त साया प्राणितव्यः सुचेय अह दवपयचिदिय
 तयगसरीरे किं प्रवववासिदेवपचिदियतेयगक्षरीरे इत्यादि ॥ याव त्सर्वोपासिदेवमन्त्रं सक्तो प्रेवः सम्प्रति संस्थानप्रतिपादनाथमाह-तयग
 सरीररुं भंत । किं सठिय पक्तते इत्यादि ॥ सुभनं इह जीवमवेष्टानुरोपितवध क्षरीरं सतो यदव तस्या २ योमावोदारिकक्षरीरानुरोपेन वैकिय
 रानुरोपन च जीवमवेष्टाना सस्थानं तदेव तैवसक्षरीरस्यापि इति प्रायुक्तमेकाद्विचिचतुरिन्द्रियतियैकपबेद्वियममुपगतमोदगारकसस्थान ने
 ॥ पबेद्वियसुखानमतिविष्टमिति नतं सुस्थानम् अनुना अवगाहनाममाह जीवसस्य भंत । इत्यादि ॥ जीवस्य नेरपिक्तत्यादिविशेषणा

वेउह्यसरीरे । पचिदियतिरिक्कजोणियाण मणुस्साणय जहा एतसिच्चेव उराळियत्ति । देवाण जते ! किं सठिए तेयगसरीरे पणहे ? गोयमा ! जहा वेउखियस्स जाव झुणुसुरोयवाइयत्ति । जीअस्सण जते !

प्याङ्गं च मपीतया वैबीदारिक इति । दधाना नदन्त । किं सस्मित तेजसश्चरिरं प्र० ? गीतम् । यथा वैलिपस्य यावदमुसरोपपातिन्न इति ।
जीवस्य नदन्त । भारकान्तिक्कसमुत्पातेन समवहतस्य तैजसश्चरिरस्य किं मङ्गली शरीरावगाहना प्र० ? गीतम् । शरीरप्रमाथमाश्रा विष्णुस्य

[illegible]

गोपमा । रयवप्यनापद्विनेरहयपाचदियतेयगसरीरेवि जाव अहेसतमापुठविनेरहयपाचिदियतेयगसरीरेयि । जह रयवप्यनापुठविनेरहयपाचिदि
 यतेयगसरीरे किं पञ्चद्वयपयवप्यनेत्यादि ० पञ्चद्वियतियग्योत्रिजाना भनय्याका य यथा प्रागीदारिकशरीरजद उक्त स्यात्रापि वक्तव्यः, सर्वेय
 विरिस्त्राबाहियपाचदियतयगसरीरेरु अहविह पयते इत्यादि ० दयाभा यथा वैक्यशरीरजद उक्त स्यात्रा प्रावितव्यः, सर्वेय जह देवपचिदिय
 तेयगसरीरे किं पञ्चद्वयपाचिदियतेयगसरीरे इत्यादि ० याव रयवार्धसिदुदेवमूत्र उक्तो जेदः सम्प्रति सस्थानप्रतिपादनायमाए-तयग
 सरीरेरु मत । किं सठिए पयते इत्यादि ० सुगम इह जीवप्रवस्थानुरोचिष्ठेयस शरीरं ततो पदेव तस्या २ योनावीदार्पशरीरानुराधेन वैक्य
 शरीरानुरोचन य जीवप्रदेयाना सख्यान् तदेव तेजसशरीरस्यापि इति प्रामुक्तमेकद्विजिह्वतुन्द्रियार्थेयसपञ्चद्वियमनूप्यगतमोदारिकसंस्थानं मे
 रयववेपु वैक्यसख्याभामतिदिष्टमिति नत सस्थानम् अपुना अवगाहनाभाममाह जीवस्सच भते । इत्यादि ० जीवस्य मेरयिक्त्वादिविज्ञेयणा

धेउध्वियसरीरे । पचिदियतिरिक्कजोणियाण मणस्साणय जहा एतेसिचैव उरालियसि । देवाण भते । कि
 सठिए तेयगसरीरे पयस्ये ? गोयमा ! जहा वेउध्वियस्स जाव धुणुध्वरोयवाइयत्ति । जीवस्सण भते !

प्याकां च पचेतपो पैवीदारिक्क इति । दयाभा प्रहस्य । किं सस्थित तेजसशरीरं प्र० ? गीतम । यथा वैक्यस्य यावदभुत्तरीपपासिअ इति ।
 जीवस्य प्रहस्य । मारकात्तिकसमुद्गातेन समवहवस्य तेजसशरीरस्य किं सदती क्षुरीरावगाहना प्र० ? गीतम । शरीरपमाणमात्रा विफस्य
 मारुदे, जेपमवन् तेजसशरीरे विसे संस्थाने संक्षितवै । गोयमा जहा वैक्यस्यशरीरे र्वाचिदिय तिरिक्कजाहिया मनुष्याचं जहा एतेसिचैव उरालिय ,
 ज्योतय दिग्गु वैक्यस्यशरीरेणा कक्षा तिम जाहिवो पचेद्विह वियेवकानिगाने मनुष्यमे विम चीवारिचयशरीरने पाठकक्षा पूर्वतिम सचको । खेवाच भते
 तजसशरीरे किं सठिए ० । खेवताने जेभयवन् तेजसशरीरे किं संस्थाने संक्षितवै । गोयमा जहा वैक्यस्य जाव धुणुध्वरोयवाइयत्ति । जेभोतम नि
 म वैक्यस्यशरीरेने चर्दी वैकक्षा तिम जाहिवो वावन् चर्वाचिदियसं । जोवस्य भते मारुचतियसमुद्गाएच समवहवस्य तेजसशरीरेरु कसजाहियाच

मेतायतप्रमाणाति चे दुष्यते इह द्वीन्द्रिया एकेन्द्रियेष्ट्युरप्यार्त एकेन्द्रियाय सकललोकाव्यापित एतौ मदा तिर्यग्लोकोत्थतो द्वीन्द्रिय ऊच्यते
 कान्ते अपासोक्तान्ते वा एकेन्द्रियतया समुत्पद्यते तदा प्रवर्तते तस्य मारणातिबन्धमुत्पातसमवष्टस्य यथोक्तप्रमाणा तेषस्यरीरावगाहना ति
 र्यग्लोकावष्टस्य न्व प्रायस्तेषा तिर्यग्लोकावस्थापनमिति कृत मग्यथा अप्रयोसोकेकदमे प्यथोलीकवधानादीं ऊच्यतेकेकदेशपि परवृत्तवधानादौ द्वीन्द्र
 यः समवर्ति इति तदपेक्षया तिरिकापि तेषस्यरीरावगाहना वृष्टव्या, एवं विवस्तुरिन्द्रियसूत्राणि प्रावर्तये नैरयिकसूत्र आयामेन नपम्यतो
 यत्सातिरेकं योवनसङ्गमुक्त तदेव परिप्रावर्तये इह बलयासुसादय खत्वारः पाठासकसङ्गा लघयोवनावगाह्योवनसङ्गसङ्गाहस्याठिकरिका

द्वयेण आयामेन जहन्तेण अगुलस्स अ्यसखेज्जज्ञाग उक्कोसेण तिरियखोगाहं लोगतो एव जाय चउरि
 दियस्स । नेरइयस्सण जते ! मारणातियसमुग्वाएण समोहयस्स तेयासरीरस्स केमहाणिया सरीरेगाह
 णा पण्णा १ गीयमा ! सरीरप्यमाणमेव विस्सज्जवाहसेण आयामेण जहन्तेण सातिरेग जीयणसहस्स

रणातिबन्धमुद्गातेन समवष्टस्य तेषः शरीरस्य हि सदती शरीरावगाहना २० ? गौतम । शरीरप्रमाणाभावा विषमवाहस्याभ्या, आयामेन
 जपम्यतोमहार्थयेपान्न उत्कर्षेतास्तिर्यग्लोकातिर्यग्लोकात् । एव यावस्तुरिन्द्रियस्य । नैरयिकस्य सङ्गः । मारणातिबन्धमुद्गातन सम
 वष्टस्य तेषस्यरीरस्य हि सदती शरीरावगाहना प्रपप्ता ? गौतम । शरीरप्रमाणाभावा विषमवाहस्याभ्याम् । आयामेन जपम्यत' सातिरेव

वाहना बहो इम चौरिद्विचकते जीविना । नेरवष्टस्य मते मारणातिबन्धमुद्गाएव समोवष्टस्य तेयासरीरस्य केम । मारको हेमगबन् मारणातिव
 समुद्गात समोपाने तेनबन्तो वतलो पनगाहना बहो । गाहना शरीरप्यमाणमेणा विस्सज्ज वाहसेच आयामेन जहन्तेण आयामेन सङ्गः ७
 पदे जान पडेवतमापुठवो तिरिय सर्वभूरमबेसमंइ वठल जाव पडुयवने वठलरवोवा । हेभोतस शरीरप्रमाणा मानये विस्सारपणे जाहयने सावपणे

वसन्ते न क्षीया क्षतो यदा मूर्खो मादरीया एबोन्निप्रो ऽधोसोकागते मूर्खतया यादरसयावोत्पसु मिच्छति छटुसोकागते वा
 वसन्तः मूर्खो मादरीया अधोसोकागते मूर्खतया यादरतयावोत्पस्यत तदा तस्य भारणान्तिक्कमुमुहातेन समवदतस्य यथोक्तप्रमाणा लेखस
 क्षरीरावगाहमा प्रवति, एतन् पयिच्छतेवोवायुवत्तरपतिमुनास्यपि प्रावितानि दृष्टव्यानि तथाहि-मूर्खमपिचयीकायिकऽधोसाके छटुसाक वा वहे
 मानो यदा मूर्खमपिचयीकायिकादितया यादरवायुकायिकतया वा छटुसाके वा समुपपत्तिमिच्छति तदा प्रवति तस्य भारणान्तिक्कस
 मुमुहातेन समवदतस्योत्कपतो सोकाकात् सोकागत् याव तेवसक्षरीरावगाहमा एवमप्यापिकादिद्वयं प्राप्य । द्वीन्त्रियक्षेत्रे व्यापामेन अपस्यतो
 गुसासर्व्येयथाप्रमाको यदा अपयोसोहीन्द्रियोनुकासस्येयवागप्रमाखोवारिचक्षरीरः स्वप्रत्यासुक्तप्रदेक्षे यथान्द्रियादितयोत्पद्यत तदा वसुया, वा
 यया यस्मिन् क्षरीरस्थितं सन् भारणान्तिक्कमुमुहात् करोति तस्मात् क्षरीरात् भारणान्तिक्कसमुमुहात्तद्वया द्विचि विनिगततेजसक्षरीरस्यायामयि
 कस्तविसारि रवगाहना चिन्त्यत न तत् क्षरीरस्थितस्य अन्यथा प्रवत्तपत्यादि यज्जपयतो गुसासत्ययजागत्य वक्ष्यते तादृश्यात् प्रवत्तपत्यादि
 क्षरीराया वसादिदृक्ताप्रमाकात् ततो मृदाकायोपि द्वीन्त्रियो यदा स्वप्रत्यासुक्त देक्षे एवेन्द्रियतयोत्पद्यते तदाप्यमुतासुख्ययजागप्रमाया वे
 दितव्या उत्कपत स्थितयोवा सोकागत् किमुच्य भवति तियमोकावचोसोकात् छटुसोकाको वा यावता प्रवति तावत्प्रमाणा पूत्यर्थ, अथ

यमा ! एवं चेव जात्र पुठवीश्याउतेउथाउयणस्सडुकाहुयस्स । येद्वदियस्सण जते ! भारणतियसमुग्धाणुण
 समोहयस्स तेयासरीरस्स केमहालिया सरीरोगाहणा पयासा ? गोयमा । सरीरप्यमाणमिन्ता विरुक्कथा

इतस्य ठेवसक्षरीरस्य किं मृदवी क्षरीरावगाहना प्र० ? गीतम् ! एवं चेव यावत्पुपिच्छसेत्रोवायुवत्तरपतिक्कायिकस्य । द्वीन्त्रियस्य प्रदत्त । सा
 दमा क्षरीरजमाचमेना विच्छिन्ना वाहसेच पादमेव चरयेच संनुक्कस पचयेचभाग स तित्थिचामायेत पचं चान् चोरित्थिच । केनोतम गरीर
 मा प्रमाचमाचो विच्छारपचे जाडपचे क्षामपचे लघुच पंगुचतो पचंक्ष्मातभीमाग वरज्जट तिरयेचोच सचपचतेने पांङ्कचनमसिदि लपचे एततो पच

[illegible][illegible]

उक्तोत्तेषां स्थहे जाय स्थहे सप्तमापुढवी तिरियं जाय सयंनरमणे समुद्धे । उहु जाव पंरुगवणे पुरकरणीनु
 पयिदियतिरिस्सजोणियस्सण जते । मारणतियसमुग्धाएण समोहयस्स तथासरीरस्स केमहालिया सरीरोगाह
 णा पयात्ता २ गोयमा । जहा येइदियसरीरस्स । मणस्सस्सण मंते । मारणतियसमुग्धाएण समोहयस्स ते
 यासरीरस्स केमहालिया सरीरोगाहणा पयात्ता २ गोयमा । समयस्सिवात्तं लोगत्ता । स्यसुरकुमारस्सण
 जते । मारणतियसमुग्धाएण समोहयस्स तथासरीरस्स केमहालिया सरीरोगाहणा पन्तत्ता २ गोयमा । स

योक्कतवइअमुत्तपत्तोपोपावदअ सप्तमापुयिगीतियण्यावत्तयसुरमं समुद्धम् । ऊह यावत्पावत्तकवणपुत्तरिस्स । पय्येअपियसियेग्योत्तिक्कस्य
 म्मदम् । मारणात्तिक्कसमुद्गातेन समवत्तस्स तेजससरीरिस्स कि मइती शरीराववाइना ५० २ गोतम् । यया इन्द्रियसरीरिस्स । ममप्यस्य
 म्मदम् । मारणात्तिक्कसमुद्गातेन समवत्तस्स तेजससरीरिस्स कि मइतीशरीराववाइना मयत्ता २ गोतम् । समपयेशाओक्कान्तः । असुरकुमार

अवयपये कीरकपयिक्क वक्कसवायन आमाटे पाताक्ककमने पासेना मारको पाताक्ककवयना कलमाहि मक्कपये कपये तेमाटे मक्कस्योक्कन य
 ववाइना इये वरत्त इठे घातमोक्की कपये तिरिक्केओके जा अईमूरमय समइमहि कपये कंवा पाटक्ककननो वावमाहि मक्कपये कपये तेमाटे ए
 तवी पववाइना इये किये । वयिदिय तिरिक्ककावियस्सवं भंते मारणतियसमुग्धाएव समोहयस्स तथासरीरिस्स केम० । पयेओ तिरियेवयानिकने हेमग
 वत्तस्स ते मारिस्स केम० । हेमोतम् यिम वेइओ तेजसजो केतसोमीटी पववाइना कइो । मायमा कइा वेइ दिक्कसरीरिस्स मक्कवाय मते मारणात्तियसमुग्धाएव
 वमा सरीरक्कमावमेत्ता कइो । गोयमा कक्काक्कं समवेत्तापोक्कीमत्तो । हेमोतम् वरत्त तेइने तिरिक्केमसुक्क येवमान कोक्कान्तप्रमा । क वा मो
 ना प्रमावमावाये विक्कापिवा पाताक्क किवा मोवाये तिवा कपये तेमाट । असुरकुमारिक्कं भंते मारणतियक्कमगयाएव अमाइक्क तेवाइरीरिक्क केम० ।

नयनपत्मादिको देव कातोवसाः। पृथिव्या अपस्मान परमाते यावत् कुर्वन्ति प्रयोजनबद्धात् गतो भवति तद्यच्च गतं सन् कथमपि स्थायु रूपं
 मूल्या तिमिरान्धमूरमवसमुद्रपाथ्यादयद्विक्रान्तिं यादवा इयत्माग्न्याराश्रित्यपृथिवीपथेयं पृथिवीकायिकतयोत्पद्यते तदा ज्यत्युरवर्षतो ययोऽन्ता
 तथा तेजसघरीरावमाहना समस्तुमारद्वयस्यापि अपत्यतोऽनुसावस्त्रेयवागप्रभावे तेजसघरीरावमाहना कथमिति च दुष्यते-इह सनत्कुमाशादय ए
 कद्विपेयु विवर्त्तन्वियु वा भोत्वद्यते तथाच ब्रह्माध्यात् कितु तियक्पुर्वाद्देयेषु मनुष्येषु वा ततो यदा मन्दरादेषु पुष्करिण्यादिषु वसतावगाव
 कुर्वन्त सप्तवायुः तथा च त्रैलोक्ये प्रत्यावर्त्तते देशे मरस्यतयोत्पद्यते तदाकुसासेत्ययवागप्रभावा इष्टव्या यद्यथा पूर्वसत्यव्यभिचीमनुष्येति य मनुष्येषोप
 नुष्ठा नुपसप्त्य गाढानुरागा विहायत्य परियुज्यते, परिसन्त्य तदवाध्याप्रदेशे स्थापय्य मधिष्य कालं कल्पा तस्याप्य गते पुरुषयतीरा समुत्पद्य
 तावद्वर्गताया कथमिति चे दुष्यते इह सनत्कुमारादिवेवाना मन्मदेव मिथया कथ्युतकस्य यावद्गुणने भवति नच सन्न ब्राह्म्यादियु मरस्यादयः स
 तित तत इह तिमिरान्धमूरमवसमुद्रपाथ्या, तच्च यदा कनाकुमारदेशोऽन्धदेव निष्पन्ना कथ्युतकस्यगतो भवति तत्रच गत'पम् स्थायु रूपं काल कल्पा
 तिमिरान्धमूरमवर्षत यादवा च पातालकलशानां द्वितीय विभाग वायुदकयो कसंस्तरवापसरजभायिनि मरस्यादिसयोत्पद्यत तदा भवति तस्य

रीरप्यमागमिन्ना विस्कनयाहस्रेण स्थायामेण जह्व्येण स्यगुठस्स स्यसखेज्जइनाग उक्खोसेण स्यहे जाव तच्चापु
 स्य भवत्त । मारकाच्चिबधमसुहावेन समवहत्तस तेजवः घरीरस्य चिं मरुती घरीरावगाहमा प्रपत्ता । गीतम । घरीरपमाकमावा विप्रमम

पवरकुमार हेममवन् मारकाच्चिबधमुहात ब्रमाद्याने तेजसघरीरतो ब्रह्मलोमाटो पपमापना कथी । भोजमा घरीरप्यमाच भेत्ताइ विवर्त्तम वाइवेच
 वागामेच ब्रह्मवेच संगु पर्व । हेमोतम घरीरप्यमापमावादे विष्टार भाकपवे सविपवे अस्य नंगुवन्तो पर्वकान्तभीमाय । ककोवेच चदे जाव
 तथाए बुटभीए इठिणे चत्तने तिरियं भाव बर्धमूरमवसुदुरस्य वाहिरिक्क वेरवत्ते वट्टे इयिक्कभारा बुटतो एवं काव यच्चियकुमारा तेजसघरीरप्य या

तिर्यगोवा पयीरुज्जमिह तैत्रसरीरावपाहति ॥ एवं जात्र सुहृस्वारदेववसति ॥ एवं सुमकुमारदेवमर्तन प्रकारीष्य जप्यन्त सत्यवैतथ तैजस्य
 हारीरावगापता तावद्वाप्या वावत्सुहृत्वारदेववसन्नादि च सर्वेषां पयसमाता यान्तदेवस्यापि अपत्यतोहुलासक्येयजागप्रमाका तैत्रससरीरावगा
 इना मत्वाभगाइयो इवा मनुष्ययैशोत्पद्यत मनुष्याश्च मनुष्यहन् एवेति कथमगुलासक्येयजागप्रमाका उच्यते ॥ ए पूर्वेवम्बन्धिनी मनुष्य्यिबमन्त्रे
 न मनुष्यवापमुक्त मानतदेव ॥ कदाप्यवचिह्नात उपलभ्यासक्यस्युतयाविपरीतकमावत्वात् कालपरिशेदित्र्यात् कालगतं रचित्यत्वात् काम
 एत नैतिमत्पाए उक्त च सत्याभाचरितंविषय विविचित्रार्थवर्गागतिः । नस्मिन्कालकामानं यति यत्कदाकाइति ॥१॥ गातरानुरागाविज्ञानस्य मुक्तो

पुत्रवीहोष्ठिर्वि चरिमते तिरिय जात्र सयनुरमणसमूहस्स याहिरिस्सि वडुयते उहुं जाय हृसीप्यन्नारापुठवी ।
 एय जात्र यणियकुमार० । वाणमत्तरजोहिसियसोहम्मसीसाणगा य एयचेव । सणकुमारदेवस्सण जते ! मार
 णतियसमुग्घाएण समोहयस्स तेयासरीरस्स केमहालिया सरीरोगाहणा पयासा २ गीयमा । सरीरप्यमा
 णमिस्ता यिस्सकनयाह्वेण , ध्यायामेण जहन्नेण सुगुलस्स सुससेज्जहन्नाग उक्कोसेण सुहे जाव महापाता

यादस्याप्यां यापामेन अपत्यन्तानुतासस्ययन्तम उत्कन्धेषापोयावज्जतीयसा पृथिव्या यपक्षमं वरमान्तं तिमप्यावस्थयपुरमयसमुहस्य
 यास्यवेदिकान्तं छंदे यावदीयरमाग्नारापृथिवी । एव वावत्समिठकुमाराः । तामव्यक्तज्यातिप्रसीधर्मेधामादौव वैव । सनन्तुमारदेवस्य न

चयतर कोटिय सावन्तोपावसाव एवच । जत्तह नोवे भरवतोकोने पठवा पाताकवज्जगमादि तिर्येवपे अपणे एतसो यववापना तिरय ज्वा
 पावभूतयवने वाहिरका बहिरका मादि पृथिवीवके कयवे छकोविद्विजाना पांनवोर्मादि कवणे एतसो यवमापना जावणे सानितमुमार तैजसमरोर
 न वाज्जन्तर स्योतिषो बोधम ईमानक्ते एवकोव मावना जावधो । एवकुमारदेवपण्च भते मारचितियसमगाइव यमावयसु खे । जन्तकुमार के
 भवन्तु मारवातिवचमुहता समाधाने तेवचनो केतको पववापना कपो । गावमा सरोरवमाचमत्ता विज्जभवाइजेव पावामेव जवजेव यगुसस

दारप्या घोयावद्विद्याधरभेदय स्तावधर्ममाणा अप्या तैवसुरीराववाहमा एतोपि मध्ये तथैवताराया असमंयात, उरुहता यादयोसौविवा
 पाना स्तोत्रप्य सत्यादासमवात् तिस्र् यावन्मनुष्यकवयेत कतः पर तिर्यमप्युत्पादाजावात्, यद्यपि हि विद्याधरा विद्यापयय नदीश्वर या
 ब्रह्मस्वति एतौस् सुभोगमवि भुवैति तथापि नमुप्युत्पात्परतो ब्रह्मन्मयेयु नोत्पद्यत तत स्तियग्याव न्मनुष्यदेव मित्पुत्र तदेव मुञ्चानि तैवसुश
 रीरस्य विपिसत्त्वानावाहनामानि साभ्यति कामैस्स सत्त्वानि कामर्ष तैवसुश्व जीवप्रदद्यान्मुरोपि सुस्थान ततो य
 मेव तैवसुरीरस्त्वोक्तानि तयैव कामैस्सत्त्वानि तथापाह-एव एवेव तेष्वसुरीरस्व जेदो ब्रठाकमोगाश्वाय ज्ञापिया तद्व निरवसेसं
 प्राविष्यु नाव यद्वसुरोववाहवति ॥ उक्ताणि पञ्चानामपि सुरीरावो विपिसत्त्वानावाहनामानि संप्रति पुद्गलापययनमाह-उरान्निष्यरीरस्व

एण समोद्वयस्स तेषासुरीरस्स केमहालिया सुरीरागाहणा पसुसा ? गोयमा । सुरीरप्यमाणमेत्ता विस्क
 ज्ञेण याह्वेण श्यायामेण जहन्नेण विज्जाहरसंढीनु उक्कोसेण नाव छ्होलीइयगमा, तिरिय जाव मणु

वेपकदेवस्य मदत्त । नारकान्तिजबुमुपातेन समवद्वत्स्य तेवसुरीरस्य किं महती छरीरावगाहना प्रसुसा । नीतम । छरीरप्रमाणमात्रा वि

खपोवति नयो तमाटे । मेद्विन्ददेवदवर्धं भंते मारणातिवसमवापय एमोद्वरव तेषासुरीरस्स ज्ञेस । द्विजे पैवेवकनादेवता हेमवमन् मारणातिव स
 मवात समानाने बतसो बवयाहना । गोयमा छरीरप्यमाणमेता विस्मय वाहसव थावामेव एद्वसेव विज्जाहर सेहोपा । हेमोतम प्ररीरप्रमाद मा
 नावे विस्तरपये काउपये काउपये जवन् विद्याधरलोचवि बने । उक्कोसेवं एव यद्वाकोदणामा तिरियं एव मनुष्येते उरुह नाव इय विमावे
 सि । बिन गदे तिवावना उरुह ज्ञावगी यवोखोव पांमि मनुष्यमहि जपने तिरिजे ज्ञाकगे मनुष्येने जेदो विमानाविमान । मनुष्यरोववाहवावि
 एवेव जवमसुरीरेव भंते वारविदे पं । मनुष्यरविमाने पिब एमकोज विदे ज्ञामवमरीरजा वेतकामेदेवे । गावमा पंचविदा तं० । हेमोतम
 यपिभदे ते वरवे-एगिद्विब वज्रमवरीरे नाव पंचिद्विब वज्रमवरीरे एव जेव तेषमवरीरवमेदे उठावं ज्ञ्याववा मपिवा एवेव निरवसेवमा० ।

प्रते । इत्यादि । शौदारिकशरीरस्य कश्चित् वाक्पासकारे प्रवृत्तः । कश्चिद्विचरति यं पञ्चम्ययं द्वितीया बहुवचननैक्यपरमं प्राकृतत्वात् ततोयमथ कतिन्यो विमन्यः समानस्य पुद्गला दीयते कमकर्मययोगः स्वयं वचनपापवन्तीत्यर्थः । प्रगवामाह निर्दोषात्तम व्यापातस्य प्राप्तो निर्दोषा तमव्यापीनाय सान मृतीयया इति विकल्पनाम् विषयाभा काशामुत्तमाः यं स्वदिवन्ति । अत्राप्यो विमन्यः किमुक्तं तवति यय वसुधास्यामप्ये य

स्सखेत्ते, उहु जाय सगाइ विमाणाइ श्युनसरोवथाइयस्सयि एवधेय । कम्मगसरीरेण जत्ते ! कइविहे प० ,
? गोयमा ! पचविहे पखुत्ते, तजहा—एगिदियसरीरे जाय पचिदियसरीरे एव जहेव तेयगसरीरस्स जेदी
सठाणत्तगाहणा ज्ञणिया तहेय निरवसेस ज्ञाणियहु जाय श्युनसरोवथाइयसि । उराळियसरीरस्सण जत्ते ।
कइदिसि पोगगला चिज्जाति ? गोयमा । निष्ठाधाएण उदिसि वाधाय पफुञ्च सिय तिदिसि जाय सिय

कम्मवाइस्याम्मा । आयावेन अपत्यतो विद्यापरयकयः । उरुपतो यावदयो लौकिकग्रामाः, तितय्यावत्समुप्यवधम् । ऊर्ध्वं यावत्स्यकानि विमानानि । अमुनसरोपपातिसस्याप्यव जेव । कामसकरीरे प्रवृत्तः । कतिविय प्रवृत्तः ? गीतम । पंचविधं प्रवृत्तं तद्यथैकस्त्रियकामवशरीरं यावत्पंचेन्द्रियकामवशरीरं । एव यथैव तैकशरीरस्य जेदः सस्यामवगाइमा प्रवृत्ता तथैव निरवशेय प्रवृत्तव्यम् । यावदमुनसरोपपातिस इति । शौदारिकशरीरस्य प्रवृत्तः । कतिन्योदिगन्त्य' पुद्गला सीयन्ते ? गीतम । निर्दोषात्तम पळ्ळ्यो दिगन्त्यः, व्यापात प्रतीत्य स्यात्तिसल्लो

एवेदियकामवशरीरं खांबेण पंचेद्विद कामवशरीर इमं विमं तैवजशरीरना मेद सस्याम पवमाइना विमकडो तिम पड्ढो पिय कइवो । जाय पचु नरोवथाइपत्ते उराळियशरीरप्यव भत्ते कइदिसि पुण्णवाचिज्जाति । खांबेण पनत्तएवासो शौदारिकशरीरेने जेमगवम् यडोदिमिना मावापुइव एण्ठा मित्ते । गोयमा विमावाएव कटिदिं वावाय पचुव । जेभोतम व्यावातविना र दिमिना पुइव एक्कठमिसे वसना मध्यमासीवने व्यावाताको । विव निदिमि पिय पचदिसि विव पचदिसि वेदनिवसरोरक्खं रत्ते कइदिसि पुण्णवाचिज्जाति । गोइ मक्खत्रोवना शौदारिकशरीरना अवधाकाज्जाय गयो

चिह्नं व्यथितस्त्वौदारिकशरीरिणा नैकापि दिग् लोकेन व्यापृता यतः तत्र निर्वापाते व्यावस्थितस्य नियमात् पश्यो दिग्भ्यः पुद्गलानामागमन इवापात मलोक्तम प्रतिस्वसन प्रतीय ॥ चिद्व त्तिदिसति ० स्थात् कदाचित् तिवृज्यो दिग्भ्यः स्या इतमृज्यः स्या त्वम्भ्यः कथमिति चे दुष्यते-मूलमन्त्रोयस्यौदारिकशरीरिणो यथोक्तलोकाकाङ्क्षं भविष्यते भापि तियत् पूर्वदिशि भापि वक्षिष्यदिशि तस्मिन् सर्वादिं प्रतरे आग्नेयकोण ऊयो लोकांते व्यस्थितस्याः पादिसोत्तररूपाभ्यः तिवृज्यो दिग्भ्यः पुद्गलोपवयवविषयस्यालोकेन व्याप्तत्वात् पुन स एव सूक्ष्मजीव श्रीदा रिसशरीरी यदिसां दिशि मनुष्यस्य तिष्ठति तथा पूर्वदिग्भ्यः दिग्भ्यः पुद्गलानामागमन यदा पुनरपि द्वितीयादिप्र तरे गतः पक्षिमदिशि मन्त्रस्य तिष्ठति यदा कसु दिग्भ्यापिका सन्त्यते कवसा दक्षिणेन दिग् पश्यते दिग्भ्यः पुद्गला ना मागमनवैक्षिपशरीरमाहारकशरीरं च कवसाग्रामध्यएव सप्रवति नाप्यवेति तयोरेपि पुद्गलभयो नियमात् पश्यो दिग्भ्यः तैजसकामंश्च

पक्षदिसि । वेदविषयसरीरस्सण जते ! कश्चिदिसि पोगला चिह्नति ? गोयमा ! नियमा त्तिदिसि एव स्या
हारगसरीरस्सयि । तेषाकम्भगाण जहा तैरालियस्स । तैरालियस्सण जते ! कश्चिदिसि पोगला उयचि

दिग्भ्यः स्यात्तवृज्यः स्यात्पक्षयोदिग्भ्यः । वेक्षिपशरीरस्य प्रदक्ष । वतिज्यो दिग्भ्यः पुद्गला शीयस्ते ? गीतम । नियमा एवभ्यः । ययमा
हारकस्यापि । तैजसकामंश्चयोर्द्वौदारिकस्य । औदारिकशरीरस्य प्रदक्ष । कतिज्यो दिग्भ्यः पुद्गला सपक्षीयन्ते ? गीतम । एवमेव यावदका

तियत् पूर्वदिक्षिनतो इम ३ दिग्भिना पुद्गलस्ये वैक्षिपशरीराना हेमगमन् केतलोदिग्भिना पुद्गलस्ये । योत्रमा बिन्दमा त्तिदिसिं पक्ष पाशारगसरीरस्य
वि तेषाकम्भगाणं जहा योराविषयशरीरस्य । हेयोतम निवे ३ दिग्भिना पुद्गलस्ये इम पाशारगसरीराने पिय ३ दिग्भिना पुद्गल तैजसकामंश्च योदारि
कशरीर ३ दिग्भि ४ दिग्भि ५ दिग्भिना प्रदक्षस्ये । शरीरविषयसरीरस्य ३ मंत त्तिदिसि पुद्गलाभिर्भवति । औदारिकशरीराने हेमगमन् केतलोदिग्भिना पुद्ग
ल पाशो जपन्ते । गात्रना दक्षिण पाश कक्षविषयशरीरस्य एवं त्वविर्भवति पक्षविर्भवति । हेयोतम इमश्रीव ज्ञानम पिय तिमश्रीव जपन्ते पक्ष

सुखवशादिकं वशी यधीदारिकस्य निष्कर्षात्तेन पक्ष्यो दिगुप्तो भूयात् प्रतीत्य पुनः स्यात्त्रिदिगुप्त्यः स्यात्तुर्दिगुप्त्यः स्यात्पञ्चदिगुप्त्यः तथा त्रिजस्रजस्रयोरेषि द्रष्टव्याः यथा न य क्षया उपपद्योपपद्य वक्ष्यः, तत उपपद्यः प्राजुत्येन नयः उपपद्यो प्रायः क्षरीरेभ्यः पुद्गलाणां दिव्यतन्मित्रियावत् उच्चं पुद्गलव्यमिदाभी क्षरीरव्योगमाह-जस्वयं मते । इत्यादि न यस्वीदारिणं तस्य वैकिं स्यात् फलि स्यान्नास्ति य

ज्ञाति ? गोयमा ! एवमेव जाय कम्मगसरीरस्स । एय उवाचिज्जाति सुवचिज्जाति । जस्सण नत्ते ! उरालि
 यसरीरं तस्सण वेउड्हियसरीर जस्स वेउड्हियसरीर तस्स उरालियसरीरं ? गोयमा ! जस्स उरालियसरीर
 तस्स वेउड्हियसरीर सिय सुत्थिय सिय नत्थिय, जस्स वेउड्हियसरीर तस्स उरालियसरीर सिय सुत्थिय सिय
 नत्थिय । जस्सण नत्ते ! उरालियसरीर तस्स सुहागरगसरीर जस्स सुहागरगसरीर तस्स उरालियसरीर ?

[illegible]

રવ કષ્ટા પનભયરીરનો ઘોમ લહેણે । લણલ મતે ઝરાશિય યરીરં તણ બેઠલિય યરીર તણ પારાસિયસરીરં । બહને જેમનમનુ બોદા
 રિયમરીરહે તેહને બેઠિયસરીર હુબે લેહને બેઠિયમરીરહે તેહને ધોદાલિ હુબે । માલમા અણ પારાશિયસરીર તણ બેઠલિયસરીર સિયપલિ દિલન
 યિ । જેગીતમ બહને ધોદારિયમરીરહે તેહને બેઠિયસરીર લિયારે હુબે લિયારે મહો । અણ પુન બેઠલિયસરીર તણ ઝરાશિયસરીરં સિયપલિ સિય
 પલિ । બેહને બેઠિયમરીરછ તેહને લિયારે ધોદારિયછે લિયારે મહો, લિમ દેવતા મારબોને ધોદારિયમનો વિષ વિયેવનમુખને લિયારેલે લિયારે ન

द्विषां व्यवस्थितस्यौदारिकशरीरिणो नैकादि दिग् लोकोभ व्याहता वर्तते तत्र निर्भाषाते व्यवस्थितस्य नियमात् पश्व्यो दिग्यः पुद्गलानामागमं व्यापात मसोक्तम प्रतिस्तरण प्रतीय ॥ पिय तदिद्विति ॥ स्यात् कदाचित् तिस्र्यो दिग्यः स्या सुतवृज्यः स्या त्वज्यः कथमिति चे बुध्यते-मूलमोवस्यौदारिकशरीरिणो पयोदलोकाबाध न विद्यते नापि तियं पृथ्वीसि नापि दक्षिणदिशि तस्मिन् सर्वोद्ग्रे प्रतरे व्याभेयकोष रूपो लोकाते व्यवस्थितस्याप-पदिमोत्तररूपायः तिस्र्यो दिग्यः पुद्गलोपबधपदिक्पयस्यालोकेन व्याप्तस्यात् पुन सयय सूक्ष्मीव श्रीदा रिक्कशरीरी पविना दिशि मनुसृत्य तिष्ठति, तथा पूर्वदिग्यपिकावातेति वतवृज्यो दिग्यः पुद्गलानामागमन यदा पुनरप्यो द्वितीयादिप्र तरे गतः पश्चिमदिशि मवलस्य तिष्ठति यदा ऊर्ध्व दिग्यपिका लभ्यते सवना वसिष्ठेव दिग् प्रसोकेन व्यावृत्तति, पश्व्यो दिग्यः पुद्गला ना मागममवैदिकशरीरिणमाहारकशरीरं च वसनाद्यामध्यय सप्तवति साम्यमेति तयोरेपि पुद्गलवयो नियमात् पश्व्यो दिग्यः तैजसकामस्य

पचदिसि । वेउद्यियसरीरस्सण जते ! कइदिसि पोगला चिज्जति ? गोयमा ! नियमा ठदिसि एव ध्या हारगसरीरस्सवि । तेयाकम्मगाण जहा ठराळियस्स । ठराळियस्सण जते ! कइदिसि पोगला उअचि

दिग्यः स्यावतवृज्यः स्यात्पश्व्योदिग्यः । वैदिकशरीरस्य प्रदण । अतिप्यो दिग्यः पुद्गला दीयन्ते ? गीतम । नियमा एवद्व्यः । एवमा हारकस्यापि । तैजसकामंयोर्यौदारिकस्य । श्रीदारिकशरीरस्य प्रदण । कांतप्यो दिग्यः पुद्गला उपवीयन्ते ? गीतम । एवमेव यावत्का

तिद्वय पुत्रवचिज्जमो रम २ दिमिना पुत्रकस्य वचिज्जमोरेना जेमगबन् अंतमोदिमिना पुत्रकस्ये । मोयमा चिज्जमा इदिसि पयं पाजारमसरीरस्य वि तैजसकामं जहा श्रीराविकशरीरस्य । जेमोतम मिदे २ दिमिना पुत्रकस्ये रम पाजारकशरीरमे पिच २ दिमिना पुत्रस्य तैजसकामं जेम श्रीदादि वनोमेरे २ दिमि २ दिमि २ दिमिना पुत्रकस्ये । वरावियसरीरस्य रं मंत इदिसि पुत्रकस्ये । श्रीदारिकशरीरमे जेमगबन् अंतकादिमिना पुत्र स पावो जपमे । यावमा इंपय १ वाव अन्तमशरीरस्य एव उपपिज्जति चवसिज्जति । जेमोतम इमश्रीव जीवने कामं पिच तिमश्रीव जपने पश्व

स्ति स्वाध्यासि देवनेरयिकाणां भासि विर्यक्तमुप्यादा गत्तोतिप्राव , एवं कामरूपशरीरेकापि सप्त विक्ता पञ्चभा, तैजसकामपयोः सप्तपारि
 त्यात् सप्रति वैक्रियशरीरस्यापारकशरीरादिभिः सप्त संयोगविक्ता कुलकाह-जसखं जते । इत्यादि ४ यस्य वैक्रियशरीरं न तस्यापारकशरी
 रं यस्यापारकशरीरं न तस्य वैक्रियशरीरं समकालमनयोरेकस्यासम्भयात् , तेनैककामया ययीदारिकशरीरेष्व सप्त चितिते तथा वैक्रियशरीरेका

रीर तस्व स्याहारगसरीरं जस्व स्याहारगसरीर तस्व य वैक्रियसरीर ? गोयमा । जस्व यैक्रियसरीर
 तस्व स्याहारगसरीर नित्य जस्वयि स्याहारगसरीर तस्वयि वैक्रियसरीर नित्य तेषाकम्माह जहा उरालि
 पुण समं तहेव स्याहारगसरीरेणचि सम तेषाकम्माह तहेव चारेयम्माह । जस्वणं जते । तेषगसरीर तस्व

पशरीरं तस्यापारकशरीरं नास्ति यस्याप्यापारकशरीरं तस्यापि वैक्रियशरीर नास्ति । तैजसकामंया ययीदारिकेष्व सप्त तपेयापारकशरी
 रवापि समं तैजसकामस्यानि तस्यैव वारपितव्यानि । यस्य प्रदत्त । तैजसशरीर तस्य कामं शरीरं यस्य कामं शरीरं तस्य तैजसं शरीरं ?

तयनशरीर तस्य वरातिवशरीरं । जहने जेममन्त शोदारिकशरीरखे तेजने तैजसशरीरखे जेजने शोदारिकशरीरखे । गायमा अण्य वरातिवशरीर त
 ण्य तयनशरीर विपमा चत्ति । जेनोतम जेजने शोदारिकशरीर तजने तैजसशरीर जियेजने । पत्ति सण्य पुष तयगशरीर तस्य वरातिवशरीर सिव
 यमि विवचत्ति दम अण्यशरीरयि । तेजने तैजसशरीरखे ते शोदारिक शरीरं मजने कोट हुदे दवमारकीने नशो तिसप्तममुपनष्टे इम कामपने पि
 न । अण्यं भते जेजनिवशरीर तस्य पापारगशरीरं अण्य पापारगशरीर तस्य यजनिवशरीरं । जहने जेममन्त वैक्रियशरीरखे तजने पापारकशरीर
 हुने जेजने पापारकखे तेजने वैक्रियशरीर खत्ति । जेनोतम जेजने वैक्रियशरीरखे तेजने वैक्रियशरीरखे तेजने पापार
 रकशरीर नशो । अण्य पुष पापारगशरीर तस्य जे । जेजने पापारकखे तेजने जेजनिवशरीर । तेषाकम्माह जहा वरातिवश्व समं तहेव भा ।
 तैजसकामं निम शोदारक शोपे शिवयो तिन विजयवशो । पापारगशरीरखे समं तेषाकम्माह तहेव पापारक जतो पिप तैज

[illegible]

गोयमा ! जस्स उराळियसरीर तस्स आहारगसरीर सिय अत्थि सिय नत्थि, जस्स पुण आहारगसरीर तस्स उराळियसरीर नियमा अत्थि । जस्सण ज्ञते ! उराळियसरीर तस्स तेयगसरीर, जस्स तेयसरीर तस्स उराळियसरीर ? गोयमा ! जस्स उराळियसरीर तस्स तेयगसरीरं नियमा अत्थि, जस्स पुण तेय गसरीरं तस्स उराळियसरीर सिय अत्थि सिय नत्थि । एव कम्मगसरीरापि । जस्सण ज्ञते ! वेडाअियस

रीर तस्योदादिबध्नीरं ? यस्योदादिबध्नीरं तस्य तैवस धरीरं नियमादस्ति यस्य पुनलौखं धरीरं तस्योदादिबध्नीरं स्यात्ता
 णि । एष धर्मबध्नीरमपि । यस्य तदन्तः । वैकिपध्नीरं तस्याहारबध्नीरं तस्य च वैशिपध्नीरं ? गीतम् । यस्य येति

ધી । જણાવે અને કરાવિયસરોર તજાવે પાકારવસરોરે જણાવ પાકારવસરોર તરવ કરાવિયસરોર । જાહેને જેમમવન્ પોદારિયસરોરે તેજને પાકાર
 વસમરોરેવ જોદન પાકારવસરોરે તેજને બોદારિયસરોર જવે । માયમા જરવકરાવિયસરોર તરવ પાકારવસરોર વિયવલિ સિયવલિ । જેબોતમ
 જેજને બોદારિયસરોર જવે તેજને પાકારવ જવ જેજને પાકારવજુવે પોદારિય વિમા પાકારવ નવો ખોદ જે બાર નવે । જરવ વજ પાકારવસરોરે
 તરવ કરાવિયસરોર વિયમા વલિ । જેજને પાકારવ મરોરજે તેજને બોદારિયસરોર નિજે જુવે । જણાવે અને પાપાવિયસરોર તજાવે તેયમસરોરે જણ

चतुर्दशविधमयैरेन्द्रियमनुष्याणां भौदारिकशरीराणां । पृथिव्यपुतेनीवायुवनस्पतिशरीराणां च प्रत्येकमसुरयेयसोकासाक्षप्रदेशमभास्य
 स्यात् तस्योपि तैमसकामेकशरीराणि द्रव्यार्चतया व्यक्तगुणानीति । सूक्ष्मवातरभिगोदनीवानां सनन्तानां प्रत्येक तैजसकामवशरीराणां स्यात्
 स्यात्ताने तु परस्परतुल्यानि परस्परविनाशविह्वला दक्षरपाप्यनादे उन्मर्याप्यभावात् प्रदेष्टव्यताविनाया सुवस्तोकाभ्यावाकरकशरीराणि सप्त
 रूपपञ्चमावशरीरपदेष्टव्यतामस्तथा तज्योपि वैजिपशरीराणि प्रदेष्टव्यतया अवशयेनगुणानि । इदं यद्यपि वैजिपशरीरयोग्यवर्गभास्य आहार

तुल्यता विसेसाहियावा ? गीयमा । सप्तत्योवा आहारगशरीरा दष्टठयाए वेडिचियसरीरा दष्टठयाए अयस
 खेज्जगुणा, उराडियसरीरा दष्टठयाए अयसखेज्जगुणा, त्रियाकम्मगसरीरा दोवि तुल्ला, दष्टठयाए अणत
 गुणा । पदेसठयाए सप्तत्योवा आहारगसरीरा, वेडिचियसरीरा पदेसठयाए अयसखेज्जगुणा, उराडियस

येयपिवावा ? गीतम । सुवस्तोकाणि आहारकशरीराणि द्रव्यार्चतया, वैजिपशरीराणि द्रव्यार्चतया उवस्वेमगुणानि, भौदारिकशरीरा
 णि द्रव्यार्चतया उवस्वेमगुणानि तैमसकामकशरीराणि हावपि तुल्यानि द्रव्यापत्तयान्तगुणान्, प्रदेष्टव्यतया सुवस्तोकाभ्यावाकरकशरीरा

इभोतम सवसोका आहारकशरीरो द्रव्यार्चं तेद्वो वैजिपशरीरो द्रव्यार्चं पसं । अराडियसरीरा द पस । तद्वयो भौदारिकशरीर द्रव्यार्चं पस ।
 तयाकशरीरा दानितुला दष्टठयाए पदंतगुणा पदंतगुणा पदंतगुणा आहारगशरीरा पदंतगुणा पदंतगुणा पदंतगुणा । तैजसकामक
 वा माडि शरीरा द्रव्यार्चं पुदवयो पनन्तगुणा पदंतगुणा जातो सवसोका आहारकशरीरना प्रदेय तेद्वो वैजिपशरीरना प्रदेय पस । अराडियसरी
 रा प० पदं तैमसशरीरा प पसं सप्तत्यशरीरा प पस० दष्टठपदसप्तत्य आहारगशरीरा दष्टठयाए वैजिपशरीरा द पसं च
 राडियसरीरा दष्टठयाए पसं अराडियसरीरा द० पस । तेद्वो भौदारिकशरीरना प्रदेय पसत्तात तेद्वो तैजसशरीरना प्रदेय पनन्तगुणां तेद्व
 यो काननशरीरना प्रदेय पनन्तगुणा तेद्वो काननशरीरना प्रदेय पनन्तगुणा द्रव्यार्चं पदंतगुणा आहारकशरीरना द्रव्य तेद्वो

वि सह चिंतयितव्ये, आहारकक्षरीरेवापि सह तथैव तैजसकामंभवोऽस्तु परस्परनविमानावित्वात्, यस्य तीव्रस तस्य नियमा त्कामैव, यस्य कामैव तस्य नियमा तैजसः । यतं संयोगद्वारं । इदानीं द्रव्यमवेक्षोमहे रस्यबहुत्वमभिधिरद्वाराह-एतच्च भवे । इत्यादि ॥ सयस्योक्त्याम्नाहार कक्षरीराणि द्रव्यार्थतया शरीरमात्रद्रव्यसंस्थया इत्यर्थः । एतद्रूपवदपि तेषां सद्रूपपक्षस्य प्राप्यमाणत्वात् ॥ सक्तोऽस्येष्टं सुगव पुष्टमेतंसं ससंस्था चानितिवचनत् ॥ तेज्योतिर्वैजिकशरीराणि द्रव्यार्थतया असंख्येयगुणानि सर्वथा निरपिकावा सर्वथा न देवाना कतिपयतिर्पेक्षुपेक्षिभ्यमनु प्यत्रादरवायुःत्रायिकानां च वैजिकशरीरसंभवात् तेज्यो प्यौदारिकशरीराणि द्रव्यार्थतया असंख्येयगुणानि, पृथिव्यपुनर्मोवायुबनस्पतिद्वित्रि

कम्पग सरीर जस्स कम्पगसरीर तस्स तेयगसरीर ? गोयमा ! जस्स तेयगसरीर तस्स कम्पगसरीर नि यमा स्थित्य जस्साधि कम्पगसरीर तस्सचि तेयगसरीर नियमा स्थित्य । एतस्मिण जते ! उरालियवेउच्चिय स्थाहारगतेमकम्पगसरीराण वद्धठयाए पवेसठयाए वद्धठपदेसठयाए कयरे कयरोहितो स्थप्पावा यज्जयावा गोतम । यस्य तैजस शरीरं तस्य कामंशुशरीरं नियमावोक्त यस्यापि कामंशुशरीरं तस्यापि तैजस शरीरं नियमावोक्त । एतेषा प्रदत्त ।

पौदारिकवैजिक्याहारकतैजसकामंशुशरीराणां द्रव्यार्थतया प्रवेष्टायतया द्रव्यार्थतया कतरे २ इत्ये उस्या वा यदुक्ता वा तुस्या वा वि सयामच तित्तोच विचारवा । अथर्व भवे तेयसशरीरं तस्य कच अथर्व ० तस्य ० तेषां । अहने हेमममम् तैजसशरीरे तेहने काममशरीर इवे यसो वेहने काममशरीरे तेहने तैजसशरीर इवे । गायमा अथर्व तैजस तस्य अथर्व विद्यमा यमि अथर्व पुत्र कथ्यर्ग तस्य तैजस विद्यमा यमि । हेभीतम जेहने तैजसवे तेहने कामम विद्येवे सयशरीर यन्मासाटे यसो जहने काममवे तेहने तैजस नियमे सयशरीर मयो । एतस्मिं भवे शराचिव जेवच्चिय आहारग तैजसशरीराच एतद्रुपाए परसद्रुपाए द्रव्यार्थतया कतरे २ चिंतो यन्मावा ४ । इहने हेयममम् पौदारिकने वेक्तिवने पाहारकने ते

मवकामम शरीरेने द्रव्ययो प्रवेष्टो द्रव्यार्थतया कतरे २ यो कोवा ४ । गोयमा अथर्वना आहारमशरीरा एतद्रुपाए वेक्तिवशरीर ० चर्व ।

रीरादि प्रवेद्यापतया अनन्तगुणानि द्रव्यार्थतयापि तेन्य कोपा मन्मथमुत्पत्त्यात्, तेन्योपि क्षार्मवधरीरादि प्रवेद्यार्थतया अनन्तमुत्पत्ति, तेन्य
सुखनरागः क्षामवधराणा परमास्वपक्षया अनन्तगुणत्वात् द्रव्यार्थप्रवेद्यापत्तिनायां सुखस्योका आहारवधरीरा वृत्तहाण वेदविषयसरीरा य
ठयाय असुखस्योका उरासिपसरीरा वृत्तहाण असुखगुणा इत्यत्र प्रायना प्रागुक्ता नुवत्तव्या तेन्यो द्रव्यार्थतयोदाहिरिचक्षरीरेन्य आहारव
धरीरादि प्रवेद्यार्थतया अनन्तगुणानि, कीदारिकक्षरीरादि स्वयंवेयव्याप्यसंख्येयलोकाबाधप्रवेद्याप्रमाणां, आहारवधरीरेरपोप्यवमनायां त्वेकेन
स्वामप्यनर्ह्येऽनन्तगुणाः परमास्व इति तेन्योपि क्षामवधरीरादि प्रवेद्यार्थतया अनन्तगुणानि, तेन्योप्योदाहिरिचक्षरीरादि प्रवेद्यापतया अस
ख्येयगुणानि अस प्रायना प्रागेववृत्ता तेन्योपि तत्रसकामनां द्रव्यार्थतया अनन्तगुणानि अतिप्रनूतानन्तसंख्योपपत्त्यात्, तन्योपि तत्रससरी

गुणा, वेदविषयसरीरा पदेसठयाए असुखेऽन०, उरासिपसरीरा पदेसठयाए असुखेऽन०, तेयाकम्मगस
रीरा दोवि तुक्ता वसुठयाए अणत०, तेयगसरीरा पदेसठयाए अण०, कम्मगसरीरा पदेसठयाए अण०,
एणसिण नते ! उरासिपवेदविषयआहारगतैयकम्मगसरीराण अहन्तिथाए उगाहणाए उक्कोसियाए उगाह

दि द्रव्यापतयाऽसंख्येयगुणानि, कीदारिकक्षरीरादि द्रव्यार्थतयाऽसंख्येयगुणानि, कीदारिकक्षरीरेन्यो द्रव्यार्थतया आहारवधरीरादि प्रवेद्या
र्थतयाऽनन्तगुणानि, वेदविषयसरीरादि प्रवेद्यार्थतयाऽसंख्येयगुणानि, कीदारिकक्षरीरादि प्रवेद्यार्थतयाऽसंख्येयगुणानि, तत्रसकामनानि

अवनाहनाना धरो अयस्योरवृत्त अवनाहनाना धरो कोव माहोमादि जोता किदांनो बावत् विमेषाधिक भवे । सोयमा अगम्योका उरासिपसरीर
रय अहविदा अनाहना तेनाहनाना धरो अहविदा अनाहना विसेपादिना वेदविषयसरीरस अहविदा अनाहना धरो । आहारग
सरीरस धरो । वेतोतम अवधीवीदा कीदारिकक्षरीरेनो अवयव अवनाहनाना धरो संमुखनो पचव्यातमोमाय प्रवेय प्रमाय तेदको तेवसका
मव अवयव अवनाहनाना धरो माहोमादि सरोका प्रवेयायो विमेषाधिक-तेचिम भारवातिक् समुदाते समंशाने पूर्वयसरीरयो बाहिर नोकरको

कश्चरीरवमखापरमावपेक्षया नंतगुणा क्षयापि स्तोकात्रि वेर्गेकात्रि राक्षरकश्चरीरश्चरीरं निव्यद्यते, वस्तुमात्रत्वात् इतिप्रज्ञतानि वैक्षिपञ्चरीरव
गयानि वैक्षिप्य वस्तुव्ययः स्यातिरेकयोजनसप्तममावत्वात् इतिस्तोकात्रि राक्षरकश्चरीरादि वृक्षपुष्पक्षेन प्राप्यमावत्वात् इतिप्रज्ञतानि वैक्षि
पञ्चरीरादि असुरयेयमोखितताबाह्यप्रवृत्तारादिप्रज्ञतानि तन्मोप्यौदारिकश्चरी
रादि प्रवेशार्थतया असुरयेयगुणानि असुरयेयस्तोकाबाह्यप्रमावत्तया तथा सप्तमामत्वेन वस्तुमात्रत्वेन इतिप्रज्ञताना समभावात् तेष्वपि तेजसश्च

रीरा पदेसठयाए अस्सखेज्जगुणा । तेयगसरीरा पदेसठयाए अणतगुणा , कम्मगसरीरा पदेसठयाए अणतगुणा , दध्ठपदेसठयाए अणतगुणा , वेउअणियसरीरा पदेसठयाए अणतगुणा , उरालियसरीरा पदेसठयाए अणतगुणा , उरालियसरीरोहिस्सो दध्ठयाए अणतगुणा , उरालियसरीरा पदेसठयाए अणतगुणा

वि वैश्वियशरीराणि प्रदद्यायतया ऽवश्ययनुकान नीवारणशरीराणि प्रदद्यायतया ऽवश्ययनुकानि वैवशशरीराणि प्रदद्यायतया ऽ
मलगुणानि कामशशरीराणि प्रदद्यायतया ऽवश्ययनुकानि, द्रव्यार्थप्रदद्यायतया सर्वस्तोभा व्याहारशशरीराणि । द्रव्यायतया वैक्रियशरीरा

येनियमरोरना द्रव्य पचय्यातयुग्मा तत्रवो योदारिकमरोरना । द्रव्य पचय्यातयुग्मा । उदाखिबसरोरे द्रव्यद्रव्याएवितो पाणारगसरोरा पचय्युवाए पच
 वेवदियसरोरा प पच । योदारिकमरोरना द्रव्यायवको पाणारग मरोरना प्रथम पचत्तयुग्मां तेवको येनियमरोर प्रदेय पच । उदाखियसरोर
 प० पच तेवा नयमयरोरा द्रव्यद्रव्याए पच तेवमयरोरा पच पच नयमयरोरा प पच० । तेवको योदारिकमरोरना प्रदेय ते पच
 नययुग्मा तेवकी तेवसकामय यरोर मर्शोमादि द्रव्यद्रव्ये जातां पचत्तयुग्मां तेवयो तेनियमरोरना प्रथम पचत्तयुग्मां तेवको नयमयरोर
 ना प्रथम पचत्तयुग्मां । पचयिच मते उदाखिब येनियम पाणारग तेवसकाम यरोराचं अद्वयिवाए नय्याववाए । पचन हेमगवन् योदारिकयेनियम या
 दारक तेनियसकामयरोरने नयमय पचमादनामा भवो । उदाखिबद्रव्य नय्याववाए अद्रव्यद्रव्याववाए उद्यानवाए अवेरे २ चित्ते नय्यामा ४ । उदाखिब

रीराणि प्रदेष्टार्यतया समस्तगुणानि द्रव्यार्चयतापि तेन्येति धर्मवशरीराणि प्रदेष्टार्यतया समस्तगुणानि, तैव सर्वगुणानि। कामवद्वगुणानां परमास्वपेक्षया समस्तगुणत्वात् द्रव्यार्चप्रवक्ष्याचिन्तायां सवृत्तोवा व्याहारगसरीरा वद्वृत्तयाए वेगवियसरीरा व द्रव्याए चसतज्जगुवा उरास्त्रियसरीरा वद्वृत्तयाए चसतज्जगुवा इत्यत्र भावना मानुषा लुप्ततेवा तेन्यो द्रव्यार्चतयोदगिरिकसरीरेण्य व्याहारक शरीराणि प्रदेष्टार्यतया समस्तगुणानि। औदारिकसरीराणि सर्ववदेयप्राप्यसक्येयसोकाकाशप्रदेष्टप्रमाणाणि, व्याहारकसरीरेरयोग्यवगवाया स्वकेन स्वामयत्रयेन्योऽनस्तगुणाः परमावद्व इति तेन्येति कामवद्वरीराणि प्रदेष्टार्यतया समस्तगुणानि तन्योप्यौदारिकसरीराणि प्रदेष्टार्यतया स्वस स्वैयगुणानि चत्र भावना प्रायेवकया तेन्येति तैवसक्तान्तगुणानि द्रव्यार्चतया समस्तगुणानि अतिप्रभूतान्तसम्बोपतत्यात्, तन्येति तैवससरी

गुणा, वेगवियसरीरा पदेसठयाए स्वसखेज्ज०, उरास्त्रियसरीरा पदेसठयाए स्वसखेज्ज०, तैयाकम्मगस रीरा दीवि तुल्ला वद्वृत्तयाए अण०, तेयगसरीरा पदेसठयाए अण०, कम्मगसरीरा पदेसठयाए अण०, एणसिण भत्त ! उरास्त्रियवेगवियसरीराणां अहन्तियाए तंगाहणाए उक्खोसियाए तंगाह

दि द्रव्याचतयाऽसक्येयगुणानि औदारिकसरीराणि द्रव्यार्चतयाऽसक्येयगुणानि औदारिकसरीरेन्यो द्रव्यार्चतयाऽहारकसरीराणि प्रदेष्टा चतयाऽनस्तगुणानि, वेगवियसरीराणि प्रदेष्टार्यतया असक्येयगुणानि, औदारिकसरीराणि प्रदेष्टार्यतया असक्येयगुणानि, तैवसक्तान्तगुणानि

परमावद्वाना धवो वद्वृत्तोरवद्व परमावद्वाना धवो औव माहोमहि जितो विज्जो वावत् विमोवाधिज्ज पुने । मोवमा सवत्तोवा उरास्त्रियसरीरे वद्वृत्तिया ज्जावका तेवावद्वानां औवद्वितुला अवद्विवा ज्जावका विसेसाविका वेगवियसरीरेरवद्व ज्जाविका ज्जावकाव पस० व्याहारग वरीरेरव व पदं । ज्योतम सवत्तोवा औदारिकमरोत्तो अवद्व परमावद्वाना धवो एणसतो चसक्तान्तमोमान प्रदेष्ट प्रमाच तेवद्वो तेवसक्तान्त मव चपण्य चद्वगावद्वाना धवो माहोमहि सरीका पुवसावो विमोवाधिज्ज तेविम मारणातिज्ज वसुवते समोधाने पुवसरीरेवो वाविर नोवद्वोवो

सुसरीरङ्गवापरमासवेदया भंतमुखा सुयापि स्तोत्रानि वर्गवानि राक्षससरीरसरीरे निप्यद्यते, पक्षमाश्रित्य। वृत्तिप्रज्ञानानि वैदिकप्रज्ञासरीर-
नवानि वैदिक्य वृत्तयतः सातिरेकयोऽनन्तप्रमाश्रित्यात् अतिस्तोत्रानि बाह्यरक्षसरीराणि वृक्षपृथक्तेन प्राप्यमाश्रित्यात् अतिप्रज्ञानानि वैदिकि-
यसरीराणि असुरवेपथ्वेतिवताकाशप्रदशाराणिप्रमाश्रित्यात् बाह्यरक्षसरीरेभ्य प्रवेद्यापतयवैदिकप्रज्ञासरीराभ्यसुर्ययगुणानि तज्योप्यौदारिकप्रज्ञा-
राणि प्रवेद्यापतया असुरवेपथ्वानि असुरस्यैस्त्वोकाकाशप्रमाश्रित्या तया सप्रदशामाभितप्रज्ञानां समवात्, तज्योपि तैःप्रस-
रा

रीरा पदेसठयाए सुसखेज्जगुणा। तेयगसरीरा पदेसठयाए सुणतगुणा, कम्मगसरीरा पदेसठयाए सुणत
गुणा, दसुठपदेसठयाए ससुत्थोवा सुहागरगसरीरा दसुठयाए सुसखेज्जगुणा
उराळियसरीरा दसुठयाए सुसखे०, उराळियसरीरेहिती दसुठयाए सुहागरगसरीरा पदेसठयाए सुणत

वि वैदिकप्रज्ञासरीराणि प्रदद्यापतया असुर्ययगुणानि औदारिकप्रज्ञासरीराणि प्रदद्यापतया असुर्ययगुणानि, तैःप्रज्ञासरीराणि प्रवेद्यापतया ७
मन्थगुणानि कामप्रज्ञासरीराणि प्रवेद्यापतया असुर्ययगुणानि द्रव्यापतया सर्वस्तोका म्पाहारप्रज्ञासरीराणि। द्रव्यापतया वैदिकप्रज्ञासरीरा

वैदिकप्रज्ञासरीरना द्रव्य पचज्जातगुणा तद्वदो औदारिकप्रज्ञासरीरना द्रव्य पचज्जातगुणा। अराक्षिससरीरे दग्धयापतया पाहारमसरीरा पचज्जयाए पच
वेदियप्रज्ञासरीरा प पच। औदारिकप्रज्ञासरीरना द्रव्यापतया पाहारमसरीरना प्रथम पचस्तगुणां तद्वदो वैदिकप्रज्ञासरीर प्रथम पच। अराक्षिससरीर
प पच तथा अक्षयसरीरा दग्धयाए पच तद्वदप्रज्ञासरीरा प पच। तद्वदो औदारिकप्रज्ञासरीरना प्रथम पचस्तगुणां तद्वदो वैदिकप्रज्ञासरीर
जातगुणा तद्वदो तैःप्रज्ञासरीर मरीर मांहीमाहि अराक्ष द्रव्यापतया पचस्तगुणां तद्वदो तैःप्रज्ञासरीरना प्रथम पचस्तगुणां तद्वदो कामप्रज्ञासरीर
ना प्रथम पचस्तगुणां। पचस्थिप भंते अराक्षि वृक्षिय पाहारम तैःप्रज्ञासरीरा पचस्तगुणां तद्वदो तैःप्रज्ञासरीरना प्रथम पचस्तगुणां तद्वदो कामप्रज्ञासरीर
पाहारम तैःप्रज्ञासरीरने अक्षय पचमाहनामा पचो। अक्षोविमद दग्धयाए अक्षयविमद दग्धयाए अक्षरे २ हिती ज्ञाया ४। अक्ष

रीराणि प्रदेष्टाव्यतया धनमगुणानि द्रव्यार्थतयापि तेभ्य स्तोया मनस्तनुबन्धात्, तेभ्योपि कर्मवशरीराणि प्रदेष्टार्थतया धनमगुणानि, तैश्च ववगताभ्यः कर्मवशवानां परमास्त्वपक्वया धनमनुबन्धात् द्रव्यार्थप्रदद्याच्चिन्तायां सवृत्तोक्ता जाहारगशरीरा ववृक्कया येनवियसरीरा य क्वाय असुखमगुणा वरतलियसरीरा ववृक्कयाय असुखमगुणा इत्यत्र नावना मानुषा भुसतव्या तेभ्यो द्रव्यार्थतयोदारिकशरीरस्य जाहारक शरीराणि प्रदष्टार्थतया धनमगुणानि, औदारिकशरीराणि सर्वसवयेयाप्यसत्येसोक्ताकाशाप्रदेष्टाप्रमाणाणि, जाहारकशरीरयोग्यवगत्यायां त्वेवैक स्मामयनवयेभ्योऽनमगुणाः परमावृक्क इति तेभ्योपि कामवशरीराणि प्रदेष्टार्थतया धनमगुणानि, तभ्योप्यौदारिकशरीराणि प्रदेष्टार्थतया व्यस स्वेपगुणानि, अत्र नावना प्रागेवक्वया तेभ्योपि तैश्चसकामाणि द्रव्यार्थतया धनमनुबन्धात् इतिप्रनूतानमवश्योपतत्यात्, तभ्योपि तेभ्यसशरी

गुणा, वेउच्चियसरीरा पदेसठयाए अस्सखेअ०, उराळियसरीरा पदेसठयाए अस्सखेअ०, तेयाकम्मगसरीरा दोयि तुल्ला वसठयाए अणंत०, तेयगसरीरा पदेसठयाए अण०, कम्मगसरीरा पदेसठयाए अण०, एएसिण जत्ते ! उराळियवेउच्चियअहारगतयकम्मगसरीराय अहन्नियाए उगाहणाए उक्कोसियाए उगाह

वि द्रव्यापतयाऽसक्येयगुणानि सौदारिण्यशरीराणि द्रव्यार्थतयाऽसक्येयगुणानि सौदारिण्यशरीरेष्वी द्रव्यार्थतयाहारबद्धशरीराणि प्रदेशा
र्थतयाऽगम्यगुणानि, वैल्लिख्यशरीराणि प्रदेशार्थतया असक्येयगुणानि। सौदारिण्यशरीराणि प्रदेशार्थतया ऽसक्येयगुणानि, सेवसुखार्थानि

पदमाङ्गना धरौ अवधोदकाद पदमाङ्गना धरौ लोच माहीमाहि जोतां बिडांनो जायत् बियेपाधिष्य पुढे । माधमा सुशब्दोवा उरविदसरोर
 रर लरबिडा व्याङ्गना तेयाङ्गनायं ओषडविनुवा लरबिडा व्याङ्गना बियेपाधिया बेउनिदसरोरस्य लरबिडा व्याङ्गनायं प्रस० पाङ्गना
 डोरीररर ड० प्रर । प्रोतम सबवोडोडा ओडाएक्यरोरनो लरब्य सबमाङ्गना धरौ रंगुलनो परल्लान्तमीमाम प्रदेय प्रमाण तेडवो तेखसका
 मर लरब्य पदमाङ्गना धरौ माहीमाहि सरोवा प्रवसावो बियेपाधिक तेनिम मारणीतिख समुवाते समोद्याने परंगरीरवो बाहिर जोडरबोवे

कक्षरीरबगवापरमाश्रयेक्ष्मा भंतगुणा स्वधपि स्तोकाधि धर्गेकात्रि राहारकक्षरीरक्षरीरं निव्यस्यते, एकमाश्रयत्वा दक्षिप्रभूतानि वैक्षिप्रक्षरीरब
गवात्रि वैक्षिप्र शल्कपंतः सातिरेक्ष्मयोक्तलक्षप्रमाकत्वात् यतिस्तोकात्रि बाहारकक्षरीराणि सधक्ष्मयुक्तेन प्राप्यमाश्रयत्वात् यतिप्रभूतानि वैक्षि
प्रक्षरीराणि असुरयेयमेवियताकाशप्रदक्षरगिद्विप्रमाकत्वात् बाहारकक्षरीरेभ्यः प्रवेद्यापंतयावेक्षिप्रक्षरीराश्रयसुर्येयगुणानि तन्मोष्योदीदारिकक्षरी
राणि प्रवेद्यापंतया असुरयेयगुणानि असुरयेयसाकाशप्रदक्षरगिद्विप्रमाकत्वात् तयोः सन्त्यमानत्वेन तत्प्रदक्ष्माभानतिप्रभूताना समवात् तन्मोष्यि वैक्षिप्र

रीरा पदेसठयाए अ्सखेज्जगुणा । तेयगसरीरा पदेसठयाए अ्णतगुणा, कम्मगसरीरा पदेसठयाए अ्णत
गुणा, दसठपदेसठयाए सख्लोधा अ्णाहारगसरीरा दसठयाए अ्सखेज्जगुणा
उराखियसरीरा दसठयाए अ्सखे०, उराखियसरीरोहिती दसठयाए अ्णाहारगसरीरा पदेसठयाए अ्णत

वि वैक्षिप्रक्षरीराणि प्रदक्ष्मापंतया अ्सुरयेयगुणानि औदीरिक्कक्षरीराणि प्रवेद्यापंतया अ्सुरयेयगुणानि, तेससक्षरीराणि प्रवेद्यापंतया अ्स
मन्तगुणानि, कामसक्षरीराणि प्रवेद्यापंतया अ्समन्तगुणानि द्रव्यापप्रवेद्यापंतया सर्वस्तोका म्पाहारकक्षरीराणि । द्रव्यापंतया वैक्षिप्रक्षरीरा

वेक्षिप्रक्षरीराणां द्रव्य पचकातगुणा तद्वचो औदीरिक्कक्षरीराणां द्रव्य पचकातगुणा । उराखियक्षरीरे द्रव्यद्वाराद्वितीया पाचारगसरीरा पचसद्वारा पच
वधिविद्वक्षरीरा प पच । औदीरिक्कक्षरीराणां द्रव्यापचको पाचारक क्षरीराणां प्रवेद्य पचकातगुणां तद्वचो वैक्षिप्रक्षरीर प्रवेद्य पच । उराखियक्षरीर
प पच तेषां कक्षप्रक्षरीर सगिद्विप्र दक्ष्मयाप पच तेषां पचक्षरीरा पच० पच कक्षप्रक्षरीरा प पच । तद्वचो औदीरिक्कक्षरीराणां प्रवेद्य पचकातगुणां तद्वचो कामसक्षरीर
कायगुणा तद्वचो तेषां पचक्षरीर क्षरीर मांशोमांश उरावर द्रव्यापे कातां पचकातगुणां तद्वचो तेषां पचक्षरीराणां प्रवेद्य पचकातगुणां तद्वचो कामसक्षरीर
मा प्रवेद्य पचकातगुणा । पयसिपं मते उराखिय दक्षिप्र पाचारग तेषां पचक्षरीराणां पचकातगुणा पचकातगुणा । पचकातगुणां तद्वचो कामसक्षरीर
पाचार तेषां पचक्षरीराणां पचकातगुणां तद्वचो । उराखिय दक्ष्मयाप पचकातगुणा पचकातगुणा । पचकातगुणां तद्वचो कामसक्षरीर

પ્રથમાજ્ઞાના ધર્મો અવચારજાત પ્રથમાજ્ઞાના ધર્મો બીજા માંદોમાંદિ જોતાં કિંઈકો માનવ વિમેવાધિય હુએ । યાયમા સમગ્યોવા ઇરાધિયસરીર
 રસ અરુચિના અગ્રાજ્ઞા તેયાઅધ્યમાર્થ ઓપદવિતુજ્ઞા અનુચિયા અગ્રાજ્ઞા વિસેષાદિયા બેરનિયસરીરસ અરુચિયા અગ્રાજ્ઞાયાય યય આજ્ઞારાગ
 ધરીરસહ જ. યદ । જેવોતમ સવલોબોહા ધોહારિકમરોરનો અપચ્ચ અવમાજ્ઞાના ધર્મો ધંમુસનો અસજ્ઞાતમોમાજ પ્રદેય પ્રમાણ તેહલો તેવસવા
 મજ અવચ પ્રથમાજ્ઞાના ધર્મો માંદોમાંદિ ધરીયા પ્રવસાવો વિમેવાધિય-તેઅિમ મારણીતિય સમુષાતે સમોદ્યાને પૂર્વેયરીરવો માનિર નોહરયોએ

बद्धरीरवर्गेष्वपरमाख्येक्षया र्ततुष्ठा स्तथापि स्तोत्राणि वेगेष्वपि राक्षसकक्षरीरकक्षरीरं निव्यग्रते, यस्तमाश्रित्य वृत्तिप्रज्ञतानि वेद्विषयशरीरव
नक्तानि वेद्विषय वृत्तिवृत्तः सातिरेकयोगतत्तदवमाश्रित्यात् यद्विस्तोत्राणि बाह्यरक्षरीराणि सङ्ख्यापूयन्तेन माप्यमाश्रित्यात् योतप्रज्ञतानि वेद्वि
यशरीराणि असुरेयमेविवृत्तताकाशप्रवृत्ताराणिप्रिमाश्रित्यात् बाह्यरक्षरीरेभ्यः प्रवेद्वार्थतयावेद्विषयशरीराक्षयसुर्यगुणाणि तन्मोष्योदात्तिरक्षकक्षरी
रादि प्रवेद्वार्थतया असुरेयवृत्तानि पृथक्वेयस्तोत्राकाशप्रमाश्रित्या तपो ज्ञान्यमाश्रित्या

रीरा पदेसठयाए असस्वेजगुणा । तेयगसरीरा पदेसठयाए अणतगुणा, कम्पगसरीरा पदेसठयाए अणतगुणा, दक्षठपदेसठयाए सवत्योवा आहारगसरीरा दक्षठयाए, वेडहियसरीरा दक्षठयाए असस्वेजगुणा उराहियसरीरा दक्षठयाए असस्वे०, उराहियसरीरेहितो दक्षठयाए आहारगसरीरा पदेसठयाए अणत वि ब्रह्मिणरीरा वि महापयतवा उरकयपुकाण कौराविषयरीमणि

[illegible][illegible]

रीरादि प्रद्विधाधतया अनन्तगुणानि द्रव्यार्थतयापि तेन्य कोपा अनन्तगुणत्वात्, तेन्योपि कार्मवधरीरादि प्रवेद्यार्थतया अनन्तगुणानि, तैव सर्वगन्तव्यः कामवदनवाना परमास्वपक्षया अनन्तगुणत्वात् द्रव्यार्थप्रद्विधाधित्वाया स्वत्योका आहारगवरीरा वृष्टपाए वेठविपसरीरा व हवाए वसपञ्चनुवा ठरासिपसरीरा वृष्टपाए वसपञ्चनुवा इत्यथ भावना मानुषा नुवतव्या तेन्यो द्रव्यार्थतयीदारिकवधरीरन्य आहारव धरीरादि प्रद्विधाधतया अनन्तगुणानि, औदारिकवधरीरादि सर्वसवेपाप्यस्वयेवोकाकासुप्रवेक्षप्रमाधानि, आहारवधरीररपोप्यवगवापां त्वेवेक स्वाप्यतव्येन्योऽनन्तगुणाः परमावृण इति तेन्योपि कामवधरीरादि प्रवेद्यार्थतया अनन्तगुणानि तन्योप्यौदारिकवधरीरादि प्रद्विधाधतया वसं न्येयमुणानि अथ भावना प्रागेवकृता तेन्योपि तैवसकामवधानि द्रव्यार्थतया अनन्तगुणानि अतिप्रमृतामवसव्योपतत्यात्, तन्योपि तेन्यवधरी

गुणा, वेउच्चियसरीरा पदेसठयाए अस्सखेज्ज०, उराळियसरीरा पदेसठयाए अस्सखेज्ज०, तेयाकम्मगसरीरा दोवि तुम्हा वसठयाए अणंत०, तेयगसरीरा पदेसठयाए अण०, कम्मगसरीरा पदेसठयाए अण०, एएसिण भत्ते ! उराळियवेउच्चियस्थाहारगतेयकम्मगसरीराण जहन्तियाए उंगाहणाए उंगाहणाए उक्कोसियाए उंगाह

इति द्रव्याप्यतयाऽवश्येयगुणानि औदारिकशरीराणि द्रव्याप्यतयाऽवश्येयगुणानि औदारिकशरीरेभ्यो द्रव्याप्यतया हारणशरीराणि प्रदेष्टा
प्यतयाऽस्मत्तगुणानि, वैक्षिप्यशरीराणि प्रदेष्टाऽप्यतयाऽवश्येयगुणानि, औदारिकशरीराणि प्रदेष्टाऽप्यतयाऽवश्येयगुणानि, तैलसक्तानां चानि

[illegible]

कृत्वा रीरवगवापरमास्त्रवेक्षणा नंतगुणा स्त्रायवि स्तोत्रानि बर्नवात्रि राहारकशरीरशरीरं निव्ययते, पक्षमाश्रया दत्तिप्रज्ञतानि वैक्रियशरीरव
नंवात्रि वैक्रिय उत्सवतः सातिरकयोत्रमसप्रमाबत्वात् यवितोत्रानि पाहारकशरीरावि सपक्षपृथक्तेन प्राप्यमाश्रयात् चातिप्रज्ञतानि वैक्रि
यशरीरावि असुरवेयमेवियताकाशप्रदशरीरावि प्रदेद्यायतयावैक्रियशरीरावयसक्येयगुणानि तन्मोप्यौदारिकशरी
रावि प्रदेद्यायतया असुरवेयगुणानि असुरवेयसाकाशप्रमाबतया तयो सज्यमानत्वेन तत्प्रदद्यामानातिप्रज्ञताया सम्भवात्, तन्मोपि तेप्रसय

रीरा पदेसठयाए अ्सस्वेज्जगुणा । तेयगसरीरा पदेसठयाए अ्णतगुणा, कम्मगसरीरा पदेसठयाए अ्णत
गुणा, वसूठपदेसठयाए सव्वत्थोवा अ्पाहारगसरीरा वसूठयाए, वेउच्चियसरीरा वसूठयाए अ्सस्वेज्जगुणा
उरालियसरीरा वसूठयाए अ्सस्वे०, उरालियसरीरोहिस्सो वसूठयाए अ्पाहारगसरीरा पदेसठयाए अ्णत

वि । वैक्रियशरीरावि प्रदद्यायतया असुरवेयगुणानि औदारिकशरीरावि प्रदद्यायतया असुरवेयगुणानि तेवसशरीरावि प्रदेद्यायतया असुरवेयगुणानि, कामकशरीरावि प्रदेद्यायतया असुरवेयगुणानि, प्रव्यायतया सव्वत्थोवा स्याहारकशरीरावि । प्रव्यायतया वैक्रियशरीरा

वक्रियशरीरमा इव पणज्जातगुण तत्रयो वोदाटिकशरीरमा इव पणज्जातगुणा । उरालियशरीरे इव इवयाएवितो पाहारमसरीरा पवसइयाए पव
वेवियसशरीरा प पस । औदारिकशरीरमा इवयायववो पाहारक शरीरमा प्रदेय पणज्जगुणा तेवयो वैक्रियशरीर प्रदेय पव । उरालियशरीर
प पस तदा कम्मकशरीरा दानितुणा दम्मइयाए पव तेवयशरीरा प पव कम्मकशरीरा प पव । तेवयो औदारिकशरीरमा प्रदेय ते पस
ज्जातगुणा तेवयो तेवसकामैव शरीर माओमाइ उरारव इवयायै ज्जाता पणज्जगुणा तेवयो तेवसशरीरमा प्रदेय पणज्जगुणा तेवयो कामकशरीर
मा प्रदेय पणज्जगुणा । पयसिच मते उरालिय वक्रिय पाहारय तेवज्जगुण शरीराय जवविद्याए उक्काइयाए । एवमेव तेमगवन् औदारिकवैक्रिय पा
हारव तेवसकामकशरीरेने अवस्य पवयाइज्जाता इवो । उक्काइिकव इवयाइयाए उक्काइिकवियाए उक्काइिकवियाए २ विंतिरे पयाना ४ । उरालिय

ध्वयोरपि परस्परं तुल्या श्रीदारिकवज्रपद्मावगाहनातो विद्योपायिना कथमितिवे दुष्यते इहमारुर्जातिकसमुदातेन समकण्ठस्य पूबगरीरात् यद्विदि
विमिगतेनसगरीरं तस्यायामवाह्यविक्षीरैरवगाहना चिंत्यते इत्युक्तं माव् तत्र यास्मिन् प्रवेष्टे उपपरस्यते सोऽपि प्रवेष्टा श्रीदारिकगरीरावगा
हनाप्रामितीगुलासंशयवज्रपद्मावगाहना विद्योपायिना ततोऽपि यैत्रियसुरो
रस्य अपन्थावगाहना असंशययगुला चक्रुसावशयेयज्ञागस्यासंशयेनेहनिवत्वात्, ततोऽप्यारुखगरीरस्य अपन्थावगाहना चरुयेयगुला देशोनाय

गुणा, वेउच्चियसरीरस्स उक्तीसिया उंगाहणा सखेज्ज०, तेयाकम्मगाण दुण्हवि तुहा, उक्तीसिया उंगा
हणा स्यस० जहन्नुक्तीसियाए उंगाहणाए सत्त्वयोया उंगालियसरीरस्स जहन्तिया उंगाहणा, तेयाकम्म
गाण दोण्हवि तुहा, जहन्तिया उंगाहणा विससाहिया, वेउच्चियसरीरस्स जहन्तिया उंगाहणा स्यसखेज्ज

वगाहना विद्योपायिना । यैत्रियसरीरस्य अपन्थावगाहनाऽसंशयगुला, आहारकगरीरस्य अपन्थावगाहनाऽसंशयगुला, उरकटावगाह
नाया । सर्वस्वोका आहारकगरीरस्सोरुहावगाहना श्रीदारिकगरीरस्सोरुहावगाहना संशययगुला । यैत्रियसरीरस्सोरुहावगाहना संशये
यगुला, तैत्रियसरीरस्सोरुहावगाहनाऽसंशयगुला उरकटावगाहनाऽसंशयगुला अपन्थोरुहायामवगाहनायां संशयोका श्रीदारिकगरीरस्य अपन्था

वगियसरीरस्य उक्तीसिया उंगाहणा सखेज्ज०, तेयाकम्मगाण दुण्हवि तुहा, उक्तीसिया उंगाहणा स्यस० जहन्नुक्तीसियाए उंगाहणाए सत्त्वयोया उंगालियसरीरस्स जहन्तिया उंगाहणा, तेयाकम्म
गाण दोण्हवि तुहा, जहन्तिया उंगाहणा विससाहिया, वेउच्चियसरीरस्स जहन्तिया उंगाहणा स्यसखेज्ज

राणि प्रदेष्टव्यतया समस्तगुणानि समस्तपरमावशात्मकानि रक्षेत्स तेनसद्वरीरस्य निष्पाद्यत्वात्, तेभ्योपि कामसद्वरीराणि प्रदेष्टव्येतया ऽन
स्तगुणानि चतवारस्य प्रागेवोक्तं तद्वत् पञ्चानामपि क्षरीराणां द्रव्यप्रवृत्ताभ्यै रस्यव्युत्पत्त्युक्तं इदानीं नपत्योरऽशुभगन्धमाद्यवशाविषयसत्यवपु
त्वमाह एवविषयमित्यादि ॥ सर्वसोका श्रीदारिकक्षरीरस्य अपत्याऽवपादना बहुसाधक्यपनागमाप्रमाद्यत्वात् तेष्वसंशयमर्थो जपन्यायगादना

णाए जहन्तउक्कोसियाए तंगाहणाए कयरे कयरेहिती स्यप्यात्रा ४ ? गोयमा ! सवृत्त्योधा उराळियसरीरस्स
जह्वियया उगाहणा, तेयाकम्माण दोण्हवि तुत्था, जहन्तिया तंगाहणा विसेसाहिया । वेउव्वियसरीरस्स
जह्वियया तंगाहणा स्यसखेज्ज ०, स्याहारगसरीरस्स जहन्तिया तंगाहणा स्यसखेज्ज ०, उक्कोसियाए तंगा
हणाए सवृत्त्योधा स्याहारगसरीरस्स उक्कोसिया तंगाहणा तंराळियसरीरस्स उक्कोसिया तंगाहणा सखेज्ज

क्षरीराणि हावपि तुत्थानि द्रव्यापेतयाऽनन्तगुणानि तेनसद्वरीराणि प्रवृत्तापेतयाऽनन्तगुणानि, कामसद्वरीराणि गदेनार्थतयाऽनन्तगुणा
नि । एतेषां प्रवृत्त । श्रीदारिकक्षरीरस्यतेनसकामसद्वरीराणां अपत्यापामवपादनायां मुरकृष्टाभामवपादनायां अपत्यतोरकृष्टाया
मवपादनायां कतरे कतरप्पोण्यावा ४ ? गोयम ! सर्वसोका श्रीदारिकक्षरीरस्य अपत्यावपादना, तं त्रसकामपाना द्वयोरपि तुत्था अपत्या

तेनसद्वरीर तेहन ! सावयवा पिदुषपव पवगादना विल्लोवे विहावो स प्रदेशं छपव्व तिहा श्रीदारिकक्षरीरस्य प्रमितं पंगुवना पवृत्त्या
तमोभामयाव प्रमाणं तद्वत् आतव्व श्रीदारिक अपत्यं पवगादनायां ववो विमेषादिक् तेनवो वेक्खियतोरनो अपत्या पवगादनायां ववो पसण्या
तयुवा भुवे पवव्वत्तेमिह तेनवो पाहारकमरोरनो अपत्यावपादनायां ववो पवव्वत्ततयुवा वयीन इत्थममाणं पवमाट । कक्षाधिया कणावपाए स
मत्तीया पाहारनसरीरस कक्षाधिया कणावपा उराटिवसरीरस । इदं उरकटो पवगन्तिवै चोता सववोवीवा पाहारकमरोरनो उरकटो प
वगादनायां ववो एवहाव मानमाटे तेनवो उरकटो श्रीदारिकक्षरीरस्य पवगादनायां ववो संप्याता सातिरेक्खवाज्ज स एव प्रमाणमाटे तेनवो । वे

शुधीरपि परस्पर तुल्या श्रीदारिकश्रपस्यावगाहनातो विद्धेवापिवा कथमिति चे दुष्यते इहमादृशतिष्ठपुष्टातेन समवश्यस्य पूर्वशरीरात् यद्वपि
 विनिगततैवसशरीर तस्यापामयाभ्यविस्तरैरवगाहना पितृत्वं इत्युक्तं प्राक् सत्र यस्मिन् प्रदक्षं परपत्यते धोपि प्रदेष्ट श्रीदारिकश्ररीरायगा
 इनाप्रमिर्धौनुनार्चयवमानप्रभाषो व्याप्तो यद्व्याप्तारासमतिक्रोह तदपि व्याप्तं नित्यौदारिकश्रपस्यावगाहना विद्ययतिष्ठा ततोपि वैश्विषसरी
 रस्य अपम्यावगाहना असहययगुहा अह्नुसासुस्येयमनस्यासुस्येयनेत्रिभित्वात्, ततोव्याहारकशरीरस्य अपम्यावगाहना असहययगुहा वैश्वोमप

गुणा, वेउद्वियसरीरस्स उक्कोसिया उंगाहणा सखेज्ज०, तेयाकम्मगाण दुग्गह्वि तुत्था, उक्कोसिया उंगा
 हणा अ्स० जहन्नुक्कोसियाए उंगाहणाए सख्योधा उंगालियसरीरस्स जहन्तिया उंगाहणा, तेयाकम्म
 गाण दीग्गह्वि तुत्था, जहन्तिया उंगाहणा विससाहिया, वेउद्वियसरीरस्स जहन्तिया उंगाहणा अ्सखेज्ज

वगाहना विक्षेपाचिवा । वैक्रियशरीरस्म अपम्यावगाहनाऽसहययगुहा, आहारकशरीरस्य अपम्यावगाहनाऽसहययगुहा, वरुष्टावगाह
 नायां । सर्वलोका आहारकशरीरस्योत्कृष्टावगाहना श्रीदारिकशरीरस्योत्कृष्टावगाहना सहययगुहा । वैक्रियशरीरस्योत्कृष्टावगाहना सहये
 यगुहा, तेष्वसकामकयोर्द्वयोपि तुल्या वरुष्टावगाहनाऽसहययगुहा अपम्योत्कृष्टायाभकयापनायां सर्वलोका श्रीदारिकशरीरस्य अपम्या

वक्रियसरीरस्य कदा च सखे० तेयावधम्यां हाण्वपिपुत्ता उक्को च पस । वैक्रियशरीरतो वरुष्ट पदगाहनाता सख्यात पुठ्ठापद्वी वरुष्टो
 वदयावनाता धवो पस द्वि० खड्गोवोविवाप कम्मावगाय सगत्याना वरावकशरीरस्य जहन्तिया उग्यावगा तेवाकम्माव दीवश्चित्तता । अप
 यावष्टावनाहनाता जातां सववोवाडा पीदारिकशरीरतो अपम्यावगाहनाता धवो तेजसकामकनी अपम्यावगाहना मांकोमापि सरोखो पुठ्ठा
 पद्वी विसेपाधिक । खड्गोमावधवि० वड्डीवसरीरस्य कद० च० पस पावारगशरीरस्य कद० च० सखे । तेजवो वैक्रियशरीरमी अपम्य पद
 गाहनाता धवो पदव्याताय च तेजवो आहारक शरीरतो कदम्य पदगाहनाता धवो सख्यातगुहा । पावारगशरीरस्य कद० वलापवताधी वरस

स्वातमेक्यश्रितम् एवं अपुमा द्वाविंशतितममारुह्यते तस्य चायमविविधस्तस्य इष्टमन्त्ररूपदे गतिपरिणामविशेषरूपं शरीरावभाषणादि चिन्ति
तं इष्टतु नारकादिगतिपरिणामेन परिणतानां लोकाणां प्राजातिपातादिरूपा ज्ञियाविशेषाया धियाविशेषा इति तद्वैदमादिसूष अक्षयं प्रते । विरि
याटं पद्यताष्ट इत्यादि ॥ अरुं क्रिया क्रमयन्त्यभिमन्त्रनं चेष्टा इत्यर्थः, सा पञ्चमा तद्यथा काश्या इत्यादि ॥ शीपत इति कायः क्षरीर काये प्रवा
कायस निवत्ता वा कायिकी, तथा अर्धिकायते स्वाप्यते नारकादिवात्मानैस्त्यपिचरय ममुष्टामविशेषो काश्य वस्तु चक्रकृद्गतिं तत्र प्रवा तेन
वा निर्बुत्ता अर्धिचरक्री ॥ पाशसिया इति ॥ मृद्वेपो मत्सरा धर्मवन्त्यरेतु रजुशो लीवपरिणामविशेष इत्यर्थः, तत्र प्रवा तेन वा निर्बुत्ता साए

णा श्वसस्वेज्जगुणा ॥ इति पञ्चवणाए जगद्यतीए त्रिगाहणसंठाणपद सम्पत्त ॥ २९ ॥
कडण जते ! किरियात्त पञ्चसत्तात्त ? गोयस्मा ! पञ्चकिरियात्त पन्तसत्तात्त, तज्जहा—काइया श्वहिगरिणिया
पादोसिया पारियावणिया पाणाइवायकिरिया । काइयाण जते ! किरिया कत्तिविहा पञ्चसत्ता ? गोयस्मा !

श्रीरामचन्द्रगच्छि श्रिय नागबन्धविरचिते मद्यापमानुवादयोगभासस्थान पद समाप्तम् ॥ २१ ॥ ॐ

भारतको योति परिचामे परिचयमा जोषने प्राप्तातिपातादि विद्या कह्ये । २१ । न । ०

बहव भंते किरिदापा यं । इभवयन् सेतसौमित्रा बह्वी । मायमा पचदिता निरिया त । हेभोतम पाचक्रिया बह्वी ते कसेछे । आहवा अदिगरवि
 या पादीद्विद्या पारिवाचविद्या पाचाइवायद्विरिया ५ । काठिको अधिबरको प्रबयको परपोषा पारितपत्रिको प्राप्तातिपातको । आहवाच भंते वि
 रिया बहवविद्या यं । सावित्रीको विद्या हेभगयन् सेतसा भेद कथा । भावमाहुविद्या यं तं । हेगोतम सेयसेद कथा ते अहेछे — अशुभरथमाहवायपु

[illegible]

गुणा, ध्याहारगसरीरस्स अहन्तिथा अस्ससे०, ध्याहारगसरीरस्स अहन्तिथाहिती तंगाहणा
हिती तस्सवेव उक्कोसिया तंगाहणा विसंसाहिया, उरालियसरीरस्स उक्कोसिया तंगाहणा सखेज्ज०,
वेअवियसरीरस्स उक्कोसिया तंगाहणा संखिज्जगुणा, तेषाक्कमग्गाण दोरहवि तुहा, उक्कोसिया तंगाह

बयाइना, तैबलकानेबयोदुपीरीरेब तुल्या अपम्यावगाइना विछेबाचिका । वैछिपछरीरस्य अपम्यावगाइना उखयेपगुबा, भाइरकछरीर
स्य अपम्यावगाइनाउखयेपगुबा, भाइरकछरीरस्य अपम्याचि रबगाइनाचिक्तस्य वैबोरुगुवायगाइना विछेयाचिका, भौवारिकछरीरस्यो
रकगुवायगाइनाउखयेपगुबा वैछिपछरीरस्योरकगुवायगाइनाउखयेपगुबा, तैबलकानेबयोदुपीरीरेब तुल्या उखयेपगुबा ॥ इति

येन चोपमा कृता कृता उम्माहवा सख । पाङ्कारकयोरौलो जवव्यावयाङ्गनामा पको तेहमो तेहमो उ० पवयाङ्गनामा पको विमोपाधिक
जापवा तेहमो थोदादिकयोरौलो कृताको पवमाङ्गनामा पको सखातमुप । वेकमिहसरोरस चको सखे तेवाकव्याव सोपववि तुवा उको० प
व । तेहमो वेकमिहसरोरौलो व पवमाङ्गनामा पको सखातगवा तेहसखामेव माङ्कोमाङ्गि खरोखा पृठ्ठापदको व पवमाङ्गनामा पको पवमव्या
त० । पवववाए उम्माहवापव हखकोपम सखयो । इति श्री प्रजापना भगवतोमो २१ मरीएपद मरीएपवमाङ्गनापद पुरोकिबो विने २३ मे

वेदं पृथक् पृथक् १ गोप
तिथिहा पृथक्, सेत पृ
ओत्राण भूत । कि सकिरिया
ते ! एव मुचं जीया सकिरि
वेदनापुत्रीर्याति सा पारितापिनी क्रिय
वा पर वा तदुमय वा लीयितापपरोपपति
सकिरिया अपि । यय फेनार्पेय प्रवत् । एवमु
सकिरिया भते लीयिता प तं । पापतिपात
परोप तदुमय वा लीयिताप परोपेति । वा पाते
ओत्राण ओत्र सकिरिया सकिरिया । ओत्र ओत्रा
विषये विष पकिरिया विषये पकिरिया विष ।
य । यथापुत्रापयन परोपार यथापयन । तत्र च यथे प

वेदं पृथक् पृथक् १ गोप
तिथिहा पृथक्, सेत पृ
जीवाण नत । कि सकिरिया
ते ! एव मुचं जीया सकिरि
वेदनापुत्रीर्याति सा पारितापिनी क्रिय
वा पर वा तदुमयं वा लीयितापपरोपपति
सकिरिया अपि । यय फेनार्थेन प्रवत् । एवमु
सकिरिया भते लीयिता प तं । पापतिपात
परोप तदुमयवा लीयितापा परोपेति । वा पाते
जीवाण भते कि सकिरिया सकिरिया । जोव डेमस
जिपले विच किवासकि विचले पवित्रावत् विच ।
य । यथापुत्रावयन एवंवार यथावत् । नमस् एवं प

व वा प्राद्वेयित्री ऽ पारियावक्षिष्या इति ऽ परितपन् परिचापः, पीठाकरवभित्पथः, वस्त्रिन् ज्ञा तेन वा निर्वृता परितपन्मैव वा पारितापनित्री ऽ पावाहवायविरिया इति ऽ प्रावा इन्द्रियादय स्तेषा मतिपातो बिनाश साक्षिपया प्रावातिपातय्य वा बिष्या प्रावातिपातक्रिया तत्र कायित्री विनेहा तथ्या-अनुपरतकायित्री दु प्रयुक्तकायित्री च, उपरतो वसतः सर्वतो या सावद्ययोगात् विरत मोपरतो अनुपरत कृतयि

दुविहा पयज्ञा, तजहा-छाण्वरयकाह्या य दुप्यउसकाह्या य छुहिगरणियाण जते ! किरिया कतिविहा पयज्ञा ? गोयमा ! दुविहा पयज्ञा, तजहा-सजीयणाहिगरणिया य । णिछुस्रणाहिगरणिया य । पादोसियाण जते ! किरिया कतिविहा पयज्ञा ? गोयमा । तिधिहा पयज्ञा, तजहा-जेण स्यप्यणीया परस्सवा तदुजयस्सवा स्यसुज मणया धारेड सेत्त पाउसिया किरिया । पारियावणियाण जते ! किरिया

प्रदत्त । क्रिया कतिविषा प्रदत्ता ? नीतम । द्विविषा प्रदत्ता तथ्या-संयोजनापिचरिणी निर्वर्तनापिचरिणी च । प्राद्वेयित्री प्रदत्त । क्रिया कतिविषा प्रदत्ता ? नीतम । द्विविषा प्रदत्ता तथ्या येनात्मनो वा परस्य वा तदुजयस्य वा झुजं ममः प्रचारयति सा प्राद्वेयित्री । पारितापनित्री प्रदत्त । क्रिया कतिविषा प्रदत्ता ? नीतम । द्विविषा प्रदत्ता तथ्या-येनात्मनो वा परस्य वा तदुजयस्य वा उवाता

उउउवाउवाय । उउउउ उयविरति वाउयवीण पयक्को उउउउ वायादिउ प्रदत्त विनारेउ प्रवर्ते । पडिभरविषाच भेते विरिया किरिया प । पविचरपवीक्रियाना इममवन् वेतवासेद कक्षा । मायमा दुविहा व तं वेवीतम दोवभेद कक्षा ते कक्षे-संवीजवाडिगरणाय निगवत्तवा विनरवाय । उवीजनापिचरतो उउउवादि पकठा करो मविवा उउउवादि करवा भोपवावियावी । पादावविवाच भेते किरिया किरिया व । प्रवेपवीक्रियाना वेतवाभेद कक्षा । नीवमा तिक्कि प तं । वेवीतम तोमप्रकारे कक्षा ते कक्षे-उववीवा परववा तदुमयस्यवा उवायेवव उवीरे । भी पाते तथा परने तथा उवव पाताने परने इम पवाता ववारे । वेत्त पारिवावविषा विरिया । ते परितपन्मौज्जिवा कक्षो । पावाहवा

इत्यनेन हत्यर्थ-कृत आत्मन एवासाता तु स्वरूपा वेदना भूत्यावपति कवित्वस्य अतिदुःखस्य ततः स्वपरतदुःखमेवाङ्गवति त्रिधा पारितोष्य
 ववत् लोचकरसादे रसाववेदनाहेतुत्वयोपान्त् अङ्गवतयोनुष्ठानप्रतिपेयाय लक्ष्य-सौकुतबोधायादौ लेशमसौमंगुलमपि तेह । लेशमद्विदयशाखी
 तया चरितं चिन्तना मिति ॥ १ ॥ आयो न कवसमयं परिपासनीया सृष्टे रवे बहुविधे नेन सासनीय । चित्तेश्चिप्यादि नवरति ययोत्पद्यतु यवयानियेमव
 दिनात्मनं जीवितान्नपरोपयात क्वदि रमहेयादिना पर काय दुःप्रयसपीत्यतः प्राकृतिपातक्रियापि त्रिविधा अतएव कारकाङ्गवद्वि रकास
 मरवमपि प्रतिपिदुः प्राकृतिपातक्रियादीपसम्भवात्, तदेवमुक्ताः क्रिया समत्येताः किमपि विद्येपय सर्वथा जीवानां सन्ति किवा नेति वि
 द्यात् रिदसाध-जीवायं जते । इत्यादि ॥ सुगमं नवरं ॥ सुसारसमापयका इति ॥ सुसारं चतुर्गतिमन्वरूप सम्यगकीर्णावनापयका एयं सुसारस
 मापयकाः प्राकृतत्वा रस्यार्थकमत्ययः, येन सुसारसमापयका स द्विविधा असेक्षीप्रतिपयका यः असेक्षीनामायोग्यवस्था तां प्रतिप
 देहमनोवृत्तप्रावतोऽक्रियाः, येन सुसारसमापयका स द्विविधा असेक्षीप्रतिपयका असेक्षीप्रतिपयका सतः पूर्ववत् स्वायेंकः कमत्ययः असेक्षीप्रतिपयकाः, तत्र असेक्षीप्रतिपयका सते

जेते संछेसिपन्निवन्तगा तेण श्रुकिरिया तेण सकिरिया । से तेणठेण

येन गौतम । एवमुच्यते जीवाः सक्रिया अपि अक्रिया अपि । अस्ति प्रदत्त । जीवानां प्राकृतिपातेन क्रिया क्रियते ? इत्यादि । कस्मि
 पचस्योविधा । येतेष्वहं बोधता एव सुख । तेमाटे येनोतम इत्येव । जीवा सक्रियादिप्रकिरिवापि । जीव सक्रिय विषयक्रिय पियके । अतिथ
 भते जीवाच पाचारवाएच विरिया कथ्यत । दिवे हेमनगम् जीवने प्राकृतिपातबोक्रिया करेते-इंता मोसमा अस्ति । वांगौतम खे । कश्चित् भते जी

षट्पुं शीतनिवायेयुता एतान्मय प्राणातिपातक्रिया मुखप्रकारेण नैरयिकारिक चतुर्धैर्यतिद्वैतकमपिष्ठस्य स्थितपयि-चत्विचं भते । इत्यादि ॥
 मवरमेव यूनपाठा-चत्विचं भते । नेरइपाचं पाकाइवाएण किरिया कज्जइ ? इति चत्विचं भते । पाकाइवाएण किरिया कज्जइ ? भो
 यमा । बहु जीवनिवाएणसु एयं तावद्वाचं यावद्देमानिकसुयं तदेव यया प्राणातिपातक्रिया प्रवाल यदियमाच सरप्रतिपादित सुप्रत्येकमय
 मयाकावादिबिषयावयपि सुवाक्याइ चत्विचं भते । मुसावाएण मित्यादि ० सुगमं नवरं ॥ किरिया कज्जइ इति ० ययापोन प्राणातिपातादि
 वा क्रिया प्रवतीत्यर्थः, तथा चतुःप्राणयो उभयस्य प्रकपण मुपावादेः स च स्रोतासोक्तमस्तस्यस्तवतुविषयोपि भटते, तत्र एक मया
 पादमूर्धं धत्तवैतुति, प्रत्ययइकमुपसर्गं तत्र पयायेवपीत्यपि इत्यथ यथा यइस्तु गृहीतुं चारयितुं वा शक्यते ताद्वियमावाचं जयति न कोप
 विषयमतो उक्तदानमन्त्रे गइवचारणिकेसु इवैसु इत्युच मेमुनाच्यवसायेपि पियसेपकासादिर्जनपु रूपेण सुगतेपु वा क्मावियु ततो मे

काएसु । अत्युण भते । नेरइयाण पाणाइवाएण किरिया कज्जइ ? गोयमा ! एव चेव । एव जाय निर
 तर यमाणिपाण । अत्युण भते । जीवाण मुसायाएण किरिया कज्जइ ? इति अत्यु । कम्हिण भते !
 जीवाण मुसायाएण किरिया कज्जइ ? गोयमा । सख्वसेसु एव निरतर णरइयाण जाय वेमाणिप्राण ।

य ? गोतम । एव चेव । एव यावद्विरत्तर वेमानिकाभाण । अति मदत्त । जीवानां मुपावादेन क्रिया क्रियते ? गोतम । इत्यादि । क

य यवाच निरदरं यमाचिवाच । वेभोतम इमदोच इम कोवते वायमन्तोपर वेमानिकाभाण कइति । चत्विचं भते जीवाण मुसायाएण किरिया
 कज्जइ । वे इममवयव जीवन ययावादको क्रिया करणे । इति यावमा चत्विचं भते । जीवाण मुसायाएण किरिया कज्जइ । कि
 यं वेममवयव जीव ययावाद कइति । गोतमा सख्वसेसु निरतर एव णरइयाण जाय वेमाचियाच । वेभोतम चत्विचं प्रकपणमइति इत्यादि ०
 इत्युच इम निरत्तरनारकोको ततो वा वेमानिकाचम कइति । चत्विचं भते जीवाण यइताइवा कज्जइ । वे इममवयव जीवने यइता

पुनस्तत्र उक्तं - नृपेयुषा नृपसङ्गणयुषा इति । तथा परियष्टः स्वात्मिन्द्रावेन मूर्च्छां प्राप्य प्राचिना मोक्षसाधनविषयाणि प्रातुर्न
 किं ततः परियष्टसूत्रे-उक्तं - सद्यश्चेति । अतएवाम्यपि प्रथमतः स्वकीयविषयमुक्तं द्वितीयचरणे स्वयंस्तुविषये चतुर्थे तदेकदेशविषये
 इति उक्तम् - पञ्चममिषयुषीया भीष्मरिमयसुवद्वयः । सुवामहवयाएव तदेकदेशमिनायुषा ॥ १ ॥ क्लोबादयः सुप्रतीता भवन् कलही राटिः
 धन्यास्यानमसुहोयारोपक, यथा धर्भोरपि भीरुत्वमपरदारिकपि पारदारिकस्त्वमित्यादि ॥ इदं मयावादेव्यतगत परमुरक्तुष्टोय दोष इति प
 यनुपार्त, येनून्य परोक्ष सतोऽसतोवा दोषस्योद्घाटन परपरिवाद्यः प्रमूढजनसमूह परदोषविकल्पनं चरतिरती प्रतीते इदमेक समुदित पा
 पत्वानम् । मायामोखवमिति ॥ माया च मूपा च समाहारी ऋग्ः इष्टुं कलं मपुषकत्व मिति ह्येति इति इति तेन इह समुदायो विवक्षितो
 महाकमयस्येति, मूपावाद्यमायाया पूयमुपास ॥ मिष्यादसुखसंज्ञेति ॥ मिष्यात्वं तदव ग्रहणं तन ॥ अछादस एव दंष्टगा
 इति ॥ एते अनकरोदितपदोक्तोपदोष्टता सर्वसंज्ञययाष्टादश दशका प्रबोद्धा प्रायतिपातादीनां पापत्वाभावा मष्टादशत्वात् तदेव मष्टादश
 पापस्यानाम्यपि कृत्य बीजानां क्रिया उक्तिपाविषयदोषदर्शितः सांप्रतं तान्येवाचिकृत्य बीजानामेकत्वपृथक्ताभ्यां कर्मवत्त्वमुपदशयिपुराह बी

कञ्जद्वय ? गीयमा । सद्यश्चेति । एव जेरक्तुयाण जाय वेमाणियाण । एव कीहेण माणेण मायालोभेण
 पेजेण दोसेण कलहेण स्युस्काणेण पेसुन्नेण परपरिवाएण चरतिरतिपु मायामोसेण मिच्छादसणसज्ञेण

वाता परियष्टेक क्रिया स्थित ॥ कस्मिन् प्रदत्त । जीवाना परियष्टेक क्रिया क्रियते ? गीतम् । सद्यश्चेति । एवं नैरयिवावा
 यायद्वैमानिजानां । एव कीपेन माणेन मायया सोपन्नः प्रमत्ता द्वेयक कलपना ज्ञास्यानेन पेसुन्नेन परपरिवाद्गारतिरतिभ्या मायामूपा

अभिर्भंते जीवा परियष्टेक विरिया कलरा । किम हेमयवन् कीव परियष्टक्रिया वरे । भावना स्वयंस्वमेव एव चेरद एवाव वेमाविप एव कीहेच
 माणेन मायाए धामेन यत्नेन दोसेन कलहेन स्युस्काणेन पेसुन्नेन परपरिवाएण परदंष्टगा मायया मोखेन मिच्छादसण सज्ञेन सांप्रतं जीवा चेरदया

स्यत्पिण भते ! जीवाण स्यवेत्तादाणेण किरिया कज्जइ ? हता स्यत्पि । कम्हिण भते ! जीवाण स्यवेत्ता
 दाणेण किरिया कज्जइ ? गोयमा ! गहणधारिणजोसु दखेसु । एव णेरइयाण निरतर जाव वेमाणिथा
 ण । स्यत्पिण भते ! जीवाण मेक्कणेण किरिया कज्जइ ? हता स्यत्पि । कम्हिण भते ! जीवाण मेक्कणेण
 किरिया कज्जइ ? गोयमा ! सुवेसुवा सुत्तहगतसुवा दखेसु । एव णेरइयाण जाव वेमाणिथाण । स्यत्पि
 ण भते ! जीवाण परिग्गेहेण किरिया कज्जइ ? हता स्यत्पि । कम्हिण भते ! जीवाण परिग्गेहेण किरिया

णिस्सिम् प्रदत्त । जीवानो मूपावादेन जिया कियते ? गोयम । एव निरतर मेरयिकाया यावहुमानिकानाम् । अस्ति प्रदत्त ।
 जीवामा मदत्तावातन जिया कियते ? गो० । इत्थास्ति । अस्सिन् प्रदत्त । जीवामा मदत्तावानेन जिया कियते ? गोयम । यहवपारिकी
 येसु इत्थसु । एव मेरयिकाया निरतर यावहुमानिकानाम् । अस्ति प्रदत्त । जीवानां मेसुमेन जिया कियते ? इत्थास्ति । अस्सिन् प्रदत्त ।
 जीवाना मेसुमेन जिया कियते ? गोयम । एतेसु वा रूपसङ्गतेसु वा इत्थसु । एव मेरयिकाया यावहुमानिकानाम् । अस्ति प्रदत्त । जी
 वानो किरा करे । जीवमा अस्ति अस्मिन् भते जीवाय परिक्खादावेन विरियाकखर । जीवोत्तम के देमववन् जोव पदत्तादानो जिया करे । गो० ।

रमा मरुवधारिक्खस एवमेव इव परयाय निरतर जाव मरुवियाय । देवोत्तम इत्थप्रक्क मयक्खस धारिक्खते ते पदत्तादान अस्मिन् इम नार
 गोतो मरुि वाक्कये वेमानिक्क अस्मिन् । अस्मिन् भते जीवाय मेवमेव विरियाकखर । के देमववन् जोवने मेसुमज्जिया करे इता गोयमा अस्ति । जी
 रए निरतर जाव वेमानिक्क । मेसुमज्जिया अस्मिन् जोवने मेसुमज्जिया इवे । जीवमा कवेसुवा रूपसङ्गयसुवा दखेसु एवं ए
 वत् वेमानिक्क । अस्मिन् भते जीवाय परिक्खेव विरियाकखर । के देमववन् जोवने परिक्खको जियाकरे । जीवमा इता अस्ति । जीवोत्तम के ।

का अवस्थिता एव विद्यापरिकामपरिव्रतानां सर्वेषु यदुत्वेन सत्यमानानां सप्तविषयवृत्तस्यावश्यमाविद्यात् । ततो यदा एकोप्यसुविषयधर्को
 नान्यस्य तद्विषयः सर्वेपि तावद्भवेयुः सप्तविषयवृत्तयः इति यदा सुमरको सुविषयवृत्तयः स्युः । सर्वे सप्तविषयवृत्तयः सदा हितोयो जंगः । सप्तवि
 पदं पदाय सप्तविषयवृत्तयः यदा सप्तविषयवृत्तयः स्युः । सर्वे सप्तविषयवृत्तयः सदा हितोयो जंगः । सप्तविषयवृत्तयः सदा हितोयो जंगः । सप्तविषयवृत्तयः
 य एव मंगत्रेयवृत्तयः सदा सप्तविषयवृत्तयः स्युः । सर्वे सप्तविषयवृत्तयः सदा हितोयो जंगः । सप्तविषयवृत्तयः सदा हितोयो जंगः । सप्तविषयवृत्तयः
 वृत्तयः सप्तविषयवृत्तयः सदा सप्तविषयवृत्तयः स्युः । सर्वे सप्तविषयवृत्तयः सदा हितोयो जंगः । सप्तविषयवृत्तयः सदा हितोयो जंगः । सप्तविषयवृत्तयः

हृदयगावि । गेरहृदयाण जने ! पाणाद्व्याण फसि कम्मपगणीठे यधति ? गोयमा ! सध्वेवि ताव होज्जा
 सध्वेविहृदयगा सध्वेविहृदयगाय सध्वेविहृदयगाय सध्वेविहृदयगाय ।

मंप्रज्जी यधति ? गौतम । सर्वेपि तावद्भवन्ति सप्तविषयवृत्तयः । यदा सप्तविषयवृत्तयः स्युः । सर्वेपि तावद्भवन्ति सप्तविषयवृत्तयः । यदा सप्तविषयवृत्तयः
 पदयत्ता य । यमसुखसुखमारः अपि यावत्सुखसुखमारः । पृथिव्यसुखसुखमारः । पृथिव्यसुखसुखमारः । पृथिव्यसुखसुखमारः । पृथिव्यसुखसुखमारः ।

यातवर्षे ते पातुविना पातुसहित पातवर्षे । वेररावाक भते पावाहवायं कदवपववर्षोपो । नारको जेमभवन् प्राजापिपात वरे तो खेतको कम्म
 पजतिवर्षे । नोवमा कळेदि ताव हाज्जा । नोतम सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष
 सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे ।
 सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे ।
 सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे ।
 सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे । सप्तविष सबर्षे ० विष ८ पिपवर्षे ।

वाचं ज्ञते । इत्यादि न सुबन्म नवदे वसविषयव्यञ्जत्वं, सायुर्बोधापरिहारात् सायुर्वेषकोलेशाद्युपिषर्धधकारव
 पुण्यञ्जविन्तायो सामान्यतो लीवपदे
 सप्तविधव्यञ्जा अष्टविषयव्यञ्जा अपि सर्वेव यद्गुण्य न सन्त्यत तत्त उन्नयनत्रापि यद्गुण्यजनमित्यव रूप एव
 नान्यमन भरयिकमन्त्रे सप्तविषयव्यञ्ज

સર્વેસુ જીવેનેરૂંદયજેવેન જ્ઞાણિયહુ નિરતર જાવ વેમાણિયાણતિ, એવં છુઠારસુ એ દમ્ભગા । જીવેણન્નતે ! પાનાહવાણ કતિ કમ્મપગાનીનં યધહ ? ગોયમા ! સમ્પાયિહયધણવા સ્પુઠયિહયધણવા એવ નેરહુ જાવ વેમાણિયુ । જીયાણ મત્ત । પાનાહવાણ કતિકમ્મપયનીનં યધતિ ? ગોયમા ! સમ્પાયિહયધગાવિ સ્પુઠયિ

प्रा मित्यादयनस्य सर्वेषु जीवनेराप्यक्षेत्रेण प्राकृत्यं निरन्तरं यावद्द्वैमानिबानामिति । एवमेतेऽष्टादशपरवका । जीवो प्रवृत्त । प्रा
वातिपाठन कति कर्मप्रवृत्ती बभ्राति ? गीतन । सप्तविषयस्यो वा ऽष्टविषयस्यो वा । एवं निरन्तरं यावद्द्वैमानिकः । जीवा प्रवृत्त ।
प्रावातिपातेन कति कर्मप्रवृत्ती बभ्राति ? गीतन । सप्तविषयस्य वा अपि षष्टविषयस्य वा अपि । भैरविका प्रवृत्त । प्रावातिपाठन कति क

च मारि । हे भोतम वरदृक् वरु इम नारदा पूछ छ कोयोमांछा बेमानिबवासो कते कहिबा इम जूध मान मावा सोभ जपाथ प्रेम रनेइ हेय क
 छह पात्राज्जान टीपएवा पेयुकादि करवो परदावना कहिवा प्रधाता माआ मया मियात्सदशन सप्त १८ पापस्यान इम नारकोषो मांछो २४ दण्ड
 क कहिबो पठमभिसागकोन कोपपरिमैसुखदशगात्र । सेसामहजवाए तदकदसमिनाशथा ॥ १४ निरतर छाव वेसाविपति एवं एते पडारख ई
 दना । वेसानिकपवन्त इम १८ दण्ड क कहिवा द्विब हेममदन् कोनायो वरने वरवचन कममम्वनप्रकृति कहिले—कोदेव भंत पाचारवाएवं करकग्य
 पमकोपो बरति । जोव प्राचातिपातको किरा करेती केतको कमप्रकृति बाधे । ओदमा कलद्विद पडद्विद वरवना । हे भोतम प्राजपाना बय्यजिना
 सातबाधे पाछछामीबाधे से पाठबाधे । एवं खेरए भिरतरं जाव वसाविए । इम नारको खासगे बेसानिक । जोबाच भंते पाचारवाएवं करकग्य
 पकोपो वरर । जावने हेममदन् वरुदवने जोव प्राचातिपात करती केतको कमप्रकृति बाधे । ओदमा कलद्विद्वरवना पडद्विद्वरवनाधि । हे भोतम

य सदैव यदुरवेन नन्यमानस्तात् क्षेपा द्विबिभृतु रित्वितयैर्धूपैर्द्वियममुष्यबन्धस्वरम्योतिर्कर्ममार्तिना यथा नैरयिका जगन्निजेयोक्ता सत्या धन्यव्याः यथाच प्राजातिपातनेकत्वपुत्रात्मा द्वौ इकलका बुद्ध्या वेर्भ सर्वपापस्वानेरापि प्रत्येक द्वौ २ इकलौ यच्छब्दौ तयाचार्य जाव निष्कार्यसकस्येय ० सर्वे सङ्ख्या बिद्यतोदकका प्रवर्तीतिचेत् काल चाइ एव एतत्तपोहृदिया कसोस दक्षया होति ॥ अष्टावद्याना द्वाभ्या गुहने यद्विद्यमन्नावात् ॥ जीवाये मते । इ त्वादि ० यद्य कोस्य सुबस्यापि सम्बन्ध लभ्यते इइ प्राणुत्वं जीवप्राजातिपातेन सप्तविषमष्टविषया कर्मे यन्नाति बहु समेव प्राजातिपात प्राभावरवी यादिर्बन्धनप्रभु कर्तव्यः क्रियाभिः समापयतीति प्रातिपाद्यते अविष कार्येण प्राभावरवीयात्मेन कसया कारवक्य प्राजातिपातात्स्य निवृत्तिभेद

एव स्यसुरकुमारारवि जाव धणियकुमारा । पुढविश्याउतेउवाउवणस्सइकाइया य एए सखेवि जहा ठहिया जीवा ख्यवेससा जहा णेरइया । एव एए जीवएगिंदियज्झा तिकि जंगा सवृत्य नाणियवृत्ति । जाव मिच्छादंसणसखिण एवं एगसुपपोहसिया लप्पीस दळगा हीति । जीवेण जत ! नाणावरणिज्झ कम्म यधमा णे कतिकिरिणु ? गोयमा ! सिय तिकिरिणु सिय चउकिरिणु सिय पचकिरिणु जाव वेमाणिणु । जीयाण

नैरयिकाः । एवमेते जीवेकेन्द्रियवर्णा लयो जङ्गः सख प्रवित्तव्या इति । यावन्मिध्यावर्तानशस्यनेवेकत्वप्रापयित्तिनाः यदर्वांशद्वयका न वणि । जीवो नदल । प्राभावरवीय कर्मे वप्रभु कतिकियः ? भीतम । स्याचिकियः स्वाधुनुरिक्यः स्यात्पञ्चक्रियो यावद्वेमाणिनः । जीवा

म तिमन्नेव कर्त्तव्या इम प्रवित्तिनादि विषयपरिचय प्रत्येक सप्तविषयवर्गक देय यदुभयन पामते २ मने बुवे केइ मित्रवादिक्कने नारको नोपर तोजभाया बुवे । जाव मिच्छावृषयसकस्येय एव एवमसुवृत्तिया कसोसदङ्कगा भूति । जीवगी मिध्यादेयनसकसा वेतका भाया जाय इम एकाव वन यदुभयने १८ विमवासुच ते ३१ प्राजाता भाव । जीवेव भते प्राजावरविण कस्य ईयमावे कइलिरि । एकावचने जीव प्राजावरवीव कम्मवणि यवे केतकीज्जिवा करे । मोवमा विवतिविदिरि विव वणिविरि एव पचकिरिणु एवं केरए जाव वेमाणिणु । विभोवम विवारे तोमजुने कायको मवि

उपद्रयते तद्गदः अथविशेषोपीति उक्तं तिसन्निः वतसन्नि रथ पञ्चतिष्ठ क्रियाचिद्य द्विसासमाप्यते कमशः अथोस्य विधिः स्वाद्योगप्रहे
 विद्यास्यवेति तदेवमाद्यातिपातस्य नियुक्तिप्रवृत्तयः वक्ष्यन्ति-सिधतिविरिसे इत्यादि ॥ स्या ह्यदावि ॥ अक्रियाः कदाचि चतुःक्रियः कदाचिस् पच
 क्रियः तत्र त्रिक्रियता कायिक्रियापिबरायकी प्राप्तेपिबोत्रिः क्रियाचि कायिकीनाम इत्यादादिष्वप्यारथ अपिबरायकी लङ्गादिप्रगुणीकरत्वा प्राप्ते
 दिकी मारयास्यनमित्तमुलममःसुप्रधारजमिति चतुःक्रियता कायिक्रियापिबरायकीप्राप्तपिबोपातिपातपनिबोत्रिः पारितापमिषी नाम लङ्गादिचाते
 न पीताकरत्वं पञ्चक्रियता यदा प्राद्यातिपातक्रियाय पचमी प्रवर्ति प्राद्यातिपातक्रिया लोविताद्यपरोपथ एव नैरयिकादरभ्य चतुर्वैशतिद
 क्तकम्पनेन तावदुक्तव्य याव हेमानिकसुत्र सूत्रपाठ एतेव-नरइयाचं जने । मायावरविज्जं कम यथमाय कश्चिरिए पद्यत इत्यादि ॥ तदव मे
 क्तमेव वक्ष्यते तत्त सम्मति बहुलमाह-जीवाय जेत । इत्यादि ॥ प्रसमूत्र सुगम जगयामाह गौतम । जीवालिङ्गिण्या अपि चतुःक्रियायपि
 क्रियुक्त प्रवर्ति जीवा जामावरवीर्यं कम यमन्तः सदेव ब्रह्मयव त्रिक्रिया अपि चतुःक्रिया अपि पचक्रिया अपि सत्यत इत्यत्र एव संगः । यथा च
 सामान्यतो बोधपदे उपक्रमक तथा नैरयिकादिषु चतुर्विधतो स्वरूपानेषु प्रत्यक्षमप्रक्रम इत्यत्र । नैरयिकादीनामपि ज्ञानावरवीर्य कम यमन्तं स

जत । नागावरणेज्ज कम यधमाणा कतिकिरिया २ गौयमा । तिकिरियावि चउकिरियावि पचकिरि

प्रवन्त । जामावरवीर्य कम यमन्त कति क्रियाः १ गौतम । त्रिक्रिया अपि चतुःक्रिया अपि पचक्रिया अपि । एवं नैरयिका याहमानि

वरत्त प्रदेव पारि ४ किवारत्त १ इवे इम मारवीदी माहो वैमानिककम । जामाच मत चायावरविज्ज कम यधमाया कश्चिरिया । लभे बहुदुष
 न जामावरत्त कम यधमायका कतकोविद्या पुन । गौयमा विद ति विद्य को विद्य पञ्चकिरिए एव चेरया निरतर जाय यमारिगा एवं देवया
 वरवीर्यं बलविज्ज मोहविज्ज पाण्ड्य मानं नीय सेतराहं चद्विद्व कथयतवीरो भावियमाचो एगलपुण्यया सीकसतकया । कुगतम २ पिब कि
 यावत् ४ पिबपुन पाण्ड्य इम मारवीदी माहो यावत् वैमानिककम इम दयनारको वेदो माहो पातु नाम गौय यन्तराय इम ८ प्रवारि कम्प

[illegible]

यावि । एव णेरइया जाय वेमाणिया । एवं दरिस्सणावरणीय वेयणिज्जा मोहणिज्जा स्याउय नाम गीय
स्यतराहय च स्यठवि कम्मपगन्तीढ नाणियस्यार । एगसपोहस्सिया सीउस दग्गगा नव्वत्ति । जीवेण नत्ते ।

भाः । एव दद्यान्नादरणीयं वदनीय मोदनीय सायुर्नाम शाबमन्वराय व्याप्तामपि क्लमप्रकृती प्रखितव्याः । एकत्वप्राप्यतिष्ठाः योरुग्र दृष्टका प्रवर्ति । जीनो प्रदत्त । जीबाल (जीबमपिबुस्य) कतिक्त्रियः । स्यात्तुन्युप्यः स्यात्तुन्युप्यः स्यात्तुन्युप्यः । जीबो न

[illegible]

वासं तस्य चारित्र्यमहिं गच्छित्य रायकमीवं गोया कश्चित् वृत्ततो पुनरिच्छे राया पुच्छिय पक्षे कश्चित् सुप्ते तेपि कश्चित् असाया कश्चित्पिच्छप्य
 क्रिया एव एतद्वदगता काहिं सद्गतिं पुच्छियश्चि कश्चित् पविताइति तस्य सामारसेव रक्षा क्रियं नवसङ्गतुरय मन प्रवद्वेवेरिचं ईसरपुत्र
 रसुचं मङ्गलमतायं कश्चित् इम एतन्मति तस्य तेपि मित्रं गवेसिच्छय पित्रहं रक्षो सामिभुजकहालबदामिति तस्य रक्षापि इच्छिये सद्गतिच्छय
 क्रिया लेपुनियसग एच्छेव गच्छिय पुच्छिय रक्षा कश्च त पच्छति तत्र कश्चित् जहावित्त कीसुनभविचं प्रवद्वेव क्रियं नुम्ववसाय एतद्वमसमि
 गव क्रियं सङ्गो नेत्यइ रक्षा पुच्छिय कीसुन नयहास तत्र कश्चित् सानि कश्चःकमस छिद्वेव भवति कश्चित् कश्चित् इतिगरकसपठे पर म
 प्रमेव मगं तद्वति सद्गति योसिरिय छतो न कश्चित् मे गिरिइउ तस्य रक्षा पमायकारी कश्चित् सतिष्ठे वयरोति मुक्तोय एत विहंतो य सो
 य से चत्योउपठे तद्वः सोवमायगद्वुव कश्चित् चिरियदोउव यवराइपतो एव कीवोति कश्चित् तत्त्वद्वः वप्राइ कश्चित् सिरंतो कश्चित् मयप्रभावतो पा

यइ दीयं व कृत्यतत्र कश्चित्स्मरबादिना विज्ञाय पूर्व दद्वमतिभोइतत् सुरमन्वोब्रत्यस्त्विकलामि नयतीति । इदानीं सुप्रबन्धास्या कीवो प्रदत्त ।
 कीवमपिच्छय कश्चित्क्रियः प्रवृत्ततो ? जगन्नाइ भौतम । स्या तद्विचिन् क्रिय कश्चित्पिच्छयकीवप्रवृत्तिनावा तत्र वर्तमानमवमचिच्छय
 प्रावना प्राग्व ज्ञायनीया, यतोतत्रवमपिच्छयेव कश्चित् तत्त्वम्वान्तमः कश्चित् कश्चित् कश्चित् वा कश्चित्प्रवमायत्वात् प्राग्विकरककीवसंयोचि
 ताता इतमरकट्टयकट्टीना तन्मिपतिताना वा कश्चित्कृतमोमरादीना परोपघाताय कश्चित्प्रवमायत्वात् । यद्विवा देदीप्यपिच्छय कश्चित्पिच्छय
 कश्चित् प्राग्विच्छी तद्विपवा कृशसपरिकासमप्रपेरेप्रत्यास्यामत्यात् स्वा वृत्तःक्रियः कश्चित्तापनिक्यपि कश्चित् कश्चित्देवना पिच्छयमेववा तत्त्वम्व
 त्पिच्छीक्रियाक्रियमायत्वात् स्यात्पञ्चक्रियो यदा तेन कीवतादपि कश्चित्पिच्छयकीवपते स्याद्विच्छियो यदा पूर्ववत्तन्नाविच्छरीरमपिच्छय वा विच्छिये
 विच्छियेन कृत्युष्ट तद्वति नवापि तज्जन्मभावना क्षरीरं कश्चित्पिच्छय कश्चित्पिच्छय मन्वुयापद्वपा दृष्टव्य तत्त्वमेव सर्वविचरिच्छिनावा

देव त्रिद्विद्यानामपि ऋतु त्रिद्यानामपि पंचद्विद्यानामपि च बहुतेन तन्व्यमानत्वात् । यथाच प्रागावरणीय कर्मोपि कृत्य युक्त्युपपन्नास्यं द्वौ द
नकावुक्तौ तथा दक्षमावरणीयादीनामपि कर्मोप्यपि कृत्य प्रत्यक्ष द्वौ २ दक्षबौ यन्त्रयो तत एवंवति सत्रस्यथा योक्तुं दक्षका । जीवत् प्रती ।
जीवाष्टौ कर्तृकरिण्य पक्षते इति ० अथ कोस्य सूत्रस्य सम्यग्य उच्यते-इष्ट न कवत् सप्तमानप्रवर्तितनो जीवस्य ज्ञानावरणीयादिभ्यस्या जेदप्र
पक्षे कायिक्यतिद्विद्याविषयस्य प्राधानिपातप्रदा अथति कित्यतीतप्रवक्ष्यायम्यन्यः कायिक्यादिद्विद्याविषयार्थापि तत एतस्यायम् प्रतिपादना
यमित्वं सूत्र यस्योपेयम् पूर्वाचार्योपवर्जिता प्राबन्ता इष्ट उच्यते परिद्वनितिष्टं सप्तजीवेति तेषु २ ठायेषु सरीराङ्गायां पमृष्टा से
द्विष्य सप्तभूतं त्रया कस्यच [स्मृतः परितापनादयो प्रयति] तथा तद्वर्तमानो प्रवतर्द गपस्वति [तथा निवृत्तत्वात्] किरिया सक्त, [इति
ह्युक्तयेषु तु न प्रवत निवृत्तत्वात् । एतद्वशाद्वर्तं वर्ततपर नपर अन्तरेष्वस्य रथा पक्रियारूपता दुवे कुमपुतगा तस्यनो समवसन्तो यरो
निष्ठादिषी चकपा रयणीए रको निस्सरस्य चमत्तुरतावतीति योक्तुगाह्वाचं सगता पमृष्टा सप्त पक्षबोसाइलो मणिगु नतवट इयरेण च
य विमल बहुसुति सप्त च आह्नगरवर्तितबहु योतिरिय इयर सगमगाह्वी बर्दिगमइसाइविसिष्टं सद्वागश्चितं छत्राणि रायपदेष्टु पलायमाबो

यावि । एष ऋरइया जाय वेमाणिया । एवं दरिखणावरणीय वेयणिज्ज मोहणिज्ज झ्णुउय नाम गोयं
स्वतराइय च स्थठवि कम्मपगणीठे चाणियघाठे । एगसपोहत्तिमा सोलस दग्गगा नचति । जीवेण नत्ते ।

भाः । एवं दक्षभावरबीर्षं वेदनीयं मोक्षनीयं व्यापुर्नाम पावमन्तराय व्याप्ताद्यपि कर्मप्रकृती नैषितप्याः । यत्कत्वमायत्तिकाः योऽकृष्ट दयहका प्रवर्तिन् । बीबो नृदम्भ । बीबान् (बीबमप्यिक्त्य) कृतिक्रियः । स्वात्स्वक्रियः स्याच्चतुष्क्रियः स्यात्स्वक्रियः । बीबो न

प्रति खड्डो एककपले यङवण १६ ठण्डा जाँदिका । जोदेव भत्ते जोवे जाँदिए । जोदने बेमगबन् पञ्चरत्ने केतलोखिबा । माधमा बिय ति जो
पदबिहिए बिब पनि । फभोतम बिबार २ बिबारे बार बिबारे पाँच बिबारे ब्रह्मिया । मनुष्यो भयेपाये । जोवेव भत्ते बेरइयाओ खदकिटिय ।

बाइठे तउ चारोखएई गदिऊय रामबनीब नीया कहिउ सुनतो सुविठे राधा पुखियं बखे बखं सुझे तेहि कहियं अछावा कर्मचिवकप्य
 क्रिया यत् एतइकग्या काई सदुति पुखिइ कहियं पहियाइति तउ सामरिउेक रखा जदिब भवसइतुरिय मम बखधदवेरिय इवरपुठ
 रसवं महापमसावं अछि इमे रागति तउ तेहि निउर गवेसिऊब पिकरु रखो सामिगुबदवालबदामिति ठठे रखापि इप्यिष्ट सदाबेऊय
 तदिबा सेइनियसग एकेब गइय पुखिउ रखा बइ त पकठति तउ कडिय जहावित बिसनगठि जयइ बामि मुइपसाएय एइएमसुमनि
 नव बामि सुजे नेत्यइ रखा पुखिउ बीसम गइरास तउ अडिय सामि बइइवमस छिइदेव नान्य बसवं गिबिऊइ बविगरसतवठे पर सं
 प्रमेउ बर्म तेखति सदुति दोखरियं अता न कप्यइ मे गिबिइउ तउ रखा पमायकारी बखसुसविठे वयरोवि मुळोय एउ दिठतो य खो
 य से चत्योवपठे जरा सोपमाभगनुष खोखरियरोख बधराइपतो एवं बोबोति बइइतदं प्रत्यंदेइगे वइइ बखीसिउंते भुनयमावठो या

वइ दोवं ० अयतेब काविसरखादिना विद्याय पूवे दइमतिभोइत सुरमन्दीअत्यस्विकृतानि मयंतोति । ददाभी सुब्रह्मास्या बीवो प्रदत्त ।
 बीबमपिछय कतिक्रिय प्रसतो । जगबानाइ गीतम । स्या म्बुचित् त्रिक्रिय कायस्यापिबरबकीमाहुपिबीजावा तत्र यत्तमानप्रवमपिकृत्य
 प्रावना प्राग्ज्जावनीया अतीतप्रवमपिकृतयेवं कापिबी तसम्बन्धिनः कायस्य वार्येकद्वयस्य वा व्याप्रिबभावस्यात् सांचिबरबकीवर्त्ययोगि
 ताना इधमरकूटवन्तादीनां तत्रियतिताभा बा चसिजुंततोमरादीनां परोपचाताय व्याप्रिपमाश्रयात् । यदिवा देहोप्यचिबरब नित्याचिबरबि
 क्त्वाय माटोवबी तदिपया कुशलपरिहामप्रयुतेरप्रत्यास्यामस्यात् स्या घनुःक्रियः पारितापनित्यपि कायेन कायेकदेहेना पिबरबनवा तस्यस्य
 स्थितीक्रियाप्रपमाश्रयात् स्यात्प्रक्रियो यदा तेन लीवितादपि व्यचरोपबमाचीयते, स्यादक्रियो यदा पूबबलमाविद्यारीरमापकरख वा त्रिविध
 त्रिविधेन व्यसृष्टं प्रवति नवापि तज्जलमावना जरीरब काचदपि क्रिया करोति । इदंचक्रियस्य समुपापदया वृष्टवं तस्येव सर्वविरतिप्रावा

देव त्रिभुवनाभ्यामपि बहु क्रियाभ्यामपि पञ्चक्रियाभ्यामपि य बहुत्वेन सम्प्रमानयताम् । यथाच प्रागावरणीय कर्मोपि कृत्य एकत्वमुपमान्या द्वौ द्वौ क्रियायुक्तौ तथा दृष्टानावरणीयादीन्वापि कर्मोप्यपि कृत्य प्रत्यक्षं द्वौ २ दृष्टको वक्तव्यौ तत एवंयति सप्तसप्तम्या पौनरा दंशकाः । जीवसु प्रती । जीवाश्च कदाचित् पश्यते इति ० यत्र कोस्य यूयस्य सुम्यस्य तप्यत-इष्ट न कवल वतमानसप्तवर्तितो जीवस्य प्राणावरणीयादि-यस्यो जेदप्रकृ पणे कायिक्यादिभिर्यावित्रयकः प्राणातिपातप्रदा प्रवर्तति कित्यतीतजवकायसम्बन्ध कायिक्यादिभिर्यावित्रयस्य तत एतस्यापर प्राविपादना योत्सद सूत्र सम्यक्पेयस्य पूर्वाचार्योपदर्शिता प्राबन्ता इष्ट सत्तारा वृक्षणीय परिप्लवतिहिं सप्तजीवोहिं तेषु २ ठावेषु सरीराङ्गादया पमुक्ता ते द्विय सप्तपूरुषां च वा करस्य [स्रतः परितोपमादयो प्रयति] तथा तस्वामिबो जयतर गयस्वोव [तत्रानिष्टतत्वात्] किरिया स्रतः [इति स्रतपट्टे तु न प्रवर्तत निवृत्तत्वात् । एतत्तदाहरणं-वर्षतपर भवर स्रज्ज्वलेश्वरस्य रत्ना पङ्क्तिपादुवना दुये कुलपुत्रगा तत्पुत्रो समसुस्रुद्धो यरा निष्कविष्टी बलया रयणीय रको निरसरत्न ब्रजमत्तुरतावर्तितं पौनराङ्गादयां सुगा पद्मगा सह य जलकोसाइलो मणिगठं नसदृष्ट इयरेण ये यं विमल करोसति सप्त य अहिमरणातिबहु कोचिरिय इयर स्रजगाहिनी वरिगाइसाइविएहिं मृगागहिष्ठं चम्राहिं रायपदेप्रतं पसापमाको

यावि । एव गेरुइया जाय वेमाणिया । एव दरिस्वणावरणीय वेयणिजा मोहणिजा श्याउय नाम गोयं श्रुतराइय च श्रुठवि कम्मपगणीष्ठं चाणियस्युत्तं । एगत्तपोहत्तिमा सोलस दंशगा व्रवति । जीवेण जते ।

का । एव दशनावरणीयं वेदनीयं मोहनीय चायुत्तम गोत्रमत्तराय व्याष्टावपि कर्मप्रकृषी न्दित्तम्याः । एकत्वप्रायाङ्गताः पौनरा दंशका प्रवर्तन्ति । जीवो प्रदन्त । जीवास् (जीवमधिकृत्य) कर्तव्यक्रियः १ गीतम । स्यात्तुक्रियः स्यात्तुक्रियः स्यात्तुक्रियः स्यात्तुक्रियः । जीवो प्र

वर्तति यद्वो एकत्वमेव दंशकम १६ दंशकम जाविता । जीवसु भंते जीवे जाविरिए । जीवमे वेमगवन् एकत्वमे वेतकोविद्य । गावमा विद्यति यो पदविरिए दिव्य पविरिए । यथोत्तम विचार २ विचारं चार विचारं पात्र विचारं चक्रिया समुत्पन्नो जपेप्ताये । जीवेव भंते वेमगवाको जवक्रिरिए ।

पादौ तौ चारित्र्यस्य गौडक्य रायचमीव गोपा कश्चित् वृत्ततो भुवि तौ राणा पुच्छिय वसेव वरसं सुद्वे वेदि कश्चिं वराणा कर्मपिबकप्य
 श्रिया यत् एतन्मङ्गला कश्चिं सद्गतिं पुच्छिय कश्चिं नवसङ्गतिरपि मम यत्नयवुवोरिचं ईसरपुस
 रसव मङ्गपमताय कश्चिं इमं प्राणति तौ तेदि भित्तय गतेचिउय विअसं रयो वामिभुवचदयालवदामिति तौ रकापि इप्पिये सद्गमेउय
 नाचिवा लेदनिपस्यग एकैव गदिय पुच्छिय रका वइ त पक्कंतात तय कश्चिय कश्चिवात जोसुननविठं प्रकइ वामि भुवपसाएव यद्दसमस्तमोव
 गये वामि सङ्गो नेत्यइ रका पुच्छिय कीचन नरकास तय वचिय सगमि वमइवमस छिइयेव मत्तिय वसय गेचिउयव सङ्गो पर व
 ममेव मग्गं तेवदि सद्गतिं योगिरिय छातो न वप्यइ मे गिरिवरु तौ रका पमामकारी वसुसाचिउ इयरोवि मुळोय एव दिउतो य सो
 य से वत्तयोवचउं वइ सोपमायगद्वय वगोसरियदेशेयस ववरवइपतो एव बीबीवि वमइतदं द्रव्यदेवा वराइ व्यधीचिरतो वसुमयमावतो या

वइ दोय ॥ अयत्तव जाविस्सरवादिमा विद्याय पूर्वे द्दममतिभोदात् सुरनन्दीवस्यल्लिम्बकसगमि नयतीति । इदानीं सूत्रव्याख्या बीबी प्रदत्त ।
 बीबमोपक्रम्य कतिक्कियः प्रश्नतो । जगज्जानाइ गौतम । स्या म्बुधित् त्रिक्रिय कार्पयवार्चिकरखबीमाहुर्पिबीजावा तत्र वर्तमानप्रवमपिउत्त्य
 प्रायना प्राग्ज् ज्ञावनीया यतीतप्रयमधिकरयेव कापिबी तत्सम्बल्यिन कायस्य वाप्यैवदक्षस्य वा व्यामिबसायत्वात् व्याचिकरखबीवत्स्येयवि
 ताना इतमरकूटयवत्तादीना तन्निवर्तिताना वा वसिक्तुततोमरादीना परोपघाताय व्यामिपमायत्वात् । यद्विवा देवोप्यधिकरख वित्यापिचिकरखि
 क्क्यपि माद्वेपिबी ताद्वयया कुसुसपरिवाभप्रवृत्तेरप्रत्याख्यामत्यात् स्या वृत्ताक्रियः पारितोपनिष्यपि कायेन कायेकदेवमेवा पिचिकरखेनवा तत्सम्ब
 त्रिमीक्कियाक्रियमायत्वात् स्यात्वम्बुधियो यदा तेन सोवितादपि व्यपरोपयमापीयते स्यादक्रियो यदा पूवधमन्त्राविच्छरीरमायचिकरख वा त्रिविधं
 विविधेन व्युत्सृष्टं प्रवर्तति नचार्पि तत्रजन्मप्रापना क्षरीरेव कार्पवदपि क्रिया करोति । इदंवाक्रियत्वं मनुष्यापक्षया द्रष्टव्य तस्यैव सर्वविवरतिजावा

त् विदुषेक्षया वा तस्य देहमनोवृत्त्यभावेनाक्रियत्वात् प्रसुप्तेष्वपि त्रिवेण ज्ञेयम् । नेरुपयात् कश्चिदपि
 इत्यादि ॥ सुगमं नवरमयं प्रायश्चित्तं इवमारुह्य प्रीतिं चतुःक्षिप्येत तदा ज्ञातितादृशपरोपवस्था सुखवादनपवस्थायुषा नारकदेवा इति वचनात्
 ज्ञेया ननु स्येववर्णयुक्तप्रतिपत्तिरप्यत्रापि तेषां मरणार्थोपपन्नया ज्ञातितादृशपरोपवस्थायामि साधनात् तदवसथस्य जीवस्य मण्डलीयप्रतिपत्ति
 या चिन्तिताः समस्येवस्यैव जीवस्य वदन् जीवान् प्रति क्षिप्या प्रीत्यर्थं त्रिवेणं ज्ञेयम् । जीवादिष्वोक्तकश्चिदपि पञ्चमे इत्यादि ॥ यद्यपि दृढदृष्ट

जीयातो कश्चिदपि ? गोयमा । सिय तिकिरिण सिय चउकिरिण सिय पचकिरिण सिय अकिरिण ।
 जीवेण ज्ञेते । नेरुइयात्तं कडकिरिण ? गोयमा । सिय तिकिरिण सिय चउकिरिण सिय अकिरिण । एव
 जाय धणियकुमारात् पुठविकाइयात् अउकाइयात् तउकाइयउकाडुयत्रणस्सडकाडुयवेइदियतेइदिय
 चउरदियपचिदियतिरिक्कजोणियमणस्सात्तं जहा जोयात्तं । थाणमतरजोइसिययेमाणियातो जहा नेरुइ

दन्त । नेरियिक्कान् कतिक्कियः ? गोतम । स्वाचिक्कियः स्वाचतुप्पिय स्यादाक्कियः । एय यावरत्तन्तिकुमारात् पयिधीसायिकादक्कायिका
 तेअस्सायिक्कयायुक्कायिक्कमरुत्तत्तायिक्काहिक्कित्तुःपयेत्त्रियत्तियग्गोनिक्कमण्युयाद्याया जीवात् थाणमतरत्तोतप्पवेमाणियाद्याया नेरियिक्का
 त । जीओ प्रदन्त । जीवेण्यः कतिक्किय ? गोतम । स्वाचिक्कियः स्वाचतुप्पिय स्यादाक्कियः । जीवो प्रदन्त । नेरियिक्कन्य

जीवेण ज्ञमममन् नारकीने केतकीविद्या । थायमा मिय तिक्किय विरय सिय चकि एय जाय सविमज्जुमारात् । इगोतम विरारे २ किं वरे ४ वि
 वारे इमं सुमितवमारुहती । पुठनेकाइया थावक्क जाय सवत्तावाइया वेर ते च प तितिरि मणु जहा ज्ञोवापो भावसगर जाः सिय
 विद्यापो । पुठिनीकाय थाकाय थावत् वनसतोकाय वेदिय तेदिय कीरि दिक्क पचेदिय तियेवयाभिया पदन् मरार कश्चिदापो तया मणुय ते म
 प १ । इक्कजोपरे कश्चिदो नारकीनर स्यातिपो वेमानिक्क नारकीनोपरे कश्चिदो । जीवेण ज्ञेते जीवे कश्चिदपि ५ । जीव इममममन् जीवो

[illegible]

याच । जीवेण ज्ञते ! जीवेहितो कर्तकिए ? गोयमा ! सिय तिकिए सिय चउकिए सिय पधकि
रिए सिय झुकििए । जीवेण ज्ञते ! नेरइण्हतो कर्तकिए ? गोयमा ! सिय तिकिए सिय चउकि
रिए सिय झुकििए । एव जहेव पढमो दफठ तहा एसोथ यित्त ज्ञाणियहो । जीवाण ज्ञते । जीयाछ
कर्तकिरिया ? गोयमा ! सिय तिकिरियायि सिय चउकिरियायि सिय पधकिरियावि । जीवाण ज्ञते ।

[illegible]

पोषपचे केतसोत्क्रिया । भोयमा शिव तिष्ठि शिवश्च शिवपं शिवपञ्चि । हेभोतम विभारे ३ विभारे ४ विभारे ५ पञ्चिवा पिपपुवे विरति भवो
 समुच्च । पोषेपं भते केरदशजितो अद्विष्टि । कोन हेमयवन् मारकोने कतसो क्तिवा हुवे । मायमा शिव ति० शिव यो सिद्ध अक्षि० एवं ज्ञेय पदमा
 संवृथा तहा एसा दितिपादि माविष्यको । हेभोतम विभारे गौन चार विभार पञ्चिवा इम क्षित पश्चिमा दण्ड कक्षिवा तिम एवमपने मनुष्यने क
 द्विबी । कोषेव भते जोवापो अद्विष्टेपं । कोनने हेमयवन् शिवपचे केतसोत्क्रिया अहो । भोयमा शिवतिष्ठिरिवा सिद्धयो शिवपच दिव्यपाद
 रिवा । हेभोतम विभारे ३ विभारे ४ विभारे पांच विभारे क्तिवामहो मनुष्यने वे २ समको । जोवाच भते केरदशपा क्षतिक्षिरिया । आन वृभमप
 वदुष्यने मारकोयो केतसोत्क्रिया । मायमा ज्ञेय पादिज्ञासंठको तदेव भावि० आव वेसाविद्यति । हेभोतम क्षित पश्चिष्टिदण्ड तिम वेसा निवृत्तयो

त् चिदुपयेहया वा तस्य देहमनोवृत्त्यन्नावेवात्रिपत्त्यात् अमुमेवाये अतुर्विशेषातिदण्डकर्मस्य निरूपयति ओषेण ज्ञते । नेरसयातु कइकिरिए
इत्यादि ० सुगम नवरमय आचार्य इवभारकाम् प्रति अतु त्रयएव तथा आविताद्यपरोपलस्या सभवादनववत्पायुयो भारकदेवा इतिवचनात्
क्षेया मर्त्योपवयोपुत्र प्रति पञ्चक्रियोपि तेया मववत्पायोपुत्रया ओविताद व्यपरोपलस्यापि सभवात्, तदवमवस्य बीवस्य सक्रीय प्रसि कि
या वितिताः संवसेकस्यैव बीवस्य यदून् बीवान् प्रति क्रिया स्थितयात ओषेण ज्ञते । जीवेहिती कइकिरिए पक्षसे इत्यादि ॥ यथापि दृष्टक.

जीवातो कइकिरिए ? गोयमा ! सिय तिकिरिए सिय चउकिरिए सिय पचकिरिए सिय अकिरिए ।
ओषेण ज्ञते ! नेरइयातु कइकिरिए ? गोयमा ! सिय तिकिरिए सिय चउकिरिए सिय अकिरिए । एअ
जाव यणियकुमारातु पुठविकाइयातु अउकाइयातु तउकाइयाउकाइयत्रणस्सइकाइयवेइदिदियतेइदिय
अउरिदियपचिदियतिरिस्कजाणियमणस्सातु जहा जीवातु । वाणमतरजोइसियवेमाणियातो जहा नेरइ

दण । नेरियकात् कतिक्किया ? गोयमा ! स्यात्तिक्किय स्यात्तुप्पियः स्यादाक्कियः । यय यावरस्तनितकुमारात् पुत्थिबीआयिकादप्फापिका
तेयस्सायिबवायुकायिबवत्तरपमिक्कियायिक्कियात्तुप्पियेत्तिरिययोत्तियमन्याद्याया ओवात् वामत्तत्तस्योत्तफ्येमानिकाद्याया नेरायजा
त् । जीतो प्रवत्त । बीवेन्य कतिक्किया ? गोयमा ! स्यात्तिक्कियाः स्यात्तुप्पियः स्यादाक्कियः । ओषेण ज्ञते ! नेरियक्किय

ओषेण ज्ञते इममवन् नारकोने वेतलीकिवा । नायमा सिव तिक्किय सिव यकि एव जाव यदियकुमारा । इमोतम किवारे इ किवारे ४ बि
भारे इम स्तनितकुमारको । पुठगोकारया पावक्क जाव यवत्ताकारया वेर ते वे पं तिरि मणु अइओवापो नावगतर आरमिय
बियापो । पुठिबीकाव परभाव यावत् वमत्ततोवाव वेदिय तेदिय ओरि दिय पवेत्तिरिय तियवयाभिया एअने गरार वाविराको मघा मणुत्त त ट
प ॥ इअवमोपेर वाविरा नागवत्तर ज्ञातिमो वेमानिव नारकोतोपेर कइवा । ओषेण ज्ञते ओव कइकिरिए प । ओव देमवन् जीवको

[illegible]

जीयाचुं कडुकिरिए ? गोयमा ! सिय तिकिरिए सिय चडकिरिए सिय पचकिरिए । नेरइएणं जते ।
 नेरइयातो कतिकिरिए ? गोयमा ! सिय तिकिरिए सिय चडकिरिए एव जाव येमाणि एह तो नवर
 नेरइयस्स नेरइएणं हतो देवेहितो य पचमा फिरिया नत्थि । नेरइयाणं जते । जीयाचुं कडुकिरिया ?
 गोयमा ! सिय तिकिरिया सिय चडकिं० सिय पचकिरि० । एव जाव येमाणि याचुं नवर नेरइयाचुं दे

[illegible]

तु क्रियत्वात् कस्यापि पञ्चद्विद्वत्वात् कस्यापि मनुष्यस्य सर्वज्ञस्य सर्वज्ञस्य शीपस्याऽऽक्रियत्वादेति सर्वत्र यदुपपन्नरूप एकएव प्रगः । एवं नैरविवक्षादि क्रमेण तावदुक्तव्य याव हेमामिन्नसूत्रं नवर नैरविवक्तान् देवाय प्राति त्रिविधा अपि भूतः क्रिया अपि भूतः क्रिया अप्येति वक्तव्यं प्रोवाप्तं संक्षेपवर्णनप्रति पञ्चक्रिया आसीति तद्वय सामान्यतो जीवपदमपि कृत्य दपदकृतमुदयमुक्तं सम्प्रति नैरविवक्तपदमपि कृत्याद् भेददृश्य

नैरद्वयान्न कसिकिरिए ? गोयमा ! जहेव स्यादिसदमृष्टं तहेव ज्ञाणियहो जाव येमाणियसि । जीवाण जन्ते ! जीवेहिता कइकिरिया ? गोयमा ! तिकिरियावि चउकिरियावि पचकिरियावि स्युकिरियावि । स्यु जीवाण जन्ते ! नैरद्वणहिता कतिकिरिया ? गोयमा ! तिकिरियावि चउकिरियावि स्युकिरियावि । स्यु रकुमारोहिता वि एवचंच जाव येमाणिणहिता । उराखियसरीरेहिता जहा जीवेहिता । नैरद्वण जन्ते !

वि पञ्चक्रिया अपि चक्रिया अपि । जीवा प्रदन्त । नैरविवक्त्यः कतिक्रिया ? गोयमा ! त्रिक्रिया अपि पतुप्पिया अपि भूतक्रिया अपि । स्यु रकुमारोप्पिय चंच यावहेमामिन्नोप्पियः । शीदारिकमारोरेप्पो भया जीवेज्यः । नैरविवक्तो प्रदन्त । जीवा रक्ततिक्रियः ? गोयमा ! स्यात्ति दपद कटिवा । जीवाच भंते जीवेहिता वरकिरिया । जीवेने हेमगवन् यदुपपन्न जीवतो वेतकोक्रिया । गोयमा विवति विवतो विवयंच विव चकिरिया । हेमोतम विवारे १ विवारे ४ विवारे ५ विवारे पटिवा । जीवाच भंते वेरद्वहिता कटिबिरिया । जीवेने हेमगवन् नारकोवो केतको क्रिया । भावमा विवतिवि विवच विवचपटि । हेमोतम विवारे १ विवारे ४ विवारे ५ विवारे चक्रिया । पपुरकुमारोहितावि एवचंच एवसाव वेमावि ए हिता पुराविद्वरोरेहिता कडा जीवहिता । पपुरकुमारने जावहेम इम वेमामिन्नजने कटिबो शीदारिकमारोरेने जिन कोवयोक्कवो तिम जीववो । चरएव भत जीवापो वरकिरिए । नारको हेमगवन् दपदचंचे जीवहो वेतकोक्रिया । गोयमा विवतिवि विवतो विवयंच । हेमोतम विवारे १ विवारे ४ विवारे ५ । वेरद्वएव भंते नैरद्वयापी जावि । नारको हेमगवन् नारकोने केतकोक्रिया । जीवमा विवति विवतो वर जाव येमावि

य, मेरियको देवतामपति कथं चतुष्किय इति चे दुष्यते-इए भवनवास्यादयो देवा मृतीया पृथिवी यावद्गता गमिष्यति च क्षिप्तं गता गति
प्राप्तीति चे दुष्यत पूर्वशागतिस्य वेदना मपक्षमापनु पूर्ववैरिणो वदना मुदीरयितु तत्र गच्छति सदानीमन्तप्राप्तादेस्तदपि प्रवर्तते, सद्गतासतो

यान्त्रय पचमा किरिया नत्थि । नेरइएण ज्ञते । जीवेहिहो कडकिरिया १ गोयमा ! तिकिरियावि चउ
किरियावि पचकिरियावि । नेरइयाण ज्ञते ! नेरइएहिहो कडकिरिया २ गोयमा । तिकिरियावि चउकि
रियावि । एव जाय वेमाणिएहिहो नवर उरालियसरीरेहिहो जहा जीवेहिहो । असुरकुमारेण ज्ञते ।
जीवाह कतिकिरिए ३ गोयमा ! जहेय नेरइए यत्तारि दहगा तहेय असुरकुमारेयि यत्तारि दहगा ज्ञा

तम । त्रिकिरीयोप चतुष्कियोपि पचक्रियोपि । नेरयिहा ज्ञदत्त । नेरयहेज्या कतिक्किया १ गोतम । त्रिकिया ययि चतुष्क्रिया ययि । मय
यावद्दमानिस्सो मवरमौदारिकयरीरज्यो यथा जीवेज्या । असुरकुमारो ज्ञदत्त । जीवा स्थातिक्किया १ गोतम । ययैव नेरयिहा यत्तारो द
यहासयेवा असुरकुमारेपि यत्तारो दहका प्राञ्जितव्याः । एव सपुण्य प्रावधितव्यम् । जीवे मनुये चाक्रिय इति यत्तव्यम् । होपः चाक्रिया

विद्यारे १ विद्यार १ इम ज जी वेमानिह एविशय मोदारिकयरीरेने जिम जीवो ज्ञतो तिम ज्ञाविहो । असुरकुमारेव भते ज्ञाक्रिय । च
असुरकुमार हेयममम् जीवो ज्ञतोक्किया । नायमा ज्ञहेव ज्ञदयहिता यत्तारिदहगा तहेय असुरकुमारेवि यत्तारि दहगा माविज्या । हेयोतम जि
मरीज मारो चार इयहव तिमहीज असुरकुमारना चारदहका । एव दहक् विज्जर्जता जीवे मणुष्येय चक्रियेय यत्तारि संसाच चक्रियया
मुत्ति । इम चपटिवाये पिच चक्रियो एवपाजे जीव मगज चक्रियापये पिच चक्रियो विरतिपचा माटे । योजाने चक्रियापयो ज्ञाहिहो । सम
जीवाच ज्ञाविज्जसरीरहिहो पचक्रिया । सचजीवेने मोदारिकयरीरको १ क्रिया मुये । नेरययेवेहिहो पंचगा क्रियया अनुवति एवं एवेव जीव
पद पचारिदहका ययि । नारो दहगा ना मरीरनो पचक्रिया म ज्ञाहिहे इम एवेव जीवपदे चार २ ज्ञदत्त । एवं पदं दहग जय ज्ञदति सुवे

भार्ये वध्यंति एति आह-य मुसटीकाकारोपि तत्र गता नारकौ मध्यगते इत्यप्यनन्तकालस्यैव कथंवि त्सुखमाश्रमिति अथापर आह-तेन नारक
 स्य द्वीन्रिपादीनापिचस्य काविक्यादिक्रियासुखमव उच्यते इह नारकौ यस्मात्पुनश्चक्षुरीरं न व्युत्सहं विवेकाभावात् तद्भावय प्रवमस्ययात् ततो
 यादृच्छरीर तेन जीवेन निर्वेतितं सतत क्षरीरपरिक्राम सर्वथा न परित्यजति ताव देहातोपि तं परित्यागं प्रवमानं एवजावप्रथापमया तस्येति
 व्यपदिश्यत पूतघटवत् यथादि पूतपूबी घटो पूतेऽप्यगतेपि पूतघट इति व्यपदिश्यते तथा तदपि क्षरीरं तत निवर्तितमिति तस्येति व्यप
 देह महेति तत सस्य क्षरीरस्य एवद्व्येनास्यादिनामोस्य प्राकृतिपाठ करोति ततः पूर्वं निर्वेतितक्षरीरजीवोपि कायित्यादिक्रियाभि युज्यते
 तेन तस्याव्युत्सृष्टत्वात् तत्रेयं यजामामपि क्रियायाः प्रावना तरकायस्य व्याप्रियमाश्रया रक्षाधिकी कायोपिकरकमपि जयतीत्युक्तं प्राक् तत
 प्रापिकरपूबी प्रादुपिकमाद्यस्तव यदा तमेव क्षरीरैकादेव अन्निपातादिसमय मग्नं कथनापि प्राकृतिपातोद्यतो वृष्टुं तस्मिन् पातेंदियादौ

समुत्पद्ये कोषादिकारकोऽन्निपातादिसमयमिव यत्नामिति चिंतयत अतोय कोषाद्विपरिणामं जगत पीठा नोत्पादयति कोविताश्च व्यपरोपय
 ति तदा तत्सर्वंयपि प्रादुपिक्यादिक्रियाकारयत्नात् भोगमनयाभिप्रायेव तस्यापि प्रादुपिकी पारितापोनिबी, प्राकृतिपाताक्रिया च यथा च नैरियक
 कपदे अस्वारी दृष्टुं आ उक्ता स्यात् असुरजुमारादिष्वपि ओवेपु त्रयोविशती स्यनेपु अस्वारस्यवारी यंदृष्टा तस्मिन् नारक जीवपदे मनुष्यपदेवा
 क्रिया इत्यादि वक्तव्यं विदितिप्रतिपत्तौ व्युत्सृष्टत्वेन तन्निमित्तक्रियाया अचंनयात् ॥ ओषा अक्रिया मोक्ष्यते विरत्यजावत क्षत्ररीरस्य जवाश्वर
 यतस्याव्युत्सृष्टत्वेनावद्व्यक्रियासंनयात् तदेवं सामान्यतः जीवपदे एव ओषाणि तु नैरियकादीनि स्यामानि यतुर्वैद्यतिरिति, सुवचस्यया यं च
 विंशति रशैकस्मि य एवमेव अस्वारी दृष्टुं इति सर्वसुखजनया दृष्टकञ्च एव कपो जीवाना फतिक्रिया इति निरूपयाम्ये प्रागुक्तमेव सूत्र प
 ठन्ति अथ प्रते । निरियापि पञ्चताठे इत्यादि प्रागुक्तम् । एता एव क्रिया यतुर्वैद्यतिरंशकमेव चिंतयति नेरइयाव प्रत । इत्यादि ॥ पाठानि

दु सम्प्रत्यासासेत्र क्रियाया मेकबीवाशयेब परस्परमविभावित्रं चिन्तयति । अस्य सते । इत्यदि ४ इष कायिकी क्रिया कीदृशिकाटिद्याया मित्रा प्रावर्तितपाठनिर्बन्धसमर्पा प्रतिविद्युष्टा परिगृह्यते जनयोः आपन कामसमायायिता वा तत व्याधानो तिसवा क्रियाया परस्पर निय

णियम्ना । एव उद्यथज्जिऊण जावेयस्यति । जीवे मणुसंसय स्यकिरिए दुसुइ संसा स्यकिरिया ण वुच्चति । ससुजीया उरालियसरीरेहितो पचकिरिया ण वुच्चति । एव एक्कोक्काजीय पदे चत्तारि२ द्रुगा जाणियम्ना, एव एत द्रुगसत ससुविय जीयादीया द्रुगा । कतिण जते । किरियानु पसम्मात्ते ? गोयमा ! पचकिरिया पसम्मा, तजहा—काइया जाव पाणाइवायकिरिया । जेरइयाण जते ।

नोच्यन्त । सबबीवा कीदृशिकरिरीरात्यव्यक्रियाः । नैरपिकद्वयम् पचक्रिया भोच्यन्ते । सबमेकैकबीवपदे चत्यारयत्वारो द्रव्यता प्रथित व्याः एवमवद्वद्वयत सर्वपि च बीवादिका द्रव्यता । कति जदन्त । क्रियाः प्रथमा ? गीतम् । पचक्रियाः प्रथमास्तथा—कायिकी या वत्प्रावर्तितपाठक्रिया । नैरविद्याकां जदन्त । कतिक्रियाः ? गीतम् । पचक्रिया स्तथा कायिकी यावत्प्रावर्तितपाठक्रिया । एव यावद्वेमानि कामां । यस्य जदन्त । जीवस्य कायिकी क्रिया क्षिपते (जवति) तस्याचिक्करिखी क्रिया क्षिपते (जवति) यस्यापिक्करिखी क्रिया (जव

वि बीवाटिबाईदण मावि । एम विरतिना करता २१ संकट ४ एवावरतां सबकोबमा कीदृशक पदे । कइव भेंते किरियायो प । केतसो जेमग रम् क्रिया करो। मायमा पंचविटिद्याया पं त आरवा जाव पाकारवाइवा किरिया । जेमोतम् २ क्रियाकरोते कायिकी यावत् प्रावर्तितपाठको । चरदाव सते कइवाइवायो पं । आरकोने जमयवन् केतसाक्रिया करो । मायमा पचकिरियायो प तं । जेमोतम् २ क्रियाकरोते केकेडे । का इवा जाव पाकारवाकिरिया एवं जाव वेमाक्रियाच । कायिकी यावत् प्रावर्तितपाठको एम कामी वेमानिक । कण्ठव भते जीवस्य बाइया किरि एव कण्ठर तस्य पचियरिवा किरियाकण्ठर वज्ज पचियरिवा वि तस्यबाइवा वि । कइने जेमयवन् कोबने कायिकी क्रिया करोते पचिकरिखी

स्यनियमावभावात् कथमिति चे दुष्यते आयोगिकरूपमपि प्रवर्तयितुं माह तत आयास्याधिकारवत्त्वात् कायिकया सत्या सवश्यमाधिकार्यकी या
धिकारित्वसामवश्य कायिकी काच प्रतिविद्यिमा कायिकी क्रिया प्रद्वेषमवरेष न प्रवति ततः प्राद्वेषिकयापि सव परस्परमविनाभाव प्रद्वेषोपि
न काये स्फुटोत्पन्न एव यत्कुरुत्वादे सादविभावावभा मत्यन्त एवोपसम्भात् उक्तव्य-रुचयतिरुक्तोक्तनु वस्तुलिप्यतिरुचयतः पुनः । औदारि

कतिकिरियात् पयस्यत् ? पचकिरियात् पयस्यत्, तजहा-काहुया जाव पायाहुवायकिरिया । एव जाय
वेमाणियाण । जस्स जते । जीवस्स काहुया किरिया कज्जइ तस्स स्थिगरणिया किरिया कज्जइ जस्स
स्थिगरणिया किरिया कज्जइ तस्स काहुया किरिया कज्जइ ? गीयमा ! जस्सण जीवस्स काहुया किरि
या कज्जइ तस्स स्थिगरणिया नियमा कज्जइ, जस्साधिगरणिया किरिया कज्जइ तस्सवि काहुया कि

ति) तस्य कायिकी क्रिया (प्रवति) गीतम । यस्य जीवस्य कायिकी क्रिया क्षिप्यते तस्याधिकारिकी नियमा स्क्रियते मस्याधिकारिकी किं
या क्षिप्यत तस्यापि कायिकी नियमा स्क्रियते (प्रवतीत्यर्थ) यस्य प्रदन्त । जीवस्य कायिकी क्रिया क्षिप्यते तस्य प्राद्वेषिकी क्रिया पक्षुपत य
स्य प्राद्वेषिकी तस्य कायिकी क्षिप्यते ? गीतम । एव जेव । यस्य प्रदन्त । जीवस्य कायिकी क्रिया क्षिप्यते तस्य पारितापमिकी यस्य पारिता

क्षिप्या करे जे पधिकारकोक्षिप्या करे तेनिये कायिको करे । मायमा जेव जीवकायाया वि तस्य पधिकारिया निवमा कज्जइ जस्यपुव पधिकारि
या वि तस्यवि कायाया किरिया नियमा कज्जइ । जेभोतम जे जीव कायिको क्षिप्याकरे ते पधिकारको नितेकरे जे पधिकारको करे ते निते कायि
को क्षिप्या करे । जस्य न भंते जीवस्य कायाया वि तस्य पादाक्षिया वि जस्य पादाक्षिया वि तस्य कायाया वि । ज जमगमन् जीव कायकोक्षिप्या
करे त पधिकारको करे जे प्रदण करे ते कायिको करे प्रदण । मावम एवमन् एवमन् भंते जीवस्य कायाया किरिया तस्य पारितापमिया वि० जस्य पारि
याविया वि० तस्य कायाया वि० । जेभोतम इमंशेष जे निते पूर्वोपर जे जेमयमन् जीवकायको क्षिप्याकरे ते पारितापमको क्षिप्याकरे ते पारिता

तु सम्प्रसादात्मेव क्षिपाणा मेघश्रीवाग्नयेव परस्परमविमोक्षादित्वं पिबन्त्यति प्रसस्य मते । इत्यदि ॥ इए कायिकी क्रिया श्रीदारिकादिनाया
क्षिता प्राकृतिपातनिवर्तनसमर्पा प्रतिविशिष्टा परिगृह्यते समयोः कापन कामरुजायाधिता वा तत व्याद्याना तिसृषा क्रियाणां परस्पर निय

णियह्य । एव उषथज्जिह्वा ज्ञायेयह्यति । जीवं मणुस्संय ध्यैकिरिए युच्चइ संसा ध्यैकिरिया ण युच्चति ।
सहजीया उरालियसरीरोहितो पचकिरिया । णेरडयवेधेहितो पचकिरिया ण युच्चति । एव एक्केक्कीय
पदे चक्षारि२ द्रुगा ज्ञाणियह्य, एव एत द्रुगसत सहेविय जीयादीया द्रुगा । कतिण ज्ञते । किरियानु
पयह्यनु ? गीयमा । पचकिरिया पयह्य, तजहा-काइया जाय पाणाइवायकिरिया । णेरडयाण ज्ञते !

नोच्यन् । सर्वजीवा श्रीदारिकाधरीरात्यन्तःक्रियाः । नैरपिकद्वयम् पचक्रिया भोज्यन्ते । एवमेकैकश्रीवपदे चत्वारयत्वारो द्रुगका ज्ञयित
व्याः एवमेतद्रुगसत सर्वपि च जीवादिका द्रुगका । कति ज्ञदन्त । क्रियाः प्रप्रसा ? गीयमा । पचक्रिया प्रप्रसाप्तया-कायिकी या
वद्राधातिपातक्रिया । नैरविकाणां ज्ञदन्त । कतिक्रियाः ? गीयमा । पचक्रिया सतया कायिकी यावद्राधातिपातक्रिया । एव यावद्भूमि
काणां । यस्य ज्ञदन्त । नोवस्य कायिकी क्रिया क्रियते (ज्ञयति) तस्यापिचरयिकी क्रिया क्रियते (ज्ञयति) यस्यापचरयिकी क्रिया (प्रव

दि बोवाटिकाद्वयमादि । एव विरतिना करती २१ दंडव ३ गुणाकरती सर्वजीवना श्रीदण्डव दणे । एवमेतै विरियाओ प । एतेसो जेभग
वत् क्रिया करो । गीयमा यंचकिरियाया प त कारणा जाव पाणाइवाइया किरिया । जेभेतम १ क्रियाकरो ते कायिकी यावत् प्राकृतिपातकी ।
चरदवाचं भते कारवाइयाओ प । कारणां ज्ञभगदन् जेतसोक्रिया करो । मायमा पचकिरियाओ प त । जेभेतम २ क्रियाकरो ते कहेइ । का
इया जाव पाणाइवाइकिरिया एवं जाव वेमावियाच । कायिकी यावत् प्राकृतिपातकी इय जानी वेमानिक । ज्ञयन् भते जीवपुंजाइया विरि
या ज्ञदन्त तस्य पचियएकिरा किरिया ज्ञदन्त ज्ञदन्त पचिरविया वि तस्यकारणा वि । ज्ञदन्ते जेभगदन्त जीवने कारकोक्रिया करो ते पचिकरयको

સિય નોકજાહ, જસ્સ પુણ પારિયાવણિયા કજાહ તસ્સ કાહયા નિયમા કજાહ । એવ પાળાહયાયિકારિ
યાધિ । એવ આવિશ્વાઈ પરાંપર નિયમા તિન્નિ કજાહ । તસ્સ ઉવરિશ્વાઈ દોન્નિ સિય કજાહ સિય નો
કજાહ । જસ્સ ઉવરિશ્વાઈ દોંણિ કજાહ તસ્સ આવિશ્વાઈ નિયમા તિન્નિ કજાહ । જસ્સણ જતે ! જીઘ
સ્સ પારિયાવણિયા કિરિયા કજાહ તસ્સ પાળાહયાયિકારિયા કજાહ જસ્સ પાળાહયાયિકારિયા કજાહ
તસ્સ પારિયાવણિયા કિરિયા કજાહ ? ગોયમા । જસ્સણ જીઘસ્સ પારિયાવણિયા કિરિયા કજાહ તસ્સ

પનિની તસ્સ આયિકી નિયમાટિજપલ (બ્રહ્મતિ) એવ પ્રાજ્ઞાતિપાતકિયાપિ । એવાદિમાઃ પરસ્પરં નિયમાદિત્થઃ કિંયંતે તસ્સોપરિમે હે
સ્વાટિજપેતે સ્યાઓ જિંયતે । યરયોપરિમે હે (બ્રહ્મતઃ) તરપાદિમા નિયમાતિત્થ કિંયતે । યસ્ય પ્રવલ્લ । જીઘસ્સ પારિતાપનિકો કિંયા
કિંયતે તરપ પ્રાજ્ઞાતિપાતકી કિંયતે યરપ પ્રાજ્ઞાતિપાતકી તરપ પારિતાપનિકી કિંયતે ? ગોતમ । યરપ જીઘસ્સ પારિતાપનિકી તરપ પ્રા
જ્ઞાતિપાતકી સ્યાટિજપેતે સ્યાઓ કિંયતે યરપ પુનઃ પ્રાજ્ઞાતિપાતકિયા તરપ પારિતાપનિકી નિયમાટિજપલ । યરપ પ્રવલ્લ । નેરયિકસ્સ

પરપલ્લ તિ સિલ્લ ઓ કલ્લ તિ । જે પરિલો ૩ કિંયાકરે તે પામહી પેલિયા જિવારે કરે જિવાર મહો । જલ્લ વરસિસામ્મી દાર્પણ કલ્લ તિ તલ્લ પા
રણપા નિલમા કલ્લ તિ । જ જપરલો લોલકિયા કરે તે લરલો ૩ નિયે કરે । જલ્લબં મંતે લોલક પારિવાલિયા જિરિયા કલ્લ તિ તલ્લ પાણારવાલ
જિરિયા કલ્લ તિ જલ્લ પાણારવાય લિ તલ્લ પારવાલિયા લિ । જે પ્રાજ્ઞાતિપાતકી કરે તે પારિતાપનિકો કરે । ગાયમા જલ્લબં જોલ્લક પારિયા
લિ તલ્લ પાણારવાલ જિરિયા લિલ્લકલ્લ તિ સિય લા લલ્લાત । જેગોતમ જ જોલ્લ પારિતાપનિકી કિંયા કરે તે પ્રાજ્ઞાતિપાતકી કરે જિવાર
કરે જિવારે મહો । જલ્લ પુલ્લ પાણારવાલ લિ તલ્લ પારિવાલિયા જિરિયા નિયમા લલ્લદ । જે જોલ્લ પ્રાજ્ઞાતિપાતકી કરે તપારિતાપનિકી કિંયા
નિયે કરે । જલ્લબં મંતે લેરલ્લકલ્લ લારવા લિ તરપ પલિતરલિયા લિ । જે જેમગલ્લ નારલો જાલિલોલિયા કરે તે પલિલ્લકલ્લ લિયાકરે । ગાયમા

कोपिदेवो नावपशात्परिब्रमत्येवं ३१ । परितापस्य प्राजातिपातस्य चाद्याद्धिपात्रयसम्बन्धे व्यनियमा कथमिति चेदुच्यते यद्यसौ पात्सो मृगा
द्विर्पातकेन चतुर्पाक्षितन बाबादिना विन्यते तत स्तस्य परितापनं मरुतं वा प्रवति नास्त्यथा ततो नियमान्नाय परितापस्य प्राणातिपातस्य
च प्राण पूवास्त्याकामवद्वप्राय आसामभावे तयो रप्राणात । ततोमून्यं परिप्राज्य कायिकी, श्लेयानि द्यमसन्निः क्रियाभिः सह चाधिकरसुधी।
तिसन्निः प्राद्वृपिको ह्राप्यो मूढतः बभ्यन् । चेतनोय । पारितापनिर्भीप्राजातिपातक्रियोस्तु मूयं साणादाह अस्य जते । जीवस्य पारिपावयि
या किरिया कज्जर इत्यादि । पारितापनिर्भ्याः सङ्गावे प्राजातिपातक्रिया स्याद्भवति स्यान्नभवति यदा द्याद्यावसिषतेन भीविषात् व्याप्यते त
दा प्रवति श्लेषकात् न प्रवतीत्यर्थं यस्य पुनः प्राजातिपातक्रिया तस्य नियमा स्पारितापनमन्तरं प्राकथ्यपरोपणा, संप्रति नैरपि कविषत्तुविश

रिया नियमा कज्जइ । जस्सण नत्ते । जीवस्स काइया किरिया कज्जइ तस्स पाउंसिया कज्जइ जस्स पा
 दोसिया कज्जइ तस्स काइया किरिया कज्जइ ? गोयमा । एवचेव । जस्सण नत्ते ! जीवस्स काइया
 किरिया कज्जइ तस्स पारियावणिया किरिया कज्जइ जस्स पारियावणिया किरिया कज्जइ तस्स काइया
 किरिया कज्जइ ? गोयमा ! जस्सण जीवस्स काइया किरिया कज्जइ तस्स पारियावणिया सिय कज्जइ

पनिबी तस्य कायिको क्रिया विषये ? मोक्षम । यस्य लीवस्य कायिकी तस्य पारितोषपनिबी स्याद्विषये स्याद्विषये यस्य पुनः पारितोषपनिबी करोते कायिको करो । मोक्षमा लक्ष्यं लोवस्य कार्या वि तस्य पारितोषपनिबी वि सिद्ध लक्ष्यं सिद्ध चो लक्ष्यं । जे गोवम जेओन कायिको विद्वाकरो त पारितोषपनिबी क्रिया विचारो करो विचारो नही । लक्ष्य पुन पारितोषपनिबी वि तस्य कारणा भियमा लक्ष्यं यवं कारणा भियमा लक्ष्यं ति । जे पारितोषपनिबी क्रियाकरो ते भिये कायिको विचारो एम भिये कायिको विद्वाकरो । एम पारितोषपनिबी क्रियाय यवं अभिचारो पारितोषपनिबी मा लक्ष्यति । एम मा पारितोषपनिबी क्रिया एम परे पादावे पनुक्ति भिये करवत्ते लक्षिको । लक्ष्य पारितोषपनिबी तस्य उचरितमा भा दोनिक

शारन्य सर्वे पूर्वोक्त तद्वत्स्य तावद्वत्स्य यावद्वैमानिकसूत्रं तथाचाह एवं तदेव त्राधिक्यतो जाय वेमाणिपस्स इति जाय व
 माधिक्यस्स इति ॥ समयपुण्ड्रेणचह सामग्यतः कातो नृपते नपुनः परमभिबुद्धो यथोक्तस्वरूपो नैद्ययिः समयः परितापमस्य प्राजातिपाठस्य वा
 ब्राह्मदिष्टेपत्रग्यतया कापिक्याः प्रथमसमये एवासम्भवात् एय द्वितीयो दहकः समति द्वी दहको जेदमपिउत्साह-जं दीसक जंते । जीवस्स
 इत्यादि ॥ अथापि सूत्रं पूर्वोक्त तद्वत्स्य तावद्वत्स्य यावद्वैमानिकसूत्रं तथाचाह तद्वत्स्य जाय वेमाणिपस्स ॥ एय स्तुतीयो दहकः ॥ जं पदसेव
 भंते । जीवस्स कापिया किरिया कज्झइ इत्यादि ॥ यतुयेः अथापि सूत्रं मानुषजमेव तावद्वत्स्य याव द्वैमानिकसूत्रं तथाचाह एव तदेव जाय
 वेमाणिप इति ॥ दहकसंभवात् एवमत इत्यादि ॥ एताय यथा सामावरवीयादिकमव्यधारक तथा संसारकारकमपि सामावरवीयादिकमे
 यंपस्स संसारकारकतया तदेतद्वत्स्य तावामपि संसारकारकत्वोपचारात् तथाचाह-कइव जत । आलोचियासु किरियासु पक्कहाउं ॥ आयोमयपि

त समय काइया किरिया कज्झइ । एव जहेव स्याइसुत्तं दकउं तहेव त्राणियसुो जाय वेमाणिपस्स । ज
 देसण जंते ! जीवस्स काइया कज्झइ त देस स्यहिगरणिया तहेव जाय वेमाणिपस्स । ज पदेसेण जीव
 स्स काइया किरिया कज्झइ त पदेस स्यहिगरणिया किरिया कज्झइ एव तहेव जाय वेमाणिपस्स एव

पदेमानिकस्स । यस्सिमपदेसी जीवस्स कापिकी क्रिया तास्सिम् प्रवेस कापिकरिखी क्रिया कियत एवं तथैव यावद्वैमानिकस्स । एव सेते
 यस्य यस्सिम् समये यस्सिम्पदेसे यस्सिम् पदेसे जत्वारो वरहका जवन्ति । कति-मदन्त । कापिकिकाः क्रियाः प्रकसा १ गौतम । यंच आयो

वा । ज पदेसेव भंते जीवस्यकाइया वि० त यएकेच स्यहिगरणिया वि एवं तदेव सत्त्व मा जाय वेमाणिपस्स । से प्रदेस जेमगवन् जीव कापिकी क
 रे ते प्रदेसे यधिकरिखी करे इम तिमहीज काउते वेमानिक । इव पते जवरु अयमव स देस ज पदेस एयच जतारिद्विगगा इवन्ति । इम से २ सम
 वे से २ देमे से २ प्रदेये इम ए ययमः याद २ पाठाणा कइवा । कइवं भंते पाप्मेणियाया किरियाया प० । केतसो जेमगवन् जीवमे संसारसाधि को

तिदृक्कालमेव परस्परमविनाशाय चिंतयति यस्सर्वं ज्ञते । नेरदयस्स काइया कज्झइ इत्यादि ॥ प्रतीतं प्राविशत्वात्, तदेवमेवो दवरस सुख-
सुप्रति कासमपिष्ठसोत्पन्नकारेणैव द्वितीयदृक्कालाद-र्थं समयं ज्ञते । जीवरस काइया किरिया कज्झइ त समये प्पहिगरणिया कज्झइ । परया

पाणाइवायकिरिया सिय कज्झइ सिय नो कज्झइ, जस्स पुण पाणाइवायकिरिया कज्झइ तस्स पारिया
वाणिया किरिया नियमा कज्झइ । जस्सण ज्ञते । नेरदयस्स काइया किरिया कज्झइ तस्स प्पहिगरणिया
कज्झइ ? गोयमा ! जहेय जीवस्स तहेव नेरदयस्सवि । एव जात्र निरतर वेमाणियस्स । ज समय ज्ञते !
जीवस्स काइया किरिया कज्झइ तसमय प्पहिगरणिया किरिया कज्झइ ज समय प्पहिगरणिया कज्झइ

कायिबी द्विया तरयाचिकरवडीत्यादि । जीवस ! यथेव जीवस्य तथैव नेरयिकरयापि । एवं यावाअरत्तरं वेमानिकस्य । यस्सिन्नुसमय प्रद-
त्त । जीवरस कायिबी तस्सिम्भसमये कापिकरवडी यस्सिम्भसमये कापिकरवडी तस्सिम्भसमये कायिबी द्विया ज्ञियत ? एव यथैवादिमो दृक्क-
लच्छयेव प्राविशको यावहेमानिक स्या यस्सिन्नु देहे प्रदत्त । जीवस्य कायिबी द्विया ज्ञियते (स्यात्) तस्सिन्नु देह कापिकरवडी तथैव य

जहेव जीवस्य वररवरवडि तहेव भा एवं निरतर आव वेमानिकरवडि । जेनोतम किमज्झो ज्ञोवपदेनविपे कज्झा तिम नारकोने पिय कडिबो इम
निरत्तरपणे वेमानिकना ईकवली कडिवा । ज समएवमते जीवस्य काइया ज्ञितं समयं प्पहिगरणिया ज्ञि ज्ञं समयं प्पहिगरणिया ज्ञि तं समयं काइ-
या ज्ञि एवं जहेव पाइकापो दुंजपो तहेव मावि जात्र वेमानिकरस । जिवे जेवमयेवं जीव जेममवन्नु काइकोविवा तेसमये प्पहिगरवडो किरिया करे
ज ज समये प्पहिगरव करे ते समय काडिको करे इम किमज्झो कडिवा पावावाना दवरवकडो तिमज्झो ज्ञ एव काडिबो जावत् वेमानिकना दृक्क-
वली । ज हेवेवं मते जीवस्सकारा वि त देवेव प्पहिगरवडि वि । विव सये जेममवन्नु जीव काडिकोकरे तिवहेमो प्पहिगरवडि करे । गोय
मा एवं तहेव समय भा जात्र वेमानिकरवडि । जेनोतम इम तिमज्झो इत्यदि सये प्रत्त पृठसोपरे जाकमे वेमानिकना दवरवकडो एवं पाठकरो कडि

५ मृतीपो मंगो याखादे लडाहपरिच्छेदेन पावस्ये सुगादेः परितापनाद्यसमये वेदितव्यः, यस्तु यस्मिन् समये यं जीवमपि कस्याद्याक्रियात्रयेणा
 स्पृष्टः स तस्मिन् समये तमपि कृत्य निपमा त्परितापनिक्या प्राकृतिपातक्रियया वा स्पृष्टः, कायिक्याग्रजावे परितापनाधरजावात् तदैव मु-
 क्तः क्रियाः सांप्रत प्रकारान्तरण क्रिया निरूपयति कथं व्रते । इत्यादि ४ आरंभं प्रविध्याद्युपमदैः उक्तं च सुकम्पोसरजो परितावकरोप्रवेसमा

किरिया अत्यि एव एतेण अन्निजावेण तेचेव चक्षारि द्रुगा जाणियहा । अस्स ज समय ज देस ज पदेस
 जाय वेमाणियाण । जीवेण व्रते ! ज समय काइयाए अहिगरणियाए पाउंसियाए किरियाए पुठे त
 समय परितावणियाए पुठे पाणाइयायकिरियाए पुठे ? गीयमा ! अत्येगतिए जीवे एगतिमाठ जीवान्
 ज समय काइयाए अहिगरणियाए पाउंसियाए किरियाए पुठे । त समय पारिवात्रणियाए पुठे पाणाइ

कायिक्यापि सरविक्या प्राद्वेपिक्या क्रियया स्पृष्ट स्तस्मिन्समये परितापनिक्या स्पृष्ट प्राकृतिपातक्रियया स्पृष्टः ? गीतम । अस्त्येवको को
 व (एगतिपाओ जीवाओति) एककाणीवात् कंचिच्छीवमपि कृत्येत्यर्थः, यस्मिन्समये कायिक्यापि सरविक्या प्राद्वेपिक्या क्रियया स्पृष्ट
 स्तस्मिन्समये परितापनिक्या स्पृष्टः प्राकृतिपातक्रियया च स्पृष्टः १ । अस्त्येवको जीव एककाणीवात् (कंचिच्छीवमपि कृत्य) यस्मिन्समये

इते पथि सरविको विद्या इवे । अरर पथि गरविद्यायापि वि वि तरर कारवापोविद्या वि । अइने पथि सररको पयोविजत इवे तेइने कायको
 इवे । जीवमा एव इएव पमिद्यावेच वत्तारि द्रुका मा । इमीतम इम एवे पावावे करो पवकोपरे चार २ पावावा कइमा । अरर अ समय अं देस
 पदं वेमाविद्याच । जेइने जे समय अ २ देगे प्रदं करो वावत् वेमानिबतादि । जीवेव भत अ समय कारवाए पथि गरविद्याए पादावियाए बिदि
 याए पुठे तं समय पारवाचविद्याए पुठे पावावाव विरिया पुठे । जीवनि इमगवन् जेयमये कायिकोविद्या पथि सररको प्रवपकोविद्याये करवे तेसम
 ये परितापनोविद्यावे करवे प्राकृतिपातकोविद्यावे करवे । मावमा पटवेगइए खोदे एयतिवापो जीवापो जसमय कारवाए पथि गरविद्याए पादा

जीवं सुखारे इत्याद्योत्रिकाः कायित्वादिषुः शेषं सर्वे सुगमं, सूत्रपाठस्तु पूर्वोक्तप्रकारेण तावदुक्तयोः पाठस्तु यस्यति यसमयमिति यंदेष्टमिति य
प्रदेष्टमिति परिपूर्वां बल्यारो दृष्टकाः ॥ यत्तमपरिमित्यादि ॥ कालाध्यभोव्योमावित्वादिषु द्वितीया, ततो यस्मिन् समये यस्मिन् देशे यस्मिन् प्र
देशे इति व्याख्येयं ॥ जीवत् जते । अं समयं काङ्क्षयाय चक्षिन्निर्दिष्टा इत्यादि ॥ अत्रापि समयपद्वयेन सामान्यतः कालो गृह्यते, प्रत्यक्षं सुगम
नियेचनसूत्रे प्रवृत्तौ कश्चिच्छीबन्निष्ठत्वं कश्चिच्छीबो यस्मिन् समये काले क्षियाद्येव स्पष्टस्तस्मिन् समये पारितापनिष्ठा स्पष्टः प्रायतिपातत्रिपा
ये त्येकोननः पारितापनिष्ठा स्पष्टः प्रायति पातभास्पष्ट इति द्वितीयः पारितापनिष्ठा प्रायतिपातत्रिपाया वा स्पष्ट इति तृतीया, एव

एते जस्स ज समय ज देसं ज पदेस चत्तारि वरुणा होति । फतिण जते ! स्थान्जियात्तं किरियात्तं प० ?
गोयमा । पव स्थान्जियात्तं किरियात्तं पञ्चमात्तं, तजहा-काट्या जाव पाणाइवायफिरिया । एव नेरइ
याण जाव वेमाणियाण । जस्सण जते । जीवस्स काट्या स्थान्जिता किरिया स्थित्य तस्स स्थान्जिगरणिया
स्थान्जिया किरिया स्थित्य जस्स स्थान्जिगरणिया स्थान्जिता किरिया स्थित्य तस्स काट्या स्थान्जिया

विद्याः क्षियाः प्रवृत्तास्तद्यथा-कायिकी यावत्प्रायतिपातकी । एवं नेरयिकासा यावत्प्रायतिपातकी । यस्य प्रदत्त । जीवस्य कायिकी प्रायो
विद्या क्षियास्ति तस्याधिकरिक्त्वायोविज्ञा क्षियास्ति यस्याधिकरिक्त्वा योविज्ञा क्षियास्ति तस्य कायिकी क्षियास्ति । एवमेतन्निज्ञाया
न न एव बल्यारो दृष्टका अस्तिष्या । यस्य पाल्पस्यमये यस्मिन् देशे यस्मिन् प्रदेसे एव यावत्प्रायतिपातमात्रम् । जीवो जवत्त । यस्मिन् समये

होमे पाद्विगतो कश्चिदे ते जेतको क्षिया कश्चो । गावमा पव पापाविद्या वि त । हेमोतस पाप क्षियाकश्चो ते कश्चो-कायिकायोविज्ञा जाव
पापाद्यावाविद्या विरिद्या एव नेरयान जाव वेमाणियाच । कायिकी यावत् प्रायतिपातकी इत जावत्तको इत जावत्तको पावत् वेमानिकमि कश्चो । ज
रवत्तं मे जीवस्य काट्यायोविद्या विरिद्यापत्य तस्स यदिगर्हियायोविद्या विरिद्या अस्ति । जे हेमगवत्त जीवने कायिकीयोविज्ञा क्षिया कुने स

॥ मृतीवो म्रनो याबावे लक्ष्मणरिच्यंछेन पावस्सं सुगादेः पारितापमाद्यसमये वेदितव्यः, यस्तु यस्मिन् समये यं जीयमपि कृत्यात्क्रियाप्रयेका
स्पृष्टः स तस्मिन् समये तमपि कृत्यं मियमा त्पारितापमिक्त्वा प्राणातिपातक्रियया वा स्पृष्टः, कायिक्याद्यजावे पारितापमादरजावात् तदेव मु-
क्ताः क्रियाः सामानं प्रकारान्तरं क्रिया निरूपयति-कथं व्रते । इत्यादि ॥ चारज पृथिव्यासुपमदेः कथं च सक्त्योचरन्तो पारितापकरोन्तेसमा

किरिया स्यात्ति एव एतेन सृज्जिजावेण तेवेव चक्षारि दंक्रगा ज्ञानियह्मा । जस्स ज समय ज देस ज पदेस
जाय वेमाणियाणं । जीवेण व्रते ! ज समय काइयाए सृहिगरणियाए पाउंसियाए किरियाए पुठे त
समय पारितापणियाए पुठे पाणाइवायकिरियाए पुठे ? गोयमा ! सृत्येगतिए जीवे एगतिवाचं जीयाचं
ज समय काइयाए सृहिगरणियाए पाउंसियाए किरियाए पुठे । त समय पारिवायणियाए पुठे पाणाइ

कायिक्याधिकरिक्त्वा प्राहेपिक्त्वा क्रियया स्पृष्ट तस्मिन्समये पारितापमिक्त्वा स्पृष्टः प्राणातिपातक्रियया स्पृष्टः ? गोतम । अस्त्येक्को को
व (एगतिपाथो जीवापोत्ति) एककाळीवात् कविज्जीवमपि कृत्यत्यथः, यस्मिन्समये कायिक्याधिकरिक्त्वा प्राहेपिक्त्वा क्रियया स्पृष्ट
तस्मिन्समये पारितापमिक्त्वा स्पृष्टः प्राणातिपातक्रियया च स्पृष्टः ? । अस्त्येक्को जीव एककाळीवात् (कविज्जीवमपि कृत्य) यस्मिन्समये

इने पधिकरिक्को विवा इवे । अरु पधिकरिक्त्वापाधिका वि तस्य काश्यापोक्रिया वि । जइने पधिकरिक्को पको जित पुवे तेइमे कावको
पुवे । गोतमा इव एएव पमिजावेच चत्तादि दइगा भा० । इगोतम इम एवे पाकावे करो पवकोपरे चार २ पाकावा कइवा । अरु जं समय ज देस
पदसं वेमाविवाचं । जेइने जे समय ज २ देसे मदेकरो यावत् वेमानिबतादि । जीवेच भत ज समय काश्याए पधिकरिक्त्वा पादासियाए किरि-
वाए पुठे तं समय पारितापणियाए पुठे पाचारवाव किरिवा पुठे । जीवने इममवन् जेसमवे कायिकोक्रिया पधिकरिक्को प्रपक्कोक्रियाये फरसे तेसम-
वे पातापमोक्रियाये फरसे प्राणातिपातकोक्रियाये फरसे । यावमा परवतए जेवे एवतियापो जीवापो असमवे काश्याए पधिकरिक्त्वा पादा

जीवं सुसारे इत्याथोत्रिकाः काविर्यादिकाः श्रेयं सुवे सुगम, सुवपाठस्तु पूर्वोक्तप्रकारेण तावदुत्तमो यावत् यस्यति यंसमयमिति यदेवमिति य
प्रवेष्टमिति, परिपूर्वां यत्नारो इदृशाः ॥ यत्समयमित्यादि ॥ कात्यायनोक्त्यां प्राविश्यापि करणं द्वितीया, ततो यस्मिन् समये यस्मिन् वृत्तौ यस्मिन् प्र
देष्टे इति व्याख्येयं ॥ वीथेवं प्रते । अं समयं काट्याय पश्चिगरविषया इत्यादि ॥ अत्रापि यत्समयपदेन सामान्यतः आसौ गृह्यते, प्रत्यमय सुगम
मिदं च मन्त्रे प्रंगवनी बंदिच्छीबन्धिहस्य कयिच्छीवो यस्मिन् समयं कासे क्रियापदेण स्पष्टस्मिन्समये पारितापनित्या स्पष्टः प्रापानिपातक्रिया
बे'त्येकोपेयः' पारितापनित्या स्पष्टः प्रापानि पातनास्पष्ट इति द्वितीयः, पारितापनित्या प्रापानिपातक्रियया वा स्पष्ट इति तृतीयः, एव

पूते जस्स ज समय ज देसं ज पदेसं चत्तारि दंढगा होंति । फत्तिण ज्ञते । श्रुतजियाठं क्रिरियाठं प० २
गीयमा ! पच श्रुतजियाठं क्रिरियाठं पयाज्ञाठं, तजहा-फाडया जाय पाणाडुधायक्रिरिया । एव नेरड्
याण जाय वेमाणियाण । जस्सण ज्ञते ! जीवस्स फाडया श्रुतजिता क्रिरिया श्रुत्य तस्स श्रुतिगरणिया
श्रुतजिया क्रिरिया श्रुत्य जस्स श्रुतिगरणिया श्रुतजिता क्रिरिया श्रुत्य तस्स फाडया श्रुतजिया

त्रिकाः क्रियाः प्रवृत्तलक्षणा काविको यावत्प्रापानिपातकी । एवं गैरयिक्तानो यावदुत्तममिदमाम् । यस्य प्रदत्त । जीवस्य काविको यावो
क्रिया क्रियासि तरयाधिकरित्वयोक्ता क्रियासि यस्यापि करविको यावोक्रिया क्रियासि तस्य काविको क्रियासि । एवमेतन्नामिदमावे
न त एव यत्नारो इदृशा प्रवृत्तलक्षणाः । यस्य पारित्यगमवे यस्मिन् देशे यस्मिन्प्रदेष्टे एव यावदुत्तममिदमाम् । जीवो प्रदत्त । यस्मिन् समये

होने यावदुत्तममिदमाम् क्रिया करो । यावत्तमा पच यापाजिहा बि त । वेदोत्तम पच क्रियाकरो ते करो-काविर्यापोनिया काव
पावाशयायापाजिहा क्रिरिया एव वेरयाय जाय वेमाक्रियाचं । काविको यावत् प्रापानिपातको एव नाश्रुतको एव नाश्रुतको करो । न
स्पष्टं भेते कोवराव कारवावाविहा क्रिरियापमि तरण यद्विराविर्याकोविहा क्रिरिया यमि । जे वेप्रममन कोवने काविकोवाजिहा क्रिया करो ते

रन्तो । चारंनोउद्वक्तो सुदृग्मयावसुव्वेसिं ॥ १ ॥ आरत्तः प्रयोजनं कारुणं यस्यां सा आरत्तिवती ॥ आरिभक्षिपति ॥ परिग्रहो चर्मापपरवस्त्र
बसुखीबारः चर्मापपरवस्त्रः परिग्रह एव चारि ग्राहिणी परिग्रहेण निर्बुता सा पारियादिकी ॥ सायावतायावति ॥ साया अनाज्यम मुपल
उच्यते । नोपादराय परिग्रहः साया प्रत्ययं कारुणं यस्याः सा सायाप्रत्यया ॥ अपरवस्त्रावधारियावति ॥ अप्रत्यास्यान मनयोगे विरतिपरि
यामानाव साठव क्रिया अप्रत्यास्यानाक्रिया ॥ निष्ठावसुव्वतियावति ॥ मिथ्यावस्त्रं प्रत्यया वस्तु यस्याः सा मिथ्यावस्त्रमप्रत्यया यतायां क्रिया
नं मध्य यस्य या सम्भवति तस्य तां निरूपयति-चारिषियाव प्रती । इत्यादि ॥ अत्रपरस्परं य पततसुखमस्य इति ॥ अत्रापि सुखो निवृत्तमः

पच किरियान् पञ्चास्राष्ट्रं, तज्जहा-श्वारज्ञिया पारिगहिथा मायावत्तिया श्वपञ्चस्काणकिरिया मिच्छादस
णवत्तिया । श्वारज्ञियाण जत्ते ! किरिया कस्स कज्जइ ? गोयमा । श्वन्नयरस्सयि पमत्तसजत्तस्स । पारि

पातिताताकथया वारण्यसु ३ । कति जदन्त । श्रियाः प्रवृत्ताः ? गौतम । पव क्रियाः प्रवृत्तास्तथैव शारत्तिकी मात्यामस्यया
उग्रत्यात्यामक्रिया मिष्याद्वानमस्यया । शारत्तिकी जदन्त । क्रिया कस्य क्रियते ? गौतम । पवत्तरस्यापि प्रमत्तस्ययस्य । पारियपित्री
जदन्त । क्रिया कस्य क्रियत (जवति) ? गौतम । अयत्तरस्यापि स्यतास्यतस्य । मायाप्रत्ययित्री जदन्त । कृया कस्य क्रियते (जवति) ?

साए बिदिबाए पुहु तँबनयं पारिबाविद्याए बिदिबाए अपुहु पाबदाबायबिदिबाए चण्डे । केनलाएज जोन २ बघने मज्जबघने जेसमर बायको पाप
 बरबको प्रदमबोकिरा भरसे त सनस पारिनापनिओ बिदुवा न फरसे । बदाथ भत बिदिबापो प । खगली से
 मयनू किता बबो । पाबमा पवबिदिबा पं त । बेगोतम पू किवा बग्न, तेबसेछे । पारमिबापरिबाबिद्वार सायाबतिएवा पपबब्लाबिबा भिब्ला
 दबबबविबा । पारमको परिगबको म/बाबतिसा पप्रयाख्याना सिखादयनरतिबो । पारनिबाब भंग बिदिबा बरद बब्ला । पारबिबो बमगव
 नृत्रिया कुबबरे । गोबमा नबबरस विपनतसबबस । बेगोतम पम्वरकाद बाब दुछ प्रयोगभाव पविब्याटि मदन पत्रादाक्रवा बुधे । परि

ध्यायकिरियाए पुठे १ । अत्येगतिए जीत्रे एगतिघात जीघात ज समय काइयाए अथिगरणियाए पाउसि
 याए किरियाए पुठे त समय पारितावणियाए पुठे पाणाइयायकिरियाए अयुठे २ । अत्येगतिए जीत्रे
 एगतिघात जीघात ज समय काइयाए अथिगरणियाए पाउसियाए पुठे त समय पारियायाणि
 याए किरियाए अयुठे पाणाइयायकिरियाए अयुठे ३ । कतिण जते ! किरिघात पयघात ? गोयमा ।

कायिक्यापिबरबिस्वा प्राहुपिस्वा स्पष्टस्मिन्समये पारितापनिस्वा स्पष्टः प्राधातिघातिकाऽस्पष्टः २ । अरयेकको जीघो (एगतिघातो
 ति) एवं बांरबीकमपिक्तस्य पस्मिन्समये कायिक्यापिबरबिस्वा प्राहुपिस्वा क्रियया स्पष्ट स्मिन्समये पारितापनिस्वा क्रिययाऽस्पष्ट प्रा

विद्याय बिरिवाए पुठे तबमय पारिवायविद्याए बिरियाए पुठे पाणाइयायविद्याए पुठे । कुनोतम केतसाएकचोर एकेसमये १ कोरसू लसमय का
 बिबो पयिबरबको प्रदयबोजिवा परचे तेसमये पारितापनकोब्रियावे परचे प्राधातिपतिकोब्रिया परचे । अरयेगए कोवे एगतिघातो कोवाचो
 लसमय काइयाए अथिगरबिद्याए पाहोबियाए बिरियाए पुठे तसमय पारियायविद्याए बिरियाए पुठे पाणाइयाय बिरियाए पुठे । केत
 काइबकोर १ बरने बहुबरने लेहमये कापिकोब्रिया पयिबरबको प्रदयबोवे परचे तेसमये पारितापनको ब्रिया परचे पिय प्राधातिपतिको न
 परचे । अरबबरए कोने पयिबिवाचो कोवाचो लसमय काइयाए अथिगरबिद्याए पाहोबियाए बिरियाए पुठे तसमय पारियायविद्याए बिरियाए पु
 ठे पाणाइयायबिरियाए पुठे । केतसाएक कोर कोबनो बरेसावे लेहमये काबिको पयिबरबको प्रदयबो परचे तेसमय पारितापनको नपरचे पा
 धातिपानको ब्रिया न परचे । अरबेयए कोवे एगतिघाचो कोवाचो ल समय काइयाए अथिगरबिद्याए पाहोबियाए किरियाए पुठे तसमय पारिया
 यविद्याए बिरियाए पुठे पाणाइयायबिरियाए अयुठे । केतसाएक कोर १ कोबनो एवेसावे लेहमये कायको पयिबरबको प्रदयबो परचे ।
 तेसमय पारितापनको न परचे प्राधातिपानकोब्रिया न परचे । अरयेगए कोने एगतिघाचो कोरपो लसमय काइयाए अथिगरबिद्याए पाहोबि

क्रिया यत्पुंल्लिङ्गत्वेन निरूपयति नेरुपयति । पुत्वादि । शुभम्, सुम्प्रत्याया क्रियाया परस्परमविनाशाय विनियति-यस्यास्मिन् क्रिया तस्य पारियटिबी स्याद्भूयति प्रमत्तयत्तस्य न भवति कृपस्य प्रवर्तीत्यर्थः तथा यस्यास्मिन् क्रिया तस्य प्रायाप्रत्यया नियमा भवति यस्य मायाप्रत्यया तस्यास्मिन् क्रिया स्यात् भवति स्यात् न भवति प्रमत्तयत्तस्य देशधिरत्तस्य च न भवति कृपस्यऽधिरत्तस्य गृह्यादे प्रवर्तीतिभाव, यस्य पुनरप्रत्याख्यानाक्रिया तस्यास्मिन् क्रिया नियमात् अप्रत्याख्यानिमोऽवश्यमारंभसम्भवात् एष नियमादर्शनप्रत्ययया

? गोयमा ! शुन्नपरस्सवि मिच्छादसणस्स । णेरइयाण जते । कति किरियाण पणत्ताण ? गोयमा ! पचकिरियाण पणत्ताण, तजहा-श्वारन्निया जाय मिच्छादसणवसिया । एव जाय वेमाणियाणं । जस्स ण जते ! जीवस्स श्वारन्निया किरिया कज्झइ जस्स पारिग्गहिया कज्झइ तस्स श्वारन्निया किरिया कज्झइ तस्स श्वारन्निया जीवस्स श्वारन्निया किरिया कज्झइ तस्स

द्याया पारस्मिन्नी यावन्मिध्यादणप्रत्यया । एष यावन्मिध्यादणप्रत्यया । यस्य प्रवृत्त । जीवस्यास्मिन्नी क्षूया विपत्त तस्य पारियटिबी क्षूया विपत्ते परय पारियटिबी तस्यास्मिन्नी क्षूया विपत्त । यस्य जीवस्यास्मिन्नी क्षूया तस्य पारियटिबी क्षूया स्यात्विपत्ते स्याको विपत्ते, यस्य पुनः पारियटिबी विपत्त तस्यास्मिन्नी विपत्त । यस्य प्रवृत्त । जीवस्यास्मिन्नी क्षूया विपत्ते तस्य मायाप्रत्यया क्रि

ने चभावे नारकोते हेमगवन् वेतकोविन्नाको । मायमा र्वविकिरिया त० । हेमोतम ५ विवा करो । पारमिया जाव मिच्छादेववत्तइया एव जाव वे माविवा । पारमिबी यावत् मिध्यादसणवर्तिबी इम जावने वदिबी । वस्य भते जीवस्य पारमिया किरिया कज्झइ । जे हेमगवन् जीव पारमि बी क्रियाकरे । तस्य पारियटिबिया वि । त पारियटिबी करे स पारियटिबी विवाकरे । मायमा कज्झइ जीवस्य पारमिया वि० तस्य पारियटिबिया विरिया क० सिय वज्झइ सिय मोवज्झइ । हेमोतम स जावने पारमिबी करे ते पारियटिबी विवा विवाकरे करे विवाकरे नकरे । जस्य

न्यादिनि वृत्तमस्ति उपरितर्कानिः क्रियाभिः स ए परस्परमविभाजयेत् चित्तिता एवं पारियादिकी तिसृन्नि र्भाष्यप्रत्यया द्वाभ्यामप्रत्ययाभ्यामिति
या एकया निष्पादशब्दप्रत्यया वित्तनीया, तथाचाह एवं पारिगम्यया वि तिर्हि एवमिच्छाति समं सधारेयया इत्यादि ॥ सुगम, प्रायनीया,
गुपनीयत्वात् समुमेवाये चतुर्थिजातिशब्दशब्दमेव निरूपयति नरदयस्व चाहमाते चतारि इत्यादि ॥ नैरयिकाष्टकपत्तो व्यपिरतस्यगुद्विगु
वस्यानर्कं यावत् परतः ततो नैरयिकाया माया यतस्तः क्रियाः परस्परमविभाजयित्वो निष्पादशब्दप्रत्यया प्राप्त स्याद्वादः तमेवाह जस्स एया

जीयस्स आरज्जिया कज्जह तस्स अपचस्काणकिरिया सिय कज्जह, जस्स पुण अपचस्का
णकिरिया तस्स आरज्जिया नियमा कज्जह । एव मिच्छादसणवसियाएवि सम । एव परिगम्यया वि ति
हिवि उयरिस्साहि सम सधारेयया । जस्स मायावसिया किरिया कज्जह तस्स उयरिस्साते दोवि सिय
कज्जह सिय नो कज्जह जस्स उयरिस्सियाते दो कज्जह तस्स मायावसिया नियमा कज्जह, जस्स अपच

साप्रत्याख्यानाक्रिया स्थास्तिपते स्थात्री कृपते यस्य पुनरप्रत्याख्यानक्रिया तस्यास्तिस्मिन्नी नियमास्तिपते । एवं निष्पादशब्दप्रत्ययापि
समम् । एवं पारियादिक्यापि त्रिभिन्नपरितर्कानि समं सधारयितव्या । यस्य मायाप्रत्यया क्रिया कृपते तस्योपरितर्क्यो द्वे अपि स्यात्कि
येते स्थात्री कृपते । यस्मिन्परितर्क्यो द्वे कृपेत तस्य मायाप्रत्यया नियमास्तिपत यस्य पुनरप्रत्याख्यानक्रिया तस्य निष्पादशब्दप्रत्यया

यापतिता निबन्धमा कज्जह । जे जपत्ति यत्किञ्चाकरे त नियम मायावसित्तो क्रियाकरे । अप्प अपसस्सापिया किं तस्स मिच्छादसणवसिया किरि
या सियच्चं सियताव । जे चप्रत्याख्यानकोविद्वा करहे, ते मिथादशब्दप्रत्यया क्रियाकरे किञ्चारे करे किञ्चारे मणे । अप्प एव मिच्छादसणवसिया
वि तस्स अपचस्काणिया विरिया निबन्धमा कज्जति । वसो जे मिथ्यादशब्दको क्रियाकरे ते चप्रत्याख्यानको विद्या निये करे । चेरयप्प चाहमिथापो
चत्तारिपरत्तं निबन्धमा कज्जति । नारको पडिस्सो ४ क्रिया नियमकरे । अप्पएयापो चत्तारिक्कम्पह तस्स मिच्छादसणवसिया भयवाए । जे प ४ क्रि

वि स्रष्टाविनाशो प्रायणीय तथाहि यस्याहमिहो क्रिया तस्य भिष्यादज्ञानप्रत्यया स्याद्भूतिरिति स्यात् न तथ्यति भिष्यादृष्टे भजति ओपस्य न भग्न तीत्यर्थः, यस्य तु भिष्यादुपनक्षत्राणां क्रिया तस्य निधमादारम्भिकी भिष्यादृष्टे राश्वस्त्योनाप्यपमारम्भसमवायात् तदव माराभकी क्रिया पारिग्राहि

पारिगहिया किरिया सिय कज्जइ भिय नो कज्जइ । जस्स पुण पारिगहिया कज्जइ तस्स थारजिया किरिया नियमा कज्जइ । जस्सण जेतं । जीघस्स थारजिया किरिया कज्जइ तस्स मायावत्तिया क्रिरिया कज्जइ ? गोयमा ! जस्सण जीघस्स थारजिया कज्जइ तस्स मायावत्तिया किरिया नियमा कज्जइ जस्स पुण मायावत्तिया किरिया कज्जइ तस्स थारजिया सिय कज्जइ तिय नो कज्जइ । जस्सण जेतं । जीघस्स थारजिया किरिया कज्जइ तस्स पवरकणकिरिया कज्जइ पुच्छा, गोयमा । जस्स

या क्रियते । नीतम । यस्य बीजस्यारम्भिकी क्रिया भावाप्रत्ययिकी नियमारिक्तपते यस्य पुनर्भावाप्रत्ययिकी क्रिया तस्यारम्भिकी क्रिया स्याद्विद्यते स्वाको क्रियते । यस्य प्रदत्त । जीवस्यारम्भिकी क्रिया तस्याप्रत्याग्यानक्रिया क्रियत पृष्ट्या, नीतम । यस्य जीवस्यारम्भिकी त

न भते कोऽप्य पारमिता किरिता तस्य पपयल्लाबिना किरिया पण्णा । अ केभगवन् ओवमे पारमकोऽभिया तेइने पपयल्लाभानको पारे त पण्ण ।
 ओवमा अण्ण लोवण्ण पारमिता वि तण्ण पपयल्लाबिया किरिया मिय अज्जर मिय मा अज्जर । एभोतम ने ओव पारमको भिया करे ते पमया
 क्कानको भिया कर विवारे करे विवार न करे । अण्ण पव पपयल्लाबिया वि तण्ण पारमिया किरिया नियमा अज्जर । अइ वसा पमयाप्यागको
 करे तेनेवे पारमको कर । एव मिण्णादसववत्तिवाणदि सम पम परिणहिइवापदि तिदि उवरिवादि सम पारेवन्था । उम मिण्णादमनभित्तो माय
 पिय जावणे उम परिणवकोसने पिय उमओअ जावियो उम उ खपरिको बिद्यायाधे उ उण्णने अइओ । अण्ण मायावत्तिया वि तण्ण उवरिवाओ
 दादि विव व विव ओव । अ मायावत्तिओ विद्या करके त खपरिको यत्तिया करे विवारे करे विवारे मओ । अण्ण उवरियाओ वा अज्जर तण्ण मा

सु चत्तारि वत्तादि ० मिप्पाद्वृष्टि मिप्पादशर्माक्रिया मर्वात्त श्रवस्य न नवतीतिवाय', यस्य पुन मिप्पाद्वर्तनक्रिया तस्याद्या यतस्तो नियमा
मिप्पाद्वर्तने वत्तारमित्पादीना मवर्त्यं प्रावात् एव तावद्वत्तव्य याव रक्तानितकुमारस्य पृथिव्यादीनां चत्तुरिन्ध्रियपयवसानामा पञ्चक्रिया
परस्परमविनाश्राविष्यो वत्तव्याः, पृथिव्यादीनां मिप्पादशानक्रियाया अप्यवश्यं प्रायात्, तित्यरूपेणैन्ध्रियस्याद्या स्तिष्ठः परस्परमविनाश्रताद

स्काणकिरिया कज्जडु तस्स मिच्छादसणवत्तिया किरिया सिय नी कज्जड, जस्स पुण मिच्छा
दसणवत्तिया किरिया कज्जडु तस्स श्रुपच्चस्काणकिरिया नियमा कज्जड। णेरुदयस्स श्रुतिवित्तियानु चत्तारि
परोप्परा नियमा कज्जडु जस्स एताव चत्तारि कज्जडु तस्स मिच्छादसणवत्तिया किरिया नडज्जडु जस्स
पुण मिच्छादसणवत्तिया किरिया कज्जडु तस्स एता चत्तारि नियमा कज्जड। एव जाय धणियकुमारस्स
पुढविकाइयस्स जाय चत्तारिदियस्स पचवि परोप्पर नियमा कज्जड। पचिदियतिरिस्कजोणियमस्स श्रुड

क्रिया स्थात्स्मियते स्यात्की विवृत, यस्य पुनमिप्पाद्वर्तनप्रत्यया क्रिया तस्याप्रत्यास्यानक्रिया नियमारिद्रूपत । नैरपिद्रव्यादिमाद्यमद्य
परस्पर नियमात्स्मियते यस्येताद्यतस्तो नियमारिद्रूपते तस्य मिप्पाद्वर्तनप्रत्यया क्रिया प्राज्या, यस्य पुनमिप्पाद्वर्तनप्रत्यया क्रिया तस्येता
द्यतस्तो नियमात्स्मियते । एवं यावत्स्थानितकुमारस्य । पृथिवीवायिकस्य यावत्तुरिन्ध्रियस्य पचापि परस्परं नियमात्स्मियते । पञ्चन्द्रिय

यावरे तेदने मिप्पाद्वर्तनवत्तिको क्रियावरे । अथ पुन मिप्पाद्वर्तनवत्तिना वि तत्पण्याया चत्तारि नियमा वत्तिति एव जाय वदिवत्तुमाद्य । अ
वत्तो मिप्पाद्वर्तनवत्तिको वरेते तेदने ए चार निये क्रिया वरे इम वत्तिको स्थानितकुमार तासुने कटिबो । पठविकाइयस्य जाय चत्तारिदियस्य पचवि
परोप्पर नियमा वत्ति ति । पृथिवीवायिको मावो चोरिग्गिद्ववने १ क्रिया परंपराये नियमवरो कटिबो । पचिदिय तिरिस्कजोवियस्य चारवियावो
तिववि परोप्पर नियमा कज्ज ति । पचेन्द्रिय तित्यवरोनियाने पचिबो १ क्रिया परंपराये नियमवरो वचरो । अथ एताया कज्जड तस्य वत्तिरिक्किवा

पदे च कञ्चया लोकेषु तु स्वानपु नापमयः समर्थ इति वक्ष्यते। तथा प्रवक्ष्यते। यथैविरस्यसम्भवात् भिष्यादक्षानविरमणविषयविशेषायां सुयद्व
 लोदिति उपसर्गमेतत्। सुवपयपिप्रपि अन्वया एकास्मिन् द्रव्ये पयोयैवा भिष्यात्स्वजाय भिष्यादक्षानविरमणसम्भवात् सूत्रोक्तस्यैव स्याप्यरोचना
 दक्षरस्य प्रवर्ति मरः। भिष्याद्वृत्तिर्भूतं द्विजप्रमाणं विनाशितम्। भिष्यादक्षानविरमणं च एकोन्द्रियविकलेन्द्रियवर्णेषु लोके
 पु स्थानेषु यद्विग्रह्यादिषु तु न प्रवर्ति कस्मादिति चे दुष्यते पृथिव्यादियु सन्मयाज्जाकोपुठवाइसु इतिवचनात्, होन्द्रियादीना तु यथापि कर

पोणाडधाययेरमणे कञ्जद्व ? गीयमा ! तसु जीवनिष्काएसु । अत्यिण जते ! नेरद्वयाण पाणाडधाययेरमणे
 कञ्जद्व ? गीयमा ! पो इणठे समंठे । एव जाय वेमाणियाण नय्यर मणस्साण जहा जीव्वाण । एव मुसा
 याएण जाय मायामोसण । जीवस्स य मणस्सस्स य सेसाण पो इणठे समंठे, गव्वर अदिन्नादाणे गहण

रमणं क्षिपते ? गीतम ! नापमयः समर्थः । एव यावद्देमानिकामाम् । मवर मनुष्याकां यथा जीवानाम् । एव मृपावादेन यावन्मायामुपावे
 न । जीवस्य च मनुष्यस्य च लोपाकां नापमयं समर्थः, मवरमदत्तादाने यद्वक्ष्यपरिणीयेषु द्रव्येषु मेषुनरूपेषु वा रूपसङ्गतेषु वा द्रव्येषु लो

कोबनिष्कापम । इमीतम एव लोव निष्कापेवरो करे । पथिक मंत परश्वचं पावाइवायेवेरमणे कञ्जद्व । द्विजे वेममवन् मारको प्राचातिपात वरम
 करे । गीयमा वाइवठे समंठे एवं एवं वेमाविवाचं मवरं मवरसाचं कञ्ज । लोकाचं एवं मुसावाणचं कञ्ज । मावामोसणं जीवम मणस्स भा । वेमीतम
 ततो एवम समथ इम विमानवावो लोके कविनी ए विगोव मयवेने पावावा लोवपदनी परे कविनी इम सुपावाटवी माटो सुपासगे कविनी
 मनुष्यपदे लोवपदनी परे कविवा । सेसाचं नी इण्ड नमइ चडरं पठिवादावे गहवधारिक्खेस दळेमु मेणुपदयेसुवां रुवसङ्गणमुवा दळेय सेसाण
 मनेमु द्रवम । यावते त एवम सममनकी इम कविनी ० निगोप पर पदत्ताधानेने पदवधारणीय द्रव्ययो वाग्यद्वे मेनुमनकी रूपमनापरादिबने हे
 पोने सर्व द्रव्ययो कविनी गयन सवद्रव्यो कविवा । पथिक भते लोकाच निष्कादसवसव वेरमणे कञ्जद्व । छे वेममवन् लोव भिष्यादक्षानविरमण

इत्यादि ॥ प्राविष्टं मनुष्ये यथा जीवपदे तथा यत्कथं व्यस्तस्यातिश्रममनिकाया यथा नैरयिष्यस्य ययमेव एको दण्डः ॥ ययमेव न सुगम
 य जत । जीवस्ये त्यादिको द्वितीयः जे दण्डमित्यादिकस्य तीर्थः, जययययगित्यादिक यतुषः यय पटभायाः प्राशानिपातादिक्रियापेटित
 एय तवति विद्या तद्विरमवहेतवोपीति पञ्चति यत्यिद मत । इत्यादि ॥ सुयय द्वियत यमे कसरि प्रयोग ततो प्रयतीति द्रष्टव्य प्राणाति
 पातादिविरमवविषयाय पट्वायादयः प्रागेव आविष्टा इति न नूवो ताव्यगते विरतिथ प्राशानिपातादीनां मायायुपायमेताभा श्रीवपदे मनुष्य

स्युपचस्काणिकिरिया नियमा कज्जह । मणुस्सस्स जहा जीवस्स याणमतर्जोहसियेयमाणि यस्स जहा णेरह
 यस्स । ज समय जते ! जीवस्स श्यारजिया किरिया कज्जह त समय पारिग्गहिया किरिया कज्जह । एय
 एते जस्स ज समय ज देस ज पदेसेणय चस्यारि द्रुग्गा नेयद्या । जहा णेरहयाण तहा ससुदेवाण नेयद्य
 येमाणि याण । सुत्थिण जते । जीवाण पाणाइवायवेरमण कज्जह ७ हता सुत्थि । कम्मिण जते । जीवाण

मिको विद्या विपत तस्मिन्मय पारियदिक्को । ऋया क्रियते यवमेत यस्य यस्मिन्मयये यस्मिन्मयो यस्मिन्मयो दण्डका प्रात
 व्याः । यथा नैरयिकावां तथा सवदेवानाम् प्रातव्यम् पाशुमेमानिकानाम् । यति प्रदत्त । जीवाना प्राशानिपातविरमय कियते ? यथा
 क्षि । कस्मिन् पदस्य । जीवानां प्राशानिपातविरमय कियते ? मीतम । पदसु जीवतिरमयपु । यति प्रदत्त । नैरयिकावां प्राशानिपातव्य

यविद्या वि । जे समय हेमयवन् जीव पारमोक्षियावरे ते समय परिग्रहको विद्यावरे । यय एते ज समय ज देस पदेम पर चत्तारिन्दवमा भा ।
 इम ए वीसमये जेमेव पदमेवो यय ७ दण्डक कटिवा । यथा चेरदयाचं तथा सवदेवाचं भा० । त्रिय नारकोतो परे तिम यय दयतामे कटिवा ।
 वाह मेमाचियाचं । वाहनी वेयानिह । यत्तिच भते जोयाचं पाचारवाय वेरमये लज्जर । ये हेमयवन् जीव प्राशानिपातको विरमयज्जिण करे । ७
 ता गावना पति । इतीतम च । कम्मिचं भते जीवाच पाचारवायवेरमये लज्जर । विम वमयवन् जीव प्राशानिपातको विरमय करे । गोवमा यय

પરે ન વચ્છ્યા હોવેપુ તુ સ્થાનપુ નાયમર્ચઃ સમય ઇતિ વજ્રવ્ય તેર્પા પ્રથમત્વયતઃ સયવિરસ્યસમાઘાત્, મિધ્યાદક્ષાનવિરગ્ગવિપયવિભાયા સર્વેન્ન
 ભોમિતિ ભવસણ્ણમેતત્ સવપર્ચાયેયુપિ ચન્દ્રયા દક્ષાસ્મિન્ દ્રવ્યે પર્ચાયેવા મિધ્યાત્વજ્ઞાવ મિધ્યાદક્ષાનવિરગ્ગસમાઘાત્ સૂત્રોત્તરસ્યેવ સ્વાપ્યરોચના
 દક્ષરસ્ય પ્રવર્તિ મરઃ । મિધ્યાદુદિદિશૂર્ણ દિનપ્રમાણગિનાશિદિશ્વતઃ । મિધિવચનાત્, મિધ્યાદક્ષાનવિરગ્ગસમાઘાત્ ન એકેન્દ્રિયવિભક્તિદ્રવ્યવર્તેપુ હોવે
 પુ સ્થાનેપુ રક્તગ્નિયાદિપુ તુ ન પ્રવર્તિ કસાદિગતિષે દુષ્યતે પચિવ્યાદિપુ રત્નપાત્રાભોપુદવાદયસુ ઇતિવચનાત્, હોમિન્દ્રયાદીના તુ યદ્યપિ કર

પોનાહવાયંચેરમણે કહ્મહ ? ગોયમા ! તસુ જીવનિકાણસુ । અત્યિણ જતે ! નેરહયાણ પાણાહવાયંચેરમણે
 કહ્મહ ? ગોયમા ! યો હુણઠે સમઠે । એવ જાવ વેમાણિયાણ નથર મણસ્સાણ જહા જીયાણ । એવ મુસા
 યાણ જાવ માયામોસેણ । જીવસ્સ ય મણસ્સસ ય સેસાણ ણો હુણઠે સમઠે, ણથર અવિદ્ધાદાણે ગહુણ

રમર્થ સ્મિયતે ? ગોતમ । નાયમય સમયઃ । એવ યાવદ્દેમાનિકામામ્ । મતર મનુષ્યાણં યથા લોવાનામ્ । એવ મુપાલાદેન યાવન્નાયામનુપારયે
 મ । જીવસ્ય ન મનુષ્યસ્ય ન સ્ત્રીયાણાં નાયમર્ચ સમર્ચ નવરમદત્તાદાને પદ્મધારિણીયેપુ દ્રવ્યેપુ મેધુનરૂપેપુ યા રૂપસ જનતેપુ યા દ્રવ્યેપુ હો

ભોવનિર્માણમ । હમોતમ ઇ જોદ તિજ્જયિજ્જરો કરે । પચિન મત વરણાચં પાલાદવાયંચેરમણે કહ્મહ । દિવે હેમગવન્ મારત્તો પ્રાજાતિપાત વેરમ
 કરે । ભોવમા આરબ્હે મસહ વર્વ જાદ વેમાનિયાચં નકરં મકરણાચં કહ્મહ । જોવાચં વર્વં મુસાવાળં જાવ માયામાસેચં જોવરમ મકરસ મા । હેમોતમ
 મહો ઇપય યમજ દય વિમાનવાયો સમે કહિવો પ વિગેય મનુવમે પાલાઓ જોવપદનો પરે કહિવો દમ સુવાવાટવો માહો સુવાસગે કહિવો
 મનુષ્યવર્થે જોવપદનો પરે કહિયા । સેસાચં ચો દગ્ગ સમહ નકરં પઠિજાદાણે મદ્ધધારિણીસુ દલ્લેગુ મેધુનરૂપેસુવા રૂપસજ્જમણવા દલ્લેમ સેસા
 મલ્લેમુ દાવમ । યાકતે ત ઇપય સમવનહો દમ કહિવો ણિગેય પર પદનાકાનને પદ્મધારણોજ દ્રવ્યયો વોમ્પદુવે મેધુનરૂપે રૂપમનાદરાદિભક્તે દે
 પોને સર્વ દ્રવ્યયો કહિવો ગવન સવદ્ધવ્યયો કહિયા । પચિન મતે જોનાય મિષ્ઠાદસચ્ચક વેરમણે કહ્મહ । હે હેમગવન્ જોવ મિથ્યાદર્શનમય વેરમ

चापयोस्तावस्थायो कयाचि त्वासादनसम्पन्नं प्रवति तथापि तन्मिथ्यात्वाभिमुद्राभा तत्प्रतिबुद्धनामा मत्क्षेयामपि निव्यादशमन्यत्वविरमराप्रति-
 पद्य यादृक् कल्पिकं जते । जीवाश्च मिच्छादसप्तसर्वरमणे कज्जह इत्यादि ॥ अथ प्राचातिपातविरतरप कमययो जयति । कं वा नति शृण्वते-
 प्रवत्यपि नतवत्यपि तथाच एतद्वय प्रमसूत्रपूषकमाह-पाशाशवायविरएण जते । आये इत्यादि ॥ सुगमं यदुपपन्नपि प्रमसूत्र सुगम नियवन्ननु

धारणिज्जेसु दवेसु मेज्जणकथसु या रुवसहगंसेसु वा दवेसु चेसाण दवेसु सर्वसु । अल्पिण जते ! जीयाण
 मिच्छादसणसप्तैरमणे कज्जह ? हंता अल्पि । कम्हिण जने । जीयाण मिच्छादसणसप्तैरमणे कज्जह ?
 गोयमा । सहदवेसु । एव नेरइयाण जाय वेमाणियाण नवर एगिटियधिगलिडियाण णो इणठे समठे ।
 पाणाइवायाविरएण जते ! जीये कइकम्मपगणीइ वधइ ? गोयमा । सत्तत्रिइत्रधएवा अठविहयधएवा

पाशा सर्वेषु द्रव्येषु । अस्ति जीवानां प्रदन्त । निव्यादशमन्यत्वविरमं क्षिप्यत । दन्तास्ति । जीवाना निव्यादशमन्यत्वविर-
 मत्वं क्षिप्यते । गीतम् । सर्वद्रव्येषु । एव नीरयिकाणा यावद्वैसामिकाना नवरं एकन्दिपविकसन्त्रियाणां मायमया समये । प्राचातिपातविर-
 मो प्रदन्त । जीवः कतिबममस्तोवभाति । गीतम् । सप्तविपत्रयकोवाऽष्टविपत्रयगको वा पट्टविपत्रयगको वा एतद्विपत्रयगकोवाऽय

कियामरे । इता माबमा पट्टि कन्दिभ भते जीवाश्च निरक्षादसप्तमस्त चैरमत्वं कज्जह । जामोतमये विम देमगवन् जीव मिप्याशमन्यस्य परमप-
 करे । माबमा सत्तेसु दवेस एव चैरइयाश्च जाय वेसाधियाण । जामोतम गवद्रम्यको इम नारकोतोमाहो तावत् वेसानिबन्धी । चर एगिण्य थिग
 केटिया नाइकइममह । एणिमय शकोइवने विक्खेइवने पाछावे' एचयं समय नहो इम कदि । पाणाऽवाण चरमकेण भत कोवे कइकम्मपगणीया ये
 वर । प्राचातिपात विरमवना जीव कोतको बममकति बाधे । गायमा सत्तविहयधएवा अठवि- कन्दिभ एगवि चमधएवा एवं मट्टरसेवि भा । दे
 भीतम ० विपत्रयि ८ विप ६ विप २ विपत्रयि मद्योवे इम मसुचन विव कदिहो । पाचारवाय चैरमत्वं भते जीवा चरकम्मपमकोपो वपति । प्राचा

ये सर्वेपि तावद्भवेयुः सप्तविषयव्यवस्थायां एकविषयव्यवस्था य, ३५ प्रमत्ताऽप्रमत्ताऽपुनश्चरन्मिषुत्तथावरसम्परायाः सप्तविषयव्यवस्था प्रमत्ता अप्रमत्ता
 द्वायुर्भेदकाले ऽष्टविषयव्यवस्था चाप्युपोयित्यनात् चायुर्भेदयत्नानात् कादार्थित्व इति कदाचित् स्वकाल न तन्मतेऽपि, प्रमत्ताद्याप्रमत्ताय चदेव यस्तु
 स्तेन सत्यत अनिवृत्तिवादराय कदाचि न प्रवत्यपि विरहस्यापि तेपामागने प्रविपादनात् एकविषयव्यवस्था उपस्थास्तमोहः कीदृशोहः सयो

तद्विहयधएवा एगविहयधएवा अयधएवा । एव मणुस्सेवि चाणियस्से । पाणातिवाययिरयाण जते ।
 जीथा कइकम्मपयनीने दधति ? गोयमा ! सव्वेयि ताथ होज्जा सत्तविहयधगा य एगविहयधगा य १ ।
 अहया सप्तविहयधगा य एगविहयधगा य अण्ठयिहयधगा य २ । अहवा सप्तविहयधगा य एगविहय
 धगा य अण्ठविहयधगा य ३ । अहया सप्तविहयधगा य एगविहयधगा य त्विहयधगा य ४ । अहया

एवमपीति प्रवित्तव्यः । प्राणातिपातविरवा प्रवत्त । जीवा कति कसमन्तरी दमन्ति ? गीतस । सर्वेपि तावद्भवेयुः सप्तवि
 पञ्चगव्यैकविषयव्यवस्था य १ । अथवा सप्तविषयव्यवस्थायाष्टविषयव्यवस्था २ । अथवा सप्तविषयव्यवस्थाद्वैकविषयव्यवस्थायाष्टविषय
 व्यवस्था ३ । अथवा सप्तविषयव्यवस्थाद्वैकविषयव्यवस्था पाहुपयव्यवस्था ४ । अथवा सप्तविषयव्यवस्थाद्वैकविषयव्यवस्था यपिपुपयव्यवस्था ५ । अथ

तिपात वेरमच जीवने हेमणवन् केतसी कसमन्ति वाधे । मावमा अगवविताथ होज्जा । इमेतम सब कसमन्तिवाधे । सप्तविषयव्यवस्था अष्टविहय
 वाध । निव्वन्ति सुवठावे पावविना ० वाधे पवमन्त प्रमत्त अपुवकरव ८ वाधे [१] मिक्काल ० । ८ [२] सासाटन ० । ८ [३] मिम ० [४] य
 विरति ० । ८ [५] देमविरति ० । ८ [६] प्रमत्त ० । ८ [७] प्रमत्त ० । ८ [८] निव्वन्ति ० [९] पानिहन्ति ० [१] सूअ ६ [११] उपगान्
 १ [१२] चोवमादन्तो १ [१३] सवानो १ [१४] चवोवो । एवविहयधगाय अहया सप्तविहयधगाय अगविहयधगाय अष्टविहयधगा २ । अथवा
 ते चोवमाद सवानो रवा १ वाधे पवना ० वाधे एव अथवा पाठवाधे । अहवा सप्तविहयधगा एगविहयधगा अष्टविहयधगा ० विहय

ये सर्वेति साव द्रवेयुः सप्तविषयक्याय एकाविषयक्या य, इह प्रमत्ताऽप्रमत्ताऽपूर्वकारणानियुक्तभारसम्परायाः सप्तविषयक्या प्रमत्ता अप्रमत्ताः
 दामुदयेपक्षात् ऽष्टविषयक्या चायुयोपि सप्तमात् चायुयप्य कादाचित् सुवकास न सप्तमेति प्रमत्तायाप्रमत्ताय सदैव ययु
 स्तेन सत्यत अनिवारित्यादराद्य कदाचि न प्रवत्यपि, विरहस्मापि तेयामागने प्रतिपादमात् एकाविषयक्या उपपत्त्यान्मोहः शोभमोहः सयो

तस्मिहयधएवा एगयिहयधएवा अयधएवा । एव मणुस्सेवि ज्ञाणियसु । पाणातिवायधिरयाण नते ।
 जीया कइकम्मपयणीइ यधति ? गीयमा ! सखेयि ताव होज्जा सत्तविहयधगा य एगविहयधगा य १ ।
 अहवा सप्तविहयधगा य अठयिहयधए य २ । अहवा सप्तविहयधगा य एगविहयधगा य एगविहय
 धगा य अठविह अधगा य ३ । अहवा सप्तविहयधगा य एगविहयधगा य त्तिहयधए य ४ । अहवा

अपको वा । एवं मनुष्योवि प्रवित्तव्यः । प्राकटिपातविरता नदन् । जीवाः कति कमप्रकती यन्ति ? गीतस । सर्वेपि तावज्जवयु सप्तवि
 पवपत्तायेकविषयक्या य १ । अथवा सप्तविषयक्यायेकविषयक्यायाष्टविषयक्याय २ । अथवा सप्तविषयक्यायेकविषयक्यायाएकविषय
 क्याय ३ । अथवा सप्तविषयक्यायेकविषयक्याय पाहुपयक्याय ४ । अथवा सप्तविषयक्यायेकविषयक्याय सर्पादुपयक्याय ५ । अथ

तिपात्र भेरसच लोभने हेमनयम् खेतसी कमप्रकति बाधे । नाकमा अगवविताय लोका । जेभोतम सब कमप्रकति बाधे । सप्तविषयधगाय अष्टविषयध
 बाय । निवृत्ति मुचठावे चाखदिमा ० बाधे अप्रमत्त प्रमत्त अपूर्वकार ८ बाधे [१] मिप्यात् ० । ८ [२] सासाटन ० । ८ [३] मिम्य ० [४] अ
 विरति ० । ८ [५] वेयविरति ० । ८ [६] प्रमत्त ० । ८ [७] अप्रमत्त ० । ८ [८] निवृत्ति ० [९] मूख १ [१०] अप्रमत्त
 १ [११] योचमाइलो १ [१२] सवागो १ [१३] पबोगो ० । एगविहयधगाय अठवा सप्तविहयधगाय एगविहय धंधगाय अष्टविहय २ । अपय्या
 ते योचमाइ सवागो १ वाधे अथवा ० बाधे एव अथवा आठवाधे । अहवा सप्तविहय ० एगविहय ० । अथवा सप्तविहय ० विषय

मिमेवैवसिन् स्रुज उपग्राह्योद्गः एविमीद्वाद्य कदाचि प्रस्यते कदाचि अ सस्यते, तेवा महरस्यापि सुभयात्, सयोगिर्मेवसिन् स्तु गदा प्राप्यते
सम्योन्मज्जावेन तयामव्यवच्छेदात् ततः सप्तविषयकथा ए द्विषयकथा च व्यवस्थिता इत्यष्टविषयगणकाश्रुताये यको ज्ञः। अथवा सप्तविषयगण
का यद्वा एष्टविषयगणका यद्वा एष्टविषयगणका इति द्वि। या, अष्टविषयगणका मतीया, यद्वा विषयगणका अपि कदापि प्रस्यते कदाचि अ
सत्कर्षणः परमासविरहाभावात्। यदापि सस्यते तदापि अथ पदे यको द्वीया उत्तरपदे ऽष्टोत्तरयत्त ततोष्टविषयगणकजडाभाये यद्वा विषयगण
कपदेमापि द्वी प्रमी, अथगणका अयोगिकेवसिन् स्रुजि कदाचि दयाप्यते कदाचि अ तेषामप्युत्तरकथतः परमासविरहाभावात् यदाप्यथाप्यत तदा

सप्तविहयधगा य एगविहयधगा य ५ । अहवा सत्तविहयधगा य एगविहयधगा य
 अयधगेय ६ । अहवा सत्तविहयधगा य एगविहयधगा य ७ । अहवा सत्तविहयधगा य
 एगविहयधगा य अठविहयधगे य त्रिहयधए य ९ । अहवा सत्तविहयधगा य एगविहयधगा य अठ

ना सप्तविंशत्यन्तयेकविपयस्यकायायन्यक्षय ६ । अथवा सप्तविपयस्यकायेकविपयस्यकायायन्यक्षा
याष्टविपयस्यक्षय यद्विषमस्यक्षय १ । अथवा सप्तविपर्ययकायेकविपयस्यकायाष्टविपर्ययक्षय २ । अथवा सप्तविपत्रंपकायेकविप

[illegible]

आदिपशुपिण्डविदबहवित्तायां मनुष्यबर्मेणु सीवेणु सर्वेष्वपि स्थानेषु सप्तविषयव्यक्तस्यमष्टविषयव्यक्तस्य वा न पशुविषयव्यक्तस्य विधेयमिति पश्य
सुखवाणि । मनुष्यपदे न यथा जीवपदे तथा वक्तव्यं मनुष्यसु सुखवाण्ये नैतद्विषयं सुखमाह-मिच्छादंशसप्तविषयान् ज्ञेते ।
जीवा इत्यादि न यत्रापि ते एव पूर्वोक्ताः सप्तविषयव्यक्तिर्नगा नैरयिकपदे मनुष्येन, तत्र सर्वेऽपि तावद्भवेद्वाः सप्तविषयव्यक्त्या इत्येको मगः, य

या स्थितिविहवधए वा तद्विहवधए वा एगविहवधए वा स्थवधए वा । मिच्छादंसणसप्तविषयरएण ज्ञेते ! ने
रइए कइकम्मपगणीत्तं यधइ ? गोयमा । सत्तयिहवधए वा स्थितिविहवधए वा जाय पचिदियतिरिस्कजो
णिए मणुस्से जहा जीवे । वाणमत्तरजोइसियवेमाणिए जहा नेरइए । मिच्छादंसणसप्तविषयरएण ज्ञेते ।
जीया कइकम्मपगणीत्तं वधंति ? गोयमा । तेवेव सत्तावीस जगा ज्ञाणियसु । मिच्छादंसणसप्तविषयरएण

पर्यचको वा एकविषयपदोवाऽवंपदोवा । मिष्पादसुगमस्यविरतो प्रदन्त । नैरयिकः कतिकमप्रकृती यमाति ? गीतम । सप्तविषयचपकोवाऽहु
विषयचकोवा यावत्पंचद्वियतिर्यग्यातिको मनुष्यो यथा जीवः । वाणव्यन्तरज्योतिकवेमातिको यथा नैरयिक । मिष्पादसुगमस्यविरता ज
दन्त । जीवाः कतिकर्मप्रकृती यमन्ति ? गीतम । तेवेव सप्तविषयतिर्भङ्गा प्राणितव्या । मिष्पादसुगमस्यविरता प्रदन्त । नैरयिकः कतिकर्म

मावमा सप्तविहवध पइविहवध जाय पचिदियतिरिस्कजाविहव मनुष्येन यथा जीवे वाणमत्तर जोइसिय वेमातिर एवण पइए । जेभोतम ० विह
द यधे इम जाकणे पइविहव तियव्वमा याकाओ जग जइवा मनुष्येने याकावा ओवपदमोपरे वाणव्यन्तर ज्वातिवो वेमानिह ए सब नारकोपरे कइ
वा । मिच्छादंसणसप्त विहवध भंत जोवा कइकम्मपकोया यधति । मिष्पादसुगमस्य विरति जेभगमन् जोव कतको कम्मजति यधे । गीयमा तचेव
यसाओच र्भना मा । जेभोतम तिमकोव पुरोते २० मइए कइवा । मिष्पादंसणसप्त विहवध भंत जरइवा कइकम्मपकोयो व । मिष्पादसुगमस्य
विरति नारको हेमनवन् केतसो कम्मजति यधे । मावमा सप्तवि तावकोव्या । जेभोतम ए सब पाणकोपरे । सप्तविहवधगवा यइवा सप्तविहव पइवि

विरतिं योपहेतुं प्रैवति धदि पुन विरतिरपि योपहेतुः स्या ततो निर्मोक्षवधेन सपापान्नावात् सत्यते मविरति योपहेतुः किन्तु विरतस्य ये स पापपीना सो वक्ष्यकारस्य तथाहि सामायिकलोपोपत्यापनपरिरक्षारविष्णुविष्णुविषंयमेतु कवापा सञ्जलरूपा उदपप्राप्ता सति योगा योततो विरतस्त्वाभि देवापुकादीनां बुभ्रमप्रवृत्तीनां तरप्रत्ययो यव यथा च प्राकृतिपातविरतस्य सप्तविशतिप्रगा उक्ताः तथा मुपाबादिविरतस्य याव म्मायामयाविरतस्य मिष्यादक्षेणस्यविरतिमिच्छित्य मूत्रमाह-मिच्छादक्षेणस्यविरतं प्रते । इत्यादि व सुगम मवर सप्तविषयस्य उक्तत्वमष्टविषय स्यवत्त्व पल्लविषयवत्त्वनेकाविषयवत्त्वमवन्थकत्वं च मिष्यादक्षेणस्यविरत रविरतिसम्यग्दृष्टे रारण्यापागकृत्वासन यापद्गापात्, मेरपि

हयधगा य तसिंहयधगा य अर्धधए य ७ । अहवा सप्तविहयधगा य एगविहयधगा य अष्टविहयधगा य अष्टविहयधगा य अष्टयधगा य ८ । एव एते अष्टन्नगा सप्तविहयधगा य नगा नवति । एव मणुस्सावि एवचेय सप्तवीस नगा ज्ञाणियह्वा । एव मुसावायविरयस्स जाव मायामोसविरयस्स य जीयस्स य मणुस्सस्स य । मिच्छादक्षेणसप्तविहयधगा य जीवे कटुकममपगन्तीनु यथइ ९ गोयमा ! सप्तविहयधए

सप्तविहयधति प्रकृता प्रवन्ति । एव मनुष्या अपि । यथैव सप्तविहयधतिप्रकृता प्रवन्ति । एवं मूपाबादविरतस्य यावत्मायामूपाविरतस्य प जो वत्स च मनुष्यस्य च । मिष्यादक्षेणस्यविरतो जवत्स । जीव कति कमप्रवृत्ती यप्रति ? मोतम । सप्तविहयधकोवाष्टविषयपको वा पष्टवि

मिच्छा २० मार्गान्वाय इम मनुष्यपदे पिच खादिवा प्रहोच २० मार्गा कदिवा । एव मवाथाय विरतस्य जाव मायामावविरयस्य जीः प्यव मनुष्यप्रय इम अयाबाद वेरमवको वावत् मावाभवासी जीवमाप्य ममप्यन चावावे सप्त कदिवा । मिच्छादक्षेणस्य विरतं भति जीवे कायस्य पमटोपा यपति । मिष्यादक्षेणस्य विरतिजीव वेरमवन् कतको कमप्रकृति यथे । जीवमा सप्तविहयधयथा चटुविष्ट अष्टविष्ट पमवि- २ । नेमोतम ० विषय ८ विषय ६ वि य १ विषय ३ । मिच्छादक्षेणस्य विरतं भति वेरदय कटुकममपको वा यपति । मिष्यादक्षेणस्य विरति कटुकममपको वेरमवन् कति यथे ।

आदिबन्तुर्विद्वत्तिदरहकिन्नाया मनुष्यबर्जेषु क्षेपेषु सर्वेषुपि सप्तविधवर्गपञ्चत्वाद्द्वैषिप्रतिपत्त्य
सुल्लभात्, मनुष्यपदे च यथा जीवपदे तथा यत्तस्य मनुष्यायुः सर्वप्रायश्चनावत् अनुवचने नेतृपियं सूत्रमाह-मिच्छादसकसकविशेषाच्च प्रते ।
जीवा इत्यादि च यत्रापि ते एव पूर्वोक्ताः सप्तविधसंतिर्ना नेरभिकपदे प्रकृषिक्तः, तत्र सर्वेपि ताम हृदेषुः सप्तविधवर्गपञ्चाद्वैष्यो मग , च

या स्थविविहवधए वा तस्त्रिविहवधए वा एगविविहवधए वा स्थवधए वा । मिच्छादसणसत्तविरएण जते ! ने
रइए कइकम्मपगणीठ यधइ ? गोयमा । सत्तविविहवधए वा स्थविविहवधए वा जान पच्चिदियतिरिस्कजो
णिए मणुस्से जहा जीये । वाणमतरजोइसियधेमाणिए जहा नेरइए । मिच्छादसणसत्तविरयाण जते !
जीया कइकम्मपगणीठ वधति ? गोयमा । तच्चेव सत्तावीस जगा ज्ञाणियइ । मिच्छादसणसत्तविरयाण

पर्यचको वा एवविषयचकोवाऽप्यचोया । मिथ्यादर्शो नशास्त्रविरतो नृदन् । नैरयिकः कृतिकमप्रकृती वप्राति । गीतम । सप्तविषयचकोवाऽप्यु
विषयचकोवा यावत्पञ्चैन्द्रियविर्यग्यानि को ननुप्यो यथा जीवा । सामल्यन्तरस्योत्तिक्रयैनामि को यथा नैरयिकः । मिथ्यादर्शो नशास्त्रविरता न
दन् । जीवाः कृतिकमप्रकृती वप्राति । गीतम । ते चैव सप्तविद्यतिर्नृणा अखिवन्वाः । मिथ्यादर्शनशस्त्रविरता नृदन् । नैरयिकाः कृतिकम

गायमा सप्तविंश बव पडविंश बव जाव पंचदिव्यतिरिक्तपाचिय मनुष्येच जडा जोवे वाचमतर जोशिय बेमाविण जडा पेरइए । हेभोतम ० पिय
 ८ बांचे इम जांबगे पचम्विंश तियजडा जाडाबो जग जडावा मनुष्ये पाखावा जोवपदभोपरे वामव्यत्तर ज्वातिवो पैमानिख ए सब मारजोपरे कडि
 वा । निष्कार्दसवपडच विरइच भंत जोवा कइवमपयजोपा बभति । मिषादगमयज विरति हेमगवन् जोव यतजो वमप्रकृति बाधे । मोयमा तसेव
 जताबोच भनर भा । हेभोतम तिमजोच पूवरोते २० मष्टा बाडिवा । मिष्कादसवसप्त विरएच भंत पेरइया कइवमपयजोपो व । मिषादमनयज
 विरति मारजो हेमगवन् केतजो वमप्रकृति बाधे । गायमा सग्गेवि तावजोछा । हेभोतम ए सब पाखजोपरे । सप्तविंशवधगवा पडवा सप्तविंश पडवि

सिम्परसबायं प्रवर्तते छेपकास तु न प्रवर्तते अप्रत्यास्थानादिया मिथ्यादर्शनप्रत्यया न सुवधा निर्दिष्यते तदन्वाधे प्राक्कातिपातविरत्ययोगात् प्रा
कातिपातविरतेय इ परे तद्यथा-जीवो मनुष्य इ तत्र यथा सामान्यतो जीवमधिकृत्योक्त तथा मनुष्यमापन्नस्य वक्ष्य्य तथाचाह एवं पाखाह

मिच्छादसणवर्तित्या किरिया कज्जह ? गोयमा ! पाणाइवायविरयस्स जीवस्स स्यारन्निया किरिया सिय
कज्जह सिय नोकज्जह । पाणाइवायविरयस्सण नते । जीवस्स पारिग्गाहिया किरिया कज्जह ? गोयमा !
णो इण्ठे समठे । पाणाइवायविरयस्सण नते ! जीवस्स मायावसुधिया किरिया कज्जह ? गोयमा ! सिय
कज्जह सिय नो कज्जह । पाणाइवायविरयस्सण नते । जीवस्स स्युपचस्काणयसुधिया किरिया कज्जह ? गो

ममत्यया क्रिया क्रियत ? गौतम ! प्राक्कातिपातविरतस्य जीवस्यारम्भिकी क्रिया स्यात्क्रियत स्याको क्रियत । प्राक्कातिपातविरतस्य प्रद
न ! जीवस्य पारिगृहीती क्रिया क्रियते ? गौतम ! नायमप्य समर्थ । प्राक्कातिपातविरतस्य प्रवृत्त ! जीवस्य मायामत्यया क्रिया क्रिय
ते ? गौतम ! स्यात्क्रियते स्याको क्रियते । प्राक्कातिपातविरतस्य प्रवृत्त ! जीवस्याप्रत्यास्थानक्रिया क्रियते ? गौतम ! नायमप्य समर्थ ।
मिथ्यादशानमत्ययायाः पृच्छा गौतम ! नायमप्य समर्थ । एवं प्राक्कातिपातविरतस्य मनुष्यस्यापि । एय यावत्मायामपाविरतस्य जीवस्य

इवावविरतस्य मते जीवस्य मायावर्तितया वि । प्राक्कातिपातविरति इममवन् जीव मायावर्तितको क्रियावरे । भावमा सियस्य सियमागौतम ।
न क्रियावरे करे विद्यते नकरे । पाखाइवाव विरयस्य मते जीवस्य सपक्खविद्या वि । प्राक्कातिपातविरति इममवन् जीव अपक्खान्नानोत्तिया करे ।
नोदम । नो इवठे समठे । इमौतम एपय समठ नठो । मिच्छादसणवर्तितया ए पृच्छा । मिच्छादयमवर्तितको नो प्रय । मोदमा नो इवठे समठे । इमौतम
एपय समठ नठो । एवं पाखाइवाव विरयस्य मपुरस्यवि एवं जाव मावामासविरयस्य जीवस्य मपुरस्यस्य । इम प्राक्कातिपात विरति जीवते न
या तिम मज्जने पाणाये कश्चिपो इम शानत् मायासरानो पाठ जीवने पाणाये मज्जने पाखाये प्रयासरकरो कश्चपो । मिच्छादसणससविरयस्य म

वायविरयस्स मनुस्सस्स वि इति । एव तावदुपपन्नं यावन्मायाभूयाविरतस्य जीवस्य मनुष्यस्य य मिष्यादयान्त्यविरतिमपि कृत्य मूत्रं-मिष्यात्
 सप्तसप्तविरयस्सवं प्रते । जीवस्स इत्यादि । पाराम्भकी स्या ज्ञवति स्या क प्रवति प्रमत्तसप्तस्य प्रवति शेषस्य न प्रयतीति ज्ञावाप पारिप
 द्विकी देयविरति याव ज्ञवति मायाप्रत्ययाप्यनिवृत्तयादरसम्परायं याव ज्ञवित्ती परतो न प्रयति यप्रत्याप्यानाक्रिया प्यविरतिसम्पन्नवृष्टि या
 व न परतः तत एतावपि क्रिया अपि कृत्य सिय कज्जह सिय नोक्कज्जह इति पशस्य तथाचाह-सुख जाय यपक्कयाचकिरिया इति । मिष्याद
 शानप्रत्यया पुन निपण्या मिष्यादशानविरतस्य तस्या असम्भवात् चतुर्विंशतिदृष्टविक्रियाया मरयिकादीनां क्षानितदुमारपरयवसानात् चतस्र क्रि

यमा ! जो इण्ठे समठे । मिच्छादसणयसिंयाण पुच्छा , गोयमा ! जो इण्ठे समठे । एव पाणाहुवाय
 विरयस्स मणस्सस्सवि । एव जाव मायामोसविरयस्स जीवस्स मणस्सस्सय । मिच्छादसणसप्तविचिरयस्सण
 जेतं ! जीवस्स कि स्यारजिया किरिया कज्जह जाव मिच्छादसणयसिंया किरिया कज्जह १ गोयमा ! मि
 च्छादसणसप्तविचिरयस्स जीवस्स स्यारजिया सिय कज्जह सिय नोक्कज्जह । एव जाय स्यपचरुणाक्रिरिया ।

मनुष्यस्य य । मिष्यादयान्त्यविरतस्य प्रवत्त । जीवस्य किमार्प्रिकी क्रिया क्रियते यावन्मिष्यादशानप्रत्यया क्रिया क्रियत । गीतम । मि
 ष्यादशान्त्यविरतस्य जीवस्यारम्भिकी स्यास्तिष्ठयते स्याको क्रियत । एव यावदप्रत्ययास्यामक्रिया । मिष्यादशानप्रत्यया क्रिया नो क्रियते ।

ते जीवस्य वि पारमिवा वि । मिष्यादयान्त्यविरति हेमममन् जीव पारमको विद्वाकरे । जाव मिष्यादयान्त्यविरति वि । यावत् मिष्यादयान्त्य
 तिकी करे ए प्रत्त । मायया मिच्छादसप्तसप्तविरतस्य जीवस्य पारमियाकिरिया निय कज्जह सिय नोक्कज्जह । हेमोतम मिष्यादयान्त्यविरति जीव
 पारमिकी विवा करे विवाकरे नको । एव जाव यपक्कयाचिया किरिया मिष्यादसप्तविरति वि । किरिया न कज्जह । इम यावत् यप्रत्या
 क्षानको विद्वाकसी किरिया मिष्यादसप्तविरति वि । विवाकरे नको । मिष्यादसप्तविरति वि । पारमिया वि क । मिष्यादयान्त्यविरति

या पक्ष्या मिथ्यादृशमत्यया मिथ्या' तियक्ष्णं द्वियस्याद्या साह्य क्रिया नियमतो वक्ष्याम्यस्यमक्रिया शेषविरतस्य न न

मिच्छादसगयतिरिया किरिया नो कज्जह । मिच्छादसगयसिधिरयस्सण ज्ञते । णेरहयस्स कि श्यारन्रिया कि रिया कज्जह जाय मिच्छादसगयसिधिरिया किरिया कज्जह ? गोयमा ! श्यारन्रिया किरिया कज्जह जाय श्यप न्नस्काणकिरियायि कज्जह । मिच्छादसगयसिधिरिया किरिया नो कज्जह एवं जाय यणियकुमारस्स । मिच्छा दसगयसिधिरयस्सण ज्ञते । पचिदियतिरिस्सज्जोणियस्स एवमेव पुच्छा , गोयमा ! श्यारन्रिया किरिया कज्जह श्यपचस्काणकिरिया सिय कज्जह सिय नो कज्जह , मिच्छादसगयसिधिरिया किरिया न कज्जह मणस्सस्स

मिथ्यादृशमत्ययविरतस्य प्रदत्त । नैरयिकस्य विमारस्मिन्नी क्रिया क्रियत याधमिथ्यादृशमत्यया क्रिया क्रियते । गीतस । पारस्मिन्नी क्रिया क्रियत यावदमत्यास्यामक्रियापि । मिथ्यादृशमत्यया क्रिया नो क्रियते एव यावत्समिन्नुमारस्य । मिथ्यादृशमत्ययविरतस्य प्रद स्त । पर्वेद्वियतिययोमिन्नुमेव पुच्छा गीतस । पारस्मिन्नी क्रिया क्रियत समत्यास्यामक्रिया स्यात्क्रियत स्याको क्रियते , मिथ्यादृशमत्य स्या नक्रियते । मनुष्यस्य यथा जीवस्य । वानस्पत्यरन्यातिक्वैमानिकस्य यथा नैरयिकस्य । एतासा प्रदत्त । पारस्मिन्नी (प्रवृत्ति) याव

विरति हेमगवन् नारको पारको क्रियाकरे । मिच्छादृशमत्यया वि क । जीव मिथ्यादृशमत्यया क्रियाकरे । जीवमा पारमिन्नी विरिया जाय पपयस्माचिया वि । हेमोतस पारको करे यावत् पप्रत्ताः क्रानो क्रियाकरे । मिच्छादृशमत्यया वि एवं जाययविद्यकुमारस्य । मिथ्यादृश मयति को विष करे इम यावत् स्तनितकुमारस्ये कडिवो । मिच्छादृशमत्ययविरतस्य मते पचिदियतिरिस्सजीविष्य एव पुच्छा । मिच्छादृशमत्य विरति हेमगवन् पर्वेद्वि विषयानिक्को क्रिया करे ए प्रत्य । भायमा पारमिन्नी विरिया न जाय मायावन्तिया वि क । हेमोतस पारमको क्रि या करे यावत् मायावन्तिको क्रियाकरे । पपयस्माच विरिया सिय कज्जह सिय नो कज्जह । पने पप्रत्तास्यामको क्रिया विरिये करे विरिये नहो ।

वायविरपरस मनुस्सस्स वि इति ॥ एवं तावद्धवस्य पाद म्मापानुयाविरतस्य जीवस्य मनुष्यस्य च निष्पादगणगत्याविरतिमपि हस्य मूत्र-मिच्छाद
सुखसङ्गविरपरस्स च प्रते । जीवस्स इत्यादि ॥ आरात्मन्नी स्या हवति स्या अ प्रवति प्रमत्तसयत्तस्य प्रवति शोषस्य न प्रवतीति प्रावाये , पारिय
विच्छी देशविरतिं याव हवति मायाप्रत्ययाप्यभिर्दृष्ट्यादरसम्पराय याव ज्ञाविभी परता न प्रवति अप्रत्याग्यानक्रिया प्यविरातसम्यग्दृष्टि या
न अ परत तत एताद्यापि क्रिया अपि कृत्य सिय चण्डइ सिय मोक्खणइ इति यत्तव्य तथापाइ-एवं ज्ञाय अपचक्खावविरिया इति ॥ निष्पाद
ज्ञानप्रत्यया पुन नियेथा निष्पादवत्तविरतस्य तस्या असम्भावात् अतुं यद्यतिदववचिन्ताया नैरयिक्कादीभा क्षान्तिनुमारपययसामाना वत्तस किं

ते कोषस्य त्विं पारमिता वि । मिष्यादयं नयस्य विरति इमेन वदन् कोव पारमको विप्रकारे । ज्ञान मिष्याय सवतिता वि । यावत् मिष्यादगमन
मि को करे स प्रपन्न । तादस्या मिष्यादवसन्न विरस्य जोषस्य पारमिया विरिया निय सख्यर मिय नोकख्यर । इमेन तम मिष्याय ममस्य विरति कोव
पारमिको विप्रकारे विप्रकारे नदो । एव ज्ञान सपयस्य विरिया मिष्यादसवतिता विरिया मिष्यादसवतिता विरिया न सख्यर । इम यावत् सप्रत्या
ज्ज्ञानको विप्रकारे विप्रिया मिष्यादममवतिता विप्रकारे नदो । मिष्यादसवतिता विरति स मति चेररयस्य त्वि पारमिता वि स । मिष्याय ममस्य

वात्, कारोन्मेषा विद्ययापिक्ताः प्रमत्तस्यसासा पूर्वार्धं च त्रोक्तात् ताज्योपि मायाप्रत्यया विद्योपापिकाः प्रमत्तस्ययतामासापि जावात् ॥ इति श्री मत्स्यगिरिचरितायो प्रज्ञापमाटीकायां द्वाविंशतितम पदं समाप्तं ॥ २२

विद्युत्तितममारप्यत-सत्यबाय नन्निशम्बग्य इहान्तरपदे नारकादिव्यतिपरिबामाना जीवामो प्राजातिपातादिविप्रयाविप्रय विन्निहतः सम्प्रति पुनः कर्मपण्यादिविपरिबामविद्योप विप्रत्यते सत्रनेप मपिकारद्वाराभाया कइपपठो इत्यादि ॥ कतिप्रकृतयो प्रवक्तोत्सादि प्रथमोपिकारः, तथा च यं क्षेत्र प्रकारेण ताः प्रकृतौ यथातीति द्वितीयः कतिप्रिः स्याने यंभातीति तृतीयः कतिप्रकृतौ वेदयते इति चतुर्थः तस्य कर्मैवः कतिविद्यो मुन्नायः पंचमः तय प्रथमापिकारमिदयछायमाह-कइचं जते । पयसीष्ठं पकताष्ठं इति ॥ नमूक्तमव क्रियापदे कति कमप्रकृतय इति सप्त वि मचमिह प्रकृतिर्हृदयार्थः प्रज्ञा, उच्यते विद्योपप्रतिपादनायाः सवार्थं विद्योवपूर्वं ज्ञानावरणीयादिकर्मं जभन् कतिप्रिः क्रियापि श्रुत्यते इत्युक्तं, क्रियाय प्राजातिपातइतवः प्राजातिपातस्य प्राज्ञं ज्ञानावरणीयादिकमयन्यकारणं कमवंचः कार्यमिदत्तु ज्ञानावरणीयादिकम एवांतर कर्मयन्य कारणं प्रतिपाद्य मिति जमना विवचनमाह गीतम । अटौ कमप्रकृतय प्रचसा एताएव मामयाइं वृक्षयति ज्ञानावरणीय द्योनावरणीयं इत्या

माययज्ञियातुं विसेसाहि० ॥ फिरियापदं समस्त ॥ २२ ॥
कतिपगनीकीह्वधइ कतिहिंठाणेह्वधईनीथो । कइवेदेइयपगनी श्रुणुजावोकतिविहोक्स्स ॥ १ ॥

ज्ञानकचन्द्रविरचित प्रज्ञापनमुवाह क्रियापदं द्वाविंशं समाप्तम् ॥ २२ ॥ कतिप्रकृतौः क्वचप्रति कतिमिःस्यानेयभाति जी

मात इवो कमप्रकृतौ परिकाम कइचं ॥ २२ ॥ १ ॥ ० ॥ १ ॥ ० ॥ १ ॥
जापमटोकिहिंदर कारहिंठाणेह्वधइवीवो । कारवेदेइयपगनी पञ्चभावाकतिविहोक्स्स ॥ १ ॥ जतसो कमप्रकृति तेकिसकरो बोधे यमे केतसेनामे बोधे एवोव केतसो प्रकृति वेदे केदा कमना केतसे भेदे यनुसाग रस इवे ॥ १ ॥ कारच भति कमप्रकृतोपा पं० । केतसो हेमगवम् कमपछवि कइवो । गा

अति श्रेयस्य प्रवर्तनीत्यर्थः । मिथ्यादर्शनप्रत्यया विषयेषां समुच्चयस्य यथा सामान्यतो जीवस्य व्यक्तरादीना यथा नैरपिद्रस्य समग्रत्यासामेवारेन्द्रिया
दीना क्षियाणां परस्परसम्बन्धस्य एवम् । इत्यादि ७ सुवस्ताका मिथ्यादर्शनप्रत्यया क्षिया मिथ्यादृष्टिना मव प्रायात्, ततो उपत्या
स्यानक्षिया विषयपिका अतिरिक्तस्यमुद्रिना मिथ्यादृष्टिना च प्रायात् ताभ्योपि पारिग्रहिणा विज्ञेयपिकाः देशविरहाना पूर्वपां च प्रा

जहा जीयस्स । याणमतरजोहासियवेमाणियस्स जहा जेरडयस्स । एतासिण नते । आरन्धियाण जाय मि
च्छादसपवसियाण य कयरे कयरेहितो अय्यावा १ २ गीयमा ! सव्वत्योयात्त मिच्छादसणवसियात्त किंरि
यात्त अयपवस्काणकिरियात्त विसं०, पारिग्रहियात्त विसंसाहियात्त, आरन्धियात्त किरियात्त विसंसाहियानु

मिथ्यादर्शनप्रत्ययाना क्षियाणां (मये) कतमाः कतमास्योऽप्यावा ४ १ मोतम । सर्वस्तोत्रा मिथ्यादयमप्रत्यया क्षिया अप्रत्यास्यानफि
या विज्ञेयपिका पारिग्रहिणी विज्ञेयपिका चारस्थिणी इत्या विज्ञेयपिका, मायाप्रत्यया विज्ञेयपिका ॥ इति श्रीरामचन्द्रगणि श्रिय

मिरादर्शवर्तितया किरिया अय्यार । मिथ्यादयमवर्तितको क्षियावरे । मनुच्छाज्जहा जीवस्य यावत्तत आदिविय वेमाविहा जहा वेराया । मनुयने
प्रथ जीवपदमोचरे यादिवो यानमवत्तर एवोवियो वेमानिक् विम मारकोमोपर काविवा । एवसिचं भते पारमियात्त जाव मिच्छादसववतियावय
वत्तर २ शिवो वनावा ४ । एवमे इमयवत् पारमिकोक्षिवावावागे वावत् मिथ्यादयमवर्तितकोक्षिवात्त जीतो क्षिवात्त यो विज्ञेयपिका । या
वमा वव्वत्तीना मिच्छादसववतिया किरियायो यपवव्वत्तवियायो वि परिक्रियाया वि पारमियाया वि मायावतियायो रि । वेमोतम य
ववो वीवा मिथ्यादयमवर्तितको क्षियाना यवो तेववो यपवव्वत्तवकोक्षियाना यवो विज्ञेयपिका तेववो पारिग्रहकोक्षियाना विज्ञेयपिका तेववो या
रवकोक्षियाना विज्ञेयपिका तेववो मायावर्तितको विज्ञेयपिका । पववववाय किरियापव वववत्त ॥ इति प्रवववववव भगवतोभूयने २२ मा क्षियापय व

[illegible]

दरिसणावरिणञ्ज वेदाणिञ्ज मोहाणिञ्ज श्वाउय नाम गोस्त श्चतराद्वय । नेरइयाण जेतं । कतिकम्हापगणीन

प्राप्ताश्चर्येण दृष्ट्वाभावखीयं धृदनीयं भोङ्गनीयमायनाम गोत्रमष्टरायम् । नैरयिषाणां जरास्त । कति कुर्ममरुषीः मघस्ताः ? गौतम ! श्यष्येय

पतारार्द्धं । प्रागात्तस्य द्यमानस्यो वेदो नीलनी पाष्ठो नाम नील नीलस्य पतारार्द्धं । नारकोन हेमगवन् कथास्य धर्मप्रखण्डि

दि प्रायते परिच्छिद्यते परत्वननेति ज्ञानं सामान्यविशेषात्मके वस्तुन विद्योपपत्त्यात्मको योऽयं, प्राग्रियते व्याख्यायते चानेभेत्यादयोऽपि, कद्रुसन्निवचनात्कारणे भोगप्रत्ययः, ज्ञानसाधारणीय ज्ञानावस्थायं दृश्यतमनेति दक्षनं सामान्यविशेषात्मके वस्तुनि सामान्यदृष्ट्यात्मको यो यः, उत्पन्न-जन्मान्तरात्मक ज्ञानात्मकवस्तुधागादः। अवसेविकजघनते दसवमिद्विषयसमयः ॥ १० तस्यावस्थायीय दज्जनावस्थायीयं तथा वद्यते या ज्ञादिकूपेव यदमुपप्रायते तद्वेदनीयं यत्र कमस्यनीयः, यद्यपि च सर्वं कमं येद्यते तथापि यद्रुजादिशब्दस्य सूत्रिदिविषयत्वात् सा तासावस्थायमेव कम वेदनीयं नित्यप्यते नञेयं। तथा मोहयति सदसद्विवेकविकसं करोत्यात्मानमिति मोहनीयं अत्र यदुपपन्नं एकतयनीयः, त या एति ज्ञायन्तीति प्रतिबन्धकता स्वकतकमवदुनरकारविकुलतिनिःकमिमु मनसो जतो रित्यायु अथवा चासमता दति गच्छति ज्ञानाद्वान्तर संज्ञातो विषयाकोवय मिरयायुः “उपपत्त्या प्योवादिक् उवप्रत्ययः, तथा नागयति गरयादिपर्यायामुपजननं प्रति प्रवणयति जीव मिति नाम तथा मूयते वद्यते उद्यतवचैः एदै यत्तद्वोत्रं उद्यनीचकुलीत्यतिशयणं पर्यायविशयः तद्विषयकवेद्य ज्ञमपि गोत्र कार्ये कारकोपपारात् यद्वा कमकोऽप्या दानविकल्पा गयते ज्ञानावचै एदै रात्मा पत्मा त्वमव उदया तद्वोत्रं तथा जीव दामादिक् ज्ञानराज्ययपामापादनाय एति गच्छत्यन्तरा यं जीवस्य दामादिक् कर्तुमुद्यतस्य विधातकद्रवतीत्यर्थः अत्राह ममित्यत्रं ज्ञानावस्थायीयाद्युपन्यासे किंचिदिति प्रयोजनं मुनयया कथयिदेव प्रयुते इति चक्रीति ब्रूमः किंचिद्विदिने दुष्यत इह ज्ञानं वक्ष्ये च जीवस्य स्वतत्त्वभूतं तदप्राये जीवत्वस्यैवायोगात् चतमासद्वोत्रं जीव हासः स कथ ज्ञानद्वोत्रमात्रवे प्रवेत् ज्ञानद्वयमयोदपि च मप्ये प्रधानं ज्ञानं तद्वाद्यं सकलज्ञात्यादिविषयविचारसंततिप्रयुक्तः, अपिच स्वभावापि सख्ययो जीवस्य

कद्वेष भवे ! कमपगळीचे पणुवाचे ? गोयमा ! झुठ कमपगळीचे पणुवाचे, तजहा-नाणावरणिज्ज

व । अविमलवर्णवदयते शानुजायः काविविषयः कस्य न १० कति प्रदत्त । कमप्रकृतयः प्रपन्नाः १ गीतम् । अष्टौ कमप्रकृतयः प्रपन्नास्तदुपा-

बस प्रत्यक्षपक्षोपार्थं तं । प्रेक्षितमप्राप्तमप्यस्ति क्वचित् तेषामेव—वापारविष्णुं चण्डकारविष्णुं मेघविष्णुं मोहविष्णुं पार्कटं नाम गार्ग्यं

अनाद्यः प्रायः सावदेव मन्वथा सम्यग्दुष्टिरपि कथि दष्टी प्रकृती यप्रगति केवलं कथि क यज्ञात्यपि यथामूलमवस्थायादि रिति । च प्रकारो भोक्त एवयाग तात्पयाथः पूर्वकर्मपारशामसामर्थ्यां दुतरकमक संवरो यथा बीजादङ्कुरपप्रनालादीना मुक्तन्व जीवपरिणामहेतु कम्मतापुगगला पारिवसति । पुगसकम्मनिमित्त जीवोवितहेवपरिकम ॥ १ ॥ इति, सक्तमेवार्थं चतुर्विंशतिदसककमेव निरूपयति-कथि जते । नेरइए इ त्यादि ० सुगम तदेवमुक्त एवत्यन दयकथाः सम्प्रति यदुल्लेनाइ-कथि जत । नेरइया इत्यादि ॥ पाठसिद्ध उक्त द्वितीयद्वारमपि कथुना क तिभिः स्वामे यप्रगतीति वृत्तीयद्वार मभिप्यितद्वाराइ-जीवक जते । इत्यादि ॥ प्रश्नसूत्रं सुगम जगवाभाइ हाज्या स्वानाभ्या तएव स्थाने मामग्रा

मिच्छतेण उदिसेण एव खलुजीवे अष्टकम्मपगळीनु यचइ । कहण जते ! नेरइए अष्टकम्मपगळीनु यचइ ? गोयमा एवचेव । एव जाव वेमाणिए । कहण जते । जीवा अष्टकम्मपगळीनु यधति ? एवचेव जाव वेमाणिया । जीवेण जते । नाणायरणिज्ज कम्म कतिहि ठाणेहि यधति ? गोयमा । दोहि ठाणेहि त०

एमु जीवाटो कर्मप्रकृती यप्रगति । कथ जदत्त । जीवोष्टी कम्मप्रकृती यप्रगति ? गोतम । एवचेव । एव यावद्वैमानिक । कथ प्रदत्त । जीवा कम्मप्रकृती यप्रगति ? गोतम । एवचेव यावद्वैमानिक । जीवो जदत्त । ज्ञानावरणीय कम्म कतिभिः स्थानेयप्रगति ? गोतम । द्वाभ्यां स्थानाभ्यां तद्यथा रामेव च द्वेदेव च । रामो द्विविधः प्रजसस्तद्यथा-माया च लोभय । द्वेपो द्विविधः प्रजसस्तद्यथा-कोपय मानय । चतु

ति । इम निचे जीव ८ कम्मप्रकृति वाधे । कथिच भते केरइए चइकथपयचो प । बिम हेमगबन् नारकोपादि २४ दसक च प्रकृति वाधे-। गाबमा परंभव इव जाव यमाणि । इमोतम इमकोव इम कोसगे वेमानिक । कथिच भते योवा चइकथपयचोपो । बिम हेमयवन् जीव ८ कम्मवाधे । भोवमा इव जाव वेमानिकवा जीवेव भत जावावरविच वन् चइहि ठावेचि यधति । इमोतम इम जीवगे वेमानिकवागे जीवने बहुयचने याना वरकोकम कतसे ठासि बाध । गाबमा दोहि ठावेचि तस्यागेवय दोसिचव- एगेदुविचे प त० । इमोतम दानेठामे वाधे राय वेव रागना दोयमेद कथा

जातीनां तथादशानात् तत एतदथप्रतिपत्यर्थे गोशानान्तरमस्तरायणश्च तदेवमुक्तं प्रथमं द्वार । अपुना कथं यथातीति द्वितीयद्वारमतिवादनार्थं
माह-कश्च जते । इत्यादि ० कथं केन प्रकारेण यस्मिन्निवाक्यासंभारे कोवो ऽहो कर्मप्रकृतौ येनप्रति प्रगवानाह-गोतम । प्राणावरणीयस्य कम
च उदयेन दशनावरणीयं कर्म निर्गच्छति निययेन यच्छति विच्छिद्योदयापथ्य मासाटयति किमुक्तं प्रवति-प्राणावरणीयमुत्पद्यमानमुदयेन अनुभव
न् दशनावरणीयमुदयम वेदयते वृषयत च अलु शून्यवादिप्रवृत्तय कुवाटिनः कुशानवाचितान्तर-करणा विपरीतं पश्यत इति दशनावरणीय
स्य च कमच उदयेन दशममोहनीय कम निर्गच्छति विपाकावस्थोदयेन प्रतिपद्यत इतिप्रायः तस्य दशममोहनीयस्य कमच उदयेन मिथ्यास्य
नियच्छति यतस्तत्त्वमप्यवस्थाति तत्त्वज्ञातस्य मितिप्रायः । तत एव मिथ्यास्योदयेन कोवो ऽहो कमप्रकृतौ यथाति अलुशब्द-प्रायो यस्मिन्प्रद

पञ्चस्तत् १ गोयमा ! एवचेय । एव जाय वेमाणिपाण । कहुण जते ! जीने छुठकम्मपगळीनु वधड १
गोयमा । नाणावरणिजास्स कम्मस्स उदण्ण दरिसणाथरणिजा कम्म नियच्छति , दरिसणाथरणिजास्स
कम्मस्स उदण्ण दसणमोहणिजा कम्म णिगच्छड , दसणमोहणिजास्स कम्मस्स उदण्ण मिच्छुत्त निगच्छड ,

एव यावद्वैमानिवाभाम् । कथं उदय । जीवोहो कमप्रकृतौवप्राति १ गोतम । प्राणावरणीयस्य कमच उदयेन दशनावरणीयं कम निर्गच्छति,
दशनावरणीयस्य कमच उदयेन दशममोहनीय कर्म निर्गच्छति दशममोहनीयस्य कमच उदयेन मिथ्यास्य निर्गच्छति मिथ्यास्येनोदीर्घमिद

कहो । गोयमा एवचेय जाय वेमाणिवाय । उदोतम इमणेन जातिगे वेमाजिजकार । कश्चिदं मति कोवे पडुक्कण प । किम वेमगमन् कोव १ यत्तज
न कमयजति कीधे । यावमा याचावरविज्जण कण्णकउवण दसणावरविज्जं कीधं विज्जणं । वेमोतम प्राणावरणी कर्मनेउदये दशनावरणी कमने
वेवे उदयपमाडे , दसणावरविज्जण कण्ण उदयवं दसण माहविज्ज कण्णविज्जणति । दमन मोहमोहकर्मने यमोकार करे । उदयमोहविज्जण कण्ण
उदयवं निश्चय निश्चयति निश्चयतेवं उदयण । दमन मासमोहमन उदय मिथ्यास्येन पमपि मिथ्यास्यन कथये । एव यत्तप्रेवे पडुक्कणपययो गो वध

अनाद्यः प्रायः सावदेव सम्यगाय सम्पन्नद्विष्टिरपि कथि दष्टी प्रकृती यद्गति केवलं कथि न यद्गतिव्यपि यथामूलसम्यगप्रायादि रिति स प्रकारो नोक्त एवंप्रायः तात्पर्योचः पूर्वकसपरिखामसामर्थ्यां तुल्यरक्तमणं सवको यथा जीवायदुरपयनासादीनां मुख्य जीवपरिखामसवैष कस्यतापुगला परिक्रमति । पुगलकसमिति जीवोचितदेवपरिखमः ॥ १ ॥ इति, लक्षणेवाये चतुर्विंशतिदशककमेव निरूपयति-कथय प्रत । नेरहए इत्यादि ॥ युगम लक्षकमुक्त यत्कस्य इत्यतः सम्प्रति चतुस्तेनाह-कथय प्रत । नेरहया इत्यादि ॥ पाठसिद्धं च द्वितीयद्वारस्यि चयुना क तिभिः स्थाने यद्गतीति दृष्टीपदार् मन्निष्ठिपदार्-जीवक प्रते । इत्यादि ॥ प्रसम्भ सुगम जगवानाह द्वाभ्या स्थानाभ्या तएव स्थाने नामया

मिच्छेतेण उद्विगोण एव खलुजीवः अष्टकम्मपगणीतं यधइ । कहण प्रते ! नेरहए अष्टकम्मपगणीतं यधइ ? गोयमा एवचय । एव जाय वेमाणिण । कहण प्रते । जीवा अष्टकम्मपगणीतं यधति ? एवचय जाय वेमाणिया । जीणेण प्रते । नाणायरेणिजा कम्म कतिहि ठाणेहि यधति ? गोयमा । दोहि ठाणेहि त०

एव जीवोटी कर्मप्रकृती यद्गति । कथ प्रदक्ष । जीवोटी कर्मप्रकृती यद्गतिः ? गोयम । एवचय । एवं यावद्वैमानिक । कथ प्रदक्ष । जीवा कर्मप्रकृती यद्गति ? गोयम । एवचय यावद्वैमानिका । जीवो प्रदक्ष । ज्ञानावरणीय कम्म कतिहि । स्थानेयप्रति ? गोयम । द्वाभ्यां स्थानाभ्यां तद्यथा रागेव च द्वेदेव च । रागो द्विविधः प्रकृतसद्यथा-माया च सोमय । द्वयो द्विविधः प्रकृतसद्यथा-कोषय मानय । चतु

भि । इम निवे जीव ८ कर्मप्रकृति वाधे । कन्तिव भते पेरहए पट्टकपयको प । किम हेमवन् नारकोधादि २४ दक्षक च प्रकृति वाधे । गायमा एवंचय एवं जाय वेमाणिण । हेमोतम इमकोव इम कांसगे वेमानिक । कन्तिव भते जीवा पट्टकपयकोपो । किम हेमवन् कोव ८ कर्मवाधे । भीयमा एव जाय वेमानिका जीवेव भंत वापावरबिल्लं लय कर्हि ठावेहि यधति । ऐमोतम इम कांसगे वेमानिकसगे जीवने यद्गत्यने प्राजा वरकोकम कतते ठाकि वाधे । मायमा दोहि ठावेहि तस्यगीमय दोसेवय रागेद्विविधे च त । हेमोतम क्षयेठाभे वाधे राग घेप रागना दोयेमेव च

जातीनी सपादयनात् तत एतदथप्रतिपत्त्यर्थे नोभानन्तरमन्तराययइय तदेवमुक्तं प्रथम द्वार । अपुना कथं यथातीति श्रुतीपद्वारप्रतिपादनाय
 साह-कहह प्रते । इत्यादि य कथं क्षेत्र प्रकारेण खनितवाक्यास्तकारे जीवो ऽहो कमप्रकृतो यंभ्राति जगदागाह-गीतम् । ज्ञानावरणीयस्य कम
 य उदयन दशनावरणीय कम निर्यच्छति मिययेन गच्छति बिच्छिहोव्यापल साकाटयति बिमुक्तं प्रवति-प्रानावरणीयमुरखयप्राप्तमुदयेन अनुनय
 न दशनावरणीयमुदयन वेदयते दृश्यत इह कसु सुख्यवार्दिप्रवृत्तयः कुवादितः पुष्टानवसितान्तरा यिपरीतं पश्यत इति दशनावरणीय
 स्य च कमल उदयन दशनावरणीय कम निगच्छति जिपाकावस्थोदयेन प्रतिपद्यत युतिप्रायः तस्य दर्शनमोहनीयस्य कमल उदयेन मिथ्यास्य
 निगच्छति अतस्तत्त्वमप्यवस्थति तत्त्वभातस्य मितिप्रायः । तत एव मिथ्यास्थोदयेन जीवो ऽहो कमप्रकृतो यंभ्राति, सुखगच्छः प्रायो युतिप्रद

यसुज्ञानं ? गीयमा ! एवञ्चेय । एव जाव वैमाणिपाण । कहण भते । जीने अठकम्पगकीञ्चि वधह ?
 गीयमा ! नाभावरणिज्ज्ञास्स कमस्स उदएण दरिसणावरणिज्ज्ञा कम निर्यच्छति, दरिसणावरणिज्ज्ञास्स
 कमस्स उदएण दसणमोहणिज्ज्ञा कम णिगच्छइ, दसणमोहणिज्ज्ञास्स कमस्स उदएण मिच्छइ निगच्छइ ,

एव सावट्टेमानिधानाम् । कथं प्रवत्त । जीवोहो कमप्रकृतोयंभ्राति ? गीतम् । ज्ञानावरणीयस्य कमल उदयेन दशनावरणीय कम निर्यच्छति,
 दशनावरणीयस्य कमल उदयेन दर्शनमोहनीय कम निगच्छति दर्शनमोहनीयस्य कमल उदयेन मिथ्यास्य निर्यच्छति मिथ्यास्यमोदीर्घनिव
 धो । गीयमा एवञ्चेय जाव वैमाणिपाण । जीवोहो कमप्रकृतोयंभ्राति । कहण भते । जीने अठकम्पगकीञ्चि वधह ?
 गीयमा ! नाभावरणिज्ज्ञास्स कमस्स उदएण दरिसणावरणिज्ज्ञा कम निर्यच्छति, दरिसणावरणिज्ज्ञास्स कमस्स उदएण मिच्छइ निगच्छइ ,

एव सावट्टेमानिधानाम् । कथं प्रवत्त । जीवोहो कमप्रकृतोयंभ्राति ? गीतम् । ज्ञानावरणीयस्य कमल उदयेन दशनावरणीय कम निर्यच्छति,
 दशनावरणीयस्य कमल उदयेन दर्शनमोहनीय कम निगच्छति दर्शनमोहनीयस्य कमल उदयेन मिथ्यास्य निर्यच्छति मिथ्यास्यमोदीर्घनिव
 धो । गीयमा एवञ्चेय जाव वैमाणिपाण । जीवोहो कमप्रकृतोयंभ्राति । कहण भते । जीने अठकम्पगकीञ्चि वधह ?
 गीयमा ! नाभावरणिज्ज्ञास्स कमस्स उदएण दरिसणावरणिज्ज्ञा कम निर्यच्छति, दरिसणावरणिज्ज्ञास्स कमस्स उदएण मिच्छइ निगच्छइ ,

इमाह-तद्या रात्रे च सुषेच च अथ कोटी रागः को वा द्वेय इति उच्यते-प्रतीतिवचो रागो ऽप्रीत्यात्मको द्वेय । यतोप प्रीत्य प्रीत्यात्मको रा-
 गद्वयो नास्यात्मकोपदिश्यते किंतु तेष्वेकान्तवतः सुबोलाप्रोक्तो मयप्रदा द्विविध इति विमयजनमुद्यमय प्रदश्यते-तत्र तृयो म
 व्यते कोचोऽप्रीत्यात्मकः प्रतीतिवचः, मानोपि परमुक्तासुहृन्नास्यात् अम्रीत्यात्मक एतौ ऽप्रीत्यात्मकस्या देतो द्वायपि द्वयः सोऽत्रा ऽभिप्रेत
 स्यात्वात् प्रीतिरूपः प्रतीतिवचो मायामपि परवचनात्मक किंचिद्विसयन् प्रयुक्ते अत्रिज्ञापय प्रातिस्ननाय इति चापि प्रीत्यात्मिका सत एतो
 मायासोऽप्रीत्यात्मको रागः तन्नाम कोऽहमाहवापीह जाहोवहवहोदीय । मामाएलात्रेयय सपीहमाहवाः मयप्रदाराग ॥ अयोत्तरादुस्याधरयो
 जना मायया सोऽत्रेय सह प्रीतिवचिनामात्यात् सुमानप्रोतिप्रतिभावात् द्वावपि मायासोऽप्रीत्यो रागमाहव इति व्यबहारः पुन द्रुते माया
 एतु परोपपाठाय प्रयुज्यते परोपपातपरिचामय द्वेय इति मायया अद्वयऽल्लभः वातु म्यायोपादानेनार्थ मूल्या स परोपपातरहितः शुद्धो

सोम इति राग एववेदस्य मतेन वल्लुब्धवस्थित कोऽपमानमावोद्वेपसोऽप्रीत्यो राग इति चाह्वय मायविदोऽभिप्रेतः परोपपातः । मायाया
 यावदाह्वय नृत्तासोऽप्रीतिवोरामो ॥ १ ॥ अत्रुद्धं पुनराह कोचो निवमादप्रीत्यात्मकः तत स परोपपातात्मकस्यात् द्वेयः येतु मानमायासोऽत्रा
 को । ईषापि स्यादिति प्रीत्यात्मका अम्रीत्यात्मका च तथाहि-मानावाह्वोऽप्रीत्योऽप्रीत्यात्मकः अत्रुद्धयुक्तमानमावात् परमुद्धयोपयोग्ये
 ताया अम्रीत्यात्मको मायस्योद्विभावात् मायापि परवचनोपयोग्यवृत्तौ परोपपातकपत्त्या इम्रीत्यात्मिका परगतद्रव्योपादानचिन्तायां स्वजिघृक्षा
 स्वबलात् प्रीतिरूपसोऽप्रीत्योऽप्रीत्यात्मिका अत्रिप्रादीनां पारिविचयमात्रमप्रीत्यात्मक सुवर्तीन तथाहि-तत्रिप्रा एवं मय्यते परोपपातपराऽल्लभं न्या
 यो बीरजोऽप्रीत्यात्मकपरेतिवचनात् ततो पदा परविचयमापपराय तेषां मित्यर्थमभिप्रेतः तेषां को प्रीत्यात्मका परोपपातसेनृत्तात् । पदा तु पर
 विपयविषयोपयोग्य एता को त्रिप्रागात्मकत्वात् प्रीत्यात्मक एत एवं मानमायासोऽप्रीत्यात्मका अत्रयकपा अपि संबध्यते यदा च प्रीत्युपयोगो न तदा

अग्नीस्तु बयीगा, बदा बाम्नीस्तु पयोवो न तदा अग्नीस्तु यकोन एव स्निग्धं शुभये उपयोगद्वयाच्चावात्, ततो मातमायातोन्ना। मोस्तुपयोगकाले उच्छेदये
 न्-उच्छेदस्तुपयमर्ककोद्गो होसाधराबमर्कमेवो। रागोक्षिपदोसोत्तय पारिजामववेष्टविषको ॥ १ ॥ भाकोरामोत्तमस्तु सार्धकारोबडगयास्तमि। श्री
 वेदहोदोको परगुयदोसोवर्धनमि ॥ २ ॥ मायासोनावेव परोबपाठोवर्धनसोदीको। मुच्छोवयोपकासो रामोचिस्वगस्तिगोत्ति ॥ ३ ॥ सुच्छादय
 रात्रः पुनरवमस्तु रिह मावव कपावो कोबोसोचय, येतु मातमाये वे कोपसोपयो रक्तप्रेक्षितः तर्थादि मानेमायावो य य परोपपाठवेवो
 प्यबथाया का कोपोऽग्नीत्यात्मकत्वात् यतु स्वगुबीरकपेपरद्वयमूच्छोत्तका को सोना चन्द्रिर्गदुपत्वात् सोमोपि य सोमप्रसिद्धो द्विषा परोप
 पातात्मको मूच्छोत्तक य तत्र परोपपातात्मको यथा वधिपाका पराष्ट्रायद्वारे मूच्छोत्तको व्यायोपाते निमद्वये, तत्र यः परोपपातात्मक स
 कोपो प्रवर्ति कापय सर्ववि यपीकस्वरूपो द्वयोऽग्नीत्यात्मकत्वात्, कस्तस्तु मूच्छोत्तको प्यवसायो सोमः शुभ राग स्यावोत्त सद्गुडमयमा
 वे मायायसुगुबीरपाराय। वधुगोसोहोतय जतोसवत्यवठवर्द्धी ॥ १ ॥ वंसारिबोबोक्षिप अपरोवयायमवर्त्तन्ति। मोवोसोवठकस्ववोय कोन्तो
 चर मुच्छावेवसारानोदति ॥ २ ॥ तत्र वधुगुडमयमतेनार रामे दुविहे पक्षत इत्यादि ॥ सुगमं ज्ञावितत्वात् उपसहारमाह-सर्वेयापं पठदि ता

रागेणय दोसेणय। रागे दुविहे पखत्ते, तजहा-मायाय कोन्तेय। दोसे दुविहे पखत्ते, तजहा-कोहेय
 माणय। इक्ष्मेतेहि सउहि ठाणेहि यीरियउवग्गहिणुहि। एव स्वस्तु जीवे नाणावरणिज्ज कमम वयध ॥

मिःस्तान्तेवीर्यपगुहीते रयं स्तु जीवो ज्ञानावरणीयं कर्म जगति। एव नेरियको यावहेमानिष। जीवा जवस्त। प्रामाथरबीय कम वति

ते वहीवे। मायाबकोमिद होसे दुविहे यं त। माया कोम, देवता भेदकत्वा ते वहीवे। कोहे मावेय श्वेरपदि ठावेवि भोरियो पय्यदिपि एव य
 सुत्रोवे वावावरविज्जं कथं वेवति एव वेरएय ज्ञाय वेमादिय। माय माग पद्वे चारठमि वहीवे चारठाम योर्धोपगुडने कोव पाये वायो निजय म
 वहीवे इम निवे प्रामावरकोबमने वधि इम मारको वहीवे वेमानिष। जीवाव भते वावावरविज्जं कथं वहिं ठावेदि वयति। मोव हेममवन् वहु

वेदंश्च इत्यादि । एवञ्चानु इत्यर्त्तं रत्नसरोक्षे यत्तुभिः स्वानि कथयन्ते रित्याशु-वर्धार्थिपण्यति शीवशीर्षपस्यापिले रित्यर्थे, प्रानावरणीय कम जो
 त्तो यन्नाति यमुमेवाय चतुर्विंशतिर्दशकमेव चिंतयति-एवं नेरहण जाव वेमाणि ए सुगम नवर एय सुप्रपाठ-नेरहणं जते । मायावरणि
 ण्ण कान्ते कहिण्डि ठावेण्डि वंष इत्यादि । तदवमेकत्वेन चिन्ता कृता सम्प्रति यदुत्तेन ता कुर्वथाह जीवावं मते । इत्यादि । सुगम यथाच
 प्रानावरणीयमकत्वयदुत्ताप्या दशकद्वयेन चिन्तित तथा दशभावरणीयादीम्यपि चिन्तनीयानि सबसङ्ख्या पोहण दयहका सादेव मुक्त यतीपहा
 र-सम्प्रतिबिम्बिप्रकाश वेदयते इति चतुषट्कार मन्त्रिपितुराह-जीवेवं जत । इत्यादि । अस्सयक कथित् पो वेदयत अस्सयकः कथित् पो न

एव नेरहण जाव वेमाणि ए । जीवाण जते ! नाणावरणिज्ज कम कतिहि ठाणेहि यधति ? गोयमा ।
 देगेहि ठाणेहि एवचेव । एव णेरहया जाव वेमाणि या । एव दसणायरणिज्ज जाव अत्तराडय । एव एण
 एगसुपोहसिया सोलस दऊया । जीवेण जते । नाणायरणिज्ज कम वेदेइ ? गोयमा ! अत्येगडण वेदेइ
 अत्येगडण नो वेदेइ । णेरहण जते । नाणायरणिज्ज कम वेदेइ ? गोयमा । नियमा वेदेइ । एव जाव

चि-स्वानि यज्जति । गोतम ! इमास्मा स्वानाम्मा एवं वेय । यय मेरविधा यावद्वुसानिका । एव दर्शनायरणीय यावदन्तरायम् । एवमेत एव
 स्वमायाविधाः पोहस दसहका । जीवो जदस । प्रानावरणीय कम वेदयते । मीतम । अस्सयकको वेदयत अस्सयकको पो न-यदयत । नेर

यचने प्रानावरणो केतवेकमे बधि । गोयमा दोकि ठावहि कथं एव वेरया जाव वेमाणि या । हेमोतम वेठामे रामहेण इम नारको जोखमे वेमा
 नि । एव दससणावरणिज्ज जाव चंताराव एवं एते यमसुसुक्कोवा जोकसदहका मा । इम दशभावरणो पिब जोखमे यन्तराय पिब इम एवञ्च
 न यदुवचन करी । ई दससकाय नारको वे हार धनन्तर केतवी प्रज्जति वेदे पीवीनार कहेवे । जीवेवं मते पाणावरणिज्ज कथं वेहर । जीवेने वेमग
 यन् प्रानावरणो कमने कदे । मादमा यगेमइए एवं वेदेइ अत्येन नवेदेइ । हेमोतम जेह वेदे जेदेइ नवेदे । अस्सयक भते पाणावरणिज्ज कथं वेदेइ ।

वेदयते । छात्रीकपातिकर्मां वेदयते छीकपातिकर्मांतु न वेदयते इति आवाः । अमुनेवाये अमुर्विद्वतिवर्गकर्मनेषु चिन्तयति-भैरवयव भंते । इ
 ह्यादि न सुमर्म, मनस्यं सुखा प्रोवेयु सर्वेष्वपि स्वानेषु नियमा हेदयते इति पक्षस्य सर्वेषामस्त्रीकपातिकर्माणां, मनुष्ये यथा स्त्रीवत् चिन्तित
 तथा निपातनं स्त्रीकपातिकर्मांकोपि मनुष्यस्य सप्रत्ययमस्वात् एव नेय एवत्येन दस्यव सत्तः एवं व्युत्पत्त्यापि वस्तव्यः । यथाप्य चानावरचीयमे

वेमाणि ए नवरं मणुस्से जहा जीवि । जीव्राण नते ! नाणावरणिज्ज कम्मं येदेह ? गोयमा ! एवंचेव ।
 एव जाव वेमाणिमा । एव जहा नाणावरणिज्ज तहा दसणावरणिज्ज मोहणिज्ज छुंतराडयच । येयणिज्जा
 उयनामगोवाइ एवखेव नवर मणुस्सेवि नियमा वेदेति । एव एते एगतपोहत्तिया सोलस दग्गा । नाणा

पिको प्रदन्त । प्रानावरचीय कर्म वेदयते ? गोतम । नियमादुदयते । एव यावद्वैमानिको नवरं मनुष्यो यथा स्त्रीवः । जीवा प्रदन्त । प्राना
 वरचीय कर्म वेदयते ? गोतम । एवं चेव । एव यावद्वैमानिकाः । एवं यथा प्रानावरचीयं तथा दक्षणावरचीयं मोक्षनीयं चत्तराय प्व ।
 वदनीपायुर्मानोत्रारयव चेव नवर मनुष्योपि नियमादुदयत । एवमेत एवत्वाप्रायप्रिकाः । योहञ्ज दयडकाः । प्रानावरचीयस्य प्रदन्त । कम्मखो

विने नारको प्रानावरचीकर्मन वेदे । गावमा विवमा पदइ एवं जाय वेमाविए चवर मणुस्से जहा जीवे । वेदोतम निवेकरो वेदे इम ज्जिमे वेमा
 निव ववियेय मनुष्येन जिम कोपमकञ्चो तिम कविदो । जोवाचं भत चावावरविज्ज कर्चं वेदेइ । जोव वेमनवन प्रानावरचीकर्म ददे । योयमा तंयव
 एव जाव वेमाविए एवं जहा चावावरविज्ज तहा दरिसवावरविज्जं मोक्षविज्जं चतरादय भा० । उदोतम इम ज्जोव इम ज्जिमे वेमाविज्ज इम जिम
 प्रानावरची तिम दयमावरची माहन्तो पयराव कउवो । वेवविज्जा जय माम गोत्तादवि एवयव चवर मवरसे नियमा ददेइ एवं एते एगत
 पुत्रतिवा योमवदडका । वेदो जीव माय माय इमज्जोव एविमेय मनुष्य निये वेदे मोखा यव वेदे मोखा सवजीव चययापात वे वे मनुष्य ची
 चवातकमना पचो मनुष्यपची पामो ते वेदे इम एवत्त पवज्ज करो चासे दण्डक कविवा वार । चावावरविज्जस्य भंते वस्तसु जीवय ववरस्य पु

केचिं इत्यादि ॥ एवमुक्तं इत्यतः रत्नचरीकं दत्तं स्थाप्यं कथं नृत्तं रित्याह-वीर्योपयुक्तीति औधीर्धीर्यस्यापिने रित्यर्थः, धानावरणीयं कम जी
 धीं धाम्नाति समुमेधाय यथा वैद्यविदककमेव चिंतयति-एव नैरहए जाव वेमाणि ॥ सुगम नवर एव सुत्रपाठः नैरहएणं ज्ञेते । नाणावरणी
 कम कान्ते कश्चि-ठावोहृ यंयं इत्यादि ॥ तदेवमेकत्वेन चिन्ता कृता सम्प्राति द्युत्वेन ता कुर्वन्त्याह जीवाण मते । इत्यादि ॥ सुगमं यथाव
 धानावरणीयमेकत्ववृत्ताभ्यां दृक्ककह्येन चिन्तितं तथा धानावरणीयादीन्यपि चिन्तनीयानि स्ववसुधया पोष्य दयहका स्तदेव मुख दतीपद्मा
 रं ॥ साम्प्रतिकविमर्कतं र्वदयते इति यत्तुपद्वार मन्त्रिण्यस्तुराह-जीवचं ज्ञते । इत्यादि ॥ अस्त्येकः कथित् यो वेदयत अस्त्येकः कथित् यो न

एव नैरहए जाव वेमाणि ॥ जीवाण ज्ञते ! नाणावरणिज्जा कम कतिहि ठाणेहि यधति १ गोयमा ।
 दोहि ठाणेहि एवंचेव । एव जेरहया जाव वेमाणि या । एव दसणाधरणिज्जा जाव स्यतराहय । एव एए
 एगुप्तपोहृष्टिया सोलस दक्या । जीवेण ज्ञते । नाणावरणिज्जा कम वेदेह १ गोयमा । स्यत्येगइए वेदेह
 स्यत्येगइए नो वेदेह । जेरहएण ज्ञते । नाणावरणिज्जा कम वेदेह १ गोयमा । नियमा वेदेह । एव जाव

मिस्थाने बभ्रान्ति १ गोतम । द्वाभ्या स्वामाभ्यां एवं चेव । एव नैरविजा पावट्टमानिकाः । एव द्योनाधरणीय यावद्वन्तरामम् । एवंमेत एव
 स्वमायाकिजाः पोहृह दयहका । जीवो जदक । धानावरणीय कम वेदयते । गोतम । अस्त्येकको वेदयत अस्त्येकको यो न यदयत । नैर

यत्ने धानावरणी केतसेकमे बधि । गोयमा कीचि ठावचि द्यव १ एव वेदयता जाव वेमाविजा । हेभोतम वेठामे समयेप इम नारको जांखगे वेमा
 दिव । एव इरसकावरचिज्ज जाव जंतराहय एवं एते एयतपुक्कीवा कोसचट्टक्या मा । इम इयनावरणी पिच जांखगे यन्तराय पिच इम एवयच
 न यद्वचन करो १६ दयहकाय दारनो जे दार यन्तर केतकी मज्जति वेदे बीवोदार कचेदे । जीवेचं मते धानावरचिज्ज कम वेदेह । जीवने वेमग
 वन् धानावरणी कमने कदे । नायमा परमेमइए एवं वेदेह एत्ये गोवेदेह । हेभोतम जेदे वेदे जेदे मवेदे । अरएएच भते धानावरचिज्ज कम वेदेह ।

यथा रुपयोगप्राप्तं प्रवर्तति एवं कर्मावर्ति, ततः पुनर्जीवनं कर्षं बहुमित्यत आह जीवेन कर्मोपपन्नयेनेति गम्यते कृतस्य मिथ्यादि
तस्य जीवोपुपयोगसम्प्राप्तं स्वतोसौ रागादिपरिणतो प्रवर्तति न ह्यसौ रागादिपरिणत य सन् कर्म करोति सा च रागादिपरिणतिः कर्मवन्त्य
मज्जसुस्य प्रवर्तति न तद्वियोग उभया मुखाभा मय्यवीतरागत्यप्रसक्ते स्ततः कर्मवन्त्यनयेन सता जीवेन कृतयेति ब्रुय्य उक्तम् जीवस्तु कर्मवन्त्य
न यद्विद्वीरस्समगतवत् कर्ता सतत्पानाद्यश्च तद्विद्वकर्मोत्पन्नं कर्तुरिति ॥ १ ॥ तथा जीवेन निर्बन्धितस्य बह्व धन्यसमये जीवः प्रथमतो विनिश्चिष्टात्
कर्मवन्त्यन्य पातितः पुट्टाभाम एवम् अभासोमिच्छेन नीर्येव तस्मिन्नात्र वत्थसमये चानापरधीयादितया व्यवस्थाप्य तच्छिवर्तनं मित्युच्यते तथा
जीवम परिणामितस्य विक्षेपप्रत्ययैः प्रदुपनिश्चिवाविविधं कृतकामृतरोत्तरं परिणामः प्रापितस्य स्वय वा विपाकप्राप्ततया परमिरपण मृषीवंस्य च
रूपप्राप्तस्य परच वा उदीरितस्य उदयमुपपत्तीतस्य तनुजयेन स्वपररूपलोभनेन उदीर्यमाहस्य उदयमुपपत्तीगमाभस्य गति प्राप्य विंवि हिक्कमं कांवि
त् गतिं प्राप्य तीव्रानुप्रावं प्रवर्तति, यथा मरकतमिति प्राप्याऽसुप्तवेदनीय यथातोदयो ईह यथा नारकाबां वीक्षो प्रवर्तति न तथा तियगादीना
मिति तथा स्विति प्राप्य सर्वोत्कृष्टानुप्राव मिति क्षेपः सर्वोत्कृष्टाह स्विति मुपगतमस्तुन कर्म तीव्रानुप्राव प्रवर्तति यथा मिथ्यास्य जव प्राप्य
इह किमपि विंवि द्वयमर्गित्य स्वविपाकप्रदोक्तसमये यथा निद्रा मनुष्यस्य तिर्यगेन प्रप्येत्युक्त एतावता किल स्वत स्वयस्य कारकाभि

मियस्स उय था उदिस्स परेण था उदीरियस्स तटुत्तण वा उदीरिज्जमाणस्स गति पप्प ठिहु पप्प

निर्गर्हितस्य कीयेन परिणामितस्य स्वयं बोदीवस्य परब बोदीरितस्य तदुन्नयेन बोदीयेमावस्य गतिं प्राप्य स्थितिं प्राप्य पुनस्तपरिणामं

मोनेचं निवर्तितपण्य खोनेच पारबामिबन्ध सत्यवा जदिरवख्ख परेवना जदोरवख्ख तदुमएववा जदोरिज्जमाएण । जोवेने खोधा खोपने खखावताभो
 परे जवणाव्वाहे खोवाने पूरायकय मिठाव्वाहे जीते विपाव पाभोने जदोराव्हे परे जदव पाव्वाहे जीते खोधाहे खपरकूपे जदोराव्हे । जसिं पण्य ठितित
 पण्य भयपण्य पुण्यवपरिबाम पण्य वारविहे चणुमाने पं० । यविपाभोने क्षितिपाभोने सिध्यालसवपाभोने जे पुइख खाहादिसवव ते परवभोने केतसे चणु

कृत्यपुण्यद्वन्द्वकाप्या ज्ञातिवन्धेव दद्यान्मरणीयमोहनीयाभरायास्त्वपि प्राक्कनीयानि, वेदभीयापुमानगोत्राणि तु भीषणदे प्रानीयानि यतः विदुः।
 न पश्यति क्षया येव्यते इति क्षपास्तु नैरयिकावयो मनुष्या अपि न नियमा दृढयते आसंखारपरममयमयममीया मुदयजनवाल्, सवसुं
 द्यया चास्मिन्नप्यपि कारे एवत्वपुण्याप्यां योऽत्र द्यलका प्रवति गतं यतुयद्वारम् । इहानी तु यन्मुद्रायाः यस्य कस्यच, अनिविप इति पण्यमद्रा
 रमनिचितसुराह-भावापरविज्जस्वत्वं ज्ञेते । इत्यादि । आमायरीयस्य यमितावास्यासङ्कार प्रदत्तः । जीवेन यदुस्य रागद्वेषारिणामवज्ञातः कर्म
 रूपतया परिष्कारितस्य स्पृष्टस्या त्मप्रदेष्टोः स एव सर्वकर्मपुण्यतस्य न वदुक्कामपुनरुत्थेति न पुनरपिगादृतरं यदुस्या होय स्वर्गान् स्पृष्टस्य च किमुक्त
 प्रवति चावेष्टनपरिवेष्टनरूपतया होय सोपचयमादृतरं च यदुत्थेति साचतस्य आयापावासातिशयोकोपरवानयवदुनयोग्यतया निषिक्तस्य पितस्य
 उचरोत्तरस्थितितु प्रदक्ष्णाम्या रसवृत्त्या वस्थापितस्य उपचितस्य समानमातोपमकृत्स्नरदनिष्कर्मोपपद्य भीनस्य पापावप्राप्तस्य इयस्यावाप्ति
 मुक्तीपूतस्य विपाकप्राप्तस्य विधिप्राप्तपुण्यतस्य अतएव फलप्राप्तस्य फलं दातुं मज्जिमुपोपूतस्य तताः सामग्रीबद्धा दुःखप्राप्तायादयः फलपमो य
 या आचक्षत्स तथा प्राचक्षत् प्रयमत इयस्यावाप्तिमुपे न्नवति ततो विद्विषुं पाकमुपागतं तदमंतरं वसिप्रमोदादिजन्यं दातुं मुचिर्तं ततः मानयो

थरणिज्जस्वण ज्ञेते ! कम्मस्स जीयेण यधस्स पुठस्स बध्दप्पासपुठस्स सचित्तस्स चियस्स उयचियस्स स्या
 वागपप्तस्स त्रिवागपप्तस्स फलपत्तस्स उदयपप्तस्स जीयेण कयस्स जीयेण निहृप्तिमस्स जीयेण परिणा

जीवनं यदुस्य स्पृष्टस्य यदुपार्गस्पृष्टस्य संबित्तस्य चित्तस्योपचित्तस्यापाकं प्राप्तस्य विपाकप्राप्तस्य फलप्राप्तस्योदयप्राप्तस्य जीवनं कृतस्य जीवेन

इह यवेति परिचिदियस्य साधयस्य कववियस्य पावागपप्तस्य विवागपप्तस्य फलपप्तस्य बध्दपप्तस्य । आमावरचोम देमबन्धन् खमने बाप्या रात एवेव
 रो परिणामिकरो फलस्य पोताभाप्रत्यय काय चावेष्टन परिवेष्टनपरं यवनी माटा कपचय बाप्यावे यव्यावे यामाभवासातिशयोकेन जानिता प्रदेयकमना
 प्रदय एव कटा कवाके भपाकपरो पामो उदयपावात साधमाकया विपाक पाप्मावे बाहतावे फलदेवाकमच कदयपाप्मावे । लोवेव भत कयल

यथा दुपयोगप्राप्तं प्रवर्ति एव कर्मविधिः, ततः पुनर्जीवेन कार्यं बहुमित्यत आह जीवेन कर्मबोधमवद्वेनेति गम्यते कृतस्य निष्पादि-
तस्य जीवोद्गुपयोगसमाप्त्यवधौ रागादिपरिचयो प्रवर्ति न बोधो रागादिपरिचयत इत्युक्तं करोति सा च रागादिपरिचयतिः क्षमयस्य
प्रवर्तुस्य प्रवर्ति न तद्वियोग उच्यते सुखाभा मय्यवीतरागत्वप्रवर्तते कृतः कर्मव्यवहारयद्देन सता जीवेन कृतस्यति ब्रह्म उच्यते त्रिवस्तुक्षमयस्य
न यद्देनोदस्यप्रवर्त कर्ता सतत्त्वानाद्यस्य तदिष्टकर्मोत्पन्नं कर्तुरिति ॥ १ ॥ तथा जीवेन निर्वाह्यतस्य इष्टं यत्प्रवर्तये जीवः प्रथमतो विनिष्ठात्
क्षमयस्यत्वात्पातितः पुद्गलान् शुद्धान् यमात्रोपेक्षेन वीर्यं तस्मिन्नावधमसमये प्रामादरबोधादितया व्यवस्थापनं तद्विवर्तनं नित्युच्यते, तथा
जीवेन परिचयमित्यस्य विद्येयमस्यैः प्रवर्तमानादिविनिष्ठास्यतरोत्तरं परिचयं प्रापितस्य क्षयं वा विपाकप्राप्ततया परानिरपन्नं मुदीर्क्षस्य च
इत्यप्राप्तस्य परं वा उदीरितस्य उदयमुपनीतस्य तदुच्यते प्राप्योत्पत्तयेरभौयं प्रसक्तोदयो इति यथा आरब्धाकां तोग्नें प्रवर्तते न तथा त्रियमादीनां
न गतिं प्राप्य तद्विप्राप्तुं प्रवर्तते, यथा तद्वर्तनं प्राप्योत्पत्तयेरभौयं प्रसक्तोदयो इति यथा आरब्धाकां तोग्नें प्रवर्तते न तथा त्रियमादीनां
मिति, तथा स्थितिं प्राप्य सर्वोत्पत्तामुप्राप्य मिति क्षेप सर्वोत्पत्तादि स्थितिं मुपगतमनुभूतं कर्म तद्विप्राप्तुमात्रं प्रवर्तते यथा निष्पाद्य नव प्राप्य
इष्टं किमपि किञ्चिद्भवमाप्तिस्तस्य स्वविपाकप्रवर्तनसमये यथा किञ्चा मनुजयत इतिर्येनैव प्राप्नोत्युक्तं यथावता किञ्च कृत उदयस्य कारणमिति

मियस्स सय था उदिक्स्स परेण था उदीरियस्स तदुत्तण था उदीरिक्खमाणस्स गति पप्प ठिइ पप्प

निर्वर्तितस्य जीवेन परिचयमितस्य क्षयं बोदीयस्य परं बोदीरितस्य तदुत्तयेन बोदीयेमात्रस्य गतिं प्राप्य स्थितिं प्राप्य पुद्गलपरिचयः

त्रोत्र निष्पन्नितस्य जीवेन पारणामियस्य यद्यथा विपक्वस्य परं यथा उदीरितस्य तदुत्तयेन बोदीरिक्खमाणः । जीवेन बोधा बोधने पञ्चावतामो
परे सप्तधावे जीवाने पुराप्रवर्तय भिदावावे जीवे विपाक यामोने उदीरावे परे उदय यथावे जीवे बोधावे अपरद्वये उदीरावे । गतिं पप्प ठिति
पप्प भवपप्प पुद्गलपरिचयः पप्प कद्विदि चक्षुर्मावे पं० । अविपामोने स्थितिपामोने निष्पात्यमवयवामोने केपुद्गल बाह्यादिसप्तच ते परं यमोने जेतवे चतु

कृत्यपुण्यद्वन्द्वकाम्यं प्राप्तिमेव दृष्टानामरबीकनोद्गमोपायभेदायास्त्येव प्रायभीयानि वेदभीयायुनामनोवाशि तु भीषपदे प्राभीयानि यत् सिद्धं
 न पर्ययति क्षाया वेद्ययते इति क्षयास्तु मेरुयकादयो मनुष्या अपि च नियमा दृढयते आसुखाररमरुमयसवरयमनीवा मुदयकप्रवात्, लवस
 ल्याया चास्मिन्नप्यपिचारे यकास्वपुण्यकाम्यं योकाश्च दृढका प्रवति गतं चतुर्थद्वारम् । इदानीं तु यानुनायाः कस्य कामवाः कतिविधेय इति पुण्यमद्व
 रमस्मिन्नप्यसुराह-मायावररिचन्द्रसुखं प्रति । इत्यादि च आमायवरीपस्य कामानिवाप्यासद्गार प्रदत्त । अत्रिय यदुस्य रागद्वेयपरिचामवद्युतः कर्म
 कृत्यया परिक्रान्तस्य स्पृहस्या त्वप्रदेष्टुः सह सङ्गममुपगतस्य च यदुक्तासुपुठस्वेति च पुनरपिगाढतरं यदुस्या मोघ इत्यर्थेन स्पृहस्य च द्विमुसं
 प्रवति आवेष्टनपरिवेष्टनरूपतया लोच सायचयगाढतरं च कुरुत्येति सूचितस्य आयापाभासातिक्रमघोषरकात्तयदमयोग्यतया नियिक्तस्य वित्तस्य
 उचरोत्तरस्त्रित्तु प्रदृष्टाभ्या रक्षत्या वस्त्यापियस्य उपचितस्य सुमानमातीयकृत्यत्वरदात्तकर्मवोपचय नीतस्य आयाकमाप्तस्य पुण्यत्वाभाजि
 मुवीमृतस्य विपाकमाप्तस्य विविष्टपाकमुपगतस्य कृत्येन प्रत्यमाप्तस्य कृत्येन मन्त्रिमुल्लोभृतस्य ततः सामपीक्या दृढयमास्त्यादयः प्रमपमो य
 या आधयकस्य तथा आधयकं प्रथमत इयत्वाकाञ्चिमुप प्रवति ततो विविष्टं पाकमुपागतं तदनंतरं यत्तिप्रभोदाविषयं दातुं मुचितं ततः सामपी

धरणिष्ठस्सुण मते ! कर्मस्स जीयेण यदुस्स पुठस्स यदुक्तासुपुठस्स सचित्तस्स चियस्स उवचियस्स स्या
 वागपप्तस्स विवागपप्तस्स फलपप्तस्स उदयपप्तस्स जीयेण कयस्स जीयेण निद्युचियस्स जीयेण परिणा

जीवन् द्रव्यस्य स्पृहस्य दृढयमास्तस्य सचित्तस्य विपाकमाप्तस्य प्रमपमोदाविषयस्य नीयन् लतस्य लीयेन
 इय चनेति परिचिदितस्य सचित्तस्य चचित्तस्य वागपप्तस्य विवागपप्तस्य फलपप्तस्य उदयपप्तस्य जीयेण निद्युचियस्स जीयेण परिणा

यो परिचामिकरो वरल्या योगानामद्वयं वाय चावेष्टन परिवेष्टनपरे यवर्षं काटा कयचय जीय्यावे र्विच्यवे पादाश्चकात्तिकमेव कामिता प्रदेयकमना
 प्रदय ए पकठा यस्यावे यपाचयवरी यानो दृढयपापान चाहमाकया विपाक पाप्यावे बोधतावे प्रवेष्टवाकमन उदयपाप्यावे ! लीयेन मंत कयस्य

[illegible]

फासयिन्नाणावरणे ज खेदेति पोग्गल वा पोग्गले वा पुग्गलपरिणाम वा घीससा पोग्गलाण परिणाम
 तेसि वा उदएण जाणियसु न जाणइ जाणित कामे न जाणइ जाणिसावि न जाणइ उच्छन्ननाणीयायि

विद्यानावरणं यदेवयते पुद्गलं वा पुद्गलात्वा पुद्गलपरिणामं वा निवृत्तया पुद्गलाणां परिणामं तेषां धोदयेन प्राप्तव्यं मन्नामति प्राप्नु नामापि

बलवान् वीजयेता योमसपरिणामं तं विना उदय उदय एव न जायते । किम पश्यत इत्यप्यनयो पश्यत यथा ब्रह्मज्ञो यथा
सुमुखनादि पदेनै बर्णना किम यस्य बर्णने भराक्षा किम यथामूने तिम सुप्रपरिणाम तेनै ब्रह्म एवै न परिणमि जात्यन्
मयो भवति न देखेने देखे देखेने न देखे । नाविद्यमानेन जायति छायेन विन जायति । यानि विन उक्ताणि

इतिहासि कसिदि तं तो गति स्थिति जवं या प्राप्य स्वयमुपयमायच्छतीति, सम्प्रति परत इदयमाह-पुद्गल काटसेदुल्लादित्थं प्राप्य तया वि-परत चित्तं काटसेदुल्लादिह साखाद्य जव त्पत्तातदेतोयं ओपावीना मुष्य स्यात् पुद्गलपरिकामं प्राप्य इह किंचि रक्षमं कमपि पुद्गलमा भित्त बिषयभाभायाति यथा स्वयङ्गुत्तस्या इतरस्या कीर्तत्वपरिहामत्यमात्रित्य च्छातवेत्तनीय ज्ञानावरणोय त भुरापात्र मिति तत-पुद्गलपरिकामं प्राप्ये स्मृत्तं कतिविधो भुजावः प्रपन्न इत्येवः प्रस- यत्र निवचनं दक्षविपोनुभाव-प्रपन्नः तदेव दक्षविषयमनुभावं दक्षयति सोयावरयेइत्यादि ॥ इह ओपचक्षदेन ओषेन्द्रियावियवः रूपोपक्षमं परिगृह्यते ॥ सोमाविकाषावरणे इति ॥ ओषं विद्यामद्यादेन ओत्रन्त्रियोपयोगी यत्तु निष्ठृत्युपलक्षय द्रव्यं निर्यं यदङ्गोपाङ्गनाम नामकमभिबल्ये न ज्ञानावरणविषय इति, न ओपचक्षदेन गृह्यते एवं मेयावरये इत्याद्यपि प्राधानीय तत्रैकेन्द्रियावां रसम

अथ पप्प पोग्गलपरिणाम पप्प कतिविहे स्युण्णावे पखत्ते ? गोयमा ! नाणायरणिज्जास्सण कम्मस्स जीवेण घट्ठस्स जाव पोग्गलपरिणाम पप्प दसयिहे स्युण्णावे पखत्ते , तज्झा-सीतावरणे सोययिन्नाणावरणे नेत्तायरणे नेत्तविद्धानावरणे घाणायरणे घाणयिन्नाणायरणे रसायरणे रसयिन्नाणायरणे फासायरणे

[illegible]

भीतम् । भयविषः प्रसृत स्तदेव नयविषय इत्येति निरुद्धत्वादि ॥ निद्रासङ्घातमग्रे वक्ष्यामो नावाच इत्यर्थ-सुषुप्तादिबोधाभिद्धः । दुष्टपापेभ्यो द्वाप्यभिद्वन्निद्राय । पयसाहोशठिपस्तु पयसपयसापयकमसु ॥ १ ॥ यीकट्टीपुच्छपदार्थं क्षितिष्ठभमाखयपञ्चशः । मरुभिद्विद्विद्विचितिय वावार्पसाष्ट खोपाय ॥ २ ॥ चक्षुर्दृशनावरकं चक्षुःसामान्योपयोगावरकं एव छोपय्यपि नावनीयं ॥ अवेय इत्यादि ॥ य वेदयत पुद्गलमनुष्ठापनीयादिवं । पुगलसे वा इति ॥ यान् पुद्गलान् यद्वन् मनुष्ठापनीयादीन् वेदयति पुद्गलपरिक्लाम भाषिपदध्याशाभ्यवहताशरपरिक्लाममित्यर्थः ॥ यीगसावा योगसाव य रिक्लाममिति ॥ यर्पोश्चन्द्रार्धनृतनमोक्तं चाराधनिपातरूपं वा य वक्ष्यते तेन निद्राद्युपयाक्षेपतो दक्षेनपरिक्लप्यपात्ते यतावता परत स्रष्टः सम्य ति स्वत उदयमाह तसिं वा उदयकति ॥ तेषां वा दर्शनावरकीयकर्मपुद्गलाना भदयेन परिक्लितविपातेन द्रष्टव्य भ पश्यति तथा क्वसिद्धोभयोर

गोयमा ! नयविहे श्युण्णाये पणत्ते, तज्झा—निष्ठा निद्धार पयलार् पयलार् थीणद्धी चस्कुदसणायरणे श्युषकुदसणायरणे ठिहिवसणायरणे केवलदसणायरणे ज वेदेह पोग्गलं वा पोग्गलं वा पुग्गलपरिणाम वा यीससा वा पोग्गलपरिणाम तसि वा उवएण पासियह् वा न पासह् पासिउकामे न पासह् पासि

पुद्गलपरिणाम प्राप्य कलिविधोनुप्रायः प्रपन्नः । नवविधोनुप्रायः प्रपन्नस्तथा-भिन्ना भिन्ना प्रपन्ता प्रपन्ताप्रपन्ता स्त्यानक्तिं य
शुद्धभावरूपमनुद्वानावरणमपिदक्षभावरणं स्वस्तदक्षभावरणं पुद्गलं वा पुद्गलाप्या पुद्गलपरिरागा वा विमलस्या वा पुद्गलपरि

[illegible]

त्रियोपपातजनहारेण ज्ञानपरिग्रहावुपहातायः प्राप्त्यर्थे द्विफः क्षमपि शृङ्खलु न जानाति ज्ञानपरिणते रूपवत्तयात्, अथ सापेक्षदप उक्तो निरपक्षस्य तु विषये सूत्रमिदं तेषां वदयति ॥ ज्ञानावरणीयकर्मपुद्गलानां विपाकप्राप्तानां मुदयेन प्राप्त्य न जानाति ॥ प्राग्विज्ञानम न जायते इति ॥ ज्ञानपरिज्ञानत परैरिति मिथ्यामिति ज्ञानपरिग्रहमुपपाता क जानाति ॥ प्राग्विज्ञानावि न जायते ॥ इति प्राग् प्राप्त्यापि पया न जानाती तेषामेव ज्ञानावरणीयकर्मपुद्गलानां मुदयात् ॥ उच्छ्वसनाणीयापि प्रवह इत्यादि ॥ ज्ञानावरणीयस्य कर्मव उदयेन नीय उच्छ्वसनाप्यपि प्रवति उच्छ्वसं च तदज्ञानस्य उच्छ्वसनात् तदस्यास्तीति उच्छ्वसनात्नी स्वयमभारिपाठाप्युपगमादि यावत् शक्तिप्रख्यादितद्वान्यपि प्रवतीत्यर्थः ॥ एतत् प्रतीयमा ! नाकावरणिज्ञे ज्ञाने ॥ इत्यादि ॥ प्रशमनं पक्षवन्धितममाप

भवति नाणावरणिज्ज्ञस्स कम्मस्स उदण्ण एसण २ गोयमा । नाणावरणिज्ज्ञे कम्मो एसण गोयमा ! नाणावरणिज्ज्ञस्स कम्मस्स जीवेण यद्धस्स जाय पोगलपरिणाम पप्प दसविहे अणुनाये पखहे । दरिस्सणावरणिज्ज्ञस्सण ज्ञते ! कम्मस्स जीवेण यद्धस्स जाय पोगलपरिणाम पप्प कतिविहे अणुनाये पखहे ?

मन्त्राभाति प्राप्तायि नन्नाभाति सन्ध्याप्राप्त्यपि प्रवति प्रानावरणीयस्य कमल उदयेनैव गीतम् । प्रानावरणीयस्य कर्मको बोधन बहुस्य यावत्पुनस्तपरिचामं प्राप्य दशविधोनुभागं प्राप्य । दशमावरणीयस्य नदस्त । कर्मको कीर्तिम यदस्य यावत् परिहरे नवी । बाबावरविज्य कर्म कदम्बं पश्य । ए स्य प्रानावरणीयस्य पश्य हुवे । पाठमा बाबावरविज्य कर्म पश्य । हेभीतम प्रानावरणीयस्य हुवे । गीयमा बाबावरविज्य कर्मस्य कीर्तिम दशदिशे प्रभुभावे प । हेभीतम प्रानावरणीयस्य कीर्तिमे प्रदेम् । कीर्त्याहे कीर्तिमी पुनस्तपरिचामं पामोने दयामदे प्रभुभास कम्प्री । हरिश्वावरविज्यस्य भते कर्मस्य कीर्तिमे दशदिश बाबा योगस्यपरिचामं पश्य वारविज्य प्रभुभावे पं० । दशमावरणीय कर्म कीर्तिमे प्रदेम् । गीयमा हरिश्वावरविज्यस्य

विपत्यमेव दर्शयति मनुष्या सदा इत्यादि । मनोवाग शब्दा आर्गन्तुका वेङ्गुलीकादिकर्षणिनः साग्रे आत्मीया इत्याहुः स्वयमुक्त आत्मीयाशब्दानो वाङ्मनयेनेत्यनेन गृहीतत्वात्, मनोवा रसा इतुरवा प्रपत्य, मनोवा गत्या कर्पूरादिसर्वविभः मनाद्यानं कृपादि स्वयत्स्वलीविवादिना तानि, मनोवाग स्पन्दो ईश्वरस्यादिगताः । मन्वीमुद्रया इति । नमसि मुख यस्यासौ मन मुख कस्य प्राचो मनःसुखिता सुखित मन इत्यर्थः वा वि भुर् यस्यासौ वाङ्मनसः स्वस्य प्राचो वाङ्मनसः प्रह्लादकारिणी वागिति तात्पर्यं, प्राये मुख यस्यासौ वायसुस समुत्तमः वायसुसिता सुतिष्ठ- वाय इत्यर्थः एते वाष्टी पदार्थाः साक्षादेवनीयस्योदयन प्राणिना सुपठिष्ये सत शक्तोद्योपघातवेदनीयस्यानुजात पर साक्षादेवनीयस्योदयमुपदर्शयति-अथैव पुण्यसमित्यादि । यदेवयते पुद्गल खड्गान्मादि यान् वा वेदयते पुद्गल खड्गान्मादि यान् खड्गान्मादीन् यं

श्चुन्नोवे पशुर्त्तं, तज्जहा—मणुन्ता सद्वा मणुन्ता रुवा मणुन्ता रसा मणुन्ता फासा मणोसु
हता वयसुहता कायसुहता अ वेपुह पोगल वा पोगलपरिणाम वा वीससा वा पोगलाण
परिणामं तेसि वा उवण सातावेदिण्ठा कम्म वेदेह एसण गीयमा ! सातावेयणिज्जे कम्मे, एसण गो

[illegible]

खात्वेन परिकृतमिच्छन्नापि आत्यन्त्यादिना दर्शनपरिवृत्युपपाता न पश्यति प्राग् दृश्यापि यथा न पश्यति दृष्टानावरणीयकमदुष्टताना मुद्रया
 त् त्वि वपुना दर्शनावरणीयस्य कमल उदयेन जीव उच्छ्वसदद्याप्यपि याव उच्छ्वसप्रख्यादितदुच्छ्वस्यपि प्रयति ॥ एषुलं गीयमा । दरिसणावरणिज्ज
 कम्मे इत्याधुपसङ्गारवाक्य ॥ सायावेयणिज्जस्सुव अत ! कमस्स इत्यादि ॥ प्रसमूत्रं प्राग्वत् नियमममाह गीतम् । अष्टविधोमुत्तावः प्रप्रप्तः अष्ट

स्तावि न पासइ उच्छ्वन्नदसणीयायि नवड दरिसिगाथरणिज्जस्स कमस्स उटणुण एसण गोयमा ! द
 रिसिणावरणिज्जे कम्मे एसण गोयमा । दरिसिणावरणिज्जस्स कमस्स जीवेण यत्तस्स जाय पोगलपरि
 णाम पप्प नवविहे छुणुजावे पयस्सं । सातावेदणिज्जस्सुण सत्ते ! कमस्स जीत्रेण यत्तस्स जाय पोगल
 परिणाम पप्प कतिविहे छुणुजावे पयस्से गो० । सायावेयणिज्जस्स कमस्स जीवेण यत्तस्स जाय अठविहे

काम तेषां बोदयन ब्रह्म न पश्यति ब्रह्म कामोपि न पश्यति दृश्यापि न पश्यति उच्छ्वसददानी चापि नवति दर्शनावरणीयस्य कमल उदये
 नेय गीतम् । दर्शनावरणीय कर्मे एव गीतम् । दर्शनावरणीयस्य कर्मणो जीवन उदस्य यावत्पुटसपरिणाम प्राप्य नवविधोमुत्ताव प्रप्रप्तः
 सातावेदनीयस्य प्रदत्तः । कमलो जीवेन उदस्य यावत्पुटसपरिणाम प्राप्य अतिविधोमुत्तावः प्रप्रप्तः ? गीतम् । सायावेदनीयस्य कर्मणो जी

च दर्शकोशादि मकर । अष्टदे ते त्रिवे उच्छ्वस्य पुटस उदस्य उदस्य पटसपरिणामने वर्षापचा तिम पुटसपरिणामने तेष्टमे उदयदेष्टोनेन उदये दृष्टवानो वा
 प्या करे पिव नदये उच्छ्वसदयनावरणीयको पुव । दरसणावरणिज्जसु अय्यस्य उदस्य एवम् । दयनावरणीयकमेने उदय एवम् । मायमा र्ससबावर
 मिज्ज अय्य एवम् । हेभीतम् दयनावरणीयम् एवम् । जीयता दरसणावरणिज्जसु अय्यस्य जीवेन उदस्य जाव पयसपरिणाम पप्प अठविहे यवभावे
 र्द । हेभीतम् दयनावरणीय कर्मने जीववाच्याके अतिमो पुटसपरिणाम पामोने नवविहे यवभावे पयसपरिणाम अष्टा । सायावेयणिज्जसु अंते अष्टायकोवेच उ
 दस्य जाव पुम्वदपरिणाम पप्प अठविहे यवभावे र्द । साता वेदनीयकमेने उदयमवम् जीवने बोध्यावच्छाने अतिमो पुटसपरिणाम केतवेनेरे रस पामोने

तिमावाचः ॥ आयुदुःखिणा इति ॥ काये दुःखं यस्यासौ कायदुःखिणा दुःखित काय इत्यर्थः ॥ नवेदश्वत्थादि ॥ य वेदयरो पु
 त्रसं विपश्वत्थादि ॥ पुण्यसेवा इति ॥ यान् वा पुत्रान् यदून् विपश्वत्थादिवादीन् वेदयते य वा वेदयते पुत्रसपरिणाममस्याङ्गारलक्ष्य
 विमस्या वा यं वेदयते पुत्रसपरिणाम मफले भ्रमजिह्वयितं श्रीतोषादिपरिणाम तेन मनसो ऽसमाभानसम्पादनात् असातवेदनीयं कमामुत्रय
 ति असातवेदनीयकर्मफलमसात वेदयत इति प्राचः, एतेन परत उच्य शब्दः सम्प्रति स्मृत इदमपि सति वा उदयति ॥ तेषां वा असातवेद
 नीयकर्मपुत्राणां मुदयनासात वेदयत एवम पोपमे स्माद्यपसङ्गरकात् मोक्षविज्जस्युक्तं प्रत । इत्यादि ॥ प्रससूत्र प्रागवत् निर्वचन पंचविचो
 मुनावः प्रससः तदेव पंचविचत्वं दृष्टयति-सम्यक्त्वेदनीयमित्यादि सम्यक्त्वरूपेण यद्वैद्य तत्सम्यक्त्वरूपनीयम् एवं क्षपपदवपि अर्थार्थी प्राचनीयः,
 प्राचायस्त्वय यद्विद वेद्यमानं प्रसमादिपरिणामं करोति त स्वसम्यक्त्वेदनीयं यत् पुन रवेवादिमुद्दिशेत्तु अस्मिन्म्यात्वयदनीयं निमपरिणामहेतु ।

गोयमा ! मोहनिज्जस्स कमस्स जीवेण धरुस्स जाय पचविहे क्षुण्णनावे पक्षत्ते, तजहा-सम्भत्तवेयणिज्जे
 मिच्छत्तवेयणिज्जे सम्मामिच्छत्तवेयणिज्जे कसायवेयणिज्जे नोकसायवेयणिज्जे ज धेदेइ पीगलेवा पीगल

मोहनीयरप प्रवत्त । कर्मसो जीवेन धरुस्य यावत्कतिविधोभुजावः प्रससः ? नीतम । मोहनीयरप कमसो वदश्य यावत्पञ्चविधोभुजावः प्र
 प्रससाद्या-सम्यक्त्वेदनीय मिध्यात्ववेदनीय सम्यक्त्विध्यात्ववेदनीयं कसायवेदनीया नोकसायवेदनीय यद्वदपत पुद्गल वा पुद्गलाग्वा पुद्गलपरि

इने । मायमा असातवेयविमस्या कश्चिद अतविद पचभाव य । हेमोतम असातावदभो कमसा सातमेदे अतमाय कद्या । मोहविज्जस्युक्तं मते कम
 रस मोदेवं धरुस जाय अरविहे पचुमावे प । माहभीकमेने केमभवन् कावेदाच्या कवे चासिगे वेतसेमेदे अतमाग कद्या । भोयमा माहविमस्या कम
 य मोदेवं धरुस जाय पचविहे पचुमावे यं त । हेमोतम मोहनीकमेने जीवदाप्याने जीवनी पचमेदे अतमागरस कद्या तेकहेदे । सप्यत्तवयविम
 मिच्छत्तवे. सप्यमिच्छत्तव. कसायवे. मोहसादे यं वदेर । सम्यक्त्वेदना मिध्यात्ववेदना सप्यमिध्यात्ववेदना कसायवेदना पचपायवेदना य

वा वदयते पुद्गलपरिवारं देहकालवयोवस्थानुरूपपाशुरपरिवारं ॥ योसुखाद्या पुमन्नाशपरिवारं ॥ विश्वसया वा य पुद्गलाना परिणामकामे ऽ
त्रिबन्धितं स्त्रीषोष्मादिवद्भाप्रतीकाररूप तेन ममसः समापाप्तसम्पदादनात् सातवदनीय कमानुभवति सातवदनीयकमफल सात घेदयते इत्यथः
उक्तः परत उदयः सम्यगिति श्वत उदयमाह तसिवा उदयसात ॥ तर्था वा सातवेदनीयपुद्गलाना मुदयत मनोचक्षुःश्रृङ्गादव्यतिरेकेणापि कदापि रसु
सं वेदयते यथा नैरपिका स्त्रीषोर्बरजन्मादिकामे यस्यैव गोयमा । इत्याद्युपसङ्गरात्प ॥ असायावेपाद्यजस्य जते । इत्यादि ॥ प्रममूय सु
गर्भं निवचन पूर्ववत् तथावाह तद्वत् पुष्पा उत्तर च नवरमित्यादिना पूर्वसूत्रादस्य विज्ञाप मुपदञ्जयति समुपया सद्गुः इत्यादि ॥ यमनापाः
शब्दाः करोद्ग्राह्यादिवचनानि यानन्तुका यमनोष्ठा रसाः स्वास्याप्रतिज्ञासितो दुःखजनका यमनोष्ठा मया गामद्विपादमृतकसेयरादिगत्या यमनो
ष्ठाणि कृपाणि श्वपतळीनतरीनि यमनोष्ठाः स्पष्टाः कक्ष्यादयः ॥ मणोदुष्टया इति ॥ दुर्गसर्तमन इति ॥ यदुष्टया इति ॥ यदुष्टया इति ॥ यदुष्टया इति ॥

यमा । सायवेयणिज्जस्स जाव झ्ठविहे झ्णुत्तावे पम्भे । असायावेयणिज्जस्सण ज्ते । कम्मस्स जीवेण तहेव पुच्छा, उप्पर च नवर झ्मणुत्ता सद्द। जाव वयदुत्ता एसण गोयमा । असातावेदणिज्जस्स जाव झ्ठविहे झ्णुत्तावे । मोहिणिज्जस्सण ज्ते ! कम्मस्स जीवेण वरुस्स जाव कइविहे झ्णुत्तावे पण्हे १

कर्म पश्यते एव गीतम् । सातयेदनीय कर्म यप गीतम् । सातयेदनीयस्य कर्मको यावदसुविधोन्नाय- प्रशस्तम् । असातावदनीयस्य नदस्तम् ।
कर्मको लीङ्गन तमेव पूज्या उत्तर च नवर ममनोभाः साध्या यावद्वाङ् सुधिता एव गीतम् । असातयेदनीयस्य यावदसुविधोन्नाय- प्रशस्तम् ।

नोबलने बड़े बड़े रहने । योबना साबावेबिब्लबने एसप । देभोतस सातावेदनाबसएइने । योबसा सातावेयबिब्लसु जाब सुतविदेपसमावेसप । देभोतस साताबदनीना बबिगी छतेप्रकारे समुभाब बसा । पसायावेयबिब्लएसप भेते बससु ओबेबं तदेय पुष्पा कतरवि भा । पसाताबेटमान देभमवन् बसने बदेवे ओबाने तिसहोब प्रत्र तिसहोब कतर । बबरं पमदुबायरा जाब बहसुसया एसप । एवियेय पमलोप्रमय् बबिगी योबेद ए

प्राग् च त्रिर्बले बलुविषी मुद्रावः प्रसङ्गः तदेव बलुविषयः दक्षिणपक्षः सुगन्धः ॥ अर्धेऽयं पुगलं वा इत्यादि ॥ यं वेदयते पुद्रुत्तं गतादिभिरागु रथर्त्तमसमर्थं यद्रूपं पुद्रुगलान् शृङ्गारिणाम् यान् वदयते य वा पुद्रुगलपरिणाम विषयस्य वा य पुद्रुगलपरिणाम स्त्रीतादिभिरागु रथर्त्तमसमर्थं तेनोपयुज्यमाननपुषोपवसना कारकाद्यान् वान् वेदयते एतावता परत उदयोद्भिष्टः स्वत उदयस्य वृद्धिर्द-तेर्विना उदयपंति ० तपो वा नारकायः पुद्रुगलाना मुदयेन नारकाद्यान् वेदयत' एतन्मन्यापुपसंसारवाक्यं मामकमे द्विषा

जीवेण तदेव पुच्छा, गोयमा ! श्याउयस्सुण कम्मस्स जीवेण थप्पस्स जाय चउत्तिहे श्युणुत्ताथे पणत्ते , तज्झा-नेरइयाउए तिरियाउए मणयाउए वेवाउए ज वेदेइ पांगल वा पोंगलपरिणाम वा यीससा वा पोंगलाण परिणाम वा तेसि वा उदएण श्याउय कम्म वेदेइ एसण गोयमा ! श्याउयस्स कम्मस्स जाय चउत्तिहे श्युणुत्ताथे पणत्ते । सुत्तणामस्सुण जंत । कम्मस्स जीवेण पुच्छा, गोयमा ! सुत्तणामस्सुण

एया-नेरपिबापुत्तिर्यंगपुमंनुप्याण्देवायुपेइयते पुद्गल वा पुद्गलाग्वा पुद्गलपरिणामं वा विषयस्य वा पुद्गलानां परिणाम वा तेषां बोधय पेमायुः कस वेदयते एय गीतम । आयुप कर्मवपुत्तिर्यंगोमुनावः प्रसङ्गः । सुवस्य वदन्त । कसो जीवेन पुच्छा गीतम । सुत्तमायुः कस

म प्रत । बोधमा पावस्य कम्मस्य जीवेन वदस्य जाय पठन्ति च पुमावे प त । देधीतम पायुबम जीवम वधिं जीवने ४ भेदे पुद्गलाग कक्षा ते वधे च-वररवाचय तिरियाउए मणवाउए एवाउए वेदे । नारकानो आयु तिरियाउ मणवाउ एवायु ४ वेदे । पुगलं वा पांगलं वा पांगलपरिणामं वा बोधयाना परमसपरिणामं तमि उदएणं पावस्य वेदे एव च । पुद्गलस एववसुपायो मणवाउवायो भयावाइलनो पर पुद्गलसपरिणाम तेइम उदय पावसा वदे । बोधमा पावस्य एव च । देधीतम एवने पायुबम । गायमा पावस्यस्य जाय पठन्ति च पुमावे प । देधीतम पायुबम नो पावसे ४ भेदे पुद्गलाग कक्षा । मुद्रागमस्य मने कम्मस्य जीवेन पुच्छा । मुद्रागम कम्मने जीवमा प्रश्न । गोयमा सुद्रागमस्य कम्मस्य नो

सम्यग्भिष्यात्त्वैदानीयं कोषादिपरिणामकारकं कर्मापवर्धनीयं । इत्थस्यादिपरिणामकारकं भोक्तृपापवर्धनीयं ॥ त्रं वेदेऽ पुनर्गलमित्यादि ॥ यं वेदय
 ते पुद्गल विषयप्रतिमादिर्बं पुद्गलान् वा यावत् वेदयतं यद्वन् प्रतिमादीन् य पुद्गलपरिणाम देशाद्यनुपाहारपरिणामं कर्मपुद्गलविज्ञापोषादा ,
 ननुमर्धं प्रवर्तति आहारपरिणामविज्ञायादपि कदाचि र्बन्धमपुद्गलविज्ञेयो यथा प्राप्स्योयचाद्याहारपरिणामात् कामादरकोयकमपुद्गलज्ञाना प्रति
 विविष्टं हयोपपन्नः उक्तं-उदयकपसठेयसमी वसमाविषयबन्धमयीज्ञाविद्या । दस्युसेतकात् प्रवर्धजावचसपप्य ॥ १ ॥ विप्रसवा या य पुद्गल
 क्षानां परिणाम अथविचारार्थक यद्वापना देवाविवेक उपजायते चायुःशरत्तमशरप्रतिवर्तनरावां सपत्तयकुसुमितद्रुमसारतुल्याः । स्वप्नोपभोगसदृ
 ष्याविषयोपज्ञोपा र्थक्यपमाहरमयीमिदं हि सर्वमित्यादि ॥ अथवा प्रथमादिः परिणाममियंघनं यं वदयते तद्वसामप्यो मोक्षनीय सम्यग्ज्ञावद
 नीयादिर्बं वेदयते सम्यग्ज्ञावदनीयादिबन्धनंफल प्रथमादि वदयते इति भावः यथावता परत उदय उक्तः सम्प्रति स्वत स्वमाह-तेहिं वा उदय
 ति ॥ तप्य च सम्यग्ज्ञावेदनीयादिबन्धमेपुद्गलज्ञाना मुदयेन प्रथमादि येदयत , एवमितिपुद्गलपुर्वाहारवाक्यं । आठरस यं मते । इत्यादि ॥ प्रसमूत्र

परिणाम वा वीससा वा पोगलपरिणाम तेसि वा उदएण मोहणिज्जा कम्म वेदेइ एसण गोयमा । मो
 हणिज्जाकम्मे एसण गोयमा । मोहणिज्जास्स जाव पचविहे झुण्णावे पयात्ते । झ्याउयत्स ण भत्ते । कम्मरस

ज्ञानं वा दित्तसयत्ता पुद्गलपरिणामं तप्यं वेदयन् मोक्षनीयं कर्म वेदयते यप गीतम् । मोक्षनीय कर्म एप गीतम् । मोक्षनीयस्य यावत्पण्य
 विषयोपजायः प्रथमः । चायुषो प्रवक्त । कर्मको कोविन् तथैव पुण्या , गीतम् । चायुषः कर्मको कोविन् यदस्य यावत्तुविषयानुभाव प्रसप्तसप्त
 रे पुण्यबन्ध पागयवेना पागयसपरिणामीना बोसयाथा पुनश्चपरिणामं तेहि उदएण मोहविष्य कर्म वेदेइ पसत्तं । पुद्गलने पञ्चदश एवमसु पुद्गलज्ञातो
 बहुपचमावो पुद्गलपरिणाम भरगाकादज्ञानोपरे पुद्गलपरिणाम तेहने उदव मोहनीकमनेवेदे । गाकमा मोहविष्यस्य अगप्य ज्ञान पचविहे कमुम
 ने यं १० । वेनोवम यावन्मोक्षमने जावती १ मिदे थमभाब कथा । पावयसत्तं मते अथवा कोविन् तथैव पुण्या । पादुने देममपन् कर्मने जीवनीया ति

इत्येषा, कालः स्वरो यस्य स तथा सद्भावः प्रियः स्वरो यस्य स तथा सद्भावः । प्रियस्वर
ता ० मधुस्वरया इति ० उपरतन्त्रायापि स्वात्मन्त्रातीतिवत्तया मनोः स स्वरा यस्य स मनास्वरता ० ज्वेयइत्यादि ० यं वेदयते पुद्गल
वोयावचक्यताम्यूलपहुतिविकासिहावनकुमुदराभराजवीगुणकादिसल्लस तथा य बीषादिसम्यत्यात् तयतीष्टाः शब्दादय इति परित्यावबी
यमतत् सूक्ष्मपिया मागानुसारिण्या ० पुद्गलता इति ० यती यद्भूत् पुद्गलान् वेद्युगीबादयाम् वेदयतो यं पुद्गलपरिणाम द्याग्ध्याद्याहारपरिणाम
विषयया वा य पुद्गलसामो वारयान् अनुजलदादिक तथाचोक्तान् कण्ठसममन्ना स्नेयानवलोक्य प्रहयमनसो गायाति मत्तयुक्तयोरेमुकानिष्ट
स्वरानित्यादि तत्प्रमायात् सुवनामकम् वदयते शुभनामकमप्यसमिष्टस्वरतादिवमगुणवतीतिज्ञावः, यथावता परत एव इदानीं स्वरत ज्ञामाह
तेति वा उदयवर्ति ० तेषा या सुवनां कर्मपुद्गलानाममुदयन प्रसङ्गादिवत् वदयत एवम् गोयमा । इत्याद्युपसहारवाक्यं ० दुद्धानामस्त्वन् मते

उपरिणाम वा बीससा वा पोग्गलाण परिणाम तेसि वा उदण सुन्ननाम कम्म येदेइ एसण गोयमा ! सुन्ननामकम्मे एसण गोयमा ! सुन्ननामस्स कम्मस्स जाय चउव्वसविहे ष्णुन्नावे पणत्ते ! दुहनामस्सण

[illegible]

पुनर्नामकर्मोप तत्र पुनर्नामकर्मोपिहित्य सूत्रम् । इत्यादि ॥ प्रश्नसूत्र प्रागुक्तं , निर्बपनं चतुर्दशविधो पुनर्नामः सर्वेय च
मुद्राविधौ दध्यति इहा सहा इत्यादि ॥ एते यथादय कात्मीया यव परियन्ते नामकमविपाकस्य चित्त्यमानत्यात् , तत्र चादिथापुत्यादि
ता इत्येके तदपुत्र तपामम्यकर्मोदयमिप्याद्यात्वात् इहा नति मतधारकापुत्राविही शिपिकापारोदयत यत्पेके , इहा स्थितिः सपञ्चा सिद्धास
मादौ चात्वे इष्ट सावस्य द्याविधौपतकृत् । कुङ्कुमापुत्रमुलेपमनामत्यपर इहा यत्र कीर्तिं यशसा पुष्ठा कीर्तिः यश्च कोत्याद्याय विशेषः दा
मपुत्र्यकृता कीर्तिः पराकर्ममर्त यद्वा ॥ इष्टे कृताकर्ममवसवीर्यपुरिषकारपरिक्रमे इति ॥ कृत्यान् दृष्टचेष्टाविधौप कर्मारेचनप्रमणादि यत्
क्षारीरुसामर्थ्योद्दिष्टेय भीये बीनप्रपन्नः सयव पुत्रयाकारो निमामविधौपः सयव निप्यावितस्त्रविपयः पराक्रमः इष्टस्वरता वक्ष्यप्रसरता सप्र
इष्टाः द्यष्टा इति सामान्योक्तावियं विधौपोष्ठ स्तदभ्यवपुमतत्वापेक्षः धगज्ज्वा कालस्थरतः स्वरतेति कालः कमनीयः सामान्यतोऽप्रिनापणीय

कम्मस्स जीयेण यद्दस्स जाव षज्झुसविहे अणुनावे पणत्ते , तजहा-इठा सद्दा इठा रुवा इठा गधा इठा रसा इठा फासा इठा गई इठा ठिइ इठा छायन्त इठा जसो कित्ती इठे उठाणकम्मयलवीरियपु रिक्खारपरक्कमे इठस्सरता कतस्सरता पियस्सरता मणुन्तस्सरता ज येदेइ पोग्गल वा पोग्गले वा पुग्ग

यो धीवान् यद्वस्य यावद्भुतुश्चात्रिय मघसस्तथापि-इष्टः। यज्ज्वा इष्टानि कृवाणि इष्टा गम्या इष्टा गतिः इष्टा
त्वितिः इष्टं तावत्परिमिता यश्च-धीतिः इष्टं उत्पानकमयज्ञवीर्ययुक्त्वा इष्टा रता मियस्य रता मानस्य रता मनोप्रस्य रता यष्टेद

वेचें वडळ जाव चवबिडे पळुमोचें पं त । देभोतस गुमनामकमल कदव वांखासका ७ भडे पळुमाम कणा तें कडेले—इशासदा इशकना इशामेया
 इशारवा इशेनतो इशठितो इशकारणे इशेजगभितो इशकुवाचमसावहारिवपुरिमकारपरकमे । इशमथ्य पोते वाभसे इशकप पाते इशकथ्य पाते इश
 इश रस पाते इशकत्यादि इशधितो पाकयो इशकावळ्यावादिचपच इश वयकोति इशदद पेडा काल यव गरोरतो एसबाई पोताना मोपाया परा

ब्रह्मादिविच्छिष्टपुरुषसम्पारिणता हा नीवघातिशुभोत्पत्तीवि जात्यादिसम्पत्त एव ज्ञानस्य मास्य उपजायते, यत्तद्विच्छिष्टतायि मत्प्राप्त्यामिव लुप्तोऽ
 त्मस्यवशाद्गुणविच्छिष्टता प्रतिविच्छिष्टवत्तासुखरसध्वन्यात् तथोविच्छिष्टता निरिच्छताद्यारोहणमातापनो भुव्यंता, शुभविच्छिष्टता मनोऽनन्देच्छावर्ध
 पात् स्थाप्यार्थं भुव्यंता, सामयिच्छिष्टता प्रतिविच्छिष्टतायि सत्त्विकाविसम्बन्धादिति ॥ पुरुषसेवा इति ॥ यान् यद्वन्
 पुरुषसत्त्वं पश्यते पुरुषसत्परिणामं दिव्यजलाद्याहारपरिणामरूपं विच्छेदया वा य पुरुषसत्तामां परिणाम प्रकृत्सावर्जितवित्तजसदायमसवादादित
 लो तदप्रज्ञावाद्गुणैर्वि पश्यते तथैवैषं ज्ञानफलं जातिविच्छिष्टत्वादिकं वेदयते, एतन्न परत उदय उज्ज्वलः सम्राट् सततमाय तच्छिवा उदययति ॥
 तर्वा वा तथैवैषं पश्यतामा मुदयेत जातिविच्छिष्टत्वादिकं ज्ञयति, एवञ्च नोपमा । इत्याद्युपसहारवाक्यं ॥ नीयानोयसश्च जते । इत्यादि ॥ प्र
 मन्त्रं प्राणं निर्वचनमष्टविधो नृनाम सप्तपाटोविषममुजायं यच्छंति आइविहीकयाइत्यादि ॥ सुमतीत ॥ जं बदेइ पुण्यसमिति ॥ यं वदयते

રિયત્રિચિસ્થિયા જ વેદેદ્ધ પોગ્ગલુ વા પોગ્ગલે વા પોગ્ગલપરિણામ ધા ઘીસસા વા પોગ્ગલાણ પરિણામ તેસિ
યા ઉદણ જાય સ્થઠિયિહે સ્થુજ્ઞાધિ પચ્છે । નીયાગોયસ્સણ ન્તે ! પુચ્છા, ગોયમા । ઇયન્નથ નયર
જાતિવિહીનતા જાય હસ્સરિયધિહીનતા જ વેદેદ્ધ પોગ્ગલ વા પોગ્ગલે વા પોગ્ગલપરિણામ ધા ઘીસસા

पुद्गलात्परिणाम तेषां बोद्धयेन यावददविधीनुप्रायः प्रसप्त । गीर्षैर्गोत्रस्य व्रदन् । पुष्पा गीतम । एव चैव मवरं चातिथिप्रीमता याव
धीरत्वाविधीमता यदेवयते पुद्गलं वा पुद्गला स्या पुद्गलपरिणाम वा विप्रसया वा पुद्गलात्ता परिणाम तेषां बोद्धयेन यावददविधेनुप्रायः

ना सदस्य जाय यद्विदे यजुभावे प० । पुद्गलनैवियै पुद्गलपरिचामं विस्त्रसापुद्गस पुद्गसपरिचामी करोने तेइने जइव जांसी ८ विधै रसकथा ।
 दोहाबोसखन भंते पुण्या । द्विदे नोचवीजनी मय । आयभाएकवच जवरं छातिविहीयया ज मेदेह । जेभौतम हमभोज निये कडिबा परे ए विमोप
 जातिहीन जावण जोग ठकुराई मेदे । पुगवसंन पागल्लेबा पागसपरिचामं मोससावा पुगसपरिचाम तेसिबा सदएष जाव भट्टविधे सजभाष

द्राक्षादिबिबिधपुष्पसम्परिपक्वा ह्य मीषजातिकुलोत्पन्नोऽपि आत्मादिसम्पन्न एव जनस्य मान्य उपखायते, यस्माद्विशिष्टशरीरं मङ्गलानामिव लक्षुटि
 नमस्तदवस्थापुर्वविशिष्टता प्रतिविशिष्टवृत्तालङ्कारसम्बन्धात् तपोविशिष्टता निरिच्छाशारीरबोधातापनां कुर्यतः शुभविचिष्टता भोजनप्रदेशस्यैव
 ज्ञात् स्थाप्यायं कुर्यतः, साधनविशिष्टता प्रतिबिबिधपुष्पादिभिर्योगात् एवमविशिष्टता चमकमकादिसम्बन्धादिति ॥ पुत्रपुत्रसेवा इति ॥ यान् यज्ञन्
 पुत्रगन्तान् यदप्यत पुत्रगन्तपरिणामं दिव्यज्जलाद्याहारपारवणमसूयं विरुजयता वा यं पुत्रगन्तानां परिणामं अकस्मादपिनाङ्गजलदागमसर्ववादाविल
 सन्न तत्प्रज्ञायादुपैर्गोत्रं यदप्यते सर्वैर्गोत्रं अमजस्य जातिविशिष्टत्वादिकं वेदयते एतन्न परत उदय उक्त्य सम्प्रति स्वतस्तमाह तद्विवा उदययति ॥
 तथा वा सर्वैर्गोत्रजन्मपुत्रसामा मुदयन जातिविशिष्टत्वादिकं जयति एवञ्च गोपमा । इत्याद्युपसर्गहारवाक्यं ॥ मीयागोपस्सव जते । इत्यादि ॥ म
 समूह प्राग्बत् निवचनमप्यविषो मुन्नाव स्वमयाष्टविधमनुनाय दर्शयति आहविहीनया इत्यादि ॥ सुप्रतीतं ॥ अं यदेव पुत्रगन्तमिति ॥ यं यदप्यते

रिययिचिष्ठया ज येदेइ पोगगल वा पोगगले वा पोगगलपरिणाम या वीससा या पोगगलपरिणाम तेसि
 वा उदण्ण जाव स्युठयिहे स्युण्णवे पयस्ये । नीयागोयस्सुण जते ! पुच्छा, गोयमा ! एयचय नयर
 जातिविहीनता जाव इस्सरिययिहीनता ज येदेइ पोगगल वा पोगगले वा पोगगलपरिणाम या वीससा

पुत्रसामां परियामं तर्पा वोदयेन यावदष्टविधीनुज्जावः प्रसक्तः । गोत्रैर्गोत्रस्य प्रवृत्तः । पुच्छा गोतम । एव चेव मवरं जातिविहीनता याय
 दीयखाविहीनता यदेवयते पुत्रसं वा पुत्रता न्वा पुत्रसपरिणाम वा विषयया वा पुत्रसामा परिणाम सेपा योदयत यावदष्टविधोमुन्नायः

वा उदयव जाव यद्विधे यमुभावे य । पुत्रवसनेविधे पुत्रवपरिणाम विस्मयापुनस्त पुत्रवपरिणामि करोते तेजने उदय जातिगि द विव रसकज्ञा ।
 बोधाभोवस्य भन्ते पुच्छा । विदे गोत्रगोत्रनो मय । गायमादयवव यवरं जातिविहीनता स वेदेर । जेभीतम इमभीय नित्ये कडिवा परे य विजोप
 जातिगोत्र वागत गोत्र ठकुटादि वेदे । पुत्रगस्य मागमकिता पागमसपरिणामनं वोससावा पागमसपरिणाम तेसिवा उदय जाव यद्विधे यमुभावे

भारायस्य समस्तं फलं । साक्षात्कारायो साक्षात्कारायो दिक्कर्मणांमिति ॥ अं वेदेऽ पुनर्गत् वा इत्यादि ॥ ये येदयते पुद्गल विविधविशिष्टासुरकारादिसन्त्य
न्या दूदयत तद्विषये एव दानाभ्यारायोदयः संविच्छेदनाद्युपकरबन्धनं द्याघातरायकर्मोदयः प्रतिविच्छिष्टादिरस्यथादमर्थायसंबंधाद्वा लोभतो
भोगाभारायोदयः एवमुपजनाभारायकर्मोदयोपि सावकीयः तथा लघुत्वाद्यभिप्राया द्वीयोरभारायकर्मोदय इति ॥ पुद्गलान् वा यद्वन् तथापि य
न् यान् पुद्गलान् येदयत य वा पुद्गलपरिवारम तथाविधाद्वारीय्यादिपारखामरूपे तथाहि दूदयते तथापि घातारोपपपरिहामा प्रायोभाराभ्य
मोदयः मन्वायान्तवात्तादिगणपुत्रलपरिहामात् भोगाभारायोदयो यथा सुयंपुसुविषय विवसया वा पुद्गलाना परिहाम विप्र शीतादिसत्त्व
तथाहि दूदयभे-दव्यादिक दातव्यामा अपि क्षीनादिभिर्नतमाशोक्या दानाभारायोदयात् तस्या यावार इति , तदप्रजावात् य परत उदय उ
क्त स्रतस्तमाप-तसि हायइति ॥ तेषां वा अन्तरायकमपुद्गलानां मुदयेन अन्तरायकमफल दानाभारायादिष्वं येदयत ॥ एतस्मिन्त्याद्युपसङ्गार
वाक्यं ॥ इति श्री महर्षयगिरिवरवितापा प्रज्ञापनाष्टोकाया त्रयोपिञ्जितमस्य कर्मप्रकाशपटस्य प्रथमा देव्यः समाप्तः ॥ १

राए धोरियतराए ज येदेति पोगल या जाव वीससा वा तेलिं वा उवण्णं अंतराडय कम्म वेदेइ एसण गायमा ! अंतराडए कम्मो एसण गायमा । जाय पचविहे अणुजाये पसुत्ते ॥ कम्मपयणीपदे पढमो उहेसो

मोदयेताभरायं कम येदयत एय नीतम । अलराय कर्मय गौतम । पावत्यचावधोनुज्जाठः प्रस्रसः ॥ इति श्री भगुपाध्याय रामचन्द्रगणि शि
 यमानकचन्द्ररचिते मन्त्रापनानुवाद कामप्रकृतिपठे प्रथमोदयः समाप्तः ॥ १ ॥ अति प्रवेस । काम प्रकृतयः प्रथ

य भाषाभराय लपभोनाभराय भोर्गानाराय ५ ल भेदे । पुरमलवा लाप भाषसावा तेसिवा क्वपय भेतारादयं लप्य भवेत् । पट्टमसुन लीलाग विज्ञसा
माय तज्ज लहय सत्तारायलम वदे । वखल मोयमा अतरादय लप्य । एदग ह्मेतम नुत्तारायलमना । एसय गोयमा लाव पयविदे पलभाय प । प
दम ल्मेतम आधमे ५ पलार ननुभायएस लप्पे । लप्यपवदोपय पठमोदराय लप्यपा । लमंप्रकृतिपदभो मयसो लदमो लमाप ॥ २३ ॥ १

पुद्गल नीचजमीसेवनरूपं नीचपुद्गलसम्यक्त्वस्य वा तत्पाहि-उत्तमप्राप्तिरसम्यकोपि यदि नीचिः कर्मवशात् यथाश्रीविकाररूपमा
 सेवते चांहासी वागच्छति तदा ज्ञयति चांहासादिरिव कस्य निद्राः यस्येति वा दितुमश्या, सुपरीविहीनता या एव स्वादिसुसर्गात्
 मृदुविहीनता विकृतापरसाध्यासादिदृष्ट्यावृ, साधनविहीनता दग्धासाधनमुचितपुद्गलमात्रमप्यनतः यथैवेति होनता कुपयकुलसर्गादिसम्यक्त्व नति
 ॥ पुगले वा इति ॥ याम् पुद्गलं पुद्गलान् वदयते यथा पुद्गलपरिणाम वन्तावीकृतं इत्यवदुतकइत्युत्पादनेन रूपविहीनता मायादयतीत्यादि,
 विरुद्धसाधना पुद्गलानां परिणामं परिणामं अभिहितवत्तदागमवैयर्थ्यादलक्ष्यं वेदयतो तदप्राप्तात् भाषि कस्य यदयते नीच कस्य तत् ज्ञात्यादिपिधीनताक
 र्त्तं वेदयते इत्यर्थः, एतावता परत उच्यते, सम्प्रति स्वन उच्यमान-तयिं वा उच्यते ॥ तेन वा नीचैर्गोचर्यं पुद्गलानामुदयन पात्या
 दिविहीनता मनुजवति । एतत् नीचमा इत्याद्युपसहारवाक्ये ॥ अतारावसरं मंत । इत्यादि ॥ प्रसस्युं प्राणवन् नियमं पञ्चविधो मुद्रावः
 प्रसप्त लक्ष्म पञ्चविधत्वं दर्शयति-वाक्यतराय इत्यादि ॥ दानस्यान्तराय विद्मः दानाभ्याराय, एय सर्वत्र ज्ञायनीय तत्र दानाभ्यारायो दाना

वा पोभाडाप्य परिणाम तेसिं वा उदपूण जाव अथविहे अणुजावे पणत्ते । अताराइयस्सण ज्ञते । कम्म
 स्स जीवेण यरुस्स जाव पचविहे अणुजावे पणत्ते, तजहा-दानतराए ज्ञाततराए उवजीगत

प्रसप्तः । अन्तरायस्य कर्मणो प्रवक्त । जीवेन एवमा गीतम् । अन्तरायस्य कर्मणो जीवस्य यदस्य यावरपचविधोदनावः प्रसप्त एव
 यथा दानाभ्यारायो साध्याभ्याराय उपजीगाभ्यारायो वीर्याभ्यारायो यद्वैयते पुद्गलं वा पुद्गलान्वा पुद्गलपरिणामं वा यावद्विप्रसया वा तेषा

र्त्तं । पुद्गलस्य वस्तुप्राप्तिं प्रवक्ता वचो वस्तुप्राप्तौ विद्यसापरिचितभो परे पुद्गलमे उदय ज्ञातौ न प्रकाशे रसकथा । यताराइयस्य भजे कम्मणु जीवेन
 पण्णा । दिवे अन्तराह्नकजनी जेमनवन् प्रत्य । भोयमा यताराइयस्य अन्तराह्नकजीवेन वदन्त जाव पचविहे पचुमावे वं त । विगीतम पन्तरायस्य अन्तर
 वापिपचवी जीवमे तेइना इ भद पन्तुमागरव ज्ञमा तेववत्ते-दानतराए कामत मोर्धद० उपमोर्धत भोर्धित ज येदे । दानाभ्याराव ज्ञाभ्यारा

लरायस्य कर्मणः कर्त्तुं । साक्षात्तराथो साक्षात्तरायादिकर्मैकानिति ॥ अथेदेह पुनर्गर्भं वा इत्यादि ॥ ये यदेवते पुद्गल विविधविशिष्टरज्ज्गविसन्त्य
 स्याद्ब्रूयते तद्विषये यद् दानात्तरापीदयः संघट्टन्वनाद्युपकरवत्त्वया साक्षात्तरायकर्मोदयः प्रतियोगिप्रहाहारस्ययादनयोपसंयचाद्वा सोमप्रतो
 प्रोगात्तरापीदयः एवमुपपन्नामात्तरायकर्मोदयोपि प्राचक्षीतः । तथा एतद्व्याख्येयाता द्वीपान्तरायकर्मोदय इति ॥ पुद्गलात् वा यद्ब्रून् तथोपविषा
 न् यान् पुद्गलात् यदपत य वा पुद्गलपरिकाम तथोपविषाद्दारीपण्यादिपरिक्लान्तरूपं तथाह ब्रूयते तथाविधादारीपपपरिक्लान्ता द्वायोन्तरायय
 मोदयः मन्नायान्छवाद्यादिगणपुन्रलपरिक्लान्तात् प्रोगात्तरायोदयो यथा सूर्यपुसचिवस्य विग्रहया वा पुद्गलात्वा परिक्लान्ता विव्र श्रीतादिसत्तकं
 तथाहि दृश्यवशे-वज्रादिक दाहकानां अपि शीतार्दिविधंततमासीत्स्या दामात्तरायोदयात् तस्या यातार इति । तदप्रमाणात् स्य परत उदय उ
 त् स्वतस्तमाप-तेपि दाहकानि ॥ तेपि वा ज्जलरायकमपुद्गलात् मुदयेन ज्जलरायकमैकल दानात्तरायादिकं वेदयत ॥ एतद्विमित्वाद्युपसकार
 नाय ॥ इति श्री महत्त्वगिरिविरचितार्ण्य प्रज्ञापनाटीकाया ज्योतिर्विज्ञानस्य समप्रकाशपटस्य प्रथमा देशिका समाप्तः ॥ १

राए धोरियतराए ज वेदेति पोगल वा जाव बीससा वा तेति वा उक्एण अतराडय कम्म वेदेइ एसण गोयमा । अतराडए कम्मे एसण गोयमा । जाव पचयिहे अणुजाये पयसे ॥ कम्मपयणीपदे पठमो उहे सो

बोद्धयेमान्तराय कम वेदयत एव गीतम् । अन्तराय कर्मैव गीतम् । यावत्पथविधोमुन्नाहः प्रपन्नः ॥ इति श्री मधुपाप्याय रामचन्द्रगीते शि
 यमानचन्द्ररचिते मन्त्रापमानुवाद कमप्रकृतिषे प्रथमाध्यायः समाप्तः ॥ ० कांत प्रवृत्त । कम प्रकृतयः प्रप

य मा भान्तराय वपनी भान्तराय श्रीरामाय ५ अ बदे । पुरनखः आन बाससावा तेचि ना इएए अतराएवं अस्म बदे । पदुअन अस्म गिअसा
 माय तेअन अठय अन्तरायअम बदे । एअव मोसमा अतराए अण । एअन जेभोतन अन्तरावअसा । एअव गोयमा आन पवविअे पअभाय प । प
 एअन जेभोतम जोअगे ५ प्रकार यमुमापरस कट्टो । अन्तरावडोए पठमोरणा अस्मत्ता । अमप्रकृतिपदमो प्रथमो अरयो समास ॥ २३ ॥ २

पुत्रं नीचकर्मावेवमरूपं नीचपुत्रदशम्यसत्त्वं वा तयाहि-उत्तमगालिसम्यक्योपि यदि नीचोत्तमं ब्रह्मात् पयात्रीयिकासुपमा
 सेवते चांभाली यागच्छति तदा भगति चांभालीदिरिव जगस्य निद्राः वसन्तीनता सुशयनीवादिउन्मग्या तपोविहीनता पायस्याविसृजगत्
 यत्तपिहीनता विजयापरसाध्यासादिसर्गात् साजविहीनता दशाक्षासन्निभपुत्रपावसम्पत्तः, एष्येयिहीनता सुपदुर्बलतयादिसम्पत्तः इति
 ॥ पुगले वा इति ॥ यान् यदून् पुद्रुलान् वदयते यया पुद्रुलपरिणाम धृतालोभतं क्षम्यवृत्तकहृत्यत्पादयेन रूपविहीनता मायादयतीत्यादि
 विस्त्रयवाया पुद्रुलानां परिणामं अजिह्वतबलद-पमविसंवादसकृत् वेदयते तदप्रमाणात् नीचैकम यदयते नीचैकमफल आत्मादिविहीनता
 ये वेदयते इत्यर्थः यथावता परत वदय वत्ताः, सम्प्रति स्थान वदयमाह-तपिं वा उदयवति ॥ तेवा या नीचैर्नोत्रकर्म पुद्रुलानामुदयन आत्मा
 दिविहीनता मनुजवति । एषं गोयमा इत्याद्युपसङ्कारवाक्ये ॥ अन्तरायवसुर्धं मंत । इत्यादि ॥ मन्त्रसूत्रं प्राग्भूत् नियमनं पञ्चयिषो मुजाव;
 मन्त्रस्य अद्वय पञ्चविधत्वं दर्शयति-वाचं वराय इत्यादि ॥ दामस्यान्तरायो विद्मः दानाभराय एय सर्वं न प्राग्भूय तत्र दामाभरायो दाना

वा योगलाण परिणाम तेषिं वा उदण जाय स्थून्नाविहे स्थून्नाविहे पण्यते । अन्तराह्यस्सृण जते । कम
 स्स जीव्रेण बधस्स जाय पचविहे स्थून्नाविहे पण्यते, तंजहा-दानतराए लानतराए जोगतराए उवजोगत

मन्त्रः । अन्तरायस्य कर्मणो प्रवक्तु । बोधेन पृच्छा, नीतम । अन्तरायस्य कमणो लीयम यदस्य यावदपविषोनुनाय- मन्त्रस एत
 दया दानाभरावो साक्षान्तराय उपजीगान्तरायो वीर्यान्तरायो यदेदयते पुद्रुलं वा पुद्रुलान्वा पुद्रुलपरिणामं वा यावद्विप्रसया वा तेषा

य । पुद्रुलस्य वस्तुधात्री ययवा वचो वस्तुधात्री विप्रसापरिणतमो परे पुद्रुलकने वदय आबते न मन्त्रादे रयब्रह्मा । अंतराह्यस्य भते कल्पस्य बोधेन
 मन्त्रा । दिवे अन्तराह्यकर्मणो वेदययन् मन्त्र । नीतमा अंतरायस्य अन्तरायो बोधेन वदय आद पचविहे पण्यते पं ॥ ३ ॥ विहीनम पल्लरायकम जोष
 वाचापवो जोडगे ठेङ्गा ॥ भेद धनुमावरस कम्पा तेववने-दाभतराए साभत मोयेंत उपभोयेंत योरियत ज केदे । दानाभराय काभराय

यत्रैद्य कमप्रकृतिरपि कारणे कार्योपचारात् ॥ निद्वान्निहसि ॥ निद्रातोतिशायिनी निद्रा निद्रानिद्रा^३क्षाकपाच्यवादिदुर्जनात् मणूरव्यसकाद
य इति मध्यपदलोपी समास २ तस्या हि चेतन्यस्यात्यन्तरूढीनतत्वात् यदुन्न घौटनाप्रकारे प्रबायो भवति तथा सुखमबोधयेत्तुनिद्रातोत्या
अतिशयाविनीत्यं तद्दिपाब्जेद्या कमप्रकृतितरपि निद्रा २ उपचारात् तथा उपविष्ट ऊद्ध स्थितो वा प्रपसति यूक्षयति यस्या स्वाभावस्थाय्या सा
प्रपसा तद्दिपाब्जेद्या कमप्रकृतितरपि प्रपसा ॥ पयसा ५ इति ॥ प्रपसातोतिशायिनी प्रपसा २ पूर्ववन्मध्यपदलोपी समासः २ आशि चक्रमखा
दिह सति कुञ्ठः श्रुदय मचिगच्छति तत स्वामित्यतस्तप्तप्रजनवचसमेधया अस्या शान्तिशायिनीत्य ॥ श्रीकृष्णीइति ॥ स्त्याप्ता पिबहीजूता ज्वहि
राभल्लान्तिरूपा यस्या स्वाभावस्थायां सा स्यामादि लाङ्गाये हि मध्यमसहभमस्य खेद्यावादुक्तसदृशी छान्तिरूपा जायते, तथाच म्रुपत प्रवचने
कुविरप्रदेवी कोपि प्राप्तं शुभम् इत्यामाहुनिद्रासुचितो हिरदेन विवाउलाकृतः तव कालिन् हिरदे बद्धाग्निभिषडो रजस्यां इत्यामसुक्षये वतभा

थिहे पसुत्ते ? गोयमा । दुविहे पसुत्ते, तजहा--निहापचए य दसणचउक्कए य । निहापचएण जते !
कडाविहे पन्नहे ? गोयमा ! पचविहे पसुत्ते, तजहा--निहा जाय थीण्ठी । दसणचउक्कएण पुक्कहा,
गोयमा । चउविहे पसुत्ते, तजहा--चक्कुदसणावरणिज्जे जाय केथलदसणावरणिज्जे । वेयणिज्जेण जते !

[illegible]

टायमेद कथा त कहेने—बिहा पंवरव दुसवणछेह । निद्रा पवक दुगन पपुष्क । बिहा पवहवं भंते कइविहे प० । निद्रा पंवरवना हेमसपन् खेतखा
 भेद कथा । भावसा पंवरविहे प त । हेमोतम पपिमेहे कथा ते कहेने—बिहा जाक मोचही दुसवणछेह पच्छा । निद्रा यावत् सोनहो दुगन प
 तुच्छना प्रष्ट । भोयसा कइरि ताकइह । हेमोतम ष मेद ते कइने—बम्भदं यथापरिच्छे-छाप फेअइसुषापरिच्छे । पसुदुगनावरभो यावत् खेवस

[illegible]

दशनावरणीयं, इह निद्रापण्डक प्रासाया दशमसम्ये कपपातकृशनावरणतुष्टयं तु मूलत एव दशमसम्येमुपपत्तिः । आह्वय गपपत्तोनिमुद्रोद
 यमुनपिगवाया दशमसम्ये कपपात कतते दर्शनावरणतुष्टयं तद्रुमोन्वेदितत्वात् समुत्पत्तवति दशमसम्येमात् । वेदनीय द्विपा सातवेदनी
 यं असातवेदनीयं च सातवदनीयं च यद्वेद्यते तत्सातवेदनीयं तद्विपरीत मसातवेदनीयं किमुक्त इति यत्सोदयात् गारीर माभय च सुश खदय
 ते तत्सातवेदनीयं यत्सोदया लुप्त गरीरे मति च दुःखमनुभवति तदसातवेदनीयं मत्तेन मद्यविषं मयोपासमोन्नतदादिविषयमेदात् माश्रमी
 यं द्विपा दर्शनमोदनीयं चारित्रमोदनीय, चन्द्रो ह्यगतानकप्रवृत्तौ दशममोदनीयं त्रिविषं तद्यथा सम्यक्वेदनीयं मिथ्यात्ववेदनीयं मिथ्ये
 दनीयं तत्र बिमप्रकातत्वमद्वानालम्बेन सम्यक्तरूपेण यद्वेद्यते तत्सम्यक्त्ववेदनीयं य तु पुन बिमप्रकातत्वाभावेन मिथ्यात्वरूपेण यद्यवे
 द्यत् मिथ्यात्ववेदनीयं यत्तु निम्नरूपेण बिमप्रकातत्वेषु न कदा नापि मिथ्यात्वेन सत्येन वेद्यते त मिथ्यवेदनीयं चापुन-उत्पन्नत्ववेदनीय
 इय दर्शनमोदनीयं नापि दर्शन मोदयति तस्य प्रथमादिपरिणामहेतुत्वात् उच्यते इह सम्यक्त्ववेदनीय मिथ्यात्वप्रकातत्वोत्तिचारणत्वात् योप

ज्ञो य चारित्रमोदनिज्ज्ञो य । दशममोदनिज्ज्ञो नते ! कम्मे कतिविहे पसुधे ? गोयमा । तिविहे प०,
 समसुवेदनिज्ज्ञो मिच्छुवेदनिज्ज्ञो सममामिच्छुवेदनिज्ज्ञो । चरित्तमोदनिज्ज्ञे नते । कम्मे कतिविहे प०,

नीयं च चारित्रमोदनीयं च । दर्शनमोदनीयं प्रदत्त । कर्म कतिविषं प्रदत्त । गौतम । चित्तं प्रदत्त तद्यथा सम्यक्त्ववेदनीयं मिथ्यात्ववेद
 नीयं सम्यक्मिथ्यात्ववेदनीयम् । चारित्रमोदनीयं प्रदत्त । कर्म कतिविषं प्रदत्त । गौतम । द्विविषं प्रदत्त तद्यथा-अपापवेदनीयं भोक्ताय
 दमा तिविहा तं । गौतम इ भेद ते अहेतु-उत्पत्तवदविषय मिथ्यात्वमोदनीयं मिथ्यात्वमोदनीयं मिथ्यात्वमोदनीयं मिथ्यात्वमोदनीयं
 चारित्रमादिविषये भते अत्र पुराणा । चारित्रमोदनीयमना वेत्तवन् कतवा भद । भोक्ता दुर्विहा तं । वेत्तवन् दौर्बभेद ते अहेतु-उत्पत्तवद ना
 असायेव । असायेवमोदनीयं मोक्षपादमोदनीयं । असायेवविषयं सते अत्र पुराणा । असायेवमोदनीयं वेत्तवन् कतवा भेद । गोयमा सातवदि० त० ।

निर्व-कसर्-बुपुठयिपुय राहवरीटीवउविहोकीधी । तसुसतपाकडठिय शैतस्यंजीवगोमाको ० १ ० मीयावलेपगोमुति मित्रसिंनपबलसुमलस
 वा । सीदीहसिदुंअब कहुमबिमिरागसारित्यो ० १ ० पसुववमसवधर कायलमीवाधुगाविहोबममो । देववरतिरियनारय गडसाहउपवो
 प्रबिया ० २ ० इतीयेववति ० वेद्यत इति वेदः त्रिया वेदः त्रिया वेदः त्रिया वेदः त्रिया वेदः त्रिया वेदः त्रिया वेदः त्रिया वेदः त्रिया वेदः त्रिया वेदः त्रिया वेदः
 स वेदः पुरुषपटः पुरुषस्य त्रियं प्रत्यजिमाय इत्ययाः तद्विपाकवैद्य कमापि पुरुषवेदः मपुसकस्य वेदो मपुसकवेदः तदा पटुदया त्समिमितम
 मिमितं वा एसातिस इासुयत वा तत् इास्यमोइनीय, मपुदयाशःप्यनारयु बलपु प्रमोदभापते तद्विमोइनीयं मपुदयवसात् पुन मीमाप्यन्त
 रेपु बलपु समीति करोति तद्वरतिमाइनीयं मपुदया रिप्रविप्रयोगादौ चोरलाहमाऊदति परदेवते प्रवीठे य मुठति दोषं निधुवति शोक
 मीइनीयं मपुदयवसा रसानन्विसमनिमित्त वा तयाऊपस्थकस्यमो यिमति तद्वयमोइनीयं, तदुनयवसा स्तुनः मुनममुन धा वस्तु मुगुप्सते
 त मुगुप्सामाइनीय मुगुप्साजनको मोइनीयं मुगुप्सामोइनीय एव सुवपदयापि विपद्यो जावनीयः मोकयापता यामीया इास्यादीना कपाय
 सववारित्वा रकोः कपायैः सुववारितेति ते दुष्यते आद्ये इादस्युचिः तथापि-नाद्येपु इादशकयायेपु सीवेपु इास्यादीना मवस्थानसमवसादननार
 नेव तयामपि दपशाय प्रयुतिः ययया एत प्रदुमवतोऽवश्यं कपायादी मुदोपयति ततः कपायसहचारिणः एय मोकपः सादवयै वृष्टव्यः, क

माया श्रुणताणयधी छोने श्रुपस्रुक्काणकोहे एव माणे माया छोने पस्रुक्काणावरणे कोहे एव माणे माया
 छोने सजळणं कोहे एव मानमायाछोने । नोकसायवेर्याणिज्जेण जते । कतिविहे पणुत्ते २ गीयमा ! न

भिसोब्रोडनभागुयथिमायाऽप्रत्याख्यातकोप एय मानो माया लोतः, प्रत्याख्यातावरण कोप एव मानो माया लोतः, यवयसन कोप

काथ मान आवा भीम । सजलब कोद एव माने माण भीम । संजलबनाथ इम मान माया लोम । नोकसाववविज्जब मते कथे पुण्ण । ताकपाय
 ना इमगवन् नेतसा प्ररन । गीयमा नपविहे तं । वेगीतस ८ मव ते कइणे - इत्थिक्वि पुरिसववे मपुसगवेये इासे एए नए मए साग दुगवडे ८ । सो

क्षान्तकथायिक्कद्वर्णनमोहना खेदं दर्शनमोहनीय निरपुण्यते, चारित्र्यमोहनीय द्विविधं कथायवेदनीयं च तत्र यत् क्षोपादिकथा
 यत्कथेन वेद्यते त एकायवेदनीयं यत्पुनः स्मिन्निदादि नोकसायवेदनीयं वेद्यते तन्नोकसायवेदनीयं च छन्दो स्वगतानेकमेदमूचको, तत्र कथायवेद
 नीय बोधश्रवित् क्षोपमानमायासोपानां प्रत्येकमनतानुर्थप्यऽप्रत्यास्याप्रत्यास्यानाबरवसंश्लसनकूपत्वात् तत्रानत समार मनुष्यप्रतीत्यवस्थो
 सा जनस्थामुबन्धित उच्यते-जनताम्यनुबन्धित यतोवन्मानिसृपते । ततोवन्तानुयवास्या क्षोपाद्येभुनियोजिताः ॥ १ ॥ एषा सयोजना इति द्वि
 तीयमपि नाम तत्रायमन्वयः सृज्यते कथयन्ते जनसंख्ये प्रदे जेतवो येन सयोजना उच्यते सपाकयति यत्करमनन्तसख्ये प्रदे कथाया स्ते यं
 योबलता यमन्तानुबन्धिताभाप्य ततकोया सवमस्यास्यानं दृष्टप्रत्यास्यानं च येना मुदयेन सन्त्यत से प्रवगत्यप्रत्यास्यानाः सर्वे निवेपवपनीय नन्
 उच्यते-स्तस्यमपि नोरसरे द्याय प्रत्यास्यानभिहोदयात् अप्रत्यास्यानसंघातो द्वितीयेषु निवेद्यिता तथा प्रत्यास्यान सवविरतिरूपमाप्रियते येस्ते
 प्रत्यास्यानाबरवाः पाद्विच-सर्वतावद्योविरति प्रत्यास्यानमुदाहृत । तदावरबसंघात स्वतीव्रपुनियेद्यिता ॥ १ ॥ तथा पदोपश्लेषगन्निपातिः सति
 चारित्रिकमपि नन् र्पवर्गवसयतीति सववसना उच्यते-संश्लसनमपि तस्या रसवृत्तना इत्यप्रशमकरा निरुप्यन्ते,
 अन्यत्राप्युक्तं-कथ्यदीन् विपयान् प्राप्य संश्लसनयति पतो मुहु । सात सन्श्लसनद्वान चतुयामभिहोष्यते ॥ १ ॥ स्वरूपं च पयामुपख्यामीया

गोयमा ! दुविहे पयस्ते, तजहा-कसायवेयणिज्जे नोकसायवेयणिज्जे । कसायवेयणिज्जे नते ! कतिविहे
 पयस्ते ? गोयमा ! सोलसयिहे पयस्ते, तजहा-अणताणयधी कोहे अणताणयधी माणे अणताणयधी

वेदनीयं । कथायवेदनीयं प्रदत्त । कतिविधं प्रद्यत ? गीतम । योक्तव्यं प्रद्यतं तद्यथा समस्तानुवन्धिकोपोऽनस्तानुयन्त्रिमामोऽनस्तानुय

वैमोक्तम ११ मेर ते कथ्ये-पयताणुयधी कोहे पयताणुयवेमाचे पय माए पय छोमे । जनस्ताणुयधी कोव समस्तानुयधी मात जनस्ताणुयधी
 धाम् । पयवन्ताचे कोहे एवं माचे माए छोमे । अप्रत्यास्यानी कोव इम मात माता काम उ पवन्ताचावरचे कोहे पय माचे माए छोमे । प्रत्यास्यानी

निन्द-जसर-बुपुढविणुय राहहरिचिउविहोकीही । तयससेवाकहाँडिय छित्तयनीयमोसाको ॥ १ ॥ मायावसेपणीमुति मिउविणययवसमसस
 वा । सीपौइसिदरुंजब बहुमिबिमिराणसारित्यो ॥ १ ॥ पकखचठमासखर नापजमोवाबुगांमिबोकमयो । देबरतिरियनारय गडवाइखटेयवो
 प्रथिया ॥ २ ॥ इत्योवेमति ॥ यद्यत इति वेदः त्रिया वेदः स्त्रिया वेदः स्त्रिया पुमाप्रत्ययप्रसाप इत्यर्थः तद्विपाक्यथ बर्मापि स्त्रीवेदः पुरुष
 स्य वेदः पुरुषवट पुरुषस्य त्रियं प्रत्यप्रसाप इत्यर्थः, तद्विपाक्येण कर्मापि पुरुषवेदः मनुष्यवेदः तथा यदुदया रसनिमित्तम
 निमित्तं वा इतिस्म दासयत वा तत् शास्त्रमोदनीय यदुदयाद्याप्रकारपु ब्रह्मपु प्रमोदभापते तद्विमतोदनीय यदुदयवगात् पुन योस्मात्प्रत्य
 रेपु वज्जुपु यमीति करोति तद्विमतोदनीय यदुदयाद्याप्रकारपु ब्रह्मपु प्रमोदभापते तद्विमतोदनीय यदुदयवगात् पुन योस्मात्प्रत्य
 सीदनीयं यदुदयवगा रसान्निमित्तमिति वा तथाकूपस्यसक्यतो यितेति तद्विमतोदनीयं तदुपयवगा रपुन धुनमद्युत या वस्तु जुगप्यते
 त जुगप्यमादनीय जुगप्यजनको मोदनीय जुगप्यजनको मोदनीय यव सबपदपि विधयो प्रावनीयः, नोकयापता चासीया शास्त्रादीना कपाय
 सङ्चारित्वा रक्ते कपाये सङ्चारितेति से दुष्यते चाद्ये द्वादश्यापि तथापि-चाद्ये द्वादशकपायेषु कीर्त्तये शास्त्रादीना सवस्थानसमस्तदेनभर
 मेव तयामपि उपपाय प्रयात अथवा एत प्रादुर्भवतोऽवश्यं कपायादी नुहापयति ततः कपायसङ्चारिण एव भोक्षयः सादृश्यं द्रष्टव्य ए

माया श्रुणताणयधी छोजे छुपसुस्काणकीहे एव माणे माया छोजे पसुस्काणावरणे कोहे एव माणे माया
 छोजे सजलणे कोहे एव मानमायाछोजे । नोकसायधेयणिज्जेण जते । कतिविहे पणते ? गोयमा ! न

भित्तोभोउननामुयिमायाप्रत्यास्यानकोच एव मामो माया सोजः, प्रत्यास्यामावरण कोच एव मामो माया सोजः, यउवसन कोच

माय मान माया मोम । यजसब कोहे एव मावे माय कोम । संज्जबनकाध इम मान माया सोम । नोकसायधेयणिज्जेण जते । नोकसाय
 ना इमगएव नेतसा प्रजन । गोयमा नवविहे त० । देगोतम ८ भेव ते कइहे-इमिजनि पुरिसकये मनुसुगबये द्वासे एए नए मए साग दुगरहे ८ । एते

अग्निवशादियच्छब्दार्थमग्नीना खेव दर्शनमग्नीनाय निस्युष्यते, चारिबमीदनीय द्विगुणं कयायवेदनीयं नोक्तयायवेदनीयं च तत्र यत् ओषादिकया यदुपेक्ष वेद्यते त रक्तयायवेदनीय यरपुनः स्त्रीवेदादि नोक्तयायदुपेक्ष येद्यते तत्कोक्तयायवेदनीयं च छट्ठी स्वगतानकनेदमूषको, तत्र कयायवेद नीय नोक्तद्विगुणं ओषमागमासोप्राप्तं प्रत्येकममगताभ्युप्यऽप्रत्यास्यानप्रत्यास्यानावरणशब्दसमरूपत्वात् तत्रानत सुवार मनुयुग्मन्तोऽयवेदयो सा अमगताभ्युपेक्ष उक्तच-अमगताभ्युपेक्षप्रति यतोक्तनामिसुयते । ततोमगताभ्युपेक्षयाः ओषाद्येबुनियोगिताः ॥ १ ॥ यथा सयोगना इति द्वि तीयमपि नाम तत्रापमन्वयं सुब्रूयते अथप्यन्ते अमन्वयस्यै प्रवे अतो येते सयोगना उक्तच सयोगनस्तस्यै प्रवे कयाया स्ते सं योक्तना अमगताभ्युपेक्षताभाप्य तत्तत्कोषां सुवप्रत्यास्यात् दृष्टप्रत्यास्यानं च येषा मुदयेन सत्यत ते प्रयत्नप्रत्यास्यानाः सर्वे निपयवचनीय मञ् उक्तच-कार्यमपि नोक्तवेद्यया प्रत्यास्यानमिदोदयात् अप्रत्यास्यानसमाप्तो द्वितीयेषु निवेद्यिता तथा प्रत्यास्यान सुवविरतिसूपमगत्रियते येते प्रत्यास्यानावरणाः आइच-सवशाबद्धाविरति प्रत्यास्याममुदाहृत । तदायरवर्षद्यात् स्तुतीयेबुनियोगिता ॥ १ ॥ तथा परीपहोपसगमियातेः सति चारिबिबनपि नम् इयवृत्तसंतीति संवत्सना उक्तच-संवत्सयति य रत्विग्नं सुवपापविरतानामपि तस्मा रसुब्बसना इत्यप्रममकरा निरुप्यन्ते, अथत्रायुषं प्रव्यादीन् विषयान् प्राप्य संवत्सयति यतो मुपु । अतः संवत्सनाद्वान चतुषानमिदोप्यते ॥ १ ॥ स्वरूपं च पद्यानुपूर्वमग्नीया

गोयमा ! दुविहे पणस्ते, तजहा-कसायवेयणिज्जे नोकसायवेयणिज्जे । कसायवेयणिज्जे ञ्ते ! कत्तिविहे पणस्ते ? गोयमा ! सोळसायिहे पणस्ते, तजहा-स्थणताणुयधी कोहे स्थणताणुयधी माणे स्थणताणुयधी

[illegible]

[illegible]

वगनामे सरीरवधननामे सरीरसुधायननामे सुधयननामे सठाणनामे वल्लनामे गधनामे रसनामे फासनामे
 क्षुगुरुसङ्गनामे उवधायनामे धावरनामे सुक्कामनामे मादरनामे पङ्कसगनामे क्षुपङ्कसगनामे साहारणस

नाम सुहृन्मनाम् सुहृन्मनाम् ब्रह्मनाम् नम्यताम् । रघुनाम् शर्मनाम् गुह्यपुनामोपपातनाम् परापातनाम् पुष्योतामाञ्जुसनाभावपनामो
द्योतनाम् विद्यायोगिताम् प्रसूनाम् स्वातन्त्र्याम् सुखनाम् वादरनाम् पयोतनामापयोतनाम् साधारणसरोरनाम् प्रत्येकसरोरनाम् स्थिर
रघुनाम् शर्मनाम् गुह्यपुनामोपपातनाम् परापातनाम् पुष्योतामाञ्जुसनाभावपनामो
द्योतनाम् विद्यायोगिताम् प्रसूनाम् स्वातन्त्र्याम् सुखनाम् वादरनाम् पयोतनामापयोतनाम् साधारणसरोरनाम् प्रत्येकसरोरनाम् स्थिर

पाये। सुष्टुकारिको भोक्षयाया इति उक्तं कयाया-सृष्ट्वर्तित्वात् कयायैरेखावेपि । हास्यादिनवमसोक्ता भोक्षयाय-क्यायता ॥ १ ॥ प्रायुःकर्म
सूत्र पाठान्तरे नामकम द्विजत्वारिष्टाङ्गिचं तान्येव हावत्वारिष्ठत सेवामाह गतिमामेत्यादि ॥ मम्यते तद्यात्रियकम सविधैः प्राप्यते इति मति मा
रक्तत्वादिवर्षोपपरिक्रिति सा बहुव्रीहौ सद्यथा-नरकगति स्तिपगुभाति अनुप्यगति देवगति लोकात्मक नाम गतिमाम तदपि बहुव्रीहौ नरकगतिना
मेत्यादि । तथा एकस्मिन्पादोनामेकैत्रियत्वादिद्विरूपकमानपरिखामसङ्कलमर्द्धेद्विपाविशब्दव्यपदेशमाप्त् य एवामाप्य मा जाति लोकात्मकं नाम जा
तिनाम इदमत्र तात्पर्यार्थे द्रव्यरूप मिद्विप सगोपांगमामेन्द्रियपर्याप्तिमाम सामर्थ्यासिद्धिप्रावरूप तु शब्दार्थादीन्द्रियावरुचयोपश्रमसामर्थ्यात्
द्योपपन्नानिबालीन्द्रियाबीति बबनान् यत्पुन रक्तन्द्रियादिशब्दप्रयुक्तिसिधित्यन्य तद्यात्पुनसमामपरिखितसद्य सामान्य तदनन्यत्वाप्यत्या जाति

यविहे पयसं, तजहा-उत्थीविपु पुरिसवेपु नपुसगवेपु हासे रतिश्चरतिसोगे जपु वुगठा । ध्याउण जन ।
कतिविहे पयसं ? गोयमा । चउयिहे पयसं, तजहा-नैरइयाउण जाय देवाउण । नामेण जते ! कम्मे
कतिविहे पयसं ? गोयमा ! द्यायालीसतिविहे पयसं, तजहा-गतिनामे जातिनामे सरीरनामे सरीरगो

एव साममायासोभाः । नाकवायवेदनीयं नदत्त । कर्म जातिविचं प्रकृतम् ? गौतम । मवाविचं, तद्यथा लीवेद पुरुषवेदेनपुषववेदोद्धारके
रत्यरतो लोको धर्मं सुनुया । प्रायुर्तेदत्त । कतिविचं प्रकृतं ? गौतम । चतुर्थिच प्रकृतम् तद्यथा-नैरिबिकायुयादेवायुः । नामकम नदत्त ।
कतिविचं प्रकृतम् ? गौतम । द्विजत्वारिष्टाङ्गिचं प्रकृतम् तद्यथा जातिनाम सरीरनाम सरीरवन्त्यममाम सरीरसंघात

वेद वरपयइ नपुषववव हाव रति चरति मव सोय दुगधा । पावइचं यते कव्य कविचे च । जातुजमना जेमयवन् केतका भेट कया । मयमा च
कविचे त । देवोतम पार ते कदेवे - नैरइयाउण जाय देवाउण जायेच भत कवे कविचे च । नारलोमी पातु जावन् देवतायुय मामकमना जेमम
य् केतकाभे कया । नादमा द्यायालीस विविहे प० तं । देवोतम ध२ मइ ते कदेवे । गतिपयमे जातिपयमे सरीरपयमे सरीर
य् केतकाभे कया । नादमा द्यायालीस विविहे प० तं । देवोतम ध२ मइ ते कदेवे । गतिपयमे जातिपयमे सरीरपयमे सरीर

इरकरीराको पुद्गलाना गुह्यमाशानां परस्पर तैजसकोर्मेषपुद्गले य सह सम्यक् स्वधाधारक्यन्तम्, यदुभया तैजसपुद्गलाना गुह्यमाशाना
मां च परस्परं कर्मेषपुद्गले य सह सम्यक् स्वतैजसयन्तनाम, यदुभयात्वाभैषपुद्गलानां एकीकाना गुह्यमाशाना प परस्परं सम्यक् स्वतैजस
मध्यपन्तनाम, तथा उपात्मगते पिबहीतिर्यते औदारिक्यादि पुद्गला येन तत्संपातं स च तन्नाम च संपातनाम, तदपि पञ्चपा तद्यथा-श्रीदा
रिबसपातनाम वैश्विपसंपातनाम आहारकसंपातनाम तैजससंपातनाम कामसंपातनाम, तत्र यदुदयवज्जादीदारिक्यपुद्गला औदारिक्यरौरप

जते । कस्मै पुच्छा, गोयमा ! पचविहे पणत्ते, तजहा-एगिदियजातिनामे जाव पचिदियजातिनामे ।
सरीरनामेण जते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! पचविहे पणत्ते, तजहा-उराळिमसरीरनामे जाव क
म्मगसरीरनामे सरीरगोवगनामे कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! तियिहे पणत्ते, तजहा-उराळियगोवगनामे
वेउछियच्छाहारिगच्छगोवगनामे । सरीरयधणनामेण जते । कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! पचविहे प० ,

प्रदम् । कम् कतिविधं प्रपसम् ? गीतम् । पच्यपिधं प्रपसम् तद्यथा एकैन्द्रियजातिनाम पावत्पञ्चन्द्रियजातिनाम । शरीरनाम प्रदम् ।
कतिविधं प्रपस ? गीतम् । पच्यपिधं प्रपसम् तद्यथा-औदारिक्यरौरनाम यावत्स्वामसरीरनाम । शरीरोपाङ्गनाम प्रदम् । कतिविध
प्रपसम् ? गीतम् । त्रिविधं प्रपसम् तद्यथा श्रीदारिकाङ्गोपाङ्गनाम वैश्विपाङ्गारकाङ्गोपाङ्गनाम । शरीरवन्धननाम प्रदम् । कतिविध प्रपस

मद ते कश्चि-एमि विव जाव पंचिदिब जातिनाम शरीरकायमेव अते पण्ठा । एकेन्द्रिय कायत् पचैन्द्रियजाति ५ शरीरनाममौ प्रपस । शोचमा पचवि
हा प । हेमोतम पांचभेद कथा । तदादि ए जाव कथागसरीरकायमे सरोपाङ्गार्पाङ्गनामर्ष पुच्छा । गोयमा तिविहा तं । हेमोतम तोनभेदं त कश्चिहे ।
उराभिब उरोरामाचमनामे बरविबसरोरेनावगनामे पाङ्गारगसरोरेगीर्षमनामे सरीरकचमनामर्ष पुच्छा । औदारिक्यरौराङ्गोपाङ्गं वैश्विबमरोरामो
पीग पाङ्गारकमरोरामोपाङ्ग एवं ३ शरीरनाम कथनमी प्रपस । गोयमा पचवि० तं० । हेमोतम पांचपण्डारे ते कश्चिहे-औराविबसरोरमपच जाव क

सात्ता मद्रूपानुविधानपरिवर्ति हवन्नायते तदीदारिद्र्योपाकुलताम् , एव वैशिष्ट्यादरूपोपागताम्भी ह्यपि याप्ये , तेममकामवयो स्तु लो
 बप्रदेशस्थानानरौपल्या आस्त्यद्रुपानुसम्य तथा याप्यते ननेति यत्नम् यदौदारिकपुद्गलानां गृहीताना यष्टमाद्याना च परस्पर ते
 ज्ञादिपुद्गले वां सह सम्बन्धवत् तद्वत्त्वम् नाम चाङ्गम् मूलटीकाकारः विद्यते तत्कर्मयोग्यताद्यादियथागापति रायि ज्ञवति यथा
 काष्ठपुद्गलैरूपस्य बरत्वे कर्तुः कारकमिति तच्च पक्षश्च तद्यथा-दौदारिकव्यवन्तनाम् योग्यपर्ययनताम् आशरकययनताम् तेजस्ययनताम् का
 मेवार्थचनताम् तच्च यदुदयवस्था दीदारिकपुद्गलानां गृहीतानां यष्टमाद्याना च परस्पर तेजसादिपुद्गले य सह सम्यस्य उपजायते तन्ने
 दारिकव्यवन्त यदुदयाद्वैजिपुद्गलानां गृहीतानां यष्टमाद्यानां च परस्पर तेजसकामपुद्गलैश्च सह सम्यस्य सादृक्किययत्यनं , यदुदया दा

रीरनामे पञ्चयसरीरनामे धिरनामे स्थिरनामे सुन्ननामे अस्थुन्ननामे सुन्नगनामे दुन्नगनामे सूसरनामे
 दूसरनामे ध्यादेज्जनामे ध्यादेज्जनामे असोकस्तिनामे ध्यजसोकस्तिनामे निम्माणनामे तित्यगरनामे । ग
 ज्जनामेण जते ! कस्मै कतिविहे पण्णसे ? गोयमा । चउविहे पण्णसे निरयतिरिमणुदेवगति । जातिनामेण

नामात्पिरनाम धुसनामाधुप्रनाम सुन्नगनाम दुन्नगनाम सुस्थरनाम दुःस्तरनामादयनामानादयनाम पञ्च बीतिनामायत्तु बीतिनाम निमाद्य
 नाम वीपेकरनाम । गतिनाम अदण । कम कतिदिप प्रपप्तम् ? गौतम । अतुविचं प्रपप्तम् सद्यथा-निरयातयमनुप्रदेयगति । जातिनाम

विरे चविरे यमे पपुम यममे कुमदी नुमरे दुसर पायल्ले च पायल्ले असक्तिते पञ्चकिते विष्णावनामे तित्तवरनाम । माधारवनाम प्रत्येकमरोरनाम
 क्षिरनाम चक्षिरनाम गुमनाम पयमनाम योमावनाम दोमोप्यनाम सुधरनाम दुधरनाम पादवनाम पनादयनाम यमकोतिनाम पयगकोति
 नाम निष्ठावनाम तोववरनाम । यतिनामच मते कण्ण कारविहे प । यतिनामचमना जेतव्याभेद कज्जा । गोयमा चरति त । जेभोतम भ भद ते क
 पेहे-विरव तिरिय मच द्वेगति जातिनामेव पुरष्ठा । आरको तित्तव ममच देवकति ४ जातिनाममो प्रयत्त । गोयमा पंचवि ५ । जेभोतम पंचवि

नाराचरङ्गनं , य त्पुनः कीर्तिभारदितं सङ्गनं तत् स्वयंनाराचं यच्च स्वस्ती मन्त्रैर्येष एव क्षेत्रे तत्तद्वनं नाराचं यत्र स्वस्वेकपात्रेन
मन्त्रैर्येषो द्वितीयपात्रे च कीर्तिका यदु नाराचसङ्गनं यच्च त्यस्मीन कीर्तिनामोन्नयद्वाक्यं नबन्ति तत्तद्वनं कीर्तिनाम् यत्र पुन परस्परपर्य
समाचरंरयशैलकां सेनाभाजतानि यत्कीर्ति नित्यमेव प्रह्वान्यङ्गादिकृणो परिणीतना माकांक्षति तत्तैवात्रै संवत्स एतद्विषयन संवत्सनामावि
योडा तद्यथा बन्धवैतनाराचसङ्गननाम श्रयप्रनाराचनाम कीर्तिनानाम सुवाचैनाम तत्र यदुदयार् वज्रवैतनाराचसङ्गनं न
ति तद्वज्रवैतनाराचसङ्गननामस्यपि प्राबन्धैर्य, तथा सत्यागमाचारविषय सोधिष गृहीतसुपातितयद्देय औदारिकादपु पुद्ग्लेषु सत्यागविधे
यस्य बन्धव तद्वया ज्ञवति तत्तत्तत्यागनाम तत्र याडा तद्यथा-समचतुरत्तरस्थाननाम भ्यग्रीधपरिमण्डलस्थाननाम शादितस्थाननाम यामनस
स्थाननाम कुञ्जसंस्थाननाम पुण्ड्रसंस्थाननाम च , तत्र यदुदया दसुमतां समचतुरत्तरसंस्थान मुपजायते त त्वमचतुरत्तरसंस्थाननाम , यदुदया तु

नामिण जन्ते ! कइविहे पणत्ते ? गोयमा । ठाँखिहे पणत्ते, तजहा—धइरोसन्ननारायसघयणनामे रिसहनारायसघयणे नारायसघयणनामे छरुनारायसघयणनामे कीठियासघयणनामे ठेवठसघयणनामे । सठाणनामेणं जन्ते । कइयिहे पणत्ते ? गोयमा ! ठाँखिहे पणत्ते, तजहा—समचउरंसठाणनामे नगगोहपरिमळल

सम् । गीतम् । पश्विपं प्रहृतं तद्यथा वयमर्थवन्तारचरुद्वन्द्वम् । नाम श्रवणमारचयत्तदननाम् । माराचर्षवननभाभानाः । अर्षवननभाभानाः । कीर्ति
आर्षवननभाभानाः । सेवापाठवननभाभानाः । संख्याननाम् । सङ्ख्या । अतिविधेयम् । गीतम् । पश्विपं प्रहृतम् । तद्यथा वयमप्यत्रैव स्थितानाम् । न्य

यद्वाप्यमाराजस्य पञ्च ऋषयस्ताराजस्य सप्त ऋषिवांसस्य ऋषिवांसस्य
 यत्र सैवात्म्यस्य ६ । सत्तावत्तमेव पुराण । सत्तावत्ता पञ्च । इमौतम ऋषदेते ऋषदे—समस्तस्य सत्तावत्ता निष्ठापरि
 दधत्तं सत्तावत्तं । समस्तस्य सत्तावत्ता निष्ठापरि दधत्तं सत्तावत्ता निष्ठापरि दधत्तं

नामुद्गारिचंपातकपा जायते तदौद्गारिकघटीरसपातनाम, एवं बौद्धिकादिघटीरसपातनामस्यापि प्रावर्त्तनीयं ॥ अथपञ्चानामेति ॥ अष्टमनमस्तिरचनानामि
 द्वेय काहच नूतटीकाकार-संज्ञकन नस्तिरचनाविच्छेद इति, तेन य प्राज्ञः । अत्रेष्टाविधोयः, एवं संज्ञकनमिति तत्राच तदुप्यं तुल सतिविशे
 खोसंपचबलित्वि, संपातः नूतटीकाकारापि सूत्रानुयायिना अष्टमनस्यास्तिरचनाविच्छेदपातनात् यत्वेकौद्गाराणां सबाततडइनन
 यम्यन्त्रोक्त तदौद्गारिकघटीरसपातनात् इदं मुच्यते, नतु तत्त्ववृत्तौ यदि पुनः शुक्तिविशेषः स्या ततो दयानां नैरसि
 काका य अष्टमन मुच्यते, अत्र च ते सूत्रे साक्षादसंज्ञकन पक्वा इत्यसमस्तूत्रप्रकृतिविशेषान्द्वयं सूत्रास्तिरचनाविच्छेदं औद्गारिकघटीरसपातनात् इत्यु
 त्तेषामस्तिरचितात् तत्र योहा तद्व्याप-अर्थप्रकाराच नाराचं चर्तनाराचं कीलिका सबातौच, तत्र अष्ट कीलिका ग्रयपत्तः परिविष्ट
 तपहः नाराचमुपयतो नकटकचाः कलत्रच रिचरोयोरुपही वज्रपुषडीस्तियामुदेवद्या । अत्रयोमकटकचं नारायतजियायादि ४११ ततय द्यो रस्यो रु
 प्रयतो नकटकचनकटकोः पद्माकतिना वृत्तौकेनास्यो रूपारि वेहितयो उपरि तदस्तिप्रयत्नेदिकीलिकात्वं यजनामक नस्ति यत्र प्रवर्त्तते तत्र यजमन

तजहा-उरालियसरीरयघणनामे जाय कम्मगसरीरयघणनामे । सरीरसघायणनामेण ज्ञते । कतिविहे प०
 गीयमा ! पचविहे पञ्चत्ते, तजहा-उरालियसरीरसघायणनामे जाय कम्मगसरीरसघायणनामे । सघयण

म् । यौतन ! पचविचं प्रकृतं तद्व्याप-औद्गारिकघटीरसपातनाम यावत्कान्तंघटीरसपातनाम । घटीरसपातनाम प्रदत्त ! अयं कतिविध
 प्रकृत ! गौतम ! पचविचं प्रकृतं तद्व्याप-औद्गारिकघटीरसपातनाम यावत्कान्तंघटीरसपातनाम । अथपञ्चानाम प्रदत्त ! अतिविचं प्रद

आघटीरसंघचचचामे घटीरसपातकचचामे चक्का । औद्गारिकघटीरसपातनाम यावत् कान्तंघटीरसपातनाम ५ घटीरसपातनाम अथातमो प्रदत्त । मोदमा पचविह
 त । वैभोतम पाचमेद ते कचेहे-उरालियघटीरसपातनामे जाय कम्मगसरीरसपातनामे अथपञ्चानामेव चक्का । औद्गारिकघटीरसपातनाम यावत् कान्तंघ
 घटीरसंघचच ५ संघचचचो प्रदत्त । मोदमा अदि० त० । वैभोतम अथकारे ते कचेहे-अथपञ्चानामापातकचचमे अथपञ्चानामापातकचचमे । अ

तित्वात्तम बहुनाम अयायनाम आसुनाम मपूरनाम तत्र यदुदयात् जंतुघरीरेषु तित्थो रसो प्रवति यथा मोरेबादीनां तत्तिष्ठरसनाम, एवं
 प्रायास्यपि रक्तनामानि प्राक्कभीयानि तथा स्पृशसेरप्यौ स्पृश्यते इति स्पृशः । अक्षतरीति यत् प्रत्ययः । सुष क्त्वामुदुसपुगुहोत्तिगपकृच्छीतो
 मनेदा इत्यकारः तास्मिर्वचन स्पर्शनामाप्यप्रकार एव यदुदया जंतुघरीरेषु अक्षय- स्पर्शौ प्रवति यथा पायाण्यिक्षयादोना तत्स्पर्शमप्रयच्छेना
 म, यत् प्रायास्यपि स्पर्शनामानि प्राक्कभीयानि तथा यदुदयात् प्राक्कना मपुस्तुति नापि लयूनि कित्त्वमुदुसपुकाचि प्रवति तद्गुहसपुनाम,
 तथा यदुदयात् अक्षरीरापयवेदेव उरीरांतः परित्थपेमानैः प्रतिकिष्टुयत्तदुदसत्त्वकारदत्तामिति रूपइत्यते यद्वा अयंकृतावंचममेरवप्रपातादि
 नि लभुपपातनाम यदुदयात् पुनरोक्त्वो दर्शनमात्रेण आक्षरीसुवेन वा मङ्गानुपसन्नामपि गतः सध्यानामपि प्राक्तमापाद्यति प्रतिबादिन य
 प्रतिवादिपातं करोति तत्परापातनाम तथा कूपरत्नाङ्गुलीमन्त्रिणाकारेण यथाकम द्विचित्तुःसमप्रमाद्येन विग्रहेन प्रवात्तरोत्पिष्टत्वात् नव्य
 तो भीयस्मान्मेचिन्मिपवागममपरिपाटी धामपुर्णे तद्विपाकवेद्य नामकमर्मादि कारकधार्योपचारा दानुपधीनाम तत्तन्तुर्वा तथावा नेरपि कानुपुर्णे

पचयिहे पयात्ते, तजहा-तिसरसनामे आय मङ्गररसनामे । फासनामे पुच्छा, गोयसा । अठयिहे प०,
तजहा-करकरफासनामे जाय लुरकरफासनामे । अगुकरफासनामे एगागारे पयात्ते । उवधातनामे एगा
गारे पयात्ते ; पराघायनामे एगागारे पयात्ते । अणुपुष्टीनामे अठयिहे पयात्ते, नेरइयअणुपुष्टीनामे जाव

तम । अथविष प्रश्नम् । तस्या कर्मस्युत्पत्त्येनाम यावदुत्पत्त्येनाम । अमुदसपुनामैवाकार प्रश्नम् । उपपातनामैवाकार प्रश्नम् । परापा
नस्यैवाकारं प्रश्नम् । अमुदसपुनामैवाकार प्रश्नम् । तस्या-नैरपिबानुपूर्वीनाम यावदुत्पत्त्येनाम । उत्पत्त्येनामैवाकार प्रश्नम् ।

૨૭ પાત્ર મધુરસ ૪ અમ્બો પ્રદન । પદ્ધિતિ તં । જ્યોતમ દ મેદ કમ્પા । કમ્પાકાસનામે જાવ હુલકાસનામે પગલકાસનામે પુલ્કા । કમ્બો
અમ્બો કાસનામે મધુરસ ૪ અમ્બો પ્રદન । પદ્ધિતિ તં । જ્યોતમ દ મેદ કમ્પા । કમ્પાકાસનામે જાવ હુલકાસનામે પગલકાસનામે પુલ્કા । કમ્બો

स्वप्नीवपरिभ्रमस्तत्स्थानं तन्मयगोचरपरिमलसंस्थाननाम, एवं श्लोकास्तपि वाच्यानि । तथा पश्यते चर्तकियते शरीरमनेनेति वयः एव पंचप्रका-
र एतदीतररक्तनीलरूपप्रदेशः स खिलमनं नामापि पश्यता तद्यथा-द्येतवयनाम रक्तवर्णनाम नीलवर्णनाम कृष्णवर्णनाम तत्र यदुद-
या ज्वलन्नुदरीरेषु द्योतवत्प्रामुखादौ यथा विद्युच्छटकादौ तत स्वेतवर्णनाम यवं श्लेषवर्णनामास्यपि प्रावर्णीयानि, तथा गन्ध चर्दने गन्धते चाप्रा-
यते इति गन्धः स द्विषा सुरभिगन्धो दुरभिगन्धश्च सान्निध्यं च गन्धनामापि द्विषा तद्यथा-सुरभिर्गन्धनाम दुरभिर्गन्धनाम तत्र यदुदयार्ज्जुनानु दारी-
रेषु सुरभिर्गन्ध उपप्रायते यथा ज्वलन्नुदरीरेषु सुमादीनां तत्सुरभिर्गन्धनाम यदुदयादुरभिर्गन्धः क्षरीरयूपप्रायते यथा लघुमादीनां तद्दुरभिर्गन्ध-
नाम, तथा रस चास्वादमजडनयाः रसश्चेत्याख्यायते रसः स पञ्चपा विद्युच्छटकादौ रसः स पञ्चपा विद्युच्छटकादौ रसः स पञ्चपा विद्युच्छटकादौ रसः स पञ्चपा-
-

संस्थाननामे साहसंस्थाननामे यामणसंस्थाननामे खुजासंस्थाननामे कुरुसंस्थाननामे । वन्तनामेनेति ज्ञेते ! कद-
विहे पश्यते ? गोयमा ! पश्यिहे पश्यते, तजहा-कालयन्तनामे जाय सुक्लिप्तनामे । गन्धनामेनेति ज्ञेते !
पुच्छा, गोयमा ! दुविहे पश्यते, तजहा-सुरभिगन्धनामे दुरभिगन्धनामे । रसनामे पुच्छा, गोयमा !

गोयपरिमलसंस्थाननाम सादृशस्थाननाम यामणसंस्थाननाम कुरुसंस्थाननाम खुजासंस्थाननाम । यवेनाम प्रदत्त । अतिविषं प्रपश्यम् ?
गौतम । पंचविषं प्रपश्यम् तद्यथा-वासववर्णनाम यायजुर्वर्णनाम । अण्णनासो प्रदत्त । पुच्छा, गौतम । द्विविषं प्रपश्यम् तद्यथा-सुरभि-
गन्धनाम दुरभिगन्धनाम । रसनामा पुच्छा गौतम । पंचविषं प्रपश्यम् तद्यथा-सिद्धरसनाम यावन्मपूररसनाम । रसनामा पुच्छा, गौ-
तम ।

म ६ । वासववर्णनाम पश्यता । वचनो प्रश्न । नीलवर्ण पश्यता । द्योतय पश्यता ते अद्याप्ये—वासववर्णनामे जाय नुविद्यवत्त्वनामे । वासीवर्णनामे जाय-
नवर्णवत् । मयवर्णनाम पश्यता । मयवर्णो प्रदत्त । गोयमा दुविषा तं । द्योतय द्योतयते ते अद्याप्ये । सुरभिर्गन्धनामे दुरभिर्गन्धनामे रसनामे च पुच्छा ।
दुरभिगन्ध दुरभिगन्ध रसनामे प्रदत्त । वायमा पश्यता । वायमा पश्यता ते अद्याप्ये । दितरस्यवर्णनामे वाय द्युदरस्यवर्णनामे वायवर्णनामे च पुच्छा । तितर-

तिनाम कर्म द्विषा प्रकृतविज्ञानोपतिनाम समस्तविज्ञाविज्ञायोगतिनामचेति, तथा अर्चति सप्ताद्याभिज्ञताः सुतो विविचिषित्त्याना मुद्रिष्यते मन्त्राणि
 च व्यापाद्यासेवनाये स्वात्मकारमिति यथा द्वीद्विषादयः तत्पयोपरिचरति वैद्यं नामकर्मोपि अचान, यदुपपादुप्याभिज्ञतायेपि तस्मान्नपरिहृ
 राचनकोः पृथिव्यपुत्तेजोबापुनस्तस्य स्यादरा आर्चते तत् स्वायत्तनाम, तथा आदरनाम यदुदया स्त्रीणा वादरीभवति वादरस्य परिवामधि
 क्षेपः यद्व्यात् पृथिव्यादे रैकैकस्य जंतुशरीरस्य यदुपार्चिताप्रार्थेपि बहुना समुदाये बहुषा ग्रहर्षं जवति तद्विपरीत भूतनाम, यदुदयात् अणु
 नामपि समुदिताना जंतुशरीराणां यदुपार्चिता न जवति अणुष्व आत्मप्रज्ञासिमुसवीक्षायां-भूतनाम यदुदयास्तुम्भो जवति अत्यन्तभूतमोऽतीन्द्रि
 य इत्यर्थे इति, पयोस्तजनाम यदुदयात् स्वयीम्यपयोस्तिनिर्बर्तनसमर्थो जवति पयोस्तिनाम, आदारादिपुद्गलप्रवृत्तपरिचमनहेतु रात्मनः क्षणिक
 विद्योप एतद् मानेवोक्त मिति, तद्विपरीतनपयोस्तजनाम, तथा यदुदयात् जीवजीवप्रतिजिज्ञं शरीरे तस्मैवेकनाम यदुदयवज्जा ह्युत्तरनेता
 नां त्रीनानामर्षं शरीरं जवति तस्मात्कारजनाम तया यदुदयात् शरीरावयवज्जात् शरीरावयवज्जात् स्थिरता जवति तत् स्थिरनाम, तद्विपरीत
 मास्थिरनाम यदुदयवज्जात् विद्वद्दीना नवमवाणा स्थिरता जवति तदस्थिरता नाम, तथा यदुदया ज्ञाने उपरितना प्रवयवाः शुभा ज्ञायते त
 त् ज्ञाननाम, यदुदयवज्जा ज्ञाने रर्षस्तनपादावयो जपना ज्ञाना जवति तदज्ञाननाम, तथादि-द्विरक्षारपटुस्तुप्यति पादेनतुप्यतिज्ञानिन्याः ।
 पादेनापिरपटु स्तोयमुपपाति ततोव्याभिचार । इतिषत् न तस्य परितोयस्य मोहनीयनिबधनत्वात् अस्तुस्थितिबोधे चिंत्यते इत्यदोषः, तथा यदु
 दयवज्जा दनुपकवपि सर्वस्य मनःप्रियो जवति तदनुजननाम तद्विपरीत बुभेगनाम, यदुदया रुपकार इदपि ज्ञानस्य हेतव्यो जवति अणुष्व अणु
 कश्चिदनुर्षं जोदुपिषतस्तनुजननामुच्यते । उपपारकारभोविषु तद्विषयस्तनुजनस्तुदय ० १ ० तुभगपदपरिविषुको इतिविषयस्तनुदुस्तुभोवर्चवि । ज्ञायइत

य विज्ञाविज्ञाना दीरभेद ज्ञाना ते वदेहे-पकृतविज्ञाजवतिनामे यपस्तविज्ञाजवतिनामे यपस्तविज्ञाजवतिनामे । योए० म
 ते वदे वरदिहे य० । मोपकमना जेतवामेद । मोवना मुदिषा तं० । हेनोतम दावर्भेद तेजज्ञा । उवायोह पीचामाए । अंबामाव मोचमोच । अवागीए

नाम समुपपाद्वर्गोनाम देवानुपूर्वोनाम । तथा यदुदययज्ञा दातमन उच्छ्वाकनिधामनति । उपजायते तदुच्छ्वाकनाम, याव यद्वैवमुच्छ्वाकपयोऽसि माश्रः
 होपयोग उच्यते तदुच्छ्वाकनिधायकपाग्यपुस्तस्यवश्यमोचविषयास्तथि कपकायते शाव सथि मीच्छ्वाकपयोऽसि संतरेव श्वाकस सापयति मगनु इनु
 दपकस्यविमानपि पमुपेवव्यक्तिमत्तरव देहमसं तत उच्छ्वाकपयोऽसि मिप्यादमाय मुच्छ्वाकपयोऽसि नाय उपवागयोगः, यवगव्यश्रवि यथायोग
 नित्यविषयता नूतमपिवा प्रायभोया यदुदया ज्ञानसुरीरावि शक्यपयामुप्राभ्यपि कामप्रकाशानस्य मातपं कुपेति तदातपनाम तद्विषयाकय वा
 नुमस्तगतपि यन्निबोकापिकेयव न यज्ञो मवचनपि निवेचात तत्रोपत्यमुपमप्रयत्नामोदयात् शक्यतोऽद्वैतवचनमोदयात् प्रकाशकत्वमिति,
 तथा यदुदयाज्जुह्वरीराव्य नुप्यपयामुदय मुद्योतं कुपेति यथायतिदयातशर्येऽप्यचलनस्यताराविमानरवोपय कतुद्योतनाम, तथा विद्याप
 या गति गननं विद्यायोगतिः मनु सर्वगतत्वात् विद्यामस कतो मय गति नयनवतीति बिमयविशेषं व्यप्येच्छात्रायात्, एत्यमतत् किनु य
 दि नक्तिरवोच्यते ततो नायाः प्रथमप्रकृतिरपि गति रक्तीति यौनरुतनायकस्मादत काव्यबद्धवाचं विद्यापसामिति मनु भारकादिपयापपरित्यक्तं
 कृपेति विद्यायोगतिः, सा द्विविधा प्रथमा समस्तकाच, तत्र प्रथमा संसृजप्रयमादीनां समस्तका एतेषुमद्विपादीना तद्विषयाक्येष्टं विद्यायोग

देवानुपूर्वोनाम । ऊसासनामे एगागारे पय्यहे । संसाणि सद्यणि एगागाराद् पन्तसाह जाव तित्यगर
 नामे । नयरं विद्यापगतिनामे दुयिहे पयत्ते, तजहा पसत्ययिहायगतिनामे य अ्यपसत्ययिहायगतिनामे

क्षेयावि सर्वादि पकाकारादि मज्जसनि यावतीमकरनाम । नयरं विद्यायोगतिनाम द्विविधं प्रथमं तद्यथा मगलविद्यायोगतिनाम पामस्तुहा
 म पय्य । उपजातनाममम विव पककोजमेव परयातनाम विव पककाजमद्विदे चानुपूर्वोना मय । नायमा कल्लिदे पं मं । देगोतम उ भेद
 त कहे । देररकाजुपुभो जाय ऐमाजुपुभो ककाययनाम एगागारे सचावि सजावि एतागारेभा । भारकोनो चानुपूर्वोयापूत देवानुपूर्वो जनासनाग
 एवकद्वय मपकाजकाउपने दककोजभेद याविभे । जाय तित्यकरनामे कवरं विद्यायनतिनामे कुरिदे प म । जावत् तोपेकरनाममममकी पनिमे

॥ इति नाम कर्त्तुं द्विषा प्रशस्तविद्याभोगतिनाम समस्तविद्याभोगतिनामचेति, तथा प्रवति सप्राप्त्यभिप्रायः सर्वो विवक्षितत्वाना बुद्धिभवे नञ्चानि
 च व्यापादावेवमात्रे स्वामाधारमिति यथा द्वीद्विषादयः तत्त्वमयोपरिवर्ति चेत्तं नामकमपि प्रथमम् यदुक्त्यापुष्पाभिप्रायैव सारस्यानपरिहारा
 रासभयोः पृथिव्यपुष्पोक्त्यापुष्पस्यतया स्वापरा आर्यते तत् स्वावरनाम, तथा मावरनाम यदुक्त्या लब्ध्वा मावरीभवति मावरस्य परिव्यामवि
 शेषः यदुक्त्यात् पृथिव्यादे रेकेकस्य जनुशरीरस्य जनुर्पोष्टत्वान्नावेपि जनुनां समुदाये जनुवा ग्रहं प्रवति तद्विपरीत भूल्लनाम, यदुक्त्यात् जनु
 नामपि जनुविद्यानां जनुशरीराणां जनुर्पोष्टता न भवति उक्तञ्च प्राक्प्रशस्तिसूक्तोक्तायां भूल्लनाम यदुक्त्यात्सूक्तमो प्रवति अस्य भूल्लसूक्तोऽमीन्द्र
 य इत्यर्थे इति, यथास्तनाम यदुक्त्यात् स्वयीग्ययोस्तिमिर्बर्त्तनसमर्थी प्रवति ययास्तिनाम, आहारादिपुद्गलपञ्चपरिचयमभेत्तु रात्मनः अर्थे
 विद्यस्य एतज्ज्ञानेबोक्त मिति, तद्विपरीतमपयोस्तुनाम, तथा यदुक्त्यात् जीवबोक्तमिति जनुरीरे तत्प्रत्येकनाम यदुक्त्यात्सा स्तुभरमता
 नां जीवानामर्चं शरीरं प्रवति तत्स्वाचारजननाम तथा यदुक्त्यात् शरीरावयवानां शिरोरिक्त्वानां स्थिरता प्रवति तत् स्थिरनाम, तद्विपरीत
 माल्भरनाम यदुक्त्यात् किङ्कादीना जन्मवानां स्थिरता भवति तर्ल्लरता नाम, तथा यदुक्त्या ज्ञाने उपरितना अवयवा, ज्ञाना ज्ञायते च
 त् ज्ञाननाम, यदुक्त्यात् सात्रे रर्षस्तन्मादादयो वयवा जन्मना प्रवति तद्विपरीतनाम, तथाहि-शिरसारपट्टपुष्पति पादेभस्तुष्ट्यतिक्कामिव्याः ।
 पादेनादिरपट्ट स्तोयमुपयाति ततोव्याभिचार । इति च त् न तस्य परितोयस्य मोक्षभोग्यानिवचनत्वात् यत्तुल्यतिथेह चिन्त्यते इत्यदीयः, तथा यदु
 क्त्यात् दनुपकदपि सर्वस्य भक्त्यामिपो प्रवति तत्सूत्रनाम तद्विपरीतं भुवंगनाम, यदुक्त्या रुपकार कदपि जलस्य द्वेयो जयति उक्तञ्च यदु
 क्त्यात् कदपि कदपि तत्सुत्रनाममुत्त । उक्त्यात्कारयोविदु नक्त्यपुद्गलमरुदए ४ १ ५ सुत्रमपदपर्ययिषुको इति चिन्त्यते इत्यदीयः । ज्ञायते

य विद्याभोगतिना दीयभेद कथा ते वदेहे—पञ्चविद्याभक्तिनामे पञ्चविद्याभक्तिनामे प्रपञ्चविद्याभक्तिनामे । प्रपञ्चविद्याभोगति । गोए० भ
 ते कथे कारिरे पं० । नोपकमना जेतवामिदं । मोक्षमा दुविद्या य० । जेनीतम दावभेदं तेकथा । उक्त्यात् वीयागाए । उक्त्यात् नोचमोच । उक्त्यागोए

नाम अनुवाचुर्बोनाम देवानुपूर्वीनाम । तदा यदुदयवशा दात्मन उच्छ्वासनिद्राममथि उपजायते तदुच्छ्वासमात्रं, पाद यदोषमुत्पन्नमप्यप्यसि मायुः
 क्षोपयोच उच्यते तदुच्छ्वासनिद्रासमाप्यपुनस्तपश्चमोचविषयासथि उपजायते साच सथि मीच्छासपयसिमतरेण शक्यं सापयति मगनु इषु
 रूपवक्ष्यतिमानसि यमुपैश्चक्षतिमकरेण संसुप्तं, तत उच्छ्वासपयसिमाय मुच्छ्वासपयसिमाय उपजायते, उपमन्यथापि यथायोगं
 चिकित्थियता सुप्तमपिवा जायतेवा यदुदया व्यंतुशरीराणि स्वरूपयानुप्रान्थपि उग्रप्रकाशमप्यस्य मातपं कुर्वति तदातपमाम तदुपायप्य वा
 नुसंस्तमतेय पृथिवीकाविकेयव न बभौ प्रवचभापि निवेष्टात् तत्रोप्यत्यमुत्पन्नमामोदयात् उरुवटनोऽस्तवपयनामोदयात् प्रकाशवत्त्वमिति
 तथा यदुदयास्तुशरीराण्य मुग्रप्रकाशप्य मुद्योतं कुर्वति यथायतिदयासुर्येऽप्यवज्ज्वलततारादिमानर्योपपय स्तदुद्योतनाम तथा विद्याय
 सा गति गंतं विहायोपतिः, ननु सबलतत्वात् विद्यामस्य कानो म्यप गति नमनयतीति विमयविज्ञेयं व्यवच्छेदाभावात् सुत्यमतत् किनु य
 दि गतिरवोप्यते ततो नायः मयममरुतिरपि गति रस्तीति वीनस्तत्राग्रकस्मादत काव्यव्यदाये विहायभागतिः ननु भारवादिपयपपरिणत
 रूपेति विहायोपतिः, सा द्विविधा प्रज्ञाया चमदासाच, तत्र प्रज्ञाया संयुगजपयमादीनां चमदाया उरुपुर्मादिपदीनां तदुपायप्य विहायोप

देवानुपूर्वीनाम । ऊसासनामे एगागारे पणसे । चेसाणि सद्याणि एगागाराद् पन्तज्ञाद् जाय तित्यगर
 नामे । नयर विहायगतिनामे दुयिहे पणसे, तजहा पसत्यविहायगतिनामे य अ्यपसत्यविहायगतिनामे

क्षपाणि सर्वाणि एकाकाराणि प्रज्ञासि मावतीयेकरनाम । तवरं विहायोपतिनाम द्विविधं मपस तपसा प्रगताविहायोपतिनाम नामप्रशला

म परवा । उपपत्तनामकम विच एकवर्तीकमे- परावातनाम विच एकवर्तीकमश्च विच पानुपूर्वीनां परत । भावमा चयत्विचे य सं० । हेनोतम इ भेट
 त कपी । चरकावापुर्बो जाय देशपुप्यो कलायनाम एगागारे चक्षानि सञ्चानि पमागारिभा० । भारकोना पानुपूर्वीयात्राप देशानुपूर्वी कयायनाय
 एकवर्तय गेववाकताकने एकवर्तीकमेद चाचिभो । जाय विद्यारनामे चरं विहायगतिनामे चरविचे य त । यावत् तोयेकरनामकमचमे एविमे

जेहा वपुना तयोरेव जेहागाह-उदागोएवं जते । कम्मे कइविहे पखहे इत्यादि ॥ सुगत सुगमेति चत्तरापत्तेनामाह प्रमाशायय जते । कम्मे
 कइविहे इत्यादि ॥ तत्र यदुदयवशात् सति विषय समागते च मुच्यते पात्रवत् मत्स्ये महाफलमिति कामकपि वानु भोत्सुवत् तद्वान्मात्तरायं
 यथा यदुदयवशाद् दामयुवन प्राशुहादपि दातुर्गृह विद्यामानमपि दीपमानमथद्याग याव्यायुज्यलोपि गुणवानप यावको न सजते तस्मात्प्रातरायं
 तथा यदुदयवशाद् इत्यपि मित्रिष्टाकारादिकमते कथति च प्रत्याद्यानपरिकामं वैराग्ये वा कथनार्थस्य । भोत्सुवते भोत्सु तद्गोपालराय तेव
 सुपन्नोमानरायमपि प्रावभीयं नवर बोभोपन्नोपयो रय विद्याय कइद्भुज्यत इति प्रोयः ॥ आहारपुष्कमाहं सुवन्नो गो ठं पुत्रोपुत्र सुवन्नपुत्र
 वच्छवित्तयाह ॥ तथा यदुदया रहत्यपि नीहवि झरीर योवतिकायामपि वर्त्तमानोऽप्यप्राचो जयति यत्तुलवत्यपि झरीरे साध्यपि प्रयोक्तव्योप ही
 नसत्यतया प्रवृत्ता तद्गोपालरायं तन्मो मूलोत्तरप्रकृतविवान सभ्माते उत्तरप्रकृतानां कथन्योरुष्टितिमतिपादनचिह्नोद्वेः प्रथमतो ज्ञानाथर
 योयस्य पञ्चप्रकारस्यापि विषये प्रससूबमाह-भावावरविरसुज्ज्वल जते । कम्मस्व बोवदकाल िहो पकथा इति ॥ प्रागावरलीयस्य मतिप्रुतावपि
 मम-पयापलेवसावरज्जेइतः पञ्चप्रकारस्य कर्मको प्रदत्त । इत्यत काश यावत् स्थितिः प्रपत्ता एवमुक्त प्रगवानाह-गीतम । अपन्येनाम्भुसुद्धते

गोएण जते । कम्मे कतिविहे पणुत्ते १ गोयमा ! अथविहे पणुत्ते, जाहविचिठता जाय इस्सरियविसि
 ठता । एव नीयागोएवि नवर जातिविहीणता जाय इस्सरियविहीणता । अतराडएण जते । कम्मे कति
 विहे पणुत्ते २ गोयमा ! पधविहे पणुत्ते, तजहा-दाणतराहण जाय धीरियतराहण । नाणायरणिअस्सण

कम्मे कतिविधं प्रपत्त १ गीतम । अथविध प्रपत्ताम् तद्वया आतिविद्यष्टता यावदीश्वरताविशिष्टता एव नीयेर्गीबमपि नवर जातिविहीनता

होन यावत् ईश्वरविहीन । अंतराहणं भेत कम्मे कइविहे प । चत्तरावर्त्तमाना जमयवन् केतसाभट कइता । धावमा पधवि त । इयोतम इ मेद
 यमा । दावतराए काय उपमोयत्तराए । दागात्तराह दावत् उपमोनात्तराए । नाणावरणिअस्सण ठिता प । प्राणावररो

[illegible]

य । गोएण जंतै ! कस्मे कर्तित्विहे पखस्सै ? गोयमा ! दुयिहे पणत्ते, उच्चागोए य नीयागोए य । उच्चा

विद्यायोगतिनाम च । मोक्षं प्रदत्तम् । काम कर्तारिचरं प्रपन्नम् । मोक्षम् । द्विविधं प्रपन्नम् तद्यथा उपैर्नयं च भीतिर्नयं च । उपैर्नयं प्रदत्तम् ।

निमित्तं यावत् ईश्वरनेदिमिदम् । एवं भोवायोसि चरं जातिभिरीषया ज्ञान इत्यखिवि० । इममोष भोचभोन वि० न भेदे परं एदिसेव ज्ञानिनि

कदम्बप्रसूपया जल्पययुत्सप्रसूपयाचोत्त तत्रोत्तरुहायापावयदम्प्रसूपया उत्कटनियेजप्रसूपया च दर्शिता जगति ध्यायाकाशपरिष्ठाभोपाययार्थं यस्य पावत्य सागरापमञ्जोटीकोट्यस्तस्य तावति वययतान्यायाया यस्य पुनः सागरोपमञ्जोटीकोट्योः मध्येत्येति सस्यायुवर्जस्यान्तर्मुहूर्तमायुषस्तु जप स्वतोभमदूतमयाया उत्सर्ज्यतः पूर्वकोटीभिर्भागः ततएव मयापाकासं पारिजात्या वापातिपयाच्च स्वयं ज्ञावनीयानि निद्रापचक्षिपयं सन्माह निद्रापचक्षिपयं प्रते । इत्यादि॥ अत्र जपव्यतः जप सागरोपमस्यसप्तभानाः पत्योपमासुख्येयप्रानोनाः क्षाप्तजावनति चेदुच्यते-पचामं क्षानावरणप्रकृतीना चतसृषा दर्शनावरणप्रकृतीनां चतुर्वर्धनादीनां सुखवत्तनतोन्नत्य पञ्चानामन्तरायप्रकृतीनाञ्ज जपव्या त्येति रत्नमुद्रते सातयेदनीपस्य सकृपायि जस्य हावशमुद्रतां इतरस्य तु द्वौ समये येषो द्वितीयसमये वेदज वृत्तीयसमये त्वकर्मप्रवत मिति, यद्यः कीत्येवैर्गोत्रयो रसौ मुद्रतां पुरुषस्याष्टौ चतसरा राखि सुखवत्तनकोपस्य द्वौ मासौ सुखवत्तनमात्रस्येको मासः सुखवत्तनमायाया अद्दमासः क्षेवाचांतु प्रकृतीनां या ५ स्थानीया उत्तरकृष्टा त्येति सास्या उत्तरकृष्टायाः सप्ततिसागरोपमञ्जोटी ५ प्रमाणाया मिध्यात्येतिपरिमाचं तथ जिह्वापचक्षयो

कम्मस्स केवडय कालु ठिई पक्खत्ता ? गोयमा ! जहन्तेण सागरोधमस्स तिन्नि सत्तनागा पल्लिन्धमस्स
 स्थसखेज्जइजागेण ऊणता उक्खोसेण तीस सागरोधमकोफाफ्फाणीन् तिन्नि य वाससहस्साइ स्थयाहा स्थया
 ह्णिता कम्मठिइ कम्मनिसेगो । दसणचउक्कस्सण भत्ते ! पुच्छा, गोयमा ! जहसेण स्थतीमुज्जस उक्खो

रोपमस्य त्रय स्वस ज्ञायाः पत्न्योपमस्यास्येयप्रागेभोना उत्कृष्टत त्रिश्रस्वागरोपमबोटीबाटी श्रोत्रि धर्षसहस्राणि आबापाऽपापोभाढ
मत्प्राति' कामनिपक्षः । दृष्टमचतुषस्य प्र० । पुष्पा गीतम् । अपम्यमानमुद्गर्तं मुक्तपर्वणि साहागरोपमबोटीबोष्ट्य. त्रिखिधर्वसृष्टाणि

[illegible]

[illegible]

भते । कम्मस्स कैयतिय काळ ठिईं पणमा ? गोयमा । जहन्नेण श्रुतोमुज्जत्त उक्कोचंण तीस चागरोयम
कोळाकोलीचं तिच्चिय वाससहस्साइ थ्याहा श्रान्हाणिता कम्मठिइ कम्मणिसेगो । निहापचयस्सण भते ।

यावदीश्वरताविहीनता । यन्तार्यं नदन् । कर्म कर्तिविचं प्रपन्नम् ? गीतम् । पवविचं प्रपन्नम् । यन्
नावरयोपस्य कमरो नदन् । द्विपक्ष कासं स्थितिं प्रपन्ना ? गीतम् । उपपन्नान्तेमुद्भूतमुदकतत्त्वयति इतस्मान्नोपमकोटोकोट्यः शीति
वपसइत्यादि प्रायापाऽप्रायोभा कमस्थितिः कर्मनिवेद्यः । मित्रापवस्य प्रदूक्त । कमणः निपगर्तं कातं स्थितिः प्र० ? गी० । प्रपण्येन क्षाण
कमनी हेमवधन् केनसाकाशनो स्थितिकठो । मोयमा अद्वयेकं र्पतीम् च तोपंसागरावस काङ्काकोटोपो तिज्जिवापसुहृद्व्याः पथाया मवि० ।
हेमोवम जपस्य यन्तर्दुद्भूत वल्गुह ? यान्तायय कोङ्काकोटी यन्तना समसयो ? पथस्यवमने दस भित्तिनां यमात्र पुत्रं यथाधायकननो पावा

मापत्वात्, सम्यक्त्ववेदनीयस्य अपश्यतः स्थितिपरिमाणं मन्त्रमुद्रणं उत्कर्षेतः पट्पट्टिसागरोपमादि सातिरेकादि तद्वेदनमविरुद्धं वेदितव्यं न
 र्धनमाश्रित्य सम्यक्त्वसम्पत्तिमिष्यात्वात्, मिष्यात्त्वमुद्रणा एवाह जीवेन सम्यक्तादुपुष्वविष्णोऽप्यसत रिष्या क्रियते तद्यथा-सुखयि
 क्षुता चर्द्विबुद्धा अविविमुक्त्या, तत्र ये सर्वविमुक्ता स्ते सम्यक्त्ववेदनीयव्यपदेशं तस्मै ते ये उर्द्विबुद्धा स्ते सम्यग्मिष्यात्यवेदनीयव्यपदेशं मविबुद्धा
 मिष्यात्ववेदनीयव्यपदेशं ततो न तयो यत्नसम्भवः, यदा तु तयो सम्यक्त्वसम्पत्तिमिष्यात्वात्पुद्गलानां स्वरूपत स्थिति र्विंत्यते तदात्ममुद्रणोपस

श्रुत्याहा । समस्तवेदणिज्जस्स पुच्छा, गो० ! जह० श्रुतो० उक्कोसेण तावाठि सागरोयमाह सातिरेगाह ।
 मिच्छुसवेदणिज्जस्स जहत्तेण सागरोयमं पालिद्वमस्स श्रुसखंज्झाङ्गाणेण ऊणग उक्कोसे० सत्तरिकोठा
 कोम्मीनु सत्तथाससहस्साहं श्रुत्याहा ऊणिता । सम्मामिच्छुसवेदणिज्जस्स जहन्नं श्रुतो० उक्कोसेणवि श्रु

सत्राणाः पत्तोपमस्यासंशयेपत्रागेनोमा, उत्कर्षतश्चिंशत् सागरापमकोटीकोटी स्त्रीणि वपसहस्राणि श्रुत्याहा । सम्यक्त्ववेदनीयस्य पुच्छा गो
 तम । अपत्येनात्ममुद्रणं मूरकयतः पट्पट्टिः सागरोपमादि सातिरेकादि । मिष्यात्ववेदनीयस्य अपत्येन सागरोपमं पत्तापमस्यासंशयेयता
 भोमं उत्कर्षयतः सत्तकोटीकोटीः सप्तवपसहस्राणि श्रुत्याहोमा । सम्यग्मिष्यात्ववेदनीयस्य अपत्येनात्ममुद्रणमुत्कर्षयताव्यन्तमुद्रणम् । कयाप

समे ते बिम उदयमावे पतातावेदनीना वेदनकारने एतावता सगरो ते अवन्त सागरोपमना शत ० माय कोष पञ्चमा १ मागनो श्रितिकोपी पि
 च ते पत्तापमनो पचंख्यातमेनाम खरो जे डुवेउरखट १ सागरापम कोषाकोटी । तिथिय वासवउरखट १ पवादा उदयनस्यविच्छब्दं पच्छा । १ २
 कारवर्धनो पवादाउरखट १ ते कर्मवद्व नावे सम्यक्त्ववेदनीकमनो मय । भोवमा जह प्रती ७ श्रुतिः सागरोपमा १ सातिरेगाह । उभोतत पचय्य
 पत्तमुद्रण उरखट ११ सागरोपम भाभेरा मनुष्यावतारेकरी पचिख । मिच्छुसवेदविच्छेद जह० सागरोपम पचिषावमस्य पचंखिष्यभागेच खपया ।
 मिष्यात्ववेदनेन तत्रन्व सागरोपम पत्तोपमने पचख्यातमेनाम खरो । उक्कोसेच सत्तरि कोषाकोपीभो सप्तवपसहस्रउरखट १ श्रुत्याहा । उरखटो ००

सकृदप्यिति त्रिंशत्सागरोपमकोटीबोध्यं साक्षां विज्यात्वरित्या शस्त्रिमागरोपमकोटी २ प्रमाणया प्रागे प्रियमाने शून्यं शून्येन पातयेदिति
 वचनात् सव्यायाय ये सागरोपमस्य शस्रजगताः ते पक्षोपमसंख्येयनागरीनाः क्रियते ततो प्रयति यथास्त उपगयास्तिपरिमाणं मिति ० गायामे
 यद्विज्जस्स इति ० इरियावद्वियर्यपग पदुष चरुदयमकुक्षोसेव दा ममया सुपराइपपग पदुष अक्षरेय यारम मनुशा इति प्रागय प्रावित य
 शतवर्षभीयस्य अपम्या स्रप स्रजगताः पक्षोपमायख्येयप्रागेना मिद्रापवकयद्रु मावभीया सस्याप्पुइयत ग्यातः पिगरकागरोपमकोटी २ प्र

सेण तीस सागरोपमकोठाकोनीनु तिमियवाततहस्तं सुयाहा ० । सातायेदगिज्जाम्स डुरियायहि यत्रयग
 पदुसुं थुजहसमणुक्कोसिण दो समय। सुपराइयत्रयग पदुसुं जहन्नेण थारसमुज्जता उक्कोसिण पन्तरसुसा
 गरोपमकोठाकोनीनु पन्तरसय वाससहस्ताइ थुत्राहा । थुसातावेदगिज्जास जहन्नेण सागरोपमसस तिति
 सत्तजगता पलित्थमसस थुससंज्जडजगेण ऊगता उक्को ० तीस सागरोपमकोठाकोनी तिति वाससहस्ताइ

गायायाऽप्यापीया कमस्तिथिः कमनियेकः । सातायेदभीपरसेवापापिकयपकं प्रतीत्यापन्यानुसर्पय द्वे समये, साम्परादिइउपक प्रतीत्य
 अपम्येन द्वादशमुपूतीं वस्त्वैस पचददासामरोपमकाटीबाल्य पचदशवर्षयुताभ्यापाया' एगतावेदभीयस्य अपम्येन सागरोपमस्य गीति य

इकार प्रयाहा । इभीतम अकथ पनमुज्जस वरजट २ सागरापम काटाकाओ लोमइवार वपभी पवाधाये कमभीवाधा नहुवे । गायामेवविज्याय
 इरियावद्वियर्यपग पदुष पत्रइपमकाटय दासमया ठिई व । सातायनामा कथ्यनकाराने इरियायथोविद्यामा कथमतिने अयथाउटममय
 बावे पदिमेकमव बांध कोकमस वटे पीलेमय सेवे तेकन वेममयना मितिबटो । यंपरायवर्षग पदुष अक्षरेय यारममनुशा ७ पणरसमगा
 वम कोठाकाओपी । सुपराइविद्याना कथ्यन अयय १२ मुकत वगपक हुवे वरजट ११ कोठाकाओ सायरीपमभी सिति । पणरपममकाटय पवा
 वा पवायावेद्विज्जस्स अइ सागरापमण तिविज्जसमाता पदिपावमण पचपिउज्जमायेक अयया ७० पाथं सागरोपम कोठाकोटीपी । ११ इय

गरीपमबोटीबोटीनामैः सागरीपमः सगमाया सप्ततैः तमः पञ्चदशभिः सागरीपमबोटीबोटीभिः सिं सप्ततैः रात्रिययस्वापना १०।१।१५ यत्रा
त्येन रात्रिना पञ्चदशसप्ततैः नप्यो रात्रिरसप्ततैः नुस्यत ताताः रपदमेव, एवस्य गुणे तदैव धवतीति वचनात् तेषामाद्येन रात्रिना यस्य

जलणे पुच्छा, गीयमा ! जहन्नेण दी मासा उक्खोसेण यत्तालीस सागरीयमकोठाकोठीति यत्तालीस वास
सपाइ जाव निसेगी । माणसजलणे पुच्छा, गीयमा ! जहन्नेण मास उक्खोसेण जहा कोहस्स । माया
सजलणाए पुच्छा, गीयमा ! जहन्नेण अरुमासं उक्खोसेण जहा कोहस्स । छीनसजलणेण पुच्छा, गीय
मा ! जहन्नेण अतोमुक्त उक्खोसेण जहा कोहस्स । इत्थीवेदस्स पुच्छा, गीयमा ! जहन्नेण सागरीयम
स्स दिथहुससुजाग पलित्थमस्स अस्सखेज्जइजगेण ऊणत उक्खोसेण पन्नरससागरीयमकोठाकोठीति पन्न

नि पावकवनिवेदः । मानसजलपुच्छा, गीतम । जहन्नेण मास उक्खोसेण जहा कोहस्स । लोभसजलपुच्छा, गीतम । जहन्नेण मास उक्खोसेण
सुरजपतो यथा कोपस्य । इतीवेदस्य पुच्छा, गीतम । सागरीयमस्य सादे सप्तजानं पत्तोपमरपासं वषियमाणेनम् उरजपत पञ्चदशसागरी

मासतो क्षिति वरजइ वरकोइ सागरापम बोयाकोटी ४ ययतो यवापः वदेनादे । मासमा माससंजलसेव पुच्छा । देगीतम टामसजलपमनो
मन । गीयमा ज ४ मास ४ जहा वरजइ मायासंजलसेव पुच्छा । देगीतम जवन् १ जाव वरजइ जिन माधनोस्सिति मायासजलपमनो मन ।
मायमा ज ४ यदमास ४ जहा वरजइ मायासंजलसेव पुच्छा । देगीतम जवन् १५ ठिमस्सिति वरजइ जिन मीयनोस्सिति लोभसजलपमनो मन ।
मायमा ज ४ नो ४ जहा वरजइ इतीवस्य पुच्छा । देगीतम जवन् ४ यन्मुदुर्न वरजइ जिन माधवस्सिति आयेदमा मन । मायमा ज ४
सागरीयमदिनवत् सप्तमाय पत्तिपोमस्य पत्तिविदभागीवं जवन् । देगीतम जवन् सागरापमनो सातविवा दौष्ठभाग पत्तोपमन पचज्जातनो
भाग जको । वरीवेद पवस्य सागरीयम माणिको वाससयार पवाहा पुरिसवेवस्य पुच्छा । वरजइ १५ सागरापम मायाकाटी १५ ययतो

विशाभरोपमकोटी २ प्रमाणा धीरिष्ठव्या, सा च तावता यथा प्रवर्ति तया धर्मप्रकृतिर्हीमाया मरुमण्डकरये प्रागिति ततोऽवपापे, निष्पत्त्यदे
नीयस्य अपन्या स्थिति रक्षणागरोपम पस्योपमावक्ष्येयजागोने उरक्षयतः तस्योत्कृष्टस्थितः सुप्रतिभागरोपमकोटी २ प्रमाणात्वात्, सम्यग्निष्पत्त्या
त्वचदनीयस्य अपन्यत उत्कृष्टतो वा अन्तर्मुहूर्ते वेदानापयया पुद्गलभा त्ववस्थान मुरक्षयतः प्रागोक्त कथायद्वादशाक्षस्या नन्तानुयन्तिपनुप्रपात्र
स्याख्यानचतुस्रयप्रत्याख्यामावरचतुष्टयरूपस्य प्रत्येक अपन्या स्थिति द्रव्यादेः सागरोपमसप्तभ्राजाः पस्योपमामंल्येयजागोना उरक्षयत स्तोपा एव
तेः चत्वारिंशत्सागरोपमकोटी २ प्रमाणात्वात् सप्तलभाना च अपन्या स्थिति मासद्वयादिप्रमाणा उपक्षस्य अथन्यपरमसमये वयातव्या, को
वेदस्य अपन्या स्थिति द्वादसागरोपमस्य सप्तभ्राजाः पस्योपमावक्ष्येयजागोनाः कथमितिच दुष्यते त्रैराशिकपरवशान् तयाँच यदि दद्याना सा

तोमुञ्जय । कसायथारखगस्स जहन्तेण सागरोवमस्स चत्तारि सत्तन्नागा पडिठयमस्स श्चसरेज्जडन्नाग
णता उक्कोसेण चप्पाठीस सागरोवमकीप्पाफीप्पीन चप्पाठीस याससयाइ श्चयाहा जाव निसेगो । कोहन्

द्वादशस्य जपस्य सागदोषस्य बत्वारोचनामाः पत्न्योपमस्याशयेवनागोनां वृत्तव्यतयत्यारिंदारसागरोपमकोटीबोत्प यत्वारिंशद्वपम
 वजास्यवापा यावत्क्रियः । षोपसुवसानपुटद्व, नीतम । अपग्येस द्वी मासौ वृत्तव्यतयत्यारिंशारसागरोपमकोटीबोत्पयत्यारिंशद्वपमभुता

कोणकोणी रामरोपम ० इकाराएवको पयावाकास । इयामिपयतवेवियण्य खड संता० खडो संतावकाय बारवन्ध खड० खागरावमख्य खता रि सतमाया पविपीवयख्य खययिख्यमागख खयया । इयामिपयाखेदेनोदमनो खयमे पिय खरखडे पिय पस्तमुपगतो स्थिति अयाय १२ जो मि दि खयख सावरापन ना ० मानकोले इइता ३ माम पन्नीपमने पसख्यातमेभामे खया । इकोखय खताखीख यादरावमकोणकाणोपा खताखीख बासइइताइ पयाका खार मिखेर । खरखटे ३ खायरोपम खाकाकापो स्थिति ३ ०० पायाधा नाये । माइमा खाइय खखेख पुण्या । खेभोतम खाइय खेखखतना प्रत । मोइमा खड० दुसमाका ख० खताखीख खागरोवमकोणकोपोपा खताखीखरायखडाइ पयाका खार मिखेको । खेभोतम खयख खीख

साधयत् । स्थितेः पूर्वकादिप्रज्ञागुरुपाया अयापाया यास्यमानत्वात् ० तिरिवभङ्गनामाय अथा मयुसकवेयस इति ० अपत्यतो द्वौ सागरोपम
स्य सप्तमासौ पत्योपमासवेयनामहीनौ चत्वार्यतो विद्युतिवागरोपमकोटीकोत्य इत्यर्थः । मन्थयनतिमायौ ० अथकोचं सागरोयसपरिद्विपुससना
न पस्तिष्ठेदमस्य वसुप्रज्ञानेन कथमिति ० अत्र प्राबसा कोवेदव ज्ञावनीया दिवष्टसप्तनागमित्यादौ तु मयुसकनिर्दण्डः प्राकृतत्वात् भ्रङ्गगतिना
यो जप्यतः सागरोपमयइत्यस्य द्वौ सप्तमासौ किमु न अत्रति सागरोपमस्य द्वौ सप्तमासौ सुहस्रपुत्रितो वेति तदुरकटस्थिते विद्युतिवागरोप
नकोटीकोटीप्रमावत्त्वात् तद्वन्यस्य च सर्वे जपत्यस्यावधिपवेन्द्रियस्य प्रावात् अरुचिपवेन्द्रियकमन्यस्य च जपत्यस्य यकैन्द्रियस्यन्यकमन्यथा
पेक्षया सहस्रगुणत्वा ज्ञायायिष्यते नायमर्थी वेदियचिन्तायां देवगतिमाद्यौ जपम्यतः सागरोपमसहस्रस्यैकः सप्तप्रायः एकसागरापरमस्य एतज्ज्ञागस

यमा ! जहन्नेण सागरोयमसहस्रएण सप्तनाग पलिच्छेयमस्स अ्सखेज्जइज्जागेण ऊणग उक्को ० जहा पुरि
सेवेदस्स । एगिद्वियजातिनामाए पुच्छा, गीयमा ! जह्मेण सागरोयमस्स दीयि सप्तनागा पलिच्छेयमस्स
अ्सखेज्जइज्जागेण ऊणगा उक्कोसेण वीस सागरोयमकोठाकोठीइ वीसय वाससयाइ अ्याहा । अेहद्विय

भ्यायाथा । देवगतिमात्रं पुच्छा, गीतम । जपम्यप सागरोपमसहस्रस्यैकं सप्तप्रायं पत्योपमसमासंभवेय नागेनीवकमुत्तरयेतो यथा सुकपवव
श्य । एकत्रियजातिमात्रः, उच्छा, गीतम । सागरोपमस्य द्वौ सप्तमासौ पत्योपमसमासंभवेयनामोमे उत्तरयेतो विद्युतिः सागरोपमको
ठाकोटयो विद्युतिर्व्यवृताग्यायाथा । द्वीन्द्रियजातिमात्रः पुच्छा, गीतम । जपम्येन सागरोपमस्य जव पत्युचिंसुद्रायाः पत्योपमसमासंभवेय

नो पात्राया देवगतिनामनो यः । नोयमा जः वागटाश्मज्ज यनसप्तमाय पक्षिषोवमस्य पक्षिष्विच्छाभावेन जपया । इगेतम जपम्य सागरापरमनो
वातमोमाय पत्योपमनो पक्षिष्वानामोमाय जको । उत्तरकट अथा पुरिववेदस्य एभिद्विय जातिनामाएव पुच्छा । उत्तरकट जिम पुहपवेदमो स्थिति एके
द्विय जातिनामनो यः । नोयमा जहः सागरोयमज्ज दावि सप्तमाय एभिषोवमस्य पक्षिष्विच्छाभावेन जपया । इगेतम जपम्य सागरोपमना सातो

यो यथा वैरविकायुपः स्थितिः । निरयगतिनामो जवत्त । कमसः पुच्छा गौतम । अपग्येन सागरोपमसहस्सद्वी मसज्जागे पन्तोपमस्सा
सहयेपज्जागीनायुत्तयंती विव्रति सागरोपमकोटीकोट्यो विदातिवधेदाताग्यायाया । तियगतिनायः पुच्छा यथा मयुसकस्य । मनुयगतिना
ए पुच्छा गौतम । अपग्येन सागरोपमस्स साहे ससज्जाग पस्यापमस्सासहयेपज्जागीनमुरुकपेण पचदहासागरोपमकोटीकोट्य पन्नरसज्जागपज्जा

मा जवत्त पचमुद्वत्त १ पकोपम पूर्वकोटोने तीजेमय पयिज हय मनुज्जो । एव मज्जयाज्जवत्तु वि देवाकवत्तु जहा वैरयपज्जागस विरयगतिनामाए
व मते कवत्त पच्छा । इम मणुज्जो पाठ पिब देवतामा पायु विव मारको तिम मरज्जति नामकमता म० देवपवत्त । गोयमा जहन्त्वं यावरा
वम हापमभागा पळिपावमस्य पस विव्वाधमीत्तं खवत्ता । हेमोतम जयस्य सागरोपमता यातोया दोदधान पन्नापमने पसव्यातमोधान खवत्ता ।
वथावेव कोसंहागरोपम कोटाकाओपो कोसंहाकवत्ताः पवाहा तिरियगतिनामाए जहा मयुसमेवत्तु मणुयगतिनामद्वं पच्छा । कण्ठाट २ साग
रोपम कोटाकाओ २ वर्षो पवाहा तिवेवनामकम मणुसज्जो स्तिविज्जो मणुसकवेदना तिम मणुयगतिनामता म । गोयमा जहन्त्वं याव
रोपमदिरवत्त यत्तमानं पळिपोवमस्य पस विव्वाधमीत्तं खवत्ता । हेमोतम जयस्य सागरोपमता यातोया कोठभाग पन्नापमने पसव्यातमोभाग क
वो । वकोसेव पन्नरससागरोपम कोटाकोओपो पन्नरसथासयाइं पुच्छा । कण्ठाट १९ सागरोपम काटाकाओ १९ मे वत्तं

तापत्याः स्वितीः पूर्वबोदिविज्ञानरूपाया ज्ञयाचायां दास्यमानत्वात् ० तिरिययइनामाए जहा नृपुसकवेवस्व इति ० अपत्यतो द्वौ सागरोपम
स्य सप्तजानो पत्न्योपमासुवेपभापहीनो उटव्यतो विद्युतिसागरोपमबोटीबोदय इत्यर्थः । मनुयानतिमात्री ० जहबेसुं सागरोपमस्यदिवद्वयसुसदा
नं पस्तिबमस्य ससज्जनामेव कययसि ० अत्र प्राबता स्त्रीबदय झावनीया दिवद्वयसुसमानमित्यादौ तु नृपुसकनिर्वहः । प्राकृतत्वात् गरजगतिना
सो जपम्यतः सागरोपमसुइदस्य द्वौ सप्तजानौ किमुच प्रवति सागरोपमस्य द्वौ सप्तजानौ घाज्जयुचितौ इति तदुल्लसुस्थिते विद्वद्विज्ञानगरोप
नबोटीबोटीप्रमावत्वात् उद्वयस्य च सर्वे अपत्यस्यासुद्विपचेन्नियस्य प्रावात् असुद्विपचेन्नियस्य सप्तजानाः एकसप्तजानोपमस्य सप्तजानस्य
वेद्यया ससज्जयुयत्वा झावनीयते पायमर्शो विद्वियविद्यायां वेपगतिनायो जपम्यतः सागरोपमसुइदस्यैक सप्तजानाः एकसप्तजानोपमस्य सप्तजानस्य

यमा ! जहन्नेण सागरोपमसहस्रएण सप्तजाना पालिउधमस्स सुसखेज्जइजागेण ऊणग उक्खो० जहा पुरि
सेवेदस्स । एगिदियजातिनामाए पुच्छा, गीयमा ! जहन्नेण सागरोपमस्स दोण्णि सप्तजाना पालिउधमस्स
सुसखेज्जइजागेण ऊणगा उक्खोसेण वीस सागरोपमकोणाकोणीउ वीसय वाससयाइ सुधाहा । भेइदिय

भयायावा । देवगतिनाअ पुच्छा, गीतम । जपम्येव सागरोपमसहस्रमेवं सप्तजानं पत्न्योपमस्यसंख्येय तानेनोभकमुदकवेत्येती यथा पुस्यवेव
इय । एवंन्निपजातिनाअः । पुच्छा, गीतम । सागरोपमस्य द्वौ सप्तजानौ पत्न्योपमस्यसंख्येयपत्नानोनी उदकवेत्येती यिद्यति सागरोपमको
टाबोउती विद्युतवेवद्वयताग्यावावा । द्वीन्त्रियवादितायः पुच्छा, गीतम । जपम्येव सागरोपमस्य तव पत्न्यद्विषुद्गायाः पत्न्योपमस्यसंख्येय

नो पावावा देवगतिनामनो म । गीयमा व० सागरोपमस्य पमसप्तजाना पस्तिपोबमस्य पस्तिपोबमस्य जहवा । वेनीतम जहव्य सागरापमनो
बातमोमाय पत्न्योपमनो पदंज्जातमोभाय कबो । जहन्नुट जहा पुरिसवेवस्य दमिविय जातिनामाए पुच्छा । जहन्नुट किम पुसमवेदनी स्थिति एवे
द्विय जातिनामनो म० । गीयमा जह० सागरोपमस्य दावि सप्तमाय एपस्तिपोबमस्य पस्तिपोबमस्य जहवा । वेनीतम जहव्य सागरोपमना सातो

गमस्महिंयाद् । एवं मणुस्साउयस्सयि देवाउयस्स जहा नेरुयाउयस्स ठितित्ति । निरयगतिनामाएण ज्ञेते ।
 कम्मस्स पुच्छा, गोयमा । जहन्नेण सागरोयमसहस्स टीसप्तजागा पलिनुयमस्स अ्ससंज्जडजागेण ऊणता
 उक्खोसेण धीस सागरोयमकोफाकोफीनु धीसययाससयाइं अ्याहा । तिरियगतिनामाए जहा नपुसगवेदस्स
 मणुयगतिनामाए पुच्छा, गोयमा । जहन्नेण सागरोयमस्स दिथहु सतजाग पलिनुयमस्स अ्ससंज्जडजागा
 ऊणता उक्खोसेण पत्तरससागरोयमकोफाकोफीनु पत्तरसयाससयाइं अ्याहा । देवगतिनामाए पुच्छा, गो

पो यया नेरयिवापुः स्थिति । निरयगतिनायो प्रवत्त । कर्मवः पुच्छा, गीतम । अययेन सागरोयमसहस्स द्वी सप्तजागो पस्योपमत्ता
 सवयेयवापोनायुत्तपेवो विस्सति सागरोयमकोटीकोट्यो विद्यतिपयंदातागपाया । तियगतिनायः पुच्छा, यया मपुसहस्स । मनुजगतिना
 याः पुच्छा, गीतम । अययेन सागरोयमस्स सः सप्तजागं पस्योपमत्तामक्षेयवागोममुरज्जपेव पंददसागरोयमकोटीकाट्यः पत्तरसययया

मा अज्ज पत्तमुत्त १ पस्योपम पूवकोटीने भोजेभाय पविच इम मनुजभो । एव सवसावसावि देवाययय अहा येरयाययय विरदगतिनामा
 य मते अज्ज पच्छा । इम मनुजभो पाठ पिव हेरतामा पायु विम भारो तिम गरवगति नामकमना म देवसद्वत् । गोयमा अहस्स यगरी
 वम लोचनमाया पविपावमय्य यत्त पिच्छासादीवं अज्जया । देवोतम अज्ज सागरोयमना यातोय देवभाय पन्नापमने पसय्यातभोभाग ज्जया
 अज्जयेव वीर्यवानरोयम कोटाकाकोपी वीर्यवानसवार यवाहा तिरियगतिनामए अट्ट मपुसगवेवत्त मपुसगतिनामएवं पच्छा । अट्टाट २० अमि
 रोयम कोटाकाको १ अपंको यवाहा तिरियनामकम मपुसको धितिको मपुसकवेदभा तिम मनुजगतिनामभा म । भोयना अहवेवं माय
 रोयमदिक्कट यत्तमावं पविपोवमय्य यत्त पिच्छासादीवं अज्जया । देवोतम अज्ज सागरोयमना यातोया कोटमाग पन्नापमने पसय्यातभोभाग ७
 वो । उक्खोसें पत्तरससागरोयम कोटाकोपीया पत्तरसवाययया यवाहा देवगतिनामाएव पुच्छा । अट्टाट १५ सासरापम कानाकाओ १५ गे १५

स्वते वातापरि चहादहाधत्तात् ससति क्षयो रईनापवर्तना क्षुत्ता। नव पर्वविशङ्गागो ह्ये पत्न्योपमासुख्येपत्तामोताः कियस्ये आगतं सुधीस्य परिमासमिति । एवं त्रिवर्तुरिन्द्रियजातिनामसूत्रं अपि जावनीये , वैकिपमासपूत्र-जह्लोचं सागरोदमसहस्स दोसप्तनागा पच्छिष्ठमरस चसस

स्वेज्जहन्नागेण ऊणता उक्कोसण स्यठारस सागरोधमकोठाकोणीत्तं स्यठारस वाससयाइ स्यवाहा । पच्चिदि यजातिनामाए पच्छा , गीयमा ! जहन्तण सागरोधमस्य दास्सि सत्तनागा पलित्थमस्स असस्सेज्जहन्नागेण ऊणता उक्कोसण वीस सागरोधमकोठाकोणीत्तं वीसय वाससयाइ स्यवाहा । उराडियसरीरायि एवधेव । धेउडियसरीरनामाएण जत ! पुच्छा , जह्क्केण सागरोधमसहस्स दो सप्त भागा पलित्थमस्स असस्से

स्यावश्येपभागनोना घरनपतोहादधवापरोपमकोठाकोट्याऽहादशवर्षेणालाभ्यावापा । पच्चोद्वयजातिनाम्न पुच्छाः गीतम । अपत्येन साग रोपमस्य द्वौ सप्तभागौ पत्न्योपमस्यासक्यपजानोनोनावुत्सर्प्यतो विंशतिः सामरोपमकोठाकोट्यो विंशतिवयसहस्राख्यावापा । औदारिकसरी रमज्येवं वेव । वैज्जिवनाम्नः पुच्छाः । गीतम । अपत्यम सागरोपमस्य द्वौ सप्तभागौ पत्न्योपमस्यासंख्येपत्तामोतो उत्सर्प्यतो विंशतिः सागराप

य । भोयमा जह जहा वर दिवस्य । जगीतम जहग्ग येद्वियकट्टा जिन । ज्जासस्य चट्टारसमागरोधम काठाकोटोपा चट्ट रसकासयाइ चवाहा च चरिदिय जातिनामस्य पच्छा । चठारैसयवपनो चवाथा चचरिग्ग्य जातिनामना प्र० । भोयमा जह सामराधमस्य नवपवतोसहभागा पच्छिन्नोव मस्य चगपिज्जाभागेण खय्या । जभोतम जहग्ग सागरापमना पेतोसिमा नवभागा पवग्गोपमने पसंख्यातमेभाम जहा । ज्जासस्य चट्टारससामराधम काठाकोटोपो चट्टारमवासयदाइ चवाहा पच्चिदियजातिनामसं पच्छा । चरकट्ट चठारैसागरापम काठाकोटो चठारैसववपनो चवाथा पचेद्विय जातिनामना प्र० । गीयमा जह सामराधमस्य दास्सिपसत्तनागा पच्छिपोदमस्य पसंखिज्जासागस खय्या । देभोतम जहग्ग सागरापमना सातोवाभा म रसरापमना पसंख्यातम जहा । च्छावेर वीहसागराधमकाठाकोटोपा वीसदाससयाइ चवाहा चट्टारसरीरनामाप पच्छा । चरकट्ट वीसया

इस गृहित इति प्रायः तस्यैव उक्त्यास्त्विति दैवसागरीयमकीर्तीकोटयः तत्रा प्रागुक्तजराश्रयादेवसागरीयस्य मम प्रागो लब्धः यथोचि
 वास्य अपत्यतो संक्षिप्येद्विषयेति लक्ष्यगुणितः दैवगतिनाममूत्रे उक्तोऽस्य सदा पुरिषोऽप्यस्य इति ॥ दैवसागरीयमकीर्तीकोटयः दसयाससपाद
 यथाहा यथावृद्धिना कल्पिते कल्पितेऽस्य इति यत्तस्य मितेऽत्रात्रः द्विद्विषयजातिनामसूत्रे अत्राप्य नवपलकीसङ्गताया पन्निधुयमस्य यस्यउत्तर
 प्रागेव उक्तता इति ॥ द्विद्विषयादिनायो ध्युक्त्यास्त्विति रसादवा सागरीयमकीर्तीकोटय अठारउत्तरमिवगतितेगतिपञ्चमात् ततो घादगाभा
 सागरीयमकीर्तीकोटीर्ना भिष्यात्स्वोरुपया स्थित्या यस्तैसागरीयमकीर्तीकोटीप्रमाणाया प्रागो वृत्ते प्रागय न पूर्वते ततः प्रुष्य गृहमेव वा

जातिनामापु पुच्छा, गीयमा ! जहन्नेण सागरीयमस्स नव पणतीसइजागा पळित्थयमस्स द्युसखेजाइजा
 नेण ऊणता उक्कोसेण द्युठारस सागरीयमकोजाकीर्तीत्त द्युठारस वाससयाइ द्युयाहा । तेइदियजातिना
 मापुण जहन्नेण एवचेव उक्कोसेण द्युठारस सागरीयमकोजाकीर्तीत्त द्युठारस वाससयाइ द्युयाहा । चउ
 रिदियजातिनामापु पुच्छा, गीयमा ! जहन्नेण सागरीयमस्स नव पणतीसतिजागा पळित्थयमस्स द्युस
 मापीना वल्लवतोसादसागरीयमकीर्तीकोट्योऽष्टादशयपमाताग्यायाया । श्रीन्द्रियजातिनायः पुच्छा, अपग्येनेत्तं पेवोरकवेवाष्टदश माग
 रीयमकीर्तीकोट्योऽष्टादशयपमाताग्यायाया । अतुरिंद्रियजातिमाय पुच्छा, गीतम । अपग्येन सागरीयमस्य नव पंथयिमादगाः पत्तोपम

वा दोवमाय पत्तापमने पर्वजातेमेताग लो । उक्कोसेत्तं दोवदामपोम कीर्ताकोपो दोसदवाचसदा पवाहा वेद दिय जातिपामेत्तं पुच्छा ।
 अष्टदश दोवदामरीयम माहाकीर्ती दोसदवाचको पवाचा वेदिवजातिनामनी म० । मोरमा लक्ष जामराचमण्य नवपलकीसतिमागा पळिपोम
 ल पळिविज्जामानीत्तं लक्षदा । वेभीतम लक्षद्व दामरीयमना पेभीविजा नपभाग पत्तोपमने पर्वजाभाग लो । उक्कोसेत्तं पठारवज्जामरीयम
 कीर्ताकोपो पठारवज्जामसदा पवाहा तेद दिवजातिनामेत्तं पुच्छा । उक्तद १९ लक्षपोमकीर्तीकोट्यो पठारवज्जामनी पवाचा तेदियजातिना

स्मृते वाणीपरि षष्ठादष्टाधत्ताम् समस्ति स्यो रईनापवर्तना इत्या नव पंचविंशद्भागो यो पत्न्योपनासपयेवजायोक्तः कियतो यागतं वृत्रीक
परिमादमिति एव त्रिचतुरिन्द्रियजातिनामसूत्रं ऽपि प्रावर्तये वैष्णवनामसूत्र-अहोव सागरोधमसदृश दोषसृजागा पलिष्ठमसस्य अर्चुत

खेज्जह्ननागेण ऊणता उक्तीसुण व्युठारस सागरोधमक्रोकाकोनीच व्युठारस वाससयाइ व्युथाहा । पचिदि
यजातिनामाए पच्छा, गोयमा ! जहन्नण सागरोधमसस दांस्सि सत्तनागा पलिष्ठमसस व्यसस्येज्जह्ननागेण
ऊणता उक्तीसुण वीस सागरोधमक्रोकाकोनीच व्युथाहा । उरालियसरीरावि एवचेव ।
धेउडियसरीरनामाएण जत ! पुच्छा, जहन्नोण सागरोधमसहस्स दो सस ज्ञागा पलिष्ठमसस व्यसस्ये

स्यासस्येयनागभोगा उरकयतोष्टादष्टसागरोधमक्रोटाकोट्योऽष्टादशवर्षजाताग्यावाचा । पत्न्येद्रुपजातिनास पच्छा गोतम । अपग्येन साग
रोधमस्य द्वी सत्तनागे पत्न्योपमस्यासंरूपप्रमाणोभापुस्त्वर्पतो विंशति सागरोधमक्रोटाकोट्यो विंशतिवर्षसहस्राव्यावाचा । श्रीदगरिक्कद्वारी
रमप्येवं पिव । वैष्णियमासुः पुच्छा गोतम । अपत्यम सागरोधमस्य द्वी सत्तनागे पत्न्योपमस्यासंरूपयनागोभी तत्त्वपतो विंशति सागराप

म । भोवमा अइ अइया वा दिवस्य । जमेतम जवगं येदियक्कया जिन । उक्तासुण चट्टारससागरोधम क्रोकाकोनीपोपा चट्ट रसवाकसयाइ पवाडा प
वरिदिय जातिनामस पच्छा । चट्टारैसुववधनो पवाडा चउरिग्गय जातिनामना म० । भोवमा जइ सागरापमस मवपवतोसमागा पचिपोव
मस्य पचिपिज्जह्ननागेण खवया । जमेतम अक्कस सागरापमना पेतोसिमा मवमान पत्तोपमने पचिप्यातमेभाय खवा । उक्तासुण चट्टारससागरापम
वाडाकोटोपो चट्टारमवायसवाइ पवाडा पचिदियजातिनामस पच्छा । चट्टकूट चट्टारै सागरापम क्रोकाकोनी चट्टारैसुववधनो पवाडा पचेदिय
जातिनामना म । भोवमा अइ सागरापमस्य द्वाविंशत्तनागा पचिपोवमस्य पचिपिज्जह्ननागस खवया । जमेतम जवगं सागरापमना सातोयाभा
म पच्छापमना पचिप्यातमेभाय खवा । उक्तासुण चट्टारससागरापमना क्रोकाकोनीपोपा चट्टारससवाइ पवाडा पचिप्यातमेभाय पच्छा । चट्टकूट दोसवा

इत्थं पुनश्च इति ज्ञात्वा तत्सर्वं सरलरूपेण स्थितिं दत्तं सागरोपमकोटीकोटयः तदा प्रागुक्तप्रकारेण आदेवसागरोपमस्य सप्त प्रागेव सप्त यन्त्रोपि
 नास्य अपत्यतो संक्षिप्यैव विपश्येति सरलरूपेण स्थितिः । देवगतिनामसूत्रे चण्डोचैवं चण्डा पुरिषवैयस्य इति ॥ दशसागरोपमकोटीनु दशसासुसपाण्ड
 यथाहा अवाङ्मुखा कल्पचिह्नं कल्पमित्रेणो इति वक्तव्यमिति ज्ञात्वा, श्रीश्रृणुपञ्चातिनामसूत्रे अहोरात्रं नवपयशीसङ्गनागा पलितुदमस्तं यत्तु उक्तं
 प्रागेव उक्तं इति ॥ श्रीश्रृणुपञ्चातिनामसूत्रे अहोरात्रं सागरोपमकोटीकोटयः अहोरात्रं सागरोपमकोटीकोटयः अहोरात्रं सागरोपमकोटीकोटयः अहोरात्रं सागरोपमकोटीकोटयः
 सागरोपमकोटीकोटीनां सिद्ध्यात्स्योरुपया स्थित्या सप्तसप्तसागरोपमकोटीकोटीप्रभावाया प्रागेव दृश्यते ततः दृश्यं प्रागेव यथा

जातिनामाए पुष्ठा, गीयमा । जहन्नेण सागरोयमस्स नय पणतीसडजागा पठिउंमस्स अस्सखेअइजा
गेण ऊणता उक्कोसेण अठारस सागरोयमकोढाकीढीउं अठारस वाससपाइ अथाहा । तेइदियजातिना
माएण जहस्येण एवचेय उक्कोसेण अठारस सागरोयमकोढाकीढीउं अठारस वाससपाइ अथाहा । यउ
रिदियजातिनामाए पुष्ठा, गीयमा । जहन्नेण सागरोयमस्स नय पणतीसतिजागा पठिउंमस्स अस्स

नापीना इत्थपतोष्टादशुवागरोपमकोटाकोट्योऽष्टादशवयवमताग्यायापा । श्रीन्द्रियजातिनामः पृष्ठा , जपग्येयं चोरोक्तपेवाष्टावश माग
रोपमकोटाकोट्योऽष्टादशवयवमताग्यायापा । अतुर्दिन्द्रियजातिनामः पृष्ठा , गीतम । जपग्येन सागरोरमस्य मव र्दपयिगतागः एत्थोपम

[illegible]

स्य स्यात्तोषरि च्छादसाधकात् सति स्तो रोईनायवशांता प्रत्या मव पबर्धियद्वागा स्ते तस्योपमासयेवजागोनाः कियन्ते आगतं सूत्रीक
परिभाषामिति एवं विचतुरिन्प्रजातिनामसूत्रं अपि व्यावर्धये वैकियमासगत्र-जहद्वेक सागरोयमसहस्र दोसप्तजागा पञ्चिठेयमरस जसंखे

खेज्जहजगेण ऊणता उक्खोसण छ्छाठरस सागरोयमकोफाकोनीत्तं छ्छाठरस धाससयाह् छ्छायाहा । पब्धिदि
यजातिनामाए पच्छा , गोयमा । अहन्तण सागरोयमस्स दांखि सप्तजागा पलिठंयमस्स छ्छसखेत्तहज्जागेण
ऊणता उक्खोसंण वीस सागरोयमकोफाकोनीत्तं योसय याससयाह् छ्छायाहा । उरालियसरीरावि एवचेव ।
येउच्चियसरीरनामाएण जत । पुच्छा , जहद्वेण सागरोयमसहस्र दो सप्त जागा पलिठंयमस्स छ्छसखे

स्यावस्वेवजागोना सरकपतोसुादसवागरीपमकोटान्कोटयोऽहादसवयंजताग्यावाहा । पब्धिद्वयजातिनाच पुच्छा गोतम । अवय्येन जाग
रोयमस्य द्वी सप्तजागो पस्योपमस्यासकयज्जापोनायुरज्यतो विद्यतिः सागरापमकोटाकोट्यो विज्जतिवयसहस्रास्याःयाया । योद्वारिकसरी
रमज्येयं येव । वैकियमासः पुच्छा गोतम । अवय्यम सागरोपमस्य द्वी सप्तजागो पस्योपमस्यासक्येयज्जागोनी सरकपतो विद्यतिः सागराप

य । गोयमा जह जहा वा दिवस । ज्योतम अवयव येतुयज्जहा जित । जहासव च्छाठरसवागरीयम काढाकोटोपा च्छ रयवाससयाह यवाहा य
वरिदिय जातिनामच परच्छा । च्छाठरेसवयमो यवाथा च्छरिम्भय जातिनामना य । गोयमा जह सागरापमस्य नवपचतोसभागा पञ्चिठेय
मस्य च्छविज्जभागेक जयया । ज्योतम जयण सागरापमना येतोसिवा नवभाग एवजोपमने च्छसंज्जातमेभाग जयया । जहासव च्छाठरससवागरायम
काढाकोटोपो च्छाठरमवायसयाह यवाहा पचिदियजातिनामच परच्छा । च्छाठट च्छाठरे सागरापम काढाकोटो च्छाठरेसवयमो यवाथा पचिदिय
जातिनामना य । गोयमा जह सागरापमस्य दांखिसप्तजागा पचिपोयमस्य च्छविज्जभागाय जयया । ज्योतम अवय्य सागरापमना सातोयाभा
ग च्छरापमना च्छसंज्जातभाग जयया । जहासेवं योउच्छाचरारमनाकाढाकोटोपा योवकाजसयाह यवाहा च्छाठरपरोरनामाए पुच्छा । च्छाठट योसवा

इत्थं बुद्धिमत इति ज्ञायः तस्यैव चरकप्रस्थिति इत्यस्यारोपमबोटीकोटया ततः प्रागुक्तप्रस्थितादेवसागरोपमस्य सप्त प्रागोक्त्या यद्योपि
 चास्य अपन्यतो संक्षिप्येति सङ्ख्युचितः देवगतिनामने चकोसेण ज्ञाया पुरिषवेपथु इति ॥ दशसागरोपमकोटीं दशसागरोपमस्य
 यथाहा अवाधूयिष्या अन्तर्दिशेति यत्तत्र मितिज्ञानः द्विप्रपञ्चातिनामसूत्रे अङ्गयेय नक्षत्रपञ्चोचिज्ञाना पञ्चोचिप्रमस्य यत्तुपञ्च
 प्रागेव चक्रना इति ॥ द्विप्रपञ्चातिनामसूत्रे अङ्गयेय नक्षत्रपञ्चोचिज्ञाना पञ्चोचिप्रमस्य यत्तुपञ्च
 सागरोपमबोटीकोटीना भिष्यात्स्वोरकप्रस्थिति इत्यस्यारोपमबोटीकोटीप्रमायाया प्रागोक्त्या इत्येते ततः प्राग्यं गृह्येते या

जातिनामापु पुच्छा, गीयमा ! जहन्तेण सागरोपमस्य नय पणतीसडुजागा पञ्चोचिप्रमस्य सप्तवेजाइना
 नेण ऊणता उक्कोसेण स्युठारस सागरोपमकोटीकोटीं स्युठारस वाससयाइ स्युठारहा । तेइदियजातिना
 मापुण जहन्तेण एवचैव उक्कोसेण स्युठारस सागरोपमकोटीकोटीं स्युठारस वाससयाइ स्युठारहा । चउ
 रिदियजातिनामापु पुच्छा, गीयमा ! जहन्तेण सागरोपमस्य नय पणतीसडुजागा पञ्चोचिप्रमस्य सप्तवेजाइना

बायीना सत्त्ववसोष्ठादस्यारोपमबोटीकोट्योऽष्टादशयस्यसागरोपमस्य । त्रिप्रपञ्चातिनामः पुच्छा, अपग्येतेव चैवोरकप्रस्थितादेवसागरोपमस्य
 रोपमबोटीकोट्योऽष्टादशयस्यसागरोपमस्य । चतुरिंशद्विजातिनामः पुच्छा, गीयमा ! अपग्येतेव सागरोपमस्य नय चंघयिष्युणागाः पञ्चोपम

या रोपमान पञ्चोपमने चंघयिष्युणागा चको । चकोसेवं दीर्घसागरोपम कोटीकोटीं चोक्तादेवसागरोपमस्य पञ्चाहा चैव दिय जातिनामस्य पुच्छा ।
 चरकट रोपसागरोपम कोटीकोटी रोपसागरोपम कोटीकोटी चोक्तादेवसागरोपमस्य पञ्चाहा चैव दिय जातिनामस्य पुच्छा ।
 च चरकटसागरोपम कोटीकोटी रोपसागरोपम कोटीकोटी चोक्तादेवसागरोपमस्य पञ्चाहा चैव दिय जातिनामस्य पुच्छा ।
 कोटीकोटी रोपसागरोपम कोटीकोटी रोपसागरोपम कोटीकोटी चोक्तादेवसागरोपमस्य पञ्चाहा चैव दिय जातिनामस्य पुच्छा ।

[illegible]

पचणह्वि जहा सरीरनामाए कम्मस्स ठितित्ति । वढरोसज्जनारायसघयणनामाए जहा रतिनामाए । उसज्ज नारायसघयणनामाए जह्म सागरोपमस्स लप्पण्णतीसठ्ठागा पल्लिद्यमस्स ह्यसस्सेज्जजाणेण ऊणता ।

या रतिमात्राः । श्रयपन्नारारब्धजननाद्यो अपत्येक सागरोपमस्य पटवभ्याद्यन्त्रेणानाः पत्योपमस्यासत्येयानागोमा । उत्स्फुर्यतो द्वादशशुभा
यरोपमबोटीबोटी द्वादशवर्षशताभ्यायाथा । नारायणसहजनाद्यो अपत्यम सप्त पञ्चत्रिंशद्गणाः पत्योपमस्या स्रवययानागोमा उत्स्फुर्येत धृतदुष्ट

ये । पीडादिबन्धकिय पाङ्कारब्धयो र संज्ञापयिनाम तोन पाष इमकोज शरीरवसुचभामने पाषशरीरनोपरे जाबिवा इमकोज । शरीरसङ्ख्यबना
माय पञ्चद्वयि छडा शरीरनाम बन्धठिपति । शरीरसंज्ञातनामने शरीर पाषने स्मिक्को तिम जाबनी । बरसासुत्तारासुसुयबनामाप छडा
रतिनामए लवभनारापसंययबनामए पुरहा । बन्धनपमभारासुसुबब नामबमनीस्मिति जिम रतिमाहजोवे छडो तिम सुयमत्तारासुसुयबनाम
नाम । गावमा नए सागरावमस्य लपचतोसरमाया पसिधोवमस्य पसिखल्लइभानेब छडया । दुगीतम लवग्य सागरापमना छपनीया तोसभाम

नाप्रो ऽष्टी पञ्चिष्ठद्गागाः पत्नोपगासंख्येयज्ञागोना उत्तरपृथिवि । पीठस्य सागरोपमकोटाकोटीप्रमावत्याए, कीलिकासुसुतनाप्रो नय पंच
विंशद्गागाः पत्नोपमासंख्येयज्ञागोना उत्तरपृथिव्यते रष्टादश सागरोपमकोटाकोटीप्रमावत्या त्वरिज्ञाबनीया संवातेसंख्येयनसूत्रं तु सुगमं यथा
सुहृन्पट्टस्य स्विधिरिमाय मुक्तं तनेव ज्ञेयं वस्यानपट्टस्यापि वत्तयं तथावाह-एवं जहा सघयजनामा यः स्त्रियेण एवं सटावाहद्गा

अथाहा । कीलियासुघयणेण पुच्छा, गीयमा ! जह्मुणेण सागरोयमस्स नव पणतीसद्गागा पल्लिचंयमस्स
असुखेज्जद्गागेण ऊणता उक्को० अठारस सागरोयमकोटाकोटीत्थं अठारसयाससयाइ अथाहा । तंअठ
सघयणनामस्स जह्मुनेण सागरोयमस्स वीणि सत्तद्गागा पल्लिचंयमस्स असुखेज्जद्गागेण ऊणता उक्को
सेण वीस सागरोयमकोटाकोटीत्थं वीसययाससयाइ अथाहा । एव जहा सघयणनामाए जणिदा एवं स

पञ्चविंशद्गागाः पश्योपमस्यासंख्येयज्ञागोना उत्तरपतो ऽष्टादशसागरापमकोटाकोटयो ऽष्टादशसघयजनाग्याथाया । सवात्तहममाम्मा अय
मेत सागरोपमस्य द्वौ ज्ञाप्रानौ पश्योपमस्यासंख्येयज्ञागोनी । उत्तरपतो विंशतिसागरापमकोटाकोटयो विंशतिपक्षताभ्याथाया । एव
यथा सुहृन्पट्टाभापि प्रविशति एवं संख्यामाग्याप प्रविशत्यान । सुहृन्पट्टाभापि पुच्छा, गीतम । अपभ्येग सागरोपमस्यैक पक्षमाग प
या कीलिकासंख्येयजना म । अष्ट सागरोयमस्य पश्योपमाया पश्चिमावस्य पश्चिमावस्य पश्योपमनी पेशीदिया नयमा
न पश्योपमने पश्योपममेमाग अथा । ८ पश्योपमसागरोयम कीलिकाकोटयो पश्योपमसससयाइ पश्चात्ता ८३३३३३३३ पुच्छा । ९ १८ सागरोप
मकाटाकोटो १८० यवतो यथावा ज्ञेयसंख्येयजो म० । गोपमा अष्ट सागरोयमस्य वीणिपक्षमागा पश्चिमावस्य पश्चिमावस्य पश्योपमनी पेशीदिया नयमा
तम अयस्य सागरापमना सातोसा दावमाय पश्योपमनी पश्योपममेमाग अथा । ९० कीलिकाकोटीया वीससंख्येयजनाम सघयजनाम यथाया एव
अथा अष्टसंख्येयजनाम मरिया तनेव अष्टकोटि म० । ९० वीससागरापम कीलिकाकोटो वीससंख्येयजनाम यथाया एव अथ वीसकोटी मरिया तनेव अष्टकोटि म० । ९० वीससंख्येयजनाम सघयजनाम यथाया एव

सुसागरोपमकोटीकोटयः तासां विष्णावस्थित्या सप्ततिसागरोपमकोटी २ प्रमासुषा नामो द्विपत्तं तत्र प्रागष्टारासत्रयात् शून्यं शून्येन पाठयि
 त्वाः अष्टादशराशयो रद्वैतापवर्तना अर्थः सागरोपमस्य षट् पञ्चविंशद्भागः पत्न्योपमासययत्नागदीनाः त्रियत्तं, ययं नारायणसंजननायाः अप
 भवत्विति चिन्तायां सप्त पञ्चविंशद्भागः पत्न्योपमासययत्नागदीनाः अरुष्टः स्थितिं यत्तुर्गसागरोपमकोटी २ प्रमासुष्यात् अष्टादशराशसदनन

उक्तोऽपि यारससागरोपमकोटाकोटीनुं धारसयाससयाड शुभ्राहा । नारायसघयननामाः जहन्तेण साग
 रोत्रमस्स सप्त पणतीसहजागा पलित्वमस्स अस्सखेज्जहजागेण ऊणता उक्तो० चोद्वत्त सागरोत्रमकोटा
 कीटीनुं चोद्वत्त वाससयाड शुभ्राहा । अष्टनारायसघयननामस्स जहन्तेण सागरोत्रमस्स अष्ट पणतीसह
 जागा पलित्वमस्स अस्सखेज्जहजागेण ऊणता उक्तो० सोलत्त सागरोत्रमकोटाकोटीनुं सोलत्तयासत्तयाड

सागरोपमकोटीकोटयः यत्तुद्वयपयत्ताव्याकापाः । अष्टनारायसघयननाम्नो लपन्तेन सागरोपमस्याष्टौ पञ्चविंशद्भागः पत्न्योपमस्यासुसययना
 योना उत्तर्यतः षोडशसागरोपमकोटीकोटी पीलसुवपयत्तागपायाः । कोलिकासदननाम्नः पञ्चाः गौतमः । अपन्नेन सागरोपमस्य नव

पञ्चोपमस्य पञ्चव्यापकेभागः सप्तः । ४ बारसभापराधम काड काटीया बारसवाससयाड पञ्चाडा नारायसघयननामाः पञ्चाडा । ४० १२ कागारा
 म काडाकाडो १२ वव वपनो पञ्चाडा नारायसघयननामाः स । गोपड सागरोत्रमस्य अष्टपणतीसहजागा पत्न्योपमस्य षट् पञ्चविंशद्भागः अ
 थः । वैठम लवग्ग सागरापमना पैतोविना ८ भाग पञ्चापमने पञ्चस्वातेभागे सप्तः । लकावेत्त चोद्वत्तनागरात्रनकोटाकाटापा पञ्चद्वयपमस
 याः पञ्चाडा अष्टनारायसघयननामस्य । अरुष्ट १३ सागरोपम काटाकोटी १३ वववो पञ्चाडा अष्टनारायसघयननामाः सप्तः । अष्ट सागरोपम
 स्य अष्टपणतीसहजागा पत्न्योपमस्य षट् पञ्चविंशद्भागैव लवग्गः । अष्टव सागरोपमनो पैतोविना ८ भाग पञ्चापमने पञ्चपणतीसहजागा सप्तः । अष्टो
 सागव सागरोपमकोटाकोटीयो कोद्वत्तयाससयाड पञ्चाडा कोद्विवात्तपञ्चवेत्त पञ्चाडा । ४ सोल सागरोपम काटाकोटीयो कोद्वत्तयाससयो पञ्चा

प्रापयिष्यामि किंपते चावर्तं सूत्रोक्तं परिभाषं यमिमेव भवितुमर्हन्ति लोहितपर्वनाथो नाप्यस्त्वितिः बद्धं यद्युच्यतेति ज्ञाताः पश्योपमासं स्वयं ज्ञाता
 द्रोणा परबर्षत सास्य त्विताः पञ्चदशसागरोपमकोटी २ प्रभासत्वात् नीलबर्षनाम्नः सप्ताष्टविंशतिज्ञाताः पश्योपमासं स्वयं ज्ञाताः उक्तपत
 तास्य स्थितेः सार्धसप्तदशसागरोपमकोटी २ प्रभासत्वात् परिभाषनां वा ४ कालवर्षेनामाए कदा क्षेत्रस्य पश्योपमासं स्वयं ज्ञाताः पश्योपमासं स्वयं ज्ञाताः

ऊणता उक्तो० अष्टतेरससागरोपमकोटीनीति अष्टतेरसययाससयाइ अथाहा । लोहितपर्वनामाएण
 पुच्छा, गोयमा । जइन्तेण सागरोपमस्स त्व अष्टाधीसइजाणा पालित्वमस्स अस्सखेज्जाइजाणेण ऊणगा
 उक्तो० पञ्चरस सागरोपमकोटीनीति पञ्चरस याससयाइ अथाहा । नीलपर्वनामाए पुच्छा, गोयमा ।
 जहू० सागरोपमस्स सप्त अष्टाधीसइजाणा पालित्वमस्स अस्सखेज्जाइजाणेण ऊणता उक्तो० अष्टतेरस

पश्योपमासं स्वयं ज्ञाताः । नीलपर्वनामाः पञ्चा गोयमा । जपयेम सागरोपमस्य सप्ताष्टविंशतिज्ञाताः पश्योपमस्य सप्तपञ्चनामा उक्त
 पंतोर्गुणदयसागरोपमकोटीनीति योर्गुणदयसागरोपमस्य सप्ताष्टविंशतिज्ञाताः । कालवर्षेनामा यथा सेवातसइगमस्य । सुरभिगमनाम्नो यथा सुकृत्वयं

जहा । ४० पश्यतेरस सागरोपमकोटीनीति पश्यतेरस याससयाइ अष्टतेरस सागरोपमकोटीनीति पश्यतेरस याससयाइ अष्टतेरस सागरोपमकोटीनीति पश्यतेरस
 रसैवमो पञ्चाधा रजवर्षमो ४० । गोयमा जह सागरोपमस्य पश्योपमासं स्वयं ज्ञाताः । जपयेम सागरोपमस्य सप्तपञ्चनामा उक्त
 पञ्चना २८ पश्योपमासं स्वयं ज्ञाताः पश्योपमासं स्वयं ज्ञाताः । ४० पश्यतेरस सागरोपमकोटीनीति पश्यतेरस याससयाइ अष्टतेरस सागरोपमकोटीनीति पश्यतेरस
 मसं पुच्छा । ४१ पश्यतेरस सागरोपमकोटीनीति पश्यतेरस याससयाइ अष्टतेरस सागरोपमकोटीनीति पश्यतेरस याससयाइ अष्टतेरस
 सागरोपमकोटीनीति पश्यतेरस याससयाइ अष्टतेरस सागरोपमकोटीनीति पश्यतेरस याससयाइ अष्टतेरस सागरोपमकोटीनीति पश्यतेरस
 सागरोपमकोटीनीति पश्यतेरस याससयाइ अष्टतेरस सागरोपमकोटीनीति पश्यतेरस याससयाइ अष्टतेरस सागरोपमकोटीनीति पश्यतेरस

बिषया ० तत्र द्यापमर्त्येऽप्यत्रापि सपपत्ते सठाः पठने दसउवरेमेमुदुगबुद्धोऽस्ति, शारिद्रवर्धनामन्त्रे अथर्धेणं सागरोवमस्य पंच अष्टा
 वीचइजागो पस्तिवमस्य असपपपजानेऽकणो धृति शारिद्रवर्धनाधोदि साऽहं द्वादशमागरोपमकोटीकोटप स्वायाचोत्त व्यग्रवि मुक्ति
 सुरविमदुरा वरवत्तद्वसुद्वगववहफासाधं । अन्ताइवपवृद्धा धयिज्ञहगसिद्वपुधाल ० तासा मिष्यास्त्वित्यस्या सप्तसिवागरोपमकोटी २ प्रमाणा
 या जागो त्रिपते तत्र द्यूमेन पातना तेनोपरिततो राक्षिः सांझ इति सामस्येन अनुनागकरणाये चतुर्भिर्गुण्यते जाताः पचाशत् अपस्तमोवि
 सप्तसिवाचकदेराधि यतुर्भिर्गुण्यते जासदेभ्यते अगोत्यपिक ततो नूयोपि द्यूमेन पातना तस्या पंच अष्टाविंशतिनागाः ते पक्षोपमसंख्येय

ठाप्तावि त जाणियद्वा । सुक्लिप्तवन्तनामाए पुच्छा, गोयमा । जह० सागरोवमस्स एग सत्तजाग पलि
 तंथमस्स अ्सस्वेज्जागऊणगं उक्कोसेण दससागरोवमकोठाकोठीं दसवाससयाइ द्यूयाहा । हाडिद्वयन्त
 नामाए पुच्छा, गोयमा ! जहणेण सागरोवमस्स पच अठ्ठावीसइजागा पलिनंथमस्स अ्सस्वेज्जाइजागेण

इपोपमावचपपजानोममुत्कर्पतो इयसागरोपमकोठाकोट्यो दसवपवृद्धागयाथा । शारिद्रवर्धनाग्न पच्छा, गीतम । अपग्गेन सागरोपमस्य
 पंचाष्टाविंशतिनागाः पयोपमस्यासख्येयजानोना उत्कर्पतोदं त्रयोदशसागरोपमकाटाकाटयोह त्रयोदशवर्धसाग्यायाथा । लोहितवचना
 म्मः पुच्छा गीतम । अपग्गेन सागरोपमस्य पकष्टाविंशतिनागाः पयोपमस्यासख्येयजानोना उत्कर्पत पच्यदशसागरोपमकोटाकोटयः प

अ अर्धजान पिच कविडा । मुक्लिप्तवन्तनामाए पुच्छा । दिने गुह्यवचनो प । गावमा जइ सागरोवमस्य एमसत्तभानं पमिपावमस्य पचविंशइमात्रे
 र्द अथया । तेनोवम अवरव सागरोपमना सतोको एवमाय पचपोपमनो चसवयातमोभाग खचा । इ दससागरोवम कोठाकाटोपो दसवावस
 वाइ पचाश अविद्ववचनमेव पुच्छा । उ दससागरोपम कोठाकोटो त्रयसवचनो पचापा पोखोवचना प । मोयमा जइवच सागरोवमस्य प
 च पठावीसइमगे पविपोरमस्य चस विच्छिन्नामेव अथया । इनोतम अवरव सागरोपमना इद पठावीतिवा ५ भाग पचपोपमने पचवयातमेभाग

वर्तमानां भूत तदेव-संपुररसमाप्नो जपन्त्यस्त्विति रेकाः सागरोपमस्य शमभाय-पत्न्योपमासक्येयजान्नीन वरकप्येतो यत्रसागरोपमकोटीकोटयो-
द्वयवशात्ताम्यावापा भवापाहीना कमदोलिङ्गनियेकाः, जस्रसरसमाप्नो जपन्त्यत पच सागरीपमस्याष्टाविंशतिनागाः पत्न्योपमासक्येयजान्नीनाः

पुर्ध्वानामाए पुच्छा, गोयमा ! जह० सागरोवमसहस्र दो सप्तभागा पलित्थमस्स अ्सखेज्जाजागजगया
उक्खो० धीस सागरोवमकोट्टाकोट्टीत्त धीसयथाससयाइ अथाहा । तिरियाणपुच्छीए पुच्छा, गोयमा ! ज
हन्तेण सागरोवमस्स दो सप्तभागा पलित्थमस्स अ्सखेज्जाजागेण ऊणता उक्खो० धीस सागरोवमकोट्टा
कोट्टीत्त धीसयथाससयाइ अथाहा । मणुयाणपुच्छीए पुच्छा, गोयमा ! जह० सागरोवमस्स दिव्वहु सप्तभागा

यः पुच्छा गोतम । जपन्त्येन सागरोपमसहस्रस्य द्वौ एतमागौ पत्न्योपमासक्यपजान्नीनो वत्कप्येतो रियज्जितिसागरोपमकोटीकोटी विंशति
वपत्तताम्यावापा । तिर्यगणपुर्ध्वानाए पुच्छा गोतम । जपन्त्येन सागरोपमस्य द्वौ सप्तजागो पत्न्योपमस्यासक्येयजान्नीनाधुत्कप्येतो विंशति
कोटीकोट्यो विंशतिवपत्तताम्यावापा । मनुजानुपुर्ध्वानायाः पुच्छा, गोतम ! जपन्त्येन साहं सप्तजागं पत्न्योपमस्यासक्येयजान्नीन मत्कप्येताः प

इव ववयत्तानामाएणि परायातनामाएणि एवंवेव भिरवाक्पुब्बोनामाए पुच्छा । अयम अज्जं पप्रज्जस्स तेहने जिनं जेव्वाणो स्खितिज्जो तिम पने से
वयत्तस्स तेहणो स्खिति मुंजस्सज्जोवद जाविरो पगुवत्तुनामनो स्खिति जव्वाणोपरे इम वपत्तानो पिच इमहोव परायातनो पिच इमहोव न
रक्कापुर्ध्वाना म । नायमा जानरावमसहस्र दोवत्तमाया पत्तिपावमस्य पत्तिपावमस्य दोवत्तमाया इमोनम जपन्त्य सागरोपम सहस्रता चातोया
दोवत्तमाय पत्तिपावमसे पंचपद्धान्तमेधाय ज्जा । उ तोसमानरोवम योक्कावालोपो कोसयवायसवा इ पक्कावा तिरियाणपुब्बोए पुच्छा । उट्ठस्स दोस
सागरोपम योक्कावालो धीसमयवपनो ज्जाभा जमनो तिक्कापुर्ध्वाना म० । गोयमा जह सागरोवमस्य दोसपभागा पत्तिथोवमस्य पत्तिथिज्जमा
तेवं ज्जाववा । तेवोतम जयय सागरोपमना चातोया दावमाण पत्तिपावमक पत्तिपावमातमाग ज्जा । उ० गोस पागपावम कोसवालोपो गोससयवा

દ્રો જાતોપવસન સસન્નાગો પલ્લોપમાર્ચસ્થેયજાગણીનો સસ્ત્રપંથો બિશ્વતિથામરોવમજોટીકોટય કપ્પચંપનામ્નોવિ પલ્લપ્પા મૃતિ જાઠ , મુરજિ
 નમ્યમામ્ના કુલ્લવર્ચનામ્ન ક્ષ્મ મુલ્લિજસુરમીમપુરારવસરવતિવચનામ્ , મુરમિગપનામ્નો યય સગાર્સંદનમમ્ય તપાગત્તરમેયોક્તમિતિ મ પુમ
 હચ્ચતે ય રચાર્ચ મદુરુટીર્ચ જજા વચાર્ચ ઘાંદિર્ચ તજા પરિવાસીય ઝાવિયમુમિતિ ય રચાનાં મપુરાદીનાં પરિવાટ્યા ક્રમેવ યયા વચ્ચત્ર યયા

સાગરોવમકોઠાકોઠીઠ ઘ્યપ્પઠારસવાસસયાઠ ઘ્યથાહા । કાલચલ્લનામાણ જહા ટેચઠસચયણસ્મ । સુન્નિ
 ગંધનામાણ જહા સુક્ષિણ્ણચલ્લનામસ્સ । દુક્ષિગધનામાણ જહા ટેચઠસચયણસ્સ । રસાણ મક્કરાદોણ જહા
 ધન્નાણ જાણિય તેહેવ પરિયાઠીણ જાણિયહ્મ । ફાસા જે ઘ્યપસત્યા તંસિ જહા ટેચઠસ્સ જે પસત્યા તંસિ
 જહા સુક્ષિણ્ણચલ્લનામસ્સ , ઘ્યગુલ્લકનામાણ જહા ટેચઠસ્સ । ઇવ ઉચ્ચાતનામાણિય ઇવચેત્ત । નિરયાણુ

સ્ત । પુરવિગ્ગચલ્લનામ્નો યયા સેવાતલ્લહનમ્સ । રચાનાં મપુરાદીના યયા વચાનાં ઘાવિતં તર્પેય પરિવાટ્યા ઝવિતય્યમ્ । સ્પશ્યા યે ડમ્મસા
 સ્સારો યયા સેવાતલ્લ ય પ્રજ્ઞસા સ્સારો યયા કુલ્લવચનામ્ , ચગુલ્લસપુમાધી યયા સેવાતલ્લ । ઇવમપ્પાતનામ્નોચ્ચેવં પેય । નિરયાણુપીના

મય । મોલમા જજ સાયરાવમલ્લ પદ્ધીસરમામ્ પલિપાવમલ્લ પવલિલ્લમાગેર્ચ સચ્ચા । ક્કોતમ અપમ્મ સામરાયમના પઠાવોસિયા ચાતમાગ
 પલ્લોપમેર્ચ પલ્લજાતમેમાય ક્કયા । ૪ પદ્ધારવજાનરોવમ કાઢાકોણોપો પદ્ધારવજાસસયાઠ પચાજા કાલચલ્લનામાણ જજા ક્કેચ્ચવચ્ચે સુધિ
 યંચનામાણ પુચ્ચા । ૫ કાઢાપઠારે ચામરાપમ કોવાકોલો માઠા પઠારેયચવમ્નો પચાણા કાસેચ્ચના મ ધિમ ક્કચ્ચપ્પચ્ચવો ક્કપ્પો નિમ મુર
 મિયચ્ચનામ્ના મ । માલમા જજા ધલ્લિકનામમ્મ પુધિર્મથનામાણ ક્કેચ્ચપ્પચ્ચ રમાર્ચ મપુરાવોર્ચ યજા ચચાર્ચ મલ્લિયા તજેવ પલ્લિપ્પોર મા
 વિચ્ચા । ક્કોતમ નિમ મુલ્લનામ્નો મય નિમ મુરમિલ્લમામ્નો મ નિમ ક્કેચ્ચર્ચવચના ક્કપ્પો નિમ રમ મપુરાલિકલ્લે નિમ ચ્ચોલ્લિકલ્લે ક્કપ્પો નિ
 મ પપુર્ચમે પલ્લિપ્પોલ્લરો કલ્લિયા । યાઢા ચ્ચે પપ્પચ્ચા તપ્પિ જજા ક્કેચ્ચલ્લ ય પચ્ચા તપ્પિ જજા ધલ્લિકનામ્મ ચગુલ્લકનામાણ જજા ક્કચ્ચલ્લ

नुपूनीनाद्योदि अपम्यत एकसागरोपमस्य सप्तजगताः सप्तलुब्धिताः पत्न्योपमास्ययेयज्ञायहीनाः उत्कर्षेर्तोहि तत त्विति वंयसागरोपमकोटी २
 प्रमादत्वात् तथाचोचं पुद्गाशरैर्वशे सुजलवद्विरादश्चक्रेवदुने । दससेवाबर्हीया एवद्याबाहतामसया , मत्पयास्य जपम्यतो सप्तियेद्विये
 पु इति , तथा सूरमनामसुर् अपम्यतो नवसागरोपमस्य पञ्चत्रिंशद्भागाः पत्न्योपमार्थयेयज्ञायहीना द्वीन्प्रियवातिनाश्च इव ज्ञावनीयाः , सुख
 नाचो सूरकर्षेर्तो त्विते रसादयसागरोपमकोटी २ प्रमादत्वात् यथादस्य पुद्गमिणस्तपिपद्मितीकचभात् , एव मपयससवाचारकमाद्योदयि ज्ञावनी
 य , बाहरपयोसप्तत्येकनामो तु अपम्यतो द्वौ सागरोपमस्य सप्तजगताः पत्न्योपमार्थयेयज्ञायहीनौ उत्कर्षेर्तो विद्युतिषागरोपमकोटीकोटश्च साया

उक्त्वोसंण दससागरोपमकोठाकोठीनित दसयवाससयाइ श्रुयाहा । उस्सासनामाए पुच्छा , गीयमा ! जहा
 तिरियाणुपुणीए । श्रुयायवनामाएवि एवथेव । उज्जीयनामाएवि । पसत्यविहायोगतिनामाए पुच्छा , गी
 यमा ! जहन्त सागरोपमस्स एग सप्तजग उक्त्वो० दससागरोपमकोठाकोठीनित दसयवाससयाइ श्रुयाहा ।

यमार्थयेयज्ञायगीनमूरकर्षेर्तो इक्षसागरोपमकोटाकोट्यो दस्यवर्षसताम्याबाया । उत्स्सासनाम्न पुच्छा , गीतम । यया तियेनामुपूय्यो । यात
 न जहा । ७० पक्षरससागरीतम बाहरकोटीरो पक्षरधवाधसवार यवाहा देवाकुपयोदय पुच्छा । उत्तर ११ सागतापमनो काठाकोटी १५ न
 वनो यवाथा देवतामुपूरीनी प्र० । कोयमा जइ० सामरावमस्य दायतमान पक्षिपोदमस्य पक्षिज्जलमागेव जइव । हेमोतम जवथ सागरोपम उत्तर
 ना सातोहा दावमाय पत्न्योपमने पक्षजातमेमान जथा । ७ इक्षकायराधम कोठाकोटीया दसयवसवार यवाहा जसासनामाए पुच्छा । उत्तर
 ८ समवायराधम कोठाकोटी समवायरसवपनो यवाथा जसासनामना प्र० । नोवमा जहा तिरिवाणुपुणीद पादवनामादवि यवंचव जप्पियेना
 माएवि एवंचर पक्षविहायमतिनामाए पुच्छा । हेमोवमूजिम तियेवातुपूरीनीपरे पक्षिरो यातपमानजमने विच इमहीव जइवो जप्पियेतमाने
 विच इमहीव प्रमत्त विहावोगतिनी प्र० । नोचमा जइ० एगसागरोपमस्य सप्तभाग । हेमोतम जवथ १ सागरोपमने सातोयो १ भाग । ७० दससा

उत्सवैतीहृदयोदयसागरोपमकोटीकोटयः सर्वदृश्यवर्षद्वयताभ्यायाया बहुकरवभाभो जपभ्यतः सागरोपमस्य सप्ताष्टाविंशतित्राणाः पत्स्योपमासु
 स्वययजाजनीना उत्सवतः साङ्गीः सप्तदशसागरोपमकोटीकोटयः सादृशसप्तदशशताभ्यायाया तित्तरसुभाभो जपभ्यतः सागरोपमस्य द्वौ सप्तत्रागौ
 पत्स्योपमासुस्वेयजायहीनौ उत्सवतौ विश्वतिसागरोपमकोटीकोटया विश्वतिसप्तशताभ्यायाया, अयापाकालदीना कमदलिकनियेकः इति, स्पष्टा
 द्विविधा कष्टया प्रशस्ता प्रशस्ता अमशस्ता च प्रशस्ता मनुसपुत्रिणयोप्यरूपा अमशस्ता अकशगुसकशशीतरूपाः प्रशस्तानां जपभ्यतः स्थितिरूपाः सागरोपम
 स्य सप्तत्रागः पत्स्योपमासुस्वेयजायहीन उत्सवतौ दशसागरोपमकोटीकोटयो दशवर्षद्वयताभ्यायाया अयापाकालदीना कमदलिकनियेकः कमदलिकनिये
 येकः अमशस्तानां जपभ्यतौ द्वौ सागरोपमस्य सप्तत्रागौ पत्स्योपमासुस्वेयजायहीनौ उत्सवतौ विश्वतिसागरोपमकोटीकोटयो विश्वतिसप्तशता
 भ्यायायाकालीना कमदलिकनियेकः तथाचाह कासा ले जपभ्यतया तोर्च अहो सेवहरच जे पसत्या तेर्चि अहो सुद्विष्वव्यमामरसे
 वि न भरबासुपुर्णमायो जपभ्यतः सागरोपमसहस्रस्य द्वौ सप्तत्रागौ द्वौ सागरोपमस्य सप्तत्रागौ सप्तत्रागौ सप्तत्रागौ सप्तत्रागौ सप्तत्रागौ सप्तत्रागौ सप्तत्रागौ
 वज्रावपितव्या, मनुष्यानुपुर्णमासुर्चि अहो सागरोपमस्य द्विवर्ष सप्तत्रागं पलित्वमरस अर्चोर्जनागेर्चं उत्सवति न तदुरकृष्टस्थितः पञ्चद
 शसागरोपमकोटी २ ममासत्वात्, उत्सव्याभ्यत्रादि तीर्त्तकोलाकोटी असायथावरयर्चंतरायाचं । मिच्छेसयरोहण्यो मनुदुग्धसागुपयकरस । देवा

पलित्वमस्तस्य सप्तत्रागेण उत्सवत् उक्ती० पन्तरस सागरोपमकोलाकोलीति पन्तरसयथाससयाद् स्याहा ।
 देवानुपुष्टीपु पुष्का, गीयमा ! अह० सागरोपमसहस्रसृग सप्तत्राग पलित्वमस्तस्य सप्तत्रागे उत्सवत्

अहो सागरोपमकोलाकोटयः पञ्चदशवर्षद्वयताभ्यायाया । देवानुपुष्टीनाम्न पुष्का, गीयमा । अर्चयेत् सागरोपमसहस्रस्यैवं सप्तत्राग पत्स्यो
 सप्तत्रागं यथासा मनुपुष्टीपु पुष्का । अहो सागरोपम सागरोपमो यथासा मनुपुष्टीपु पुष्का । गीयमा अहो यथा
 रोक्तव्य दिवसत् सप्तत्रागं पलित्वमस्तस्य सप्तत्रागे उत्सवत् । अर्चयेत् सागरोपमना सावित्रा दोषभाग पत्स्योपमने अहो यथासासा

हा । धादरनामाए जहा अय्यसत्यविद्वत्योगतिनामस्स । एवं पञ्चस्रनामाएणि । अपञ्चस्रनामाए जहा सुज्जमनामस्स । पञ्चयसरिनामाएणि दो सत्तजागा । साहारणसरीरनामाए जहा सुज्जमस्स । थिरनामाए एग सत्तजाग अथिरनामाए दो । सुज्जनामाए एगो । सुज्जनामाए दो । सुज्जनामाए एगो । सुज्जनामाए दो । सुस्सरनामाए एगो । सुस्सरनामाए दो । सुनादेज्जनामाए दो । असोकि

नामः पूज्यः योऽस्य । अपगयेन शानरोपमस्य नवर्षवर्षविश्रुतागः पस्यापमस्यासकपपज्ञाभोता उरहयतो हादसुवाभरोपमकोटाभोत्यो हाव हाव्यंदातागयथाथा । धादरनाम्नो यथा प्रशस्ताविश्वयोगतिनामः । यय पर्याप्तनाम्नोपि । अपयोस्तनाम्नो यथा यूस्मनाम्नः । प्रत्येकथा रोरनाम्नोपि द्वौ सप्तजागौ । सापरकशरीरनाम्नो यथा नूस्मस्य । रपरनाम्न एक सप्तजागम् । अत्थिरनाम्नो द्वौ । सुज्जनाम्न एकः । य सुज्जनाम्ना द्वौ । सुज्जनाम्न एक । दुस्सरनाम्नो द्वौ । सुस्सरनाम्न एकः । दुःस्सरनाम्नो द्वौ । अनादेयनाम्नो द्वौ । य

पर्यव्याप्तमेवाम स्यात् । य पद्धारसवाभरोपम बाहाभोभोपो पद्धारसवाससवार यवाहा वादरनामाए जहा अपसयविश्रुतागतिनामस्य एवं पञ्च तयनामाएणि । उरहट्ट १८ शानरापम भोटाकोजो पठारसेवयतो यवाहा वादरनामना स्थिति अग्रयविश्रुतागतिभोपरि जायवो इम पर्याप्तना म विष । अपपञ्चतनामाए जहा सप्तनामाए पत्तययरोरनामागंवि दोसतमाया साकारपसरारनामाए जहा सुज्जस्य । सय्जनामभोपरि जहावो मत्वे जयरोरनामय विषे सातोवा दीवभाग जडिवा साकारपयरोरभोक्ति मय्जतोपरि जडिवो । थिरनामाए एग सतभाग अपिरनामाए दाउतमाय पञ्चुभनामाए दो यमनामाह यवा दुमयनामाए वा सुमगनामाए वा सुसरनामाए वा पादिवनामाए वा पादिवनामाए वा यवाइज्जनामाए दो खोविनिनामा ए ११ पुण्या । थिरनामज्जमे सातोवो सप्तभाग यडिवा अपिरनामज्ज सातोया दाउतमाग जडिवा अग्रमनाम सातोवा पञ्चभाग क दिवो शवमाए सातोवा यमनामे करिवा दुमगनाम सातोवो पवनाग मुमगनाम दोभाग सुसरने सातोवा वायमाग दुस्सरने सातोवो पञ्चभाग

चाह यापरनामाए जहा अप्सत्यविहायगईनामाए एवं पञ्चवनामाएनि इत्यादि ॥ त्पिरअजगमुखरादेपरपाटा पचना नामा जपमयतः
स्थितिरैवः सागरोपमस्य सप्तधाकाः पत्योपमासभयेयज्ञायोगः । पद्य कीर्तिनाम सु सपम्यतो ऽहो मुद्रुर्त्ताः भक्तमुद्रुता जसुयगोयामिदिवच
नाम् ॥ हरकटा पुनः पद्यामपि इजसागरोपमकीटीकीटयः त्पिराइखड्गदेयुगेइतिवचमात् ॥ त्पिराजगमुद्रुजगदुधराभादेयायशः कीर्तिनाम्ना तु

अप्यसत्यविहायगतिनामस्स पुच्छा, गोयमा ! जहन्ज सागरोयमस्स वीणि सप्तनागा पलिनुयमस्स अ
सस्येस्सनागेण कणता उक्खो० बीस सागरोवमकोकाकोलीउ बीसययाससयाइ अथाहा । तसनामाए थाव
रनामाएय एयधव । सुज्जमनामाए पुच्छा, गोयमा ! जह० सागरोयमस्स नयपणतीसइनागा पलिनुय
मस्स अस्येस्सइनागेण कणता उक्खोचण अठारस सागरोवमकोकाकोलीउ अठारस याससयाइ अथा

पनाम्नो प्वं वैव । उद्योतनाम्नोवि एवं । प्रसस्तविहायोगतिनाम्नः पुच्छा, गौतम ! जपम्यं सागरोपमस्यैवं सप्तमाय हरकपेतो दहासाग
रोपमकीटाकोट्यो इयसयइताग्यायापा । अमशस्तविहायोगतिनाम्नः पुच्छा गौतम । जपम्य सागरोपमस्य ह्री सप्तगागी पत्योपमस्यास
भयेयजायोगमुत्त्वर्णतो विस्तुतिसागरोपमकीटाकोट्यो विज्ञातवयगताग्यायापा । तसनाम्नःस्यावरनाम्नः पुच्छा, गौतम ! एवपेय । गुत्तम

गरावम काजाकोटीपा दसबासयबार पदाजा जपकम्यविहायोगतिनामसु पुच्छा । बरखड १ सागरोपम काजाकोटो इयसइयसयभनो पदाथा य
प्रसस्तविहायोगतिनाम्नः । भीरया जइ सागरोवम दोविस्तमागा पतिवीरमसु पचविज्जाममेव खचवा । हेभीतम जपम्य सागरोपमना सा
तोवा दावभाय पस्यापवने पचंज्जातमेयान खच । ४ बीरसागरोवम कीटाकोटो बीसयसयबार पदाजा तसनामाप यावरनामाएनि एवंयव
पुजमनामाएवं पुच्छा । बरखड २ सागरोपम कीटाकोटो बीसयसयभनो पदाथा जकनामने जावरनामने विव इवकोज जइवो ज्ज्जनामना म ।
भीरया जइ० सागरोवमस पचतोवरनामा पतिपावमसु पचविज्जाममेव खचवा । हेभीतम जपम्य सागरोपमना पेतोविवा जइमान पकोपमने

हा । घादरानामाए जहा धृष्यसत्यविद्वत्स्योगतिनामस्स । एवं पञ्चसुनानामाए जहा सुज्जमनामस्स । पन्नेयसररीरनामाएयि दो सत्तनागा । साहारणसररीरनामाए जहा सुज्जमस्स । धिरनामाए एग सत्तनाग अधिरनामाए दो । सुज्जनामाए एगो । सुनगनामाए दो । सुनगनामाए एगो । जसोकि ए दो । सुस्सरनामाए एगो । दुस्सरनामाए दो । ध्यादेज्जनामाए एगो । ध्यादेज्जनामाए दो । जसोकि

नामः पूञ्चा, नीतम । जपयेन रागरोपमस्य नवपंचत्रिंशद्भागः पस्यापमस्यासवेयभायोभा उरुहपतो द्वादशुषागरीपमकोटाकोटयो द्वादशुषंशताग्यन्वापा । यादरनाम्नो यथा मल्लकाविद्यायोगितिनाम्नः । एव पर्याप्तनाम्नोपि । अपर्याप्तनाम्नो यथा सूक्तनाम्न । प्रत्येकशरीरनाम्नोपि द्वौ सप्तभागी । साधारणसररीरनाम्ना यथा सूक्तस्य । स्थिरनाम्न एक सप्तभागम् । अस्थिरनाम्न द्वौ । सुव्रतनाम्न द्वौ । सुव्रतनाम्न एक । दुर्जगताम्न द्वौ । सुस्सरनाम्न द्वौ । ध्यादेयनाम्न एक । ध्यादेयनाम्न द्वौ । य

पर्यव्याप्तमेवाय जहा । ४ चत्वारससागरीपम आकाकोठीदो चत्वारससाससाह यथाहा वादरनामाए जहा अपसत्यविद्यायमतिनामस्य एव पञ्च भागनामाएवि । उरुहट १८ सामरापम कोटाकोठी चत्वारससपनो यथाहा वादरनामना स्थिति यमप्रत्यावहावामतिनोपरे जांयवो रम पर्याप्तकभा य विव । अपञ्चननामाज जहा सप्तनामाए पञ्चयसररीरनामार्णवि दोसप्तभागा साधारणसररानामाए जहा सुज्जमस्य । सूक्ष्मनामनोपरे कट्टवो प्रत्येकयदारनामन विवे सातोया दीवभाग कट्टिवा साधारणयरोरनोस्थिति मूछनोपर कट्टवो । धिरनामाए पने धृतभाग अधिरनामाए द्वापतभाग पञ्चभनामाए दो युमनामाए यथा दुमयनामाए वा तुमगनामाए वा सुसरनामाए यथा पाटिज्जनामाए यथा यथाद्वज्जनामाए दो खोकिनिनामा ५ ॥ पुञ्चा । धिरनामखमने सातोबी एकभाग यादवा अधिरनामन सातोया दुयमाग कट्टिवा यशुमनाम सातोवा एकभाग कट्टिबो दावभाव सातोवा उमनाम कट्टिवा दुमगनाम सातोबी एकभाग मूमगनामने दोभाग मुत्तरने सातोवा दायभाग दुत्तरने सातोबी एकभाग

[illegible]

धृष्यसत्यविहायगतिनामस्तस्य पुच्छा, गीयमा ! जहन्ता सागरोयमस्तस्य दीर्णि सप्तजागा पलित्त्रयमस्तस्य ए
 संसेज्जनागेण ऊणता उद्धो० धीस सागरोयमकोजाकोद्गीति धीसययाससपाइ व्यथाहा । त्वगतामाए धाय
 रतामाएय एयचय । सुजमनामाए पुच्छा, गीयमा ! जह० सागरोयमस्तस्य नयपणत्तीसइजागा पलित्त्रय
 मस्तस्य ध्वसंसेज्जनागेण ऊणता उद्धोसण व्यठारस सागरोयमकोजाकोद्गीति व्यठारस याससपाइ व्यथा

पन्नाभो व्येवं वैव । दद्योतनाभोपि यवं । मण्डलविद्यायोगतिनाभः पूज्या, गौतम । जपयं पागरोपमत्येवं पाप्मानं कश्चर्वतो दशपान
रीपमकीठाकोट्यो दशयं द्युताभ्यापा । समस्तविद्यायोगतिनाभः पूज्या, गौतम । जपयं पागरोपमस्य द्यो पाप्मानो पत्योपमत्यानं
वयेपमानोमनुत्त्वर्तो विंशतिपागरोपमकीठाकोट्यो विंशतिपमद्युताभ्यापा । नष्टमाभ्यापावराभ्याः पूज्या, गौतम । यवंवैव । गुल्ल

પરીવસ આજાકોષોવા સુસામણવાર પચાજા સપલસલિજાવોનતિનામણ પુચ્છા । જરાજ ૧ ધામરોવમ આજાકોષો દમગજનામનો ચવાખા મ
 પ્રજાલિજાકોનતિના પ્ર૦ । મોલસા જર૦ ધામરોવમ લોલિગમભાગો પમિવોવમણ સર્થલિજામોલ જલવા । જેનોતમ જગલ્ય જાનરાપમના જા
 નોવા દાયાગામ વળાવમને સર્થલ્યાતમેવાગ જલવા । જ૦ મોર્થજામરોવમ કોજાજાકો મોલપયમાવાર પચાજા તપનામાવ ધાલરનામાણિ સલવ
 જુલમમામાલ્લ પુચ્છા । જરાજ ૨૦ જામરોવમ કોજાકોષો મોલગવલમનો પચાખા ચકનામને જામરનામને પિલ દમકોજા જલ્લો નૂલ્લનાગાના પ્ર૦ ।
 મોલસા જર૦ ધામરોવમ વલ્લતોલરમાવા સર્થિર્માવમણ સર્થલિજામોલિવ જલવા । જેનોતમ જલ્લ્ય જાનરાપમના પેતોલિજા મજગામ મલોગમન

हा । यादरनामाए जहा अण्वसत्यविद्वत्योगतिनामस्व । एवं पञ्जज्ञनामाए जहा
सुज्जमनामस्व । पद्मेयसरीरनामाएवि दो सप्तज्ञागा । साहारणसरीरनामाए जहा सुज्जमस्व । धिरनामाए
एग सप्तज्ञाग अधिरनामाए दो । सुज्जनामाए एगो । अण्वसुज्जनामाए दो । सुज्जगनामाए एगो । दुन्नगनामा
ए दो । सुस्वरनामाए एगो । दुस्वरनामाए दो । अण्वदेज्जनामाए एगो । अण्वदेज्जनामाए दो । जसोकि

नामः पृच्छा मोक्षम । अपगण सागरोपमस्य नवपंचविंशद्भावाः पस्वोपमस्याचक्षपप्राप्तीनां परवर्तते द्वादशशतशतरोपमकोटोक्तयो साद
स्तर्कवद्वताप्यन्वाधा । यादरनाम्नो यथा प्रक्षुब्धविद्यायोगतिनाम्नः । एव पर्वाप्तनाम्नोपि । अण्वयोस्तनाम्नो यथा सूक्ष्मनाम्नः । प्रत्येकस्य
रीरनाम्नोपि द्वौ सप्तज्ञागौ । साधारणसरीरनाम्ना यथा सूक्ष्मस्य । स्वरनाम्न एक सप्तज्ञागम् । अस्तिरनाम्नो द्वौ । सुज्जनाम्न एकः । अ
ण्वज्जनाम्ना द्वौ । सुवसनाम्न एकः । दुर्जगनाम्नो द्वौ । सुस्वरनाम्न एकः । दुस्वरनाम्नो द्वौ । अण्वदेयनाम्न एकः । अण्वदेयनाम्नो द्वौ । य

परव्याप्तमेवाग जहा । न साधारणसागरोपम आकाशकोठीयो साधारणसागसंख्यां यथाहा यादरनामाए जहा अपसत्यविद्यायगतिनामस्य एव पस्व
तनामाएवि । नरकट १८ बायरापम कोठाकोठीं पठारसैबपनो यथाहा यादरनाम्नो स्ति पद्मप्रक्षुब्धविद्यावाचितोपरि जोवयो इम पर्वाप्तकना
य विव । पपञ्चननामाज जहा सप्तज्ञागाए पत्तेवसरीरनामागवि दोसप्तज्ञागा साधारणसरीरनामाए जहा सुज्जमस्य । सूक्ष्मनाम्नोपरि कटको मध्ये
नयारनाम्न विदे सातोया दीवभाग अर्द्धिवा साधारणशरीरनोक्ति मूळतोवर कपवो । धिरनामाए पने सप्तज्ञाग अधिरनामाए दाउभभाग
पसुभनामाए दो सुभनामाए यथा दुभगनामाए दो सुभगनामाए दो सुभगनामाए दो यादिव्जनामाए एगो यथादिव्जनामाए दो
जनीकिनिनामा ए ॥ पुच्छा । धिरनामस्यमे सातोबी एकभाग अर्द्धिवा अधिरनामन सातोया द्वादशभाग अर्द्धिवा अण्वज्जनामाए दो
रिदो दावभाग सातोया सुभनाम अर्द्धिवा सुभनाम सातोबी एकभाग अण्वज्जनामाए दो सुभनाम सातोबी एकभाग अर्द्धिवा सुभनाम सातोबी एकभाग

याश्च जावरनामाए चक्षा अप्यसत्यविहायगईनामाए एवं पञ्चसतनामाएणि इत्यादि ॥ स्थिरज्ञानगुणसुखरादैरुपाया पयाना नाभ्याः क्षणमस्य स्थितिरेकः सागरोपमस्य एतच्चाणाः पश्यीपमासश्चयेयत्राणोक्तः । पञ्च कीर्तिनाम्नस्तु क्षणमन्यतो ऽष्टौ प्रहसोः सप्तमुपुता क्षमुक्षगोपामिर्तिवप भात् ॥ वस्तुहा पुनः पक्षामपि इक्षसागरोपमकीटोकीटयः पिराश्चक्षुदैरदुर्गैरतिवचनाम् ॥ अस्तिराक्षुप्रदुर्गुत्तरमादयायशः कीर्तिनाम्ना ए

अप्यसत्यविहायगतिनामस्स पुच्छा, गोयमा ! जहन्म सागरोपमस्स दोणि सप्तज्ञागा पालिनुयमस्स अ ससंज्ञनागेण ऊणता उक्खो० धीस सागरोवमकीटोकीटो धीसययाससयाइ अयाहा । तसनामाए धाव रनामाएय एवचव । सुक्कमनामाए पुच्छा, गोयमा ! जह० सागरोपमस्स नयपणतीसइजागा पालिनुय मस्स अ ससंज्ञइजागेण ऊणता उक्खोसण अठारस सागरोवमकीटोकीटो अठारस याससयाइ अया

पनाम्नो प्येवं चैव । उद्योतनाम्नोपि एवं । प्रसक्तविहायोगतिनाम्न पुच्छा, गौतम । अपग्यं सागरोपमस्येकं सप्तभागं परावर्तते दशसाग रोपमकीटोकीटो इवपपक्षुवाग्यायापा । समस्तविहायोगतिनाम्ना पुच्छा गौतम । अपग्यं सागरोपमस्य द्वौ सप्तभागौ पश्योपमस्यास शयेपयानोत्तुल्यवर्तो विस्तिहागरोपमकीटोकीटो विंदुस्तिवपक्षुवाग्यायापा । प्रसमानास्यावरमान पुच्छा, गौतम । एवपेय । गुरुम

गरामम काटोकीटो इक्षसाससबाइ पक्षाया अपसत्यविहायोगतिनामस्य पुच्छा । उरउह १० सागरोपम काटोकीटो दशसप्तसप्तमो पक्षाया प प्रसक्तविहायोगतिनाम । भोयसा जह सागरोपम दोसिसतमागो पक्षिकीरमस्य पक्षविहाभागेष अचया । हेगौतम अपग्यं सागरोपमना या तोवा इवमान पक्षापमने पक्षं क्कातयेयान अचया । ४ दोसंसागरोपम कीटोकीटो दोसससबासाइ पक्षाया तसनामाए जावरनामाएणि एवचव सुक्कनामाएच पुच्छा । उरउह २ सागरोपम कीटोकीटो कीटससप्तमो पक्षाया जसनामने जावरनामने विच इमकोज जहने सुक्कनामनाम । कीटसा जह० सागरोपमस्य पक्षतोसरभावा पक्षिपाजमस्य पक्षविहाभागेष अचया । हेभोतम अपग्यं सागरोपमना वैतोविहा जहभाग पक्षोपमने

या स्थितिं स्थापित्वा तावत्याः स्थितिं क्षिप्रगुणवधमवतरणं प्रारभ्यते मन्त्रस्य तावत् क्रियतं कासं तीर्णं करणमसम्भवंति तिर्यग् प्रवेत्तुं शक्यता स्यात्
 गमे निमित्तं कथाबोधं-तिर्यगुणवधमवतरणं यस्मात्सर्वतः तिर्यगुणवधमवतरणं तिर्यगुणवधमवतरणं तिर्यगुणवधमवतरणं तिर्यगुणवधमवतरणं तिर्यगुणवधमवतरणं
 तिर्यगुणवधमवतरणं तिर्यगुणवधमवतरणं तिर्यगुणवधमवतरणं तिर्यगुणवधमवतरणं तिर्यगुणवधमवतरणं तिर्यगुणवधमवतरणं तिर्यगुणवधमवतरणं तिर्यगुणवधमवतरणं
 तिर्यगुणवधमवतरणं तिर्यगुणवधमवतरणं तिर्यगुणवधमवतरणं तिर्यगुणवधमवतरणं तिर्यगुणवधमवतरणं तिर्यगुणवधमवतरणं तिर्यगुणवधमवतरणं तिर्यगुणवधमवतरणं

उक्तोपेण दससागरोधमकोठाकोठीनु दसयवाससयाइ अथाहा जल्य दो सप्तनागा तल्य बीस उक्तोपेण
 सागरोधमकोठाकोठीनु बीसयवाससयाइ अथाहा । उक्तागोयस्स पुच्छा , गोयमा । जह० अठमुक्ता
 उक्तोपेण दससागरोधमकोठाकोठीनु दसयवाससयाइ अथाहा । नीयागोयस्स पुच्छा , गोयमा । जहा

टीकोटी विस्तारिताम्यायाया । उक्तोपेण दससागरोधमकोठाकोठीनु दसयवाससयाइ अथाहा जल्य दो सप्तनागा तल्य बीस उक्तोपेण
 सागरोधमकोठाकोठीनु बीसयवाससयाइ अथाहा । उक्तागोयस्स पुच्छा , गोयमा । जह० अठमुक्ता

जहाको हुन पने बीसयवाससयाइ अथाहा जल्य दो सप्तनागा तल्य बीस उक्तोपेण दससागरोधमकोठाकोठीनु दसयवाससयाइ अथाहा
 जहाको हुन पने बीसयवाससयाइ अथाहा जल्य दो सप्तनागा तल्य बीस उक्तोपेण दससागरोधमकोठाकोठीनु दसयवाससयाइ अथाहा
 जहाको हुन पने बीसयवाससयाइ अथाहा जल्य दो सप्तनागा तल्य बीस उक्तोपेण दससागरोधमकोठाकोठीनु दसयवाससयाइ अथाहा
 जहाको हुन पने बीसयवाससयाइ अथाहा जल्य दो सप्तनागा तल्य बीस उक्तोपेण दससागरोधमकोठाकोठीनु दसयवाससयाइ अथाहा
 जहाको हुन पने बीसयवाससयाइ अथाहा जल्य दो सप्तनागा तल्य बीस उक्तोपेण दससागरोधमकोठाकोठीनु दसयवाससयाइ अथाहा

वर्षपतो द्वौ सागरोपमस्य यत्नागौ पम्पोपमासकयवजागहीनौ वरुणपतो विशतिसागरोपमकोटोकोटयः । मय निर्मोत्तनाम्नोपि वरुणम् । शी
प्रवरनाम्नो अपम्पवतीः प्यन्त सागरोपमकोटी २ वरुण्यती प्यन्त सागरोपमकोटी २ ननु यदि अपम्पवतीपि तीयवरनाम्नोऽपि सागरोपमकोटी २ प्रमा

सिनामापु जहन्त स्युःमुञ्जता उक्त्वा० दससागरोपमकोटिकोटीनु दसथाससयाइ सुधाहा । स्युजसोऽर्थकि
सिनामापु जहा स्युःसत्यविहायगतिनामस्स । एव निम्माणनामापु पुच्छा, गीयमा ।
जहन्त स्युतोसागरोपमकोटिकोटीपु उक्त्वाचैणयि स्युतोसा० कोटिकोटीपु । एव जत्य एगी सप्तजागो तत्य

होर्बिचिनाम्नो अपयेनाही मुहुतः वरुणपतो दससागरोपमकोटिकोटीपु । अपम्पाः कीचिनाम्नो यया प्रशासपिगायोग
तिनाम्ना । एव निर्मायनाम्ना । तीर्थवरनाम्नाः पय्या, गीतम । अपम्पमन्तरमायरापमकोटिकोटीपु वरुण्यती प्यन्त सागरोपमकोटिकोटी ।
एव यत्किं जसमापस्योऽर्थक्यैव दससागरोपमकोटिकोटीपु दसवयवताग्यायापु । यय द्वौ यत्समाही तय विशति वरुण्येव सागरोपमको
परेवम बातीवा शीयमाय पन्नादिपात्र सातोया पञ्चभाग यमोर्बोत्तिनामने म । यायमा अ० पडुमदुता ४० दसयामरावम कोटिकोटीपु द
वशाववकाः वकाः पञ्चसकोत्तिनामापु पुच्छा । हेगीतम अपम्प ८ मुहुत वरुण १ सायरोपम कोटिकोटीपु दसवयवपको पदाथा पचमकोत्ति
नो म । बोवमा जहा पचवत्तविहायगतिनामस्य ०५ भिषावनामादवि तिजवरुणमायव मुच्छा । हेगीतम विम पचमस्यविहायगतिने कट्टी ति
म कडवा रमडोव निर्मायनाम्ने कडिवा तीर्थवरुणवका प । यावमा अ० अ० वि कडोविचि वकोविचि प्येतासागरावमकोटिकोटीपु । हेगीतम अपम्प पिच
वरुणव पिच पंत सायरोपमकाकाकीकोटी स्मिति कट्टी । एव जह्म यया पचमायौ तत्तव कडोसेव दससागरावम कोटिकोटीपु दसवयवयया १ प
दाया । एव कडवा पचमातीवोमाय अपम्प तिजवा वरुणव दम सायरावम कोटिकोटीपु दसवयवपको पदाथा । जह्म सायरावमा तत्य कडोसेव
शीयामरावम कोटिकोटीपु तीर्थवरावयया १ वकाः पचोर्बोदय पुच्छा । यने विचि वीथियाय बातीवा जहन्त तिजवा वरुण ५ सायरावम को

वा स्थितिं स्मरिं तावत्याः स्थित स्त्रियग्नयमममररेव पूरयितुमशक्यत्वात् कियत् कासं तीचकरनामसहस्रमपि त्रियग् प्रवेत अथवा सप्त
 नमे निर्यितु सप्तबोच-निर्यिसुनत्वित्त्य यरनामसतातदेसिससमएकइयतिरिरेनरोही, अथ सागरोधमकोहीकोहीयइति ॥ ततः कथमेतदि
 तिचे दुष्यत-इइ यस्मिन्नाचित तीचकरनामकर्म न त्रियग्नतो सप्तयो निविह यत्पुन रुद्रतनापवर्तनाद्यां तद्गदादपि त्रियग्नतो न विरीच मा
 रक्यति सप्तबोच-अभिइनिष्कारइयत्तित्त्य त्रिरियचवेनामवइयत्तत । इयंरिमिनत्वित्त्योसा एवहवावहवाधसे ॥ १ ॥ इति, गोत्राभरायबूत्राद्य सु

उक्तीसेण दससागरोधमकोनाकोहीनं दसयवाससयाइ अथाहा जल्य दो सप्तनागा तल्य बीस उक्तीसेण
 सागरोधमकोनाकोहीनं बीसयवाससयाइ अथाहा । उम्नागोयस्स पुच्छा, गोयमा ! जह० अष्टमुक्ता
 उक्तीसेण दससागरोधमकोनाकोहीनं दसयाससयाइ अथाहा । नीपागोयस्स पुच्छा, गोयमा ! जहा

टीकोटी विअतिववेताताण्याया । उम्नेगीनस्य पुच्छा, नीतम । अपम्येनाही मुपूतो उत्तपतो वससागरोधमकोटाकोट्यो दशावययतात्या
 मापा । नीचेगीनस्य पुच्छा नीतम । यया प्रत्यसविद्यायोगतिनाद्यः । आन्तराधिकपुच्छा नीतम । अपम्यमाज्जमेमुत्तमुत्त्वयतांत्वस्यरान

नाकोही पुन ये तीसवहवयमो पदाथा इम सवस जोववा इवे अंवानीवना प्र । पादमा जह० यता उ दससागरोधमकोजाकोपो दसदास
 पवार पदाथा बीजामावस्य पुच्छा । देवोतम अद्वय पत्तमुत्त उत्तह दयमानरापम काकाकोही इयसवयमो पदाथा नीपनीवना प्र । पादमा
 जहा अपयत्त्रिद्यायोगतिनामस्य पतरारण्य पुच्छा । देवोतम अिम पययत्त्र विद्यायोगतिनो स्थितिबहो तिम बहवो पन्तरावना प्र । गोयमा
 जह देतो उ० तीसदाययमम कोडाकाओपा तिप्पियवाससइकाए पदाथा पयाइविद्या अर्थादे अपमियेमो । देवोतम अपम्य पन्तमुत्त उत्तह
 इ तीसदाययमम कोडाकाओ तीसवहवयमो पदाथा वदयमापे कमनोस्विति रविरो इवे कमनानियत्त पन्तसमय १ कमनो उत्तकुहोस्विति पुंवेव
 दोवे ते विद्यावलो स्थिति ० कोटीयानरोपमधू भामटरो ले तिवारे कामपयत्त नहुवे एतसे उत्तम्य उत्तकुहना सामाये सपप्रवृत्तिनो स्थितिप्रमा

प्रतीतानि मवर मंतराह्यस्सङ्गपुष्पा इति ० पञ्चप्रकारस्यापीति वाक्यतोयः निवचनमपि पञ्चप्रकारस्यापि द्रष्टव्य तदेवमुक्तं अपम्यत उरुहृत
य सामाव्यतः सर्वासा प्रकृतीनां स्थितिपरिमाणं सामान्यतमकोन्निधानपिक्तस्य ताशो तदन्निपरिसुराह एगिदियामं प्राप्त । जोबाय नावावरपिम्भ
स्स वल्लस्स किर्त्तयति इत्यादि ० वज्रयं प्राया यस्य कर्मलोपाया उत्कृष्टास्थितिः प्रागभिहितः अस्या २ अस्यामिध्यास्त्वस्या समतिगागराय
मकोटी २ प्रमादया प्राप्ते इति य इत्येतत्तत्प्रापमासव्ययप्रागहीन अपम्या स्थितिः सैव पत्योपमासव्ययप्रागहीना उरुहृतेति तदेतत् परिज्ञा
य सवसम्यकोन्निधयत्तं सुखं स्वयं परिज्ञावनीय । तथापि यिनेपजमानुगुहाय किञ्चिद्विहित्यत प्रागावरपम्यवशमावरणनधमासासायेदनीयास्त
रापपञ्चवार्ता नपम्यत एकोन्निधायार्ता स्थितिवचः स्वय सागरीपमस्य सप्तप्रागाः पत्योपमासव्ययप्रागहीना उरुहृतत सम्य परंपूषा एव सागरी

अप्यसत्ययिहायगतितनामस्स । अतराहण पुष्पा , गीयमा । जह० अतोमुज्जत उक्को० तीस सागरीय
मकोठाकोठीतं तिनिय वाससहस्साई अवाहा अथाह्वणिया कम्म० । एगिदियाण भत्ते । जीया ना
णावरणिज्जस्स कम्मस्स किं यधह ? गीयमा जहन्नेण सागरीयमस्स तित्ति सत्तनागे पलिचुत्रमस्स
असखेज्जनागेण ऊणए उक्कोसेण तेचंच पणिपुणो यधति । एव निहापचगस्सयि । दसगचउक्कस्सयि

रीपमकोठाकोठ्य खीत्तिपसएखायाया आपोमा कमस्थितिः कमनिवेदः । एकेन्निवा प्रदत्त । प्रागावरणीयस्य कम्मसः किं यत्तित्ति ?
गीतम । अपम्येन सागरीपमस्य यय सप्तप्रागाः पत्योपमस्यासत्येयप्रागोता उरुहृतत सम्येव प्रतिपुंवे यत्तित्ति । एव निहापव्यवस्थापि ।

वज्राः । एगिदियात्तं मते जोबा नावावरपिक्तस्य कथय किं यधर । दिवे एकेन्निवादिक्की स्थिति वज्रैरे, पथन्निव जेअगवम् जोव प्रागावरणीय कम्म
विहारा वाधे । गीयमा जह सागरावस्य तित्ति सप्तभाग पणिपोवमस्य पचवज्जामायाजवया । यथोतम वज्रव्यातो एवसागरीपमना कातभाग जो
वी इहवा इ मास प्रमाच जे पञ्जायमेने पचवज्जातमेभाग खजो काविवा । च तपेव पटिपुणं यधति एव निहापव्यवस्थापि दसवचवज्जयादि । उरुहृत

पमस्य मृगनागाः सातवेदनीयस्त्रीविदमनुष्मानुपूर्वा अपम्यन्त सादेवगरोपमस्य सप्तजायः पत्न्योपमासु रवेतजागहीन सप्तपत्त सप्तपत्त सादसप्तजाय
परिपूर्वः मिम्यात्वस्य अपम्यन्त एव सागरोपम पत्न्योपमासु सप्तजायगहीन सप्तपत्तः तदेव परिपूर्वः सप्तपत्तवेदनीयस्य सम्यग्मिम्यात्ववेदनीयस्य च
नदि किंचिदपि वप्नन्ति न किंचिदपि वेदनाततात्ममदयोः सह यथार्थमिति प्राक् एवमिप्रियायां सम्यक्वेदनास्य सम्यग्मिम्यात्ववेदनास्यपाम

एगदिद्याण जते । जीवा सयावेयणिज्जस्स कम्मस्स किं यधति ? गोयमा । जहन्त सागरोपमस्स दिव्यहु
सुत्तनाग पत्तिनुवमस्स सुसखेज्जडनागेण ऊणय उक्को० तच्चय पक्किपुण्य यधति । सुसायावेदणिज्जस्स
जहा नाणावरणिज्जस्स । एगदिद्याण जते । जीवा समत्तत्रेयणिज्जस्स कम्मस्स किं यधति ? गोयमा ।
णत्थि किंचि यधत्ति । एगदिद्याण जते । जीवा मिच्छुत्तवेयणिज्जस्स कम्मस्स किं यधति ? गोयमा ।

दोषं बहुकस्यापि । एवेन्द्रिया नदन्त । त्रीणाः सातवेदनीयस्य कम्मसु किं वप्नन्ति ? योतन । अपम्यं सागरोपमस्य माह सुतनागं पन्थोप
मस्यासु रवेतजागोनमुत्कपण कर्तुं प्रतितुं वप्नन्ति । ससातवेदनीयस्य पपा दानावरणीयस्य । एवेन्द्रिया त्रय । त्रीणाः सम्यक्त्ववेदनीयस्य
कम्मसु किं यप्नन्ति ? गो० । नास्ति किंचिदपि वप्नन्ति । एवेन्द्रिया त्रय । मिम्यात्ववेदनीयस्य किं यप्नन्ति ? गो० । अपम्यं सागरोपम पत्न्योपमस्या

। तिस्रोऽप परिपूषं मिति आदिषो एव मिश्रपचकने पि च साविता द्युमन्तुश्चन पि च साविता इमहोत्र आदिषा । एकिंदियाप मते कोषा सायावय
पचक्य बद्धश्च किं रंधति । एवेन्द्रिय कोषेने केमपचन् सातवेदनीयस्य किम बोधे । योयमा जह सागरोपमश्च दिव्यहु पत्तमार्गं पत्तिपात्रमप्य स
सातवेदनीय सहा । च तदेव पुत्र रंधति एतानावरविषयस्य जहा गापावरविषयस्य । च तिस्रोऽप परिपूषं रंधि एतानावेदनीने दानावरणीने य
नन्ति । एवेन्द्रियापं मते कोषा सप्तपत्तवेदियस्य कटस्य किं बध्ना । एवेन्द्रिय केमपचन् कोषेने सम्यक्वेदनीयस्य किम बोधे । गोयमा मति रंधति ।

नवात् । यस्तु साक्षाद्भवः सम्पन्निष्पत्त्ययो न पटत एवति प्रागेवाभिहितं कपायवोदकस्य अपन्यत यत्वार सागरोपमस्य सप्तत्राणां पत्न्योपमासुखेयमावहीना वत्सर्वत एतत् परिपूर्णाः पुनरुपवेदकास्तरतिप्रसक्तविहायोगतिस्विरादिपट्टप्रयमस्यस्यामप्रमसद्वनश्रुतवपसुरिजिग न्यमपुररखौर्गोवावा अपन्यत एक सागरोपमस्य सप्तत्राणां पत्न्योपमासुखेयमावहीनाः परत्वर्यत सम्य परिपूर्णाः द्वितीयस्तत्त्वानसंक्रमयो अपन्य

अदन्नेण सागरोपम पलित्वमस्स अत्तवेज्जहन्नागेण ऊण उक्को० तच्चेय पक्खिपुत्त यधति । एगिदियाण नत्ते ! जीवा सम्माभिच्छुद्धयेयपिअस्स किं यधति ? गोयमा । नत्थि किंचि यधति । एगिदिया कसाय थारसगस्स किं यधति ? गोयमा ! अह० सागरोपमस्स चत्वारि सप्तत्रागे पलित्वयस्स अत्तवेज्जहन्नागेण

सुखेयमागोभमुत्सर्वतसत्वेव प्रतिपूर्णे वप्नन्ति । एवेन्द्रिया २० । जीवा सम्पन्नमिष्यात्वेदनीयस्य किं यप्नन्ति ? गो० । नास्ति किञ्चिदपि वप्नन्ति । एवेन्द्रिया कपायवोदकस्य किं वप्नन्ति ? गो० । अपन्यत सागरोपमस्य यत्वार सप्तत्राणां पत्न्योपमस्यासुखेयमागोभमुत्सर्वतसत्वेव प्रतिपूर्णे वप्नन्ति । एवं जीवसुखसत्त (प्रमृति) यावज्जीवसुखसत्तम् । त्रीपदस्य यथा सातवेदनीयस्य । एकस्मिन्पुरुषयेदस्य सप्तम्य वम किम वाये । गोवमा अत्र सागरोपमं पवित्रोपमस्य पवित्रिज्जभागस्य अत्रया । हेभोतम अत्रय सागरापम पत्न्यापमने पत्न्यातमेमाग अत्रो । त तत्र पवित्रस्य वति । उत्सृष्ट तिमकोव परिपूष वाये । एगिदियाच भते जीवा सम्पन्नमिष्यात्वेदविष्यस्य अत्रयस्य किं वधति । एवेन्द्रिय सोदने वे मयतन् सम्पन्नमिष्या वेदनीयमं किमवाये । गोवमा नत्थि वधति । हेभोतम एवेन्द्रियने सम्पन्नमिष्याभा वत्तनत्तो । एगिदिया अत्रयायवारसगस्य किं व वति । हेवेन्द्रिय हेमसत्त कोव कपाय वारसद्वयवम विस वाये । गोयमा अत्र सागरोपमस्य चत्वारि सप्तत्रागे पलित्वोपमस्य पवित्रिज्जभागस्य अत्रया हेभोतम अत्रय सागरोपमस्य वातोवा वारभाग पत्न्योपमने पत्न्यातमेमाग अत्र अत्रिया । त तत्र पवित्रस्य वधति । वारसुर तिमकोव प रिपूष वाये । इव वादसंभवताएवि आन जीवसुखसत्तवे पिच वति । इम जीव संभवत्तवे पिच वति । यावत् जीवसुखसत्तमे विच वति । इतिवेदवम अ

माए जहन्त सागरोयमस्स नयपण्णवीसडुत्तागे पडिनुंयमस्स धुसखेज्जहन्तागेण ऊणए उक्खो० तेचेय पफि पुन्ने यधति । धउरिदिपनामाएण्णि जहन्त सागरोयमस्स नव पण्णवीसडुत्तागे पडिनुंयमस्स धुसखेज्जहन्तागेण ऊणए उक्खोसण तेचेय पफिपुन्ने यधति । एय जत्य जहन्तग दा सप्तन्नागा तित्ति वा धप्पारिआ सप्तन्नागा धुत्तायीसहन्तागा जयति तत्यण जहन्तेण तेचेय पडिनुंयमस्स धुसखेज्जहन्तागेण ऊणगा न्नाणि यद्धा उक्खो० तेचेय पफिपुन्ना यधति, जत्य जहन्तेण एणोवा विथह्ठी या सप्तन्नागो तत्य जहणेण तेचेय

हो सप्तन्नागो यवो या पत्थारो या स्स भाट्ठाज्जतिर्वात्तागा प्रवन्ति तय अपम्यत सस्येय पस्सोपमासंखेयप्राग्भो न प्रवित्तव्यमुरक्येतस्तस्य पतिपूजां यप्रन्ति । यत्र अपत्य एकोवा सगुं वा सप्तन्नागो तत्र अपम्यं तस्येय पस्सोपमस्या सकयपप्राग्भो न प्रवित्तव्य उरक्येत सस्येय म तिपूजे यप्रन्ति । यथाकीत्सुपेर्वात्तागां अपम्यं सागरोपमस्येय सप्तन्नागं पस्सीपमासंखेयप्राग्भो नमुत्तयतस्येय मतिपूजे यप्रन्ति । यत्तराय स्य प्रदत्त । पृथ्वा, नीतम । यथा प्रागावरकीय यावदुत्तक्येतस्येय मतिपूज यप्रन्ति । द्वान्द्विया प्रदत्त । जीवा प्रागावरकीयस्य कम्मः

दिय तादिय जातिनामाग । एकस्मिन्नजातिना पविदिष जातिनो म त्रिम मय मपुसकवेद्वीपरं कट्ठिया वेदिषजातिना म । भोवसा अथ साग रोवमण पवनीसरभाग पविषोवमण पसुखिज्जधागीवं उचय्या । केभोतम जस्य सागरोपमना पैतोमिदा नवभाग पक्कापमन पसुज्जातमेभाग क्क वा । तत्र पविपूजं यपति क्कदियनामाए । तिमणोअ परिपूजं बाधे पोरिस्मियलो म० । आवसा अइ० सागरावमणअव पवतोमशभाता पवि पावमणा पम भिज्जधागीवं उचय्या । केभोतम अवम सागरावमना पैतोमिदा नवभाग पक्कापमना पसुज्जाताभाअ उचया । उज्जासेवं तत्र पविपूजं यपति । कम्भट्ठ तिमकोअ परिपूजं बाधे । एव अत्त अइ वीमत्तमागा तिज्जि क्कदिय बोसत्तमना पद्दाबोसरभाता भवन्ति । इम जिह्वां अपमन मातो साधाम १, १, ४, ०, १८ भाग । तत्तत्र अइअवं तत्र पविपावमण पसुखिज्जधागीवं उचय्या मा० । तिह्वा अपमन तिमकोअ पाकुमोपरं पवसाप-

याः मनुष्यकवेदमन्त्रगुण्योक्तारतिशियगौडारिकद्विषरमसस्यानवरमसुदनमरुमयथेति एतत्सामुद्रस्यपुपरापात्नीच्छासीपपातप्रत्यदाः दूरपयामप्रत्ये
कास्त्रिराष्ट्रं दुर्नेगदुस्त्रमादपावकाः कीर्तिस्थाः परासपोद्योताः क्षुब्धविषयोर्गातिनिमाकेन्द्रियजातिपञ्चन्रियवातिरेकमकामगानां उपगम्यतो ह्ये

दस्स । स्थरतिनयसोगदुगुता जहा नपुसगवेदस्स । नेरुयाउयदेयाउयनिरयगतिनामयेउच्चियसरीरनामश्चा
हारिकसरीरनामनेरुयाणुपुच्छिनामदेयाणुपुच्छिनामतित्यगरनाम एतानि पदानि व्यथति । तिरिरकजोणि
याउयस्स जहन्न श्रुतोमुज्जस उक्कोसं० पुष्टकोली सधहि वासमहस्सहि वाससहस्सतिजागेण श्रुत्तिहिय
व्यथति । एव मणुस्साउयस्सथि । तिरियगद्वनामाए जहा नपुमयत्रयस्स । मणुयगतिनामाए जहा सातात्रे
दणिज्जस्स । एगिदियजातिनामाए पच्चिदियजातिनामाए जहा नपुसगवेदस्स । वेइदियतेइदियजातिना

यनापुपो अपम्यतो लभुंइत्त मुरकपत्तः पुवकाटी सप्तत्रिषर्यसइत्तेवपमइस्सविभागमापिणं यप्पत्ति । यय मनुयापुपोवि । तियगतिनामो
यया मपुसकवेदस्स । मनुजगतिनामो यया सातवेदनीयस्स । मकम्पियज्जातिनामो यया मपुसकवेदस्स । द्वीगिदिय
मय्यजातिनामो अपम्यतः सागरोपमस्य मव पंचांइत्तनामाः पत्तोपमासयेपलाभोना वृत्तपत्त सोवेद प्रतिपूना यप्पत्ति । एवं यथ अपम्यो

मारकोना पाठ देवतायु तिवेचमति दवमति वेत्तिवमतिमरोर पाकारकगरोर नरकाजुपुर्णे देवानपुर्णे तोयहरनाम पतमापद्वनो वय्यन कच्चिवा
तिदवकाजिवाभो पायु विमवाधि प म । बोदमा अइ यता ए पत्तमाओ मत्तहिं वासमइत्तहि वासमइत्तहि भागवय पच्चियं यपति पव मयय्या
ववस्सवि तिरिवयतिनामाए अजा मपमयवेय्य मकयगतिनामाए अजा मातावेदिवल्लम् । जमोत्तम जवग्न पकर्मइत्त वरज्ज पव काटिदमाय सा
तपइत्तवय वयो एवइत्तारना तोकार्थमा अपरिखा एविरोकागणे पवेचाए पत्तोव्विति वधि इम मनुयायुने निवे पित मूनाइ कच्चिवा तियेवमति
मा म विम मपमइदेवोपरे कच्चिरो मपुजगतिमा म विम सातावद्वनोपरे कच्चिरो पमिदिय पवेविण सातिनायाए अजा मपुमयवेय्य वेद

पुनमुप्यायुवितायां नृशोचं परिमादमिति । उक्तनेकद्विषयभाषि इत्य अपत्यत उत्त्वचतश्च स्थितिपरिमाणं , सम्यति द्वेन्द्रियानधिकृत्य
 तन्नप्रतिपुसुराद् वेददियाचं नने । कीदा इत्यादि । अत्रेय परिभाषा यस्य २ कर्मको या २ स्थिति उत्कृष्टा प्राग्विदिता तस्याभिध्यात्वात्
 त्या सप्ततितानरोपमबोटी २ प्रमादया प्राग इते य प्रप्यते तत्त्ववर्धिताया गुणिते गुणितं च इत् याव भवति तावत्पत्नोपमासंख्येयतागुणेन
 द्वेन्द्रियाणां वन्यकानां अपम्यत्त्वितिपरिमाणं तद्वय परिपूरकमुत्त्वितिपरिमाणं तदप्या प्रागावरकपंचदशानावरकवकाशातवदधीयांतराय

दियाण नने ! जीया नाणाधरणिज्जस्स कम्मस्स कि यधति ? गो० । जहन्त सागरोधमपणवीसाए तित्ति
 सत्तन्नागा पल्लिवमस्स अस्सखेज्ज० ऊणता उक्कोसेण वेचेय पणिपुत्ते यधति । एव निदापचगस्सयि ।
 एव जहा एगिदियाण नणिय तथा वेददियाणयि न्नाणियसु । नयर सागरोधमपणवीसाए सह न्नाणियसु ।

गौतम । अपम्य सागरोधमपचविस्सति पत्तोपमाचंखेयप्राग्मोममुत्त्वपतस्तथेव प्रतिपूर्वे यप्नन्ति । तियग्योमिकायुपो अपम्यमन्तमुत्त मरु
 र्पत्तः पूर्वबोटीवतुत्तिर्वैरिचं यप्नन्ति । एव ममुपायुयोपि खेय येकान्द्रियाणां यावदन्तरायस्य । चीन्द्रिया नदन्त । प्रागावरकीयस्य कर्म
 चः वि यप्नन्ति ? गौतम । अपम्य सागरोधमपचयिद्यत्या खयः सप्तधागाः पत्तोपमाचस्यप्रागोना उत्कृष्टत स्त एव प्रतिपूर्वो यप्नन्ति । एव

वमस्य वसविपत्त्यभागेण जज्जवा । वेभोतम जज्जव २५ धानरापमना सातोण ३ भास ते पिय पत्तोपमने पचंप्पातमेभाय जज्जवा । ४ तवे
 य पडिपुव वेधति एवं निदापचवत्तवि एवं जज्जा पमिदियाचं भविचं तज्जा वेदयाचवि भाविज्जवा । उत्कृष्ट तिमकोण परिपुच बोधे इम निद्रापपुव
 नो य इम बिम पकोद्विज्जोपरे जडिबो तिम वेदियना पिय तिमकोत्र जडिबो । जडर सागरापम पचबोसाए भा पविभाभमसु पचंखिज्जवेमगीय
 जज्जवा । पविमप धागरापम २५ पादिदेर बावप पत्तोपमने पचंप्पातमेभाय जज्जवा । खेचं तवेय पडिपुव वेधति । भाको खर तिमकोख पूर्वबोपरे ज
 डिबो । तित्तिवकोविदावत्तव जज्ज ० धताम् ० ४० पुनकाको वडिं बावसएवि यडियं वेधति । तियस्योनिदयाणा प्र० पडव्य पत्तमुत्तव उत्कृष्ट पुव

सागरोपमस्य समतागौ पत्न्योपमासंस्थेयनाश्रीनी उत्कर्षत स्तावेय परिपूर्वोवेति, नैरपिष्ठाद्विदेवद्विषयोकिमस्तुष्टयापारकस्तुष्टयोसौयेकरना
या स्वकेन्द्रिपाकां न शब्दः कायुर्दितापामाय मकम्प्रिया देवायु नैरपिकायु वी न वरुर्नत तथावसथाजाव्यात । क्तु तियगायु मसुव्यायुवा
तद्वपि न यप्रको अचम्यतोन्मसुष्टुते यप्रानि उत्कर्षतः पुवकोटिप्रमाय मापिक कत्रससुरकृष्टं चित्यते इत्येवेन्द्रिया ह्मायिद्यातवयससस्रमा
कावुर् कावुपय प्रिमायावकोकपरजवावु यंप्रकाः परिसुष्टन्ते इति सुप्रवयसस्रथायि यंप्रसस्रन्विनामीतरास्वपिकांनि सप्र्यगते ततो तियगा

पलिष्ठमस्स अस्सेज्झाग ऊणिय ज्ञाणियव्व उक्को० तचेय पणिपुन्न वधति । जसोकिस्सिउच्चागोयाण
जह्व सागरोवमस्स एग ससुजाग पलिष्ठमस्स अस्सेज्झागणेण ऊणय उक्को० तचेय पणिपुन्न यधति
अतराह्यस्सण नव । पुच्छा, गोयमा ! जहा नाणायरणिज्जा जाय उक्को० तचेय पणिपुन्न वधति । वेइ

किं ज्ञप्तिः ? मोक्षम् । अथय सावरपमस्य पञ्चविद्यस्तावयः समुपजाताः पश्योपमानरूपयप्राप्तानाम् उरग्रपथ स्तण्डव प्रतिपुष्टौ प्रप्रप्तिः । यत्र निद्रापञ्चकस्यापि । एव यथैकान्द्रियाहर्षं प्रवृत्तं तथा द्वौन्द्रियाहर्षमपि प्रवृत्तम् । नवर सागरोपमवर्धयित्वा सप्त प्राग्वतक्या यस्योपपन्नस्यावस्थेयप्राप्तोक्ताः एव तस्यैव । यथैकान्द्रिया मध्यमन्त्रं तत्रैतेऽपि मध्यमन्त्रि । द्वौन्द्रिया प्रवृत्त । त्रौन्द्रिया तस्यैव किं यमन्त्रिः ?

मनः परवृत्तात्मेमाव लब्धो कश्चिद्विदो । इ तच्चेव पद्विपुलं वदति । इच्छदृष्टिं विमहाज परित्पूज बोधि । असाक्षिनि वृक्षाभोयाज जड सागरावमस्य एव
यत्तमाग पवित्रावमस्य पराप्रियात्मागेव लब्धया । इमं कोटिभित्रे खंडमोक्षेतिद्वे पक्षय सासरोपमना याताया एवमाग परकापमने पसंज्यात
मेमाव लब्धया । इ तच्चेव पद्विपुल वदति र्धतरावस्यार्थं भूत परदा । इतच्छदृष्टिं विमहाज परित्पूज बोधिं पत्तरावमस्य म । मायमा जड बाबावर
विभ्रं इ तच्चेव पद्विपुलं वदति । हेमोतम विमं प्रागावरचोना कदा तिम यस कटिनाकावत् वत्कृष्टतिमहाज परित्पूज बोधि । हेरदियाज भते बा
बावरविपुल्य लब्धया वि वदति । मेन्द्रिय हेमगवत् प्रागावरचोक्षम विम बोधि । मायमा जड सागरावमस्य पक्षमोकाप तिवि वृक्षभागा पक्षमो

जस्स जड जागा ते तस्स सागरीधमपद्मासाए सह नाणियसुहा । तेइदियाण ज्ञते ! मिच्छत्तवेदणिज्जस्स
 कम्मस्स किं यधन्ति ? गोयमा ! जह्मसु सागरीधमपद्मास पलिउधमस्स सुसखेज्जह्मणेण ऊणय उक्खो ०
 तचेव पणिपुण यधन्ति । तिरिक्कजोणियाउपस्स जह्मसु सुतोमुक्कत्तं उक्खोसण पुव्वकोप्पि सोलसेहिं राइ
 दियत्तिजाणेणय सुहिय यधन्ति । एय मणुस्साउयस्सवि सेस जहा यइदियाण जाय सुतराइयस्स । चउ
 रिदियाण ज्ञते ! जोया नाणायरणिज्जस्स किं यधन्ति ? गोयमा ! जह्मसु सागरीधमसयस्स तिणि सस

सागावरणीयस्स किं यधन्ति ? गोतम । अपय्य सागरीधमस्य प्रयाः यस्तन्नामाः पश्योपमाएव्येयज्जागेता उरुवापंत सुसुवेव प्रसिपुष यधन्ति ।
 एवं यस्य यावद्भागलस्य तावत्प्रममाकसागरापमझातम सह प्रसितमय् । तियय्यानिक्कायुयो अपय्यमत्तमुदुत्तमत्त्ववत पूवकाटि हान्या मा
 सय्या अपिक्कं । ययं मनुष्यायुयोपि । सोय यथा द्वीगिण्याषी नवरं तमध्यात्वयेदनायस्य अपय्य सागरीधमसात पत्तोपमस्याएव्येयज्जागेतमु
 र्वापंतलसेव प्रसिपुषे यधन्ति सोय यथा द्वीगिण्याषी यावदुत्तरायस्य । अयस्सिद्धमो नदन्त । जोयाः पव्वात्त्रिया ज्ञानावरणीयस्य कम्मकाः एवं

यइ भा । इम जइने जतसमाय तेइने सागरीधम पयासीवडित वडिवा । तेदियाचं भते मिच्छत्तवयावज्जास कम्म किं यधन्ति । तान्त्रिय इमययन्
 भिय्यात्तववनीकम किम बोधे । नीवया जइएवं पयास सागरीधम पाणपोवसरस एसकिक्खएभासेव जइया । इतोतन अपय्य पदाससागरीधम क
 मीबोधे पव्वोपमने एसक्कातममान खडा । उ तवेव पट्टिपुल्लं यइए । उरुट्ट तिमडोल परियूष बोधे । तिरिक्कजोणिमज्जास जइ गगा उ
 पव्वोबो सोलसेहिं राइ दिव तिमामीचव यडिय यधन्ति । तिवेवकोत्तिमान पाउए अपय्य पत्तमुत्तम उरुट्ट पूवकाटो सोधेराचि वली । रागायना
 नीकमाय यधिक बोधे । एवं मणुसाणयस्सवि सेस जहा येइदियाचं अपय्य सुतराइयस्सवि । इम मणुष्या पाछखाने य पिब जाविवा यय सवने
 य० वेइत्तिपयोपरे वडिपो यावत् प्रत्तराइवनी । यइदिदियाच भते जोया नाणावरणिज्जस्स किं यधन्ति । सोरिदिय इमययन् जीव ज्ञानावरणी

पञ्चदशार्थं वयः सागरोपमस्य सप्तत्राणां पञ्चविंशत्या गृहिता वसुधुत्या पञ्चविंशतेः सागरोपमाया वयः सप्तत्राणाः पत्योपमावस्येयज्ञागदीना
अपत्यस्त्रिदशपरिमाणं तस्य परिपूर्वां तत्कष्टमित्यादि । त्रीद्वियव्यपिताया तदेव प्रागस्त्य पञ्चविंशत्या गृह्यते वस्तुर्द्विपयः पञ्चविंशत्या

पलिष्ठवमस्स स्थसखेज्जइन्नागेण कणा सेस तचेव । जल्य एगिटिया न यधति तस्य एतेवि न यधति ।
येइविद्याण भते । जीया मिच्छसवेदणिज्जस्स किं यधति ? गोयमा । जहन्त सागरोवमयणीयस पलिनु
वमस्स स्थसखेज्जइन्नागेण कणय उक्खोसेण तचेव पळिपुत्त यधति । तिरिरुज्जोणियाउयस्स जहन्त श्रुतो
मुज्जात्त उक्खो० पुध्दकोमिं चउहि वासहिं स्थ्हिय यधति । एव मणुस्साउयस्सवि सेस जहा एगिटियाण
आव स्थ्तराइयस्स । तेइदियाण भते ! नाणावरणिज्जस्स किं यधति ? गोयमा । जहन्त सागरोवमप
न्नासाए तित्ति सप्तत्राणा पलिष्ठवमस्स स्थसखेज्जइन्नागेण कणया उक्खो० तेचेव पळिपुत्त यधति । एव

यस्य यावानि प्राणानि तस्य सागरोपमपञ्चदश्या सप्त प्रवित्तयानि । त्रीन्त्रिया प्रदत्त । मिथ्यात्ववेदनीयस्य कर्मणः किं यप्रभित्ति ? गोतम ।
अपत्य सागरोपमपञ्चदश्या पत्योपमावस्येयज्ञागोममुत्कर्षतस्तथैव प्रतिपूर्वं यप्रभित्ति । तिययोनिक्कायुपो अपत्यमस्तमुत्कर्षतस्य पूर्वकोटि-
पोद्वयानि रात्रिद्विद्विज्जानैरपिक्क यप्रभित्ति । एव मणुप्यायुयोपि । क्षेत्रे यथा द्वीन्त्रियाणां यावद्वत्तरायस्य । वस्तुर्द्विद्विया प्रदत्त । जीवा

आदौ १ वर्षं प्रवित्त वाधे । एवं मनुष्याण्यपि सेसं लब्ध्वा एकदिवाच जाय येतराश्चक्षुः । इमं मनुष्यं पाञ्चछाने पिच पाविषो वाक्कता सबने एके
द्विबलीयरे लब्ध्वा वाक्कत् भत्तराववती । तेइदिवाच भति कोडा पाणावरणिज्जस्य किं यधति । तेभिय देवमवन्त्त चोव भानावरणीयम विमं वाधे ।
वाक्कमा लब्ध्वा सागरोवम पञ्चदश्यापि तिस्रसप्तमाया पञ्चिषोवमस्य पञ्चद्विज्जइन्नागेण कणया । तेभोतम अपत्य सागरायम ५ भां क्षातोया भोगमा
ग पञ्चोपमने पञ्चज्जातेमेसाग कणा । १० तस्यैव पळिपुत्तं यधति । वस्तुर्द्वे तिस्रोच परिपूर्वं वाधे । एवं लब्ध्वा लब्धभागा तस्य लब्धरोवम पञ्चदश्या

येद्दिद्याण जाय स्युतराहयस्स । स्युसन्तीण ज्ञते । जीवा पचिदिया नाणावरणिज्जस्स कम्मस्स किं थघति
 ? गोयमा ! जहन्त सागरोधमसहस्स त्तिक्खिय सप्तजगो पलित्थयमस्स स्युसखेज्जाहजागेण ऊणए उक्कोसे ०
 तेवेव पन्निपुणे एव सीचय गमो जहा येद्दिद्याण नवर सागरोधमसहस्सेण सम जाणियसो जस्स जह
 ज्ञागत्ति । मिच्छुसवेयणिज्जस्स जहन्त सागरोधमसहस्स पलित्थयमस्स स्युसखेज्जाहजागेण ऊणय उक्को ०
 तवेव पन्निपुन्त । नेरइयाउयस्स जहस्य दसवाससहस्साह स्युतोमुज्जत्तमस्रहियाह उक्कोसेण पलित्थयमस्स

निज्जातापिक्कं ज्ञप्पन्ति । एक तिरिय्योनिक्कायुयेरपि नवर वयन्मत्तमुत्तम् । एव अनुयायुयेरपि । देवायुये यथा नेरपिक्कायुफ । असुब्बो
 प्रदत्त । जीवा, पण्हेन्द्रिया मिरयमत्तिमाच- कम्मः किं ज्ञप्पन्ति ? नीतम । अपय सागरोधमसहस्स द्वी सप्तजगो पस्योपमासखीयजगो
 भी वरउयतस्सो वेव प्रतिपुसो । एवं तियग्गतावपि । समुत्तगतावप्येवं वेव नवरं कथम्यन सागरोधमसहस्स साहं सप्तजगं पस्योपमास

कडिवा । असुब्बोचं भते जीग पचिदिया वाजावरिक्कस्य वगस्य किं ज्ञप्पन्ति । असुब्बा जेमसवन् पचेद्दिक्खीवेने ज्ञानावरयोक्कम विम वप्ति । गाहमा
 जह ० सागरोधमसहस्स त्तिक्खि सप्तमाग पचिपाकमस्य पचिक्खिक्कमायेवं ज्ञप्पन्ति । जेयोतम ज्ञप्पन्त सागरोधम सङ्कयना सप्तोवा तोनमाय पवसाप-
 मने पसंख्यात्तेमाग ज्ञप्पन्ति । ७ तयेव पन्निपुण वप्पन्ति । वरउयत्त तिमज्जीक परिपूव वप्पि । एवं यावेव गया ज्ञप्पन्त वर दिशाव वरर सायरीवम जह
 येव समं मा । इम एव पाळावे वेद्दिक्खीवर प्रज्ञात्तेवरी कडिबी परे ए विमय सागरापम सङ्कय.साह पाळावा कडिबी । जह जह माया मिक्क
 त येवविक्क जह सागरोधमसहस्स पचिपाकमस्य पचिक्खिक्कमायीवं ज्ञप्पन्ति । ज्ञप्पन्ते खतजामाम तेज्जे तेतसा सागर साये कडिवा मिथ्यात्तेवेदनी
 तेदना म ज्ञप्पन्त सागरापमसहस्स पवसापमनेपसंख्यात्तमाय ज्ञप्पन्ति । ८ तएव पन्निपुण वप्पन्ति । वरउयत्त तिमज्जीक परिपूव वप्पि । वेरइयावजस्य
 जह ० दसवाससहस्साह पन्तीमुज्ज सप्रहियाह । गाहमा ज्ञप्पन्ति । ९ तएव पन्निपुण वप्पन्ति । वरउयत्त तिमज्जीक परिपूव वप्पि । वेरइयावजस्य

सह स्वेय आहव अमप्रकृतिसमग्रविहारः पदगोपात्तासा सयस्रसरसमनुपभारी । इममोविगसप्रसन्नीकमिति ॥ तदेतदनुसारेण सुप्रं स्वयं विग

भ्रागा पलित्वमस्य ध्वसखेज्जनागेण ऊणए उक्खो० तेचेत्र पणिपुणे वधति । एव जस्स जइन्नागो ते
तस्स सागरोयमसतेण सह ज्ञाणियहो । तिरिक्कजोणियाउयस्स कम्मस्स जहणं अतोमुक्कत उक्कोसेण
पुप्फकोम्भी वेहिं मासेहिं अहिय । एव मणुस्साउयस्सवि सेस जहा वेहद्वियाण नवर मिच्छतेदेणिज्जस्सण
जहन्त सागरोयमस्य पलित्वमस्य ध्वसखेज्जनागेण ऊणय उक्का० तेचेत्र पणिपुत्त वधति तेस जहा

वत्तन्ति । पीतम । अथय सागरोयमसइत्त इयः सुसन्नागाः पस्कोपमस्यासंयेयज्जायोमा उत्तपेतस्त एय मातेपूयोः । एय स यवगमी यया
हीन्निगणां भवरं सागरोयमसइत्त प्रहितव्य यस्य यावन्ति प्रागामिति । मिथ्यात्यवेदीयस्य अपत्य सागरोयमसइत्त पत्योपमस्या सम्ये
पमानोमसुत्तवर्तत साइव प्रतिपूवे । नेरपिकापुवो अपग्यं दत्तावयसइत्तास्यात्तमुत्तुत्ताप्यपिकानि उत्तपत्त पत्योपमासइत्तय प्रागं पूर्वोक्कोटी

कम विधय भावे । यावमा अत्र सागरोयम सइत्तस तिरिक्कजनागा पणिपाइमसइत्त एव विज्जामागव उक्कए । हेमोतम अथय हो सागरोयमना या
तोवा । याव पस्कोपयने पयस्यातेसमाव कर्त्त । उ० तत्रय पणिपुव वधति एव तत्रय अइभागा तत्रय सागरोयमसइत्त यइ भा । उत्तपेटे तिमहो
अ परिणव भावे इय जेइवे जेतथाभाय तइमे तेतथाभाय सागरोयमसइत्त अहिवा । तिरिक्कजनागव अथय अत्र यतो० उ० पुप्फकोम्भी वेहिं
मासेहिं पडिह । तिरिक्ककोम्भिक पावुतो म अथय यत्तमुत्तपत्त उत्तपत्त पुप्फकोम्भी रोवमास पडिह अहिवा । एवं मन्नुसावत्तववि सेस जहा वेह दि
या । इम मन्नुपावुत्त विने विव अहिवा ग्रय अत्र पडिहार वेहिवतो परे अहिवा । अत्र मिक्कजनेयविज्जस्य जइ सागरोयमसं पणिपावमण
पडिक्कजनागेव कर्त्तया । ए विमइ मिथ्यात्तावेदोना म अथय हो सागरोयम पत्योपमने एवंथ्यातमोभाग अत्र अहिवा । उ तत्रय पणिपव
वधति । उत्तपेट तियहोव परिणव भावे । सेसं जहा वेह दिवाप ज्जाव पत्तरावत्तया । येइ एवं मन्नीत्तर वेहिवतो परे अहिवा वावत्त अन्तरावत्तनी

सागरोपमाणां सप्तत्रिंशद्वाप्य त्रिपुण्याये यं हृन्मये तत्तुविमुक्तं तस्य पत्न्योपमासक्येयप्रागर्हीतः क्रियते । एव सप्तत्रिंशद्वाप्य यथायोगं भवितव्यमावना कथा

एयं नयर जहण सागरोयमसहस्स एग सत्तन्नाग पलित्ठमस्स खुसखे० उक्को० तच्चेय पफिपुण्ण । वेड
द्वियसरीरनामाए पुच्छा, गीयमा ! जहण सागरोयमसहस्स दो सत्तन्नागे पलित्ठमस्स खुसखेज्जन्नागे
ऊ० उक्कोसे० दो पफिपुणे सम्मत्तसम्माभिच्छुत्तथाहारसरीरनामाए तित्थयरनामाए य न किञ्चि यधति
खुवसेस जहा चंइदियाण नवर जस्स जप्तिया ज्ञागा तस्स ते सागरोयमसहस्सेण सह ज्ञाणियध्वा । सखेसि
अजुपुष्पीए जाय अत्तराहयस्स । सन्तीण जते ! जीवा पचिदिया नाणावरणिज्जस्स कमस्स कि यधति ?

यस्य पावद्वागा सास्य ते सागरोपमसहस्स सह जप्तिवत्तन्नाः । सर्वपाप्मानुपूर्णां यावदक्षरायस्य । सत्तिन्नो जदन्त । जीवाः पम्बन्धिया एता
नावरबीयस्य कमस्य किं वप्तिन्ति ? मीतस्य । अपम्यमन्तुपूर्णे मुत्तपेतत्तिखण्डस्वारापमकोटीकोट्य खोचि यपसहसास्ययाथा । सत्तिन्नो
जदन्त । पम्बन्धिया निद्रापम्बहस्य किं वप्तिन्ति ? मीतस्य । अपम्यमन्तु सागरापमकोटीकोट्य सत्तन्तत्तिखण्डस्वारापमकोटीकोट्य खोचि य

माए पुरहा । अट्ठट्ठ तिमहीज परिपूव नविं वेत्तिवयरोरना म । भोयमा जह० सामरोयमसहस्स दोसत्तन्नाया पत्तिपोवमस्य यवधि य । हेमोत
म अपम्य सागरापमसहस्रनामातीया दावमाय परवोपमने यवसत्तामेभाम छवा । य पत्तिपुव वधति सत्तन्त यथाभिरुत्त पाहारयसरीरनामाए
तित्थवरनामाए न किञ्चि वधति । अट्ठट्ठ परिपूव नविं तिमहीज यवसत्तन्नाम यथाभिप्यात्तन्नाम पाहारवयरोर तोवद्वरनाम पतथो प्रवृत्तिना बि
चारं भगवन्तो वप्तिन्ति । यवसिंहि जहा वेर तिवाचं यवर जन्त जहमाणा तथ्य तत्तिवा सागरावमसहस्सेव समं भा० । दावतो सव वेत्तिवयरोर परे
जप्तिवो परे परिपेय वेत्तिन्ते जतसाभाम तेवमे तेतन्ना सागरापमसहस्सव विव्विवा । सत्तिन्ति पापुप्पोए जाय भत्तराहस्स । इमं सब यत्तुज्जमे
पातुपूर्वो मातो दावत्त पत्तराववती वप्तिवो । सत्तोव भत्ते जीवा यत्तिदिया दावावरविज्जन्त यवस्य किं वधति । सत्तो पत्तिवयरोर यवस्य वधत्तं जो

मन्त्रीयं सुगमत्वात् नवर सागरीवमपत्नीवाए तिरियसप्तभावा पच्छिष्ठवमससु चरुण्येज्जज्ञागेय ऊरुमा इति ॥ अत्रेयं पश्चिमतज्ञावना पपायिअति

स्यसखेज्जज्ञाग पुष्पकोटिस्त्रिजागमझ्हिय यधति । एव तिरिकजोगियाउयस्सयि नवर जहण स्यतोमुज्जत्त
एव मणुस्साउयस्सयि । देवाउयस्स जहा नेरहयाउयस्स । स्यसन्तीण भत्ते । जीवा पचिदिद्या निरयगति
नामाए कम्मस्स कि यधति ? गोयमा । जहया सागरोयमसहस्स दो सप्तजागे पछिनुयमस्स स्यसखेज्जह
जागे० उक्को० तेचेय पछिपुसुं । एव तिरियगतिएयि मणुयगतिएवि एवचेय नयर जहणेण सागरोवम
सहस्स दिवहु सप्तजाग पछिनुयमस्स स्यसखज्ज० ऊ० उक्को तचेय पछिपुया यधति । एव देयगतिनामा

कोयसायोगमुत्कपत्त सखेव प्रतिपूजे । वेळियसुरीरमायः पुब्बा गीतम । अपगपत्त सागरोपमस्य दो सप्तजागी पस्सोपमस्या सयेपयजागे
ना बुत्तयता ही प्रतिपूजी । सम्यक्सम्यसिद्धिप्यात्वाहारकुरीरनायसोयंकरमाय य न किञ्चिद्भ्रमन्ति अवज्जाय यथा ह्रीन्त्रियासुं । नवर

राज्यभाग पयकाओ विभावमसद्विवाह भधति । कट्ठकट्ट परवोपमनो चसंख्यातमाभाग पूयकोटी ययना तोकोपमा पचिक्क बांधे । एवं तिरियकोवि
वाचकछवि चवरं च पत्तोम एव मययाउयस्यवि देवावर्त्तं चया चेरत्तायवस्य । इम तिसययानियाना पावयानो म पिब ज्जिवो पर परिमेय
अयय पयमुज्जत्त कजिवा इम मनुज्जावुवना म पिब ज्जिवो वृवावुपेने म भारकोनोपरे कजिवा । यमकाय भत्ते ओया पचिदियपरएयमतिनामा
उ कयस्य वि वधर । पयको इमज्जन् जोव पचेद्विब मारकावति नामकम मनि जितरी स्थिति बाधे । मोयमा ज्ज सागरोवम सज्जसा दोसत्तभावा
पच्छिपीवमस्य चसंखिज्जइममस्य छवहा च तचव पछिपसुं भधति । वैभोतम जज्जय मानरावमसज्जसा चातोया कायभाय पयवोपमने चरुदयात्त
मोमाय चया कट्ठकट्ट तिमकोव परियुक्क बांधे । एवं देवकतिनामापवि चवरं चइ सागरावमस्य एवं यत्तभाग पचिपावम जाव कयया । इम इवम
तिनायनो म पिब कजिदो पर ए रियेय जज्जय चइछना चातोया इवभाग पस्सोपमने चरुकावत्तभाग ज्जवा । तचव पछिपुसुं भधति वेळियम

पृष्ठेऽथ बर्तहि यस्य नवरं तिर्यग्भुज्यदेवाभुयः सत्य २ बर्तकेऽतिदुर्दशेति । ३६ संक्षिप्वेदत्रियसूत्रे-धामावरवीवादेवमेका अध्वर्युस्थितिर्बो

य च । श्रुतातावेदणिज्जस्स जहा निष्वापचगस्स समसवेदणिज्जस्स सममिच्छसुवेदणिज्जस्स य जा ते
द्वियाठिह जणिपा त यथसि । मिच्छसुवेदणिज्जस्स अहन्त श्रुतोसागरोवमकोफाकोफीए उक्को० ससुरे
सागरोवमकोफाकोफीह सप्तयवाससहस्साइ श्रुथाहा । कसायधारसगस्स अहस्य एवंवेव उक्कोस वसालीस
सागरोवमकोफाकोफीह वसालीसयवाससयाइ श्रुथाहा । काहमाणमायालोमसजलणाए य दो मासा मासो
श्रुमासो श्रुतोमुज्जत्तो एय अहन्तग उक्कोसग पुण जहा कसायधारसगस्स वडह्वि श्रुतयाण जा ते

प्रवित्ता तां वयसि । मिप्यास्ववेदभीपस्य अपप्यवसाःसागरोपमकोटाकोट्य उत्कपकाः सप्ततिसागरोपमकोटाकोठी यत्वारिअद्वर्णयान्यजा
या । कपायहादशस्य अपप्यमेय चैवोरव्यंत यत्वारिअसागरोपमकोटाकोट्य यत्वारिअद्वर्णयान्यजा । अतोवममायालोमसजलमाया
व ह्री मासो मासोर्मासोऽन्वमुदुत्त न्व एतज्जपगपुत्तकपत पुमर्येया कपायहादशस्य । अतुकोमप्यायया या वीपिका त्स्वति प्रवित्ता तां
मज्जेवेदोयन् सम्यज्जमिप्यास्ववेदोवन सम्यज्जना प्र जीवसुवन्नोपरं एव कविना । मिप्यतत्वेवदिज्जन् एव यता सागरोवमकोफाकोफीयो च स
तरिषावरोवमकोफाकोफीयो समवापनवाट यवाडा । मिप्यास्ववेदोवनो यश्च जयगड पत्त सागरापम कोफाकाका उत्कृष्ट ० सागरापम कोफा
काठी सातवकारवपनो यवाडा । कपायहादशस्य जइसक एवपड च वत्ताकोसं सागरोवमकोफाकोफीया वत्ताकोसवाससयाइ यवाडा । कपा
यरसन प्रश्न । जमकोल वट्ठट्ट ४ सागरोपम कोफाकाठी ४० ययो यवाधर । कोइ माय मावा कोइसंजववाव योमसो एवमासो यवमासो
येतोमहुतो एव जइसक भा । कोइ साग मावा काभ सज्जकन तइने दादमास एवमास यत्तमुदुत्त इम जयम्य कइयो । च एव जइ
जवाववारयम्य यववहनि याववा ठिह भ० तदेव वमति भाविज्जका उत्कृष्ट यथो भित्त वारइ कपायने चार प छफोनेनिमै सिनिक्को तिम व

या सन्निपन्नेद्विपक्ष्यद्वयं ज्ञानावरणीयादिकर्मका अपन्यतः स्थितिर्यथा उपकृत्य स्य २ दान्यवरमसमये प्रतिपत्तय
निद्रापञ्चकासातवीदनीयामिष्यात्वकपायद्वादशकारीना तु उपपादवर्कषप इति तथा अपन्यतीप्यस्य सागरोपमकोटी २ प्रमादोरक्षणे मिष्या

गोयमा ! जहृष्य स्यतीमुज्जत उक्क्षीसेण तीस सागरोधमकोष्ठाकोष्ठीनु तित्तिनय वाससहस्साइ स्यथाहा ।
सन्तीज नते ! पचिंदिया निद्रापचगस्स किं यधति ? गो० ! जहृष्य स्यतोसागरोधमकोष्ठाकोष्ठीए उक्क्षी०
तीस सागरोधमकोष्ठाकोष्ठीनु तित्तिनय वाससहस्साइ स्यथाहा । दसणचउक्क्षस्स जहा नाणावरणिज्जस्स
सासाधेदणिज्जस्स जहा ठहिंया ठिह् न्निणिया तहेय न्निणियम्हा । इरियायहिंययधय पम्भुच्च सपराइययध

पेवहरजास्सवाथा । इयंतचतुल्ल जया ज्ञानावरणीयस्य । सातवदनीयस्य यथोपका स्थितिः कथिता तथैव प्रवृत्तव्या । ईर्यापयिष्यत्यर्थं
मतीत्य साम्परयिष्यत्यर्थम् । असातवदनीयस्य यथा निद्रापञ्चकस्य । सम्यक्खदनीयस्य सम्यग्निष्यात्ववेदनीयस्य यथा सौपिका स्थिति

ज्ञानावरणे समप्रते कतवी क्कितिवधे । भावमा जह पता सागरोधम काष्ठाकोष्ठीपा ४ दोसधामरोधम कोष्ठाकोष्ठीपा तिवडयद्वयसहस्रमाइ
पवाहा । वेदीतम जयग पस सागरोधम कोष्ठाकोष्ठी जाविवा उरकुट ३ सागरोधम कोष्ठाकोष्ठी तोमसवय्य यपनी पवाधा । सयौच भते पवि
रिवा निद्रामचवय्य विं यधति । सयौ वेभयपन् पचिंदो निद्रापचव नमप्रते केतवीक्किति वधे । भावमा जह० येतामु सायरावम कोष्ठाकोष्ठीपा
४ तीव सागरोधमकोष्ठाकोष्ठीपो तिविषवाससहस्रमाइ पवाहा । वेदीतम जयग पंत सागरोधम काष्ठाकोष्ठी १ उकारवदनी पवाधा । दसवय
पञ्चक जहा ज्ञानावरणिज्जस्य ज्ञानावरणिज्जस्य जहा पौविवाठिइ मविवा तवेव माविष्यता । इयमचतुल्लनी प्रएज ज्ञानावरणीनोपरे जाविवा सावा
वेदनीनी प विम पौपकुं जहा तिम जाविवा । इरियावहिंयपणी पञ्चक संपराइयवेगव पसावायेयिज्जस्य जहा निद्रापचगस्य सम्यक्खवेविज्ज
स्य उपाभिसहसेवविज्जस्य जावीडिया ठिं मविवा तवेव यधति भा० । इरिवावदनीना मन्वायो पवातावेदनीने विम निद्रापचवनीवरे कविदी

ऽन्मद्भूतौ विपरिमाद उक्तः स कस्मिन् स्थासिन् इति विधानु पृथ्वी-माणावरौ विज्ञास्व नते । कस्मरस जह्वतिष्ठिर्बपए नो इत्यादि
 व सुगर्मे नवरमन्वतरसूक्ष्मसम्पराय इति यदुपमस्य व्याख्यानं कृपव उपशमनो वा सूक्ष्मसम्पराय इह ज्ञानावरणस्य वपः कृपवस्य उपशमनकरय

नाणायरणिज्जस्सुण नते । कम्मस्स जहन्नाठितियधए के १ गोयमा ! स्यन्वरं सुक्ष्मसम्पराए उवसामए
 वा स्वयगाए वा एसण गोयमा ! नाणायरणिज्जस्स कम्मस्स जह्वतिष्ठितियधए तस्सहरित्ते स्यजहन्ने एव
 एतेण स्यज्जिठावेण मोहाउयधजाण ससकम्माण भाणियसु । मोहणिज्जस्सुण नते । कम्मस्स जह्वतिष्ठति

प्राणावरणोपस्य प्रदत्त । कसको अपव्यस्वित्तिव्यक्तः क १ गोतम । अन्यतरं सूक्ष्मसम्पराय उपशमनोवा कृपवोवा एव गोतम । प्राप्ताय
 रवोपस्य कर्मणी उपपयस्वित्तिव्यक्तव्यतिरिक्तोऽवपव्य एवमतनानिमापम मोहायुर्वेजोनां उपशमनवा ज्ञितव्य । मोहनीयस्य प्रदत्त ।

यका । गन्धने(वै) वधव्य यन्तायारापय कोडाकोडो दुरे वृत्तवृत्तेनो भावमूक् वल्लवतावको तदोक्त सवन्मन्नेनिवे स्थिति ज्ञातवो । यपर इमाव
 वल्लववाडा यकाङ्कविडा न भुवति एवं पावुपुनोए चर्चिं वाथ यन्तरादव्य तज भा । पर एविमेय पादादा कासनापट न कविवा इम यनु
 तम एव वावत् यन्तरायवमवनी प्रश्नात्तरको कदवो । वावावरविम्वल्लव मत खयारस जह्वतिष्ठि विवधति । प्राणावरणोक्तमो हेमयवन् जयल्ल
 स्थिति जितवो वधि । गासमा यपरं सुक्ष्मसम्पराय उपशमनवा ययव । देवोतम यनेरा सूक्ष्मसम्पराय उपशमनमोको एवने । गोदमा वावावरविम्व
 रव कयारव जह्वतिष्ठि वधति । देवोतम प्राणावरणोक्तमो जह्वतिष्ठि वधि । तन्निबरोए जह्वल्लव एव एव चमिजावेण माहावम्वल्लव मवि ।
 तेवो विपरोत ठामे यजवन्वस्थिति वधाय इमे पासादेवरो ते मादमो यने पावुकम वध्निं सर्व कविवो । मोहविम्वरसव भंति जयारस ठिं व
 पवने । माहवोयवममो हेमयवन् जह्वतिष्ठि वधति । गोयमा यपरं पायसम्पराय उपशमनवा ययव । देवोतम यन्तरावधर सम्य
 राय उपशमनवायना पवो एवने । गोयमा मोहविम्वरव जह्वतिष्ठि वधवध्ने । देवोतम मोहवोयवममो जह्वतिष्ठि

हिया ठिई जणिया त वधति । स्याहारगसरीरस्स तित्यगरनामाए य जहन्नेण स्युतोसागरोकोफाकोफीनी
 उक्कोसेणांवे स्युतोसागरोयमकोफाकोफीनीए वधति । पुरिस्वेदस्स जहण स्युठसवच्छराइ उक्कोतेण ठस
 सागरोयमकोफाकोफीनीं दसवाससयाइ सुधाहा । जसोअसिनामाए उच्चांगोयस्स एयच्चेव नवर जहन्तेण
 स्युठमुज्झा, स्युतराइयस्स जहा नाणावरणिजस्स, सेसएसु सवेसु ठाणेतु सघयणेसु सठाणेसु यन्नेसु
 गधेसु य जहन् स्युतोसागरोयमकोफाकोफीनीं उक्कोस जा जस्स ठहिया ठिई जणिया त वधति । नवर
 इम नाणसु सुधाहार ऊणिता न दुच्चति । एव स्युणपुद्दीए सघेसि जाव स्युतराइयस्स ताव जणियह ।

अअन्नि । पाहारकसरीरस्स मीयंवरमासव सपग्यमम सागरोयमकोफीनीकोत्य वरइपेसाप्यमासागरोयमकोफीनीकोत्यो यअन्नि । पुरुपयेदस्स
 अपग्यमही यत्तरास्युत्कयतो दस सागरापमकोफीनीकोत्यो दवावयेद्वतान्ययाया । यअ कीर्तिनाओरुएंगिअस्सेवेव मवरं अपम्येमाही सुए
 र्ता । अत्तरायस्स यया जामावरवीपस्स सेवेए स्थानवु सइनेए सुंत्थानेए मयेए मयेए व अपम्यमसागरोयमकोफीनीकोत्य उरुत्तयेतो या
 यस्सीपिहा स्मिदिवायिता ता यत्तन्नि नवरमिदं भानात्वं अयापाधयापीना व भोप्पत । यानुएव्यां सयाया यावदत्तरायस्स तावदुप्पितव्य

अन विदे बडिओ । पाहारकसरीरस्स तित्यगरनामाए जइ येतो यामरीरम कोफाकोफीना व दसमायरावम कोफाकोफीना दसवाससयार य
 भावा । पाहारकसरीरने तोवहरनामकमने अत्तव पत्तयागरोयम कोफाकोफीनी उरुत्त । यारोयम कोफाकोफीनी । यय ययेतो यवाभा । अकोवि
 तितामाए अयावअ एवेद ववर जइ पट्टमकता येतटाइअव जहा यावरविअस्स सेवेसु यत्तेसु ठावेम सघयणेसु सठावेसु वत्तेसु । ययको
 पित्तामने अकोविअविदे इमकोव परं अविअं अत्तव ८ मुक्कपको विजि अत्तवो यत्तरायको य० विम जामावरकोफीनी परं अविओ येए ठिवावे मय
 वेरी सवववनेविदे सज्जानेविदे वववेविदे । येवेसुव जइ० एतो यावरोयम कोफाकोफीनी उरुत्त । पाहारक कोफाकोफीनी मयेव वधति भावि

अलमुद्राङ्गुनाचद्वारेबा । सीबहुतनिदरकूम जेठजाकिठसमासेब ॥ १ ॥ तत्र देवा नैर्यिका खसकेपवर्गोयुव स्तियमनुया य यवमासावजयवा
 ० हुपारपरबिबाबुर्बन्धका य पुन विबन्धसन्ध्याः संसरेयवोयुवोपि मिरुपक्रमायुः सो नियमात् विजागावसेबायुः परजन्वायु वम्रन्ति, येतु सोप
 देनाबुब कात् तन्निमानावसेव विजागावसेबायुवो पाय इसेप्याहुः प्रथिता इति । तठ बाह जवकीवेइत्वादि ॥ यो ब्रूमिति वाक्यासकारे
 बीवो उषसेप्याहुःप्रविष्टः विजागादिना प्रकारे य सकेपु न सुक्यते सा उषहप्याः सावासी अहुः ॥ अषसेप्याहुः तां प्रविष्टः अससेप्याहुःप्रवि
 ष्टः ततः छाह से तस्याः संसेप्याहुःप्रविष्टस्य बीयस्यायुः स्वभिरुप उपक्रमहेतुपि रत्रिर्वादिहीकृत आयुर्बेचनियतमभावयव कात् सस्यास्ति न य
 रती बीयमकात् इतिचावाः, एवं तदेव स्पष्टरमाह सेससमइतीए बाणपबंअहुः ॥ इह समइती आयुर्बेबाहुः अष्टावयप्रमाणा तस्य अय
 एबाचर्बेप्रमाह आगमात्रं सर्वनिरुद्धं तस्यायुर्वर्तते इति ज्ञावः । ततो उषसेप्याहुःप्रविष्टः च इत्यनृत कासा आयुर्बेबाहुया यरमबाससमये च

द्याए चरिमकालसमयंसि सधुजहद्विय धुपज्जसापज्जाप्तिय निधुत्तेइ एसण ? गोयमा ! ध्याउयकम्मस्स
 जह्वत्तितीयघाए तधुइरिसे धुजहसे । उक्कोसठितीयाउएण जत । नाणावरणिज्जा कम्म कि नेरइत्तंअ

आयुवि धेये सर्वमइत्वा आयुर्बेबाहुयायारमबाससमये अयवचग्यां जययोसापयोमिनी नियतयति एय गोतम । आयुः कमको जयग्यस्य
 तिबन्धम स्यात्तिरिखोऽवपम्यः । उत्कटहृत्पिबिं प्रदण । ज्ञानावरबीय कम वि नैर्यिको ज्ञाति तिपम्योनिका यमाति तिपम्योनिका

पयसा पयसिधं निगतेति एहं । हेभोतम जेवोव पयंकात प्रविष्ट सय निरुक्त ते पाहुप गेव यव माटीकितिना पाहुबीधे ते पाहुपाना बन्धने
 यवे वेइत्वाकावने समदे यव अहव्यकिति इति यपबीता पबीता नियते एहने । मायमा अहव्यकिति ईरंयह तगियवतिने भवइवे उकोस
 कावठि । हेभोतम = जजनी जयगव कितिर्बध अही सेद्वो विपरोत पयसम्यकिति अही उत्कट करसकिति इये । पयस भंते बाबावरविप्लव क
 न्नि वि कररर रंयति विरिक्तजाविचो बंधदि । पय जेमयवन् ज्ञानावरबीयम स्रु आरको बांधे वे तिरंयवोनिका भांधे । तिरिक्तजाविचो यधवि म

[illegible]

बघए के ? गीयमा ! सुन्तपरै धायर्सपराए उयसामए वा खयए वा एसण गीयमा ! मोहणिज्जास्स कम्मस्स बहन्तठितियघए ससुहरित्ते सज्जहन्ते । स्याउयस्सण चन्ति । कम्मस्स जहन्तठितियघए के ? गीयमा ! जेण बंधि स्याससेप्पाप्पायिठे ससुनिरुद्धे से स्याउए सेसे ससुमहतीए स्याउययघठाए तीसण स्याउययघ

कमलो जपमल्लितिक्यकः कः । नीतम । जगत्तरोबादरदम्पराय उपश्रुमको वा दपको वा धप नीतम । मोक्षनीपस्य कमलो जपमल्लितिक्यकः कः । नीतम । यो श्रीबोऽक्षदेव्यादुःप्रविष्टः सवतिरुद्धास्वा

सेहो सुखद्विवा तेहको विपरीत भवसम्यक कहिवा । पापकर्मसंग संगत अपराध अकथिठिबेधएसी । पापु-कर्मम इमगवम् अवलम्बिति निम बोये ।
 ओवे अकथिवाहा निदो सुधनिबसेसे पापए सेवे कर मइतीह पापसुख-भवाइ तोसे मंथवाए अरुमावकमबदि कइअकथिअबं ठिठे स

उक्तमुद्गीर्णवदयेवा । सीवकुमानवत्कृत्य मेमुम्भोकेतुसमावेव ॥ १ ॥ तत्र देवा नैरायका एतदेववर्णयुव विषयमनुयाय ए परमाविधिवा
 व तुम्भारजविकारुबन्धका य पुन विषयमनुयायः कथेवर्णयुवोपि नित्यपञ्चमायुषः सा नियमात् विजागावद्योबायुषः परत्रवायु यमन्ति येन सोप
 दनायुषः सात् तच्चिप्राकावद्योव विजागावद्योबायुषो याव इत्येव्यद्वा प्रविष्टा इति । तत्र वाह जर्बबीवेइत्यादि ॥ यो यमिति वाक्यासंकारे
 योवो उच्येव्यद्वाप्रविष्टः विजागादिना प्रकारेण या संकेतं न कुर्यते सा उच्येव्यद्वा वाचासी जद्वा य यवसेव्यद्वा तं प्रविष्ट अससेव्यद्वाप्रवि
 द् ततश्च वाह से तस्याः ससेव्यद्वाप्रविष्टस्य जीवस्यायुः सवभिरुदं सपञ्चमहेतुमि रजिसंकिहीकृत आयुर्वेचनिय तममात्रयत् काल सत्यास्ति न य
 रती जीवनकाल इतिभावः, एव तदेव स्पष्टतरमाह सेवसहस्रहोए जातयर्बन्धद्वाए ॥ इह सवमहती आयुर्बन्धद्वा जहाकपप्रमादा तस्य छेय
 एकाकपेप्रमाय सावन्मात्रं सवेनिरुदं सस्यायुर्वर्तते इति प्रावः ततो उच्येव्यद्वाप्रविष्टः स इत्यन्त सास्या आयुर्बन्धद्वाया यरमकालसमये च

द्वाए चरिमकालसमयसि सध्वजहन्त्रिय व्यपज्ज्ञापज्ज्ञाप्रिय निध्वस्तं ह एवम १ गोयमा । श्याउयकममरस
 जह्वन्तितीयघणु तध्वहरिसे श्वजहन्ते । उक्तेसंठितीयाउण नत । नाणावरणिजा कम्म कि नेरइद्यं

आधुवि छेये सवमहत्वा आधुर्बन्धद्वायायरमकालसमये कलपयमां उपयोतापयोत्तिवी नियतयति एव गौतम । आयुः कमको कथस्यास्य
 तिबन्धः सद्यतिरिक्तोऽवयवः । उत्कृष्टस्वित्तिकं जद्व ॥ यानावरकोप कम्म किं नैरायको ज्ञाति विपयोत्तिवी यमन्ति तिपयोत्तिवी

पञ्चसा पञ्चतिरं निगमेति यत्तत् । देवोतल जेवोव पञ्चकात प्रविष्ट एव निरुह ते पादुप येव यम मोटोस्तिना आयुर्बन्धे ते पादुपाना यमन्ते
 येव देवसावाकने समसे जव जवज्जिति इति यपयोता पयोता निवर्ते सवमे । योवमा पट्टकयत्त जवयठिद्वयप ततिववर्तिते पञ्चपञ्चे स जोस
 जावठिर् । देवोतम ८ कमनो जवम्व क्तिर्बन्ध जहो तेद्वो विपरोत पञ्चपञ्चकिति कहो उत्कृष्ट जावकिति इवे । यज्ज भते वाचावरविप्य क
 य किं जराए यंधति तिरिक्तवादिपो यवति । यव देमयवन् ज्ञानावरकोकमे ज् नारको यन्ति के तिबन्धवोनिपा यन्ति । तिरिक्तवादिपो यवति म

महासावसरे यथाकार्यप्रमाणा इह वरमसमर्थं आसपश्येन परमभिरुद्ध समयः परिगृह्यते, किंतु यत्प्रोक्तद्वया-कासाः तेन धीमेन आसेनायुयेच
स्या सज्जनात्, यतः सप्त मासं कालान्तरे श्रीशार्व नसे । तद्विनामनिहितातय बह्विं आगरिसेष्ट पदरेइ ? गोयमा । अष्टयष्ट सक्तोष्टेण

धति तिरिस्कजोणिष्ठ यधति तिरिस्कजोणिणी यधति मणुस्सो यधति मणुस्सी यधति देवो यधति देवी
यधति ० गोयमा । नेरुहणीयि यधति आव देवीयि यधति । केरिसण्ण नते ! नेरुहण्ण उक्कोसकाठठिइय
नाणावरणिष्ठ कम्म यधति ० गोयमा ! सब्बीपचिदिण सव्वाहि पज्जन्तोहि पज्जत्ते सागरे जागरे सुत्तो
यउत्ते मिच्छादिठो कण्हलेसे उक्कोससकिठपरिणामे इत्थिमज्जिमपरिणामे या एरिसण्ण ? गोयमा !

बभ्राति मनुष्यो मानुषी वा बभ्राति देवो देवी वा बभ्राति ? गोयमा । नेरियकोणिय यभ्राति यावदेव्यपि यभ्राति । कीटस्था भवन्त ।
नेरियि वत्तुवकासस्तिवत्तं आनावरणीयं कम् बभ्राति ? गोयमा । सव्विपप्यन्दित्रयः सुवाणि पयासीन् पयासां साकारो आगन्तुं भूतो
प्युज्जो भिप्पावुष्टिः कण्हलेस्य वत्तुवसक्किटुपरिकाम इयम्मप्यमपरिणामो वा इदंभूतो गोयमा । नेरियि वत्तुवकासस्तिवत्तं आनावरणीयं
बुद्ध्या वर्धति मन्वसो वरर देवो वर्धति इयोर्वर । तिरुहणीयं बभौ विम मनुष्य बभौ विम मनुष्य बभौ विम देवता बभौ विम देवो बभौ । गोयमा
केरिपचि वर्धति । इमेतस्म नारको पिबबभौ यावत् देवो पिबबभौ । केरिपचि भते केरिपचि भते केरिपचि भते केरिपचि भते केरिपचि भते । केरिपचि
मयवन् नारको वररुह कासकिंति आनावरणीयम् बभौ । गोयमा सव्वोपचिदिण सव्वाहि पज्जन्तोहि पज्जत्ते सागरे जागरे सुत्तो वत्ते मिच्छादिठो
वत्तुवकोण ० पंचविष्टपरिणामे इत्थिमज्जिमपरिणामे वापरिपचि । इमेतस्म सव्वो पचेदो सव्वो पचेदो सव्वो पचेदो सव्वो पचेदो सव्वो पचेदो मिच्छादिठो
भो ते मिच्छावन्त न बभौव मिच्छावन्तो वापरिपचि । विनारेव सव्वमपरिपचिभिरु चकिंति वररुह । गोयमा केरिपचि । गोयमा केरिपचि । गोयमा केरिपचि
ति । वं वावावरिपचि कम् यधति । इमेतस्म नारको वत्तुव कासकिंति आनावरणीयम् बभौ । केरिपचि भते केरिपचि भते केरिपचि भते केरिपचि भते । केरिपचि

अहं हि सामरिपो हि इति ० एवेनवा कथं वा यु निवस्यति सर्वत्राप्यं यत् वाहं सर्वत्र हि स्थितिमिति ० सर्वत्राप्यं सुखस्य हि स्थितिर्नामगम्यस
निवस्यति वातातीति प्रायः किं विच्छिद्यमित्याह पर्याप्तपर्याप्तिको नां शरीरेन्द्रियपर्याप्तनिवस्यतोऽष्टासु पर्याप्तस्य नियन्त्रणमर्थं कथमेतदवसेयं
तस्य प्रपञ्चमपि त्यति निर्बलमसमर्थं न ततो हीमतरामिति यत् उच्यते-युच्छिद्यथा तस्य हि पृथु सयणं वेदिनः परब्रह्मण्यु यथा स्थिते
नाम्यथा परब्रह्मण्युयं यथा श्रीवार्खिर्वैकिमाङ्गरक्षेवा योग वल्लभातस्य न कामस श्रीदारिकादिमद्यथा तथाशास्त्रं सुल्लोकाकारं लोकोरालि

पेरदए उक्कोसकाडठितीय नाणावरणिज्जं कम्म वधति । केरिसएण भत्ते ! तिरिस्कजोणिए उक्कोसकाल
ठितीघाण नाणावरणिज्ज कम्म यति ? गोयसा । कम्मनुमिए वा कम्मनुमिगपल्लभागी वा सन्तीपचि
दिए सव्वाहि पज्जाहीहि पज्जसए नस तचेथ जहा णेरइयस्स । एव तिरिस्कजोणिणीवि । मणूसंधि मणू

[illegible]

ठि। य आवावरविच्यं वपुं बधति । अथवा देवभगवन् तिवचनानिवा जरुह क्वाचस्मिति प्रानावरवाचबभ धावे । मायमा अन्तर्निष्ठा अन्तर्भूतिपति
 मान्दश । इद्योतम अन्तर्भूतिना अपना ययवा कर्ममिमा अपनाने प्रतिभायो । सुखोपपिदिह सुखादि पञ्चतोवि सर्वतत्त्व अहा परायण्य यय
 तिरिक्ताविचोति नवरसवि मन्त्रोवि देव स्वोवि अहा येरएय एव साधयवज्जाय सुखपह प्रणाच भावि । समोया पञ्चेन्द्रिय सर्वं पर्याप्ति पयाता
 इदया पावता पाठ स्य तिमहोम तारकात्रोपरे आचिरो एम तिवचनो ज्योतस्तत्त्वतए विष मनुष्यन विष देवना दयात्र नावत्तव्यता सय

महासावसरे एवाक्येयमावा इह परमसमयं सासपद्वेन परमभिरुद्धः समयः परिगृह्यते । किंतु यत्नोच्छ्रयाः कातः तेन श्रीमेन कासेनायुषेय
स्या सप्तवात् । यतः तत्त्वं प्राक् व्युत्पन्नमपदे श्रीवाचं मते । दिव्यमन्त्रिदिताय कंश्चिं प्रागरिसेहि पदरेह ? गीतमा । जह्येय सकोसेप

घसि तिरिक्कजोप्पिठं यंघति तिरिक्कजोणणी यंघति मणुस्सी यंघति देवो यंघति देवो
यंघति ? गोयमा । नेरुहयि यंघति जाय देवीयि यंघति । केरिसण्ण जते । नेरुहण्ण उक्कोसकाळिठिंय
नाणावरण्ण कम्म यंघति ? गोयमा । सत्तीपचिदिण्ण सत्तीहि पज्जत्ते सागारे जागरे सुत्तो
यत्ते मिच्छादिठी कख्खेसे उक्कोससकिळिठपरिणामे ह्मसिमज्जिमपरिणामे वा एरिसण्ण ? गोयमा !

यज्जाति मनुषी मावुपी वा यज्जाति देवो देवी वा यज्जाति ? गीतम । नेरियेकोपि यज्जाति यावद्देव्यापि यज्जाति । कीटव्या मदन्त ।
नेरियि वत्तुव्वासासत्त्वित्त्वं प्राणावरणीयं कर्म यज्जाति ? गीतम । यत्तिपच्यन्निद्रयः सुवांजिः पयासोप्ति पयासः साकारो जायतुं युत्तो
पुत्तुत्तो मिच्छादिष्टिः कज्जसेय्य उरुहसक्किण्णपरिणाम इयम्मप्यमपरिणामो वा देवुत्तो गीतम । नेरियि वत्तुव्वासासत्त्वित्त्वं प्राणावरणीयं

कथा बंधति यत्तुत्तो बंधर देवो बंधति देवोर्बन्ध । तिसंयुत्तो बंधिं निम मन्थयो बंधि निम देवता बंधि निम दयो बंधि । गोयमा
नेरयपि वधति । देवोत्तम मारको विचवांचे यावत् देवो विचवांचे । केरिसण्ण मते चेरदए उक्कोसकाळिठिंयं यावत्तुव्वासासत्त्वित्त्वं यत्तु
मन्थन् मारको वत्तुव्वासासत्त्वित्त्वं प्राणावरणीयम बंधि । गोयमा सत्तीपचिदिण्ण सत्तीहि पज्जत्ते सागारे जागरे सुत्तो वत्तुत्तो मिच्छादिष्टिः
वत्तुव्वासासत्त्वित्त्वं यत्तुव्वासासत्त्वित्त्वं प्राणावरणीयम बंधि । गोयमा सत्तीपचिदिण्ण सत्तीहि पज्जत्ते सागारे जागरे सुत्तो वत्तुत्तो मिच्छादिष्टिः
यो ते मिच्छावत्तु न वत्तुव्वासासत्त्वित्त्वं प्राणावरणीयम बंधि । गोयमा सत्तीपचिदिण्ण सत्तीहि पज्जत्ते सागारे जागरे सुत्तो वत्तुत्तो मिच्छादिष्टिः
दिष्टिः यत्तुव्वासासत्त्वित्त्वं यत्तुव्वासासत्त्वित्त्वं प्राणावरणीयम बंधि । गोयमा सत्तीपचिदिण्ण सत्तीहि पज्जत्ते सागारे जागरे सुत्तो वत्तुत्तो मिच्छादिष्टिः

[illegible]

नेरडए उक्कोसकालठितीय नाणावरणिज्जं कमम यधति । केरिसएण जते ! तिरिस्कजोणिए उक्कोसकाल
ठितीयाण नाणावरणिज्ज कमम यधति ? गोयमा । कममजूमिए वा कममजूमिगपलिजामी वा सन्नीपधि
दिए सध्वाहि पज्जतीहि पज्जसए चस तत्तेन जहा नेरडयस्स । एव तिरिस्कजोणिणीवि । मणूसेधि मणू

कम यथागति । कीदृशो भद्रक । तिर्यग्योनिश्च उत्कृष्टकालस्थितिर्वा प्राणावरणोयं कम यथागति ? गौतम । कर्मप्रभिनो वा कमभूमिगमप्रति
प्राणी वा चञ्चिवन्मिदं सुर्वानिः पर्वान्नीति पर्वोत्तमोय तच्च यथा निरयिक्तस्य । एव तिर्यग्योनिस्तस्य । मनुष्योपि । मनुष्यपि ।
देवो देवी च यथा निरयिक्तः । एवमापवर्जानां सुप्तानां कमणा । उत्कृष्टकालस्थितिक प्रदन्त । आयःकर्म किं निरयिक्तो यथागति ? गौत
म । नो निरयिक्तो यथागति तिर्यग्यादिभ्यो यथागति नो तिर्यग्योनिभ्यो यथागति मनुष्यपि यथागति नो देवो देवी च यथागति ।

ठि। यथावावरविज्जं वण्यं संयति । अथवा हेमवसन् तिवसवानिवा उरुज्जलं कावसिज्जि। आनावरवावरममाधे । आयसा अण्मभिण्ण अण्मभिण्ण
 भावएव । इथोतम कमभूमिना ऊपना पयवा कमभूमिना प्रतिभागे । सखोपपिदिण सवगाहि पयलोहि सेवतयव जङ्गा वररयस्य पय
 तिरिक्खजाविबोदि मवरसवि मवरसोवि हेव सेवोवि जङ्गा वररए पय पाठयवज्जाय सवसह वसाव भानि । सखोया पेवेसिय सव पयति पयसा
 अथवा पाठता पाठ सव तिमसो ज नारणाओपर जविबो इत्त तिवसवो ओ वत्तवत्ताय पिण समुपन पिण मसुवो पिण देवना द्वाउ नानत्तवत्ता सव

नाद्रुतं तिर्यक् शरीरं कायोने बहुमात्रो बाह्यमपको न कृत्वा उराजिह्वा न्मिरसोवा इति ॥ श्रीदारिककाययोग्य विज्ञिहो प्रवर्तित शरीरं
 त्रिययोप्यापयोसंभूय न कृत्वा शरीरपयाप्या पयासस्य तत एतस्विद्य शरीरपयाप्या इत्रियपयाप्या च पर्याप्तस्य मरुत्वं मास्ययति सर्वत्र
 व्यामपि स्थितिं तिस्रस्तयति शरीरं त्रियपयाप्या तिस्रस्तयति न ततोपि शीततरामिति ॥ एतत्वं गोमेत्याद्युपशङ्करवाक्यं तदेवमुक्तो न
 पयस्विस्तिर्बन्धः समस्तपुच्छास्वविषयक एव्यति-पच्छोरेण कासतिहयत्वं ज्ञते । मायावरणस्य कृत्वा चि नैरहयात् यप्येत्यादि ॥ सुगमं

सीयि । देवोदेवी जहा गेरुह एव श्याउययज्ज्ञाण सप्तग्रह कस्मात् । उक्तीसकाउठिहयका ज्ञते । श्याउयकम्भ
 किं गेरुहं यधति १ गोयमा । नो गेरुहं यधति तिरिस्कजोणिहं यधति नो तिरिस्कजोणिणी यधति
 मणुस्सोवि यधति मणुस्सीयि यधति नो देवो यधति । केरिसण्ण ज्ञते ! तिरिस्कजोणिण ए

बोवुजो प्रवक्त । तिर्यग्योनिह उक्तमनुकासस्वितिकमायुक्तम यज्माति १ गीतम । कर्मनुमिया वा कर्ममूमिगमतिप्रागी वा सञ्चिपय्येन्द्रि
 य सर्वास्ति पयासोवि पर्याप्तक साकारो बायत् सुतोपयुक्तो मिथ्यावृष्टिः परमरूपतत्त्व उक्तपुच्छास्वितिकाम एव गीतम । तिर्यग्यो
 मारकोनोपर बहवा इम पादुबम बर्कनि सातरे कर्मनो विधि कर्मनो । कर्मावकासठिहयत्वं ज्ञते पाक्य कस्य वि केरए यधति काउ देवो यध इ
 द्विं उक्तपुच्छास्वितिकामा केमयवन् पादुबमपते स्म मायो बाधे यावत् देवो बाधे एव । मायमा केरए यधत् तिरिस्कजाविषा यधति आ तिरि
 ककोविषोयधर यच्छोवि न नोदेवा न नोदेवो न । केनोतम मारकोनो बाधे तिर्यग्यनि बाधे विह तिर्यग्यनो नबाधे मनुष्य पिप पाधे मनुष्य
 नो विहयत्वं पिप उक्तता नबाधे विह देवो नबाधे । अरमिण्ण ज्ञते तिरिक्कलोविह उक्तमकाठिहय पाक्यत्वं यधत् । केरवो तिर्यग्यने उक्त
 कावद्विति पादुबमं बाधे । मायमा कस्यमूमिण्ण कस्यमिपविभासीवा सवोपपिपिय यधेति पञ्चलोप पागारे कायरे मुत्तावकने विरजदि
 हो परममिहयत्वं उक्तोत्तु विविह परिचाम परविहयत्वं । देवोतय कस्यमूमिण्ण कस्यमूमिण्ण यरोया यक्षीयेन्द्रिह कन पर्वति पयोता साकार कायमा य

नैरियमने सामारइति ॥ साकारोपपुत्र ॥ आचरेइति ॥ आपत् भारवाकामपि क्रियानपि निवृत्तुप्रवृत्ति तत् एव व्याप्यते ॥ सुतो
 वृत्तेइति ॥ सुतोपपुत्रः सात्रिमापदानोपपुत्र इतिशब्दः त्रिपक्षयोरित्युक्ते-कस्मिन्मिगपसिद्धान्तोऽपि ॥ कस्मिन्मिग-कस्मिन्मिगाला खोपां प्रति
 भाग उपपुत्रय उदस्थाकीति कस्मिन्मिगप्रतिभाग-कस्मिन्मिगसदृश इत्यर्थः बोधवित्तिरे बुध्यत, या कस्मिन्मिग त्रियन् खीगमिन्वी सती कमा
 व्यपपुत्रा कस्मिन्मिगो युक्ता तस्या वात कस्मिन्मिगः सदृशः एवमुक्तं कस्मिन्मिगएव यदा कमाप्यकस्मिन्मिगो नीतोऽप्यति तदा स कस्मिन्मिग

उक्क्षोसकालाठिइयं आउय कम्म यधति ? गोयमा । कम्मन्नुमिणं वा कम्मन्नुमिगपलिजागी वा सन्नीपपि
 दिणं सक्काहि पज्जासीहि पज्जासए सागारे जागरे सुतोवउत्ते मिच्छविठी परमकण्हल्लसं उक्क्षोससकिलिठ
 परिणामे एरिसएण गोयमा । तिरिस्सज्जीणिणं उक्क्षोसकालाठितिय आउय कम्म यधति । केरिसएण नते ।
 मणंसं उक्क्षोसकालाठितिय आउयकम्म यधति ? गायमा । कम्मन्नुमिणं वा कम्मन्नुमिगपलिजागी वा जाय

निज उरउट्टासास्वित्तं पापु कम्म यधति । कीदृशो प्रदत्त । मनुष्य उरउट्टासास्वित्तकमायु कम्मं यधति । नीतम । कस्मिन्मिगो वा
 कस्मिन्मिगप्रतिभागी वा यावत् धृतोपपुत्र सस्यदृष्टिना मिष्यादृष्टिना कप्रस्तवयो वा श्रुतसेवयो वा श्रामी वा उज्जानीशोरउरउट्टासकिलिठपरि
 भागवुत्त मिष्यातो परमकण्हमय्याना पक्षो उरउट्टासं किलिठपरिचाम एवमेव । गायमा तिरिस्सज्जीणिणं उक्क्षोसकालाठितिय पापु कम्मं यधति । उगीतम
 विज्जवोनिवा उरउट्टासं कम्मवित्तिने पापु कम्मं यधे । केरिसिणय मते मज्झारसेवयमिठा सं पाठय कम्मं यधति । केरवा केमलमन् मनुष्य उरउट्टास
 कस्विति पापु कम्मं यधे । गायमा कम्मन्नुमिणं कम्मन्नुमिगपलिजागी वा जाय सत्तावयस उक्क्षोसकालाठितिय कम्मन्नुमिगपलिजागी वा जाय उक्क्षोसकालाठि
 विज्जवोनिवा तत्रपाद विमुक्कमावपरिचामवा समं । केमीतम कम्मन्नुमिगपलिजागी वा जाय सत्तावयस उक्क्षोसकालाठितिय कम्मन्नुमिगपलिजागी वा जाय
 वा पवना मज्झमय्याना प्रानो तदा पज्जानो उरउट्टासं किलिठपरिचामे मय्यामने विज्जवोनिवा मज्झमय्याना पवना मज्झमय्याना पवना मज्झमय्याना पवना

नेरयिक्कन्ने सुगारइति ॥ साकारोपयुक्त ॥ जायरेइति ॥ जायत् नारकाकामपि क्रियानापि निद्रामुद्रवोक्ति तत एतं जायदिति ॥ शुभो
वतुतेइति ॥ शुभोपयुक्तः सानिनापयानोपयुक्त इतिभावः दियकयोनिक्कन्ने-कम्मजूमिगपल्लिमायोव ॥ कम्मजूमिना कम्मजूमिजाता सुतेपां प्रति
प्रागः सादृश्य तदस्वाक्योति कम्मजूमिगपल्लिमाग-कम्मजूमिमसदृश इत्यर्थः कोसाविर्तये दुष्यत वा कम्मजूमिजा तिर्यग् स्त्रोमर्मिणी सुतो केना
प्यपहृत्या कम्मजूमो मुक्ता तस्यो जातः कम्मजूमिगः सदृश भव्यतु व्याचक्षते कम्मजूमिगएव यदा कमाप्यकम्मजूमो भोतो भवति तदा स कम्मजूमिग

उक्कोसकालठिइय श्याउय कम्म यधति ? गोयमा । कम्मजूमिमिए वा कम्मजूमिगपल्लिमागी वा सन्तीपचि
दिए सध्वाहि पज्जत्तीहि पज्जसए सागारे जागरे सुषोवउत्ते भिच्छदिठी परमकण्हउत्तेसं उक्कोससकिलिठ
परिणामे एरिसएण गोयमा । तिरिक्कजोणिए उक्कोसकालठित्तिय श्याउय कम्म यधति । केरिसएण चत्ते !
मणूसं उक्कोसकालठित्तिय श्याउयकम्म यधति ? गायमा । कम्मजूमिमिए वा कम्मजूमिगपल्लिमागी वा जाव

तिक्क उररुमुद्रासस्वित्तिक्कं प्रायु कर्म पप्पनाति । कोदुओ भदन् । मनुय उररुमुद्रासस्वित्तिक्कमायु-कम्म यधति ? गोतम । कम्मजूमिनो वा
कम्मजूमिगपल्लिमागी वा यावत् सुगापयुक्त. सम्यग्दृष्टिना सिध्दादृष्टिवा कण्तसदृशो वा प्राप्ती वा उग्रामीवोरकट्टसत्तिमुपरि

ताग्दुक्क मिष्वास्ती परमकण्हपप्पाना पको उररुक्क संछिदट्टपरिचाम एवमे । गायमा तिरिक्ककाचिण उक्कोसकालठिइय पाठयं वस्य यधति । इतोतम
तिक्कवोनिवा उररुक्क काकजित्तिने पायप्पम बधे । करिणिण्ण भेते मक्कसारसेवाम्भठिइय पाठयं वस्य यधति । केइवा ऐसमवन् मन्त्र उररुक्कवा
वस्यति पायप्पे बधे । गायमा कम्ममिपक्का कम्मजूमिपक्का गोवा जाव मत्तावत्त सत्तादृष्टिवा मिक्कादिठो ॥ कम्मइसेवेवा पाथोवा उक्कास संवि
विहपरिचामेवा तप्पपाय विमुक्कमाचपरिचामवा समर्थ । केतोतम कम्ममिमा उरोक्का कोक्की मत्ता एइवा सम्यग्दृष्टि पयवा मिष्वादृष्टि वक्कसेववा
वा पयवा गुल्लसत्तावत्त प्राप्ती तदा पप्पानो उररुक्क संछिदट्टपरिचामे प्रयागन्ने विमुक्कमान प्रसावकरो एवमे । गीयमा मज्झुक्को उक्कोसकालठिइय वा

प यिद्विद्वत्तः स एव वक्ष्यमुक्तेष्वपि तत्तु पदेयु द्वि वि विविक्त चिन्त्यते तत्र तत्तु विविद्वत्तस्य वदस्येदमादिभूत्र-कश्च नते । कामपययु
 त् पञ्चतटी इत्यादि । प्रागुपपन्नस्या व्यस्येहोपमासो विद्वोपाप्रिपाभायः एवमुत्तरेष्वपि पदेयु प्रावनीय, सम्प्रति किं कर्म वप्रन् का
 ति कर्मादि वप्रतीति वत्सुबधं विविक्तयिषुः प्रथमतो ज्ञानावरणीयस वधु सन्त्यप्य चित्तयति लोवेवं नते । मातावरणिज्ज कम्म यं
 धमावे कश्चकम्पयतीते वंश इत्यादि । सुत्तमं नयर सप्तविचवत्यस चायुषाप्रावकासे षट्पिचवत्यस चायुरपि यप्रन् पञ्चिपयचको मो
 ण्युर्येवाप्राये सप्त सूक्ष्मसम्परायः सप्तच-सप्तविहवधमाहोति पाबिहोचायुवत्तमावत्तु । तद्वसुहसुसपराया खविहयपाविशिह्वा ॥ मोहा
 उयवत्तारं पयहीवंतेतवपाप्रिपया इति, एकाविचवत्यसक्तु न सप्त्यत एकविचयपकादि उपगान्तकपायादय ज्ञायाचोक्त-ववसत रीजको
 हा कवसिहोएनविह्वया । तेपुवदुवमयतिहयस्स संपना तवसुसपरायस्स ॥ १ ॥ नयोपगान्तकपायादयो ज्ञानावरणीय कम्मयप्रप्ति तद्वपस्य

म्पगानीते यधइ ? गोयमा ! सत्तविहयधए वा ख्थविहयधए वा णेरइएण नते । ना
 णाधरणिज्ज कम्म यधमाणे कइकम्मपगानीते यधइ ? गोयमा ! सप्तविहयधए वा ख्थविहयधए वा एव
 ज्ञाय वेमाणिए नयर मणसे जहा जीवे । जीवाण नते ! नाणाधरणिज्ज कम्म यधमाणा कइकम्मपगानीते

प्रदत्त । ज्ञानावरणीय कर्म वक्ष्यन्वति कर्मप्रकटीर्वदयते ? नीतम । सप्तविचवत्यकोवाट्टिविचयचकोवा । एय पावप्पेमानिको मवर ममुप्यो
 यपथा वीवः । जीवा जदत्त । ज्ञानावरणीयं कर्म वक्ष्यन्व कति कर्मप्रकटी वप्पन्ति ? नीतम । सर्वेपि तावद्भवेयुः सप्तविचययकायाएवि

वरविज्ज कर्च वरवाचे । जीवेने हेममवन् एव दण्डवायो ज्ञानावरणी वाधेतेववे । कइकम्म वंशमावे कइकम्म पयहोपी वंशति । यतलो कम्मप्रकति
 वति । मोवमा सत्तविह पइविह वंशववा एवं ज्ञाय वेमाणिए मवर ममुपये जहा जीवे । हेजीतम सातविच पाठविह जीये इय वेमाणिक ज्ञावत्
 कइवी परे एविमिय ममन्ते यावावे जीवमव्दना पावावाजीपरे कइवी । जीवाव भंते ज्ञावावरविज्जकम्म ज्ञापन्व वचजावा कइकम्मपयहोपी वचति ।

सूक्ष्मसम्परायचरमसमय एव व्यक्त्यवस्थात् किंतु वेवस सातवेदगीयमिति एतदेव निरपेक्षादिदृक्कलमेव चित्तमिति-तेरदृश्यं जलम् । इत्यादि ॥ इह मनुष्यवर्जेषु दोषेषु परेषु सर्वेषु हि द्वैतेन प्रगल्भो द्रष्टव्यो समन्विष्यपक्षो वा अष्टविषयपक्षो वा इति मनु वृत्तीयः पञ्चविषयपक्ष इति तेषु सूक्ष्मसम्परायगुणत्वान्नाशमवस्थात् । मनुष्यपदेषु ज्ञेयोपि वक्तव्याः तत्र सूक्ष्मसम्परायत्वसुनवा तथाचाह-एवञ्चावधेमाखिए मवर मयूसे जहा जीये इति ॥ वक्तव्यत्वेन ईशकः समिति वपुस्त्वनाह-जीवावं मते । इत्यादि ॥ इह जीवाः समन्विषयपक्षाः अष्टविषयपक्षा यः, सर्वेव यपुस्त्वेन सस्यते पञ्चविषयपक्षस्तु अद्यापि स्वसर्वेया न भवति परमेश्वरस्य सादृश्यत सादृश्यत प्रतिपादनात् यदापि सस्यते तदापि अष्टविषयपदे एकोवा द्वीवा च

यद्यति ? गोयमा । सञ्चि ताय हीजा सप्तविहयधगा य स्यहवा सप्तविहयधगा य
 स्यठयिहयधगे य स्यहवा सप्तविहयधगा य । स्यहवा सप्तविहयधगा य स्यठयिहयधगा य
 स्यठयिहयधगे य । नाणावरणिज्ज कम्म यधमाणा कइकम्मपयणीउ यद्यति ? गोयमा ! सञ्चि ताय हीजा

पश्यन्त्यायायना सप्तविषयपक्षाद्याहविषयपक्षाद्य पक्षिषयपक्षय सप्तविषयपक्षाद्य पक्षिषयपक्षय । नैरयि
का प्रदत्त । ज्ञानावरणीयं कमयपन्नमः कालिकमप्रकृती येनान्ति । गौतम । सूर्येति तावद्भवेयुः सप्तविषयपक्षाः । अथवा सप्तविषयपक्षाद्याह

[illegible]

પ ધિવિત્તઃ સુણ વણ્યમુલેયેપિ જતુર્ણે પરેપુ ક્ષિં ત્વિચિત્ ચિન્ત્યતી તથ ચતુરિવશતિતમસ્ય શ્વસ્યેદમાદિમૂત્ર-કાશં જતે । કામપપકો
 ઇં પવત્તાઠે ઇત્યાદિ ॥ પ્રાનુપવસ્યાસ્યા વ્યસ્યેદોપમાસો વિશ્વોપાન્નિપાનાયઃ યજ્ઞસત્તરેવપિ પરેપુ જ્ઞાવનોય, સમ્પ્રતિ કિં કર્મ યજ્ઞન્ કા
 નિ જ્ઞાનોચિ જાગ્રાનોતિ જ્ઞાવંશંચ વિચિન્ત્યપિયુઃ પ્રથમતો જ્ઞામાવરણીયેન સહ સમ્વગ્ચ ચિતયતિ ભીવેણ જતે । માણાવરણિજ્ઞ કામ ય
 જમાલે કાશકમ્પપકોઠે ર્બંધઃ ઇત્યાદિ ॥ સુગમ મવર સમવિજ્ઞવત્ક પાનુયેપાનાવકાલે યદ્વિવચયક યાપુરપિ યજ્ઞન્ પાકુપયપકો મો
 દ્વાપુર્ધેપાનાયે સ્વ પૂલ્લસમ્પરાયઃ સ્વચ-સત્તવિહવયનાદેતિ પાલિલોપાયુવજ્ઞમાર્ચંતુ । તદ્દસુદુસસપરાયા ચાદ્યિદ્યંપાલિલિદિદ્ધા ॥ મોદ્ધા
 કયવજ્ઞાત્વં પયદીર્ઘેતેતર્બપયાપદિયા ઇતિ, દ્વાલિપવત્કસુ ન મપ્યત દ્વાલિવચયંચકાઠિ સ્વગામ્લકપાયાદય સાપાશોત્ત-ઠવસત રીણમો
 દ્વા કૈવસિલોપમાર્ચંયંચા । તેપુજ્ઞસમર્પઠિદ્યસ્ય યંપના મઠસસપરાયસ્ય ॥ ૧ ॥ મપોપદ્યાન્ત્લકપાયાદયો જ્ઞામાવરણીય કમયપ્રાન્તિ તદ્વપસ્ય

સ્મપગનીતં યથદ્ધ ? ગોયમા ! સત્તવિહવયથા વા છૃઠિવિહવયથા વા ણેરહુણ જતે । ના
 પાવરણિજ્ઞ કમ્પ યથમાણે કદ્ધકમ્પપગનીતં યથદ્ધ ? ગોયમા ! સત્તવિહવયથા વા છૃઠિવિહવયથા વા યથ
 જાવ વેમાપિણુ નદર મણસે જહા જીથે । જીવાણ જતે ! નાનાયરણિજ્ઞ કમ્પ યથમાણા કદ્ધકમ્પપગનીતં

પ્રવચ । જ્ઞામાવરણીયં કર્મે યજ્ઞાન્ત્વતિ કમપ્રકૃતીર્વિદ્યતે ? ગોયમા ! સત્તવિવચયકોવાદિવિવર્ણપકોષા । યથ યાજ્ઞેમાનિકો મવરં મનુષ્યો
 પદ્મા વીઠઃ । જીવા પ્રવચ । જ્ઞામાવરણીયં કર્મે જગત્સ્ય કતિ કર્મેપકૃતી યજ્ઞતિ ? ગોયમા ! સર્વેપિ તાયપ્રવેયુઃ સત્તવિવચયકાયાદિ
 રારણિજ્ઞ કર્મે જથયાદે । જોવને વેમયજ્ઞન્ એક દુષ્કર્યાવી જ્ઞામાવરણીયો વાપેતેતલે । જરજર્જ ર્બમાલે જરજર્જ પયકોપો ર્બલતિ । જતનો જર્જમજ્ઞતિ
 વાલે । ગોયમા મત્તવિજ્ઞ યદ્ધવિજ્ઞ ર્બયજ્ઞવા એવં જામ વેમાવિજ્ઞ જવરં મનુષ્યે જજા જોવે । જેભોતમ જાતવિજ્ઞ જાઠકિચ વાલે ર્મ વેમાવિજ્ઞ જાવત્
 જરજર્જો પરે પવિયેય મનુષ્યેતે જ્ઞાવાલે જોવજ્ઞવા પારજાવણીયેરે કરજર્જો । જોવાલં ઇતે જાવાવરણિજ્ઞાન્ત્વ જગત્સ્ય ર્બમાલે જરજર્જ ર્બમાલે જરજર્જો

रक्षयतोऽष्टादिभ्यः अतः सद्यः यदैकोपि न सज्यते तदा प्रथमी प्रंगः यदात्वेको सज्यते तदा द्वितीयो बहूनां सानेतुं प्रतीयते । नैरयिताप्यद्विप
यंयका न जवति षष्ठविधवर्षकाद्यि कटाचिह्ना क्षयः यदैकोप्यष्टविधवर्षको न सज्यत तदा भर्षेपि तावद्भूषणं सप्तविधययका इति प्रंगः यदा
त्वेकोप्यष्टविधवर्षका कदा द्वितीयो यदातु यद्द्वयं सदा प्रतीयते इति एतदेव नङ्गचिह्नं दशस्यपि प्रवनपतिषु प्रावनीयं 'पृथिव्यादिषु पंचसु सप्तविध
वर्षका अपि षष्ठविधवर्षका अपीत्येव एव प्रंगो ऽष्टविधवर्षकानामपि सर्वेषां तदु यशुत्वेन सज्यमानत्वात् । द्वित्रिचतुस्त्रिंशत्पतियकपञ्चैत्रियसूत्रे

सप्तविहयधगा झहवा सत्तविहयधगा य झठविहयधए य झहवा सप्तविहयधगा य झठविहयधगा य
तिचि नगा । एव जाय यणियकुमारा । पुठयिकाहयाण पुच्छा, गोयमा ! सत्तविहयधगा वि झठयिह
यधगावि । एव जाय वणस्सहकाहयायि । यिगळिदियाण पच्चिदियतिरिक्कजोणियाणय तियन्नगो सत्तवि
ताय होज्जा सत्तविहयधगा । झहवा सप्तविहयधगा य झठयिहयधएय झहवा सत्तविहयधगा य झठ

[illegible][illegible]

योने बलारो प्रेमा त्रिकलपोये प्यसुम्भिपर्ययकपद्मविषयपदपदयो प्रत्येकमेकवचनवपुवचनाभ्या द्वौ नगाविति पत्वार इति सुवसस्याया नव ध्य
तरज्योतिष्कवेमानिका नैरपिबलत् । पया न प्रानावरकीयं चितित तथा दक्षनावरलीयमपि चितमित्य वेदनीयचित्ताया सक्तपिपयपए वा

स्थुविहृदयधगा य त्विहृदयधगा य १ । एव एते नवन्नगा सेसा वाणमताराड्या जात्र वेमाणिया जहा
णेरहुया सप्तविहादियवया ज्ञाणिया तहा ज्ञाणियसु । एव जहा नागायरण वधमाणा जाहि ज्ञाणिया दस
णाधरणपि यधमाणा तहि जीवादिद्या एगसुपोहत्तेहि ज्ञाणियसु । वेयणिज्ज वधमाणे जीवे कइकम्म ?
गोयमा ! सप्तविहृदयधए वा स्थुयिहृदयधए वा एगविहृदयधए वा एव मणूसंयि सेसा ना

अपया सप्तविषयकवापुविषयवकाय पद्विषयवकाय २ । एवमेतेनव प्रह्णं छेपा वामव्यकरादिका यावद्वैमानिका यथा नैरपिका सप्त
विषावियवका प्राविता काया प्रावितका । एवं प्रानावरलीयं वपन्नो यथा प्रविता दक्षनायरमपि यपन्न तथा जीवादिका एकत्वमाय
क्षित्वै संवित्तमा । वेदनीय वपन्न जीव कति वमप्रकृती वप्राति ? गौतम । सप्तविषयपकोवापुविषयवको वा पद्विषयपकोवा एवविषय
पकोवा एवं मनुष्योपि छेपा नारकादिका सप्तविषाएविषयवका यावद्वैमानिका । जीवा प्रदन्त । यदनीयकम पुब्बा , गौतम । सर्वेपि

य ६ विव । पइहा सप्त न पइवि कइविइ वधएइ ८ । पयथा ० विप ८ विव ६ विव । पइहा सप्तविहृदयधगाय पइविइ कइविइ वधगाय ८ । पय
था ० विव ८ विव ६ विव ८ । एवं वम मवयमा सेसा वाणमताराड्या काय वमानिया जहा वेरया सप्तविइ वधगाड्या भविता तहा भा । भा
वा नव यय वामव्यकरादिका यावत् वैमानिक एवने जिस नारकोम कइतो तिम कइविवा ० विदमाना कइता तिम कइहा । एवं जहा वावावरवि
ज वधमाका कइ मविवा दसवावरकपि वधमाका तहि जीवासीया एगसुपकनिया भाविवासा । इम जिम प्रानावरलीया वधमानने कइतो तिम
दयमावरलीम वगयते कवे तिहा जीवादिक्कना एववचने मनुष्यने सर्व कइविवा । येवविच वधमाके जीवे कइहापकोवा । दिने वेमवमन् वेवभीय

पञ्च ह्य मूलसुम्पराण्येति । आयुर्पेपञ्चसु नियमा दृष्टव्यपर्यय इति त धिस्वर्यति तन्निभाया मेकवचनस्यैववचने च चैवत्राजद्रुमं नामगोत्रान्त

स्युष्ठग्रिहयधगा य १ । एए नत्र जगा । मोहणिज्ज यधमाणे जीवे कङ्ककम्पय ० १ गीयमा ।
जीवेगिद्वियवज्जो तियन्नगो जीवेगिद्विया सप्तग्रिहयधगायि स्युष्ठग्रिहयधगायि । जीवेण ज्ञते । स्याउय
कम्प यधमाणे कङ्क कम्पपगलीन ० १ गीयमा । नियमा स्युष्ठ । एव नेतङ्गए जाव वेमाणिण । एव पुह
सेणयि । नामगोयतराडयं यधमाणे जीवे कङ्क कम्प ० १ गायमा । जाहि नाणाग्रणिज्जं यधमाणे यधङ्क
ताहि ज्ञाणियद्यो । एय नेरङ्गए जाव यमाणिणए । एव पुहत्तगयि ज्ञाणियद्य ॥ इति पञ्चयणाए जगयङ्गए

मय जगाः । मोहनीयं यप्रन् जीवः कतिबर्मेप्रकतीयं प्राति ० गीतम । जीवेकस्मिन्प्रयवकारज्जमयः । जीवेकस्मिन्प्रियाः सप्तविधर्यवका न्यपि स्युष्ठि
पयपञ्चा स्यपि । जीवो ज्ञत्त । याए बर्मे यप्रन् कति बर्मे प्रकतीयं प्राति ० गीतम । ज्ञयमादस्यो । एय नेरपिको यावहुमानिबः । एव प
यत्तेतापि । नामगोयकारयं यप्रन् जीवः कतिकमप्रकतीयं प्राति ० गीतम । याजिज्ञानावरणीय यप्रस्तावपनान्त ताजिज्ञानास्यतथ्यः । एय नेर
जम्पमा । माहन्निज्ज यपमावेक भत जीवे क । माहन्नीव बम्पना येममवन् कतभो । भायमा खावगिद्विवध्या तियभमा । जगोतम स्योवने पञ्चोद्व
वज्जिने १ भावना कटिवा । खावगिद्विया सप्तविधयधगायि यप्रदिह । ज्ञोय एकेद्रियाटिबने ० विध सदेन सुव द विध स्यायुत्तम माधता सुवे । जावेक
भत पानस्य बन्धनाव कट । ज्ञ वम जेभगवन् पावयकम बाधती कतमो कमपकति बाधे । गीयमा नियमा यद्रु ० एव परएण जाव वमाबिए ०
य पङ्कयववि नामगोद्वयधतराडयकयमावे ज्ञावेर्य भते कट । जेगोतम तिय द बन्धवृति बाधे इत नारकोपो माहो वेमानिबसगे कटिवा इत
एकवचन वदन्वने नाम गीत पञ्चराव बाधता जीव इममवन् केतलो कमपकति बाधे । गायमा खाहिता बाधाराणव्य यपमावे वधति ताहिहो
भा ० । जेगोतम तिस ज्ञानावरणीया कस्यो तिनहाज सर्व कटना । एव परानावि जाव वमाविया एवं पुहुभेनवि भा । इत नारकोम माहो यायए

[illegible]

धगा य स्थित्विह यधए य २ । स्थवा सप्तविहयधगा य एगविहयधगा य ३ । स्थवा
या सप्तविहयधगा य एगविहयधगा य त्विहयधए य ४ । स्थवा सप्तविहयधगा य एगविहयधगा य
त्विहयधगा य ५ । स्थवा सप्तविहयधगा य एगविहयधगा य स्थविहयधए य ६ ।
स्थवा सप्तविहयधगा य एगविहयधगा य स्थविहयधगा य त्विहयधगा य ७ । स्थवा सप्तविहयधगा
य एगविहयधगा य स्थविहयधगा य त्विहयधगे य ८ । स्थवा सप्तविहयधगा य एगविहयधगा य

सुसविषयवशाद्यैकविषयवशाद्य यद्विषयवशाद्य ४ । अथवा सुसविषयवशाद्य यद्विषयवशाद्य ५ । अथवा सुसविषयवशाद्यैक
विषयवशाद्याद्विषयवशाद्य यद्विषयवशाद्य ६ । अथवा सुसविषयवशाद्यैकविषयवशाद्याद्विषयवशाद्य ७ । अथवा सुसविषय
वशाद्यैकविषयवशाद्याद्विषयवशाद्य यद्विषयवशाद्य ८ । अथवा सुसविषयवशाद्यैकविषयवशाद्याद्विषयवशाद्य यद्विषयवशाद्य ९ । एते

[illegible]

रायम्नादि क्षान्तावरणीयमूत्रकम् ॥ इति श्री मलयामिदिरिचिन्तायोः कर्मनपाव्य शताधिकशतितम पद समाप्तम् ॥ २४
सम्पत्ति पञ्चविंशतितम मारम्यते, तत्रपदमादिसूत्र कङ्कं सते । कम्मपयसीष्ट इत्यादि ० गताय, सम्पत्ति किं कम यमन् पतिक्कमपठती र्घदपते

चोधीसहम कम्मयधपदं सम्पत्त ॥ २४ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
कठुण ज्ञते । कम्मपगणीतं पञ्चज्ञानं ० गोयमा ! छुठ कम्मपगणीतं ५० तज्ज्ञा-नाणावरणिज्ज कम्म व
धमाणे कड कम्मपयणीतं वेवेह ० गोयमा ! नियमा छुठ कम्मपगणीतं वेवेह । एव नेरुडण जाय वेमाणि
ए । एव पुहसेणवि । एव वेदणिज्जवज्ज जाय छुतराडय । जीवेण ज्ञते । वेदणिज्ज कम्म वधमाणे कड

पिको यावदुमानिकः । एवं पुण्णेमापि प्रविलम्बम् ॥ इति ध्या मनुष्याभ्याय रामधन्वगविदियनान्त्रकृते प्रयापनानुवादे श्रुतिवेदोति
तम पद समाप्तम् ॥ २४ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
मावरणीय यावदन्तरायम् । एव नेरियिकाया यावदुमानिकानां । जीवो प्रदल । ज्ञानावरणीयं कर्म यमज्ञाति कम्मप्रकृतोर्घदपते ० गीतम ।
नियमादृष्टो कम्मप्रकृतोर्घदपत । एव नेरियिको यावदुमानिकः । एवं पुण्णेमापि । एव यदनीयवमे यावदन्तरायम् । जीवो प्रदल । वेदुनी

वमाविककय कङ्को इय दनुवचने पिय कङ्को । पञ्चवकाय कम्मवधपय सम्पत्त । इति प्रयापनाया कर्मवधपय २४ ओ समाप्त सयो २४
कार्त्तं मते कम्मपयकोपी प । जेतको हेममवन् कम्मप्रकति कङ्को । गोयमा पङ्कक तं । इतोतम ८ कङ्को ते कङ्को-यायावरविज्ज याय र्घतरार
रं कराराव एवं काय वेमाविकाव । ज्ञानावरको यावत् पञ्चराव इम मारकोभीमो जोषी वेमानिक ताम्नी कङ्को । जीवेण मते यायावरवि
ज्ज कम्म वधमाणे कड कम्मपयकोपी वपरा । जीवेण हेममवन् पञ्चवकमे ज्ञानावरणीकर्म यथितायका जेतको कम्मप्रकति वदे विलम्बे प प्रदल । गोयमा
पिक्कमा पङ्कक ० एवं केरारावा काय वेमाविका एवं पुण्णेमापि एवं वेदविज्जवधं याय पञ्चरावय । वेदोतम निधे ८ कम्मप्रकति जेहे इम मारको कङ्को

इति विनयति-जीवेत् संते । इत्यादि ० सुगमं वेदनीयम् ० सप्तविंशदेषा अष्टविंश इति ॥ सप्तविंशदेषा उपशास्त्रमोहं लोकाभौहं लोकाभौहं
इति वा तथा मीमांसयोपदेशात् सप्तविंशदेषा मिथ्यावृत्त्यादयः सुखसम्परायाणां स्वेया मन्त्रमहाभासपि कमला सुदयनावात् अतुवि

कम्मपयस्तीनु वेदेड २ गायमा । सप्तविहवेयए वा अष्टविहवेयए वा । एव मणूसंवि । सेसा णेरइयाइ ए
गत्तेणवि पुहत्तेणवि नियमा अष्टकम्मपयस्तीनु वेदेड जाय वेमाणिया । जीयाण ण्ते ! वेदणिज्ज कम्म
यधमाणा कतिकम्मपयस्तीनु वेदेति २ गीयमा । सत्तेवि ताव होज्ज अष्टविहवेदगा य चउत्तिहवेदगा य ।
अहया अष्टविहवेदगा य सप्तविहवेदगा य । अहवा अष्टविहवेदगा य चउत्तिहवेदगा य सप्तविहवेद

य काम यत्तम इति कामप्रकृतीर्षयत्त २ भीतम । सप्तविपवेदको वा । एव मणूसंवि । सेसा णेरइयाइ ए
सोतापि नियमादहो कामप्रकृतयो वदयन्ते यावत्तुमानिकाः । जीवा प्रवत्त । येदनीय कामे यत्ततो कतिकम्मपयस्तीर्षयत्त २ यीतम । सर्वेपि
तावद्गुणपुराविपवेदकाय अतुविपवेदकाय । यथा हाविपवेदकाय सप्तविपवेदकाय । यथा हाविपवेदकाय अतुविपवेद

वेमानिक तावती कट्ठा इम इवत्तपव इम यदनीयकम वक्तो न जातिनी यत्तराय तावती कट्ठा । जीवत्तं भते वेदविज्ज काम यधमावे कट्ठापयस्तीयोपी
वट्ठा । जीव वेधयत्तन् वेदनीयम बाधता यत्ततो कामप्रकृति वटे । आत्मा सप्तविह व ० अष्टवि वे अष्टवि वे एव मणूसंवि ससा वेरइया एवत्तपुव
तेववि विज्जमा यत्तपयस्तीयोपी वेदेर जाय वेमाणिया । प्रभीतम ० विध वेदे ८ विपवटे ० विध इम मणूसंवि यत्तपयस्ती कट्ठापयस्ती
८ कामप्रकृति वेदे । जीवत्तं भते वेदविज्ज काम यधमावे कट्ठापयस्तीयोपी वेदेर । जीवत्तं वेधयत्तन् वेदनीयम बाधता यत्ततो काम प्रकृति वेदे । आ
त्मा यत्तपि ताव हात्ता । प्रभीतम सप्तयो वेदे । अष्टविह वे अष्टविह वे अष्टविह वे अष्टविह वे अष्टविह वे अष्टविह वे अष्टविह वे अष्टविह वे
य वे ० अष्टविह वे इ एव मणूसंवि मा ० । यथा हाठविध ४ विध यत्तया ८ विध ४ विध ० विध यत्तया ८ विध ४ विध ० विध इम मणूसंवि

रायमुशवि शानावरणीयसूत्रत् ॥ इति श्री मलपगिरिचिरचिन्तामो० कर्मपथस्य भाष्येति तम पद समाप्तम् ॥

२७

वस्मति पञ्चविंशतितम सारप्यते, तत्र च दमादिसूत्र कश्चं भवे । कर्मपथोऽपि इत्यादि ॥ यथाये, सम्यति नि कर्म यन्त्रु क्षतिवमप्रकृती र्यदयते

चोवीसहस्रम कर्मयथपद सम्प्रत ॥ २४ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
 कठुण भते ! कर्मपगनीतं पसुधानं ० गोयमा ! छुठ कर्मपगनीतं प० तजहा-नागावरणिज्ज कम्म व
 धमाणे कहु कम्मपयनीतं वेदेह ० गोयमा ! नियमा छुठ कम्मपगनीतं वेदेह । एव नेरुहण जाव वेमाणि
 ए । एव पुहसेणवि । एव वेदणिज्जवज्ज जाव छुतराहुय । जीयेण भते । वेदणिज्ज कम्म वधमाणे कहु

पिबो यावहुमाविब. । एव पुहसेणवि प्रवितव्यम् ० इति श्री महुपाध्याय रामचन्द्रगिरिप्रियानानकचद्र कते प्रधापनामुवादे चतुर्विंशति
 तम पद समाप्तम् ॥

मावरणीय यावदुत्तरायम् । एव नेरयिकावां यावहुमानिकामां । श्रीवो प्रवत्त । प्रधापनाया कर्मप्रकृतयः प्रधापनाया-या
 नियमादौ कर्मप्रकृतीर्हयत । एव नेरयिको यावहुमाविब. । एव पुहसेणवि । एव यदनीपवजं यावदुत्तरायम् । श्रीवो प्रवत्त । वेदनी

देमादिकहय कश्चो इम बहुवचने विच कश्चो । एवदुत्तराय कश्चपय सप्यत । इति प्रधापनाया कर्मप्रकृतय २४ मो समाप्त यमो २४
 कश्चं भते कश्चपयकोपो यं । केतको केमवचम् कश्चपयति कश्चो । गोयमा पदवच्य तं । प्रथोतम ८ कश्चो ते कश्चे-यावावरविच्य याव येतरार
 रं वररावाव ०४ जाव वेमाविब. । प्रानावरको यावत् यन्तराय इम मारकोबीमको छुठनी वेमानिब ताकनी कश्चो । जीयेच भते यावावरवि
 चं कश्च यधमावे कश्चपयवहापो देहा । कोवने केमवचम् पदवचने प्रानावरको कर्म बाधतायका चेतको कश्चपयति केद विक्कये प प्रयत्त । कोयमा
 विवसा पदुव एवं केररावा जाव वेमाविब. एवं पदुवचवि एवं वेदविच्यवचं जाव चन्तराहव । केरराव निधे ८ कश्चपयति केदे इम मारको कश्चो

इसीबमोदी या मनु उपोर्गिकेवलो तस्य ज्ञानावरणीयाद्याज्ञावात्, यदुपपन्नचित्तायो पट्टविषयस्यका धूमसम्पराया एवाविषयस्यका उपक्षा
बमोदीबमोदी कदाचित्का एकत्वादिना य ज्ञान्या इत्यप्रयामप्यज्ञाये सप्तविधव्यवसा अपि कष्टविषयस्यका अपो त्येको जंगो ह्यानामपि

मपगन्तीउ यथह ० गोयमा । सत्तविहवधएवा अठविहयधएवा ठविहयधएवा एगविहवधएवा । जेरह
एण जते । नाणावरणिज्जा कम्म वेदेमाणे कडकम्म यथह ० गोयमा ! सत्तविहयधएवा अठविहयधएवा
एव जाव वेमाणिए । मणसे जहा जीवे । जीवाण जते । नाणावरणिज्जा कम्म वेदेमाणा कडकम्मपगन्तीउ
यधति ० गोयमा ! सध्वेवि ताव होज्जा सत्तविहयधगाय अठविहयधगाय ठविहयधगाय ३ । अहया सत्तविहयधगाय
अठविहयधगाय ठविहयधएय २ । अहया सत्तविहवधगाय अठविहवधगाय ठविहयधगाय ३ । अहया

सप्तविषयंपखोवाएविषयंपखोवा यद्विषयंपखोवा एवाविषयंपखोवा । मेरियका जित्त । ज्ञानावरणीय कमे वदयगकतिज्जमरुतो यथावि ?
गोतम । सप्तविषयंपखोवा एवाविषयंपखोवा (एवं यावहुमानिह । मनुष्या यथा जीव । जीवा जदत्त । ज्ञानावरणीय कम्म येदयत्त कति
कमेमरुतो यथावि ? गोतम । सध्वेवि तावहुमानिह । सप्तविषयंपखोवाएवाविषयंपखोवा १ । अथवा सप्तविषयंपखोवाएवाविषयंपखोवा य
कथ २ । अथवा सप्तविषयंपखोवाएवाविषयंपखोवा ३ । अथवा सप्तविषयंपखोवाएवाविषयंपखोवा ४ । अथवा सप्त

नोपरे कटिबो । ओवाक वावावरणिज्जं कथं भदमाणा कटिबपयवोपो रंभति । ओव जेमगत्रम् ज्ञानावरणीय कम्म वेदतोबको वसप्रकृति वा
धे । ओवमा सप्तवि तावकोज्जा । जेमोतम सप्तवो कोपे कटिबपने । सप्तविह वेदमाय पट्टविह पदवा सत्तवि पट्टविह वेदमेय । ० विध वन्य
८ विध कटिबपने पदवा ० विध ८ विध ६ विध वन्य । पदवा सत्तविह पट्टविह एगविह पदवा सत्तविह पट्टविह एगविह य यववा ० वि
य पट्टविह ८ । पयना ० विध ८ विध ६ विध १ विध यववा ० विध ८ विध । एगविह वेदमाय कटिबपने

पदेदकः सुपोविक्केवसी तस्य पातिक्मेचतएयोदयात्रावात् । यदुधमे सुप्तविषयेऽङ्काः क दिवित्वा इति जङ्गप ॥ इति श्री मन्वगिरिविरचि
ताया मन्वापमाटीकायां पञ्चविंशतितम कर्मवदाख्यं पद समाप्तम् ॥ २५

दिवूष कङ्कं प्रत । इत्यादि ० यथायम् । सम्प्रति कि कस वटपत का कर्मप्रकृता यन्नाती त्युदयन सह मय्यपस्य सुयप विनायिपु । रदमाद-
सायन प्रते । नाकापरिखिर्त्स्व कस वेषमाय कङ्कम्पयणीते र्यपङ्क इत्यादि ॥ सुगम नवर प्रानावरकोयकम यदयमान गङ्कविषयं चक उपशान्तवा

गा य एव मणूसावि ज्ञाणियम् ॥ इति पन्तवणाए जगवहुए कम्मजेट पचवीसठम पट सम्मत्त ॥ २५ ॥
कडण जत ! कम्मपयणीते पणत्ताते ० गीयमा । छुठकम्मपगणीते पणत्ताते , तजहा-नाणाधरणिज्जा
जाव छुतराहुय । एव जेरुहयाण जाव वेमाणियाण । जीधेण जेत । नाणाधरणिज्जा कम्म वेदेमाणे कडुऊ

काय सप्तविषवदकाय । एव मणूया अपि प्रखितव्याः ॥ इति श्री मनुपाण्याय रामचन्द्रगचि श्रुय मानकचन्द्रविरचिते प्रष्टापमानुशाद क
मवर्ष पचावक्षतर्त्त पद समाप्तम् ॥ २५ ॥ कति प्रदन्त । कसप्रकृतयः प्रष्टाः ० गीतम । यही तद्यया प्रानावर
कीर्य पावटच्छरायम् । एव जेरियकावा यावट्टेमामिक्कानाम् । जीवा प्रदन्त । प्रानावरकोय कर्म वेदयगङ्कतिकमप्रकृती यगति ० गीतम ।

या खडिग ॥ यववचाए कङ्कवचपर्व सम्पत्त ॥ इति प्रष्टापमा मूक् भमबतोमीदि २५ सोपट समाग वयो ॥ २५ ॥
विदे २५ सो पद कटवच्छराय मन्व खडिग-खरक भत खडवयुहायो प । कम्मो कम्मपयणीते कटो । गीयमा यदुधमयप्रयोनीते त । न्नीतम
० कम्मपकात कडो त कडुके-वाचावरविन्त्य जाव न्नीतराहय पूव खरकाय जाव यमाविवा । प्रानावरको जीममे यन्नाराय इम तारकोने जीमने वे
मानिक । जो र्त्त भत नाचावरविन्त्य कस्य वेदमाय कङ्कम्पयणीते यधति । जीव कम्मपयणीते प्रानावरको कस वेदकोचको केतभी कम्मपकति यधि ।
भीवमा सप्तविष वेषवहा यडुदि इव जाव वेमाचिए मणूसे जहर जीवे । इमीतम ० दिव खापे ० दिव इम जासवे वेमाचिज भणुवने निम जीव

मायत्तात्, ममूर्त्येपु नु एतविंशतिप्रकृताः षट्पदविषयस्य षट्पदविषयस्यैकविंशत्यवयवानो षड्विंशत्याया एवत्यादिना भाज्यतया च सत्यमायत्तात्
तन्नामीयामनाय सप्तविंशत्यवयवा इत्येवो मगः तत्तीष्टविषयवर्णनप्रदेशे एकवचनबहुवचनान्या द्वौ ९ पद्विषयवर्णनप्रदेशे द्वेति सप्त ततो द्ववि

गाय अष्टविहयधगाय । मणुरसाण पुच्छा, गीयमा । सद्येयि ताव होजा सप्तविहयधगा अहवा सप्तवि
हयधगाय अष्टविहयधगेय । अहवा सप्तविहयधगाय अष्टविहयधगाय । अहवा सप्तविहयधगाय अष्टविहयधगाय अष्टविहयधगाय
हयधएय एव तद्विहयधगायि सम दो जगा । एगविहयधएयि सम दो जगा । अहवा सप्तविहयधगाय
अष्टविहयधएय तद्विहयधगाय अष्टविहयधगाय एगविहयधएय एगविहयधगाय अष्टविहयधगाय अष्टविहयधगाय
अहवा सप्तविहयधगाय तद्विहयधगाय एगविहयधगाय अष्टविहयधगाय अष्टविहयधगाय अष्टविहयधगाय

यपकात्रय पद्विषयवर्णनप्रदेशे पद्विषयवर्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते । एकविषयवर्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते । अथवा सप्तविषयवर्णनप्रदेशेनावि विषयव
र्णन पद्विषयवर्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते । अथवा सप्तविषयवर्णनप्रदेशेनावि विषयवर्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते । अथवा सप्तविषयवर्णनप्रदेशेनावि विषयव
र्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते । अथवा सप्तविषयवर्णनप्रदेशेनावि विषयवर्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते । अथवा सप्तविषयवर्णनप्रदेशेनावि विषयवर्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते ।

यपकात्रय सम दोर्मगो । एवद्विहयधगाय सप्तविषयवर्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते । एवद्विहयधगाय सप्तविषयवर्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते । एवद्विहयधगाय सप्तविषयवर्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते ।
एवद्विहयधगाय सप्तविषयवर्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते । एवद्विहयधगाय सप्तविषयवर्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते । एवद्विहयधगाय सप्तविषयवर्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते ।
एवद्विहयधगाय सप्तविषयवर्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते । एवद्विहयधगाय सप्तविषयवर्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते । एवद्विहयधगाय सप्तविषयवर्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते ।
एवद्विहयधगाय सप्तविषयवर्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते । एवद्विहयधगाय सप्तविषयवर्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते । एवद्विहयधगाय सप्तविषयवर्णनप्रदेशेनावि सम द्वौ प्रकृते ।

हे विषयप्रधानां सर्वेष्वनुत्तरेण लभ्यमानत्वात् ॥ अनुवचनात्मको इतरपदद्वयानादे एकः सत पदविषयवचनप्रमत्ते एकवचनप्रत्ययवचनाभ्या द्वौ प्रवर्तते द्वौ हेतुवचनप्रमत्ते इति अनुपपत्तेरिति सप्तविंशतिः तत्रचि सप्तविंशतिका एकान यदुत्तेन सदाऽवस्थिता इतरं तु नवोप्यनुविषयवचनानां सप्तविंशतिका एवैकविषयवचनानां सप्तविंशतिका एवैकविषयवचनप्रमत्ते इति पदं, तथा त्रयाणां पदानां त्रयो

ताव होऊ सप्तविह्वधगाय अष्टविह्वधगाय एगविह्वधगाय अष्टविह्वधगाय
एगविह्वधगाय षड्विह्वधगाय । अहवा सप्तविह्वधगाय अष्टविह्वधगाय एगविह्वधगाय षड्विह्वध
गाय अष्टविह्वधगाय सम दो नगानेयवा । अहवा सप्तविह्वधगाय अष्टविह्वधगाय एगविह्वधगाय षड्विह्व
धगाय अष्टविह्वधगाय चउन्नगो । एव एते नय नगा । एगविह्वधगाय अष्टविह्वधगाय नारगादीण तियन्नगा जात्र वेमाणि

अथवा सुसंदिपयकादाष्टविषयपक्षाद्यैकविषयपकाय यद्विषयपकादाष्टविषयपक्षेनापि सुम द्वौ जगौ
जातव्यौ । अथवा सुसंविषयपकादाष्टविषयपकाय यद्विषयपकादाष्टविषयपकाय चतुर्जगः । एकस्मिन्पक्षाभिन
नुबन् । नारकादीनां प्रत्यक्षं पाण्डुमात्रिकानां नवर मनुष्याणां पृष्ठाः सर्वेपि तावद्भूयसु साविषयपकाद्यैकविषयपकाश्च । अथवा सुस-

बांधे ० विध ८ विध १ विध ६ विध । पक्षरा सप्तवि श्रुति एगवि छम्बिह पर्यधएववि समे दार्भमा भा० । पयभा नहुवपने ० विध ८ विध १ विध
६ विध पक्षमखसाये इस हाथमाया जइका । पक्षरा सप्तदिह बरनाम प्रमुदिह एगवि छविह वधीण चत्तमेनी एक पते नवर्भमा । पयभा बहुवचने
० विध ८ विध १ विध ६ विध पक्षमख इवे इस नवम'ना खीलिषा । एगिटियाचे पप्र मस नरमादियाप तियर्ममा जाव येमाबियापे चवर मय
खापे पच्छा । एकेट्टियेने समकुल्ल नारखादिने २ माया खोली बेमाभिका परिमेप मनुष्याता मरन । यावमा सुत्रेवि ताव होळा सप्तविह ये० एगविह

व्या इति, बहुविधवर्षका इत्येवो जग, ततो ऽहविषयंपक्षपदप्रक्षये एकवचनबहुवचनाभ्यां ह्यावेति, पचिष्वादिदु पचक्षप्पञ्चङ्गं सप्तवि
 पयंपक्षा अपीति उपप्रेषात्तवि तपु सदा यदुत्तेन सत्यमात्रत्वात् । द्वित्रिचतुरिन्द्रियतियगर्पेन्द्रियपु व्यस्तरन्योतिक्रियेसामिकेषु च भेरियिष्ठात्
 त्रैविकलं, मनुष्येषु नम प्रङ्गाः तप सप्तविषयंपक्षा इत्येवो प्रङ्गाः, ततोऽहविषयंपक्षपदप्रक्षये एकवचनबहुवचनाभ्यां ह्यौ २ पठयिषयपक्षपदप्रक्षप
 पक्षवचनबहुवचनाभ्यां चत्वार उपपदप्रक्षये इति तयाचार्ह-सोद्विक्लं वेपसावे कदा यथ साक्षादरिक्लं तदा प्राविष्यु मिति ॥ वतिष्ठी मल
 यगिरिबिरचिषायां० पर्वविस्तृतं वेदयथास्य पद समस्तम् ॥

येदमाणे जहा यधे । नाणावरणिञ्ज तहा नाणियह ॥ त्वहीसडम वेदयधपद समस्त ॥ २६ ॥
 कट्ठण संते ! कम्मपयणीत्त पयुत्तात् ? गोयमा ! अत्थ पयणीत्त पयुत्तात्, तजहा-नाणावरणिञ्ज जाय
 अत्तराक्षय । एव जेरइयाण जाय धेमाणियाण । जीवेण जते । नाणावरणिञ्ज कम्म वेदमाण कतिकम्मप

पाप्मापररामवेदुमादिपि अपि नानकपन्नविरचिते प्रज्ञापनामुवादे पदविस्तृतं विदयपद समस्तम् ॥ २७ ॥
 इति प्रदम् । कर्मप्रकृतयः प्रज्ञाः १ गोयम । अथो प्रकृतयः प्रज्ञासाक्षाया-पानावरणीय यावदन्तरापम् । एव भेरियिष्ठाया यावद्वैमात्रिका

पदवचनं कथयवहोपयं सप्तम ॥ इति प्रज्ञापना मादि कम्मपदं २१ मा पुरोवर्ती ॥ २४ ॥ ० ॥
 कर्त्तव्यं भते कथं प० । खेतलो वेमगन् कम्मपदं ॥ जीयमा यदुत्तमपवहोपात्तं पावार जाव वेराय एव वेरायण खाव वेमात्रिका ॥ वेमो
 तम ८ कटो तं खेतो ॥ प्रानावरणी खेतो नारकोवा खेतो वैमात्रिका ॥ जीवेकसत्ता खावपुर्विक्लं कथं वेदमाया कट्ठणपवहोपी ते

द्विदशसोपा यद्वैकस्मिन् द्विकृतयोगे एकवचनमधुदधनाम्नो पत्यार इति द्विबसंयोगे द्वादश , त्रिवसंयोगे अष्टाविंशति शतसंख्याया सप्तविंशति ।
एव भायुर्नामौत्रधूनास्मपि प्राद्वनीयानि , मोहवचनीयं कम वदयमानो श्रीः सप्तविंशत्यन्की अष्टविंशत्यन्की पद्विपयन्की या नूनमसम्परायाय
स्वायामपि मोहनीयबेदनसम्भवात् एव मनुष्यपदेपि वक्तव्य । नारकादिषु तु पदेषु सप्तविंशत्यन्की अष्टविंशत्यन्की य त्वय वक्तव्य मूलसम्प
रायत्वाजायतः पङ्कजपवन्यत्वावसम्भवात् । यदुवचनविन्नायं कीवपदे जनाग्रं तत्र सूक्ष्मसम्पराया कादाचित्का इतर च द्वये संदेह यदुत्वन ल
प्रपत्ते इति पद्विपयन्यकपदात्रादे सप्तविंशत्यन्का अष्टविंशत्यन्का चणीत्येको ज्ञेय स्तः पद्विपयत्रयकपदप्रदेये एकवचनमधुदधनाम्न्या द्वायेतो
जगादिति नैरपिबादिषु स्तमितकुमारपर्यवसानेषु सप्तविंशत्यन्का सदा यदुत्वनमवस्थिता सप्तविंशत्यन्का सु कादाचित्का एकस्यादिना य प्रा

यास नवर मणसाण पुच्छा , सद्येवि ताव होक्ता सप्तविंशत्यन्काय एगविंशत्यन्काय अहया सप्तविंशत्यन्काय
य एगविंशत्यन्काय अष्टविंशत्यन्काय अष्टविंशत्यन्काय । एव एते सत्तावीस जगा ज्ञाणियह्या जहा
किरियासु पाणाद्वयायविरयस्स । एव जहा वेदणिज्ज तहा स्याउय नाम गीय च ज्ञाणियह्य मोहणिज्ज

विपयवकादेवाविपयवकासु पद्विपयवकायाष्टविंशत्यन्कायवक्तव्य । स्वमेत सप्तविंशतिज्जगा प्रवित्तया यथा कियत्तु प्रायान्तिपासविर
सस्य । एव यथा वेदनीयं तथाऽऽपुण नाम मोहव्य प्रवित्तव्यम् । मोहनीयं वेदयव्या यपाप्तामावरयोप तथा प्रवित्तव्यम् च इतिमी महु

एवमात्र पङ्कज अष्टविंश अष्टविंश पङ्कज एव एत यत्तायोसं भवा भाविशयम् । वेदोक्तम सत्ताव जगत्त्व इव यदुत्वनने ० विधि १ विधि यय
हा ० विधि १ विधि २ विधि पङ्कज विपयवदे इम ए २० भया कटिवा । कदा किरियासु पाणातिपात विरक्तव्य इव कदा ययविज्ज तज्ज प्राययं ना
मं यावच भाविशयम् । ज्जिम कियपापे कदा तिम प्रायान्तिपातविरतिज्ज जाविशो इम ज्जिम वेदमोयने यथा तिम पाङ्कजम नामकम भीयवचम छा
वे कटिवा । भाविशयं वेदमात्रे कदा वेद पाणावरविचं तहा भावि । मोहनीयमने वेदतामज्जो ज्जिम यत्ताव पाणावरविचो ज्जिम तिम कटिवा ०

त्याद्यावत्यासम्भवात्, तत्रैव यदनीदृशे यदुवचनचित्ताया जीवपदे मनुजपदे च प्रत्येकं जङ्गविले तद्याद्यविषयेदका येत्येको जङ्गः, एषः सवधा
सप्तविषयदशानामाशय ततः सप्तविषयवद्वयप्रत्यये एकवचनबहुवचनान्यां द्वौ जङ्गाविति, द्वेष्यु तु नैरयिकावियु स्थानेजङ्गक, अष्टविषयव
का इति । एवमायुर्नामोत्रसूत्रास्मयि प्रावर्त्तनीयानि मोदनीयकमवयवमात्रो नियमावस्यविषयेदका इति जीवावियु पञ्चविंशती पदेयवयव
विंशत्या बहुवचनचित्ताया च सवधाव्यजङ्गक । अष्टौ कर्मप्रकृती र्वदयत वेदयत वा ॥ इति श्री मत्स्यगिरिविरचितायां० यदवेदशब्द सप्तावश्रुति

चेत्र ज्ञाणियसु । येदणिज्ज्ञायाउयनामगीयाइ येदेमाणे कडकम्मपगणीत्तं येदेइ ? गोयमा । जहा यथगा
येदगस्स येयणिज्ज्ञा तथा ज्ञाणियसुणि । ओयेण जते ! मोहणिज्ज्ञा कम्म येदेमाणा कडकम्मपगणीत्तं येदेइ
? गोयमा । नियमा स्युठ कम्मपगणीत्तं येदेइ । एव णेरइए जाय येमाणिए । एयं पुहत्तेणवि ॥ इति पदा

वेदयते ? गीतम् । सर्वेपि तावद्भवेपुरसुविषयेदकाः । अथवा अष्टविषयवेदका वा सप्तविषयवेदक्यः । अथवा अष्टविषयवेदका सप्तविषयवेदका
य । एवं मनुष्या अपि । दशमावरखीयमन्तरायन्वेवैव ज्ञातव्यम् । यदनीयायुर्नामोत्रावि वेदयन् कति कम्मप्रकृती र्वदयते ? गीतम् ।
यथा यत्यका वेदकस्य वेदनीय तथा ज्ञातव्यानि । जीवो प्रक्षमा । मोदनीय कर्म वेदयन्कति कम्मप्रकृती र्वदयते ? गीतम् । नियमादष्टौ कर्म
प्रकृती र्वदयते एय नैरयिको यावद्देमातिकः । एव पुपङ्गेनापि ॥ इति श्री मनुपाध्याय रामचन्द्रनि विष्णु नागकण्ठयिराचते प्रज्ञापमानु

यमानवरकोने इम पन्तरायने इम सवन । यद्विज्ज्ञायाउयनामगीया येदेमाण कडकम्मपगणीत्तं येदेइ । वेदनी पाकको नाम गोप वेदतावका केतको
कम्मप्रकृति बदे । गोयमा अथा यव वेदतण्य वेदविज्ज्ञा तदा मा । हेभोतम विम वेदकने जगधकन तिम वेदकोनोपरे कडका । जीव य भंते माइवि
ज्ज्ञा कर्म वेदमाके कडकम्मपगणीत्तं येदेइ । जीवन वेमयवन् माइनीजन यदतवका कतको कम्मप्रकृति वेदे । मायमा तिममा यदकण्ठयिराचो वेदेइ
एवं वेदेइए जाय वेमाविइ इम पुहत्तवनि । हेभोतम निवेद कम्मप्रकृति बदे इम गारकोने जीवनी वेमानिजन इम पुहत्त वडिवा ए पाकने नरकादि

सूक्ष्मसम्परायादि रष्टविषयेदन्न एवं अनुपपदेयि धार्यं, नैरयिकादयस्तु नियमा दष्टविषयेदन्नाः यदुपपन्नविन्नाया जीयपदे मनुष्यपदे च प्रदू-
षिकः तन्न सर्वपि तावद् वयुः अष्टविषयेदन्ना इत्यन्ती प्रदूः ततः सप्तविषयदन्नास्य जाये द्वितीयो यदूना प्राये तृतीयः सोयेयुस्तु नैरयिकादि-
यु पदेयु अष्टमः सप्तविषयदन्ना इति, सप्तविषयदन्नास्य तन्नासम्भवात् । एव दशानावरणीयान्तरायसूत्रे ऽपि वक्ष्ये, यदनीयसूत्रे जीयपदे म-
नुष्यपदे च मरयन्नमसप्तविषयेदन्नी वा सप्तविषयेदन्नी वा अनुविषयेदन्नीयति वक्ष्य्य ज्ञाययुस्तु नैरयिकादियु अष्टविषयेदन्नइत्येतेषा मप्यशान्तमोद-

गानीत वेदेइ ? गोयमा । सप्तविहवेयएवा अठविहवेयएवा । एव मणुस्सेणयि अत्रसेसा एगत्तेणयि पुह
त्तेणयि नियमा अठकम्मपगानीत वेदेइ जाव वेमाणिया । जीवाण जते ! नाणाअरणेज्जा कम्म वेदेमाणे
कइ कम्मपयानीत वेदेति ? गोयमा । सप्तवि ताव होज्जा अठविहवेदगा अहया अठविहवेदगाय सप्तवि
हवेदए य अहया अठविहवेदगाय सप्तविहवेदगाय । एव मणुस्सायि । दरिसणाअरणेज्जा अतराहय च एव
नाम । बीरी प्रवण । अणाल्लणीए अणाल्लणीए

२. अथः ३५५ । आभावरणीयं कमं वक्ष्यन्त्विति कमं प्रकृतौ विद्यते ? नीतम । अथ विषयेदोषे यादृविषयेदोषा । अथ मनुष्योपि । अथ
 घोषा एषत्वेनापि पुष्पज्ञोभापि भिद्यमानसु कर्मप्रकृतौ विद्यते यावदुभातिङ्गा । कीवा जदन्त । आभावरणीयं कमं येदयन्तः कति कामप्रकृतौ
 ३५६ । अथ हेमचन्द्रः आभावरणीयं कमं विद्यते ? नीतम । अथ विषयेदोषे यादृविषयेदोषा । अथ मनुष्योपि । अथ
 घोषा एषत्वेनापि पुष्पज्ञोभापि भिद्यमानसु कर्मप्रकृतौ विद्यते यावदुभातिङ्गा । कीवा जदन्त । आभावरणीयं कमं येदयन्तः कति कामप्रकृतौ

[illegible]

तः ३ । तथा अष्टमोपिभारः परिवाम ॥ पार ३ ॥ ३ ॥ मोय्यः सचैव नेरइयाज नते । ने योगले व्यापारताय
 भवता कीर्तनाय नुज्जो ९ परिखामंतीत्यादि रूपः ७ । नवमोऽप्योपि ६ ॥ ६ ॥ मोय्यादीनि शरीराणि सचैव-मरइयाज नते ।
 तं व्यापारति आव पविंदियवरीराइ व्यापारति इत्यादि ६ । दशमोपिभारो लोम-३ ॥ ३ ॥ मोमापारवृत्तमुक्तः १० । एका
 व्यातारूप ११ । एपसिस्तु इत्यादि ॥ एतेषा धामान्यधो आत्मरमुद्रिष्टाभी पद्वामा मयोपिभारो विज्ञापना विस्तरतः प्रका
 श्रवति वर्तव्या , सूत्रकारवचनमेतत् प्रतिसातमेव निबोधयितुं कामो यथोपेक्ष निर्वेश इति स्वायात् प्रथमापिभारं विज्ञापयति-नेरइ
 ते ॥ नेरपिका नदन्त । अि सचिताहारः सचित्तमापारयतीति सचित्ताहारः , एव सचित्ताहारा मिथाहारा इत्यादि भाव
 न्मत्यादि ७ ॥ इह वेदिकयवरीरिखो वेदिकयवरीरपदिपोयपोप्यान् पुद्रमा नाकारयति तथापिप्ता एव सत्त्ववस्ति न जीवपरिगु
 णावि मिमाहाराः , एव समुत्कुमाराद्वयः क्कनिवकुमारपयवसाना नवमपतयोः क्कत्तरज्योतिष्का येमानिकाव वेदितव्या ।

होइकायसु ॥ २ ॥ नेरइयाज नते ! कि सचित्ताहारा अचिन्ताहारा मोसाहारा ? गीयमा !
 सचित्ताहारा अचिन्ताहारा नो मीताहारा एव असुरकुमारा आव वेमाणिग्या । उराळियसरीरा जाय

याः सचित्ताहारा अवि अचित्ताहारा अवि मिमाहारा अवि । नेरपिका नदन्त । व्यापारपिका ? इव गीतस । व्यापारायितः ।

सतावप मुज्जा २ परिबमर । एवेदिक गरीरादि ६ मोमापार वल्लव्यतारूप १ । मनीभवि वल्लव्यतारूप ११ पदमादिमावना विस्फार
 तुकायनाम भवनिबर्तव्या तिष्ठति पविद्या पविचारनो ए मू । नेरइयाज भते वि सचित्ताहारा पचित्ताहारा मोसाहारा । भारको वे
 पचित्ताहार खरे ए पचित्ताहार बदे बिमभियपाहार बदे । मावमा ना सचित्ताहारा पचित्ताहारा नो मोसाहारा । प्रभोतस नको
 व्यापताहार वेदिकयवरीर पुदे गहो मिथाहार । एव समुत्कुमारा आव वेमाणिग्या । इम समुत्कुमार भावने येमानिग्या । ओराळियसरी

तर्हं मयं समाप्तम् ॥

२७

॥ तदेवमुक्तं वेदवेदास्य समाविशितमं पदं सम्प्रत्युपायिगुतितमसारन्वते-तस्य पापमन्त्रि-
स्यस्य इहान्तरपदं भारवादिनामसापधानां कर्मवेदमापरिक्राम कृत्वा, इत्याद्यापरिक्रामइति तत्रवेदे सद्गुणिगामै-सुविताशरतिर्द्वित्या
दि ॥ मध्यमोपिचार-सुचितपदोपलक्षितः सर्व-संरक्षयार्थं ज्ञत । किं सुविताशरा अपिज्ञाशरा इत्यादि ॥ द्वितीयं आशरायोम इति २ ।
पुत्रीयाः ॥ केवदपि ॥ विपता कासेन आशरायैः समुत्पद्यते इत्यादिरूपः ३ । अनुयः किमाशरमादारयन्तीति पदोपसादितः ४ । पंचमः सर्वत
इति पदोपलक्षितः सर्व-नेरदयार्थं सर्वतो परिक्राम्यतीत्यादि ५ । वेव स्रज्ज् समग्र्य ॥ अज्ञानंति ॥ पुत्रीतानां पुत्रतानां कतिज्ञागमाश्रय
स्त्रीत्येवमादियहोविचारः ६ । तथा ॥ सर्वं ॥ इति याम् पुत्रतान् आशरयया गृह्णन्ति तान् किं सर्वान् अपरिचोयान् आशरयते उत सर्वान् इत्ये

वर्णाए जगयर्हए वेयवेदपदं सम्प्रत ॥ २७ ॥

कतिनाग सर्वेसलु परिणामेचैयथोषधे ॥ १ ॥ एगिदियसरीरादिं लोमाहारेतेहेवमगनस्को एतेसितुपदाण

यार्दे वेयवेदपदं समाप्तम् ॥

२७

॥ सुविताशरादि-केवतिविंवापिस्यंतइव । कतिनागं सर्वेसलु परित्यामचैयथो
प्यम् ॥ १ ॥ एवेन्द्रियशरीरादि लोमाशरसायैवमनोमयी एतेपास्तु पदानां विज्ञावमा ज्ञवति कर्तव्या ॥ २ ॥ नेरयिता ज्ञवत् । किं सुविताश
रा सुविताशरा मित्राशराः १ नीतम । नो सुविताशरा मित्राशरा नैव मित्राशराः । स्वमगुरकुमारा पावइमानिकाः । श्रीदारिकशरीरा

वति समाप्य कर्मवेदमौना परिनाम कर्तो ॥ पदयवार्थं दक्षपठ सक्तं ॥ इति प्रज्ञापना दक्षपठ समाप्तवर्तो ॥ २० ॥ ॥
इव आशरानो परिनाम कर्तव्य । सुविताशरही कर्तव्यविंवापिस्यन्ति । लोमासमज्जेषु परित्यामेवराधये ॥ १ ॥ पर्जिदियशरीरादि लोमाशरी
तदेवमन्त्रिम्को । एतियितुपदार्थं विधाववाहोऽजाववा ॥ २ ॥ सुविता पितृशर प्रवसकविचार १ आशरानो इत्यादय योभी २ कतिनागावधो
पाशरकरे १ स्तू पाशरकरे ३ सर्वते अपपदस्यचित ५ त्रिदे एतम पुत्रव कतेनेमागे आशरि ६ कर्तव्य आशरकवा अपपरि मेमाशरि ० परिनाम कर्तव्य

बहुमुक्ताष्टितः ७ । तथा बहुमोपिहारा परिहाम ॥ परिहामरूपो योदुष्यः सर्वेषु नेरहयाय प्रते । अ योगले वापारताए मि
 पर्यति तय तर्हि पुगता औकताए सुम्भो २ परिहामन्तीत्यादि रूपः ७ । भवमोऽप्योपिहार एवेन्द्रियादीनि धरीरावि सर्वेषु-नेरहयाय प्रते ।
 किं स्यादियसरीराय वापारंति जाय पचिदियसरीराय वापारंति इत्यादि ८ । दृश्यमोपिहारो लोमापारी लोमापारीयवत्प्रकारः १० । यथा
 दृश्यो मनोमन्त्रिवत्प्रकारः ११ । एतन्निष्ठ इत्यादि ॥ एतेषां सामान्यतोऽन्तरमुद्दिष्टानां पदानां मयोपिहाराया विनायना विस्तरः प्रका
 शना नाम भवति कर्तव्या सूत्रकारवचनमेतत् प्रतिप्राप्तमेव निबोधयितुमाभो यथोदृष्ट निर्वैश्व इति स्यात् प्रथमाधिकारं विज्ञाययति-नेरह
 याय प्रते । इत्यादि ॥ नेरहयाय प्रत्यक्षः । किं सचित्ताहारः । सचित्तमाहार्यतीति सचित्ताहारः । एव सचित्ताहारा मिधाहारा इत्यादि जाय
 नीयं प्रगवाताह नीयमस्यादि ५ इदं वैकल्पसरीरिणो वैकल्पसरीरपरिपोषयोग्यान् पुद्गला भाहार्यति तच्चचित्ता एव सचित्तानि न जीवपरिगृ
 ह्यता इत्यचित्ताहारा नापि मिधाहाराः । एव मधुरकुमारदया कथितकुमारपर्येषसना प्रथमपक्षयो व्यपसरस्योतिक्ता वेमानिकाय वेदितव्या ।

विनायनाहोदकायस्था ॥ २ ॥ नेरहयाय प्रते । किं सचित्ताहारा सचित्ताहारा मीसाहारा ? गोपमा !
 नो सचित्ताहारा सचित्ताहारा नो मीसाहारा एव ससुरकुमारा जाय वेमानिया । उरालियसरीरा जाय

पापमनुष्याः सचित्ताहारा अपि सचित्ताहारा अपि मिधाहारा अपि । नेरहिया प्रत्यक्षः । वापारार्थिनः ।

८ पक्ष विवृताहय मुम्भो २ परिहामर । एवेन्द्रिय यरीरादि ८ लोमापारी ब्रह्मछाताहय ११ पक्षमाविभाजना विस्तर
 टीकेकरो प्रकाशनाम भवनिर्गन्ता निष्ठो पचिमा पचिमात्मनो इयम् । नेरहयाय प्रते किं सचित्ताहारा सचित्ताहारा मीसाहारा । भारको से
 मपक्षं सचित्ताहारा करे सचित्ताहारा करे विमन्त्रियवाहार करे । पापमा मा सचित्ताहारा सचित्ताहारा मीसाहारा । वेमोतम नको
 सचित्ताहारा वेमियवीर्य सचित्ताहारा करे नको निधाहार । एवं मधुरकुमारा जाय वेमानिया । इम मधुरकुमार कांठगे वेमानिष्ठ । पोरावियसरी

श्रीशारङ्गशरीरिण पुनरीशारङ्गशरीरपरिचयेयोग्यान् पुद्गला माहात्म्यं तेन परिचिन्तयिष्यामिपरिचिन्तयिष्यामि
 हारा अपि पठत तयाचाह-उरान्निपशरीरी श्रीव मयूरा इत्यादि । श्रीशारङ्गशरीरिणः पृथिवीवायिकन्य आरभ्य यावत् स्तन्यया श्लिष्टा प्रयति
 पृथिव्यपुतेजोव युगलस्थितिकया एकेन्द्रिया द्विविधतु पञ्चद्रव्या मनुष्याय एत प्रयत्न सचिन्ताहारा अपि सिमाहारा अपि
 तच्छब्दा लब्धः प्रयमोचिन्तार । सम्प्रति द्वितीया मष्टपयतान् सप्ताधिकाराम् पञ्चविंशतिदशकमष्ट युगपदनिधिरुः प्रथमतो नैरयिकाया म
 त्रिदशानि नैरयिकायामित्यादि ० नैरयिका क्षमितिवाक्यालङ्कारे प्रदत्त । आहाराधिभो नैरयिका इति यदि आहाराचिन्त सतो मगयानाह
 इतत्यादि ० इत्येवमुक्तो अनुमतमेतत् नीतम् । आहाराधिभो नैरयिका इति यदि आहाराचिन्त सतो प्रदत्त । नैरयिका क्षमितिपूववत् ०
 केवद्वैतालस्यति ० प्राकृतत्वात् यतीनार्ये पही क्षियता कासन आहाराय आहारलस्य प्रयोजनं आहाराविज्ञाप इति यावत् समुत्पद्यते जगदा

मणूसा सचिन्ताहारावि स्थित्ताहारावि मीसाहारावि । आहारही ? हता आहारही ।
 णरुडयाण नते ! केवद्वैकालस्स आहारहे समुत्पज्जइ ? गोयमा ! णेरुडयाण दुच्चिहे आहारि पयसत्ते त०—
 स्थानोगनिध्वंसिण्य स्थानानोगनिध्वंसिण्य । तत्त्यण जेसे स्थानानोगनिध्वंसिण्य स्येण स्थानसमय स्थितिरहिण्य

नैरयिकाका प्रदत्त । क्षियता कासेनाहारायः समुत्पद्यते ? गौतम । नैरयिकाया द्विविध आहारः प्रथमस्तद्यथा आत्मो गनिवाततय । तत्र योऽनात्मो गनिवातत सोऽनुसमयमाविरहित आहारायः समुत्पद्यत । तत्र य आत्मो गनिवर्तित सो सत्येपसामयिकोक्त

रो काव मयया सचिन्ताहारावि सोऽहारावि । श्रीशारङ्गशरीरिणः क्षमिति सचिन्ताहारा इत्ये अपिमाहारा इत्ये अपिमाहारा विषय इत्ये । केराडा
 च भते पाहारही । गारको केमववन् आहारमा पय इत्ये । इता गावमा पाहारही । श्रीगौतम पाहारको पय इत्ये । पररायाच भति केमवववाम या
 शाप समुत्पज्जइ । गारको गेमववन् केतवावाच पाहारको पय जयत्ये । गोवमा केरडाच दुच्चिहे पाहारे प । जेगौतम गारकोने दावभेद पा

नाह गोमयेत्यादि ॥ नैरविद्यायां द्विविधो द्विप्रकार आहार उद्यया प्राज्ञो गनिबलत आहारयाभीती व्यापूरे निर्मोचित इति यावत् । आदिपरो
 हो उमाजोगनिर्वर्तितः आहारयाभीतिविशिष्टव्यापकरोह या निष्पाद्यते मायुक्तासे मधुरतरयूत्राद्यापि कद्रुकीतपुत्राद्याहारवत् सोऽमाजोगनि
 वर्तित इति प्रायः ॥ तत्त्वबलित्यादि ॥ तत्राजोगनाजोगनिर्वर्तितयो मध्य योवनाजोगनिर्वर्तित आहार ॥ सुखमित ॥ पूववत्, अनुसुयय प्र
 तिष्ठमयं २ सुखं ॥ इत्यदीपकासीपत्रीनस्या हारस्यैकवारमपि पश्येतावतं बाल अनुसुययं भवति तत आप्रवययतम् धातत्ययुक्ताप्र
 तिपादनार्थमाह अविद्विष आहारायः समुत्पद्यते अपवा सततप्रवृत्त आहारार्थपातराले युक्तस्थितिव्यायन कपचित् बिरह प्राप्ते वि लोभे
 तदनजनपा अनुसुययमिति व्यवहार प्रवर्तते ततो उपालास विरहानावप्रतिपादनार्थे मिरपुच्छं अनुसुयमपविरहितो उमाजोगनिवर्तित आहार
 रायः समुत्पद्यमानं पुन आहारादिना प्रखारेखावरोह ॥ तत्त्वबलित्यादि ॥ तत्राजीनामाजोगनिवर्तितयो मध्ये योवा वनाजोगनिर्वर्तित आहारा
 यः सोऽनुसुयपचामपिकोऽर्थस्यैव समये निवर्तितम् यथा सुखेपसमयनिर्वर्तितं तत्त्वयमपदे व्यक्तमुद्भूतिः भवति नहीन मत् आत्मामुद्भूतिं
 च आहारायः समुत्पद्यते, किमुक्त भवति अन्तमुद्भूतं बाल पात्र त्रवर्तते न परतो नैरविद्यायां हि यो वा आहारयाभीत्यभिप्रायः स परिपू

व्याहारं समुपपन्नम् । तत्पुन जेहे आजीगनिवृत्तिः स एव सुखेज्जसमह एव अतोमुक्ताति एव व्याहारं समु
 पपन्नम् । नैरहयाण जते ! किमाहारमाहारति ? गोयमा ! दधुन एव तपदेसिमाइ खेतुं सुखेज्जपदे

मुद्भूत आहारायः समुत्पद्यते । नैरविद्या भवत्य । किमाहारमाहारयन्ति ? नीतम । द्रव्यतोमत्तप्रदेशिबानि क्षेत्रतोचक्षेयप्रदेशाध्यागद्वानि

आर चो ते चक्षेहे—पामामनिवर्तित एव आजीगनिवृत्तिः । पामाम द्रव्यापवक नोपपन्नो विवर्तते क्षेत्रे आभोग शोतकासे शोतपुद्गलादि पात्रा
 रजोपरे । तत्तयं जेहे पचाभोगनिवर्तित एव खेव चक्षुसमयं अविद्विष आहारं समपन्नम् । तिष्ठा च पचाभोगनिवर्तित है ते समयनो पचाभोगो वा
 आरजो पच कपले । तत्तच जेहे आजीगनिवर्तित एव खेव चक्षुसमयं एव अतोमुद्भूतिः आहारं समपन्नम् । तिष्ठा च विवर्तते आहारजे ते पच

श्रीदारिकशरीरिकाः पुनरीदारिकशरीरपरिपोष्यमान् पुद्गला नाहार्यान्ति तेन पुयित्रीकभिविकादिपरितृप्तपदिकता इति सचिन्ताद्वारा मित्रा
 द्वारा अपि घटत तथाभाह उरान्निपसरोरी नीब मबुषा इत्यादि ॥ श्रीदारिकशरीरैः पुयित्रीकाविकस्य चारम्य याव म्पुण्याः किमुक्त भवति
 पयिम्पुत्तैकोन सुतरमविक्रपा एकेन्द्रिया द्विविधतुःपक्षेद्रया म्पुण्या एत मरयक सचिन्ताद्वारा अपि सचिन्ताद्वारा अपि मित्राद्वारा अपि
 यच्छका लब्धः प्रययोपिभारः । सत्यति द्वितीया मष्टयेताम् यसाधिकारान् अनुविशतिदशममय युगपदभिपिरहः प्रयमतो नैरयिकाया म
 विवर्णानि नैरयिकाभित्यादि ॥ नरयिका कमितिवाक्यलङ्कारे प्रदत्त । छादाराधिमो नैरयिका इति यदि छादाराधिन सता मगवाभाह
 इतत्यादि ॥ इतेस्मृतौ अनुमतमतत् गौतम । छादाराधिमो नैरयिका इति यदि छादाराधिन सतो प्रदत्त । नैरयिका अभिमितिपूर्वकत् ॥
 केवद्वालासमिति ॥ प्राकृतत्वात् एतीर्णार्थे यष्टी क्षियता कासन छादाराधे आदारसत्त्व प्रयोजनं छादाराजिताप इति याव त्समुत्पद्यते प्रगवा

मणूसा सचिन्ताद्वारावि सचिन्ताद्वारावि मीसाहारावि । नैरहयाण जते । आहारठी ? हुता आहारठी ।
 परइयाण जते ! केवद्वकालस्स आहारठे समुप्यज्जइ ? गोयसा ! नैरहयाण दुविहे आहारि पयत्त त०—
 आनोगनिधिसिपुय आणानोगनिधिसिपुय । तत्थण जेसे आणानोगनिधिसिपु स्रेण आणसमय आधिरहिण

नैरयिकाको प्रदत्त । क्षियता कासेनाद्वाराधे समुत्पद्यते ? मोतम । नैरयिकाका द्विविध आद्वारा प्रचसज्जया आनोगनिधितयागानो
 ननिवासरतय । तव मोऽनानोगनिधितयः सोमसमयमविरहित आद्वाराय समुत्पद्यते । तव य आनोगनियतित' सो सक्षयेयसामयिकोत्त
 रो वाव मबुषा सचिन्ताद्वारावि मोयकावादि । श्रीदारिकशरीर काकी मयमे सचिन्ताद्वारा इदे सचिन्ताद्वारा इदे मित्राद्वारा विष कुवे । नैरयया
 च भते पाशारठी । नारकी केममवम् आद्वाराया यव कुवे । कता मायसा पाशारठा । मोतोतम पाणारनो यव कुवे । चररयाव भत नैरयिकास या
 शाप समुप्यज्जइ । नारकीम केममवम् नैरयिकास पाशारनो यव सपवे । मोवसा नैरययाव दुविहे आद्वारे य । नैरयोतम नारकीने दायभेद या

नाह भोयमेत्यादि ॥ भेरयिबाबा द्विविधो द्विप्रकार आहार साधार आश्रयगमिर्बर्तत आहारयासीतीष्ठापूर्वं निर्मापित इति यावत् । तद्विपरी-
 तो अनाभोगनिवर्तितः, आहारयासीतिविशिष्टश्चानन्तरेण यो निष्पद्यते प्राकृद्वासे प्रचुरासुखाद्यजिह्वुक्षीतपुद्गलाद्याहारवत् सोऽनाभोगनि-
 वर्तित इति प्राबः ॥ तत्सबमित्यादि ॥ तत्राभोगानाभोगनिवर्तितयो मध्य योवनाभोगनिवर्तित आहार ॥ सुखमित ॥ पूयवत्, अनुसमय प्र-
 तिसमय २ समय १ इत्ययः । इत्यदीपबालोपजीयस्या हारस्यैकवारमपि ग्रहैवावत काल मनुसमयं प्रवर्तते तत आग्रवययतम् सातत्यग्रशुक्रम-
 तिपादनायमाह चविरहित आहारायः समुत्पद्यते अपवा सततमयुते आहारार्थपांतराले मुकुत्सलितन्यायन कथयित् विरह जाये पि लोके
 तदगबनया अनुसमयमिति व्यावहारः प्रवर्तते ततो अन्तराल विरहानावप्रतिपादनायै मिरयुत्वं अनुसमयविरहितो अनाभोगनिवर्तित आहार
 रायः समुत्पद्यमान शुभ आहारादिना प्रकारावसेयः ॥ तत्सबमित्यादि ॥ तत्राभोगानाभोगनिवर्तितयो मध्ये योवा वनाभोगनिवर्तित आहारा-
 यः सो अहस्येपसामापको अहस्येयै समये निवर्तितम् यथा सस्येपसमयनिवर्तित तत् कथस्यपदे व्यक्तमुद्भूतिक प्रवर्तते महीन मत आत्ममुद्भूति
 च आहारायैः समुत्पद्यते किमुक्त प्रवर्तते न परतो भेरयिबाबां पि यो वा वाहारयासीत्यभिप्रायः स परितु

आहारठे समुप्पज्जइ । तत्थण जेवे आनीगनिवृत्तिए सेण अ्सखेज्जसमइए अ्यतोमुज्जतिए आहारठे समु-
 प्पज्जइ । णेरइयाण जते ! किमाहारमाहारति ? गोयमा ! दद्युने अ्यणतपदेसियाइ खेसुन अ्ससखेज्जपदे

मुद्धुत्त आहारायः समुत्पद्यते । भेरयिबा प्रदत्त । किमाहारमाहारयति ? गौतम । द्रव्यतो न भ्रमप्रदेविबानि, क्षेत्रतोसस्येयप्रदेष्टायागहानि

शर बभौ ते बडेके—यामावनिवर्तितश्च यवाभोगनिवर्तितः । यामाव रज्जायूयव भोपखाभो चित्तभोगे खेवे यामोग योतवासे योतपदवादि यावा
 रणीपरे । तत्तत् जडे यवाभोगनिवर्तितश्च मेवं प्रचसमय चविरहित आहारठे समप्यर । तिहा जे यवाभावनिवर्तितत्वे ते समयभो यान्तरावो या
 हारतो पय वप्ये । तत्तत् जेवे यामोगनिवर्तितश्च खेवं प्रसपिमसमरए अंतोमुद्धतिए आहारठे समप्यर । तिहा जे चित्तभोगे याहारखे ते यव

होताहारद्रव्यपरिचामेन यज्याभित मोर्ततीव्रतरदुस्वतद्भावा दन्तमुद्रुर्धो विर्वर्तते तत आन्तमुद्रुर्ध्वी नीरपिकाया माश्वाराय ॥ नीरपिकायमित्या
 दि ॥ नीरपिका दमिति पूर्ववत् किं स्वरूप माश्वारयति अगबाम् द्रव्याविज्ञेदव समाश्वारयतीति निरूपयितुं शाय आह गोयमेत्यादि ॥ गीत
 म । द्रव्यती द्रव्यस्वरूपयोश्चोचमायो अगबाम् प्रादेशिकानि द्रव्याणि अस्या ग्रहणायनवात् नहि संख्यातप्रदेशात्मका अस्यातप्रदेशात्मका वा
 स्वया जीवस्य ग्रहणयोग्या नवन्ति, चेन्नतो उच्यतेप्रदेशात्मकानि काततो स्यतरस्थितिकानि अपव्यास्थितिकानि मध्यमस्थितिकानि चरुहृष्टि
 तिक्कानिचेति प्रावाहः, स्थितिरिति आश्वारयोग्यस्वपरिकामत्वेना यस्यान सवसुयं ज्ञावती वयमस्ति गंधवंति रसयति रस्योयंति य प्रतिप
 रमास्तेवेववर्णवर्णद्विरुपार्जनावात् । आहं प्रावठं वजमताहं इत्यादि ॥ प्रपञ्चसूत्रं सुगमं अगवामाह गोयमा । हावमगुलं पशुसुतेत्यादि ॥ तिमं
 ति विद्येवा वसिष्ठाकान्त स्थान सामान्य मेकवचद्विवेचित्रवर्धमित्यादिरूपं तस्य मार्गश्च मगवपक्षं तस्मतीत्य सामान्यवर्धितमाश्रित्येति प्रावाय',
 एववर्धोत्यपि द्विवर्धमित्यादि सुममं मवरं तेषा ममस्तप्रादेशिकानां स्वस्याना मेकवर्धेत्य द्विवचस्य मित्यादिव्यवहारमपमतापेक्षया नित्यपतयम

सोगाढाह कालं धृन्तरकालठितिसिपावि । जायतो यन्ममताह गधमताह रसमताह फासमताह । जाह
 जावठं यन्ममताहं आहारति ताह कि एगयन्ताह आहारति जाय कि पचवन्ताह आहारति ? गोयमा !

काष्ठतोव्यतरकास्थितिकानि जावतो वयमस्ति मयवन्ति रसयन्ति रस्योवन्ति । यानि जायतो वयमस्ति आश्वारयन्ति ताभि किनेकवर्धय
 न्ति आहारयन्ति यावन्ति पचवन्तीनि आहारयन्ति । गीतम । स्वाममानं प्रतीक्षीकवर्धोम्यपि आश्वारयन्ति यावत्यज्जवर्धोम्यप्याश्वारयन्ति
 जातयमवे पशुमुद्रुत य आश्वारमी यय अपये । चेदकाच मंति किमाचारं पाश्वारेति । नारको हेममवन् स्रू पाश्वार नरे । गोवमा दयवधो यवत
 पदेधियाह चेन्नतो पर्वण्यपयवोनाठार कावधो पचवन्तरकाष्ठिंकार भावया वचमताह गंधवंती रसमताह प्राचमताह । त्रेयोतम द्रव्य
 वो यनममदेयो प्रपन्ने पाश्वरि चेन्नतो जर्वकावमदेमावनाठ पाश्वारे नाजको अनेरोक्कतिना जवव्य मज्जम वरुवककिमिना भाववधो यवममव मय

रसतीति । जाइ जावठ फासभताइ ताइ नो एगफासाइ स्याहारति नो दुकासाइ स्याहारति नो तिफा साइ स्याहारति चउफासाइपि स्याहारति जाय स्युणतगुणककक्राहपि स्याहारति । विहाणमगण पढुसु करकक्राहपि स्याहारति जाय लुस्काइपि स्याहारति । जाइ फासठ करकक्राह स्याहारति ताइ किं एगगुणककक्राह स्याहारति जाय स्युणतगुणककक्राहपि स्याहारति ? गीयसा ! एगगुणककक्राहपि स्याहारति जाय स्युणतगु

यांवि स्याहारयति नो द्विरप्यस्योवि स्याहारयति नो त्रिरप्यस्योव्याहारयति चतुःस्प्यस्योव्याहारयति पायवष्टस्प्यस्योव्याहारयति । वि
 पासमायं मतीत्य कर्त्तव्याव्याहारयति पावदूसाव्याहारयति । याति स्प्येयः कलशाव्याहारयति तानिक्विकगुणककक्राहपि स्या
 रयति पावदूककक्राहव्याहारयति । यौतस । एकगुणककक्राहव्याहारयति पावदूकगुणककक्राहपि स्याहारयति । एवमष्टौ
 चांतिने वृत्तगुण कलशमयने पाहारे यावत् यमव्युत्त कलशमयन पाहारे । भोवसा एगगुणकलशारपि पाहारे जाय पचतगुणकलशारपि पाहारे
 रेद एव जाय मुक्किडाइ एव यंयपीवि रसपाति भा । इभोतम एकगुण कलशने पाहारे चांतिनी यमव्युत्त कलशने पिय पाहारे इम धवसावकने पि
 च कडिबी इम नयसो रसयो कडिवा । कलश भावयो फाससंताइ पाहारे ताइ कि एवफासाइ पाहारे जाय चट्टपासाइ । ओ भावयो परलज्जत
 पाहारे तो छू एव समयने पाहारे वि यावत् ऽ स्याने पाहारे । भोवसा इवमव्युत्त पदुसु मो एवफासाइ पा मो मुक्कासाइ पाहारे मो तिफासा
 इ पाहारे चट्टपासाइ पा भाव चट्टपासाइपि भा । इभोतम स्याननो मायचिरे रद्यायवा एक समय ते म पाहारे मेय स्या त पिय न पाहारे
 र स्या ते म पाहारे इ समय ते पाहारे यावत् ऽ स्याने पिय पाहारे । विहावमव्युत्त पदुसु कलशार पाहारे । अर पासया कलशार पाहारे
 पीयवसरुप कलशसमये पाहारे भांतिने कलशसमये पाहारे । अर पासया कलशार पाहारे ताइ कि एवगुण कलशार पाहारे । विहावमयमा
 स्याडाइ पा । ओ समययो कलशसमये पाहारे तो छू एवमुत्त पाहारे वि चांतिने यमव्युत्त कलशमयन पाहारे । भोवसा एगगुण कलशार पि पा० ।

गपरसरपशविषयाविबुधाव्यति प्राबल्योयानि ॥ जाहं जते । अतस्तुगुणलुक्काहं इत्यादि ॥ यानि प्रदत्त । अतस्तुगुणलुक्काहं तयससचभेतत् यव गुणकामादीन्वप्याहारयतीति तानि च प्रदत्त । किं स्पृष्टाभ्यास्मयदेकरपदोविषयास्याहारयति उतारस्पृष्टानि । अगताभाहस्पृष्टानि नो अस्पृष्टानि ॥ यदा प्राप्नुवसुष काच नियमा वदिसिद्धि ॥ अत ऊर्ध्वे यथा प्रापीदेवके माहू बुद्धमिति तत् तयात्रायि इष्टव्यं तत्र तावत् पाव नियमा वदिसिद्धि पदं तत्पेवं जाहं पुठाहं आहारंति ताहं वति । किं-पुठाहं आहारंति नो अलोभाहं आहारंति । आहं जते । अनागाहं आहारंति ताहं किं अचररोगाहं आहारंति परपरोगाहं आहारंति नो ॥ अहं गाढाहं आहारंति परपरोगाहं आहारंति ।

पकस्कनाहपि आहारति । एवं अथविहफासा चाणियद्या जाव अणतगुणलुक्काहपि आहारति । जाह जते । अणतगुणलुक्काह आहारति ताह किं पुठाह आहारति असुठाह ? गीयमा । पुठाह आहारति नो अ्यपुठाह आहारति जहा नासुदेसए जाव नियमा वदिसि आहारति । तसन्त कारण पठुञ्च वन्तव

इयमो अविततया पावदेमज्जगुणलुक्काहप्याहारयति । यानि प्रदत्त । अतस्तुगुणलुक्काहप्याहारयति तानि किं स्पृष्टाभ्याहारयति अस्पृष्टा ति । गीतम । स्पृष्टाभ्याहारयति नोऽस्पृष्टाभ्याहारयति यथा प्राप्नुवसुषे पावविषयमाहदिक्रमाधारयति । यापुण्यकारणं प्रतीत्य वदं

इभेतम ० अणुग अलयने आहार । आन पचतगुणलुक्काह पि आ ० अथ अहं वि पावा भा ० जाव अर्धतगुण लुक्काह पि आ ० । अविग पचतमस अलयने आहारं इम ८ काय चांछमं पचतमस अलयने आहारं । आह मते अर्धतगुणलुक्काह या ताह वि पुठाह या अयुष्टाह आहारं । को देवपवत् पचतगुण अलयने आहारं ता य् कोवमदेयन फरका आहारं पचयत्ता आहार । नाभया पुठाह या ० कोपुठाह या । केगीतम अलो पा हारे नलोपचकण्या आहारं । एक अका भावदेवप आन विषयम वदिसिपा । पम विम भावका वक्या तिम आविवा भिवे वदिसिगता आहारंकाय । आण्यंकारं पटुप उचरो आसनीकाय मप्रयोदुमिपंथार एवो तिपकदुगाह फाकरो कसठ गुहय वीयलुक्काह । अना आरवाको वचयो अ

जाइं चर्चतदोवनाडाइं चाहारति ताइं जते । किं चणूरे चाहारति वाहराइ चाहारति ? गोयमा । चणूति चाहारति धायराइति चाहारति ।
 जाइं जते । चणूति चाहारति बायराइति चाहारति ताइ किं जठं चाहारति ? गोयमा । जठंति चाहारति
 ति चरेति चाहारति तिरियति चाहारति । जाइं जते । जठंति चाहारति जरेपि चाहारति तिरियति चाहारति ताइ चाइति चाहारति
 मय्ये चाहारति पञ्चवसाणे चाहारति ? गोयमा । चाइति चाहारति मय्यति चाहारति पञ्चवसाणति चा० । जाइं जते । चाइति चाहर
 ति मय्यति चाहारति पञ्चवसाणेति चाहारति ताइ जते । किं सुविषय चाहारति चाविषय चाहारति ? गोयमा । सुविषय चाहारति नो चायि
 सय चाहारति । जाइं जते । चाविषय चाहारति ताइ किं चाणुपुवीए चाहारति चाविषय चाहारति ? गो० । चाणुपुवि चाहारति नो चाणुपुवि
 चाहारति । जाइं जते । चाणुपुवि चाहारति ताइ किं तिरिवि चाहारति चठदिशि चाहारति चादिशि चाहारति । अस्य

व्याख्या । इत्यादिप्रदेशैः सत्यज्ञानमात्मनाः प्रदक्षावगाढात् चेन्ना द्वाहराति सम्भवति ततः प्राप्तयति-जाइ जत । इत्यादि न यानि प्रदक्ष । इत्यस्या
 हारयति तानि किं अवगाढानि आत्मप्रदेशैः सइ एकदक्षावस्यापीनि सत अवगाढानि आत्मप्रदेशावगाढाद्वा द्विदिवस्वितानि ? जगवानाइ-
 गीतम् । अवगाढा व्याहारयति नामवगाढानि सत अवगाढानि आत्मप्रदक्षावगाढेयकिमनन्तरावगाढानि किमुक्त भवति यथात्मप्रदेशेषु यास्य
 व्यवधानेना वगाढानि तेरात्मप्रदेशे आत्येवाहारयति सत परंपरावगाढानि यच्चिन्नाद्यात्मप्रदेशाव्यवहितानि ? जगवानाइ-गीतम् । अतन्तरा
 वगाढानि चाहारयति नो परंपरावगाढानि यानि प्रदक्ष । अतन्तरावगाढाभ्याहारयति तानि किमयति कोस्याभ्याहारयति सत आदरादि
 प्रभूतप्रदेशोपबिबतानि ? जगवानाइ चणूत्यप्याहारयति वाहरास्यप्याहारयति इष्टायुस्वपाइरत्ये तेचमवाहारयोग्याने स्वस्याने प्रदक्ष को
 वात्यनाशुत्पापेक्षया वेदितव्ये इति । यानि प्रदक्ष । चणूत्यप्याहारयति तानि प्रदक्ष । किमुक्ते जठप्रदेशस्त्विति अप्यस्त्वियत् नार इव

ऊर्ध्वपिच्छिमं यावति क्षेत्रे नैरयिको धयाऽऽस्वासेऽऽद्ये तद्वेद्यया परिभाषनीयं प्रगवामाह-ऊर्ध्वस्यप्राहार्यंति, ऊर्ध्वप्रवेद्यापगच्छाम्यप्या
 हार्यंति एव नपीयंति तिर्यग्यंति यानि प्रदत्त । ऊर्ध्वस्यप्राहार्यंति अथोप्याहार्यंति तिर्यग्यप्राहार्यंति तानि विभादी वाहार्यंति मध्ये व्याप
 र्यंति पर्यवसाने व्याहार्यंति अथमत्रातिप्रशयो नैरयिका प्रसक्तप्रादेशिकाणि बुद्ध्याद्यतनुपूर्तं काल यावत् उपलो गोचिठानि गृह्णति ततः संश
 या, विमुपलो गोचिठस्य कालस्यास्तमुद्भूतप्रमादस्यादी प्रथमसमये आहार्यंति तत मध्ये मध्यपु ससयेषु अङ्गोऽस्य त्वयेवसान पर्यवसानसमये ?
 प्रगवामाह नीतम । आदावपि मध्येपि पर्यवसाने व्याहार्यंति किमुक्त प्रवति उपलो गोचिठस्य व्यासस्यास्तमुद्भूतप्रमादस्यादिसंख्यावसानेषु स
 मयपु प्राहार्यंति तत आविपयानि स्त्रीविठारायोग्या व्याहार्यंति प्रगवामाह नीतम । स्वयिपयानां हार्यंति नरे अविपयान् । यानि प्रद
 त्त । स्वविपयानाहार्यंति तानि प्रदत्त । विमानुपूर्व्यां आनुपूर्वी ताम यथासद्य तद्विपरीता अमानुपूर्वी प्रगवामा

इ नीतम । आनुपूर्व्यो सूत्रे द्वितीया पृथीपार्थे वेदितव्या प्राकृतस्यात् । यथा आचारने अगच्छिपुहा इत्यत्र आहार्यंति नो अमानुपूर्व्यां ऊर्ध्व
 मपत्तिर्यग्या यथासद्य नाति कस्या हार्यंतीति प्रावनीयानि, प्रदत्त । आनुपूर्व्यां आहार्यंति तानि किं ? तिर्यग्यंति ? तिर्यो दिव्य स
 माहता तिर्यदिब् तस्मिन् व्यवस्थिता व्याहार्यंति त्रुतिर्दिग् पचविशि यद्विदिशि वा इह सावन्निष्ठुत्पयंते अपम्यपदे त्रिदिग्व्यवस्थित मकदि
 म्मन्ववस्थितं वा एत त्रिदिग् आरव्य प्रजः कत प्रगवामाह नीतम । तन्ममात् पद्विदिग् व्यवस्थिता व्याहार्यंति नैरयिकाणि प्रसक्तप्रां मध्ये
 व्यवस्थिता सन्त यावत् पद्विग् सप्त इति ? उधवकारं पश्येत्यादि ? उधवव्यञ्जो बाहुव्यञ्जो यथा तस्य देवा साय वेपथ वेयंतीत्यत्र तत
 उधवकारं यावत्स्यकारं प्रतीत्य किं तद्बाहुव्यञ्जकारमिति च द्रुष्यते अष्टाप्रानुजात एव तथ्यपि प्रायो मिथ्यादृष्टयः कृष्णादी व्याहार्यंति ननु
 प्रविपरीतं करार्यः तत तद्वेत्तुत्वं, प्रवतः कासनीसादि नपतो दुरन्निगपदि रघत स्थिच्छकटुकाणि रपयंतः एककशगुनस्योत्तरुपाणि इत्यादि

आहं सर्वतरोवगाढाहं आहारंति ताहं प्रते । किं बहूहं आहारंति बावराह आहारंति ? गोयमा । अथूति आहारंति प्रायराहंति आहारंति ।
 आह प्रते । अथूति आहारंति प्रायराहंति आहारंति ताह किं बहूहं आहारंति अह आहारंति तिरियं आहारंति ? गोयमा । अहूति आहारं
 ति अथूति आहारंति तिरियं आहारंति । आहं प्रते । अहूति आहारंति अथूति आहारंति तिरियं आहारंति ताह आहारंति आहारंति
 मज्जे आहारंति पल्लवसाहं आहारंति ? गोयमा । आहंति आहारंति मज्जेति आहारंति पल्लवसाहंति आ० । आहं प्रते । आहंति आहारं
 ति मज्जेति आहारंति पल्लवसाहंति आहारंति ताह प्रते । किं अविषय आहारंति ? गोयमा । अविषय आहारंति मो अयि
 सय आहारंति । आहं प्रते । अविषय आहारंति ताह किं आहूतुपुत्रीय आहारंति अयःसुपुत्रीय ? गो० । आहूतुपुत्रीं आहारंति मो अयःसुपुत्रीं
 आहारंति । आहं प्रते । आहूतुपुत्रीं आहारंति ताह किं तिरियं आहारंति अविषय आहारंति अविषय आहारंति । अहंति आहारंति । अहंति

व्याख्या इहात्मप्रदेशेः सत्यमननात्मनः प्रदक्षावगाढात् तेना द्वारंति अग्रवति ततः प्रप्रयति-आह प्रते । इत्यादि न यानि प्रदक्ष । इपुष्टास्या
 शरयति तानि किं अवगाढानि आत्मप्रदेशेः सय एवकृत्रावस्थापीनि अत अवगाढानि आत्मप्रदेशावगाढात् द्वारंति अविषयानि ? अग्रवगाढाह-
 गौतम । अवगाढा व्याहारयति नानवगाढानि अत अवगाढानि आत्मप्रदेशावगाढात् द्वारंति अविषयानि ? अग्रवगाढाह-
 व्याधानेना वगाढानि तैरात्मप्रदेशेः आयेवाधारयति अत परंपरावगाढानि एकाद्विधायात्मप्रदक्षायवगाढानि ? अग्रवगाढाह-गौतम । अवगाढा
 वगाढानि आहारयति मो परंपरावगाढानि यानि प्रदक्ष । अवगाढावगाढात् द्वारंति तानि किं अविषयानि आत्मप्रदेशावगाढात् अत आहारयि
 मप्रतप्रदेशोपचिंतानि ? अग्रवगाढाह प्रदक्षायवगाढात् आहारात्मप्रदक्षायवगाढात् द्वारंति तानि किं अविषयानि आत्मप्रदेशावगाढात् अत आहारयि
 अतवगाढावगाढात् द्वारंति तानि किं अविषयानि आत्मप्रदेशावगाढात् अत आहारयि अतवगाढावगाढात् द्वारंति तानि किं अविषयानि आत्मप्रदेशावगाढात् अत आहारयि

[illegible]

इयमण व्रंते ! सव्वत्थाहारति सव्वत्तं परिणामति सव्वत्तं नीससति सव्वत्तं अजिस्सकण २ अथाहारति
अजिस्सकण २ परिणामति अजिस्सकण अजिस्सकण नीससति अथाहसु अथाहारति अथाहसु परिणामति
अथाहसु अजिस्सकण नीससति अथाहसु ! जेरहया सव्वत्तं अथाहारति एयचंय जाय अथाहसु

जुनान्त सवेतो नित्य सुप्ति जलोत्थमाशरयन्ति जलीत्यमुष्णसुप्तिं जलोत्थ निद्रासुप्तिं आश्रय सा
इमं पारवर्त्मना आहस्य शङ्कुसन्ति आहस्य निद्रासुप्तिः । तैरपिधाः स्वत आश्रायन्ति एव चैव यावदाहस्यं नि श्रयन्ति । ने
रविषा मदन्त । यागुद्वृत्तामाशरतया मुसुप्तिं तथा पुस्ताना एवस्थाते कठितागमाशरयन्ति कठितागमाश्रावयन्ति ? गीतम् । वासुध्ये

ने वप्रववन् सुवयो पादारे नारकोने सुवयो परिणामे सुवयो वप्र, ये सुवयो निष्ठाये । अभिक्त्व पादारे अभिक्त्व परिणामे अभिक्त्वं प्रवसति अभिक्त्वं नावयति । वार २ पादारे वार २ परिणामे वार २ निष्ठाये । पादय पादारे पादय परिणामे पादय प्रवसति पादय तोवसति । विद्यारे पादारे विद्यार परिणामे विद्यार वप्राय पादारात्न निष्ठाये । वता भयमा वेरदया प्रवयो पादारेद पदं वना पादय नावयति । एभीवम नारको सुव पादारे इमदोख जालग पादारीम निष्ठाये । वेरदयाय भत ये मुक्ये पादारेसाय निष्ठा- । नारको सुभगव नू जे पदवपादारे पदे पदे । तेन तेहि पुम्यचार्य सुवासि विभाग पादार्न पादार्न वरभाग पादार्न । ते पदय पदसने कोवेर पादारेने सेतको

[illegible][illegible]

प्रयाग वंते । इत्यादि ॥ नैरयिका वसितिपूर्वकम् यान् पुद्गलान् पाद्वारतया धृक्कति , इह प्रहस्य विशिष्टमवसेयं ततो ये सञ्जितश्रेया क्षेयला
 दारपरिणामयोप्या एवाऽवतिष्ठन्ति त पाद्वारतया गृह्यमाणा पक्षा द्रष्टव्या धम्यया निवचनसूयमपस्य पूनापरद्विरोचप्रसंगो मप प्रयवद्वचने

नीससति । जेरडयाण जते ! जे पोंगले आहारसाए गेरहति तेण पोंगलाण सेवालसि कतिनाग आ
 हारति कठनाग आसायति ? गोयमा ! असखज्जाउनाग आहारति अणतनाग आस्साएति । जेरड
 याण जते ! जे पोंगले आहारताए गिरहति ते कि सखे आहारति नो सखे आहारति ? गोयमा !
 ते सखे अपरिससिए आहारति । जेरडयाण जते ! जे पोंगले आहारसाए गेरहति तेण तेसि पोंगला

यं ज्ञानमाधारयन्ति ज्ञानजगाम मास्सावयन्ति । नैरयिका जवल्न यापुद्गलानाद्वारतया गृह्णन्ति ताम् कि सर्वोपाधारयन्ति नो सर्वोपाहा
 रयन्ति ? गौतम ! वास्तवोत्तरं दोषोपायाधारयन्ति । नैरयिका जवल्न । यागपुद्गलानाद्वारतया गृह्णन्ति त पुद्गलाः कीदृक्कतया पूवोन्मूय य
 रिज्जन्ते ? गौतम ! कीदृक्कतया धावरपक्षमेन्द्रियतयाऽनिसृतयाऽध्यात्मतयाऽप्रियतयाऽमनोव्यतयाऽमनभापतयाऽभीव्यततयाऽनिस्रया
 मान पाद्वारे जेतनामान पाद्वारे । माद्वारा यद्विच्छादनाग पाद्वारे पपतमार्ग पासायति । जेभौतम सर्वस्वातेमार्गे पाद्वारे यजन्तमोमान
 पासादे । जेरडयाण मते जे पीयसे पाद्वारताव निवहति तेसि सखे पाद्वारे । पाद्वारो जेमगवन् जे पुद्गल पाद्वारये सखे ते सखो पाद्वारे । मोय
 मा सखे अपरितेसिय पाद्वारे । जेभौतम तेसख ज्ञानतापद्वारे पाद्वारे । जर सखे भते पक्ख पाद्वारताए विवहति तेसि सखे पाद्वारे । जर
 नो जेमगवन् जे पुद्गल पाद्वारये सखे तसख पाद्वारे । मोयमा सत्य यपरिमसिण पाद्वारे । जेभौतम तसख ज्ञानतापुद्गलमे पाद्वारे । जेरडयाण
 भते पुक्ख पाद्वारताव गिरहति तेसं तदि पक्खा कोयताव मुक्खा २ परिचयतो । नारको जेमगवन् की पद्वारार पवे एवे तेजना पुद्गल विवपावे
 परिचये । गोयमा सानिद्विचताए खाव कादिद्विचताए । जेभौतम योवेन्द्रियपके परिचये ज्ञानसे परको । यद्विच्छाद यज्जातताए यनियताए यन्तु

येनैवाकाशस्य आकारहे समुपपन्नः "एव एतस्म्यर्थे यही विपति कात्रे एतच्छास्त्राथैः समुपपन्नः एतच्छास्त्राथैः समुपपन्नः एतच्छास्त्राथैः समुपपन्नः

[illegible]

र्धनस्यो सरस्वतया सागिरये बभूववस्स (अतिष्ठागते) साह्यारायः समुत्पद्यते । यापुत्यकारणं प्रतीत्य वर्धतो वा विद्वमुष्ठागि , गन्तव्यं सुराणि
 नापीति । रक्तं चासुमपुरादि , रजसतो मृदुसपुष्पिण्योप्यानि तर्वा पुरासाध्यं नुद्याग्यावत्सपुष्पेति श्रियतया यावत्समनजापतया इत्येतत्तया

एवेवं जइलेन जइत्य मतस्य च साररेण नापयहरसे पाहाराइ समुपज्झार । डिबे तिहो ज जाबो ते पाहारा करे ते जसल्य भीषभल दयासइसुनो पा
 न नदसाये भरउठ कोरकपथिब पइसबवे पाहाराओ इच्छा सपये पइसो नरक पुनिबो भाकिरा सावरापमनो अपेसावे कहिये जपये । सोसबका
 रब पइस बसवा जाविर सकिताइ गजपयो सुनिगवाइ रसपा पथिब महराइ पासयो मउय कहय मिदुपार । पाइज्जपयाना खारए प्रतीत्य
 नबबो पोवा पसो पइसस यमयो मुग्गसे रसको पइस मोठासे परबयो छटु कपु छिन्न ठस्य पाहारै । तेसि पारावे बसगुण त्याप फासिंदिगनाए
 पाव मज्जमसाए हरियइताए पथिबिअताए छठुताए मोपइताए सुइताए भी दुइताए एतंसि भुखो र परिकमति । तेइना पूव त्यापसमुच फर

मुनरोचितपक्षीपक्षेन परिब्रजते तथा ॥ अष्टताएइति ॥ अष्टसप्तमं महपरिणामतवेति प्राक्, सो ऊढतया संपुपरिणामतया अतएव दुःपुतया पु
 सुपरिणामपरितत्वात् न सुपुतया संपुपरिणामपरितत्वात् ॥ ७ पुढमा साया नेरपिकाबी मूय' पारससत पताम्यव आहारायिन ७
 स्यादीनि समुहारावि असुरकुमारविषु प्रजनयतिषु विचितायपुवारदमा ७ अह्ना नेरदथायमिस्वादि ॥ यथा मेरायबायो तथा असुरकुमारारायमि
 प्रचित्तमं पावतु तेति नुज्जो ७ परिब्रजतेति पर्येतपद् तत्र नेरपिकसुहस विद्येयमुपदक्षयति तत्पक्षे असे इत्यादि ७ एयवोपदक्षितगुप्तं त मय
 मतीनि यथास्मिन् प्रतोविमानव्यति तत् सप्तपुत्राय सूत्र मुपदक्षयत-असुरकुमारार्थं ज्ञते । आहारही ? इता आहारही, असुरकुमारार्थं भते ।

कीससाए नुज्जो नुज्जो परिणमति ? गोयमा ! सोइदियसाए जाव फासिंदियसाए अणिठसाए अकत
 साए अणियसाए अमणुन्नाए अमणामसाए अणिच्छियसाए अहसाए नोउहुसाए दुक्क
 साए नोसुहसाए एतेसि नुज्जो नुज्जो परिणमति । असुरकुमाराण जसे, आहारही ? इता आहारही । तत्यण
 एव अह्ना परइयाण सहा असुरकुमाराणवि नाणियसु जाव तसि नुज्जो परिणमति । तत्यण

ततयाऽचक्षया सो छत्ते तथा दु यतया भोसुबतया ते मूयात्रूय परिब्रजते । असुरकुमारा प्रदत्त । आहारार्थेभः ? इत्थं गीतम् । आहारा
 र्थिनाः । एव यथा नेरपिकाया तथा असुरकुमाराद्वामपि नाच्छेद्य पावत मूयोमूय परिब्रजते । तय य आलोचननिर्वर्तितः य अयम्येन वसु

मताए अमसुबसाए अमबामसाए अविच्छियसाए अमिच्छियसाए अमसाए ना अठसाए दुक्कताए ना मुससाए एतेवि येद भुज्जो २ परिब्रजति ।
 नथो एह अकत अकामना अदिय अयःएवे अमनाअ अमनाअनना विनाऽच्छाये अमबामये अमवपवे अयवे अहो अहयवे दुक्कपवे नथो मुसप
 वे ए नारकोने बार २ परिब्रजते । असुरकुमाराय मते आहारही एव अह्ना केराबाय तथा अचरावि भा आम तेति मुक्का २ परिब्रजत । असुर
 कुमारने हेमबन्धु आहारनो अम अयवे एम विम नारकोने अज्जो तिम अमुरबसाएने अविना अविना बार २ परिब्रजते । तज्ज जेदे यामोचनिज्जति

येवहकासास बाहारठे समुप्यज्जह "एव समस्यर्थे पक्षी विपति काक्षे पतिजाते एति नृप बाहारायः समुप्यज्जत इत्यर्थः, असुरकुमाराबं पुवि
 दे बाहार प त पतिगनिवृत्तिप अवाप्नोमनिवृत्तिपय । तस्यबं जसे बाबाप्नोमनिवृत्तिप सेव असुरसममावराहण बाहारठे समुप्यज्जह तस्यव
 जसे बाप्नोमनिवृत्तिप सव जहकाबं पठस्यज्जतस्य वक्षोसेव साहरेगस्य वाससहसरस बाहारठे समुप्यज्जह । अथ तु ॥ पठस्यज्जतस्वेति ॥ समस्यर्थे
 पटी जतपयस्य आनमित्रीयं संता एकस्मिन् दिवसे तिक्ताते इत्ययः, मूयो जपस्येनाहारायः, समुप्यज्जते एतव दशवयसहस्रायुषां प्रतिपत्तस्य मु
 रववतः सातिरव अस्यापिल वयसहस्रे उतिक्ताते एतव आनरोपमायुषा मवसेय ॥ असुरकुमाराबं जंते । किमाहारमाहारयति ? गोपना । वक्ष्ये

जेसे स्थानोगनिवृत्तिपु सेण अहद्वेण चउत्थजसस्स उक्कोसंण सातिरेगस्स वाससहस्सस्स आहारठे समु
 प्यज्जह उंसन्तकारण पभुञ्ज यन्तठं हाउिहसुक्किवाह गधत्तं सुस्मिगधाह रसत्तं स्थियिउमज्जराह फासत्तं मउ
 उक्कयणिघुरहाहं तेसि पौराणे वक्षगुणे जाअ फासिदियहाए जाअ मणामहाए उक्कियहाए निज्जियहाए

येनसे उत्तवपतः सातिरव वयसहस्रे (अतिभाण्ते) बाहारायः समुप्यज्जते । पादुल्लवाराबं प्रतीत्य वसेतो आदिब्रह्माणि गन्तव्यं पुराणि
 नप्पीति । एतव आसुरमपुराणि, एवमथो मृदुलपुज्जिबोपानि तथा पुराबान्यर्थपुलाक्यावस्सर्पनेभिर्यतया यावदमनमापयया ईजितवसया

एवेव जहयेव ववत्त मत्तएव न आरेन वाससहस्रे बाहारठे समुप्यज्जह । जिवे तिक्तां ज जांबो ते बाहार वरे ते सवव भोवभल दयजहसुनो पा
 न वपवाये वववत्त जातिववपिब वववत्तने बाहारठेो रव्य जपने पडिबो भरव पुजिबो क्काक्करा आगसापमनो अपेचाये कडिये जपने । ओमववा
 रवं पवव वववा जातिह मज्जिवाह गवपी मुस्मिगधाह रसया वविज महराज पायपी मठव जहव जिहवाह । वाहस्यपवर्जना खारव प्रतीत्य
 वववो पोवा वववो पववत्त वववो मुप्यज्जते रववो ववव मोठावे ववववो सदु कपु खिन्न ववव बाहार । तेसि पारावे वववज्ज ज्जाव फासिदियहाए
 जाव मणामहाए इत्ययहाए वविज्जियहाए वववताए मोवववहाए सुइताए नो उइताए एतेसि भुज्जो २ परिचसति । तइना पूव छावज्जमुव पर

पुनरचितपदीयत्वेन परिचर्यते तथा । अङ्गताय इति । अपस्तम्भ गुरुपरिणामक्येति श्राव । नो ज्ञानया रापुवरिणामतया अपस्तम्भ दुःप्राप्या पु
 वरिण्यानपरिचर्यताम् । न सुपठया सपुर्वरिणामपरिचर्यताम् । न तु । न दुःप्राप्या स्यात् । नरपिशाकं प्रुप । पारतमन पनाम्बव च दारायन च
 स्थायीति समद्वारिणि अमुरकुमारविपु प्रबनयतिपु विपिपतिपवारइमाश्च अद्वा नरइयाणमित्यादि । पया मैरिणकापरी तथा अमुरकुमारारागामपि
 प्राचिबत्वं पावनं तेति नुज्जो २ परिचर्यतेति पर्येतपदं , तत्र मैरिणकापरीत्य पिष्टेपमुपदोष्यति तस्यैव तस्य इत्यादि । पयसोपदोषिणगुप्तं न मय
 सतीनी यथास्ति प्रतीतिमापयति तत कानुपशाय सूत्र मुपदवयव-अमुरकुमारारागं ज्ञेते । आहारही ? इता आहारही , अमुरकुमारारागं भते ।

कीसम्भाए नुज्जो परिणमति ? गोयमा । संइदियम्भाए जाय फासिदियम्भाए अणिठत्ताए अकत
 स्भाए अण्पियम्भाए अमजुन्नाए अमणामम्भाए अणिच्छियम्भाए अहम्भाए नोउहुम्भाए दुस्सु
 म्भाए नोसुहम्भाए एतसि नुज्जो परिणमति । अमुरकुमाराण ज्ञेते । आहारही ? इता आहारही ।
 एव अद्वा नरइयाण तद्वा अमुरकुमाराणयि ज्ञाणियम्भा जाव तसि नुज्जो नुज्जो परिणमति । तस्यण

ततपाठवत्ताया भी ऊर्ध्वत्वा तु यतया भीसुवत्तया ते प्रुयोप्रुयः परिवमन्ते । आहारकुमारा जइम । आहारारिपेमाः ? इम भीतम । आहारा
 रिपेमा । एव यया मैरिणकापरी तथाअमुरकुमाराणामपि प्राकृत्य पावत प्रुयोप्रुयः परिवमन्ते । तय य आलोचनविधितिः य अपमयन यपु

भयाए यमदुवत्ताय यमचामकाय यविचियत्ताए यमिणियत्ताए यदत्ताए मा इडुत्ताए पुअम्भाए मा मुअम्भाए एतेधि येअ मुअो २ परिवमन्ति ।
 नञो इड अवाप्त यवाप्तमा यणिय यय-यवे यममाप्त यमनाप्तनका विनाएत्तावे यमावतावे ययववे नञो कइयवे वुत्तायवे नञो पुपप
 वे ए नारकोने कार २ परिवमन्ते । यमरकुमाराय भते आहारही एव अद्वा वेदावापं तथा यमरावदि भा- आन तेधि मुअ्या २ परिवमन्त । यमर
 कुमारने डेममवन् आहारपी यव अपवे इम विम नारकोने कञो तिम यमुरकुमारावे कइया कालय कार २ परिवमन्ते । तयच जेडे माभोगनिमन्ति

दिग्यु चान्तादि कदापि वस्तुदिग्यः कदाचि त्वदिग्यः काऽग्रभावेति चे दुष्यते-इह लोकाभिप्रेते पर्यतापरत्यप्रतराग्निबोधावस्थितो य-
दा पृथिवीबायिको भवेत् तदा तस्यापक्षादसोकेन व्याप्तत्वात् अथैदिक् पुद्गलाभावात् पूयदिक् पुद्गलाभावात् दक्षि-
बदिक् पुद्गलाभावात् । एवमथ पूयदक्षिणपक्षात् तिसृषो दिक्षा नसोकेन व्यापकता अपास्य याः परिशिष्टा ऊर्ध्वं अपरा उत्तराव दिग्धाव-
ता वसते तत आगतान् पुद्गलान् आहारयति यदा पुनः स एव पृथिवीकारिका पायिमा दिग्गमसु वसते तदा पूर्वो दिग् व्यपिका जाता हे-

पुढविकाङ्क्षयाण जने ! जे पोगले आहारत्ताए गेरहति तेण तेसि पोगलाण कीससाए जुज्जो जुज्जो
परिणमति ? गोयमा ! फासिदियेधेमायसाए तेसिं जुज्जो परिणमति । एवं आय वणस्सड्काहया
येइदिद्याण जने ! आहारठी ? हता गोयमा । आहारठी । यइदिद्याण जने ! केयइकालस्स आहारठे समु-

याम्पुद्गलानाहारतया गृह्यन्त ते पुद्गलाः कीदृश्या पूयोन्नयः परिचमन्ते ? गीतम् । स्पष्टनन्निप्रयिमात्रतया त भूयोन्नयः परिचमन्ते
मयं यावद्ब्रह्मस्वतिकाविकाः । द्वीन्त्रिया प्रदन्त । आहारायन ? गीतम् । आहारायानो प्रदन्त । क्षियता कासेनाहाराय-
समुत्पद्यते यथा गेरविकाका नहर तत्र य आन्नोगनिर्वेसितः सोऽसंख्यातगामपिकोत्सुर्दूर्तिक् आहारायः समुत्पद्यते अप यथा पृथिवी

केच चरस्य तच्च मा । केभोतम निम नारको निम । पठवोकादयाच भते ज पुमस पाहारत्ताण निचइइ । पृथिवीकादया हेभमवन् जेपुइय पाहा-
रणे चरे । तेच तसिं पयलाक् कीपत्ताण भुज्जा २ परिचर्मति । त पइम जइये २ भावदरे नारदार परिचमे । भोयसा फासिदियेधेमायत्ताण भुज्जो २ प-
रिचर्मति पय पाय नचल्य कादयाच । केभोतम रग्गेअिबनो मानावे नारदार परिचमे इम चाकरी बमस्पतोकादयाने जइिवो । केर दिषाच भंते पा-
हारु । केप्रियने हेभमवन् पाहारना पय चवइ । मायमा पाचारुओ केर । चकाच भंते कादयाच पाहारु समुत्पद्यर मेसे जइया पुठवोकादयाच
पाय पाइए भोसपंति विममा जइदिपि पा० । केभोतम पाहारत्तावे केप्रियने केतचकावे पाचारनो पयं छपवे याकता सब पृथिवीकायनो

ये पूर्ववद्भावनीय नरं ॥ मिथ्याप्राप्य दृष्टिचिन्मिथ्यादि ॥ व्यापारो नाम चक्षुषाकाशेन प्रतिस्पर्शनं व्यापारस्याप्राप्तो निर्व्यापारः शब्दे यथा
पदव्यय पूर्वपदार्थमित्यसम्बन्धीप्राप्त इत्यव्याप्राप्त स्तनवा वृथीयाया इति विकल्पेन चक्षुष्यामा त्वयेनामृतावः, विपमादवश्यं तया पददिशि
व्यवस्थितानि पदव्यो विप्लव्य नामतानि द्रव्यास्या इत्यर्थेति प्रावः, व्यापारं पुनः प्रतीत्य लोकमिच्छुनदौ स्या रक्षयितुं त्रिदिशि विमृश्यो

लज्जयसीतउचिणनिद्रुस्काह तेसि पौराणा वक्षगुणा चेस जहा नेरडुयाण जाय श्राहञ्च नीससति । पुढविक्का
इयाण भते ! जे पोगले श्राहारभाए गेख्हति तसिण भते । पोगलेण संपालत्ति कतिजाग श्राहारति
कतिजाग श्रासायति ? गीयमा । श्रसखेज्झनाग श्राहारति श्रणतजाग श्रासायति । पुढाश्रिकाइयाण
भते । जे पुगले श्राहारभाए गेख्हति ते कि सखे श्राहारति नो सखे श्राहारति जहेय णेरइया तेहेव

बान् इय यथा नैरपिकाका यावदाइव नि वसति । पृथिवीकापिका प्रदग्ग । याण पुद्गलानादारतया यत्सुगित तया प्रदग्ग । पुद्गलाना
मप्यत्वात् कतिजागमाहारयति कतिमलमाश्रादयति ? गीतम । असस्येय जागमाहारयति अनतं जागमाश्रादयति । पृथिवीकाविका
प्रदग्ग । याणपुद्गलानाहारतया गृह्णति ताम्कि सर्वान् आहारयति यथैव नैरपिकास्तयेय । पृथिवीकाविका प्रदग्ग ।

यद्गुभीतं च त्विदं कथं पादारे । ताव पारावे रक्षयुके देव खडा देरयाव खान पाइय नोखयति । तेहेने पुराव पञ्चगुण विवसादो रम नार
कोनोपरे कान्नी नीखासे । जडोकाइयाव भंते जे योक्क पाहारताए गिरइति । पृथिवीकाविक पञ्चगुण जे पडल पाहारयेके पडे । तेहि पाव
काव विवादीव बरामाव पाहारि कइयावे पासावति । तेपुइयने समुदाय सडाकाव बितरभेयाम पाहार बितरभेयाम पासावे । मायमा चर्मदि
खामाय पाहारो पञ्चतमाम पासावति । जेमोतम पञ्चत्वात्तयेयाव पाचारै पञ्चभेयाम पासावे । पुढोकाइयाव भते पञ्च पञ्च पाहारताए ति
रइति ते नि सखे पाहारति मा सखे पा । पृथिवीकावनी हेभयवन् जे पुडल पाहारयेके पडे । सपसा पाचारै ते सपसा न पाचारै । गीतमा ज

दिग्न्य धागताणि कदापि ननुदिग्न्यः कदापि त्वंदिग्न्यः काऽत्रमावनेति चे दुष्यते-इह भोक्तृनिवृत्ते पयैतापरत्पमतराग्निबोधावस्थितो य
 दा पूर्वप्रीतिबोधिर्बो धर्तत तदा तस्याऽवस्थादसोमेन व्याप्तस्यान् पूर्वप्रीतिं पुद्गलाभावात् पूर्वप्रीतिं पुद्गलाभावात्, इति
 पूर्वप्रीतिपुद्गलाभावात् । एवमपि पूर्वप्रीतिपुद्गलाभावात् तिस्रया दिग्मा मलोकेन व्यापकता अपास्य याः परिधिस्था लघुो अपरा उत्तराच दिग्भावा
 ता वसेते तव प्राग्वान् पुद्गलान् प्राद्वारयति यदा पुनः सद्यः पूर्वप्रीतिबोधिः पयिमा दिग्भूमिषु वसते तदा पूर्वा दिगं व्यपिना जाता द्वे

पुढयिकाश्रयाण नते । जे पोग्गले स्याहारस्ताए गेयहति तेण तेसि पोग्गलाण कीसद्याए नुज्जो नुज्जो
 परिणमति ? गोयमा ! फासिदियेवमायत्ताए तेसि नुज्जो नुज्जो परिणमति । एव जाय वणस्सड्ढकाइया
 येइदियाण नते ! स्याहारठी ? हता गोयमा ! स्याहारठी । यइदियाण नते ! केयड्ढकालस्स स्याहारठे समु

पागपुद्गलाभावात्तया गृह्णन्ते ते पुद्गलाः कीदृक्त्वा प्रयोजन्यः परिवर्तयते ? गौतम । इत्यन्तन्निप्रविमात्रतया त प्रयोस्यः परिवर्तयते ,
 यय यावद्वनस्पतिभाविकाः । द्वीन्द्रिया प्रदत्त । आहारार्थिनः ? गौतम । आहारार्थिनः । द्वीन्द्रियाणां प्रदत्त । क्षियता कालेमाहारार्थः
 समुत्पद्यते यथा प्रेरयिकावां नवर तत्र य आलोचननिवेतिषः सीलं स्यात्तणमपिबोलेसुदुर्तिं क आहारायः समुत्पद्यते इयं यथा प्रयिबी

जेर पररया तत्र मा । उभोतम विम नारको तिम । पटोबादराचं भते ज पुत्रस पादाराणा निवहर । प्रविबीकारया हेमगमन् त्रिपुत्र पादा
 रणे चरे । तेच तसि पयमाच बोधताड भुज्जा २ परिवर्तति । त पडल लङ्गे १ मावसरं धारकार परिवर्तमे । नोबमा प्रासिदियेवमावसाण भुज्जो २ प
 रिचमति वर्यं पाय वचस पादराचं । उभोतम उभोद्विबमो मावाये नारकार परिवर्तमे इम खीकरी नवरपतीकारयाने कडिवो । वेर टियाचं भते पा
 दागु । वेदियेने पेममवन् पापारणा यय वपवि । मावमा पादराठो वेर टियाचं भते खरकाखस पादराडु समुत्पन्नर सर्वं लङ्गा पुठोकाइयाच
 ताव पाइए मोसघति विवमा च्छदिय पा० । उभोतम पादरास्सिति वेर टियेने केतलबाणे पापारनी ययं लपवे माकश । सर्व प्रयिवोकायनो

च दिव्यी दृष्टिर्वाचस्पत्ये असोढेन व्याहृते इति सप्तर्षिदेवागमनं पुत्रसा माहारयति यदा पुन सत्वे द्वितीयादिप्रसरणतयाप्युपेदिगणनस्य
 तिष्ठति तदा सप्तस्त्वापि दिव्यमयिका लज्जत अवसरदिव्येका प्रयेतवर्तिनी असोढेन व्याहृतेति पञ्चगामनाम् पुत्रसाता इत्यतीति शेषम्
 न समकामाय पुत्रपुत्रकनीय पक्ष विधीय का मुपदर्शयति नवर मुसव्यारब्धे न इत्यदि न मुगय न कासिद्वियवमायज्ञाय इति न विधय
 भावा विमात्रा तस्याप्राप्तो विमात्रता तथा इष्टान्मया नामाचरतयेति साधो मनु यथा मारकाणा मर्वातामुत्पत्तया पुराया च नुननयेति न च
 य बाव पक्षसद्वाकाइयति न यथा पृथिवीकायिकाया मृगमुक्तमव मपृतीतीवायुवनस्यतीनामपि सवभोय सर्वपामपि मृकमलोढव्यापितया वि

प्यज्जह अहा पेरहुयाण नयर तत्थण जेसे स्यान्नोगनिष्ठसिंहे सण सुसखेज्जसमाए अतोमुज्झासिंहे आहारठे
 समुप्यज्जइ सेस अहा पुढविकाइयाण जाव आइसु नीससति नयर नियमा ठाहिसि । यइदियाण पुच्छा, जे
 पोगगले पक्केआहारयाए गेरुहति तेण तेसि पोगगलाण कइजाग आहारति कइजाग आसायति एव
 जहा नेरहुयाण येइदियाण जते । जे पोगगले आहारत्ताए गिरुहति तेसि कि सखे आहारति २ येइदियाण

कायिकाभान् यावद्वरसु निरुहसन्ति । नवरं नियमात्पहृदिकुम् । द्वीन्द्रियाणां पक्षा समुद्रजप्रवेवापरतया मृदुनि तेषा मुद्रतानां
 एवत्कारणे कतिप्रायमाहारयन्ति कतिप्रायमास्वादयन्ति एव यथा नैरयिकाया । द्वीन्द्रिया नदन्त । याम्पुत्रसाभादारतया मृदुनि ताम्पदो

परे पाकरी नार २ कस्याक निःसाधे पवित्रेय नियम कश्चिन्मिता पाकारे । ३१ त्रियाच भंते जे पुण्य पञ्चारत्ताच विवहति । वेद्रिद्वर्भो देमनन प्रजन
 जे पक्षकपाकार गइ । तेच तसि पुण्यकार विवादीवि कतिनाय पाभादेति पत्र उहा चरायाच । ते पुद्रुचने कथासासे पाडा
 रे कतकमने काछाटे इन निम नारकोनि कझो तिम कइको । वेद विवाच मत पण्थे पाङ्कारत्ताए विवहति तेवि सखे पाकारे । वेन्द्रिय देमग
 पन्थ पुत्रक पाकारपणे बहै त प्त् सख पाकारे । भावमा बरादवाच दुविदे पाकार प त । जेयोतम वेप्रिद्वन पाकारमा दाबमेइ कझा ते क

भोपाभावात् ॥ योर्दिवाचं जल । इत्यादि ॥ सुवस नक्षत्र ॥ सोमाहारे पक्षेवाहारयति ॥ सोमजिह्वारोभोमाहारः प्रविष्यते ऽथा स्मर्ये इति प्र
 सेयः स्यात्ता वापारस प्रसेपाहारः स्रग् वा राख्योपही तयोद्गु पुद्रसमवेष्टो भूत्रादियस्यः स सोमाहारः कावलिबमुपमलपाहारः स्रग् यान्
 पुद्रसगन् लीमाहारतया यज्जाति तान् सर्वात् परिचयेया माहारयति तेषां तथा २ क्त्वाबत्वात् यान् पुद्रसगन् प्रकपाहारतया यज्जाति तेषां स्रग्
 रयेपतन प्राय माहारयति ज्येष्ठानि पुन मागसहस्राणि यद्को सस्येवा प्रापा इति, यद्वपयमाज्जा भमाद्याद्यभाजानां विष्यस भागव्यभि

दुयिहे आहारे पणत्तं, तजहा-लीमस्याहारेय पक्षेवाहारेय जे पोगले लीमस्याहारस्ताए गिरहति ते
 सखे अपारिसेसे आहारति जे पोगले पक्षेवाहारस्याए गेरहति तसि स्यसखेज्जहाग माहारति अणे
 गाइ च ज नागसहस्राइ अफासाइज्जमाणाण अफासाइज्जमाणाण विद्धसमागच्छति । एतेसिण जंतं ।
 पोमाहाण अफासाइज्जमाणाण अफासाइज्जमाणाणय कयरे कयरेहिती अफ्याया ४ ७ गोयमा । सव्व

माहारयन्ति भोत्तर्वाभाहारयन्ति । भोत्तस । होन्निपाद्या द्वितीय आहारः प्रज्ञप्तकटपा-सोमाहारस्य प्रसेपाहारस्य । पाप्पुद्रसगन् रोमाहा
 रतया गुप्तान्ता तागसवीजपरिचयेपाभाहारयन्ति ताप्पुद्रसगन्प्रकपाहारतया गमुनि तेषामसख्यं प्राय माहारयन्ति स्रग् यानि च प्राय
 बह्व्याणि यद्वपयमानाभ्यासाद्यभाजानि विष्यंत्वमाज्जन्ति । एतेषां प्रदत्त । पुद्रसगन्मागसहस्रपमानाभ्यासाद्यभाजानाञ्च कतर कतर

१६-भोमाहारस्य पक्षेवाहारस्य च परवत्ता भोमाहारताह निवर्तति त स्रग् यपरिचवं पाहारस्य । भोमाहारी प्रसेपाहारी जे पुद्रसगन् भोमाहार
 पक्षे पक्षे त स्रग् यपरिचयपक्षे पाहारस्य । जे पुद्रसगन् पक्षेवाहारताह निवर्तति तेहि पक्षयिच्यारानी पाहारस्य पक्षेवाहार स्रग् मागसहस्र २ पक्षावा
 रस्यमागस्र पक्षावाहारजायाच विद्धकयाच्य्या । जे पुद्रसगन् प्रसेपाहार पक्षे पक्षे त पक्षजातमेवाग प्रमांवे पाहारस्य पक्षयचकस्र स्रग् यपरिच
 पक्षे विद्धकयचो पक्षे । एतद्विच भर्तं पुद्रसगन् पक्षावाहारजायाच पक्षावाहारस्यमागस्र स्रग् यपरिचो विती यपाद्या ४ । एतदे विमगसगन् पुद्रसगन्

किमुञ्च प्रवर्तति यद्विनि श्रव्याया तर्कद्वयं धारणुमात्मेया मास्त्रादितरमेव विध्यमानायाति तद्वरं यथायोगे केचिदतिस्वीयता केचिदतिमूलता न
 ति सम्मत्स्यस्यमानाया मन्त्राद्यामानाया च परस्परमस्यवस्तुत्व मविधिपुष्टाह-पयन्ति प्रत । पुण्णलाखं चरासाहस्रमाणाद मित्यादि ॥ ६
 ६ एकेकस्मिन् स्थानेयोमे प्रागे चान्ततयो प्राय चास्याद्यो प्रवर्तित ततो यथा स्यादमाणाः पट्टसा स्ते स्तोत्रायादा अपृथग्यमानपुट्टशापेक्षया तेषां
 भवन्त्यावबन्तित्यात्, अस्तुहपमलाका पुट्टसा चर्मममुका ॥ त्रिद्विष्टियक्षासिदिव्यमानायाइति ॥ वेमात्रा नापि प्रागवदु प्रावनीया ॥ अथ ना
 य चरतिरिदिया ॥ एवं द्विद्विष्टियक्षासिदिव्यमानायाइति ॥ वेमात्रा नापि प्रागवदु प्रावनीया ॥ अथ ना
 पदवर्षेते भवरमित्यादि यान् पुट्टसाय् । प्रकपाकारतया वर्तन्ति तया पुट्टसानामवर्षयेत्यतर्त्तं प्राग माहारयति यन्मन्त्रानि पुन प्रागवद्विस्तारि

तयोवा पीगगठा श्रुणासाहस्रमाणा श्रुणासाहस्रमाणा पीगगठा श्रुणतगुणा । वेददियाण जते । जे पुग्गले
 श्राहारसाए पु० ? गोयमा । त्रिद्विष्टियक्षासिदिव्येमायसाए वेसि नुज्जो नुज्जो पु०, एव आध यउ
 रिरिदिया नवरं श्रुणेगाइवण ज्ञागसहस्साह श्रुणुगवाइज्जमाणाइ श्रुणासाहस्रमाणाइ विद्धं समागच्छति ।

अथोऽस्यावा ॥ १ गोतम । सर्वस्वोक्तः पुट्टसा अनास्तापमाना आसृथ्यमानाः पुट्टसा पनम्भगुणाः । द्वौश्रिया जदम्भ । याम्पुट्टसानाधारत
 या पुष्का, त्रिद्विष्टियक्षासिदिव्यविमानतया प्रयोमयः परिचयस्ये, एव यावद्विष्टियक्षासिदिव्येमायसा अवर यनेकानि च प्रागसहस्रमायमापयमा

पाणादवर्षा भवपरिज्जाजान वक्ता मोक्षोक्तिं कोतोक्ता विद्वो २ गोदा २ बुवे । गोतमा सर्वस्यावा पुग्गसा पचासाहस्रमाया पचासाहस्रमाया
 चर्च० । वेभोतस सर्वस्वोक्ता पुट्टसहस्रवे यन्मन्त्रादिमान पुट्टसहस्र तेषो यन्मन्त्रादिमान पुट्टसहस्र यन्मन्त्रमुक्ता । वेद दियार्चभते ज पुग्गसा पाहारसाए पुष्का ।
 वेदिकने जेमनकम् अ पाहारपक्खे तेहवा प्रत्यम् । गोतमा त्रिद्विष्टियक्षासिदिव्येमायसाए वेसि नुज्जो २ परिचयस्येति एवं आद्य चरतिरिदिए । वेभोत
 म त्रिद्विष्टियक्षासिदिव्येमायसाए वेसि नुज्जो २ परिचयस्येति एवं आद्य चरतिरिदिए । वेभोत

एतन्ने उक्तास्येव एतन्मन्त्रस्यति । अथर्वनीहमन्त्रे तिक्ताते एतत् तस्येवदेवकुत्तरजुषु इत्येव' व्याख्यस्ये मातृकुमारस्यवत् स्तोत्रिकस्य
 मयि तयोः यन्त्रु विद्येय समुपवर्धयति-नवर अथर्वेव दिवसपुण्यस्य उक्तोऽथ दिवसपुण्यस्यति य स्तोत्रिकादि अपत्यतोपि पत्नीयमा
 हमन्त्रमन्त्राण्युप सत साया अपत्यत्वे पुरश्चर्यदेवि दिवसपुण्यं तिक्ताते न्य बाहारायः समुत्पद्यते पत्नीयमांसंययनावायुया य सख
 जहन्त स्तोत्रोमुक्तास्यस उक्ती० स्थमन्त्रस्य स्थाहारठे समुत्पद्यते । बाणमन्त्रा जहा नागकुमारा । एवं
 जोहसिचियापि नवर स्थानोगनिष्ठसिपु जहन्त दिवस प० उक्तीसेषावि दिवसपञ्चास्यस स्थाहारठे समुत्प
 नमिबर्तते अपत्यनामसुदूर्ते अथर्वेय पञ्चमत्वे बाहारायं समुत्पद्यते । वामबाह्वरा यया मातृकुमारा । एवं
 खाद्योगनिवाततो अपत्यतो दिवसपुण्यं अथर्वेव दिवसपुण्यं बाहारायः समुत्पद्यते । एवं स्तोत्रिका अपि मन्त्र
 अपत्यम दिवसपुण्यं अथर्वेयपुण्यस्य दिवसपुण्यं बाहारायः समुत्पद्यते । एवं वेमनिक्ता अपि मन्त्रमाभोगनिवाततो
 रोक् अथर्वेय पाभोगनिर्वात अपत्यता यन्त्रुमन्त्र करण्ट पञ्चमत्वे बाहारायं समुत्पद्यते । एवं वेमनिक्ता अपि मन्त्रमाभोगनिवाततो
 विवा अथर्वेय पाभोगनिर्वात अपत्यता यन्त्रुमन्त्र करण्ट पञ्चमत्वे बाहारायः समुत्पद्यते । एवं वेमनिक्ता अपि मन्त्रमाभोगनिवाततो
 ये । एवं वेमनिक्ता अपि मन्त्रमाभोगनिर्वात अपत्यता यन्त्रुमन्त्र करण्ट पञ्चमत्वे बाहारायः समुत्पद्यते । एवं वेमनिक्ता अपि मन्त्रमाभोगनिवाततो
 मियत् कोऽने ते नोपजातो पादार अपत्यम पत्नीयमनो पपद्यागे दिवसपुण्यं करण्ट पञ्चमत्वे बाहारायः समुत्पद्यते । एवं वेमनिक्ता अपि मन्त्रमाभोगनिवाततो
 रापम ततया अथर्वेय पपद्यागे पादारतो इत्या अपत्ये । सेस अथा मन्त्रकुमाराय अपत्येति मुक्ती २ परिचमति । गवधारकता विम प्रसुरकुमारतो

पत एव दिवसपुङ्गविक्रमे प्रय साधारणः समुत्पद्यते । येनानिक्छे-तत्परं धानोभनिवृत्तिर्य ग्रह्येय दिवसपुङ्गवस्त इति म यत त्यज्योपमा
 ण्य आहारठे समुत्पज्जह । सैस जहा अशुरकुमाराण जाव तेसि जुज्जो नुज्जो परिणमति । सोहम्मे अ्या
 भोगनिवृत्तिरु जहन्तेण दिवसपुङ्गवस्त उक्कोरण दोरह वाससहस्साण आहारठे समुत्पज्जह । इसाणे
 कुमारण पुच्छा, गोयमा । जहन्ते दिवसपुङ्गवस्त सातिरेगस्त उक्कोसेण सातिरेगाण दोरह वाससहस्सा । सण
 पुच्छा, गोयमा । जहन्तेण दोरह वाससहस्साण उक्कोसेण सातिरेगाण उक्कोनेण सत्तरह वाससहस्साण सातिरे
 सौपर्म धानोभनिवृत्तिरु जप्येन दिवसपुङ्गव वरकयतो हयोगपसइत्ययोराकाराण समुत्पद्यत । इयान पुच्छा, भौतम । जप्य दिवस
 पुण्ठे सातिरेठे वरकयत सातिरेकयो हयोगपसइत्ययो । समरुमारपुच्छा । भौतम । जप्य हयोगपसइत्ययो वरकयत समवपसइत्ये ।
 पाइरुपुच्छा भौतम । जप्येन हयोगपसइत्ययोः सातिरेकया वरकयतः सप्तपसइत्यानि सातिरेकाणि । प्रस्तोक्तपुच्छा भौतम । जप
 परे कांतिगे बार २ परिकमे । सोहमे धानोभनिवृत्तिरु जह दिवसपुङ्गवस्त क दोरहवायकक्याल पाइरठे समुत्पद्य ईसावेण पुच्छा । भौ
 म वरकयत कांतिगे पाइरठे ते जप्य दिवसपुङ्गव पाइर पुण्यापयना प्पिमिमाठे वरकयत समरुमारपुच्छा । भौतम । जप्य हयोगपसइत्ययो वरकयत
 दिवसपुङ्गव पयिज पाइरठे रइथा जप्ये वरकयत बारक पयिज यमरुमारपुच्छा । समरुमारपुच्छा । भौतम । जप्य हयोगपसइत्ययो वरकयत
 वाससहस्सा ७ जप्ये वाससहस्सा माहिद्व पुच्छा । सोहमे जप्य वाससहस्सा वरकयत ७ जप्य माहिद्वना प । मायमा जह दोरह
 इथा बारमां ७ सप्तवाससहस्सा बारमां नमसाएव पुच्छा । सोहमे जप्य २ जप्य भौतमा वरकयत ७००० वय पयिजेर पाइरठे २

वापुषा मवसेय ॥ सकोशैव तेतोसाए सासरीएरस भूति ॥ यत्तं देवसेरसुराब्धौ मवसेय ॥ यस्या याधति सागरीपमाधि स्थितिः तस्या लाव
रसु वयतय त्वितिपरिसाहं परित्राव्य वेसागजसुय सकसमपि स्वयं विप्रयतिमिति । सत्येवेन्मियकरीरादीना मपिकार मजिपरिवराए नेरइया
व नंते । इत्यादि ॥ प्रगमूनं सुगमं निवेचनसूत्रमाह-गोयमत्यादि ॥ पूर्वं तीतो प्रावः तस्य प्रजापता मक्षपणा ता प्रतीत्य एवेन्मियकरीरा

तथीनाए उक्तीस चउयीसाए । हेठिमउवरिमाण पुच्छा, गो० । जहन्त चउयीसाए उक्तीसेण पणवीसा
मज्झिमहेठिमाण पुच्छा, जहन्त पणवीसाए उक्तीसेण तथीसाए । मज्झिममज्झिमाण पुच्छा, गोयमा, गोयमा ।
जहन्त तथीसाए उक्तीसेण सत्तावीसाए । मज्झिमउवरिमाण पुच्छा, गोयमा । जहन्तेण सत्तायीसाए उक्ती
सेण थुठावीसाए ! उवरिमहेठिमाण पुच्छा, गोयमा । जहन्त थुठावीसाए उक्तीसेण एगूणतीसाए । उव

मगो पच्चा गीतम । अपस्य प्रयोवसतिवयसइत्यादि वरकथंनयतुविशतिवयसइत्यादि । प्रयलानीपरिमपच्चा गीतम । अपस्यं पत
विमतिपयसइत्यादि वरकथता पप्पविशतिवयसइत्यादि । मप्पमापलमपच्चा गीतम । अपस्य पचाययातमयमत्त्यादि वरकथता । यमि
शतिवयसइत्यादि । मप्पममप्यमपच्चा गीतम । अपस्य पाहुशतिवयसइत्यादि । वरकथंनोहाविशतिवयसइत्यादि । अपरिमापलमगोययउपच्चा अपस्यमहाविशतिपरमपत एकावादि
गीतम । अपस्य सप्तविशतिवयसइत्यादि वरकथंनोहाविशतिवयसइत्यादि । मप्पमापलमपच्चा गीतम । अपस्य पाहुशतिवयसइत्यादि । मप्पमापलमपच्चा गीतम । अपस्य पचाययातमयमत्त्यादि वरकथता । यमि

थाए ॥ लोकोनाए मन्थि २ माव । केनोतम अवस्य २१ मय ७ २१ वर्षं बोजाविज्जना म बोजा गेवबल्लना । बोवसा जइ लोकोनाए
७ वतबोबाए मन्थिम ववरिमा ७ पुच्छा । केनोतम अवस्य २१ हजारवय पाङ्कारनी इच्छा अपलै ७ २० हजारवय पाङ्कारनी बोजाविज्जने बोजा
परेवबल्लना मरनकोपो । लोवसा सत्तावीसाए ७ पङ्काकोनाए ववरिम इडिमाव पुच्छा । केनोतम अवस्य २० हजारवय पाङ्कारनी इच्छा अपलै ७०
२८ इव रवय लोका विज्जने पहिउी परसइत्ता य० । गाससा जइ पाङ्कायोस ए ए एगूणतीसाए एवमिन्ना मायमाव परइत्ता । केनोतम मय स

७ वतबोबाए मन्थिम ववरिमा ७ पुच्छा । केनोतम अवस्य २१ हजारवय पाङ्कारनी इच्छा अपलै ७ २० हजारवय पाङ्कारनी बोजाविज्जने बोजा
परेवबल्लना मरनकोपो । लोवसा सत्तावीसाए ७ पङ्काकोनाए ववरिम इडिमाव पुच्छा । केनोतम अवस्य २० हजारवय पाङ्कारनी इच्छा अपलै ७०
२८ इव रवय लोका विज्जने पहिउी परसइत्ता य० । गाससा जइ पाङ्कायोस ए ए एगूणतीसाए एवमिन्ना मायमाव परइत्ता । केनोतम मय स

७ वतबोबाए मन्थिम ववरिमा ७ पुच्छा । केनोतम अवस्य २१ हजारवय पाङ्कारनी इच्छा अपलै ७ २० हजारवय पाङ्कारनी बोजाविज्जने बोजा
परेवबल्लना मरनकोपो । लोवसा सत्तावीसाए ७ पङ्काकोनाए ववरिम इडिमाव पुच्छा । केनोतम अवस्य २० हजारवय पाङ्कारनी इच्छा अपलै ७०
२८ इव रवय लोका विज्जने पहिउी परसइत्ता य० । गाससा जइ पाङ्कायोस ए ए एगूणतीसाए एवमिन्ना मायमाव परइत्ता । केनोतम मय स

[illegible][illegible]

257

10

1971-1972

इतीहाय विषयः

संस्कृत-विज्ञान-संस्थान

ਸਾਹਿਬ, ਸਾਹਿਬ, ਸਾਹਿਬ

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

[illegible]

राह स्याहारति जाय पचिवियसरीराह स्याहारति ? गोयमा । पुष्टजायपन्तवण पढुस एगिवियसरीराहपि
 स्याहारति जाय पचिवियसरीराहपि स्याहारति । पढुप्यन्तजायपन्तवण पढुस नियमा पचिवियसरीराहपि
 एयं जाय यणियकुमारा । पुढखिकाइयाण पुष्का, गोयमा ! पुष्टजायपन्तवण पढुस एयंचेव । पढुप्यन्त
 जायपन्तवण पढुस नियमा एगिवियसरीराह स्याहारति । यइविया पुष्टजायपन्तवण पढुस एयंचेव ।

वेन्नियसरीराश्याङ्गारयन्ति यावत्स्वप्नियसरीरास्याङ्गारयन्ति । मीतम । पूषद्वाघमक्षपं प्रतीत्येवेन्नियसरीराशयपि आङ्गारयन्ति यावत्स्वप्नियसरीराशयप्यङ्गारयन्ति । मस्तुत्यथतावमक्षपं प्रतीत्य नियमात्स्वप्नेन्नियसरीराश्याङ्गारयन्ति । ययं यावत्सकृन्निवकुमारः । पुण्ड्रिवो

रघुट ३३ सत्रपुत्र पाङ्गारलो इरका अण्ये जातिने पकेट्रिय पयेट्रिय पयस्य प्रपभाव प्रसापगाढो । बिहमा पमिदिव खरीराइ पाङ्गारेइ एम जा
न करियकमारा पुठोकाइयाक दएत्ता । नियक पयेट्रियगरीर पाङ्गारेइम कासगी खनितसन्नार पमिबोवायमा प्रगम । मोकमा पुल्लभाव पयस्यत् प
इय एवनेन पङ्गारजनाप पङ्गारत् पठय नियमा पमिदिवखरीराइ पाङ्गारइ । डेमोतम प्रभाव खण्डवते यत्ते इसकोक जातिबो प्रत्युपयमाबाओ निये

तथा तन्वरीराया मन्त्रविपरीतत्वात् । एवं द्वैविध्यमग्रे नियमात् द्वैविध्यशरीरा ग्याहारयतीति पक्षस्य शोच्यमान नियमात् त्रिविध्यशरीरादि
 चतुर्विध्यपक्ष नियमात् चतुर्विध्यशरीरादीति नियमपक्षद्विधा भगुया व्यतरत्योतिषवेमासका य नेरविषयत् पक्षस्याः तथापाप-पुत्रविक्षा
 इत्याह पुच्छा इत्यादि न चपुना सोमाहारापिकारं विनावपिपु रिदमाह नेरस्यापमित्यादि न तुभग महर नेरविषयाया प्रसेपादारी न प्रवती
 पक्षुप्पक्षजायपत्तवण पक्षुप्प नियमा येद्वैविध्यशरीराह ग्याहारति । एवं जाय चतुर्विधया जाय पुष्टिज्ञान
 यन्तयण पक्षुप्प एव, पक्षुपत्तजायपत्तवण पक्षुप्प नियमा जस्त जड इदिया तस्स इद्विषयशरीराह ते ग्या
 हारति, सेस जहा नेरडया जाय वेमाणिगया । नेरडयाण जत । कि लोमाहारा परकेयाहारा २ गोय
 कापिकाया पच्छा गीतम । पुषतावप्रचपनं प्रतीत्येव वेव । प्रत्युत्पन्नजायप्रचपनं प्रतीत्य नियमात्पक्षेत्विषयशरीरात्याहारयति । यस याव
 तस्तविभक्तुभारा । पपियोकायिकाया पच्छा गीतम । पुषतावप्रचपन प्रतीत्येव वेव । प्रत्युत्पन्नजायप्रचपनं प्रतीत्य नियमादकन्दिपशरी
 रास्याप्याहारयति । द्वैविध्याः पूर्वजायप्रचपन प्रतीत्येव वेव, प्रत्युत्पन्नजायप्रचपन प्रतीत्य नियमाद्द्वैविध्यशरीरस्याहारयति यस यावय
 तुरिन्त्रिया पावत्युर्वेजायप्रचपन प्रतीत्येव वेव, प्रत्युत्पन्नजायप्रचपनं प्रतीत्य नियमाद्यस यावतीन्त्रियावि तस्य यावतीन्त्रियशरीरायवा
 कन्दिश्वना शरीर पाहारे । बर दिवा पुषमाव प्रचपन पक्ष प्रचपन पक्षुप गमाव पक्षुप विषया यः । द्युगतर पापारे । वेदिय पावती
 मव १ प्रजापनायो शो रमशोक नियम वेदियना शरीर यिन पाहारे । यम याव अनरिदिय यम मनेलं पुषमव पक्षुप पक्षुप पक्षुप
 न पक्षुप पक्षुप विषया जया जड इदिया तस्य तेद्विषयशरीर पाहारा । इन जागती वेमानिक शेरिदिय रम यम पुषमावप्रचपन पायो प्रजापन को
 रमशोक मन्त्रपवनाय प्रजापनायो नियम ककन जेद्विद्व तैरन तागिद्विषयशरीर पाहारे । मेवा जहा केरया जय वमाविया । यावता जिन मार
 की चावती वेमानिक । बरदयाव मते कि लोमाहारा पक्षेयाहारा । मारको वेममवन् कोमाहारी इवे कि प्रपयाहारी । गायमा लोमाहारा या प

[illegible]

24
1
Jan

[illegible]

1/2 1/2

[illegible]

ख्याया मोक्ष एवा शरस्य सनवात् मन्मोक्षोऽपि स्वते न तदिति, मनोऽनसुखसुखोऽप्याशर स सुखते ये तथा विपशन्निवशा मन्मया स्वया दीरपुष्टिभक्त्या पुष्ट्या ज्ञान्यवाश्रित्य यत्पयश्चरामाकार च दृढपूर्वः परलसंतीय समप्रापते सपेत मेरयकाद्यामस्तेन मतिरुत्तममोदयप्राप्त त याकपद्यत्तप्राप्तात् ४ एवं सदे शराश्रित्यवरीराव इति ० एवं मेरयिकोत्तेभ प्रकारं शोदारिखदारीरितोपि सर्वे पूर्विकीकाविकादया मनुष्यप र्यवसाना ब्रह्मया साधया साधारा अपि मनोमहिम्नोपि ब्रह्मया तदया चतुरकुमाराय ताते । किं तुपाशारा मथोऽनकती ? मोयमा । तुपाशारा सर्वे पात्र हिमानिका ठेक साधारा अपि मनोमहिम्नोपि ब्रह्मया तदया चतुरकुमाराय ताते । किं तुपाशारा मथोऽनकती ? मोयमा । तुपाशारा रावि मथोऽनकतीऽपि ब्रह्म येमादिकां पुष्ठा मोयमा । तुपाशारावि मथोऽनकतीपि ० समप्राप्त मनोमहिम्न द्यामो ययाप्रवर्तित तथोपदशयति, तत्र तेपु संवारिपु मीक्षेपु सत्ये ब्रह्मिकाकासासङ्कार ये मनोमहिम्नो द्या सौको हानिमति प्रागुपत् सनः प्रस्तावा दाशरतिपयं समुत्पद्यते, केमोऽनकतीत्यत याह-दध्यामो ४ याचनपाभो ब्रह्मिपि पूर्ववत् मनोमहिम्नं कर्तुं श्रिति तत एव ते मेमनि क ते ब्रह्मत्यापिठे मनोमहिम्नं इति तयावि चतुरकुमारादियत्तयात् श्रियम ० तत्कालमेवति प्राब ये इष्टाः कान्ताः प्रिया मनोऽप्या मन याया पुष्ट्या

થિ ! તત્ત્વળ જે તે મળજી દેવા તેસિણ દુષ્કામણે સમુપ્પજ્ઞદ્વ દુષ્કામણ મળજીકળ ફરિત્તણ, તણ
તેહિ દેવોહં એવ મળસી કણ સમાપે સિપ્યામેય જે પોગળા દઠા કતા જાય મળામા તેસિ મળજીકળા

बाहारा अपि मनोवृत्तिरिव । तत्र ये मनोवृत्तिर्यो देवा सोऽपि इच्छामनः समुत्पद्यते-इच्छामनो मनोवृत्तयः कानुं तदर्थोद्देये रय मनसि क

नैमाभिकवसी कहिवो दवतावन पावाजारी पिच समसाजारी । तखच बधि मयमको देवा तेविच इत्थामके मयमकोच कहिलए मरुच तेवि देवे
 विं वय मयसोवव समके सिधुपमेव के पोवला उवा खेता जाव मयामा पनि मयमको यलाए परिचर्मति । तिहा मयमाजारी देवता मे देवतामे
 एव्हा मतमहि सपने तिबारे तिव दवतावे मनएव्हा कोपेवके चतावसा के मुइस इठवाला मुइस ते समाजमे तेववा परिमे इम मारकोमे न

सौदा व्याख्यानं प्रान्दत्, तथा देवता मोक्षोद्देशतया परिबर्धति अथैवैव दृष्टान्तमाह- से सुखी यद्युदयाय, सखाय पाक्षी
पञ्चाने यथा नामति विपश्चिताः स्त्रीणाः पुद्गलाः स्त्रीणः स्त्रीणो योनिर्बलं प्राप्तिर्न प्राप्यते स्त्रीतत्त्वमनातिप्रस्यतिशयन मत्वा तिरुत किमुक्त प्रबलि
विशेषतः स्त्रीणीभूय स्त्रीणो योनिर्बलं प्राप्तिः सुखित्वा योपकल्पत इति तस्याया पुद्गला यज्ज योनिर्बलं प्राप्य सज्जमेव सज्जमेव वान्तिप्रज्या वि
प्रापन मत्वा तिष्ठति विबोपतः स्वरूपमंत्रसुपत्त्या तस्य सुखित्वायावतिष्ठते इति प्राय एतदेव चनेनेव प्रकारेण ते देवैः मानुषरोत्या मनीज
सखा कते सति स तथा देवता मिष्ठा मनोवाहारविषयत्वा प्रयानमना विप्रमवापेति सुखित्वा निवृत्त इति प्राय इयमत्र भावना यथा
स्त्रीणपुद्गलाः स्त्रीतत्त्वानिकस्य प्राप्तिः सुखित्वा योपकल्पत तज्जपुद्गला वा सज्जमेव निवृत्त तथा इदरेषि ममया इयवप्रियमाहः पुद्गला स्तया स
सदे परमसुतोपाय बापकश्यत तज्ज काशारा विपश्चितायाः नृणां प्रबलीति चपत्रं सज्ज वाहारादिकिप्रानमतिपादिक्ता इमा सुखकरीयानिदे
किनाया सरीरेकासयाहारी तवारिकासख मोमत्राहारी । पक्षीनाहारीपुत्र कावसिउडोहनायक्षी ५ १ ४ सुपाहाराक्षीवा सुतुचपक्षमशगासुख

ए परिणमति, से जहानामए सीता पोगला सीत पप्य सीत चेत्र अतिवद्वान्ना चिठति उंसिणा वा पोगला उंसिण पप्य उंसिणचत्र अतिवद्वान्ना चिठति एवामेय तहि मणल्लक्षणे कए समाने स दुष्का

ते तति विद्यमेव ये पुद्गला इष्टा- बाणा चावस्मनोष्ठा मम खापा स्ते तेषा मनोभक्तया पारिवर्त्मनि-श्रम यया नाम क्षीताः पुद्गलाः शीत
प्राप्य मोक्षमेवातिशय विवर्त्तयन्त्याः पुद्गला एष प्राप्योऽप्यैवातिप्रम्य तिसृषु कयमेव तैर्मनोभक्तये कृते सति तदिष्ट्यामसः विप्रमेवा

जो प्रतिभूजजन वरुणरो । जलहावात्मए विहा पाथलायोउ पाथसोईअर एइइरताक चिईत । तेअिम दृष्टाते मोतयोनिवा सोबने मोतपइस
 पासोम पावे तोम मोतपरी बब मोतवापाएने रई । ठसिवाका पुजहा ठसिब पाए ठसिबबइ उइइरताक चिईत । कअयोअमा सोबने कएपइ
 अवाभाज अएबइदनी तोमपाचारोने पुइइ रई । एइमेव तेचि दइचि तअमत्तोअ कएसमावे से रअममई निअम मअ कएसमइ । इमइओ ऐइ

10/11/2019 10:11:11 AM

100-274-

1990年12月

11

पु. २

कावतो पेदापिबारी हादकाः क्षरीरापिबारे इयोदकाः पर्याप्त्यपिबारे । इदं प्रत्यादिपक्षेन तत्प्रतिपक्षज्ञाता प्रज्यादयोपि सुविता द्रष्टव्याः ।
 तपेवाय वचमाकल्पात् । तत्र प्रथमं सामान्यतः पाशारापिबारे विधावपिपु रिदमाह-बीवचं मत । इत्यादि ॥ प्रज्यसुत्र सुगमं प्रमथानाह यो
 यमत्वादि ॥ गीतम् । स्या स्वदापि दापारकः कदापि दमाहारकः । यथामातप दुप्यते विपक्षयोः कवलसमुद्भाते सौलभ्यस्यस्याया विदुल्लेखा
 मापारकः अपत्यवस्था स्थापारकः सत्त्व विमलभयमावका अवसिबोसमोपपाचमापीय । विद्यायथकापारा सेकायापारवाणीवा य १ ॥ सदेव
 सामान्यतो बीवचिनां सत्त्व दामी नैरयिकादिपुल्लुविश्रितद्वयकमेवा इतराज्जाहारकपिता करोति नेरद्वयं प्रते । किं चादारय इत्यादि ॥ सु
 गर्म तद्वयं सामान्यतो बीवचने नैरयिकादिपुल्लुकेकपनेन पाहारकानापाारकत्वविंता कदा सम्प्रति बहुवचनम् तां विबीपुराह-बीवाच प्रस ।
 व्याहारए अणुगाहारए गोयमा । सिय व्याहारए सिय अणुगाहारए एव नेरद्वए जाय अणुसुरकुमारे जाव वेमा
 णिए । सिद्धेण जेत । किं व्याहारए अणुगाहारए ? गोयमा । नो व्याहारए अणुगाहारए । जीयाण जेत ।
 किं व्याहारया अणुगाहारया ? गोयमा । अणुहारयायि अणुगाहारयायि । नेरद्वयाण पुच्छा , गोयमा । व्या
 तम् । स्यादाहारकः स्यादनाहारकः । एव नैरयिको ययदसुरकुमारो ययद्वेमाकिं । सिद्धा प्रदत्त । विमाहारकोमापारकः ॥ गीतम् ।
 नो पापारकोमापारकः ॥ बीया प्रदत्त । विमापारका यनापारका ॥ गीतम् । पापारका अणुमापारका अपि । नैरयिकाया पुच्छा
 विचार २ संप्राधिकार २ मेया ३ द्विटि २ सवत ६ कपाय ० प्राग ८ याग ८ उपवास १ वद ११ गतेर १२ पक्षानि १३ । १ ॥ बीवच भत विपादा
 एव पचाहारए । एवचचने बीव पापारो के पचापारो । मायमा मिय पापारए मिय पचापारए वय चरइया वाम चमुर जाव वेमापि । ने-
 म विचार पापारी विचार चदारो नरो इम मारवो कलिनी पसरकुमार कलिनी वेमानिज्ज । विवेक भते विं पापारी
 वदु लू पापाराए लू पचापारो । मायमा नो पापारए पचापारए । प्रभोतम् नरो पापारी

१८
 १९

कदाचि यय दातारो याव रसस्याता अवस्याता वा ; तत्र यदा एक उत्पद्यते सोपि विपश्यन्त्याप्य' प्रतिस्मयमसस्याताया वनस्पतिषु प्रतिस
 मयमनेतानां विग्रहगत्योत्पाद्यामानां सत्यमानतया पनाहारकपदेपि सदैव तेषु यदुवचनस्य सम्वात्, तथावाह-एव जाय वेमादिया नवर
 मनिदिया कदा जीवा इति ॥ एव नैरपि कोलमगमकारक जाया यदुवचनस्य जीवा उत्पत्ता जाया वक्तव्या सिद्धेयम् एव जगो नाहारका इति सकलशरीरमहाशक्ति
 वायुमस्मतिरूपा प्रत्यक्षं यया उभयत्रापि यदुवचनस्य जीवा उत्पत्ता जाया वक्तव्या सिद्धेयम् एव जगो नाहारका इति सकलशरीरमहाशक्ति
 ते रजते वां सिद्धि रस्यो प्रवसिद्धिको प्रव्याः स कदाचि दत्ताहारक विग्रहगत्या द्यवस्थाया प्रवति स्वयं पूर्वोत्पन्नतया नाहारका प्रभवम् ।
 तदा एष प्रवृत्तस्य प्रवसिद्धिको प्रव्याः स कदाचि दत्ताहारक विग्रहगत्या द्यवस्थाया प्रवति स्वयं पूर्वोत्पन्नतया नाहारका प्रभवम् ।
 यदा इष्टव्याः कोयर्जगत्कालु न संभवति आहारकपदस्य नैरपि जाया सदैव यदुवचनवियपतया सत्यमानत्वात् एवमसुखुमारोदिसु क्षति
 जहा जीवा । सिद्धाण पुच्छा , गीयमा । नो आहारगा अणुहारगा । नवसिद्धिपुण जते । जीवे कि
 आहारए अणुहारए ० गीयमा । सिय आहारए सिय अणुहारए । एव जाय वेमाणिण । नवसिद्धिया
 दाहारकः । एवं याद्वैगतिकः । प्रवसिद्धिका प्रदत्त । जीया किमाहारका यमाहारकाः । जीवेनेत्यप्यवक्ष्य स्थितपण (प्रवृत्तयम्) एत
 पनाहारो । नवसिद्धीएवं जते जोदे कि पाहारए यमाहारण । नवसिद्धी जीव इममवद् पाहारो नो पनाहारो । जीयमा मित्र पाहारए
 सिय यमाहारए एवं जाय यमाविव । इमेतम विगारे पाहारो विगारे यमाहारो विग्रहगति केवळ समुदात वक्ष्याये यमाह रा तमाट
 रम वेमानिच जातिगे । नवसिद्धियाच भत जीवा कि पाहारणा यमाहारणा । यदुवचने नवसिद्धि यमाहारोके यमाहारो । नायमा जीवेनिति
 यव्या तिसर्धनो यमावसिद्धिपि दक्षय वा नवसिद्धिय । इमेतम जीव एवेद्विषयभूति भावा इ जातिवो यमवसिद्धने पिय भवविग्रहोपरे नो नवसि

इत्यादि न प्रकृत्युक्तं श्रुतं प्रगवासात् गौतम । पादरका अति अमापारका अति अदेव युद्धव्यवस्थितानां उपवेति तस्योति इति प्राक् । सत्यादि
 त्वपपत्तिव्यतिरिक्तं व्येकास सर्ववि सवारिको जीवा आदरका विग्रहातका अति रक्षदाय रक्ष्यविधिं प्रयतीति मयकालमपि तस्यमात्रा
 सप्तमि नियतामात्रं तस्यते तत आदरकयु युद्धव्यवस्था अमापारका अति मरुदां सर्वेव तस्यत तन्मात्रव्यवस्थो मन्मथुवा । अथप्य युद्धकालमेव
 कस्य विनोदस्य प्रतिषमय सत्यममनो विपश्यत्यापलो तस्यते तता आदरकयु युद्धव्यवस्था अति मन्मथुवा । अथप्य युद्धकालमेव
 तविरहो हास्यमुद्राणां एतावतिवर्तितं पूर्वोक्तविषयगत्यायथा अति आदरका अता अथ रक्ष्यमुद्रामानस्यतात् सत्यादि मर्यादायां मृगया
 रक्ष्ययु युद्धव्यवस्था अमापारकयु युद्धव्यवस्था अति आदरका अता अथ रक्ष्यमुद्रामानस्यतात् सत्यादि मर्यादायां मृगया

हारयाति शृणाहारयाति । नैरुद्रयाण पुच्छा, गौयमा । सर्वेति ताव ताव होजा शृणाहारगा १ । अथवा शृणा
 रगाय शृणाहारगेय २ । अथवा शृणाहारगाय शृणाहारगाय ३ । एवं जाय वेमणिगया नवर एगिदिया

गौतम । सर्वेति तावदेवपादरकाः १ अथपादरकायापादरकय २ अथपादरकायापादरकाय ३ एवं जाय वेमणिगया नवर एगिदिया
 यथा जीवाः । मरुदाया पुच्छा गौतम । नो आदरका अमापारका । प्रमिटिको मरुदा । जीव विमाराकानादरक २ गौतम । स्या

मरुदव्य जीव वेमयवन् पादरो के पचादरो । अथमा पादरयाति पचादरयाति पचादरयाति पचादरयाति पचादरयाति पचादरयाति पचादरयाति पचादरयाति
 नो विव नारकोनो म । गौतम सप्तमि तावताव पादरका अमापारका अमापारका अमापारका अमापारका अमापारका अमापारका अमापारका अमापारका

गौतम सप्तमि तावताव पादरका अमापारका अमापारका अमापारका अमापारका अमापारका अमापारका अमापारका अमापारका
 एगिदिया जीवा विराज पुच्छा । एगिदिय एगिदिय जीवमा भावाभातिम । गौयमा मा अमापारका अमापारका अमापारका अमापारका अमापारका अमापारका अमापारका अमापारका

कदाचि नय दत्तारो माय स्वस्मात्ता अवस्थाता वा ; तत्र यदा एव श्रुत्यते सोऽपि विग्रहस्तथायक प्रतिशुभमयस्वस्मात्तामा यमवपतिषु प्रसिख
मयमनताना विग्रहस्तथायकानां सत्यमानतया अनाहारकपदेऽपि श्रुतेषु तेषु बहुवचनस्य समवायः, तथावाह-एव जाय वेमाचिया भवर
सुनिदिया कदा जीवा इति ॥ एव नैरपि कोऽनमगमकारक अपा यमसुखपुमारादय स्तावमुच्यन्ता याव द्वैमानिका भवरमेकान्द्रिया पांचियवतयो
यायुवमस्यविरूपा, प्रत्येकं यथा वज्रयत्रावि बहुवचनस जीवा वृथा स्या स्या स्या इति सुखशुरीरमहाचित
लोपा माहारावतकात् पशुभा च सदानावादिदि ॥ यत प्रथमद्वार द्वितीय प्रत्यक्षारविचिस्तु राह भवसिद्धिपदं प्रंत । वत्सादि ॥ प्रतीः सस्या
ते रनते वां विविधु येस्वातो प्रवसिद्धिको प्रत्यः स कदाचि दमादरक विग्रहस्तथा स्तावस्तथायां प्रवति वयस्य पूर्वोत्पत्तया काहाराका यमवचनम् ।
तदा एव प्रवृत्तलभ्यत, दृतीयमगमाह यद्वा आहारमाय यदाहाराय ॥ यत सजयत्राप बहुवचनं एवय प्रंगा यदा यद्वतो विग्रहस्तथायते
तथा इष्टव्याः स्तेवज्रगकास्तु न सम्भवति आहारकपदस्य नैरपिकाको सयदेव यदुच्यमविषयतया सत्यमानतयात् एवमसुखपुमारादिषु कति

जहा जीवा । सिद्धाण पुच्छा , गोयमा । नो स्याहारगा स्याहारगा नते । जीवे कि
स्याहारए स्याहारए ? गोयमा ! सिय स्याहारए सिय स्याहारए । एव जाय वेमाचिया

माहाराकः । एवं यावद्वैगानिकः । भवविद्विक्ता प्रदस । जीवाः बिमाहाराका नमाहाराकाः । जीवेद्वैन्प्रियवस्य स्थितगतः (जम्बुवपम्) यम

चनाहारी । भवविद्विक्ता सते जीवे कि पाहारए यदाहारए । भवविद्वि जीवे देमववद् पाहारी के चनाहारी । गोयमा सिय पाहारए
सिय यदाहारए एवं जाय वेमाचिया । नैतीतम बिभारे पाहारी विभारे यदाहारी विग्रहमति क्षेत्रक यमुदात यदाहारे यमाह रा तमाट
इम वेमानिक जीवमे । भवविद्विक्ता सते जीवा कि पाहारमा यदाहारमा । यदुच्यते भवविद्वि यदाहारी के चनाहारी । नायमा जीवेमिदि
यद्वा तिवमेनो यमवविद्विक्ता एवय या भवविद्वि । देमोतम जीवे एवेद्विप्रवर्त्तने भाभा १ जीवितो यमवविद्विने एव भवविद्विजीवेरो नो भववि

५४	२८	४
----	----	---

बाह-सप्तवसिष्ठि एवमेव ॥ यमवसिष्ठिः को वि प्रवसिष्ठिः को संवसिष्ठिः को संप्रवसिष्ठिः को
 मित्रः सवि तयावसिष्ठिः को न प्रवति प्रवतीतत्वात् प्रवसिष्ठिः को स्या यः सिद्धिगमनयोग्यो न प्रवति स उच्यते ततो प्रवसिष्ठिः को वि न प्र
 वति सिद्धिमासत्वात् तथापि एति नो प्रवसिष्ठिः को नो प्रवसिष्ठिः कत्वविताया हे एव पद तथा जीवपद सिद्धपर च उच्यते प्राप्यवयवमे एव
 एव भंगो यथाशरः इति यदुपपन्नमेव यथा नाशरः इति ॥ साष्टारः ॥ सखीर्षं ज्ञते । इत्यादि ॥ प्रजसुर्वं शुभं । तत्रैव ननु नमाद-गोयरो
 त्यादि ॥ विग्रहगत्या उवाचः अथकासमाशरः सन्तु संज्ञो यमनस्तु उच्यते । यद्यप्यतो च समो नास्ति ततः कथं संज्ञीय प्रमादरको ए
 त्यती उच्यते इय विग्रहगत्याप्योपि सत्यापुण्यदमात् संज्ञी व्यपप्रियते यथा मारकापुण्यदेना मारको न कश्चिदीयः ॥ यथमित्यादि ॥ एव मय
 दृष्टानेन प्रकारेण ताव दुष्कृत्य पावद्भेमानकायेनामिकनूय नवरमेकैवियविकसम्प्रिया न प्रदुष्याः किमुत्र प्रवति तद्विषयमत्र संज्ञया न दृष्टव्य त
 यामममरकतया सप्तत्यायोगात् यदुपपन्नविताया कोवपदे नैरविकादिपदेषु च प्रत्येक संज्ञं प्रगवय तथाचा-सर्वेपि ताव एवेषु साधारका अ

गोयमा ! नोऽथाहारगा श्रुणाहारगा । एय सिद्धायि ॥ ठारं ॥ सन्तीण ज्ञते । जीवै किं श्रुणाहार ए श्रुणा
 हार ए ? गोयमा । सिय श्रुणाहार ए सिय श्रुणाहार ए । एव जाय वेमाणि ए नयन एगिदिययिगलिदिया न

॥ द्वारम् ॥ सखी जवन्त । किम पारका नाशरः ? गीतम् । सादाशरः स्यादगाशरः एव पावद्भेमानकोनवर एकस्मिन्विकलेणि
 या न प्रदुष्या । सखिमा जटन । जीवाः किमाशरका यनाशरकाः ? गीतम् । जीवादिस्तत्पिठजगो पावद्भेमानिकाः । सखी जवन्त ।

पादारगा यथाशरगा । यमवसिष्ठेन ब्रह्मवत पादारी वि यथाशरो । गोयमा नो पादारमा यथाशरगा एवं विज्ञावि दारः । । यथोऽम गयो
 पादारी यथाशरीरौ रग विव विव । सद्योचं भते जावे किं पादार ए यथाशर ए । सप्रो कोव वैभववग्नं यादारा के यनाशारा । नायमा
 विव याशर ए सिव यथाशर ए न जाय जमादि ए पर एगिदियानि निगमिदिया नो पुष्टित्वा । वै गीतम् कोट नाशरो क- यथाशरो ग जा

यथा शरकाय यमप्रादन्त्यः पपवा शरकाय यमाहारकाय । तथा वा श जीवाङ्गु तिपल्लो जाय येमापिया इति ॥ राय सामान्यतो औषधपदे
यममर्तनसञ्चलसौकायेवया संचित्तेभोत्पातविरहायावात् द्वितीयमगे एवस्मिन् संचित्ति विग्रहगत्यापने, दृतीयतरो यदुपु संचित्ति विग्रहगत्या
य बाधमन्तरे इति ४ एवं सामान्यता औषध इव यतुः यकृतिदृष्टकञ्जस्य ताव दृष्टव्य पाय दृष्टव्यतरो वागप्यभारविषयसूत्रं, अय नैरयिका प्र
पनपतयो बाधकायरा य कयमर्तनसो यमासंचित्त होय पठ्यत इति उच्यते इद मेरविषा जलमपतरो व्यभारय संचित्तो व्युत्पद्यत संचित्तो

पुच्छिज्जात । सन्धीण भूत । जीया किं व्याहारगा व्याहारगा ० गोयमा । जीयादित्ति तियन्नगो जाय येमा
णिमा । व्यसन्धीण भूते ! जीने किं व्याहारय व्याहारगा ० गोयमा । सिय व्याहारय सिय व्याहारगा एव
गेरहपु जाय वाणमतर नवर जीहसियवमाणिमा न पुच्छिज्जाति । व्यसन्धीण भूते । जीया किं व्याहारगा

जीवा विमाहारकाहारक ० नौतम स्वादाहारकः स्वादनाहारक एव नैरविषा पायव्याग्यन्तरो नवर स्वीतिप्रयोजनिका १ प्रष्टव्याः ।
यणमिन्वनी यद्वन । जीवा किं व्याहारका यमाहारका ० नौतम । व्याहारका अप्यमाहारका यपि । यको प्रदुः । यममिन्वनी पक्व । ने

यमे रैमानिक सचियक यकैन्विय विमकन्विय नको पुच्छिज । सको मत जाय किं व्याहारमा यमाहारमा । यको कोन केभनन यदुपयने पादारी
के यमाहारी । नायमा कोमविषयो तिबर्ध १ जाय वमाकिया । हेनौतम कोमदिक यवने विर र मोभा योक्ती रैमानिक । यमकोक भूते औवे

विष न पुच्छिज्जाति । हेनौतम केर यमाहारे को न यमाहारे इम यवेवे नारको जीने रानव्यन्तर स्वीतिवो रैमानिकने न पुच्छोके । यमकोक भूते औवे
जीवा किं व्याहारमा यमाहारमा । यको केभनन यदुपयन यमाहारी । मोयमा व्याहारमादि यमाहारमादि यमाहारी । हेनौतम

यमे रैमानिक सचियक यकैन्विय विमकन्विय नको पुच्छिज । सको मत जाय किं व्याहारमा यमाहारमा । यको कोन केभनन यदुपयने पादारी
के यमाहारी । नायमा कोमविषयो तिबर्ध १ जाय वमाकिया । हेनौतम कोमदिक यवने विर र मोभा योक्ती रैमानिक । यमकोक भूते औवे

विष न पुच्छिज्जाति । हेनौतम केर यमाहारे को न यमाहारे इम यवेवे नारको जीने रानव्यन्तर स्वीतिवो रैमानिकने न पुच्छोके । यमकोक भूते औवे
जीवा किं व्याहारमा यमाहारमा । यको केभनन यदुपयन यमाहारी । मोयमा व्याहारमादि यमाहारमादि यमाहारी । हेनौतम

[illegible]

अङ्गनाहारगा ? गोयमा ! आहारगावि अङ्गनाहारगावि एगी जंगी । असन्नीण जते ! णेरहया किं आहा
रगा अङ्गनाहारगा ? गोयमा ! आहारगाया अङ्गनाहारगावा अहवा आहारएय अङ्गनाहारएय । अहवा
आहारएय अङ्गनाहारगाय । अहवा आहारगाय अङ्गनाहारगाय अङ्गनाहारगाय । एवं

रयिकाः बिमाशरका समाशरका वा । साशरका या समाशरका वा । अथवाशरकयापानाशरकाय
२ । अथवाशरकायामाशरक्य ३ । अथवाशरकायामाशरकाद्यैवमेती पञ्चङ्गः , एव यावरताबितकुमाराः । मृषेन्द्रियेष्वननुक्तम् । ह्रीन्त्रिय-

[illegible]

पि समुच्चिप्य दोल्यग्रामानां असाधिन इति व्यक्ताश्रयते, समुच्चिप्य उत्पद्यमानाः साधिनस्ततो यन्तिमुपैपि ते उत्कृष्टप्रकारेण पश्यन्ते व्योतिर्बर्हिर्भाति
कास्तु समुच्चिप्य एवोत्पद्यन्ते नासाधिन्यः, असाधिनोत्यव्यवहारान्नाया दिङ् तै न पश्यन्ते तथाचाङ्-बोहसिपतेसाधिया न पुच्छन्ति यच्चिमुक्त्वा ज
वन्ति तद्विषयमूत्र न पश्यन्त्येतेषां मसुष्ठित्वान्नायादिति यत्तुचनचित्तायां सामान्यतो लीयपद एकएव जगत्तथा-आहारत्वा अपि अनाहार
या अपि प्रतिमसमय मर्कटिन्द्रियाणां मगत्तानां गृहगृहन्त्यापत्तानां मतएवा नाहारत्वायां सर्वेव सत्यमानतया हारकपदे पि सर्वथा मनुष्यजनानां
न, नैरपि कपदे पशुजङ्घाः तत्र प्रथमो जङ्घाहारत्वा इति अयं च जङ्घो यदा व्यो अस्मी नारक उत्पद्यमानो विद्यमगत्यापक्षो न सत्यते पूर्वो
त्यस्या इत्यसुधिनः सर्वे व्याहारत्वा जाता सदा सत्यते द्वितीयो अनाहारक इति एष एवा पूर्वोत्यलो अस्मी नारक एकोपि न विद्यते सत्य

अुणाहारमा ? गोयमा ! आहारगावि अुणाहारगावि एगी नगी । अुसनीण अते ! णेरह्या कि आहा
रगा अुणाहारगा ? गोयमा ! आहारगाया अुणाहारगावा अुहवा आहारएय अुणाहारएय । अुहवा
आहारएय अुणाहारगाय । अुहवा आहारगाय अुणाहारएय । अुहवा आहारगाय अुणाहारगाय । एव

रयिकाः विमादराभाहारकाः ? नीतिम । आहारका या अमाहारका वा । अयवाभारकायामाहारका १ । अयवाभारकायामाहारकाय
२ । अयवाभारकायामाहारकाय ३ । अयवाभारकायामाहारकायैवमेतौ पङ्क्तौ एवं यावद्वक्तव्यमनुबन्धम् । द्वीन्द्रिय-

पाहारी पिच पनाहारी पिच सकभाहो । पडखोच भंत बरखा कि पाहारण सभा० । पडवा नरको भाहारी के पनाहारी । नायमा पा
हारणा पनाहारवाहा सहा पाहारा पाहारण पडवा पाहारण पनाहारणिय पडवा पाहारणाय सहाहा
रभाय पड पत सभेना पय खाव सविबसुमारा पडिटिस सभाह । केगीतम पाहारी बडबडने सभाहारी बडबडने पाहारी पनाहा
री पडवा एकवरण पाहारी बडबडने सभाहारी पुडे बडबडने पाहारी एकवरण पनाहारी पुडे पडवा बडबडने पाहारी एकवरण पनाहारी इन-

निधायान् प्रति जायता यदा द्वीन्द्रिय एकोपि विद्युश्चमत्पावको संप्रपते तदा पूर्वात्पदा स्वप्नाहारका इति प्रथमो जंग यदा पुन रेको विद्यु
 हनत्पापय लादा पूर्व सर्वे व्याहारका उत्पद्यमान स्वेकोऽनाहारक इति । यदा मत्पद्यमाना अपि यद्यपि संप्रपत तदा तृतीयः सर्व श्रीन्द्रिय
 चतुरिन्द्रिययज्ज्वलन्वेवपि जायता कार्थो मनुष्यव्यक्तरपु यक्षमगाः तस्य पौरयिजपु प जायनीयाः तस्याप्या येइदंय जाव पचिद्वियतिरि
 प्रसमीयएतु तियजगो मनुष्यवासमतरसु च जगा इति । नो सर्वे नो असुनी च कवसो सिद्धन् ततो नो पचिमी असुचित्वचित्ताया प्रीति प
 र्तामि तद्यथा-बीबपदं मनुष्यपदं सिद्धपदं च । तत्र बीबपदं मूषमाद-नासद्यी नोमपुत्रीलं नते । वीबे इत्यादि ॥ स्यात् कदापि दाहारक- कव
 तिमः समुद्रताद्यावत्स्वाविरट्टी व्याहारकः स्या रक्तदापि दमाहारकः समुद्रतामावत्स्याया सिद्धत्वावत्स्याया वा भावनीय ॥ सिद्ध अद्याहारए इति ॥
 सिद्धे सिद्धविषय सूत्रे ॥ अद्याहारए इति ॥ वक्ष्य ॥ पुत्रुसुखाल ॥ पुण्यजन वक्षुस्वन चिताया मिति प्रक्रमः ॥ व्याहारगावि अद्याहारगावि इ
 ति ॥ तत्राहारका अपि यदूनां वेवकीना समुद्रताद्यावत्स्वाविरट्टिताना सर्वेव सत्यमानत्वात् अनाहारका अपि सिद्धाना सर्वेय द्याया रापाया भा
 हारकायादिति ॥ मनुस्तेषु तियजंगा इति ॥ मनुष्यावयव जगात्रक तद्यथा व्याहारका एय जगो यदा न कोपि कवसी समुद्रताद्यावत्स्यागता ज
 वति अथवा व्याहारकाद्यानाहारकय एय जंग एवस्मिन् वेवस्मिन् जगात्रक तद्यथा व्याहारकाद्यावत्स्यागते यति संप्रपते, अथवा व्याहारकाद्यानाहारकाय एय यजु
 पु अवन्तिपु समुद्रताद्यावत्स्यागतेपु यजु बादव्यः । तत्रयाहार । मामाम्यतः सलक्षमश्रमाद-यलसव मंत । कोवे इत्याह ॥ इद सामाम्यतो जी

तियज्ञगो । मणुस्सवाणमत्तेरु ष जगा । नो सन्ती नो व्यसन्तीण जते । जीवे कि खाहारए व्यणाहारए
१ गोयमा । सिय व्याहारए सिय व्यणाहारए । सिद्धे व्यणाहारए । पुद्दसेण ते सन्ती नो

कः । नीतम । स्यादाहारकः स्यादनाहारकः । एव मनुजोपि । सिद्धोनाहारकः । पृथगेन नोसंक्रान्तो माससंक्रान्तो क्षीवा साधारणः । य
 बोधो साधने पंचे द्रव तिर्यक्वाभिनयाने १ भागा खादित्वा मनुष्य नामकस्तारना ६ भागा । मासस्यो नापसृज्योव भति क्षीवे नि साधारण नवीकारए ।

यमना स्तु विप्रमत्स्यायका यद्को सम्मते तदा विप्रियः, एतौ च आहार्ये यं यमाहारक्य द्विषि वि माहते यदुपयनविनाया मेयोपि नदं च
 भीतीन इत्युपपत्त्यः तत्र यदा विरवालात्पत्त यको सती नाहको विद्यते प्रमुनात्पद्यमाभापि विमुदगत्याएत एक सादाय तद्गः बाप्यः बाप्य
 रक्यानाहारका च एय विरवालात्पत्ते मवास्त न सति न भारक्य विद्यमान यमुपुनात्पद्यमाभाप्य चमिपु रदयदगत्यायत्रपु दृष्टयः पम्प
 आहारका च यमाहारका या यं विरवालात्पत्ते यमुपु चमिपु नारक्य कपुतोत्पद्यन न ॥ अद्यदगत्यायत्र मवास्त न यमात्रान विद्यय पट
 याहारकायमाहारकायेषु यमुपु विरवालात्पद्यमुपुत्पद्यमाभाप्ये चमिपु मरितकाः यममते पम्पतद्ग यम मुपदायातन मकारय मत यद्गद्ग स्त
 यका आहारकपदस्य केवलस्य यमुपपत्तेकः १ । यमाहारकपदस्य अदसस्य यमुपपत्तेन द्वितीय २ । आहारकपदस्य माहारकपदस्य च युगपत्
 मर्येककवचनत एतौ च ३ । आहारकपदस्य कवचनेन यमाहारकपदस्य यमुपपत्तेन तृतीय ४ । आहारकपदस्य यमुपपत्तेन यमाहारकपदस्य
 चनन पदमः ५ । अतएवयपि बहुवचनत पठ ६ । यथा स्तु प्रह्ला न कवचकात् यमुपपत्तेन विनायाः मवास्तत्यात् पत च यद्गद्ग यमुपुभारा
 दिपयि कानिष्ठभुमारपयक्याः नपु मरितकाया सायाचार एक आः यवियकुमारा यागनियसु पजगमात च यवास्तयेषु पचिष्यपत्तेनायायुवमस्यपति
 क्य मज्जक मज्जकाजान एक यम प्रह्ला इत्ययः नवाय आहारका यपि यमाहारका याप तयाहारकाः मरुतः मुमतिद्ग यमाहारका यपि
 मरितकवचं पुचिष्यपत्तेनायायकः मर्यक मरुत्येया मरितसमय कनपरायो मन्नाः सुयवात्तं लज्जत इति तेपि यद्व विदुः द्वीन्द्रियीन्त्रियवत्
 रिन्त्रियवियवयव्यान्त्रियपु मर्यकं प्रमुचिष्य तद्यथा-याहारकाः यमया याहारका या माहारकाय । यमया याहारकाय माहारकाय । तत्र द्वी

एते च जगा, एव जात्र यणियकुमारा । एमिदिपुसु सुनगफ धेद्वदिय जात्र पचिदियतिरिक्कजोणिएसु

(प्रवृत्ति) यात्रत्ययेगिद्वयतिर्येयोमिदेषु प्रह्लाजम् । मगयजानाभारपु यद्गद्ग । नोमप्योनीयमज्जती मरुत । जीका विनाहारकोमाहार

य ६ मीमा रन भासते स्तानिष्ठभुमार एवमिद्वयतिर्येयोमिदेषु विपरी । मरुत भासमरुतं सुमग ।

कापोतसङ्ख्यादिवयमपि सूयं च सत्तल्य उवन्न सामान्यतो जीवपदे एतेद्विविधे च प्रत्येकमपणक क्षेत्रपदेषु जगन्निष्क तैजोसेइयाविवयमपि सु-
 त्र मन्त्रान् ग्रन्थान् बहुल्य पापयत्नपुनरप्यपि यत्नं गता ॥ १० ॥ तज्जालेइयासमय इति च दुष्यत-प्रवक्तव्यतिष्ठन्तरज्यातिष्ठसोचमैत्र्यामदेवानो
 तपोवदपावर्त्ता तपोत्यादया ॥ १० ॥ उवन्नवास्यायव प्रगवत्या ॥ १० ॥ गता सूयं अत्र तेषु मन्त्रवदवाचमन्तरजोहसियसाहसोसादया दया ॥ १० ॥ न
 ॥ १० ॥ तत्र तज्जालेसा सत्तल्य ॥ १० ॥ तेषु पदेसग इमे ॥ १० ॥ गता सूयं ॥ १० ॥ अथवा साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥ अथवा ॥ १० ॥
 साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥ अथवा साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥ अथवा साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥ अथवा साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥
 तयावाह ॥ तज्जालेसाय पुनर्वीचातवदसत्तल्यदया ॥ १० ॥ अथवा साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥ अथवा साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥ अथवा साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥
 त्रिच मूल कर्पाचि देत साह ॥ १० ॥ अथवा साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥ अथवा साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥ अथवा साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥

नीललस्सा काउलेस्साएव । जीवगिदियतियजगो तेउलेस्साए । पुनर्वीचाउयणस्सकडयाण ल जग
 ससाण जीयाविनु तियजगो जेसि एतिय तेउलसा । पम्हलेसाए सुक्कलसाए य जीयाविनु तियजगो ।

सेइयामीनलरपावापोनलनपायाभावे । जीविकान्द्रपवर्त्ता प्रनत्रयम् तज्जालेइयाय । पुनर्वीचाउयणस्सकडयाण ल जग
 त्रनत्रयम् ययामाण तजीलसइया । पदालेइयाय सुक्कलसाए जीयाविनु तियजगो । अलेइया जीवो मन्त्र्यात सिद्धा एतल्लमापि य ॥ १० ॥
 बागदियवत्ता तियमंभा । इधोतम जात्र एजेइयवदवीने ॥ १० ॥ अथवा साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥ अथवा साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥
 एतया । जीवगिदियवत्ता तियमंभा तज्जालेसाए पुनर्वीचाउयणस्सकडयाण ल जग ससाण जीयाविनु तियजगो । अलेइया जीवो मन्त्र्यात सिद्धा एतल्लमापि य ॥ १० ॥
 यामा एविवीचाय ययु यमल्लतोवायवा ॥ १० ॥ अथवा साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥ अथवा साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥ अथवा साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥
 मंभा । ॥ १० ॥ अथवा साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥ अथवा साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥ अथवा साहसकदालाहाराका ॥ १० ॥

[illegible]

नीललस्सा काउलेस्साएयि । जीत्रिंगदियतियन्नगी तेउलेस्साए । पुढविष्णोउघणस्सहकाइयाण ल जग
समाण जीयादिन्न तियन्नगी जेसि ण्हिय तेउसा । पम्हलेसाए सुक्खलेसाए य जीयादिन्न तियन्नगी ।

सेव्यानीतसरयाबायोतसहयायामार् । लोदिकाभूयवर्धो जगत्तयम् तत्रोसत्रयार्थ । पृथिव्यपूर्ववत्पर्यवर्धिकाता यद्गङ्गाः क्षापार्थं अत्रात्ता ।
जगत्तयम् ययामास्त तत्रोसत्रय । पृथिव्यपूर्ववर्धो जगत्तयम् तत्रोसत्रयार्थ । पृथिव्यपूर्ववर्धिकाता यद्गङ्गाः क्षापार्थं अत्रात्ता ।

न नयेयामपि सदा सम्पत्सुहीनां यदुत्तेन सत्त्वमानत्वात् । नैरिबलजननयोर्नैर्येक्यर्षेन्द्रियमनुष्यव्यभारज्योतिर्ब्रह्मसामिच्छेयु प्रत्येकं प्रकृति
 न तद्यथा कदाचि स्वर्गोप्याहारका यन् १ । कदाचि दाहारका यन् २ । कदाचि दाहारका यन् ३ । कदाचि दाहारका यन् ४ । कदाचि दाहारका यन् ५ । कदाचि दाहारका यन् ६ । कदाचि दाहारका यन् ७ । कदाचि दाहारका यन् ८ । कदाचि दाहारका यन् ९ । कदाचि दाहारका यन् १० । कदाचि दाहारका यन् ११ । कदाचि दाहारका यन् १२ । कदाचि दाहारका यन् १३ । कदाचि दाहारका यन् १४ । कदाचि दाहारका यन् १५ । कदाचि दाहारका यन् १६ । कदाचि दाहारका यन् १७ । कदाचि दाहारका यन् १८ । कदाचि दाहारका यन् १९ । कदाचि दाहारका यन् २० । कदाचि दाहारका यन् २१ । कदाचि दाहारका यन् २२ । कदाचि दाहारका यन् २३ । कदाचि दाहारका यन् २४ । कदाचि दाहारका यन् २५ । कदाचि दाहारका यन् २६ । कदाचि दाहारका यन् २७ । कदाचि दाहारका यन् २८ । कदाचि दाहारका यन् २९ । कदाचि दाहारका यन् ३० । कदाचि दाहारका यन् ३१ । कदाचि दाहारका यन् ३२ । कदाचि दाहारका यन् ३३ । कदाचि दाहारका यन् ३४ । कदाचि दाहारका यन् ३५ । कदाचि दाहारका यन् ३६ । कदाचि दाहारका यन् ३७ । कदाचि दाहारका यन् ३८ । कदाचि दाहारका यन् ३९ । कदाचि दाहारका यन् ४० । कदाचि दाहारका यन् ४१ । कदाचि दाहारका यन् ४२ । कदाचि दाहारका यन् ४३ । कदाचि दाहारका यन् ४४ । कदाचि दाहारका यन् ४५ । कदाचि दाहारका यन् ४६ । कदाचि दाहारका यन् ४७ । कदाचि दाहारका यन् ४८ । कदाचि दाहारका यन् ४९ । कदाचि दाहारका यन् ५० । कदाचि दाहारका यन् ५१ । कदाचि दाहारका यन् ५२ । कदाचि दाहारका यन् ५३ । कदाचि दाहारका यन् ५४ । कदाचि दाहारका यन् ५५ । कदाचि दाहारका यन् ५६ । कदाचि दाहारका यन् ५७ । कदाचि दाहारका यन् ५८ । कदाचि दाहारका यन् ५९ । कदाचि दाहारका यन् ६० । कदाचि दाहारका यन् ६१ । कदाचि दाहारका यन् ६२ । कदाचि दाहारका यन् ६३ । कदाचि दाहारका यन् ६४ । कदाचि दाहारका यन् ६५ । कदाचि दाहारका यन् ६६ । कदाचि दाहारका यन् ६७ । कदाचि दाहारका यन् ६८ । कदाचि दाहारका यन् ६९ । कदाचि दाहारका यन् ७० । कदाचि दाहारका यन् ७१ । कदाचि दाहारका यन् ७२ । कदाचि दाहारका यन् ७३ । कदाचि दाहारका यन् ७४ । कदाचि दाहारका यन् ७५ । कदाचि दाहारका यन् ७६ । कदाचि दाहारका यन् ७७ । कदाचि दाहारका यन् ७८ । कदाचि दाहारका यन् ७९ । कदाचि दाहारका यन् ८० । कदाचि दाहारका यन् ८१ । कदाचि दाहारका यन् ८२ । कदाचि दाहारका यन् ८३ । कदाचि दाहारका यन् ८४ । कदाचि दाहारका यन् ८५ । कदाचि दाहारका यन् ८६ । कदाचि दाहारका यन् ८७ । कदाचि दाहारका यन् ८८ । कदाचि दाहारका यन् ८९ । कदाचि दाहारका यन् ९० । कदाचि दाहारका यन् ९१ । कदाचि दाहारका यन् ९२ । कदाचि दाहारका यन् ९३ । कदाचि दाहारका यन् ९४ । कदाचि दाहारका यन् ९५ । कदाचि दाहारका यन् ९६ । कदाचि दाहारका यन् ९७ । कदाचि दाहारका यन् ९८ । कदाचि दाहारका यन् ९९ । कदाचि दाहारका यन् १०० ।

नगा । सिद्धा श्रुणाहारगा श्रुतसेसाण तियजगा । मिच्छदिठीसु जीवेगिदियवज्जी तियजगो । सम्मामि
 च्छदिठीण जते । जीवे किं श्रुणाहारगु श्रुणाहारगु ? गोयमा । श्रुणाहारगु नो श्रुणाहारगु । एव मेगिदिय

भिषपत्तुरिरिदियेणु पद्वनगा । विद्धा यमाहारका अवलोयाका जगविबन् । मिष्यादुष्टिप जीवेकैदियवज्जी प्रकुचिबन् । सम्मामिष्यादुष्टी जय

वेदिर चउरिदियेण जमगा निरा यणाहारका येमाच जीवे तियमया मिष्यादिष्टिप जीवेमिदियवज्जी तियजगो । जन्मिद्व चोरिन्दिब दइना पाण
 योपरे १ भांन विवापनादारीके बाबता योपन २ भांन मिष्यादिष्टिने पकिदिद्ववज्जी ३ भाया कइया । यमाविष्यादिष्टिज भते योवेवि पाहारग

पचति मेरुदिविपमं त्रीशामयिपय दिविषतुरिद्विपमिपय य त्रीशेतिमात्रं वचनमिति । तथा पत्रतेरुपासु वचनमिति । तन्ना
 पत्रतेरुपासु च येना वनवति तद्विपम तयोः मूत्र वचन्य मत्र पत्रतया मूत्ररुपा व निपक्षपक्षेद्विपम मनुष्येषु जैमानकेषु च तन्मय म होये
 विवित तयोः मयेवं वत्सारे पचति तद्यथा सामान्यतो जीवपत्र मयनयनयनयन मनुष्यपद वैमानिकपदं च उर्वत्राव्येक्यपनदितार्थं स्या दा
 वारव इति त्रयो मनुष्यपमिकाया प्रगतिश्च तद्यथा सर्वेपि ताव - तम साद रताः १ । अथवा साधारणानाहारकय २ । अथवा साधारण
 सामान्यता जीवपद मनुष्या सिद्धा य एवत्राव्येक्यवचन मनुष्यजन्य वानाहारता इति न सम्प्रति सम्मद्विद्विहारकाट-सम्प्रगद्विदि
 वेदा पद्यमिकव्यवहारे साक्षादवस्यन्तेन सायापद्यमिकसम्यक्तेन सायावस्यन्तेन वा प्रतिपत्तव्यं सामान्यत सवादाभा मयिद वादे मनुष्यवि
 जायामपि करिषामावत्वात् तत्रापद्यमिकसम्यक्तेन सायापद्यमिकसम्यक्तेन सायावस्यन्तेन वा प्रतिपत्तव्यं सामान्यत सवादाभा मयिद वादे मनुष्यवि
 य पक्षे सर्वेषां जीवपद मनुष्या सिद्धा य एवत्राव्येक्यवचन मनुष्यजन्य वानाहारता इति न सम्प्रति सम्मद्विद्विहारकाट-सम्प्रगद्विदि
 गृह्येत्सापोमान् । उभयात्राव्येक्यवचनमिति इति वचना द्वुपपन्नविषयमूत्र सामान्यता जीवपद साधारका अपि समाहारका अपोरयेप एव न

स्थितेसा जीवा मनुष्यसि सिद्धा पुगत्तेणयि पुञ्जत्तेणयि नो आहारता । सम्मद्विद्विहारता जने । जीवा कि
 आहारता स्थानाहारता ? गायमा । सिय आहारता सिय स्थानाहारता । येद्विद्वि सैद्विद्वि चउरिद्वि उ

मापि नो साधारका । सम्प्रद्विद्वि नो वदन् । जीवा विमाहारका यमाहारका । नौतम् । साधारकाः साधारकाः । प्रोतिद्विप
 साधारका हार । अवेयो कोर मनुष्य विव उच्यते मनुष्येन विवित पाचारे मनुष्ये यमाहारते पुत्रे । अथविद्वि च भवे जीवा कि साधारका यमा
 हारता । सम्प्रद्विद्वि कोर मनुष्यवत् पाचारे नो यमाहारती । यामना विव पाचारे विव यमाहारता विव यमाहारता । प्रोतिद्विप
 यमाहारता कोर मनुष्यवत् पाचारे नो यमाहारती । यामना विव पाचारे विव यमाहारता विव यमाहारता । प्रोतिद्विप

[illegible]

सिष्य शृणाहा० । पुहस्तेण जीवनिर्दिष्ययज्जो तियन्नगो । सजतासजते जीवे पचिदियातिरक्कजोणिए
मणसे एते एगस्तेणवि पुहस्तेणवि श्याहारगा नो शृणाहारगा । नोसजते नोश्वसजए नोसजयासजए
जीवे सिद्धेय एते एगहपुहस्तेणवि नोश्याहा० शृणाहारगा ॥ दार ॥ सकसाईण नते । जीवे कि श्याहा०

तपुष्वा, भोतम । स्यादाहारकः स्यादनाहारकः । पुषको न अविकल्पियधर्को अनुधिकम् । सयतासयतो जीवः पवेन्द्रपर्यंतयग्योनिर्जी भसु
 य सतं यवत्येनापि पुषकोनापि आहारका नो अनाहारकाः । नोसंयतनो अययत नोसयतासंयतो जीवः यिद्विजे एकवपुष्म नापि नो आ
 हारका अनाहारकाः । द्वार ४ सक्रपायी प्रदन्त । जीवः विमाहारकोनाहारकः । भोतम । स्यादाहारकः स्यादनाहारकः । एव पावद्वेगा

पमा धिय पाङ्गारय विष पचाङ्गारय एवं पुङ्गले लोडमिदियवन्ता निबभ १ । इभोतस कोर पाङ्गारो काङ पमाङ्गारो इम पुङ्गल वळ्ळिनि २ पाङ्गि
वा । पङ्गयायङ्गल लोवे पङ्गिदिब तिरिक्कळोविङ मङ्गुर २ । पङ्गु, व लो लानन पङ्गिभ्रुव तिरिवयानिक्कने मङ्गुपने पङ्गलपने पुङ्गलपने । पङ्गलेव
दि पुङ्गलेचदि पाङ्गारगा भो पचा० भासङ्गल मापसङ्गल मीदकय मङ्गल । पाङ्गारोङ्गुळे लो पमाङ्गारो भाङ्गल भापसयत भोसयताचङ्गल । लोवे सि
ङ्गल पङ्गल एङ्गलपङ्गलचदि मापाङ्गारगा पचाङ्गारगा पार ६ । लोडम । सङ्गवे पुङ्गल पुङ्गल्लेकरो पाङ्गारो नङ्गवे पमाङ्गारो ङ्गवे । सङ्गयाङ्गल भत लोवे

हारणा १ गीयमा । आहारणा नो अष्टाहारणा । अन्नमोर्निदिपिनिमित्तदिययन्ना जाय वेमाणिमा इति ॥ गत इतिहारं ॥ सम्प्रति संयन्तार
 यतत्वं समुप्याकर्त्तं मनुप्याकायव तत्र दृष्टे मनुप्या जीवदत्त मनुप्यपदं च तत्र जीवदत्तं सुत्रमाह-सञ्जएवं प्रत । कोवि इत्यादि ॥ सुगम
 समाहारकत्वं पञ्चानिबन्धुहोतावस्थाया यमागित्याख्यायां बादतव्यं येषकासमाहारकस्य ॥ एवं मनुप्यविविप ॥ सुगम
 त्ति ॥ पृथक् न मनुप्यवनेन जीवदत्ते समुप्यपदं च प्रत्येकं प्रगण्य तत्रैव सर्वेति तावत्त्रयसु राहारणा मय प्रतो यथा म वा
 समुप्योक्तिं वा प्रतिपत्तो प्रवर्तिवदितव्यं अथवा आहारकाया माहारकस्य मय प्रवर्तिन् केवतिनि समुप्यपदं नैतन्गीगते वा ॥ पदुन- ॥
 आहारकाय समाहारकाय एव यदुप्यु कर्त्तव्यं तमवदत्तपु मोतेजीगतपु ता तस्यत समुप्यपदं मञ्जवने सुत्र स्वादाहारक ॥ ५ ॥

विगलितियन्त्र जाय वेमाणिपु एव पुञ्जोत्ति ॥ सञ्जाण भते । किं व्याहारण व्याणहारण १ गीयमा । नित्य
 व्याहारण सिय व्याणहारण । एव समुप्यसत्ति । पुहत्तेण तियजगा । अस्सजए पुच्छा, गीयमा । सिय व्याह्रा०
 ॥ ५ ॥ जीग विमाहारकोमाहारक १ गीतम । आहारको मी यनाहारक । एव महेन्द्रियविकसन्त्रियवर्त्तं यावद्वेमागिद । मय सुप्योति ॥
 वि । ययता प्रदत्त । जीग विमाहारकोमाहारक १ गीतम । व्यादाहारक स्वादाहारक । मयं मनुप्योति । एवमं न प्रदत्तवम् । यमप
 पचागारण । समुप्यपिपादो कोच आहारक यनाहारक । गावमा आहारमा नोपचाहारणा एव प्रमित्य विगनिदिस यत्वं यावत्तमविविप ॥
 पुहत्तं बनि हार । गीतम आहारो इम एवमन्त्रिय विकसन्त्रिय वर्त्तं कानिती वेमागिककीपिदिने इम प्रदत्त करो हार । मञ्जव
 मते कोवि किं आहारण यनाहारण । ययत केमगवन् जोय च आहारो यनाहारो । गावमा निव आहारण नित्य यनाहार एव मनुप्यवित् पुहत्त
 च तियर्त्तनी पर्वजएव पुच्छा । इतोतम कादि आहारो कोर न माहार इम मनुप्यते विव उपवर्त्तविहार करो भागा इ कश्चिवा पर्वजमनो म । मा

॥ ५ ॥ जीग विमाहारकोमाहारक १ गीतम । आहारको मी यनाहारक । एव महेन्द्रियविकसन्त्रियवर्त्तं यावद्वेमागिद । मय सुप्योति ॥
 वि । ययता प्रदत्त । जीग विमाहारकोमाहारक १ गीतम । व्यादाहारक स्वादाहारक । मयं मनुप्योति । एवमं न प्रदत्तवम् । यमप
 पचागारण । समुप्यपिपादो कोच आहारक यनाहारक । गावमा आहारमा नोपचाहारणा एव प्रमित्य विगनिदिस यत्वं यावत्तमविविप ॥
 पुहत्तं बनि हार । गीतम आहारो इम एवमन्त्रिय विकसन्त्रिय वर्त्तं कानिती वेमागिककीपिदिने इम प्रदत्त करो हार । मञ्जव
 मते कोवि किं आहारण यनाहारण । ययत केमगवन् जोय च आहारो यनाहारो । गावमा निव आहारण नित्य यनाहार एव मनुप्यवित् पुहत्त
 च तियर्त्तनी पर्वजएव पुच्छा । इतोतम कादि आहारो कोर न माहार इम मनुप्यते विव उपवर्त्तविहार करो भागा इ कश्चिवा पर्वजमनो म । मा

॥ ५ ॥ जीग विमाहारकोमाहारक १ गीतम । आहारको मी यनाहारक । एव महेन्द्रियविकसन्त्रियवर्त्तं यावद्वेमागिद । मय सुप्योति ॥
 वि । ययता प्रदत्त । जीग विमाहारकोमाहारक १ गीतम । व्यादाहारक स्वादाहारक । मयं मनुप्योति । एवमं न प्रदत्तवम् । यमप
 पचागारण । समुप्यपिपादो कोच आहारक यनाहारक । गावमा आहारमा नोपचाहारणा एव प्रमित्य विगनिदिस यत्वं यावत्तमविविप ॥
 पुहत्तं बनि हार । गीतम आहारो इम एवमन्त्रिय विकसन्त्रिय वर्त्तं कानिती वेमागिककीपिदिने इम प्रदत्त करो हार । मञ्जव
 मते कोवि किं आहारण यनाहारण । ययत केमगवन् जोय च आहारो यनाहारो । गावमा निव आहारण नित्य यनाहार एव मनुप्यवित् पुहत्त
 च तियर्त्तनी पर्वजएव पुच्छा । इतोतम कादि आहारो कोर न माहार इम मनुप्यते विव उपवर्त्तविहार करो भागा इ कश्चिवा पर्वजमनो म । मा

॥ ५ ॥ जीग विमाहारकोमाहारक १ गीतम । आहारको मी यनाहारक । एव महेन्द्रियविकसन्त्रियवर्त्तं यावद्वेमागिद । मय सुप्योति ॥
 वि । ययता प्रदत्त । जीग विमाहारकोमाहारक १ गीतम । व्यादाहारक स्वादाहारक । मयं मनुप्योति । एवमं न प्रदत्तवम् । यमप
 पचागारण । समुप्यपिपादो कोच आहारक यनाहारक । गावमा आहारमा नोपचाहारणा एव प्रमित्य विगनिदिस यत्वं यावत्तमविविप ॥
 पुहत्तं बनि हार । गीतम आहारो इम एवमन्त्रिय विकसन्त्रिय वर्त्तं कानिती वेमागिककीपिदिने इम प्रदत्त करो हार । मञ्जव
 मते कोवि किं आहारण यनाहारण । ययत केमगवन् जोय च आहारो यनाहारो । गावमा निव आहारण नित्य यनाहार एव मनुप्यवित् पुहत्त
 च तियर्त्तनी पर्वजएव पुच्छा । इतोतम कादि आहारो कोर न माहार इम मनुप्यते विव उपवर्त्तविहार करो भागा इ कश्चिवा पर्वजमनो म । मा

वपुष्यपत्ने जीवपदे पृथिव्याविषु च पदपु मध्येकमाधारका यनाधारका पदि । इत्येव प्रग' मेवेदु तु मरौयकादिषु स्थानेषु मध्येक मरौयके
 सपता २ देशविरता कोच तियक्ष्णैर्विद्या मनुया वा न सोयाः अयाको स्वभावत एव देशविरतिपरिणामाभावा देव चेतसा जीवपदाभि स
 दया धामाभ्यतो जीवपदं तिर्यक्ष्णैर्विषपद मनुष्यपदं चेतसु विद्यायि स्थानेषु एवमभ्यन्ते मनुष्यभ्यन्ते च साधारका प्रवर्तते प्रवाच्यरगतः कर्मात्मनः
 मृताद्यवस्थासु च देशविरतिपरिणामाभावात् ॥ नीचपतो मोऽर्धपतो मोक्षपतासुपतो ॥ भूत सप्तद्वार ॥ तथुनया द्वेपदे तद्यथा-जीवपदं चि
 द्रुपद च उग्रयनापदेकवदन बहुवने यनाधारकत्वमेव ब्रह्मणं मत्वाधारकत्वं सिद्धमा मनाधारकत्वात् कयापहार । कलाह्वं जते । जीवे इ

चिय स्युणाहा० । पुहत्तेण जीवनिदिपयज्जो तियज्जो । सज्जतायजते जीवे पथिदिपतिरिस्कजोणिस्
 मणसे एते एगत्तेणवि पुहत्तेणवि स्याहारगा नो स्युणाहारगा । नोसज्जते नोस्यसजए नोसज्जयासजए
 जीवे सिद्धेय एते एगत्तपुहत्तेणवि नोस्याहा० स्युणाहारगा ॥ द्वार ॥ सकसाह्वण जते । जीवे कि स्याहा०

तपुष्ठा नीतम । स्वादाधारक स्वादमाधारक । पुण्णो न जीविकान्द्रियवर्को अद्रुद्रिकम् । संयतासुपतो जीवः पथेन्द्रियतिग्योनिर्को भनु
 य एत पक्ष्येमापि पुण्णोनापि पाधारका नो यनाधारकाः । नोसंयतनो असंयत नोसंयतासुपतो जीवः तिसुयते एकावपुण्णो मार्वि मा या
 हारका यनाधारका । द्वार ॥ सुक्ष्मायी प्रदत्त । जीव विमाधारकोनाधारकः ३ नीतम । स्वादाधारकः स्वादमाधारकः । एव पावहुमा

यना विव पाधारक विव पञ्चधार एव पुहत्ते जीवमिद्विबन्ना निबध्यते । नीतम कोर पाधारो व्यास यनाधारो रम एवञ्च बर्कनि ३ जावि
 वा । संयतासुपत जीवे पथिदिप तिरिक्काजीविय मनुष्य ३ । यवन स ता जावन पथिदिप तिरिक्कानिखने मनुष्यने पक्ष्यपथे पुहत्तपथे । एवमेव
 वि पुहत्तेचवि पाधारगा नो पचा० मोक्षप एव पावहुमा ३ नीतमयामञ्च । पाधारोद्वे को यनाधारो मायत मायसत मोमयतायत । जीवे चि
 द्रुप एव एवतपपुहत्तवि मापाधारगा यनाधारमा द्वार ६ । नीतम सिद्धमेवकल पुहत्तेकोरो पाधारो न द्वे यनाधारो द्वे । सवसाश्वं भत जीने

मानेपु हेतुपु नैरियेपु प्रत्येकं पदपुः। नैरियिकादि तत्त्वज्ञानावत कोचवदुत्ता देवा शुं लोचभुत्ता स्ततो देवानां नैरियिकायां न्व मायकथा
 यो मायाकथाय य प्रविरस इति प्रागुक्तप्रकारक यप् नङ्गः। कीवपदे पृथिव्यादिपदेषु च प्रत्येकमनङ्गक माहारकाकावनाकारकावा न्व मानक
 पायिका मायाकथापायिका न्व प्रत्येकं सदेव नेपुस्यानेषु यदुत्तेन तत्त्वमोभत्वात् कोपपु तु स्यामपु नङ्गगविर्त्त लोचकथयपुत्र मय्येकवचने तथेय
 यदुवचने विद्ययमाह सात्रकसाहसु इत्यादि य लोचकथयपु नैरियकेषु पदं जग कोपो लोचकथयपुतया पदं जगं यत्तु लोचकथयपुत्र मय्येकवचने तथेय
 न्व देव एव जगः साधारकाचप्यनाकारका अपीति य सकसाह जहा मोसुको मोचस्योति य सकसाहिको नाचस्यिनामोऽचस्तिम उक्ता कथा
 तत्त्वमो विमुक्तं जयति सकपयिष्याय मनुष्याः सिद्धा य, मनुष्या उपशोतकपायायया धर्दित्वा अन्यथा सकसाहियत्वात् तत यतेपामपि यो
 ति यदानि तदया सामान्यता कोचकवं मनुष्यपदं विदुपदं च । तत्र सामान्यतो कोचपदे मनुष्यपदे च प्रत्येकमेकवचन स्या दाहारकः स्या वना
 इतरक जात वत्तत्वं, विदुपदे यमाहारक एवेति । यदुवचने कोचपदे साधारका याप समाहारका अपोति केवसिना माहारकाया विदुत्ता म

साण जीवेगिदिययज्जो तियजगो । लोचकसाहंसु णरडएसु त जगा अत्रसंसंसु जीवेगिदिययज्जो तियज
 गो । अत्रकसाह जहा नोसक्ती नोच्छसन्ती । नाणी जहा सम्मादिठी । अत्राणिधोदियनाणी सुयनाणीसु

नैरियेपु पदपु नङ्ग अण्डेवाकां जीवेकन्त्रियवर्त्तो नङ्गविचम् । लोचकपायिपु नैरियेपु पदपु नङ्ग अण्डेपु कोवेकेन्त्रियवर्त्तो जयविचं ।
 सकपायी यया मासती मोचसती । प्रातो यया सय्यमदुष्टिः । अत्राणिधोपिचक्षानो युतक्षानो द्वीन्त्रियतीन्त्रियवत्तुारन्त्रियेषु पदपु नङ्ग अण्डे

देव करपपु न्व भया । मानकवाह मायाकथाक तव नारकोजे ६ भागा । प्रत्येकसाच कोवेगिदिययज्जो तियमो । वाकता कोचने एकेन्द्रिय भवेति
 र मीना वादवा । कोचकसाहसु नेररडकप कर्ममा अण्डेते जीवेगिदिययज्जो तियमं । सामकपायकता नारकोजे ६ भागा अत्रिना साकता
 जीवेने एकेन्द्रिय वर्त्तने १ भागा । पचसाह जहा ना सक्ती नो पचक्ती डार ० । सकपाय सिद्धतोपरे मापिया । बावो सडा सक्तीतो चाभिनि

माहादकाणां सर्वेषु व्युत्पन्नेन सम्प्रमानत्वात् समुणपः संमतिक मर्थवि ताव द्रव्ये राहारकाः १ । अथवा आहारकाया भाहारका य २ । य
 यथा आहारकाया भाहारकाय ३ । प्रायमा प्रायया नैकत्र कता विदुषे त्वनाहारक यव यव । सम्प्रति प्रागहार तय ० नमो नहा सम्प्रदि
 विणि ० आसी पचा माळु सम्प्रगृह्णति सक्त कथा वस्तव्य कथाया-माकोरं प्रत । कीदे कि चाटारग सयाहार तय ० मिय चाटारग विव य
 आहारय । नासीक प्रते । नरवय कि आहारय अकाहारय २ गोयमा । मिय आहारय सयाहार तय ० मिय चाटारग विव य
 नासीक प्रते । कीदा कि आहारया अकाहारय ० गो० । आहारयावि अयाहारयावि । नायाग प्रत । नेरइया कि आहारया अकाहारया गो० ।
 सर्ववितावदीत्या आहारया १ । अथवा आहारयाय अकाहारयाय २ । अथवा आहारयाय अकाहारयाय ३ । अथवा आहारयाय अकाहारयाय ४ ।
 रनाय अकाहारयेय ३ । अथवा आहारयाय अकाहारयाय ४ । अथवा आहारयाय अकाहारयाय ५ । अथवा आहारयाय अकाहारयाय ६ ।

येहृदियतेहृदियचउरिदिगुसु त जगा अथसत्सु जीयादिनु तियन्मो । जेसि अथि उहिनाणी पचिदि
 यतिरिक्कजीणिगया मणसा य आहारगा नो अणाहारगा अथसत्सु जीयादिनु तियन्मो जेसि उहि

माहिकवाको मयवाको वादिब तर दिव चरि दिवसु वसमा अथसत्सु जीयादिया निवर्तमा अथि पत्ति तेनि माहियमा । आनो जिम सम्प्रहरी
 तिम बाहियमा अनिप्राको दुगपानी बेदिब तेदिब चोरिदिगुवादि ३ मीमा वाकता जीयादियमा मीमा २ बाहियमा । चोरिकाको पचिदिब तिरिक्क
 कादिबा आहारगा मा अकाहारगा अथसत्सु जीयादियो तियममा अर्थ पत्ति तेचि माहियमा । जेउने पचिदिगाम पुने पचिदिगामिपकोनिब
 पाहारी इय अकाहारो नहो वाकता जीयादियमा २ बाहियमा जेउने पचिदिगाम पुने । मयपज्जमवाको जीया मयुया यमपुहतेकति पाह

सिद्धान्तं पुच्छा, गो० । अणाहारगा इति ॥ आग्निनिधोपि कृष्णानसूत्रे जीववचने प्राप्तं धृत्वयोगं प्रयुक्त्वने द्विविधतुरित्त्रियेषु जगाः अथसेषेषु जी-
 वादिषु स्वानेष्टकम्पिप्रयवर्जेषु प्रद्वित्रिक-तत्रैय-आग्निनिधोपि नावेत्य तत । जीवा चि आहारगा अणाहारगा १ गा० । सद्येति ताव शोका अ-
 णारगा २ । अथवा आहारगाय अणाहारगेय २ । अथवा आहारगाय अणाहारगाय ३ । इत्यादि ॥ तथाचाह आग्निनिधोपि यनाजी सुयनाजी
 सुय अर्द्धवियपत्रारटिपु सु जगा अथवसेषेषु जीवाऽष्ट तियनतो तन्नि अत्य इति ॥ सुगम नवरर् अेषि अत्य ॥ येषा जीवाणामाग्निनियोगिपि अ-
 णाजानपानो हा तावु जगत्रिक वत्तन् न आपपिचिद्यादिद्विति । अवापिचिद्यामसूत्र सकृच्चन तथैव यदुत्पन्नपिताया परोद्वयतियक्योनिकाआहार-
 का एव न खनाहारकाः कस्मादित्ये तुच्यते इह पण्यम्पितिरयामनाहारकाः विप्रसृगती न च तदानीं तेषां गुणप्रत्ययतो वपिसुप्तयो गुणा-
 नान्नार्थसत्ता व्याप्यमतिस्मितावपि, र्देवा मनुष्यो वा तिर्यक् ततो उवाचिचानिम सतः परोद्वियतिरिचोऽजम्भारकत्वायागः अथेषु सु-
 त्वाणामेन्द्रियविक्रमम्पिप्रयवर्जेषु प्रत्यक्षं प्रद्वित्रिक एतदेवाह द्विविनालीकं पम्बिाम्पितिरिचिअजीवीया आहारगा अथवसेषेषु जीवाऽष्टतियनमा-
 नसिं घटिय टुपिनाय मिति ॥ कतापयापचान मनुष्याकापेव ततो हे पद तथोयः जीवपदं जनयथापि जीवपदमे यदुयवन च मनःपर्योयताभिनः
 आहारका एव वत्तन्ना गत्वमाहारका त्वयुज्जस्यावत्तवाया मन पर्योयतामासम्भवात् केवसप्तानी यया प्राक् नोसत्तिनो उच्यो सत तथा
 वत्तन्ना, किमुक्तं त्वति कथसप्तानिचिन्तायामपि जीवि पशुकि तद्यथा सामान्यता जीवपद मनुष्यपद सिद्धपश् च तत्र सामान्यतो जीवपदे मनु-
 ष्यपद वैकल्यम स्या दाहारक स्या दपाहारक इति वत्तन्त्य सिद्धपदेत्वमाहारक इति अदुबचने सामान्यतो जीवपद आहारका अपि अनाहार-

नाण । मणपज्जायनाण जीवा मणूसाय एगत्तेणात्रि पुद्गसेणवि स्याहारगा नोस्युणाहारगा । केवल्लनाणी जहा

अथ देवामवपिचानं । मन्-पयपचानिजीवा मनुष्यादेकत्वमापि पचसेनापि आहारका नो अनाहारकाः । केवल्लनाणी यथा नो सज्जी नोच.

रगा नो अणाहारगा केवल्लनाणी जहा नोवसी नापसको वार । मनपवत्तन्नाम पुद्गे जीवम मनुष्यने एकल एवज्जने पाशरोद्भवे पिय यनाहारो न

[illegible]

गतीच्छीनोवसते च प्रवे । कीवे किं वाहारए अवाहारए । गोयथा । विय वाहारए मिय अवाहारए इति ॥ अत उपयोगद्वार । वेदद्वारे-या
भाष्यः । वववववमेवववने वाहारका स्वादीमाहारक इति बहुवचने कीवपदे एकस्त्रियाय वजवित्वा । सोपपु स्वातेपु प्रकुत्रिक कीवपदे गते-
न्विपेपु च पुनः प्रदेव वववव वाहारका अवाहारका अपीति । तीवेववव पुसपवेदवव च एकवचने तयैव मवर मच नैरपिबेवन्विपयैववने
त्रिया न वाचया सोवां वपुं ववववात् । बहुवचने कीवादिप प्रदेव प्रकुत्रिक मपुनववेदपि सुव मेकवचने तयैव मवर मच प्रवतनपतिव्यवरन्त्यो
तिवपिआमिका न वाचया तया । न मपुसकत्वा द्बुववने कीवेकेत्रियवनेपु प्रकुत्रिक कीवपदे ववेत्रियपदव च पयिआदिपु पुन रमकुप प्रागुक्त
ककपमिति , ववेदो यवा ववती तथा एकवचने बहुवचने च वाचयाः । औवपद मनुष्यपद च एकवचन एव दाहारक स्वा दाहारक इति ,
बहुवचने कीवपद वाहारका अपि यनात्पारका अपि मनुष्यपु प्रकुत्रिकं विदेत्वा माहारका इति वाच्यमिति प्रावः । गत वेवद्वार । अरीरद्वार
अरीरद्वार नामाव्यतः अरीरववे वववेकवचन स्वा दाहारक स्वा दमाहारक इति । पपुवचने कीवेकेत्रियवनेपु सोपपु स्वापपु प्रदेवक प्रकुत्रिकं ,
कीवपद पयिआदिपदेपु च प्रदेव मपुसक प्रागुक्तमिति । औदारिकवत् मववचने तयैव मवर मच नैरपिबपयवपतिव्यवरन्त्योतिवपिमाविका

सियन्नगो । इल्लियेयपुरिसवेएसु जीयाहठ तियन्नगो । नपुसगवेदए जोवंगेदिययज्जो तियन्नगो । अयेयए जहा, केवठनाणी ससररीरे कीषगिदिययज्जो तियन्नगो । उरालियसरीरीसु जीयमणूसेसु तियन्नगो । अयसेसा

सद्यमेव श्रीविष्णुस्मरणार्थं प्रकथयाम् । सद्यश्चो यथा कृतसाधनाम् । तद्वरीरे श्रीबालेन्द्रियपथो भगवताम् । शीतारिक्ताशरीरिषु औद्यम्येषु ग्राम

[illegible]

निवृत्त्या स्तेषा मोक्षारिक्त्यरीराज्यात् । यदुपपन्नं बीजपदे मनुष्यपदेषु च प्रत्येकं जन्मविक्रं तद्येषां शुर्वपि तावद्भवेयु राक्षारका एष भवे
 दाहः नवोपि केवलो संमुद्रातगतयोगी वा अपवा आक्षारकायां माक्षारकाय एष कस्मिन् कवस्मिन् समुद्रातगते उद्योगिनि वा सुति प्राप्यते ।
 कथं आक्षारकायां माक्षारकाय एष जना बहुषु कवन्तिपु संमुद्रातगतपु अयोगिषु वा सुसु वेदितव्यः शेषा शब्दोद्विपेक्षीन्द्रियत्रीन्द्रियवत्तुर्
 त्रिपतिपञ्चद्विप्या आक्षारका एव कवन्त्या तत्त्वताक्षारका विग्रहगत्सुनीयानामवौदारिक्त्यरीरवज्ज्यात् वैज्रिपाक्षारकयरीरिक्तय सुर्वप्यस
 यवमयदुवचने आक्षारका एव न त्वमाक्षारका मवदं देवं वैज्रियमाक्षारक वा सुमवति तएव कवन्त्या ज्ञाने तत्र निरयिक्तजवमवतिपायुकादि

आक्षारका नो स्थणाहारगा जेसि स्थित्य उराखियसरीर खेउखियसरीरी आक्षारगसरीरीय स्थणाहारगा
 जेसि स्थित्य । तंयगकम्मगसरीरी जीवगिदियवज्जो तियन्नगो । स्थसरीरी जीव सिद्धाय नोआक्षारगा स्थ
 णाहारगा । आक्षारपञ्चसीपञ्चस्रए सरीरपञ्चसीपञ्चस्रए हृदियपञ्चसीपञ्चस्रए स्थणापाणपञ्चसीपञ्चस्रए

वयम् । यवज्जीपा आक्षारका नो यनाक्षारका येवामश्वीदारिक्त्यरीरम । योऽवयवरीरो आक्षारकयरीरो आक्षारका नो यनाक्षारका येवा
 गति । तेजसवामयवरीरिपु जीवेकस्मिन्पवर्जो जङ्गवम् । यवरीरिपु जीवा सिद्धाय नो आक्षारका यनाक्षारका । आक्षारपयोसिपयोस
 वसि यति उराखियवसरे तेज भानि वगन्निवयरीरो आक्षारगसरीरो आक्षारका नो यनाक्षारका जसि यति तवि भा । जङ्गमे योक्षारिक्तमे वेति
 यरीरम आक्षारकयरीर क्व त पाक्षारो कुवे नको यनाक्षारो कुवे खेदने इवे तङ्गन । तयवयवयरीरम आक्षारिदिवज्ज्या तियभगी यवरीरीजीवा
 मिश्रय ना आक्षारगा यवा । तेजसवामयवरीर जीवने वज्जिन्द्रियवर्जो न भानि ययवरीरो जीवादिब सिव नको यनाक्षारो यनाक्षारो । पाक्षार
 पञ्चसी पञ्चस्रए यरीरपञ्चसी पञ्चस्रदिय प पाणु पाणु प० भावामयपञ्चसी पञ्चस्रए यनासु र्वव पञ्चसीपु जीवेनु मववेनु तियभगी यवि
 वा योक्षारगा ना यनाक्षारगा भा । पाक्षारपयानि यवर्जिवा यरीरपर्भास ययानि शिष्टिवयवर्जि पर्वगी लोकाक्षार पर्वगि पवामा भापागन प

यास्या पर्याप्तित्वे एकवचने कञ्च स्या दाहारक इति , तत्र विप्रप्रगता वनाहारक उपपातक्षेपप्राप्तसु श्रीरपयोसिपरियमाप्तिं याव दाहारक इति , यव मित्रियपयास्या पयोमन्त्र-प्राजापानपर्यास्या पर्याप्तित्वे न प्रत्यक्षं एकवचने स्या दाहारकः स्या दनाहारक इति ब्रह्मण्य । यदुक्तवने न उन्निरिद्धिया इत्यादि न उपरितनीयु श्रीरपयोसिमन्त्रितियु वतवृषु यपयोसिषु चित्यमानासु प्रत्यक्ष निरयिक देवमनुष्येषु यदुक्तम् । तत्रापि कदाचि त्वयै व्याहारका यय १ । कदापि त्वयै व्याहारका एक २ । कदापि देव दाहारक एको ऽन्नाहारक ३ । कदाचि देव दाहारको ब्रह्मो ऽन्नाहारका ४ । कदाचि दृष्टव दाहारका ५ । कदाचि दृष्टव दाहारका वृष्टव दाहारका ६ । यवशयाको निरयिकदेवमनुष्यव्यतिरिक्तानां वीक्षित्वयवजर्जनप्रिकं वक्तव्यं तद्यथा सर्वेपि साम ज्ञेयेषु दाहारकाः १ । यय वा दाहारकाया दाहारकय २ । ययवा दाहारकाया दाहारकाय ३ । जीयपदे यक्षेद्विषयपदेषु न पुनः श्रीरपयोस्य पर्याप्तिसु बन्धियपयोस्य पर्याप्तिसु प्राजापानपयोस्तगुत्रे न प्रत्यक्ष मन्त्रकं दाहारका अपि समाहारका अपि समयेवामपि न सदा यदुक्तम् । सत्यमामत्यात् , ज्ञायाम

पञ्जहीपचिद्वियाण सुधसेषाण नत्थि व्याहारपञ्जहीस्यपञ्जस्रपु नोव्याहारपु स्युणाहारपु एगसेणचि पुहसे णयि । सरीरपञ्जहीस्यपञ्जस्रपु सिय व्याहारपु सिय स्युणाहारपु । यउरिस्त्रियासु यउसु स्यपञ्जहीसु णेर

वा दाहारका नोऽन्नाहारका । ज्ञायामतःपपासिपन्थेन्द्रियाकामवद्वेषाणां नास्ति । दाहारपयोस्यपयोसको नो दाहारकोमाहारक एक त्वेनापि पयस्तेनापि । श्रीरपयोस्यपयोसिषु दाहारक स्यादन्नाहारक उपरितनीयु वतवृषुयपयोसिषु निरयिकदेवमनुष्येषु यदुक्तम् । ,

पर्याप्तित्वे पर्याप्तो नको दाहारक यमाहारक इत्यत्र प्रवृत्ते इवे करोर यपञ्जतो यपञ्जतवसु त्रिययाहारप त्रिययवाहारप । गरीर यपयोसि न यपयोसि किवादे दाहारक कुदे किवादे यमाहारक । उन्निरिद्धियासु वतवृषु यपञ्जतोवस वरद दन मनुष्येषु ज्ञमया यवसेषाच वीक्षेनिदिबपञ्को विवममा । उपरितो न पर्याप्तित्वे नारको इव मनुष्यमा भीमा ६ क्षत्रिया याजता मोवादिष पञ्चिन्द्रियवर्जिन २ भीमा । भार्याययपञ्जतो यपञ्जतो

न पयात्सवर्षाचकारत्वेनैतद्विषयविकर्तृद्विषया न भवन्ति किन्तु पंचेद्विषयो एव येषां हि भावामन पर्वोत्तिर्जनको हित तस्य तत्परोक्षताः प्रोच्यन्ते न
 कोपा इति तत् सात्त्विकं । यदुक्तं नीलपदे वि पंचेद्विषयित्वेन योनिवपदं च जगत्त्रिक । पंचेद्विषयित्वेनोद्वि संमुखिताः सदेव यद्वो सत्यन्ते
 परो पाव दद्याप्यन्तो विपद्गत्यापये सत्यमाने द्वितीयो प्रकृतः पादाराया सा माहारक य इति । यदा तु विपद्गत्यापया अपि यद्वो सत्य
 ते तदा एतौपी प्रम आहारकाया माहारकाद्येति नीलपदवि प्रगतिभेदेतदपस्या ० पनप ० नैर्यिकददबममुपयु मरयमं यद्वजंगाः सेच मागेवोसा ।
 इह प्रकृतपद्गदारात्स माय एवमेव यदुक्तं च विवक्तिगामि सुवावि नीलपददेजकमेव नीलपामि ततो माम् म्मदमहोनां समोद इति तद्विषय
 नतिरिक्ताया इवमुपपद्यते एवमेव इत्यादि ० एते नीलपदयो दद्याः सवपदेपु सज्जपि पदेपु पकारेन यदुक्तं च पृच्छया उपलक्षणेन विविचन
 च प्रकृतवत्त्वा हि सववाप्यविशेषेव कथाया मत्वा इ असेत्यादि ० यथा यदगि तस्य च रूपकगते पद्विषयं सूत्र प्रपते यस्य पुनः यथापि न स

इयवेयमणसेसु लनगा अयसेसाण जीवेगिविषयजो तियजगो । आसामणपज्जतीए जीवेसु पचिंदियति
 रिक्कजोणिपुसु य तियजगो । जेरुइयहे देयमणसेसु लनगा सवपदेसु एते एगसपुहुत्तेण जीवादिं वरुगो
 पुच्छाए ज्ञाणियवो जस्स ज अयि तस्स त पुच्छिज्जह ज नयि त न पुच्छिज्जह जात्र आसामणपज्जती

पचवेवाणां जीवेकेन्द्रियवत्त्वां मङ्गवपम् । आपामन पर्वोत्तिर्जनसु पचेन्द्रियानवयो मेहेपु च मङ्गवपम् । नैर्यिकत्वे देवमनुष्येपु यद्वजंगाः
 सर्वपदपु एव युक्तपुवर्जं नीलादयोदददकाः पुच्छया मत्वा इया यस्य यदगि तस्य तदपुच्छते यथापि तस्य पुराते यावद्वापामन पवो
 जीवक पचिंदिय निरिक्ककापिपुसु तियमना चराय इव मनुष्येव कथंमा । आपामनपर्वोत्तिर्जनो बोधे पचद्वो तिवेचयोनिवम र भागा मारभो एव
 मयन ० भागा । सवपु पद्वय चमपुवपचं कोपादिपा इदका पुच्छाए मा । मय पदेकरो पकल इवकलेकरो योपाटिका मयन कटिये । ज्ञा
 मयि तस्य त पुनिक्कयि च नयि तं मपुत्तिज्जवि । जीहन दुय तदने तिमरीज पुच्छिरो छिन्ने मयो तेदने मपुच्छते । ज्ञा मा कामचपयमो पपल

[illegible]

एतुं धूप जाहएतुं णेरइयंदं वमणसासुं ठनगा , सेसेसुं च तियजगा ॥ घीतं लहेसी सम्मसो ॥ सम्मस

सिद्धं स्वपथोत्तरेषु नैरयिबदेवमनुष्येषु पङ्कजहृग्योपेव य प्रगपयम् ॥ इति श्री रामचन्द्रमहिम्निष्य नामकपञ्चविंशति

नमो देवदेव दश मयुष्यु वर्षाणां येषु निवर्तते । पातु भावा मन्मथस्यै सपदासमे ॥ १ ॥
निषेधेनो दयता । मोक्षे वरयो समाप्त वयो ॥ २ ॥ पञ्चबाए साधारण्यं सम्पत् ॥ इति प्रज्ञापना भगवतोना ॥ २८ ॥ अङ्गुलीमुना

न पपाप्यपयोपकारस्वेकैद्वियविकल्पेद्विया न प्रवर्ति किंतु पंचेद्विया एव येनो हि प्राथम्येन पयोपित्तर्जनवो हि तमेव सत्यप्राप्ता मोच्यते न
 योपा इति तत्र सारवृत्तं । बहुवचने लोचपदे वि पंचेद्वियतिर्नयोनिकपदं च संग्रहिकं, पंचेद्वियतिययोहि संमुखिमाः सदेव यद्वो सत्यमे
 एते तदा दतोपी तत्र साधारकाया साधारकाया नाहारकायेति लोचपदेवि प्रगतिवसेतपक्षया च पक्षः साधारका या साधारका एव इति । यदा तु विपक्षगत्यापत्ता अपि यद्वो सत्यमे
 इह पक्षपदावारम्य प्राय एकत्वेन युक्तम च विवक्षितानि सूत्रानि जीवादिदृग्भूतकमेव गोत्रानि एते माम् स्मद्भूततोना समोह इति तद्विषय
 नतिर्द्विमाह नयवृत्तपक्ष एतत् इत्यादि च एते लोकादयो दृष्टानः सवपदेसु सर्वेष्वपि पदेसु पक्षत्वेन युक्तम च पक्षया उपलक्ष्यमत विधेयस
 च प्रवित्तव्या किं सर्वव्याप्यविशेषेव कालव्या भत्याह अरसेत्यादि च यस्य पक्षात् तस्य च रक्ष्यते तद्विषय सूत्र प्रप्यते यस्य पुनः पक्षात् न त

इयदेवमणसेसु लजगा स्थयसेसाण जीवेगिविषयवज्जो तियज्जगी । नासामणपज्जत्तीए जीवेसु पचिंविंयति
 रिक्कजोणिएसु य तियज्जगी । नेरइयसे देयमणसेसु लजगा सधुपवेसु एते एगसपुहत्तेण जीवादिं दग्गो
 पुच्छाए नापियसी जस्स ज स्थित्य तस्स त पुच्छिज्जह जं नत्थि त न पुच्छिज्जह जाय नासामणपज्जत्ती

यवसेणया जीवेकन्त्रिपवज्जो प्रकुत्रवम् । प्रायामन पयात्तिरीवपु पंचेद्वियतिययो मेलेपु च पक्षप्रम । नेरविक्कले देवमण्येसु पद्विज्जः
 सर्वपद्विपु एत पुच्छपवज्जो न जीवाद्योद्वहकः पक्षया प्राक् । यः यस्य पक्षात् तस्य तदपक्षने पक्षात्त एव पक्षते यावन्नायामन पयो

नु जीवक पचिद्विंयतिरिक्ककापिएसु तियमना चराय देव सधुपवेसु लजगा । सायामनपयत्तिने कोवमे च पक्षो तियवयोनिक्कले र भागा मारकी देव
 मरक्कन र भागा । सवधु पद्वय एगपुवत्तं कोराविका द्दवना पुच्छाए मा । जव पदेकरो पक्षस इवक्कलेकरो लोकाविकना मरन कश्चिये । जग्ग
 जंविंय तस्य त पुच्छिज्जति च नत्ति तं नपुच्छिज्जति । जइन पुंय तदने तियमरीअ पुच्छिना चेदने गवो तेदम नपुच्छगी । नाह माकायपज्जत्ती पपल

कार मन्त्राणां सुवर्णयोगः । नाकारोपयोगः । यस्तु यस्तन सामान्यरूपतया परिच्छेदः सोऽनाकारोपयोग इत्याकारोपयोग इत्यर्थः । एषा यपि इन्द्रास्वानामाकर्माश्रितिकः परमनाकारोपयोगश्चासा एवाकारोपयोगश्चासाः सत्येयमुच्यते प्रतिपत्तव्यं यथोपरिच्छेदकतया चिरकालसंगतात् इन्द्रास्वानां तथास्वानाव्यात् केवसिनां त्वनाकारोपयोग एवसुसम्पिबः यद्यर्थो स्वगतानामनेदृशयुक्ती तत्र साकारापयोगमवानमन्त्रिपरिसुरिदं माह सागारावर्तनं जत । इति ॥ यथोक्तसुरो नियतः प्रतिस्वरूपवाचाया योचविज्ञोपो ऽन्वर्तनोपो ऽन्वर्तनोपोचिबः । यन्त्रिनिर्गोपगत्स्य विनयादिपाठः । न्यपगमात् विनयादिष्व इत्यनेन स्थाचैवदण् प्रत्ययः । सामर्थ्योते स्थाचै प्रत्ययकाः प्रकृतोस्तिङ्गयवनातीति वचना तत्र नपुंसकता यथा विनय यय वेनयिक मित्यत्र यथवा यन्त्रिमियुष्यत अस्मा दस्मिन्मिति यन्त्रिनिर्गोप एव सादवर्यकर्मज्ञोपपन्नम स्तान निवृत्त यन्त्रिनिर्गोपिक तच्च तत् ज्ञान यन्त्रिनिर्गोपिकज्ञान इन्द्रियमनोनिर्मिता योग्यप्रवृत्त्यावर्तितवस्तु विषयः स्फुटः प्रतिसाक्षो योचविज्ञाप इत्यर्थः सवासी साकारापयोग यन्त्रिनिर्गोपिकज्ञानसाकारापयोग एव सवन्नापि सुमास कतव्य तथा यत्र यत्तं वाच्यवाचकज्ञानपुरश्च रोकरवशात्प्रवृत्तपृष्टाचगुचनदेतु रूपस्तिङ्गिज्ञाप एवसाकार वस्तु पटश्चन्द्रवाच्यं जलपारखाद्यार्थक्रियागुणय मित्यादिरूपतया प्रयामोक्तः समानवर्तितमगज्ज्ञापयपयानाचनानुसारी इन्द्रियमनानिमित्तो ऽनगमविशेष इत्यर्थः यत्तं च तत ज्ञानं च शुनज्ञान ततो ज्ञाप साकारोपयोगमश्वदेन विज्ञोपवसमासः तथा ऽवग्रह्यो ऽच शब्दाय एव यथा विसृत वस्तु धीपत परिच्छेद्यत ऽभनत्यवधिः यद्वा ऽवधिः मर्यादाकृपिद्येव द्रव्य परिच्छेदकतया प्रवर्तितरूपा तदुपलक्षित ज्ञानमप्यवधि अवधिद्यासी ज्ञान वाचविज्ञान , तथा परिसक्तो ज्ञाय एवम एव , तुदादिभ्यो

रोचनुगे य । सागारोचनुगेण ज्ञते । कतिथिहे पणत्ते ? गीयमा । छुठविहे पणत्ते , तजहा-ध्यान्निनि

त । कतिविधा प्रपन्नः ? गौतम । अष्टविधः प्रपन्नस्तथा-यानिर्गोपिकज्ञानसाकारोपयोगः सुतज्ञानसाकारापयोगोवाचयज्ञानसाकारोप

योगोतम य ठम्य चक्षः । ते कथेष्ट-यामि च दिवशाच सागारावर्तनी पुनश्चाच सा० पादिवाच सा० मयपन्नरवाच सा० केरसवाच सा० मतिप

दृश्यः स्यात् ॥

२६

तद्वद्वस्तुमहाविद्यैवितममाहाराख्यं परं सांप्रतमेवोक्तविद्यैवितममारभ्यते अक्षपायमप्रिख्यं ॥

॥

॥

॥

एकारो मागपद्यायाकृष्यकात् ॥ अति साक्षात्करो ॥ अक्ष ॥ परमकस्यायोगिन् उपयोग प्रत्ययो योपद्रवा औवस्य तत्प्रभृती व्यापार प्रसृत प्रतिपादित-
ता सुपयोग्य साकारोपयोगि विमुक्त प्रवर्ति सत्तमे अनेकने वा वस्तुनि उपयुजान पात्सा यदा सपर्यापमेव वस्तु परिचिनति तदा स उपयो-
गः साकार उच्यते इति , एवं कास्ततः सत्यस्याना मन्मर्मुद्भूते काले केवलिताना मनुसामागिष स्या न विद्यते यथोक्तस्य साकारो यत्र सो ना

स्याहारपय ॥

२८

कतिविह्वेय नते ! उच्यते पश्यते ? गोयमा ! दुयिहे उच्यते पश्यते , तंजहा-सागारोयच्यते य स्यागा

प्रज्ञापमानुवारे साहारपरं गमासम् ॥
कतिविह्वेय प्रदग् ॥ उपयोगः प्रसृतः ? नौतव । द्विविध उपयोगः प्रसृतस्याद्या-साकारोपयोगि यानाकारोपयोगि । साकारोपयोगो जद-
पद समाप्त इत्य ॥ २८

१०

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

कारं नराणां तुपयोग्या नाकारोपयोगः । पशु यस्तान् सामान्यरूपतया परिच्छदः सोऽनाकारोपयोगः शब्दाकारोपयोगश्च द्वित्यथा । एषा
यपि इन्द्रात्मामात्मनोऽतिशक्तिः परमाकारोपयोगकाला रक्षाकारोपयोगकालाः प्रसिप्यन्तः सत्येयगुणः प्रसिप्यन्तः प्रसिप्यन्तः प्रसिप्यन्तः प्रसिप्यन्तः
इन्द्रात्मना तथास्यानाम्नात् केचित्तानां त्वमाकारोपयोग एवमुक्तः सत्येयगुणः सत्येयगुणः सत्येयगुणः सत्येयगुणः सत्येयगुणः
मात्रं सागारावशुभं जलम् । इति च अर्थोऽतमयो निपतः प्रसिप्यन्तः सत्येयगुणः सत्येयगुणः सत्येयगुणः सत्येयगुणः सत्येयगुणः
अत्रिनियापयन्त्य विनयादिवाढाभ्युपगमात् विनयादिवाढाभ्युपगमात् विनयादिवाढाभ्युपगमात् विनयादिवाढाभ्युपगमात् विनयादिवाढाभ्युपगमात्
वचना तत्र नपुंसकता यथा विनय एव वैमयिक मित्यत्र अथवा अत्रिनियुज्यते यस्मा दस्मिन्मिति अत्रिनियुज्यते सदावरयज्जर्मणोपक्षम एतन्
नियुज्य मत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान
इत्ययः सुवर्त्तनी साकारापयोग्य अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान
रीक्षरवज्जन्तः पशुहन्तु उपलब्धिः अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान
नपरिहामगद्वार्चपपालोचनाः सुवर्त्तनी इन्द्रियमनोनिमित्तोऽङ्गमविशेष इत्ययं युतं च तत् ज्ञानं च सुवर्त्तनी ततो ज्ञेयं साकारोपयोग्यं
विशेषोपवसमाहः तथा अवकाशोऽयं अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान
अपु परिच्छेदकतया प्रसिप्यन्तः तदुपलक्षित ज्ञानमव्यवाय अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान अत्रिनियापिक तत्र तत् ज्ञान

रोयन्ते य । सागारोयन्ते जते । कतिविहे पणत्ते ? गोयसा ! अष्टविहे पणत्ते, तजहा-स्थानिनि

ता । कतिविधः प्रपन्नः ? गीतम् । अष्टविधः प्रपन्नस्तथा-अत्रिनियोपिकज्ञानसाकारोपयोग अत्रिनियापिक साकारोपयोग्योपापज्ञानसाकारोप

योगोतम य उभय वज्जन्तः पशुहन्तु-अत्रिनियापिक साकारोपयोगी सुवर्त्तनी सा पशुहन्तः सा नपज्जन्तः सा नपज्जन्तः सा नपज्जन्तः सा नपज्जन्तः

ॐ छविपिबारे यद्विनीचे त्याकार प्रत्यय चकन गमनमिति ययोः परिश्रव पर्येव मनसि मनसो या पयसो मन पयस मयेत सत्य
 रिच्छद इत्यर्थः पाठात्तर पर्येव इति तत्र पर्येव पर्येव मनसि मनसो या पयसः मनपयसः सत्य सत्पारच्छद इत्यय स पासो ज्ञान म
 तत् ज्ञान मन पर्यापज्ञानं अहे वा मनसः पर्योया मन पर्याया पर्याया भवते वाच्यदस्तातोचनप्रकारा इत्यनप्राप्तार तपु तेपा वा सर्वपि
 ज्ञान मन पर्यापज्ञान निदबादुमतोपेसमुद्रात्तर्वाज्ञानोक्तदुक्त्यामभ्यन्तं तथा कवल मेव मत्याविद्यानिरपलत्वात् न मरुमिउ
 चावमन्यप माहे इतिवचनात् ॥ दुष्ट वा केवल तदावरल मनसतद्विगमात् सक्त वा कवल प्रपमत सवापतदावरलविगमतः सपुर्वात्योः, मरुमिउ
 प्रसाधारल वा केवलमन्यक्तः सद्रुतात्वात् प्रमत वा कवल ज्ञेयानतत्वात् कवल च तत् ज्ञान तथा मतिमुताकचय यय यदा निप्यात्यकमु
 पिता प्रवति तदा यथाक्रम मत्याद्यनयुनाज्ञानविप्रद्वृत्तामक्यपदज्ञा प्रमत उक्तव्य-चाद्य प्रयमज्ञानमोपि प्रवति निप्यात्यसमुच्चमिति
 विप्रद्वृत्ति ॥ विपरीतो जग परिराब्धाप्रकारो यस्य तद्विचरं दृष्ट तत् ज्ञानच यिष्ठगज्ञान सर्वत्रापिच साक्षारोपयोगाद्वन विद्येयवसमासः

बोहिनाणसागारोयन्ते सुयनाणसागारोयन्ते रोहिनाणमणपक्षत्रसा० केवलनाणसागारोयन्तेय । मति
 शुक्लाणसागारोयन्ते सुयथ्यन्ताणसा० विनगनाणसागारोयन्तेय । शुणागारोयन्ते जते । कद्विहे प०

यो मन पयपज्ञानसाक्षारोपयोगः कवलज्ञानसाक्षारोपयोग मत्याज्ञानसाक्षारोपयोगः द्रुताज्ञानसाक्षारोपयोगः विनगज्ञानसाक्षारोपयोग
 यथाकारपयोसो प्रदक्ष । कतिविधः प्रमत । गौतम । चतुर्विधः प्रमतसाध्या-चतुर्विधनामाकारोपयोगोऽप्युद्वांमानाकारोपयोगो नपि
 साच या सुदपचाच या भिगपचाच या । मतिज्ञानना साक्षारोपयान द्रुतज्ञान साक्षारोपयान चकचिज्ञान या ममपवचज्ञान या केवलज्ञा
 न या० द्रुतपज्ञान या विमद्वृत्तान या । यथाभारोपयोगीच भति कद्विहे च । यथाकारापयोगीच केवलाभेद कथा । गायमा चकचि त । हे

अनाकारोपयोमप्रदानविधिरसु राह अद्यायारोवधुनेन ज्ञेते इत्यादि ॥ तय पशुया अक्षुरिन्निवेय दक्षनं रूपसामान्यप्रपञ्च बहुदक्षान तच्च तत् सामाकारोपयोगः अथपुया अनुवर्जोपेद्रियमनोवि दक्षनं स्य २ विषये सामान्यप्रपञ्च मबहुदक्षान ततो अनाकारोपयोगिगच्छद्वन विवेकसमास एव सुतरयापि अवापदेव रूपदक्षान सामान्यप्रपञ्च मवापिदक्षान अवसमिय सल्लक्षणद्विविधमस्तवस्तुसामान्यपरिच्छेदरूप दक्षान क्षेत्रसदक्षानं अय मम-पर्यायदक्षानमपि अस्मा य अवति येन पञ्चमो नाकारोपयोगो न अवतीति चे तुष्यते ममःपर्यायविषयं हि ज्ञान ममसा पर्यायानेव वि विज्ञानं शस्तुन् बिदुपञ्चायते पर्यायाय विज्ञाया विज्ञायासम्यनञ् ज्ञानं ज्ञानमव न दक्षानमिति मम पर्यायदक्षानाभाव क्षदज्ञावासु पञ्चमानाकारो पयोगासमग्र इति ॥ एवं जीवाद्यामस्यादि ॥ एव निर्विक्षयेजीवयोगवत् जीवानामनुपयोगो द्विविधः प्रज्ञप्तो प्राञ्जितव्य क्षायापि साकारोपयाभो ऽर्थावचो अनाकारोपयाग यत्तुपि य एतदुचं अवति-यथा प्राञ्ज जीवपददर्शित मुपयोगमूत्रं सामान्यत एव तथा जीवपदसहितमपि अयितव्य त एया प्रोवाच ज्ञेते । अतितिविज्ञ एवमुग पक्षे ? योयमा । तुविज्ञे एवमुने पक्षे त-सागारावतुंगय अद्यागारोवतुंगय । जीवाद्यं ज्ञेते । अतितिविज्ञे एवमुने पक्षे ? गायमा । तुविज्ञे एव अद्यावज्ञे पक्षे तल्लङ्का-इत्यादि ॥ तद्वं सामान्यतो जीवाना मुपयोग दिक्षितः सम्मति यस्तुविशतिदंढव

१ गोयमा । चउविहे पखत्ते, तजहा—चखकुदसणअणागारोवत्तगे अषकुदसण० उहिदसण० केवलदसण
अणागारोवत्तगे । णेरडयाण नत्ते ! कहविहे उवत्तगे पखत्ते ? गोयमा । दुविहे उवत्तगे पखत्ते, तजहा

[illegible]

[illegible]

योहिनाणसागारोयन्ते सुयनाणसागारोयन्ते रोहिनाणमणपञ्चसा० केयटनाणसागारोयन्ते ।
 सुयनाणसागारोयन्ते सुयथ्यन्ताणसा० विजगनाणसागारोयन्ते ।
 यो यो मन पयपञ्चानसागारोयन्तेऽपि केयटनाणसागारोयन्ते ।
 यनाकारापयो नदम् । बहिर्विषयः ।

न सा० दुर्गपत्राज सा विमर्षपत्राज सा । नतिपानना सोबिनी-
न सा० दुर्गपत्राज सा विमर्षपत्राज सा । नतिपानना सोबिनी-
न सा० दुर्गपत्राज सा विमर्षपत्राज सा । नतिपानना सोबिनी-

[illegible]

कारोपयोग एको उपपदद्वारात् कोपयोगात् तेषां संसर्गात् सत्यमद्वयमादित्यत्र विवक्षित्यात्, एव मपुंतेकोवोप्युपसर्गपतीनामपि यदि
 त्वं द्वीन्द्रियाणां साकारोपयोगं दृष्टुं न पक्षेण सत्यमद्वयमादित्यत्र विवक्षित्यात्, एव मपुंतेकोवोप्युपसर्गपतीनामपि यदि

तद्विदुसणस्थानागारीयवर्गः । एव जाय यणिसकुमाराण । पुढविकाडयाण पुच्छा, गोयमा ! दुयिहे उवठगे
 पणत्ते, तजहा-सागारीयवर्गय स्थानागारीयवर्गये य । पुढविकाडयाण जते ! स्थानागारीयवर्गये कतिविहे
 पणत्ते ? गोयमा ! दुयिहे पणत्ते, तजहा-मतिस्थानाण सुयस्थानाण । पुढविकाडयाण जते ! स्थानाग
 रीयवर्गये कड्विहे पणत्ते ? गोयमा । एगे स्थवकुदुसणस्थानागारीयवर्गये पणत्ते, एय जाय वणससइकाड

एव यावत्सन्निभुमारान् । पृथिवीकायिकानां पुच्छा गीतम् । द्विविधं मत्तसत्तया मत्तसत्तया साकारापयोगः सुताम्रानसाकारोपयो
 गः । पृथिवीकायिकानां प्रदम् । यमाकारोपयोगः कतिविधः मत्तः ? गीतम् । एकोऽथसुदक्षनामाकारोपयोगः मत्तः । एव यावत्सत्तय
 तिक्तायिकानाम् । द्वीन्द्रियाणां पुच्छा, गीतम् । द्विविधः मत्तसत्तया साकाराऽनाकारः । द्वीन्द्रियाणां साकारोपयोगः कतिविधः मत्तः ।

पचा० इव जाय यणिसकुमारात् पुढवोवाडात् पुच्छा । वपुदयन पचा० मपुदयन पचा० मपुदयन इम जाडगी स्तनितकुमार पृथिवीका
 यानो म । गारमा दुविहे उवठगे य त । हेभोतम दोबमद उवठगे कड्वी त जहेव । सागारीययोग म यकाराव । साकारापचाय पचा
 कारोपचाय । पुढविकाडयात् भते सागारीययोग कड्विहे य । पृथिवीकायिकानां साकारापयोग हेमयवन् केतसेभेदे जते । मायमा दुविहे य त ।
 हेभोतम दोबमद कड्वी त जहेव । मरपचात्ते सुपपचात्ते । मतिपचात्ते मतिपचात्ते । पुढवोवाडात् भते पचागारापचागे कड्विहे य । पृथिवीका
 यिक्ता मपुदयन पचाकारापचाय केतसेभेदे कड्वी । मायमा एगे मपुदयन पचागारीययोगे य एव जाय वपुदयनाडयात् मेर दिवात् पुच्छा
 हेभोतम मपुदयन पचाकारोपचाय इम जाडगे वनचतोकावित वेद्विद्यतो म । गोयमा दुविहे उवठगे य तजहा । हेभोतम दोयभेदे उवठगे

[illegible][illegible]

पानमवधिपानं मत्प्रानं युताशन विप्रद्वानं पनाकारोपयोगं चिद्विष कथपो-बुदुदुनं अपरुदुनं कथविद्विद्वस्यापि केपुचि सेपु एसा

शुचस्कुदुसणशुणागारोयदुगैय । पचिवियतिरियजोगियाण जहा णेरडयाण मणुस्साण जहा उहिण उव
उगे नणिय तहेय नाणियव । याणमतरजोह्वसियवमाणियाण जहा णेरडयाण । जीवाण जते । किं सा
गारोयउत्ता शुणागारोयउत्ता ? गोयमा । सागारोयउत्तायि शुणागारोयउत्तायि । से केणठेण जते !
एव बुच्चड जीवा सागारोयउत्तायि शुणागारोयउत्तायि ? गोयमा । जेण जीवा आनिनियोहियनाण
सुयनाण उहिनाण मणपज्जव केवउत्ताणं मतिशुणाण सुयशुं विजगनाणोयउत्ता तेण जीवा सागारो

वपयागे प्रवितस्तयेव प्रवितव्यम् । वागव्यवस्वरज्योतिष्वस्मान्निदाना पया मैरियकाशम् । जीवा जदन्त ! वि साकारोपयोगयुक्ता यमाणा
रोपयोगयुक्ता ? गीतम । साकारापयोगयुक्ता अप्यनाकारोपयोगयुक्ता अपि । एव कमार्येन प्रपुल । एवमुच्यते-जीवाः साकारोपयोगयुक्ता
अप्यनाकारापयोगयुक्ता अपि ? गीतम । येन जीवा चात्रितिवोपिज्जान युनशानावचिप्राममणपययशानकवल्लपानमसत्यपानयुतापानविजगता

इवाचंसकण्णालं जहा येदियववपणभरियं तथा मादियव । पवग्गा तिवचवोतिव ज्ञान गरब्भेन कप्पा तिम अनुपन जिन पोषन पासावे उ
पयाग कप्पा तिम कट्ठिवा । वाचस्तर कोदिव यमाविवाच जहा केरडयाव । वाचस्तर व्यातिवो वेमागिब जिन मारयोने कप्पो तिम । कोण
व भंते कि सागारावत्ता यमागारावत्ता । वाच देभयवम् साकारापयोग यमाकारोपयोग । मायमा यामारावत्तावि यवा । देवोतम पापारा
पयोग यमाकारोपयोग । सवकडुव भंते ए । तेसाटे इम कप्पा । जीवा सामरोवत्तावि यवा । जोय पापारापयोग विव यमापारोपयोग पि
व बुदे । मायमा केव जीवा चाभिविवोदियवाव मुदवाव कोडवाव मवप केवस जतिपयाव सुयपयाव विममवावत्ता तेव कोवा मागा
रावत्ता । इभोतम जे जीव सतिमानो नुतप्र नो पवभिज्जानो केवसवप्रानो केवसवप्रानो मतिपप्रानो नुतप्रपाना विममवावो सदित बुदे ते काव

[illegible]

जागारीवउत्ता सेतेणठेण गीयमा । एवमुच्चुड जाय स्थणागारीवउत्ता । एव जात्र थणियकुमारा । पुढविकाइ
याण पुच्छा, गीयमा ? तहेय जाय जेण पुढविकाइया मतिस्थन्ता० सुयस्थन्ताणोवउत्ता तेण पुढविका०
सागारीवउत्ता । जेण पुढवि० अचकुदसणोवउत्ता तेण पुढवि० स्थणागारीवउत्ता से तेणठेण २ गीयमा ।
एय युच्चुड जाय यणस्सहकाइया । यइदियाण अठसहिया तहेय पुच्छा जाय जेण येइदिया अज्जिनि
धीहियनाण सुयना० मतिस्थन्ताण सुयस्थन्ताणोवउत्ता तेण येइदिया सागारीवउत्ता । जेण येइदिया

येन नेरयिकायसुं दानाचमुदयनावपिदयनोपयोगपुत्ता स्तेन नेरयिका यनाकारोपयोगपुत्ता स्तेनार्थेन गीतम । एवमुच्यते यावदनाडा
रोपयोगपुत्ता अवि । एय यावदस्तमितकुमारा । पयिवीकायिनामा पुत्ता भीतम । तथेव यावथन पयिवीकायिना मत्तदानयुताञ्जानोपयो
मपुत्ता स्तेन पयिवीकायिनाः साकारोपयोगपुत्ता यम पयिवीकायिना यचमुदसणोपयोगपुत्ता स्तेन पयिवीकायिना यनाकारोपयोगपु
त्ता स्तेनार्थेन भीतम । एवमुच्यत यावदमरपयिवीकायिना । इन्द्रियादामयसहितता तथेव पुत्ता यावथेन इन्द्रिया अतिनिवोपिकत्ता

ता । य नारको चमुदयन यनाकारापयोगे सहितत्वे चपचरयन यना यवधितयन यना ते नारको यनाकारोपयोगो इवे । सेतेचकुद गात्रमा
वर्ग जाव यनागारीवउत्ता एव जाव बवितकुमारा पठवोकारयाच पुत्ता । तेमाट केयोतम इम कत्ता जाकरो यनाकारोपयोगो इवे इम जाकरो
एतितकमार पयिवीकायिना य । गावमा तइय जाव लव पठवोकारया मरयणावोवउत्ता मुदप । इभीतम तिमकोज जासवे पयिवोने मतिथमा
मयुत मुदपयान । तव पुठवाकाइया सामारीवउत्ता । ते पयिवोकाय साकारोपयोगो । जव पठविकाइया यचमुदसणोवउत्ता तेव पुठविकाइया
यवागारीवउत्ता जे पयिवोकाव चपचरयनोपयोगो जे ते पयिवोकाय यनाकारापठोगो । सेतेचकुद यो एव जाव ववकाइया केदियाच यत्ता ।
तेमाट केभीतम इमकत्तो इम जाथगे वनयतोवाक केदिवरगो य० । तहेय मा जाव येव केदिया यामिविरोदियचा० सुयथाच मतिपथाच सुय

वउत्ता । जेण जीया चरकुदंसण सुचस्कु० ठिदि० कंयलदसणोवउत्ता तेण जीया सुणागारीयउत्ता ते
तेणहेण ० गोयमा । तय थुच्चुठ-जीया सामारीवउत्तायि सुणागारीवउत्तावि । नरडयाण जते ० कि सा
गारीवउत्ता सुणागारीयउत्ता ० गोयमा । नरडया सागारीवउत्तायि सुणागारीवउत्तायि, संकंगठेण जते ।
एवमु० ० गोयमा । जेण नरड० सुआंजिणयोहि० सुयना० ठिहिनाण मडसुत्ताण सुयसु० विजगनाणोवउ
त्ता तेण नरडया सागारीवउत्ता जेण नरडया वस्कुदंसण सुचस्कुदंस० ठिदिदंसणोयउत्ता तेण नरडया सु

नोपयुक्ता स्तत्र बीजाः साकारोपपन्मुक्ताः यत्र बीजा एतदुद्गमसुदुर्लभावाप्यदशमकोलदशमोपयोग्युक्ताः स्तत्र बीजा अनाकारोपयाग
युक्ता स्तत्रनार्थेन मीठम । एतन्मुच्यते-बीजाः साकारोपयोग्युक्ताः अप्यनाकारोपयोग्युक्ता अपि । नैरपिज्ञा नदृष्ट । किं साकारोपयोग्य
ता अनाकारोपयोग्युक्ता ? नीतम । नैरायकाः साकारोपयोग्युक्ता अप्यनाकारोपयोग्युक्ता अपि । अथ कनार्थेन नदृष्ट । यन्मुच्यते-
मीठम । यम नैरपिका भार्तिनिबोधिषकज्ञानभूतताभावात्पिज्ञानमस्यज्ञानभूतताद्वयविप्रसङ्गानोपयुक्ता स्तत्र नैरपिका साकारोपयोग्युक्ताः

माकारोपकोक दुह । खर्ष खोवा चळवळच पचळ दूनन पाकिदसल लल्लठमकोवळता तेच छोवा चळामारावळता । खे छोव चळुठमको पचचुठम
न पचविकयन लल्लठमयनन दुवे ते छोव चलाकारापकायसहित लळिये । चळवळुच भायमा पच व० । तेमाटकोनस दयळष्टी । खोवमागारोवळता
दि पना । मारको वेलनवन् लू साकारोपकोक चलाकारापकोक । मोकमा वेरवता चागासावळतानि पचवा । कौनम मारको साकारोपकायी दि
न चलाकारापकायी दिव । चळवळुच अते पच वळट । तेमाटे वेसमवन् मडल । मावसा खर्ष चरवता पाविकिवाडियवाच मुणवाच पाकिवाच
मडपकाच सब विमदवकोवळता तेच वेरवता मामारावळता । वेभीनज जे मारको मतिमान चळवळिमान मतिमान मृतपमान मतिमान विमज
मान लळितळे ते मारको चलाकारापकोको । चळ वेरवता चळुठुपुच चळवळामारावळता । चळवळुपुर्तमच व० खोविर्तवच व० तेच वेरवता चळामारावोवच

[illegible]

पदं सम्मत् ॥ २१ ॥ ॥ ॥ ॥
कठविहाण भते । पासण्या पण्हा ? गीयमा । दुविहा पासण्या पण्हा , तजहा--सागारपासण्या

श्रियमानकचंद्रिचिते प्रद्यापनामुवादे एकोनत्रिंशत्तम पद समाप्तम् ॥ पूर्वं ॥ ॥ ॥
 कतिबिषा प्रदन्त । पश्यता प्रपसा ? गीतम् । द्वावप्य पश्यता प्रपसा साकारपश्यता च साकारपश्यता अद

(दाप जयधामपर्य मन्त्रात् ॥ इति प्रज्ञापनम्) ॥ १८ ॥ यो न यो न
बरदिशाय मेत पाशव्याय ॥ येतस्यद भयमभन् पाशवता नीनी कम्प्री । गोयमा दुविहा पा० त० । द्वाभौवन द्वाभेद पाशवतारा तेवमेवै । साखा

मिति चतुर्विधो नाकारोपयोग, अनाकारपश्यता तु द्विविधो अचतुर्वर्त्तनस्यानाकारपश्यताश्चद्विधास्यानाकारात् अस्मा विविधे दृश्यते एव

तजहा-चरकुदसणश्चुणागारपासणया दृढिदंसणश्च० कैवलदसणश्चुणागार०। एव जीव्याणपि। णेरडयाण
जते। कतिथिहा पासणया पससुता? गोयमा। दुविहा पससुता, तजहा-सागारपासणया शुणागारपा
सणया। णेरडयाण जते। सागारपासणया कट्ठिहा पससुता? गोयमा। चउत्तिहा पससुता, तजहा-सुय
नाणसागारपासणया दृढिनाणसागारपास० सुयश्चन्ताण० चिन्नगनाणसागारपासणया। णेरडयाण जते।

नाकारपश्यतावधिवर्त्तनानाकारपश्यता अलक्षणीयानाकारपश्यता। एवं जीवनामपि। नैरयिकायां प्रदत्त। कतिविधा पश्यता प्र०।
नौतम। द्विविधा प्रसुता तद्यथा-साकारपश्यतानाकारपश्यता। नरयिकायां प्रदत्त। साकारपश्यता कतिविधा प्रसुता? नौतम। चतु
र्विधा प्रसुता तद्यथा भुतघानसाकारपश्यता युनाद्यानसाकारपश्यता विजङ्घानसाकारपश्यता। नैरयिकायां
प्रदत्त। अनाकारपश्यता कतिविधा प्रसुता? नौतम। द्विविधा प्रसुता तद्यथा चतुर्वर्त्तनानाकारपश्यतावधिवर्त्तनानाकारपश्यता च।

नौतमद कथा ते कहसे। चरकुदसण चरुणार पा अदिदसण च कैवलदसण च एव जादाव भा। चतुदयन अनाकार देखवा अविद्यन
दयो अरुणदयन देखवा रम जीवन कथा दिव २४ दृश्य कहसे। परादाव भत कहिहा पासवताप। नारकोन देममवणु केवलमेदे दृश्यवा
वन्तो। मायमा दुविहा प त। इगौतम ठावभद ते कहसे। सागार पा अनागार पा। अनागारपाग दृश्यो अनाकारापीम देखवा। चेर
दाव भत अमारपासवया कहिहा पयता। नारकोन साकारापीमगना कतकमेदे कथा। मायमा अविहा तजहा। इगौतम अरुमद ते कह
से। अरुवाच सागारपासवया ओदिकावसासारपासवया अरुवाचवसागारपासवया विमगमणुअसागारपासवया। तुतम न साकारापीमग
पापी अविमगम दृश्यवा तुतममन दृश्यवा विमगमन देखवा। चेरदाव भते अनागारपासवया कहिहा पयता। नारकोने अनाकार दृश्यवा

पद्याप्ये भवेत् सतिष्ठाममस्यङ्गानेषु कल्पकारिभिरुद्गाह्ये साप्रसिद्धासविषये तथाच सतिष्ठानमपि कृत्यान्वयोक्त-पसवगगादिद्वय पशुप्याश्रु
 भगवन्मलोप । इदिवमबोर्नमितं, तथाविनिर्वापिगच्छति न तत् हे अपि साकारपदवत्ताक्षद्वयस्य न प्रवृत्ताः कृत्यानादीनि तु त्रिकासावपयादि
 तथाहि सुतन्त्रावेन चरतीता अपि प्राक्ता द्वावर्ते सभागता अपि उक्त-प्रपुष्टिकासविषय आत्रमण्यासुसारिविश्वाश । इदियमणोनिमित्तं सुय
 भाववर्जिकादिति न । न चकचिद्विद्यमसपि सुख्यातीता तस्मात्पक्षीप्रवृत्तिश्चो चलीता पारोक्षिकमिति भावनीय मन पथापदानमपि यत्सोपमासुख्ये
 यथापमतीति ज्ञानासीति प्रावित न कवसं कवतकासविषय सुप्रतीत सुतन्त्रासविषय एव त्रिकासविषये साध्यामपि तथायोगमधीतानामत
 प्रावपरिष्काराद् ततो ज्ञानानि साकारपदवत्ताक्षद्वयाभ्यानि य उपपाग सु पञ्चाकारो यथोदितस्वरूप परिस्तुरति स योषो वतमामकासवि
 पयो वा परि पवति त्रिकासिको वा तत्र कवेर्वापि प्रवृत्त इति साकारोपयोगो अयमपि तथा चतुर्दशममधुतस्तुनमवपिदस्तुन कवसद्वान

य स्युपागारपासण्यया य । सागारपासणयाण भवेत् । कतिविद्वा पयासा ? गोयसा । त्रिविद्वा पयासा ,
 तजडा-सुयनाणपासणया त्रिहिनानपासणया मष्टनाणपास० केयलनाणपासणया सुयशुन्नाणसा० धिन
 गनाप्रसागारपासणया । स्युपागारपासणयाण भवेत् ! कट्टिविद्वा पयासा ! त्रिविद्वा पयासा ,

न । कतिविद्या मष्टा ? नीतम । पद्विषा मष्टातद्याया सुतन्त्रात्रपदवत्तावपिद्यामपद्वपता ममापयपदानमपद्वपता केवसप्रानपद्वपता सु
 ताद्यामपद्वपता विषयुक्तमसाकारपद्वपता । यनाकारपद्वपता नद्वप । कतिविद्या मष्टा ? नीतम । त्रिविषा मष्टा तद्याया-चतुर्दशया
 रया पञ्चाकारया । यनाकारा देखरी यनाकार देखरी । साकार पादवत्ताव भवेत् कट्टिविद्वा पं । द्विने साकारा देखरी तजडा केवसाभेट
 कट्टा । मोयसा कति त । इभोतम न मेवे कट्टि । सुयसाच योदिवत्ताव मन्त्र केवसपद्वपत्त सुयसाच विमर्गसाच पादवत्ता । सुतन्त्राणे पद्वपतामि
 दिमङ्गना देखी । यनाकार पादवत्ताव भवेत् कट्टिविद्वा पं । यनाकार पादवत्ता केवसमेदे केवसमेदे देखी । मोयसा त्रिविद्या पं न । केवोतम

मिति चतुर्विधो नाकारोपयोगः, यन्नाकारपरपञ्चता तु त्रिविधा अथचतुर्विधस्तस्यान्नाकारपरपञ्चतायुक्ताप्यस्यान्नाकारत्वं कस्मादिति चेन्न बुध्यते उच्यते

तजहा-चस्कृदुसगणस्थणागारपासगया तृहिदुसगणस्थ० केवलदुसगणस्थणागार० । एव जीवाणपि । णेरडयाण जते । कतिविहा पासगया पञ्चसा १ गोयमा । दुविहा पञ्चसा, तजहा-सागारपासगया स्थणागारपा सगया । णेरडयाण जत । सागारपासगया कठविहा पञ्चसा १ गोयमा । चउविहा पञ्चसा, तजहा-सुय नाणसागारपासगया तृहिनाणसागारपास० सुयस्थान्ताण० विज्जगनाणसागारपासगया । णेरडयाण जते ।

नाकारपरपञ्चतावविद्विज्जगनाकारपरपञ्चता अवलसद्विज्जगनाकारपरपञ्चता । एव जीवानामपि । नैरयिकाको जदन्त । कतिविधा पञ्चपञ्चा प्र० । भीतम । द्विविधा प्रपञ्चा तद्यथा-साकारपरपञ्चतानाकारपरपञ्चता । नरायकाको जदन्त । साकारपरपञ्चता कतिविधा प्रपञ्चा । गीतम । चतु विधा प्रपञ्चा तद्यथा युतप्रान्तसाकारपरपञ्चता युनाप्रान्तसाकारपरपञ्चता विज्जगनासुनाकारपरपञ्चता । नैरयिकाया जदन्त । यन्नाकारपरपञ्चता कतिविधा प्रपञ्चा १ गोयम । द्विविधा प्रपञ्चा तद्यथा चतुर्दशमानाकारपरपञ्चतावविद्विज्जगनाकारपरपञ्चता च ।

तोमभद कथा ते कथये । अथचतुर्दशम पञ्चगार पा काटिद्विस च केवलदुसगण प एव जहाव मा । चतुर्दशम यन्नाकार देखवा पञ्चविद्वान् दण्णो जलदण्ण देखवा रम जौयन कथा विव २४ दण्णम कथये । वरादाव भत कविदा पासवयाप । नारकोन केमगवन् कथमभदे देखवा बन्नी । गायमा द्विविधा च त । जगोतन दावभद त कथये । सागार पा पञ्चागार पा । यन्नाकारपासग देखवा यन्नाकारपासग देखवा । चेर (यार्भ भते सागारपासवडा कविदा पञ्चता । नारकोन साकारपासगना कतसामेद कथा । गावमा पञ्चविहा तजहा । जगोतम चारभद ते वदे वे । सुववाच सागारपासवडा ओद्विषावसागारपासवडा अथपञ्चावसागारपासवडा विभगपञ्चावसागारपासवडा । युतप्रान्त साकारपासग (पणे पञ्चविज्जगन देखवा युतप्रान्त दण्ण विज्जगान देखवा । चेरदवाच सेते यन्नाकारपासवडा कविदा पञ्चता । नारकोने यन्नाकार देखवा

मिह पूर्वमतकारपरशयापि कार्यं प्रकटपरिस्वरूपं मौल्यमवसेयं मिति तत्राचक्षुर्दक्षं परिस्फुटरूपमीकृतं न विद्यते मदि बहुये उच्यते चेद्दि
यमनोमिः परिस्फुटं भीषत प्रमाता ततो उच्यते चेद्दि मत्या नाकारपरशयाप्यव्याप्यतामावाप्तम् । त्रिविधा नाकारपरशया तदयं साकारमदाभावा
रमदे च प्रत्येकं मकारपरदेदं वैविध्यमावा म्बालुपयोगपरयोः प्रतिविध्ययं यवनेव प्रतिविध्ययं प्रतिविद्यादियुः प्रथमतः साकारानाकारप्रदो
स्थुणागारपासण्या कट्टिविहा पयसा १ गोयमा । दुविहा पयसा, तजहा—चरुदुसणस्थुणागार० उहिदं
सणस्थुणागारपासण्या य । एव जाय यणियकुमारा । पुठयिकाडयाण जते । कतिविहा पासण्या पयसा
१ गायमा । एमा सागारपासण्या । पुठयिकाडयाण जते ! सागारपासण्या कतिविहा पयसा १ गोयमा ।
एमा सुयस्थुत्ताणसागारपासण्या पयसा । एव जाय वणस्सडकाडयाण । येहदियाण जते ! कतिविहा

एव यावत्कानिदुमाराः । पाचवीकायिकाता जदत्त । कतिविहा पयसा १ गोयमा । एमा साकारपरशया १० । एवं यावत्तुमपरतिकायिकाताम् । होन्निमाणा जदत्त ।
साकारपरशया कतिविहा पयसा १ गोयमा । एमा साकारपरशया १० । एवं यावत्तुमपरतिकायिकाताम् । होन्निमाणा जदत्त ।
कतिविहा पयसा १० । गोयमा । एमा साकारपरशया १० । होन्निमाणा जदत्त । साकारपरशया कतिविहा १० । गोयमा । होन्निमाणा
ना जेतवामदं कथा । बावमा दुविहा तजहा । गोयमा टावजत ते कथे । कथं दृश्यं यनागारपासण्या योहिद्वयं यनागारपासण्या पयसा
कतिविहा १० । जदत्त । एमा साकारपरशया १० । एवं यावत्तुमपरतिकायिकाताम् । होन्निमाणा जदत्त ।
ता । होन्निमाणा जदत्त । एमा साकारपरशया १० । एवं यावत्तुमपरतिकायिकाताम् । होन्निमाणा जदत्त ।
विहा जदत्त । होन्निमाणा जदत्त । एमा साकारपरशया १० । एवं यावत्तुमपरतिकायिकाताम् । होन्निमाणा जदत्त ।
न साकारपासण्या इहमा इमं कतिविहा वणस्सडकाडयाण जते । कतिविहा पयसा १ गोयमा । एमा साकारपरशया १० । एवं यावत्तुमपरतिकायिकाताम् । होन्निमाणा जदत्त ।

तस्य सद्गुणार्वाभारजदम् प्रतिपादयति गीयमा । बुद्धिश्चा पं० स० सागारपासण्याय । सागारपासण्याय नते । कतिविधा प०
इत्यादि ० प्राविताये तदेव सामान्यतो जीवपदविशेषपरिज्ञिता पर्यतोक्ता । सामान्य जीवपदविशेषपरिज्ञिता मन्त्रिपरिसुराह-एव जीवाश्च

पासण्याय पण्यम्ता ? गीयमा ! एगा सागारपासण्याय पण्यम्ता । येद्विदियाण नते ! सागारपासण्याय कइ
यिहा पण्यम्ता ? गीयमा ! दुविहा पण्यम्ता-सुयनागसागारपासण्याय य सुयस्यन्तागसागारपासण्याय य ।
एय तेद्विदियाणयि । खउरिद्वियाण पुच्छा , गीयमा ! दुविहा पण्यम्ता-सागारपासण्याय जहा येद्विदियाण
खउरिद्वियाण नते ! स्युणागारपासण्याय कतिविहा पण्यम्ता ? गीयमा ! एगा खस्कुदसणस्युणागारपासण्याय

मुतयानसाकारपश्यताय मुताप्रानसाकारपश्यताय । एवं त्रीन्द्रियाणामपि । चतुरिन्द्रियाणा पच्छा , गीयमा । द्विविधा म० साकारप
श्यता यामाकारपश्यताय । साकारपश्यताय यया त्रीन्द्रियाणाम् । चतुरिन्द्रियाणा प्रदन्त । यनाकारपश्यता कतिविधा मण्यमा ? गीयमा !
यच्छा चतुरिन्द्रियाणाकारपश्यता म० । मनुष्याणां यया जीवानाम् । यया यया नैरपिणा यावहुमासिणा । जीवा प्रदन्त । वि साकारप

या । जेभौतम एव साकारानो देवता । इद्विदियाय भेति सागारपासण्याय खद्विहा पं । येद्विद्विहा जेभगवन् साकाराना देवतो जेतजेमदे बुवे । गाय
मा द्रविहा प त । जेभौतम दीवभवे कछा ते कछा । मुयबाय सा मुयबायानासागारोपबाग पवं तेद्विद्विहायि चतुरिद्विहाय पच्छा । मुतयान
न साकार देवतो मुतयानसाकार इम तन्दिमना पिय चेरिन्दिमन पिय प्रदन्त । यावमा बुद्धिहा पासण्याय पंयना तंजहा । जेभौतम सावभेद
कछा त कछे । यामारपासण्याय यनाकारपासण्याय यामारपासण्याय यच्छा येद्विहा यनाकारपासण्याय पुच्छा । साकार येद्विहा यनाकार पश्य
या यनाकार देवतो यनाकारद्विहा जिय बइन्द्रियने तिमकाय यनाकारद्विहाय प्रदन्त । नायमा एगी खस्कुदस्य यनागारपासण्याय मण्यम्ताय कछा
जीवाय येद्विहा कछा चेरया ज्ञान बमाविया । जेभौतम एव चतुरिन्द्रियन यनाकार दक्षता मण्यम्ता येद्विहा जिय जेभगवन् कछा तिम गेय जिय ना

मानुसारेण स्वयं परिनामनीय, उदेव सामान्यतो विद्योपपद्य जीवाना पश्यतोक्ता सम्प्रति जीवानेव पश्यसाविष्टिष्टान् विवर्तितयिपुराह-जीवा
 ए जेत । किं सागारपस्सी इत्यादि ॥ जीवा जीवमयुता प्रादुर्धारिण इत्यर्थः । किमितिवाक्यालकारे किमिति प्रश्ने साकारपश्यता विद्यते ये
 यो ते साकारपश्यतिभिः प्राकृततया साकारपस्सी स्युः ॥ मनुष्यजनानां केवलनामी न युद्ध इत्यादि ॥ नैरयिकायां चारित्र्यप्रतिपत्ते रक्षा
 वतो मनाःपर्यवसानवस्तुनामवलक्षणद्वयोनामप्राधान्यम् ॥ किं वदन्त्यानां साकारोभाकारयोपयोगं कमेवोपजायमानो पठते सकमेकत्वात्
 स्वर्गनां स्वातन्त्र्योपयोगस्य वसाया मन्वतरस्य कस्यवापुतत्वात् पठते यवोपयोग इति । केवलो तु पातिवतमुपपद्य द्रवति ततः सस्यः किं

लद्वसणी तेज जीवा अणुगारपस्सी से तेणठेण ? गोयमा । एव बुद्धि-जीवा सागारपस्सीवि अणुगा
 रपस्सीवि । णरुहयाण भ्रते । किं सागारपस्सी अणुगारपस्सी ? गोयमा । एवच नयर सागारपास
 णयाए मणपज्जवनाणी केवलनाणी न युद्धति, अणुगारपासणयाए केवलद्वसण नत्थि एव जाय थणिय
 कुमारा । पुढविकाइयाण पुच्छा, गोयमा ! पुढवीकाइया सागारपस्सी नोअणुगारपस्सी । से केणठेण

न । यत्तमुच्यत-जीवाः साकारपश्यतिभीव्यनाकारपश्यतिभीति । नैरयिका भदस्य । किं साकारपश्यतिभीतनाकारपश्यतिभिः ? गौठम ।
 एवं देव नवरं साकारपश्यतायां मनाःपर्यवसानां केवलद्वसनां भाव्यते, यमाकारपश्यतायां कवत्तद्वर्जं नास्ति एव यावरकान्तिकुमाराः ।

मा ए० जीवासागारपस्सीवि पया । तेमाटे ईभोतम एम कक्षा जाय साकारो विच यमाकारो । चरद्वयाय मत वि सागारपस्सी पया मावसा
 तवमा । नारको हेमनद्व साकारपसे एवं यमाकारपसे एवं भोतम इमकोज एवकोपरे । यवर सागारपस्सीए मणपज्जवनायो जाय केवलद्व
 यो न य । वणिमय माकारने देवको मणपव केवल ए वे मवद्विवा । यमागारपस्सीए केवलद्वनवं भव्य एव जाय वणिमनुमारा पठविकाइयाय
 पुरवा । यमाकार देवको कवत्तद्वगन न वद्विबो इम जीवी स्तुनितनुमार पविबोवावता प्रश्न । गोइमा पुढवोकारया सागारपस्सी नो पया० ।

ग्रामपुत्रानेन नियुक्तो निबन्धित्यमाना सयसोका ऊहलोके इदमदरादिपापीप्रयुक्तियपि पंचद्वितियगुणिकाः त्रियोनपाति तासु
 यस्याऽप्यस्यागुं मयसोका सास्य उदुनीकतियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक
 रमदरादप्यस्यागुं सावदरा चपि मयसोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक
 ततो य सयसोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक
 यनपचद्वितियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक
 यातमनरदप्य रप्यति नियुक्तानिबन्धित्यमाना सयसोका ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक
 देया उहलोए उहलोयतिरियलोए अयसखेजगुणा तेलुक्की अयसखेजगुणा अहोलोए तिरियलोए अयसखेजगुणा
 अहोलाए सरिजगुणाच तिरियलोए सखिजगुणाच सेतागुणाए सखिजगुणाच वेवीच उहलोय उहलोए
 तिरियलोए अयसखेजगुणाच तेलुक्की सखिजगुणाच अहोलीयतिरियलोए अयसखेजगुणाच अहोलोए सखे
 जगुणाच उहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक
 या । तिरियलोए सखिजगुणाच तेलुक्की सखिजगुणाच अहोलीयतिरियलोए अयसखेजगुणाच अहोलोए सखे
 जगुणाच उहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक
 वनिजगुणाच तेलुक्की सखिजगुणाच अहोलीयतिरियलोए अयसखेजगुणाच अहोलोए सखे
 जगुणाच उहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक
 या । तिरियलोए सखिजगुणाच तेलुक्की सखिजगुणाच अहोलीयतिरियलोए अयसखेजगुणाच अहोलोए सखे
 जगुणाच उहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक ऊहलोकातियगुलोक

मोक्षा द्रष्टव्यतिष्ठतस्मात्का श्रेयकाया अपि चोदुलोकोऽपि तिर्यक्चर्चत्रियसीत्येनोत्पद्यते प्रकृतलोकादुपादयो व्युत्पासोकेष ते समयवन्ता निज
 निजात्मप्रदेशद्वये स्वीनऽपि लोकात् स्पृशति प्रधूताद्यत तथा तिर्यग्यामिकछायायु प्रतिबुद्धमात् तिर्यग्यामिकत्रिययु तत सद्यययगुणाः ३ ।
 ताव्यो ऽचोसाकतिर्यगुलोका यथासौक्यतिर्यगुलोकाय प्रतरद्वय वतमायाः सद्ययगुणा यद्बोधि नारकादय समुद्रपातमतरकाऽपि तिर्यगुलोको
 तिर्यक्चर्चत्रियसीत्यनेनोत्पद्यते, तिर्यगुलोकावतिनय कोवा स्थिर्यगुलोकात्वेना ऽचोलाजिह्वामधु ऽपि च तत्र तयो त्यष्टमाया यथास्तप्रत
 रद्वयं स्पृशति तिर्यग्यामिकस्यायु प्रतिबुद्धमा च तिर्यगुलोकात्वेनाऽपि तथा ऽचोसौक्यप्रासायाजमसुहृत्वायगाङ्गापयेते ऽर्वाक् क्षितिप्रदेशे
 नवयोजनवृतावगाङ्गापि तत्र कापितिर्यगुलोकात्वेनाऽपि यथास्तप्रतरद्वयाऽप्याविस्मो वतत ततो प्रवर्तित पूर्वोक्ताव्यः सद्यययगु
 णाः ४ । ताव्यो ऽचोसाक सद्ययगुणा यताऽर्वाकौक्यप्रासाः सर्वेऽपि च समुद्रा यावनसहसाङ्गाङ्गा स्ततो नवयोजनवृताभामऽप्यस्तात् या
 यतत मरसीप्रवृत्तिकाः तिर्यक्यामिकत्रिय स्ताः स्वस्यानलात् प्रज्जता इति सद्ययगुणा चतस्र सद्ययगुणत्वात् ताव्य स्तिर्यगुलोका सद्ययय
 गुणाः सत् तिर्यगुगतिस्यपिक्त्वा स्वयङ्मुख मिदानी मनुयगातयिपयमाह कृताकुषापचमिहत्वादि ऽक्षानुपातन मनुय्या धित्यमाना स्तेसाक्य
 ये लोकावस्यशानः सद्यस्ताका यतो य ऊदुलोकाद ऽचोसौक्यप्रासायु समुत्पिरसको मारणातिकसमुद्रपातन समवहता प्रवर्तित त क्षितिमसमुद्रपात
 यता इतिनिगतेः स्वात्मप्रदेशे स्वीनऽपलोकात् स्पृशति यपिच वैकियसमुद्रपात माङ्गारकसमुद्रपात वा गता तथाविधप्रयवधिषपा वृत्तर
 मूर्तेऽचोविचिप्रात्मप्रदेशा यत्र कवलसमुद्रपातगता कापि त्रीमपिलाकात् स्पृशति स्तोकाद्यति सद्यसोका स्तव्य ऊदुलोकातिर्यगुलोका ऊदुलाक
 तिर्यगुलाकस्यप्रतरद्वयस्यसर्पिर्ज्ञो ऽचरययगुणा यत इत्येनामिकदशः सद्यकायाय यथासमवमसुलोका तिर्यगुलोका मनुयस्तन समुत्पद्यमाना

जगुगाने तिरियलोए सखिजगुगाने खेताणुगुगाने सव्वत्थीया जयणयासीदेवा उहुलोए उहुलीयतिरियलोए

दिवद॥कवेहे । वितावुणाएव सवत्थीयाया दयाया उहुदुहाए । जयणयायाता सत्रयावाद्दश । मा उह कासविने एववदववानीपरेभावना । उवउकाए

[illegible]

अथस्वेज्जुगुणान् तेषुक्ते सखिज्जुगुणा अहीओयतिरियओए अथस्वेज्जुगुणा, तिरियओए अथस्विज्जुगुणा
तिरियभाए पवगिज्जुगुणो निपाक्कमिज्जगवापा । अह सावतिक्कजावे पमवगातगुओ देवताओपटित्तओ देवास्सेमवगातगुओ । पव्वानोपटिरि
वभाए सपिज्जगवापा । पव्वानावतिवज्जुभाएवमवगातगुओ । पव्वानाएवविज्जगुवापा पव्वानावमवगातगुओदेवतागुणाएववदेवतागुणाएवववापागुणा

कथमुद्घातय्या दूरतरमुद्विगितात्मप्रदेशानाम उद्याऽपि फालमकुर्वतीनां यथोक्तप्रतरद्वयसंश्रजमायात् तासां चो जयापामऽपि यदुत्तरत्वात्
 ताभ्या उपोसोक्तियग्लोच प्रागुक्तस्यरूपप्रतरद्वयस्य सरययगुणा स्तियग्लोका स्मनुष्यलोका अप्यो वा उपोसोक्तियग्लोका अप्यो वा उपोसोक्तियग्लोका
 इयोसोक्तियग्लोका अप्यो वा उपोसोक्तियग्लोका अप्यो वा उपोसोक्तियग्लोका अप्यो वा उपोसोक्तियग्लोका अप्यो वा उपोसोक्तियग्लोका अप्यो वा उपोसोक्तियग्लोका
 तासां च प्रागुक्तान्योऽतिवृत्त्यात् ताभ्योऽप्युक्तोक्तसंययगुणा फोक्तार्थं चेत्यवदनानिमित्तं वा सौमनसादियु प्रभूततराणां विद्यापरीक्षा सज
 वात्, ताभ्योऽपि यथासौक्त्यस्ययगुणा स्वस्थानत्वन तत्रापि यदुत्तराणां ज्ञावात् ताभ्य स्तियग्लोका स्वययगुणा इत्यस्या सस्येयगुणात्वात् स्वस्था
 नत्वा च गत मनुष्यगतिमचिकित्वा स्वययुत्त्व मिदानीं देवगतिमचिकित्वा इ-कहायुवाएव सद्यत्वावा कुरुसाय इत्यादि ० इन्द्रानुपातत चित्यमाना
 दवाः सुवसोका ऊदुसोका, ऊदुसोका वेमानिकानामय तथानावात् तपया उप्यत्वात् यपि जवतयतिप्रभृतयो जिनेन्द्रजन्मसादी मन्वरादिपु गच्छ
 ति तऽपि स्वस्था एव ति सुवसोका सोस्य ऊदुसोकातियग्लोका ऊदुसोकातियग्लोका ऊदुसोकातियग्लोका ऊदुसोकातियग्लोका ऊदुसोकातियग्लोका
 इति स्वस्थानं तथा प्रवमपतिव्यतरस्योतिषा मरदादौ सौपमादिब्रह्ममताः स्वस्थानमगममेन तथा यथीयमोदिपु दवत्वमोत्यस्सो दवापुः प्र
 तिसुब्रह्ममताः स्योत्पत्तिदशमनिगच्छति यथोक्त प्रतरद्वयं स्पृष्टाति ततः सामस्येन यथोक्तप्रतरद्वयस्यरपक्षिनः परिभाष्यमाना अतिब्रह्म इतिपू
 र्वोक्तान्योऽस्ययगुणा सोस्य खेतोक्तसंययग्लोकाः ३ । ततो प्रवमपतिव्यतरस्योतिषवेमानिका दवा क्षयाविषयप्रययविद्योपययतो
 वैकल्पममुद्घातन समब्रह्मा संत स्त्रीमपिसोकां स्पृष्टाति तेन त्यसमवक्षताः प्रागुक्तप्रतरद्वयस्यमिष्यः सस्येयगुणाः कवसवेदसोपस्यन्त इति

अद्दोलीए अस्सखेज्जं, खेत्ताणुयाएण सव्वत्थीया नयणवासिणीं देवीं उहुलोए तिरियलोए अस्सखि०,

भोपरिकविताः विवेचिग्यभयमपतिना यथ्यब्रह्मब्रह्मे । तिरिक्काएसावज्जमयापा तियक्काववेदीगमा यथययानगुणे । खिनाज्जनाएव मयत्ताका
 भयववसोदरा यनमोत्राणां ववदीयाणादभममननासो ज्जहावे कारपुवसंयति सोधमदेवकाके तथा तोवेकरे जमेमवपर्वतकाये तेमाटे वावा तेवयो

[illegible]

मुद्रामा अद्याऽपि स्वभावायु प्रतिषेधदयमाना न पारज्जाविक पृथवोक्तायिकाद्यायु द्विविधाश्चि मारणाभिरुच्यमुद्रुपाते समवहताः केचित्पारजा
 विक्रमायु प्रतिषेधदयत कचिन्नति, तथा चोक्त प्रज्ञसो-कीदेष प्रते मारणतिकसमुग्यायु समोदय समोद्विहा जेनविद्य मदरस पञ्चयस्य
 पुरत्यिमस वायरपुष्टविकाइताए उचवन्नितय सेष प्रत कि इत्य गय उचवन्नितेता उचवन्निते गा० । अत्यगइय तस्यगय यय
 उचवन्नित, अत्यगइय तटे पक्रिनियतिता दोहपि मारणांतियसमुग्यायु समोद्वति समोद्विहा तटे पञ्चा उचवन्नित, स्वप्नयायुःप्रतिषेधेद
 माय ते जवमवांसि गय सप्यत त इत्यनूता तत्पत्तिदो विविहासप्रदशइहता हाया ऊदलोकगमनागमनत कारप्रतरद्वयप्रत्यासन्नकीकास्यानय
 ययोक्तं प्रतरद्वयं स्पष्टति ततः प्रागुक्तेभ्यो उचवयेयगुहा स्वल्प र्दलोक्ता व्रीलीकसंस्पष्टिनाः सवयगुहा यतो य ऊदलोके तियगुप्येन्निद्रया न
 वनपतित्वेनोत्पन्नतामा यय शत्यान वैत्रियसमुद्रुपातम मारणाभिरुच्यमुद्रुपातन वा तथाविधोत्पन्नप्रयवविज्ञापेक समवहता स्ते प्रोलाक्यसवय
 दिना इति मुख्ययगुहाः, परत्यानसमवहतस्य स्वत्यानसमवहताया सद्रुयमुद्रुत्वात् तस्यो उचोलोकोक्तियस्योक्त अचोलोकोक्तियस्योक्तस्य प्रतरद्व
 ये उचद्रुयगुहाः स्वत्यानप्रत्यासन्नतया तियस्योक्ते गमनागमननावतः स्वस्यानस्थितलोकादिषमुद्रुपातगमनतस्य यद्वा ययोक्तप्रतरद्वयस्यस्यज्जा

खेसाणयाएण सव्वत्थो जा वाणमतरादेवा उहुलोए उहुलोयतिरियलोए अस्सस्विज्जागुणा, तेलुक्की अस्सस्विज्जा०
 अहोलीण तिरियलोए अस्सस्वेज्जागुणा अहोलीए सस्सज्जागुणा तिरियलोए सस्विज्जा०, खेसाणुवाएण सव्वत्थो

मन्त्रिबाधस्यायोमाटे यथा तद्वचो पथानाक पसव्यातगुवा भवनपतिमोहेभोना । विताणुवाएव सव्यावाया भवनवासकोपो देवोपा उट्टमाये ।
 यवपायो पत्तवद्वलकडे सववाडोद्वजना उदवाके भवनपतिदेवतानोपरेसवकडिवा । उदवायातरियसाए अस्सस्विज्जागुवाया अज्जाकतिरियस्योक्ते
 पसव्यातगुवाइव । तिसाक सव्विज्जागुवाया पडाकावतिरियसाए पसं यदोमाए भम तिरियसाए भम । विनाकसस्यातगुवाइवे वैत्रियसमुद्रुपात
 यथा पथाकाविश्रसाक पसव्यातगुवो विज्ञेसाके पसव्यातगुवो समासरवे यथ काक पसव्यातगुवा स्वस्यान माटे विज्ञेसाक य । निशान्वावा० य

वाग् तेज्यं त्रिपञ्चोऽयं देवगुणाः समवसरणादौ षष्ठ्यनिमित्तं द्वीपेषु च रमणीयेषु क्षीरानिमित्तमागमसम्भवा दागतानाञ्च चिरकालमुप्यु-
वस्थानात् तस्या ऽवोहोऽयं देवगुणाः समवसरणादौ षष्ठ्यनिमित्तं द्वीपेषु च रमणीयेषु क्षीरानिमित्तमागमसम्भवा दागतानाञ्च चिरकालमुप्यु-
गतमस्पृश्यत्वमाह-यथा देवगुणाः समवसरणादौ षष्ठ्यनिमित्तं द्वीपेषु च रमणीयेषु क्षीरानिमित्तमागमसम्भवा दागतानाञ्च चिरकालमुप्यु-
वाञ्छे वाणमतरिञ्च देवीञ्च उद्धोऽयं देवगुणाः समवसरणादौ षष्ठ्यनिमित्तं द्वीपेषु च रमणीयेषु क्षीरानिमित्तमागमसम्भवा दागतानाञ्च चिरकालमुप्यु-
तिरियलोऽयं देवगुणाः समवसरणादौ षष्ठ्यनिमित्तं द्वीपेषु च रमणीयेषु क्षीरानिमित्तमागमसम्भवा दागतानाञ्च चिरकालमुप्यु-
सिया देया उद्धोऽयं देवगुणाः समवसरणादौ षष्ठ्यनिमित्तं द्वीपेषु च रमणीयेषु क्षीरानिमित्तमागमसम्भवा दागतानाञ्च चिरकालमुप्यु-
गुणा अहोऽयं देवगुणाः समवसरणादौ षष्ठ्यनिमित्तं द्वीपेषु च रमणीयेषु क्षीरानिमित्तमागमसम्भवा दागतानाञ्च चिरकालमुप्यु-
उद्धोऽयं देवगुणाः समवसरणादौ षष्ठ्यनिमित्तं द्वीपेषु च रमणीयेषु क्षीरानिमित्तमागमसम्भवा दागतानाञ्च चिरकालमुप्यु-

सबताम। बाबमतरादेना चढुंकार। विवेकतरनाचवै सबसावायतर सर्वाबाबन विवेकोपे येवंगतिने मिसबायेतोईबाबनने
तिरियकाए पस तिसाके सविजगबा। तेइबो कइसाकविजेवाक पस मरसमम्प्यात तथा बाहरसमं न
मुषा बैविससमम्प्याते। पडाबायातिरियकाए समं। पडाबाक पसकातमना कइसाकविजे पस
सिताकवाएब। तेइबो पडाबाके पसकातमना कइसाकविजे पस
तिरीया देओपा चढुंकार। सबसा

[illegible]

तेन्य ऊदृशोके तिर्यागोके प्रतरद्वयकूपे असुरयेयगुणाः केपाचिरस्वस्थानांतवतितया अपरेपा स्वस्थानप्रत्यासन्नतयाऽस्यपा यद्भूमा मदरादिपु
 गमनागमनजायतो यथा त्वप्रतरद्वयसंस्पृशात् तयो समुदायन चित्तमानानामतियदुत्पन्नावात् तस्य स्तोत्रोक्त्य सशयगुणा यतोस्तोत्रययतिनापि
 व्यक्तरा स्तथाविषयविविधोपवशातो वैकल्पसमुद्पातन समवहताः सत स्तोत्रमपि सोक्तानामप्रद्व्योः स्पृशति तत्र प्रागुक्तस्यो तियद्वव इति सशयेय
 गुणाः स्तोत्र्यो पोस्तोक्तियस्तोके प्रतरद्वयकूपे उच्यतेपुगुणाः सादृष्टं यद्भूमां व्यक्तराका स्वस्थानाभा तत स्तस्वरयत्रिभो यद्भव इत्यसक्ययगुणाः य
 भास्तोक्त सशयगुणा अपोस्तोक्तिकयामेय तयो स्वस्थानजावा द्भूना मपोस्तोक्त क्रीडायगमनजावात् तस्य स्तियस्तोक्त उच्यतेयगुणा स्तियस्तोक्त
 म्य तयो स्वस्थानत्याः एव व्यक्तरदवीविषयमप्यस्पृशत्य धत्तव्य साप्रति ज्योतिरविषय मरुपवदुत्प माह सप्ताब्दायव सद्युक्तोवा लोहसिपा
 इत्यादि न चानुपातन ज्योतिष्का पित्तमानाः सुखस्तोका ऊदृशोके कपाचिरद्व मदर तीर्थंकरजन्मशेस्ववर्तिमित मज्जनदपिमुपध द्वादिक्तानि

मित मपरपा केपाचि म्दरादिपु लोकाभिहित गमनसुत्रवात् तस्य ऊदृशोक्तियस्तोके प्रतरद्वयकूपे उच्यतेयगुणा सादृष्टं प्रतरद्वयं कश्चित्त
 स्थाने स्थिता अपि स्पृशति प्रत्यासन्नतया दपर वैकल्पसमुद्पातसमवहता अप्य ऊदृशोक्त गमनागमनजायत स्ततो उच्यतेप्रतरद्वयस्पृशिन पूर्वो
 त्तस्यो असुरयेयगुणा, सप्त्य स्तोत्रोक्त्य त्रैलोक्यसुरपद्मिन सशयगुणाः यच्च ज्योतिष्का स्तथाविषयतीव्रप्रयवर्तकियसमुद्पातेन समवहता स्तोत्रोक्तपि
 लोकाभा स्वप्रद्व्योः स्पृशति ते स्वजावतो उच्य उतियद्वव इति । पूर्वोक्तस्य सशयगुणा साप्र्यो उपाशाकप्रतरद्वय वर्तमाना असुरयेयगुणा, यतो
 यद्भवो उपास्तोक्तिकयामपु समवसरणादिभिहित अपोस्तोक्त क्रीडाभिहित गमनागमनजावतो यद्भवया उपोलाका ज्योतिरपु समुत्पन्नमाना यचो
 तत प्रतरद्वय स्पृशति ततो पठन्त पर्वोक्तस्यो उच्यतेयगुणा, सप्त्य सशयगुणा अपोस्तोके यद्भूनामपोस्तोक्त लोकाभिहित मपोस्तोक्तिकयामपु स
 मवसरणादिपु चिरकासमवस्थानात्, तस्यो उच्यतेयगुणा स्तियस्तोक्त तियस्तोक्तस्य तथा स्वस्थानत्वात्, एव ज्योतिरद्वीमृशमपि प्रावर्तनीय ।

सामन्ति वेमानिकवविषयमप्यस्य माह-पुतापुत्राय च सुतयोवा वेमाविषया देवा उच्छ्रित्यतिरिप्यस्य इत्यादि ॥ इदं ननु पातेन वेमानुसारय
 चिन्त्यमाणा वेमानिवादेवाः सर्वलोका उद्दलोक उद्दलोकतियम्भोवसुष्टे प्रसरद्वये यतोय ऋषोलाक तियम्भोके वा वनमावा जीवा वेमानिकेषु स्य
 धाते येच तियम्भोके वेमानिका गमनागमनं कुर्याति येच विवक्षितप्रतरद्वयाप्याखिन कौशास्थानं साभता येच तियम्भोकोस्थता एव यौक्यसु
 दुपतमार्षातिजसमुद्घातवा कुर्वाका कथाविषयमप्यविषयो इदं मात्सप्रदक्षद्वयं निरुजति त विवक्षितं प्रतरद्वयं स्पृशति तेच ऊप इति ।
 इयलोका कस्य खेलोका वक्ष्ययगुणा कथं भिति च दुष्यते-इह ये उच्छ्रित्यतिरिप्यस्य समयमुरवादिनाम त मच्छोसोक्ता प्रोक्ताति
 ताः संता वैक्रियसमुद्घातं मार्षातिजसमुद्घातं वा कुर्वाका कथाविषयमप्यविषयोपात दूरतरं मूद्विषितास्यप्रदक्षद्वयं
 त्या प्यवमाणा ऋषोनीविषयामपु समुत्सृजते तद्विषयं श्रीनपि लोकान् स्पृशति, वक्ष्ययगुणा
 योके प्रतरद्वयस्य वक्ष्ययगुणा ऋषोनीविषयामपु समवसरका
 लोपु सस्ति० तिलिपि

लोए सखि० तिरियलोए एउसखे० खेत्ताजुवाएण सख्योचा वेमाणिया देवा २००० सखि०
तेलुकी सखेज्ज० एहोखोयतिरियलोय सखिज्ज० एहोखोए सखि०

[illegible][illegible]

मधूना पयोत्तमतरुद्वयं प्रायात् तेभ्यो यो लोत्रं सहयेयुषा ; एषो लोत्रिकया मेघे यधूना समयसरखादाय उवस्यामाभावात्, रोम्य क्षियं
त्साक सरयेयुषा यधुमुमवसरयधु यधुपुष लीकास्यामेघे यधूना मवस्यामाभावात् तस्य ऊटलोत्र उवयपयगुहा ऊटलोत्रस्य स्यात्मानत्यात् त

अससिजा० खेत्ताणुयाएण समुत्थोयात्तं देवीत्तं उहुलोयतिरियलोए तेलुक्की सखेज्जगुणात्तं अ
हुलोयतिरियलाए ससिजा० अहुलोयसखेज्ज० तिरियलोए सखज्ज० उहुलोए अ्ससि० खेत्ताणुयाएण
समुत्थोया एगिदिया जीया उहुलोए तिरियलोए, अहुलोयतिरियलोए त्रिससाहिंया, तिरियलोए अ्सस

नाए परंपिज्जसयाथा । ऊटलोत्रे तियक्कुवात्ते पधक्कातगवा । तिसक मत्ति निवात्ते सव्यातगवा । पडाभावायतिरियलाए एम पडाखोत्तं तिसकुलोत्र
पमयगतगुभो । पडाभावाय मत्ति पडाभावात्ते पमयगतगवा । द्विजे वेमानिज्जना कड्ढे । पित्ताचवाएत्तं सव्यात्तावा विमाओयादेवा ऊटलोत्रायतिरियलो
ए । मवयातावमानिज्जसयाता ऊटलोत्रावतिसक्कुवात्ते किमतिस्सक्कुवात्ते वत्ताओव वेमानिज्जमात्तं उपले तवा वेत्ति ए समदुधात एवत्तमेवरो वेपतरस्यमे
तिवात्ते सविज्जसया । तेखोव यासात्ते वेनात्तेमयवातगवा समोसरवात्ते । पडाभावायतिरियला० ससिज्जगवा । पडाभावा तियक्कुवात्ते वपतरस्यमे समोस
रवात्ते । पडाभावा स तिरियलाए स । पडाभावा सव्यातगवा समोसरवात्ते तिरिक्कात्तं सव्यातगवा रमवाभो । ऊटलोत्राए एम० पित्ताचवाएव ।
ऊटलोत्र पमयगतगवा सव्यातगवा । पडाभावात्ते द्विजे वेना कड्ढे । सव्यात्ताओपा वमाओपा टेओपा ऊटलोत्रायतिरियलाए तिसात्ते स । सवयाओवेमानिज्ज
आदिओ ऊटलोत्र तिरिक्कात्ते वेत्तिपमदुधातकरता मनुष्यादिदुगेमात्तं उपले ते वाओनिवात्ते मयमयगतगवो समोसरवात्ते । पडाभावायतिरियलाए
मत्ति० । पडाभावात्ते सव्यातगवो समोसरवात्ते तिरिक्कात्ते सव्यातगवा । पडाभावा स० तिरियलाए स । पडाभावात्ते समोसरवात्ते तिरिक्कात्ते स
व्यातगवाभो । ऊटलोत्र पमविज्जगवाथा । ऊटलोत्रे पमववातगवो सव्यातगवा । पित्ताचवाएव सव्यात्तावा एगेद्विस्सओवा ऊटलोत्राए तिरियाए ।
उत्तेद्विस्समा कड्ढे सववाता पयाओभाता एवेद्विस्सओव उटलोत्र तिरिक्कात्तं मरवात्तं समदुधातकरता मरवेस्समे तिसावयात्ता । पडाभावायतिरियलाए ।

त्रय सर्वेष्वनुत्तरावात् यच्च वेदानिबद्धेऽपि विषयस्य मपि साधनीयं सामर्थ्ये कौटुम्बिकादिगत मत्पयस्य माह-वेदानुवाएय सङ्ख्योवा एगिदि
या इत्याह ० एतामुपातेमर्चिस्त्वमाता एगिदिपाजावाः सख्योका कदलाकतियस्वाक एदुलोकिर्पय्साकसङ्ग प्रतरद्वय यतो य तत्रत्याएय मपन
यवो ईलोका तिर्यलोके तिर्यलोकाद्वा ऊईलोके समुत्पिरसः कतसारकातिकसमुद्गाता सा किम विवक्षित प्रतरद्वय रपुवति स्वरपास ते इति
सख्योका सौखी एचोलीकतियस्कोके विक्षयापिका यता य अपोलोका तियस्कोके तियस्कोकाद्वा एपोलीक इतिकागत्या समुत्पद्यमाना विव
का सत्य विर्यस्कोके सपरययुवा एदुलोकाया ओलीकोविक्षयापित सतो यइवो पोलीका तियलोका समुत्पद्यमाना यवाप्यत इति विक्षयापि
खेजगुणा, तेलुक्के झसु०, उहुलोए झसखेजगुणा, झहोलीए विसेसाहिया । खेसाणुवाएण सङ्ख्योवा
एगिया जीया झपजसगा, उहुलोयतिरियलीए झहोलीए तिरियलीए विसेसाहिया, तिरियलीए झस
खेजगुणा, तेलुक्के झसखेजगुणा, उहुलोए झसखेजगुणा, झहोलीए विसेसाहिया । खेसाणुवाएण

पराभाज तिर्येकाह । विषयादिवा तिरियमाए पस । विषयाधिक पसजनी वेप्रतरनेरयमे तेमाटे तिर्येकाके पसपयाततगया वेपमाटे । तिताके
यमाधुजतग कडढ्या० पस । तइवो विनाक पसपयातयवा स सखाधो गोवा खरकाधो । पइकाए विसेसाहियावा खिताकडाएय । पयासा
के मत्रपदमिनीये । पइकायातिरियमाए पस । सजतावा पमिहापजतग कडढ्यायतिरियलीए । सखयाडा खीर एकेद्विय सपर्याता खरकाक तियजुका
पस । विनाके पस कडढ्याक । पइकाए विसेसाहिवा । खरकाक विषयाधिक । खिताकपजतग सजतावा एगिदियपजतग कडढ्यायतिरियमाए ।
यचोस्तेबाह । एवद्वइकोपपर्याता कडढ्याकविषयजुका भावजायाखीये । पइकायातिरियमाए विषयादिवा तिरियमाए । यपभाजे तिर्येकाक

पानोने घोसाबादा ऊईलोने समतपदारे सेपाय मय्य मय्यो मारकासिक्कसमुद्रपातवद्या द्विविहासप्रदेशदत्ता खीनपिलोकात्त रपुष्टति ततो त्रवत्तउत्तरमयगवा सान्य ऊईलोने ससखेजगुणा सपपातवेग्रस्या उत्तिघटुत्वा तत्तो ओलोने विक्षपापिका ऊईलोकर्या इधोलीकसयस्य वि शायपिचकत्वात् यदन उपपासविषयं पर्यासविषय य मूत्रं ज्ञानयितव्य मउपुना द्वीद्विययिप मसपधुत्वा माह-रत्तासुवाएव सवत्थोवा यइदि या इत्यादि ॥ यशानुपातन सगानुसारय चित्तमत्ता द्वीद्विया सयसोका ऊईलोने ऊईलाकस्येकवा तपा सन्नवात्, तस्य ऊईलाकसियसलाक प्रत

सम्वत्थोया एगिया जीया पज्जसगा, उहुलोयतिरियलोए अहोलीयतिरियलोए विसेसाहिया, तिरियलोए अ्सखेजगुणा, तेलुक्की अ्सखेजगुणा, उहुलोए अ्सखेजगुणा, अहोलीए विसेसाहिया । खेत्ताणमाएण सम्वत्थोया यइदिया उहुलाए उहुलोयतिरियलोए अ्सखेजगुणा, तेलुक्की अस०, अहोलीए तिरियलोए अ्सखेजगुणा, अहोलीए सखेजगुणा, तिरियलोए सखेजगुणा । खेत्ताणमाएण सम्वत्थोवा यइदिया अ् पज्जसगा उहुलोए । उहुलोयतिरियलोए सखेजगुणा, तेलुक्क अ्सखेजगुणा, अहोलीयतिरियलोए अ्स

विगयापिक्क तिरिऊेनाके पसववतागवा । तिमक्क पस उहुनाए पस विक्काके पसववतागुवा ऊईलाके पसववतागुवा । पइलाए विमसाहिया पधानाके विगयापिक्क । पित्तावराएव मवत्थावावेदिया उहुत्ताय उहुत्ताय उहुत्तायतिरिएकाए पसविज्जगवा तिमक्क पसविज्जगवा । सवत्तायोशाता सव वावावेदिव उहुत्ताय मेवत्तोपल्लावावाविमार्गिद्वे तेमवो तियक्कुनाके विमज्जवो पधवज पधवो छइ उपजे तेमवो समदपातवये मरवातकरता तो नसाकवग्गे । पइसायातिरियकाए पसविज्जगुवा । पओलाक तियक्कुनाके पसववतागुवा सखानमवो । पइलाकाए सन्धि तिरियलाए सन्धि-त्रगुवा । पधानाक मवतागुवा सपज तिरिऊेनाके सपतागुवा सपजवतागुवा । वितासुवाएव सवत्तावावेदिया पपज्जतगा उहुत्ताय । ययनामसे मववाया वेदिय पपर्यासा ऊईलाके भावनापापनीपरे । उहुत्तायातिरियकाए पस० । उहुत्ताके तियक्कुनाक पसववतागुवा । तिमक्क पस० तोनवाकअय पस

प्रप सदेवप्रपुनरमायात यच्च येमानिबदेबीयिपयसुत्र मयि प्रायभीसं सांमस्ये केद्वियादिगत मल्लवपुत्र्य माइ-सेसाबुवाएव सधृत्योवा एगिदि
या इत्यादि ० अत्रामुपातेमर्च्यमासा यणेन्द्रयात्रीवाः सर्वलोका ऊर्हलाकतियस्ताकसु प्रतरद्वय यतो य तत्रस्याएव कथन
यचो ईलोका तियस्कोके तियस्कोकाहुः ऊर्हलाके समुत्पिरस्यः कवमारवातिकसमुद्गाता सा किम विवक्षित प्रतरद्वय यतो य तत्रस्याएव कथन
वपलाकोका साय्यो ऽपीलोकातियस्कोके विद्यापरिका यता य अपीलोका तियस्कोकाहुः ऽपीलोका इति कागत्या समुत्पद्यमाना विव
का साय्य तियस्कोके ससक्यगुणा सप्तप्रतरादृक्तेना तियस्कोकादृक्ताऽस्ययगुणस्वात् तस्य सेसाक्य सस्यगुणा यदवाहि ऊर्हलोका व

रेजगुणा, तेलुक्की असु०, उहुलोए असखेजगुणा, अहोलीए विससाहिया । खेज्ञाणुगएण सधृत्योवा
एगिया जीवा अपजसगा, उहुलीयतिरियलीए अहोलीए तिरियजगुणा, अहोलीए विससाहिया । खेज्ञाणुगएण
खेजगुणा, तेलुक्की असखेजगुणा, उहुलोए असखेजगुणा, अहोलीए विससाहिया । खेज्ञाणुगएण

यथानाक तिरिजेनाक । विससाहिया तिरियकाए पम । विगियादिक्क पयजवा तगवा क अवायो तोवा ऊर्हलाकी । पहासाए विससाहियावा छितापवाएव । तिसाके
पमविजयनवा छठनाए पम । तदको विनाक पयजवा तगवा क अवायो तोवा ऊर्हलाकी । पहासाए विससाहियावा छितापवाएव । तिसाके
के वियप विक्क अपजावता यवा यथाया । सक्त्यावा एगिटापयत्तगा छठनायतिरियकाए । यथाया लीय एकेदिक्क पययीसा ऊर्हलाक तिरियेना
के सपययीसाओ परे । पहासावतिरियकाए । यथाया विगियादिक्क । पहासाव विगियादिक्क । छितापवाएव सक्त्यावा एगिटियपयत्तगा छठनायतिरियकाए ।
पम । विनाक पम ऊर्हलाक । पहासाए विससाहिया । अठनाय विगियादिक्क । छितापवाएव सक्त्यावा एगिटियपयत्तगा छठनायतिरियकाए ।
यचोमलेबाडा एव प्रियबीपययीसा ऊर्हलाक वियज्जुन क भावनापावलीपरे । पहासावतिरियकाए विससाहिया तिरियकाए । यथाया तिरियेनाक

त्वष्टामाना ह्रींद्रियायु रनुन्ववति त्रैलोक्यसुरस्पृशिन स्तेषु पूर्वोक्तस्यी उर्ध्वमेवगुणाः तैज्यी ओषोसोक्तित्यगुणोक्ते उच्येयगुणा यतो ये ह्रींद्रिया य
 ओमीना तियगुणा य च ह्रींद्रिया स्तियगुलीना योलीके ह्रींद्रियस्त्वन क्षयकापरवर्तनो त्विरसवः कृतप्रथमसारखातिवसमुदाता ह्रींद्रियायु रनुन्वव
 तः समुद्रुपातवद्वमो त्वन्तिदर्शनाय द्वािचमाल्पमवच्छेदका एव यथास्त प्रतरद्वय रूपमिति । प्रभूतायति पूर्वोक्तस्यो उच्येयगुणा स्तस्यो ओषोसो
 च सच्येवगुणा स्तस्यो त्वन्तिस्त्वामाना मतिप्रचुराणां जायाए तैज्योपि तियगुलीके सच्येयगुणा मतिप्रचुरतराणा योनिस्त्वानानां तत्र जायात् ।

ए अस्स० । तेलुक्के अस्सखेज्जगुणा , अघोलीए संखज्जगुणा , तिरियलीए सखेज्जगुणा । खेतानुयाएणं स
 खत्योआ तइदिया अयपज्जत्तगा उहुलाए उहुलोयतिरियलीए अस्सखिज्जगुणा , तेलुक्के अस्सखेज्जगुणा , अ
 होलोयतिरियलीए अस्सखेज्जगुणा , अहोलीए सखेज्जगुणा , तिरियलीए सखेज्जगुणा । खस्रानुयाएण सख
 ल्योआ तइदिया पज्जसगा उहुलीए उहुलीएतिरियलीए अस्सखिज्जगुणा , तेलुक्के अस्सखिज्जगुणा , अहोली
 ए तिरियलीए अस्सखिज्जगुणा , अहोलीए सखिज्जगुणा , तिरियलीए सखिज्जगुणा । खस्रानुयाएणं सख

मथि । पधानाके तिरिखेनाक सख्यातगुणा । धित्तापुत्राएव सख्यातानेतरेदिया अपस्यत्तगा । सेवमोमेसवसावतेतिश्रिव पयसीता । सवठकोए सवठ
 तावतिरिखाए पय । सवठकोमे मावनावेद्रियमोपरे कवसावतियंजमाव पमव्यातगुणा । तिलोके पसयिज्जगुणा । बिहाके पसव्यातगुणा
 पधानाए तिरिखाए पय । पधानाके तिरिखेनाके पसव्यातगुणा । पधानाए सखि । पधानाके सवसातगुणा । तिरियखाए सखि । तिरिखेनाके स
 व्यातगुणा । धित्तापुत्राएव सख्यातानेतरेदियापज्जत्तगा सवठकोए । पयमोमेसे सवसाव तैद्रियपयसीता सव साव । सवठकोए तिरियखाए पय । ऊप
 माव तिरिखेनाके पसव्यातगुणा । तिलोके पय । बिनीव पसव्यातगुणा । पधानावतिरिखाए पयसं० । पधानाव तिरिखेनाक पसव्यातगुणा । पधा
 नाए सखि० तिरियखाए सखि । पधानाके सख्याता विरिखेनाके सख्यातगुणा वेद्रियमोपरि ओरिद्रिय वदेहे । धित्तापुत्राएव सख्यातगुणा सवठेदिया

रदयग्रे चसंस्नेयगुणाः, यतो य उद्गुलोका तियग्लोके तियग्लोकाद्वा उद्गुलोक हीद्रियत्वेन समुत्पन्नता सादायुर्नृपवत इलिकागता समुत्प
 यात यत्र हीद्रियाप्य तियग्लोका दृढलोक उद्गुलोकाद्वा तियग्लोके हीद्रियत्वेना उपत्येवता समुत्पन्नतामा कृतप्रयममारणातिकसमुद्रयाता य
 तय हीद्रियापु प्रतिषवदयमाना समुद्रयातवशा य दूरतरविशिष्टनिजात्मप्रदशदका येन प्रतरद्वयाप्यासितकृत्रसमासीना सौ यथात्मप्रवरद्वय
 रयसिनी यत्र वेति पूर्वोक्तयो उवस्वपुत्रा सज्य स्नेहाप्य उवस्वपुत्रा यतो हीद्रियापि प्राच्युर्गे त्वतिस्थानाम्य उपोलोक तस्याया अति
 प्रमत्ताति तियग्लोक तय य हीद्रिया यचोलोका दृढलोक हीद्रियत्वेना उपत्येव वा समुत्पन्नतामा कृतप्रयममारणातिकसमुद्रयाता समुद्रयात
 यदाचो त्वमिदं यवादिशितात्मप्रदशदका सौ हीद्रियापु प्रतिषवदयमाना येन उद्गुलोका उवोलोक हीद्रियाप्यत्वाया माव हीद्रियत्वेन समु
 स्वज्जगुणा, अहोलीए सखे०, तिरियलीए सखे० खेत्ताणुवाएण सख्योवा वेददिया पज्जसया उहुली उ
 द्दोयतिरियलीए अस्सखेज्जगुणा, तेहुक्की अस्सखेज्जगुणा, अहोलीयतिरियलीए अस्सखेज्जगुणा, अहोली
 ए सखेज्जगुणा, तिरियलीए सखेज्जगुणा। खेत्ताणुवाएण सख्योवा तेददिया उहुलीए उहुलीयतिरियली
 एणतगवा। यदाशावतिरियलीए यत्र यदाकावे तियज्जकावे पववतातगवा। यदाकाए सखि यदाकावे सखातगवा। तिरियलीए सखि तिरि
 वेकावे सखातगवा। यदाकाववाएवं सख्योवा वा तियज्जकाया उद्गुलीए। यत्रोमैज्जता सखाका वेददियप्याता उद्गुलीए भावनायचोपरे।
 उद्गुलीयतिरियलीए यत्र तिकावे यत्र। यदाकाए सखि तिरियलीए सखि। यदाकावे सखातगवा तिरियलीए सखातगवा यत्र। यदाकावे तिरियलीए
 वातेरदका उद्गुलीए सखि तिरियलीए सखि। यदाकावे सखातगवा तिरियलीए सखातगवा यत्र। यदाकावे सखातगवा यत्र। यदाकावे तिरियलीए
 य तिरियलीए सखातगवा यदाकावे सखातगवा। यदाकायतिरियलीए यत्र यदाकाए तियज्जकावे सखातगवा। यदाकाए स तिरियलीए

वेदापत्त्य विविदितात्प्रदृष्टता पञ्चद्वियायु रद्याप्यमुनवति ते त्रैलोक्यसहस्रिन् सौवा उपेक्षति । अथल्लोका अप्य ऊर्ध्वलोकानिर्गन्तोके प्रतरद
पट्टय सस्यपुङ्गवाः प्रतृततराणा मुपपातन समुद्रुपातेन वा पथी छप्रतरद्वयस्यस्रस्रजवात् तन्मो ऽधोलोकातिर्गन्तोक सस्यपुङ्गवा कतिप्रमृत
तदावा मुपपातसमुत्पाताप्या मऽधोलोकातिर्गन्ताश्चस्रप्रतरद्वयस्रस्रजवात् तस्य ऊर्ध्वलोक सस्यपुङ्गवा त्रैसामकाना मऽवस्थामनायात् स
प्यो ऽपासाक सस्यपुङ्गवा वीमानिछावेभ्यः सस्यपुङ्गवा तत्र जायात् तस्य क्षिप्रगन्ताक ऽसस्यपुङ्गवा समूच्छिमक्षमक्षररक्षरा
दीनां व्यतरन्योत्तिकावा समूच्छिमसमुप्याशाच तत्र नावात् एव पञ्चद्वियाऽपवर्गसस्यमपि आधभोग पर्वद्वियपयाप्रमृत् मित्र-सहाबुधाप्य
सहृत्वीवा र्वचिर्द्विया पञ्चजता ऊर्ध्वतोप इत्यादि ० कृत्रातुपातेन पितृमनाः पर्वद्विया पर्याप्ताः सर्वस्ताका ऊर्ध्वलोक प्रापोवेनाभिकानामय स
न नावात् तस्य ऊर्ध्वलोकानिर्गन्तोके प्रतरद्वयरूप ऽवस्थपुङ्गवा विविदितात्प्रदृष्टतापञ्चद्वियायु रद्याप्यमुनवति ते त्रैलोक्यसहस्रिन् सौवा उपेक्षति । अथल्लोका अप्य ऊर्ध्वलोकानिर्गन्तोके प्रतरद

छान्दोग्योपनिषद् । अथर्ववेदाङ्गसंज्ञायाः सप्तविधा । अथर्ववेदाङ्गसंज्ञायाः सप्तविधा । अथर्ववेदाङ्गसंज्ञायाः सप्तविधा ।

[illegible]

विसेसाहिया, तिरियलोए अस्सखेज्जगुणा, तेलुक्की अस्सखेज्जगुणा, उहुलोए अस्सखेज्जगुणा, अहोलीए
 विसेसाहिया, खेत्ताणुयाएण सव्वत्थोया पुढविकाइया अपज्जसया उहुलोयतिरियलोए अहोलीयतिरिय
 लोए विसेसाहिया, तिरियलोए अस्सखेज्जगुणा, तेलुक्की अस्सखेज्जगुणा, उहुलोए अस्सखेज्जगुणा, अहो
 लोए विसेसाहिया । खेत्ताणुयाएण सव्वत्थोया पुढविकाइया पज्जसया उहुलोए तिरियलोए तिरियलीयअ
 होलीए विसेसाहिया, तिरियलोए अस्सखेज्जगुणा, तेलुक्की अस्सखेज्जगुणा, उहुलोए अस्सखेज्जगुणा, अहो
 लोए विसेसाहिया, खेत्ताणुयाएण सव्वत्थोया अउकाइया उहुलोयतिरियलोए अहोलीयतिरियलोए वि

यानाक तिरिखेनाके पसववातगुणा यथाअन्तर सखान पया माटे । स तिरियसाए स खल्लगवा खित्तापुवाएच सखत्तावा पुठवोवाइया उहुत्तमाअति
 रियणाए पड्ढानायतिरिबसाए विससाहिया । तेइसो तियल्लनाक सववातगुणा पचेअियल्लनाक तियल्लनयसमाहि मावे । दिवे एके इयना पअववुल्ल
 भवेइ पचनोमले सववाडा एविरोवाइक ऊहंकाक तियलाक भावना सर्वपाइसो परिखाचरो । पड्ढाकाके तिरिखेनाके विमोपाधिक्क । तिरियसाए अच
 तिजाक पच उहुत्तमाए पच पड्ढाकाए विसेसाहिया । तिरिखेनाके पसववातगुणा बिदाके पसववातगुणा ऊहंकाक पसववातगुणा पड्ढाकाकविमोप
 धिक्क । खित्ताकवाएच सववाडा पठवोवाइक पसववातगुणा उहुत्तमासतिरिबसाए पड्ढाकायतिरियसाए विससाहिया । पचनोमले सववाडा एविरोवा
 या पचर्वात्ता ऊहंकाक तिरिखेनाक भावनापाम्मलो परे । ऊहंकाक पड्ढाकाक विमोपाधिक्क । तिरिबसाए अच तिज्ञेक पच उहुत्तमाए अमसिक्क ।
 तिरिखेनाक पसववातगुणा बिदाके पसववातगुणा ऊहंकाके पसववातगुणा । पड्ढाकाए विससाहिया । पड्ढाकाके विगयाधिक्क । खित्ताकवाएच सववत्ता
 वा पठवोवाइपप्पल्लगगा उहुत्तमायतिरिबसाए । पचनोमले सववाडा एविरोवाइक पड्ढाकाके तिरिखेनाके भावनापाम्मलो परे । पड्ढाकायतिरि
 बसाए विसेसाहिया । पड्ढाकाके विमोपाधिक्क तिरिखेनाक । तिरियसाए अच तिज्ञाके पच उहुत्तमाए पच पड्ढाकाए विससाहिया । तिरिखेनाक

याचो वैमानिकव्यवहारोतिषविद्याधरचारकमुभितियगुपधेद्वियाबा मूदलोके तिर्यग्लोके च यमनागमने कुर्वता मण्डलितप्रतरद्वयस्पर्शात्, तेभ्य
 ह्यलोके येनोक्त्यस्यार्थः संक्षयगुणाः कथं मितिकृत यतो ये प्रयत्नपतिव्यतरस्योतिषवैमानिका विद्याधरा वा उपोसोक्त्याः कृतवैक्षियसमुद्भु
 पाता क्षणाविषमप्रविष्टया दूदलोकोतिषविद्याधरप्रदक्ष्णका क्षा त्रीमण्डपिलोकात् स्पृष्टातीति संक्षयगुणा काच्यो ऽवोसोक्तियग्लोकात् प्रतरद्वय
 रूप संक्षयगुणा बह्वोद्व्यंतरा स्वस्यामस्यामन्त्रतया प्रथमपतम स्तियग्लोकात् छन्दुलोकेवा व्यतरज्योतिषवैमानिका दवा वाचोसोक्तियग्लोकात् स
 भवसरवादा वणोसोक्ते लोकादितिनिर्णयं तमनाममन्त्रकृत लोका समुद्भुत कश्चित्तिथगुपधेद्विया स्वस्यामस्यामन्त्रतया व्यतर तद्व्यवस्थितकृता
 प्रिततया ययोक्त्य प्रतरद्वय स्पृष्टाति ततः संक्षयगुणा तस्यो ऽवोसोक्ते संक्षयगुणा वैरपिकात्वा प्रथमपतीर्णा च तत्रा अवस्थाभात्, तेभ्य स्तियग्लु

अपञ्जसया, तेओक्ते उह्लोयीयतिरियलोए अस्वेज्जगुणा, अह्लोयीयतिरियलोए सस्वेज्जगुणा, उह्लोए
 सस्वेज्जगुणा, अह्लोए सस्वेज्जगुणा तिरियलोए सस्वेज्जगुणा खेसाणुयाएण सस्वेज्जगुणा पंचिविया पञ्जसया
 उह्लोए उह्लोयीयतिरियलोए अस्स०, तेओक्ते अस्स०, अह्लोयीयतिरियलोए सस्वेज्ज० अह्लोए सस्वेज्ज०
 तिरियलोए अस्सस्वेज्ज०, खेसाणुयाएण सस्वेज्जगुणा पुढविक्काइया उह्लोयीयतिरियलोए अह्लोयीयतिरियलोए

विद्याधरापत्र सुभक्त्यावा पचेद्विष अपञ्जसया तिसाक । अचमीमले सवकावा पचेद्विष पययिता तिरावेविस्त्रोके भावना वाचनी परि वक्ष्या । उह्लु
 नातिरिक्काए पत्र । उह्लोके तिरावेनाक पययितातगुणा । यहासावतिरिक्काए सविक्कातवा उह्लुसाए सविक्कातवा यहासाव २ तिरियसाव
 पययित्तागुणा । यहानाक तिरावेनाके यहागातगुणा अत्र काक यहाकोक यहागातगुणा तिरावेनाके पययितातगुणा । यहासाव उह्लु २ सवकावा पचेदि
 यपञ्जसया उह्लुना उह्लुलोकीतिरिक्काव पत्र । येचओमले सवकाव पचेद्विष पययिता अत्र लोके वैमानिकन मावे तेकली अत्र लोके तिरियलोका २
 यहागातगुणा येप्रतरपरच ज्योतिषो विद्याधरचारक यमचने भमनागमने । तिसाक सविक्कातगुणा । यहासावतिरियलोका २ । य

तिरियलोए असखेज्जगुणा, तेलुक्की असखेज्ज०, उहुलोए असखिज्ज०, अहोलोए यिसेसाहिहिया । खेत्ताणु
याएण सव्वत्थोया तेउकाइया अणज्जत्तया उहुलोयतिरियलोए अहोलोयतिरियलोए विसंसाहिहिया, तिरि
यलोए असखेज्जगुणा, तेलुक्की असखिज्जगुणा, उहुलोए असखेज्जगुणा, अहोलोए विसंसाहिहिया । खेसा
णुयाएण सव्वत्थोया तेउकाइया पज्जत्तया उहुलोयतिरियलोए अहोलोयतिरियलोए विसंसाहिहिया, तिरि
यलोए असखेज्जगुणा, तेलुक्की असखेज्जगुणा, उहुलोए असखेज्जगुणा, अहोलोए विसंसाहिहिया । खेत्ता
णुयाएण सव्वत्थोया वाउकाइया उहुलोयतिरियलोए अहोलोयतिरियलोए विसंसाहिहिया । तिरियलोए अ

भीमेने सववाडा तेउकाईया खससाव तियव्वुणाव भावनापाख्खीपरे । पद्दासायतिरियसाए विमोयाइवा तिरियसाए प । पद्दासाके तिरियेसाके वि
मोपाधिक्क तिरियेसाके पसववातगुणा । तिसाके पसं उहुलाए प पद्दासाए विसंसाहिहिया । तिसाके पसववातगुणा खससाके पसववातगुणा पधा
नाके विमोपाधिक्क । खिल्लाववाएण सव्वत्थाया तेउकाइयपपज्जत्तया । खनोमेसे सववाडा तउकाईया पपवरीरता । उहुलावतिरियसाए पद्दासायतिरि
यनाए विसंसाहिहिया । खससाव तियव्वुणाके पद्दासाव तिरियेसाके विमोपाधिक्क । तिरियसाए प तिसाके प उहुलाए प पद्दासाए विसंसाहिहिया ।
तिरियेसाके पसववातगुणा तिसाके पसववातगुणा पद्दासाके विमोपाधिक्क । खिल्लाववाएण सव्वत्थाया तेउकाईयपज्जत्तया
पद्दासाके सववाडा तेउकाईयापवरीरता । उहुलायतिरियसाए पद्दासावतिरियसाए विसंसाहिहिया । खससाके तियव्वुणाके पद्दासाव तियव्वुणाके विमो
पाधिक्क । तिरियसाए प० तिसाके प उहुलाए प । तिरियव्वुणाके पसववातगुणा खससाके पसववातगुणा । पद्दासाए वि खिल्लाववाएण सव्वत्था
या । पद्दासाके विमोपाधिक्क खनोमेसे सववीरता । वायुकाईया उहुलायतिरियसाए । वायुकाईया खससाके तिरियव्वुणाके । पद्दासावतिरियसाए विसं
पद्दासाके तिरियेसाके विमोपाधिक्क । तिरियसाए प० तिसाके प उहुलाए प पद्दासाए विसंसाहिहिया । तिरियेसाके पसववातगुणा तिसाके पसववा

सेसाहिवा तिरियलोए असखेजगुणां, तेलुक्के असखेजगुणा, उहुलोए असखेजगुणा, अहोलोए विसे
 साहिया। खेसाणुवाएण सख्योया आउकाइया अपजाइया उहुलोयतिरियलोए अहोलीयतिरियलोए विसे
 सेसाहिवा तिरियलोए असखेजगुणा, तेलुक्के असखेजगुणा, उहुलोए असखेजगुणा, अहोलोए विसे
 सेसाहिवा, तिरियलोए असखेजगुणा, तेलुक्के असखेजगुणा, उहुलोए असखेजगुणा, अहोलोए विसे
 साहिया। खेसाणुवाएण सख्योया तउकाइया उहुलोयतिरियलोए अहोलीयतिरियलोए विसे

पर्यव्याप्तगुणा विनाय परव्याप्तगुणा अइसाय परव्याप्तगुणा प्रभासाय विगोपिब । विनायवाएव सज्जताया पाठ्याया उहुलोयतिरियलोए
 वेचनामने सख्याया पाठ्याया परव्याप्तगुणा अइसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब ।
 विब तिरिबेसाके परव्याप्तगुणा । विब क प उहुलोए प । विनाय परव्याप्तगुणा अइसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब ।
 दिबनोवे भावना । अइसाय तिरियलोए विगोपिब । अइसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब ।
 परव्याप्तगुणा विनाय परव्याप्तगुणा अइसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब ।
 यलोया पाठ्यायपव्याप्तगुणा । उहुलोए विगोपिब । अइसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब ।
 यसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब ।
 दिब । विनाय परव्याप्तगुणा अइसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब । अइसाय विगोपिब ।

तिरियलोए असखेजगुणा, तेलुक्के असखेज्ज०, उहुलोए असखिज्ज०, अहोलोए त्रिसेसाहििया । खेसाणु
याएण सधत्थोया तउकाइया अपज्जसया उहुलोयतिरियलोए अहोलीयतिरियलोए विससाहििया, तिरि
यलोए असखेज्जगुणा, तेलुक्के असखिज्जगुणा, उहुलोए असखेज्जगुणा, अहोलोए विससाहििया । खेसा
णुयाएण सधत्थोया तउकाइया पज्जसया उहुलीयतिरियलोए अहोलीयतिरियलोए विससाहििया, तिरि
यलोए असखेज्जगुणा, तेलुक्के असखेज्जगुणा, उहुलोए असखेज्जगुणा, अहोलोए त्रिसेसाहििया । खेसा
णुयाएण सधत्थोया वाउकाइया उहुलीयतिरियलोए अहोलीयतिरियलोए विससाहििया । तिरियलोए अ

नोमै सवसाहा तेउकार्या करसाव तिरिज्जुणाव सावभापावमोपरे । पडासावतिरियसाए विगोपाहिवा तिरियसाए प । पडासावे तिरियेसावे वि
गोपाहिब तिरियेसावे पसवसाहातगुणा । तिसावे पस उटुवाए प पडासाए विसेसाहििया । तिसावे पसवसाहातगुणा उटुवावे पसवसाहातगुणा पडा
सावे विगोपाहिब । पिलाववाएव सवसाहा तेउकार्यापपज्जसया । पनोमै सवसाहा तेउकार्या पपवसाहा । उटुवायतिरियसाए पडासावेतिरि
यसाए विसेसाहििया । करसावतियज्जुसावे पडासावे तिरियेसावे विगोपाहिब । तिरियलोए प तिसावे प० उटुवाए प० पडासाए विसेसाहििया ।
तिरियेसावे पसवसाहातगुणा तिसावे पसवसाहातगुणा उटुवावे पसवसाहातगुणा पडासावे विगोपाहिब । पिलाववाएवे सवसाहा तेउकार्यापपज्जसया
पनोमै सवसाहा तेउकार्यापवसाहा । उटुवायतिरियसाए पडासावतिरियसाए विसेसाहििया । करसावे तियज्जुसावे पडासाव तियज्जुसाव विगो
पाहिब । तिरियसाए प तिसावे प उटुवाए प० । तियज्जुसावे पसवसाहातगुणा उटुवावे पसवसाहातगुणा । पडासावे वि
पिलाववाएव सवसाहा
वा । पडासावे विगोपाहिब पनोमै सवसाहा । वायुकार्या उटुवायतिरियसाए । वायुकार्या उटुवावे तियज्जुसावे । पडासावतिरियसाए विसे
पडासावे तिरियेसाव विगोपाहिब । तिरियसाए प० तिसावे प० उटुवाए प० पडासाए विसेसाहििया । तिरियेसाव पसवसाहातगुणा पिलाव
पसवसाहा

सखेजगुणा, तेलुक्के अणसखेजगुणा उहुलोए अणसखेजगुणा, अहोलीए अणसखेजगुणा । खेसाणुवाएण
 सखत्यावा वाउकाइया अणजगुणा उहुलोयतिरियलोए अहोलीयतिरियलोए अणसखेजगुणा । तिरियलोए
 अणसखेजगुणा, तेलुक्के अणसखेजगुणा, उहुलोए अणसखेजगुणा, अहोलीए अणसखेजगुणा । तिरियलोए
 सखेत्योया वाउकाइया पणजगुणा उहुलोयतिरियलोए अहोलीयतिरियलोए अणसखेजगुणा । खेसाणुवाएण
 अणसखेजगुणा, तेलुक्के अणसखेजगुणा, उहुलोए अणसखेजगुणा, अहोलीए अणसखेजगुणा । तिरियलोए
 सखेत्योया वणसखेजगुणा, उहुलोए अणसखेजगुणा, अहोलीए अणसखेजगुणा । तिरियलोए

तगवा जवलाक पणसखेजगुणा अहोलीयतिरियलोए अणसखेजगुणा । तेलुक्के अणसखेजगुणा
 मेवेमबवावा वायकाइया पणसखेजगुणा अहोलीयतिरियलोए अणसखेजगुणा । खेसाणुवाएण
 तिरियलोए अणसखेजगुणा, उहुलोए अणसखेजगुणा, अहोलीए अणसखेजगुणा । तिरियलोए
 पणसखेजगुणा, तेलुक्के अणसखेजगुणा, उहुलोए अणसखेजगुणा, अहोलीए अणसखेजगुणा । खेसाणुवाएण
 अणसखेजगुणा, तेलुक्के अणसखेजगुणा, उहुलोए अणसखेजगुणा, अहोलीए अणसखेजगुणा । तिरियलोए
 सखेत्योया वणसखेजगुणा, उहुलोए अणसखेजगुणा, अहोलीए अणसखेजगुणा । तिरियलोए

लोके ऽर्चयेयन्नुवा स्त्रियकृपं च द्वियमनुयज्यत्तरस्मोतिष्ठाया मयस्यानात् तदेव मुक्त पंचेद्वियाया मरुपबुल्ल मिदानी मेवेद्वियजेदानी पचिबो
 कायिकादीनां रचना मीपिकपर्याप्तपधोसंवेदेन प्रत्येकं श्रीविशीस्य ऽन्यबुल्लाया ७४ सेतापुनारवं सवत्तोबा पुहविवाइया सवत्तोयतिरिय

उहुलोए अस्सखेज्जगुणा, अहोलोए विसेसाहिंया । खेप्पाणवाएण सवत्तोया वणस्सइकाइया अपज्जाइया
 उहुलीयतिरियलोए अहोलीयतिरियलोए विसेसाहिंया, तिरियलोए अस्सखिज्जगुणा, तेलुक्की अस्सखिज्जगु
 णा, उहुलोए अस्सखेज्जगुणा, अहोलोए विसेसाहिंया । खेप्पाणवाएण सवत्तोया वणस्सइकाइया पज्जा
 इया उहुलीयतिरियलोए अहोलीयतिरियलोए विसेसाहिंया, तिरियलोए अस्सखेज्जगुणा, तेलुक्की अस्सखे
 ज्जगुणा, उहुलोए अस्सखिज्जगुणा, अहोलोए विसेसाहिंया । खेप्पाणवाएण सवत्तोया तस्सकाइया तेलुक्की

तिवाराया पयर्वाता छह साव तिरिजेनाव । मयासायतिरिवकाए विमसाहिंया तिरियवाए य तिलोव य । मयासाव तिरिजेनाके विगयाधिब ति
 रजेनाव विनाके पययरातगुवा । वहुत्ताए य पञ्चाभाए विसेसाहिंया । छह साके पययरातगुवा मयासाके विगयाधिब । वितापुनारवं सवत्तोवा
 य मयासाइयपज्जतग । मयनोमेने सर्ववावा मयासातिवारायपयर्वाता । वहुत्तनोयतिरिवकाए मयासावतिरियलोए विसेसाहिंया । छह साके तिरिजेना
 क पञ्चाभाक तिरिजेनाके विगयाधिब । तिरियकाए य तिलोव य वहुत्तनाए य । तिरिजेनाके पययरातगुवा विसेके पययरातगुवा छह साव य
 मयरातगुवा । पञ्चासाए/विसेसाहिंया वितापुनारवं सवत्तोवा तस्सकाइया । मयासाक विगयाधिब मयनोमेने सर्ववावा मयासाइया । तिलोव वहु
 नावतिरियनाए यय पञ्चाकोयतिरियकाए सवि । विनाके परसे ते रवा पचेद्वियनोपरे मानमा छह साके तिरियकाके पययरातगुवा मयासाके तिर
 यमाव सवरातगुवा । वहुत्तनाए सवि मयासाए सवि तिरिवनाए यसे । छह साके सविज्जगुवा मयासाके सविज्जगुवा तिरिजेनाके पययरात
 गरा । वितापुनारवं सवत्तोवा तस्सकाइया ययर्वाता । मयनोमेने सर्ववावा मयासाइया वहुत्तनायतिरियकाए यय ० मयासाव

लोए इत्यादि ५ इत्यादि पञ्चवङ्गादिपञ्चसि प्रागुक्तैर्द्विपञ्चस्य भावनीयानि सांप्रत भौतिक्यसफापापयोस्तापयोस्तप्रसङ्गायसूत्राया ५-रीतायुवा
यत् सद्वत्तोवा तसकाइया ततोक्ते इत्यादि ५ इत्यानि पञ्चत्रिपञ्चस्य भावनीयानि गत चेन्नद्वार २४ । इदानीं यपट्टारं वचस्य संयोगसहित द्वार
पदाङ्क-एणसिचं नंत । जीनाचं पाठपत्तस्य वचसस्य वचनाचं वचनाचं विस्यादि ५ इया यु कस्ययवनाचं वचनाचं पयासाठपयोस्तापं वुसबापतां

उहुलोयतिरियलोए अस्सस्खिज्जगुणा, अहोलीयतिरियलोए सस्खेज्जगुणा, उहुलोए सस्खेज्जगुणा, अहोलीए
सस्खेज्जगुणा, तिरियलोए अस्सस्खिज्जगुणा । खम्माणयाएण सस्ख्योवा तस्सकाइया अहोलीए सस्खेज्जगुणा, अहोलीए
लोयतिरियलोए अस्सस्खेज्जगुणा, उहुलोए सस्खेज्जगुणा, अहोलीए सस्खेज्जगुणा, तिरियलोए अस्सस्खेज्जगुणा

गुणा । खम्माणयाएण सस्ख्योवा तस्सकाइया पज्जात्तया तेलुक्के उहुलोयतिरियलोए अस्सस्खेज्जगुणा, अहोलीए
लोयतिरियलोए सस्खेज्जगुणा, उहुलोए सस्खेज्जगुणा, अहोलीए सस्खेज्जगुणा, तिरियलोए अस्सस्खेज्जगुणा । द्वार २४ । एणसिचं नंत ! जीयाण स्याउत्तस्य कम्मत्तस्य वधगाण अय्यधगाण अयपज्जात्ताण पज्जात्ताण

तिरियलोए सस्खेज्जगुणा । विक्काके उहकाव तिरियलोए पयससातागुवा पयामाके तिरियलोए सस्खेज्जगुणा । उहुलोए सस्खेज्जगुणा अहोलीए स
वि । उहकाके उहकागतागुवा पयामाके उहकागतागुवा तिरियलोए पयससातागुवा । विक्काके उहकागतागुवा पयामाके तिरियलोए सस्खेज्जगुणा । उहुलोए सस्खेज्जगुणा अहोलीए स

पयससातागुवा । तिरियलोए उहुलोए पयससातागुवा तिरियलोए पयससातागुवा । विक्काके उहकागतागुवा पयामाके तिरियलोए सस्खेज्जगुणा । उहुलोए सस्खेज्जगुणा अहोलीए स
पयसी बतिरियलोए पयससातागुवा उहकाके सस्खेज्जगुणा । पयामाके सस्खेज्जगुणा । उहुलोए सस्खेज्जगुणा अहोलीए सस्खेज्जगुणा । उहुलोए सस्खेज्जगुणा अहोलीए स

इति तोले ३ पद २४ । पौरोषमा द्वार काविवा ५ एणसिचं नंत कोदाचं । द्विजे वधवार ५ इति—इमं वधवार ५ इति । पयससातागुवा पयससातागुवा
पयससातागुवा पयससातागुवा । पयससातागुवा पयससातागुवा । पयससातागुवा पयससातागुवा । पयससातागुवा पयससातागुवा । पयससातागुवा पयससातागुवा

पयससातागुवा पयससातागुवा । पयससातागुवा पयससातागुवा । पयससातागुवा पयससातागुवा । पयससातागुवा पयससातागुवा । पयससातागुवा पयससातागुवा

[illegible]

सुप्ताण जागराण समीहयाण अस्मीहयाण सातावेदगाण असातावेदगाण इवियउवउत्ताण णोइदियउव
उत्ताण सागारोवउत्ताण अणगारोवउत्ताणय कयरे कयरोहितो अण्णावा वज्जायाया तुल्लाया विसंसाहिया
या ? गीयमा ! सध्व्योवा जीया अण्णस्स कमस्स यधगा अण्णज्जाया संखिज्जागुणा, सुत्ता संखिज्जाग
णा, समीहया संखिज्जागुणा, सातावेदगा संखिज्जागुणा, इवियउवउत्ता संखिज्जागुणा, अण्णागारोवउत्ता
ने समाप्ताने एसमीहानि । सातावेदगाण पसावावेदगाण । अण्णोवउत्ता

मराने समाप्ताने पसमीछाने । सायावेवगाव पसाबावेपगाव । सातावेदकने पसातावेदकने । इदिपावठताय आइ दिवावठताय । इ द्विषोपयुक्तने
 भीर द्विषोपयुक्तने । सामारोवठताव पसामारावठताय । साकारापयवठने पनाकारोपयवठने । कबरे २ शिंवा पयावाळाव विसेसादिसावा गा सव
 तोवा कोवा पाठकय्यवठता पयवठता सखिजगुणा सतासखिजगुणा । पकमां किर्वा २ जो कोवा पकवा यवा सरोवा विमोदाचिद इने । वेयो
 तम सवकोवा कोव पायुवठतावध विमापनियने परमयवा पाठ रंवेयता कोवा तेकवी पववव पसववातगुणाहे यावव मावना पकवकास विमाग
 वधवावमाटे पकवव पसववातगुणा सववावा पयवठताय सूअकोवायोळीविवा सववावा सताने जीवता संववातगुणाय विवसूअकोद्वियने वेमाटे
 पयवठता मता वदिये । पसंमाइयासखिजगुणा सावेवयमा य० इदिमोवठता य० पयापारावठता य० सागारावठता य० आइ दिपावठता वि ।

एतान्ने कौटिल्यात् अपि कृत्य नैदितस्य यस्माद् अपर्याप्ता सुप्ता एव तस्य ते जागराद्यपि एक मूलटीकार्यो-जगद्वा प्रपञ्चता सुप्ता सन्नतिः, के-द प्रपञ्च
 तना वेदितं सखिज्जा समया घटीता ते यथोक्ता इतर विषयोक्ता यव सेका जागरा पञ्चतगा ते सखिज्जगुणा इति, जागरा पर्याप्ता को न संख्ये
 पगुणा इति तथा समवदता सर्वसोका पलङ्क समवदता मारकातिवसमुद्रपातन परिपश्यंत मारकातिव य समुद्रपातो मरवकासे न मायकासे
 तथाऽपि न सर्वया मिति वदसोका कोऽप्ये ऽवमवदता यवयगुणा जीवमकासस्या ऽतिवहुत्वात् तथा सबसोकाः सातवदका यत इह य
 इका साचारवदरीरा चरने प्रत्येकवदरीरिः साचारवदरीरा य वदको ऽसातवदकाः सस्याः सातवेदिना प्रत्येकवदरीरिः सुद्रुपासः सातवेद
 काः, सोका सहातवदिन सतः सोकाः सातवदकाः, कोऽप्ये ऽसातवदकाः सवयगुणा सया सबसोका इयोपयुक्ता इद्विपोपयोगो हि प्रत्यु
 त्यवकासविषय सतः तदुपयोगकासस्य सोकत्वात् पञ्चासमये सोका प्रकाप्यते यदातु तमवाये इद्वियेक वृद्धा विचारयत्यो ऽप्यस्यया ऽपि त
 दा नैद्विपोपयुक्तः स अपदिक्पते ततो नन्विपोपयोगस्या ऽतीताऽजागतकासविषयतया बहुकालत्वा इवस्येयगुणा मोहद्विपोपयुक्ता सया सुवे
 सोका जमाकारोपयुक्ता जमाकारोपयोगकासस्य सोकत्वात् साकारोपयुक्ताः सव्येयगुणा जमाकारोपयोगकासा स्वाकारोपयोगस्य सव्येयगु

सर्वेऽजगुणा, सागारीवउप्ता सखिज्जगुणा, नोहृदियउवउप्ता यिसेसाहिया, यसासावेदगा यिसेसाहिया,
 य्ससमोहिया यिसेसाहिया, जागरा यिसेसाहिया, पञ्जासगा यिसेसाहिया, य्थाउस्स कमस्स य्थवधगा

ने पवीप्ता जायता नहिरे । तेमाटे पसववतातगुणा चरबोका सन्नाहित मरवचमदुधात पावीसे यविसे मरवीतउमदुधात मरवकासे इवे । तेमाटे य
 वमाइता वपवतगवा के कोववानाकास वचा माटे सववाडा सातावेदनीय प्रत्येकवरीरो साचारव मरीरो पचातावेदका ने पसववतातगुणा सयको
 वा इद्विवाप्युक्त यथेयवतातगुणा इद्विपोपयुक्त मत्तप्यवकासे ते उपवागकास बोवाजे पञ्कोसमवे चाका पामिय मार द्विपोपयवतकासात्रो पवीताजाग
 ना विवव यचा माटे पसववतातगुणा सर्वबोका पनाकाऽपवीरनाकास बीवमाटे । मासावेदगा वि० पसमाइवा वि० जागरविसे० पञ्चसमा वि

वत्स्यात् इदानीं मनुवायगत सूत्रेण नऽस्वपदस्य प्राप्यते, स्वस्तोका लीलाः श्रायुर्धर्मो धर्मकाः श्रायुर्धर्मकास्तस्य प्रतिनियतस्यात्, तेभ्यो ऽ
पर्यासाः सव्येयगुणा, यस्मादपर्यासा अतुल्यमानजन्त्रिमानाद्यऽवस्यपायुषः पारजातिश्च मायु वप्नन्ति ततो ह्यी खित्रागाव अवकाल एको वष
काल इति वपकामाद ऽयंपत्राक्षः वरपयगुणः तत्र सव्येयगुणाएवा ऽपर्यासा श्रायववकल्पः, तस्यो ऽपर्याप्तज्यः सुप्ता सव्येयगुणायास्माद ऽप
र्याप्तपु च पर्याप्तपु च सुप्ता सज्यते पर्यासाया पर्याप्तज्यः सुप्ता सव्येयगुणा स्तास्य समवहता सव्येयगुणा यदुना

यिसेसाहिद्या, दार २५। खेसाणघाएण सख्त्यांवा पोगगला तेलुक्के उहुलोयतिरियलोए अणतगुणा अहो
लोयतिरियलोए यिससाहिद्या, तिरियलोए अस्सेज्जगुणा उहुलोए अस्सेज्जगुणा अहोलोए यिसेसाहिद्या
दिसाणघाएण सख्त्यांवा पोगगला उहुदिसाए अहोदिसाए यिसेसाहिद्या उत्तरपुरच्छिमेण दाहिणपञ्चिच्छि
मेणय दोवि तुळा अस्सेज्जगुणा। दाहिणपुरच्छिमेण उत्तरपञ्चिच्छिमेणय दोयि तुळा यिसेसाहिद्या पुराच्छि

पाठकान्तरपत्रनाहार । तेइको साकारोपयोग असुखात्मकता पनाकारोपयोग यो साकारोपयोग भाळ वना छै पर्याप्त विमोचनिय भाय कम
 ना बढवो सबब विमोचनिय पतल बढवार १५ । आ लोको पदे अमरबल्लमीइपरा बुवा । खिताबवाएय सवत्तावा यमल तिलाको छठुसायति
 रियबाय पनतगुवा । बिने पुइमहार कह्यै—एवने प्रमाणेकरो द्रव्यो जे महात्मन् ते नैकात्म्यापो याता पइस्यै कहंहाव तिरहैको पनतगुवा ।
 अइसाकना पदप्रदेश्यै पतरनकर्यै तेमाटे पनतगुवा छै । पनामायतिरियसाए बिसेसाइया तिरियसाए पसांखल्लगुवा छठुनाए अमखिल्लगुवा ।
 तइको पभासाक तिसज्जनाके प्रागय माकार बेमतरनै फरसै बिग्याधिकमाटे तेइको तिसज्जनाके अइसातगुवा अमपसख्यातगुवा माटे लइ जाके अ
 सख्यातगुवा तिसज्जनाको लइकोक असुखात्मकता माटे । अइसाए बिसेसाइया कियानुवाएय सवत्तावा यमल छटुदिसाए अइादिमाए बिसेसा
 इया उत्तरपरत्तिमज । पभासोक विमोचनिय संप्रदेश्यपविता माटे ० राखल्लोरेक अघिकारको विमोचनिय अइदिमि अइप्रदेश्ये वना ० राजप्रसा

एतान्ते कौटिल्याय उपदिष्टम् यस्माद् उपर्यासा सुता एव सत्यते नामराश्यापि, उक्त मूलटीकाया-अग्रेषा अपव्यक्ता सुता सज्जति, को- अपव्य
 क्ता कोटिं उपदिष्टा सुसया अतीता ते यमोवा इपर विधोवया अय सेसा आगरा पञ्जातया ते सखिज्जगुवा इति, आगरा- पर्यासा सुत न सर्वये
 यगुवा इति तथा समवदताः सर्वस्वोका यतइह समवदता भारवाटिकसमुत्पत्ताय परिपश्यत भारवाटिक य समुत्पत्ताते मरवकाले न अपव्यक्त
 तत्राऽपि न सर्वया निति सर्वस्वोका कोट्यो अवमवदता अवययमुवा सखिज्जगुवा अतिवपुत्वात् तथा सर्वस्वोकाः सातवदका यत इह य
 इवा आपारवधरीरा अये प्रत्येकधारादिवा आचारवधरीरा य अइको अगतवदकाः सस्याः सातवेदिनः प्रत्येकधारीदिवा सुनुयावा सातवेद
 वा, स्त्रोका अगतवदिन सतः स्त्रोकाः सातवदका, सस्याः अगतवदका अवययमुवा सत्या अवस्वोका इयोपपुक्ता इद्विपोपयीगे हि प्रत्यु
 त्यक्तकालविषय क्तत तदुपपीयकाकाल्य स्त्रोकात्वात् पञ्चासमवे स्त्रोका अवाप्यते यदातु तमवाये इद्विरेव वृद्धा विचारयत्यो अपसप्तया ऽपि त
 दा नैद्विपोपुक्ता य अवपरिप्यते ततो अन्विपोपयोगस्या अतीताऽप्रानतकालविषयतया वृद्धकालत्वा रचयेयगुवा मोइद्विपोपपुक्ता सत्या सुवे
 स्त्रोका अनाकारोपपुक्ता अनाकारोपयोगकाल्य स्त्रोकात्वात् साकारोपपुक्ताः अवयेयगुवा अनाकारोपयोगकाल्य सत्ययगु

सखिज्जगुणा, सागारोवउक्षा सखिज्जगुणा, नोद्विपयउयउक्षा यिसेसाहिद्या, असातावेवृगा यिसेसाहिद्या,
 अ्समोहिद्या यिसेसाहिद्या, आगरा यिसेसाहिद्या, पञ्जासुगा यिसेसाहिद्या, स्याउस्स कमस्स अयधगा

ने सर्वपाता जावता अहिदे । तेमाटे पयववतातमुवा सर्वस्वोका असाहित मरवसमवदकात यायोवे पविसे मरवातसमवदकात मरवकाये इवे । तेमाटे प
 असाहिद्या अववतातगा वे कोपयानाकाव ववा माटे अववकावा यानावेद्वनीव प्रखिज्जगुवीरो साचारव मरीरो असातावेदकने पयवयतगुवा अवको
 वा इ द्विवापवृद्ध अवववतातमुवा इ द्विपोपयुत प्रत्युपयकाव ते अवववकाव कोट्यावे प्रत्योवमवे वाका यमिसे मार द्विवापवृद्धकासात्री यमोतामान
 ता दिवव ववा माटे अवववतातमुवा सर्वस्वोका अनाकारोपपीयनाकाव कोवमाटे । पाचाववेयमा यि- असाहिद्या यि- असाहिद्या यि- पञ्जासुगा यि

न्य इन्द्रियमाकारोपयुक्तपु बिंशतिकपपेष्टऽपनीतेषु द्विपञ्चाशत्कपेषु यमाकारोपयुक्तेषु तेषु मध्ये प्रविष्टेषु द्वेष्टे चतुर्विंशत्यधिके नवत ततः साकारोपयुक्तान्या नोइन्द्रियोपयुक्ता विज्ञयापिका विज्ञेयापिका साध्योऽघातवेदका विज्ञेयोपयुक्तानामऽप्यऽघातवेदकात् १० तैज्याऽसमवहता विज्ञेयापिकाः सातवेदकानामऽप्यऽसमवहत्तत्त्वज्ञावात्, तस्यो जागरा विज्ञेयापिकाः समवहतागामऽपि केपाचि ज्ञागरत्वात् १२ । तेज्याः पर्यासा विज्ञयापिका सुप्तानामऽपि केपाचि तैज्याः पर्यासाऽप्यासा अपि अवन्ति जागरास्तु पर्यासा एवेतिनियमः १३ । तेज्योऽपि पर्यासिन्य चायु कर्माऽयन्यका विज्ञेयापिका अपर्यासाभासऽप्यायु कर्मावन्त्यकज्ञावात् १४ । इदमेवाऽप्यवबुद्धत्वं विमयजनानुसृष्टाय स्यापसारं शिष्टि कपदशयते-इह द्वे पत्नी तपयचोनादेन न्यस्येत तत्रोपरितन्वा पत्नी चायु कर्मावन्त्यका अपर्यासाः सुप्ता समवहताः सातवेदका इन्द्रियोपयुक्ता यमाकारोपयुक्ता । अनेह स्याप्यते तस्या अपसन्त्या पत्नी तयामेव प्रधानमपस्तात् यथासक्यं सायुरवन्त्यका पर्यासा जागरा असमवहता च सातवेदका नोइन्द्रियोपयुक्ताः साकारोपयुक्ता स्यापनाशय माद्यमिति तत्परिमाणं शुक्लाधामेकः स्याप्यते ततः अपपयवानि कैल जयत्येव सद्यं ययुषानीति द्विमुषो द्विगुणाकं तेषु स्याप्यत तद्यथा-द्वौ चत्वार-द्वौ योष्ठश्च द्वात्रिंशत् चतु यष्टि सर्वाऽपि लीबराश्चि रमन्तामन्तस्वरूपोऽप्यऽमन्तकल्पनया पदपञ्चाशदधिकश्चतस्रमपरिमाणः परिकल्प्यत ततोऽस्या द्वात्रोरायुर्वन्त्यकादिगता सङ्का शोषयित्वा यत् क्षेप मऽवतिष्ठति तदायुर

असखेज्ज० अहोलीए अणतगुणाइ तिरियलोए सखिज्जगुणाइ विसाणयाएण सस्योधाइ वसइ अहेवि
साए उहुदिसाए अणतगुणाइ उप्परपुरिच्छिमेण दाहिणपच्चीच्छिमेण दोवि तुसाइ असखेज्जगुणाइ दाहिण

भार पञ्चोक्तितिरिक्त्वाए विधिमाहियाए लङ्कानाए प्रसविष्णमवाह पञ्चानाए पञ्चतगुणाह तिरियका० सखिष्णगुणाह । चेन्नायी सखीठा द्रव्यधर्मा
 दिक्वायादिविने नावे करस्माके धर्मादिबायपदमस मङ्गल्यस समुदातजोवने पवित्र तोमजोव करसे तेइद्रव्यवाकाळे परमजनीवने पदबखने द्रव्योव
 री लोचद्रव्यने करसेबरोने पनतमुना हुवे तइयो खइसाकतियकुकाळे मन्त्रुल लङ्कपप्रतइबने करसे नेपनतगुना हुवे । तेइयो कथासाकतियकुकाळे वि

पर्याप्त उपर्याप्तिषु च मारकान्तिवसुद्धान्तन समववतामा सदा सत्यमालम्बात् तस्य सातावेदका सङ्गपुनका स्यापुर्वेयकापर्याप्तवसुसुप्रसवि सा
 तवेदकानां सत्यमालम्बात् तस्य इन्द्रियोपपुनका सङ्गपुनका ससातवदकाभास पि इन्द्रियोपयोगस्य सत्यमालम्बात् तस्यो ऽनाकारोपयोगोपपु
 नका इन्द्रियोपयोगो नो इन्द्रियोपयोगो नो ऽनाकारोपयोगस्य सत्यमालम्बात् तस्यः साकारोपपुनका सङ्गपुनका इन्द्रियोपयोगो नो इन्द्रियो
 पयोगो साकारापयोगमालस्य यदुत्पान् तस्यो नो इन्द्रियोपपुनका विज्ञपपिक्का नो इन्द्रियोऽनाकारोपपुनका भा मपि तय प्रहेपात् साकारामाका
 रोपपुनकानामपि तत्र प्रहेपात् अत्र विज्ञपयनामुद्रायम ऽधुद्रावस्यापमया निदक्षन मुच्यते-इह सामान्यत कित साकारोपपुनका द्विनवत्यधिक
 क्षत १८२ तेन कित द्विधा इन्द्रियसाकारोपपुनका नो इन्द्रियसाकारापपुनकाय तत्र अन्द्रियसाकारोपपुनका कितसाऽतीवस्तीका इति विज्ञातिसद्व्या
 कल्प्यन्ते सार्व द्विसप्तसुतर क्षत १७२ । नो इन्द्रियसाकारोपपुनका नो इन्द्रियाऽनाकारोपपुनकाय द्विपञ्चासुत्स्य सात सामान्यतः साकारोपपुनके

मेण व्युत्सखञ्जगुणा पञ्चच्छिमेण विसससाहिया उप्परेण विसससाहिया स्वेप्पानुवाएण
 सव्वयोयाइ वध्वाइ तेषुक्को उहुळीयतिरियळीए व्यणतगुणाइ व्युहोळीयतिरियळीए विसेसाहिपाइ उहुळीए

च पञ्चाङ्गस्य समष्टिश्च ० सातराज कोरव विज्ञपपिक्क इवे रंगान्ते विज्ञप्यमापयराजनव कूट तेइको उपरिखनपद्म । दाहिपपसत्तिमवस
 दावित्ता पञ्चविज्जमया दाहिपपरत्तिमव सत्तरपसत्तिमववकावित्ता विससाहिया परत्तिमव सप्तछिज्जगुणा पसत्तिमव विसेसाहिया दाहिप
 विससाहिया सत्तरेव विससाहिया । दप्पिच पप्पिमे ससरिपाने ससक्कातमवे सविक्कावे तेइको दप्पिचपुं सत्तरपावमे पत्थक्के र विज्ञपपिक्क स्वस्यान
 वे परसरेवत्तिवा इवां दोसनसर्वथाइजनानव कूट तिवां सप्पपद्मनवममूत सपत्रतावे तेइको पुंवे पसक्कातगुणा सक्का पसक्कातपया माटे तइको
 पप्पिमे विज्ञपपिक्क पञ्चासाकयामने सप्पेमात्ते सवा पद्मगळना ज्ञानवक्के दप्पिचे विज्ञेपाविक्क भजननेसवजेभावे पद्म वविज्ञपपिक्कवे सत्तरपद्मव विज्ञे
 पाविक्क मानसरापरवे तेमाटे कप्पा पुद्मगळना पञ्चइवुल्लइआयो कवेइ । चित्तासुवाएवं सक्काया इदव्याइ तिक्काव कउठकायतिरियसाए पक्कतगु

स्य इन्द्रियमाकारोपयुक्तं विंशतिरूपैश्च उपनीतेषु द्विपञ्चाशत्कक्षेपु भनाकारोपयुक्तं तेषु सप्तं मन्त्रिषु द्वेष्टते भर्तुर्विज्यत्पिबे प्रवतः ततः
 साकारोपयुक्तं भाइन्द्रियोपयुक्ता विज्ञायापिका कान्तो उद्यातवेदका विज्ञोपापिका इन्द्रियोपयुक्ता नामऽप्य उद्यातवेदकात् १० तस्यो उद्यमव
 दता विज्ञायापिकाः सातवेदकानामप्युद्यमवदतस्तथापि, तस्यो जागरा विज्ञोपापिकाः समवदता नामऽपि कोपापि जागरत्यात १२ । तस्यो
 पर्यासा विज्ञायापिकाः सुता नामऽपि कोपापि पर्यासाऽप्यासा अपि प्रवति जागरास्तु पर्यासा एवेति नियमः १३ । तस्यो
 अपि पर्यासस्य आयु कर्मोद्यमका विज्ञोपापिका अपयोसानामप्यायु कर्मव्यवहारात् १४ । इदमवाऽप्यवदुत्य विनेयकानुपययाय स्वापनारा
 शिति उपददयत इह द्वे पक्षौ उपयवोप्रावेन स्प्येत तत्रोपरितस्या पक्षौ आयु कर्मव्यवहारा अपयोसाः सुता समवदताः सातवेदका इन्द्रियोपयु
 क्ता भनाकारोपयुक्ताः प्रमेक स्वाप्यत तस्या अपस्तस्या पक्षौ तयामेव पर्यासापयमाद्यमिति तत्परिमाक सव्यायामकः स्वाप्यत ततः आयपवर्गान् किंल अपम्येन सस्य
 सातवेदका मोइन्द्रियोपयुक्ताः साकारोपयुक्ताः स्वापनापय माद्यमिति तत्परिमाक सव्यायामकः स्वाप्यत ततः आयपवर्गान् किंल अपम्येन सस्य
 पगुवानीति द्विगुको द्विगुकांस्तु स्वाप्यत तद्यथा-द्वौ चत्वार-द्वौ पौष्टका द्वाविशत् चतु पष्टि- सर्वोऽपि वीवरान् रमस्तान्नस्यरूपोऽप्य
 उपरकल्पयता पद्वर्षाद्यविकृततद्वपरिमाकः परिकल्प्यत ततोऽस्मा द्राक्षेरामुर्वम्यकादिगताः सङ्का शोधयित्वा यत् क्षेप मऽवतिष्ठति सदायुर

अस्सस्वेजा० अहीलोए अणतगणाइ तिरियलोए सस्विजागुणाइ विसाणयाएण सस्यलोवाइ दसाइ अहेदि
 साए उहुविसाए अणतगुणाइ उत्तरपुराच्छिमेण दाहिणपञ्चिमेण दोवि तुसाइ अस्सस्वेजागुणाइ दाहिण

चार पञ्चोनीयतिरिक्थाए विवेसादिचार कटुन्नाए पसविज्जगगार पञ्चासाए पञ्चगगाइ तिरिक्सा० सविज्जगगार । चेवात्री सवकोठा द्रव्यधर्मो
 पिकायादिनिचे नावे परस्पाके धर्मोपिकापकृमस मङ्कास्सव समद्वयातलोवने पचिअ तोमलोअ करेते तेइद्रव्यकावाळे पममलोवने पट्टगकसे द्रव्येक
 रो वीइद्रव्यने परेकरोने पममसुवा इवे तइको उवसाकतियकूमोने मन्तुना सरुपमत्तरवने करेते वेपममगुणा इवे । तेइको पचानाकतियकूमोने वि

पर्याप्त उपयोक्तुं च भारवात्तिकमुद्गातन समववतामा सदा सत्यमानत्वात् तेन सातावेदका बहुभुजा व्याप्यैवकापयोसम्भुसप्तवि सा
 तवेदकानां सत्यमानत्वात् तस्य इन्द्रियोपयुक्ताः बहुभुजा यथातथैवकाणामपि इन्द्रियोपयोगस्य सत्यमानत्वात्, तेनोऽनाकारोपयोगोपयु
 क्तः इन्द्रियोपयोगो नो इन्द्रियोपयोगो वा अनाकारोपयोगस्य सत्यमानत्वात् तस्यः साकारोपयुक्ता सङ्केतयुक्ता इन्द्रियोपयोगो नो इन्द्रियो
 पयोगो साकारोपयोगस्य यदुत्थात तस्यो नो इन्द्रियोपयुक्ता विज्ञापयिता नो इन्द्रियोऽनाकारोपयुक्ता नपि तत्र प्रवृत्तात् साकाराभावा
 रोपयुक्ताभावापि तत्र प्रवृत्तात् अत्र विज्ञयकानामुक्तयाम उच्यते-इह सामान्यतः किञ्च साकारोपयुक्ता द्विवचस्यपि क
 यत् १६२ तेन किञ्च द्विधा इन्द्रियसाकारोपयुक्ता नो इन्द्रियसाकारोपयुक्ता किञ्चाऽतीवसोका इति विशतिसत्या
 कस्यने अप द्विकस्युत्तर इति १६२ । नो इन्द्रियसाकारोपयुक्ता नो इन्द्रियाऽनाकारोपयुक्ताय द्विवचसावस्थया कृतः सामान्यतः साकारोपयुक्ते

मेण अस्मिन्नेण पञ्चच्छिमेण यिमसाहिया दाहिणेण यिसेसाहिया उत्तरेण यिससाहिया खेसाणुधाएण
 सव्वतोधाइ दव्वाइ तदुक्ते उहुलोयतिरियलोए स्युणतगुणाइ अहोलीयतिरियलोए यिसेसाहियाइ उहुलोए

च पञ्चाक्षर समधिक ० यातराज कार्त्तिक विमयाधिक इने इयानन्ते विद्यत्यभमारयशामनव कूट तेहको कपरिचनपइव । दाहिणपञ्चमियमक
 दाहिणुक्ता पञ्चसिख्ययथा दाहिणपरिमिसक उत्तरपञ्चत्विसकडावितक्ता विमसाहिया परच्छिमव अमच्छिजमुखा पञ्चच्छिमव विसेमाहिया दाहिणेव
 विमसाहिया उत्तरेव विमसाहिया । दहिण पचिमि वसरियाने पमव्यातमवे पचिकाहे तेहको दहिणवत् उत्तरपचिमि प्रत्यवे २ विमयाधिक स्वकाम
 के परचरेसरिया इका बीवमवर्गधयाटनमानव कूट तिहा मूळपट्टगन्धपमूत कयकताहे तेहको पूर्वे पमव्यातगुणा यथना पमव्यातपथा भाटे तहको
 पचिमि विमयाधिक पथाकाणामने मर्यादे कथा पट्टगन्धना कामकहे दहिणे विमयाधिक भजननेसजेमवे पट्टगन्धियाधिकहे उत्तरपट्टगन्ध विम
 याधिक मानसदावरहे तेमाटे कथा पट्टगन्धना पञ्चवह्वलद्वययो कइए । चित्तावृत्ताएव सन्न्याया इह्वार तिकाक कपटन्नायतिरिक्ताए पयामु

श्रीवापिब्रह्मात्, तत्र पुद्गला विशेषाधिकारः सौम्य उभयपूर्वसां वशिष्ठपरिभाषाया प्रत्येकमऽसंशयेयुक्ताः स्वस्थानेतु परस्परं तुल्या सत स्तौ हेय
 वि दिक्षी उच्यते अत्राद्विनिगते मुक्तावलिसंस्थिते तिर्यगोक्तमऽथोक्तोक्तमर्होक्तं पयवसिते तेन सोमस्या उच्यतेयुगलत्वा तत्र पुद्गला असंशयेय
 गुणाः हेतु स्वस्थाने सममिति पुद्गला अपि स्वस्थान तुल्या सान्योऽपि वशिष्ठपूर्वस्या सुतरपरिभाषाया प्रत्येक विद्युपाचिकाः स्वस्थानेतु परस्पर

पुरिच्छिमेण उभयपरिच्छिमेणय दोवि तुलाइ यिसेसाहियाइ पुरिच्छिमेण व्यसखेजगुगाइ पञ्चच्छिमेण यि
 सेसाहियाइ दाहिणण यिसेसाहियाइ उभरेण यिसेसाहियाइ । एउसिण जते । परमाणुपांगलाण सखेज्जाप

प्रथापिब निगारेक ० राज्ञ सविकामभरो तद्वतो छद्मको असंख्यातगुणा यत्र असंख्यातगुणा माटे प्रधासाके प्रगतगुणा प्रधासोक्तपासे सेवभावप्रव
 काशना प्रगतपापयोप माटे तिर्यक्कुलाके काससङ्गाभियोगाधिक असंख्यातगुणा इवे । दिसाववाएव समत्वावा रद्वारा प्रहोदिसार उच्यतेदिसार प्र
 वगतवाइ उभरपरिच्छिमेव दाहिणपश्चिमेव दाहिणतन्नाइ असंखित्तगुणाइ । विवेदिमि भायी सामान्यपचे प्रवमो प्रत्यवइलकहेले—दिग्भिने प्रनु
 मारे सववादाद्वय प्रहोदिमि पावकोपरे वयावो तेइवो छद्मदिमि प्रगतगुणा बिम इवो कस सोके मवमो पोवसेवाकन स्मटिकमयकोड तिहरी चद्रा
 दिस प्रभापेवरो छद्म विसे प्रगतगुणाइ तेइवो, रंमानकूचे तदा भेदतिक्के व वदिमि सरोयाइ सेवयो असंख्यातगुणा माटे । दाहिणपुरिच्छिमेव सत
 एपरिच्छिमेव दाहिणतन्नाइ विससाहियाइ । असंख्यातगुणा अत्रिमकूचे वायव्येव असरिप ये प्रमेदिमियाधिके विपरममसारवत खटायीसमत्वाता
 दि उभयपद्वय ववा वपवेले तमाटे नियोगाधिके । परिच्छिमेव असंखित्तगुणाइ पश्चिमेव विससाहियाइ दाहिणेव विससाहियाइ उभरेव वि ।
 तेइवो प्रमोदिमिद्वय असंख्यातगुणा यत्र असंख्यातगुणा माटे तेइवो पयिमे विजोगाधिक प्रधासाकग्यामादि सुखोभाषवा पुद्गलसद्वय रचित तेइवो
 दपिसे विमयाधिक पचे सुवनेभावे । तेइवो उभरदिमि विमयाधिक मानसरावरने विवे लोवद्वयनो तेवस्त्रामच पुद्गलसंस्कधनोय द्रव्यघाते तेमाटे
 विमयाधिक कहेवे । एरविचभते परमाणुमहाप सखित्तपदसिवाच असंखित्तपदसिवाच प्रगतपरविवाच प्रधाव सुखद्वयाप पदसङ्ख्याए दव्यद्वय

वन्यकादीनां परिभाषे स्थापयितव्यं तद्यथा-भायुरव्यवस्थादधिके क्षयेषु यथोक्तजम् द्वेक्षते चतु पञ्चाशदधिके द्वेक्षते वि
 पञ्चाशदधिके दृश्यत असुखत्वारिहदधिकं दृष्टते चत्वारिमुदधिकं दृष्टते चतुर्विंशत्यधिकं द्विमवत्यधिकं दृष्टतम् एवमेवसति उपरितनपक्षिगताभ्यन्ता
 कारोपयुक्तपक्ष्यानि यद्वाति सङ्ख्ययुक्तान् द्विगुणद्विगुणाञ्चिहत्वात् तत परं साकारोपयुक्तपक्ष्मऽपि सख्येयगुणं त्रिगुणत्वात् क्षयावित्तु नो
 इन्मिषोपयुक्तादीनि प्रतिक्षेपं विद्यापयिष्यामि द्विगुणत्वस्यापि क्षािचिदभावात् । तदव गतं यथहार निदानी पुद्गलहारमाह न सङ्ग्राहकाएव सव
 त्यावा योग्यतातलोक इत्यादि न इहमस्त्यवहुत्वं पुद्गलानां द्रव्याद्यत्वं मङ्गीकृत्य व्याख्येयं तथा सम्मदायात् तत्र शत्रानुपातेन पञ्चानुसारं चित्तस्य
 माताः पुद्गला लोकास्य त्रेलोक्यवहर्याद्यमः सवसोका सर्वलोकानि त्रेलोक्यव्यापीनिति पुद्गलद्रव्याद्येति शकः यस्या म्प्रासक्यायप त्रेलोक्य
 व्यापिन शक्यत्वा इति तस्य लङ्गलोकवित्तयल्लोके लभ्यमानुषा पतद्विषयल्लोकस्य य स्वर्गोपरितममकमादक्षिणं प्रसरं यद्योद्गलोकस्य सर्वोपस्तममेक

प्रादक्षिणं प्रसर भते हे अपि प्रतरे लङ्गलोकवित्तयल्लोके लभ्यते-तथाऽनन्ता सङ्ख्यमादक्षिणा अनन्ता समस्तप्रदक्षिणा एक
 म्या रपुष्पलतीति द्रव्यायेतवा अनन्तगुणा स्वप्नो ऽप्यलोकवित्तयल्लोकमागुणतमकारं प्रतरद्वयपक्षं विक्षेपापिडा इत्रस्य क्षापामबिहमाम्या ममा
 क्षयिष्येवापिहत्वात् तस्य त्तियल्लोकं यच्छ्रयगुणाः यत्रस्याऽसङ्ख्ययुक्तत्वात् तस्य लङ्गलोकं असङ्ख्येयगुणा यत् त्तियल्लोकवत्तत्रा दूतुलोकवत्तत्र म
 सङ्ख्ययुक्तमिति तेन्यो ऽप्यलोकं विक्षेपापिडा लङ्गलोकमादऽप्यलोकस्य विक्षेपापिहत्वात् त्रयीनसमस्तपुष्पमात्रो यद्गुलकाः समपिहसमस्तपुष्पमा
 न इत्यऽप्यलोकः सम्प्रति विहत्वातेना ऽप्यलोकमाह-दिहलङ्गुवापचं सवत्योवा योग्यता लङ्गलोकमाह इत्यादि न दिगनुपातेन दिगनुसारं
 दिगत्यमाना पुद्गला सबल्लोका लङ्गलोक इह रजप्रधाकमजूमित्तमेवमप्य असमाद्विभो लक्षक तास्याद्विभियता यत्तुःप्रवेद्याः लङ्गादिहत्वाय लो
 काना सव सवसोकाः पुद्गला स्वप्नो ऽप्यलोकं विक्षेपापिडा लङ्गलोकमाह न सवत्योवा योग्यता लङ्गलोकमाह इत्यादि न दिगनुपातेन दिगनुसारं

पसुध्वयवशा ह प्रतिपरमास्थादिदृश्यऽममलता ततो प्रवृत्त्यऽपीसीये ऽनन्तगुणानि तेष्वेतिर्यस्योक्तौ सद्भूयैकानि अपोलीकिकधामप्रमाणांता ॥
 शान्तां मनुष्यलोकां बालश्रव्यापारभूते सुकुपानां मजाप्यमानत्वात् सास्मृतिदिगनुपातेन सामान्यतो इव्यावा मल्पयदुखमाह-दिसाणुवापक सव
 त्योकाह इत्याहं अहे दिसाय इत्यादि ॥ दिगनुपातन विगनुसारय विषयसामानि सामान्यतो इव्यावि सबलोकाणि यथोदिदिशि प्राग्व्यावर्चित
 स्वदुपायो तस्य अदुदिदृश्यऽनन्तगुणानि किंकारयमिति चत् उच्यते-इह कर्तृसाधक मराः पञ्चभोजमज्ञातक स्फटिकमयं काच तत्र अन्त्यादित्यप्रभागु
 प्रवृत्त्यात् इव्याका चण्डादकावप्रतिप्रागोक्ति बालस्य च प्रागुत्तमीत्या प्रतिपरमास्थादिदृश्यमानत्वा तस्यो ऽनन्तगुणानि तस्य उत्तरपूर्वस्यामीशान्या
 ददिदृश्यपयिमाया मेर्जितकोव इत्यथ अमर्दयेपानि चत्रस्यासस्ययगुणत्वात्, स्वस्थाने तु इयाव्यपि परस्पर लुप्त्यानि समीपमश्रवणात् तस्या दृशि
 यपूर्वस्यामागम्ययामुत्तरपयिमायां वाप्यकाय इति जावः विद्यायापि कानि विद्युःप्रजमास्थवत्तद्वाचिनीनां पूर्वमिवावशपायादिभ्रंशपुद्गलश्रव्यावा
 यदूना समवा तस्य पूर्वस्या दिशि असंख्ययगुणानि चत्रस्या सुखयगुणत्वात् तस्यः पयिमाया विद्यायापि कानि अपोलीकिकधामानु सुपिरजा
 यतो यदूना पुद्गलश्रव्यावा मवस्यामात् ततो दृशि कस्या दिशि विद्यायापि कानि यदूनवत्सुपिरजायात्, तत उत्तरस्यां विद्येयापि कानि तत्र मा
 मवसराय जीवश्रव्यावां तदायितानां तेषु सकामकपुद्गलस्त्वश्रव्यावां य नूयसो जायात्, सामति परमाकुपुद्गलानां सुखयप्रवृत्त्यानां असस्ययप्रदे
 शानामनलमदृष्टानां परपरपरमययुत्वमाह-एणविच ज्ञेये । परमाकुपुगुणाय सयेज्जपएसिमाह मित्यादि ॥ पाठसिद्धि ॥ मथर मया लपययुत्व
 यवनायां मयय तथा स्थानाव्यं कारव वाच्यं साम्प्रत्यतेपामेव कृत्रमायाव्यभास्पययुत्वमाह-एणसिचं ज्ञेये । एणययसो गडाहमित्यादि ॥ इह अत्रा

कयरे २ हितो श्रुप्यावा ४ ? गो ० ! सध्वेत्याया श्रुणतपदेसिया खंधा दस्रठयाए परमाणुपोगला दस्रठयाए श्रु

परमाच पदमनचभनगुणाह । सखिज्जपएसिमा खंधा दस्रठयाए पयः पयसदृयाए पयः पयसदृयाए सध्वेत्याना यवत्
 पदसिवाचरा । संख्यातप्रदमयुध दस्रधो संख्यातगुणावे सभावे यवत्प्रातमदयो यद द्रव्यको असख्यातगुणावे सर्वबाहः अनतप्रदमाकथ । परमाचय

र तुस्याः कथं विज्ञेयापिका इति चेत् उच्यते-इह श्रीमत्सुगन्धमादमेतु सप्त २ कूटानि विद्युत्प्रममात्यवती मय २ तेषुच कूटेषु घूमिका भवयया यादिसूक्ष्मपुद्गमाः प्रवृत्ताः सम्भवन्ति ततो विज्ञेयापिकाः स्वत्वात्तेषु स्वस्य पर्वतादयः समामत्वा तुस्या सप्त्य पूर्वस्या विज्ञि भवस्ययुगा ना विज्ञेयापिका यजुसवनश्रुतिरजावात् तेष्य उत्तरस्या विज्ञेयापिकाः यत उत्तरस्यामाऽयमविर्भवाया सत्ययमोज्ञमकोटिकोटीप्रमात्र मानस सर सत्र ये बलवराः यमकसुवाहादयस्य सत्वा सौ कतिपयइव इति तथा य तैजसकामचपुद्गला सा चापिकाः प्राप्यते इति पूर्वोक्तस्यो विज्ञेयापि यामनुपातम विज्ञेयामानि द्रव्यानि सर्वसोक्तानि तैसोक्त्यवस्थातना तीव्रसमकृता जीवा लोलोपव्यापिन सत्वाश्चे इति सर्वसोक्तानि तस्य ऊदलोकास्तिकायस्य महारक्य्याजीवास्तिकायस्य मारकात्तिकसमुद्भूतानि यतो यमोस्तिकायाऽयमोस्तिकायाऽशास्तिकायद्रव्याणि पुद्गलास्तिकायस्य प्रागुक्तसूक्ष्मप्रवरद्रव्यान्तरे यमकानुक्तानि यन्ते पुद्गलद्रव्ये रमन्ते जीवद्रव्ये सप्त्य सरपक्षमात् तेष्य ऊदलोकाः भवसूक्ष्मकाः सौकातयन्तोकादधोलोकातिर्यक्तोक्तस्य समान् विज्ञेयापिक्त्वात् तेष्य ऊदलोकाः इहाधोलोकयामनु कानोस्ति तस्य देसियाण सुसन्नि

देसियाण स्यसिखिआपदेसियाण स्यातपदेसियाणय स्वधाण वसठयाए पएसठयाए वसठ पदेसठयाए

[illegible]

कयरेर हितो ज्ञप्पयावाः ? गो० ! सध्वल्योया ध्वणतपर्वोसिया खंधा वड्ठयाए परमाणुपोगला वड्ठयाए ध्व

परमाणु पुद्गलपनतनुवाक । सुखिज्जणसिका राधादभङ्गाय सेविज्जमया परसिक्खण्यसिता खना दम्भुणाए पस० पवसङ्काए पस० सधत्तावा पञ्चत

[illegible]

युद्धप्रदेशावनाशनपरिवर्तिततासां परमायनादीनां मन्त्राद्यप्रदानपरिणामेन परिणतो भवतते इति । तेषां सुखयेपदेसावगाढा युद्धना युव्या
यतया सखयपगुवा , कथमिति चेत् ? उच्यते-इहापि दृष्टस्वमापाग्यात् व्युत्पाद्यनानाबुद्धस्वया द्विपदेसावगाढा यद्धृष्ट्यत्वेन विपक्षमेते तानि

गाढाण सखेज्जापदेसोगाढाण सखिज्जापदेसोगाढाणय पोगगलाण दध्ठयाए पदेसठयाए दध्ठपदेसठयाए
कयरे २ हितो सुप्पावा १ ? गोयमा ! सध्ठयोत्रा एगपदेसोवगाढा पुगला दध्ठयाए सखेज्जापएसोत्रगा
ढा पुगला दध्ठयाए सखिज्जागुणा सखिज्जापदेसोगाढा पोगगला दध्ठयाए सखेज्जागुणा पदेसठयाए
सध्ठयोत्रा एगपदेसोगाढा पोगगला पदेसठयाए सखिज्जापदेसोगाढा पोगगला पदेसठयाए सखेज्जागुणा स
सखेज्जापदेसोगाढा पोगगला पदेसठयाए सखेज्जागुणा दध्ठपदेसठयाए सध्ठयोत्रा एगपदेसोगाढा पोग
छा दध्ठयपदेसठयाए सखेज्जापदेसोगाढा पोगगला दध्ठयाए सखेज्जागुणा तेचेय पएसठयाए सखेज्जागुणा

इत्यथो प्रदयोत्रो द्रव्याय प्रदयोत्रो बिहारी वी वाकाः सखा इत्यादि हेतीतम । सखत्वावा पुगला एगपएसोमाछा दध्ठयाए सखिज्जापएसोमाछा पुगला
दध्ठयाए सखिज्जागुणा । सखत्वावा पदुगलप्रदयोत्रमाछायावे सखत्वातप्रदयोत्रमाछा पदुगलप्रदयोत्रो सखत्वातगवा । सखिज्जापएसोमाछा पुगला दध्ठया
ए सखिज्जागुणा । सखत्वातप्रदयोत्रमाछा पदुगल प्रदयोत्रो सखत्वावा एगपएसोमाछा पुगला पएसठयाए । प्रदयोत्रो सखत्वावा
प्रदयोत्रमाछा पदुगलप्रदयोत्रो । सखिज्जापएसोमाछा पुगला पएसठयाए सखिज्जागुणा । सखत्वातप्रदयोत्रमाछा पदुगलप्रदयोत्रो सखत्वातगुवा । सखिज्जाप
सोमाछा पुगला पएसठयाए सखिज्जागुणा । सखत्वातप्रदयोत्रमाछा पदुगलप्रदयोत्रो सखत्वावा एगपएसोमाछा पुगला
छा दध्ठपएसठयाए । द्रव्यासप्रदयोत्रो सखत्वावा एगपएसठयाए पदुगलप्रदयोत्रमाछा पदुगलप्रदयोत्रो सखिज्जागुणा ।
सखत्वातप्रदयोत्रमाछा पदुगल प्रदयोत्रो सखत्वातगुवा । तत्रेव पएसठयाए स० । तिमछाण प्रदयोत्रो सखत्वातगुवा । सखिज्जापएसोमाछा पुगला दध्ठयाए ।

पुनरपि श्रुत्वा इत्यपदिशामपदिशाम् परमापरादीनां मन्त्राद्यप्रदानपरिणामेन परिवर्तते इति । तेन सत्येयप्रदेशावगाढा पुनरा प्रत्या
येतया सत्येयगुणाः कथमित्यतः ? उच्यते-इदमपि सुप्रसमाधान्यात् साधुभाषनत्वात्सत्यस्या हिमदेशावगाढा एकद्रव्यत्वेन विवक्ष्यते तानि

गाढाण सखेज्जापदेसोगाढाण सखेज्जापदेसोगाढाणय पोगगलाण दसूठयाए पदेसठयाए दसूठपदेसठयाए
कयरे २ हितो स्युप्यावा १ गोयमा ! ससूत्योत्रा एगपदेसोवगाढा पुगला दसूठयाए सखेज्जापदेसोवगा
ढा पुगला दसूठयाए सखेज्जागुणा सखेज्जापदेसोगाढा पोगगला दसूठयाए सखेज्जागुणा पदेसठयाए
ससूत्योत्रा एगपदेसोगाढा पोगगला पदेसठयाए सखेज्जापदेसोगाढा पोगगला पदेसठयाए सखेज्जागुणा स
खेज्जापदेसोगाढा पोगगला पदेसठयाए सखेज्जागुणा दसूठपदेसठयाए ससूत्योत्रा एगपदेसोगाढा पोग
ला दसूठयपदेसठयाए सखेज्जापदेसोगाढा पोगगला दसूठयाए सखेज्जागुणा तेचेय एगसठयाए सखेज्जागुणा

द्रव्यो प्रदयो द्रव्याय प्रदयार्थो विद्वांसी वावा द्रवा इत्यादि द्वयोस्तम । सखेज्जावा पुनरा एगपदेसोगाढा दसूठयाए सखेज्जापदेसोगाढा पुनरा
दसूठयाए सखेज्जागुणा । सवगाढा पदेसठपदेसोवगाढाठद्रवाये संख्यातप्रदयार्थमात्राठ पदेसठपदेसोवगाढा पुनरा दसूठया
१ पदमित्यगुणा । सवगाढातप्रदयार्थमात्राठ पदेसठ द्रवाये सवगाढातगुणा । पदेसठयाए सखेज्जावा एगपदेसोगाढा पुनरा दसूठयाए सवगाढा
पदेसठपदेसोवगाढा । सखेज्जापदेसोवगाढा पुनरा पदेसठयाए सखेज्जागुणा । सखेज्जातप्रदयार्थमात्राठ पदेसठपदेसोवगाढा पुनरा दसूठयाए सवगाढा
वावाठ पुनरा पदेसठयाए सखेज्जागुणा । सखेज्जातप्रदयार्थमात्राठ पदेसठपदेसोवगाढा पुनरा दसूठयाए सवगाढावा एगपदेसोवगाढा पुनरा
ला दसूठपदेसठयाए । द्रवायप्रदयार्थो सवगाढा एगपदेसोवगाढाठ पदेसठपदेसोवगाढा पुनरा दसूठयाए सखेज्जागुणा ।
सवगाढातप्रदयार्थमात्राठ पुनरा द्रवाये संख्यातगुणा । तत्वेन पदेसठयाए स० । तिमद्वीज प्रदयार्थे सवगाढातगुणा । सखेज्जापदेसोवगाढा पुनरा दसूठयाए ।

पदसुठयाए सुखिज्जगुणा सुसखिज्जसमयिठिईया पोगगला पदेसठयाए सुसखिज्जगुणा दव्वठयपदेसठयाए
 सुख्योया एगसमयिठिईया पुगगला दव्वठपएमठयाए सखेज्जसमयिठिईया पोगगला दव्वठयाए सुसखिज्जगुणा तेचेव पदेस
 तेचेव पदेसठयाए सुखेज्जगुणा सुसखिज्जसमयिठिईया पोगगला दव्वठयाए सुसखिज्जगुणा सुसखिज्जगुणकालगण
 ठयाए सुसखिज्जगुणा । एएसिण चत्ते ! एगगुणकालगण सुसखिज्जगुणकालगण सुसखिज्जगुणकालगण
 सुणतगुणकालगणय पोगगलाण दव्वठयाए पदेसठयाए दव्वठपदेसठयाए कयरे कयरोहेतो सुप्पयावा ४
 ? गोयमा ! जहा परमाणुपोगगला तहा ज्ञाणियहा, एव सुखेज्जगुणकालयाणयि, एव संसाणयि यसरस

तिमामुद्रवसे तद्वतो द्रव्य पचययातगुण । पचययाए सव्वत्थावा एवममवस्थितानि । प्रदेयाये सर्वथावा एवममवस्थितानि । पुमंसा परचययाए सखि
 ज्जसमयिठोया । पुद्रवमदेयाये सव्वत्थावातसमवस्थितानि । पमंसा परचययाए सखि । पद्रवमदेयाये सव्वत्थावातगुणा । पसखिज्जसमयिठोया पमंसा पर
 चययाए पच दव्वठपचययाए । पचययातसमवस्थितानि स्थितियद्रवमदेयाये सव्वत्थावातगुणा द्रव्यमदेयाये । सव्वत्थावा पगमयिठोवा पुमंसा दव्वठपचययाए
 सव्वत्थावा एवममयतो स्थितिमान पद्रवद्रव्यमदेयने । सखिज्जसमवस्थितोया पमंसा दव्वठयाए सखि । सव्वत्थावातसमवस्थितो प्रतिमा पुद्रवद्रव्यस्य सव्वत्थावा
 गुणे । तत्र परचययाए सखि । तिमंशोवमदेयाये सव्वत्थावातगुणा । पसखिज्जसमयिठोवा पमंसा दव्वठयाए पच । पचययातसमवस्थितानि पद्रव
 द्रव्यतो पचययातगुणा । तत्र परचययाए पच यदसिच भत्ते । तिमंशोवमदेयाये पचययातगुणा वेमममन् । एगगुणकालगण सखिज्जसमवस्थितानि
 पद्रवद्रव्यमदेयावादिभूते ययवातगुणाभावे । पसखिज्जसमवस्थितानि । पचययातगुणा भावने । पचययातगुणा पमंसा दव्वठयाए परचय
 याए । यतगुणाभावे पद्रवतो द्रव्यतो प्रदेयावो । दव्वठपचययाए ज्वरेर हिंते ययावा ४ भो । दव्वठो प्रदेयाये विवरेर पचो यवा इत्यादि वेभो ।
 सव्वत्थावा जहा परमाणुपमंसा तहा भो । सव्वत्थावा तिमंशोवमदेयाये एवं सखिज्जसमवस्थितानि एव संसाणि पचययातगुणा भावि

[illegible]

गद्या जाणिपद्या, फासाण कस्करमलयगरुडजयाण जहा एगपदेसीगाढाय जणिय तहा जाणिपद्य सुत्र
संसा फासा जहा यथा जणिया तहा जाणिपद्या वार २६ । अह जते ! सखजीवप्यङ्क महावरुय वत्तह
स्वामि सख्याया गम्भवक्कतियमणुस्सा मणुस्सीत्त सखेज्जगुणात् यावरत्तेअकाहयापज्जसया अस्सखेज्जगुणा

ठाव मविद्य तदामा । एतै पञ्चभिः प्रदेयावमाह कष्टी तिमिरादिभ्यो । अथ देसा प्रासा तजका तथा भा दार। यावता परस विम क
या तिम कविता पाठकार इति १ पदे २६ कार सयाम इवे । दिने मशायैककथये कावमा यथावदुम । अह भगे मन्त्रको वप्यवपुमका इवय यथावतामि
देममवन् एव सर्वकोवयो पठा पाये । एतज्जावानभरकतिवमकुप्या । यथाका कोवगभजमनुव । मन्त्रकोपा रचिक्कनुवाये । आयरतपका इवपव्यतावा

महादेवमनं पत्निय्यामि रचयिष्यामीति तात्पर्यार्थः, अनेन एतत् श्रापयति-तीर्थहरानुष्ठानाभ्यासापेक्ष एव प्रगवाभ् यद्यपर सूत्ररचना प्रतिप्रय
तते मयुज् भुताभ्यासपुरस्सरमिति, यद्वैतव्यापयति कुशलपि कमचि विनियम नुसमनापूज्या न प्रकृतितय किन्तु तदनुष्ठापुरस्सर मन्यथा विने
यत्यायोभाण् विनियमस्यहि लक्षणमिदं-गुरानिबधिताभ्यायो गुरुनावावृत्तार्थः। मुक्त्यर्थेऽष्टसन्निध्यं ध्वनिमेवाप्रकीर्तितः ० १ ० गुरुत्वापि य प्रच्छन्नी

स्थणुत्तरीयत्राड्या देवा अस्खेज्जागुणा उन्नरिमगेज्जागा देवा सखेज्जागुणा मज्जिमगेज्जागा देवा सखेज्जा
गुणा हेठिमगेज्जागा देवा सखेज्जागुणा अञ्जुएकप्ये देवा सखेज्जागुणा अरणे कप्ये देवा सखेज्जागुणा पा
णए कप्ये देवा सखेज्जागुणा अणएकप्ये देवा सखेज्जागुणा अहे सत्तमाए पुढवीए नेरइया अस्खेज्जागुणा
ठठीए तमाए पुढवीए नेरइया अस्स० सहस्सारे कप्ये देवा अस्खेज्जागुणा महासुक्की कप्ये देवा अस्खि
ज्जागुणा पचमाए धूमप्पज्जाए पुढवीए नेरइया अस्स० एतए कप्ये देवा अस्खेज्जागुणा, चउत्थीए पकप्प

पचखिज्जगणा पचत्तरावाराया पचखिज्जगणा । तज्जको मज्जको सक्कातगुबी २० मको तज्जको बाहरेत्तकायपयीमा पसक्कातगुवा पसक्कात पनु
त्तरावयातइत्ता पसक्कातगुवा । उन्नरिमगिज्जवादेवा सखिज्जगुवा । तज्जको उपरिज्जाविषयेयकवृत्ता सक्कातगुवा । मज्जिमगिज्जवादेवा स
खिज्जगणा हिठिमगिज्जवादेवा सखिज्जगणा । मज्जमयेवयकनिज्जनादेवता सक्कातगुवा तज्जको केठनाविज्जनादेवता सक्कातगुवा । पचरत्तप्येदेवा
सखिज्जगणा । तज्जको पचयत्तद्व सक्कातगुवा । पारयेकप्येदेवा सखिज्जगणा पाचपचप्येदेवा सखिज्जगुवा । पानतमादेव सक्कातगुवा । पचसत्तमा०
पठरीएन्नराया सखिज्जगुवा ज्जोपतमाए पठवेएनेरवा पचखिज्जगणा । तज्जकी नीचे सातमोन्नररत्तनानारको सक्कातगुवा ज्जानरत्तनानारको प
सक्कातगुवा । सक्कातरेकप्येदेवा पचखिज्जगुवा । तज्जको सक्कातरेकप्येदेवा पचयत्तगुवा । मज्जसखेज्जप्येदेवा पचखिज्जगणा । तज्जको मज्जगज्ज
नादेव पचयत्तगुवा । पचमाए धूमप्पमाए पुढवीएनेरया पचखिज्जगणा । पचमानरत्तनानारको पचयत्तगुवा । एतएकप्येदेवा पसाएज्जगुवा

जीयन् कावजावबुधावर्धयि हयमत्वा रस्यममावयितव्यानि नवरद्वज्जहा वीर्यता तद्वा प्राडियद्वा इति ॥ यथा माक् सामा यत् पुद्गला सत्तासया
यकगुणकासकादयोपि वक्ष्याः तैवेव-सुख्योवा चरुतपएविषा खया एयगुणकासगा परमाबुपोम्यता दयुधयाए यगुणकासगा अयतगुणा
कपुञ्जपणविषा सपा यकगुणकासगा संलुज्जगुणा अयकैस्यपयविषा खया यगुणकासगा परसुखयाए सुख्योवा अयतपयविषा
यथा एगपरमाबुपोम्यता यगुणकासगा चरुतगुणा इत्यादि ॥ एव अययगुणकासगाता मन्तगुणकासगातामपि साध्य मेव कोपवकगपरसा यपि
वक्ष्याः ककप्रपुपुणपका सपुङ्गो यथा एकाप्रदेष्टायावाता मन्त्रिता साका वक्ष्याः तैवेव-सुख्योवा यगययसोनाहा एगगुणकासगाता इव
उपाय संलुज्जपएसोनाहा एगगुणकासगाता दयुधयाए सुख्यगुणा इति ॥ एव सययेगुणकासगाता सस्ययगुणकासगाता एगगुणकासगाता इव
सुदुगुणसपव अयसोपा यात्वार प्रोतादय स्पष्टो यथा वकोदय उक्ता सया वक्ष्याः सत्र पाठोप्येकामुसारव सुगमत्वात् स्त्रय प्राडनीयो , गतं
पुद्गलहारं ॥ ९६ ॥ इहानी महादुःख विजडु दुःकमापुञ्जोति-अप्रपते । त्यादि ॥ अय नदवत् । सवलीवात्यवपुत्वं सवलीवास्यवपुत्वं सवलीवास्यवपुत्वं

गद्या नाणियह्वा, फासाण कस्काकमउयगकयलउझयाण जहा एगपवेसीगाढाण नाणिय तहा नाणियह्वा ह्य
 संसा फासा जहा वखा नाणिया तहा नाणियह्वा वार २६ । अह जते ! सहुजीवप्यका महाकय वसह
 स्सासि सहुत्यावा गझवह्वातेयमणस्सा मणुस्सीन सखेजगुणाव यावरतेउकइयापझाया असीखिजगुणा

[illegible]

महादेशक यक्षयिण्यानि रक्षयिण्यामीति तात्पर्याद्याः, अनेन एतत् स्यापयति-तीथकरानुष्ठानमाश्रयापेक्ष एव अगदान् यक्षधर मुद्ररत्ना प्रतिप्रव
भते ननुभः द्रुताभ्यामुपुरस्सरामिति, यद्वैतल्लापयति कुक्षलपि वमसि विनयेन गुप्तमापुष्पा न प्रवर्तितव्य किन्तु तदनुज्ञापुरस्सर सम्यक् विने
यस्यापेयात् विनेपस्याश्च लक्षणमिद-गुरानिबधितान्मायो गुह्यमावाप्तर्तका । मुत्तपर्यवदृतमित्यं चविनेयःप्रकीर्तितः ॥ १० गुरुरपि यः प्रच्छन्ती

अणुसरोयत्राद्वया देवा अस्वेज्जगुणा उच्चरिमगेवेज्जगा देवा सस्वेज्ज
 गुणा हेठिमगेवेज्जगा देवा सस्वेज्जगुणा अणुएकप्ये देवा सस्वेज्जगुणा अणए कप्ये देवा सस्वेज्जगुणा
 तठ्ठीए तमाए पुढ्ढीए नेरइया अणए कप्ये देवा सस्वेज्जगुणा अणए कप्ये देवा सस्वेज्जगुणा
 ज्जगुणा पचमाए धूमप्पज्जाए पुढ्ढीए नेरइया अणए कप्ये देवा सस्वेज्जगुणा, चउत्थीए पकप्प

चमपिच्छगवा पशुनराशवाद्या असपिच्छगवा । तद्वद्वो मज्जव्वो सज्जातगुणो २० गवो तद्वद्वो वासुरतेजसायपयोसा असज्जातगुणा पसस्यात चतु
 नरापपातद्वता असज्जातगुणा । उवरिमपिच्छनादवा सपिच्छगुणा । तद्वद्वो उपरिमाचिक्खपेवेवकद्वता सज्जातगुणा । मज्झिमगविच्छगादेवा स
 पिच्छगवा द्विद्रुमगेविच्छयादवा सपिच्छगवा । मज्झमेवसवचिक्खनाद्वता सज्जातगुणा तद्वद्वो कूटसाचिक्खनाद्वता सज्जातगुणा । असुरवप्येदेवा
 सपिच्छगवा । तद्वद्वो पश्यतद्व सज्जातगुणा । पारवेल्लप्येदेवा सपिच्छमवा पावपल्लप्येदेवा सपिच्छगुणा । आमतादेव सज्जातगुणा । असिसलमाप
 पठरीपन्नरमा सपिच्छगुणा कूटोपतमाए पठरीपन्नरमा असपिच्छगुणा । तद्वद्वो नोचे सातमीन्नरज्जनानारवो सज्जातगुणा कूटान्नरज्जनानारवो स
 सज्जातगुणा । सज्जसरेल्लप्येदेवा असपिच्छगुणा । तद्वद्वो सज्जसरेल्लप्येदेवा असज्जातगुणा । मज्जासल्लेखप्येदेवा असपिच्छगवा । तद्वद्वो मज्जासल्ल
 नाद्व असज्जातगुणा । पवमाए धूमपमाए पुठरीपन्नरमा असपिच्छगवा । पावमान्नरज्जनानारवो असज्जातगुणा । सतएल्लप्येदेवा असपिच्छगवा

प म मयत्तयो पमहोचमेकमोच उदाचमप्रवण ॥ सत्येयौपमहात्माच देशकोगठप्यते ॥ १ ॥ इति महाद्वयम ॥ तत्तः प्र
 तिशातमेव निबोधयति-सुख्योवा गणमवकुतियमसुरसुखादि ॥ सुखनाका गन्तव्युच्छादिनाका ममप्या सत्येयकोटीकोटीप्रमासुखान् १ तस्यो मान्
 यो मनुजविक्रमः सङ्ख्यगुणाः सप्तविंशतिमुखात् ॥ १ ॥ सप्त-सप्तकोटीमुखापुव मनुयावत्सङ्खियावेति ॥ २ ॥ तास्यो वाःदरैरेककायिकाः पयोमा
 सप्तद्वेपुखाः कतिपयवर्षेभ्यःप्रायमिनामसमप्रमासत्वात् ॥ तस्या ऽनुत्तरोपपानिमो देवा असङ्ख्यपुखाः इवपस्यापमासङ्ख्यप्रागवत्तिनस प्रवे
 श्मरान्निप्रमासत्वात् ॥ तस्य उपरितमर्षेयकात्रिद्वया सङ्ख्यगुणाः सुक्तरात्रेयपस्योपमासङ्ख्यप्रागवत्तिनजःप्रवशराज्ञाप्रमासत्वा दत्तद्वि कश्चम
 वनेय नितिच दुष्कृत-विमानाभुत्वात् तथाऽप्यनुत्तरद्वयाका पञ्चविंशतिमर्षेयकात्रिद्विप्रमासत्वा ऽसङ्ख्यपा दवा यथा
 २ बाधोवमोनि विमानानि तथा २ दवा इयि प्रादुर्पेय सज्जले ततोऽवधीयत अनुत्तरोपपानिदमस्यो युक्तरात्रेयपस्योपमासङ्ख्यप्रागवत्तिनाः ॥ ३ ॥

प्रहारादिप्रमादा उपरितनयेवेयकादिदृष्ट्या एव मुक्तरत्नापि प्राप्तायाः कार्यो यावदात्मनस्तत्त्वः १ तेष्वप्युपरितनयेवेयकादिदृष्ट्या मध्यमपेयेयक
त्रिकरत्नाः सङ्गमगुणाः ६ तेष्वपि व्यवधानयेवेयकादिदृष्ट्या सर्वयेयगुणाः ७ तस्योप्युत्तमरूपदेवाः सङ्गमगुणा ८ तेष्वपि व्यापकत्वरूपदेवाः सर्वये
यगुणा यद्यप्यारवाभ्युत्तकस्यो समविभाज्यस्यस्यकोप तत्तापि कल्पपादिका स्थायास्वाप्ताख्यात् प्राञ्जुयैव त्रिकरत्ना दिशि समुत्पद्यन्ते
नात्तरत्ना यत्र च तन्मपरादिताः स्तोकाः शुद्धपादिका स्ततोभ्युत्तकत्वदेवापराया चारवकस्य देवा संख्ययगुणा ८, तेष्वपि प्राक्तनकस्ये देवाः
संख्ययगुणाः १० तस्योप्युत्तमरूपदेवाः संख्ययगुणा चारवकस्य देवा संख्ययगुणा ११ तेष्वपि व्यापकत्वरूपदेवाः संख्ययगुणाः
अरण्यकस्येवप्रागगतनम प्रहारादिप्रमादत्वात् १२ तेष्वपि व्यापकत्वात् मर्यादायां संख्ययगुणा एतच्च प्रापेव विगमप्राप्तम मर्यादास्तस्यसङ्ख्यय
भावां प्रादित १३, तेष्वपि सार्वभौमस्येव चारवकस्य देवा संख्ययगुणाः यद्यपि मर्यादास्तस्यसङ्ख्ययभावां प्रादित १४, तेष्वपि सार्वभौमस्येव चारवकस्य देवा संख्ययगुणा

दत्तो मेवसस्यप्रजागत्वा अस्येयगच्छत्वात् १४, तेज्यो महाश्रुते करणे देवा अस्येयगुणा विमानमाहुस्यात् तयाहि-पठसहस्राणि विमानानां
सहस्रारकस्य चत्वारिंशत् सहस्राणि महाश्रुक्तं अम्यशापीविमानवासिनो देवा बहुबुधतराः श्लोकश्लोक्ततरा योपरितमोपरितनविमानवासिनः
तत् सहस्रारवतेज्यो महाश्रुत्कस्य देवा अस्येयगुणाः १५ । तज्योपि पञ्चमपुमप्राजिपाननरकपुच्छिण्या नैरयिका अस्येयगुणाः सहस्रमप्रस्य
सस्यप्रजागवर्त्तनप्रदेक्षाराशिप्रमावत्त्वात् १६ । तेज्योपि सात्तके कस्ये देवा अस्येयगुणा अतियुद्धसरमेस्यस्यप्रागगतजनप्रवक्षाराशिप्रमा
वत्त्वात् १७ । तेज्योपि चतुष्यां पट्टप्रजाया पुच्छिण्यां नैरयिका अस्येयगुणा युक्तिप्रागुल्लेखप्रावनीया १८ । तज्योपि प्रक्षस्रलोके कस्ये देवा अस्येय
पनका युक्तिप्रागुल्लेख १९ । तज्योपि वृतीयस्या धातुकाप्रजायां पुच्छिण्यां नैरयिकाः सस्येयगुणाः २० । तज्योपि माहन्द्रकस्य देवा अस्येयगुणा
२१ । तेज्योपि सनत्कुमारकस्य देवा अस्येयगुणा २२ । तज्योपि सनत्कुमारकस्य देवा अस्येयगुणा युक्तिरस्येयगुणा प्रागुल्लेख २३ । तज्यो द्विती
यस्या शक्राप्रजायां पुच्छिण्या नैरयिका अस्येयगुणा यतश्च सप्तमपुच्छिनीनारकादयो द्वितीयपुच्छिनीनारकपयक्षाः प्रत्येक सख्याने चिन्त्यमानाः स

नृणां पुण्यं नृणां पुण्यं देवा अस्वेष्टागुणा तन्ना ए बालुयप्पन्ना ए पुण्यं ए ने
 रइया अस्वेष्टागुणा माहिंद देवा अस्वेष्टागुणा सणकुमारं कप्पे देवा अस्वेष्टागुणा दोन्ना ए सक्करप्प
 नृणां पुण्यं नृणां पुण्यं देवा अस्वेष्टागुणा तन्ना ए बालुयप्पन्ना ए पुण्यं ए ने

[illegible]

य स यय रूपो अमछोपमकसौच सहाचमप्रवत् ॥ सुत्वेप्योपमआख्याय देशकोनसस्यते ॥ १ ॥ इति मञ्जाटयक मन्त्रपिण्याभीत्युक्तं सतः प्र
 तिष्ठातामेव निबोधयति-समुत्थोवा गणमयकृत्तियममुत्सेस्तादि ॥ सुसंज्ञावा गतैर्युक्तान्तिता मत्तया सुत्सेयकोटीकोटीप्रमाकल्याण १ तन्मो भाम्
 यो मनुजस्त्रिय सङ्ख्यगुणाः सप्तविंशतिगुणत्वात् सप्तम्-सत्तावीसगुणापुव मनुयावतद्विद्यावेवति ॥ २ ॥ ताप्यो वादरैतैवकार्यिका पर्याप्त
 अचट्टेपुणाः कतिपयवर्गेष्वुपमामिकापमसमप्रमाकल्याण ३ तस्या ऽनुत्तरोपपातिनो देवा असङ्ख्यगुणाः कृत्रपस्यापमाचट्टेयप्रामवसिभन प्रव
 कृताष्टिप्रमाकल्याण ४ तस्य उपरितमपेयकचिकदवा असङ्ख्यगुणाः युक्तरसप्रपमोपमामहेयजामवतिभन प्रवृत्तराष्टिप्रमाकल्याण द्रुतदपि कस्य
 वसेय पितृवै दुष्टान-विमामभापुत्वात् तथाऽनुत्तरदवा पञ्चविंशतिम तपरितमयेवपञ्चविंशप्रतिविमामवा ऽसङ्ख्येपा दवा यथा
 १ चाधोमतीति विमामानि तथा २ दवा अपि प्राचुर्येव तस्यमे ततोऽवधीयते अनुत्तरोपपातिदवप्यो वृत्तरसप्रपमोपमासङ्ख्येयप्रामवसिभनकाज्ञा

प्रवृत्तराक्षिममाका तपरितमयेवपञ्चविंशदवा एव मुत्तरादपि जायता आधो यावदात्मकस्यः ५ तस्योप्युपरितमयेवपञ्चविंशदवप्यो मध्यमयेवयव
 विन्दवाः सङ्ख्यगुणाः ६ तस्यो प्युपरितमयेवपञ्चविंशदवा संदयेयगुणाः ७ तस्यो प्युत्तरकस्यदवाः सङ्ख्यगुणा ८ तस्यो प्यारकस्यदेवाः अथै
 यनुवा यद्यप्यारकापुनकस्यो समथवीको समविमानसस्याकीच तथापि कप्रपादिका स्तपास्याप्राख्यात् प्राचुर्येव टचिक्कां दिवि स सुसुष्टरसे
 भातरस्यां यथै य कामपादिकाः कोकाः श्रुतपादिकाः जतो अुतकस्यदेवापपणा आरकस्ये देवाः सुस्ययनुवाः ९, तस्योपि प्राकतकस्य देवाः
 ईस्येयनुवाः १० तस्योप्यात्मकस्ये देवाः ईस्येयगुणाः प्राकता आरकस्येव रकतव्याः ११ तस्यो ऽप्यसप्तमकस्यपिप्या निरयिका असस्ययगुणा
 यस्यस्यदेयप्रामकतमप्र प्रवृत्तराक्षिमामकल्याण १२ तस्य पञ्चपापयो निरयिका असस्ययगुणा यत्त प्रागेव विंगुपातन निरयिकाहययद्वत्सवि
 तापा तावित १३ तस्योपि सप्तारकस्यदेवा असस्ययगुणाः पटपञ्चिनीनिरयिकपरिमावगुमस्यस्यमपमामावेकया सप्तारकस्यपदवपरिमाव

तद्विचित्रमद्वादिप्रसमजगत्करपा इगानदेया स्ततो देवाः संमूर्च्छिममनुज्येभ्यो उचस्येयगुणा ५४ । तेज्य ईशानकल्पे देव्य उचस्येयगुणा द्वात्रिंशदु-
 पत्यात्, यतोऽसुगुणावर्षी स्रक्वचद्विधातृर्हतिवर्षीष्ठ इतिवचनात् २६ । ताभ्यः सौचमकल्पे देवाः स्रक्वचयगुणा साय विमानादुत्थात्, तयादि-
 तय द्वात्रिंशत्स्रक्वचद्विधा विमाना मद्यायिष्ठतिष्ठतस्रक्वादि ईक्षाने कल्पे अपिच दत्तवदिग्वर्षी सौचमकल्पे स्मृतरदिग्वर्षी द
 चिक्त्वां च दिक्षि यङ्कः लज्जपादिवाः समुत्पद्यन्त ततः इशानदेव्यः सौचमदेयाः स्रक्वचयगुणाः, मन्त्रिय युक्ति सौदृशसमस्तुमारकल्पयो रज्य
 वा परं तय मादेयकल्पपापराया सनरुमारकल्पदेया अस्रक्वचयगुणा स्रक्वा इष्टु सौचमकल्पे स्रक्वचयगुणा अदेव तत्कथ पृथगत-वचनप्रामाण्यात्

चिदियतिरिस्कजोगिण्या पुरिसा सखेज्जगुणा जलयरपचिदियतिरिस्कजोगिणीनु सखिज्जगुणानु वाणमतरा
 देवा सखेज्जगुणा याणमतरनीनु देवीनु सखेज्जगुणा जोइसिणीनु देवीनु सखिज्ज
 गुणानु स्रक्वचयपचिदियतिरिस्कजोगिण्या नपुसुया सखिज्ज० धलयरपचिदियतिरिस्कजोगिण्या नपुसुया स
 खेज्ज० जलयरपचिदियतिरिस्कजोगिण्या नपुसुया सखे० चउरिदिया पज्जप्तया सखेज्ज० पदिया पज्जप्ता

अवरपचेद्वितीये पानिवा स्रक्वातयथा । असवरपचेद्वितीरिस्कजोगिणी स वाचमतरादेवा सखिज्जगुणा वाचमतरादेवा देवीया स । असवरप
 यो स्रक्वातयथा तेद्वो वाचमतरदेव स्रक्वातयथा तेद्वो वाचमतरलोखी स्रक्वातयथा । आइसिणीदेवा स आइसिणीदेवीया स । तेद्वो
 न्वातिपो स्रक्वातयथा न्वातिपोलोखी स्रक्वातयथा । अवरपचेद्वितीरिस्कजोगिण्या नपुसुया स । तेद्वो अवरपचेद्वितीये पानिमानपुसुव स
 रक्वातयथा । अवरपचेद्वितीरिस्कजोगिण्या नपुसुया स० । तेद्वो असवरपचेद्वितीये पानिमानपुसुव स्रक्वातयथा । असवरपचेद्वितीरिस्कजोगि
 वा नपुसुया चउरिदियपज्जप्तया स० पचेद्विदियपज्जप्तया चिसे देदियपज्जप्तया चिसे तेर दियपज्जप्तया वि० । तेद्वो असवरपचेद्वितीये नपुसुव स्रक्वात
 गुणा चोरिदियपज्जप्ता स्रक्वातयथा पचेद्विदियपज्जप्ता चिसेपानिवा तेद्विदियपज्जप्ता विसेपानिवा । पचेद्विदिय पपज्जप्तया अस० च

वेपि पनीकृतसोक्तस्यसंक्षेपप्रामाण्यवर्तिनः। प्रदेष्टराशिप्रमाणा वृष्टया केवल मेदयसंक्षेपप्रामोऽसंक्षेपमदभिरा सत इत्यमसंक्षेपयुक्तया अदय
 वदुत्वमभिधीयमान न विरुध्यति २३ । तस्यो द्वितीयपरकपृथिवीभारकस्यः समुच्छिन्नमनुया असुरपययुवा साहि यद्गुलमात्रेऽत्रप्रदक्षराद्यो सम्य
 भिनि वृत्तीयवर्णमूलेन युक्तिरे मणमवयमूल पावान् प्रदक्षराणि सावहरप्रमाणाणि यवमणि सावहरप्रमाणा मव प्रादक्षिण्यायवो अवमि सावहरप्रमा
 नाः २४ । तेभ्य ईमाने कस्य दवा असक्यययुवा यताङ्गुलमात्रप्रदक्षराणां सध्यन्विनि द्वितीये खगमूल वृत्तीयन सङ्गमूलन युक्तिरे यावान प्रदक्ष
 रादि प्रवति सावहरप्रमाणा तु पनीकृतस्य लोकस्यैकप्रादक्षिणीयु मन्विपु पावलो नत्र प्रदक्ष सावहरप्रमाणा इमानकस्यपणो दसद्वीसमुदाय सादृ

सखे०, सोढममे कप्पेदेवा सखेज्ज० सोढममे कप्पे देवीनु सखेज्जगुणानु त्रयणवासीदेवा अ्ससखेज्जगुणा न
 यणयासिणीनु दवीनु सखिज्जगुणानु । इमीसे रयणप्यजाए पुढीए णेरुया अ्ससखिज्जगुणा खहखरपचि
 दियतिरिस्सजोणिया पुरिसा अ्ससखेज्जगुणा खहखरपचिदियतिरिस्सजोणिणीनु सखिज्जगुणानु यलयरपचि
 दियतिरिस्सजोणिया पुरिसा अ्ससखेज्जगुणा यलयरपचिदियतिरिस्सजोणिणीनु सखिज्जगुणानु जलयरप

ईमानकापवरोपा सखिज्जगुणोपा । तज्जो ईमानादव यलज्जगुणा तेज्जो इमानोदेवो यसज्जगुणा योइप्पेकत्वे
 दवोपा सखिज्जगुणोपा । तज्जो बीजमनादव यलज्जगुणा तेज्जो सोवमदवो यलज्जगुणो । मवववासीदेवा यल मवववासीदेवा देवोपो सदि ।
 तेज्जो भवमपतिदवता यलज्जगुणा तेज्जो भवमपतिनीदेवो यलज्जगुणा । सोवमदवयमाए यललोएनेरवा यल यलयरपचिदियतिरिस्सजोणीया
 यरिसा सदि । तेज्जो रज्जमनादवो यलज्जगुणा तेज्जो अवरपचिदियतिरिस्सजोणीया यलज्जगुणा । यलयरपचिदियतिरिस्सजोणीया यल
 यलयरपचिदियतिरिस्सजोणीया यलज्जगुणा । तेज्जो अवरपचिदियतिरिस्सजोणीया यलज्जगुणा । यलयरपचिदियतिरिस्सजोणीया यल
 यलयरपचिदियतिरिस्सजोणीया यलज्जगुणा । यलयरपचिदियतिरिस्सजोणीया यलज्जगुणा । यलयरपचिदियतिरिस्सजोणीया यलज्जगुणा । यल

प्रज्ञायां पृथिव्यां अस्मद्व्ययमुक्ताः अद्वयसमाश्रयेऽप्रदेशराज्ञो सम्बन्धितानि प्रथमवर्गमूलं द्वितीयेन वर्गमूलं गृह्यते यावान् प्रदेशराज्ञि स्ता
वस्तुमात्राणामु प्रायिषु यावन्त आकाशप्रदेशा स्तावत्प्रमाणाख्यात् ३१ । तज्योपि सुखरपर्वेत्रियतियभ्योनिताः पुरुषाः सस्येयगुणाः प्रतराः उच्येयजा
गवत्पशून्मयसखिनः प्रदेशराज्ञिप्रमाणाख्यात् ३२ । तेज्योपि सुखरपर्वेत्रिया स्तिपर्ययोनिताः खियाः सस्येयगुणाः खिगुण्यत्वात् तिगुणातिरुवच
द्विया तिरियावद्वित्ययामुवेयद्या इतिवचनात् ३३ । ताज्य ह्यसखरपर्वेत्रिया स्तिपर्ययोनिताः पुरुषाः संस्येयगुणाः यद्वत्प्रतरासस्येयजागवत्पश
स्येयमेकिकताकाशप्रदेशराज्ञिप्रमाणाख्यात् ३४ । तेज्यः सखरपर्वेत्रियतियभ्योनिताः खियाः सस्येयगुणाः खिगुण्यत्वात् ३५ । ताज्यो कलपरपव्ये
त्रियतियभ्योनिताः पुरुषाः सस्येयगुणाः यद्वत्प्रतरासस्येयभ्योनिताः खिगताकाशप्रदेशराज्ञिप्रमाणाख्यात् ३६ । तज्यो कलपरपव्येभ्योनि
यायोनिताः सस्येयगुणाः खिगुण्यत्वात् ३७ । ताज्यो ह्यसखरपर्वेत्रिया स्तिपर्ययोनिताः खियाः सस्येयगुणाः यद्वत्प्रतरासस्येयभ्योनिताः खिगताकाशप्रदेशराज्ञिप्रमाणाख्यात् ३८ । ताज्यो कलपरपव्येभ्योनि

रूपाणि एवमादि यावत्स्येकस्मिन् प्रतरे जवति तावन्तः सामान्येन ह्यसखरः कौवलमिदं पुंस्यविवादिता इति सकलसमुदायापेक्षया किञ्चिद्वन्तु
त्रिगुणतन्मात्रकस्या वेदितव्याः ततो षट्ते कलपरपुवतिभ्यः सस्येयगुणा ३८ । तेज्यो ह्यसखरपुवतिभ्यः द्वित्रिकगुण्यत्वात् ३९ । ताज्यो ज्योतिष
देवाः सस्येयगुणाः स्तेदि सामान्यतः पदपण्याश्चत् यचिकशतद्वयाहुलप्रमाणाणि क्षूचीरूपाणि सखरानि यावत्स्येकास्मन् प्रतरे जवति तावत्प्रमाणाः
परमिह पुरुषा विवदिता इति ते सकलसमुदायापेक्षया किञ्चिद्वन्तुत्रिगुणतन्मात्रकस्याः प्रतिपत्तया स्तत उपपद्यन्ते ह्यसखरीभ्यः सस्येयगुणाः
४० । तेज्यो ज्योतिषदेव्यः सस्येयगुणाः द्वान्नक्षत्रगुण्यत्वात् ४१ । ताज्यः सुखरपर्वेत्रियतियभ्योनिताः पुरुषाः सस्येयगुणाः स्तापत् सस्येयगुणा ४
तिपाठः स न समीचीनो यत एत एव य पयोत्सन्नुरिन्त्रिया वस्यते सेपि ज्योतिषद्वयापेक्षया सस्येयगुणा एवोपपद्यन्त तयादि-षट्पञ्चाशदपि
कशतद्वयाहुलप्रमाणाणि क्षूचीरूपाणि एवमादि यावत्स्येकस्मिन् प्रतरे जवति तावत्प्रमाणा ज्योतिषाः सप्त स-ख्यकद्वीसयागुल सस्येयसदिप्रमाहय

मन्वात्र पाठ्यमो यतोम्यत्राप्युक्त-इसावेष्टव्यत्वि यतोसुगुडाठोतिवर्षति । सरोज्जामोइमो तउचससाजवखवावी ॥ १ ॥ २३ । इति तेज्योपि त
 स्मिन्वव सौपमकस्य दम्य सत्येपुगुडा हात्रिगुहत्वात् । सव्यवियमो सुगुडाठोतिदेवीठोतिवर्षनात् २८ । ताप्योप्यसस्यपुगुडा जवनवासि
 ना कयमितिचत् इह चकुलमात्रकप्रदयरात्र सम्बन्धिनि प्रपमे वर्गमूल एनीयन वर्गमूलेन मुचिते याबाम् प्रदेसराशि प्रवति तावत्प्रमाणाया य जवनप
 नीरुतस्य सोक्तस्य एवप्रदक्षिणोपु मन्विपु याबतो नन्नाप्रदद्या सावरप्रमाणी प्रजनपतिदेवदेवीसमुदाय तद्वत्क्षिचिदूमाद्वयिअद्गगत्रया य जवनप
 तयो इया सतो पठगत सीचमदेवीव्य को अस्यपुगुडाः २८ । ताप्यो जवनवासिमोदम्यः सकस्यपुगुडा हात्रिवातगुहत्वात् ३० । ताप्यो प्यस्या रज

विसेसाहिया येहदिया पज्जत्ता विसे० । पचिदिया अपज्जत्तया अस्सिज्जगुणा वउरिदिया अपज्जत्तया
 विससाहिया तेहदिया अपज्जत्तया विससाहिया येहदिया अपज्जत्तया पज्जत्तया विससाहिया पत्तेयसरीरयावरत्र
 णस्सइकाइया पज्जत्तया अस्सिज्जगुणा यादरयाउकाइया पज्जत्तया अस्सिज्जगुणा यादरयाउकाइया पज्जत्तया अस्सिज्ज
 जत्तया अस्सिज्जगुणा यादरयाउकाइया पज्जत्तया अस्सिज्जगुणा यादरयाउकाइया पज्जत्तया अस्सिज्जगुणा यादरयाउकाइया पज्जत्तया अस्सिज्ज

उरेदिरपज्जत्तया वि । पंचेदिय पप्याविता पसपत्तागुणा चोरिदिय पप्याविता विमयाविता । तादिय पपज्जत्तया वि देरदिय पपज्जत्तया विसेसा
 तेदिय पप्याविता विमयाविता देदिय पप्याविता विमयाविता । पत्तवसरोरवावरवर्वाविता पपज्जत्तया पस । प्रत्यक्षयरोरवाटर वनसातिवारा पवी
 ता पसपत्तागुणा । वायरनिभापपज्जत्ता पसं वायरपटोवोविसपज्जत्तया पस । वादरनिगाहोयापयादिता पसपत्तागुणा वादरनिगाह पवी
 ता पसपत्तागुणा । वायरपाववाइपपज्जत्तया पसं वायरपाववाइपपज्जत्तया पस । वादरनिगाहोयापयादिता पसपत्तागुणा वादरनिगाह पवी
 वाप्यादिता पसपत्तागुणा । वायरतेववार्वा पपज्जत्तया पस । वादरनिगाहोयापयादिता पसपत्तागुणा वादरनिगाह पवी
 जत्तया पसं । प्रत्यक्षयरोरवाटर वनसातिवारा वि पप्याविता पस । वादरनिगाहोयापयादिता पसपत्तागुणा वादरनिगाह पवी
 जत्तया पसं । प्रत्यक्षयरोरवाटर वनसातिवारा वि पप्याविता पस । वादरनिगाहोयापयादिता पसपत्तागुणा वादरनिगाह पवी

माया सम्यग्रीक्षा ललाप्युल्लासकमेवप्राप्तस्या सकयेयमेवप्रित्तत्वात् वादरपयगतप्रत्येकवसरपतिरिमावित्ताया मनुकासवययजानो उखयेय
 गच्छीमः परिपश्यत ततो न क्विद्दिरोः ५३ । तस्यो वादरनिगोदा दललकायिकद्विरीररूपा पर्याप्ता असस्ययगताः ५४ । तस्योपि वादरप
 चिकीर्षापकाः पर्याप्ता असदययगताः ५५ । तस्योपि पर्याप्तावाहाराकायिका असस्ययगता यद्यपिच पर्याप्तावाहारमरयययवनस्पतिपायिकाऽप्यस्य
 काः प्रत्येकमनुल्लासकययमागमावाचि सूचीरूपाणि पृथगानि यावत्यकस्मिन् प्रतरे प्रयति तावत्प्रमाणा अव्यत्राविक्षयेकोक्ता स्तथाप्यनुल्लासकयय
 तागस्या सकयेयमप्रित्तत्वा दित्यामसकयययुक्त्या दित्य मन्त्रिणा न क्विद्दिरोः ५६ । तस्यो वादरपययताकायिकज्यो वादरवायुकायिकाः य
 यातार असस्यययुका चमीकृतसोकासवययमागवस्यययप्रतरेतनः प्रदशरात्रिममावत्तात् ५७ । तस्यो वादरलक्षकायिका यययोक्ता असस्येय

जागुणा वादरतेउकाइया अपजज्ञगता अससखेजगुणा पत्तेयसरीरवादरवणस्सइकाइया अपजज्ञगता अस
 खिजगुणा वादरनिगोदा अपजज्ञगता सखिजगुणा वादरपुठविकाइया अपजज्ञगता अससखेजगुणा वाद
 रग्याउकाइया अपजज्ञगता अससखिजगुणा वादरवाउकाइया अपजज्ञगता अससखेजगुणा सुक्रमतेउकाइया
 अपजज्ञगता अससखेजगुणा सुक्रमपुठविकाइया अपजज्ञगता विससाहिता सुक्रममथाउकाइया अपजज्ञगता
 विससेसाहिता सुक्रमवाउकाइया अपजज्ञगता विससाहिता सुक्रमतेउकाइया पजज्ञगता अससखिजगुणा सुक्रम

जिगाद यययोक्ता चस वादरवययोकारका यययोक्ता चस । वायर पाठकारका ययययतया च । वादर पाठकारका यययोक्ता अससयययगुणा ।
 वायरवाउकाइय ययययतया च । वादरवाउकाइय यययोक्ता अससयययगुणा । सुक्रमपुठविकाइय ययययतया च । सुक्रमपुठविकाइय यययोक्ता अससयययगुणा ।
 विससेसाहिता सुक्रमवाउकाइय विससेसाहिता अससयययगुणा । सुक्रमपुठविकाइय विससेसाहिता अससयययगुणा । सुक्रमपुठविकाइय विससेसाहिता अससयययगुणा ।

पर । ओहसिधर्द्धीरहति अगुससुपनागमावाविष भूषीरुपाणि यकानि पायत्येकस्मिन्प्रसरे अकति साधरप्रमाणा यतुरिन्द्रिया उत्सव-प
ल्लापयन्ता चिति चउधसुविबोधवहति । अंगुससकाऽसुल व्यसथकपुद्गीपयर । अगुससक्ययनागापयया यदुपल्लासुदविषमहुल्लालद्वय स
हुयपुव ततो ज्योतिषकवायेरपा परिप्राय्यमाना पयाप्रचतुरिन्द्रियाण्यि सङ्कुपगुका यवचठते किंपुमः पर्याप्तचतुरिन्द्रियायेरपा सङ्कुयनागमा
प्रचवरपध्वान्त्रियनपुसबा इति ४२ । तस्योपि यलवरपध्वान्त्रियनपुसबा सङ्कुपगुका ४३ । तस्योपि यलवरपध्वान्त्रियनपुसका सङ्कुयगुकाः ४४ । ते
ज्योपि पर्याप्तचतुरिन्द्रिया सङ्कुयगुका ४५ । तस्योपि पर्याप्ताः सङ्कुसल्लिज्जेटजिक्ताः पध्वान्द्रिया विद्यापाचिका ४६ । तेज्योपि पर्याप्ता हुीन्द्रिया
विद्यापाचिकाः ४७ । तस्योपि पयासतेइन्द्रिया विद्योपाचिका ४८ । यद्यपि पर्याप्तचतुरिन्द्रियादीना पर्याप्ततीन्द्रियपयस्ताः प्रत्यक्रमहुलासत्येयना
गमाणावि भूषीरुपाणि ककानि यार्हत्यकस्मिन् प्रतर अकति साधरप्रमाणाव्यवस्यते तथाप्यहुलासत्येयनागस्य सङ्कुपेज्जेटजिक्ता

दित्यविद्यायापि कल्पमुच्यमानम् न विवर्तुं कल्पयेत् न मन्त्रकृतम् मन्त्रादिपि ततो न पुनश्च खड्गपरवत्सुखा यस्य यथाशक्तमपरमपुंसका बहुतिरिचिय सत्पुण्ड्रि
 णापञ्चतद्विचरिया इति ५८ । तस्योपि पर्याप्तश्रीनिग्रयस्योऽप्यर्थाः । पञ्चनिग्रया असङ्ख्यगुणा ४९ । बहुसासुख्ययज्ञाणमात्राणि स्वकाणि सूचीक
 पाणि यावत्सौक्यसिन् प्रतरे प्रवर्तितावत्प्रमाणावत्स्यन् ५९ । तस्य दत्तनिग्रया अपमोसाविद्यापरिपक्वाः ५० । तस्यापि श्रीनिग्रया अपमोसा विद्यो
 यापिक्वाः ५१ । तस्यो द्वीनिग्रया अपमोसा विद्योपारिपक्वा यद्यपि आपमोसा बहुतिरिग्रयादयोऽप्योत्तद्वीनिग्रयपरपक्वाः प्रत्यक्षमनुसृत्या सकृद्यज्ञाण
 मात्राणि स्वकाणि सूचीकयापि यावत्पर्यवस्यन् प्रतरे प्रवर्तितावत्प्रमाणा अप्यत्राविद्यापरपक्वा इत्याप्यनुसृत्या संश्लेषयज्ञाणस्य विविचित्रत्वा दित्यपि
 द्वोपापि कल्प मुच्यमानम् न विरोधमास्त्वर्थात् ५२ । तेज्योपि द्वीनिग्रयापर्योत्तम्यः प्रत्यक्षसादृशपर्यवस्यन् प्रतरे प्रवर्तितावत्प्रमाणा यद्यपि वा
 पर्योत्तद्वीनिग्रयादिवत् पर्योत्तबादृशपर्यवस्यन्पदिक्षापिक्वा अप्यनुसृत्यासदृशपर्यवस्यन्पदिक्षापिक्वा सूचीकयापि स्वकाणि यावत्पर्यवस्यन् प्रतरे प्रवर्तितावत्प्रमाणा

श्रियाधिका ७१ । तेज्योपि सूक्ष्मनिगोवा अपर्याप्ताः सखेयगुणाः ७२ । तेज्योपि पर्याप्ताः सूक्ष्मनिगोवा सखेयगुणा धद्यपिच पर्याप्ततेज
 रक्षापिकाइयः पर्याप्तसूक्ष्मनिगोदपर्यन्ता अविक्षेपेकाऽप्यथाऽवस्थेयलोकाकाशमदेराधिमभावा उक्ता स्याताऽपि लोकाऽप्येयस्यस्याऽस्यस्य
 त्रेदनिशस्यादित्यमस्पयधुत्वमन्त्रिणीवमानमुपपन्न इष्टस्य ७३ । तेज्योऽजवसिद्धिः कान्तगुणा अपग्ययुक्तान्तप्रमादत्वात् ७४ । तज्यः प्रतिपत्ति
 तस्यगदृष्टयोऽनन्तगुणाः ७५ । तज्यः सिद्धाः कान्तगुणाः ७६ । तज्योपि वादरवमरपतिकायिकाः पर्याप्ताः कान्तगुणा ७७ । तेज्योपि सामाभ्यतो
 यादरपर्याप्ता विक्षेपाधिका वादरपर्याप्तपृथिवीकायिकादीनामपि तत्र प्रदेयात् ७८ । तेज्यो वादरपर्याप्तवतस्पतिकायिका असखेयगुणा य
 केकायादरनिगोदपर्याप्तनिग्रयासखेयगुणाना वादरपर्याप्तनिगोवानां सप्तवात् ७९ । तेज्यः सामाभ्यतो वादरापयाप्ता विक्षेपाधिका वादरा
 पर्याप्तपृथिवीकायिकादीनामपि तत्र प्रदेयात् ८० । तज्यः सामाभ्यतो वादरा विक्षेपाधिका पर्याप्ताऽपर्याप्ताना तत्र प्रदेयात् ८१ ।
 तज्यः सूक्ष्मवतस्पतिकायिका अपर्याप्ता सखेयगुणाः ८२ । तेज्यः सामाभ्यतः सूक्ष्मा अपर्याप्ता विक्षेपाधिकाः सूक्ष्माऽपर्याप्त पृथिवी
 कायिकादीनामपि तत्र प्रदेयात् ८३ । तज्यः सूक्ष्मवतस्पतिकायिकाः पर्याप्ताः सखेयगुणाः पर्याप्तवृत्ताकामऽपर्याप्तसूक्ष्मेज्यः स्रज्जा

विसेसाहिंया वादरा विसेसाहिंया सुज्जमवणस्सइकाइया अपज्जस्रया सुज्जमा सुपज्जस्रया
 विसेसाहिंया सुज्जमवणस्सइकाइया पज्जस्रया सखेज्ज० सुज्जमपज्जस्रया विसेसाहिंया सुज्जमा विसेसाहिं

वि० वायववच्छरकाइय अपज्जस्रया पस । वादरपर्याप्ता विमेयाधिका वादरवतस्पतिकाइय अपर्याप्ता पसज्जागुणा । लोकावायरा अपज्जस्रया
 वि वायराविसेसाहिंया । सुज्जमवणच्छरकाइय अपज्जस्रया पस० सुज्जमपज्जस्रया वि । सूक्ष्मवतस्पतिकाइय अपर्याप्ता असखेयगुणा स्रज्ज अप
 ज्जाता विमेयाधिका । सुज्जमवणच्छरकाइयपज्जस्रया स सुज्जमपज्जस्रया वि । सूक्ष्मवतस्पतिकाइयपवात्ता सखेयगुणा सूक्ष्मपर्याप्ता विमेयाधिका ।
 स्रज्जावि० भवसिद्धिया विसेसाहिंया निगायलोवा विसेसाहिंया । स्रज्जाविमेयाधिका तेज्यो भवसिद्धिया विमेयाधिका निगायलोव विमेयाधिका ।

श्रेयापिका ७१ । तेज्योपि सूक्तनिगोदा अपर्योप्येताः अयंस्वेयमुक्ताः ७२ । तेज्योपि पर्याप्ताः सूक्तनिगोदा संवेयेयुक्ता यद्यपिच पर्याप्ततेषां
 स्वापिकादयः पर्याप्तासूक्तनिगोदपर्यन्ता अवशिेषकाऽन्यथाऽसवेयतोकाकाशमवेष्टराधिप्रमाणा उक्ता स्यातापि सोकाऽसवेयत्वस्याऽवश्यप्य
 त्रेद्विजित्वादित्वमस्ययदुत्त्वमप्रिपीयमानमुपपन्नं ब्रह्मणं ७३ । तेज्योऽनवशिष्टिका अनन्तगुणा असवेययुक्तान्मन्त्रप्रमाणात् ७४ । तज्य प्रतिपत्ति
 तसम्पद्ब्रह्मोऽनन्तगुणाः ७५ । तज्य चिदा अनन्तगुणाः ७६ । तज्योपि वादरवमस्पतिकायिकाः पर्याप्ता अनन्तगुणाः ७७ । तेज्योपि सामाम्यतो
 यादरवयोपता विज्ञेयापिका वादरवयोपतपृथिवीकायिकादीनामपि तत्र प्रवेपात् ७८ । तज्यो वादरापर्याप्तवतनस्पतिकायिका असवेयेयुगा ए
 वेद्यादरनिगादपर्याप्तनिमयार्थवपयगुणाना वादरापर्याप्तनिगोदाना समवात् ७९ । तेज्यः सामाम्यतो वादरापयापता विज्ञेयापिका वादरा
 पर्याप्तपृथिवीकायिकादीनामपि तत्र प्रवेपात् ८० । तेज्य सामान्यतो वादरा विज्ञेयापिका पर्याप्ताऽपर्याप्ताना तत्र प्रवेपात् ८१ ।
 तज्यः सूक्तवतनस्पतिकायिका अपर्याप्ता असवेयेयुगाः ८२ । तेज्यः सामान्यतः सूक्ता अपर्याप्ता विज्ञेयापिकाः सूक्ताऽपर्याप्तस पृथिवी
 कायिकादीनामपि तत्र प्रवेपात् ८३ । तज्यः सूक्तवतनस्पतिकायिका पर्याप्ताः पर्याप्तसूक्तानाऽपर्याप्तसूक्तेभ्यः सूक्ता

त्रिसेसाहिया वादरा त्रिसेसाहिया सुक्तमनणस्सड्काइया अपजज्ञासया सुक्तमा अपजज्ञासया
 त्रिसेसाहिया सुक्तमवणस्सड्काइया पजज्ञासया सवेज्ज० सुक्तमपजज्ञासया त्रिसेसाहिया सुक्तमा त्रिसेसाहि

दि० वायव्यवच्छादयाय अपजज्ञासया एव । वादरपर्याप्ता त्रिसेसाहिव वादरवमज्जतिवाइव अपर्याप्ता असवेयावगुणा । जीवावाधरा अपजज्ञासगा
 नि वायरात्रिसेसाहिया । सुक्तमवणस्सड्काइयाय अपजज्ञासया अस० सुक्तमवज्जतिवाइव अपर्याप्ता असवेयावगुणा सुक्ता अप
 ताता विज्ञेयापिका । सुक्तमवणस्सड्काइयाय अपजज्ञासया सं सुक्तमपजज्ञासया सं सुक्तमपजज्ञासया सवेयावगुणा सवेयपर्याप्ता विज्ञेयापिका ।
 मज्जनादि भवसिद्धिया त्रिसेसाहिया त्रिसेसाहिया निमायत्रोवा विज्ञेयापिका तत्रो भवसिद्धिया विज्ञेयापिका तत्रो निगाद्वज्जोव त्रिसेसाहिया ।

गुहा असकयेसोकाकाप्रदीक्षराक्षिप्रमावत्यात् ५८ । तेभ्यः प्रत्येकक्षरीरबादरयनस्पष्टिकायिका अपर्याप्ता असकयेयगुहाः ५९ । तेष्वपि बादर-
निगोदा अपर्याप्ताका असकयपनका ६० । तेष्वपि बादरपुष्पिकीकायिका अपर्याप्ताका असकययगुहाः ६१ । तेष्वपि बादराप्यायिका अपर्याप्ताका अस-
कययगुहाः ६२ । तेष्वपि बादरवायुकायिका अपर्याप्ताका असकययगुहाः ६३ । तस्य सूक्ष्मसकसायिका अपर्याप्ताका असकययगुहाः ६४ । तस्य सूक्ष्म-
पुष्पिकीकायिका अपर्याप्ताका विज्ञेयायिका ६५ । तस्यः सूक्ष्माप्यायिका अपर्याप्ताका विज्ञेयायिका ६६ । तस्य सूक्ष्मवायुकायिका अपर्याप्ताका विज्ञे-
यायिकाः ६७ । तस्यः सूक्ष्मसकसायिका अपर्याप्ताका असकययगुहा अपर्याप्ताका सूक्ष्मेभ्यः पर्याप्तसूक्ष्माका स्वभावतएव प्राचुर्येण नावात् तथावाह-
यस्याप्येव प्रज्ञापनाया बहुविधार जीवाश्मऽप्यन्ता बहुतरगादायरावित्तया सुकुमावयपनका उद्देश्यकवसीयिति ॥ ६८ ॥ तस्यापि सूक्ष्म-
पुष्पिकीकायिकाः पर्याप्ता विज्ञेयायिकाः ६९ । तेष्वपि सूक्ष्माप्यायिकाः पर्याप्ता विज्ञेयायिकाः ७० । तेष्वपि सूक्ष्मवायुकायिकाः पर्याप्ता वि-

मपुदयिकाहया पञ्जस्रगा विसंसाहिहया सुक्ष्मश्चाउकाहया सुक्ष्ममवाउकाहया पञ्ज-
स्रगा विसंसाहिहया सुक्ष्ममणिगोदा अ्यपञ्जस्रा अ्यससे० सुक्ष्ममणिगोदा पञ्जस्रया सखिज्जागुणा अ्यन्नवसिद्धि-
या अ्यणतगुणा पन्निवसिप समविठी अ्यणतगुणा सिद्धा अ्यणतगुणा बादर वणस्सहकाहया पञ्जस्रगा अ्य-
णतगुणा बादरपञ्जस्रा विसंसाहिहया बादरवणस्सहकाहया अ्यपञ्जस्रया अ्यसखिज्जागुणा बादरअ्यपञ्जस्रया

इमपञ्जकारक पञ्जस्रगा नि । अ्यन्तेनकारकपर्याप्ता मण्यातगुणा अ्यन्तरवोकारकपर्याप्ता विज्ञेयायिका ।
सुक्ष्मबाहकायपञ्चतया नि सुक्ष्मनिमात्र पपञ्चतमा य । सूक्ष्मशायबाहकपरीप्ता विज्ञेयायिका मूक्ष्मनिवाह अपर्याप्ता असन्वातगुणा । समु-
निवायपञ्चतमा स समवनिद्धिया अर्चतगुणा पन्निवसिपमपञ्चतमा य विज्ञापय । अ्यन्निगाउपकारता संख्यातगुणा तेह्वो समवसिद्धि पन्निवसिप-
प्रतिपतितसम्यग्दृष्टि पन्निवसिप विज्ञेयतगुणा । बाहकवणस्सहकाहयपञ्चतमा य । बादरवणस्सहकाहयपञ्चतमा य । बादरवणस्सहकाहयपञ्चतमा य । बादरवणस्सहकाहयपञ्चतमा य ।

छीपायिकाः ५१ । तेज्योपि सूक्ष्मनिगोदा अपर्याप्ता असंख्येयगुणाः ५२ । तेज्योपि पर्याप्ता सूक्ष्मनिगोदाः सख्येयगुणा मध्यपिच पर्याप्ततेष्व
 रकायिकादयः पर्याप्तसूक्ष्मनिगोदपर्यन्ता अविक्षेपेकाऽन्यथाऽसख्येयलोकाकाग्रप्रदेशराशिप्रमाणा उक्ता एतादृशेयत्वस्याऽसख्येय
 प्रेक्षितत्वस्यादित्समस्तप्यदुल्यसन्निधीयमानमुपपन्न इत्यर्थः ५३ । तेज्योऽनवसिद्धिका अनन्तगुणा अपर्याप्ता समानगुणा ५४ । तज्यः प्रतिपत्ति
 तस्यगद्गुट्टयीऽनन्तगुणाः ५५ । तज्यः सिद्धा अनन्तगुणाः ५६ । तज्योपि धादरापर्याप्तसिद्धिकायिका पर्याप्ता अनन्तगुणा ५७ । तेज्योपि सामान्यतो
 यादरपर्याप्ता विज्ञेयायिका धादरपयाप्तपृथिवीकायिकादीनामपि तत्र प्रक्षेपात् ५८ । तज्यो धादरापर्याप्तवत्तमरपतिकायिका असंख्येयगुणा ए
 वेद्यादरनिगादपर्याप्तनिमयासख्येयगुणाना धादरापर्याप्तनिमोदाना सम्मवात् ५९ । तेज्यः सामान्यतो धादरापर्याप्ता विज्ञेयायिका धादरा
 पर्याप्तपृथिवीकायिकादीनामपि तत्र प्रक्षेपात् ६० । तज्यः सामान्यतो धादरा विज्ञेयायिका पर्याप्ताऽपर्याप्ताना तत्र प्रक्षेपात् ६१ ।
 तज्यः सूक्ष्मवत्तमरपतिकायिका अपर्याप्ता असंख्येयगुणाः ६२ । तेज्यः सामान्यतः सूक्ष्मा अपर्याप्ता विज्ञेयायिकाः सूक्ष्माऽपर्याप्त पृथिवी
 कायिकादीनामपि तत्र प्रक्षेपात् ६३ । तज्यः सूक्ष्मवत्तमरपतिकायिकाः पर्याप्ताः सख्येयगुणाः पर्याप्तसूक्ष्माणामपर्याप्तसूक्ष्मेभ्यः स्वजा

विसेसाहिया धादरा विसेसाहिया सुक्रमयणस्सहकाइया छपज्जासया सुज्जमा छपज्जासया
 विसेसाहिया सुक्रमवणस्सहकाइया पज्जासया सखेज्ज० सुक्रमपज्जासया विसेसाहिया सुज्जमा विसेसाहि

वि० वायव्यवच्छेदकाइय अपज्जतगा पय । धादरपर्याप्ता विज्ञेयायिका धादरवत्तमरपतिकायिका अपर्याप्ताः पसंख्यातगुणा । लोवाधादरा अपज्जतगा
 नि वायराविसेसाहिया । सुक्रमवच्छेदकाइय अपज्जतगा अस सुक्रमवत्तमरपतिकायिका अपर्याप्ता पसंख्यातगुणा सुक्रम अप
 याप्ता विज्ञेयायिका । सुक्रमवच्छेदकाइयपज्जतगा स सुक्रमपज्जतगा वि । सुक्रमवत्तमरपतिकाइयपर्याप्ता सख्यातगुणा सूक्ष्मपयाप्ता विज्ञेयायिका ।
 सज्जमा६० भवसिद्धिया विसेसाहिया निगायलोना विसेसाहिया । सुक्रमविज्ञेयायिका तेज्यो मवसिद्धिया विज्ञेयायिका तेज्यो निगादकोव विज्ञेयायिका ।

गुणा असकपेयोकाकाशप्रदेशराशिप्रमाणत्वात् ५८ । तेभ्यः प्रत्येकवरीरवादरयनरपत्तिपायिका अपर्याप्ता असकपेयगुणाः ५९ । तेभ्योपि यादर
 भिमोदा अपर्याप्तका असकपगुणाः ६० । तेभ्यो यादरपृथिवीकायिका अपर्याप्ता असकपगुणा ६१ । तेभ्यो यादराव्कायिका अपर्याप्ता अस
 कपगुणाः ६२ । तेभ्यो यादरवायुकायिका अपर्याप्ता असकपगुणाः ६३ । तस्य सूक्ष्मतजस्कायिका अपर्याप्ता असकपेयगुणाः ६४ । तस्य सूक्ष्म
 पृथिवीकायिका अपर्याप्ता बिम्बेपायिका ६५ । तस्यः सूक्ष्मायिका अपर्याप्ता विद्युपायिका ६६ । तस्य सूक्ष्मवायुपायिका अपर्याप्ता विद्यु
 पायिकाः ६७ । तस्यः सूक्ष्मतजस्कायिका अपर्याप्ता असकपगुणा अपर्याप्तसूक्ष्मस्यः पर्याप्तसूक्ष्माका स्त्रजावतएव प्राचुर्येण ज्ञातात् तयाचाह-
 वस्त्राप्य प्रज्ञापनाया शुद्धविकार - प्रोवायमऽपल्लवा वदुत्तरगावायराविक्रमा सुगुणावयवस्यः ठहेकपकवलीयिति ७ ६८ ७ तस्यापि सूक्ष्म
 पृथिवीकायिकाः पर्याप्ता विद्युपायिकाः ६९ । तेभ्योपि सूक्ष्मायिकाः पर्याप्ता विद्युपायिका ७० । तेभ्योपि सूक्ष्मवायुकायिकाः पर्याप्ता वि

मपुढविकाइया पञ्जस्रगा विसंसाहिया सुक्ष्मथाउकाइया पञ्जस्रगा विसंसाहिया सुक्ष्मवाउकाइया पञ्ज
 स्रगा विसंसाहिया सुक्ष्मणिगोदा स्पपञ्जस्रा असखे० सुक्ष्मणिगोदा पञ्जस्रया सखिञ्जस्रगुणा स्थन्नयसिद्धि
 या स्थणतगुणा पक्रिवास्य समविठी स्थणतगुणा सिद्धा स्थणतगुणा यादर वणस्सइकाइया पञ्जस्रगा स्थ
 णतगुणा यादरपञ्जाता विसंसाहिया यादरवणस्सइकाइया स्पपञ्जस्रया स्थसखिञ्जस्रगुणा यादरस्थपञ्जस्रया

इमपाइकाइ पञ्जतगा वि । सूक्ष्मेककाइकपरीप्ता सङ्गातगुणा सूक्ष्मपयोकाइकपरीप्ता विमोपायिक सुक्ष्मपरकारकपरीप्ता विमोपायिक ।
 सुक्ष्मपाइकाइ अपञ्जतगा वि सुक्ष्मविनाइ अपञ्जतगा प । सूक्ष्मायकाइकपरीप्ता विमोपायिक सूक्ष्मविनाइ अपर्याप्ता अपञ्ज्यातगुणा । सुक्ष्म
 विनाइपञ्जतगा त पमरविमिदिया पचेतगुणा पक्रिवाडिकमपल्लवा पच विद्यापच । सूक्ष्मविनाइकपरीप्ता सङ्गातगुणा तेइको पमरविमिदिक पमरगुणा
 प्रतिपतितस्यमरिट जनतगुणा सिद्ध पनतगुणा । यादरवणस्सइकाइकपरीप्ता अपनतगुणा । यादरपञ्जस्रगा

शीयापिक्वाः ३१ । तेभ्योपि मूलमनिगोदा अपर्योक्तका असुरवेयगुणाः ३२ । तेभ्योपि पर्याप्ताः मूलमनिगोदा असुरवेयगुणा यद्यपिच पर्याप्ततेज
 रकापिकादयः पर्याप्तमूलमनिगोदपर्यन्ता भविष्येवेवाऽप्यथाऽसुरवेयलोकाकाऽप्रदेशराशिप्रमाणा उक्ता स्थाऽपि सोकाऽसुरवेयस्यस्याऽसुरस्यप
 नेदन्निष्ठायादित्यमस्ययुक्त्यमन्त्रिणीयमाममुपपन्न द्रष्टव्यं ३३ । तेभ्यो ऽप्रवर्षिष्ठिका अमन्तगुणा अचग्ययुक्तान्नप्रमाणाऽऽत् ३४ । तेभ्यः प्रतिपत्ति
 तसम्पद्द्रष्टव्योऽनन्तगुणाः ३५ । तस्य सिद्धा अमन्तगुणाः ३६ । तस्योपि सादरवमस्यतिक्वापिकाः पर्याप्ता अमन्तगुणा ३७ । तेभ्योपि सामान्यतो
 यादरपर्याप्ता विक्वापिका यादरपयापूतपृथ्वीकायिकादीनामपि तत्र प्रदेपात् ३८ । तेभ्यो धादरापर्यापूतवमस्यतिक्वापिका असुरवेयगुणा य
 केकायादरनिगोदपयापूतनिग्रयासुरवेयगुणां यादरापयापूतनिमोदाना समन्वात् ३९ । तेभ्यः सामान्यतो सादरापर्याप्ता विक्षेपापिका सादरा
 पर्याप्तपृथ्वीकायिकादीनामपि तत्र प्रदेपात् ४० । तस्य सामान्यतो सादरा विक्षेपापिका पर्याप्ताऽपरापूताना तत्र प्रदेपात् ४१ ।
 तस्यः मूलमन्तरपतिक्वापिका अपयापूता असुरवेयगुणाः ४२ । तेभ्य सामान्यतः मूला अपयापूता विक्षेपापिकाः मूलाऽपरापूत पृथ्वी
 कायिकादीनामपि तत्र प्रदेपात् ४३ । तस्यः मूलमन्तरपतिक्वापिकाः पर्याप्तगुणाः पर्याप्तमूलमापामऽपरापूतमूलैः स्यन्ता

विसेसाहिया यादरा विसेसाहिया सुक्लमयणस्सहकाइया अपज्जत्तया अपज्जत्तया सुक्लमा अपज्जत्तया
 विसेसाहिया सुक्लमवणस्सहकाइया पज्जत्तया सखेज्जं सुक्लमपज्जत्तया विसेसाहिया सुक्लमा विसेसाहि

वि० सादरवमस्यतिक्वापिका अपज्जत्तया पच० । सादरपर्याप्ता विक्षेपापिका सादरवमस्यतिक्वापिका अपर्याप्ता असुरवेयगुणा । जोवासादरा अपज्जत्तया
 दि सादराविसेसाहिया । मुहुमवणस्सहकाइया अपज्जत्तया पच मुहुमपज्जत्तया पच । मूलमन्तरपतिक्वापिका अपर्याप्ता असुरवेयगुणा सुक्लमा पच
 र्वाप्ता विसेसाहिया । मुहुमवणस्सहकाइया पज्जत्तया स मुहुमपज्जत्तया स । मूलमन्तरपतिक्वापिका पचसादरा असुरवेयगुणा सुक्लमपयाप्ता विसेसाहिया ।
 सुक्लमावि० भवसिद्धिया विसेसाहिया विसेसाहिया । मूलविसेसाहिया विसेसाहिया विसेसाहिया विसेसाहिया विसेसाहिया विसेसाहिया विसेसाहिया ।

गुणा असुरयेयसीकाकात्रप्रदेशराशिप्रमाणात् ५८ । तेभ्यः प्रत्येकक्षरीरबादरयमरपतिकायिका अपर्याप्ता असुरयेयगुणाः ५९ । तेष्वेयि वादर
निगोदा अपर्याप्तका असुरयेयगुणाः ६० । तस्या वादरपृथिवीकायिका अपर्याप्तका असुरयेयगुणाः ६१ । तेष्वो वादराष्कायिका अपर्याप्ता असु
रयेयगुणाः ६२ । तेष्वो वादरायुकायिका अपर्याप्ता असुरयेयगुणाः ६३ । तेभ्यः सूक्ष्मतमस्कायिका अपर्याप्ता असुरयेयगुणाः ६४ । तस्य सूक्ष्म
पृथिवीकायिका अपर्याप्ता विद्येयायिकाः ६५ । तेभ्यः सूक्ष्माष्कायिका अपर्याप्ता विद्येयायिका अपर्याप्ता विद्ये
यायिकाः ६६ । तस्यः सूक्ष्मतमस्कायिका अपर्याप्ता असुरयेयगुणाः ६७ । तेष्वपि सूक्ष्मायुकायिका अपर्याप्ता असुरयेयगुणाः ६८ । तस्यापि सूक्ष्म
अस्यायव मद्रापनायां सुदुर्लभकार - जीवायमऽपज्जता बहुतरणावायरावविद्यया सुदुर्लभापपञ्चता उद्देयपञ्चवर्तीति ७ ६८ ७ तस्यापि सूक्ष्म
पृथिवीकायिकाः पर्याप्ता विद्येयायिकाः ६९ । तेष्वपि सूक्ष्मायुकायिकाः ७० । तेष्वपि सूक्ष्मायुकायिकाः पर्याप्ता वि

मपुत्रयिकाद्वया पञ्चतुगा यिसंसाहिद्या सुक्ष्मश्चाउकाद्वया पञ्चतुगा यिसंसाहिद्या सुक्ष्मवाउकाद्वया पञ्च
तुगा यिसंसाहिद्या सुक्ष्मणिगोदा अष्टपञ्चतुगा अष्टपञ्चतुगा सुक्ष्मणिगोदा पञ्चतुगा सखिज्जगुणा अष्टत्रयसिद्धि
या अष्टतगुणा पञ्चविंशत्य समविंशती अष्टतगुणा सिद्धा अष्टतगुणा वादर वणस्सद्वकाद्वया पञ्चतुगा अष्ट
तगुणा वादरपञ्चतुगा यिसंसाहिद्या वादरवणस्सद्वकाद्वया अष्टपञ्चतुगा अष्टसखिज्जगुणा वादरअष्टपञ्चतुगा

इमवाउकारेव पञ्चतुगा वि । अष्टतुवकारकपर्याप्ता संख्यातगुणा सूक्ष्मपृथिवीकारकपर्याप्ता विद्येयायिका सूक्ष्मवाउकारकपर्याप्ता विद्येयायिका ।
सुदुर्लभाउकार यपञ्चतुगा वि सुदुर्लभिमयाय यपञ्चतुगा प । सूक्ष्मायवाउकारकपर्याप्ता विद्येयायिका सूक्ष्मनिगोदा अपर्याप्ता असंख्यातगुणा । मद्रम
निभापपञ्चतुगा ७ पञ्चविंशत्य अष्टतगुणा पञ्चविंशत्यपञ्चतुगा ७ विद्येयायिका । सूक्ष्मनिगोदापञ्चतुगा संख्यातगुणा तेष्वो पञ्चविंशत्य पञ्चतुगा
प्रतिपतितसंख्याटि पञ्चतुगा विष्ट पञ्चतुगा । वादरवणस्सद्वकाद्वयपञ्चतुगा ७ । वादरवणस्सद्वकाद्वयपञ्चतुगा ७ । वादरपञ्चतुगा । वादरपञ्चतुगा

तुरिन्प्रतिर्यङ्गपञ्चेन्द्रियाणामपि तत्र प्रवेपात् ८१ । तेभ्य शतुगतिजाविनो निष्पद्युषुषो विज्ञेयधिका पृष्ट कतिपयाधिरतसम्यग्भूय्याविसृज्य
 इयतिरक्तम मोयाः सर्वपि तियेभ्यो निष्पद्यादृष्टिचिन्ताया चासख्येयनारकादय स्वाश प्रचिप्यन्ते तत स्तिायगञ्जीवरादयपेचया शतुर्गतिना भिष्यादृष्टय
 विग्नसमाना विद्यापापिकाः ८२ । तस्योप्यविरता विज्ञपापिका अविरतिसम्यग्बुद्धीनामपि तत्र प्रवेपात् ८३ । तेभ्यः सखपापिको विज्ञेयपापिका दे
 शविरतादीनामऽप्य तत्र प्रवेपात् ८४ । तस्यः सखपापिका विज्ञेयपापिका उपसृष्टात्मोद्वादीनामपि तत्र प्रवेपात् ८५ । तेभ्यः सुयोगिनो विद्यापापिका
 सुयोगिनेर्वलिनामऽप्य तत्र प्रवेपात् ८६ । तस्यः सुसारस्था विज्ञपापिका अपयोगिबलसिमाभऽपि तत्र प्रवेपात् ८७ । तेभ्यः सखजीवा विज्ञपापि
 काः सिद्धुनामऽपि तत्र प्रवेपात् ८८ ॥ इति सो भलपगिरिविरचिताया प्रज्ञापमाटीकायां बहुवक्तव्याख्यं तृतीय पर्वं समाप्तम् ॥ ३ ॥
 व्याख्यातं तृतीयपदं निदानं बहुयमा रन्यते-तस्य चायमजिबस्यन्तः इहानन्तरपददिगनुपातादिनाऽल्पबहुत्वचङ्का निदुर्गिरिता अस्मिन् तया
 अल्पबहुत्वचङ्कया निदुर्गिरितामा जीवाना सत्वानां जन्मतः प्रवृत्त्यामरबात् यकारकाविपर्ययरूपं व्यवच्छिन्नं मयस्यान त द्विस्यते, अमम स
 म्यग्भूमायातस्यास्वेदमादिसं सूत्रं-नेरइयाव जते । केवइय काल ठिइयकता इति ॥ नेरयिकावा जदन्त । कियस्त काल स्थितिः प्रप्रसा तत्र स्थी

यजुवसध्वयपदं सम्प्रत ॥ ३ ॥ ॥ ॥
 णरठयाण जते ! केवइय काल ठिइं पणसा ? गीयमा ! जहण्णेण दसयाससहस्साइं उक्कोसेण तप्पीस साग

नेरयिकावां जदन्त । कियस्तं काल स्थितिः प्रप्रसा ? गीतम । अयन्यन वसध्वयपदइकाः सुल्कपततखपस्त्रिंशारसागरीपमावि अपयाधनेर
 डारना मइर्यइव चस्यवत्त्वना पद नीका समानतया इयतोण पदे पस्यवत्त्व बोवमा कथा २० डार प्रज्ञापमा भगवतो तांइ । ३ ।
 नेरइयाव भत कवतिव काठठिइ य । इवे वसध्वेपद परीम षट्ठट्ठकवयस्थिति पायुनो कइहे-मारकोनो इमभइन् वतनाकासभोस्थितइयो । गो०
 जइवेवं दसइयसइय्याइ च तित्तोसवानावमाइं । इगीतम जवन्त भावो दइयडवारवभनो स्थितिरत्तमभानो अपयाय ऊकटो ततासस गतापम

यतः सदैव संशयेण गुह्यतया प्राप्यमाशङ्क्यात् तद्याद्येकसर्वदेशीयसम्योऽहः । तेष्वेति सामान्यतः श्रुत्याः पर्यायता विशेषाधिका पर्यायतश्रुत्सप
विशेषाधिकारिणास्येति तत्र प्रवेष्टात् ८३ । तस्य पर्यायताऽप्ययोपतविशेषपरिहृताः । श्रुत्या विशयाधिकार उपयोपतसूक्ष्मपुन्यपुन्यतलोवापुन्यम
रपतित्रायिकातामऽपि तत्र प्रवेष्टात् ८४ । तेष्वेति अपि नवविशेषाद्ये विधि र्येषां ते प्रवसिद्धिना प्रवसिद्धिना अपन्यमुपान्वत्तकमाकाऽन
व्यपरिहारकं स्वकीयानां नस्यत्वात् ८५ । तस्यः सामान्यतो निरोधकीया विसयाधिकारः ८६ अथ यजमना द्याऽतिप्रार्थुषं यादरश्रुत्समिभोद
कीयराद्यानं प्राप्यत नाऽप्यकाऽप्ययां सर्वेषाऽप्येति विसिता मामसक्ययज्ञोवाकाद्यामदेशरशिप्रमाशङ्क्यात् प्रवसनाद्य मुक्तावन्तकं कयाभाप्रपरि
भात् एततो प्रवसापक्षमा ते किञ्चिन्मात्रा नम्याद्य यावदव्यपपरिहारकं चिन्तित्वा इदानीं यादरश्रुत्समिभोदविशयाय तेषां प्रविश्यान्ते इति विद्व
याधिकारः ८८ । तेषां सामान्यतो वक्ष्यतितीया विद्यायाधिकारः प्रवसनादौ विद्यामपि वक्ष्यतितीयायां तत्र प्रवेष्टात् ८९ । तस्यः सामान्यत एके
विद्या विशेषाधिकारः यादरश्रुत्समपुन्यविद्यापिनामपि तत्रेष्टात् ९० । तेषां सामान्यत स्तिर्मेत्येति विद्या विशेषाधिकारः पर्यायतापयोपतविशिष्ट

या नम्रसिद्धिं विसेसाहिं निगीदा जीया विसेसाहिं वणस्सुजीया विसेसाहिं एगदिपा विसे
साहिं तिरिक्कजीणिं विसेसाहिं मिच्छदिं विसेसाहिं अयिरया विसेसाहिं ठउमत्या विसे
साहिं सजोगी विसेसाहिं ससारत्था विसेसाहिं ससुजीया विसेसाहिं पयसवणाए नगवईए

[illegible]

तुरित्त्रयतिपत्रपञ्चैन्द्रियाभ्यामपि तत्र प्रवेष्टात् ८१ । तेभ्यः यत्तु गतिनाभिर्नो मिष्याद्दृष्टयो विज्ञेयापि च ॥ कतिपयाविरतसम्यग्दृष्ट्याविसृज्य
 इत्यतिरक्तं द्वेषः सर्वपि तियन्त्रो मिष्याद्दृष्टिचिन्ताया वासक्येयनारकादय एतत्र प्रविष्यन्ते ततः स्त्रियगुणीवरादप्येवया यत्तु गतिना मिष्याद्दृष्टय
 विश्वसामा विद्ययापि च ८२ । तस्योभ्यविरता विज्ञयापि च अविदितसम्यग्दृष्टीनामपि तत्र प्रवेष्टात् ८३ । तेभ्यः सद्योपि चो विज्ञेयापि च ॥
 अविदितदीनामपि तत्र प्रवेष्टात् ८४ । तस्यः कदास्या विज्ञेयापि च उपक्षान्तमोहादीनामपि तत्र प्रवेष्टात् ८५ । तेभ्यः सद्योपि चो विज्ञेयापि च ॥
 सुयागिबेवालनामपि तत्र प्रवेष्टात् ८६ । तस्य संसारस्या विज्ञयापि च अयोगिकवलिनामपि तत्र प्रवेष्टात् ८७ । तेभ्यः सद्योपि चो विज्ञेयापि च ॥
 काः सिद्धामामपि तत्र प्रवेष्टात् ८८ ॥ इति श्री मत्स्यगिरिरिबिराजताया प्रज्ञापनादीनाया यदुवक्तव्यास्यं तृतीयं पत्रं समाप्तम् ॥ ३ ॥
 व्याख्यातं तृतीयपत्रं मिनामी चतुर्थमा रम्यते-तस्य चायमप्रिविबन्धः ॥ इति नान्तरपदविगुणपातादिनाऽल्पबहुत्वसङ्ख्या मिदुरिरिता अस्मिन्नु तथा
 सत्यबहुत्वसङ्ख्या मिदुरिरिताना जीवाना मत्वानां नामतः प्रवृत्त्यामरबात् यत्कारणादिपर्यायरूपं व्यवस्थितं सवस्थानं तं विवर्त्यते, अन्तः स
 व्यग्रभायातस्यास्येदमादिम सूत्र-नेरिषाण जते । केवदम कालं विवृणोता इति ॥ नेरियिकाणां जदल । कियन्त कालं स्थितिः प्रवृत्ता तत्र स्थी

यत्तु नष्टधृपपदं सम्मत्त ॥ ३ ॥ ॥ ॥

णरहयाण जते । केवदम कालं विवृणोता इति ॥ नेरियिकाणां जदल । कियन्त कालं स्थितिः प्रवृत्ता तत्र स्थी

नेरियिकाणां जदल । कियन्त कालं स्थितिः प्रवृत्ता ? गौतम । अयमेव दृष्टव्यं सदृशः सुस्तक्यतत्त्वपत्रिस्तुसागरीपमादि अपवाप्तानेर
 इतरा मद्वाईदक चत्वारश्चलना पदं तोका सनासवया इत्येतोच पदे अन्यद्वलं कोवना यद्वा २० इति प्रज्ञापना भगवतो मा ३ ॥
 नरद्वय भूतं अत्रतिव काश्चिदपि । द्विषे चत्वार्येव पदं यदीम परकटवचनस्थितिं प्रायुगो चत्वार्ये—नारनीतो दमगवन् कतनावासनोन्मिर्तव्यो । गो
 नदवर्षं दसवासवद्वय ॥ तिस्रोचसागराश्चमा ॥ इतीपम जघन्य बाओ दयश्चकारवन्तो स्मिर्तस्मदमानो अपवाय ज्जहो ततासस गरापम

पतः शब्देन सन्नेयगुणतया प्राप्यमाचक्षत् तदा केवलवेदोऽपसव्योः ८४ । तेभ्योऽपि सामान्यतः सूत्राः पर्याप्ता विधीयादिकाः पर्याप्तसूत्रस्य
 विधीयादिकादीनामऽपि तत्र प्रथयात् ८५ । तस्य पर्यापताऽपर्यापतविशेषवद्विहता सूत्रा विधेयादिका अपर्यापतसूत्रस्यैव यिष्यपतत्रोवापुन
 रपनिधापिधानामऽपि तत्र प्रथेयात् ८६ । तेभ्योऽपि अवबिहितका त्रये चिद्वि र्थेया ते अवबिहिता प्रथ्याविधेयादिका अथन्ययुक्तामन्त्रकमात्राऽन
 व्यपरिहारश्च स्वकीयार्था सारयन्तात ८७ । तस्यः सामान्यतो निगोदक्षीना विधेयादिकाः ८८ प्रथ्या अप्रथ्या द्वाऽतिप्रापुर्येव यादरसूत्रमभिगोद
 क्षीवरशाश्च प्राप्यन्त माऽप्यन्त माऽप्यन्त सर्वेयाऽप्यपि मिमिता भामसध्ययलोकाशुप्रदेशरात्रिममाचक्षत् प्रथयाद्य युक्तान्तब्रह्मस्यामान्त्रपरि
 माण सतो प्रथ्यापथ्या ते किञ्चिन्मात्रा प्रथ्याय प्रापऽन्यपरिहारश्च चिन्मिता इदानीत्तु यादरसूत्रमभिगोदक्षिन्मायां तेऽपि प्रक्षिप्यन्ते इति विद्व
 यादिकाः ८९ । तेभ्यः सामान्यतो बभरपतिक्षीना विधेयादिकाः प्रथ्यापथ्यरीरिणामपि बभरपतिक्षीना तत्र प्रथेयात् ९० । तस्यः सामान्यत एव
 न्द्रिया विशेषादिकाः यादरसूत्रमप्यपिषोकादिकादीनामपि तथेयात् ९१ । तेभ्यः सामान्यत स्तियन्योदिका विशेषादिकाः पर्याप्तापयोपसङ्घिन्नश्च

या अवसिद्धिया विसेसाहिया निगोदा जीया विसेसाहिया यणस्सहजीया विसेसाहिया पुगिद्रिया त्रिसे
 साहिया तिरिक्कजोणिया विसेसाहिया मिच्छदिठी विसेसाहिया क्षुथिरया विसेसाहिया तउमत्या विसे
 साहिया सजीगी विसेसाहिया ससारत्या विसेसाहिया सहजीया विसेसाहिया ॥ पसुवणाए नगवह्णए

यवसारक्षीया विषसाहिया पमिद्रिया विसेसाहिया । यवस्यतिक्षीय विमेषादिक एवेद्विप विमेषादिक । तिरिक्कजाहिया विसेसाहिया मिच्छदिठी
 विषसाहिया । तेहको तिरैवजानिया विमेषादिक तेहको मिच्छादिह विमेषादिक । पमिद्रतो विसेसाहिया सवसार विसेसाहिया क्षुथमत्या विसेसा
 ययायो विसेसाहिया ससारत्या । विसेसाहिया । तेहको पमिद्रतो सव्यगुहो विमेषादिक सव्यगुहो विमेषादिक सव्यगुहो विमेषादिक
 न ससारोजीय विमेषादिक । सव्यकोषा विसेसाहिया ९२ पसुवणाए भयवदर अथुवन्तया पर्व उच्यन्त । तेहवी सव्यकोष विमेषादिक विहकीर्त्तए ९३

केवद्वय काल ठिई पणसा १ गोयमा ! जहणेण दसयाससहसाइ उक्कोसेण सागरीवम अणपज्जासरयणप्य
 नापुढयिणेरइयाण केवद्वय काल ठिई पणसा ? गोयमा ! जहणणावि अतोमुज्जस उक्कोसणयि अतोमु
 ज्जस पज्जसयरयणप्यनापुढयिणेरइयाण जते ! केवद्वय काल ठिई पणसा ? गोयमा ! जहणेण दसया
 समइसाइ अतोमुज्जतूणाइ उक्कोसेण सागरीवम अतोमुज्जतूण । सक्करप्यनापुढयिणेरइयाण जत । केव
 डय ठाण ठिई पणसा ? गोयमा ! जहणेण एण सागरावम उक्कोसेण तिखि सागरीवमाइ अणपज्जासरय
 सक्करप्यनापुढयिणेरइयाण जते ! केवद्वय काल ठिई पणसा ? गोयमा ! जहणेण अतोमुज्जस उक्कोसेण
 यि अतोमुज्जस पज्जससक्करप्यनापुढयिणेरइयाण जते ! केवद्वय काल ठिई प० ? गोयमा ! जहन्तेण साग

चिबीनैरयिकायां जदत्त । कियत्तं कास स्थितिः प्रपत्ता ? भौतम ! अपन्येनाप्यत्तमुदुत्तमुत्कर्षवाप्यत्तमुदुत्तं पर्योत्तकरवप्रज्ञापुचिबी
 नैरयिकायां जदत्त । कियत्तं कास स्थितिः प्रपत्ता ? भौतम ! अपन्येन दसवयंसहसास्यत्तमुदुत्तानि उत्कर्षतं सागरीवममत्तमुदुत्तं
 न् । शकराप्रमापुचिबीनैरयिकाया जदत्त । कियत्तं कास स्थितिः प्रपत्ता ? भौतम ! अपन्येनैवं सागरीवममुत्कर्षतं कीदृ सागरीवमा
 वि, अपयारतशकराप्रमापुचिबीनैरयिकायां जदत्त । कियत्तं कास स्थितिः प्रपत्ता ? भौतम ! अपयभात्तमुदुत्तमुत्कर्षवाप्यत्तमुदुत्त
 व । परमुदुत्तवचो वरकडो सागरायम परमुदुत्तवचन गकरवभात्ता नारकोनोस्थिति कनकाबाह देभनवन् । सावमा अइय च पमसागरीवमे ।
 वचायेवं तिसमानरावम । इभोतम अइय पवसायरायम वरकडोभोमसागरायमो स्थिति । पणत्तसकरप्यभपुढवोनेरइयाण भते के । अपयभा
 गकरवभात्ता नारकोनो जतकोस्थिति हेमगवन् । गायमा अइयेव पतामइत्त व पतामइत्त व । इभोतम अइयेवपतमइत्त वरकडोभतमइत्तं । पणत्तग
 वरकप्यभपुढवोनेरइयाण भते क । परवसायकरवभाद्विभोभा नारकोनोस्थिति हेमगवन् केतकोस्थितिक्कडे । गायमा अइयेव सागरावम भतानुव

पते अवस्थोक्ते धनवा ऽयुः कर्मापुनर्येति स्थितिः ।
 रोयमाहुः अपुञ्जसंगेरुहयाण जते ! केवहुय काळ ठिई पणस्ता ? गोयमा !
 सेणयि श्यतोमुकस पज्जसंगणरुहयाण जते ! केवहुय काळ ठिई पणस्ता ? गोयमा !
 हस्साह श्यतोमुकसणाह जते ! केवहुय काळ ठिई पणस्ता ? गोयमा !

[illegible]

केवद्वय काल ठिई पणसा १ गोयमा । जहणेण दसवाससहसाइ उक्कोसेण सागरीवम अणपज्जसरयणप्य
 नापुढविणरइयाण केवद्वय काल ठिई पणसा १ गोयमा । जहणेणवि अतोमुज्जत उक्कोसणयि अतोमु
 ज्जत पज्जसरयणप्यनापुढविणरइयाण जते । केवद्वय काल ठिई पणसा १ गोयमा ! जहणेण दसवा
 समहसाइ अतोमुज्जसूणाइ उक्कोसेण सागरीवम अतोमुज्जतूण । सक्करप्यनापुढविणरइयाण जत । केव
 डय ठाण ठिई पणसा १ गोयमा ! जहणेण एण सागरावम उक्कोसेण तिण्णि सागरीवमाइ अणपज्जसरय
 सक्करप्यनापुढविणरइयाण जते ! केवद्वय काल ठिई पणसा १ गोयमा । जहणेण अतोमुज्जत उक्कोसेण
 यि अतोमुज्जत पज्जसरप्यनापुढविणरइयाण जते । केवद्वय काल ठिई प० १ गोयमा । अहन्तेण साग

विहीनिरयिकायां नदत्त । कियत्त काल स्थिति । प्रपप्ता १ गीतम । अयमेवाप्यन्तमुद्धृतमुत्कर्षवाप्यन्तमुद्धृते पर्योप्तकरवप्रप्रापयिषी
 नेरयिकायां नदत्त । कियत्त काल स्थिति । प्रपप्ता १ गीतम । अयमेव दशवर्षसहस्राप्यन्तमुद्धृतानि उत्कर्षेण सागरोपममन्तमुद्धृतानि
 म् । शकराप्रप्रापयिषीनिरयिकायां नदत्त । कियत्त काल स्थिति । प्रपप्ता १ गीतम । अयमेवेकं सागरोपममुत्कर्षत स्त्रीवि सागरोपमा
 वि । अणयाप्तशकराप्रप्रापयिषीनिरयिकायां नदत्त । कियत्त काल स्थिति । प्रपप्ता १ गीतम । अयमनात्तमुद्धृतमुत्कर्षवाप्यन्तमुद्धृते
 न । पर्योप्तकरवो वरज्जो सामरापम अणमुद्धृतजन गकरप्रभागा नारकोनोस्थिति कनकाबाह देवगवम् । मावमा अणवम् एवसागरीवमे ।
 नकासेवं त्रिभिर्मागरावम । इमेतम अणवम् एवसागरापम वरज्जोतीनमागरापमनो स्थिति । अणवत्तयकरप्यभपुढवोनेरइयाण भते के । अणवत्ता
 यकरप्रभागा नारकोनो वतथोस्थिति इमेनवम् । गायमा अणवेण पतामवत्त व पतामुद्धृत । इगीतम अणवेणपतामवत्त वरज्जो पतामवत्त । अणवत्तग
 मकरप्यभपुढवोनेरइयाणं भते के । पर्योप्तमकरप्रप्रापयिषीना नारकोनोस्थिति इमेनवम् वतथोस्थिति वरज्जो । गायमा अणवेणं सागरावम पतामुद्धृत

नृजानां पाप्मावरणीयादिरूपंतया परिष्कृताना यदवस्थान सा स्थिति रितिप्रसिद्ध तयापि नारकादिव्यपदेशेस्तेरुरायुःकर्मानुजति स्तथाहि-यथापि
 नरकगतिपञ्चेन्निरपवात्यादिनामकर्माद्वयाप्रयो नारकात्तत्पर्योय स्तथापि नारकायुःप्रथमसमसवेदनकासयव तद्विव्यभनारकज्ञेयमप्राप्तोपि नारक
 स्य रूपपदेशं सन्नगते, तयाच मौनीश्व प्रवचन-नेरद्वयम मत् । नेरद्वयसु उक्तञ्च अनेरद्वय नेरद्वयमु उक्तवञ्च ? गो० । नेरद्वय नेरद्वयसु उक्तव
 च्च नो अनेरद्वय मरद्वयमु उक्तवञ्च इत्यादि, ततः सेवायु कर्मानुजति रिह यथात्मस्युत्पत्त्या स्थिति रन्निधीयते इति, अत्र निर्वचनमाह-नो
 यमेत्यादि ॥ एतत्तु पर्याप्तापर्याप्तविज्ञानाभावेन सामान्यत उक्त यदा तु पर्याप्तापबोप्रज्ञागेन चित्ता तवेदं यूत्र-अपञ्चतनेरद्वयाय प्रते । इत्यादि ॥
 इहापर्याप्ता द्विविधा सन्ध्या करुणेत तत्र नेरपिका देवा सुहृत्पर्याप्युप स्तियभनुप्याः करुणैरवाऽपर्याप्ता न सन्ध्यासदृष्टऽपर्याप्तकाना तेषु मध्ये
 उत्पादासम्भवात् तत् एते उपपातकासयय करुणैः विभक्त काल मपर्याप्ता इष्टव्याः सपास्तु तियभनुप्या सन्ध्या अपर्याप्ता उपपातकासे च, उ
 त्पद्य-नारगद्वातिरिमेषु पगतमन्त्राखेचसुखासाह । एष्टमपञ्चती इववाएचमोचद्धा ॥ १ ॥ सवायतिरियमनुया सप्तपयोववायकाक्षेय । तुष्टी
 विभक्तइयद्वा पञ्चतिपदेयविभक्तय ॥ २ ॥ अपर्याप्तका य जयस्यत उक्त्यर्पतोवात्ममुहूर्तं मत् उक्त-गोयमा । अइयेव उक्तोसेषावि अतामुहुत ॥
 अपर्याप्ताहुतापगम च प्रोयकासः पर्याप्ताहुता तत् उक्त पर्याप्तसूत्रे-गोयमा । अइयेव दसवाससइस्वाह अतोमुहुतककाहं उक्तोसेषं ततीस सागरीय
 माह अंतोमुहुतककाहं ॥ एष्टच पृथिव्यऽविज्ञागेन चिन्तित सम्प्रति पृथिवीविज्ञागेन चिन्तयति-रयत्पञ्चापुडविनरद्वयाय प्रते । इत्यादि सुत

मा । जहन्वेण तिवि सागरोयमाइ श्रुतीमुज्जत्तणाइ उक्कीसेण सत्तसागरोयमाइ श्रुतीमुज्जत्तणाइ पक्कप्प

स्यम श्रीणि सागरोपमाणि सप्तमं द्रुतमानि । सुरक्षयेत्तः सप्तसागरोपमाणि सप्तमं द्रुतमानि । पद्ममप्राप्यिषीरैर्यथावा नदस्त । विषयस्त

ऐभमबन् कृतमा आननो स्मिति करो म । उत्तर हेनोतम अवगध यन्तुमुद्धत नो करो । पखत्तध पक्षप्पभत्ति । पवोत्ता पवपमापुपिबोना नारकोनो व मगबन् कृतसा आननो स्मिति करो म । उत्तर हेनोतम अवगध यन्तुमुद्धत म्यम सात सागरोपम उत्तुद्ध यन्तुमुद्ध

रोयम स्यनीमुकुत्तण उक्कोसेण तिया सागरोवमाइं स्यतोमुकुत्तणाइं
 केवइय काल ठिइं पयात्ता ? गोयमा ! जहन्नेण तिया सागरोवमाइं
 जसयवालुयप्पत्तापुठविणरइयाण नत ! केवइय काल ठिइं पयात्ता ? गोय
 उक्कोसेणयि स्यतोमुकुत्त । पजसयवालुयप्पत्तापुठविणरइयाण नते । केवइय काल ठिइ पयात्ता ? गोय

[illegible]

सूत्र ७ तिष्ठमागारावमाह यनामुकनूराह । इममन् ऊपरह एकसागरापम एतमङ्गलजको उट्टुटोतोनवागरापम एतमङ्गलजको । वासववामपुठ
 गोनररेवाच मने क । वासवप्रमाणा नारकोनी एनकोस्ति इमगकनू । मोदमा एवकच तिविमानरावमाह उ सुतसागरावमाह । हेमोतम ज
 कये तोनवागरापम उरकूटैवातवागरापम । ययजलवासियवामपुठगेनरेवाच मने क । उपर्यगिता वासवप्रमाणा नारकोनी एतकोस्ति हेमगकनू
 मायमा इदयवं एतामङ्गल कडा एतमङ्गल । इमोतम ऊपरह एतमङ्गल उरकूट चंगमङ्गल । एवमगवासवपुठगेनररेवाच मने क । पर्यागितावा
 नवाभमाणा नारकोनी एतकोस्ति हेमगकनू । नायमा एवकच तिविमानरावमाह एतोमङ्गलमाह । हेमोतम ऊपरह तोनसागरापम एतमङ्गलजक ।
 उ एतमागारावमाह एतामङ्गलमाह । उरकूटैमागवागरापमनो एनङ्गलजको । एवमपुठगेनररेवाच मने क । एवमप्रमाणा नारकोनी एतकोस्ति
 कटो म० । एतार इमोतम ऊपरह एत वागरोपम उरकूट एम वागरोपमनो स्ति कटो । एवमङ्गलपकपमस्ति । ययवर्धित एकप्रमाणा नारकोनी

उक्तीसेण सतरसागरीयमाह । अपज्जत्तयधूमप्पन्नापुढयिणेरुहयाण भत्ते ! केवइय काल ठिई पणत्ता ? गो
यमा ! जहन्नणयि अतोमुज्जत्त उक्तीसेणपि अतोमुज्जत्त । पज्जत्तयधूमप्पन्नापुढयिणेरुहयाण भत्ते ! केवइय
काल ठिई पणत्ता ? गोयमा ! जहणेण दससागरीयमाह अतोमुज्जत्तूणाह उक्तीसेण सतरसागरीयमाह
अतोमुज्जत्तूणाह , तमप्पन्नापुढयिणेरुहयाण भत्ते ! केवइय काल ठिई पणत्ता ? गोयमा ! जहसेण सत
रसागरायमाह उक्तीसेण यायीससागरीयमाह । अपज्जत्तयतमप्पन्नापुढयिणेरुहयाण केवइय काल ठिई प०
? गोयमा ! जहणेणपि अतोमुज्जत्त उक्तीसेणयि । अतोमुज्जत्त पज्जत्तयतमप्पन्नापुढयिणेरुहयाण भत्ते ! केव

पयापुत्तधूमप्रज्ञापुष्पिबीनैरयिष्वाणो नदन्त । कियत्त काल स्थिति प्रश्नपूता ? गीतम । जपग्यम दश सागरोपमास्पन्तमुद्भूतानानि उरुहयतः
सप्ततदगसागरोपमास्पन्तमुद्भूतानानि तमप्रज्ञापुष्पिबीनैरयिष्वाणा नदन्त । कियत्त काल स्थितिः प्रश्नपूता ? गीतम जपग्यम सप्ततदवासाग
रोपमास्पन्तयता हाविश्रुति सागरोपमायि । अपयापततमप्रज्ञापुष्पिबीनैरयिष्वाणा नदन्त । कियत्त काल स्थितिः प्रश्नपूता ? गीतम । जपग्यम सप्ततदश
पूतमरत्नपर्वसाप्यन्तमुद्भूतम् । पयापततमप्रज्ञापुष्पिबीनैरयिष्वाणा नदन्त । कियत्त काल स्थितिः प्रश्नपूता ? गीतम । जपग्यम सप्ततदश

उरुहयत बाबोस सागरापम नो कहो । अपज्जत्तयतममति । अपर्वाणि तमममा एविबोना नारकोनो ज भगवन् क्वेतसा काखनो स्थिति कहो म । उ
तर इ गीतम जपग्य विष यत्तमुद्भूत नो उरुहयत विष यत्तमुद्भूत नो कहो । पज्जत्तयतममति । पर्वाणि तमममा एविबोना नारकोनो ज भगवन्
यत्तना काखनो स्थिति कहो म । उत्तर जे गीतम जपग्य यत्तमुद्भूत यत्तमुद्भूत नो उरुहयत यत्तमुद्भूत यत्तमुद्भूत नो कहो
यत्तमममति । यत्तमातममो एविबो नो नारकोनो ज भगवन् क्वेतसा काखनो स्थिति कहो म । उत्तर इ गीतम जपग्य बा । म सागरापम नो उरुहयत
ततोस सागरापम नो मरुपो । अपज्जत्तय पश्चतममति । अपर्वाणि नाच सातमो एविबोना नारकोनो क्वेतसा काखनो स्थिति मरुपो म । उत्तर

ज्ञापुत्रायेनेरुडयाण नते । केवडय काल ठिई पखसा ? गोयमा ! जहखेण सत्तसागरोवमाइ उक्कोसेण
 दससागरोवमाइ । अपजत्तयपकप्पन्नापुठयिनेरुडयाण नते । केवडय काल ठिई पखसा ? गोयमा ! ज
 हन्नेण अत्तोमुज्जत्त उक्कोसेणवि अत्तोमुज्जत्त । पजत्तयपकप्पन्नापुठयिनेरुडयाण नते । केवडय काल ठिई
 पखसा ? गोयमा ! जहन्नेण सत्तसागरोवमाइ अत्तोमुज्जत्तगाइ उक्कोसेण दससागरोवमाइ अत्तोमुज्जत्त
 गाइ धूमप्पन्नापुठयिनेरुडयाण नते । केवडय काल ठिई पखसा ? गोयमा ! जहखेण दससागरोवमाइ

भासं स्थितिः प्रपन्ता ? गौतम ! अपग्येन सत्तसागरोपमावि उत्कथ्यतो दशसागरोपमावि अपपर्याप्तपङ्कप्रज्ञापुचिवीनरयिकाया प्रदत्त ।
 विपत्त कास स्थितिः प्रपन्ता ? गौतम ! अपन्यतो प्यत्तमुत्तमुत्कथतोप्यत्तमुत्तम् पर्याप्तपङ्कप्रज्ञापुचिवीनरयिकाया प्रदत्त ।
 न्त भासं स्थितिः प्रपन्ता ? गौतम ! अपग्येन सत्तसागरोपमावि अत्तमुत्तमुत्कथतो दशसागरोपमावि अत्तमुत्तमुत्तम् । विप
 यपर्याप्तधूमप्रज्ञापुचिवीनरयिकाया प्रदत्त । विपत्तं भासं स्थितिः प्रपन्ता ? गौतम ! अपग्येन दस सागरोपमाव्युत्कथतः सत्तदश सागरोपमावि । धूम
 त ग्येन दय सामरापम नो बहो । धूमप्यमति । धूमप्रमाविकि नो नारकोनो के भगवन् केतसा भासन्नो किति बहो प० । उत्तर के गौतम कथ
 य दय सामरापम नो उत्तद्व सतरह सामरापम नो बहो । अपप्यलय धूमति । अपपर्याप्त धूमप्रमा पाबबोना नारकोनो के भगवन् केतसा भास
 नो स्थिति बहो प० । उत्तर के गौतम कथय पिय पत्तमूर्धन नो उत्तद्व पिय पत्तमुत्त नो बहो । पत्तपधूमति । पर्याप्त धूमप्रमा पविबोना
 नारकोनो के भगवन् केतसा भासन्नो किति बहो प० । उत्तर के गौतम कथय पत्तमुत्त नो सागरापम बहो पत्तमुत्त नम मत्तरे साग
 रापम बहो । तमप्यमति । तमप्रमा पविबोना नारकोनो के भगवन् केतसा भासन्नो किति बहो प० । उत्तर के गौतम कथय सतरह सामरोपम

समहस्साह उक्कीसेण तेप्पीस सागरोधमाह । अथज्जसदेवाण जते ! केवड्ढय काल ठिइ प० ? गोयमा ।
जहणेण अतोमुज्जस उक्कीसेणयि अतोमुज्जस । पज्जासदेवाण जते ! केवड्ढय काल ठिइ प० ? गोयमा ।
जहणेण दसयाससहस्साह अतोमुज्जसूणाइ उक्कीसेण तप्पीस सागरोधमाइ अतोमुज्जसउणियाए । देवीण
जते ! केवड्ढय काल ठिइ प० ? गोयमा । जहणेण दसयाससहस्साह उक्कीसेण पणपन्नपलित्थमाइ । अथज्जा
सुगदयीण जत । केवड्ढय काल ठिइ प० ? गोयमा । जहणेण अतोमुज्जस उक्कीसेणयि अतोमुज्जस
पज्जासयदेवीण जते ! केवड्ढय काल ठिइ प० ? गोयमा । जहन्तेण दसयाससहस्साह अतोमुज्जसूणाइ

गरोपमाणि । अपयासदेवानां प्रदत्त । विपन्तं कास स्थितिः प्रप्राप्ता ? गीतम् । अपन्येनाप्यलमुदुत्तमुत्तपतोप्यलमुदुत्तम् । पर्याप्तकदेवा
नां प्रदत्त । विपन्तं कास स्थितिः प्रप्राप्ता ? गीतम् । अपप्यत दद्यवपसइअपि अलमुदुत्तमाणि उत्तवेतअयस्सिअस्सागरोपमाणि अलमु
दुत्तानाम् ० देवीनां प्रदत्त । विपन्तं कास स्थितिः प्रप्राप्ता ? गीतम् । अपन्यम दद्यवपसइअस्सुत्तकप्यतः पण्यपण्णासुत्तपस्योपमानि, अप
र्याप्तकदेवीनां प्रदत्त । विपन्तं कास स्थितिः प्रप्राप्ता ? गीतम् । अपन्येनाप्यलमुदुत्तमुत्तकप्येअप्यलमुदुत्तम् । पर्याप्तदेवीनां प्रदत्त । वि

पिअ पलमुदुत्त नो कहे । पण्णतदेवाकंति । पर्याप्ता देवतानो के मगवन् अतथा कासलो स्थिति कहे प्रय । उत्तर के गीतम् अवरय पलमुदुत्त
अनू दय इकार वपनो उत्तुट यो पलमुदुत्त अनू तथोच समरापम नो कहे । उवोच भोति । देवोनो के मगवन् केतथा कासलो स्थिति कहे
प्रय । उत्तर के गीतम् अवरय दय इकार वपनो उत्तुट पथावम १५ पथावमनो कहे । अपण्णतदेवीकंति । अपर्याप्ता देवोनो के मगवन् अतथा
कासलो स्थिति कहे प्रय । उत्तर के गीतम् अवरय पिअ पलमुदुत्त उत्तुट उत्तुट पिअ पलमुदुत्त नो कहे । पण्णतदेवीकंति । पर्याप्ता देवोनो के मगवन्
केतथा कासलो स्थिति कहे प्रय । उत्तर के गीतम् अवरय पलमुदुत्त अनू दय इकार वपनो उत्तुट पलमुदुत्त अनू १५ पथावम पथावम नो क

इय काल ठिइ पन्तता ? गीयमा । जहन्नेण सतरसागरोयमाइ अतोमुज्जसूणाइ उक्कोसेण वायीस साग
 रायमाइ अतोमुज्जसूणाइ । अहे सत्तमपुढविनेरइयाण जते । केअइय काल ठिइ प० ? गीयमा । जहन्नेण
 यायीस सागरोयमाइ उक्कोसेण तेत्तीस सागरोयमाइ । अपज्जासयअहेसप्तमपुढविनेरइयाण जते । केअइय
 काल ठिइ प० ? गीयमा । जहन्नेण अतोमुज्जसू उक्कोसेणवि अतोमुज्जसू । पज्जासयअहेसप्तमपुढविनेर
 इयाण जते । केअइय काल ठिइ प० ? गीयमा । जहन्नेण यायीससागरोयमाइ अतोमुज्जसूणाइ उक्कोसेण
 तेत्तीस सागरायमाइ अतोमुज्जसूणाइ ॥ देवाण जते । केअइय काल ठिइ प० ? गीयमा । जहन्नेण दसवा

सागरोपमास्यत्तमु दूर्तानाश्वरूपता हाविञ्चति । सागरापमास्यत्तमु दूर्तानानि । अपस्सप्तमापुचिवानेरियकाणा जदत्त । विपग्ग काल
 म्पिति प्रचप्ता ? गीतम । अपग्ग्यन हाविञ्चति । सागरोपमास्यरूपतत्तायाखंसारसागरोपमावि । अपयाप्तकाचस्सप्तमापुचिवानेरिय
 काणा जदत्त । विपग्ग कात्तं स्थितिः प्रचप्ता ? गीतम । अपग्गेनात्तमु दूर्तमुत्तर्वाव्यत्तमु दूर्तम् । पर्याप्तकाचस्सप्तमापुचिवा
 नेरियकाणा जदत्त । विपग्ग काल स्थितिः प्रचप्ता ? गीतम । अपग्ग्यन हाविञ्चति । सागरोपमास्यत्तमु दूर्तानानि उत्कपत खयखिअ
 रसागरोपमास्यत्तमु दूर्तानानि । देवाना जदत्त । विपग्ग कात्तं स्थितिः प्रचप्ता ? गीतम । अपग्गेन दशावर्षसहस्रावुत्कपतत्तायाखंसार

हे भोतम अवरव पत्तमुद्वल मो वरवष्ट पिब पत्तमुद्वल मो वरव । पत्तम पत्तमुद्वल मो वरव । पर्याप्त नाच सातमो दविवाजा नारकोजी प भगवन्
 वनना कावमो स्थिति वरवो म । वरव हे भोतम अवरव पत्तमुद्वल म्पित्ता वायोम सागरापम वरवष्ट पत्तमुद्वल म्पित्ता तेतोम सागरोपम मो प्ररुपी
 देवाच मतेति । देवतामो हे भगवन् वेतता कावमो स्थिति वरवो म । वरव हे भोतम अवरव वय वरव वरवो म । वरव हे भोतम अवरव विब पत्तमुद्वल मो वरव
 प्ररुपा । पपप्पतदेवाचवि । अपग्गम ददतामो हे भगवन् वेतता कावमो स्थिति पत्तमुद्वल म्पित्ता । वरव हे भोतम अवरव विब पत्तमुद्वल मो वरव

समहस्ताड उक्तीसेण तत्तीस सागरोचमाइ । अथज्जसदेवाण भते ! केवइय काल ठिइ प० ? गोयमा !
जहणेण अतोमुज्जस उक्तीसेणयि अतोमुज्जस । पज्जसदेवाण भत ! केवइय काल ठिइ प० ? गोयमा !
जहयाण दसयाससहस्साइ अतोमुज्जसूणाइ उक्तीसेण तत्तीस सागरोचमाइ अतोमुज्जसउणियाए । देवीण
भते ! केवइय काल ठिइ प० ? गोयमा ! जहयाण दसयाससहस्साइ उक्तीमण पणपन्नपलिउत्तमाइ । अथज्ज
सुगदवीण भत ! केवइय काल ठिइ प० ? गोयमा ! जहयेण अतोमुज्जस उक्तीसणयि अतोमुज्जस
पज्जसयदेवीण भते ! केवइय काल ठिइ प० ? गोयमा ! जहन्नेण दसयाससहस्साइ अतोमुज्जसूणाइ

गरोपमावि । अपर्याप्तदेवानो भवन्त । विपर्यतं कासं स्थितिः प्रश्ना ? गौतम । अपत्येनान्तामुद्भूतमुत्सृज्यतोप्यन्तमुद्भूतम् । पर्याप्तकदेवा
नां भवन्त । विपर्यतं कासं स्थितिः प्रश्ना ? गौतम । अपत्येन दस्यपससृखावि अन्तमुद्भूतानि उत्सृज्यतस्त्रयस्त्रिंशत्सागरोपमावि अन्तमु
द्भूतानि । देवीनां भवन्त । विपर्यतं कासं स्थितिः प्रश्ना ? गौतम । अपत्येन दस्यपससृखास्युत्सृज्यतः पञ्चपञ्चाशत्स्योपमानि, अप
र्याप्तकदेवीनां भवन्त । विपर्यतं कासं स्थितिः प्रश्ना ? गौतम । अपत्येनाप्यन्तमुद्भूतमुत्सृज्यतोप्यन्तमुद्भूतम् । पर्याप्तदेवीनां भवन्त । वि

पिच पन्तमुद्भूत नो बहो । पञ्चतदेवावति । पर्याप्ता देवानो हे भगवन् कतसा कासो स्थिति बहो प्रश्न । उत्तर हे भौतस अथय अन्तमुद्भूत
भूतं यय बजार ययनो उत्सृष्ट यो पन्तमुद्भूत भूत ततोच सागरापम नो बहो । यथोच भवेति । देवो नो हे भगवन् कतसा कासो स्थिति बहो
प्रश्न । उत्तर हे भौतस अथय ययनो उत्सृष्ट पञ्चावन ५५ पञ्चापमनो बहो । पञ्चतदेवोवति । पपर्याप्ता देवो नो हे भगवन् कतसा
वानो स्थिति बहो प्रश्न । उत्तर हे भौतस अथय पिच पन्तमुद्भूत उत्सृष्ट पिच पन्तमुद्भूत नो बहो । पञ्चतदेवोवति । पर्याप्ता देवो नो हे भगवन्
कतसा कासो स्थिति बहो प्रश्न । उत्तर हे भौतस अथय पन्तमुद्भूत भूत यय बजार ययनो उत्सृष्ट पन्तमुद्भूत भूत ५५ पञ्चावन पञ्चापम नो ब

उक्तीसेण पणपन्तपल्लिनुत्रमाहं श्रुतीमुज्जुत्तणाइ । नत्राणवासीण ज्ञते । देवाण केयइय काल ठिई प० ?
 गोयमा । जहन्तण दसयाससहस्साइ उक्तीसेण सातिरेग सागरोयम । श्रुपञ्जासयजवणवासीण ज्ञते । दे
 याण केयइय काल ठिई प० ? गोयमा । जहन्तणवि श्रुतीमुज्जुत्त उक्तासिणवि श्रुतीमुज्जुत्त । पञ्जातयज
 यणवासीण ज्ञते । देवाण केयइय काल ठिई प० ? गोयमा । जहन्तण दसयाससहस्साइ श्रुतीमुज्जुत्त
 इ उक्तीसेण सातिरेग सागरोयम श्रुतीमुज्जुत्त । नत्राणवासीण ज्ञते ! देवीण केवइय काल ठिई प०

इ उक्तीसेण सातिरेग सागरोयम श्रुतीमुज्जुत्त । नत्राणवासीण ज्ञते ! देवीण केवइय काल ठिई प०
 यत्तं वास स्थितिः प्रपन्ना ? गीतम् । अपन्यन्तान्मुद्रुतीनानि दशवपसइस्त्रावि उरुवपत्तं पञ्चपम्यासत्सोपमान्यस्तमुद्रुतीनानि ॥ अथ
 वासिदेयाना प्रवृत्त । कियत्त आस स्थितिः प्रपन्ना ? गीतम् । अपन्येन दशवपसइस्त्रावि उरुवपत्तं सातिरेक सागरोयमम् । य
 पर्वांसजवनवासिदेवाना प्रवृत्त । कियत्त आस स्थितिः प्रपन्ना ? गीतम् । अपन्येनाप्यन्तमुद्रुतगुरुवपत्तो प्यत्तमुद्रुतम् । पर्वांसजवन
 वासिदेयाना प्रवृत्त । कियत्त कास स्थितिः प्रपन्ना ? गीतम् । अपन्येन दशवपसइस्त्रास्यन्तमुद्रुतीनानि उरुवपत्तः सातिरेक सागरोयमम्
 जामुद्रुतीनम् । जवनवासिदेवाना प्रवृत्त । कियत्त आस स्थितिः प्रपन्ना ? गीतम् । अपन्येन दशवपसइस्त्रास्युवपत्ता उरुवप्यमानि
 नो । भवववासीच भवति । भवववासा दृढताभो चे भवम् जेतसा वासभो स्थिति कहे पत्त । उत्तर गीतम् अवन्त्य वो उग्रवज्जार वयभो उरुकृष्ट वो
 पातरव सागरापम कहे । पवज्जणदभयववासीवति । पयर्पाण भवववासी जेतताभो जेतसा वासभो स्थिति कहे म उत्तर गीतम् अवन्त्य वा पिय
 पत्तमुद्रुत्त उरुकृष्ट वो पिय पवज्जण । पञ्जतभवववासीवति । पयात्त भवववासी दृढताभो चे भवम् जेतसा वासभो स्थिति कहे म उत्तर
 गीतम् अवन्त्य वो उग्र पञ्जार वयभो पवज्जणमुद्रुत्तं ज्ञान उरुकृष्ट वो पवज्जणमुद्रुत्तं ज्ञान सातिरेक सागरोयम । भवववासीववात्ता । भवववासी देवीभो
 दे भवववासी जेतसा वासभो स्थिति कहे म उत्तर चे गीतम् अवन्त्य वो उग्र वज्जार वयभो उरुकृष्ट वो पाठि वार पवज्जापम नी कहे । अपज्जलिवा

? गोयमा । जहणेण दसवाससहस्साइ उक्कोसेण छरुपचमाइ । पलिच्छमाइ छपज्जासियाण जते ।
 नयणवासिणीण देवीण केयहयं काल ठिई प० ? गोयमा । जहन्नेणेवि छतीमुज्जत्त उक्कोसेणेवि छतीमु
 ज्जत्त । पज्जासियाण जते ! नयणवासिणीणं देवीण केयहय काल ठिई पणप्पा ? गोयमा । जहणेण दसवा
 ससहस्साइ छतीमुज्जत्तूणाइ उक्कोसेण छरुपचमाइ पलिच्छमाइ छतीमुज्जत्तूणाइ । असुरकुमाराण जते ।
 देवाण केयहयं काल ठिई पणप्पा ? गोयमा । जहणेण दसवाससहस्साइ उक्कोसेण सादरेण सागरोवम
 छपज्जासयअसुरकुमाराण जते । देवाण केयहय काल ठिई पणप्पा ? गोयमा । जहणेणेवि छतीमुज्जत्त

(सादृतः) पस्योपमानि । अपयाप्तप्रवसासिदेवीना जदन्त । कियत्तं काल स्थितिः प्रपप्ता ? गीतम् । अपग्यमाप्यन्तमुपूत मुत्तर्क्येषाप्य
 ज्ञमुद्भूतम् । पयाप्तप्रयगयासिदेयीमां जदन्त । कियन्त काल स्थितिः प्रपप्ता ? गीतम् । अपग्यन् दशवयसश्चाख्यन्तमुद्भूतानि उत्क्रयन्तो
 दुपप्यमानि पस्योपमान्यन्तमुद्भूतानि ॥ चतुरकुमाराणां जदन्त । कियत्तं कालं स्थितिः प्रपप्ता ? गीतम् । अपन्यन्तो दशवयसश्चाख्यन्त
 पतः सातिरेक गागरोपमम् । अपयोप्तासुरकुमारदवाना जदन्त । कियत्तं कालं स्थितिः प्रपप्ता ? गीतम् । अपग्यमाप्यन्तमुद्भूत मुत्तर्क्यतो

प भवव्यवसिनीवति । अपजागत भवव्यवसि देवीनो हे भगवन् कतमा भासन्तो स्थिति कइो म उत्तर हे गीतम् अवन्त यो पिब चरतमुद्भूत उत्क्रुष्ट
 नो पिब चरतमुद्भूत कइो । पद्यतवाच भवव्यवसिनीवति । पदांत भवव्यवसो देवीनो हे भगवन् कतमा भासन्तो स्थिति कइो म उत्तर हे गीतम्
 अग्न्य यो चरतमुद्भूतं सून दम जजार वय उत्क्रुष्ट यो चरतमुद्भूत सून स ठ चार पचवापम नो कइो । चतुरकुमाराण भवन्ति । चतुरकुमारदेवतानो
 च भगवन् कतमा भासन्तो स्थिति कइो म व हे गीतम् अवन्त दमजजार वयनो उत्क्रुष्ट यो सातिरेक सागरापम नो कइो । अपज्जन्त चतुरकुमारा
 वति । अपर्वाद्य चतुरकुमार देवतानो हे भगवन् कतमा भासन्तो स्थिति कइो म० उत्तर गीतम् अवन्त यो पिब चरतमुद्भूत उत्क्रुष्ट पिब चरतमुद्भूत

उक्तीसेणयि अतोमुज्जत । पञ्जाक्षयश्चसुरकुमाराण जते । केवहय काल ठिई पणसा ? गोयमा ! जहन्नेण
 दसयाससहस्साह अतोमुज्जत्तणाह उक्तीसेण सातिरेग सागरोयम अतोमुज्जत्तण । असुरकुमारीण जते ।
 देवीण केवहय काल ठिई पणसा ? गोयमा ! जहन्नेण दसवाससहस्साह उक्तीसेण अरुपचमाइं पालिह
 यमाइ । अपञ्जाक्षियाण असुरकुमारीण जते । देयीण केवहय काल ठिई पणसा ? गोयमा ! जहन्नेणयि
 अतोमुज्जत उक्तीसेणयि अतोमुज्जत । पञ्जाक्षियाण असुरकुमारीण जते । केवहय काल ठिई पणसा ? गो

प्यत्तमु इत्तम् । पर्याप्ततासुरकुमाराणा देवानां प्रदत्त । क्षियत्त काल स्थितिः प्रपत्ता ? गौतम । अपर्ययेनात्तमु इत्तोमाणि दस्यपसहसा
 स्मुरवपत्तः सातिरेक सागरोपममत्तमु इत्तोमम् । असुरकुमार देवीना प्रदत्त । क्षियत्त काल स्थितिः प्रपत्ता ? गौतम । अपर्ययेन दस्यप
 सहसाप्सरवर्चोत्पन्नमप्यत्तमपि पत्तोपमानि । अपर्याप्ततासुरकुमारदेवीनां प्रदत्त । क्षियत्त काल स्थितिः प्रपत्ता ? गौतम । अपर्ययेन दस्यपसहसाप्सरम
 मु इत्तमत्तवर्चोत्पन्नमप्यत्तमु इत्तम् । पर्याप्ता सुरकुमारदेवीना प्रदत्त । क्षियत्त काल स्थितिः प्रपत्ता ? गौतम । अपर्ययेन दस्यपसहसाप्सरम

नो बहो । पञ्जाक्षयश्चसुरकुमार देवतानो हे भगवन् केतका बासुनो स्थिति बहो प्र० उत्तर हे गौतम जसत्त वा अरुत्तमु
 न गन् दय इकार वपनो उत्तुट्ठो वो अरुत्तमुत्त गन् कुव पदिक् सागरापम बहो । असुरकुमारीण भते वदोचति । असुरकुमार वपनो हे भगवन्
 केदवा बासुनो स्थिति बहो प्र उत्तर हे गौतम जसत्त दय इकार वपनो उत्तुट्ठो साठे बार पञ्जापमनो बहो । अपञ्जाक्षियाण असुरकुमारीण
 ति । अपर्याप्त असुरकुमारदेवीना हे भगवन् केतका पाशु बहो प्र ८० हे गौतम जसत्त वो पिच अरुत्तमुत्त ना ।
 पञ्जाक्षियाण असुरकुमारोचति । पर्याप्ता असुरकुमारो देवीना केतका पाशु बहो प्र ८ हे गौतम जसत्त वो पत्तमुत्त गन् दय इकार वपनो
 उत्तुट्ठो वो पत्तमुत्त गन् साठ बार पञ्जापमना बहो । आगकुमाराण देवताना हे भगवन् केतका पाशु बहो प्र ८० हे गो

दसत्राससहस्राद् उक्तींसेण देसूण पलिंयम । अण्पञ्जासियाण नागकुमारीण जते ! देयीण केवडय काल
ठिइ ५० ० गोयमा ! जहण्ण अतीमुज्जह उक्तींसेणवि अतीमुज्जह । पञ्जासियाण नागकुमारीण जते !
देयीण केवडय काल ठिइ ५० ० गोयमा ! जहन्तेण दसत्राससहस्राद् अतीमुज्जत्तणाइ उक्तींसेण देसूण
परिंयम अतीमुज्जत्त । सुत्रयाकुमाराण जते ! दयाण केवडय काल ठिइ पण्णा ० गोयमा ! जहण्ण
उमयासमहस्राद् उक्तींसेण दो पलिंयमाइ देसूणाइ । अण्पञ्जासियाण पुच्छा ० गोयमा ! जहन्तण्णि
उक्तींसेणवि अतीमुज्जह । पञ्जासियाणपुच्छा ० गोयमा ! जहण्ण दसत्राससहस्राद् अतीमुज्जत्तणाइ उक्तीं
कामं स्थात प्रपत्ता ० गीतम । अण्पत्तोव्यल्लमुत्तमुत्तपतोव्यल्लमुत्तमुत्त । पण्णात्तकमागकुमारीणा नदत्त । देयीणा कियन्त काल स्थितिः
प्रपत्त ० गीतम । अण्पत्तम दसत्राससहस्राद्व्यल्लमुत्तमुत्तानि उत्तपत्ता दस्योत्त पस्यापममल्लमुत्तमुत्तम् ॥ सुपक्कमाणाकां जगल्लम् । देवमा किय
मं काल स्थितिः प्रपत्त ० गीतम । अण्पत्तम दसत्राससहस्राद्व्यल्लमुत्तमुत्तपतो द्वे पत्तोपम दयाम । अण्पत्तकमाना पुच्छा गीतम । अण्पत्तनाप्युत्त
पतोव्यल्लमुत्तम् । पण्णात्तकमाना पुच्छा गीतम । अण्पत्तम दसत्राससहस्राद्व्यल्लमुत्तमुत्तानि उत्तपत्ता दस्योत्त पस्यापममल्लमुत्तमुत्तम् । सु
माराकत । पवर्त्तम मायकमार देवीना उममवत्त कतया पायु कत्ता म उ इ भो जहण्ण विव पल्लमुत्त उत्तपत्त विव पल्लमुत्तम् । पञ्जलिद्याव
नामकमारोव । पवर्त्तित मायकमारो देवीना के मयवत्त कतया पायु कत्ता म उ इ भो जहण्ण पल्लमुत्त ग्युत्त दयकत्तार वपना उत्तपत्त पल्लमुत्त
ग्युत्त दयाम पञ्जापम । मयवत्तमारोव । सुवत्त कमार मयवत्तो क्कित्तो क्कित्तो म उत्तर इ गीतम जहण्ण दो दयकत्तार वय उत्तपत्त का व
मान इति पञ्जापम । अण्पत्तित्याव पुच्छा पण्णात्त मयवत्त मायकमारोव म कोपा उत्तर के गीतम जहण्ण दो विव उत्तपत्त दो विव पण्णमुत्त । पञ्जल
व उ पुच्छा । पञ्जात्तना म कोपा उत्तर के गीतम जहण्ण दो पण्णमुत्त ग्युत्त दयकत्तारवय उत्तपत्त दो पण्णमुत्त ग्युत्त दयाम दया पञ्जापम । सुव

माराकत । पवर्त्तम मायकमार देवीना उममवत्त कतया पायु कत्ता म उ इ भो जहण्ण विव पल्लमुत्त उत्तपत्त विव पल्लमुत्तम् । पञ्जलिद्याव
नामकमारोव । पवर्त्तित मायकमारो देवीना के मयवत्त कतया पायु कत्ता म उ इ भो जहण्ण पल्लमुत्त ग्युत्त दयकत्तार वपना उत्तपत्त पल्लमुत्त
ग्युत्त दयाम पञ्जापम । मयवत्तमारोव । सुवत्त कमार मयवत्तो क्कित्तो क्कित्तो म उत्तर इ गीतम जहण्ण दो दयकत्तार वय उत्तपत्त का व
मान इति पञ्जापम । अण्पत्तित्याव पुच्छा पण्णात्त मयवत्त मायकमारोव म कोपा उत्तर के गीतम जहण्ण दो विव उत्तपत्त दो विव पण्णमुत्त । पञ्जल
व उ पुच्छा । पञ्जात्तना म कोपा उत्तर के गीतम जहण्ण दो पण्णमुत्त ग्युत्त दयकत्तारवय उत्तपत्त दो पण्णमुत्त ग्युत्त दयाम दया पञ्जापम । सुव

सेण वो पठिन्धमाइ देसूणाइ अतोमुजानूणाइ । सुनयकुमारीण देवीण पुच्छा ? गोयमा ! जहयोण दसवा
ससहस्साइ उक्कोसेण देसूण पालिन्धम । अपज्जसियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेणयि उक्कोसेणयि अ
तोमुज्जत्त । पज्जसियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहयोण दसवाससहस्साइ अतोमुजानूणाइ उक्कोसेण देसूण
पालिन्धम अतोमुजानूण, एव एण अज्जितानेण छिहियअपज्जत्तपज्जत्तसूसत्तय देवाण देवीणय नेयस्स ज्ञाव
थणियकुमाराण जहा नागकुमाराण । पुढाविकाइयाण ज्ञते । केवइय काल ठिइ प० ? गो० ! जहन्तेण अतो
मुज्जत्त उक्कोसेण धावीस वाससहस्साइ । अपज्जत्तयपुढाविकाइयाण ज्ञते ! केवइय काल ठिइ प० ? गो० !

यज्जकुमारदेवीमा एच्छा नीत्तम । अपग्गम दशवपसहस्सापुरजपतो देसोने पत्तोवमम् । अपयोसिअपुणकुमारदेवीमा पुच्छा, गीतम ।
अपयेताप्परजपतोप्यत्तमुहुत्तम् । ययोत्तअमुपकुमारदेवीमा पुच्छा नीत्तम । अपग्गम दसवपसहस्साप्यत्तमुहुत्तानि सत्त्वपतो दशोम
पत्तोपममत्तमुहुत्तानिम् । एवमतेनाभिस्तापेनोपकापयोत्तपयोत्तसूत्रय देवाना देवीमाअ ज्ञातव्य यावत्सन्नित्तकुमाराणा यथा नागकुमा
राणाम् । एवेपीकायिकानो घदत्त । ज्जिपस्कात् स्थिति मच्च० ? गीतम । अपयेनात्तमुहुत्तमुत्त्वपतो वरयिअतिसवसहस्साइ । अपयोप्य

अवमारीच पुच्छा । सववज्जमारोआ यत्त कोआ अमार के गोतम अवग्ग दशवज्जारवय जरज्जठ दग्गात्त पक्कापम । अपज्जत्तियार्थ पुच्छा । अपयात्त सुव
वज्जमार सौनी वत्त कोआ अमार के गोतम अवग्ग वो पिअ परत्तमुहुत्त वाक्कुह वा पिअ परत्तमुहुत्त । पज्जत्तियाअ पुच्छा । ययोत्त सुववज्जमारो
अदीना सत्त कोआ अमार के गोतम अवग्ग परत्तमुहुत्त गम्भ दशवज्जारवय जरज्जठ वो परत्तमुहुत्त गम्भ दयात्त पक्कापम इम एवे वमिआवे चोत्तिअ ।
पपवाप्प व पवोत्त ३ सुव तोत्त सुवता देवीमा आअवा यावत्तज्जित्तमार ज्ञते अइवा तिम माराज्जमारने कच्चा तिम कइवा । पुत्तिवीकाविज्जना
व मत्तवम् अतथा पायु कच्चा के गोतम अवग्ग परत्तमुहुत्त मा जरज्जठ दावीसहज्जार वयमा । अपज्जत्तयपुत्तज्जित्तारावात्त । अपयोत्त पुत्तिवीकायमा

जहन्नेणयि उक्कोसेणयि अंतोमुज्जस । पज्जसयपढविकाडयाण जते । केवडय काल छिई प० ? गीयमा ।
जहन्नेण अंतोमुज्जस उक्कोसेण थायीस वाससहसाइ अंतोमुज्जसुणाइ । सुज्जमपुढविकाडयाण पुच्छा ?
गीयमा । जहन्नेणयि उक्कोसेणयि अंतोमुज्जस अण्णसुण्डयसुज्जमपुढविकाडयाण पुच्छा ? गीयमा । जह
न्नेणयि उक्कोसेणयि अंतोमुज्जस । पज्जसयसुज्जमपुढविकाडयाण पुच्छा ? गीयमा । जहन्नेणयि उक्कोसे
णयि अंतोमुज्जस । वादरपुढविकाडयाण पुच्छा ? गीयमा । जहन्नेण अंतोमुज्जस उक्कोसेण थायीस वा
ससहसाइ । अण्णसुण्डयवादरपुढविकाडयाण पुच्छा ? गीयमा । जहन्नेणयि उक्कोसेणयि अंतोमुज्जस ।

उपपिणीकाधिकाना प्रवत्त । विपरकात् स्थितिः प्रश्नः ? गीतम् । जपयतोप्युत्कयतोप्यनर्मुद्रुत्तम् । पर्याप्तमपृथिवीकायिकाना प्रवत्त ।
द्विपत्त कात् स्थितिः प्रश्नः ? गीतम् । जपयतामर्मुद्रुत्तं मुत्कयतो द्वारिवातिवर्षसहस्राप्यनर्मुद्रुत्तानि । सूक्ष्मपृथिवीकायिकाना पुच्छा,
गीतम् । अण्णसुण्डयसुज्जमपुढविकाडयाण पुच्छा ? गीतम् । जपयतामर्मुद्रुत्तम् । पर्याप्तमपृथिवीकायिकाना पुच्छा,
गीतम् । जपयतामर्मुद्रुत्तम् । वादरपृथिवीकायिकाना पुच्छा गीतम् । जपयतामर्मुद्रुत्तम् ।
उपपिणीकाधिकाना प्रवत्त । विपरकात् स्थितिः प्रश्नः ? गीतम् । जपयतोप्युत्कयतोप्यनर्मुद्रुत्तम् । पर्याप्तमपृथिवीकायिकाना प्रवत्त ।
द्विपत्त कात् स्थितिः प्रश्नः ? गीतम् । जपयतामर्मुद्रुत्तं मुत्कयतो द्वारिवातिवर्षसहस्राप्यनर्मुद्रुत्तानि । सूक्ष्मपृथिवीकायिकाना पुच्छा,
गीतम् । अण्णसुण्डयसुज्जमपुढविकाडयाण पुच्छा ? गीतम् । जपयतामर्मुद्रुत्तम् । पर्याप्तमपृथिवीकायिकाना पुच्छा,
गीतम् । जपयतामर्मुद्रुत्तम् । वादरपृथिवीकायिकाना पुच्छा गीतम् । जपयतामर्मुद्रुत्तम् ।

पञ्चासयथादपुढचिकाइयाण पुच्छा ? गोयमा । जहणेण अतोमुज्झ उक्कोसेण द्यायीसं द्याससहस्साइ अं तोमुज्झत्तणाइ । अउक्काइयाण नते । केइइय काल ठिई प० ? गोयमा । जहन्तेण अतोमुज्झ उक्कोसे ण सत्तयामसहस्साइ । अपज्झस्यथाउकाइयाण पुच्छा ? गोयमा । जहणेण अतोमुज्झ उक्कोसेण सत्तवाससहस्साइ अं तो मुज्झत्तज्जिण्याइ । थाउकाइयाण सीहियाण अपज्झयाण पज्झयाण जहा सुज्झमपुढचिकाइयाण तहा ना

मैदूतमुत्कथतो हाविश्रुतिवर्धसहस्रादि । अथर्पोत्तकादरपुचिषीकायिकानां पृष्ठा गीतम् । अपर्यमाप्यन्तमुद्भूतमुत्कथतोव्यस्तमुद्भूतम् ।
 पर्योत्तकादरपुचिषीकायिकाना पृष्ठा, गीतम् । अपन्यतास्तमुद्भूतमुत्कथतो हाविश्रुतिवर्धसहस्रास्यस्तमुद्भूतानि ॥ अप्कायिकाना अद
 स्त । किमस्त काल स्थितिः प्रश्नः ? गीतम् । अथर्पोत्तकास्तमुद्भूतमुत्कथत सप्तवर्षसहस्रादि । अथर्पोत्तकाप्यिकाया पृष्ठा, गीतम् । अथ
 र्पोत्तकाप्यिकाया पृष्ठा गीतम् । अपर्यमास्तमुद्भूतमुत्कथतः सप्तवर्षसहस्रास्यस्तमुद्भूतानि । अप्का

[illegible]

णियम् । यादरथाउकाहयाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्नेण अतोमुज्जत उक्कोसेण ससवाससहस्साइ अयज्जा
सययादरथाउकाहयाण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेणधि उक्कोसेणधि अतोमुज्जत । पज्जात्तयाण पुच्छा ?
गोयमा ! जहन्नेण अतोमुज्जत उक्कोसेण ससवाससहस्साइ अतोमुज्जमूणाइ । तेउकाहयाण जते । केवह्य
काल ठिई पणत्ता ? गोयमा ! जहन्नेण अतोमुज्जत उक्कोसेण तिसि राइविधाइ । अयज्जात्तयाण पुच्छा
? गोयमा ! जहन्नेणधि उक्कोसेणधि अतोमुज्जत । पज्जात्तयाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्नेण अतोमुज्जत

पिकाताभीपिबानामपयात्तक्राना पर्याप्तक्राना यया सुत्तपुण्यिकापिकामा "प्रवित्" तथा प्रवितव्यम् । वादराप्कायिकामा पुच्छा, गीत
म । अपायनात्तमुद्गतमुत्त्वयत्त । सप्तपसइस्सावि । अपर्याप्तवादराप्कायिकामा पुच्छा, गीतम । अपर्याप्तमुत्त्वयत्तपतोप्यत्तमुद्गतम् । पर्याप्तका
मा पुच्छा, गीतम । अपर्याप्तमुत्त्वयत्त । सप्तपसइस्साप्यत्तमुद्गतानि । तेजस्कायिकामा प्रदग्ग । विपत्त कात् स्थितिः प्रदग्ग ?
गीतम । अपर्याप्तमुत्त्वयत्तपतोप्यत्तमुद्गतानि । अपर्याप्तकात् पुच्छा गीतम । अपर्याप्तमुत्त्वयत्तपतोप्यत्तमुद्गतम् । पर्या
प्तक्राना पुच्छा, गीतम । अपर्याप्तमुत्त्वयत्तपतोप्यत्तमुद्गतानि । सुत्तपसइस्कायिकामा पुच्छा गीतम । अपर्याप्त
म र/बयो काविज्ज कप्पा तिम कप्पा । वादरपाहुकायावत्ति । वादर परकायिकामा म० कोधा जे गीतम कप्पा जे गीतम उक्कट्ट बो सात

पत्रात्तप भी कप्पा । अपर्याप्तपवादर पाठकारवत्ति । अपर्याप्तवादर परकायिक मा म० कोधा कप्पा जे गीतम कप्पा बो पिय कप्पा जे पिय पर्याप्तप
म । पर्याप्तपवत्ति । पर्याप्तम मा म० कोधा कप्पा जे गीतम कप्पा बो पर्याप्तप कप्पा जे मातकपारवय पर्याप्तप कप्पा जे पिय पर्याप्तप
तेजस्वाय मा म० कोधा कप्पा जे गीतम कप्पा बो पर्याप्तप कप्पा जे गीतम कप्पा । तेजस्वायवत्ति ।
जे गीतम कप्पा जे पिय कप्पा जे गीतम कप्पा । पर्याप्तपवत्ति । अपर्याप्त तेजस्वायिक मा म० कोधा क
पे गीतम कप्पा जे पिय कप्पा जे गीतम कप्पा । पर्याप्त तेजस्वायिक मा म० कोधा क० जे गीतम कप्पा पर्याप्तप मा कप्पा

णयि श्रुतोमुज्जस्रं । पज्जस्रथादखाउकाहयाण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेण श्रुतोमुज्जस्र उक्कोसेण तिग्घि
 याससहस्साइ श्रुतोमुज्जस्रूणाइ । वणस्सइकाहयाण न्त । केयइय काल ठिइ पक्खया ? गोयमा ! जहणेण
 श्रुतोमुज्जस्र उक्कोसेण दसयाससहस्साइ । अपज्जस्रयाण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेणयि उक्कोसेणवि
 श्रुतोमुज्जस्र । पज्जस्रयाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्नेण श्रुतोमुज्जस्र उक्कोसेण दसवाससहस्साइ श्रुतोमुज्ज
 स्रूणाइ । सुज्जमयणस्सइयाकाहण ठिहियाण अपज्जस्रापज्जसाणय श्रुतोमुज्जस्र । यादरवणस्सइकाहयाण

क्षान्ता पुच्छा गीतम । अपग्येनात्तमुद्दुत्तमुत्तपयत्तकीयि व
 पयइत्तापगत्तमुद्दुत्तानि य वररपत्तिक्कापिक्काणा जइत्त । किप्पत्त काले स्थितिः मच्च ० ? गीतम । अपग्येनात्तमुद्दुत्तमुत्तपयत्त
 स्थावि । अपर्पासक्षान्तां पुच्छा, गीतम । अपग्येनात्तमुत्तपयत्तमुद्दुत्तम् । पर्पात्तकवमररपत्तिक्कापिक्काणां पुच्छा गीतम । अपग्येनात्तमुद्दुत्तमु
 रररपत्तो वयवपयइत्तास्समुद्दुत्तानि । वूत्तवमररपत्तिक्कापिक्काणामपर्पात्तपयात्तक्षान्ता व्वात्तमुद्दुत्तम् । यादरवमररपत्तिक्कापिक्काणा
 पुच्छा, गीतम । अपग्येनात्तमुद्दुत्तमुत्तपयत्तमुद्दुत्तम् । अपयोत्तवादरवमररपत्तिक्कापिक्काणा पुच्छा गीतम । अपग्येनात्तमुत्तपयत्तक्षान्ता

इत्तरररयं परत्तमुद्दुत्त छन । वचछइकाविवाचंति । वररपत्तिक्काव मो व ममवन् केतवा कावन्तो स्थिति वडो । हे गीतम वचगव मो परत्तमुद्दुत्त
 वरवूइ दग वज्जार वरंनो । अपव्वनित्ताव पुच्छा । पररपत्ति वररपत्तिक्काव मा मच्च कोवा इत्तर हे गीतम वचगव मो पिप वरत्तमुद्दुत्त
 पव्वनित्तावति । पर्पात्त वररपत्तिक्काव मा म कोधा इत्तर हे गीतम वचगव मो परत्तमुद्दुत्त वरत्तप मो वयइत्तावय परत्तमुद्दुत्तं छन । सइमवचछइ
 वारवाचति । मूत्तवमररपत्तिक्काव चोविइ पररपत्ति पर्पात्त नो परत्तमुद्दुत्त मा पायु वड्या । यादरवचछइकावयाचति । यादरवमररपत्तिक्काव मा म
 कोधा इत्तर हे गीतम वचगव परत्तमुद्दुत्त वरत्तइ दयइत्तावय मा वड्या । अपव्वनित्तावयाचंति । पररपत्ति यादर वररपत्तिक्काव मा म

गयि उक्तीसेणयि अतोमुज्जस । पज्जसाण पुच्छा ? गोयमा । जहसेण अतोमुज्जस उक्तीसेण तिसि था
 ससहस्साइ अतोमुज्जसूणाइ । सुज्जमयाउकाइयाण पुच्छा ? गोयमा ! जहसे गयि उक्तीसेणयि अतोमु
 ज्जस । अपज्जसाण पुच्छा ? गोयमा । जहसेणयि उक्तीसेणयि अतोमुज्जस । पज्जसायाण पुच्छा ? गो
 यमा । जहसेणयि उक्तीसेणयि अतोमुज्जस । यादराउकाइयाण पुच्छा ? गोयमा । जहसेण अतोमुज्ज
 स उक्तीसेण तिसि थाससहस्साइ । अपज्जसायादराउकाइयाण पुच्छा ? गोयमा । जहसेणयि उक्तीसे

पुच्छा गीतम । अपत्यमान्तेमुत्तमुत्तयत्तत्तोवि वयसइस्सायि । अपयोसिवायुकायिकाना पुच्छा, गीतम । अपत्येमापुत्तयत्ततोप्यत्तमुत्त
 म् । पपासकाना पुच्छा गीतम । अपत्येमान्तेमुत्तमुत्तयत्तत्तोवि वयसइस्सायत्तमुत्तत्तानि प सुत्तवायुकायिकानां पुच्छा गीतम । अ
 पत्येमापुत्तयत्ततोप्यत्तमुत्तम् । अपयोसिकाना पुच्छा गीतम । अपत्येमापुत्तयत्ततोप्यत्तमुत्तम् । पयोसिकानां पुच्छा गीतम । अपत्येमा
 पुत्तयत्तत्तोप्यत्तमुत्तम् । बादरायुकायिकानां पुच्छा गीतम । अपत्येमान्तेमुत्तमुत्तयत्तत्तोवि वयसइस्सायि । अपयोसिवादरायुकायि
 य बो पिर वरइय बो पिर पत्तं । पज्जसायत्तत्तोवि । पयोसि वायवायना म बाधा कत्तर के मोतम जहय या पत्तमुत्तम वरइय या तोमइस्सा
 य पत्तमुत्तं कम् । मुत्तवायुकायिकायायत्तत्तोवि । पत्तवायुकाय ना प्रत्त बो के मोतम जहय बो पिर पत्तमुत्तम । पयज्जतिवाय
 नि । अपयोसि पत्तवायुकायिक ना प्रत्त बोधा कत्तर के मोतम जहय या पिर वरइय बो पिर पत्तमुत्तं । पज्जसायत्तत्तोवि । पयोसि वायवायुकाय ना
 प्रत्त बोधा कत्तर के मोतम जहय बो पिर पत्तम बो पिर पत्तमुत्तं । बादरायुकाय ना प्रत्त बोधा कत्तर के मोतम जहय
 य बो पत्तमुत्तं जहय तोमइस्सायत्त ना । अपज्जसायत्तत्तोवि । अपयोसिवादरायुकायिक ना म बोधा कत्तर के मोतम जहय यो
 पिर वरइय बो पिर पत्तमुत्तं । पज्जसायत्तत्तोवि । पयोसिवादरायुकाय ना प्रत्त बोधा कत्तर के मोतम जहय यो पत्तमुत्तं जहय बो तोम

नयि श्रुतीमुज्जस्र । पञ्जस्रचाव्रयाउकाश्रयाणं पुच्छा ? गोयमा ! जहणेण श्रुतीमुज्जस्र उक्कोसेण तिरिया
 याससहस्साई श्रुतीमुज्जस्रानाह । वणस्सइकाइयाण भत्त । केयइय काउ ठिह पयससा ? गोयमा ! जहणेण
 श्रुतीमुज्जस्रं उक्कोसेण वसयाससहस्साइ । अपज्जस्रयाण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेणवि उक्कोसेणवि
 श्रुतीमुज्जस्र । पञ्जस्रयाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेण श्रुतीमुज्जस्र उक्कोसेण वसयाससहस्साइ श्रुतीमुज्ज
 स्रानाह । सुक्कमयणस्सइयाकाइण ण्हियाण अपज्जस्रापज्जस्राणप श्रुतीमुज्जस्र । चावरवणस्सइकाइयाण

काना पुच्छा गीतम । अपययमात्तमुहुत्तमुत्कपतस्त्रीवि व
 पवइस्सावस्रतमुहुत्तानि व वनस्पतिविकासा ना नदत्त । विजयत्त कालं स्थितिः मत्तं ? गीतम । अपययमात्तमुहुत्तमुत्कपतो वसवयेसव
 खावि । अपयोपज्जानां पुच्छा, गीतम । अपययमाव्यवस्रतोप्यत्तमुहुत्तम् । पर्याप्तवस्रपर्यतिक्रियापिकानां पुच्छा, गीतम । अपययेनाभसमुहुत्तमु
 रत्तपतो वस्रवपवइस्साव्यत्तमुहुत्तानि । वस्रवस्रपर्यतिक्रियापिकानामप्याप्तपयाप्तवाना आत्तमुहुत्तम् व चादरवस्रपर्यतिक्रियापिकाना
 पुच्छा, गीतम । अपययेनात्तमुहुत्तमुत्कपतो वस्रवपवइस्सावि । अपय्याप्तवाइवस्रपर्यतिक्रियापिकाना पुच्छा गीतम । अपययमीत्कवत्तस्राना

इकारवर्धं पगतमुहुत्तं ज्ञम । वस्रव्यवकाशिसावति । वनस्पतिकारव मो व मववन् केतवा काकनो किति वही । हे गीतम वस्रव मो वस्रतमुहुत्तं
 वस्रवृत्तं इय वस्रार वर्धनो । अपय्यतिथाव पुच्छा । अपयति वनस्पतिकार ना मत्त कोवा वस्रर हे गीतम वस्रव मो पिय वस्रव मो पिय वस्रतमुहुत्त
 पत्तनयवति । पर्याप्त वनस्पतिकार ना म कोवा वस्रर हे गीतम वस्रव मो पयत्तमुहुत्त वस्रव मो वस्रवकारव पगतमुहुत्तं ज्ञम । सप्तमववव्यव
 कारवति । मत्तज्जस्रानि विव पोवि व अपयति पयति ना पगतमुहुत्त ना पत्तु ज्ञा । चादरववव्यवकारववति । चादरववव्यवकारव ना म
 बोधा वस्रर हे गीतम वस्रव वस्रतमुहुत्त वस्रवृत्तं इयववकारव ना वस्रा । अपय्यववववव वस्रवृत्तं इयववकारव ना वस्रा । अपयति वस्रव ना म

[illegible]

उक्त्रोसेण एगूणवणराइदियाइ । अणपणसतेइदियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहखेणवि उक्त्रोसेणवि अणतोमु
 क्तस । पणसतेइदियाण पुच्छा ? गोयमा ! अणतोमुक्तस जहखेण उक्त्रोसेण एगूणवणराइदियाइ अणतोमु
 क्तसूणाइ । अउरिदियाण नत ! केवइय काल ठिइ पससा ? गोयमा ! जहखेण अणतोमुक्तस उक्त्रोसेण
 तममासा । अणपणसयअरिदियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्नेणवि उक्त्रोसेणवि अणतोमुक्तस । पणतयचउ
 रिदियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्नेण अणतोमुक्तस उक्त्रोसेण तममासा अणतोमुक्तसूणा । पविदियतिरिस्क
 जोणियाण नत ! केवइय काल ठिइ प० ? गोयमा ! जहन्नेण अणतोमुक्तस उक्त्रोसेण तिरिअ पलिउयमाइ ।

[illegible]

क्लोसेण पुष्टकोनी अतोमुज्जुणा । गस्त्रयक्कतियपचिदियतिरिस्कजोणियाण पुष्का ? गो० । अहसुण अतोमु
 ज्जुत उक्कोसेण त्तिणि पलिनुयमाइ । अउज्जसगस्त्रयक्कतियपचिदियतिरिस्कजोणियाण पुष्का ? गोयमा ।
 जहणेणयि अतोमुज्जुत उक्कोसेणयि अतोमुज्जुत । पज्जसगस्त्रयक्कतियपचिदियतिरिस्कजोणियाण पुष्का ?
 गोयमा ! जहणेण अतोमुज्जुत उक्कोसेण त्तिणि पलिनुमाइ अतोमुज्जुतुणाइ । जलयरपचिदियतिरिस्क
 जोणियाणं केयइय काल ठिइ पणुत्ता ? गोयमा ! जहसुण अतोमुज्जुत उक्कोसेण पुष्टकोनी । अउज्जस
 जलयरपचिदियतिरिस्कजोणियाण पुष्का ? गोयमा ! जहसुणयि उक्कोसेणयि अतोमुज्जुत । पज्जसयज

मुहुत्तमुत्तयत स्त्रीपि पत्नोपमानि । अपयोसगजग्युत्तामिक्कपण्वेन्द्रियतियग्योनिकाणा पुष्का गीतम । अपयपत उरकयंतवात्सगुहुत्तम् ।
 पर्याप्तमत्तयुत्तामिक्कपण्वेन्द्रियतियग्योनिकाणा पुष्का गीतम । अपययनात्तमुहुत्तमुत्तयत स्त्रीपि पत्नोपमानयत्तमुहुत्तानि । जलवरप
 ष्वेन्द्रियतियग्योनिकाणा पुष्का, गीतम । अपयोसजलपरपण्वेन्द्रियतियग्योनिकाणा पुष्का, गीतम ।
 अपयपत उरकयंतवात्तमुहुत्तम् । पर्याप्तजलपरपण्वेन्द्रियतियग्योनिकाणा पुष्का गीतम । अपययनात्तमुहुत्तमुत्तयत, पुष्टकोटिरत्तमुहुत्तानि

पचोद्व तिवय यादवता म इ गीतम अपययो पत्तमुहुत्त परम यो तोम पत्तापम । अपयत्तमपयत्तातयति । अपयोध गमयत्तामिक्क पण्वेन्द्रिय
 तियपयानिक्कता म च इ गीतम अपययो उरकय यो पिक्क पत्तमुहुत्त । पर्याप्तगमयत्तामिक्क पचोद्व तिवयानिक्कता म उ० इ गीतम अपययो यो
 पत्तमुहुत्त उरकय यो तोम पत्तापम पत्तमुहुत्त छन । जलयरपात्तादयातरिक्कजापिय वति । जलयरपचिद्विय तियेय यानिक्कता इ भगवन् खतसा
 वात्तानो स्त्रिति वयो मय उत्तर इ गीतम अपययो पत्तमुहुत्त उरकय यो पुष्टकोनी । अपयत्त जलयरपचिद्वियति । अपयत्त जलयर पचोद्विय ति
 येपयानिक्कता म उत्तर इ भोवम अपययो यो पिक्क उरकय यो पिक्क पत्तमुहुत्त ना । पयत्तप चंदियति । पर्याप्त जलयर पचोद्विय तियवथानिक्क जो

अथपञ्चसप्तपञ्चिदितिरिस्कजोणिषाण पुच्छा ? गोयमा ! जहयणेणवि उक्कोसेणवि अतोमुज्जस , पञ्चासपं
 चिदितिरिस्कजोणिषाण पुच्छा ? गोयमा ! अहयणेण अतोमुज्जस उक्कोसेण त्तिणि पलिनत्रमाइ अतो
 मुज्जत्तुणाइ । समूच्छिमपचिदितिरिस्कजोणिषाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेण अतोमुज्जस उक्कोसेण
 पुहकोणी । अथपञ्चसप्तपञ्चिदितिरिस्कजोणिषाण पुच्छा ? गोयमा ! अहयणेणवि उक्कोसेणवि
 अतोमुज्जस । पञ्चासपञ्चिदितिरिस्कजोणिषाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेण अतोमुज्जस उ

तियणोनिबानां प्रदत्त । विपत्त कालं स्विति प्रपत्ता ? नीतम । अपय्येनात्तमुहुत्तमुत्तपतस्तीवि पस्सोपमानि । अपय्यात्तवपस्वन्नियति
 यणोनिबानां पुच्छा, नीतम । अपय्यनागपुत्तपतोप्पगतमुहुत्तम् । पर्याप्तपस्वन्नियतियग्योनिबाना पुच्छा नीतम । अपय्येनात्तमुहुत्तमुत्तप
 ततस्तीवि पस्सोपमानमुहुत्तमिति । समूच्छिमपचिदितियग्योनिबाना पुच्छा, नीतम । अपय्येनात्तमुहुत्तमुत्तपतः पूर्ववोदिः । अप
 र्याप्तवत्तमुच्छिमपचिदितियग्योनिबाना पुच्छा नीतम । अपय्यत उत्तवत्तयात्तमुहुत्तम् । पर्याप्तसप्तमुच्छिमपचिदितियग्योनिबाना पु
 च्छा नीतम । अपय्येनात्तमुहुत्तमुत्तपतः पूर्ववोदिदरगतमुहुत्तम् । नमस्सुत्तान्तिवपस्वन्नियतियग्योनिबाना पुच्छा, नीतम । अपय्येनात्त

पम । अपय्यतपचिदिति । अपय्यात्त पचिदितिविद्वानिब ना प्रदत्त कतर के नीतम अहय्य को विव उत्तव्य को विव चत्तमुहुत्त । पत्तपचिदितिय
 ति । पर्याप्त पचिदितिविद्वानिब ना प्र कतर के नीतम अहय्य को पय्यतमुहुत्त उत्तव्य को नीत पय्यापम पय्यतमुहुत्त म्भू । समूच्छिमपचिदितिवि
 रिक्तवदिवदिति । समूच्छिम पचिदितिविद्वानिब ना प्र कोपा उत्तर के नीतम अहय्य को पय्यतमुहुत्त उत्तव्य को पूर्ववोदि । अपय्यतवत्तमुच्छि
 मति । अपय्यात्त समूच्छिम पचिदितिविद्वानिब ना प्र कतर के नीतम अहय्य को विव उत्तव्य को विव पय्यतमुहुत्त । पत्तपचिदितिविद्वानिब ना प्र कतर के नीत
 म्भू पचिदितिविद्वानिब ना प्र कतर के नीतम अहय्य को पय्यतमुहुत्त उत्तव्य को पय्यतमुहुत्त म्भू पूर्ववोदि । नमस्सुत्तान्तिव

गियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहखेणयि उक्कोसेणयि अतोमुज्जत । पज्जत्तगस्यक्कतियजलयरपचिदियतिरि
रकजोगियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्नेण अतोमुज्जत उक्कोसेण पुत्तकोणी अतोमुज्जत्तणा । चउप्पय
थलयरपचिदियतिरिक्कजोगियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्नेण अतोमुज्जत उक्कोसेण तिखिपलित्तवमाइ
अपज्जत्तयचउप्पयथलयरपचिदियतिरिक्कजोगियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहखेणयि उक्कोसेणयि अतोमु
ज्जत । पज्जत्तयचउप्पयथलयरपचिदियतिरिक्कजोगियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहखेण अतोमुज्जत उक्को
सेण तिखि पलित्तवमाइ अतोमुज्जत्तणा । सम्मूच्छिमचउप्पयथलयरपचिदियतिरिक्कजोगियाण पुच्छा ,

रत्तात्तिजजसवरदब्बात्तयतिर्येयानिक्कामा पुच्छा गीतम । अपम्यनालमुद्दत्तमुत्कपतोल्लमुद्दत्ता पुव्वकोटिः । चतुप्पदस्यसवरपव्वम्भिय
तियग्गेनिकामा पुच्छा गीतम । अपम्यनालमुद्दत्तमुत्कपत लीङ्ग पस्यापमानि । अपयाप्पस्यसवरपव्वम्भियतियग्गानिकामा पुच्छा गीत
म । अपम्यत उत्कपतयाल्लमुद्दत्तम् । पर्याप्पचतुप्पदस्यसवरपव्वम्भियतियग्गेनिकामा पुच्छा गीतम । अपम्येनाल्लमुद्दत्तमुत्कपतलीङ्गि प
स्योपमाव्यल्लमुद्दत्तानि । सम्मूच्छिमचतुप्पदस्यसवरपव्वम्भियतियग्गानिकामा पुच्छा गीतम । अपम्येनाल्लमुद्दत्तमुत्कपत अत्तरकोत्तिवद

रत्तात्तिजजसवरपंचेत्तिव तिक्कवानिक्क मा म उत्तर के गीतम अद्यय सो अत्तमुद्दत्त उत्कप सो पिब अत्तमुद्दत्त । पव्वत्तमभयवत्तियजलयरपचिद
यति । पयाप्प गम्वत्तज्जात्तिज अलयर पंचेत्तिव तिक्कवानिक्क मा मत्त उत्तर के गीतम अद्यय सो अत्तमुद्दत्त उत्कप सो अत्तमुद्दत्त अत्त पुव्वकोटि ।
उत्तयत्त उत्तरपंचेत्तिवतिरिक्कति । चतुप्पदस्यसवर पचन्धिय तियग्गानिक्क सो मत्त उत्तर के गीतम अद्यय सो अत्तमुद्दत्त उत्कप सो सोत्त पस्यापम
पव्वत्तयचउप्पयथलयरपचिदियति । अपवाप्प उत्तयत्तस्यसवर पंचन्धिय तियग्गानिक्क मा मत्त उत्तर के गीतम अद्यय सो पिब उत्कप सो पिब पल
मंद्दम् । पव्वत्तयचउप्पयथलयरपचिदियति । पचात्त चत्तयत्तस्यसवर पचन्धिय तिक्कवानिक्क मा म उत्तर के गीतम अद्यय सो अत्तमुद्दत्त उत्कप सो

लघरपचिदियतिरिक्कजोणियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्नेण अतीमुज्झ उक्कोमेण पुञ्चकोनी अतीमुज्झ
सणा । मम्मच्छिमजलयरपचिदियतिरिक्कजोणियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्नेण अतीमुज्झ उक्कोसण
पुञ्चकोनी । अपज्झसयमम्मच्छिमजलयरपचिदियतिरिक्कजोणियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्नेण अतीमुज्झ
सणयि अतीमुज्झ । पज्झसयमम्मच्छिमजलयरपचिदियतिरिक्कजोणियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्नेण
अतीमुज्झ उक्कोसण पुञ्चकोनी अतीमुज्झ । गप्पवक्कतियजलयरपचिदियतिरिक्कजोणियाण पुच्छा ,
गोयमा ! जहन्नेण अतीमुज्झ उक्कोसण पुञ्चकोनी । अपज्झसयमम्मच्छिमजलयरपचिदियतिरिक्कजो

ना । समूच्छिमज्जसरपञ्चान्निपातयग्योमिकामा पृष्ठा भीतम । अपम्यनात्ममुद्गतमहर्षेण पूवकोटिः । अपर्पोससम्प्लिन्नजलसरपञ्चान्नि
यतियग्योमिकामा पृष्ठा भीतम । अपम्यत सत्त्वर्षेयं द्यात्ममुद्गतम् । पार्पोससम्प्लिन्नजलसरपञ्चान्निपतियग्योमिकामा पृष्ठा भीतम ।
अपम्यनात्ममुद्गतमहर्षेण पूवकोटिरलमुद्गता । गजव्यस्कात्मजलसरपञ्चान्निपतियग्यानकामा पृष्ठा भीतम । अपम्यनात्ममुद्गतम्
रश्मिं पर्वकाटिः । अपर्पोसगजसरपञ्चान्निपतियग्यामिकामा पृष्ठा, भीतम । अपम्यत सत्त्वर्षेयं द्यात्ममुद्गतम् । पार्पोसगजव्य

प चलर हे भीतम असुर्य की पल्लसुद्धन करकय का पल्लसुद्धनं गयन पूर्ववाढो । समुच्छ्वसम ब्रह्मसरपचट्टियतिरक्वति । समुच्छ्वसम असुरर पचे द्रव्य
 नियेषकानिब ना प्रत्य च हे भीतम असुर्य को पल्लसुद्धन करकय को पूर्ववाढो । अपञ्चलसुम्भस्वमब्रह्मसरपचट्टियति । अपर्याप्तन समुच्छ्वसम असुरर
 पचेद्रिक् नियेषकानिब ना प्रत्य च हे भीतम असुर्य को पिय करकय को पिय सरतसुद्धन । पञ्चलसुम्भस्वमब्रह्मसरपचट्टियति । पर्याप्तन समुच्छ्वसम
 असुरर पचेद्रिक् नियेषकानिब ना प्र च हे भीतम असुर्य को पिय पल्लसुद्धनं करकय को पचकाढो पल्लसुद्धन अन । सद्यश्चतियब्रह्मसरति । गभय
 रमाशितक असुरर पचेद्रिक् नियेषकानिब ना प्र च हे भीतम असुर्य या सरतसुद्धन करकय को पचकाढो । अपञ्चलसद्यश्चतियति । अपकाढन गभय

पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेणयि उक्कोसेणयि अतोमुज्जस अतोमुज्जस पज्जसगप्पवक्कतियचउप्पययलयरपचिंदियतिरि
रकजोणियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेण अतोमुज्जस उक्कोसेण तिखि पलिउवमाइ अतोमुज्जतूणाइ ।
उरपरिसप्पयलयरपचिंदियतिरकजोणियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेण अतोमुज्जस उक्कोसेण पुच्च
कोढी अथपज्जसयउरपरिसप्पयलयरपचिंदियतिरिक्कोजोणियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेणयि उक्कोसे
णयि अतोमुज्जस । पज्जसगउरपरिसप्पयलयरपचिंदियतिरिक्कोजोणियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेण
अतोमुज्जस उक्कोसेण पुच्चकोढी अतोमुज्जतूणा । समूच्छिमसामयपुच्छा कायद्या, गोयमा ! जहन्तेण

न्निपविययोनिक्काना पुच्छा भीतम ! अपगयनात्तमुद्धतमुत्कपेतक्कोढि पस्योपमान्यत्तमुद्धतमुत्कपेतक्कोढि उरपरिसयस्ससरपरप्पान्निपयतियगयीमि
क्काना पुच्छा, भीतम ! अपगयनात्तमुद्धतमुत्कपेतक्कोढि उरपरिसयस्ससरपरप्पान्निपयतियगयीमिक्काना पुच्छा, भीतम ।
अपगयनात्तमुद्धतमुत्कपेत द्यात्तमुद्धतम् । पर्याप्तकोर परिसपस्ससरपरप्पान्निपयतियगयीमिक्काना पुच्छा, भीतम ! अपगयनात्तमुद्धतमुत्क
पतोत्तमुद्धताना पुवप्पोढि । संमूच्छिमसामान्यपुच्छा भीतम ! अपगयनात्तमुद्धतमुत्कपेतक्कोढि पस्योपमान्यत्तमुद्धतमुत्कपेतक्कोढि उरपरिसयस्ससरपरप्पान्निपय
ते भीतम अघरय यो पिब उरकव यो पिब अत्तमुद्धत । पज्जसगउरपरिसयस्ससरपरप्पान्निपयतियगयीमिक्काना पुच्छा, भीतम ! अपगयनात्तमुद्धतमुत्कपेतक्कोढि उरपरिसयस्ससरपरप्पान्निपय
तिवउ याजिक्काना म भीतम अघरय यो पिब अत्तमुद्धत उरकव यो पिब अत्तमुद्धत । पज्जसगउरपरिसयस्ससरपरप्पान्निपयतियगयीमिक्काना पुच्छा, भीतम ! अपगयनात्तमुद्धतमुत्कपेतक्कोढि उरपरिसयस्ससरपरप्पान्निपय
याजिक्काना म पज्जसगउरपरिसयस्ससरपरप्पान्निपयतियगयीमिक्काना पुच्छा, भीतम ! अपगयनात्तमुद्धतमुत्कपेतक्कोढि उरपरिसयस्ससरपरप्पान्निपयतियगयीमिक्काना पुच्छा, भीतम ! अपगयनात्तमुद्धतमुत्कपेतक्कोढि उरपरिसयस्ससरपरप्पान्निपय
तिवउ याजिक्काना म उ ते भीतम अघरय यो पिब अत्तमुद्धत अत्तमुद्धत यो पुवप्पोढि । संमूच्छिमसामान्यपुच्छा । संमूच्छिमसामान्यपुच्छा ।

१ गोयमा ! जहन्नेण अक्कोसेण चउरासीइ वाससहस्साइ अउपज्जसयसम्मूच्छिमचउप्यययलय
रपचिदिदयतिरिस्कजोगियाण पुच्छा ? गो० । जहणेणवि उक्कोसेणवि अतोमुज्जत पज्जसगसम्मूच्छिम चउप्य
ययलयरपचिदियतिरिस्कजोगियाण पुच्छा ? गो० । जहन्नेण अतोमुज्जस उक्कोसेण चउरासीइ वाससहस्साइ
अतोमुज्जतूणाइ । गप्पअक्कतिथचउप्यययलयरपचिदिदयतिरिस्कजोगियाण पुच्छा ? गोयमा । जहन्नेण अ
तोमुज्जत उक्कोसेण तिग्गा पल्लनयमाइ । अउपज्जसगप्पअक्कतिथचउप्यययलयरपचिदिदयतिरिस्कजोगियाण

सहस्रादि । अपयोतसम्भूतिमस्यलवरचतुष्यदपञ्चन्त्रियतिथ्यगोमिकानां पुण्या गीतम् । अपन्यनोत्कर्षतथात्ममुद्गर्तम् । पर्योतसम्भूतिम
चतुष्यदस्यलवरपञ्चन्त्रियतिथ्यगोमिकानां पुण्या गीतम् । अपन्येमानामुद्गर्तसमुत्कर्षतथातुर्यीतिथयैश्चस्त्रायन्तमुद्गर्तानि । गजव्युत्क्रान्ति
निवचतप्यदस्यलवरपञ्चन्त्रियतिथ्यगोमिकानां पुण्या गीतम् । अपन्येमानामुद्गर्तसमुत्कर्षतथातुर्यीतिथयैश्च पत्योपमानि । अपयोत्तजगर्जव्युत्क्रान्ति
कचतुष्यदस्यलवरपञ्चन्त्रियतिथ्यगोमिकानां पुण्या, गीतम् । अपन्येमानां उत्कर्षतथात्ममुद्गर्तम् । पर्योत्तजगर्जव्युत्क्रान्तिपत्युत्कर्षतथातुर्यीतिथयैश्च

[illegible]

पुच्छा ? गोयमा ! जहन्नेणयि उक्कोसेणयि अतोमुज्जस अतोमुज्जस पज्जसगस्रवक्कतियचउप्पयथलयरपचिंदियतिरि
रकजोणियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेण अतोमुज्जस उक्कोसेण तिसि पल्लवमाइ अतोमुज्जसूणाइ ।
उरपरिसप्पयलयरपचिंदियतिरिक्कजाणियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्नेण अतोमुज्जस उक्कोसेण पुव्व
कोनी अत्तज्जसउरपरिसप्पयलयरपचिंदियतिरिक्कजाणियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेणयि उक्कोसे
णयि अतोमुज्जस । पज्जसगउरपरिसप्पयलयरपचिंदियतिरिक्कजाणियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्नेण
अतोमुज्जस उक्कोसेण पुव्वकोनी अतोमुज्जसूणा । सम्मुच्छिमसामसपुच्छा कायस्सा, गोयमा ! जहन्नेण

न्धियतिगयातिकाभा पुच्छा गीतम ! अपय्येनात्तमुद्धतमुत्कपेतच्छीवि पक्षोपमाव्यत्तमुद्धतानि । उरपरिसपत्थलयरपत्थान्धियतिगयाति
याना पुच्छा गीतम ! अपय्यमात्तमुद्धतमुरक्कपत्तः पूव्वकोटि । अपयोत्तकोरपरिसपत्थलयरपत्थान्धियतिगयातिकाभा पुच्छा, गीतम ।
अपय्यमात्तमुद्धतमुत्कपत्त यानामुद्धतम् । पयोत्तकोरपरिसपत्थलयरपत्थान्धियतिगयातिकाभा पुच्छा, गीतम । अपय्यमात्तमुद्धतमुत्क
पतोत्तमुद्धताना पूव्वकोटि । सम्मुच्छिमसामसपुच्छा गीतम ! अपय्यमात्तमुद्धतमुत्कपेतच्छीवि पत्थाअहपसइत्तादि । अपयोत्तकसम्मुच्छिमो
हे गीतम अपग यो पित्त उरक्क यो पित्त यत्तमुद्धत । पत्थतगसइत्तत्तिवत्तयत्तयत्तयत्त । पयोत्त गत्तयत्तयत्तयत्त योपठ सत्तयर पचिंदिय तिर्यप्या
जिक्क भा मत्त उत्तर हे गीतम अक्क यो यत्तमुद्धत उरक्क यो तोन पत्थापम यत्तमुद्धत म्भूत । उरपरिसपत्थलयरत्ति । उरपरसप सत्तयर पचिंदिय
तिवत्त यानिक्कभा म गीतम अक्क यो यत्तमुद्धत उरक्क यो पूव्वकोटि । अपत्थतत्तत्तउरपरिसपत्थलयरत्ति । अपयोत्त उरपरिसपत्त सत्तयर पचिंदिय तिर्यक्
यानिक्क भा मत्त उत्तर हे गीतम अक्क यो यत्तमुद्धत उरक्क यो पित्त यत्तमुद्धत । पत्थतगउरपरिसपत्थलयरत्ति । पयोत्त उरपरसपत्त सत्तयर पचिंदिय
तिवत्त यानिक्क भा म० उ हे गीतम अक्क यो यत्तमुद्धत उरक्क यो पूव्वकोटि यत्तमुद्धत म्भूत । सम्मुच्छिमसामसत्ति । सम्मुच्छिमसो सामाग्य पुच्छा

अतोमुज्जत उक्कोसेण तेवणावासहस्साइ । अण्णत्तगसम्मूच्छिमउरपरिसप्पयलयरपचिदियतिरिक्कजोणि
 याण पुच्छा ? गोयमा ! जहणुणयि उक्कोसेणयि अतोमुज्जत । पण्णसगसम्मूच्छिमउरपरिसप्पयलयरपचि
 दियतिरिक्कजोणियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहणुण अतोमुज्जत उक्कोसेण तेवणा वाससहस्साइ अतोमु
 ज्जतूणाइ । गम्ववक्कतियउरपरिसप्पयलयरपचिदियतिरिक्कजोणियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहणुण अतो
 मुज्जत उक्कोसेण पुव्वकोही । अण्णत्तगगम्ववक्कतियउरपरिसप्पयलयरपचिदियतिरिक्कजोणियाण पुच्छा ?
 गोयमा ! जहणुणयि उक्कोसेणयि अतोमुज्जत । पण्णसगगम्ववक्कतियउरपरिसप्पयलयरपचिदियतिरिक्क

रपरिसर्पस्यसरपप्येन्द्रियतिययोनिक्कता पण्णा गीतम । अपग्गेनात्तमुज्जतम । पयात्तकसम्मूच्छिमोरपरिसप्पयलयरपप्ये
 न्द्रियतिययोनिक्कता पण्णा, गीतम । अपग्गेनात्तमुज्जतमुत्तकपतस्सिपण्णाशहयसहसास्यत्तमुज्जतानि । गण्णत्तगसम्मूच्छिमोरपरिसप्पयल
 यरपप्येन्द्रियतिययोनिक्कतानां पण्णा गीतम । अपग्गेनात्तमुज्जतमुत्तकपतः पूव्वकाटि । अपयोत्तकगमंमुत्तकात्तिमोरपरिसप्पयलयरपप्ये
 न्द्रियतिययोनिक्कतानां पण्णा गीतम । अपग्गेनात्तमुज्जतमुत्तकपतोप्यत्तमुज्जतम् । पयात्तकसत्तमुत्तकात्तिमोरपरिसप्पयलयरपप्येन्द्रियति

ररथो व ह भोगम अद्यत्त को पत्तमुत्त लक्ष्य को वपनइआरवयो । पण्णत्तससम्मूच्छिमवरपरिसय्यति । अपयोत्तसम्मूच्छिम वरपरिसप यत्तवर
 पचेन्द्रिय तियेव यानिक्क ना म वत्तर हेगीतम अद्यत्त को वरवयो पिय यत्तमुत्त । पण्णत्तससम्मूच्छिमवरपरिसय्यति । पयोत्तसम्मूच्छिमवरपरिसप
 यत्तवर पचेन्द्रिय तिययोनिक्क ना म व० हे गीतम अद्यत्त को पत्तमुत्त वरवयो वपनइआर वय पत्तमुत्त गम्व । यत्त वरवयि वरपरिसय्यति ।
 यत्तवत्तानिक्क वरपरिसप यत्तवर पचेन्द्रिय तिवत्तयोनिक्क ना म व हे गीतम अद्यत्त को पत्तमुत्त लक्ष्य को वत्तको । पण्णत्तससम्मूच्छिमवरपरिसय्यति ।
 वरपरिसय्यति । अपयोत्त गम्व वरपरिसप यत्तवर पचेन्द्रिय तिय व भोगिक्क को प० व० हे गीतम अद्यत्त को पिय वरवयो को पिय यत्तमुत्त । पण्ण

जोगियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेण अतोमुज्जत उक्कोसेण पुव्वकोणी अतोमुज्जत्तूणा । नुयपरिसप्पय
लयरपच्चिदियतिरिस्कजोगियाण पच्छा ? गोयमा ! जहन्तेण अतोमुज्जत उक्कोसेण पुव्वकोणी । अपज्जत
यनुयपरिसप्पयलयरपच्चिदियतिरिस्कजोगियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेणयि उक्कोसेणयि अतोमुज्जस
पज्जतयनुयपरिसप्पयलयरपच्चिदियतिरिस्कजोगियाण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेण अतोमुज्जत उक्कोसेण
पुव्वकोणी अतोमुज्जत्तूणा । सम्मूच्छिमनुयपरिसप्पयलयरपच्चिदियतिरिस्कजोगियाण पुच्छा ? गोयमा !
जहयाण अतोमुज्जत उक्कोसेण आयालीस वाससहस्साइ । अपज्जतयसम्मूच्छिमनुयपरिसप्पयलयरपच्चिदि

ययोनिकाणा पच्छा गीतम । अपन्येनात्तमुंद्दतमुह्वपत पुव्वकोटिरत्तमुह्वर्त्तना । नुजपरिसपत्त्यलयरपवेन्त्रियतिगयोनिजाना पच्छा गी
तम । अपययमात्तमुंद्दतमुह्वपतः पूयओठ । अपयाप्तनुजपरिसपत्त्यलयरपवेन्त्रियतिगयोनिजाना पच्छा गीतम । अपन्येनात्तमुह्वपतो
व्यत्तमुह्वत्तम् । पयोत्तनुजपरिसपत्त्यलयरपवेन्त्रियतिगयोनिजाना पच्छा गीतम । अपन्येनात्तमुह्वत्तमुह्वर्त्तना । स
म्मूच्छिमनुयपरिसपत्त्यलयरपवेन्त्रियतिगयोनिजाना पच्छा गीतम । अपन्येनात्तमुह्वत्तमुह्वर्त्तना द्विबत्वारिमह्वपसहस्सादि । अपयोप्रसम्भू

तगप्रवत्तियहरपरिसव्वति । पव्वति मभत्र हरपरिसप जलहर पवेन्द्रिय तिय स यानिज मा प्र त इ गीतम जलव्य या अतर्त्तइत तटप यो पने
काओ वगर्त्तइत ग्वत्त । मअपरिसपयव्वरति । मअपरिसप जलहर पवेन्द्रिय तिय स योनित्त मा प्र स इ गीतम जलव्य या अतर्त्तइत तटप यो
पुव्वकोणी । अपज्जतयमअपरिसव्वति । अपव्वति मअपरिसप जलहर पवेन्द्रिय तिय स योनित्त मा प्र त इ गीतम जलव्य यो पिय तटप यो पिय
पत्तमुह्वत्त । पव्वतिज मअपरिसप यमहर मा प्र त इ गीतम जलव्य यो अतर्त्तइत तटप यो पुव्वकोणी अतर्त्तइत ग्वत्त । सम्भूत्तम मअपरिसप
पवेन्द्रिय मा प्र त इ गीतम जलव्य यो अतर्त्तइत तटप यो वेतासोस इ आरवप । अपज्जतयसम्मूच्छिमनुजपरिसव्वति । अपययित्त ययत्तम भुज

यतिरिस्कजोणियाण पच्छा ? गोयमा ! जहणेणवि उक्कोमेणवि अतोमुज्जत्त । पज्जत्तगसम्मूच्छिमज्जुयपार
सप्पयलयरपच्चिदियतिरिस्कजोणियाण पच्छा ? गोयमा ! जहणुण अतामुज्जत्त उक्कोसण वायालीस या
ससहस्साइ अतोमुज्जत्तुणाइ । गम्वक्कातियन्नुयपरिसप्पयलयरपच्चिदियतिरिस्कजोणियाण पच्छा ? गो
यमा ! जहणेण अतोमुज्जत्त उक्कोसेण पुव्वकोही । अापज्जत्तगम्वक्कातियन्नुयपरिसप्पयलयरपच्चिदियति
रिस्कजोणियाण पच्छा ? गोयमा ! जहणेणवि उक्कोसेणवि अतोमुज्जत्त । पज्जत्तगम्वक्कातियन्नुयपरिस
प्पयलयरपच्चिदियतिरिस्कजोणियाण पच्छा ? गोयमा ! जहणेण अतामुज्जत्त उक्कोसेण पुव्वकोही अतोमु

लिङ्मनुजपरिसपस्यलवरपचन्निव्यातयग्यानिशाना पृच्छा गीतम् । जपव्यनाप्युक्तयतोप्यलमुद्धतम् । पयासममूच्छिमनुजपरिसपस्यलवर
 पयासपतिपग्यानिशानां पृच्छा गीतम् । जपव्यनालमुद्धतमुक्तपतो द्विचत्वारिअद्वयमुद्धतम् । पयासममूच्छिमनुजपरिसपस्यलवर
 पयासवरपचन्निव्यातयग्यानिशाना पृच्छा गीतम् । जपव्यनालमुद्धतमुक्तपतः पूर्वकादिः । अपयासगजवदतानि रुजुजपरिसपस्यलवरप
 धोग्गुपतिपग्यानिशाना पृच्छा गीतम् । जपव्यन सरजवतयलमुद्धतम् । पयासगजवदतानि रुजुजपरिसपस्यलवरपधोग्गुपतिपग्यानिशाना

कुमारा । खहरपरपचिदियतिरिस्कजीणिघाण जते । केधइयं कालं ठिई पणुत्ता ? गोयमा । जहयोंण अ
 त्तोमुज्जत्त उक्कोसेण पल्लिनुग्रमस्स अस्सखंज्जनागी । अपज्जास्यस्वहरपरपचिदियतिरिस्कजीणिघाण पुच्छा ? गो
 गोयमा । जहन्नेणयि उक्कोसेणयि अत्तोमुज्जत्त । पज्जास्यस्वहरपरपचिदियतिरिस्कजीणिघाण पुच्छा ? गो
 यमा । जहन्नेण अत्तोमुज्जत्त उक्कोसेण पल्लिनुग्रमस्स अस्सखंज्जनागे अत्तोमुज्जत्त । सम्भूच्छिमस्वहर
 पचिदियतिरिस्कजीणिघाण पुच्छा ? गोयमा । जहन्नेण अत्तोमुज्जत्त उक्कोसेण याधत्तरियाससहस्साणि ।
 अपज्जास्यसम्भूच्छिमस्वहरपरपचिदियतिरिस्कजीणिघाण पुच्छा ? गोयमा । जहन्नेणयि उक्कोसेणयि अत्तो

ना पूच्छा गीतम । अपगमनात्तमुद्भूतमुत्कपत्तः पूर्वकोटिरत्तमुद्भूताना । खहरपरपचिदियतिरिस्कजीणिघाणा प्रवृत्ता । चियत्त कालं स्थिति प्र
 पत्ता ? गीतम । अपगमनात्तमुद्भूतमुत्कपत्तः पत्तोपमस्यासङ्गुयाभागाः । अपयोसखहरपरपचिदियतिरिस्कजीणिघाणा पूच्छा गीतम । अपयत्ता
 पुररूपतोप्यत्तमुद्भूतम् । पर्वाप्तखहरपरपचिदियतिरिस्कजीणिघाणा पूच्छा गीतम । अपगमनात्तमुद्भूतमुत्कपत्तः पत्तोपमस्यासङ्गुयो भागो अन्त
 मुद्भूतानि । सम्भूच्छिमखहरपरपचिदियतिरिस्कजीणिघाणा पूच्छा गीतम । अपगमनात्तमुद्भूतमुत्कपत्तो द्विसप्ततित्वयसङ्गुयावि । अपयोत्तमम्भू
 च्छिमखहरपरपचिदियतिरिस्कजीणिघाणा पूच्छा गीतम । अपगमनात्तमुद्भूतमुत्कपत्तो द्विसप्ततित्वयसङ्गुयात्तमुद्भूतानि । मज्जत्तत्कालिक

वो पूर्ववाहो पगतमुद्भूत जत । खहरपरपचिदियति । खहरपरपचिदियतिरिस्कजीणिघाणा य ७० हे गीतम अद्यग्र वो पत्तमुद्भूत उक्त्यो वो पत्तापम
 ना अपय्याततो भाव । अपय्यातखहरपरपचिदियतिरिस्कजीणिघाणा य ७० खतर हे गीतम अपय्य वो पिय उक्त्यो वो पिय पत्तमु
 द्भूत । पत्तापयत्तखहरपरपचिदियतिरिस्कजीणिघाणा य ७० पत्ताप यत्त पत्तोपयिदियतिरिस्कजीणिघाणा य ७० पत्ताप यत्त पत्तोपयिदियतिरिस्कजीणिघाणा
 पत्तापम ना पत्तप्यातमा भाव पत्तमुद्भूत ग्गु । पत्तापयत्तखहरपरपचिदियतिरिस्कजीणिघाणा य ७० पत्ताप यत्त पत्तोपयिदियतिरिस्कजीणिघाणा

क्षमणा । स्वहयरपथिदियतिरिस्कजोणिषाण नते । केयहयं काल छिदं पयासा ? गोयमा ? जहयोगेण ह्यं
 तोमुज्जत उक्कोसेण पलित्थमस्स अस्सेख्खजागो । अपजासयस्वहयरपचिदियतिरिस्कजोणिषाण पुष्का ?
 गोयमा ! जहन्तगथि उक्कोसेणथि अतोमुज्जत । पजासयस्वहयरपथिदियतिरिस्कजोणिषाण पुष्का ? गो
 यमा । जहन्नेण अतोमुज्जत उक्कोसेण पलित्थमस्स अस्सेख्खिअज्जागे अतोमुज्जतूणे । सम्भूच्छिमस्वहयर
 पथिदियतिरिस्कजोणिषाण पुष्का ? गोयमा । जहसेण अतोमुज्जत उक्कोसेण यायसपरियानसहस्साणि ।
 अपज्जतयसम्भूच्छिमस्वहयरपचिदियतिरिस्कजोणिषाण पुष्का ? गोयमा ! जहन्नेणथि उक्कोसेणथि अतो

ना पूष्ठा भीतम् । अथयेनात्मुद्रतमुत्त्वपतः पूषकोटिरत्नमुद्रतीना । खरपचन्द्रियतिययोनिनामा प्रदत्त । विपत्त काळ त्विति प्र
 दत्ता । भीतम् । अथयेनात्मुद्रतमुत्त्वपत पत्योपमस्यावकुपोप्रागः । अथयोसखरपचन्द्रियतिययोनिनामा पूष्ठा भीतम् । अथयेना
 प्यरत्नतोप्यत्नमुद्रतम् । पयोपत्तखरपचन्द्रियतिययोनिनामा पूष्ठा भीतम् । अथयेनात्मुद्रतमुत्त्वपतः पत्योपमस्यावकुपोप्रागो दन्त
 मुद्रतीना । सम्मूष्णिसखरपचन्द्रियतिययोनिनामा पूष्ठा भीतम् । अथयेनात्मुद्रतमुत्त्वपतो द्विसप्ततिवर्षसहस्राणि । अथयोत्तसम्
 न्दिसप्तसखरपचन्द्रियतिययोनिनामा पूष्ठा भीतम् । अथयेनात्मुद्रतमुत्त्वपतो द्विसप्ततिवर्षसहस्रास्पन्ममुद्रतीनाणि । गजद्वयत्वाभित्ति

[illegible]

मुञ्जत । पञ्चत्तयसम्भूच्छिमस्यहयरपचिदितिरिस्कजो णियाण पुच्छा २ गोयमा ! जहन्तेण अतोमुञ्जत
उक्कोसेण यायसरियासहसाइ अतोमुञ्जत । गस्यवक्कोतियस्वहयरपचिदितिरिस्कजो णियाण पुच्छा
२ गोयमा ! जहणेण अतोमुञ्जत उक्कोसेण पलित्वमस्स अस्सखेज्जहजगे । अथपज्जातयगस्यवक्कोतियस्वह
ययरपचिदितिरिस्कजो णियाण पुच्छा २ गोयमा ! जहणेणवि उक्कोसेणवि अतोमुञ्जत । अथपज्जातयगस्यवक्कोतियस्वह
अस्सखेज्जहजगो अतोमुञ्जतगो । मणुस्साण जते । केवहुय काळ णिइ पणत्ता २ गोयमा ! जहन्तेण
ययरपचिदितिययाणिक्काना पुच्छा २ गोयमा ! अथपणक्कानुसुसमुत्त्वपत्तो पत्तोपमस्साउसस्सये
अेदितियपणोणिक्काना पुच्छा २ गोयमा ! अथपण्णाप्युत्त्वयतयाणासस्स
गोयमा ! अथयेनासुमुत्तमरजयता । अतोमुञ्जत

[illegible]

अथतोमुज्जत उक्कोसेण तिरिणि पलिनेवमाइ । अपज्जत्तगमणुस्साण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेणयि उक्को
 सेणयि अथतोमुज्जत । पज्जत्तयमणुस्साण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेण अथतोमुज्जत उक्कोसेण तिरिणि पलिने
 यमाइ अथतोमुज्जत्तूणाइ । समुच्छिक्खिमणुस्साण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेणयि उक्कोसेणयि अथतोमुज्जत्त
 गस्रवक्कतियमणुस्साण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेण अथतोमुज्जत उक्कोसेण तिरिणि पलिनेवमाइ । अपज्जत्त
 गस्रवक्कतियमणुस्साण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेणयि उक्कोसेणयि अथतोमुज्जत । पज्जत्तगस्रवक्कतियमणु
 स्साण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेण अथतोमुज्जत उक्कोसेण तिरिणि पलिनेवमाइ अथतोमुज्जत्तूणाइ । याणमतराण

पुरवर्पतयात्तमइत्तम् । गणेषुरात्तिसमनुयाया पच्छा गीतम् । अपम्येमाऽलमुदुत्तमुत्कर्षतकोयि पस्यापमानि । अपर्योत्तगस्रवक्कतियमणु
 समनुयायां पच्छा गीतम् । अपम्यनाटुत्त्वपतयालमुदुत्तम् । पयासगस्रवक्कतियमणुयायां पच्छा, गीतम् । अपम्यनात्तमुदुत्तमुत्कर्षत
 योयि पस्यापमानि अतमुदुत्तानि । वातव्यस्तराणां देवाना इदत्त । कियत्त कास स्थिति मच्छा गीतम् । अपम्येन दस मपसइत्ता
 भगवतियमुदुत्तरति । अपम्येन गमम्यत्तागितक एत्तर पचेद्विय तिरिणि गानिक ना म एत्तर हे गीतम् अवयव यो पिय एत्तमुदुत्त ।
 पयत्तमभगवतियमुदुत्तरति । पयास गमम्यत्तागितक एत्तर पचेद्विय तिरिणि गानिक ना म प्रय एत्तर हे गीतम् अवयव यो पयत्तमुदुत्त एत्तव यो पयत्तापम
 ना पमपत्तातना माग अत्तमुदुत्तम् । मनुय ना म हे भगवन् केतवा वाक ना स्थिति कथी म एत्तर हे गीतम् अवयव यो पय
 मुदुत्त एत्तव यो तोन पस्यापम । अपम्यत्तगमवक्काव पच्छा । अपम्यति मनुय ना म ए गीतम् अवयव यो पिय एत्तमुदुत्त । पय
 तयमवक्काव ति । पम्यति मनुय ना म कोकी एत्तर हे गीतम् अवयव यो अतमुदुत्त एत्तव यो तोन पस्यापम अत्तमुदुत्तम् । सम एत्तमवक्का
 व पुच्छति । समुच्छिम मनुय ना म प्रय एत्तर हे गीतम् अवयव यो अत्तमुदुत्त एत्तव यो पिय तेद्विक । गमवक्कतियमणुयायां पुच्छा । गमव मनुय

भते ! देवाण केयडुय काले ठिईं पणान्ना ? गीयमा ! जहन्तेण दसयाससहस्साइ उक्कोसेण पलिउथम ।
 अथपज्जसयाणमतरदेवाण पुच्छा ? गीयमा ! अहणेणयि उक्कोसेणयि अतोमुज्जस । पज्जसयवाणमतर
 देवाण पुच्छा ? गीयमा ! जहन्तेण दसयाससहस्साइ अतोमुज्जानूणइ उक्कोसेण पलिउथम । अथ
 मूण । वाणमत्तरीणं देवीण पुच्छा ? गीयमा ! अहणेण दसयाससहस्साइ उक्कोसेणयि अतामुज्जस । पज्ज
 पज्जसियाण भते । वाणमत्तरीण देवीण पुच्छा ? गीयमा ! जहणेणयि उक्कोसेणयि अतामुज्जस । देवा

वि उत्तरयत्त पत्थोपमम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तर देवानां पुच्छा भीतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवा
 नां पुच्छा भीतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् ।
 म । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् ।
 पर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् ।

अतीतिवाक्यानां प्रदत्तम् । देवानां विप्राणां काशे स्थितिः प्रकल्पिता, गीतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् ।
 ना इत्युक्तरं देवीभूतम् अथवा देवी भूतम् भूतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् ।
 उत्तरं देवीभूतम् अथवा देवी भूतम् भूतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् ।
 देवी भूतम् अथवा देवी भूतम् भूतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् ।
 अथवा देवी भूतम् अथवा देवी भूतम् भूतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् । अपर्याप्तकमानव्यन्तराणां देवानां पुच्छा भीतम् ।

क्षियाण नते ! द्यागमतरीण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेणं दसथाससहससाई अतीमुज्जसूणाई । उक्कोसेणं
 छरूपल्लिन्नेयम अतीमुज्जसूण । जोडसियाण नते ! देयाण कवडय काल ठिई पयात्ता ? गोयमा ! जह
 याण पल्लिन्नेयमठजागो उक्कोसेण पल्लिन्नेयम वाससयसहससमप्पहिय । अज्जत्तयजोडसियाण पुच्छा ?
 गोयमा ! जहणाणवि उक्कांमणयि अतीमुज्जसूण । पज्जत्तयजोडसियाण पच्छा ? गोयमा ! जहन्नेणं पल्लि
 नेयमठजागो अतीमुज्जसूणो उक्कोसण पल्लिन्नेयम वाससयसहससमप्पहिय अतीमुज्जसूण । जोडसियाणीण

अपवांसंन्योतकावा पुच्छा गीतम । अपयमाप्युरकयतशात्तमुत्तुत्तम् । पर्याप्तकन्योतिफावा पुच्छा गीतम । अपयेन पत्न्योपमाएजागम
 लमुत्तुत्तान्मुत्तकपतः पर्यापमं वयशतसहस्राप्यचिकमल्लमुत्तुत्तान् । न्योतिअदवीनां पुच्छा, गीतम । अपन्यतः पत्न्यापमाएजाग उरकप

अन दगदवार वपेना वत्तपं यो पव्यापम यत्तमुत्तुत्त ग्यून । वायमतदाच वेवावन्ति । वायव्यतर ववो नो प्र उ गीतम अपयय वो दग वज्जारवय
 उरकव वो अय पव्यापम । अपव्यत्तिवाच भत वायमतदाच ववोच ति । अपववोस वायव्यतर ववो ना उ भगवन् जतना पायु कक्षा दे गीतम अपयव
 वो विव उरकय वो विव यत्तमुत्तुत्त । वव्यत्तिवाच भते वायमतरोच ववोच ति । पवोस वायव्यतरवो ववो ना प्र उ उ गीतम अपवव वो दगदवा
 रकव यत्तमुत्तुत्त अन उरकव वो अय पव्यापम यत्तमुत्तुत्त ग्यून । आरसियाच भत दशावन्ति । आतिव्व वेवता नो के भगवन् केवसा वासना स्थिति
 ववो प्र उ उ गीतम अपयव वो परयापम ना पाठमा भाग उरकय वो परयापम एवसाच वय अथिक । अपव्यत्तवआरसियाच पुच्छा । अपववोस
 आतिव्व ना प्र उ के गीतम अपवव वो विव उरकय वो विव यत्तमुत्तुत्त । पव्यत्तवआरसियाचति । पवोस आतिवो ना प्र उ उरक दे गीतम अपवव
 वो परयापम ना पाठमी माय यत्तमुत्तुत्त ग्यून उरकय वो परयापम साव वय अथिक यत्तमुत्तुत्त ग्यून । आरसयोच भते ववोच ति । आतिव्व ववो
 ना प्र उ उ गीतम अपयव यो परयापम ना पाठमा भाग उरकय वो अय परयापम पयास उज्जारवय अथिक । अपव्यत्तिवाच आरसयोचति । प

जते । देवीण पुच्छा ? गायमा । जहण पाउत्तवमठनागो उक्कोसेण उक्कोसेण पण्णासवाससहस्स
 मप्पहिय । अप्पज्जत्तियाण जोडसिणीण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्नेगवि उक्कोमणवि अत्तोमुज्जस । पज्जा
 सियाण जोडसिणीण पुच्छा ? गोयमा । जहणेण पलित्थमठनागो अत्तोमुज्जमूणो उक्कोसेण अत्तपल्लि
 त्थम पण्णासवाससहस्सेहि अप्पहिण्ण अत्तोमुज्जमूण । चद्विमाणण जते ! देवाण पुच्छा ? गोयमा ।
 जहणेण चउत्तागपलित्थम उक्कोसेण पलित्थम वाससपसहस्समप्पहिय । चद्विमाणेण जते । अप्पज्जत्तयाण
 देवाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्नेगवि उक्कोसेणवि अत्तोमुज्जस । चद्विमाणेण जते । पज्जत्तयाण देवाण

तोडवे पत्थोपम पण्णासहस्रस्यपिक्कम् । अप्पमाप्पज्जत्तियोत्तिप्पदीना पुच्छा गीतम । अप्पम्यत्त सत्त्वपत्तयान्मुद्दुत्तम । पप्पमज्जोत्तिप्पद
 वीना पुच्छा गीतम । अप्पम्यत्तः बत्थापमाप्पमज्जानोत्तमुद्दुत्तल सत्त्वपत्तोहपत्थोपम पण्णासहस्रस्येत्तिप्पिक्कमन्मुद्दुत्तमम् । चत्तविमाने जद
 न । देवानां पुच्छा गीतम । अप्पम्यत्त जलजाण पत्थापमत्तत्तयत्तः पत्थोपम वयल्लस्यत्तिक्कम् । चत्तविमान जदत्त । अप्पमोत्तदेवाना
 पुच्छा गीतम । अप्पमेत्ताप्पत्तयत्तोत्तमम् । चत्तविमान जदत्त । पप्पमज्जाना देवाना पुच्छा गीतम । अप्पम्यत्त पत्थोपमचत्तज्जानम

पर्वति ज्ञातव्य दवी ना म च हे गीतम अवश्य को जरव्य को पिक्क पत्तमुद्दुत्त । पप्पमज्जानां जोडसिणीति । पर्वति ज्ञातव्य दवी ना म च
 गीतम अवश्य को पत्थापम ना पाठमा भाग पत्तमुद्दुत्त नून जरव्य को पत्तमुद्दुत्त जल पत्ताम जकारव्य पविक्क सव पर्वतोपम । चद्विमाणे भति
 दत्तमिति । चत्तविमान जदत्त देवताभी जत्तया कावलो ज्जिति जदो पत्त जत्त च गीतम अवश्य को चत्तमोग पत्थापम जत्तदं को पत्थापम छा
 वय पविक्क । चद्विमाणे भं मत्ते पप्पमज्जाना च दत्तमिति । चत्तविमान मा हे भगवन् अप्पमोत्त देवलो पुच्छा हे गीतम जत्तय को पिक्क जत्तय को पिक्क
 पत्तमुद्दुत्त । चद्विमाणे भति पप्पमज्जानां मत्ते देवताभी हे भगवन् जत्तया पापु पत्त जत्त च गीतम अवश्य को चत्तमोग पत्थापम

माणेण ज्ञते । देवाण केवद्वय काल ठिइ पणसा ? गोयमा । जहन्नेण चउन्नागपलिनुवम उक्कोसेण पलि
 नुवम वाससहस्समप्पहिय । सूरविमाणे अपज्झसदेवाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्ते गयि उक्कोसेणयि अत्तो
 मुज्झत । सूरविमाणण पज्झसदेवाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेण चउन्नागपलिनुवम अत्तोमुज्झतूण उक्को
 सण पल्लिनुवम वाससहस्समप्पहिय अत्तोमुज्झतूण । सूरविमाणे अपज्झसियाण देवीण
 ज्ञागपलिनुवम उक्कोसेण अरुपल्लिनुवम पच्चीह वाससएहि अम्महिय । सूरविमाणे अपज्झसियाण देवीण पुच्छा ? गो
 पुच्छा ? गोयमा । जट्टयेणयि उक्कोसेणयि अत्तोमुज्झत । सूरविमाणे पज्झसियाण देवीण पुच्छा ? गो

त । देवाणां द्विपल कास । स्थितिः प्रघटा ? गीतम् । अपन्येत पश्योपमचतुन्नागमुत्कप्येतः पश्योपम चपसङ्काप्यपिक्कम् । सूयविमान ऽप
 पोसदेवाणां पुच्छा गीतम् । अपयमोत्कपयतद्यालमुद्गतम् । सूयविमाने पयोसदेवाणां पुच्छा, गीतम् । अपन्येत चतुर्नागपश्योपममलमुद्
 त्तम् नरकपतः पश्योपम वपेयुङ्कास्यापिक्कमलमुद्गतम् । सूयविमाने देवीणां पुच्छा, गीतम् । अपन्येत पस्यापमचतुर्नागमुत्कप्येतोद्
 पश्योपमं पञ्चत्रिचपसुत्तरपिक्कम् । सूयविमान ऽपयासदेवीणां पुच्छा गीतम् । अपन्येतोत्कपयतद्यालमुद्गतम् । सूयविमाने पयोसङ्कादेवीणां पु

तम् अथग बो बोभागे पक्कापयत्ते उरुद्ध पस्यापम उरुद्ध । सूरविमाषि चपल्लनदेवावति । सूयना विमाने विधि पपयोस देवती प्रय
 न दे भोतस अथग सो पिक्क उरुद्ध सो पिक्क अरुत्तमुद्गत । सूरविमाषि पल्लनदेवावति । सूयविमाने विधि पयोस देवती प्रय न दे भोतस अथग
 बो पनमुद्गत मुद्ग पस्यापमभा बोभा भाग उरुद्ध बो पनमुद्गत ग्यून उरुद्धवप चविक्क पश्योपम । सूरविमाषि उरुद्धवति । सूयना विमाने विधि दे
 वाणां प्र च० इ भोतस अथग सो पक्कापयत्ते बोभा भाग उरुद्ध पोक्क चप चविक्क पश्योपम । सूरविमाषि चपल्लनदेवाव देवावति । सूयना
 विमाने विधि चपबोस देवीणां प्र च दे बो अथग सो पिक्क उरुद्ध सो पिक्क चतुमुद्गत । सूरविमाषि पल्लनदेवाव देवीवति । सूयना विमाने विधि

देवीण पुच्छा ? गोयमा ! जहखेण चउन्नागपलिनुवमं अतोमुज्झूण उक्कोसेण अरुपलिनुवम अतोमुज्झूण । नरकस्रियिमाणे देवाण पुच्छा ? गोयमा ! जहखेण चउन्नागपलिनुवम उक्कोसेण अरुपलिनुवम । नरकस्रियिमाणे अपज्झयाण देवाणं पुच्छा ? गोयमा ! जहखेणवि उक्कोसेणवि अतोमुज्झूण । नरकस्रियिमाणे पज्झयाण देवाण पुच्छा ? गोयमा ! जहखेण चउन्नागपलिनुवम अतोमुज्झूण उक्कोसेण अरुपलिनुवम अतोमुज्झूण । नरकस्रियिमाणदेवीण पुच्छा ? गोयमा ! जहखेण चउन्नागपलिनुवम उक्कोसेण

विमाने पयोसकदेवीणा पुच्छा भीतम । जपय्येनाकमुहुत्थीन पस्सोपमभतुभ्रांगमुरकपतोदपस्सोपममकमुहुत्थीनम् । नरकविमाने देवाणा पुच्छा, भीतम । जपय्यन भतुभ्रांगपरपोपममुरकपतोद पस्सोपमम् । नरकविमान उपयोसदेवाणा पुच्छा भीतम । जपय्यनोत्कपतयास्तमुहुत्थम् । नरकविमान पयोसकदेवाणां पुच्छा भीतम । जपय्यन भतुभ्रांगपरपोपममकमुहुत्थीनमुरकपतोदपस्सोपममकमुहुत्थीनम् । नरकविमाने देवीणां पुच्छा, भीतम । जपय्यतद्यतुभ्रांग पस्सोपममुत्कपतस्सातिरुक्कं भतुभ्रांगपस्सोपमम् । नरकविमाने उपयोसकदेवीणा पुच्छा, भीतम ।

नियाम देवोव पुच्छा । पदविमाने विप पपर्याप्त देवीणा म उ हे भोतम जहय्य या विप उरकय सो विप चनुहुत्तं । पञ्चतिचावति । पयोस पदविमानो देवाणा म उ हे भोतम जहय्य बी पस्तमुहुत्त अन् पक्कापम भतुभ्रांग उरकय सो पस्तमुहुत्त गहन चणं पक्कापम । नरकविमाने देवाण पुच्छा । नचच विमानजो देवता ना म उ हे भोतम जहय्य सो भतुभ्रांग पक्कोपम उरकय सो जह पक्कापम । नरकविमाने पपक्कतयाण देवावति नचचना विमाने विप पपर्याप्त देवताभा म उ हे भो जहय्य बी विप उरकय बी विप चनुहुत्तं । नरकविमाने पक्कतदेवावति । नचचना विमान ने विप पर्याप्त देवताभा म उ हे बी जहय्य बी परतमहुत्तं जह पक्कापम भतुभ्रांग उरकय बी पस्तमुहुत्त जह चण पक्कापम । नरकविमाने देवो व पुच्छा । नचचना विमाने विप देवीणा म उ हे भोतम जहय्य बी भतुभ्रांग पक्कापम उरकय बी सातिरेव भतुभ्रांग पक्कोपम । नचच विमान न

सातिरेग चउजागपलिनुथर्म । नरुस्रयिमाणे अपुञ्जस्रियाण देवीर्ण पुच्छा ? गो० ! जहणेणवि उक्कोसेणवि
 अतोमुज्जस । नरुस्रयिमाणे पञ्जस्रियाण देवीण पुच्छा ? गो० ! जहणेण चउजागपलिनुवम अतोमुज्जसूण
 उक्कोसण सातिरेग चउजागपलिनुथर्म अतोमुज्जसूण । ताराविमाणे देयाण पुच्छा ? गो० ! जहणेण अठ
 जागपलिनुथर्म उक्कोसेणं चउजागपलिनुथर्म । ताराविमाणे अपुञ्जस्रदेयाण पुच्छा ? गो० ! जहणेणवि उक्को
 सेणवि अतोमुज्जस । तारायिमाणे पञ्जस्रदेयाणं पुच्छा , गो० ! जहणेण अठजागपलिनुवम अतोमुज्जसूण उ

अपन्यनाप्युररुपथोप्यलमुदूतम् । नरुस्रयिमाणे पयाहकदवीर्ण पुच्छा गीतम् । अलमुदूतर्ण चतुर्जागपत्योपममुत्कर्षतोऽलमुदूतर्ण साति
 रेसं चतुर्जागपत्योपमम् । ताराविमान देवानां पुच्छा गीतम् । अपन्येनाष्टजाणं परयोपममुत्कर्षतश्चतुर्जागं परागपमम् । ताराविमाणेऽपया
 सदेवानां पुच्छा गीतम् । अपन्यतद्योत्कर्षतयास्तमुदूतम् । ताराविमान पर्यासदेवाभा पुच्छा, गीतम् । अपन्येनाष्टजागपत्योपममुत्कर्षतोऽलमुदूतर्ण सातिरेकमष्टजागपत्या
 पममुत्कर्षतोऽलमुदूतर्ण चतुर्जागपत्योपमम् । ताराविमाने देवीणा पुच्छा, गीतम् । अपन्येनाष्टजागपत्योपममुत्कर्षतोऽलमुदूतर्ण सातिरेकमष्टजागपत्या

विषयपद्यासद्वेगोनाप्रत्युत्तरहेगीतम्अवश्यवो।परउत्तरवोपिअवश्यवो।नरुस्रयिमाणेपञ्जस्रियाणदेवीर्णपुच्छागीतम्।अलमुदूतर्णचतुर्जागपत्योपममुत्कर्षतोऽलमुदूतर्णसातिरेसंचतुर्जागपत्योपमम्।ताराविमानदेवानांपुच्छागीतम्।अपन्येनाष्टजाणंपरयोपममुत्कर्षतश्चतुर्जागंपरागपमम्।ताराविमाणेऽपयासदेवानांपुच्छागीतम्।अपन्यतद्योत्कर्षतयास्तमुदूतम्।ताराविमानपर्यासदेवाभापुच्छा,गीतम्।अपन्येनाष्टजागपत्योपममुत्कर्षतोऽलमुदूतर्णसातिरेकमष्टजागपत्यापममुत्कर्षतोऽलमुदूतर्णचतुर्जागपत्योपमम्।ताराविमानेदेवीणांपुच्छा,गीतम्।अपन्येनाष्टजागपत्योपममुत्कर्षतोऽलमुदूतर्णसातिरेकमष्टजागपत्या

देवीण

ण । न । चउन्नागपलित्वम अतोमुज्जुण । तारायिमाणे देवीण पुच्छा ? गो० । जहणेण अठतागपलित्वम
 स्कृत्ताण साइरग अठन्नागपलित्वम । तारायिमाणे अपज्जासियाण देवीण पुच्छा, गो० । जहणेणवि उक्को
 माणे । अतोमुज्जुण । तारायिमाणे पज्जसयाण देवीण पुच्छा ? गोयमा । जहणेण अठतागपलित्वम
 लित्वमोत्तण उक्कोसेण साइरग अठन्नागपलित्वम अतोमुज्जुण । येमाणियाण ज्ञन ! देवाण केवडय
 — ई पयसा ? गोयमा । जहणेण पलित्वम उक्कोसेण तस्मीस सागरोयमाइ । अपज्जासयवेमाणि या
 विमाने ? पुच्छा ? गोयमा । जहणेणवि उक्कोसेणवि अतोमुज्जुत । पज्जसयेमाणि याण पुच्छा ? गोयमा

पमम् । ताराविमानेऽपपोसदेवीना पुच्छा गौतम । अपम्येनोरुद्धतवाणमुद्धतम् । ताराविमाने पपासद्वोनां पुच्छा । गौतम । अपम्येना
 लमेद्धतामठनाग परयापममुरकपेतोत्तमुद्धतानं सातिरेकमप्रागपरपोपमम् । येमाणिनामा ज्ञदम् । देवाणा विपन्न कास स्थिति मज्जत्ता
 ? गौतम । अपम्यतः पसापममुरकपतस्वपाच्छास्वागरापमावि । अपर्याप्तकवेमाणिनामा पुच्छा । गौतम । अपम्यनाप्युरकपतोप्यममुद्धतम् ।
 पपासयेमाणिनामा पुच्छा गौ० । अपम्यन पत्तोपममममुद्धतानं सुरकपतस्वपाच्छास्वागरोपमाप्यनमुद्धतानामि । येमाज्जिक्केवीना पुच्छा

ताराविमाने अपम्यतदेवोचति । ताराविमाने विप पपयास द्वोना म उ ज गौतम अम्य यो विप उरकप यो विप यन्तमुद्धत । ताराविमान
 पम्यतवाव दरोचति । ताराविमाने विप पर्वति द्वोना म उ जे मोतम अपम्य यो पज्ज भाग पसापम यन्तमुद्धत यन्त उरकप यो सातिरेक य
 टभाप पक्कापम यन्तमुद्धत यन्त । यमाविद्याव मतेति । येमाज्जिक्केवीना के ममकत् वेतसा कासो छिति कटो म उ जे गौतम अम्य यो पक्का
 पम उरकप यो तेतोस यामरापम । अपम्यन्तिपक्कमविद्याव देवाचति । अपम्यन्ति येमाज्जिक्केवीना म उ जे मोतम अम्य यो विप उरकप यो विप
 यन्तमुद्धत । पम्यतवमाविद्याव पुच्छा । पर्वन्ति येमाज्जिक्केवीना म उ जे मोतम अम्य यो यन्तमुद्धत यन्त उरकप यो यन्तमुद्धत यन्त तेतो

जहणें पलिचयम स्यतोमुजसण उक्कोसण तेहीस सागरोवमाइ स्यतोमुजसूगाइ । बेमाणिणीण जते !
 देधीण कयइय काल ठिइ पयात्ता ? गोयमा ! जहन्तेण पलिचयम उक्कोसण पणपन्त पलिचयमाइ । स्यप
 जासियाण देधीण बेमाणिणीण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तणयि उक्कोसेणयि स्यतोमुजसू । पज्जासयाण बेमा
 णिणीण देधीण पुच्छा ? गोयमा ! जहणें पलिचयस स्यतोमुजसूण उक्कोसेण पणपया पलिचयम स्यतो
 मुजसूण । सोहम्वेण जत ! कव्वे देयाण केयइय कालं ठिइ पयात्ता ? गोयमा ! जहन्तेण पलिचयम उक्को
 सेण दो सागरोवमाइ । सोहम्वे कव्वे स्यपज्जात्तदेयाण पुच्छा, गोयमा ! जहणेणयि उक्कोसेणयि स्यतो

१ गीतम् । अथग्यन पस्योपममुत्कर्षतः पञ्चपञ्चाक्षरपस्योपमाभि । उपयोसकयैमानिबद्वीना पुष्पा गीतम् । अपग्येनाप्युत्कृष्टपतोप्यन्तमुद्रु-
तम् । पर्यासकैमानिकद्वीनां पुष्पा गीतम् । अथग्येन पस्योपममन्तमुद्रुर्तनमुत्कृष्टतः पञ्चपञ्चाक्षरपस्योपमानान्यन्तमुद्रुर्तनानि । श्रीचर्म
प्रदश । कश्च द्वाभां विपन्न कास स्थितिः प्रसूता ? गीतम् । अथग्येन पस्योपममुत्कर्षतो द्वे क्षानरोपमे । श्रीचर्म कश्चेऽपयोसकद्वाना
पुष्पा, गीतम् । अथग्येनाप्युत्कर्षतोप्यन्तमुद्रुतम् । श्रीचर्म कश्चे पर्यासकद्वाना पुष्पा गीतम् । अथग्येन पस्योपममन्तमुद्रुर्तनमुत्कृष्टपतो

सुखाभरापम । वेनाचोच भेते दूबोचति । बेमानिबनो दूबोना के भमबन् खतना पायु कछा म उ उ गो अवस्य सो परबापम उरकय सो परबाबन परबापम । पपल्लतियाच येमाचोचति । पपबांत बेमानिबनो दूबोना म० उ उ गोतम अवस्य सो पिय उरकय सो बिच पल्लमुइत्तं । पळ्ळतियाच वमाचोच दूबोचति । पयसि बेमानिब दूबोना मय उतर उ गोतम अवस्य सो पल्लमुइत्तं ल्ल पळ्ळोपम उल्लवं सो अवल्लमुइत्तं ग्यून परबाबन पळ्ळोपम माइल्लच भेतेति । भोवम येवळाळन बिपे के भमबन् येतानो येतसा कावलो खिति कडो मय उतर के गोतम अवस्य सो परबापम उल्लवं सो कों दानरापम । काइल्ल चळे पपल्लतदेमाचति । सोधम देवळाळने विवे अपयसि देवना म उतर के गोतम अवस्य सो पिय उल्लय सो पिय पल्लमुइत्तं ।

देवीणि च उन्नागपलिनेत्रम श्यतोमुज्ज्वलम् । तारायिमाणे देवीण पुच्छा ? गो० । जहणेण श्युठनागपलिनेत्रम
ण । न्णेण साइरग श्युठनागपलिनेत्रम । तारायिमाणे श्युपञ्जात्तियाण देवीण पुच्छा, गो० । जहणेणिवि उक्की
स्फुत्ता श्युतोमुज्ज्वलम् । तारायिमाणे पञ्जस्रयाण देवीण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेण श्युठनागपलिनेत्रम
माणे पञ्जस्रयाण देवीण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेण श्युठनागपलिनेत्रम श्युतोमुज्ज्वलम् । देवाण केवड्डय
लिनेत्रमई पयसा ? गोयमा ! जहणेण पलिनेत्रम उक्कीसेण तस्सीस सागरोयमाइ । श्युपञ्जात्तयवेमाणिया
देवाने ! पुच्छा ? गोयमा ! जहणेणयि उक्कीसेणयि श्युतोमुज्ज्वलम् । पञ्जस्रवेमाणियाण पुच्छा ? गोयमा

पमम् । तारायिमाणेऽपयोसदेवीनां पुच्छा गीतम् । अपत्येनोत्कर्षतश्चात्ममुद्भूतम् । तारायिमाणे पपासदवीनां पुच्छा गीतम् । अपत्येना
त्ममुद्भूतनिमगताग पयसापममुत्कर्षतोकात्ममुद्भूतानं सातिदेवमपुनागपययोपमम् । येमायिकाभा प्रदत्त । देवाना क्रियत्त आस स्थिति प्रकृता
गीतम् । अपत्येनाः पस्यापममुत्कर्षतश्चात्तयागपमायि । अपयोत्तकवेमाणियामा पुच्छा, गीतम् । अपत्येनाप्युत्कर्षतोप्यसमुद्भूतम् ।
पपासतयैमाणियाणां पुच्छा गी० । अपत्येन पत्योपममत्तमुद्भूतानिमुत्कर्षतश्चात्तयागरोपमाप्यत्ममुद्भूतानि । येमानिकदेवीनां पुच्छा

तारायिमाणे अपत्येनोत्कर्षतश्चात्तयागपमायि । तारायिमाणे विद्य पयसात सुबोना म व ज गीतम् कवच्य बो विष उरकप यो विष प्रकामुद्धत । तारायिमाच
पञ्जस्रयाण देवीवति । तारायिमाणन विद्य पर्वत देवीना म व ज गीतम् अपत्येन यो यट भाग पस्यापम पत्योपमत्तमुद्भूत ग्युन उरकप यो सातिदेव य
टभाग पस्यापम पत्योपमत्तमुद्भूत ग्युन । यमायिका मतेति । येमानिक देवीनां जे मागवत् केतवा आसतो स्थिति कटो म व ज गीतम् अपत्येन यो पयसा
पम उरकप यो तेतोस सायरापम । अपत्येन पयसापम विद्याव देवीवति । अपत्येन येमानिक ना म व ज गीतम् कवच्य बो विष उरकप यो विष
पत्योपमत्त । पञ्जस्रवेमाणियाण पुच्छा । पर्वत येमानिकना म व ज गीतम् कवच्य बो पत्योपमत्तमुद्भूत ग्युन उरकप यो पत्योपमत्तमुद्भूत ग्युन तेतो

जहणें पलिउंयम अतोमुज्जुण उक्कोसेण तेहीस सागरोयमाइ अतोमुज्जुणाइ । वंमाणिणीण जंत !
 देवीण कयइय काल छिई पणत्ता ? गोयमा । जहन्तेण पलिउंयम उक्कोसेण पणपन्न पलिउंयमाइ । अप
 जासियाण देयीण वंमाणिणीण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेणवि उक्कोसेणवि अतोमुज्जुण । पज्जासयाण वेमा
 णिणीण देवीण पुच्छा ? गोयमा । जहणें पलिउंयम अतोमुज्जुण उक्कोसेण पणपसा पलिउंयम अतो
 मुज्जुण । सोहम्वेण जंत ! कव्ये देयाण केयइयं काल छिइ पणत्ता ? गोयमा ! जहन्तेण पलिउंयम उक्को
 सेण दो सागरोयमाइ । सोहम्वे कव्ये अपज्जातदेयाण पुच्छा, गोयमा । जह्मेणवि उक्कोसेणवि अतो

गोतम । अपग्यन पस्योपममुत्कयसः पणपण्ढासुरपस्योपमानि । अपयोरुत्कयमासिकवधीनां पुच्छा, गोतम । अपग्येमाप्पुरकपतीव्यत्तमुदू
 तम् । पर्याप्तकवैमानिकदेवीनां पुच्छा गोतम । अपग्येन पस्योपममत्तमुदूर्तानुरूपतः पण्यपण्ढासुरपस्योपमास्यत्तमुदूर्तोमाति । सीचमे
 प्रवसत । कस्ये दधानां बियत्तं काल स्थितिः प्रपत्ता ? गोतम । अपग्येन पस्योपममुत्कयतो हे सागरोपम । सीचमे कस्येऽपर्याप्तकदधानां
 पुच्छा, गोतम । अपग्यमाप्पुरकपतीव्यत्तमुदूतम् । सीचमे कस्ये ययोरुत्कयमासिकवधीनां पुच्छा, गोतम । अपग्यन पस्योपममत्तमुदूर्तानुरूपतः
 स सागरोपम । वेमाचीण मते दूबोवति । वेमानिकको दूबोका हे भगवन् अतथा पापु कथा प्र० ४ व भी० अथवा वा पव्वापम कथय वा पव्वाव
 पव्वापम । पवत्तनिवाव वेमाचीवति । अपग्यात् वेमानिकको दूबोका प्र ४ दूबोतम अथवा वो विव कथय वो विव पत्तमुदूत । पवत्तियाव
 वेमाचीण दूबोवति । यवति वेमानिक दूबोका प्रपु वत्तर हे गोतम अथवा वो पत्तमुदूत अन् पस्योपम कथय वो पत्तमुदूत अन् पव्वापम पव्वापम
 माइयव भति । भोवम देवकावम विवे हे भगवन् देवताओ वेनसा कावलो किंति कथो प्रपु वत्तर हे गोतम अथवा वो पव्वापम कथय वो द
 यागरोपम । काइम कथे पपवत्तदेवावति । सीचम देवकावमे विवे अपवत्ता देवता प्र वत्तर हे गोतम अथवा वो विव पत्तमुदूत ।

मुञ्जसूत्रमाह । ईसाणे कप्ये देवाण पुच्छा ? गोयमा ! जहस्येण सादरेण उक्कोसेण सादरेगाइ दो
सागरोयमाइ । ईसाणे कप्ये अपञ्जसयाण देयाण पुच्छा ? गोयमा । जहस्येणवि उक्कोसेणवि अतोमुञ्जस
इसाणे कप्ये पञ्जसयाण देवाण पुच्छा ? गोयमा । जहस्येण सातिरेग पलित्थम अतोमुञ्जत्तण उक्कोसेण
सातिरेगाइ दो सागरोयमाइ अतोमुञ्जसूत्रमाह । ईसाणे कप्ये देवीण पुच्छा ? गोयमा । जहस्येण सातिरेग
पलित्थम उक्कोसेण पणपसपलित्थमाइ । ईसाण कप्ये देवीण अपञ्जसियाण पुच्छा, गोयमा ! जहस्ये
णवि उक्कोसेणवि अतोमुञ्जस । ईसाणे कप्ये पञ्जसियाण देवीण पुच्छा, गोयमा ! जहन्तेण सादरेग

पञ्चाग्रपरशयोपनाममुद्गुतीति । इदानीं कस्ये देवाना पुच्छा, भीतम । अपग्येन सातिरेक परशोपममुत्तपसः सातिरेके द्वे सागरोयमे ।
इदानीं कस्येऽपयोसकदवामां पुच्छा, गीतम । अपग्येनाप्युत्तवतोप्यन्तमुद्गुतम् । इदानीं कस्ये देवानां पयासवाना पुच्छा, गीतम । अपग्ये
न सातिरेकं पस्वोपमममुद्गुतीति । उत्तवतः सातिरेके द्वे सागरोयमेन्तमुद्गुतीति । इदानीं कस्ये देवीना पुच्छा, गीतम । अपग्यतः साति
रेकं पस्वोपममुरवतं पञ्चपञ्चाशत्परशोपमानि । इदानीं कस्येऽपयोसकदेवीना पुच्छा, गीतम । अपग्येनाप्युत्तवतोप्यन्तमुद्गुतम् । इदानीं

सागरोयम । ईमावे कस्ये पस्वन्तिनाइ देशवति । ईमान कस्ये विप पयवन्तिन देवीना प । ई दे गीतम जहस्य दो पिप उरकप दो पिप अत्तम्
इत्त । ईमावे कस्ये पस्वन्तिनाइ देशवति । ईमान कस्ये विपे पयवन्तिन देवताना प । ई दे गीतम जहस्य दो सातिरेक परकापम पत्तमुत्त सन
वाक्य दो सातिरेक वा सागरोयम पत्तमुत्त सन । ईमावे कस्ये देवीवति । ईमान कस्ये विपे देवीना प्रउ उतर द्वे गीतम जहस्य दो सातिरेक
परकापम उरक्य दो पकावन परकापम । ईमावे कस्ये पस्वन्तिन देवीवति । ईमान कस्ये विपे पयवन्तिन देवीना प्रउ उ के गीतम जहस्य दो
पिप उरक्य दो पिप अत्तमुत्त । ईमावे कस्ये पस्वन्तिन देवीवति । ईमान कस्ये विपे देवीना प्रउ उतर द्वे गीतम जहस्य दो सातिरेक

पलिचयम अतोमुज्जुण उक्कोसेणं पणपयापलिचयमाइ अतोमुज्जुणाइं । इसाणे कप्पे परिग्गहियाण देधीण पुच्छा ? गायमा ! जह्वेण साइरग पलिचयम उक्कोसण नय पलिचयमाइ । इसाण कप्पे परि गगहियाण अपज्झसियाण देधीण पुच्छा ? गीयमा ! जह्वेणयि उक्कोसेणयि अतोमुज्जुत्त । इसाणे कप्पे परिग्गहियाण पज्झसियाण देधीण पुच्छा ? गीयमा ! जह्वेण साइरग पलिचयम अतोमुज्जुण उक्को सेण नय पलिचयमाइ अतोमुज्जुणाइ । इसाण कप्प अपरिग्गहियाण देधीण पुच्छा ? गीयमा ! जह

[illegible]

न्तेण साइरेग पलिउंयम उक्कोसेण पणपयपलिउंयमाइ । ईसाणे कप्पे अपरिगहिमाण अपजासियाण
 देवीण पुच्छा, गो० । जहखेणयि उक्कोसेणयि अतोमुज्जत । इसाणे कप्पे अपरिगहिमाण पजासियाण
 देवीण पुच्छा, गोयमा । जहखेण साइरेग पलिउंयम अतोमुज्जानूण उक्कोसेण पणपयपलिउंयमाइ अतो
 मुज्जानूणाइ । सणकुमारं कप्पे देवाण पुच्छा, गोयमा । जहखेण दो सागरोयमाइ उक्कोसेण सत्त सागरो
 यमाइ । सणकुमार कप्पे अपजासाण देवाण पुच्छा, गोयमा ! जहखेणयि उक्कोसेणयि अतोमुज्जत । स
 णकुमारं कप्पे पजासाण देवाण पुच्छा, गोयमा ! जहखेण दो सागरोयमाइ अतोमुज्जतूणाइ उक्कोसेण

सप्त सागरोयमाइं अतीमुक्तमूणाइ । माहिंदे कप्पे देत्रीण पुच्छा, गोयमा ! जहन्नेण साहरेगाइ दो सा
 गरीयमाइ उक्तीसेण सप्त साहियाइं सागरीयमाइ । माहिंदे अपज्झाण देवाण पुच्छा ? गोयमा ! जह
 णेणयि उक्तीसणयि अतीमुक्तस । माहिंदे पज्झाण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेण साहरेगाइ दो सागरी
 यमाइ अतीमुक्तमूणाइ उक्तीवण सप्तसाहियाइ सागरीयमाइ अतीमुक्तमूणाइ । यन्नलोए कप्पे देवाण
 पुच्छा, गोयमा ! जहन्नेण सप्तसागरीयमाइ उक्तीसेण दससागरीयमाइ । यन्नलोए अपज्झाण पुच्छा ,

पमेत्तमुत्तीने उरकपंत । सप्तसागरोपमास्यत्तमुत्तीनानि । माहेन्द्रे कश्य देवाना पुच्छा, गीतम । अपग्येस सातिरेके ह सागरोपम उत्त
 वत सप्तसागरोपमानि सापिबानि । माहेन्द्रे कश्ये उपपासकदेवाना पुच्छा, गीतम । अपग्येसोत्कपतद्यात्तमुत्तीनम् । माहेन्द्रे कश्य पयोस
 वानां देवानां पुच्छा, गीतम । अपग्येस सातिरेके हे सागरोपमेत्तमुत्तीन उत्कपतः सप्तसागरोपमास्यत्तमुत्तीनानि । पुस्तलोके कश्ये दे
 वानां पुच्छा गीतम । अपग्येस सप्तसागरोपमास्युरकपंत । दशसागरोपमाणि । पुस्तलोके कश्ये उपपासकानां पुच्छा, गीतम । अपग्येसोत्कपंत

(इदकप दवाचति । माहेन्द्र दवाकते विप दवतामा प च हे गीतम अपग्य को सातिरेक दश सागरापम उरकप दो अधिक् सात सागरापम ।
 माहिंदे कश्ये पपञ्चनयदेवावति । माहेन्द्र दवाकते विपे पपर्वांस दवता मा प० च हे गीतम अपग्य को विप उरकप दो विप अत्तमुत्त । माहि
 पञ्चताव पुच्छा । माहेन्द्रदवाकते विपे पर्वांसदेवतामा प्रत्य च हे गीतम अपग्य को यातिरेक दशसागरापम अत्तमुत्तोजन । उरकप दो साते अधि
 क उरकपानरापम अत्तमुत्त जन । यमकाए कश्ये देवावति । पञ्चताव अपग्ये विपे देवतामा प्रत्य च हे गीतम अपग्य को सात सागरापम उरकप
 को उरकपानरापम । यमकाए पपञ्चनयवति । पञ्चतावने विपे पपर्वांस दवतामा प्रत्य उतर हे गीतम अपग्य को विप उरकप दो विप अत्तमुत्त
 यमकाए पञ्चतावति । पञ्चतावने विपे पर्वांस दवतामा प० उतर हे गीतम अपग्य को सात सागरापम अत्तमुत्त को उरकप दो उरकप दो उरकप

१ गीयमा । जहणेणयि उक्कोसेणयि छुतोमुजस । यनलोए पज्जसाण पुच्छा , गीयमा । जहन्तेण सत्त
 सागरोयमाइ छुतामुजसूणाइ । उक्कोसण दससागरोयमाइ छुतोमुजसूणाइ । छंतए पुच्छा ? गो० । जह
 न्तेण दससागरोयमाइ उक्कोसेण चउदससागरोयमाइ । छंतए छपज्जसाण पुच्छा ? गीयमा ! जहणेणयि
 उक्कोनणयि छुतोमुजस । छंतए पज्जसाण पुच्छा , गीयमा ! जहन्तेण दससागरोयमाइ छुतोमुजसूणाइ
 उक्कोसण चउदससागरोयमाइ छुतोमुजसूणाइ । मढासुक्को देवाण पुच्छा , गीयमा ! जहन्तेण चउदससा
 गरावमाइ उक्कोसेण सतरसागरोयमाइ । मढासुक्को छपज्जसाण पुच्छा , गीयमा ! जहन्तेणयि उक्कोसे

पात्तमुत्तम् । यत्तसोक्क करयेपर्याप्तकामा पुच्छा , गीतम् । जपग्यन यत्तसागरोपमास्यत्तमुत्तमानि सत्त्वयतो वयसागरोपमास्यत्तमुत्तमा
 भानि । तान्तास पुच्छा यो० । जपग्येन वयसागरोपमास्यत्तमुत्तमानि । तान्तास उपपर्याप्तकामा पुच्छा , गीतम् । जपग्यनोत्तकपत्त
 यात्तमुत्तम् । तान्तास पयाप्तकामा पुच्छा गीतम् । जपग्येन वयसागरोपमास्यत्तमुत्तमानि । यत्तकपत्तयत्तमुत्तमानि । मढा
 सुत्त देवाना पुच्छा गीतम् । जपग्येन यत्तुद्दय सागरोपमास्यत्तमुत्तमानि । मढासुत्त उपपर्याप्तकामा पुच्छा , गीतम् । जप
 ग्यनोत्तकपत्तयत्तमुत्तम् । मढासुत्त पर्याप्तकामा पुच्छा गीतम् । जपग्यन यत्तुद्दयसागरोपमास्यत्तमुत्तमानि । यत्तकपत्तयत्तमुत्तमानि ।

रायम येनमुत्त यो छन । छंतए पुच्छा । छंतकामा म चत्तर के गीतम् जपग्य यो दस सागरोपम उत्तकप यो चउदे सागरापम । छंतए जपग्य
 नावति । छंतक दसकोकनी विप यपर्याप्त देवताभी म चत्तर के गीतम् जपग्य यो विप उत्तकप यो विप यत्तमुत्त । छंतए पज्जसाणयि ।
 जपग्ये विप पर्याप्त देवताभी म चत्तर के गीतम् जपग्य यो दस सागरापम यत्तमुत्त यो छन उत्तकप यो यत्तमुत्त यो छन चउदे सागरापम ।
 मढासुत्त देवताभी । मढासुत्त देवताभी विप देवताभी म चत्तर के गीतम् जपग्य यो चउदे सागरापम उत्तकप यो चउदे सागरापम । मढासुत्त

णयि श्रुतीमुज्जत । महासंक्षेपे पञ्चज्ञाण पुच्छा, गीयमा ! जहन्तेण धीदस्ससागरोयमाइ श्रुतीमुज्जतूणाइ
 उक्कोसेण सत्तरसागरोवमाइ श्रुतीमुज्जतूणाइ । सहस्सारे देवाण पुच्छा ? गीयमा ! जहन्तेण सत्तरसाग
 रोयमाइ उक्कोसेण श्रुत्तरसागरोवमाइ । सहस्सारे श्रपज्झाणाण पुच्छा, गीयमा ! जहन्तेणवि उक्कोसे
 णयि श्रुतीमुज्जत । सहस्सारे पञ्चज्ञाण पुच्छा ? गीयमा ! जहन्तेण सत्तरसागरोवमाइ श्रुतीमुज्जतूणाइ
 उक्कोसेण श्रुत्तरसागरोवमाइ श्रुतीमुज्जतूणाइ । श्र्याणए देवाण पुच्छा ? गीयमा ! जहन्तेण श्रुत्तरसा

लभुमुत्तमानि । सहस्सारे देवानां पुच्छा भौतम । अपम्येन सत्तदस्स सागरोपमास्युत्त्वयतोएवदशसागरोपमाणि । सहस्सारेऽपयोरसिधाना पुच्छा,
 भौतम । अपम्येनोरकपतद्यालमुत्तम् । सहस्सारे पर्याप्तकामा पुच्छा गीतम । अपम्येन सत्तदस्स सागरोपमास्यलमुत्तमानास्युत्त्वयतो एवदश
 सागरोपमास्यलमुत्तमानि । धानत कश्य देवाना पुच्छा गीतम । अपम्येनाएवदशसागरोपमास्युत्त्वयत एकोभयिश्चतिः सागरोपमाणि । आ
 नत कश्यऽपयोरसिधानां देवाना पुच्छा, गीतम । अपम्येनोरकयवद्यालमुत्तम् । धानते कश्ये पर्याप्तकदवाना पुच्छा, गीतम । अपम्येना एव

पपञ्चतावति । मद्यायस्स देवकाने विने अपयोरसि देवताना म एतत्तरे गीतम अवयव यो पिय पल्लमुत्त । मद्यास्ये पपञ्च
 तावति । मद्यासुत्तन विने पर्याप्त देवताना म ए दे भौतम अवयव यो पश्ये सागरापम । पल्लमुत्तन वरि खन वरकप यो सत्तरे सागरोपम एत
 म्भुत्त वरि खन । सहस्सारे देवकाने विने देवताना म एतत्तरे भौतम अवयव यो सत्तरे सागरापम एतत्तरे यो पठारे सा
 गरापम । सहस्सारे अपपञ्चतावति । सहस्सारे कश्ये विप कपयोरसि देवताना म ए दे भौतम अवयव यो पिय पल्लमुत्त । सहस्सारे
 पपञ्चताव दगावति । सहस्सारे कश्ये विप पर्याप्त देवताना मय एतत्तरे गीतम अवयव यो सत्तरे सागरापम पल्लमुत्तन खन वरकप यो पठारे
 सागरापम पल्लमुत्तन खन । पाथए कपति । धानतकश्ये देवताना मय ए दे भौतम अवयव यो पठारे सागरापम एतत्तरे वययोस सागरापम ।

? गोयमा ! जहन्तेणयि उक्कोसेणयि अतोमुज्ज । यत्तलोए पज्जसाणं पुच्छा, गोयमा ! जहन्तेण सत्त
 सागरोयमाइ अतोमुज्जुणाइ । उक्कोसेण वससागरोयमाइ अतोमुज्जुणाइ । अंतए पुच्छा ? गो० । जह
 त्तेण वससागरोयमाइ उक्कोसेण अउदससागरोयमाइ । अंतए पज्जसाण पुच्छा, गोयमा ! जहन्तेण चउदससा
 उक्कोसेणयि अतोमुज्ज । अंतए पज्जसाण पुच्छा, गोयमा ! जहन्तेणयि उक्कोसे
 उक्कोसेण अउदससागरोयमाइ । महासुक्को देवाण पुच्छा, गोयमा ! जहन्तेणयि उक्कोसे
 उक्कोसेण सत्तसागरावमाइ । महासुक्को अउदससागरोयमाइ । महासुक्को अउदससागरोयमाइ । महासुक्को
 अउदससागरोयमाइ । महासुक्को अउदससागरोयमाइ । महासुक्को अउदससागरोयमाइ । महासुक्को अउदससागरोयमाइ ।

गीयमा । जहन्नेण धीससागरीवमाइ अत्तोमुज्जत्तूणाइ उक्कोसेण एकव्रीस सागरीवमाइ अत्तोमुज्जत्तूणाइ ।
 अत्तुएकप्ये देवाण पुच्छा ? गीयमा । जहन्नेण एकव्रीस सागरीवमाइ उक्कोसेण वाधीससागरीवमाइ ।
 अत्तुए अपजाप्ताण देवाण पुच्छा ? गीयमा । जहन्नेण वि उक्कोसेण वि अत्तोमुज्जत्तूणाइ । अत्तुए पज्जाप्ताण
 देवाण पुच्छा ? गीयमा । जहन्नेण एकव्रीस सागरीवमाइ अत्तोमुज्जत्तूणाइ उक्कोसेण वाधीस सागरीवमाइ
 अत्तोमुज्जत्तूणाइ । हेठिम गेविज्जदेवाण पुच्छा ? गीयमा । जहन्नेण वाधीससागरीवमाइ उक्को
 सेण तधीससागरीयमाइ । हेठिम हेठिम अपज्जाप्तदेवाण पुच्छा, गीयमा । जहन्नेण वि उक्कोसेण वि अत्तो
 मुज्जत्तूणाइ । हेठिम ? पज्जाप्तदेवाण पुच्छा ? गीयमा । जहन्नेण वाधीससागरीयमाइ अत्तोमुज्जत्तूणाइ उक्को

देवताना म च इतो जयय यी विन चरत्त यो विन चरत्तुत्त । पारविजय पज्जाप्तगदशाच पुच्छति । पारवज्जवन्न विने पर्याप्त देवतानो म च
 च यो जयय यो बीससागरापम पल्लमुत्तल छन चरत्त यो इव्वोस सागरापम पल्लमुत्तलज्ज । पसरएवय दशाच पच्छति । पशुतकप्यने विप देव
 ताना म च इतो जयय यो इव्वोस सागरापम पल्लमुत्तल छन चरत्त यो वाबीससागरापम पल्लमुत्तलज्ज । पसरएवय पपच्छतदेवाच पच्छति ।
 पच्छतकप्यन विप पपच्छम देवताना म च इतो जयय यो विन चरत्त यो विन चरत्तुत्त । पसरएवये पज्जाप्तावति । पशुत कप्यने विप पर्याप्त
 देवताना म च इतो जयय यो इव्वोस सागरापम पल्लमुत्तल छन चरत्त यो वाबीस सागरापम पल्लमुत्तल छन । इतिमदिदम देवाच
 पच्छति । हेठिमदिदम देवताना म च इतो जयय यो वाबीस सागरीपम चरत्त यो विन तबीस सागरापम । इतिमदिदम अपपच्छति ।
 इतिमदिदम पपच्छास देवताना पय चरत्त इतो जयय यो विन चरत्त यो विन चरत्तुत्त । इतिमदिदम पज्जाप्ता । हेठिमदिदम पर्याप्त
 ना मय च इतो जयय यो वाबीस सागरीपम पल्लमुत्तल छन चरत्त यो तबीस सागरीपम पल्लमुत्तल छन । इतिमदिदम देवाच पच्छति ।

सागरोवमाइ उक्तीसेण एगूणवीस सागरोवमाइ । स्याणए पज्जासाण देवाण पुच्छा ? गोयमा ! जहणी
 णचि उक्तीसेणचि अतोमुज्जस । स्याणए पज्जासाण देवाण पुच्छा, गोयमा ! जहणेण स्युठारस सागरोय
 माइ अतोमुज्जसणाइ उक्तीसेण एगूणवीस सागरोवमाइ अतोमुज्जसणाइ । पाणए कप्पे देवाण पुच्छा,
 ? गोयमा ! जहन्तेण एगूणवीस सागरोवमाइ उक्तीसेण वीससागरोवमाइ । पाणए पज्जासाण देवाण
 पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेण उक्तीसेणचि अतोमुज्जस । पाणए पज्जासाण देवाण पुच्छा ? गोयमा ! ज
 हणेण एगूणवीस सागरोवमाइ अतोमुज्जसणाइ उक्तीसेण वीससागरोवमाइ अतोमुज्जसणाइ । स्यारणे
 देवाण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेण वीससागरोवमाइ उक्तीसेण एकवीस सागरोवमाइ । स्यारणे अपज्ज
 साण देवाण पुच्छा, गोयमा ! जहणेणचि उक्तीसेणचि अतोमुज्जस । स्यारणे पज्जासाण देवाण पुच्छा,

दशभागरोपमास्सलमुहूर्तानि सरलपत यतुं वेदति सागरापमास्सलमुहूर्तानि । अथस्तमयेवेयमदेवाना पुच्छा, गौतम । सपश्येन च
 पाथए ५५५ पपल्लतदेवावति । पागत अथे पपल्लस देवताना मय ७८ हे गौतम अथग बो पिब करकव यो पिब सत्तमुहृत । पाथए ५५६
 पपल्लतवति । पागतअथे पपल्लस देवताना म० ७ हे गौतम अथग्ये मठारव सागरापम सत्तमुहृत सन करकव सगोस सागरापम सत्तमुहृत सन ।
 पाथए ५५७ देवाव पपल्लति । पागत अथग्ये देवताना म ७ हे गौतम अथग्य वी बगवोस सागरीपम करकव यो वीस सागरापम । पाथए ५५८
 तावति । पागत अथे पपल्लस देवताना म ७ हे गौतम अथग्ये पिब करकव पिब सत्तमुहृत । पाथए पपल्लतवति । पागत अथे पपल्लस देवता
 ना मय ७ हे बो अथग्य बो बगवोससागरीपम सत्तमुहृतअरो सन करकव वीससागरापम सत्तमुहृतअरो सन । पाथए ५५९ देवाव पुच्छेति । पाथ
 वरुथे देवताना ७ म० हे गो अथग्य बो वीस सागरापम करकव देवताना ५५९ देवाव पपल्लतदेवावति । पाथए ५६० अथग्ये पिबे पपल्लस

उद्वेगाण पञ्जस्राण पुच्छा, गोयमा ! जहन्तेण घउवीस सागरोयमाइ अतीमुक्कसूणाइ उक्कोसेण पणयीस सागरोयमाइ अतीमुक्कसूणाइ । मज्झिमहेठिमगेविज्जदेवाण पुच्छा, गोयमा ! जहयेण पचयीस सागरो यमाइ उक्कोसेण वहीस सागरोयमाइ । मज्झिमहेठिमगेविज्जदेवाण अपज्जसाण पुच्छा ? गोयमा ! जह येणयि उक्कोसेणयि अतीमुक्कसू । मज्झिमहिठिमगेविज्जदेवाण पज्जसाण पुच्छा, गोयमा ! जहयेण पणयीस सागरोयमाइ अतीमुक्कसूणाइ उक्कोसेण वहीस सागरोयमाइ अतीमुक्कसूणाइ । मज्झिमर गेयि

[illegible][illegible]

मेण तेयीस सागरोयमाइ स्थतोमुज्जुणाइ । हिठिममज्जिम गेयिज्जदेवाण पुच्छा ? गोयमा । जहणेण तेयीस सागरोवमाइ उक्कोसेण घोयीस सागरोयमाइ । हिठिममज्जिम स्थपज्जाप्तयेदेवाण पुच्छा, गो० । जहणेण उक्कोसेण वि स्थतोमुज्जुत्त । हिठिममज्जिम पज्जाप्तयेदेवाण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेण तेयीस सागरोयमाइ स्थतोमुज्जुणाइ उक्कोसेण घोयीस सागरोवमाइ स्थतोमुज्जुणाड । हिठिमउयरिमगेविज्जद याण पुच्छा, गोयमा ! जहन्तेण वउयीस सागरोयमाइ उक्कोसेण पणवीससागरोयमाइ । हेठिमउयरिम गेयिज्जदेवाण स्थपज्जत्ताण पुच्छा ? गोयमा । जहन्तेण वि उक्कोसेण वि स्थतोमुज्जुत्त । हेठिमउयरिमगेवि

तुर्विद्यतिषामरोपमास्तुत्थंभतः सन्निविद्यतिषामरोपमाणि । उपसमा पठितम ग्रंथेयकदेवानामपवर्षामा पृष्ठा गीतम । नपग्येनोहद्वचत

[illegible]

ज्जट्टेयाण पज्जसाण पुच्छा, गोयमा ! जहन्तेण चउवीस सागरोयमाइ अतोमुक्कसूणाइ उक्कोसेण पणथीस सागरोयमाइ अतोमुक्कसूणाइ । मज्झिमहेठिमगेविज्जदेवाण पुच्छा, गोयमा ! जहस्सेण पचथीस सागरोयमाइ उक्कोसेण उवीस सागरोयमाइ । मज्झिमहेठिमगेविज्जदेवाण अपज्जसाण पुच्छा ? गोयमा ! जहस्सेण गोणवि उक्कोसेणवि अतोमुक्कस । मज्झिमहिठिमगेविज्जदेवाण पज्जसाण पुच्छा, गोयमा ! जहस्सेण पणथीस सागरोयमाइ अतोमुक्कसूणाइ उक्कोसेण उवीस सागरोयमाइ अतोमुक्कसूणाइ । मज्झिम २ गोयि

व्याप्तमुद्गर्तम् । अपस्तनो परितनयैवेयकदेवानां पर्याप्तानां पुच्छा, भौ० । अपग्येन वतुविद्यतिसागरोपमास्यन्तमुद्गर्तानि उत्सर्पेय पञ्च विद्यति सागरोपमास्यन्तमुद्गर्तानि । मध्यमाचक्षतनयैवयकदेवानां पुच्छा गीतम् । अपग्येन पञ्चविद्यतिसागरोपमास्यन्तपतः पञ्चिमुति सागरोपमादि । मध्यमाऽपक्षत नयैवेयकदेवानां यययोप्तानां पुच्छा गीतम् । अपग्येनाप्युत्सर्पतवात्तमुद्गर्तम् । मध्यमापक्षतनयैवेयकययोप्त रवाना पुच्छा गीतम् । अपग्येन पञ्चविद्यतिसागरोपमास्यन्तमुद्गर्तानि उत्सर्पेय पञ्चिमुतिसागरोपमास्यन्तमुद्गर्तानि । मध्यममध्यम यैवयकदेवानां पुच्छा, भौतम् । अपग्येन वद्विद्यतिसागरोपमादि उत्सर्पेय सप्तविद्यतिसागरोपमादि । मध्यममध्यमयैवेयके अपयोप्तानां दे

उत्सर्पेय को पयोष सागरापम यन्तमुद्गर्तं ज्ञन । मज्झिमवद्विमयविज्जदेवावति । मध्यम हेठिमगेविज्ज देवतानां प्र उत्तर हे गीतम् अपस्य यो प योष धाभरापम उत्तर को लोकोय सागराप । मज्झिम हेठिमगविज्जग अपस्यतदेवावति । मध्यम हेठिम गैवेयकना अपयोप्त देवतानां प्र उत्तर हे भौतम् अपस्य को विन उत्तर को विन यगमुद्गर्त । मज्झिमहेठिमगविज्जदेवाव पस्यतावति । मध्यम हेठिम गैवेयकना पर्याप्त देवतानां प्र उत्तर दे भौतम् अपस्य को पयोष सागरापम यगमुद्गर्त ज्ञन उत्तर को ज्ञयोम सागरापम यगमुद्गर्तं ज्ञन । मज्झिम २ सेविज्जदेवावति । मध्यम २ गैवेयक देवतानां प्र० उत्तर हे भौतम् अपस्य को ज्ञाभौस सागरोपम उत्तर को सत्ताकोस सागरोपम । मज्झिम २ गैविज्जपपञ्चतदेवावति । मध्यम २

मेण तेयीस सागरोयमाइ श्रुतीमुक्तुणाइ । हिठिममज्जिम गेविज्जादेयाण पुच्छा ? गोयमा । जह्खेण
 तेयीस सागरोयमाइ उक्कोसेण खोयीस सागरोयमाइ । हिठिममज्जिम अपज्जासयदेयाण पुच्छा , गो० !
 जह्खेणवि उक्कोसेणवि श्रुतीमुक्तु । हिठिममज्जिम पज्जासदेयाण पुच्छा ? गोयमा । जह्खेण तेयीस
 सागरोयमाइ श्रुतीमुक्तुणाइ उक्कोसेण खोयीस सागरोयमाइ श्रुतीमुक्तुणाइ । हिठिमउअरिमगेविज्जाद
 याण पुच्छा , गोयमा । जह्खेण खोयीस सागरोयमाइ उक्कोसेण पणधीससागरोयमाइ । हिठिमउअरिम
 गेविज्जादेयाण अपज्जात्ताण पुच्छा ? गोयमा । जह्खेणवि उक्कोसेणवि श्रुतीमुक्तु । हिठिमउअरिमगेवि

तु वेसतिसागरोयमाइपुरवत्ता पणविज्जातिसागरोयमावि । जह्खेण परिताण गेवेयकवेद्यानामपयाप्तामा पुच्छा गोतम । अपग्गेमोरकपत

इहमइहिम पयसवे दवताभा मत्तु च हे १ जह्खेण वो विव तेबीस सागरोयम जल्लप यो विव खोयीससागरोयम । हेहिमहेहिम अपज्जतदवाचति ।
 हेहिमहेहिम पेरेयकने विवे पयपीण देवताभा मत्तु च हे गोतम जह्खेण वो विव जल्लप यो विव पत्तमुत्तल । हेहिमहिहिमगेविज्जादेयाण पुच्छेति ।
 हेहिममज्जिम पेरेयसवे देवताभा मत्तु च हे गोतम जह्खेण वो विव तेबीस सागरोयम जल्लप यो विव खोयीस सागरोयम । हेहिममज्जिम अपज्जतदेवाच
 ति । इहे मज्जम पयपीण दवताभा मत्तु च हे गोतम । जह्खेण वो विव जल्लप यो विव पत्तमुत्तल । हेहिममज्जिम पज्जतदेवाचति । हेहिम मज्जम
 पयपीण देवताभा म च हे गोतम जह्खेण वो तेबीस सागरोयम पत्तमुत्तल जल्लप यो खोयीस सागरोयम पत्तमुत्तल जल्लप यो खोयीस जह्खेणमवि
 ज्जादेवाचति । हेहिम अपरिमवेदवत्त देवताभा म च हे गोतम जह्खेण वो पयपीण सागरोयम जल्लप यो पयविमिति सागरोयम । हेहिम जह्खेणमवि
 विज्जादेयाण अपज्जत्ताचति । हेहिम जह्खेणपेरेयक दवता पयपीणभा म च हे गोतम जह्खेण वो विव जल्लप यो विव पत्तमुत्तल । हेहिमपयपरि
 मवेविज्जादेयाण पज्जत्ताच पुच्छेति । इहमपपरिय पेरेयकवत्ता पयपीण देवताभा म जल्लप यो गोतम जह्खेण वो गोस सागरोयम पत्तमुत्तल जल्लप

ज्ञदेवाण पञ्जास्याण पुच्छा, गीयमा ! जहन्तेण घउवीस सागरोधमाइ अतोमुञ्जसूणाइ उक्कोसेण पणयीस
 सागरोधमाइ अतोमुञ्जसूणाइ । मज्झिमहेठिमगेविज्जदेवाण पुच्छा, गीयमा ! जहस्सेण पचयीस सागरो
 यमाइ उक्कोसेण ठवीस सागरोधमाइ । मज्झिमहेठिमगेविज्जदेवाण अणपञ्जास्याण पुच्छा ? गीयमा ! जह
 सेणयि उक्कोसेणयि अतोमुञ्जस । मज्झिमहिठिमगेविज्जदेवाण पञ्जास्याण पुच्छा, गीयमा ! जहस्सेण
 पणयीस सागरोधमाइ अतोमुञ्जसूणाइ उक्कोसेण ठवीस सागरोधमाइ अतोमुञ्जसूणाइ । मज्झिम २ गीय

ज्ञानमुद्भूतम् । अपस्तनो परितनयेयकदेवानां पर्याप्तानां पुच्छा भौ० । अपम्येन बतुधैअतिसागरोपमास्यत्तमुद्भूतानि उत्त्कर्षेव पञ्च
 विअति सागरोपमास्यत्तमुद्भूतानि । मध्यमापस्तनयेयकदेवानां पुच्छा गीतम । अपम्येन पञ्चविअतिसागरोपमास्यत्तपतः पञ्चिअति
 सागरोपमासि । मध्यमाऽपस्तन येयेयकदेवाभामपर्याप्तानां पुच्छा गीतम । अपम्येनाप्युत्त्कर्षतद्यात्तमुद्भूतम् । मध्यमापस्तनयेयेयकपर्याप्त
 देवानां पुच्छा भौतम । अपम्यम पञ्चविअतिसागरोपमास्यत्तमुद्भूतानि उत्त्कर्षेव पञ्चिअतिसागरोपमास्यत्तमुद्भूतानि । मध्यममध्यम
 येयकदेवानां पुच्छा, भौतम । अपम्येन पञ्चिअतिसागरोपमासि उत्त्कर्षेव सप्तविअतिसागरोपमासि । मध्यममध्यमयेयेयके अपम्योप्तानां दे

वरकय को पवीय सामरापम पत्तमुद्भूत ज्ञम । मज्झिमद्विगविअदेवाअति । मध्यम हेठिमगेयेयक देवतानां प्र उत्तर हे गीतम जवस्य यो प
 रीस सामरापम वरकय को जवोय सामराप । मज्झिम द्विगविअम अपपत्तनदेवाअति । मध्यम हेठिम येयेयकनां अपम्योप्त देवतानां प्र उत्तर हे
 भौतम जवस्य को पिन वरकय को पिन परतमुद्भूत । मज्झिमहेठिमगविअदेवाअ पत्तनाअति । मध्यम हेठिम येयेयकनां पम्योप्त देवतानां प्र उत्तर
 हे भौतम जवस्य को पवीय सामरापम परतमुद्भूत ज्ञम वरकय को जवोय सामरापम परतमुद्भूत ज्ञम । मज्झिम २ गेविअदेवाअति । मध्यम २
 येयेयक देवतानां प्र० उत्तर हे गीतम जवस्य को जवोय सामरापम वरकय को पत्तायोस सागरोपम । मज्झिम २ गेविअपपत्तनदेवाअति । मध्यम २

नेण तेयीस सागरोयमाइ अतोमुज्झूणाइ । हिठिममज्जिम गोविज्जदेयाण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेण
 तेयीस सागरोयमाइ उक्कोसेण बोयीस सागरोयमाइ । हिठिममज्जिम अपज्जासयदेवाण पुच्छा, गो० !
 जहणेणयि उक्कोसेणयि अतोमुज्झ । हिठिममज्जिम पज्जासदेवाण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेण तेयीस
 सागरोयमाइ अतोमुज्झूणाइ उक्कोसेण बोयीस सागरोयमाइ अतोमुज्झूणाइ । हिठिमउवरिमगेविज्जादे
 याण पुच्छा, गोयमा ! जहन्तेण अउयीस सागरोयमाइ उक्कोसेण पणवीससागरोयमाइ । हेठिमउवरिम
 गोविज्जदेवाण अपज्जात्ताण पुच्छा ? गोयमा ! जहन्तेणयि उक्कोसेणयि अतोमुज्झ । हेठिमउवरिमगेवि

गुर्विप्रतिसागरोयमासुदुर्बता पक्कविज्जातिसागरोयमावि । अज्जमा परित्तम येययकदेवामामपयाप्तामा पुच्छा गौतम । जपग्येसोस्सपत्त

५ हिमहिम पेययके देवतामा प्रत्य च ५ ५ गो अज्जमा हो पिय तेबोस सागरोयम जल्लय हो पिय बाबोवसायरायम । हेडिमहेडिम अपज्जलसयवाचति ।
 ५ हिमहेडिम पेययकदे विणे पयवीति देवतामा प्रत्य च ५ हे गौतम अज्जमा हो पिय जल्लय हो पिय पत्तमुज्झ । हिडिमहिडिमगेविज्जदेवाण पुच्छति ।
 ५ हिमपयय पेययके देवतामा प्रत्य च ५ हे गौतम अज्जमा हो पिय तेबोस सागरोयम कटक हो पिय बाबोस सागरोयम । हेडिममज्जिम अपज्जलदेवाय
 ति । हेठे मज्जम पयवीति देवतामा प्रत्य च ५ हे गौतम । अज्जमा हो पिय जल्लय हो पिय पत्तमुज्झ । हेडिममज्जिम पज्जासदेवायति । हेठिम मज्जम
 पवीति देवतामा प्र च ५ गौतम अज्जमा हो तेबोस सागरोयम पत्तमुज्झ जज । हिडिम अवरिमगवि
 ज्जदेवाचति । हेठिम अवरिमपेययक देवतामा प्र च ५ हे गौतम अज्जमा हो बडबोस सागरोयम जल्लय हो पंचविमति सागरोयम । हेठिम कवरिमग
 विज्जदेवाण अपज्जलताचति । हेठिम कवरिमपेययक देवता पयवीति मा य च ५ हे गौतम अज्जमा हो पिय कटक हो पिय पत्तमुज्झ । हेडिमकवरि
 मगेविज्जदेवाण पज्जलताच पुच्छति । ५ हिमकवरिम पेययकदेवतामा प्र जजर हे गौतम अज्जमा हो बोरोस सागरोयम पत्तमुज्झ जज

ण सहायीस सागरोयमाह स्यतोमुक्तानूणाइ उक्तोसेण स्यात्तावीसं सागरोयमाह स्यतोमुक्तानूणाइ । उयारि
 महेठिमगेयिज्जादेवाण पुच्छा, गोयमा ! जह्मेण स्यात्तावीस सागरोयमाह उक्तोसेण एगूणतीससागरोय
 माइ । उवरिमहेठिमगेयिज्जादेवाण अपज्जाणाण पुच्छा, गोयमा ! जह्मेणवि उक्तोसेणवि स्यतोमुक्तानू ।
 उवरिमहेठिमगेयिज्जादेवाण पज्जाणाण पुच्छा, गोयमा ! जह्मेण स्यात्तावीस सागरोयमाह स्यतोमुक्तानूणाइ
 उक्तोसण एगूणतीस सागरोयमाह स्यतोमुक्तानूणाइ । उवरिममज्जिमगेयिज्जादेवाण पुच्छा, गोयमा ! जह
 योण एगूणतीस सागरोयमाह उक्तोसण तीससागरोयमाह । उवरिममज्जिमगेयिज्जादेवाण अपज्जाणाण

पक्षमयेवदेवाना पुच्छा गौतम । अपत्यना उट्ठाविशतिसागरोयमावि वरकर्वेण एकोनचिसस्सागरोयमावि । उपरितनापत्तनयेवपक्षदे
 वानाम पर्याप्तानां पुच्छा, गौतम । अपत्यनाप्युरुपसयात्तमुत्तम् । उपरिततापत्तनगैवयवदेवाना पर्याप्ताना पुच्छा, गौतम । अप
 त्येनाउट्ठाविशतिसागरोयमापत्तमुत्तमानि वरकर्वेण एकोनचिसस्सागरोयमापत्तमुत्तमानि । उपरितनमप्यम येयेवकर्वेयाना पुच्छा,

पत्तमुत्तमान् जग वरकर्वे को पट्ठाबोस सागरापम पत्तमुत्तमान् जग । उवरिमहेठिमगेयिज्जादेवावि उवरिमवठिम गरेवसज्जा देवतामा म च के गोतम
 जह्मे को पट्ठाबोस सागरापम वरकर्वे को वगवतोस सागरापम गा यच्छा । उवरिम वठिमगविज्जाण पपत्तनदेवावि । उवरिम हेठिम गरेवसज्जा
 पपत्तोत देवतामा म च के गोतम जह्मे को पिब वस्य को विब पत्तमुत्तमान् । उवरिमहेठिमगविज्जादेवा पपत्ताविशतिसागरोयमापत्तमुत्तमान् जग । उवरिम
 ना देवता पर्याप्ताना म च के गोतम जह्मे को पट्ठाबोस सागरोयम पत्तमुत्तमान् जग को पगवकोस सागरापम पत्तमुत्तमान् जग । उवरिम
 मज्जिमगेयिज्जादेवावि । उवरिममप्यमगरवेयज्जा देवतामा म च वरकर्वे को गोतम जह्मे को पट्ठाबोस सागरापम वरकर्वे को जोस सागरापम । उव
 रिममज्जिममविज्जादेवा पपत्ताविशतिसागरोयमापत्तमुत्तमान् जग । उवरिममप्यम गरेवसज्जा वरकर्वे को विब वरकर्वे को पिब वरकर्वे को

ज्ञादेवाण पुच्छा, गोयमा ! जहणेण ठहीस सागरीयमाइ उक्कोसेण सत्तावीस सागरीयमाइ । मज्झिम २
 गोत्रिज्जादेवाण अयपज्जाहाण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेणवि उक्कोसेणवि अतोमुज्जत । मज्झिम २ गोत्रिज्जादे
 वाण पज्जात्ताण पुच्छा ? गोयमा ! जहणेण ठहीस सागरीयमाइ अतोमुज्जतूणाइ उक्कोसेण सत्तावीस सा
 गरीयमाइ अतामुज्जतूणाइ । मज्झिमउवरिमगोत्रिज्जादेवाण पुच्छा, गोयमा ! जहणेण सत्तावीस सागरी
 यमाइ उक्कोसेण अठावीस सागरीयमाइ । मज्झिमउवरिमगोत्रिज्जादेवाण अयपज्जाहाण पुच्छा, गोयमा !
 जहणेणवि उक्कोसेणवि अतोमुज्जत । मज्झिमउवरिमगोत्रिज्जा देवाण पज्जाहाण पुच्छा, गोयमा ! जहणे

वातां पुच्छा, गौतम ! अपगयताप्पुरकयसत्तामुद्दुत्तम् । पर्याप्ताना तथैव पृच्छा गौतम । अपगयन पट्ठित्तिवागरोपमास्यत्तामुद्दुत्तानि
 उरुक्कथन ससत्तिवृत्तिवागरोपमास्यत्तामुद्दुत्तानि । मध्यमोपरितनयेयउदेवाना पृच्छा ' गौतम । अपगयन ससत्तिवृत्तिवागरोपमासि उरु
 पेक्षा उद्यापिघातवागरोपमासि । तथैवापयाप्ताना पृच्छा गौतम । अपगयेमाप्पुरकयसत्तामुद्दुत्तम् । मध्यमोपरिम मयेयउदेवाना पर्याप्ता
 नां पच्छा गौतम । अपगयेन ससत्तिवृत्तिवागरोपमासि सत्तामुद्दुत्तानि उरुक्कयत्ता उद्यावृत्तिवागरोपमास्यत्तामुद्दुत्तानि । उपरिसमा

पेदेयवत्ता अपगोत देवताभा म उत्तर के गौतम अपगय को विष उरुक्कय को विष उरुक्कय । मज्झिम २ गतिवृत्तिवागरोपमास्यत्तावृत्ति । मध्यम २
 पेदेयवत्ता पर्याप्त देवताभा म उत्तर के गौतम अपगय को विष उरुक्कय को विष उरुक्कय । मज्झिम २ गतिवृत्तिवागरोपमास्यत्तावृत्ति । मध्यम २
 मज्झिमउवरिममविद्वेदवाचि । मध्यमउवरिम पेदेयवत्ता देवताभा म उत्तर के गौतम अपगय को सत्तावीस सागरीयम उरुक्कय को सत्तावीस साग
 रायम । मज्झिमउवरिममविद्वेदवाचि । मध्यम अपरिममविद्वेदवाचि अपगोत देवताभा म म के गौतम अपगय को विष उरुक्कय को विष
 यत्तामुद्दुत्त । मज्झिमउवरिममविद्वेदवाचि । मध्यमउवरिम गतिवृत्तिवागरोपमास्यत्तावृत्ति । मध्यम २ गतिवृत्तिवागरोपमास्यत्तावृत्ति । मध्यम २

उक्तीसेण एकतीसं सागरोवमाहृथ्यतीमुज्जुणाहं । विजययेज्यंतजयंतश्चपराजिएसुणं जंतं देवाण केवइ
य फालं ठिइ पयासा ? गोयमा ! जहयणेण एकतीस सागरोवमाहृ उक्तीसेण तेहीस सागरोयमाह । वि
जययेज्यंतजयंतश्चपराजितदेवाण अयपज्जासाण पुच्छा, गोयमा ! जहन्तणवि उक्तीसेणवि अथतीमुज्जस ।
विजययेज्यंतजयंतश्चपराजितदेवाण पज्जासाण पुच्छा, गोयमा ! जहयणेण एकतीस सागरोयमाहृ अथतीमु
ज्जुणाहृ उक्तीसेण तेहीसं सागरोयमाहृ अथतीमुज्जुणाह । सव्ठसिद्धगदेवाण जंतं ! केवइय कालं ठिइ
पयासा ? गोयमा ! अजहन्तमणुक्तीसेण तेहीस सागरावमाहृ ठिइ पयासा । सव्ठसिद्धगदेवाण अयपज्जासाण

तेषु प्रदत्त । देवाना विपत्तं कासं स्थितिः प्रपन्ना ? गौतम । अपत्येनैकविंशसागरोपमाश्चर्यकपतश्चयस्त्रिंशसागरोपमाणि । विजययेज्य
न्तजयन्तापराजितदेवानामपयासानां पुच्छा गौतम । अपत्येनाप्युत्कर्षंतीप्यन्तमुंष्टम् । विजययेज्यन्तजयन्तापराजितेषु पयोसदेवाना प
ञ्चा, गौतम । अपत्येनैकविंशसागरोपमास्त्वन्तमुंष्टुर्तीनानि चरकपतश्चयस्त्रिंशसागरोपमाश्चर्यकपतमुंष्टुर्तीनानि । सर्वायसिद्धदेवानां प्रद
त्त । विपत्तं कासं स्थितिः प्रपन्ना ? गौतम । अजपत्यानुत्कर्षं च यस्त्रिंशसागरोपमाणि स्थितिः प्रपन्ना । सर्वायसिद्धदेवानामापयोसञ्चा

अवगन्त अपराजित विमान ना द्रवतानां ५० च गौतम अवगय सो एकतीस सामरापम चरकप सो तेहीस सागरपम । विजयवजयचरकयत्त चप
राजितदेवाच चपज्जतावति । विजय देवजयत्त अवगत्त अपराजितना पयवीत्त द्रवतानो म च हे गो अवगय सो पिच चरकप सो पिच चरकमुत्त ।
विजयवजयत्तचपराजितवज्जाच पज्जतावति । विजय देवजयन्त जयन्त अपराजित विमानना पवीत्त द्रवताना म चरक दे गौतम अवगय सो
उक्तीसे सागरापम चरकमुंष्टुं जन्त चरकप्यं सो तेहीस सामरापम चरकमुंष्टुत्त जन्त । सव्ठसिद्धगदेवाचं भन्ते केवइयति । सर्वायसिद्ध विमानना देवतानो
च भगवन् चरकवा काशनो स्थिति कवो म चरक देवोत्तम पचवगय चरकयत्त तेहीस सागरोपम नो कवो । सव्ठसिद्धगदेवाच चपज्जतावति । सर्वा

वाचाजीनाथ द्रव्यादि, द्रव्यसदृशं चेदं "गुणवर्णोपवद्रव्यमिति, ततो जीवाजीवयोपनेतावयमायमेवं पृष्टवान् तथाच प्रगयानपि निर्वाक्यमेव नाह-गा० । दुविधा पञ्जना य त-जीवपञ्जना य जीवपञ्जना य इति ० तत्र वर्णोया गुणा विभ्रपापमो इत्यनर्पाभर ननु सम्यक्समतिपादय तन्मूलं इत्यौदयिकादिनावाद्यवर्णोपपरिमाणाऽत्रारस प्रतिपाद्यत इति औदयिकादयश्च तावा जीवाशया स्ततो जीवपयाया एय मय्यस्ते यम वास्मिन्निवपनमूने ह्ययानामपि वर्णोया उक्ता स्ततो न सुदरः सम्यस्य तदयुक्तमभिप्रायापारजाभात् औदयिकोहि प्राधः पुद्रसदृतिरपि तत्रति ततो जीवाजीवन्देनौदयिकजावस्य द्विविध्या य सम्यस्यः, कथं न निवचनमूयो विरोधः । सम्यति सम्यस्यपरिमाणावयगाय पृष्ठति-जीवपञ्जनाश्च जते । किं सुतेखा इत्यादि ० इह यस्मादुनस्पतिविद्वजं सर्वपि मेरयिकादयः प्रत्येकमवद्धेया मनुष्यस्यसङ्गुपत्य समुच्चिमनुष्यावेक्षया यनस्पतयः विद्वदा प्रत्येकमनस्ता स्ततः वर्णोपिकावयगाया द्रवस्यनस्ता जीववर्णोयाः तदयं गीतमेव सामान्यतो जीववर्णोयाः पृष्ठा प्रगयानपि

दुविधा पणना, तजहा-जीयपज्जाया य अजीयपज्जाया य । जीवपझावाण भते ! कि सखेज्जा असखेज्जा
 अणता ? गोयमा ! नोसखेज्जा नो असखेज्जा अणता । से केण्ठेण भते ! एव वुच्चह-जीयपज्जाया नो
 सखेज्जा नो असखेज्जा अणता ? गोयमा ! असखेज्जा णेरद्वया असखेज्जा असुरा असखेज्जा नागा

येन राज्ञीवपयथा । जीवपयत्रा नदत्त । किं बहुना असङ्ख्येया अनन्ताः ? गीतम् । भोसस्येया नोऽसंख्येया अनन्ताः । अथ क्माद्येन नदत्त ।
यवमुप्यत-जीवपयथा नो सस्येया नो ससंख्येया अनन्ता ? गीतम् । असङ्ख्येया असुरा असङ्ख्येया नाना असङ्ख्येयाः

२ परबीड हे भगवन् स्व सव्याता परव्याता मय कतर ह मोतम जोब पर्याय सव्याता नयो परव्याता पिव मवो परव्याता । तेह व्यामा
 टे हे भगवन् हम बद्या जोबपर्याय सव्याता मवो परव्याता पिव मवो परव्याता मय कतर ह मोतम परव्याता नारवोले परव्याता परव्याते पर
 व्याता नागले परव्यात मुबपुमारले परव्याता निरपुमारले परव्याता पविपुमारले परव्याता होपुमारले परव्याता वदधिपुमा

एतत् पय सूयादिविमानेषुपि ज्ञातमीय । इतिश्री मत्तयतिरिविरविताया मन्त्रापमहीजायां चतुर्थे स्थिताकृतं पद समाप्तं ॥ ४ ॥
 तदयं व्याख्यात चतुष्टयपदमिदानीं पञ्चममारभ्यत तस्य सायमाजसंस्तुत्य, इहामन्तरपदं नारकादिवयायूरूपस्य सत्त्वानामवस्थितिरुक्ता इष्टांशो
 दविकारायोपशान्तिश्चाप्यजावाययपर्यायावधारणं प्रतिपाद्यते तत्रचतुर्माहिसं सूत्र-कविविज्ञास ज्ञते । पञ्चमवा पदमेषा इति ॥ अथ कृतान्निमा
 येन नीतमस्त्राभिना प्रगणानयं पद । उच्यते-उक्तमादौ मयमपदे मन्त्रापमा द्विविधाः प्रपञ्चा साद्या-बीधप्रपञ्चापना असीधप्रपञ्चापमाचति तत्र बी

पुच्छा, गोयमा । जहणेणवि उक्तासेणवि श्रुतोमुज्जस । सद्यठसिद्धदेयाण पञ्जाक्षण केवइय काल ठिइ
 पणसा ? गोयमा ! छजहन्ममणुक्कासेण तेहीस सागरोवमाइ श्रुतोमुज्जतूणाह ठिइ पणसा । पणय
 पाए जगवतीए चउत्य ठिइपद सम्मस ॥ ४ ॥ कइविहाण जते ! पञ्जावा पणसा ? गोयमा !

ना पुच्छा नीतम । मयमयनाप्यारक्षपतोप्यकमुद्रुतम् । सवापसिद्धकदेवामा मदस । पर्योसकाभा पुच्छा, नीतम । अत्रपन्थामुत्तरवर्त्य य
 यत्तगारवागरोपमास्यतमेद्रुतीनामि स्थितिः प्रपञ्चा ॥ इतिश्रीमन्त्रापमासुवसक्तानुवादे रामचन्द्रगद्यवित्तयम मानकचन्द्रैव विरचित
 चतुर्थे स्थितिपदं सम्पन्नम् ॥ ४ ॥ अतिविषा जदस । पयवाः प्रपञ्चाः ? नीतम । द्विविधाः प्रपञ्चासाद्या-बीधप

यमिह विमानना उपर्यात दवताना हे भगवन् विमलानो विमानो स्थिति कहे म उ हे नीतम कवचव बी पिय उरकय बी पिय पन्तमुद्रुत नो कहे
 मन्त्रमिहगदेवाक पण्णनाचति । सर्वाविषिह विमानना पर्याप्त देवतानो विमलानो विमानो स्थिति कहे म उरक हे नीतम पञ्चमय यो पञ्चउरकय यो
 तेवास सावरापम सत्तमुद्रुत म्मन नो कहे । एतसे मन्त्रापमा नो बोधा स्थिति पद पूव कवा ॥ ४ ॥ अतुव पदने विवि नारकादि पदो
 कइय यो बीध नो स्थिति कहे इका पयम पदने विवि नो बीधविम सायापममिह सादक माव चाओ पदोव ना पदधारण कहेके-कति विज्ञाव
 भेति । अतसे भदे हे भगवन् पर्याव कवा मय उरक हे नीतम समकारना कवा ते कहेके-बीध पदवाव पने पञ्चोव पर्याव । बीधपञ्चवार्थ भतति । बी

सय पर्यायाद्यामानस्य कथं पठते इति पृष्ठे तदेव पर्यायाद्यामानस्य यस्यामुत्तुपपन्नं प्रवर्तते स्यान्निषर्णनीयं नाम्नात्, ततः केमात्रिप्रायेण प्रग
 धामेवं नियन्त्रितमवाचि नैरयिको नैरयिकस्य द्रव्याद्यतया तुल्य इति । उच्यते एकमपि द्रव्यमनन्तपर्यायमित्यस्य व्याप्यस्य प्रदक्षुनाय तत्र यस्यादि
 दमपि नारकजीवद्रव्यमेकसङ्काऽवसुमिदमिति नैरयिकस्य द्रव्यार्थतया तुल्यो द्रव्यमेवार्थी द्रव्यापे सङ्काको द्रव्याप्यता सत्या तुल्य एव तावद्द्रव्या
 यतया तुल्यत्वमिति त्रिद्विदमिति नैरयिकस्य द्रव्यार्थतया तुल्यत्वात् । इदमपि नारकजीवद्रव्यं स्रोक्ताकाशप्रदक्षुपरिमास्यप्रदेक्षमिति
 प्रदक्षायतयापि नैरयिको नैरयिकस्य तुल्यः प्रदेक्षयवाच्यः । प्रदेक्षायकसङ्कावः प्रदेक्षार्थतया तस्या प्रदेक्षार्थतया कसादन्निहितमिति तत्त्वत् ? उच्यते-द्र
 व्यद्वैतियप्रदक्षुनाय तत्पादि-द्विविधं द्रव्यं प्रदेक्षयत् समदक्षयवत्, तत्र परमापुरप्रदेक्षो द्विप्रदक्षुनायिक तु प्रदेक्षयत् एतत्त्व द्रव्यद्वैतिय पुद्गलास्ति

एण्णठेण गोयमा । एव बुच्चइ-तेण गोसखेज्जा नी अस्सखिज्जा क्षुणता । णेरइयाण ज्जेते ! केवइया प
 ज्जाया पण्णसा ? गोयमा ! क्षुणता पज्जाया पण्णसा । से केणठेण ज्जेते ! एव बुच्चइ-णेरइयाण क्षुणता प
 ज्जाया पण्णसा ? गोयमा ! णेरइए णेरइयस्स दक्षुठयाए तुल्ले उग्गाहणठयाए सिंयहीणे

प्या चर्षुवइया तात्त्व्यमनरा असुखेया ज्योतिष्का असुखया वैमर्तिका अतन्ताः सिद्धा कसलनार्थेन गीतम । एवमुच्यते-ते (जीवपर्येकाः) नै
 य सखया मैवासुखेया अतन्ताः । नैरयिकाका जदन्ता । क्षिपन्ताः पयवाः प्रक्षप्ताः ? गीतम । अतन्ताः पयवाः प्रक्षप्ता । अथ कगार्थेन जद
 न्त । यवमुच्यते-नैरयिकाद्यामानताः पयवाः प्रक्षप्ताः ? गीतम । नैरयिको नैरयिकस्य द्रव्यार्थतया तुल्यः प्रदेक्षार्थतया तुल्योऽवगाहनार्थतया

गीतं समवाता मन्त्रो यवववाता पिब नवो यतन्ताः । नारको मादि इ भगवन् कतका पर्याय कज्जा प्र कतर इ गीतम यतन्ता पर्याय कज्जा । ते
 वदे पदे दे भगवन् इम कस्मिं क नारको ना पर्याय यतन्ताः प्र कतर दे गीतम नारको नारकोने द्रव्याद्यपे करो तुल्ये चने प्रदक्षाय पणे करो
 दिव नारको नारकोने समवे नारक जीव इत्य आद्यानामप्रदेय परिमास्य प्रदेयोले तेको यवगाहनाद्यतये करो यदाचित् दीन आलो यवगाहना

न सामायेन निवचनमुक्तवान् । इदानीं विशेषाविवरणप्रसन्नौ तम आह-भेरहयार्थं ज्ञेयं । केवल्या पञ्चवा पञ्चवा इति ॥ अथ कर्ताभिप्रायेऽर्थं नो
 तमः पृथग्यात् १ उच्यते पूर्वं किल साम न्यप्रसे पर्वाधिकारमन्तत्वात् । पर्वायाद्यामन्तस्युक्तं यत्र पुनः पर्वाधिकारमन्तस्य नास्ति सत्र कथमिति पृ
 ष्यति-भेरहयाधमित्यादि ॥ तत्रापि निवचनमि, मनन्ता इति अत्रैव जातसमय प्रसन्न इति सेवेऽपेक्षते । इतराणि ॥ अथ कर्तार्येण कन कार
 यन कन इत्युक्ता प्रवृत्ता । एकमुच्यते-भेरार्थिकाया पञ्चवा एव मनन्ता इति जगद्वानाह-नोयमा । भेरहय भेरहयस्य वधुत्वाए तुल्ये इत्यादि ॥

अथसखेज्जा सुत्रेणा अथसखेज्जा त्रिज्जुकुमारा अथसखेज्जा दीवकुमारा अथसखेज्जा
 उदहिहिकुमारा अथसखेज्जा दिसाकुमारा अथसखेज्जा वायुकुमारा अथसखेज्जा यणिकुमारा अथसखेज्जा पुठचि
 काइया अथसखेज्जा व्याउकाइया अथसखेज्जा तेउकाइया अथसखेज्जा वाउकाइया अथसखेज्जा वणस्सइकाइया
 अथसखेज्जा वेइदिया अथसखेज्जा तेइदिया अथसखेज्जा चउरिदिया अथसखेज्जा पच्चिदियतिरिस्कजोणिया
 अथसखेज्जा मणुस्सा अथसखेज्जा वाणमतरा अथसखेज्जा जोइसिया अथसखेज्जा वेमाणिया अथसखेज्जा सिद्धा से

सुपवा असक्यया बिण्णुकुमारा असक्यया अम्मिण्णुमारा असक्यया द्वीपकुमारा असक्यया उदहिहिकुमारा असक्यया दिक्कुमारा असक्यया वा
 यकुमारा असक्यया अम्मिण्णुकुमारा असक्यया पणिकुमारा असक्यया अम्मिण्णुकुमारा असक्यया अम्मिण्णुकुमारा असक्यया वायुकुमारा असक्यया यणिकुमारा अ
 मन्ता अनरसपिण्णिका असक्यया द्वीन्द्रिया असक्यया खोन्निया असक्यया यत्तोरिन्द्रिया असक्यया पच्चिदियतियप्योमिका असक्यया मनु

र्थे पञ्चव्यात दियाकुमार पञ्चव्याता वाउकुमार पञ्चव्याता अम्मिण्णुकुमार पञ्चव्याता पणिकुमार पञ्चव्याता अम्मिण्णुकुमार पञ्चव्याता अम्मिण्णुकुमार पञ्चव्याता
 विव पञ्चव्याता वाउकुमार पञ्चव्याता अम्मिण्णुकुमार पञ्चव्याता पणिकुमार पञ्चव्याता अम्मिण्णुकुमार पञ्चव्याता अम्मिण्णुकुमार पञ्चव्याता अम्मिण्णुकुमार पञ्चव्याता
 निव पञ्चव्याता मनुष्य पञ्चव्याता वाउकुमार पञ्चव्याता अम्मिण्णुकुमार पञ्चव्याता पणिकुमार पञ्चव्याता अम्मिण्णुकुमार पञ्चव्याता अम्मिण्णुकुमार पञ्चव्याता अम्मिण्णुकुमार पञ्चव्याता

अथ यथापाठानामस्य कथं पठते इति पृष्ठे तदेव यथायावामात्मस्य यथायुक्तमुपपन्नं प्रवर्तते तथा निर्वर्तनीयं नाम्नात्, ततः केमात्रिप्रायेण जग
 मात्रेव निवर्तमानाणि नैरयिको नैरयिकस्य द्रव्याद्यतया तुल्य इति ? उच्यते-एकमपि द्रव्यमनन्तरपर्यायमित्यस्य स्वायत्त्यं प्रदर्शनायै तत्र यस्मादि
 द्रव्यमपि नारकजीवद्रव्यमेकचक्षुःश्रुतिमिति नैरयिकस्य द्रव्याद्यतया तुल्यो द्रव्यमेवायौ द्रव्याद्ये सादृश्यात् तया तुल्य एव तादृश्या
 द्यतया तुल्यत्वमपि सिद्धं मिदानीं प्रवेशार्थतामचिकृत्य तुल्यत्वमाह-परसदृश्याय तुल्ये ॥ इदमपि नारकजीवद्रव्यं लोकाकाशप्रवक्षुपरिमाणप्रदेशमिति
 प्रदर्शयतायापि नैरयिको नैरयिकस्य तुल्यः प्रवक्षुएवायः प्रवेशार्थता तया प्रदेशार्थतया कस्मादत्रिष्टितमिति चत् ? उच्यते-इ
 दं विषयप्रदर्शनाय तस्यादि-द्विविधं द्रव्यं प्रवेशवत् समप्रवक्षुवत्, तत्र परमाणुरप्रवेशो विप्रवक्षुपरिमाणं तु प्रवेशवत् यतश्च द्रव्यद्वैतविषय पुद्गलादि

एवमपि नैरयिको नैरयिकस्य तुल्यः प्रवेशवत् समप्रवक्षुवत्, तत्र परमाणुरप्रवेशो विप्रवक्षुपरिमाणं तु प्रवेशवत् यतश्च द्रव्यद्वैतविषय पुद्गलादि
 एवमपि नैरयिको नैरयिकस्य तुल्यः प्रवेशवत् समप्रवक्षुवत्, तत्र परमाणुरप्रवेशो विप्रवक्षुपरिमाणं तु प्रवेशवत् यतश्च द्रव्यद्वैतविषय पुद्गलादि
 एवमपि नैरयिको नैरयिकस्य तुल्यः प्रवेशवत् समप्रवक्षुवत्, तत्र परमाणुरप्रवेशो विप्रवक्षुपरिमाणं तु प्रवेशवत् यतश्च द्रव्यद्वैतविषय पुद्गलादि

या असुरवेया यानव्यन्तरा असुरवेया स्योतिष्का असुरवेया संमानिका अनन्ताः सिद्धा सातनार्थेन गीतम् । एवमुच्यते-ते (सीधपयवाः) ने
 य असुरवेया संमानिका अनन्ताः सिद्धा सातनार्थेन गीतम् । एवमुच्यते-ते (सीधपयवाः) ने
 य असुरवेया संमानिका अनन्ताः सिद्धा सातनार्थेन गीतम् । एवमुच्यते-ते (सीधपयवाः) ने

गीतं समवाता नवो असुरवेयाता विष नवो अनन्ताह । नारको मादि च भगवन् कतला पर्याय कक्षा म उत्तर च नीतम् अनन्ता पर्याय कक्षा । ते
 नवो पर्याय भगवन् इमं कक्षो ल नारको ना पर्याय अनन्ताह । उत्तर च नीतम् नारको नारकोने द्रव्याद्य पर्याय करो तुल्यत्वे समी प्रदर्शयत् पर्याय करो
 विष नारको नारकोने समवे नारक जीव द्रव्य साक्षात्प्रमर्दम् परिमाण प्रदेशोह तेनो असुरवेयातावर्तये करो कदाचित् नीतं भाको असुरवेयाता

न सामाभ्येन नियममुच्छ्वान् इदानीं विप्रोपविष्यमस गीतम आह-नेरहयाधं जते । केवहया पञ्चवर यवता इति ॥ अथ केनाजिप्रायेस्येय भी
 तम पश्याम् ? उच्यते पूर्व क्लिप्त साम व्यप्रसे दयायिक्तमनस्तत्वात् पर्यायाद्यामामभ्यमुच्यते यत्र पुनः पर्यायिक्तमामभ्यमुच्यते तास्ति सत्र कथमिति पु
 स्वति-नरहयाधमित्यादि ॥ तत्रापि निवचनमिदमनन्ता इति अथैव ज्ञातसमयः प्रसन्न इति सेवेकडेण जते । इत्यदि ॥ अथ कनार्थेन कन कार
 यन कन इत्युक्ता नदन्ता । यमुच्यते-नेरयिक्ताया पयाया एव समन्ता इति जगन्नाभाह-गोयमा । नेरहय नेरहयस्व यवठयाए तुष्णे इत्यादि ॥

अस्सखेज्जा सुत्रया अस्सखेज्जा विज्जुकुमारा अस्सखेज्जा अग्गिकुमारा अस्सखेज्जा दीवकुमारा अस्सखिज्जा
 उदहिक्कुमारा अस्सखेज्जा विसाकुमारा अस्सखेज्जा यायुकुमारा अस्सखेज्जा यणियकुमारा अस्सखिज्जा पुठयि
 फाइया अस्सखिज्जा आउकाइया अस्सखेज्जा तेउकाइया अस्सखेज्जा वाउकाइया अणता वणस्सइकाइया
 अस्सखेज्जा येइदिया अस्सखेज्जा तेइदिया अस्सखेज्जा चउरिदिया अस्सखेज्जा पच्चिदियतिरिक्कजोणिया
 अस्सखेज्जा मणस्सा अस्सखेज्जा वाणमतरा अस्सखेज्जा जोइसिया अस्सखेज्जा वेमाणिया अणता सिंहा से

तुपरी असखेया विज्जुकुमारा असखेया अग्गिकुमारा असखेया दीवकुमारा असखेया उदहिक्कुमारा असखेया विज्जुकुमारा असखेया वा
 युकुमारा असखेयाः क्लिप्तकुमारा असखेयाः पुपिक्कायिका असखेयाः पुपिक्कायिका असखेयाः क्लिप्तकायिका असखेयाः वायकायिका अ
 नन्ता वनस्पतिकायिका असखेया ह्रीन्त्रिया असखेयाः क्लिन्त्रिया असखेयाः पुठुरिन्त्रिया असखेयाः पच्चिन्त्रियातिपयोगिक्का असखेयाः मनु

र्दे पसव्यात् विज्जुकुमार वमव्याता वाजुकुमार पठव्याता क्लिप्तकुमार पठव्याता पुपिक्कायिक असखेयात चरवाजिक असखेयाः ता मेक्कल्ल
 विक्क पमएयाता वाजुक्कायिक पनन्ता वनस्पतिक्कायिक असखेयाता केरिन्धो असखेयात तरिन्धो असखेयाता चोरिन्धो असखेयाता पच्चिन्त्रिय तिक्क या
 निक्क असखेयाता मनुक्क असखेयाता वाजुक्कअन्तर पठव्याता आतिपो असखेयाता वेमाणिया असखेयात सिंहा ते तेने पणे ते भोतम इम कक्का जीवना प

७७
 एष पयायाशामानस्य कथं पठते इति पृष्ठे तदेव पयायाशामानस्य पयायुस्तुपपकं प्रवर्तति तथा निर्वर्षणीयं नास्त्यत्, ततः क्षेमाग्निप्रायेण जग
 वानेयं निर्वर्षणमवाचि नैरयिको नैरयिकस्य द्रव्यायतया तुल्य इति ? उच्यते एकमपि द्रव्यमनन्तर्यामिन्यस्य न्यायस्य प्रदशनाय तत्र यस्मादि
 दमपि नारकज्योत्स्नमेकसङ्ख्योऽवसदुमिदमिति नैरयिकस्य द्रव्यार्थतया तुल्यो द्रव्यमेवार्थो द्रव्यायतया तया तुल्य एव तावद्द्रव्या
 यतया तुल्यत्वमिदमित्ति मिदानी प्रदेयार्थतामधिकृत्य तुल्यत्वमाह पयसुहाय तुल्ये ॥ इदमपि नारकज्योत्स्नमेकसङ्ख्योऽवसदुमिदमिति
 प्रदशनायतयापि नैरयिको नैरयिकस्य तुल्यः प्रदक्षयवार्थः प्रदेयार्थता तया प्रदेयार्थताया कस्मादजिज्ञितमितिषत् ? उच्यते-द्र
 व्यद्वैविध्यप्रदक्षयवार्थं तथाहि-द्विविधं द्रव्यं प्रदेयवत् यमदक्षयवत्, तत्र परमायुरप्रदेखो द्विमहश्चादिर्लं तु प्रदेयवत् एतच्च द्रव्यद्वैविध्यं पुद्गलास्ति

एण्णठेण गोयमा ! एव वुच्चइ-तेण णीसखेज्जा नो अ्सखिज्जा अणता । णेरइयाण भंते ! केवइया प
 ज्जावा पणसा ? गोयमा ! अणता पज्जावा पणसा । से केणठेण भंते ! एव वुच्चइ-णेरइयाण अणता प
 ज्जावा पणसा ? गोयमा ! णेरइए णेरइयस्स वसुठयाए तुल्ले पदेसठयाए तुल्ले उम्गाहणठयाए सियहीणे

या असुरयया यान्त्यन्तरा असुर्येया ह्येतिज्जा असुर्येया वैभानिका अनन्ताः सिद्धा सातप्रार्थन गीतम् । एवमुच्यते-ते (नीवपयवा) ने
 व असुरया नैवासुर्येया अनन्ताः । नैरयिकावां प्रवन्त । कियन्तः पयवाः प्रचक्षताः ? गीतम् । अनन्ताः पयवाः प्रचक्षता । अथ कर्तार्येन जद
 स्त । एवमुच्यते नैरयिकाशामानन्ताः पयवाः प्रचक्षताः ? गीतम् । नैरयिको नैरयिकस्य द्रव्यार्थतया तुल्यं प्रदेयार्थतया तुल्योऽवगाहनायतया

र्तिव समवताता नको पयसवताता पिच नको यमन्ताहे । नारको माहि व मगबन् कतवा पर्याय कक्षा प्र उत्तर व गीतम् यमन्ता पयाय कक्षा । ते
 कक्षे पर्थे हे मगबन् रम कक्षो च नारको ना पर्याय यमन्ताहे प्र उत्तर हे गीतम् नारको नारकोने द्रव्याय पर्थे करो तुल्यहे भने प्रदयाय पर्थे करो
 विच नारको नारकोने समहे नारक ज्योत्स्न द्रव्य जावाशामपदेय परिमाच प्रदयोष्ट तेनो यमगाहनायतये करो कदाचित् पीन भावो यमगाहना

न सामायेन नियन्तमुच्छ्रान्' इदानीं विशेषवैषम्यमस गीतम आह-नेरहयार्थं ज्ञेते । केवहया पञ्चवा पञ्चता इति ॥ अथ केनाभिप्रायेणेयं गी-
तम् पृष्ठयान् ? उच्यते पूर्व्वे क्लिप्तं सामं व्यप्रसे पयायिवात्मनस्त्वात पयोपाखानात्मस्यमुक्तं यच्च पुन पयोपाखानात्मनस्त्य मास्ति तत्र कथमिति प
च्यति-नेरहयाचमित्यादि ॥ तत्रापि निवचनसिद्धमनन्ता इति अत्रेन जातस्यय प्रस इति खेनेकडेय ज्ञेते । इत्यदि ॥ अथ कनार्थेन कन कार
धन कन इतुना प्रदत्त । एवमुच्यते-नेरहयाका पयाया एव मनन्ता इति जगधानाह-गीयमा । नेरहय नेरहयस्व दधुठयाए तुझे इत्यादि ॥

असखेज्जा सुत्रणा असखेज्जा त्रिञ्जुकुमारा असखेज्जा अग्निकुमारा असखेज्जा दीवकुमारा असखिज्जा
उदहिङ्कुमारा असखेज्जा दिसाकुमारा असखेज्जा वायुङ्कुमारा असखेज्जा यणियकुमारा असखिज्जा पुनवि
काइया असखिज्जा आउकाइया असखेज्जा तेउकाइया असखेज्जा वाउकाइया अणता वणस्सइकाइया
असखेज्जा वेइदिया असखेज्जा तेइदिया असखेज्जा चउरिदिया असखेज्जा पच्चिदियतिरिक्कजोणिया
असखेज्जा मणस्सा असखेज्जा वाणमतरा असखेज्जा जोइसिया असखेज्जा वेमाणिया अणता सिद्धा से

तुपवां असखेया विट्टरकुमारा असखेया अग्निकुमारा असखेया दीपकुमारा असखेया उदधिकुमारा असखेया दिङ्कुमारा असखेया वा
युङ्कुमारा असखेया स्तानितकुमारा असखेया पच्चिबीकायिका असखेया अण्णयिका असखेया सज्जस्कायिका असखेया वायकायिका अ
नन्ता वनरपत्तिकायिका असखेया द्वीन्त्रिया असखेया अक्कीन्त्रिया असखेया यत्तुरिन्त्रिया असखेया पण्णन्त्रियतियग्योनिका असखेया मनु

रवे पसव्यात दिग्गकुमार पसव्याता वाडुकुमार पसव्याता स्तानितकुमार पसव्याता पच्चिबीकायिका असखेया ता भज्जका
यिक्क पसव्याता वायुकायिका पसव्याता वनस्पत्तिकायिका पसव्याता वेरिन्दी पसव्याता तरिन्दी पसव्याता चोरिन्दी पसव्याता पच्चिन्दिक्क तियक्क यो
निक्क पसव्याता मनुक्क पसव्याता वाणमत्तर पसव्याता आतयो असव्याता वेसानिक्क पसव्याता विक्क ते तेने चउरे वे गीतम् इमं ज्जन्ता कोवना प

अथ ययां पाद्यामानात्वं कथं पठते इति पृष्ठे तदेव यथापाद्यामानात्वं प्रवर्तते तथा नियमनीयं नाम्नात्, तस्यै केनाग्निप्रायेण जग

एएणठेण गोयमा ! एव वुच्चइ-तेण णीसखेज्जा नो अस्संखिज्जा अणता । णेरइयाण जत्ते ! केवइया प
 ज्जावा पणप्ता ? गोयमा ! अणता पज्जावा पणप्ता । से केणठेण जत्ते ! एव वुच्चइ-णेरइयाण अणता प
 ज्जावा पणप्ता ? गोयमा ! णेरइए णेरइयस्स वसूठयाए तुल्ले उग्गाहणठयाए तुल्ले अणठयाए सिंयहीणे

या असुरस्यया यानध्वानरा असुरस्येया ज्योतिष्का अनन्ताः । विद्या स्तननार्थेन गीतम् । एवमुच्यते-ते (जीवपर्ययाः) नै
व सुरस्यया नैवासुरस्येया अनन्ताः । नैरयिष्काश्च नदन्त । कियन्तः पयवाः प्रक्षसाः । भौतम् । अनन्ताः पयवाः प्रक्षसाः । अथ क्षेत्रार्थेन नद
न्त । एवमुच्यते-नैरयिष्काश्चानन्ताः । पयवाः प्रक्षसाः । गीतम् । नैरयिष्को नैरयिकस्य द्रव्यार्थतया तुल्यः प्रदेक्षार्थतया तुल्योऽवगाहनाथतया

बाँध सुपडाता नको पसवडाता पिच नथी पनलाहे । नारको माझि च भगवन् कतका पर्याय कथा प । उत्तर च गीतम पनता पयाय कथा । ते
 कवे पर्ये हे भगवन् इम कथी ज नारको ना पर्याय पनलाहे प उत्तर हे भोतम नारको नारकोने इत्याय पर्ये करो तुकाहे पमी प्रसगाय पर्ये करो
 पिच नारको नारकोने समवे नारक नीच इत्य बाबाकायप्रदेम परिनाच प्रदीष्ट तेको पयमाइनाइताये करो वदाचिय होम पाळो भवमाइना

च सामायेन निवचनमुक्तवान् । इदानीं विशेषविषयप्रश्न गौतम आह-नेरहपात्रं जते । केवइया पञ्जथा पञ्जसा इति ॥ अथ क्त्वाभिप्रायेक्ष्य गौ
 तमा पृष्टवान् ? उच्यते-पूर्वं ब्रूतं साम स्वप्ने पयोयिबामनस्त्यात् पयोपाशामानस्त्यमुक्त यत्र पुनः पयोपाशामानस्त्यं नास्ति तत्र कथमिति प
 र्यति-नेरहपात्रमित्यादि ॥ तत्रापि निवचनमिदमन्ता इति अत्रैव सातसुप्रथः प्रश्न इति चेत्तेष्वेतेष जते । इति ॥ अथ क्त्वायेन कम कार
 यम क्व इतुना जदन्त । एवमुच्यते-नेरपिक्तावा पपाया एव मनन्ता इति जगदन्ताह-गोयमा । नेरहए नेरहयस्व दसुठपाए तुष्टे इत्यादि ॥

अस्सखेज्जा सुयणा अस्सखेज्जा त्रिञ्जुकुमारा अस्सखेज्जा अग्गिकुमारा अस्सखेज्जा दीवकुमारा अस्सखिज्जा
 उदहिक्कुमारा अस्सखेज्जा दिक्काकुमारा अस्सखेज्जा वायुकुमारा अस्सखेज्जा धणिक्कुमारा अस्सखिज्जा पुढियि
 काइया अस्सखिज्जा आउकाइया अस्सखेज्जा तेउकाइया अस्सखेज्जा वाउकाइया अणता वणस्सइकाइया
 अस्सखेज्जा येइदिया अस्सखेज्जा तेइदिया अस्सखेज्जा चउरिदिया अस्सखेज्जा पचिदियतिरिक्कजोणिया
 अस्सखेज्जा मणस्सा अस्सखेज्जा वाणमतरा अस्सखेज्जा जोइसिया अस्सखेज्जा वेमाणिया अणता सिद्धा से

सुपर्वा असस्यया विपुरकण-

यकुमारा असस्यया

मन्ता व-...

- - - - - मन्तयया उन्धिक्कुमारा असस्येया दिक्कुमारा असस्यया या

- - - - - मन्तयया वायजायिका ए

[illegible]

असहजगुणी वा । अह अस्मिहि ए असंजज्ञागमस्मिहि ए सखेजज्ञागमस्मिहि ए वा अस्सखेज्जगुणमस्मिहि ए

[illegible]

काय यय प्रवर्तति अपादि तु परमोक्षिकायाहीनि ब्रह्मादि नियमा रसप्रदेशानि ॥ उगाहणव्याप्य स्थिय शीघ्रे इत्यादि ॥ नैरपि कोऽसङ्ख्यप्रदेशोऽ
परस्य नैरपि बस्य तुल्यप्रदेशस्य अवगाहनमवगाहं क्षरीरोच्छयोवगाहनमवार्थोऽवगाहनायैस्तद्भावो वगाहनायता तथा अवगाहनायतया ॥ स्थिय
शीघ्रे इत्यादि ॥ स्याच्छब्दः प्रत्यक्षोक्षित्वविवाहविचारकाऽनेकान्तसंशयप्रभादिवर्त्यमु
याः स्यान्तस्यो नेत्रांतेन तुल्य इत्यर्थः । स्यादप्यपि को नैकान्तमात्र्यपिक इति प्राव लक्षमितिवत् ? उच्यते-यस्माद्व्याप्त-रूपप्रज्ञापरिचयीनैरपि
काशं प्रवपारपीयस्य वैत्रियक्षरीरस्य लपस्यनावगाहमाया अङ्गुलस्यासङ्ख्येयो प्राग उत्कृष्टतः सप्तचतुर्वि प्रयोहताः पदबहुतानि, उत्तरोत्तराहं
च पृथिवीयु द्विगुणं २ पावसरसमपृथिवीनैरपि काका लपस्यतो वगाहनाऽङ्गुलस्यासङ्ख्येयोप्राग उत्कृष्टतः पचपमु क्षतामीति तत्र ॥ लङ्घरीवेत्यादि ॥
यदि शीम स्ततोऽधुनेप्रागहीनोवा स्या स्तद्धेयप्रागहीनो वा स्यात् अवर्द्धेयगुणहीनो वा स्यात् अवर्द्धेयगुणिक स्ततोऽधुनेप्रागभाव्य

स्थिय तुल्ये, स्थिय व्युत्पत्तिरु जदि हीणे व्युत्पत्तिस्तद्वजागहीणे वा सखेज्जद्वजाग हीणेवा सखेज्जगुणहीणे वा

बटादित् यम बटादित् बटिब अवगाहना इवे ते किम रज्जगमाता नारकोने मवधारकोब वैकोय यरीर नो लक्ष्य अवगाहना रंगुहने पसंख्यातवे
भाभ वरकय को यात यनुप मोन डाब ल रंगुहको लको इम पाये पागे उत्तरोत्तर पृथिवीमा केमच बहुष लङ्घरी यावज्जातमो पृथिवीना नारकोनो
लक्ष्य पदवाहना रमचने पसपगातवे भाभ वरकय यो पाचसे यनुप लको । लङ्घरीवे पसखेज्जभागहीवेवा । को दोन इवे तो अगचने पसपगातवे
भागहीन इवे एव नारको १ से यमयनो पदवाहनाभा धको इवे । नारको रंगकने पसवजात भागे भूत इवे ते पसपगात भाग शीम लङ्घिये ।
यखज्जगवकोवेति । तदा एव नारकोने ४८८ चारसे पठाव् यनुपनो पदवाहना इवे ते ५ पाचसे यमयनो अवगाहना भा नारको को सखजात भा
म शीम लङ्घावे । मरिज्जगुण कोवेवा । एव नारको एवको पचीस यनुप लक्षपक्षिजे रने पञ्च योको परिपूच पाचयो यनुप लक्षपक्षिजे एवको पचीसने
चारयुनः लङ्घाको पाचको पूराबाय ते हेतु पाचको यनुप लक्षपका नो यवेसावे एवको पचीस यनुप लक्षपका नो पचेसावे से नारको ते संख्यातमुचकोन लङ्घि

कथा चर्चयेयन्नागहीन । परिपूर्वः प्रयत्निंश्वरसागरोपमस्थितिकस्तु तदपेक्षया प्रसंख्येयज्ञागाऽप्यपि । सागरोपमापेक्षया ऽसंख्येयज्ञागमा
 गत्यात् तथाऽऽर्क्ष्ये समये रक्षाऽवसिक्ता सख्याता निरावसिक्ता निरक्ष लब्धासन्निः स्यात्तन्नामः सप्तनिष्ठसन्निः स्यात्तन्नामः सप्तनिष्ठसन्निः स्यात्तन्नामः
 रक्षो मयः सप्तमसत्त्वा ३९ तत्त्वामेवोमुद्रुतः शिंशता मुद्रुतं रक्षोरात्रः पञ्चदशानिरक्षोरात्रेः पक्षो द्वाभ्या पक्षान्या भासो द्वादशानि भासैः संवत्सर-
 चमकयेत् संवत्सरेः पक्षोपमसागरोपमावि समयावसिद्धोऽसमुद्रतद्विषयासोरात्रपक्षमाससंवत्सरयुगेहीन परिपूतस्थितिकनारकापक्षपाऽस
 खयतागहीना जयति तदपेक्षया त्वितरोमृद्वेयज्ञागाऽप्यपि । तथा एकस्य प्रयत्निंश्वरसागरोपमावि स्थितिः परस्य ताभ्यव पक्षोपमेव नानि द
 प्रापि पक्षोपमकाटाकोटो निरक्ष सागरोपमं निष्यद्यत ततः पक्षोपमेव नानि स्थितिकः परिपूतस्थितिकनारकापेक्षया सङ्ख्येयज्ञागहीनः परिपूतस्थिति
 यन्मु तदपपक्षसङ्ख्येयज्ञागाऽप्यपि । तथा एकस्य सागरोपमस्य स्थितिरपरस्य परिपूर्वा नि प्रयत्निंश्वरसागरोपमावि तन्निष्ठसागरोपमस्थितिकः प

ज्ञाज्ञागहीन या सखेज्ञागुणहीने वा । अह अन्निहिण् अस्खेज्ञाज्ञागमन्निहिण् वा

यन् तत्रोस सागरापम स्थितिक नारकोले ते तेचोससागरापम स्थितिक नारकोलो पक्षयोचं पक्षयथातभास होनके, समय चादि के ज ते सागरापमने
 पक्षयथाते भागेके तिमज द्वाकोले---पक्षयथात समयो १ घासद्विकार सख्यातो पावद्विकारो १ जत्स्यासनिष्ठास सात जत्स्यासनिष्ठासको १ स्थास सात
 पाव को १ जत्स्यासजत्तर जत्को १ समत नोस मुद्रुत को १ पक्षारात्र पक्षय को १ मास पार मासयो १ संवत्सर पक्ष
 यथात य यो पक्षापम सागरापम ज्ञास के, समय पावद्विकार जत्स्यासनिष्ठास मद्रुत तिमज पक्षारात्र पक्ष मास संवत्सर युन इत्यादि यो होन ते
 नोस सागरापम स्थितिक नारको पूर्व ३३ सागरापम स्थितिक नारको यो पक्षयथात भास होन कश्चिदाय । एतन्तो पक्षयोचं इतर पक्षका साटे समस
 पाति ज्ञान स्थितिक नारको लो पक्षयथाय बीजा के पक्ष तेषास सागरापम नो स्थिति मा नारको के ते पक्षयथात भास पक्षिक के । तथा पक्ष नारको
 लो तत्रोस सागरापम को स्थिति य पक्षे बीजाभो पक्षोपम यन् तत्रोस सागरापम नो स्थिति इति इति पक्षोपम का ज्ञाकोलो यो एक सागरापम याय

तत्रमात्रोत्तरस्य परिपूरणपरम ज्ञानमात्रस्यापेक्षया सख्येयगुणहीने नयति तदपेक्षयास्थितरः परिपूरणपरमपन ज्ञानप्रमाद्य सख्येयगुणाधि-
क तया एकोऽपवातावन्यायामनुसत्या सख्येयतागवगाहे वसते सम्यस्त पञ्चपन् अत्रप्रमायाऽनुरेखेनाहुनासख्ययनागद्याखेययेन गुणित मन्-
पञ्चपन् ज्ञानप्रमाणो ज्ञानं ततोऽवयोप्राधस्यायामनुसत्सख्ययनागमाऽऽगाह वसमानः परिपूरण पञ्चपन् ज्ञानप्रमायापेक्षया असख्ययगुणहीन
पञ्चपन् ज्ञानप्रमावल्लु तदपेक्षया असख्ययगुणाध्यापिकः ॥ ठिडए सियहीबा इत्यादि ॥ यथाऽवगाहयया ज्ञानी एतौ व ज्ञतुःस्थानपतित वसत स्त
या भित्त्यापि वसत इति प्राव यतदवाह-जहदीको वसलेकाजगहीकया इत्यादि ॥ तत्रैकस्य किं नारकस्य जयतिज्ञात्सागरोपमाधि स्थिति
रपरस्वगु तान्यत्र समपादिष्यमानि तत्र या समपादिष्यमलपात्सात्सागरोपमसाधस्थितिः स परिपूरणपखिअसागरोपमस्थितिअनारकापे

सखेजगुणमझ्निहिया । ठिडए सियहीने सियतुहे सियमझ्निहिए । जहदीण अ्सखेज्जानागहीणे वा सरे

न्यायका ऽसरयपमात्राव्यापिको वा सख्येयगुणाध्यापिको वा ऽसरयगुणाध्यापिको वा । स्थितौ स्याहीनः स्यात्तुल्य स्या
इत्यपि ॥ यदि ज्ञीनो ऽसरयपमागहीनो वा सख्येयपमागहीनो वा सख्येयगुणहीनो वा ऽसरयगुणहीनो वा । अथाध्यापिको ऽसरयपमा

जगहे वत । नारका सपगतमय स जका अधिवायक । पसावजगवमझ्निहिएति । असखयातयव अधिब ववे विम पपर्याति पञ्चकाये भगवन्नी पच
जगतहे भाग वसता नो पवचाहे पाबिवा वसव नो पवचाहकनहे वसता नारको । सख्ययव पञ्चहिपति । सख्यातमव पाबिब जेन १२५ पञ्चसो
पञ्चव पञ्चपन्नो पञ्चकाजगहे वसता नारको नो पवचाव जे पूव पाबिनो पञ्चपन्नो पवचाजगहे वसता नारको ते सबवातगुण अधिबज्जे पञ्चसो पचोस
मपगतवका ४ गवा करवा को पाबिनो पूरावाव ते को । ठिडए मिबकोसि इत्यादि । जम पवगाहकाने बिप ज्ञानि सुदि अदी तमज रज्जं खिति जे
बिबे पिय वतज्जान पयित अहको जकाधिज्जोम जकाधिज्ज गूण जकाधिज्ज अधिब ववे । जार कोसि इत्यादि । का कोम ववे ता पमक्यात माग कोम
त विम एव नारकोनो १३ तेकोस चागरापव नो खिति पने दोकानो समव पादि म्पुन तेकोस चागरोपम नो खिति ववे ता निहो जे पमय पाबि

स्थितिं तत्र प्रथमतः पुद्गलविपादिनामकर्मोद्दिपनिमित्तमीवोद्दिपकर्मविधयेषु हीनाधिकत्वमाह—काशवकुलजवेदिं चिय हीहे चिय तुमे चिय च
 त्रिदिप ॥ अस्यान्तरपटना पूर्ववत् तत्र यथा हीनत्वमप्यधिकत्व वा तथा प्रतिपादयति ॥ अहरीषत्यादि ॥ इह जावापण्या हीनाधिकस्य चित्ताया
 इानीं वृद्धौ च प्रत्यक्ष पदस्थानपतितत्वमवाप्यते। पदस्थानत्वे च यत् यदपेक्षया अतस्तत्रागहीन तस्य सर्वमीवानन्तकन जागे इते यल्लभ्यत तेना
 नततमम जागेन हीन यस्य तदपेक्षया बहुयन्नागहीन। तस्यापेक्षणीयस्यासङ्ख्यसोकाकाशप्रदेशप्रमाणेन राशिमा जागे इते यल्लभ्यते तावता जागेन
 व्युत्पन्नं एव तदधिकृत्य संकययन्नागहीन तस्यापेक्षणीयस्यारुष्टसङ्ख्यकन जागे इते यल्लभ्यत तावता हीन गुणमसम्भाया तु यद्यतः सस्यमगुणं तद
 वपिप्रतमुररुष्टम सत्येयकेन गुणितः सत् यावद्भवति तावत्प्रमाणमवधारय्य यच्च पतोऽसम्भयगुणं तद्वयपिप्रतमसंख्यमसोकाकाशप्रदेशप्रमाणेन

सुखेज्जानागमस्रुहिण वा अ्यसुखिज्जगुणमस्रुहिण वा । कालययसुपज्जवेहिं चियहीणे

गाधिको वा संख्येयत्रागापिको वा ऽसंख्येयगुणापिको वा । काशवकुलजवेदिः स्याद्हीनः स्यात्तुल्यः स्यादप्यपिकः । यदि

च, एहनो अपेक्षये होवा पूब स्थितिः नारको यस्यवशात्तगुणं यधिकोच । इम एव नारकने यन्त्र होवा नारकनो अपेक्षये द्रव्यो प्रदयाव हो तस्य
 पचा कहिवा । यत्र हो यवमाहना मां होनादिक पचे करो यतः स्थानपतित पचा काश हो पिष स्थिति मां होनादिक पचे करो यत् स्वामपतित
 पचा कस्या द्विभे भाव पायो होनापिक पचा कहता कहले—ज माटे समस्त जीव द्रव्य यववा यजीव द्रव्य परस्पर दृष्येय काश भाव हो विभाविने
 जस घट द्रव्यो एव माटोभा होवा सानाता यववा बांरोना यवको कोकय खेयना नोपना एव पाटकोपुत्र ना नोपना काश हो एव पाव ना नोप
 ना एव मृनवाचना नोपना भाव हो एव नोवा यन्त्र होना लांश चादि एम यन्त्र पिष काशवा तिहो प्रथम मुद्रक विपादि नामकर्मोद्दिप निमित्त
 जोशान भोदएव भावायो होनादिक पचा कहले—काशवकुलजवेदिं चियहीणे इत्यादि । एहनो प्रसर घटना पूर्वतो परे पाववो कदाचित् होन

[illegible]

तिशोरे पञ्चापमने सपसातगुण बरबाबो ३१ सामरोपम बाय ते माट बहिषा छे पञ्चापम भुन ३१ सागरापम स्थितिब नारको छे ते।परिपूब ३१
नागरापम स्थितिब नारको नो अपेचाये सवग माग बीन छ, छ पिण्'पूब तेवाससागरापम स्थितिब नारकाछे ते पञ्चापम भुन तेबोस सागरापम
स्थितिब नारको अपेचाये सवगमग पबिब छ। तथा एक नारको एक सागरापम स्थिति बन बीजा नो परिपूब तेबोस सागरापम नो तिबा
ब पबसाबरोपम स्थितिब नारकोछे ते परिपूब ३१ सागरापम'स्थितिब नारकोछे अपेचाये सवसातगुण बीनछे ज माटे १ सागरापमने ३१ तेबोस
मवा बरबा बो परिपूब ३१ सामरोपम बाय, तिबा छे परिपूब ३१ सामरापम स्थिति नारकोछ ते १ सामरोपम स्थितिब नारको अपेचाये स
वसातग पबिबा छे। तथा हबनारको बगबान्दवजो स्थिति'यने'बीनो परिपूब ३२ तेबोस सागरापमछे ते दमबनारबप छे छे ते पमपयाता
नबकारे गुनबा बो ३१ सागरोपम बाब तेमाटे दमबनारबप स्थितिब नारको तेबोस सागरापम स्थितिब नारको अपेचाये सवसातगुण बीन

प्रागङ्गार्य ज्ञानो प्रियते तत्त्वे हे प्रते । एवोऽसहयेयतमोभाग एतैकस्य किल भारवस्य कृजवस्यपर्याया दशासहस्राणि शतद्वयेन हीमानि ६०००
 वरस्य परिपूर्वाणि दशासहस्राणि १०००० तत्र यः क्षतहृयहीनदशासहस्रप्रमाणकृजवस्यपर्यायः स परिपूर्वकृजवस्यपर्यायानारकापेक्षया असह्यय
 प्रागङ्गीतः पारपूर्वकृजवस्यपर्यायस्तु तदपेक्षयाऽसह्ययप्रागापेक्षः २ । तथा तस्यैव कृजवस्यपर्यायो दोषसहस्रसंख्याकस्योत्कृष्टसह्ययकपरिमाण
 वल्लितम् दशावपरिमाणम् प्रागङ्गार्य ज्ञानो प्रियते तत्त्वे सहास्र एवः किल सङ्क्रान्तमोभागः तत्रैकस्य भारवस्य किल कृजवस्यपर्यायपरिमाणं
 नवसहस्राणि ६००० अपरस्य दशासहस्राणि १०००० नवसहस्राणि तु दशासहस्राणि सहास्र हीमानि सहास्र सस्येयतमो प्राग इति नवसह
 स्रप्रमाणकृजवस्यपरिपूर्वकृजवस्यपर्यायानारकापेक्षया संख्ययज्ञातहीनः तदपेक्षयात्किन्तर संख्ययज्ञातापेक्षः तत्रैकस्य भारकस्य किल कृज
 वस्यपर्यायपरिमाणं सहास्रं अपरस्य दशासहस्राणि तत्र सहास्रसंख्याकस्योत्कृष्टसहस्रस्यार्थेन गुणित दशासहस्रस्यार्थेन सहास्रसंख्यकृजव

ज्जगुगहीने वा अससंख्यगुगहीने वा अणतगुगहीने वा । अह अस्मिहिण् अणतनागममङ्गु वा अससंख्य

हीनो ज्ञानज्ञागहीनो वा ज्ञानस्येयज्ञागहीनो वा संख्ययगुगहीनो वा असह्येयगुगहीनो वा ज्ञानगुग हीनो वा । अथा

गुग पक्षिण ज्ञाना पञ्चगुग पक्षिण इव । गुगन सञ्चाने विव ता जह जह प्रो सञ्चानगुग इवे तत्र तदवधिभूत वरहृष्ट संख्यकृता गुगना वो
 ज्ञाना इवे तेनका ज्ञाना । जह जह वो पञ्चगुगनगुगो इवे ता तेनने तदवाधभूत इवे पञ्चस्य साक्षात्प्रागप्रदेय प्रमाण गुगानार वो गुगिण गुगता
 ज्ञाना ज्ञाना इव तेनका ज्ञाना , जह जह वो पञ्चगुगन इवे तदवधिभूत इवे सव सोनामल्लह वो गुगतापेक्षा ज्ञाना इवे तेनस प्रमाणे ज्ञाना वो, सर्
 प्रत पञ्चो ज्ञानो मादना ज्ञाने—तिर्हा ज्ञाना पय्याय परिमाण तत्त्वो पञ्चगुगनार्थे भो ज्ञे तत्रापि पञ्चगुगनार्थे भो ज्ञे ज्ञाना परिमाणे
 ज्ञाना तेनने सञ्चोवाञ्चनने प्रत परिमाण कल्पनाये करो तत्रो माग देवा सव । तिर्हा जह नारकोन ज्ञाना पय्याय पारमाण दशजकार
 इवे पने सोजाने । अह दशजकार इवे एतस ८६ प्रत इवे तेनने सञ्चोवाञ्चन भागजकारकल्पना वो पञ्चगुगन माग इवे तेनाट प्रत सव दश

[illegible]

सियतुं सियममहि । जदि हीने स्थणतनागहीणे वा सखेज्जनागहीणे वा सखे

हुवे बड़ाबिन् तुल्य हुवे बड़ाबिन् पथिक हुवे तिहरी जाइ त्रिस होन हुवे पाधक हुवे त हिज बहल—आहोय इत्यादि। सा होन हव तो पननभाय होन हुवे पधवा पकबगत भाग होन हुवे पकवा संवदात भाग होन हुवे पधवा संख्यातगुण होन हुवे पसपपातगुण होन हुवे पधवा पननगव होन हुवे, इहा भावनी पवेसावे होमाधिक बचानी बिता सी डानि पन ठाकिने बिये प्रत्यक्षे बटस्यान पतित हुवे, पटस्यान सी लेइ लेइनी अपेसा से पनन भाय होन हुवे, तेइत सब बीवाननक को माय इइर बियाहकां ले खांभे तेइ पननतम भाग सी होन, जे पिब जेइनी पपसायें कथयात भाग होन हुवे तेइने अपेखबीय पय द्रव्य पसंखवातसकाशामदेयमाचरानि की भूम इइर करर की ले खांभे तेतका भाग सी गून जे पिब इनसी अपेसावे सख्याय मान होन हुवे तेइने अपेखबीय इतकट संखेयकना भागइइर की जे खांभे तेतका भाय सी होन। इइर पपइइर इत्यादि। वा पथिक हुवे ता पनन मान पथिक हुवे पधवा—अपेखवात भाग अधिक पधवा संवदातगुण अधिक पधवा पकबगत

तत्रार्थो नारको दशमस्त्रमश्याकमानश्च पर्यायानारकोपेक्षया सर्वेषुगुणहीन स्वर्पेक्षया परिपूर्णप्रत्यक्षप्राप्यसुखेयुगाभ्यापिब' तथा युक्तस्य
 किं नारकस्य कृजबलप्रापाय दृश्यते उपरस्य परिपूर्वानि दृश्यसस्त्राणि दृश्यते सद्यस्तीकाद्याप्रदेगपरिमाद्य प्रकल्पितेन पञ्चाशत्परिमा
 पन मुखकारयवितन दश सदस्त्राणि जायन्ते ततो द्विशतपरिमाद्यकृपाश्च पर्यायो नारकः परिपूर्णप्रत्यक्षप्राप्यसुखेयुगाभ्यापिब' तथा युक्तस्य
 सादयेक्षया त्वितरोऽसद्येषुगुणान्यधिबः ५ तद्यैबस्य किञ्च नारकस्वशुभ्रद्वयपर्यायपरिमाद्य दृश्यसस्त्राणि दृश्यते सुखलोधानसस्त्रपरि
 कल्पितन मुखकारेण गृहिते जायन्ते दशसदस्त्राणि तत' शतपरिमाद्यकृजबलप्राप्यसुखेयुगाभ्यापिब' तथा युक्तस्य
 तत्रान तदपेक्षयाऽनन्तमश्यापिबो यथा कप्रबलप्राप्यसुखेयुगाभ्यापिब' तथा युक्तस्य तदपेक्षयाऽनन्तमश्यापिबो यथा कप्रबलप्राप्यसुखेयुगाभ्यापिब' तथा युक्तस्य
 त्र्यामर्षिततत्त्व प्रावनीय तदेव पुद्गलविपाकेनामकर्मव्यपन्नितबीवीव्यिवाप्रायाभ्यस्य पदस्थानपतिततत्त्वमुपदक्षित मित्रानो जीवविपाविज्ञाना

नागममन्त्रं वा सखज्जागममन्त्रं वा सखेज्जागममन्त्रं वा स्यसखेज्जागममन्त्रं वा स्यगतगुणममन्त्रं वा
 ए वा । नीलत्रयपञ्चवेहिं लोहित्रयपञ्चवेहिं पीयथन्नपञ्चवेहिं सुक्लिष्वन्नपञ्चवेहियं तठाणयन्त्रं ।

व्यपिद्धो अक्षमागापिद्धो वा अस्य ब्रह्मागापिद्धो वा संक्षेपगुणापिद्धो वा अस्य गुणापिद्धो वा । नोमवक्ष्यपदैर् मोहितवर्जपदैः । पीतवक्ष्यपदैः । सुरभिगन्धपदैर् दुर्निगन्धपदैर् पटस्थानपतितः ।

इभार छल्लस्य पदानि परिमाण भारको छे ते भएर पूब दग्गद्वार परिमाण छल्लस्य पर्यायना नारको सो समस्त भागो होनछे तेइको अपव्याये पुन परिमाण पर्याये वर्ततो भारको समस्तभाग अधिकोक्त, एस थाने माइना टीका वो जाबवो । मोसबबपञ्चवेदिति । जेम छल्लस्य पर्यायनो भा बना कही तिमज मोक्षार्ण पर्यायनो तबा काचित्तबर्ष पर्यायनो करवो तथा पोतनचपर्याये करो गुल्लस्य पर्यायेकरो पटखान पतित कइवा । सुभिगब पय्येवेदिति । सरभिगम्य पर्यायेकरो पुरभिगम्य पर्यायेकरो पट्काम पतित कइवा । तिसरदपञ्चवेदि इत्यादि । तिसरस पर्यायेकरो कटुकरस पर्याय

परबोयादि कमसपोपमानावाभयेय तनुपदसमयति-आनिगियोदिपञ्जर्वेहि इत्यादि ० पूववत् प्रत्येकमात्रिनिबोपिकादिपु पदस्थानपतितत्वं जा
 यनीय इह द्रव्यतलुत्वात् वदता धम्माब्धितस्य प्रजद्विजद्वीमं मसूरायइकरस्यद्वननिध्वस्तदशाक्षमप्रत्यप्रदुविशपत्तेइपरिवर्तय्येय्य द्रव्यमि
 त्यायदितं चवगाइमया भुतस्थानपतितत्वमप्रियइता चेन्नत सङ्कोचविबोपयमोयात्मा न तु द्रव्यप्रदेशसङ्काया इति इतिवत् उक्तप्येतदस्यत्रा
 पिय विवसनमङ्कोचमयो मलोद्रव्यप्रदेशसस्याया युद्धिद्वीवोक्त चेन्नतसु तावाम्नमस्तस्मादित्यत्या यतु स्थानपतितत्वं वदता आयुःकमस्थितिभि
 वतकानामप्यवशापस्थानामामुरापोपकथंवृत्तिरुपदक्षिता अस्यया स्थित्या यतुस्थानपतितत्वायोगात् आयुःकमचोपलक्ष्यं तन य सवेकमस्थिति
 निवृत्तत्वेवप्यत्रसायेरकथावृत्तिरवशावत्मा कृष्णादिपयोके पदस्थानपतितत्वमुपदक्षयिता एकस्यापि मारकस्य पर्याया अनसा बिम्बुन सर्वपा

सुन्निगधपञ्जर्वेहि दुस्निगधपञ्जर्वेहि तिस्रसपञ्जर्वेहि कद्रुयसपञ्जर्वेहि कसायसपञ्जर्वेहि
 द्युत्रिलसपञ्जर्वेहि मङ्गरसपञ्जर्वेहि य तठानवक्रिणु । करकफासपञ्जर्वेहि मज्जयफासपञ्जर्वेहि गरुयफा
 सपपञ्जर्वेहि लज्जयफासपञ्जर्वेहि सीतफासप ० उंसिणफासपञ्जर्वेहि णिष्ठफासपञ्जर्वेहि लुक्कफासपञ्जर्वेहि
 य तठानवक्रिणु । ध्यानिनिमोहि यनानपञ्जर्वेहि सुयनानपञ्जर्वेहि तंहीनानपञ्जर्वेहि मडस्थानपञ्जर्वेहि

तिस्सरमपयवे कद्रुकरमपयवे अयायसपयवे रत्नरसपयवे मंपुरसपयवे पदस्थानपयवे । कक्षरसपययवे मृतुकरसपययवे गुरुकरपय
 पयवे कपूरसपययवे । क्षीतरसपययवे कृष्णरसपययवे रिकृष्णरसपययवे कृष्णरसपययवे । आनिनिबोपिकज्ञानपयवे । श्रुत

करा अयायरस पर्यायेकरो चक्ररस पर्यायेकरो मधुररस पर्यायेकरो पिप प्रलेखे घटस्थान पतित वदता । कक्षरफासपञ्जर्वेहि इत्यादि । अकयस्य
 पर्यायेकरो कामबल्यम पर्यायेकरो मारोजेष्मयं तेइने पर्यायेकरो लघुस्यम पर्यायेकरो लघुस्यम पर्यायेकरो कक्षस्यम पर्यायेकरो
 पिप घटस्थान पतित कद्रुवो । धामिपिवाडिवनाचपञ्जर्वेहि इत्यादि । मतिज्ञान पर्यायेकरो यवधिज्ञान पर्यायेकरो मतिपञ्ज्ञान

वीकायिकादीनामबगानामाया अमुनासुपेपनामममायायापि बतुः स्थानपतितस्य तदमुनासुपेयनागस्यासुपेयनेवजित्वावसेय स्थित्या हीनस्य
मपिबलस्य च त्रिस्थानपतित म बतु स्थानपतितमसुपेयमुषपुट्टिहान्यो रससत्वात् कथं तयोरेवसत्य इतिचत् उच्यते-इह प्रथिप्यादीनां स्वयंप

केणठेण ज्ञते ! एव बुद्ध-असुरकुमारपण स्थिता पञ्जाया पञ्जा १ गीयमा । असुरकुमारे असुरकुमार
स्व दध्ठयाए तुहे पदेसठयाए तुहे तगाहणठाए षठठाणवज्जिए , ठिईए षठठाणवज्जिए , कालयन्तपञ्जा
वेहि ठठाणवज्जिए , एव नीलयन्तपञ्जावेहि लोहिलहालिद्वयसपञ्जावेहि सुक्खिल्लयथापञ्जावेहि सुस्मिगधपञ्ज
वेहि दुस्मिगधपञ्जावेहि तित्तरसपञ्जावेहि ककुवरसपञ्जावेहि कसायरसप० स्थिचलरसप० मज्जरसरसपञ्जावेहि

असुरकुमारी असुरकुमारस्य द्रव्यार्थतया तुल्यः प्रदेशायतया तुल्यो अङ्गाङ्गायतया बतुः स्थानपतितः । कासवय
पय्ये, यदस्थानपतितः । एवं नीलवयपय्ये क्षीरितवारिद्रव्यवर्ष्ये, सुल्लवयवर्ष्ये, धुरन्निगंषपय्ये दुरन्निगन्धपय्ये स्थातरसपय्ये, कपुफरस

पनत्ता पवाय कञ्जा प्रय उत्तर हे मोतम । पसरकुमार पसरकुमारने द्रव्यार्थे तुल्ये प्रदेशे तुल्ये प्रदेशे कुरो पिय तल्ले भवयाङ्गनाः यदावेकरो यतः स्थान पतित
हे, स्थिति यो पिय बतु स्थान पतित कञ्जा । कासवय पय्येकरो पटस्थान पतित कञ्जा । एव नीलवयपय्येहि इत्थादि ।
एव नीलवय पय्ये कुरो काक पोत य पय्ये कुरो यल्लवय पय्ये कुरो सुगध पय्ये कुरो तगाहण पय्ये कुरो तोखार पय्ये कुरो ककुमारस प
य्ये कुरो कपावर पय्ये कुरो कटार पय्ये कुरो मधुररस पय्ये कुरो मधुररस पय्ये कुरो ककुम मूढ मूढ कुरो मोत कुरो शिगध पय्ये कुरो सुखारपय्ये पय्ये क
रो मतिप्रान पय्ये कुरो युतप्रान पय्ये कुरो जवधिप्रान पय्ये कुरो मतिपचान पय्ये कुरो युत पचान पय्ये कुरो विमगप्रान पय्ये क
कुरो चपुदग पय्ये कुरो चपपुदगन पय्ये कुरो पवविदगन पय्ये कुरो पिय प्रल्ले पटस्थान पतित कञ्जा । ते तेने पये हे मोतम इम कञ्जा-
जे पसरकुमारने पनत्ता पय्ये कञ्जा । एवं कुरे इत्थादि । एस जिन नारको जने धम्मुरो वल्लवता कुरो तेम नागकुमारो पिय कञ्जा यो यवप

नारकावाप्तिरिति दक्षितं, अथ नारकावां पर्यायान्तस्य पृष्ठेन प्रगता तदेव पर्यायान्तरं यत्तत् नित्यम् । ततः विमर्शं द्रव्यलेशावाप्तिरिति
नमिति-तद्वपुः नमिमायापरिज्ञानात् । इह न सर्वेषां सर्वं स्वपयायां स्वसत्त्वा किन्तु पदस्यानपत्तिता एतद्वानन्तरमथ वक्षितम् । तच्च पदस्यान
पत्तितत्त्वं परिखाचित्वमन्तरं न ज्ञायति तच्च परिखाचित्वं यथोक्ततत्त्वस्य द्रव्यस्येति । द्रव्यतत्त्वस्य त्वमिति तद्वानन्तरमपि तद्वानन्तरमपि तद्वानन्तरमपि
जीवः विस्तृतत्वात् लेशवपुःपरिज्ञानात् । तदा तत्त्वव्यवसायस्यानपत्तिता इति व्यापमार्थं द्रव्यासाध्या यत्तु स्थानपत्तितत्त्वं भुक्तमिति
कृतं प्रसङ्गं । तद्वमवस्थितं नैरपिखावां पर्यायान्तरमपिदानामसुरकुमाराद्यैः पर्यायाद्यपि पृष्ठपुराह-असुरकुमाराद्यैः सते । खेदइया पञ्जाया ५०
इत्यादिः । उक्तवाच्यः प्राग्य सर्वव्यवसायसुरकुमारादिषु ततः सकलमपि चतुर्विंशतिवत्त्वं प्रगवद्वायनीयं, यस्तु विद्याप उपदेश्यते तत्र यत् पृथि

सुयश्च्यन्ताणपञ्जवेहि विजगताणपञ्जवेहि अश्वकुदसणपञ्जवेहि ठहिदसणपञ्जवेहि
तठाणयानिणु । से तेणठेण ? गोयमा ! एव बुद्धे-जेरहुयाण नो सखेज्जा नो अस्सखेज्जा अणता पञ्जा
वा पखप्ता । अश्वकुमारण जते । केयइया पखप्ता पञ्जाया पखप्ता ? गोयमा । अणता पञ्जाया पखप्ता । से

मानपयवे रवपिखानपयवे मत्तज्जानपयवे विंमज्जजानपयवे यत्तुदक्षानपयवे रवपिदक्षानपयवे रवपिदक्षानपयवे पदस्यानपत्ति
त सत्तेमार्थेन । गीतम् । एवमुच्यते-नैरपिखावा नो सखेया नो अस्सखेया समस्ताः पर्यायाः प्रज्ञाः । असुरकुमाराणां जदस्त । किंपक्त प
यवाः प्रज्ञाः ? गीतम् । समस्ताः पर्यायाः प्रज्ञाः । एवमुच्यते-असुरकुमाराणां समस्ताः पर्यायाः प्रज्ञाः ? गीतम् ।

पर्यायेबरो तुव चक्षान पर्यायबरो विमज्जजान पर्यायेबरो अश्वकुदसण पर्यायेबरो अश्वकुदसण पर्यायेबरो अश्वकुदसण पर्यायेबरो अश्वकुदसण पर्यायेबरो अश्वकुदसण
पत्तिता जदस्ता । ते तदे पदे के भोतस इमं पञ्जा नैरपिखता पर्यायं सख्याता नवो पखप्ताता नवो पखप्ताता नवो पखप्ताता नवो पखप्ताता नवो पखप्ताता
इति । असुरकुमारण के मयदन् केतवा पर्यायेबरो जदस्ता मय जदस्ता के भोतस । समस्ता पर्याय जदस्ता । ते केव पदे केमममम् इमं जदस्ता-जे पसुरकुमारणा

स्त्रादि चपरस्य तास्येव समयन्यूनानि ततः समयम्यूनद्वारविंशतिवर्षसहस्रस्थितिकाः परिपूर्वद्वारिंशतिवर्षसहस्रस्थितिकापेक्षया असहस्रेयानागहीनस्त
 र्वेक्षयात्रितरोऽनसहस्रेयानागहीनः । तथा एकस्य परिपूर्वद्वारिंशतिवर्षसहस्रादि । इत्यति रपरस्य तास्येयानामुद्भूतोऽदि नोमानि अन्तमुद्भूतो
 दिवं द्वाविंशतिवर्षसहस्राणां संख्यपतमो प्रागः ततोऽनसहस्रेयानागहीनस्य द्वाविंशतिवर्षसहस्रस्थितिकाः परिपूर्वद्वारिंशतिवर्षसहस्रस्थितिकापेक्षया

णेरइया जहा असुरकुमारा तहा नागकुमारायि जात्र यणियकुमारा । पुढविकाइयाण जत्ते ! केवइया प
 ज्ञाया पयासा ? गोयमा ! अणता पज्जवा पयासा । से केणठेण एव बुझइ-पुढविकाइयाण अणता पज्जवा
 पयासा ? गोयमा ! पुढविकाइयस्स दसुठयाए तुल्ले, पदेसठयाए तुल्ले, ठंगाहणठयाए सिय
 हीणे सिय तुल्ले सिय अय्झहिण । जइ हीणे असुखेज्झनागहीणे या सखेज्झनागहीणे या सखेज्झगुणहीणे या
 असुखिज्झगुणहीण या । अइ अय्झहिण असुखेज्झनागअय्झइए वा सखेज्झनागअय्झहिण या सखेज्झगुण
 मय्झहिण या असुखिज्झगुणमय्झहिण या । ठिइए सियहीण सियतुल्ले सियअय्झहिण, जइ हीण असुखिज्झ

पयासा । एव यथा भेरियका यथा उवुरकुमाराकाया नामकुमारा अपि यावस्तानितकुमाराः । पृथिवीकायिकानां प्रवृत्तः । कियन्तः पयवाः
 प्रपत्ताः ? गीतम् । प्रवृत्तम् । पयवाः प्रपत्ताः । अथ कनार्येणैव मुच्यते-पृथिवीकायिकानां ममन्ताः पयवाः प्रपत्ताः ? गीतम् । पृथिवीकायि
 क पृथिवीकायिकस्य इत्याद्यतया तुल्यः प्रवेशाद्यतया तुल्यः अयगाइमार्यतया स्यादुहीनः स्यात्तुल्यः स्यादभ्यपिचः । यदि हीनोऽसंख्येयाना
 म्वात मागे अधिक् भवे सत्त्वात मागे अधिक् भवे पञ्चवा सत्त्वातगुण अधिक् भवे पञ्चवा असत्त्वातगुण अधिक् भवे । स्थितिने विप विद्यान पतिन क
 द्वा अधिक् भोग कदाचित् तुल्य कदाचित् अधिक् भवे । अदोषे इत्यादि । आ हीन भवे ता असत्त्वात भाग हीन भवे पञ्चवा सत्त्वात भाग हीन
 इव पयवा सत्त्वातगुण भोग भवे । पञ्च अभाविण इत्यादि । आ अधिक् भवे ता असत्त्वात भाग अधिक् भवे पञ्चवा सत्त्वात भाग अधिक् भवे पञ्च

त्यमायुःशुद्धजननप्रपञ्चं शुद्धजननप्रपञ्चस्य परिभाषमावसिक्तानां देवते पदपञ्चाशदधिके मधुरे च द्विपटिकाप्रभावे सयसङ्ख्या शुद्धजननप्रपञ्चाभा
पञ्चपटिसङ्ख्यादि पञ्चयानि पदत्रिंशदधिकानि ईश्वरं " उत्तम-दार्ढ्यसयाह्नियमा छप्पलाहपमासठेहोति । आयसिसमायेवं सुप्रतामजय
मन्त्रमम ० १ ० पञ्चपटिसङ्ख्याई पञ्चसयाईतद्वयस्यतीरा । सुप्रतामजयमन्त्राहति , एते मुमुक्षु एयिष्वादीना च स्थितिकरप्रयतोपि सङ्ख्य
ययमायाः यतोमासङ्ख्यमुच्यतेद्विहायो सस्मः क्षेपवद्विहानित्रिजनावनात्मय-एकस्य क्षिप्त पृथिवीआयस्थितिः परिपूर्वाणि द्वायिज्ञातिवससए

कस्करुफासपञ्जवेहिं मउयफासपञ्जवेहिं उज्जयफासप० सीतफासप० उंसिणफासप०
निरुफासपञ्जयहिं लुक्कफासपञ्जवेहिं स्थानिथोहियनाणपञ्जवेहिं सुयनाणपञ्जवेहिं ठेहिनाणप० मड्ड
शुन्ताणप० सुयशुन्ताण० धिन्नगनाणपञ्जवेहिं चस्कुदसणपञ्जवेहिं अचस्कुदसणपञ्जवेहिं वेहिंदसणपञ्ज
वेहिं य ठाणयन्निण् । से तेणठेण ? गोयमा ! एवं युच्चं-असुरकुमारान् अणता पञ्जवा पञ्चात्ता । एतं जहा

पयवेः कयायरसपयवे रसरसपयवे मेपुररसपयवेः कर्कशरसपयवे मुरुरसपयवे गुरुकरसपयवे लपुकरसपयवेः श्रीतरसपयवे रुप्ररस
पयवेः मिग्गरसपयवे रुकरसपयवे रात्रिनिथोपिककातयवेः सुतचामययवे रवापिचामययवे मत्तचामययवेः सुताचामययवे विजङ्कचा
नपयवे यशुदश्वनययवे रथपुर्वीनययवे रवापिदश्वनययवेः पदस्थानपतित स्ततेनार्थेन गौतम । एवमुच्यते-असुरकुमारानामनन्ताः पयंवाः प्र

स्मिताकमार वगे कहो । मुठविहा इवावं मते केकरवा पञ्जवा प इत्यादि । पृथिवी आदिजन वे ममवन् केतवा पर्याये कप्ता म ७० हे गो
तम । यमन्ता यवांर कप्ता ते कहैते-एव केवे एवे वे ममवन् इमकप्ता जे पृथिवी कायना यमन्ता पर्याये वे-हे गौतम पृथिवी आदिज पृथिवी
आदिजने प्रप्याय एवे एव के प्रदीमाय एवे पिच एव के यवगाइमायताये कदाचित् एव कदाचित् अधिबवे । अरकोवे इत्यादि । आ होन
हुवे ता पचक्कात माग होन हुवे यववा संक्कात मानहोन हुवे यक्कातमुच होलावे , यववा यक्कातमुच पथिज हुवे । जो पथिज हुवे ता पच

वयसद्वलस्थितिकापसया सस्वेनगुहरीनं तदवेवया तु परिपूज्यार्थिशतिवपसइस्त्रस्थितिका सङ्केयमुखाज्यचिक्का । एवमव्यापिकादीनामपि च
 तुरिन्द्रियपयत्तानां स्वस्थोत्तरुत्त्वित्यनुसारं स्थित्या त्रिस्थानपतितत्वं प्रावर्त्तनीयम् । तिर्यक्पञ्चन्द्रियाणां मनुष्याणां च चतुःस्थानपतितत्वं तेषां
 द्युतर्क्यत रोगिणं पक्षोपमानि स्थितिः पक्षोपम व्यासङ्कपवर्षषड्विंशत्यवसावमतो ऽवस्वेयगुह्यद्विहास्यो रपि सन्मया दुपपद्यते-यतु स्थानपतितत्वं
 एव व्यावरावामपि तेषां प्रपम्ततो इक्षवर्षषड्विंशत्यवसावमतो पक्षोपमस्थितिका वृत्तर्क्यतः पक्षोपमस्थितिः स्थित्या त्रिस्थानपतितत्वं यतो

१ गोयमा ! आउकाइए दसठयाए तुल्ले, उग्गाहणठाए खउठाणवकिए
 ठिइए तिठाणवकिए, वन्तगधरसफासमइअयाणसुयअयाणअसुयकुदसणपऊवेहिंय ठठाणवकिए । ते
 उकाइयाण पुच्छा, गोयमा ! अणत्तपऊवा पयाप्ता । से केणठेण भत्ते ! बुच्चइ-तेउकाइयाण अणत्ता प
 ण्हाया पयाप्ता ? गोयमा ! तेउकाइए तेउकाइयस्स दसठयाए तुल्ले, उग्गाहणठाए चउ

आर्चतया तुल्लोऽवगाहमार्चतया चतुस्स्थानपतितः । स्थितौ त्रिस्थानपतितः । सर्वगत्यरससप्तमस्य द्वाप्तमद्युताप्तानाचतुर्दशपयवेद्य पदस्थान
 पतितः । तेऽवगाहिकानां पुच्छा भोतम । अणत्ताः पर्यवाः प्रपत्ताः । एवमुच्यते-तेऽवगाहिकानामणत्ता पर्यवाः
 प्रपत्ताः ? भोतम । तत्रस्कायिकसोऽवगाहिकस्य द्रव्यार्चतया तुल्लोऽवगाहमार्चतया चतुस्स्थानपतितः स्थितौ त्रिस्थानप

द्रव्यार्चं करो तुल्ले प्रपत्ताये करो पिय तल्ले के, अवगाहमार्चतया चतुस्स्थान पतित एतच्छे जेम पृथिवीकायिच तेमज जांबवो । स्थितिने विवेचिस्थान
 गतित जेम पृथिवीकायिचतिमज, एव अय एय अय सति अद्यान अत अद्यान पने अणत्तदयम पवार्चि करो पटस्थान पतित अणत्ता । तेऽवगा
 हयावति । तत्रस्काह ना प्रपत्ता च हे भोतम तेऽवगाहिकने अणत्त पवार्चि अणत्ता । ते खेवे जे जे मयवन् इम जपो खे तेजस्साय ने अणत्ता पयोय
 ने प्र० ४ हे भोतम तेजस्साय तेजस्सावने द्रव्यार्चं तुल्ले प्रपत्ताये तुल्ले, अवगाहमार्चं करो चतुस्स्थान पतित के, स्थितिने विवेचिस्थान पतित

वयमस्य स्थितिकापेक्षया संस्वेदगुहरीन तदपेक्षया तु परिपूषणविश्रुतिवपसहस्रस्थितिः सङ्केतगुह्याप्यधिकः । एवमप्यपिकादीनामपि च
तुरिन्द्रियपमानो ह्यस्योरुष्टस्थित्यनुसारं स्थित्या त्रिरामपतितत्वं प्रायणीयम् । तिर्यकपञ्चत्रियाद्या मनुयादां च चतुःस्थानपतितत्वं तेषां
सुदृढपतितं योवि पत्न्योपमावि स्थितिः पत्न्योपम आसङ्गपवर्षसङ्ख्यप्रमासमतो ऽधस्तेयगुह्यविज्ञानो रपि सप्तधा दुपपद्यते-यत्तु स्थानपतितत्वं
एव व्यन्तराजामपि तेषां प्रपन्त्यतो दशावर्षसङ्ख्यस्थितिः क्त्वा वृत्तार्थतः पत्न्योपमस्थितिः ज्योतिषवैमानिकाया पुनः स्थित्या त्रिस्थानपतितत्वं यतो

? गोयमा ! श्याउकाइए श्याउकाइयस्स दसुठयाए तुल्ले, उग्गाहणठाए चउठाणयकिण्णु
ठिइए तिठाणयकिण्णु, वन्तगधरसफासमइअयाणसुयअथाणअचस्कुरुदसणपज्जावेहिय उठाणयकिण्णु । ते
उकाइयाण पुच्छा, गोयमा ! अणतपज्जाया पयासा । से केणठेण ज्ञते ! बुद्धइ-तेउकाइयाण अणता प
ज्ञाया पयासा ? गोयमा ! तेउकाइए तेउकाइयस्स दसुठयाए तुल्ले, उग्गाहणठाए चउ

प्रार्थतया तुल्योऽवगाहप्रार्थतया चतुस्स्थानपतितः । स्थितौ त्रिस्थानपतितः । वर्षाण्यरसस्पृशंनस्यज्ञानयुताज्ञानाचक्षुर्दंष्ट्रंनपर्यवेद्य पदस्थान
पतित । तत्ररक्षाधिकानां पुच्छा भोतम । भजन्ताः पर्यवाः मज्झताः । एवमुच्यते-तेखरक्षाधिकानाममन्ताः पर्यवाः
मज्झताः ? भोतम । तत्ररक्षाधिकसोऽवस्थापिबस्य प्रव्याप्यतया तुल्यः प्रवशाप्यतया तुल्योऽवगाहनायतया चतुःस्थानपतितः स्थितौ त्रिस्थानप

दृष्ट्याये करो तुल्यः प्रदग्गे करो विच तल्ले के, चवमाइनायेताये चतुःस्थान पतित एतसे जेम पूर्वोक्तोक्त्यापिब तेमज्ज जायवो । स्थितिने विविचिस्मान
गतित जेम पूर्वोक्तोक्त्यापिबतिमज्ज, बस मस्य रय मय मति चज्जान अत चज्जान यने चपचदयन पर्याये करो पटस्थान पतित कज्जवा । तेवजा
पयावति । तत्रस्थाय ना प्रय च हे भोतम तेजस्त्रायिकने चजन्त पर्याय कज्जा । ते केवे चवे हे मगबन् इम कज्जो जे तेजस्त्राय ने चमन्ता पर्याय
हे म० ४० हे भोतम तेजस्त्राय तेजस्त्रावने प्रव्याये तुल्यः प्रवेयाये करो चतुःस्थान पतित के, स्थितिने विविचिस्मान पतित

सङ्केपनागहीनः तदपवपा तु इतरः सङ्केप नागाप्यचित्र तथा यत्स्यद्वाविश्रुतिवयसहस्रादि स्थितिरपरस्यान्तमुद्गते मासो ययै भयसहस्र या
 भक्तमुद्गतादिक निवतपरिमादया सस्यया गुणित हाविश्रुतिवयसहस्रस्थितिप्रमाः प्रवति सेनान्तमुद्गतादिप्रमाः स्थितिक पारपूवङ्गविश्रुति

नागहीने वा सखेज्जनागहीने वा । अथ अश्वद्विष्टे अथसखेज्जनागअश्वद्विष्टे वा सखेज्ज
 हज्जनागअश्वद्विष्टे वा सखेज्जगणमश्वद्विष्टे । यथोहि रसेहि फासेहि मइअन्ताणपज्जवेहि सुयअन्ताण
 पज्जवेहि अथस्कुदसणपज्जवेहि ठाणायानि । अउक्काइयाण जते ! केवइया पज्जया पयससा ? गो
 यमा । अणता पज्जवा पयससा । से केणठण जते । एव युच्चइ—अउक्काइयाण अणता पज्जवा पयससा

नहीनो वा संखेयपनागहीना वा संखेयगुणहीनो वा । अथाप्यपिओऽसंखेयपनागाप्यचिको वा संखेयपनागाप्यचिको
 वा संखेयगुणाप्यचिका वा असंखेयगुणाप्यचिको वा । स्थिते स्थायीनस्यानुस्वारस्यादप्यचिकः । यदि हीनोऽसंखेयपनागहीनो वा संखेय
 नागहीनो वा संखेयगुणहीनो वा अथाप्यचिकोऽसंखेयपनागाप्यचिको संखेयपनागाप्यचिको वा । सर्वगणैरसंखेयपनीमय
 ज्ञानपर्यवेः मुताज्ञानपर्यवेरनुदज्ञानपर्यवेः पदस्थानपतित । अक्कायिकाना जइल । कियलः पर्यवाः प्रससाः ? गीतम । अनन्ताः पर्यवा
 प्रससाः । अयकनार्थेन भइल । एवमुच्यते—अक्कायिकानाममन्ताः पर्यवाः प्रससाः ? गीतम । अक्कायिकोक्कायिकस्य इव्यार्थतया तुल्यः प्रदे

वा संखेयपनाग हीनो वा संखेयगुण हीनो वा । अथ अश्वद्विष्टे अथसखेज्जनागअश्वद्विष्टे वा सखेज्ज
 हज्जनागअश्वद्विष्टे वा सखेज्जगणमश्वद्विष्टे । यथोहि रसेहि फासेहि मइअन्ताणपज्जवेहि सुयअन्ताण
 पज्जवेहि अथस्कुदसणपज्जवेहि ठाणायानि । अउक्काइयाण जते ! केवइया पज्जया पयससा ? गो
 यमा । अणता पज्जवा पयससा । से केणठण जते । एव युच्चइ—अउक्काइयाण अणता पज्जवा पयससा

ठाणवक्रिणु ठिईणु तिठाणवक्रिणु । वणुगधरसफासमइअन्नाणसुयअन्नाणअचक्रकुदसणपज्जवेहिंय ठठाण
वक्रिणु । वाउकाइयाण पुच्छा, गोयमा । वाउक्काइयाण अणता पज्जावा पयसा । से केणठेण ज्ञते !
एय वुस्सइ—वाउकाइयाण अणता पज्जावा पयसा ? गोयमा ! वाउकाइए वाउक्काइयस्स वसूठयाए तुल्ले
पदेसठयाए तुल्ले ठंगाहणठयाए अउठाणवक्रिणु ठिईणु तिठाणवक्रिणु वणुगधरसफासमइअन्नाणसुयअन्ना
णअचक्रकुदसणपज्जवेहिंय ठठाणवक्रिणु । वणरसइकाइयाण ज्ञते ! केवइया पज्जावा पयसा ? गोयमा !

तिवः । सर्वान्तरसर्पर्ममस्वप्नामभुतघाभाभुर्दर्शनपर्यवे च पटुस्थानपतितः । वायुकापिकाना पुच्छा, गौतम । वायुकापिकानामनस्ताः पर्य
वाः प्रपन्ता । अय क्लार्पेन प्रदत्त । एव मुच्यते—वायुकापिकानामनताः पयवाः प्रपन्ताः ? गौ० । वायुकापिको वायुर्मायिकस्य द्रव्यार्थतया
तुल्यं प्रदर्शयतया तुल्यो ऽवगाह्यार्थतया चतुःस्थानपतितः । स्थितौ त्रिस्थानपतितः । धर्मेगन्धरसर्पर्ममस्वप्नामभुतघाभाभुर्दर्शनपर्यवे
च पटुस्थानपतितः । वनस्पतिकार्यिकाना प्रदत्त । क्षिप्यतः पयवाः प्रपन्ता ? गौतम । अनस्ताः पर्यवाः प्रपन्ताः । अय क्लार्पेन प्रदत्त ।

बडवा, वय गण्ड एव स्पय मति अज्जान भुन अज्जान अचचदयन ववाये करो पटुस्थान पतित वे । वाउकाइयाण ता प्रय वत
र हे गौतम वायुकापिकने पनस्ता पर्याय ज्ञाता । ते केवे पर्ये वे मगवन् एम ज्ञाता वायुकापिकने पनस्ता पर्याय हे गौतम वायुकाय वायुकायने
द्रव्यावे तुल्य प्रदर्शयै करो पिच तव्व वे, अवरगाह्यताये करो चतुःस्थान पतित । क्षितिने विवे विज्जान पतित, वय गण्ड एव स्पय मति य
ज्जान यत अज्जान अचचदयन पर्याये करो पटुस्थान पतित वे । वचसुइकाइयाणति । वनस्पतिकार्यिके मगवन् केतस्ता पर्याय ज्ञाता म च हे
भौतम पनस्ता पर्याय ज्ञाता । ते केवे पर्ये वे मगवन् एम ज्ञाता वनस्पतिकार्यिके पनस्ता पर्याय म च हे भौतम वनस्पतिकार्यिके वनस्पतिकार्यिके
द्रव्यावे तुल्य प्रदर्शयै पिच तुल्ल वे, अवरगाह्यताये चतुःस्थान पतित । क्षितिने विवे विज्जान पतित । वय गण्ड एव स्पय मति अज्जान भुन य

स्थणता पञ्जाया पयसा । से केणठेण जते ! एय बुद्धं वणस्सइकाइयाण स्थणता पञ्जाया पयसा ? गोय
 मा ! वणस्सइकाइए वणस्सइकाइयस्स दव्वठयाए तुल्ले पदेसठयाए तुल्ले । उगाहणठयाए वउठाणवक्रिए
 छिइय तिठाणवक्रिए । वन्तगधरसफासमइस्थन्नाणसुयस्थन्नाणस्थसकुदसणपञ्जायिहिय वउठाणवक्रिए से
 तेणठण ? गोयमा ! वणस्सइकाइयाण स्थणता पञ्जाया पन्तसा । वेइदियाण पुच्छा , गोयमा ! वेइदि
 याण स्थणता पञ्जाया पन्तसा । से केणठेण जते ! एय बुद्धं वेइदियाण स्थणता पञ्जाया पन्तसा ? गो
 यमा ! वेइदिए वेइदियस्स दव्वठयाए तुल्ले पदेसठयाए तुल्ले । उगाहणठयाए सिंघहीणे सियतुल्ले सियस्थ

एवमुच्यते—यत्तस्सपत्तिक्कायिक्काममन्ताः पर्यवा । प्रपसाः ? गोयमा ! यत्तस्सपत्तिक्कायिक्कस ब्रह्मार्थतया तुल्लो
 उवमादनायतया अनुस्थानपत्तिः । स्थितौ त्रिस्थानपत्तिः । वर्यणत्परसरपशोमत्यद्याननुताद्यानाचसुर्योमपर्यवे य पद स्थानपत्तिस्तस्मै
 मार्येण गौतमे । यत्तस्सपत्तिक्कायिक्काममन्ता पर्यवाः प्रपसाः । द्वीन्द्रियावा पुच्छा भौतम । द्वीन्द्रियावात्मन्ताः पर्यवाः प्रपसाः । अय कता

ज्ञान चक्षुर्दृश्यं पर्यवे करो पटस्मान पतितं कुरुवा ते तत्र पर्यवे भौतम इमं कक्षा यत्तस्सपत्तिक्कायम अन्ता पर्याय कक्षा । यद्विवाच पुच्छा ।
 द्वाग्निरना यत्र जतर के भौतम बरिग्गो ने अन्ता पर्याय कक्षा । ते कवे पर्यवे के ममबन् इमं कक्षा बरिग्गो ने अन्ता पर्याय प्र ७ से भौतम य
 रिग्गो बरिग्गो ने इत्थावे तुल्लं क । पययाज्जावे करो कदाचित् कोन कदाचित् तुल्लं कदाचित् अधिक हुवे, के कोन हुवे तो असण्या
 तभास कोन हुवे पयवा यस्यात भाग कोन हुवे कयवा यस्यात गुण कोन हुवे । पय अमर्दि एत्ति । ज्ञा य ५-
 हुवे ता असण्यात भाग अधिक हुवे यस्यात भाग अधिक हुवे पयवा यस्यात गुण अधिक हुवे । स्थिति न विप
 तिकान पतित हुवे । यत्त मग्ध रस स्पय चात्तिनिबोधिक्कान युतजान सति अजान युत अजान पयसुदमन पयवे करो पटस्मान पतित हुवे ।

स्मिन्निह । यदिहीने असखेऊनागहीने वा सखेऊनागहीने वा सखेऊगुगहीने वा ।
 अह अस्मिन्निह असखेऊनागमस्मिन्निह वा सखेऊनागमस्मिन्निह वा असखेऊगुगमस्मिन्निह
 हिह वा छिह । तिहाणवहिह । वन्नगधरसफासस्यात्रिणिघोहियनाणसुअनामतिअन्नाणसुअन्नाणसुअ
 स्तुअसणपज्जवेहिय तठाणवहिह । एव तइदियाणवि । एवं चउरिदियाणवि, णवर दो वसणा चकुद
 सण अचस्तुअसणपज्जवेहिय तठाणवहिह । पच्चिदियतिरिक्खजेणियाण पज्जवा जहा णरइयाण तहा
 नाणियसा । मणुस्साण जते ! कंयइया पज्जवा पवसा ? गोयमा ! अणसा पज्जवा पवसा । से केणठे
 ण जते ! एव सुअइ मणुस्साण अणसा पज्जवा प०, गोयमा ! मणुस्सस्स वइठयाए तुअे पवसठयाए

चैन वदत्त । एवमुच्चाते-हीन्निपाखामन्ता पवसा ? गीतम । हीन्निपो हीन्निपस्स वृत्त्यापतया तुल्य प्रवेद्यापतया तुल्यो वनाइभापतया
 साहीनः स्यात्तुल्य स्यादस्यपिका । यदि हीनोऽसस्येयत्राणहीनो वा सस्येयत्राणहीनो वा असस्येयगुणहीनो वा । अथा
 प्यापितोऽसकपयत्राणपिको वा सतयत्राणपिको वा सस्येयगुणपिको वा । अथपि अस्मिन्निपाखामन्ता पवसा । सहागपरसु
 एवं तइदियावहि । तेइहोने पचि इमज कइवा । एव चउरिदियावहि । चौरिन्नेने पचि एमज कइवो एतका विमोअ इमज दाव चपइयन भने च
 चपइयन पयवि करो पटक्कान पतित कइवो । पचिदिवहिरिक्ख कोदियावहि । पचिगिअ तिवअ कोदिव ने पयाव विज नारको ने कइवा तिम
 कइवा । मज्झाव मतेति । मनुजने के मयवन् केतवा पयवि कइवा म चतर केओतम भज्जवा पयाव कइवा । ते कचे पयवे के मज्झन् इम कइवा
 मज्झने पवसा पयवि कइवा म चतर के ओतम मनुजने मनुजने मनुज प्रप्यादे करो तुअ पदेयादे करो पिय बुअ चवणाकनादे करो चत्तमान पतित
 विवतिवे करो चत्तमान पतित एव मज्झ रस रपय मतिचान युतचान पववि मजपयव ज्ञान पयवि करो मटक्कान पतित कइवा विवसज्जान पयवि

न्योतिषाया अपत्यमापु पत्न्योपमाद्युनाग वरकर्मन्तो धर्मसंज्ञापिषे पत्न्योपमं धीमान्निदानो अथर्ष्यं पत्न्योपमं उत्कृष्टं त्रयत्रिंशत्संसारोपमाणि दशको
टाकोटीसंख्येपत्न्योपममाद्य च सागरोपमत साधामप्य वक्ष्येणुबद्धिद्वाम्यसम्भवाद् स्थितिः त्रिस्थानपतितता सुपसूत्रजावनानां सुगमस्वात्
स्वयं भावनीया तद्वच सामान्यतो नैरयिकादीना प्रत्यक्षपर्यायानर्थं प्रतिपादितमिवान्ती नपस्याद्यवगाहनाद्यपिहस्य तेवामेव प्रत्यक्ष पर्यायाय

तुल्ये उगगाहणठाए वउठाणयक्रिणु । छिद्रए वउठाणयक्रिणु । वन्तगधरसफासञ्चान्निघोहियनाणसुयनाण
उहिनाणमणपज्जाअनाणपज्जावहिय उठाणयक्रिणु, केवलनाणपज्जावोह तुल्ये तिहिं स्थानाणि तिहिं दसणेहि
उठाणयक्रिणु केवलद्वसणपज्जावोह तुल्ये । आणमतरा उगाहणठाए छिद्रए वउठाणयक्रिया वन्तादीहि उठाण

रवज्ञोत्रिनिबोपिबज्जानमुत्तज्जानमत्तज्जानमुत्तज्जानाअदुरक्षनपर्ययेय पट्स्थानपतितः । एव त्रिन्त्रियायामपि । एव त्रिन्त्रियायामपि, मवरं
इदशने अदुरक्षनाअदुरक्षनपर्ययेः पट्स्थानपतितः । पन्थन्त्रियतिययोनिबाना पयवा यथा नैरयिकाया तथा अणित्तया । मनुय्यासा अद० ।
क्रियताः पयवाः प्रज्ञाः १ गीतम । पयवा, तस्मेनाउच्येत प्रदत्ता । एवमुच्यत मनुय्यायामन्ताः पयवा प्रज्ञाः १ गीतम । मनुय्यो
मनुय्यस्य द्रव्यायेतया तुल्यः प्रज्ञायेतया तुल्योऽवगाहनाय चतुःस्थानपतितः । स्थितौ चतुःस्थानपतितः । अथगन्धरसस्पर्शोन्नितियोपिक्रान्तान
यतज्जानाद्यपिज्जानमनाः पयववज्जानपर्ययेः पट्स्थानपतितः । कवसज्जानपर्ययेऽस्तुल्यः । त्रिजिरिजानैर्यिनिदशने, पट्स्थानपतितः, केवलदशानप
यवस्तुल्यः । वानय्यत्तराः अदगाहनायतया स्थितौ चतुःस्थानपतितः । वर्योद्विनिः पट्स्थानपतितता । ह्यातिजयेमानिकावपि एवयैव मवरं

करो तद्वच च चज्जान च च दयने करो पट्स्थान पतित जेववचयम पर्यये करो तद्वच वि । पापमंतरति । वानय्यत्तरं अदगाहनाये करो विनिघे
करो चतुःस्थानपतित यय चादिवे करो चट्स्थान पतित । आदिवियेमापिवाचित । ह्यातियो वेमानिक पिय एमका अदवा एतथा वियेय स्थिति
ने विव विस्मान पतित अदवा । अदवागाहनाय नैरायाचति । अथन्य अदगाहना ता नारकोने के भगवन् अतसा पत्तं

यक्रिया जीडासियेमाणि यात्रि एवचेव नवर ठिईए वउठाणवक्रिए । जहन्तोगाहणाण
 नते । णेरइयाण केवइया पज्जाया पयसा १ गीयमा । अणता पज्जाया प० । सेकेणठेण नते । एव बुच्चइ—
 जहन्तोगाहणाण नते णेरइयाण केवइया पज्जाया पयसा १ गीयमा । अणता पज्जाया पयसा । सेकेण
 ठण नते । एव बुच्चइ जहन्तोगाहणाण अणता पज्जाया पयसा १ गीयमा । जहन्तोगाहण
 ए णेरइए जहन्तोगाहणस णेरइयस्स दसुठयाए तुल्ले पवसठयाए तुल्ले उग्गाहणठयाए तुल्ले ठिईए चउ
 ठाणवक्रिए । वणगायरसफासपज्जवेहि तिहि नाणेहि तिहि अखाणेहि तिहि दसणेहि वठाणवक्रिए । उ

स्थितौ प्रियान्नपतिता । जपस्यावगाहनकाना प्रदत्त । नैरपिकावां कियन्तः पयवाः प्रघृष्टाः ? गीतम् । धनन्ताः पयवाः प्रघृष्टास्तत्कमार्येन प्रदत्त । यदमुष्यत-जपस्यावगाहनकाना नैरपिकाया मनन्ताः पयवाः प्रघृष्टाः ? गीतम् । जपस्यावगाहनको नैरपिको जपस्यावगाहनको नैरपि काम्य इत्याद्यतया मुस्यः प्रदेयाद्यतया मुस्योदगाहनपाठ्यि मुस्यः स्थितौ तनु स्थानपतिता । यद्वरसगन्धर्यद्वयप्रदोपयवेति जिज्ञासैरुज्जिरपामेष्टि विदशने पदस्थानपतिताः । शरकृष्टाऽवगाहनकाना प्रदत्त । नैरपिकावां कियन्तः पयवाः प्रघृष्टाः ? गीतम् । धनन्ताः पयवाः प्रघृष्टाः । त

तम चरता पर्याय कथा । ते कवे पर्ये के मगवन् इस कथा अप्स्य प्रकाशना ना मारकोने चरता पर्याय कथा प्रय उत्तर ए भीतम अवल्य प्र
माशना ना मारको अवल्य प्रकाशना ना मारकोने इथ्याये तव्य प्रेम्याये तव्य प्रकाशनाये पिय तुव्य स्मितिये कुरी चत स्नान पतित वय मगव
रव इयम पर्याय कुरी कव स्नाने कुरी कव इगने कुरी यट्स्नान पतित । उभायोमाशनाकति । कट्कुट प्रकाशना ना मारकोने मे
के मगवन् खेतवा पर्याय कथा म उत्तर के भीतम चरता पर्याय कथा । ते कवे पर्ये के मगवन् इय कथा कट्कुट प्रकाशना ना मारकोने प्रय
श्ता पर्याय म उ के भीतम कट्कुट प्रकाशना ना मारको कट्कुट प्रकाशना ना मारकोने इथ्याये तुव्य प्रेम्याये तुव्य प्रकाशनाये तव्य स्मि

प्रतिपादयिष्यते-अबयोगसंग्रहं नते । इत्यादि ॥ सुगम ॥ मवरटिईएबसठाखवठिए इति ॥ अपन्यावगाइने चि दथयवसुखादिस्विसिखोवि
नवति रयप्रताया मुरठसुस्वितकोवि सप्तमनरकपुषिप्योत्रोपपद्यते, स्यत्या वतुःस्यानपतितत्वात् ॥ तिचिं माखादिं तिचिं सखावाइति ॥ इव

कुक्षोसोगाहणयाण नते ! नेरडयाण केवडया पज्जवा पसुत्ता ? गोयमा ! अणता पज्जवा पसुत्ता । से के
णठेण नते ! एवं वुच्चड-उक्खोसोगाहणयाण नेरडयाण अणता पज्जवा पसुत्ता ? गोयमा ! उक्खोसोगाह
णए नेरडए उक्खोसोगाहणस्स नेरडयस्स दद्युठयाए तुल्ले पंदसठयाए तुल्ले । उग्गाहणठयाए तुल्ले । ठितीए
सियणीणे सियतुल्ले सियअसुहिए । यदि हीणे असुखेअइनागहीणे वा सखेअइनागहीणे वा । अह अस्स
हिए असुखेअनागअसुहिए वा सखेअनागमसुहिए वा वन्तगधरसफासपज्जवेहि तिहि नाणेहि तिहि अ
याणेहि तिहिं दसणेहि ठठाणवठिए । अजहनुक्खोसगाण नते ! केवडया पज्जवा पसुत्ता ? गोयमा !

रज्जमाचैव नवत्स । एवमुच्यते सत्कर्पावगाहनकामा निरयिकायामनन्ताः पयवाः प्रसृताः ? गीतम् । उल्लुधायवाहनकनैरयिष उल्लुधायमाहन
कनैरयिषस्य द्रव्यापयतया तस्यः प्रदेद्याचैतया नुरयोऽवगाहनयतया नुरयः स्थितौ स्वाद्वीना स्यात्तुरयः स्यादप्यचिषः । यदि हीनोसहेयवा
गहीनोना सहेयवागहीनोवा अपाभ्यापिषः असवेयप्रागाप्यचिषः सरयेयजानाप्यचिषो वा , वरमन्तरसरपप्रपयवैद्विभिन्नाभिन्निभिन्नानि
विभिन्नद्वयैः पदस्यामपतितः । यत्रपन्थोरकटावगाहनकामा निरयिकाया नवत्स । चिपन्ताः पर्यवाः प्रसृताः ? गीतम् । अजन्ता पयवाः
नित्ये करो कर्माणि होत कदाचित् सम कदाचित् पचिष । जे होत इवे चसयगत भागहोन इवे ससयगत भाग होत इव । जे पचिष इवे ते प
सयगत भाग पचिष इवे ससयगत भाग चपिष इवे । बच गम्य रस रम्य पर्याये करो पच माने करो बच रम्ये करो बच रम्ये करो पटस्याम प
तित कइयो । पचइमुवासगालं नरायायति । मध्यम अवगाहनाना मा मारवो ने वे मनवन् कोतसा पर्यादि कप्पा प्र० उचर वे मोतम पनन्ता पर्याय

यदा गजमुखात्किञ्चिदभ्यन्त्रिया मरकेतपुष्पं ते तदा स नारकायुः संवेदमप्रमसमय एव पूर्यगृहीतीति वारिकशरीरपरिष्ठाटं करोति तस्मिन्नेव समये सम्यग्दृष्टं स्त्रीति शान्तानि मिथ्यावृष्टं क्रीडि यशानानि समुत्पद्यन्ते ततोऽबिषयेषु विपश्येत् वा गत्वा वेक्षित्यशरीरसङ्कलनं करोति यस्तु सम्मूर्च्छितः सञ्चितपञ्चन्द्रियो मरकटपुष्पं ते तस्य तदानीं विप्रज्जघानं नास्तीति अप्रम्यायनाहन्त्या शान्तानि प्रवसया द्रष्टव्यानि तु व्रीक्षित्वेति । उरभुष्टावगाहं मनस्रे स्थित्वा दानीं यदौ च द्विस्वामयोजितत्वं तद्यथा-असङ्केयनागहीनत्वं वा सङ्केयनागहीनत्वं वा तथा असङ्केयनागाधिकत्वं वा संकेयेयनागाधिकत्वं वा ननु सख्येयाऽसंख्ययगुणवृद्धिर्नाम कस्या दिति चे दुष्यते-उरभुष्टावगाहनादि नैरयिकाः पञ्चयनुशतप्रमाणाः ते च सप्तमनरकप

च्युणता पञ्चत्रया पन्तसा । से केणठेण जते ! एय वुञ्जह-अजहन्नुक्कोसगाण नेरइयाण अणता पञ्जावा पयसा १ गीयमा । अजहन्नुक्कोसए नेरइएअजहन्नुक्कोसगरस्स नेरइयस्स दसठयाए तुल्ले पदेसठयाए तुल्ले उगाहणठयाए तुल्ले । ठिहंए सियहीण सियतुल्ले सियस्यस्रहिह । जदि हीणे अ्सखिज्जाइनागहीणे वा सखेज्जाइनागहीणे वा, अहअस्रहिहए अ्सखेज्जाइनागअस्रहिहए सखेज्जाइनागअस्रहिहए वा वन्तगधरसफा सपञ्जयेहिं तिहि नाणेहि तिहि अन्नाणेहि तिहि दसणेहि ठठाणवन्तिह । अजहन्नुक्कोसोगाहणगाण

प्रपसाः यत्रपसोत्तरकटावगाहमनरकनैरयिकोऽत्रपसोत्तरकटावगाहमनैरयिकस्य द्रव्यार्चसया तुल्यं प्रदेशायतया तुल्योऽवगाहनायतया स्या दीनः स्यात्तुल्यः स्यादभ्यपिकः । यदि कोनोऽसङ्केयनागहीनो वा सङ्केयनागहीनो वा सख्येयमुखादीनो वा उचंखेयगुणदीनो वा । यथा प्रयिकोऽसख्ययनागाधिको वा सख्ययनागाधिको वा सख्येयमुखाधिको वा । स्थितौ स्वादीनः स्यात्तुल्यं स्यात् वदा, ते कवे पदे से मरकट इम कक्षा जे मध्यम यवगाहना मा नारको जे पकसा पर्याव कक्षा म कसर से गीतम मध्यम यवगाहना मा नार को मध्यम यवगाहना मा नारको जे तुल्य जे द्रव्याव पदे करो प्रदेशाय पदे तुल्य जे यवगाहनाये करो कदाचित् कोन कदाचित् कदाचित् च

વિધ્યા તત્ર અપચ્યા સ્થિતિ દ્વાયિશતિસાગરોપમાલિ ઠલ્યુણા પ્રચલિંક્ષત્સાગરોપમાલિ તતો સદ્દેવાસસ્યેયજાગણાનિયુતિરેય પટેસે ન સદ્દેયગુણદા
નિયુદ્ધી તવા પોરરુણાવગાહનામાં ત્રીણ ધાનાનિ ત્રીણપ્રાનાનિ યા નિયમા દુેલિતથ્યાનિ ન ત્રજનયા ત્રજનનાદ્તોઃ સમ્યુચ્ચિમાસચ્ચિપવ્ચન્નિયોત્વા
દસ્ય તેવામસમ્ભવાત્ અત્રપત્યોરુણાવગાહનધુત્રે યદયગાહનયા યતુ સ્થાનપતિતત્ત્વં સર્વય-અત્રપત્યોસ્પૃષ્ઠાવગાહનોદિ સ્વલ્પપત્ય્યાતુલાસદ્દેયજાયા
ત્વરતો મનાજ પુરતરાતુલાસદ્દુય જામા દારત્ત્ય યાથદદ્દુમાસદ્દેયજાગત્યુનાનિ પચ્ચપતુ યત્તાનિ તાવલ્પસુયઃ તત સામાન્યનૈરયિકસૂત્રકથાધ્રાવ્યુપપ

નતે ! જેરહયાણ કેત્રહયા પજ્જાયા પચ્ચક્ષા ? ગોયમા ! અણતા પજ્જાયા પચ્ચક્ષા ! સે કેણઠેણ નતે ! એય
યુચ્છહ-અજહન્નુક્કોસોગાહગગાણ અણતા, પજ્જાયા પચ્ચક્ષા ? ગોયમા ! અજહન્નુક્કોસોગાહણાં જેરહા
અજહન્નુક્કોસોગાહગસ્સ જેરહયસ્સ વચ્છઠયાં તુલ્લે પવેસઠયાં તુલ્લે ડગાહણઠયાં સિય હીને સિય તુલ્લે
સિય અપ્પહિં ! જહ હીને અસસેજ્જહજાગહીને યા સસેજ્જહજાગહીને યા સસેજ્જહજાગહીને યા અસસિજ્જહ
ગુણહીને યા ! અહ અપ્પહિંવા અસસિજ્જહજાગમપ્પહિં વા સસેજ્જહજાગમપ્પહિં વા સસિજ્જહજાગમપ્પહિં

ત્વપિચા ! યદિ હીનોડસસયપનાગહીનો વા સસયપગુણહીનો વા સસયપગુણહીનો વા ! અયાત્ત્યપિચોડસસયેપનાના

વિકલ્પ ! જર જોલે દસ્યાદિ ! જે હીન હુવે અસપતાત આમહીન હુવે પલવા સપતાત આમહીન હુવે સપતાવ ગુણ હીન હુવે પલવા અસપતાત ગુણ જો
ન હવે ! વલ્લ પપ્પહિંવતિ ! જે અધિક હુવે ડહયાત આગ અધિક હુવે પલવા સપતાત આગ અધિક હુવે સપતાત ગુણ અધિક હુવે પલવા અસપતા
ત ગુણ અધિક હવે સ્થિતિને વિધે અદાવિત્ત્વ હીન અદાવિત્ત્વ તુલ્ય અદાવિત્ત્વ અધિક હુવે, જે હીન હુવે અસપતાત આગ હીન હુવે પલવા સપતાત આ
મ હીન હવે પલવા અસપતાતગુણ હીન હવે પલવા સપતાત ગુણ હીન હુવે, પલ જે અધિક હુવે અસપતાત આગ અધિક હુવે સપતાત આગ અધિક
હવે પલવા સપતાતગુણ અધિક હુવે પલવા અસપતાત ગુણ અધિક હુવે, વલ્લ ગત્ય રસ સપય પર્વાયે કરો વલ્લ જ્ઞાને કરો વલ્લ અજ્ઞાને કરો વલ્લ દયને

यदा गर्भमुक्तानिबद्धिबन्धिन्या भरवेत्पुत्र्यते तदा स नारकायुधे इमप्रथमसमयएव पूर्वगृहीतीदारिकारीरपरिचाहं करोति तस्मिन्नेव समये सम्यग्दृष्ट स्त्रीति ज्ञानानि निष्पादयु खीति ज्ञानानि समुत्पद्यन्ते ततोऽविद्येयविपश्येय वा गत्वा येनियत्रीरसमुत्त करोति यस्तु सम्मुखिमा समिप्यन्वेन्द्रियो भरकवरपद्यते तस्य तदानीं विभक्तज्ञानं नास्तीति अपव्याधनाइनस्या ज्ञानानि जन्ममया प्रपञ्चानि द्व श्रीविद्येति । उत्कृष्टावगाह मन्त्रे स्थित्या दानौ पदौ च द्विस्तानपतितस्य । तद्यथा-असङ्ख्येयनागहीनस्य वा सङ्ख्येयनागहीनस्य वा तथा असङ्ख्येयनागापिकस्य वा सङ्ख्येयना गापिकस्य वा ननु सन्मयाऽसन्मयेणुबद्धिपानी बस्या दितिवे बुध्यते-उरुटाधगाहमाहि नैरयिवा पञ्चयनुगतप्रमायाः ते च सप्तमपरकप

च्युणता पक्षमा पन्तमा । से केणठेण जते ! एअ तुच्चह-अजहन्नुक्कोसगाण नेरइयाण च्युणता पञ्जावा पयसा १ गीयमा । अजहन्नुक्कोसए नेरइएअजहन्नुक्कोसगास्स नेरइयस्स दव्वठयाए तुल्ले पदेसठयाए तुल्ले उगाहणठयाए तुल्ले । ठिहंए सियहीणं सियतुल्लं सियअसुहिए । जदि हीणे अ्ससिखज्जइनागहीणे वा संवेज्जइनागहीणे था, अहअसुहिए अ्ससवेज्जइनागअसुहिए सवेज्जइनागअसुहिए या वन्तगधरसफा सपज्जयेहि तिहि नाणेहि तिहि अन्ताणेहि तिहि दसणेहि उठाणअक्रिए । अजहन्नुक्कोसोगाहणगाण

प्रपञ्चः पञ्चपञ्चासकृदाहमननैरविकोऽप्यपमोरुटाधगाहननैरविकस्य द्रव्यायेतया तुल्यं प्रवेष्टायतया तुल्योऽवगाहनायतया स्या दीनः स्यात्तुल्यः स्यादप्यधिकः । यदि स्त्रीभोऽसङ्ख्येयनागहीनो वा सङ्ख्येयनागहीनो वा असङ्ख्येयगुणहीनो वा उचरयेयगुणहीनो वा । यथा प्रविकोऽसङ्ख्येयनागापिको वा सङ्ख्येयनागापिको वा अङ्ख्येयगुणापिको वा । स्थितौ स्याद्दीनः स्यात्तुल्यः स्याद

बद्धा, ते खल्वेव ये भगवन् इम बद्धा के मध्यम चवनाहना ना नारको ने पलन्ता पर्वीव बद्धा म नार के भीतम मध्यम चवनाहना ना नार को मध्यम चवनाहना ना नारको ने तत्र के द्रव्याव पदे करो प्रवेष्टाव पदे तुल्य के चवनाहनाये करो बद्धाविगु भीन बद्धाविगुल्ल कदाचित् य

गाह्यग्राण नेरुहयाण अर्गता पञ्जाया पणत्ता । जहणु ठिईयाणं जते ! नेरुहयाण केवइया पञ्जाया प०
 ? गोयमा । अणता पञ्जाया पणत्ता । से केगठेण जते ! एव युसुइ-जहणुठिईयाण नेरुहयाण अणता
 पञ्जाया पणत्ता ? गोयमा ! जहणुठितीए नेरुइए जहणुठिइयस्स नेरुइयस्स दसुठयाए तुल्ले पदसठयाए
 तुल्ले उगाहणठयाए चउठाणधन्निए । ठिईए तुल्ले वन्तगधरसफसपञ्जावेहि तिहि नाणेहि तिहि अन्नाणेहि
 तिहि दसणेहि उठाणधन्निए । एवं उक्कोसठिइएवि । अजहणुक्कोसठिइएवि एवं ययर सठाणे चउठाणधन्निए
 जहणुगुणकालयाण जते ! नेरुहयाण केवइया पञ्जाया पणत्ता ? गोयमा ! अणता पञ्जाया पणत्ता । स
 केगठेण जते ! एव युसुइ - जहणुगुणकालयाण नेरुहयाण अणता पञ्जाया पणत्ता ? गोयमा । जहणुगु

कावो विवका पयवाः प्रपत्ता । गीतम । अणत्ताः पयवाः प्रपत्ता । एवमुप्यते अपयस्वितिकमैरयिकापामनत्ताः पयवा
 प्रपत्ताः ? गीतम । अपयस्वितियनेरयिका अपयस्वितिकमैरयिकस्स इम्यायतया तस्य प्रदेवायतया तुस्योऽवगाहनायेतया यतुःस्यानपतितः
 स्थितो तुस्य । प्रसन्नारससवधपयवेक्खित्तोमेत्तिप्रिरवाभेत्तिप्रियमो पदस्यानपतित । एवमुत्तरपत्तिरपिओपि यतु स्यानपतितः
 अपयपोरकस्वितिकोपिनवर सस्यान यतु स्यानपतिततः । अपयगुणकासकाना मदल । नैरयिकावां कियत्ताः पयवा प्रपत्ताः ? गीतम । अप
 ना पयवा प्रपत्ता । तत्कनार्चन मदल । एवमुप्यते-अपयगुणकासकाना नैरयिकापामनत्ताः पयवाः प्रपत्ताः ? गीतम । अपयगुणकासक

न विव तत्तर वच मत्थ एस काम पकाये करो वच ज्ञान वच पञ्जाज करो वच ज्ञाने करो पटस्याग पतित । ०७ उठासठितोपवि । एसज उरउट स्थि
 दिवा नारको ने पाकावा वइवा । अजहणुकायठितो एवि, मध्यम स्मितिना नारको ने एवि एसज यत्ता विगप सस्याने यतुस्यान पतित वइवा ।
 अपयगुणकावइवति । अपयगुण कावकने हे मगवन् नारको ने केतवा पर्याय वइवा प्र० उत्तर हे गीतम यनत्ता पयाय कत्ता, ते वेवे पये हेमग

पते' धनगाहनत यत्तु स्थानपठितता स्थित्या यत्तु स्थानपठितता सुप्रसीता दक्षयवयवश्लेष्य कारज्यो त्वर्पसत्रयटिष्ठस्वामरोपमाशामपि सस्या
मज्जमानत्वात् अपत्यसिद्धिमुपेयगावसपा यत्तु स्थानपठितत्वं सस्यावगावनाया अपत्यतोद्गुमासस्येयजागादारज्योत्कर्षत सप्तपादोसपन्दुरोऽ
याप्यमानत्वात् अद्यापि श्रीरघुनामानि केपादि त्वदवाचि त्वतया द्रष्टव्यानि समुत्पन्नासिद्धिदेव्य वत्सजानामपपांसावस्याया विजनम्या
ऽनावात् वरकटस्थितिबिन्नायामवगावनाया यत्तु स्थानपठितत्वं मृत्पृष्ठस्थितिकस्या ऽवगावनाया अपत्यतोद्गुमासस्येयजागादारज्यो त्वर्पेक्षः पण्ड्या
मा यत्तु क्षाताना मयाप्यमानत्वात् ० यज्जह्नुकोवसिद्धिर्वापि एवंपदेत्वादि ॥ अत्राप्योत्पन्नसिद्धिर्वापि वक्तव्य यथा अपत्यस्थितिसूत्रे वरकटस्थिति
सूत्रे च नवरसय विष्णो अपत्यस्थितिभूये वरकटस्थितिभूये य स्थित्या तुल्यत्वं मन्निहित मयत्तु स्वस्थानपि स्थितावपि यत्तु स्थानपठित इति च

वा अस्वेज्जगुणश्चस्रहिण्वा । ठिद्वण् सियहीने सियतुल्ले सियश्चस्रहिण्वा । जदि हीने अस्वेज्जनागहीने वा
सस्वेज्जनागहीने वा अस्वेज्जगुणहीने वा सस्वेज्जगुणहीने वा । अह अस्महिण्वा अस्वेज्जनागहीने वा अस्वेज्जगुणहीने वा
सस्वेज्जनागहीने वा सस्वेज्जगुणहीने वा सस्वेज्जगुणहीने वा सस्वेज्जगुणहीने वा सस्वेज्जगुणहीने वा । अह अस्महिण्वा अस्वेज्जनागहीने वा अस्वेज्जगुणहीने वा
जोहि तिहि अस्माणेहि तिहि दसर्णेहि ठठागवन्निण्वा । से तेण्ठेण एव युच्च २ गोयमा ! अजहन्तुकोसो

पिको वा अस्वेज्जनागहीने वा सस्वेज्जगुणहीने वा सस्वेज्जगुणहीने वा । अह अस्महिण्वा अस्वेज्जनागहीने वा अस्वेज्जगुणहीने वा । अह अस्महिण्वा अस्वेज्जनागहीने वा अस्वेज्जगुणहीने वा
वदस्थानपठितत्वातेनार्थेन सीतम् । अत्राप्योत्पन्नसिद्धिर्वापि वक्तव्य यथा अपत्यस्थितिभूये वरकटस्थितिभूये य स्थित्या तुल्यत्वं मन्निहित मयत्तु स्वस्थानपि स्थितावपि यत्तु स्थानपठित इति च

करी वदस्थान पठित इति ते तेने वर्ये दे दोवम इय कक्षा मय धनगावना ना नारको ने धनगावना पठाव कक्षा । अह अस्महिण्वा अस्वेज्जनागहीने वा अस्वेज्जगुणहीने वा
तिना नारको ने दे मगवन् कक्षा पठाव कक्षा मय धनगावना पठाव कक्षा । अह अस्महिण्वा अस्वेज्जनागहीने वा अस्वेज्जगुणहीने वा । अह अस्महिण्वा अस्वेज्जनागहीने वा अस्वेज्जगुणहीने वा
मा पठाव म य दे धीतम अह अस्महिण्वा अस्वेज्जनागहीने वा अस्वेज्जगुणहीने वा । अह अस्महिण्वा अस्वेज्जनागहीने वा अस्वेज्जगुणहीने वा । अह अस्महिण्वा अस्वेज्जनागहीने वा अस्वेज्जगुणहीने वा

तस्य समयापि बहुशयसहस्रस्य चारम्योरकपत समयोनमत्रम्विद्युत्सागरोपमाया मवाप्यमानस्यात्, अपग्यगुबकासिमादिभूश्रावि सुप्रतीतिभि

वा पयुष्मा । से केणठेण नते । एव युच्चइ-जह्वाञ्जिणिथोहियनाणीण नेरुठयाण स्युणता पज्जाया पम्भसा गोयमा । जह्वाञ्जिणिथोहियनाणीनरुए जहन्ताञ्जिणिथोहियनाणिस्स नेरुयस्स वसुठयाए तुल्ले पदस ठयाए तुल्ले उग्गाहण्ठयाए चउठाणवन्निए । ठितीए चउठाणवन्निए । वसुगधरसफासपज्जवेहि वठाण वन्निए । स्याञ्जिणिथोहियनाणपज्जवेहि तुल्ले सुयनाणठ्ठिनाणपज्जवेहि वठाणवन्निए । एव उक्कोसाञ्जिणि थोहियनाणीयि । स्युजह्वाणमुक्कोसाञ्जिणिथोहियनाणीवि एवचेय नवर स्याञ्जिणिथोहियनाणपज्जवेहि स

प्रससा ? नीतम । यनन्ताः पयवाः प्रससा स्तत्त्वनाथंम नरन्ता । एवमुच्यते-अपग्याभिनिबोपिकञ्चानिना नेरियिकावामनन्ताः पयवाः प्रस सा ? नीतम । अपग्याभिनिबोपिकञ्चानिनेरियको अपग्याभिनिनियोपिकञ्चानिनेरियकस्य द्रव्यार्थतया तुल्यः प्रदेष्टार्यतयावा तुल्योऽवगाहना यतया बहु इयानपतितः । स्थिती बहु इयानपतितः । वरमय्यरसपञ्चपयवैः पट्स्थानपतितः । चाभिनिबोपिकञ्चानपयवैः सुल्लः सतञ्चाना पपिपानपयवैः पट्स्थानपतितः । एवमुक्ताभिनिबोपिकञ्चानिनोपि । अजपग्यामुत्पुष्टाभिनिबोपिकञ्चान्यप्यव येव नयरमाभिनिबोपि

नारकोने हेमनवन कतवा बर्बाव कट्ठा प उत्तर हेगीतम यनन्ता पर्याण कट्ठा, ते खवे यवै हे समवन् इम कट्ठा-अवन्वाभिनिबोपिक्वा ज्ञानो ना रकोने यनन्ता पर्याव कट्ठा प उत्तर हे गीतम अवन्वा चाभिनिबोपिक्वा ज्ञानो नारको अपवन्वा चाभिनिबोपिक्वा नारको ने इत्थायै तस्य प्रदेष्टार्यै तस्य पवगाहनायै चतुज्जान पतितः । स्थितिन विधे चतज्जान पतितः । यच्च गण्ड एस सम पवयि करो पट्स्थान पतितः । चाभिनिबोपिक्वा ज्ञान पवयि करो तव गुरुज्ञान यन पवविज्ञान पवयि करो पट्स्थान पतितः । एव उक्तावाभिनिबोपिक्वा ज्ञानो वि । एमव उरुज्जट चाभिनिबोपिक्वा ज्ञानो पिय कट्ठा वा । पवइयममुक्तावाभिनिबोपिक्वा ज्ञानो वि एवं चेवति । मज्जमा भिनिबोपिक्वा ज्ञानो ने पवि एमव चाववा एततो विमोए चाभिनिबोपिक्वा ज्ञान प

णकालए नेरडए जहन्मगुणकालगस्स नेरडयस्स दञ्जठयाए तुल्ले पदेसठयाए तुल्ले ठंगाहणठयाए चउठाण
 यन्निए । ठितोए चउठाणवन्निए । कालवणपञ्जणेहि तुल्ले अथसन्नेहि वणग रसफासपञ्जवेहि तिहि ना
 णहि तिहि अन्ताणेहि तिहि दसणेहि ठठाणवन्निए संतेण्ठेण गोयमा । एव युच्चइ - जहन्मगुणकालया
 ण नेरडयाण अणता पञ्जवा पणता । एव उक्खोसगुणकालएयि । अथ उक्खमण्णोसगुणकालएवि एवचेव
 नत्रर कालवणपञ्जवेहि ठठाणवन्निए । एव अथससा चत्तारि वखा दो गथा पच रसा अठ फासा ज्ञाणि
 यत्था । जह्यानिणिथोदियनाणीण जने ! नेरडयाण केयइया पञ्जवा पखत्ता ? गोयमा । अणता पञ्ज

नेरपियो मपग्गुवकासकनेरपिकस्स द्रव्यापतया सुखं प्रदद्यायेतयापि सुरस्योऽग्गाइनापतया चतु स्यामपत्तिः ।
 कावचयेपये सुरेणाऽयमेववचन्यरसस्सपण्ययेवेकिन्निन्निक्खिन्निरुत्तानेखिन्निदेसुने पट्ठयामपत्तितत्तनार्थेन प्रदत्तः । एवमुप्याते - अथमग्गुव
 कासकनेरपिकावमल्ला पयवा प्रज्ञाता । एवमुरवग्गुवकासकोपि । मपग्गयानुरवग्गुवकासकोप्यव्वेव मवर कासवसपयये पट्ठयामपत्तित
 एवमवकावत्तारोवयो दो गन्तो पच रसा यथो प्रचित्तयाः । अथम्यानिनिवोपिक्खत्तानिना प्रदत्तः । नेरपिकाया विपत्तः पयवाः

इदं एव कथा अथग्गुव कासक मारको न चमत्ता पर्याय कथा प्र ४ के गीतम अथग्गुव कासक मारको अथग्गुव कासक मारकोने द्रव्याथ
 तरव देयावे सुख पववाइनावे चतस्मान पत्तिः । किन्तिने विद्य चतुस्यान पत्तित कावचये पयये तरय, पययेप यवे मस्य रस मय पर्याये करो वय
 प्राप्ता य पञ्चाने करो वय दमनेकरो पटस्यान पत्तिः । तेइ तेवे पयेगीतम इम कथो अथग्गुवकासक मारकोने चमत्ता पर्याय कथा । एवं कथास
 यवकावकावति । इमक पट्ठइ एव कावचन पचि कथा । अथमग्गुव कासकमे पचि एवम कट्ठा पतथा विमये काल य
 पयवेकरो पटस्यान पत्तिः । एवम पययेप चार वच शययइ योच एव पाठ करय कथा । अथवाविनिवोविपत्तिः । अथवा पमिनिवोविपत्तिः योचो

नम्यं मुमपापिकदक्षवपसइक्षेप्य भारप्योरक्तपत समयोन्नययिशासागरोपमाया मवाप्यमानत्वात्, अपम्यगुबालिगादिसूत्राणि सुप्रतीतानि

वा पणसा । से केणठेण भते ! एव युच्चइ—जहसाज्जिणिघोहियनाणीण नेरुयाण स्थणता पज्जाया पस्ससा
गोयमा । जहसाज्जिणिघोहियनाणीनरुए जहन्नाज्जिणिघोहियनाणिस्स नेरुयस्स दक्खयाए तुल्ले पदस
ठयाए तुल्ले उग्गाहणठयाए चउठाणवन्निए । ठितीए चउठाणवन्निए । वसुगधरसफासपज्जयेहि वठ्ठाण
वन्निए । स्थान्निणिघोहियनाणपज्जयेहि तुल्ले सुयनाणत्थिनाणपज्जयेहि वठ्ठाणवन्निए । एव उक्कोसाज्जिणि
घोहियनाणीयि । स्थजहसुमणुक्कोसाज्जिणिघोहियनाणीवि एवचेय नवर स्थान्निणिघोहियनाणपज्जयेहि स

प्रसप्ताः ? गीतम् । यमत्ताः पयवाः प्रसप्ता स्तत्कनार्थम् नरत्त । एवमुच्यते—अपम्याभिनिबोधिकास्त्रानिनां नेरयिक्कायामनस्ता पयवाः प्रस
प्ताः ? गीतम् । अपम्याभिनिबोधिकास्त्रानिनेरयिको अपम्याभिनिबोधिकास्त्रानिनेरयिक्कस्य इवार्थतया तुल्यः प्रदेशापतयावा तुल्योऽवगाहना
यतया चतु र्यानपतितः । स्थिती चतुःस्थानपतितः । वसुगधरसफासपयवेः पदस्थानपतितः । यान्निबोधिकास्त्रानिनेरयिक्कानपयवेः तुल्यः अतश्चाना
वपिप्रानपयवेः पदस्थानपतितः । एवमुक्तमुनिबोधिकास्त्रानिनेरयिक्कानपयवेः पदस्थानपतितः । एवमुक्तमुनिबोधिकास्त्रानिनेरयिक्कानपयवेः पदस्थानपतितः ।

नारकोने केभमवन जातवा वर्याव कक्षा म वत्तर केगीतम यमत्ता पयवा कक्षा त कवे कवे के भयवन् इम कक्षा—अपम्याभिनिबोधिका स्त्रानो ना
रकोन यमत्ता पयवा कक्षा म वत्तर के गीतम अपम्या अभिनिबोधिका स्त्रानो नारको अपम्या अभिनिबोधिका स्त्रानो ने इवार्थे तुल्य प्रदेशे तुल्य
पमगाहनाये चतुस्थान पतित । स्थिति विषे चतुस्थान पतित । वसुगधर स यम पयवे करो पदस्थान पतित । यान्निबोधिका स्त्रान पयवे करो
तुल्य तुल्यप्रान पम पयविप्रान पयवे करो पदस्थान पतित । एव उक्कोसाभिनिबोधिकास्त्रानो वि । एव उक्कोसा अभिनिबोधिका स्त्रानो पिय कश्च
न । वसुगधरसमुक्कायाभिनिबोधिकास्त्रानो वि एव चेवति । मज्झमा भिनिबोधिकास्त्रानो ने पवि एमव वाचवो एतसो विग्रेय अभिनिबोधिका स्त्रान प

नवर ॥ अरु नाचा तसु अखाडा नव्विति ॥ यस्य धामानि तस्याधामानि न सुतीति यतः सम्पद्गुहे चोर्नानि भिष्यादुहे रक्षामानि सम्पद्गु-
दित्वं च भिष्यादृष्टित्वोपमर्देन भवति भिष्यादृष्टित्वमपि सम्पद्गुष्टित्वोपमर्देन भवति ततो धानसद्भावे अचानानाथ एयमचानमसद्भावे आनानाथ-
तत उक्त-अहा नाथा तहा अलाबवि नाणियहा मवर अरु अखाडा तस्य भावा नभवति इति ॥ अथ पाठशिद्दमेवमसुरकुमारोदिसूत्रास्यपि

ਠਾਣੇ ਠਠਾਣਥਾਠਿਐ । ਐਥੰ ਸੁਧਨਾਠੀ । ਠਹਿਨਾਠੀਥਿ ਐਥਚੇਥ ਨਥਰੰ ਯਸਸ ਨਾਠਾ ਤਸਸ ਥੁਥਾਠਾ ਨਥਿਯ ਯਠਾ
ਨਾਠਾ ਤਠਾ ਥੁਥਾਠਾਥਿ ਯਾਠਿਯਥਾ ਨਥਰ ਯਸਸ ਥੁਥਾਠਾ ਤਸਸ ਨਾਠਾ ਨਥਿਯ । ਯਠਾਥਚਕੁਦੁਸਠੀਠ ਯਠੇ ।
ਨੇਰਫੁਥਾਠ ਯੇਥਫੁਥਾ ਪਯਾਥਾ ? ਗੀਯਥਾ ! ਥੁਥਨਥਾ ਪਯਾਥਾ । ਸੇ ਕੇਠਠਠ ਯਠੇ । ਐਥ ਥੁਥਫੁਥ
ਯਠਾਥਚਕੁਦੁਸਠੀਠ ਨੇਰਫੁਥਾਠ ਥੁਥਨਥਾ ਪਯਾਥਾ ? ਗੀਯਥਾ । ਯਠਨਥਚਕੁਦੁਸਠੀਠ ਨੇਰਫੁਥਾਠ ਯਠਨਥਚ
ਚਕੁਦੁਸਠੀਠਸਸ ਨੇਰਫੁਥਸਸ ਫਥਥਠਥਾਠ ਥੁਥੇ ਪਫੇਥਠਥਾਠ ਥੁਥੇ ਥਗਾਠਠਥਾਠ ਥਠਫੁਥਾਠ । ਠਿਫੇਐ ਥਠਠਾ

कृपाभयपर्वः स्वस्याम पदस्यानपत्तिः । एवं मृतशान्यवपिज्ञान्यपि नवर यस्य ज्ञानानि तस्याज्ञानानि न सन्ति यथा ज्ञानानि तत्पादज्ञानानि
व्यपि नञित्तम्यानि नवरं पस्याणानानि तस्य ज्ञानानि न सन्ति । अथग्यपशुवर्क्षनिना नदक्ष । नैरयिकावा क्षियत्तः पर्यवाः मद्यस्ताः २ गरी
तम । अनन्ताः पयताः मद्यस्ताः । एवमुच्यते-अथग्यपशुवर्क्षनिमा नैरयिकाद्यामनन्ताः पर्यवाः मद्यस्ताः २ गरीतम । अथ

बाँटि करो स्वयाने पटव्यान पतित । एव मुबलाओ त्याहि । समज भुतमानो जने अपविमानो न पापि मलव्यता कह्यो एतहा विषय स्नेहमे मान हुवे
तहने पद्यान म हुवे छम मानुतेम पद्यान पिब कहवा एतहा विषय छहने पद्यान तेहने म न भयो । अहम कह्यहुम नैरसावति । जयम्य बहुर
यन नारको ने हे मयमन् कहवा पर्याय कथा हे भोतम बनला पर्याय कथा । ते प्येने सये के भगवन् इस कथा जयम्य समुदयन नारको ने पनना
पर्याय कथा हे गीतम जयम्य समुदयन नारको ने जयम्य समुदयन नारको कथाये करो तुवम मय्याने करो पवि तवय मयगावनाये करो यत म

आद्यतीचा नि प्राम समामगमस्यात्, अपग्यायगाइनाविपुण्यादिभू - स्थित्या त्रिरामनपतिगत्य सत्येयवर्षपुष्पत्यात्, अतए प्रोगेय सामागप

णयक्रिए । वन्नगधरसफासपञ्जयेहिं तिहि नागेहि तिहि अन्ताणेहि तठाणयक्रिए । चरकुदसणपञ्जयेहिं
तुहे । अचरकुदसणपञ्जयेहिं तहिदसणवज्जयेहिं तठाणयक्रिए । एवं उक्कोसचरकुदसणीवि । अजहयमण
क्कोसचरकुदसणीयि एवचेन नवर सठाणे तठाणयक्रिए । एवं अचरकुदसणीवि तहिदसणीति । जहखोगा
हुणगाण जते । असुरकुमाराण केवइया पञ्जया पणत्ता ? गोयमा । अणता पञ्जया पणत्ता । से केणठे
ण जते ! एवं युच्चइ-जहखोगाहणगाण असुरकुमाराण अणता पञ्जया पणत्ता ? गोयमा ! जहखोगाह

अचरकुदसणीरयिको अणग्यअसुरकुदसणीरयिकस इव्यायतया तुल्यः प्रदेष्टाचतया तुल्योऽत्रगाइनायतया अतु स्थानपतिता । स्थितौ पतुः
स्थापयतिता । वयंगत्तरसपरावययैविप्रिप्राप्तोत्थानिराजानि । असुरकुदसणीनपययैरययिदसणीनपययैः पतु
स्थापयतिता । एवं तुल्यएअसुरकुदसणीनपययैः पतुः स्थानपतिता । एवं तुल्यएअसुरकुदसणीनपययैः पतुः
स्थापयतिता । एवं तुल्यएअसुरकुदसणीनपययैः पतुः स्थानपतिता । एवं तुल्यएअसुरकुदसणीनपययैः पतुः
स्थापयतिता । एवं तुल्यएअसुरकुदसणीनपययैः पतुः स्थानपतिता । एवं तुल्यएअसुरकुदसणीनपययैः पतुः

न पतिता, स्थितिने दिव जतस्यान पतिता न वय रच सम ययैवे करो नच प्राजे करो नच अज्ञाने करो वठस्मान पतिता तुवे चयययन पयैवे करो
तुल्य अचरकुदसणीनपययैवे करो पययिदसणीनपययैवे करो पटस्मान पतिता तुवे । एवं अज्ञाने करो वठस्मान पतिता तुवे । पमण वठस्मान पयययनी पयि अज्ञाने
मध्यम असुरकुदसणीने पयि एमण अज्ञाने पतिता तुवे । एवं असुरकुदसणीने पयि एमण अज्ञाने पतिता तुवे । एवं असुरकुदसणीने पयि एमण अज्ञाने
पययिदसणीने पयि एमण अज्ञाने पतिता तुवे । एवं असुरकुदसणीने पयि एमण अज्ञाने पतिता तुवे । एवं असुरकुदसणीने पयि एमण अज्ञाने पतिता तुवे
न वठस्मान पतिता तुवे । एवं असुरकुदसणीने पयि एमण अज्ञाने पतिता तुवे । एवं असुरकुदसणीने पयि एमण अज्ञाने पतिता तुवे । एवं असुरकुदसणीने पयि एमण अज्ञाने पतिता तुवे

नगरं ० नरस नाणा तस्स चक्राणा नत्थि ॥ यस्य ग्रामानि तस्याग्रामानि न सन्तीति यतः सम्यग्दृष्टे रथानामि सम्यग्दृष्टित्वं च मिथ्यादृष्टित्वोपमर्दनं प्रवर्तति मिथ्यादृष्टित्वमपि सम्यग्दृष्टित्वोपमर्दनं प्रवर्तति ततो ग्रामसङ्गाय अग्रामाज्जाय ययमग्रामसङ्गाये ग्रामाज्जायः यत उच्यते-अथा नाणा तद्वा चक्राणाविति नत्थि ॥ अथ पाठाविद्वसेनमखुरकुमारादिसुग्राह्यपि

छाणे ठाणवन्ति ॥ एवं सुयनाणी । तद्दिनाणीति एवमेव नवरं जस्स नाणा तस्स अयाणा नत्थि जहा नाणा तद्वा अयाणावि नाणियहा नवर जस्स अयाणा तस्स नाणा नत्थि । जहायस्कुदसणीण नत्ते ! नेरइयाण केवइया पज्जाया पयात्ता । से केण्ठण नत्ते ! एवं बुच्चइ जहायस्कुदसणीण नेरइयाण अणता पज्जाया पयात्ता ? गोयमा ! जहन्मघस्कुदसणीण नेरइए जहन्मघ रकुदसणीणस्स नेरइयस्स वस्सइयाए तुल्ले तद्दिनाणवन्ति ॥ ठिइए चउठा

अणतपयवेः अस्यान पदस्यानपातितः । एवं मृतान्यवशिष्टान्यपि नवर यस्य ग्रामानि तस्याग्रामानि न सन्ति यथा ग्रामानि तथाऽग्रामानि चरितयानि नवरं यस्याग्रामानि तस्य ग्रामानि न सन्ति । अपययबुद्धिनिता नदन्त । नेरयिक्काया वियत्तः पर्यवाः प्रपप्पाः ? गोतम ! अन्ताः पयथा प्रपप्पाः । अयस्सेनार्येन नदन्त । यवमुच्यते-अपययबुद्धिनिता नेरयिक्कायामन्ताः पयवाः प्रपप्पाः ? गोतम । अथ

राये करो अस्याने पटप्पान पत्ति । एवं सुयनापो त्वादि । ० मम मृतग्रामो जने अवशिष्टो जने पय वस्सत्ता कज्जो एतत्ता विजये जेइने ग्राम इवे तज्जे पप्पान न इवे खन ग्रामान्तेम पप्पान पिय कज्जता एतत्ता विजये अज्जे पप्पान तेइने ग्राम अज्जो । अज्ज अज्जमप नेरइयावत्ति । अपयय बुद्धियम नारको जे जे मयवन् खतत्ता परीय कप्पा जे भोतम अन्ता परीय कप्पा । ते खेवे पयवे जे मयवन् इम कप्पा अपयय बुद्धियम नारको जे अन्ता परीय कप्पा जे भोतम अपयय बुद्धियम नारको जे अपयय बुद्धियम नारको इत्थाने करो तुल्ले पयव चवन्तावन्तावे करो चत अ

णए अ्यसुरकुमारे जहसोगाहणगरस्स अ्यसुरकुमारस्स वसुठयाए तुल्ले पदेसठयाए तुल्ले उग्गाहणठयाए तुल्ले
 ठिईए चउठाणवदिए । वखादीहिं ठठाणवदिए । अ्यानिनिबोहियनाणसुयनाणउहिनाणपज्जवेहि तिहि
 नाणेहि तिहि अ्यन्ताणेहि तिहि वसणेहिय ठठाणवदिए । एव उक्कोसोगाहणएवि । एव अ्यजहसमणक्को
 सोगाहणएवि नवरं उक्कोसोगाहणएवि अ्यसुरकुमारठितीए चउठाणवदिए । एव जाव थणियकुमारो ।
 जहन्तांगाहणगाण भत्ते । पुठत्रिकाइयाण केवइया पज्जया पससा ? गोयमा ! अ्यणता पज्जया पससा ।

[illegible]

हे नो खण्ड सबमाइना भा असुरकुमार खण्ड सबमाइना भा असुरकुमारने द्रव्याये तुका प्रवेशये पवि तुका खगाइना वो तुका छे । स्थिति
वो बतुखान पातत छ । बर्षाटिके करो पटखान पतित खइबा । आभिनिवाधिक ज्ञान युतज्ञान सबधिज्ञान पर्याये करो तोन ज्ञान तोन ज्ञान
तोन दगने करो पटखान पतित हुवे । एव खगाइना भा असुरकुमार खइबा । एमज खरखइ सबमाइना भा असुरकुमार खइबा । एमज मज्जम असुरकुमारने ख
इबा एतकी विगिय खरखइ सबमाइना भा असुरकुमार स्थितिने बतुखान पतित एमज याबरदभित कुमार खगे खइबा । खइबाभाइखनाच भते पुठ
विवायोपति । खण्ड सबमाइना भा खविबोवाविबने हे भगवन् जेतखा पर्याय खइबा २ दोतम चमत्ता पर्याय खइबा । तेख जेने खवे हे भगवन्

पिबोकायिकवृत्ते भावितं पर्यावर्तयाममाने एवमत्यन्तानुसृत्यतत्त्वस्य यत्कले ननु ज्ञाने तेषां सम्पत्तयस्त्विति तेषु मध्ये सम्पत्तयस्त्विति तेषां

से केणठेण ज्ञेते ! एवं युञ्ज्ज-जह्णोगाहणगाण पुढविकाइयाण सुणता पज्झवा पयुत्ता ? गोयमा ! जह्ण
खोगाहणए पुढविकाइए जह्णोगाहणगस्स पुढविकाइयस्स दसुठयाए तुल्ले पदेसठयाए तुल्ले । उग्गाहण
ठयाए तुल्ले । ठितीए तिठाणवन्निए । वन्तगंधरसफासपज्झनेहि दीहि सुखाणेहि अचस्कुदसणपज्झनेहि
ठठाणवन्निए । एय उक्खोसोगाहणएवि । अजह्णमणुक्खोसोगाहणएवि एवचेय नअर सठाणे अउठाणअ
न्निए । जह्णठितीयाण ज्ञेते ! पुढविकाइयाण पुच्छा , गोयमा ! अणता पज्झवा पयुत्ता । से केणठेण

प्रप्रसा : ? गोतम । अपगयावनाइमल्लः पुपिबीकायिको जघग्यावगाइमल्लस्य पुपिबीकायिकस्य इव्यावतया तुल्यः प्रवेक्षार्चतया तुल्योऽवगाइ
मावतया तुल्य स्थितौ विद्यामपवित्तं वर्तन्यरसरस्यपर्यवे द्वौज्यामपामास्यामचनुद्वानपयवे स यद्वरयानपवित्तः । एवमद्वरयोवगाइ
मअपुपिबीकायिकोपि । अमपग्यावनाइपावयाइमअपुपिबीकायिकोप्येव अवेध नवर स्वरयान वतु रयानपवित्तः । अथम्यद्विपत्तिकामा जद्वत्त ।
पुपिबीकायिकामा पुच्छा : गोतम । अणता : पयया प्रप्रसा : । अय कतार्थेन जद्वत्त । एवमुच्यते-अथम्यस्थितिकामा पुपिबीकायिकामामन

इम अज्जा अघर पवमाइना ना पुपिबीकायिके ने पवन्ता पर्याय कज्जा प्र ए गोतम अघर पवमाइना ना पुपिबीकायिक अघर्य पवमा
इना ना पुपिबीकायिक ने इव्याये करो तुल्य प्रथम से करो तस्य पवमाइनाये करो पवि तुल्य छे । स्थितिसे करो विद्याम पवित्तं अज्जा स
व्याततय पावुपवा यको । वअअरय अरय पव्याये करो दाम पव्याने करो अचनुद्वान पव्याये करो यद्वरयान पवित्तं अज्जा स
द्वित्त । एम अरअट पवमाइना ना पुपिबी कायिके ने अकाया वदवा । अजह्ण मणुक्खोसोगाहणएवि एवचेयन्ति । मध्यम पवमाइना ना पुपिबीकायिक र
पवि एमअ अउठा एउठा विपय कज्जाने वतुल्लाम पवित्तं छे । अद्वरठितियावं पुढविकाइयावति । अघर्य स्थितिना पुपिबीकायिकने ए भगवन्

गए अमुरकुमारो जहणोगाहणगस्स अमुरकुमारस्स दसुठयाए तुल्ले पदेसठयाए तुल्ले उगगाहणठयाए तुल्ले
 तिहिए थउठाणवणिए । वणादीहिं ठठाणवणिए । अज्जिणिबोहियनाणसुयनाणत्तहिनाणपज्जवेहि तिहि
 नानेहि तिहि अन्ताणेहि तिहि दसणेहिय ठठाणवणिए । एव उक्कोसोगाहणएवि । एव अज्जहणमणुक्को
 सोगाहणएवि नवर उक्कोसोगाहणएवि अमुरकुमारठितीए थउठाणवणिए । एव आव यणियकुमारो ।
 जहन्तोगाहणगाण जत्ते ! पुढाविकाहयाण केवइया पज्जाया पससा ? गोयमा ! अणता पज्जाया पससा ।

मदल । अणयापताइनकामागमुरकुमारकाबनत्ताः पयवाः प्रससाः ? गीतम । अणयाववाइनकोउमुरकुमारो अणयाववाइनकस्सागुरकुमारस्स
 इव्यायतया तुल्लः प्रदेशापतया तुल्लोऽवगाहनार्थतया तुल्लः । स्थितौ यत् स्थानपठितम् । वर्यादित्ति पदस्थानपठितम् । आभिनिबोप्यिक
 याननुप्रधानावपिष्ठानमपर्ववैखिनिश्रीमैखिभिरप्रानैखिनिश्रीमैः पदस्थानपठितम् । एवमसपण्यानुस्वपावागाह
 मकान्पसुरकुमारस्थितौ वतुःस्थानपठितम् । एव यावरस्थानितकुमार । अणयाववाइनकामा गदलम् । पृथिवीकार्यिकानां क्रियताः पर्य
 याः प्रससा ? गीतम् । वनकाः पयवाः प्रससाः । अय कनार्थम् मदलम् । एवमुच्यते-अणयाववाइनकानां पृथिवीकार्यिकानामनन्ताः पर्यवा-

केनो अणय चवमाहना ना यावरकमार अणय चवमाहना ना अमुरकुमारो इत्यादि पवि तुल्ल चवमाहना यो तुल्ल जे । स्थिति
 यो वतुःस्थान पठितम् । वर्यादिके करो पदस्थान पठितम् कइया । आभिनिवापिक यान वतुःस्थान चवविप्रान पर्यायि करो तोन यान तोन यप्रान
 तोन ययत्ते करो पदस्थान पठितम् हुवे । एव चवमाहनाचववि । एमल कइइ चवमाहना ना अमुरकुमार कइयो । एमल मज्जम अमुरकुमार जे क
 इया एतयो विप्रैप कइइ चवमाहना को यावरकुमार स्थितिरे वतुःस्थान पठितम् एमल यावरस्थानित कुमार वगे कइया । अइयागाहचवमाह भते सुठ
 दिवाराववति । अपस्व चवमाहना ना वृद्धिबोकाविचु नि के भगवन् जेतवा पर्याय कइया र भोतम् । यजन्ता पर्याय कइया । तेज जेले जेले के भगवन्

गुणकालगाण पृथ्विकाडयाण अणता पञ्जाया पयाता ? गोयमा , जहन्तागुणकालए पुढविक्काडए
जहन्तागकालागस्स पुढविक्काडयस्स दञ्चठयाए तुल्ले उग्गाहणठयाए चउठाणअणिए । ठि
तीण तिठाणअणिए । कालयणपञ्चअहि तुल्ले अयसउहि थणगधरयफासपञ्जअहि लठाण अणिए । दोहि
अणानेहि अचकुदंसणपञ्चअहिउय ठठाणअणिए । एव उक्कोसगुणकालएअि । अणअणस अणोवगुणकाल
एअि एवचेन गधर सठाण ठठाणअणिए । एव पचअन्ता दोगा पचरसा अणफासा न गिअन्ता । जह
यामअणानाणीण जते । पुढविक्काडयाण पुच्छा , गोयमा ! अणता पञ्जाया पयाता । से के गठेण जते ।

अणुववासक पविषीकापिओ अपमणुववासकस्य पविषीकापिक्कस्य पुक्कायसया तुल्लो पगापनायसया अत एतत्तपत्तिता ।
रिपत्तौ गिस्साणपत्तिता । कालयणपययै कुल्लो उवसपियवैगत्तरसरपयययै, पटस्यामपत्तिता । दास्यामयागाध्यामयपुदरागपययै य पटस्यान
पत्तिता । एवमुदकवगुणकालावोवि । अणपस्यामुत्कयमुदकालावोव्येयं येय मवर सस्याने पटस्यामपत्तिता । एव पंच पय्यां द्वी गन्धी पय्य रया
पय्यै रप्यां अणितयाः । अणस्यामत्यपानिनां मदना । पविषीकापिक्काना पुच्छा , गोयमा ! अणता पयया मअणता । अणउगायन मदत्त ।

अण—अणउगयन आणक इविषीकापिक्क ने पनना पयाय कया मय उतर ए गीतम अणउगयनकायक पविषीकापिक्क अणउगयनकायक पविषी
कापिक्क ने पुणायै करो मय पदेगायै करो अणउगयनायै करो अणस्यान पत्तिता ले । स्थितिने विवे विस्मान पत्तिता । कायक पयायै करो तय
पणय वय मय रम मरम पयायै करो पटस्यान पत्तिता । दा पयाये करो पचअटम पयायै करो पटस्यान पत्तिता कय्यो । एव उगागुणकायएवि
नि । एवउ उटउगुणकायक ने पवि अणता कय्यो । पचअणमपुकासगककायकविनि । मयमगय कायकने पवि एमम पायया पत्तिता विशेष
पयाये पटस्यान पत्तिता इने । एव पय वया दा मय इति । एम पय पय दाय मय पय रस पाठ उतर अणय । अणउगयनकायकोयं भवे पयवि

जने । एव वृक्ष-जहन्तितीयाण पुढाचिकाडयाण अणता पञ्चमा १ गोयमा । जहन्तितीया पु
 ढािकाडण जहन्तितीयास पुढाचिकाडयस दह्ठयाए तुल्ले जगाहणठयाए चउठणअक्रिए
 ठिडण तुल्ले । वयगधरसफासपल्लवेहि मनिअन्ताणसुअन्ताणअचरुदसणपञ्चमद्विय उठणअक्रिए एव
 उक्ताचितीयावि । अजहन्तमणुक्ताचितीएवि एअचेउ जयर सठाणे तिठाणवक्रिए । जहन्तगुगकाडयाण
 जने । पुढाचिकाडयाण पुच्छा, गोयमा । अणता पञ्चमा पञ्चमा । से केणठेग जने । एअ वृक्ष-जहन्त

माः पयः प्रसाः ? गौतम । अयमपिच्छित्त पृथिवीकायिको अयमस्वित्तस्य पृथिवीकायिकस्य दृष्ट्यायतया तुल्यं प्रदेयायतया तुल्य
 उवाचानायतया अनुः स्यात्प्रवृत्तिः । स्थिती तस्य । वयगधरसफासपल्लयवेमत्पञ्चमपञ्चमाणाबहुद्वीपपयवेय पदस्थानवर्तितः । एवमुरवस्य
 तावपि । एअपञ्चानुरवस्थितावप्येव ज्येव नवरं स्वस्थानं निज्जानवर्तित । अयमुरवकातलाना अउ । पृथिवीकायिकानां पृथ्या गौतम ।
 प्रजनाः पयः प्रसाः । अयं कथामेव जद्वन् । एवमुच्यते-अयमुरवकातलाना पृथिवीकायिकानामप्रसाः पयसा प्रसाः ? गौतम । पय

केतसा पयसं प्रसाः उचर हे भोतम अयमपिच्छित्त पृथिवीकायिक ने प्रजना पयस कप्पा । तेन वेने पवे व भगवन् - ए कप्पा अयस स्थितिमा प
 पिरोकायिक ने प्रजना पयस कप्पा प्रसा उचर हे भोतम अयमपिच्छित्त पृथिवीकायिक अयमपिच्छित्त पृथिवीकायिक ने प्रसा करो तुल्य प्र
 द्याये करो पवि तुल्य पयगावनावे करो वतलान पतित कप्पा । पवि तुल्य । कर्त्तं गय रस फरस पयसं करो मति पयान यत पयान अ
 वययन पयसं करो पटलान पतित कप्पा । एवमकामहिोपवित्ति । एवम उचरत्त स्थितिमा पृथिवीकायिक ने कप्पा । अयमुरवकातलानां पृथि
 पवं वतन्ति । मयमपिच्छित्त मा कारको ने पवि प्रसा कप्पा एवमा पतित । अयमुरवकातलानां अते पटविकावित्ति
 र्वति । अयसं तुल्य कावक पृथिवी कायिकने पयसवत्त कप्पा पयस कप्पा । तेन वेने पवे व भगवन् - ए

रासमभक्तं " वसयामावो पुढ्याङ्गदुःखतिवचनात्, चतुर्थे तदेवोक्तमत्र-दोहिं यमावहि इति ॥ अथ ग्यावगाहमहीत्स्त्रियमने ॥ योहि मारोहिं दोहिं
 यत्रावोहिं इति ॥ द्विन्द्रियावाचि कथाञ्चित् अथर्थासावस्यायां सास्त्रादभसम्पत्तमवाप्यते सम्पदृष्टश्च याने सप्त्यते त्रपाका मद्याम तत उत्त-हान्या
 ग्रानाभ्या द्वाभ्या मद्यानाभ्यामिति, वररुहावगाहनायां त्वपर्यासावस्याया यत्रावात् सासादभसम्पत्त नावाप्यते तत स्तत्र याने भवत्तव्ये तथा चाद-

१ गोयमा ! श्रुणता पञ्जया पञ्जता । सं केणठेण नते । एव बुद्ध-जह्खोगाहणगाण वेहदियाण श्रु
 णता पञ्जया प० ? गोयमा ! जह्खोगाहणए येहदिए जह्खोगाहणगरुस येहदियस्स दसुठयाए तुल्ले
 पदेसुठयाए तुल्ले । ठंगाहणठयाए तुल्ले । ठितीए तिठाणवकिए । वण्णगधरसफासपञ्जावेहि दोहि नाणेहि
 दोहि श्रुणाणहि श्रुचकुदसणपञ्जावेहि ठठाणवकिए । एव उक्खोसोगाहणएवि नवरं णाणा नत्थि । श्रु

न्द्रियायां पञ्चा, गौतम । मनस्ताः चयदाः प्रप्राप्ताः । अथ कमाचैन भवन् । एवमुच्यते-अथ ग्यावगाहमकामा द्विन्द्रियावामनन्ताः पर्ययाः प्र
 प्राप्ताः ? गौतम । अपभ्यावगाहमको द्विन्द्रियो अपभ्यावगाहनकस्य द्विन्द्रियस्य द्रव्यायतया तुल्यः प्रवेक्षार्यतया तुल्यो वगाहनार्थतया तुल्यः,
 स्थितौ विस्मानपतितः । सर्वगन्तरसपञ्चापयवे द्वाभ्यां यानाभ्यां द्वाभ्यां यानाभ्यां पदस्थानपतितः । एवमुक्तमप्योच्यते

यावत् वनप्रतिकार्य कने एव जायता । जह्खोगाहनाश्च वेहदियावति । अथय यवगाहना ना वेहदियना प्रसु चरर भे भौतम यनन्ता पर्याय क
 मा । त एव यवे के भगवन् एव कदा जयन्त यवगाहना ना वेहदो न जनन्ता पर्याय प्रसु चरर के भौतम अथय यवगाहना ना वेहदो अथय य
 वगाहना ना वेहदिय ने द्रव्यावे करो तुल्य प्रदेमावे करो तस्य यवगाहनाये करो तुल्य स्थितने विवे विस्मान पतित । यव गध रस फुरस पर्याय
 करो दास ज्ञान दास यज्ञान यवमुदयन प्रशवि करो पटस्थान पतित । एव उक्खोसागाहनादि । एव उरुहट यवगाहना ना दोहिद्वय पवि एतया
 विमय ज्ञान नको । एवद्वय मन्वुकोबागाहनाश्च एव । मध्यम यवगाहना ना वेहदो निम अथय यवगाहना ना वेहदो एतया

एव युचुह—अहन्तमतिश्चन्ताणीपुनर्विहाइए अहन्तमतिश्चन्ताणिगस्स पुढविकाइयस्स दव्वठयाए तुल्ले पदे सठयाए तुल्ले दीगाहणठयाए सउठाणवक्रिए । ठिठीए तिठाणवक्रिए वन्तगधरसफासपज्जयेहि तठाणव यक्रिए । मतिश्चन्ताणपज्जयेहि तुल्ले सुयश्चन्ताणपज्जयेहि श्चस्सुदसणपज्जयेहि तठाणवक्रिए । एय उक्को समतिश्चन्ताणीयि । श्चअहणमणुक्कोसमतिश्चन्ताणीवि एयचेव नयर सठाणे तठाणवक्रिए एय सुयश्चन्ता णीयि । श्चस्सुदसणीयि एयचेव । एयं जाय वणस्सइकाइया । अहणोगाइणगाण जेत । वेइदियाण पुच्छा ,

[illegible]

आहवावति । अथश्वमसि यथाभो पुत्रिणोऽपि नाना । तेषु श्वे श्वे हि मगधम् इय कथा । अथश्वमसि
 यथाभो पुत्रिणोऽपि नाना पर्वतः प्र० ७० हि नोतम अथश्वमसि यथाभो पुत्रिणोऽपि नाना पर्वतः प्र० ७०
 करो तत्तु प्रदेमाहे करो तत्तु अथश्वमसि करो तत्तु अथश्वमसि करो तत्तु अथश्वमसि करो तत्तु अथश्वमसि
 सति यथाभो पर्वतः प्र० ७० हि नोतम अथश्वमसि यथाभो पुत्रिणोऽपि नाना पर्वतः प्र० ७०
 यथाभो पर्वतः प्र० ७० हि नोतम अथश्वमसि यथाभो पुत्रिणोऽपि नाना पर्वतः प्र० ७०
 अथ मुद्रमावति । इत्यत्र मुद्रमावति पर्वतः प्र० ७० हि नोतम अथश्वमसि यथाभो पुत्रिणोऽपि नाना पर्वतः प्र० ७०

तनाज्ञाने एव सम्पत्ते न ज्ञाने नरकदृष्टिद्विषु पुनर्मन्वे साधारनसम्पत्तसङ्घिनीप्युत्पद्यते इति तस्मिन्ने ज्ञाने उच्चाभे च बलवत्वे तथाचाप-एवं उक्ते

अन्तर्गते हि अथरकुदंसणपञ्जयेहिं तृष्ठाणवक्रिण । एव उक्तेसिन्धुतीएधि नवर दो नाणा अङ्गहिहिया । अ
जह्यामगुक्षोसिन्धुतीए जहा उक्तेसिन्धुतीए नवर ठितीए तिष्ठाणवक्रिण । जह्यामगुणकालयाण जते । वेइ
दियाण पुच्छा , गोयमा ! अणता पज्जावा पयाता । स केणठेण जते । एव बुच्चइ-जह्यामगुणकालयाण
वेइदियाण अणता पज्जावा पयाता ? गोयमा । जह्यामगुणकालए वेइदिए जह्यामगुणकालगस्स वेइदिस्स
दद्युठयाए तुल्ले पदेसदयाए तुल्ले उग्गाहणदयाए चट्ठाणवक्रिण ठितिए तिष्ठाणवक्रिण । कालवस्यपञ्जवेहि

मुरकवेस्वित्तिवोपि । नवर हे ज्ञानद्वयपिडे । अजपय्यामुरकपस्वित्तिको यथोरुवेस्वित्तिको नवर स्थित्या त्रिस्थानपतितः । अथन्यगुणका
नवानां द्विन्द्रियाको एच्चा नीतन । अयताः पयवा प्रपसाः तत्कर्तार्येन जदत्त । एयमुच्यते-अथन्यगुणकालमात्रा द्विन्द्रियाणामनन्ताः पय
वाः प्रपसाः ? नीतन । अपगगुणकासको द्विन्द्रियो अपगगुणकासकस्य द्विन्द्रियस्य द्रव्यायतया तुस्य प्रवेक्षार्यतया तुस्या यमादनायेतया
चतु रपानपतितः । स्थित्या त्रिस्थानपतितः । कासकवचमये सुस्याद्वयग्रहे तदवगम्यरसरपर्यपयवे द्वीत्या यानास्या द्वाव्यामस्यामपमनुदे

ने करो राव पद्मान पन अथमुदजन पयवे करो बटरबान पतित । एव उक्तासिन्धुतीएवि । ०मअ उरकट रिशतिव पच जाववा एतका विग्रय राव
ज्ञान परिपक । अजह्यामगुणकालसिन्धुतीए जहा उक्तेसिन्धुतीए । मज्जम रिशतिव जेम उरकट रिशतिव एतका विग्रये रिशतिवे करो विरवान पतित । अज
यगपकासवावति । अजगगुण कासक बग्गो मा प्रय उतर हे नीतन पनत्ता पर्याय कट्टा । तए कवे पयवे हे मगबग्ग इम कट्टा-अथर गुण का
सक बग्गो ने पनत्ता पर्याय कट्टा । अ ह नीतन अथर गुण कासक वेइग्गो अथरगण कासक वे इग्गोम द्रव्याये तदव प्रवेगाम करो तस्य च
यनादनावे करो चतु रबान पतित । रिशतिवे करो विरवान पतित । कासवर्ष पयवे करो तुस्स, अथयेव च गध रस करस पयवे करो मे प्राने क

यत्र कुतो विदो गच्छाप्यवि नवर नाका नोत्यति । तथा यत्र पयो ररुणा वगाहना किल प्रयससु समयादूद्भवति इति प्रयर्थाय स्वायामस्य तस्यास
मयाच् सुत्वा दमस्य मज्जनां प्रान समपणं वासनां इति जामि वासनां च वल्लभे तथा वाङ्-यत्र मज्जो सो गच्छाए मया वाङ्मो गच्छाए इति
तथा अपम्य स्थिति भूते द्वे मया ने एव वल्लभे न तु ज्ञाने यत सर्वत्र च न्य स्थिति को सुत्र म्य पयो सज्जपु मय्य सासादन सम्य
वृष्टि मय पयाने वि कारवमिति च दुव्यत सत्र म्य पयो सज्जो वि मय वृत्ति मः सासादन सम्य

अहयाभण्णोसोगाहणए अहा अहयोगाहणए पवर सठाणे ठगाहणए चउठाणयणिए । अहण्ठितीयाण
मत्ते वेइदियाण पुच्छा, गोयमा ! छणता पज्जाया पयसा । से केणठेण जत्ते एव बुच्चइ अहण्ठितीयाण
वेइदियाण छणता पज्जाया पयसा गोयमा ! अहण्ठितिए वेइदिए अहण्ठितियस्स वेइदियस्स वसुठया
ए तुल्ले पवेसठयाए तुल्ले ठगाहणठयाए अउठाणयणिए । ठितोए तुल्ले । वयसगधरसफासपज्जायेहि दोहि
मयोपि मवर णामानि मवन्ति । अउपय्यामुरसयोर्योगाहणो यया ।

[illegible]

एवमन्तोविशोवाहकाएवि यवर्वावावा यद्विपति ॥ तथा यवपयोररुतावगाहना किल प्रथमसमवाहूय भावति इति अपर्याप्तावस्थायावपि तस्यास
 आवाह' सासादनसम्यक्प्रवृत्ता ज्ञाने व्यपपानं वाचाने इति ज्ञानेवाज्ञानं च यत्कथं तथावाह-प्रवृत्त्युक्तोयोगाहवाए यथा अहंयोगाहवाए इति
 तथा अपत्यत्वितिभूते द्वे सञ्ज्ञाने एव यत्कथं न तु ज्ञाने यत् सञ्ज्ञेकपत्यत्वितिभूते साध्यपर्याप्ततां प्रवर्तति न च साध्यपर्याप्तकम् मध्ये सासादनसम्य
 नृदिक्प्रपद्यते वि वावर्तयति चे दुष्यते साध्यपर्याप्तकोहि सञ्ज्ञावर्तितुः सासादनसम्यग्दृष्टिय भवात्सुसपरिक्ताम सञ्ज्ञां च तेषु मध्ये नोत्पद्यते

अहंयमपुनर्विशोवाहगाहगाए सहा अहंयोगाहगाए यवर् सञ्ज्ञाने त्रैगाहगाए चउठाणवर्तितुः । अहंयाठितीयाण
 ज्ञेते येइदियाण पुच्छा, गीयमा ! व्युणता पञ्चथा पञ्चस्रा । से केणठेण ज्ञेते एव युसुह अहंयाठितीयाण
 ए तुहे पदेचठयाए तुहे त्रैगाहणठयाए चउठाणवर्तितुः । ठिवाए तुहे । वसुगधरसफासपञ्चावोहे दोहि
 मकोपि यवर्वावावामि यवर्तितुः । अजयव्यामुत्तयोवाहयको यथा जयग्यावनाहलको यवर् अस्वाते उवागपनायेतया यतुःस्थानवर्तितुः ।
 अजयवर्तित्वित्थानां प्रवृत्तः । द्वैन्द्रियाको पुच्छा, नीवत । यमकाः पर्यावा प्रवृत्ताः । यथा अमार्थेन प्रवृत्तः । एवमुच्यते-अथय स्थितिकाना

मुत्तोऽवनाहनायेतया यतुःस्थानवर्तितुः । स्थित्या तुत्तो सर्ववर्तित्वसंपर्कोपपत्तेर्वाग्यामनाग्यामयवमुदभाजयवर्तितुः यदुस्थानवर्तितुः । यथा
 विवेक अज्ञादे पदवाचनादे यो यतस्थान वर्तितुः । अहं च इतिवाचति । अथय स्थितिक देवद्वी ने च यमवर्तित्वित्थानां यवर्तितुः यतुः यवर्तितुः
 च यमका यवर्तितुः । सञ्ज्ञे यवर्तितुः यमवर्तितुः । अहं च इतिवाचति । अहं च इतिवाचति । अहं च इतिवाचति । अहं च इतिवाचति । अहं च इतिवाचति ।
 वा यवर्तितुः ने प्रवृत्तः । यो तुत्तय यवर्तितुः । अहं च इतिवाचति । अहं च इतिवाचति । अहं च इतिवाचति । अहं च इतिवाचति । अहं च इतिवाचति ।

[illegible]

चतुरिद्विपाणवि एवचेत्र नवर चक्रुर्वसण अश्वमेधिय । जहस्योगाहणगाण जते । पचिदियतिरिक्कज्जोणिया
ण केवइया पज्जवा पयत्ता ? गोयमा ! अणता पयत्ता पयत्ता । से केणठेण जते ! एवं युच्चु--अहस्यो
गाहणगाण पचिदियतिरिक्कज्जोणियाण अणता पज्जवा पयत्ता ? गोयमा ! जहस्योगाहणए पचिदियति
रिक्कज्जोणिए जहस्योगाहणगस्स पचिदियतिरिक्कज्जोणियस्स चव्वठपाए तुल्ले पदेवठपाए तुल्ले तंगाहणठया
ए तुल्ले ठिठीए तिठाणवन्निए । अक्कगचरसफासपज्जवेहि वोहि नाणेहि वोहि अय्थानेहि वोहि वसणेहि

इति तत्रापि । अपत्यावकाशकालाद्दत्त । पत्न्येन्द्रियययोमिहानां क्षियत्त पर्यवा मयसाः । नैतम् । खल्ला पर्यवा मयसा ।
अप, केनाचैन, दत्त । एवमन्यते-अपगयागाइमकावा मनेइति ।

अथेन्द्रियतिययोनिबोधनप्रपादनादुक्तस्य पञ्चेन्द्रियतिययोनिबुद्धस्य प्रदेष्टार्यतया तुल्योऽवगाहमार्चतया तुल्यः । त्वित्यादिप्रतिपत्तिः । यद्वत्परवत्स्यार्थविद्वोऽभ्यासप्रभाष्यां तास्या अत्रावस्थेति ।

ति । चतुर्विंशतिमेव विपक्षवद्वयम् । विपक्षवद्वयम् चैव

[illegible]

[illegible]

ਭਠਾਘਯਯਿਐ । ਤਕੁਸੋਸੀਗਾਹੁਐਵਿ ਐਵਚੇਥ ਨਤਰ ਟਿਹਿ ਨਾਯੋਹਿ ਟਿਹਿ ਟਿਹਿ ਦਸਯੋਹਿ ਭਠਾ
ਘਯਯਿਐ । ਯਹਾ ਤਕੁਸੋਸੀਗਾਹੁਐ ਤਹਾ ਯੁਯਹਯਮਯੁਕੁਸੋਸੀਗਾਹੁਐਯਿ ਨਧਰ ਟੰਗਾਹੁਯਿਠੀਐ ਘਤਠਾਘਯਯਿਐ

[illegible]

ययि करो य ज्ञान करो वे द्यन करो पटस्यान पतित हुवे । ज्ञानामाह्वयपि एव चर्चति । चरुख चर्याहना ना पचेन्द्रिय तितव
 यानिज ने पचि पमज चर्या दनका विमोच यज ज्ञान यज यज्ञान एने यज द्यमे करो पटस्यान पतित । जेम चरुख चर्याहना ना पचेन्द्रिय तेम
 यजपत्य पनरुख चर्याहना मो पचेन्द्रिय तितव यानिज पचि ज्ञानो पतका विमोच चर्याहनायतावे करो यतु स्थान पतित हुवे । ठितोए चर्या

रक्तप्रायगाहकः-स्वित्वा चतुःस्थानपतितो यतो अयम्योरक्तप्रायगाहनोऽसह्युपवर्पोयुद्धोचि सप्रयते तत्रोपपद्यते प्रागुक्तयुत्साः चतुःस्थानपतितस्य
अयम्यस्वित्वातिवृत्तियक्षुपचन्द्रियस्य हेऽद्यान एव अक्षत्रे मनु ज्ञान यतोवी अयम्यस्वित्वाको सत्यपयोसक मय प्रवर्ति न तन्मये खासादमस्य
मृदुलत्वाद् इति' इत्युक्तस्वित्वातिवृत्तियक्षुपचन्द्रियस्य हे दो माया दो चक्राद्या इति ॥ उत्कृष्टस्वित्वाकोऽहं तिर्यक्षुपचन्द्रियस्योपमस्वित्वाको

ठितीए चउठाणयक्रिए । अहस्रुठितीयाण पचिदियतिरिस्कजोणियाण केउइया पज्जवा पसुत्ता ? गोयमा
अणता पज्जवा पसुत्ता । से केणठेण जते ! एव युसुइ-अहस्रुठितीयाण पचिदियतिरिस्कजोणियाण अ
णता पज्जवा पसुत्ता ? गोयमा । अहस्रुठितीए पचिदियतिरिस्कजोणिए अहस्रुठितीयस्स पचिदियतिरि
स्कजोणियस्स दवठयाए तुल्ले पदेसठयाए तुल्ले उग्गाहणठयाए चउठाणयक्रिए । ठितीए तुल्ले । यसुगधरस
पज्जवाहेइं दोहि अय्याणेहि दोहि दसणेहि उठाणयक्रिए । उक्खोसठितीएयि एवचेउ नवर दोसुत्ता

अयमनापत प्रदत्त । एवमुच्यते-अयम्यस्वित्वाका पच्येन्द्रियपतिपयोनिजानाभनन्ताः पर्यवा प्रसृताः ? गोतम । अयम्यस्वित्वाः पच्येन्द्रि
यतिपयानिकोत्रापम्यस्वित्वाकस्य पच्येन्द्रियपतिपयोनिजस्य द्रव्यापतया तुल्यः प्रवेद्यापतया तुल्योऽवगार्यतया चतुःस्थानपतितः । त्वि
त्या तुल्यो अयगन्यरसपयवे ह्याम्यामयाभास्या ह्याम्यां दर्शनाभ्या यदस्यानपातित' । उरक्तयस्वित्वाकोप्येवञ्चैव सत्तर्हे ज्ञाने ह्यप्रधाने हे दर्शने ।

चक्रिए । स्वित्वाके करो चतुःस्थान पतित इवे । अहस्रुठितीयाचं अते पचिदियतिरिस्कजोचिवाचति । अहस्रु स्फितिक पच्येन्द्रिय त्रिचक्र यानिक ने वे
यमत्रन् केतवा पर्याय कथा य च के भोतम । अहस्रुस्फितिक पच्येन्द्रिय तिर्यक्ष ने यमना पर्याय कथा तेव केवे चहे वे मगवन् रम कणी के अय
अ स्फितिक पच्येन्द्रिय तिर्यक्ष ने यमना पर्याय कथा य च के भोतम अतएव स्फितिक पच्येन्द्रिय त्रिचक्र कोनिक अयग्यस्फितिक पच्येन्द्रिय त्रिचक्र ने
द्रव्याये करो तुल्य पदेवामे करो तुल्य यने पदवाकनावे करो यमनाम पतित इवे । स्फिति करो तुल्य इवे, यच गम्य रच काम पच्येन्द्रिय करो वे प्रा

द्वियतिरिक्तजोगियस्स दसुठयाए तुझे पदेसठयाए तझे उगाहणठयाए घउठाणयक्रिए । ठितीए चउ०
यन्तगधरसफासपज्जयहि ठठाणयक्रिए । शुन्तिगियोहि यनाणपज्जयेहि तुझे । सुग्गनाणपज्जयहि ठठाणय
क्रिए । वरकुदसुणपज्जयहि शुचस्कुदसुणपज्जयेहि य ठठाणयक्रिए । एव उक्कोसानिगियोहियनाणीयि जयर
ठितीए तिठाणयक्रिए । तिणि नाणा तिणि शुयाणा तिणि दसणा । सठाणे तुझे सससु ठठाणयक्रिए
शुग्गनुक्कोसानिगियोहियनाणी जहा उक्कोसानिगियाहियनाणीवि नयर ठितीए चउठाणयक्रिए । एव

पंचनियतिययोनिक्कस चत्तत्तत्त पयसा प्रससा २ गौ०म । अपग्यान्निगियोपिक्कानिपचेन्द्रियतिर्यग्योनिक्का अपग्यान्निगियोपिक्कानिप
चेन्द्रियतियग्यानिक्कस इव्यायतयात्तस्य प्रदयायतया तस्योयगात्तया चत्तु स्यात्तपत्तितः । स्थितो चत्तु स्यात्तपत्तितः । चत्तुगत्तस्यस्य
पयवे पदस्यात्तपत्तितः । चानिगियोपिक्कानपययैक्कस्य । युत्तप्पानपयवे पदस्यात्तपत्तितः । चत्तुदशानपयवे रचशुदशानपयवे पदस्यात्तपत्तितः ।
पञ्चगुरूपानिगियोपिक्कान्यपि नवर स्थित्या त्रिस्यात्तपत्तितः । चाविक्कानानि त्रीवि दस्यमानि । स्वस्यात्त तुस्य चापपु पद
स्यात्तपत्तितः । पञ्चपयोदशपानिग्यापिक्कान्नी यपोरक्कपोनिगियोपिक्कान्नी मवर स्थित्या चत्तु स्यात्तपत्तितः । एव सुत्तप्पानपयि । अपया

प० ४ ४ भोत्तम जयत्त चाभिनिवादिक्क चान्नी पचेन्द्रिय तिय च चानिक्क चत्तु चाभिनिवादिक्क चान्नी पचेन्द्रिय तिय च चानिक्क न सुत्तये चत्तु तु
म प्रदयावे चत्तु तुल्य चत्तगात्तयावे चत्तु चत्तस्यात्त पत्तित स्थितिचे चत्तु चत्तस्यात्त पत्तित । चत्तं चत्त रच चत्तस पठयि चत्तु पटप्पान पत्तित । चाभि
निवादिक्क चान्नी पययि चत्तु तुल्य चत्तगात्त पययि चत्तु पटप्पान पत्तित । चत्तुदशान पययि चत्तु पटप्पान पत्तित । एव उक्कामाभिनिक्क
हियनाणी विनि । एव चत्तत्त चाभिनिवादिक्क चान्नी पय चत्तगात्त पत्तितो विग्गये स्थितिचे चत्तु चत्तस्यात्त पत्तित इवे । चत्त चान्नी चत्तु चत्तुदशान
रा चत्ताने तुल्य चत्त यय स्यात्तने विवे चत्तस्यात्त पत्तित इवे । पञ्चपयोदशपानिवादिक्कान्नी पत्तित । पञ्चपयोदशपानिवादिक्क चान्नी जेत्त च

यतिरिच्छुजोनिगम्यस्व दृष्टयाण तुल्ये पदेसठयाण तुल्ये षेगाठगठयाण चउठाणवक्रिण । ठित्तीण चउठाण
 क्रिण । काळयाणपञ्जयेहि तुल्य अचममहि यणगधरसफासपञ्जयेहि तिहि नाणेहि तिहि अण्णाणहि तिहि द
 सणेहि ठठाणयक्रिण । एव उक्तीसगुणकालएव । अजहवमणुक्कीसगुणकालएव एवचय नवर सठाण
 ठठाणयक्रिण । एव पच वया दो मथा पच रत्ता अठ फासा । जहन्नानिगियोहियनाणीण जते । पचि
 द्वियतिरिच्छुजोनिगयाण केवहुया पञ्जाया पयासा ? गोयसा । अणता पञ्जवा पयासा से केगठेण जते ।
 एव वुचुङ्क-गोयसा । जहन्नानिगियोहियनाणीपचिद्वियतिरिच्छुजोणिण जहन्नानिगियोहियनाणिस्स पचि

द्वयापतया तुल्य प्रदद्यापतया तुल्योवमाहुनापेतया चतु स्वापपतित । स्थित्या चत स्वापपतित । कासउखपयवेसुत्थोउउओवेययमभर
 सापमपयये ग्यात्रिचानि छित्तिरिच्छाने स्थितिरिच्छाने पदस्थानपतित । एवमुत्तरपणकालकोपि । यथायापानुत्तरपणकालकोप्यवयव नवर
 रस्थान पदस्थानपतित । एवं पच वया दो गयो पचरसा यष्टी स्थिता अवित्तया । अपम्यानिनिवोचिकथाभिना जदत्त । पचिन्द्रिय
 निगम्योभिकानां विपत्ताः पयसा प्रपसा २ गीतम । यमसा पयसा । यमकनार्येन जदत्त । एवमुच्यते-अपम्यानिनिवोचिकथावि
 पदमाह ते करो चत स्वाप पतित छ । स्थितिरे करो चतुरगल पतित छ । जालवचपकाय करो तद्वत् छे । यमयय पच गन्ध रस स्वाय पचये करो
 चत स्वाप पच पण न च यमने करो चट्ठ्याप पतित छे । एव यथासुगमकादाविनि । यम करका गच काळव पचिन्द्रिय तियच यानिक पच का
 यथा । पचइयमकायनकाकपि पचवत्ति । यमयय यमरुद्ध मच काळव पचिन्द्रिय च यानिक पच एमक पतका विग्रय सखाने पठका
 न पति । जम प च वच च यम पाठ करक सावदा । जहन्नानिगियोहियनाणी मते पचेद्वियतिरिच्छुजोनिगयाण । जयन्त्या यानिनि
 गायिक ने हे ममवन् पचेद्विय तिय च यानिक न कतका पयाव कसा म कतर ते गोतम चलन्ता पचोव कसा । तव कले पये हे ममवन् इम कसा

दिव्यतिरिरुजोगियस्स वसुठयाए तुल्ले पदेचठयाए तल्ले रंगगठयाए चउठाणवक्रिए । ठितीए चउ०
 यत्तगधरसफासपज्जवेहि ठठाणयक्रिए । अण्णिगियोहियनाणपज्जवेहि तुल्ले । सुमनाणपज्जवेहि ठठाणय
 क्रिए । धरकडसगपज्जवेहि अण्णकुदसगपज्जवेहि ठठाणयक्रिए । एव उक्कोसानिगियोहियनाणीवि णयर
 ठितीए तिठाणयक्रिए । तिण्णि नाणा तिण्णि दसणा । सठाणं तुल्ले सससु ठठाणयक्रिए
 अण्णकुदसगपज्जवेहि अण्णकुदसगपज्जवेहि ठठाणयक्रिए । अण्णकुदसगपज्जवेहि ठठाणयक्रिए । एव

पंचभ्रियतिपयोनिजस्स चमनागः पयदाः प्रससा २ गौनस । अण्णयानिगियोचिक्कामिपचेत्तिप्रतिर्ययोनिक्को अण्णयानिगियोचिक्कामिप
 चेत्तिप्रतिर्ययोनिजस्स इच्छाचमनागः प्रदगाचतया तत्तोयगाचतया चतु स्थापयति । स्थिती चतु स्थापयति । चरुगन्धरससपस
 पयदेः पदस्थानपतिः । अण्णिगियोचिक्कामिपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः ।
 अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः ।
 अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः ।

प० ४ ४ भोतम अण्णयानिगियोचिक्कामिपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः ।
 अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः ।
 अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः ।
 अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः ।
 अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः । अण्णकुदसगपयदेः पदस्थानपतिः ।

सुयनाणीधि । जहखीहिनाणीण जते । पचिदियतिरिक्कजीणियाण पुक्का, गोयमा । झुणता पज्जवा प०
 से फेणठेण जते । एव दुच्चइ ? गोयमा । जहखीहिनाणी पचिदियतिरिक्कजीणिए जहखीहिनाणीणस्स
 पचिदियतिरिक्कजीणस्स दव्वठयाए तुल्ले पदेसठयाए तुल्ले जगाहणठयाए खउठाणवन्निए । छिन्नीए ति
 ठाणवन्निए । वखगधरसफासपज्जवेहि खान्निणीयोहि यनाणसुखनाणपज्जवेहि छठाणवन्निए । उहिनाणप
 ख्यवेहि तुल्ले ख्याणा नत्थि । चक्कुदसणपज्जवेहि ख्यचक्कुदसणपज्जवेहि छठाणवन्निए । एव उक्खोसोहि

वपिष्ठाग्निना मरत्त । पचन्धियतियगोनिक्काना पुक्का, गोतम । अण्णोनाचैन मरत्त । एवमुच्यत २ गोतम । अप
 ख्यावचिष्ठाग्निपचिदियगोनिक्कजण्णयावापिष्ठाग्निपचिदियतिरिक्कस्य द्रव्यापतयातुल्य प्रदयार्थतया तुल्यो उवगाहनापतया भूतु
 स्याजपतितः । त्वित्वा त्रिस्थानपतित । वखगधरसफासपचिदियतिरिक्कस्य पदस्थानपतित । अथचिदियगोनिक्कस्य
 नावि न सन्ति । अमुदसणपचिदियगोनिक्कस्य पदस्थानपतित । एवमुच्यत ३ गोतम । अण्णोनाचैन मरत्त । एवमुच्यत २ गोतम । अप
 मवरं स्वस्थाने पदस्थानपतितः । यथाग्निवापिक्कजानी तथा मत्तज्जानी यथा विज्जुदसणीय । अमुदसणपचिदियगोनिक्कस्य

रज्जु यामिनिजोधिक ज्ञानो तेनैव एतत्ता विप्रय स्मिन्निवो यतस्मान पतित । एत यतज्ञानो यच्च ज्ञाना । अहसादिनाबोचति । अहस्य चर्वादिज्ञा
 नो ना हे अहसम् पचेद्विद्य तिय च यामिनिक्क ना मय कतर हे दोतम यतस्मा पर्याय ज्ञाना । तेन कवे पदे हे भगवन् इम ज्ञाना—अपत्य अहविद्य ना
 न यदन्ता पयार हे गोतम अहस्य अहविद्यज्ञानो पचेद्विद्य तिय च यामिनिक्क ज्ञानस्य अहविद्यज्ञानो पचेद्विद्य तिय च यामिनिक्क ज्ञानो पचेद्विद्य
 करो तुल्य पचयाहनावे करो यत स्मान पतित । क्विन्निहे करो विज्ञान पतित । अथ अथ एव एत पयारि करो यामिनिक्क ज्ञान यामिनिक्क
 ये करो पदस्थान पतित, अहविद्यज्ञान पर्याये करो तुल्य ज्ञान नभो । एवमुच्यत ३ गोतम । अहसादिनाबोचति । ए

यवक्रिय इति ॥ अथसुययर्पायुर्पोपि वि तियर्क्यवर्गिद्वयस्य स्तनूनिमानुसारेण अथग्ये मानिनिबोधिष्युतज्ञाने सत्येते सतः सत्येयवर्पायुर्पोऽव
 स्वययवर्पायुपय अपग्यानिनिबोधिष्युतज्ञानसम्प्राप्त्यापि रिच्यता पतुरायामपतिताः । अरुदृष्टानिनिबोधिष्युतज्ञानसूय रिच्यता य त्रिस्थानपतिता
 वत्तया यत इह यत्योरुण आनिनिबोधिष्युतज्ञाने सु गियमासंस्मयवर्पायुपय स्थित्या त्रिस्थानपतिता एय यथाच्छ मान्-बावपिन्ने यिनङ्गम्
 ने पि स्थित्या विस्थानपतिता किङ्करावर्मातिप दुप्यते-अस्येययर्पायुर्पोऽवपियिन्नङ्गासम्प्राप्त्यं "आद्य मूनटोबाकार-उपिपिन्नंगसु नियमा
 तिहायवक्रिय बिंकारण जयव मुञ्चिबिजना असंरोज्जवासासयसु भाति यति, अपग्यावगाहनमनुप्यसूये-ठिइतिहायपक्रिय इति ॥ तियज्
 यन्वेन्द्रयवन्मनुर्पापि अपग्यावगाहनो नियमात् सत्येयवर्पायुपय स्थित्या त्रिस्थानपतिता यथेति ॥ तिर्हिमाश्विइति ॥ यदा
 यदा कश्चित्पर्वरानुत्तरेपपातिकदेयो वा अमतिवतिसेमावपिज्ञानेन अपग्यावगाहनमायामुत्पद्यत तदा ऽवपिज्ञानमपि सत्येते इति चिन्ति
 पानि रिरयुक्तः । विन्नङ्गानसहितसु नारकादुत्तोरुपग्यावगाहनया नोत्पद्यते तथास्वाजाप्यावगतो विन्नङ्गज्ञानं न सत्यत इति दृष्टव्यामप्रा

नाणीयि । अजहन्नुक्कोसोहिनाणीयि एवचेव नवर सठाने लठानयक्रिय । जहा अग्ननिबोधिहयनाणी
 तहा मतिश्चन्नाणी सुयश्चन्नाणीय । जहा ठेहिनाणी तहा यिन्नगनाणीय । अरुदसणी अचक्रदसणीय
 जहा अग्ननिबोधिहयनाणी । ठेहिदसणी जहा ठेहिनाणी । जत्य नाणा तत्य अग्याणा नतिय जत्य अग्या

पुराणी न यथाविनिबोधिष्युतज्ञानी । अथपिदक्षनी यथाविपिज्ञानी । यत्र ज्ञानानि तत्राज्ञानानि न सन्ति, यत्राज्ञानानि तत्र ज्ञानानि न सन्ति
 यत्र दर्शनं तत्र ज्ञानावप्यज्ञानावपि सन्तीति ज्ञातव्यम् । अपग्यावगाहनज्ञाना ज्ञातः । मनुष्याणां क्रियस्तः पयवा प्रप्रसाः ? गीतम् ।

मज अरुद अविपिज्ञानी जायवा । यजहदवासादिनाबोविनि । यजहदय यजहद अविपिज्ञानी पय एमज एतहा विगय सखान ने विव यट्ठ
 न पतिता दुवे । अम यविनिबोधिष्युतज्ञानी तेम मति यज्ञानी युत यज्ञानी तेम विभगज्ञानी पय जायवा । यजहदय

सुयनाणीवि । जह्मोहिनाणीग नते । पचिवियतिरिस्कजोणियाण पुक्का, गोयमा, सुणता पज्जावा प०
 से फेणठेग नते । एव बुद्धइ ? गोयमा ! जह्मोहिनाणी पचिवियतिरिस्कजोणिए जह्मोहिनाणिणस्स
 पचिवियतिरिस्कजोणियस्स दसठयाए तुल्ले पदेसठयाए चउठाणवन्निए । ठितीए ति
 ठाणवन्निए । वस्सगघरसफासपज्जवेहिं ह्यन्निणियोहिंयनाणसुयनाणपज्जवेहिं ठाणवन्निए । उहिनाणप
 ज्जवेहिं तुल्ले सुयाणा नत्थि । चस्सदसणपज्जवेहिं ह्यचस्सदसणपज्जवेहिं ठाणवन्निए । एव उक्खोसोहिं

वपिपुगानिना नदत्त । पचिन्वियतिरिस्कजोणियाण पुक्का नीतम । अलन्ता पर्यथाः प्रस्ताः । अथकेनार्थेन प्रदत्त । एवमुच्यते ० गौतम । अप
 भावविप्रापिपुगानिपुण्योनिनीपय्यावापिप्रापिपय्यतिरिक्तस्य द्रव्यापयतयातुस्य प्रदशार्थतया तुल्यो ऽवगाहनापयतया यतुः
 स्थानयति । स्त्रिया विस्थानयति । यद्यन्यस्वरस्यपय्यैरात्रिमियापिबभूवस्तानपय्यैव यदस्यानयति । अथपिप्रापय्यैस्तुस्याऽप्रा
 पानि न भवति । अतुल्यपय्यैरप्युदयानपय्यैव यदस्यानयति । एवमुक्त्योत्रिमियोत्रिदशायपि । अथप्यग्यामुरूपोत्रिदशायप्येवैव
 मन्तरं स्त्रियाये यदस्यानयति । यतोत्रिमियोत्रिदशायानी तथा मत्तयानी सुतायानी यथा विज्जदुस्सानीय । अतुदगग्यय

रत्तर पात्रिमियोत्रिदशानी तस्य एतका विमपि स्थितयो वतस्मान् भवति । एम अतयानी पचि ज्ञापवा । अथवाहिनालोति । अथवा पराधिप्रा
 मो ना हे भवन्तु पवेद्रिय तिय च यानिच ना प्रत्त वन्तर हे नीतम यनता पवीव कट्टा । तेद कवे पवे हे मगवन् एम कट्टा—अथवा पराधिप्राः ना
 न यनता एतार हे नीतम अथवा अथविप्राानी पवेद्रिय तिय च यानिच अथवा अथविप्राानी पवेद्रिय तिय च यानिच ने द्रव्याये करो मय प्रविशये
 करो तुल्य पराधायको करो यत स्मान् भवति । स्थितिं करो विज्ञान पति । अथ मय एम यथ पयोये करो पात्रिमियोत्रिदशाय अतयानी परा
 ये करो वतयान् भवति, अथविप्राय पवीवे करो तुल्य ययान् करो । एवमुदयम अतुदयमे करो यदस्यान यति । एवं अथावाहिनालोति । ७

[illegible]

नाणीयि । अहम्भुक्तीसोहिनाणीयि एवमेव नवर सठाणे लठाणथक्रिए । जहा आनिणियोहियनाणी
 तहा मतिअन्नाणी सुयअन्नाणीय । जहा ठिहिनाणी तहा यिन्नगनाणीय । अस्कुदंसणी अचस्कुदंसणीय
 जहा अनाणिओहियनाणी । ठिहिदसणी जहा ठिहिनाणी । जल्य नाणा तल्य अयाणा नल्य अल्य अयाणा

सुदृशनी च कथात्रिनियोपिच्छाणी । यथापिददामी यथावपिच्छाणी । यत्र ज्ञानानि तत्राज्ञानानि तत्र ज्ञानानि न सन्ति
यत्र दृश्यं तत्र ज्ञानागम्यपिच्छाणागम्यपि चक्ष्णीति त्रिकृतव्यम् । जयस्यायवाहनकाना प्रदत्त । मनुष्याणां जियसः पञ्चवा प्रचक्ष्ताः । गीतम् ।

मय कलकट परविष्णो जायवा । यजकमुखासाङ्गिनायोविस्ति । यजकपय यमक पतया विग्रय स्वस्मान ने विप यटस्मा न पतित दुबे । जेम पाभिनिबाधिय मानो तेम नति यमानो युत यमानो पय कायवा । जस परविष्णो तेम विभक्तमानो पय जायवा । यमुदग

नास्यानिरयुक्त उरुग्रहावगाहममनुष्यभूवे-द्विष्टप विषयीहे विषयतुल्ये विषयद्वष्टिष्ट एतद् वीये असरोरुजनागदीये जंर अयुष्टिग असरोरुजनागयस्र
 द्विष्ट न उरुग्रहावगाहनादि मनुष्या विगण्युवाञ्छया विनक्तुनामं स्थिति शोपयतः पत्न्योपमासस्ययज्ञागदीनामि श्रीवि पत्न्योपमानि सरुक्षतसा
 म्येन परिपूकानि श्रीवि पत्न्योपमानि "तत्त्व जीवातिगम-उरुग्रहसहेयुराय मयुरसाण मते । फयइय कास ठिइ पकाता गोयमा । शङ्कस्य
 तिलि पलिमुंभमाई पलिमुंभमरस असुरजनागदीकाई उक्रासुण तिलि पलिमुंभमाइति, पत्न्यापमासस्येयज्ञागस्य श्रयाका पत्न्यापमानामसम्भय
 तमाज्ञाग इति पत्न्योपमासपयज्ञागदीन पत्न्यापमत्रय स्थितिः परिपूकेपत्न्योपमत्रयस्थितिः पयसा उरुग्रहावगाहनीन इतरका तद्वयेययाऽसं
 रययज्ञागापिचः शया युद्धिहानया ग गत्यस्त न दो नाका दो जसावा इति न उरुग्रहावगाहना पि असुरययवयोपयो असुरययवयोपया वाऽत्र
 विविनिद्राभुभय सायास्यानाया वतो ह एव ज्ञाने ह वापान इति तथा अत्रयगपोरुग्रहावगाहन संवेयवयोपयोपि तन्वत्यशययवयोपयोपि
 गत्युताइयपूनाच्छपक्षनीवगाहनवापि वतु स्थानपतितत्त्व स्थित्याप तथाऽऽयेयतुजिमातमुतावापिमल पयवद्वयेयाने पदस्थानपतिता सेपां वतु

एवचेय नत्रर ठितीए सिय ह्रीण सिय तुल्ये सिय अश्लहिण । जइ ह्रीण अस्संखंजडागहीणे । अइ अश्ल
 द्विष्ट अरससज्जनागमस्रुष्टिग । दो नाणा दो अयाणा दो वसणा । अअहसुमगुल्लोखीगाहणएवि एवचे
 व नत्रर रीगाहणठयाए चउठाणवक्रिण । ठितीण चउठाणवक्रिण । आइसहि चउहि नाणेहि ठठाणवक्रि

मपरजवगाहनापतथा वतु स्थानपतिता १ स्थित्या वतु स्थानपतिता । पादिमैयतुजिमाने पदस्थानपयवेस्तुस्थितिनिर

दाविचु दोन कटावत् ठरर कटावित् पविच इवे । जे दोन दुवे असंख्यात भाग दोन इव, ज पविच इव असंख्यात भाग पविच इव य ज्ञान य
 पञ्चान वे दग्गन इवे । पञ्चइसदाधागाइव यदि एव चउति । असंखद असंखद असंखद ना अनयनेपदि एमस एतथा विग्रव पवगाहन यनाव
 कर) वत स्थान वतित इवे । स्थितिसे करो वतु स्थान पतित इवे । पादिम मति युत अनवि चने मनपयय ज्ञात करा पटस्थान पतित

णा तस्य नागा नस्य । जस्य दसणा तस्य माणात्रि श्रृणाणां चि श्रृण्विषय । जहयोगाहणगणं
 जन । मणुस्साण केशडया पज्जाया पयसा ? गोयमा । श्रृणता पज्जाया पयसा । से केणठेण जत । एव
 युचुं-जहयोगाहणगण मणुस्साण श्रृणता पज्जाया पयसा ? गोयमा । जहयोगाहणए मणस जहयो
 गाहणगसस्स मणुस्सस्स उच्चठयाए तुस्से पदेसठयाए तुस्से उगाहणठयाए तुस्से ठितीए तिठाणवकिए । चण
 गधरसफावपज्जंहेहि तिहि नाणेहि दोहि श्रृन्ताणेहि तिहि दसणहि ठठाणवकिए । उक्कोसोगाहणएवि
 चतलाः पयसा प्रसता । चयसाचार्येन जटका । यवमुच्यत-अपयसावगाहणकाना मनुष्याखाममला पर्यका । प्रसताः ? गौतम । अपन्पाव

माइमो मनुष्योऽपयसावगाहणकस्य मनुष्यस्य व्यापयतया तुष्टय प्रदेष्टावतया तुष्टोऽवगाहमार्यतया तस्य । स्थिता स्थितामपतितः । यत्
 गधरसफावपयैरिति शाने हाप्यामपानात्मा त्रिनिदसने पदस्थानपतित । यत्कपावगाहनकोप्यय ध्येय मवरं स्थित्या स्याद्भिः स्यात्तुल्याः
 स्यादन्वपिका । यदि दोमोऽवमुपजानहीनोपाप्यपिकोऽसंखयेयनायापिका वृष्टाने दुःखान हे दशमे । यत्तप्युरकपावगाहमहाप्येव ध्येय

नो यत्तप्यय १ वन यामिनिशदिक् शानो, यवधिदशमो खत यवधिदशाना कथा तम जायता । जस्य माया तस्य यवाया अश्लिप्ति । जिह्वा याम
 इत्यतिहा यमान नहुने, जिह्वा यमान इवे तिहा श्रान न हुवे । जिह्वा दयन इवे तिहा यान यवि हुवे यमान पाव हुवे । एम कडको । जहयाभाज
 यववन् इय कडा अपयव यवमाइना ना मनुष्य ने हे मन्वन् खतका यवाव कथा य व व मोतम यमला यवि कथा । तेव केवि यवि के
 करो तुल्य इदेयपि करो तुल्य यवमाइनाये करो तुल्य स्थितिय करो विमान यवि । यव यव यवमाइना ना मनुष्य अपयव यवमाइना ना मन्वन् ने तुल्या
 दयने करो यटल्यान पतित हुने । यवायायाववएवि एवं यवति । यवव यवमाइना ना मनुष्य ने यदि इमन् यवता एतया विमय स्थितिय करो य

ग्रामे भवत्युत्पत्तिमनुष्यसूत्रे-ही नाया ही वसावा इति । उरुवटस्थितिकाहि मनुष्या त्विपस्योपमायुषस्योपाय्य तावद्वृत्ताने निपमेम यदा पुनः
 पवनामावसायाया वैमानिकय पट्टायुष स्थान सम्पत्कयाप्राप्त द्वे स्थान मध्यत अवपिचित्कृत्वा एवावस्यपत्रयीया न स्त इति श्रीवि श्रानानि श्री
 एषामाभौतिभोक्त यत्र पथारवटस्थितिकमनुष्यसूत्र मजपथोक्तवावाहनमनुष्यसूत्रमिय जावनीय । अपन्यात्रिनिवापिकमनुष्यसूत्र द्वे स्थान य

मणुक्कासठितीएचि एव चेत्र नथर ठिहण चठ्ठाणवक्रिए । तंगाहणठयाए चठ्ठाणवक्रिए । श्याडसेहि च
 ठहि नाणेहि ठठ्ठाणवक्रिए । केवलनाणपज्जयाहि तुसं । तिहि श्रय्याणेहि तिहि वसणेहि ठठ्ठाणवक्रिए
 केवलटसणपज्जयाहि तुसं । जहन्तगणकालयाण जत । मणुस्साण कथइया पज्जया पयासा ? गोयमा ।
 श्रुणता पज्जया पयासा । से कणठेण जत । एव बुचइ ? गोयमा । जहणगुणकालए मणुम जहणगुणका

मज्जरकपस्थितिकोवि मजर इ ग्रामे इउत्ताने द्वे वृक्षान । यमपथानुत्तरकपस्थितिकोप्यव ज्वेव मजर स्थित्या वतुःस्थानपतितः । यत्रगा
 इनायतया वतु स्थानपतित । यादिमेषुमुत्ताने पट्स्थानपतितः । केवलनाणपय्येयुत्तानिश्चिरात्तानिश्चिरात्तानि पट्स्थानपतित
 मज्जरकपस्थितिकोवि । अपथगुणकालका जत । मनुष्याया विपत्ता पयबाः प्रपत्ता ? गौतम । यनत्ता पयवाः प्रपत्ता ।
 पय कलायेंत जत । पयमुपय अपथगुणकालकमनुष्यस्थानत्ता पयबाः प्रपत्ता ? गौतम । अपथगुणकालकमनुष्यस्थानकस्य

पय कलोमद्वितीयोपवि ०वति । उम वरुवर स्थिति न विवे पय मज्जर पतका विग्रय व ग्राम य पट्टान पय व दम्यत इव । पयद्वय मज्जोवद्वितीयोपवि
 ०व वरति । पयद्वय पयद्वय स्थिति न विवे पय मज्जर पतका विग्रय स्थिति करो जत स्थान पतित । यत्रगावनायतावे करो जत स्थान पतित इवे ।
 पाटवति । पट्टिता बार ग्रामे करो वटस्थान पतित इवे । केवलनाण पयवि करो तुसव इवे । यत्र पट्टान यत्र दम्यते करो पट्स्थान पतित इ
 व । येषम दम्यत पयवि करो तुसव इवे । जहणगुणकालकावति । जहणगुण कालक ने द्वे भगवन् मनुष्य ने जेतका पर्याव इवे म जतर द्वे भोतम

चाभवि जानामा तत्तदुभ्यादिमापनस्योपग्रामवैविध्यतातारतम्यनागादेवसन्धानपथवैसाध्या नि दोषस्यावश्यकतयाः पार्श्वस्य केशसन्धानस्य
 प्रगतावात् सोव सुगम न अपगम्यस्वितिसमनुपपन्ने-गोहि भल्ल खोज इति न द्वाभ्यामज्ञानाभ्याः सम्यग्ज्ञानश्रुताभ्याः पटस्यामपत्तितता
 यथा मत्त जानाया कस्मादिति चेदुच्यते-अपगम्यस्वितिका मनुष्याः समुच्छिद्यमानप्याय निपमनो मिष्यादुष्टपक्षतस्तेपामन्त्रानय न

ए । कथन्नाणपञ्चयेहि तुल्ये । तिहि श्रुणाणेहि दसणेहि ठठाणयन्नि । केवळदसणपञ्चयेहि तुल्ये । जा
 ह्मण्ठितीपाण जत । मणुस्साण केवळया पञ्चया पयसा २ गोयमा । श्रुणता पञ्चया पयसा । स कंण
 ठेण जते । एय बुद्ध २ गोयमा । जह्मण्ठिती मणुस्स जह्मण्ठितीयस्स मणुस्सस्स वसुठयाए तुल्ये पदे
 सठयाए तुल्य ठगाह्मणठयाए चठठाणयन्नि । ठितीए तुल्ये । यण्ण गरसफासपञ्चयेहि दोहि श्रुणाणेहि
 दोहि दसणेहि ठठाणयन्नि । एय उल्लोसितीएयि नवर दो नाणा दो श्रुन्नाणा दा दसगा । श्रुजह्मण

पार्श्वदशानः पटस्यामपत्तित । फलद्वयनपथवैरुल्य । अपगम्यस्वितिकामा जदल । मनुष्याका स्मित पर्यया प्रकृता ? गौतम । जानताः
 पयसा । प्रयसा । अपगम्यार्थेन जदल । मवमुच्यते ? गौतम । अपगम्यस्वितिकोमनुष्योऽपगम्यस्वितिकस्य मनुष्यस्य इव्यापतया तुल्य प्रदशाय
 तया तुल्याऽवगाहनार्थतया वतुल्यामपत्तितः । मित्या तुल्योदकनन्वरसरसपयवेदुस्त्वामज्ञानाभ्यां द्वाभ्या दशानाभ्या पटस्यामपत्तित ।

इति, केवळ ज न पञ्चये करो तुल्य इति नव ज्ञान पत्ते नव ज्ञान करो पटस्याज पत्तित इति । जवळ दशान पर्याय करो तुल्य इति । जवळ द्वाभ्याम
 त मवस्यावति । जवळ्य स्मितिक मवपत्ते के भगवन् के भगवन् पञ्चयि कञ्चा म २ ये गौतम पयसा पर्याय कञ्चा, तव कवे पदे के भगवन् इम क
 जा जवळ्य स्मितिक जवळ्य ने पयसा पञ्चय कञ्चा म २ ज्ञान के गौतम पयस्य स्मितिक मवपत्ते स्मितिक मवपत्ते इत्यने करो तुल्य प्रदशये क
 रो तुल्य पदगाहनार्थे करो वतुल्याम पत्तित । स्मितिये करो तुल्य । नव गन्ध रस स्मय पर्याये करो के पयाने करो के पयाने करो पटस्याम पत्तित ।

[illegible]

मणक्कासठितीएत्रि एव चैय नवर ठिडण यठठाणवन्निए । उगाहणठयाए यठठाणवन्निए । अहासेहि च
 उहि नाणेहि ठठाणवन्निए । केवलनाणपज्जवाहि तुल्ले । तिहि अयाणेहि तिहि वसणेहि ठठाणवन्निए
 केवलदमणपज्जवाहि तुल्ल । जहन्तगुणकालयाण भत । मणस्साण कयइया पज्जवा पयाप्ता ? गोयसा ।
 अणता पज्जवा पयाप्ता । से कणठेण भत । एव बुच्चइ ? गोयसा । जहणगुणकालए मणम जहणगुणका

यवमरबयस्थितिकीपि मवर दृ प्रानि दुऽद्याने हे दसंम । अजययामुरक्ष्यस्थितिकीप्यव ज्वेद मवर स्थित्या चतुःस्थानपतितः । अजयया
दनायतवा चतुःस्थानपतित । चादिमेयतुमिच्छाने पदस्यानपतित । केवसपानपयवेक्षुस्थितिभिरद्यानेलिनिर्दक्षने पदस्यानपतित
अयनदक्षमपयवक्षुस्थ । अजययगुवकासकाता जदना । मनुष्यावा बियन्तः पर्यवाः प्रज्जहाः ? गौतम । अनन्ता पर्यवाः प्रज्जहाः ।
अप कनार्थेन मरुता ! यवमुप्यव अजययगुवकासकमनुष्यस्यानन्ता पर्यवाः प्रज्जहाः ? गौतम । अजययगुवकासकमनुष्यो अजययगुवकासकस्य

[illegible]

वादयि जानना लभद्विमापतलपोषमवेदित्यतातारम्यनावाकतवस्तुनपययैस्तस्या नि क्षेपस्यावरणवपनः प्रार्थनस्य क्षेत्रज्ञानस्य
 प्रभावात् न प तुम न अपश्यत्स्वित्तमनुष्यमू-दोहि यत्न कृत् इति न ह्याम्यमश्रमाभ्याः सम्यग्ज्ञानमुनासातस्तस्याभ्या यदुत्पन्नयतिता
 पश्या नत प्रामात्यो कम्पादित्तितुच्यत-अपश्यास्तितिकः मनुष्या सम्यक्त्विसः सम्यक्त्विसमनुष्या नियमतो मिष्यादुष्टयस्तस्तलोपामपुनपव म

ए । कथलनागपञ्जवेहि तुल्ले । तिहि अथाणेहि दसणेहि ठठाणवन्निए । केवलदसगपञ्जवेहि तुल्ले । ज
 हय्ठितीयाज नत । मणुस्साण केवहया पञ्जवा पयसा १ गोयमा । अणता पञ्जवा पयसा । स केग
 ठेण नते । एव युच्चइ १ गायमा । जहयाठितीए मणुस्स अहयुठितीमस्स मणुस्सस्स ववठयाए तुल्ले पटे
 सठयाए तुल्ले वेगाहणठयाए अठठाणवन्निए । ठितीए तुल्ले । ययगउरसफासपञ्जवेहि दोहि अथाणेहि
 दोहि दसणेहि ठठाणवन्निए । एव उक्खोसठितीएयि नवर दो नाणा दो अन्नाणा दा दसगा । अजहय

पुनैद्वानः पदस्यामपत्तिः । अजहयद्वानमपयवेस्तुस्य । अपयवस्वित्तिकाना अपुल । मनुष्याका कपला पर्यया प्रपत्ताः १ गीतम । यनन्ताः
 पयवाः प्रपत्ताः । अमवेनार्पेन पदन्त । यमनुच्यते १ गीतम । अपयवस्वित्तिकोमनुष्योमपयस्वित्तिकस्य मनुष्यस्य द्रव्यायतया तुल्य प्रदक्षाय
 तया तुल्योऽवगाहनायतया अनुस्यमपत्तिः । त्विमा तुल्योवपुनम्वरसपयपयवेद्विस्वामपत्ताभ्या द्वाभ्या दक्षामप्या यदुत्पन्नयति ।

इने, केवह इ न व्हाये करो तल्ल इवे यव पाज पने यव इयम करो घटकाज पत्तिइ इव । यवस इयम पर्याय करो तल्ल इव । अजहय द्रव्याय म
 त मवप्यावति । अजहय प्तिक्तिक मवप्य म वे भमवन्नु अतथा पर्याय कक्षा म १ वे गीतम यनन्ता पर्याय कक्षा, तव खले पये वे मगवन्नु इम क
 या अजहय प्तिक्तिक मवप्य ने यनन्ता व्हाय कक्षा म वन्नर वे गीतम अजहय प्तिक्तिक मवप्य प्तिक्तिक मवप्य ने द्रव्यावे करो तल्ल प्रद्व्यावे क
 रो तल्ल पदगाहमाये करो वतु स्साज पत्ति । प्तिक्तिवे करो तुल्य । यव मव एव कय पयसि करो ने व्हाने करो वे इयने करो घटकाज पत्ति ।

लब्धे हे दत्तो विचारमभितिष्ठ दृष्ट्ये जपन्त्याग्निविद्योपिबोधि कीदो नियमादबचिमम पर्यवसानावरयन्मर्मादियमग्रायादभ्यया
 उपस्थागिनिदोपिबोधिनामयोगात् तत्त उपपन्नमग्रासप्रवादाग्निविद्योपिबोधिनामपयवे स्तुत्युत्तमानपयवे द्वाभ्या दक्षनाभ्या च पदस्यामपतित
 ता उक्ता वररुष्टाग्निविद्योपिबोधिनामपयवे स्तुत्युत्तमानपयवे द्वाभ्या दक्षनाभ्या च पदस्यामपतित
 ता उक्ता वररुष्टाग्निविद्योपिबोधिनामपयवे स्तुत्युत्तमानपयवे द्वाभ्या दक्षनाभ्या च पदस्यामपतित

गोयमा ! श्रुणता पञ्जया पशुधा । सं केणठेण भते । एव युच्चइ ? गोयमा । जहन्ताग्निविद्योहियनाणी
 मणस्स जहन्ताग्निविद्योहियनाणस्स मणस्सस्स दच्चठयाए तुल्ले उगाहणठयाए चउठाण
 याए । ठितीए चउठाणवाहि । वत्तगधरसफासपञ्जवेहि ठठाणवाहि । आग्निविद्योहियनाणपञ्जवेहि
 तुल्ले । सुयनाणपञ्जवेहि दोहि दसणेहि ठठाणवाहि । एव उक्कोसाग्निविद्योहियनाणीधि नवर आग्नि
 विद्योहियनाणपञ्जवेहि तुल्ले । ठितीए तिठाणवाहि । तिहि नाणेहि तिहि दसणेहि ठठाणवाहि । अ

यथा तुस्योऽवगाहनायतया चतुस्मानपतित । स्थित्वा चतुस्मानपतितः । यद्यन्तरसस्पश्यायवेः पदस्मानपतित । आग्निविद्योपिबोधिना
 मपयवेस्तुत्याः श्रुतज्ञानपयवेद्वोभ्या इत्याभ्या पदस्यामपतित । एवमुत्सर्गोपिबोधिनामपयवे नवर आग्निविद्योपिबोधिनामपयवे स्तुत्य
 स्थित्वा त्रिस्थानपतित । त्रिभिन्नानि त्रिभिन्नानि पदस्यामपतितः । यद्यन्तरसस्पश्यायवेः पदस्मानपतित । आग्निविद्योपिबोधिनामपयवे

नो मन्थने हे भगवन् कतथा वराय कथा म ७ ७ भोतम । यन्ता पयाव कथा । तद वरे पये ७ भगवन् इम कथो म ७ ७ भोतम मय
 च आग्निविद्योपिबोधिनामपयवे नो मन्थने वराय कथा पामिनिवाधिव ज्ञानो मन्थने प्रत्योवे करो पय तस्य वराय कथाव करो चतु स्मान
 पतित वरे । त्रिभिन्ने करो चतु स्मान पतित वरे । वराय कथा पयवे करो पदस्मान पतित वरे । आग्निविद्योपिबोधिनामपयवे करो तदव ७
 वे । पदज्ञान पयावे करो वे दग्ने करो पदस्मान पातत वरे । एत वररुष्ट आग्निविद्योपिबोधिनामपयवे पदस्ता विधाय पामिनिवाधिव ज्ञान पयाव

लघुस्व मणुस्वस्व दधुठयाए तुहे पडेसठयाए तुहे उगाहणठयाए चउठाणवक्रिए । कालवयापज्जवेहि तु
 हे अयसेमहि ययागरसफासपज्जवेहि ठठाणवक्रिए । चउहि नाणेहि ठठाणवक्रिए । कवलनाणपज्जवे
 हि तुहे तिहि अन्ताणाहि तिहि दसणेहि ठठाणवक्रिए । एव च नअर सठाणे ठठाणवक्रिए । एव उकोसगुणका
 लण्ये । अजहन्तमणुक्कामगुणकाएएवि एव च नअर सठाणे ठठाणवक्रिए । एव पच वया दो गधा
 पच रवा सुठ फावा ताणियवा । जडुयानिघोहि यनाणेण अत । मणुस्साण केवडुया पज्जवा पयाहा
 नजण्य द्रव्यार्थतया तस्य मद्वार्थतया तुस्योवगाद्वार्थतया वतुस्थानपतितः । घासवचपयवे सुखोऽवक्ष्ये पदस्थानपतितः । भोक्तवक्ष्यनपयवे सुख
 मपतितः । अनुविधाने पदस्थानपतितः । अजपयानजपयगवसासकोव्यवस्थेन तवर स्वस्थाने पदस्थानपतितः । एवं पच वया दो गधा
 एवमुक्कपयज्जकोप । अजपयानजपयगवसासकोव्यवस्थेन तवर स्वस्थाने पदस्थानपतितः । मनुष्याणां क्षिपता पयसा प्रज्जसा । गीतम । अमला पयसा प्रज्जसा ।
 एवोरपयसां प्रवित्तया । अजपयानिघोहि यनाणेण अत । मणुस्साण केवडुया पज्जवा पयाहा
 कप केतापन नइल । एवमुप्पत्ते । गीतम । अजपयानिघोहि यनाणेण अत । मणुस्साण केवडुया पज्जवा पयाहा
 पज्जता पयाव पच । तव कवे चये के भववन्तु एस कप्पा तेद्विज कइवा इ गीतम । अजपयानिघोहि यनाणेण अत । मणुस्साण केवडुया पज्जवा पयाहा
 तवय पदवार्थे करो तवर पयगाइमाइतावे करो एत स्थान पतित इवे । कामवच एयावे करो तवर पयगाइमाइतावे करो एत स्थान पतित इवे ।
 पतित । चार यान करो वटयान पतित । अजय यान पवसि करो तवर पच पयान पच दग्गे करो पटयान पतित इव । वडवदग्गन पवसि करो
 तवर इव । एवं उवायगवकावडविनि । एव वरकडवगवकावडव जापवा । अजपयानिघोहि यनाणेण अत । मणुस्साण केवडुया पज्जवा पयाहा
 स्थान पतित इवे । एव वीज वच के मय वाच रव पात्र एव कइवा । अजपयानिघोहि यनाणेण अत । मणुस्साण केवडुया पज्जवा पयाहा

उगस्स मणुस्स वड्ठयाए तुहे पडेसठयाए तुहे उगहणठयाए चउठाणवहिह तु
 हे अयसेमहि वयागधरसफासपज्जवेहि ठठाणवहिह । चउहि नाणेहि ठठाणवहिह । कयलनाणपज्जवे
 हि तुहे तिहि अन्ताणेहि तिहि दसणेहि ठठाणवहिह तुह । एव उक्कोसगुणका
 लणयि । अजहन्तमणुक्कोसगुणकालएवि एव च नअर सठाणे ठठाणवहिह तुह । एव पच यथा दो गधा
 पच रसा अठ फासा जाणियथा । जहयाजिनिवोहियनाणीण जत । मणुस्साण केयइया पज्जवा पयासा
 मज्जम्य इयापतया मज्ज परमायतया सुरयोवाइमायतया चतुस्यानपतित । पासबयेपयवे सुखोऽवसोपेवअन्यरसरपवापर्यवे पट्त्वा
 नपतित । अनुजिघांने पटम्यानपतित । अरसधानत्सरेरुण्य स्थितिरिधाने स्थितिरिधाने पट्त्वा नपतित । केवलउवागपयवे सुख्य
 एवमुअपगुहसत्ताकोप । अजपयामरअपगुहसत्ताकोपबन्धेव मवर स्वस्थाने पट्त्वा नपतित । एवं पच बर्षा दो अयो पच रसा
 एओरपयो प्रथितया । अपग्यानिनिवोपिअधानिनां नइत्ता । मनुष्याणां जियत्ता पववा प्रकप्ता ? गीतम । अमत्ता पयवा प्रकप्ता रसा
 अय समार्येन नइत्ता । यममुप्पत्ते ? गीतम । अपरअनिनिवोपिअधानिमनुष्योत्तपययानिनिवोपिअधानिमनुष्यस्य इव्यायतया तुल्य प्रदेसा
 पज्जा पयाय इह । तइ अने पडे अ मअरइ इम अत्ता तेहिअ अइवा अ गीतम अयअगुअ काअअ मनुअ अअअगुअ काअअ मअय ने इअअ
 मअ प्रदेसावे करो तइअ पवगाइतायाये करो अत म्यान पतित इवे । अअअअ पयावे करो तइअ अयअगुअ काअअ मनुअ अअअगुअ काअअ मअय ने इअअ
 पतित । चार आने करो पट्त्वा न पतित । अअअअ पयावे करो तइअ अयअगुअ काअअ मनुअ अअअगुअ काअअ मअय ने इअअ
 मअ इवे । एव उवायमअकाअरविनि । एम अरअअगुअ काअअ मनुअ अअअगुअ काअअ मअय ने इअअ
 म्यान पतित इवे । एम पवि अने मअय ने इअअ

[illegible]

तस्मै हे दन्ते विंशत्यभिहितं दृश्यते जपन्त्यान्निमित्तोपिचापि कीनो निपमाद्वचिमत पर्यवष्टातविक्रसः प्रयत्नप्रानावरणवर्जितद्वयमुपग्राह्यमप्या
जपन्त्यान्निमित्तोपिचानामत्यायोगात् तत् प्रपञ्चामरद्वयसुखदातिनिमित्तोपिचानामपयवे क्षुत्पुस्तकानामपयवे द्वाभ्या दशमाभ्या च पटस्थानमपतित
ता वत्ता उररुष्टानिनिमित्तोपिचयुदे-ठिए तिष्ठानविक्रिएति ० उररुष्टानिनिमित्तोपिचोहि निपमा रसुपयवपीपुससुपयवपीपुप स्तया जपस्थानाभ्या

गोयमा ! शृणता पञ्जाया पञ्चमा । से केणठेण ज्ञते । एव वुञ्जइ ? गोयमा । जहन्तान्निनिमित्तोपिचोहियनाणी
मणुस्स जहणांनिनिमित्तोहियनाणस्स मणुस्सस्स दव्वठयाए तुस्से उगाहणठयाए चउठाण
घाणिए । ठितीए चउठाणघाणिए । वन्तागधरसफासपञ्जवेहि उठाणघाणिए । आन्निनिमित्तोहियनाणपञ्जवेहि
तुस्से । सुयनाणपञ्जवेहि दोहि दसणेहि उठाणघाणिए । एव उक्खीसांनिनिमित्तोहियनाणीवि नघर आन्नि
निमित्तोहियनाणपञ्जवेहि तुस्से । ठितीए तिष्ठानघाणिए । तिहि नाणेहि तिहि दसणेहि उठाणघाणिए । श्रु

यतया तुस्योऽवगाहनाद्यर्थतया चतुःस्थानपतितः । स्थित्वा चतुःस्थानपतितः । सर्वेभ्यस्वरसर्वार्थपयवेः पटस्थानमपतितः । आन्निनिमित्तोपिचाना
मपयवेस्तुत्युः । मुत्तप्रानमपयवेहीम्या पटस्थानमपतितः । एवमुत्तरार्थानिनिमित्तोपिचानामपयवे नवर आन्निनिमित्तोपिचानामपयवे स्तुत्युः
स्थित्वा त्रिस्थानमपतितः । त्विनिमित्तोपिचानामपयवेः पटस्थानमपतितः । प्रमपयानुत्तरार्थानिनिमित्तोपिचानामी ययोरुत्तरार्थानिनिमित्तोपिचानामी

मो मन्थन हे भगवन् खतका बर्बाय कञ्जा प ७ ४ भोतम । पञ्जता पयाव कञ्जा । तइ लवे पये ४ भगवन् इम कञ्जो प ७ ७ भोतम अघ
न आभित्तिय पिब ४ मो मन्थन कञ्ज आभित्तिय पिब प्रानो मन्थने द्रव्यावे करो पय तइव पञ्जमाइताय करो चतुःस्थान
पतित इवे । ज्जितिये करो चतुःस्थान पतित इवे । सर्वेगधरसफासपञ्जवे करो पटस्थान पतित इवे । आन्निनिमित्तोपिचान पञ्जवे करो तइय ४
वे । मुत्तप्रानमपयवे करो ये दग्गेने करो पटस्थान पतित इवे । इम उररुष्ट आन्निनिमित्तोपिचाना पय एतका विमप आन्निनिमित्तोपिचान पयाव

तत्वे हे दत्तने विचारव्यभिचितिं दुष्यते जपन्त्यान्निमित्तोपिबोधि जीवो निषमावधिमेन पर्यवधानादिकतः प्रयत्नानावरणकर्मोदयसमुदायादभ्यधा
न्यप्यातिमित्तोपिबन्धानायोगात् तत् उपपन्नदशनासज्जटातिमित्तोपिबन्धानपर्यवे क्षुत्पुस्तकामपर्यवे द्वाभ्यां दशनाभ्यां च पटस्थानपतित
ता तस्मा वरकृष्टान्निमित्तोपिबन्धुने-दिह्य तिष्ठायबलिरिति ॥ वरकृष्टान्निमित्तोपिबन्धुने नियमा स्तद्धूपवर्षोपूरकपुष्पवर्षोपुप साया प्रयत्नाप्राप्या

गोयमा । व्युणता पञ्जथा पणसा । से केणठेण न्ते । एव बुद्धइ ? गोयमा ! जहन्तान्निणित्रोहियनाणी
मणुस्स जहणान्निणित्रोहियनाणिस्स मणुस्सस्स दव्वठयाए तुल्ले उगाहणठयाए चउठाण
यन्नि । ठितीए चउठाणवन्नि । वन्तगधरसफासपञ्जवेहि वठ्ठाणयन्नि । आन्नित्रोहियनाणपञ्जवेहि
तुल्ले । सुयनाणपञ्जवेहि दोहिं दसणेहि वठ्ठाणवन्नि । एव वक्कोसान्नित्रोहियनाणीवि नवर आन्नि
णित्रोहियनाणपञ्जवेहि तुल्ले । ठितीए तिठाणयन्नि । तिहि नाणेहि तिहि दसणेहि वठ्ठाणयन्नि । अ

यसया तुस्योऽत्रगाहनाचतया चतुःस्थानपतितः । स्थित्वा चतुःस्थानपतितः । पर्यन्तपरसरर्षपयवेः पटस्थानपतितः । आन्नित्रोहियनाणी
मपयवेस्तुत्यः सुतपानपयवेह्यप्या रक्षणाप्या पटस्थानपतितः । एवमुरवर्षोपिबन्धुनाभ्यपि नवर आन्नित्रोहियनाणपयपर्यवे स्तुत्यः
स्थित्वा त्रिस्थानपतितः । त्रिनिषाने खित्तिरुशने पटस्थानपतितः । यत्तपर्यामुरवर्षोपिबन्धुनाभ्यपि ययारुर्षोपिबन्धुनाभ्यपि

नो मन्थन हे भगवन् खतया चर्चयि कृष्टा प च द भोतम । यजन्ता पयाव कृष्टा । तद्वत्त्वे पर्यवे द भगवन् इम कर्त्तो म कर्त्तरे हे गोतम अप
म पाभिनियविष च नो मन्थय कर्त्तव्य पाभिनियविष ज्ञानो मन्थने द्रव्योपे करो तुल्ले पटस्थानपतितः करो चतुःस्थान
पतित इवे । खित्तिने करो चतुःस्थानपतित इवे । चर्चय रच कय पर्यवे करो पटस्थानपतित इवे । आन्नित्रोहियनाणीवि नवर पञ्चवे करो तुल्ले च
वे । नूतपान पयावे करो वे इमेने करो पटस्थानपतित इवे । एम वरकृष्ट पाभिनियविष ज्ञाना पच एतस्मा विषय आभिनियविष ज्ञान पर्योय

लगात्स मंगम्सस्च दसुठयाए तुहे पटेसठयाए तुहे वेगाहणठयाए चउठाणवक्रिए । कालवणपज्जवेहि तु
हे सुयसेमहि वयागधरसफासपज्जवेहि ठठाणवक्रिए । चउहि नाणेहि ठठाणवक्रिए । कवलनाणपज्जवे
हि तुहे तिहि सुन्ताणहि तिहि दसणेहि ठठाणवक्रिए । कवलदसणपज्जवेहि तुहे । एव उक्कोसगुणका
लण्ये । अजहन्नामणुक्कोसगुणकालएवि एव च नअर सठाणे ठठाणवक्रिए । एव पच वया दो गधा
पच रसा अठ फासा जाणियसा । जइयाजिणिघोहियनाणीण भत । मणुस्साण केवइया पज्जवा पयाज्ञा
अनुपप्य इवायतया तुए मद्राअयतया तुएयोवगाइमार्यतया चतुस्सामपत्ति । वासवपयवेसुखोऽवस्यवेवगन्धरसरसपयवे पट्खा
नपत्ति । चतुजिणने पट्स्सामपत्ति । कवलसज्जानदयइरुस्य सिन्निरिणने सिन्निरिणने पट्स्सामपत्ति । केवलदसणपयवे सुत्थ
यवमुरवपुण्यकालकोप । अजपयानरवपणसवासकोप्यवस्ये नवर सुत्थाने पट्स्सामपत्ति । एवं पण्य वया द्वी गन्थी पण्य रसा
चयिरेपणां प्रवित्तया । अजपयानिवासिपवप्राप्तिनां प्रदत्त । मनुष्याणां कियत्ता पमवा प्रवत्ता ? गीतम । अजत्ता पयवा प्रवत्ता ।
अय कतापेन प्रदत्त । मनुष्ये ? गीतम । अजपयानिवासिपवप्राप्तिमनुष्याणपयानिमनुष्यस्य द्रव्यायतया तुए प्रदेसा
पज्जा पयाइ इ । तइ अने पये इ भजवन् इम असा तेइइक अइवा इ गीतम अजसगुण काइअ मत्तय अजसगुण काइअ मत्तय ने इव्याये करो
तव प्रवत्तावे करो तव प्रवत्ताइमाइताइ करो चत स्साम पत्ति इहे । अजसगुण पयाये करो तव प्रवत्ताइ इम गम रस अय पयवे करो पट्स्साम
पत्ति । चार ज्ञाने करो पट्स्साम पत्ति । अजसगुण पयाये करो तव प्रवत्ताइ इम जायवा । अजसगुण पयवक वच जायवा । अजसगुण पयवक वच जायवा ।
तइ इ । अज उक्कासपयकोअपत्ति । एम अजसगुण पयवक वच जायवा । अजसगुण पयवक वच जायवा । अजसगुण पयवक वच जायवा । अजसगुण पयवक वच जायवा ।
स्याम पत्ति इहे । एम पयि वच ने गम वच रस पाठ करस अइवा । अजसगुण पयवक वच जायवा । अजसगुण पयवक वच जायवा । अजसगुण पयवक वच जायवा ।

इतया त्रिस्वानतितो ब्रह्मणः । ब्रह्म सर्वत्रपञ्चोबपि यथोक्तस्वरूपो मनुष्याणां पारजद्विबो न जवति किंतु तद्भजनायी सोपिच पर्याप्तावस्थाया उ
पर्याप्तावस्थाया तद्योग्यविशुध्यतावात् । उरुहरोप्यवपि ज्ञोयतावारिधिय स्तगो ज्ञपन्थावपिस्तुष्टायापिथाऽव्यगद्वनया त्रिस्वानपतित ज्ञपन्थाव

पञ्चयंहि तृठाणयक्रिण । तिहि दसणेहि तृठाणवक्रिण । सठाणे तृठाणवक्रिण । एव तृक्कोसोहिनानीति ।
अजहयामणुक्तासोहिनाणीयि एवचच नधर तृगाहणठयाए चठठाणवक्रिण । सठाणे तृठाणवक्रिण । अहा
उहिनाणी तहा मणपञ्चवनाणीवि ज्ञाणियछो । नधर तृगाहणठयाए तृठाणवक्रिण जहा अज्ञाणिप्रोहिय
नाणीतहा सुययुत्तनाणीय ज्ञाणियछो । अहा उहिनाणी तहा विजगनाणीवि ज्ञाणियछो । चरुदसणी अच
रुदसणी य जहा अज्ञाणिप्रोहियनाणी उहिदसणी जहा उहिनाणी । जत्य नाणा तत्य अस्सुणा नात्य ,

नियोपिक्काग्यपि । यजपण्यामुरदपोनिनिचोपिक्काग्यव्येवस्येव नवर यजगाद्वया पराःस्वानपतितः । स्वरथाने पदस्वानपतितः । यथाब
धिपानो तथा श्रुतज्ञाणपि जलितव्योत्तरनयगाद्वनया त्रिस्वानपतितः । यथाविनिदीपिकजानी तथा सुताप्राग्भवि ज्ञासतय । यथावधि
पानो तथा विनङ्गप्राग्भवि ज्ञासतय । यपुरदस्यव्युत्तनीय यथाविनिदीपिकजानी । यजविदसणी यथाऽगपिपानो । यज ज्ञानानि तथा

रो बटरबाम पतित दन । यवधिप्राग पत्राय करो तस्य मनस्य ज्ञान पत्राये करो पटरबाम पतित दवे । यव द्यने करो पटरबाम पतित दवे । एव
ब्रह्मादिनाचो वित्त । एम बटरबाम पत्रायापिपानो यव ज्ञासतय । यजपण्यामुरदपोनिनिचोपिक्काग्यव्येवस्येव नवर यजगाद्वया पराःस्वानपतितः । यथाब
तित दवे । यजबामि बटरबाम पतित । जेम यवधिपानो तम मनपयव्युत्तनीय यव ज्ञासतय । यजविदसणी यथाऽगपिपानो । यज ज्ञानानि तथा
निशायिच ज्ञानो तम यज पत्राजो यव ज्ञासतय । जेम यवधि पानो तेग विनग प्रागो यव ज्ञासतय । यज द्यने करो पटरबाम पतित दवे । एव
पित्र ज्ञाना ज्ञो । योदि दप रो ज्ञायादिनाचो । यवधि द्यना जेम यवधि ज्ञाना । यिथा पान दवे । तिहा यजान न धुव ज्ञासतय यज पत्रा ७ दवे

[illegible]

विष्णुसमसाक्षात्कारये चाकाशादिकाद्ये च प्रावर्तीयं, एतायता चाम्बोम्बामुगमासम्बन्धायथाप्रयत्निरूपं पमास्त्रियायादिकं ब्रह्मवि मतिपादितां
 दृगर्भोऽदृगं पश्यन् नन्वत्र पर्वोया मनुष्यपञ्चाना स्तररूप इवमाश्रोयन्त्याद्यः कृत, उच्यते-पयायपनायिद्यो अयश्चिद्रूपदस्यापार्थ, एवमुक्तरोपि
 मन्त्रं साद च मूसदीकाकारं अत्र सुयत्र पमायपयायिद्यो कथञ्चिद्रूपदस्यापगापतित्व नूत्रोपग्याय इति परमायतस्थेचिद्रूपद्वय चगास्त्रियायत्व
 पमास्त्रियायदेयात् पमास्त्रियायप्रदेष्टव्यमित्यादि ॥ तस्य मतं किं सुसुखा इत्यादि ० इत्यादयः प्रत्यक्ष चिं चक्षुष्या वसुधेया अनन्ता, प्रगवाता
 प-घनता एतदेव प्राययति-चे कच्छन्ते मतं। इत्यादि पाठश्चिद्रं सम्प्रति दयश्चक्षुष्यमत्र परमाद्युपुद्गलादीना पर्वोयाचिद्रूपदस्याप्रत्यक्षमपार्थं प्रय
 मतः यान्ताप्येन परमायकदावाचलनीया अदन्तत्वरं एव एकप्रदस्याप्यवगाढा एत एवमयमादिस्त्रियाः तदनन्तररोक्तुव्यालयादयः ततो अप
 स्वाद्यवगाढमाप्रकारस्य तदनन्तर अपमन्वित्यादिनेदम् ततो अपग्यगच्छातादिक्रमेण तदनन्तर अपग्यप्रदेष्टाविता तदमति उच्छ्वस-वसुमार्षेष्ट
 दिगर्भं यगादिपश्यन्मवाच्यं। तद्व्याप्याह्वायं चैवमवगाढादिदेयात् ०१॥ यस्या चपरगमनिका प्रथमतोऽवगादीनाञ्चिन्ताकार्या तदनन्तरं

ससिञ्जपदेसिया सधा झनता झसखिञ्जपदेसिया सधा झणता झणतपदेसिया सधा से तेणठेण ? गो यमा ! एवं युञ्ज-तेण नी सखेळा नी झसखिञ्जा झणता । परमाणुपीगलाण जते । केयह्या पटव्या

पुत्रमा धनना द्विमद्विष्ठाः स्कन्धा यायदनन्ता वृष्टामद्विष्ठा स्कन्धा धनना असस्येयप्रदशिक्षा स्कन्धा
धनना धमनाप्रद्विष्ठाः स्कन्धाः स्वतेनार्थम् ? गीतम् । ययमुष्यते ते नो परयेषा नो असंख्यया धनभाः । परभासु पुद्गलाना जवला ! विषयान्ताः

[illegible]

रेखी नीपते ततः कर्म पर्यायान्त्याविरोध पर्यायान्तरे निवृत्तः सप्तरेखाम्भमन्ते सप्तपुष्पं सप्तपुष्पपरिणामात् । परमाद्युपि सप्तपुष्पं नीपते

पेधा अमखेज्जाग० सखेज्जागहीणे या अणसखेज्जागहीणे वा । अठ अण्हिए अणसखेज्जागमण्हिए
 वा सखेज्जागमण्हिए वा सखेज्जागमण्हिए वा । कालयन्तपञ्जोहिह सिय
 हीण मिय तुहे सिय अण्हिए जड हीणे अणतजागहीणे वा अणसखेज्जागहीणे वा सखेज्जागहीणे वा
 सखेज्जागहीणेवा अणसखेज्जागहीणे वा । अठ अण्हिए अणसखेज्जागमण्हिए वा
 सखेज्जागमण्हिए वा सखेज्जागमण्हिए वा । अणतगुणमण्हिए वा अणतगुणमण्हिए वा एव
 अणसखेज्जागमण्हिए वा सखेज्जागमण्हिए वा । फासाण सीयउसिणनिष्ठलुकेहिं लठागवणिं से ते ग

[illegible]

गङ्गा का नदी के समान ही वह पर्वत श्रृंखला का हिस्सा है। गङ्गा का नदी के समान ही वह पर्वत श्रृंखला का हिस्सा है। गङ्गा का नदी के समान ही वह पर्वत श्रृंखला का हिस्सा है।

सुशान्तिप्रदेशमनुजानो यथादिशाद्राहामपानपरिग्रहं ततोऽपमर्चं प्रथमतः शेषमदेष्टुं देवादिभिः समूहनामाभिव्यास्ता अतस्या उदयनगरं काशप्र
श्रीरुद्राग्निममदातोनाबप्रदेशैरनुषङ्गालक्ष्यादिभिरेति तदनन्तरं कथय्यवयाहनाहीनामिति यथापिग्रहेन मत्प्रमोदकहावगाहना अपश्यमप्य
माश्रयन्तीति उपन्यस्यमोदकगुणकालिकादियक्षां परिग्रहं तथा पचयादिप्रदेशाणां लघत्वप्रदेशाणां मध्यमप्रदेशाणाम् अपश्योदकप्रदेशाणामि
ति अथ मयमग्नं त्रयस्य परमाशरीनां चिन्ता कुवन्नाह-परमाशरणदत्ताह दातो । इत्यादि न ल्यित्या चतुः स्थानवर्तितस्य । परिसमाप्तो समयपादो र
न्नाहपतोऽनुचैषहासमवस्थाननाज्ञात् कालादिशक्यपयायै पटुत्वात्पतितस्यता एतस्यापि परमाज्ञो पयावागम्यत्वावरोधान् ननु परिसमाप्तुरम

पराप्ता २ गोयमा । परमाणुपोगलाण शुणता पञ्जाथा पयाथा । से क्षेणठेण नते । एव युच्चइ-परमाणु पोगलाण शुनता पञ्जाथा पयात्ता ? गोयमा । परमाणुपोगलस्स दद्यथाए तुंवे पदेस थायाए तुंवे ठगाइणथाए तुंवे । ठिइए सिम हीणे सिम तुंवे सिम शुअइए । जह हीण सखेअइजागही

[illegible]

॥॥—परमाव पदवमे जलता वशाय कष्टा मन्त्र ४ के भी परमापुष्टक परमापुष्टकमे द्रव्याणि करो तुल्य प्रकृत्यै करो सप्त तस्य जलताज्जाये करो
 मूल स्थितिसे करो कदापि ॥ १११ ॥

[illegible]

एसहीने या । अह अझहिण पदेसमझहिण या एव जात्र दसपदेसिए नत्रर ठंगाहणाए पदेसपरियुही काय
 हा जाय दसपदेसिए नत्ररं पदेसहीणेसि । सखेज्जपदेसियाण पुच्छा, गीयमा ! अणता पज्जाया प० ।
 सेक्रेणठग ज्ञन । एव बुझ्झ-गीयमा । सखेज्जपदेसिए सखेज्जपदेसियस्स दउठयाए तुल्ले पदेसठयाए
 मिय हीणे मिय तुल्ले सियमझहिण । जह हीणे सखेज्जनागहीणे या सखेज्जगुगहीणेया । अह मझ्झहिण एवचेव
 ठंगाहणठयायि ठुठानवन्निण, ठितीए चउठानवन्निण, वन्नादिउवन्निण चउफासपज्जावेहिय ठाठानवन्निण ।
 अस्सखेज्जपदेसियाण पुच्छा, गायमा ! अणता पज्जाया प० । से केणठण ज्ञत ! एव बुझ्झ-गीयमा ।

एदि कताया यावदुसाप्रदेशिणा नयरं प्रदक्षहीन इति । सकययप्रदेशिकाणा पुच्छा गीतम । अणता पज्जाया प० । अणता पज्जाया प० ।
 म । पञ्चमुत्तर-१ गीतम । सकययप्रदेशिकाः सकययप्रदेशिकस्य द्रव्यायतया तुल्यः प्रदक्षार्चतया स्याद्गीतं स्यात्तुल्यः स्यादप्यपिच यदि
 प्रोक्ता सकयेयनापदीनो या सकययगुणवद्गीना या, यथाप्यपिच एय पैयाकनाहनायतयापि वृत्त्यानपतितः स्थित्या यत्तु-स्थानपतितः । यथा
 दिप्रिहपरिमैयतुनि रपरीपि पदस्थानपतितः । असकययप्रदेशिकाणा पुच्छा, गीतम । अणता पज्जाया प० । अणता पज्जाया प० ।

इति । आ पथिच इव ता प्रदग्ग पथिच इवे एम जायत्तु अग पदस्थिच एम अहवा एतथा विषय चउगाहनाने विषय प्रदग्ग परितुओ करवो बाबत्तु दग्ग
 दग्गिच कने णत्ता विषय प्रदग्गहीन अहवा । संपुअ पदस्थिच पच्छा । सकयय प्रदग्गिच ना प्रय उन्नर इ गीतम अणता पज्जाया प० । तेउ कवे
 पत्ते हे भगवन् इम अहवा प्रय उन्नर हे गीतम सकयय प्रदग्गो ने प्रव्यादे करो तुल्ल प्रदग्गो करो कठाचिण हीन कठाचिण तुल्ल क
 ठाचिण पथिच इवे । अ हीन इवे सकययगत भाव हीन इवे अहवा सकयय प्रदग्गो ने प्रव्यादे करो तुल्ल प्रदग्गो करो कठाचिण तुल्ल क
 तित इवे । स्थितिं करो यत्तु स्थान पतित इव । यथोद्विच करो पथिच चार कगे करो अहवा न तित इवे । सकययप्रदग्गिच इति । सकययगत

एसहीणे वा । बृह श्रुमहि ए पदेसमम्रहि ए पा एव जाव दसपदेसि ए नवर तंगाहणा ए पदेसपरितुही काय
ह्या जाव दसपदेसि ए नयर पदेसहीणेसि । सखेज्जपदेविषाण पुच्छा, गोयमा ! झुणता पज्जाया प० ।
सकेणठग जने ! एव बुद्ध--गोयमा । सखिज्जपदेसि ए सखेज्जपदेविषयस दशठया ए तुल्ले पदेसठया ए
मिय हीणे मिय तुल्ले सिममम्रहि ए । जइ हीणे सखेज्जनागहीणे वा सखेज्जगुगहीणेया । बृह मम्रहि ए एवचेव
तंगाहणठयात्रि दुठानवफि ए, ठिती ए चउठानवफि ए, वन्तादिउत्ररिस्से षउफासपज्जावेदिय लठानवफि ए ।
थुसखेज्जपदेसिषाण पुच्छा, गायमा । झुणता पज्जाया प० । से केणठेण नत ! एव बुद्ध--गोयमा ।

सुदि- कलाया पाठद्वयप्रदेशिबो मपर प्रदशहीन इति । संक्षयप्रदेशिकाणा पूज्या गीतम् । अनन्ताः पर्यवाः प्रपञ्चाः । अथ कनार्चन तद
म् । मयमुच्यत- ? गीतम् । संक्षयप्रदेशिकाः संक्षयप्रदेशिकस्य ब्रव्यायतया तुल्यः प्रक्षार्यतया स्याद्गीत- स्यात्पुन्यः स्यादप्यपि न यदि
हीनः संक्षयनामहीनो वा संक्षयगुणहीनो वा अपास्त्यपि न वा अपास्त्यपि न द्विस्थानपरिततः त्वित्या चतुःस्थानपरितत । यथा
दिगिप्रपरिमैद्यतुनि स्पष्टीय यदुस्थानवसितः । असंक्षयप्रदेशिकाणा पूज्या गीतम् । अनन्ताः पर्यवाः प्रपञ्चाः । अथ कनार्चन तद्वत् । य

[illegible]

प्रतिपत्तवन्त्या सत्यारण्य स्या इति तैरेव परमात्म्यादीनां पदस्थानपत्तिता सत्त्वान्न भवेत्। द्विपदेशपरत्वंयमेव सुगाह्यतुपाय विषय इति
विषय नूनं विषय चक्षुर्दृष्टि इत्यादि ॥ यथा हावपि द्विपदेश्यो रक्त्यो द्विपदेश्यवगात्रयप्रदेश्यावगात्री वा नञतस्तदा सत्त्वान्नान्नानी यदात्वेको
द्विपदेश्यावगात्रस्तदा एकप्रदेश्यावगात्रो द्विपदेश्यावगात्रेयस्य प्रदक्षीनो द्विपदेश्यावगात्रस्तु तदपठया प्रदक्षान्मपिच ओष प्रागुचम् त्रिपदेश्य
रक्त्यन्तु सुगाह्यतुपाय विषय इति इत्यादि ॥ यथा हावपि त्रिपदेश्यको रक्त्यो त्रिपदेश्यावगात्री द्विपदेश्यावगात्रयकप्रदेश्यावगात्री वा तदा न
न्यो वदात्त्वकटिपदस्यावगात्रा वा द्विपदेश्यावगात्रीया उपरस्तु। द्विपदेश्यावगात्र यकप्रदेश्यावगात्री वा तदा द्विपदेश्यावगात्रेकप्रदेश्यावगात्री यथाह
न त्रिपदेश्यावगात्राद्विपदेश्यावगात्रापत्तया एकप्रदेश्यादीनी त्रिपदेश्यावगात्राद्विपदेश्यावगात्री नु तदपठया यकप्रदेश्यावगात्री यदात्त्वकटिपदस्यावगात्रा

सुमनेजापदेमिणु स्वधे सुसखेजापदेसियस्स खधस्स वसुठयाण तुसि पवेसठयाण वउठाणवणिण । तुगा
तुगठयाण वउठाणयणिण । अन्ताविठवरिस्सि वउफासुडिय ठठाणवणिण । सुणतपदेसियाण पुच्छा , गो
यमा । सुणता पज्जया पं० । से कंणठेण जत । एव वुसुड-गोयमा । सुणतपदेसिणु स्वधे सुणतपदेसि

पञ्चगते ? गौतम । अन्नकययमपदशिक्ष रक्त्यव यथकयेवमपदशिक्षस्य रक्त्यवस्य वृत्त्यार्थतया तुल्य प्रदक्षार्थतया वतुस्थानपत्तिता । अथगाह्यमत
वा वतुस्थानपत्तिता । वथादिप्रिपदपरिमे सुगुर्ति स्मर्त्तस्य यदुत्थानपत्तिताः । अन्नकप्रदशिक्षाणां पुच्छा गौतम । अन्नन्ताः पयत्राः प्रपत्रा ।
पप वज्जापेन नान्न । पवन्नुत्था-? गौतम । अन्नकप्रदेश्याका रक्त्यो अन्नकप्रदेश्यास्य रक्त्यवस्य वृत्त्यावतया तुल्यः प्रदक्षार्थतया यदुत्थानप

पदशिक्ष वा वउ वगएठ भोतम अन्नन्ता वर्यो वउठा तव वर्ये पवे पवे भगवन् इम कथा मय वगर के भोतम पयत्रात मन्थी वउ यववपत्त मने
यो पपदे न्थाय करो तुवव प्रथमाके करो वतु स्थान पत्तिता । पवकाट्ठमाके करो वतुस्थान पत्तिता । वर्यदिवस करो यने पत्तिता वार पवे मरो वउ
स्थान पत्तिता इवे । अन्नतपदशिक्षाव नि । अन्नकप्रदेश्याका मय वगए के भोतम यन्नन्ता वर्यो वउठा । तैव वर्ये यव व भगवन् इम कथा मय वगए

यस्स रसंघस्स दसुठयाए तुल्ले पदेसठयाए ठठाणयन्निए ठंगाहणठयाए चउठाणयन्निए ठितीए चउठा
णयन्निए यन्तगधरसफासपज्जोह ठठाणयन्निए । एगपदेसोगाठाण पोंगलाण पुच्छा, गोयमा ! अण
ता पज्जया प० । स केणठेण भंते ! एव वुच्चुह-गोयमा । एगपदेसोगाठे पोंगल एगपदेसोगाठस्स पो
गलस्स दसुठयाए तुल्ले पदेसठयाए ठठाणयन्निए ठंगाहणठयाए तुल्ले ठितीए चउठाणयन्निए वन्तादिउव
रिसंघउफासंहिय ठठाणयन्निए एव दुपएसोगाठंयि जाअ दसपदेसोगाठे । ससैअपदेसोगाठाण पुच्छा, गो

नित । यथागइनायतया ननु स्थानपतितः खित्वा ननु स्थानपतितः यथगणरसस्वप्नपर्ययं पटस्थानपतितः । एकप्रदेशावगाहनात् पुन
नाना पुच्छा गीतम् । अगला पयथाः प्रशस्ताः । एवमुच्यते गीतम् । एकप्रदेशावगाहः पुनः सः एकप्रदेशावगाहस्य
पुनस्तु द्रव्यायतया तुल्यः प्रवृत्त्यायतया पटस्थानपतितः । यथागइनायतया तुल्यः । यथादिजिसपरिसं यत्तु एव
सि पटस्थानपतितः । एवं द्विप्रदेशावगाहापि पावदुश्चमइआधमाह । अथेयप्रदेशिकाणां पुच्छा गीतम् । अगलाः प्रशस्ताः । अथ यनाये

अ गीतम् यमनायदयो अन्य यमनायदयो तुल्ये न द्रव्यायै करो तुल्य प्रदेशायै करो पटस्थानपतित इवे । यथागइनाये करो यत्तु स्थानपतित इवे सि
तिवे करो यत्तु स्थानपतित इवे । यथगणरसस्य यथादिबरो पटस्थानपतित इवे । एगपदसाभाठाव पाप्माव पच्छा । एक प्रदेशावगाहपदस्यो य
अनर वे गीतम् एगपदसाभाठावपदसनां यत्तत्तर यथाव कथा तेव कथे पत्ते वे भगवन् इम कथा म अनर द भोतम् एववेगोपगाठपदस्य एकपदया
अगाठ पदस्यै द्रव्यायै करो तुल्य प्रदेशायै करो पटस्थानपतित इवे । यथागइनाये करो तुल्य इवे खित्वाये करो यत्तु स्थानपतित इवे यत्तु यत्तु प-
यायाररणी करो पटस्थानपतित इवे । इम यथाव द्विप्रदेशावगाठतर वसप्रदेश यगाठयै कइथा । अथुअएगमीमाठाव पच्छा । सत्वात् प्रदेशायगाठ

[illegible]

यस्स सधस्स दह्मठयाए तुल्ले पदेसठयाए ठठाणयन्निए ठंगाहणठयाए चउठाणयन्निए ठितीए चउठा
णयन्निए यन्तगधस्सफासपज्जायेहि ठठाणयन्निए । एगपदेसोगाढाण पोम्मलाण पुच्छा, गोयमा । अण
ता पज्जाया प० । स केणठेण ज्ञेते ! एथ वुच्चुड-गोयमा । एगपदेसोगाढे पोम्मले एगपदेसोगाढस्स पो
म्मलस्स दह्मठयाए तुल्ले पदेसठयाए ठठाणयन्निए ठंगाहणठयाए तुल्ले ठितीए चउठाणयन्निए वन्तादिउव
रिस्सिचउफासेहिय ठठाणयन्निए एव दुपएसोगाढेयि जान दसपदेसोगाढे । सस्सेज्जापदेसोगाढाण पुच्छा, गो

तित । अवगाहमाचतया चतुस्सामपतितः । स्वित्था चतुस्सामपतित वरुणग्घरसस्सपपय्ये पदस्सामपतितः । एवमदेसायगाढाना पुद्ग
लानां पुच्छा गीतम । अनन्ता पयवाः प्रपञ्चा । अथ कनार्चनं नरकम् । एयमुच्यते २ गीतम । एवमदेसायगाढः पुद्गलः यत्कप्रदशावगाढस्य
पुद्गलस्य द्रव्याचतया तुल्याः प्रवक्ष्याम्यतया पदस्सामपतितः । अवगाहनाचतया तुल्याः । स्वित्था चतुस्सामपतितः । वक्ष्यादित्तिसपरिमे यत्तुःस्प
र्शं पदस्सामपतित । एव द्विमदगावगाढापि यायद्वयप्रदशावगाढः । सस्येयमदेक्षिकाना पुच्छा गीतम । अनन्ता प्रपञ्चाः । अथ कनार्च

२ गीतम वनत्तप्रदयो एव वनत्तप्रदयो एवमेव द्रव्यान् करो तुल्यं प्रदेयाये करो पटस्सामपतित इव । अवगाहनाये करो चतुस्सामपतित इवे स्वि
तित्तिं करो चतुस्सामपतित इवे । वचनधरसक्य वरुणियेकरो पटस्सामपतित इवे । एगपदसागाढाव पाप्मसाव पच्छा । एवमदगावगाढपदसाव प्र
वत्तर के गीतम एवमप्रदशावगाढपदसाव वनत्ता पर्वीव वच्छा तेह ववे पय्ये के भगवन् इम वच्छा प्र वत्तर इ गीतम एवमदेसायगाढपदसाव एवमदया
वमाठ पदमेव द्रव्यावेकरो तुल्यं प्रदयावेकरो पटस्सामपतित इवे । अवगाहनाये करो तुल्यं इवे स्मित्तियेकरो चतुस्सामपतित इवे वक्कादिक्करो चमी पद
वाच्यारक्येकरो पटस्सामपतित इवे । इम यावत् द्विप्रदयावगाढउत्तर वसप्रदय वमाठकरो वच्छा । सख्खपदवीगाढाव पच्छा । सत्था १ प्रदेयावगाढ
ना प्रय कीधा वत्तर व'गीतम सत्थाव प्रदेयावगाढना अनन्ता पर्वीव वच्छा तेह ववे पय्ये भगवन् इम वच्छा प्र वत्तर इ गीतम सत्थावप्रदयावमाठ

[illegible]

[illegible]

णवन्निण, वणान्निष्ठासाहि वठ्ठाणवन्निण । एगसमवन्निइवाण पुच्छा, गोयमा । छणता । ने कण
 ठेण जत्त । एन पुञ्ज १ गायमा । एगसमवन्निइण पोण्णल एगसमवन्निइयस्स पोण्णलस्स वसुठयाए तुप्पे
 पदमठयाए वठ्ठाणवन्निण, उगाहणठयाए जउठ्ठाणवन्निण, तिइए तुप्पे, वणान्निष्ठासाहि वठ्ठाणवन्नि
 ण । एय जात्र दमसमवन्निइए । सख्खसमवन्निइवाण एवचन नन्नर तिइए दुठ्ठाणवन्निण । अस्सरोज्जसम
 वन्निइवाण एवनेव तिइए वउठ्ठाणवन्निण । एगगुणकालगाण पुच्छा, गोयमा ! छणता । से कणठेण नत्त ।

[illegible]

बौद्धानुसारेण स्य कथय्याः सङ्घातप्रदेशरूपमूत्रे उगाहकथय्याय बुद्धाकथय्याय इति ॥ सङ्घेयनागेन सङ्घेयगुणेनयेति, अथङ्घातप्रदेशाद्वरकथये-
 नुगाहकथय्याय अउठाववच्छिद्य इति ॥ अथङ्घातप्रदेशागम सङ्घातगुणेनाऽसङ्घातगुणेनति । अथङ्घातप्रदेशरूपं व्यवगाहनायतया बहु स्या
 नपतितता अनतप्रदेशावगाहनायाऽसम्भवातोऽनतज्ञानानतगुणाया दृष्टिबाल्यसम्भवात् योगस्याय मत इत्यादि ॥ अथ दध
 दयाय तस्य पञ्चमदयाय अउठाववच्छिद्य इति । इदमपि त्वचित्कप्रदेशावगाह परमाकथय्याय द्रव्यमिव मय्यपरैकप्रदेशावगाह द्विप्रदेशादित्यो द्व
 व्यमिति । द्रव्यायतया तुल्यता प्रदेशावगाहनाय यदस्यामपतितता अनतप्रदेशकस्यापि स्वल्पस्य कसिद्याकाशप्रदेशावगाहस्यात् अथ सुगम ।
 एय स्थितिनाकाशस्यापि सूत्रादि उपपन्न प्राक्कीयानि । नदयोनाहकाय नत दुपयविपाय मित्यादि ॥ अपन्या द्विप्रदेशाकस्य रक्त्यस्या यगा

साणत्रि यथागधरसफासाण यत्तद्यथा जणियथा जणियथा जने ! जहणोगाहगाण जने ! दुपदेसि
 याण पुच्छा, गायमा ! अणता । से केणठेण जने ! एय बुद्धं ? गायमा । जहणोगाहगाण दुपदेसिए स्वधे
 जहन्तोगाहगाणस्स दुपदेसियस्स स्वधस्स दध्ठयाए तुल्ले पदेसठयाए तुल्ले ठिइए चउठाणयन्निए कालवन्न

गन्धरसपक्षोर्वा यत्तद्यथा जणियथा यत्तद्यथा जणियथा । अपन्यावगाहकथना प्रदत्त । द्विप्रदेशिकाभा पुच्छा गीतम । अपन्या पयंवा
 प्रदत्त । अथ केमार्चन नदत्त । यत्तद्यथा ? गीतम । अपन्यावगाहकथने द्विप्रदेशिके अपन्यावगाहकस्य द्विप्रदेशिकस्य रक्त्यस्य द्रव्याय
 तथा तुल्य प्रदेशावगाहना तुल्यः स्थित्या च स्थामपतित । आसवर्धययै पदस्यामपतितः । अपन्यावगाहकस्य रक्त्यस्य पदस्यामपतितः । अथ

मत उपपत्त्यावगाह पच्छा गायमा । अपन्या यत्तद्यथा जणियथा । अपन्या पयंवा प सेकवद्धम मते । अपन्या
 पयंवा तमाटे इम कथो । प गावमा अहणोनाहकपदकथय्याय । अपन्या पयंवा जणियथा । अपन्या पयंवा जणियथा । अपन्या पयंवा जणियथा
 य । अपन्या पयंवा जणियथा । अपन्या पयंवा जणियथा । अपन्या पयंवा जणियथा । अपन्या पयंवा जणियथा । अपन्या पयंवा जणियथा । अपन्या पयंवा जणियथा

वे वा दुपपसरीके वा याव नवपपसरीके वा । एव एवसिप पपसमसिप वा दुपपस मसिप वा जाव नवपपसमसिप इति ० मावना २
 एव युञ्ज ० गोयमा । एगगुगकालए पोमग- एगगुगकालगस पुगलस वसुठयाए तुले पदेसठयाए
 ठठाणवकिण उगाहणठयाए चउठाणवकिण ठिडए चउठाणवकिण, कालवयापज्याहि तुले पदेसठयाए
 यणगघरसपज्याहि ठठाणवकिण । अठहि फानहि ठठाणवकिण । एव जाव दसगकालए । सखेजग
 गकालएवि एवव नवर सठाण दुठाणवकिण । एव अससिजगुगकालएवि नवर सठाण चउठाणवकिण
 एन अणतगुगकालएवि नवर सठाण ठठाणवकिण । एव जहा कालवयाए नवविया जगिया, तडा से
 दन । एवमुण्ठे ? भेतम । एवगुगकालग- पुदम एगगुगकालसय पुदमस वयायतया तव प्रदगायतया पदस्थानपतितो उवगाहमाय
 तथा चमु स्थानपतितो स्थित्या चतस्थानपतित । कालवयपपसरीके उवयवयवगन्धरसपयवे पदस्थानपतित । एवति स्पष्टी पदस्थान
 पातत । एव पावदुगुगकालसः । सुदुगुगकालसायेव वेव नवर सस्थाने पदस्थानपतित । एव यया कालवयस्य वस्यता जकिता तथा मापयामपि वय
 तु स्थानपतित । एवमनगगुगकालसकोप नवर सस्थान पदस्थानपतित । एव यया कालवयस्य वस्यता जकिता तथा मापयामपि वय
 मावबरो चत स्थान पतित इव । किति वा चत स्थान पतित इवे । कावयय पयवेबरा तव इवे पयवेप नव गारम पयवेबरो वटस्थान पतित
 इव । पाठ काय बरा वटस्थान पतित इव ० म बावए वय गुग काना इवे वडा नग कइया । सखेजगुगकालगति । सखेतगुग काना पुदम पव
 ० म न पतका विगुग सस्थानने विपे वा स्थाने पतित इव । एव पयवेजगुगकालगति । एवम एवमनगने काना पुदम कइने एवमा विगियेव पय्याने पटस्थान पतित
 व पय्यानन विपे चतस्थान पतित इव । एव पयतयवकालगति । एवम एवमनगने काना पुदम कइने एवमा विगियेव पय्याने पटस्थान पतित
 इवे एम विम कावययवरो वस्यता कइने तिमव येव वयगधरव चने परसरो वस्यता कइने मावद पयतयवे गुणनगे कइने । कइयावगवगय

रागिनीया मध्यमा द्विविधा द्विविधप्रवेशात्मिका त्रिमदंशात्मिका य एव च सति मध्यमायगाहनं यतु प्रदेशको मध्यमायगाहनं यतु प्रदेशका पेश

सोगाहणएवि एवचेय, एव झुजहन्मणकुसोसोगाहणएवि । जहणोगाहणगाण जते । चउपदेसियाण पुच्छा
१ गोयमा । जहन्तोगाहणए दुपदेसिए तहा उक्कोसोगाहणए चउप्यएसिएवि एव झुजहणगणकुसोसोगा
हणगयि चउप्यदसिए णयर उग्गाहणठयाए सियहीण सियतुले सियमझ्हिए जह्णोण पदेसहीणे अह झु
झ्हिए पदेसझ्हिए एव जाव दसपदेसिए णेयझु । नवर झुजहणमणकुसोसोगाहणए पदेसपरियुहुीकाय

रत्तयावगाहनकोयि । जयत्यावगाहनकाता जवत्त । यतु प्रदेशिकाता एप्पा गीतम । यथा जयत्यावगाहनको द्विप्रदेशिका तथा सरकथायगाह
नक यतुःप्रदेशिकावि । एवमजयत्यानुरूपीयगाहनकावि यतु प्रदेशिको तवर भयगाहनायतया स्यादीनः स्यात्तुस्य स्यादभ्याधिकः यदिदीनः
प्रदेशीय प्रयान्यधिक प्रदेशाभ्याधिक एव यावद्दशप्रदक्षिप्तं प्रातप्य-भयरमजयत्यानुरूपीयगाहनक प्रदेशपरियुहुी कसुध्या यायत्तु दशप्र

योने जयन्त यवगाहनं जहन्त यवगाहना करो तिम । जह्णोसोगाहणए बतवेय एव यमजमजसासागाहणएवि । तिम सवसद्विवा इम यल
यव यमजहन्तने विव इमदोषादिना । जहणु माहणाय मन चउपयवियाथ पच्छा गावमा । जयन्त यवगाहना ४ प्रदेशोसुवमे कतका पर्याव हे
भीतम । जहणागाहणए दुपदसिए जहा जहणागाहणए चउपदेविणवि । जयन्त यवगाहनामाप्रदो तिम जयन्त यवगाहनाता यतु प्रदेशोसाविवा
एव जहा जहासागाहणएदुपदसिए तन्ना जहासागाहणए चउपदेविणवि । इम विम जहन्त यवगाहनाता दुपदो तिम जहन्त यवगाहनाता एव
पदो विव कविवा । एव यमजहन्तमणकुसोसोसागाहणएवि चउपदसिए जवर । इम मजयन्त यमजहन्त यवगाहनाता यतु प्रदेशोत ए विमय । उगाह
इगाय विणोय । उवगाहनाये नेर दीन । विव तुम यिजमझ्हिए जह्णोले पदसोव । यद यमझ्हिए पदसमझ्हिए एव जाव दसपदएवगाहणए
३८ । यवयावगाहने ता विव प्रदेशे यधिक इमभा सय द्यप्रदगतं साविवा ए विमय । यमजहन्तमणकुसोसागाहणए पदसपरियुहुीकायथा । यम

नात्पिडा मज्झमा द्विविधा द्वियिध्यमदेशात्मिका त्रिमदेशात्मिका च मज्झ च सति सप्यगायनादन एतु प्रदेशको सप्यगायनादन एतु प्रदेशात् प्रदेशात्

सोगाहणएयि एधनेत्र, एत्र अजहन्तमणुक्कोसोगाहणएवि । अदणोगाहणगाण जते । चउपदेसियाण पुच्छा
 २ गोयमा । जहन्तोगाहणए दुपदेसिए तहा उक्कोसोगाहणए चउप्पएसिएवि एथ अजहणमणुक्कोसोगा
 हणएयि चउप्पटासिए णवर उग्गाहणठयाए सियहीण सियतुत्ते सियमप्पहिए जइहीण पदेसहीणे अहं अ
 प्पहिए पदेसअप्पहिए एत्र जाय दसपदेसिए णेयस्स । नवर अजहणमणुक्कोसोगाहणए पदेसपरियुद्धीकाय

[illegible]

या यदि हीन स्तर्हि मद्गतो हीनो भवति । यथा स्थितिः सतः । प्रदेगतो ऽधिकः सव पञ्चमप्रदेशादिषु रक्तर्षेषु मध्यमाङ्गादना मयिक्त्य मद
दापरित्याग यदि सौम्य तावद्वृत्त्या यान द्वाप्रवृत्त्या स्वस्य सप्तमद्वयपरित्यादि सारो न भवत्या । अत्राश्वमेधुद्धोसोनाइत्यप दसपयसिषु अत्र
इत्यन्युद्धोसोनाइत्यप दसपयसिषुस्य सप्तम उनाइत्यपयाप दसपयसिषुस्य सप्तम उनाइत्यपयाप दसपयसिषुस्य सप्तम उनाइत्यपयाप दसपयसिषुस्य
हीन । यत्र अद्विष्य पयसमस्तैर्यप गुणसप्तमस्तैर्यप ताव सप्तपयसमस्तैर्यप इति ॥ सोप मूत्र स्वप मुपपरिभायनीय सुगमत्वात् भवर मतत्वात्

द्या जाय वसपदेसिपस्व सप्तपएसा परियुहिऊति । जहखोगाहणगाण जते । सखेऊपदेसियाण पुच्छा
 ? गोयमा । झणता । से केणठेण जते । एव बुझइ ? गोयमा । जहखोगाहणए सखेऊपएसिए जहन्तागा
 हणगस्व सखेऊपदेसियस्व दय्ठयाए तुझे पवसठयाए दुठानयन्निए ठंगाहणठयाए तुझे ठिइए चउठान
 यन्निए यन्नाविचउफासपज्जावेहि लठानयन्निए एय उक्कोसोगाहणएवि । झुजहन्तमणुक्कोसोगाहणएवि एय

दद्यादस्य सप्तमद्विपरिजडभूत । अपव्यावसायिकताया नदत्त । अथवा प्रदेष्टाकाया पुण्या नीतम् । अथवा स्तुतकार्येन नदत्त । पूर्वमुच्यते ३ नीतम् । अपव्यावसायिकः कस्यातामद्विज्ञो अपव्यावसायिकस्य सत्यातमदेष्टाकस्य पुण्यायतया मुखा प्रशयार्थतया द्विस्थानपत्तिः अथवा इनायतया नुत्या स्थानपत्तिः तर्काविकृतुपक्षोपपत्तेः पदस्थानपत्तिः । अथवा मुखावसायिकताया इनायतो

दमपठमिबल्लत वरवापरिबड्ढोअति । आदिमे दमपदगातप्रमेयड्डिकावे
व पच्चा भावमा । अल्ल पवभाडमाना खप्पातमड्ढोने कतवा पर्याय भत्ते प । समत्ता पर्याय तेमाटे इस कड्ढो ।
अद्यामाडवाठ भविअपवपिण । अल्ल पवभाडभावे संख्यातप्रमेयावे । अद्यामाडवाडकमनिअपठडियस दल्लड्ढाठ तल्ल । अल्ल पवभाडभावे स
प्पातप्रदग्गने द्दव्याम सरीमा । पवड्डवप मुडाववडि । प्रमेयास सरीमा विज्जाभपतित कुंने । अद्याड ड्ढाठ मुळ ठिडववड्डाववडि । अल्लभाडवा

चेन्न नयनं सठाणे दुठाणयन्नि। अहन्तोगाहणगाण जन्ते । अरुसस्विज्जपदेसियाण पुच्छा, गोयमा । अणता । से केंणठेण जन्ते । एव युच्चह ? गोयमा ! अहन्तोगाहणए अरुसस्विज्जपदेसिए स्वधे जहन्तोगाहणगस्स अरुसस्विज्जपदेसियस्स स्वधस्स वस्सठयाए तुहे पदेसठयाए वउठाणयन्नि। उगाहणठयाए तुहे ठिइए चउठाणयन्नि वस्सादिउअरिस्सेफासहि उठाणयन्नि। एवं उक्कोसोगाहणएवि, अजहन्तमणुक्कोसोगाहणएवि एवचेव नवर सठाणे वउठाणयन्नि। अहन्तोगाहणगाण जन्ते ! अणतपदेसियाण पुच्छा ? गोयमा । अणता । से केंणठेण जन्ते ? गोयमा । अहन्तोगाहणए अणतपदेसिए स्वधे जहन्तोगाहणगस्स अणतपदेसियस्स

[illegible]

स योया । अतिकरो चतुः स्थातवातत इवे । अर्थादिचक्षुःसपञ्चनेहि लुङ्गापवसिए । अर्थादि ४ म्याने पर्याह लुङ्गानपतित जुवे । एव लुङ्गासागाङ्गव
वि । इम लुङ्गल अवनःइमा विव । अल्लसमबद्धीसायाङ्गवाएवि एवचर अवर सङ्गापदुङ्गाववडिए । अल्लवन्व एमरल्लट अवनःइमा विव इमडोअए
विमव सस्याने हिस्मानपतित इवे । अल्लपारागाङ्गवाए भत समन्विज्जपवसियाए पुन्ना गावसा । अल्लव अवनःइमावे असस्यातप्रदेशाने जेतका प ते
गेवम । अवनता प सल्लट्टव भते प भावमा । अवनता पर्याय तेम टै इम कट्ठा वे भोतम । अल्लकोरगाङ्गवए असविज्जपवसिए । अल्लव अवनःइमा
वे असस्यातप्रदेशोम । अल्लपारागाङ्गववल्ह असविज्जपवसिवल्ह सुवल्ह । अल्लव अवनःइमावे असस्यातप्रदेशो सुवने । अल्लट्टवए तल्ल पवसुडवए वल्लट्टः

[illegible]

ठयाए चउठाणयक्रिए ठिईए चउठाणयक्रिए वन्तादिश्चुठफासंहि लठाणवक्रिए । जहन्तठिईयाण भते !
 परमाणुपोगलाण पुच्छा, गोयमा ! शृणता । स केणठेण ? गोयमा । जहन्तठिईए परमाणुपोगले अह
 न्ताठिईयस्म परमाणुपोगलस्स दसुठयाए तुल्ले पदेसठमाए तुल्ले उग्गाहगठयाए तुल्ले ठिईए तुल्ले यन्ताइ
 दुफान्हिय लठाणवक्रिए एव उक्कोसठिइएयि । अजहन्तमणुक्कोसठिइएयि एवचेव नवर ठिईए चउठाण
 यक्रिए जहन्तठिईयाण दुपदेसियाण पुच्छा, गोयमा ! शृणता । स केणठेण ? गोयमा ! जहन्तठिईए दुप

कस्य । इकमस्य द्रव्यायतया तुल्यः प्रदद्यायतया पदस्यानपत्तिः यवगाइमायतया चतुःस्थानपत्तिः । यथायुधस्व
 र्ज्ञं पदस्यानपत्तिः । अपग्यत्स्वितिकानां प्रदत्त । परमायुपुद्गलानां पुच्छा, गौतम ! यम कनार्थम प्रदत्त । एवमुच्यते ? गौत
 म । अपग्यत्स्वितिकपरमायुपुद्गलो अपग्यत्स्वितिकस्य परमायुपुद्गलस्य द्रव्यायतया तुल्यः प्रदेसायतया तुल्यः स्थित्या तु
 ल्यः यथाविद्विबिपरपक्षीः पदस्यानपत्तिः । एवमुक्त्यर्थत्स्वितिकोपि अक्षययामुक्त्यर्थत्स्वितिकोप्येव नवरं स्थित्या चतुःस्थानपत्तिः । अ

यजनेभूतं भतं पं माइमा । यमन्तापदमं तमाट्टे इमं कट्ठा इ गौतम । अइमावाइअए यजतपएयिअये । अपन्व यवगाइमाये यमन्तपदमोरब्धं ।
 अइय माइअएय यजतपएयिअस्य सअस्य दइइयाए । अइअ यवगाइमाय यमन्तपदेयोरब्धेने द्रव्यावैधरोया । तस्मै एएसइयाए कट्ठाअअइए । प्रदेया
 ये कय्याअपत्तिः इव । अमाइअइयाए तस्मै ठिईएअइयाअअइए । यवगाइमाये यरोया स्थातकरो चतुःस्थानपत्तिः इवे । यथादिअअइयासिइ
 कट्ठाअअइए । अवाटि इ अयोरुवरो कय्याअपत्तिः इव । यथायोस्माअयाएयि एवचेव अवर ठिईए तुल्ले । अइइओ यवगाइमाये विअ इमं इओअ ए विअयेव
 य्पितियरोया । अइअअअअअमाअअअअअ मते यजतपएयिअस्य पुच्छा माइमा । यजअय यमन्तकट्ठा यवगाइमा यमन्तपदेयोरब्धेने केतसा पर्याय इमा
 यजतापय्यथा भते सेवेरेरेए प माइमा । अजहन्तमणुक्कोसठिइएयि अयतपएयिअस्य । यजअय यमन्तकट्ठा यमन्तपदेयोरब्धेने । यजअ

[illegible]

सियतुस्रे सियस्यस्राहिण जडहीणे पदेसहीणे स्यह स्यस्राहिण पदेसठयाण स्यस्राहिण ठिहण तुस्रे यन्नाटिचउ
फासोहिय ठठाणस्राहिण एव चक्कोसोठिहणवि स्यजहन्तमणक्कोसोठिहणवि एवचैव नवर ठिहण अउठाणयक्रिण
एय जाव दसपदेसिण नवर पदेसपरिवुह्रीकायस्रा, ठगाहणठयाण तिसुयि गमएसु आय दसपदेसिण नर
पदेसा युहुज्जाति । जहन्नाठिईयाण नते । सखेज्जापदेसियाण पुच्छा, गो० । व्युणता । से केणठेण ? गो० ।
जहन्नाठिहण सखेज्जापदेसिण जहन्नाठिईयस्स सखेज्जापदेसियस्स सखस्स दसठयाण तुस्रे पदेसठयाण दुठा

आहीनः स्यात्पचित्कः प्रदेष्टाभ्यपिचः स्थित्या तुल्या वर्यादिवतुर्निं रप्यो यदस्मानपतिवः । एयसुरकवस्थितिकोपि । अत्रपम्यानुत्कपंस्थिति
कोप्यप चैव नपरं स्थित्या यनुःस्यानपतित । एव यावदुग्रमदेष्टिके नवर प्रदसपरिवृद्धिः कर्तव्याऽवगाहनायतया सिद्धिपि गमकेषु यावदुग्र
प्रदेष्टिक नत्र प्रदद्या परियदन्ते । अपम्यस्थितिकाना मदन्त । सस्यातप्रदक्षिकाना पुच्छा । गीतम । अतस्मा । सरकेनार्थेन मदन्त । एवमु
च्यत ? गीतम । अपम्यस्थितिकः सस्यातप्रदक्षिको अपयस्थितिकसमुत्तमप्रदेष्टिकस्य स्मन्त्यस्य द्रव्यार्थवया तुल्याः प्रदेष्टायातया द्विःस्यानपतित

पञ्चाशठिंएवि एवसव नवरठितो० चठुआवडिण । पञ्चअग्र्य चनत्कट्ट क्खित्तापिच ए विमेष क्खित्तकरो चतुःस्मानपतितद्वये । एव आब दसपएविण नवर
असपपरिवृद्धोबाबन्ना । इम आत्तिगे । प्रदयरकव ए विमेष प्रदेष्टे २ बुद्धिकररो । अगाहचडयाण तिमनिमएमु आब दसपएविणअपएसावडिज्जति ।
पवगाहनाबो तोने पाबावेकरो आत्तिगे । प्रदेग तात्तिगे २ प्रदग्रनधारीने कसिबो । चडअठितोबाब भते सखिज्जपएविबाच पुच्छा गावमा । सवग्र्य
स्थितिना सस्यातप्रदेष्टेन कतत्तापर्याय दे गीतम । चत्ता प सववृद्ध भते प मादमा । चनत्तापयाय तमाटे इम कसो दे गीतम । अदअठिणएसवि
अपएविणपुप अचठिहणरस । अचअ क्खित्ता सस्यातप्रदेष्टेन अपम्य क्खित्तिने । सखिज्जपएविदसव सुधरस । सस्यातप्रदेष्टेगीरवधने । सववृद्धाए तुसे
पएववृद्धाए चठुआवडिण । प्रयोये सरोपावे प्रदयावे चतुःस्मानपतितद्वये । अगाहचडयाए चठुआवडिण । पवगाहनाबे चतुःस्मानपतितद्वये । ठिहणतुस

अथ यथा मा प्र हे गीतम् । अथ ताप स्य दुःख भित्तिं पं गात्रमा । यम
अथ तापस्य । अथ ताप स्य दुःख भित्तिं पं गात्रमा । यम

जहन्तठिइए सुणतपदेसिए जह्ण्ठिइएयस्स अणंतपदेसियस्स दध्ठयाए तुल्ले पदेसठयाए ल्ठणगवधिए
 तुंगाहणठयाए खउठाणघक्रिए ठिइए तुल्ले यन्ताविअठफासंहि ल्ठणगवधिए एव उक्कीसठिइएयि । अजहन्न
 मणुक्कीसठितीएयि एयवेय नवरं ठिइए खउठाणघक्रिए । जहन्नगुणकालयाण परमाणुपोग्गलाण पुच्छा ,

यसनार्थेन प्रहन्त । यवमुच्यते ? गीतम् । अपम्वरियतिकालप्रदक्षिणे अपम्वरियतिब्रह्मानलप्रदेशिकस्य ब्रह्मार्थेनया तुल्यं प्रवक्ष्याथतया
 पट्स्वयानपतिनो बगावनाथतया अतुःस्यानपतितं शिष्या तुल्यः लकाट्टरपदो पट्स्वयानपतितः । ययमुत्कर्षेयतिशोपि । असयभ्यानुत्त
 वाशयतिको प्यवन्वेव नवरं रियत्या अतुःस्यानपतितः । अपम्वगुणकालकाना परमाणुपुद्गलाना पृच्छा, गीतम् । अनन्ताः । अथ कतार्थेन

इयं सैः एव इत्युदाहरणम् । अथ न्यस्यतिना यसस्मात्प्रदग्गे रक्षधं ब्रह्मार्थेनराखात् । पयसहाणं अण्डु/अवधिए । प्रदेयं यं अतुः स्यानपतितं भवे ।
 वगावब्रह्मणवचक्रं ठिइएतुम् । यवगावनावं अतुः स्यानपतितं इव स्थितवेसरया । यथादिउवरिल्लं अण्णासव्विअं लहाववधिए । यथादिउपरि
 का इ अगं अस्यानपतितं भवे । एव लकावठिइएवि । इमं वरठट्टं स्थितिना वि अ । यवइअमल्लकासठिणवि पयवव अवरं ठिइए अण्डु अवधिए ।
 यत्रयन्व पमरठ्ठरस्थितिना विअ इमं योज इ विमोव स्थितिकरो अत स्यानपतितं इव । अइयं ठायाअ मते अणतपणसावाअ पच्छा गावमा । अयन्व
 स्थितिना इ मगन् अमलप्रदग्गोना इ ए ए गो । यवताप मअण्डुअ भत गावमा । यमत्तापयवोअ तेमाटे इमं लका वे भोतम । अण्डुसठिण
 पयतपयविणपुवे । अथन्य स्थितिना अनन्तप्रदग्गन रक्षधं । अण्डुसठिइयस्य अणतपयविअस्य सुउअ । अथन्य स्थितिना यमलप्रदेगोअइने । अण्डुयाण
 तम परमवडाए लहाववधिए । ब्रह्मार्थे वरोपावे प्रदग्गोअं अस्यानपतितं भवे । उगावब्रह्मयाए अण्डुअवधिए । यवगावनावं अतुः स्यानपतितं भवे । ठि
 एतमं अथादिउत्तुअं यदिरल्लहाववधिए । स्थितिकरो सरोपा वार्थि ए अग्गे अस्यानपतितं भवे । एव लकावठिइएवि यमइममल्लकासठिणवि एवयव
 मवरं ठिइएअवधिए । इमं वरठ्ठटास्थितिना अपव यल्लवन्व यमुरल्लटो स्थितिना विअ इमं योज ए विमप स्थितिकरो अत स्यानपतितं भवे । अत

[illegible]

शुणता मे केणठेण ७ गोयमा । जहयागगकालए दुपदेसिए जहयागगकालस्स दुपदेसियस्स दसुठयाए
 तुहे पदेमठयाए तुहे ठंगाहणठयाए सियहीणे सियतुहे सियअप्पहिए जड हीण पदेमहीणे अह अप्पहिए
 पटसमप्पहिए ठिठए वउठाणयहिए कालयसपज्जवेहि तुहे अत्रससयसादिउयरिस्सिचउफानहिउ वउठाण
 यहिए । एय उक्कोसगुणकालत्तथि अजहणमणक्कोसगुणकालएवि एयचेव नअर सठाण उठाणयहिए । एय
 जाय दसपदेसिए नयर पदेसुपरियुही ठंगाहणा तेहेय । जहयागगकालयाण जते । सखेज्जापदेसियाण पुष्का ,

द्रव्यापेतया लभ्यः प्रदेसायनया मुहयोऽवगाहनायनया स्वाक्षेपेन स्वात्मपिब यति हीन मदसहीनः अपान्यपिब प्रदशान्य
 चित्रः सियत्वा चतुरपातपतितः कासवगपयवै सुखयो भीषवर्षाद्युपरिममनुति स्पष्टं पदस्यानपतित । यत्र
 पश्यामुररुपगुणकासको प्येवं नैय नयर स्वरूपाने पदस्यानपतितः । यत्र मावसुप्रवृत्तिभो नयर पदयपरिवृद्धिरवगाहना तथैव । अथन्य

इ यो । अहयगुणकाजण दुपदुविणय । अहयगुणकाजना डिउरेयोनायुत्त । अहयगुणकासममदुपदेसियवरवखुवरव । अहयगुणकासना दिप्रदेयो
 रक्षवने । अहयगुणकाजणे वरमदुगाणतत । द्रव्यापेनरीय जे द्रव्यापेन यरोपा । अयादुगाए सियकोवे सियतत्र निवचयहिण । यवगाहनाये कांकोन
 कादयरोबाकोर पधिकश्य । अहकोव यामकोवे पदपद्येए पदमममहिण एटण अहयगुणकाजण । अहोनेनेनेमदिगान स पधिक तपिबप्रदेशे पधिक
 स्यातिबरो चतस्यानपतित इवे । काकाएपयज्जवेहि तत्र पदिमेमाय्यादि अरिखवप्रायमिदिककहायवहिण । काकावयन । पशीद यरोपा यावतावची
 दिवचपरिम ४ प्येवं ज्ज्यानपतित इव । ७३ अयायगुणकाजण विव । अहयगुणकाजणयगुणकाजण पवंचेर नयर सहाकेलुगा
 वदहिण पज्जव चतुरगुणकाजना विव दय योज स्या न ज्ज्यानपतित इवे । एउ अय वमपगसोए नयर वमपगसपरिवरवटाजायका । इम जाकमे
 यमपदेयोपविमपर द्रव्यापरि वगेहदिकराये । अहयगुणकाजना अ भते सविज्जवरसिवाए पन्था भो । यवगाहनादिकतिमजोव

गीयमा । स्थणता । से केगठेग ? गीयमा । जहसुगुगकालए सखेअपदेसिए जहसुगुगकालगसस सखे
 अपदेसियसस वसठयाए तुले पवसठयाए दुठानवाफिए तगाहणठयाए दुठानवाफिए ठिइए चउठानय
 एवि एव अजहसुगुगकुसुगुगकालएवि । एव नवर सठानि वठानयफिए । एव उक्कोसगुगकाल
 अससिअपदसियाण पुच्छा, गीयमा । स्थणता । से केगठेग ? गीयमा । जहसुगुगकालए अससिअपदे
 गुववासजाना नदल् । सस्यातप्रदेसिकामा पुच्छा गीतम । अनत्ता सारकेनाचैन नदल् । स्वमुच्यते ? गीतम । जपरमगुपकासक सवया
 तमदेसिको जपरमगुपकासकस्य सवयातप्रदेसिकस्य प्रव्यापयतया तुल्य प्रदयार्थतया हि स्यामपतितो उवाङ्माद्येतयापि हिस्यामपतितः
 रिपत्वा चतु रयामपतित भासवरेपयदे सावरो उवाङ्माद्येतयापि हि स्यामपतितो पदस्यामपतितः । एवमुत्सवगुपकासकोपि । एवमजपरयानु
 रजर्पगुपकासकापि मवर स्वरयाम पदस्यामपतितः । जपरमगुपकासजाना नदल् । सवस्यातप्रदेसिकामा पुच्छा गीतम । अनत्ता सारकेना
 प्रवरमरवाकमे सस्यातप्रदेसिको जेतकापरादि म व देही । जकाप सकेनद्व मने प ना । जमत्तापराय तमाटे इम कथा देही । जहसुगुगकाल
 नदने दहदुहाणतमे पपरसुवाय दुडाववटिए । देवादेगीमा मटयादे हिस्यामपतित भूते । जगाङ्गदुहाए दहदवटिए । जहसुगुगकालना सख्यातप्रदेसिको
 इमे । जितिकरो वत स्यामपतित भूते । जाववपववववि तमे पविससदि स्यादिववविने जगफ सदिब दहदवटिए । जवगादनादे हिस्यामपतित
 गुववाक विर बविदा जवदग जतवद गुववाकना विर । इम दोक ए विमप जकादे जकाजान्ति भूते । जहसुगुपकासकाप भन पवविमप

सिए जहयगुणकालगस्स अस्सखेअपदेसियस्स वसुठयाए तुहे पदेसठयाए वसुठयाणअक्रिए ठिईए वसुठया
 गयक्रिए कालययापअवेहि तुहे अचंसंसाहि वयादिवरिखचउफाचिहिय वठानयक्रिए । एव उक्कोसगुणका
 लउयि । अजहयमगुक्कोसगुणकालएयि एवचेय , नवर सठाने वठानयक्रिए । जहन्तगुणकालयाण जेत ।
 अणतपदेसियाण पुच्छा , अणता । से केणठेण ? जेत । गोवमा ! जहसुगुणकालए अणतपदेसिए सहयसुगुण

येन प्रदत्त । एवमुच्यते ? नीतम् । अपर्ययमुपवासका बहुलाप्रदक्षिणो अपर्ययगुणवासकस्या उत्तरयातप्रदेसिकस्य ब्रह्माचर्यतया तुल्यः प्रदेसा
 यतया चतु र्थाभपत्तिः रियस्या चतुरथाभपत्तिः कासवर्षपर्यवे स्तुल्यः अष्टोपवर्षोदिप्रथमपत्तिरि स्पर्द्धाः पट्स्थानपत्तिः । ययमुत्कृप
 गुणवासकोपि । अपर्ययानुरूपगुणवासको व्यर्थ चेव नवर स्तुर्याने पट्स्थानपत्तिः । अपर्ययगुणवासकानामन्यत्रप्रदक्षिणाया पुण्या , नी
 तम् । चरुताः । अपर्ययार्थेन जदत्त । एवमुच्यते ? अपर्ययगुणवासकानामप्रदक्षिणो अपर्ययगुणवासकस्या मन्त्रप्रदक्षिकस्य ब्रह्माचर्यतया तुल्यः प्रदे
 सः प्रदत्त । एवमुच्यते ? नीतम् । अपर्ययमुपवासका बहुलाप्रदक्षिणो अपर्ययगुणवासकस्या उत्तरयातप्रदेसिकस्य ब्रह्माचर्यतया तुल्यः प्रदेसा

पेरियाच पुण्या ना । जहयमुपवासका चसव्यातवश्येन जेतवापर्याय म च हरी । परताप सेवेवइव भते पं गा । यमन्तापर्याय तेमाटे इम
 वया हे नीतम् । जहसुनवकायदे पसिखपययिय जहसगवकावमरस पसिखपव सिवरस इवइयाय तन्ने पसेइयादे वउह वरुदिये । अपर्यय
 गुणवासका चसव्यातप्रदयना अपरग गुणकाव । चसव्यातप्रदयोमे प्रस्यामं सरोयाके प्रदयय चत अ मपत्ति त हुने । ठिंसेवइयाचवदिये । स्थिति
 करो चतुस्यानपत्ति तमे । कासवर्षपच्छेदिक तसे चरिससेदिवणादिवरिख चरुकासेइव लउाचवदिये । कासवचनापर्याय सरोया वाकतावचादि
 वपरका व अमं करो वस्यानपत्ति हुने । एव वकायगवकावार्थि यजहसुमवकायमवकासार्थि एवसेव नवर सहाचइववदिये । इम उरुइयावका
 यना पिय पजपयय चतुर्गुणवास विच इम हो नए विमव सस्याने कस्यानपत्तिमरव । जहसुगुणवासनाच भत चवता पयसिवाच पुण्या गावसा
 लयग गुणवासना यमन्तप्रदेयोन वगसापर्याय हे नीतम् । परताप० सवइव भते प नायमा । यमन्तापर्याय तमाटे इम वया च नीतम् । जहय

कालगन्म व्युत्पत्तये स्यात्तथाए तुल्ये पदे सठयाए लठाणवन्ति एंगावृण्ठयाए चउठाणवन्ति ङिईण
 चउठाणवन्ति कालवन्तपञ्चविंशत्ये व्युत्पत्तये सठयाए लठाणवन्ति एव उक्तोसगुणका
 लएयि, एव अमृदुसगुणकोसगुणकाएव एवच नवर सठाणे लठाणवन्ति एव नीलोहियहालिह
 सुक्लिप्तसुस्निग्धदुस्निग्धोत्पत्तयकसायस्ययिलमङ्करसपञ्चवद्विय वस्रस्रया जाणियस्सा नवर परमाणपो
 गलस्स सुस्निग्धस्स दुस्निग्धो न जयति दुस्निग्धोस्स सुस्निग्धो न जयति तिसस्स अत्रससा न जयति,

भायतया पट्स्यामपत्तिः । यवकावनायतया चतु र्पात्रपत्तिः स्थित्या चतु र्पात्रपत्तिः कासवचपयवे सुस्योऽवत्रोवेवर्णाद्युत्पत्त्यै पट्स्या
 मपत्तिः । एव मुरकपुणवकालापि यन्नपव्यानुत्पत्त्यै मुक्कालको व्य मवेव मवर स्वस्थाने पट्स्यामपत्तिः । एव मोससोदित वारिद्व शुक्ल सु
 रजितस्य दुर्बिमस्य तिरु कटव कपाय कस मवररस पर्यवेर्ध्वल्लभ्या तावता मवर परमाद्यु पुद्गलस्य सुरजितस्य दुर्बिमगन्था न जस्यत दुर्वि
 गन्थस्य सुरजितगन्धी न जस्यते तित्तस्यावद्योयान जस्यते । एव कटुकादीनि विक्षिप्य तत्तयेव । अपन्यगुलकात्त कससाताममन्तपदेवित्ताभा
 यवकावृण्ठयवचपयवे । अत्रय मवकासनी यमन्तपट्टयोव्य । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे ।

स्वयम् । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे ।
 यत स जयति इव । ङिईण चउठाणवन्ति । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे ।
 यवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे ।
 यवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे । अत्रयमवकावृण्ठयवचपयवे ।
 रचुक्लिप्तसुस्निग्धदुस्निग्धोत्पत्तयकसायस्ययिलमङ्करसपञ्चवद्विय वस्रस्रया जाणियस्सा नवर परमाणपो गलस्स सुस्निग्धस्स दुस्निग्धो न जयति दुस्निग्धोस्स सुस्निग्धो न जयति तिसस्स अत्रससा न जयति,

एव कुरुपादीने त्रिसेसं तथेय । जहन्तगुणकरकानां अणतपदेसियाणं पक्कहा, गोयमा । अणता । से
कणठेण ? गोयमा ! जहणगुणकरक अणतपदेसिए जहणगुणकरकस्स अणतपदेसियस्स दसुठयाए
तुह पदसुठयाए ठाणयानिए नेगाहणयाए चउठाणयानिए ठिइए चउठाणयानिए वणागधस्सेहि ठा
णयानिए करकफासपज्जेयिहि तुसे अत्रसेसहि समफासपज्जेयिहि ठाणयानिए । एव उक्तासगुणकरकने

[illegible]

कनेव पाय हृदय पाय दुर्मतिनाम् । पयः पदेन समुपाय सन्निविष्टिरद्वयममेव निश्चित स्थाया अपायमरथदीप्तिपतेः प्रसमुद्रानां अपि
 तत्त्वमीयाः सपायान्-पदं जाय तेषामसमन्वयः प सव ज सति पताप्यपि पशुसन्निविद्यपि पञ्च पशुसन्निविद्यपञ्चसुधादि प्रथम्येन येनद्वारा
 -पुन्यपदि पञ्चसुधासुधद्वारा इति प पाञ्चरत्नसमुद्रपालानां कुलका इ नेरुपायामस्यादि प अत्र प्रसुधुश्च सुगम लगनाद्-गोतम । अत्र
 स्वेया इयमत्र सावना-इह मेरुपिक्ताः सुवदापि मन्त्रसुपयेनादिनाः सुवदस्याप्यसुस्वेया स्थापयति मय्य कतिपयाः सुसुपेयातीनाः कृतपुत्राश्च
 रत्नसमुद्रपालाः स्त्री उच्येया एव तेया मतीनाश्चरत्नसमुद्रपालाः पटव नापि सख्या एव पुरस्कृता अपि प्रावपीयाः एव चतुर्विधविद

पाता । एव जाय धेमापिपाय । एव जाय तेषामसमुद्राणु । एव पुण्ड्रि पच चउवीसद्वन्ता । पेरुद्वयाण
 दन्ते । केयद्वया स्थाहारनासमुद्रायाः स्त्रीतीताः ? नायमा । सुसस्वेजा, पुरस्कृता ७ गोयमा । सुसस्वेजा ।

कां अदन्त । विपकी घटनासमुद्रपालाः स्त्रीनाः ? गोतम । अतन्ताः । एव पाञ्चदुर्मतिनामिहामाम् । एव पाञ्चदुर्मतिप्रसवमद्रपालाः । एवमतेपि प
 न्य चतुर्विधविदरत्नकाणि । मेरुपिक्तायाः अदन्त । विपन्य पाञ्चरत्नसमुद्रपालाः स्त्रीनाः ? गोतम । अत्रद्वया पुरस्कृता ? गोतम । अत्रद्वि

चति अत्रस्त्रीरुद्र एव परस्मै सप्त स्त्रीषु त्रैमासिकसुखे कतिनां पशियप मनुजन निज स्त्रीषां चै पन्थममम । अथार पन्थि अथार ननिज अथारि नथ
 वकी एव पुरस्कृताः । विपकी स्त्रीया निज स्त्रीषां चै त्रिपे एवे स्त्रीषां चै सप्त पागस पिप एवस्त्रीषु चरन्ते । अरथाश्च मत्त केवद्वया तेषवायमाया
 वा यतीना । नारकीने अयममन्त्र केतवावदना समन्तात् अद्या पाद्यदि स्त्रीषा । गोयमा पञ्चता केवद्वया पुरपदा । उपीतम अतन्ता केतवा यती अ
 रथ । गोयमा पञ्चता एव पाञ्च त्रैमासिकया इव आत्र तेषामसुधाण ७ च पतदि पञ्चवर्षीय इवमा भानि । उपीतम अतन्ता इम स्त्रीषा त्रैमासि
 क । स स्त्रीषा त्रैमास्यमुद्रान्ता रस इ पिप ५ चउवीसद्वन्त कतिना । अरथाश्च मत्त केवद्वया पाञ्चरात्र पन्थमयाः यतीना । नारकीने केतवा या
 याद्वयममदात वादीवे इवमेव कतिना । गोयमा अत्रविज्जा केवद्वया पुरपदा । उपीतम अत्रप्याता स्त्रीषा चउ पुत्रे स्त्रीषा । पापया अत्रविज्जा प

एतद्वचनेन ताव हास्यं याव हेमाजिह्वामां आह य एव आह वेमाजिह्वार्थं न सर्वत्र यो विद्येय एतदर्थमपिपुराह नयस्तित्यादि न नवरं वा
स्पर्शजायचित्ताया समुत्पत्तिरुत्ताया च भिरपिजायेतया नामात्मे मयधय तद्व मालात्वेमाह वचस्सहकाहपाक्षमिस्त्यादि न अत्रममसुखं सुगम

एव जाव वेमाणिपाण नवर वणस्सहकाहपाण मणस्साणय इम नाणत्त--वणस्सहकाहपाण जते । केवड
या ह्याहारगसमुग्धाया ह्यतीता न गोयमा । ह्यणता । मणस्साण जते । केवडया ह्याहारगसमुग्धाया
ह्यतीता न गोयमा । सिय सखिज्जा सिय ह्यसखिज्जा । एव पुरेस्ककणिय । णंरडयाण जते । केवडिसमु
ग्धाया ह्यतीता न गोयमा । नसिय , केवडया पुरेस्कका ह्यसखिज्जा । एव जाव वेमाणिपाण नवर वण

या । एवं पावट्टेममिज्जाणा मवर वमस्सपिज्जापिज्जाणा समुत्पाया वीदं नातात्वे ममस्सपिज्जापिज्जाणां नद्व । विज्जस्य आहारवसमुग्धाया
ह्यतीता न गोयमा । अमत्ता । समुत्पायां नद्व । विज्जस्य आहारवसमुग्धाया ह्यतीता न गोयमा । गोयमा । स्यात्समुग्धा । स्यात्संशयपा , एवं पुर
स्सुता अपि । भिरपिज्जायां नद्व । विज्जस्य । अविज्जिसमुग्धाया ह्यतीता न गोयमा । नवसि । विज्जस्य । पुरस्सता अस्सयपा । एवं पावट्टेमा

वं जाव वेमाजिह्वाय नवर वचस्सहकाहपाण समुत्पाय इम नायमा । हेमोदम असक्काता अंजमेमैमामिज्ज वीज्जि विज्जिपो विज्जिपो वमस्सतीन मण्य
नदियय वद्वे । वचस्सहकाहपाण ममस्सहकाह पाहारवसमुग्धाया ह्यतीता । वमस्सपिज्जापिज्जायां वमममन् जतवा पाहारवसमुग्धाया ह्यतीता पुर्वेकीया ।
गोयमा अथता समुत्पाय मने केवडया आहारवसमुग्धाया ह्यतीता । गोयमा अमत्तासमत्तात् अज्जा समुत्पत्ते हेमममन् जतवा पाहारवसमुग्धाया
ह्यतीता ममादे एव पुर्वी वमन्नात्तात्तिपादमदि वसे मममन् जेववा कीया । मावमा सिद सखिज्जा विज्ज अयंखिज्जा एव पुरस्सहकावि । हेमोदम
विज्जारे सक्काद विज्जारे अयज्जाय रम पावड विज्ज करस । केवडया मम कवया अविज्जिसमुग्धाया ह्यतीता । नारकीन हेमममन् जतवा केव
वावमत्तात् पुर्वेकीया । मावमा गहि केवडया पुरस्सहका । हेमोदम मयो पुर्वेकीया जतवा करसं धामे । गोयमा असक्काया एव धाव वसाजिह्वाय च

कसेव ताव दृष्टव्यं यावद्देसाभिधानं, यथा पदेना समुद्रयातं पृथिवीनिर्वाहकमपि चिन्तितं तस्या अपायपरपथेतिदपत्तिरसमुद्राणां अपि
विश्वसीया नयावाप्य एवं जायते यमसमायाय न पदं य एतत् पृथिवीनिर्वाहकमपि यमसमायाय विवर्तितं चेदवाप्य
एवमपि पञ्चवर्षीयसमुद्रया तावत् न वाहारकसमुद्रया तावत् न कुचलाह भद्रवाचासमादि न अत्र प्रसूतं शुभं जगत्समाह गीतम् । अत्र
एवमपि पञ्चवर्षीयसमुद्रया तावत् न वाहारकसमुद्रया तावत् न कुचलाह भद्रवाचासमादि न अत्र प्रसूतं शुभं जगत्समाह गीतम् । अत्र
एवमपि पञ्चवर्षीयसमुद्रया तावत् न वाहारकसमुद्रया तावत् न कुचलाह भद्रवाचासमादि न अत्र प्रसूतं शुभं जगत्समाह गीतम् । अत्र
एवमपि पञ्चवर्षीयसमुद्रया तावत् न वाहारकसमुद्रया तावत् न कुचलाह भद्रवाचासमादि न अत्र प्रसूतं शुभं जगत्समाह गीतम् । अत्र

यत्ता । एव जाय यमागियाण । एव जाय तयगसमुद्राण । तय एण्डि एव यउग्रीसदन्ता । णेरुडयाण

यत्ते । केयडया एहारगसमुद्रया एलीता ? गायमा । एक्सरजा, पुरेस्कना गोयमा । एक्सरजा ।

यत्तयत्ता । विपत्ति यदनासमुद्रया एलीता ? गीतम् । अमला । यव वाहदेवात्मिकाम् । एवं वाहदेवसमुद्रया । एवमपि य
यत्तयत्ता । विपत्ति यदनासमुद्रया एलीता ? गीतम् । अमला । यव वाहदेवात्मिकाम् । एवं वाहदेवसमुद्रया । एवमपि य

यत्तयत्ता । विपत्ति यदनासमुद्रया एलीता ? गीतम् । अमला । यव वाहदेवात्मिकाम् । एवं वाहदेवसमुद्रया । एवमपि य
यत्तयत्ता । विपत्ति यदनासमुद्रया एलीता ? गीतम् । अमला । यव वाहदेवात्मिकाम् । एवं वाहदेवसमुद्रया । एवमपि य
यत्तयत्ता । विपत्ति यदनासमुद्रया एलीता ? गीतम् । अमला । यव वाहदेवात्मिकाम् । एवं वाहदेवसमुद्रया । एवमपि य
यत्तयत्ता । विपत्ति यदनासमुद्रया एलीता ? गीतम् । अमला । यव वाहदेवात्मिकाम् । एवं वाहदेवसमुद्रया । एवमपि य
यत्तयत्ता । विपत्ति यदनासमुद्रया एलीता ? गीतम् । अमला । यव वाहदेवात्मिकाम् । एवं वाहदेवसमुद्रया । एवमपि य

एककर्मस्य तावद्वाक्यं यावद्द्वैमात्रिकानां वाहं ए एव जाय वेमात्रियाणं ॥ तद्वैयं यो विविधेयं वाहं यैपुत्राह नयस्तित्यादि ॥ अवरं वन
 रपतिजायपितृनामां मनुष्यपितृनामा ए नैरामकायेषामा नामात्त मयस्य तद्वत् नामात्तमाह वरसुहृदाहयाश्चासत्यादि ॥ अथप्रसूतं सुगम

एव जाय वेमात्रियाण नयर वणस्सहृकाहयाण मणुस्साणय इम नाणत्त-वणस्सहृकाहयाण जते । केवइ
 या आहारनासमुग्धाया स्यतीता ० गोयमा । स्युणता । मणुस्साण जते । केवइया आहारनासमुग्धाया
 स्यतीता ० गोयमा । सिंय सखिजा सिंय स्यसिखिजा । एव पुरेस्कनायि । णेरहुयाण जते । केवखिसमु
 ग्धाया स्यतीता ० गोयमा । नत्थि , केवइया पुरेस्कना स्यसिखिजा । एव जाय वेमात्रियाण नयर वण

या , एय यावद्द्वैमात्रिकानां मवर वमरपतिजायिजानां मनुष्याणां धीर नामात्त वमरपतिजायिजानां जदत्त । विवयव वाहारजसमुग्धाया
 यतीता ० गोयमा । स्यस्यः । मनुष्याणां जदत्त । विवयव वाहारजसमुग्धाया यतीताः ० गोयमा । स्यास्सुग्धाः स्यादसंखयणा , एवं पुर
 रक्ता ययि । नैरपिजाणां जदत्त । विवयवः कयसिसमुग्धाया यतीताः ० गोयमा । मयसिखि । विवयवः पुरेस्कना यसंखयणाः । एवं यावद्द्वैमा

त्रं जाय वेमात्रियाण नयर वरस्यकाहयाण मनुष्याण इम जायमां । वेपोयम ययस्यताता जंजगे वेमात्रिकं वीजरी कविजा एविषेय वनस्यतीन मनुष्य
 ने निपाद करेह्वे । वयस्यकाहयाण मतकवदया वाहारजसमग्धाया यतीताः । वनस्यतीनजायने वममयन् अतका वाहारजसमुग्धाया जया पुवेकोया ।
 गोयमा ययता मनुष्याण भरे केवइया वाहारजसमुग्धाया यतीता । गोयमा ययस्यकाहयाण जया मनुष्ये केवमयन् अतका वाहारजसमग्धाया
 पुवेकोया प्रमादे १४ पुर्वी ययस्यकाह निपादमादि यसे ममयन् अतका कोया । गोयमा विव ययस्यकाह यय पुरेस्कनायि । वेपोयम
 विवारे ययस्यकाह विवारे ययस्यकाह इम ययस्य विव करस्य । वेरयाण भत करया कविजसमग्धाया यतीता । मारकीन वेममयन् अतका केव
 ययमग्धाया पुवेकोया । गोयमा मयि वेरयाया पुरेस्कना । वेपोयम मयो पुवेकोया जतका करसं योमे । गोयमा ययस्यकाह एव वाह ममात्रियाण य

वयेयाः, यमजान् भारान् यमजान्, एवं पशुभिर्दत्तितान् कान् चनेव नामकुमारस्यादिपु स्यान्नेपु निरुद्धः सुदृषाट् स्याप दुदृष्य दाप दृष्टानिद्वया
 विषय सुदृ व स्यमेवसुवसिस्त्रादि व यदेकस्य लदन्तागुरकुमारस्य पुप नैरविचल्ये मूलस्य सुताः सुकलमगता आस मयस्य सुवसस्यया विषयस्यो
 नेदमासुम्भयात्त वरीताः ? अयमासाद् वरीताः यमजान् नैरविकल्पस्य मामस्यात् पक्षिकारमय नैरविकल्पस्य प्रवे वपस्यदाप वदयेयाना यद्
 मासुम्भयात्तमाः प्राप्ताम् विषयस्य गुरुरनुताः स्यावसि त स्यावसि त वस्यवि रक्षित स्यविकल्पवरीति वरावीप प्रायना या ऽगुरकुमारमया
 गुरुरनुतो मरुत्त यास्यति कि त्वममरपरमरया वस्येया विषयस्यो वेदमासुम्भयात्त वरीताः प्रायमासाद् वरीताः यमजान् नैरविकल्पस्य माम
 स्यात्, एवेकस्मिन् नैरविकल्पस्य प्रय वपस्यदाप वपस्ययामा वदमासुम्भयात्तमाः प्राप्ताम् विषयस्य गुरुरनुताः स्या रक्षित स्या व स्यवि प्रत्य

क्षुणताया । पुगमेगस्सण नते । क्षुसुरकुमारस्स क्षुसुरकुमारसु केयद्वया वैदगातमुषाया क्षुतीना ० गोपि
 मा ! क्षुणता, केयद्वया पुरस्कला ० गायमा ! कस्व क्षुत्ति कस्स नत्ति जत्तस क्षुत्ति जह्वेण पुक्कोया
 दीवा तित्तिया उक्कोसेण सस्सज्जाया क्षुससंज्जाया क्षुणताया । एव नागकुमारत्तेदि जाय वेमणिपत्ते ।

स्यासि मस स्यासि वपयाः स्यादवपयाः स्यादवपया वा । यदेकस्य पदम । अक्षुरकुमारस्यामुकुमारस्य विषयस्यो वेदमासुम्भयात्त वरी
 ता ? वीतस । वरदा । विषयस्य गुरुरनुताः ? गोपम । वस्यापि स्यति कस्य मासि पस्यासि वपस्यमेको या दीया प्रयोवोरकपनः सस्येया वा

महे वदने मको वदनेहे विवारे वंज्याना विवारे वपंज्याना विवारे यमजान् । यममेवार्थ भवे पुरुरकुमारस्य यमकुमारस्य केवदा वेपसायस्य
 रायाया यतीना । यमजने वेदयवस्य पपुरकुमारने यमुरकुमारवके यमया वेदमासमुदयात्त कदा पुं । भायमा यवदा वददा पदंकाः । वेदीयस्य
 यवया केवदा पुं वददा । मायमा वददा पत्ति वददा नत्ति वस्यति वदं ० काया दीवा निविवा वं यवयाया यवयेज्जाया पत्तीनाया । वेदी
 तस केवदे वददा गोपी वदनेहे ते वपस्य एव दाय गोप कावट यज्याना यवयाया यमजान् । एव नागकुमारत्तेदि जाव वेमविद्वये एव वददा वे

महे वदने मको वदनेहे विवारे वंज्याना विवारे वपंज्याना विवारे यमजान् । यममेवार्थ भवे पुरुरकुमारस्य यमकुमारस्य केवदा वेपसायस्य
 रायाया यतीना । यमजने वेदयवस्य पपुरकुमारने यमुरकुमारवके यमया वेदमासमुदयात्त कदा पुं । भायमा यवदा वददा पदंकाः । वेदीयस्य
 यवया केवदा पुं वददा । मायमा वददा पत्ति वददा नत्ति वस्यति वदं ० काया दीवा निविवा वं यवयाया यवयेज्जाया पत्तीनाया । वेदी
 तस केवदे वददा गोपी वदनेहे ते वपस्य एव दाय गोप कावट यज्याना यवयाया यमजान् । एव नागकुमारत्तेदि जाव वेमविद्वये एव वददा वे

वि रसिन् कस्यचि ए सुखीति दाहाः, अत्रापीय दाहना यो ऽसुरकुमारस्तथा दुःखं लो मरक यास्यति निश्चयनश्च परस्परया वा मनुष्यजव प्रा
 प्य यास्यति तस्य निरयिज्ज्वाहत्यादातिवतः पुरस्कृता वेदनासमुद्रपाता न स्यात् निरयिज्ज्वायस्याः पा एवास्मभ्यात् यस्तु तद्वायुद्वयारम्भे
 मरक गमिष्यति तस्य सन्ति तस्यापि कस्यचि रसक्यपाः कस्यचि दसक्यपाः कस्यचि दसक्या एव यः सकृदप्यभ्यसितेषु मध्ये समुत्तरस्यते तस्य
 ज्वरपदे सुख्यपाः सुखज्वरपयसितादापि मरकेषु सुख्यपाता वेदनासमुद्रपाताभा दायात् वेदनाश्चूलस्य आरकात्वा असकृदीपसितेषु सुखद्वि
 यमन ज्वरव्यपा अतस्तपो मरकयमन अतस्ताः तथा एष्टिजस्य अदस्तासुरकुमारस्या ऽसुरकुमारस्य स्थितस्य सुतः सुकलमपिजस्य जियवन्तो वेद
 नासुम दपाता अनीताः । मनामाह-अतस्ताः पूर्वमप्यन्यतमशक्त्यापस्य प्राप्तत्वात् प्रतिमय च वेदनासमुद्रपातस्य प्रायो दायात् पुरस्कृतचि
 त्वायं कस्यचि रसिन् यस्य मन्त्रसमपादू मसुरकुमारस्येति वक्तव्यमास्य दातिवदनासमुद्रपातमपि तत श्रुत्वा नृपा प्यसुरकुमारस्य प्राप्तस्य
 ति तस्य न स्थित यस्तु सुकृत् प्राप्तस्यति तस्य ज्वरपद यको द्वीवा जयोवा उत्पद्यतः सुख्येया असक्येया अतस्ता वा सुख्येयान् वारान् उत्प
 रयमासस्य संक्यपाः असक्येयान् वारान् ज्वरव्येया अतस्ताम् वारान् अतस्ता एवं चतुर्विंशतिदशककमेव नामकुमारस्यादिषु कस्यामेपु च
 सुसुमारस्य निरवत राव दृक्क्य पाय द्वेनामिज्ज्वा तयावाह-एव नामकुमारस्य वेत्यादि ० तद्व मसुरकुमारतावा वेदनासमुद्रपात यितिवतः
 सुकालि नामकुमारादयतिदेशमाह-यमिमित्यादि ॥ उपद्विंशतिमिमापय यथा यशुर्वैज्ज्वातिदशककजसक्यासुरनिरयिकादिषु मैमानिज्ज्वापयवसानेषु
 लक्षित कथा नामकुमारादयो विज्ज्येषु समकषु कस्याजपरस्यानेषु लक्षितक्या याव द्वेनामिज्ज्वा येमानिज्ज्वा एवं वेदनामि निरयिज्ज्वापुर्वेयति

एव जहा वेदणासमुद्राण सुसुरकुमारो णेरुहयाह वेमानियपपञ्जवसाणेसु त्रिणिषु तहा नागकुमारादिद्या

यवत्येया वा ऽतता वा । एवं नामकुमारस्य ऽपि पावद्वेमानिज्ज्वा । एवं यथा वेदनासमुद्रावेनासुरकुमारो निरयिज्ज्वापियैमानिज्ज्वापयवसा

यथायमुदाह यपुरकुमारो चेरवादि वेमानिय पञ्जवसाणेसु लक्षित तहा नामकुमारादिव यवत्येसु सहायसु भा० । इम नामकुमारो भव

याव रक्षामिभुमारये तथाचाह-एव चायेत्यादि ॥ पथिबीकायिकस्वे उभीतसुत्र तथैव पुरस्कृतीभक्ताया न कस्यचि स्वमित कस्यपि न सुमित
तत्र वा नरकादुह पासा न पथिवाक्यापन्नव तमी तस्य न सुमित मोपिगत्ता तस्यापि अयन्यपदे एकौ द्वौवा उत्पन्नत सधुयावा उसस्वेपावा तस्यैव
तिपगुपल्याभ्यपन्नव तानुप्यनवा द्वैवन्नव हा कयापसु तथातस्मद्वन सुव य एकवार पथिबीकायिकपु पात्ता तस्य एकौ द्वौवारो मधु बीन
पाराव नव सरययान् वारान् सरयया अस्वययान् वारान् अवश्ययया अन्नताम् वारान् अन्नताम् तथाचाह पुत्राविकाइयत्त एगुत्तरियाय भियति
तथा एव जाव मधुसुत शति ॥ एव पथिबीकायिकगतपात्रतापमकारत्वा तावदुप्य याव भानुप्यत्त तथैव एवमपस्सुव जते । नेरइयस्य आठकाइयत्ते

१ गोयमा । कस्सइ छलिय कस्सइ नलिय जस्स छलिय एगुत्तरिया जाय छुणता । एगमेगस्सअ जते । णेर
इयस्स छुसुरकुमारहे केवइया समुवाया छुतीता १ गोयमा । छुणता । केवइया पुरे ० १ गोयमा । क
स्सइ छलिय कस्सइ नलिय जस्स लिय सिंय सत्ति ० सिंय छुत्तत्ति ० सिंय छुणता एव जाय णेरइयस्स य

वा मयात्त । एकैकस्य पदरथ । नेरपिक्कस्य नेरपिक्कस्य विपत्त कयापसमुदावा अतीताः १ गोवस । अन्नता , विपत्त पुरस्कृता १ गोव

यावा एव त विचाराम चइया । एममेगल्लं भते चरयसु चरयत्ते चरयया असायसमावाया अतोता । एकवा हेमनवन् नारकीन नारकापवे कि
ना चयावममदुवात्त पुत्रोवा । गायमा चयता केवइया पुरक्कता । द्वौतम यमन्ता अन्नता पुत्रोवा । गायमा चयत्त चयत्ति अयत्ति
गुत्तरिया जाय चयता । द्वौतम चयत्त अन्नता नदी य चरय चकात्तर एक अलाग यमन्ता । एममेगल्लं भते चरयसु चयत्त कुत्तारत्ते केवइया
नाइवमावाया चयात्त । एकै ौन इममवन् नारकीने एमुरकुमारपवे किन्ता कयावसमुपयत्तपुत्रोवा । गोवसा चयत्त किन्नवापरेक्कता । चोरो
य चयन्ता चयत्ता पुत्रोवा । पादमा चयत्त चयत्ति अयत्त सिंयत्ति अयत्त सिंयत्ति अयत्त सिंयत्ति अयत्त सिंयत्ति अयत्त सिंयत्ति अयत्त सिंयत्ति
वा चयत्त हेतवेत्त चयात्ता पदंजाया चयत्ता पित । एव जाव चरयसु पथिवाक्यात्त पुत्रोवाइयत्त एगुत्तरियाय चयत्त । रस चाङ्गन नारकात्ते

पाव रक्षाभिर्भुजमारये वयाथाह-एष आयेत्यादि ॥ पुण्यवीक्याधिकरवे ऽशीतसुख तथैव पुरस्कृताचिन्ताया नु कस्यचि रसन्ति कस्यचि क सन्ति
 तत्र या नरकादुर यतो न पयिषीकापन्नय तमी तस्य न सुखि योपिभन्ता तस्यापि अपत्यपदे यको द्वीवा उत्कर्षत सुष्ठुयावा ऽवस्त्रेयावा तस्यैव
 तिपापव्याप्त्ययमन्ता मनुष्यजना द्वैतवत्ता हा कथायसुम् वयातसुमदुत सुख य पञ्चवार पुण्यवीकायिकपु मन्ता तस्य एको द्वीवारो गन्तु वीत
 पारान् यथा चरययाम् पारान् चरयया यथस्ययाम् नारान् यथस्ययया चरन्ताम् नारान् यथस्ययया वयाथाह पुण्यवीकाइयत एगुचरियाय भियमुति
 तया एव ज्ञात मनुष्यता वति न एव पुण्यवीकायिकगतमाप्तापयमकारह तावद्वाप्य याव मनुष्यत्व तथैव एतमगत्सुख जते । निरुपस्य आठकारयते

? गोयमा । कस्सइ झुल्लि कस्सइ नल्लि जस्स झुल्लि पुगुसरिया जाव झुणत्ता । पुगमेगस्सण जते । णेर
 इयस्स झुसुस्कुमारसे केवइया समुग्घाया झुत्तीता ? गोयमा । झुणत्ता । केवइया पुरे ० ० गोयमा । क
 स्सइ झुल्लि कस्सइ नल्लि जस्स ल्लि सिय सल्लि ० सिय झुसल्लि ० सिय झुणत्ता एव जाव णेरइयस्स य

का मयात । एवञ्जस्स मयत्त । मेरपिजस्स मेरपिकय विपत्त कपायसमुद्वाता चलीता ? गोयम । चत्ता , विपत्ता पुरस्कृता ? गोय

॥ या एव न विचाराम जहरा । एममेनएव मते जहरवस्स चेरवसे जराया कसावसमययाया चलीता । एवञ्चा वेमममन् नारकोन नारकापवे के
 य । कय वममदुत्तात पुवेकोथा । मावसा यवना जेरवता पुरस्सता । वेगोवस चत्ता । कत्ता पुवेकोथा । गावसा कच्छर यत्ति कच्छर नत्ति जत्ति
 गगलिया । ज्ञाव यवता । वेगोवस यवतस्स कत्तन मथी य करया पञ्चातर एव जालया चत्ता । एममममम मीत जहरवस्स यसरकुमारसे केवइया
 ॥ नावसमायाया चलीता । एवमे गमममन् नारकोने यमुरकुमारपवे केतत्ता कपावसमुद्वातापवेकोथा । वीवसा चत्ता । किरसापरेज्जहा । वेगो
 म यवता चत्ता पुवेकोथा । गावसा कच्छर यत्ति कच्छर नत्ति कच्छर सिय वल्लिज्जा । विव यवत्तिज्जा मिय चत्ता । वेगोवस य वत्तके यवत्त न
 वा जहरवसे वेवसे चलीता । चलीताया चत्ता । विव । एव ज्ञाव जहरवस्स यविज्जकुमारसे पुठवीकारयत्त एगुचरियाए जयत्त । इम जालान् नारकासे

मय्युत्तुमारुणासिध अयम्विस्तारोऽपि संश्लेषानां अथायमुद्घातानां सत्यमानत्वात् , असंश्लेषानां सद्भावनार्थमुत्तुमारुणत् ॥ कोऽसिपते
 इत्यादि ॥ कोऽसिपते अतीता अनन्ता वक्ष्यन्ताः । पुरस्कृतास्तु कस्यापि सति कस्याप न सति एतदपि प्राग्ज्ज्ञावनीय । कस्यापि सति न
 स्यात् कस्यापि रथद्वेया कस्यापि रथानाः ननु स्या रथद्वेया इति वक्ष्यन्तु इति चे दुष्प्राप्त इति चेत्तथा कथमप्यदेवसंयुक्ततामुक्तव्या
 कथमन्ते व्यस्येयानां कथायसंयुक्ततायां सत्यमानत्वात् । अयम्विस्तारोऽपि विगमिषुका मन्तव्याः , एवं वेमानिबलत्वात् । पुरस्कृतविस्तारो
 स्यादसंश्लेषाः स्यादमन्ता इति वक्ष्यन्त प्रापना प्राग्ज्ज्ञातदेव निरयिबलस्य सत्यमान परस्मान्ने न कथायसंयुद्घाता इति चेत्तानाः समस्तसुर
 भारेषु तान् विस्तारयितुमाह पणमन्तरसंश्लेषित्यादि ॥ एकैकस्यासुरकुमारस्य निरयिबलस्य कथायसंयुद्घाता अतीता अनन्तानादितः कस्य पिय रथ
 इति कथायस्य सति , तत्र वा उत्तुत्तुमारुणत्वा दुष्प्राप्तो नरक पास्त्यति तस्य न सति यथा पारयति तस्य सति तस्यापि अप्रमत्ताः सस्यया ज
 यम्विस्तारोऽपि कथययाना मरकटु जायता , उत्तरार्धेना उत्सवेया अनन्ता वा तत्र अयम्विस्तारोऽपि सकृदपि स्थितिषु सकृदसकृदा विगमिषो रथ
 ययया अनन्तसंश्लेषमिषो रन्तः । अमुत्तुमारुणत्वायुत्तुमारुणत्वे अतीता अनन्ता पुरस्कृतास्तु कस्यापि सति कस्यापि न सति , तत्र वा उत्तु
 त्तुमारुणत्वा यययययानी मरकटु जायता पाता नापि तत्र प्रवृत्ताः प्रुपा उत्तुत्तुमारुणत्वाय सस्यया वि स्थानतर् पार्ययैक वा सत्यसति तस्य न सति
 तस्यैव तु सति पारययि सति तस्यापि अयम्विस्तारोऽपि द्वौवा कथाया उत्तरार्धेना संश्लेषा अयययया अनन्ता वा तत्र एकादया बीजाय प्रापाया
 सद्भावनार्थानां नृप सद्भावा नृपसत्यमानानां मन्तव्याया , सत्यपादयो निरायकत्वे इव जायनीयाः ॥ एवंमिस्त्यादि ॥ एवंमुक्तेन प्रकारेण भागानु

एवं वेमानिपतेऽपि सिध स्युः ० सिध स्युता । स्युत्तुत्तुमारुणत्वात् पुरे ० कस्वइ स्युत्थि

स्य सतिनृपमारुणत्वाय पयिषीकानिबलत्वे एकासिद्वेया ज्ञातव्यम् , एवं पावमन्तुप्राप्त । धानमन्तरत्वे यथाऽप्युत्तुमारुणत्वे । कोऽसिपते अती

याऽपि पयसिद्या सिध ययता एवं वेमानिपतेऽपि सिध स्युत्थि सिध ययता । यमकाबीया वेतवा यामवे चारवे केरनवे

[illegible]

वा कर्माः पुरातनाः कस्य चरिते कस्य मङ्गले यस्य चापि स्यादवशुपाः स्यादमलाः । एष त्रेणाजकरोवि स्यादधुपाः स्यादभयाः ।

अहमे मदी अहमेहे विचार संज्याना विचार पमज्या ना विचार पमज्या मने हे गानिजेहे पिय का मज्याना कोर पमपुवना का पमना । प
पुरजुमारका जरावय पर्वना पुजेकरा अहमे पमि अहमे ममि अहमे पिय मे हेम पम. हेम पर्वना । अहमेपुरमारका मरपमे केकरा कोकरा

तत्र भैरवियुक्तस्य पृथिवीकापिकल्प इव प्रायशीपा ॥ बाह्यमदरत्ने जहा भैरवपते इति ॥ अन्तरत्वे तया वक्रस्य किमुक्त प्रवर्ति एकोनरिका न
वक्रस्या किंतु ॥ सुप्रेम्मा दिव अकता इति ॥ वक्रस्य ॥ कोटिविहस्यारि ॥ अयोविक्रमेमानिकरवे यथा जातीता स्यायैव पुररक्तता यदि सति
ततो जपस्यपदे उक्तरपयः अस्तकटपदे उक्तताः एवमपुष्पापिकल्प पात्र मनुष्यस्य जलस्य अन्तरम्भोतिक्रमेमानिकाता यथा सुरक्रमारस्य भवद
पुररक्तभविताया सर्वे कल्पानि एकोनरिकाया वक्रस्य परस्यान यथा उचुरकुमारस्य सूत्र सूत्रपर्यंत द्रव्यपरित पात्र द्विमानिकरव वेमानिकरविविप
यस्यैव एवमेव कथायसमुद्रपातपदा यदुर्विद्योतिस्वरवा यदुर्विद्योतिस्वरकथा प्रविष्टतयाः तदेव सूत्र यदुर्विद्योत्या जलुर्विद्योतिस्वरकसूत्रः कथाय
समुद्रपातः समन्वित जलुर्विद्योतिस्वर जलुर्विद्योतिस्वरकसूत्रे भैरवकालिकसमुद्रपातमाह मारकांतकसमुद्रपातः पुरस्कृतविल्लायां कस्यान परस्या
मे वा एकोनरिकाया भवत्यो पात्र द्विमानिकरविविपसुख तयैवं ॥ एवमेवमरवत् नत भरवपरसु भरवपदे कदाहया मारकविविपसुभयाया जातीता ॥
बायमा । कस्सुह इत्येव कस्सुह मन्त्रि जसस्यति अहोह एकोनो दोषा तविकया एकोनैवं ससज्जताया अससज्जताया अकताया ॥ तत्र यो मारका

पुरे० एगुस्तारिया । एव नागकुमारस्ते निरतर जाव वेमाणियत्ते जहा णेरहुयस्स जणिय तहेव नाणियस्स । एव जाव यणियकुमारस्सवि वेमाणियवु नयर सव्वेत्ति सठाणे एगुस्तारिं परठाणे जहचेव झुसुरकुमारस्स

चतुरङ्गमारस भैरविकल्पेऽवीणा वधवाः पुरस्कृताः कस्य धीति कस्य न धीति यस्यासि स्थास्यद्वेषाः स्थास्यद्वेषाः स्थास्यद्वेषाः । चतुरङ्ग
मारस्य वधीताः कस्य न । पुरस्कृताः पक्षीयतिष्ठताः । सागजुमारस्य निरस्यत यावद्वैमानिक्याय यथा भैरविकल्पे प्रविष्टं प्रविष्टं प्रविष्टम् ।

मूढा पनस्य चामसु करय अहमहे केवन नसो अहमेके तेवन मयाता यमपयाता जिगारे यमस्य । यथारकुमारसु यमुरलमारके यमीना । यथ
रलमारके यथारकुमारपथे केतसा मूढोया । भावमा यथता यरल्लडा पणुतरिया उव नामकुमारस जाव वेमाविचये जडा येरवेसु मथिये तथा
भाविचल । यमीतम यमस्या मूढ करये एव यथर उवकयिय एस नामकुमार ते पिय कविधा ज्ञायी वैमानिक विव एसवीव ज्ञायियोः ज्ञिम ना

शिवसुखात्पातमकरेण कास कला भारवा दुरुतो ज्ञानसदं पारम्येव वा समुत्पन्नं प्राप्य धैर्यसिद्धिं न दूषी मरुत्तगामी तस्य न खतिं पुरस्कृत्यो
 न्निवृत्तसुखात्पातः यः पुनः कद्रव्यं बलमाप्ता भारवातिवत्सुखात्पातेन कास कला मरुत्ता दुरुत्त सुखसिद्धिं नस्तेकः पुरस्कृत्य भारवातिवत्
 भारवातिवत्सुखात्पातः यः पुनः कद्रव्यं बलमाप्ता भारवातिवत्सुखात्पातेन कास कला मरुत्ता दुरुत्त सुखसिद्धिं नस्तेकः पुरस्कृत्य भारवातिवत्
 समुत्पातो यः पुनः दूषोपि मरुत्तमाप्त्य सुखसुखात्पातः द्वि भारवातिवत्सुखात्पातेन कास कला मरुत्ता दुरुत्त सुखसिद्धिं नस्तेकः पुरस्कृत्य भारवातिवत्
 स्वस्वेवा कथं कथयाम् भारवात् स्वस्वेवा कथयाम् भारवात् स्वस्वेवा कथयाम् भारवात् स्वस्वेवा कथयाम् भारवात् स्वस्वेवा कथयाम् भारवात्
 दुरुत्ता मनुष्यस्य प्राप्त्य वेदस्यति यदि वा तस्मिन् प्रदे मरुत्तानि वसुधात्पातं यत्ना मनुष्यासाध ततोऽप्यत्र विधिं गता तस्मिन् खतिं धेयस्या
 रत्नवादिनाम्ना प्रापिष्व क्यत्तस्योतिवत्तमिति चे यथा नैरयिष्यस्य मरुत्तस्य रदय वनविद्यानाम्यः ननु विद्या कृता नया पुरातनसारादाया वेदातिवत्
 वदवसायाना वलुकिप्रतिद्वन्द्वमय कलायाः । तद्वद मन्त्राभ्यां यन्मन्त्रेण निरद्वन्द्वमयः सामान्यमनायत्तस्यार्थकैरेव धृतिं वेदिकसुखात्पात विदुषा
 ना धारावत्पदा ३ इत्युक्तो भारवातिवत्सुखात्पातः यत्नविधेयस्या वसुधात्पातः नैरद्वन्द्वमयः सामान्यमनायत्तस्यार्थकैरेव धृतिं वेदिकसुखात्पात विदुषा

पुनर्विककाटयत्स पेरद्वयमे जाय धर्णिपकुमारत्तं स्यतीता स्यतावा, पुरस्कृता कस्तद्व स्यति कस्तद्व नति
 जस्तस्यति सिय सतिज्जा सिय स्यसिज्जा सिय स्यता । पुनर्विककाटयत्तं जाय मनुष्यमे एगुसरिया, यापाम
 तरत्तं जहा पारद्वयत्तं, जोहसियप्रमाणयत्तं स्यतीता स्यता पुरं कस्तद्व स्यति कस्तद्व नति जस्तस्यति सिय

यत्र पावकसहितकुमारस्यापि वेदातिवत्तस्य नद्वत् सर्वथा स्यात्त ये एवोद्विष्टः परस्य न यथा वेदाद्वन्द्वमयस्य, एविधीकायिकस्य
 मेरिद्विकस्य पावकसहितकुमारस्य उनीता स्यतायाः, पुरस्कृता कलायाः पालिका यस्याधिकस्यार्थक्येयाः स्याद्वन्द्वयथाः
 रत्नोत्तमो निमग्नोऽयम् । यत्र भारवातिवत्सुखात्पातः वेदातिवत्तस्य नद्वत् सर्वथा स्यात्त ये एवोद्विष्टः परस्य न यथा वेदाद्वन्द्वमयस्य, एविधीकायिकस्य
 रत्नोत्तमो निमग्नोऽयम् । यत्र भारवातिवत्सुखात्पातः वेदातिवत्तस्य नद्वत् सर्वथा स्यात्त ये एवोद्विष्टः परस्य न यथा वेदाद्वन्द्वमयस्य, एविधीकायिकस्य

[illegible][illegible][illegible]

एषा पुनरित्येव तिरिस्त्वर्थविधिपत्ते नमुपपत्ते अथा वा उक्तादृशपत्ते एतत्समन्तरत्रोपस्थितमेवापि पत्तेषु अथा अनुसृतमारत्ते ॥ इह यथ वैकिपसमु
 द्ध्यामसम्भवं एतत् प्रापमा अपापसमश्च पालनं नृणां प्रसीया कल्प्यन्ते प्रातपय सुप्रतीनां वैकाश्वसन्धेरुदासम्भवात् यथाच नदीयकस्य पशुविषय
 तिरुद्वदकसमस्य भूधनुषद्विगतसमस्य ससरज्जुस रादीनामापि अतथिगतसमस्य अत्रमस्य भूधनुषसमस्य नदर मधुरज्जुमारत्तदपु एतन्निज्जुमारत्तपयवसा
 नपु अन्तरादपु च परस्परं सत्यान् एवासात्तका परस्यान् सत्यापारया अस्याः सामुदायिकतामकूपव्याप्यममुष्येपु परस्परं सत्यान् वा
 एवोत्तरिका एतत् नदीय एवमेतस्यापि अतावत्सतिवद्वद्वसुप्रति जगति तथा आह-एवमेते अठवीसं अठवीसा दशहणा नास्तिपक्षा ॥ एवमु
 पद्विष्टतल प्रकारश्च अत्रापि वैकाश्वसमुद्भाविपयपि अतुर्विष्टतलसङ्ख्या ॥ अठवीसा इति ॥ अतुर्विष्टा यतुर्विष्टातिस्थानमपरिस्थानमदशकसुधा

पुरे ० ? गोयमा ! नतिय । एष जाय वेमाणिपत्ते नधर मणुस्सत्ते , सुतीता कस्सुह सुत्थि कस्सुह नतिय
 अस्सत्थि जहन्त एक्कीया दोया उक्कीमण तित्ति । केवद्वया पुरे ० ? गोयमा ! कस्सुह सुत्थि कस्सुह नतिय
 अस्स सुत्थि जहन्त एक्कीया दोया तित्तिथा उक्की ० चसुरि एष सव्वजीयाण मणुस्समु जणिपयसि । मणुस्स

वेमससम्भवात् यथा मारजात्तकसमुद्धातो मधर पस्यासि यस्य वहुत्थत एवमेत अतुर्विष्टतलसङ्ख्याविदवद्वका नास्तिपय ॥ एवमेक
 स्य पदस्य । मेदीयकस्य मेदीयकस्य तत्रपस्य आहारकसमुद्धाता अतीता ॥ नीतस । नासि । त्रियत्ताः पुरस्कता ॥ नीतस । नासि । ए
 व त्रियत्ता । आह वेमाविषयस्य वेमाविषये एव एत अत्रमस्य अठवीसद्वयथा भा । आहव वेमानिज्जने वेमानिज्जपये आधिवा एम ० २४ ईद्वद्व जुहा
 जहा आधिवा । मारजात्तिससमाधाया अट्ठावि पट्ठायेवि एणुत्तरियाए वेदव्या । मारजात्तिलज्जसमवातने सस्याने तत्रा परस्याने १ जगत्त उदि वा
 त्रिया । आह वेमाविषयस्य वेमाविषये एव एत अठवीस दशहणा भावि । अतीता वेमानिज्जने वेमानिज्जपये एम एधिवा २४ दशहणा जुहाव आधिवा ।
 अठविद्वसमुद्धाया अथा अथायसमुद्धाया भाविथा तत्रा तिरुद्वद्वेवो भावि ॥ वेदिवसमुद्धात अपापसमुद्धातमा पर निनिपपयव अविधो , अदरं

[illegible][illegible]

दा पुत्रविवाहपक्षे तिरिक्कयद्वितियसे मन्नुयसे अदा वाडवाइयसे वाळमंनरमेइयियवेमाडियससु अदा अमुरमुमारसे ॥ इह यव वैक्किपसमु
 इयामसुमन वाड वायमा अयायसमरूयानव नूवनीया यन्मय न मानयय पुत्रनीना वैक्कयसक्येदवासमवात् ययाव नरियवस्य अतुर्वैय
 रानरवदवडमस मूडमुयर्किममव मसरुमारादीनामपि अतयिमातमरुडमममव मूड ममयममम नवर मसुरमुमाराइयु अतितनूमारपर्यवसा
 नयु अमराराइयु व पररपरं अस्यान एनातारवा परस्यान सव्यादया वज्याः वायुवायिवातयकूपम्वान्मयममुप्येय पररपरं अस्यान वा
 एधीनरिवा इयं नयेव एडमेतस्यापि अतयांशितिरवदवडमवाडि नवन्ति तया वाह-एवमते अडवीस अडवीया दयवया नायिपवा ॥ एवमु
 पर्यायतम प्रकारय अवायि वैक्कयसमुद्राविषयपि अतुर्वैयवतिसङ्गा ॥ अडवीसा इति ॥ अतुर्वैयवा यतुर्वैयवित्यामपरिक्कामदवकसुवा

पुरे० ? गोयमा । नत्यि । एव जाव वेमाणियसे नवर मणुस्सत्ते, अुतीता कस्सड अुत्यि कस्सड नत्यि
 अस्सत्ति जहन्त एक्कीया दोया उक्कीमण तित्ति । केवइया पुरे० ? गोयमा । कस्सड अुत्यि कस्सड नत्यि
 जस्स अुत्यि जहन्त एक्कीया दोया तित्तिया उक्की० वसुरि एव सव्वजीयाण मणुस्सत्ते नाणियइ । मणुस्स

तेवससमरूयाणे यथा मारजात्तवसमरूयाणे मवर पस्याकि सस्य ठठुअत एवमेव अतुर्वैयवतिसुतुवियवतिदसकका नत्तिवयायाः । एवैक
 स्य अदत्त । मैरियवस्य मैरियवत्त किंयव्य आहारवसमुद्रयाया अवीला ॥ गोतम । माकि । किंयव्यः पुरस्सता ॥ गोतम । माकि । ए
 व विवा । आह वसावियस्य मसावियसे एव एत अवम्यास अववीसदवया भा । यावत् वेमानिकने वेमानिकयवे आविवा इम एरु इवव अुदा
 अदा आविवा । मारजातियसमवाया अडवाडि परावडि एणुत्तरिवाव वेवमा । मारजातिलवमवातने सस्याने तया परस्याने ए अतए उाह वा
 रिवा । आह वसावियस्य मसावियसे एव एत अववाव दवया भावि । अवीला वेमानिकने वेमानिकयवे इम पर्याय एव सव्वज अुदाव आविवा ।
 वेवन्तिवसमुद्रया अदा अवायसमुद्रया भाविवा तदा तिरवववो मावि० । वैक्कियसमुद्रात् अयायसमुद्रातना पर निर्वायपयव अविदी, अवरं

वि द्योतयामाः समन्ति ते ब्रह्मसमुद्रपातमतिदेवाः पादः ॥ नेदीत्यादि ॥ निजगणद्वाराभी यथा मारयातिपुत्रमुद्रयातः कथा एतत् दिव्यं
 चरति कल्याण परत्यानी ॥ पकारिकाया स पञ्चम एति, मन्त्र यस्य भाति स सुप्रभाति ते ब्रह्मसमुद्रपातः कालः ॥ नव भैरवद्वयैव
 म्पूतकोवापुत्रमरयतिद्विद्वेसुतिन्द्रियेषु स सुमन्त्रभाति कालकाः सर्वे पद्मभैरवपुत्रे मन्त्रमन्त्र भैरवपुत्रे कवचपा तपस्यमुद्रयापा कला ॥ गोपमा ।
 ता ॥ योः ॥ नित्यं केवला पुरस्कृता ॥ गा० । नाल्य पद्मभैरवपुत्रे मन्त्रमन्त्र भैरवपुत्रे कवचपा तपस्यमुद्रयापा कला ॥ गोपमा ।
 कवचा कवचपा पुरस्कृता ॥ योः ॥ कवच कवचि कवच मन्त्रि कवचालः कवचप पञ्चालः दाना निर्दिष्टा दद्यात्पुत्रः कवचपा ता कवचपा
 कवचा ॥ सुभावाकषय सुवर्णीयः कथं परिजातनीयं कथाप सुवर्णालाभाह-पर्वणितादि ॥ यय मारयातिपुत्रमुद्रयातमन्त्र कवि रथपा
 कलादि ॥ सुभावाकषय सुवर्णीयः कथं परिजातनीयं कथाप सुवर्णालाभाह-पर्वणितादि ॥ यय मारयातिपुत्रमुद्रयातमन्त्र कवि रथपा

स्तु मणस्सत्तं श्रुतीता कस्सड् श्रुत्यि कस्सड् नस्यि जट्ठनस्यि जट्ठन पञ्चोपा टोया तित्तिना उक्कोत्तं ० प
 श्वारि पुरस्कृताधि पूष । पयमेते चउयीस चउयीसा दन्ता जाय वमणिपस्व पेमणिपत्तं । पद्मभैरवपुत्र
 मन्त्रे । पुरस्कृताधि पुरस्कृते केयतिपा केयलिमन्त्रयाया श्रुतीता ० गोपमा । नत्यि कवचपा पुरस्कृता ०

म पाञ्चुमानिद्वले मन्त्र मन्त्रपालः श्रुतीताः कस्य सति कस्य मन्त्राभा यस्य सति कथमन्त्रो वा द्वौ भागवतपदाः । केवल पुरस्कृता
 गोपमा । कस्यार्था कस्य भाति यस्यासि कथमन्त्रो द्वौ यथा वा कवचपा पुरस्कृता यस्य सति कथमन्त्रो वा द्वौ भागवतपदाः । केवल पुरस्कृता

कस्य पतिवत्तमा ॥ पर पतिपेय केवलेतेनं कविता । कथमन्त्रि तस्य मन्त्रुनि पत्नीव कवचोप कवचापट्टका भा । कवच मन्त्रो तेदने स
 विना एत पतिवत्तमा ॥ पर पतिपेय केवलेतेनं कविता । कथमन्त्रि तस्य मन्त्रुनि पत्नीव कवचोप कवचापट्टका भा । कवच मन्त्रो तेदने स
 कथमुद्रयात मन्त्रो नित्यं कविता । कवच कवचि पदं यत कवचाप कवचापट्टका भा । पर पतिपेय कवच मन्त्रो तेदने स
 कविता । दयमन्त्र मन्त्र कवचाप केवलेतेनं कविता । कथमन्त्रि तस्य मन्त्रुनि पत्नीव कवचोप कवचापट्टका भा । कवच मन्त्रो तेदने स

ननेपयत्तयव च प्रकारस्य एतेष्वपि तेष्ववधमुद्रपातनात् इति अतिरिक्तं यत्तुर्वैद्यतिरुक्तत्वा प्रसिद्धत्वात्, समस्तान्धारकसमुद्रपातं विनश्यत्ताह
 एतन्मयस्त्वमित्यादि च इह सर्वेष्वपि स्वाधेयु मनुष्यत्वविज्ञाया मतीना ज्ञाप्यत एको द्वीवा वरत्तर्धव ज्ञापय पुरस्कृता ज्ञाप्यत एको द्वीवा च
 रजपत दास्यारः क्षापयु स्वाधेयतीताः पुरस्कृता य प्रतिपद्युः मनुष्यस्य मनुष्यत्वविज्ञाया मतीना पुरस्कृता य ज्ञाप्यत एको द्वीवा ज्ञपो
 वा वरत्तपत दास्यारो उद्यार्थे च कारक प्राग्वोक्त ज्ञप्तापि सुवक्ष्यत्वाभाह-एवमित्यादि ॥ एवं भूपदतिष्ठतल प्रकारेण एते आह्वारकसमुद्रपातवि
 यथा यत्तुर्विद्यतिक्ता यत्तुर्वैद्यतिस्वप्याका ररत्तका वक्ष्यताः किमप्युक्तं याव दित्याह-यावद्वैमानिकस्य वैमानिकत्वे वैमानिकत्वविषय सूत्रं तद्वै
 वं प्रमत्तवस्तु ज्ञत । यमातिवस्तव ममातिवपठे केवदपा आह्वारकसमुद्रपाया ज्ञतीना १ ज्ञापमा । नात्य केवदपा पुरस्कृता १ गी० । अतिय इति ॥
 यत्तुना ज्ञातिसमुद्रपातमतिथिरसुराह-एवमप्यस्य ज्ञते । इत्यादि ॥ ज्ञात्वाप्यय तारपर्याय सर्वेष्वपि स्वाधेयु मनुष्यत्वविज्ञायातिरुक्तेना ती
 ताः पुरस्कृता य प्रतिपद्युः मनुष्यवर्धय मनुष्यत्वविज्ञाया मतीना प्रतिपद्युः परस्कृतस्तु ज्ञस्याप्योक्त ज्ञप्तापि भाति यस्याप्योक्त तस्या
 प्यव यवति ज्ञात्वा, मनुष्यस्य मनुष्यत्वविज्ञाया मतीनाः ज्ञस्याप्योक्त ज्ञस्याप ज्ञाता यस्याप्योक्त तस्याप्योक्त इति वक्ष्यत ज्ञप्तापि सुवक्ष्यत्वा
 भाह-एव भूपदतिष्ठतल प्रकारस्य एते केवदिसमुद्रपातविषया यत्तुर्वैद्यतिसङ्ख्याका दयत्तका वक्ष्यति, तदेव सर्वे सङ्ख्या एवत्वविषयावा यत्तुर्वैद्य

गोयमा ! एव जाय वैमाणिपयस्ते नयर मणुरसस्ते क्षुतीता नाल्य पुरेस्कृता कस्सह क्षुतिय कस्सह नाल्य क
 स्साल्य एक्यो, मणसस्स मणसस्ते क्षुतीता कस्सह क्षुतिय कस्सह नाल्य जस्साल्य एक्यो, एव पुरेस्कृतावि ।

यत्ते जतीवा ज्ञस्य सति ज्ञस्य ज्ञसि यस्य सति ज्ञपत्यमेको वा द्वीवा ज्ञपोवीरत्तर्धव ज्ञात्वा पुरस्कृता ज्ञाप्यत एवमुते यत्तुर्वैद्यतिव

परिहृत्वाया ज्ञतिवा । यावमा म ज्ञादया पुरस्कृता । वैगीतम नवोक्तोवा ज्ञेयत्वा ज्ञात्वे । गोयमा मति ज्ञत्तर्धव वैमातिवपठे ज्ञत मनुष्यते जतीना ।
 वैगीतम नवो ज्ञात्वे १४ पूर्वोक्तं ज्ञमम ज्ञम ज्ञमतिवक्ष्यति इति या एवियममप्यपच ज्ञते मूल्या । ज्ञात्वा यत्ति ज्ञात्वा मति ज्ञात्ति ज्ञात्वा एवो यत्तीना

मणुस्सहकाइयाण मणुस्सत्ते ख्वातीता ख्णवा, मणसाण मणुस्सत्ते ख्वातीता सिम चत्ते० सिम ख्मस्सत्ते० एव

[illegible][illegible]

श्रीपराशरैर्यिकारे रसुरकुमारारय सुवि वेदिपथैः प्रसमुद्रावा की तस्य प्रकथनाः क्षीयेषु पृथिव्यादिषु स्थानेषु प्रतिपदुदया इति सामान्यतन्त्र
 कथामस्यार्थान्तरमुद्रयाताः पुनः सुवत्रापि यदभासमुद्रयातव दविष्यपथानां । परस्फटाद्या सत्या वच्छेद्या ननु क्षापि निषदुदयाः समस्त्या
 दारकमुद्रयातवपयं सुप्रभात-भरदसाक्षिमित्यादि न काद्वारसमुद्रावा एताद्वारकस्यै सत्या काद्वारकवरीरमातरसकाक्षी इत्यति नात्यया दारक
 सार्थया पञ्चापत अनुदेष्टापूर्वापयस तेषा अनुदेष्टानां पूर्वाका भाषयमा गनुप्यत्वावस्थापा न क्षायाया सवस्थापामिति समुप्यत्यवर्त्तुं क्षेपा
 स्थवत्यासतीनां पुरस्फटाभां याद्वारकमुद्रयातां प्रतिपद्यः समुप्यत्वावस्थापाभपि पुत्रमतीता अवस्थेयाः प्रसमुद्रयातवर्त्तुं मारकाया न
 य पपुना सवर्त्तुयाभां मारकायां पूर्वे तदा र समुप्यत्यवस्थापापिपतपनुदक्षपूर्वाकां प्रत्यक्षं सकृद्विचिन्तं कृताद्वारकमुद्रयातव्यात् पुरस्फटा
 वर्यि अवस्थेयाः प्रसमुद्रयातवर्त्तुं मारकायां मध्य पपुनि रस्यत्यवे मारको मारका दुर्दृश्या नान्येव पारस्पर्येकता तदा समुप्यत्वावर्त्तुं यत्तुर्दं
 दपुनास्थपित्य प्रत्यक्षमाद्वारकमुद्रयातामा सकृदो द्वि स्थि दपुर्वां अरिप्यतावस्थात् न एव काव यमाक्षिपाकासति ॥ मारककाया अनुविक्ष्यति

पुरस्कटाधि । संसा सहं जहा णरदया । एव एव चउचीसा दूनागा । णरदयाणं जते । णरदयस्ते केवदया
 कथयिसमुद्रयाया सुतीता ? गोयमा । नत्यि कवदया पुर० ? गोयमा । नत्यि । एव जाय वेमाणिमहि

कानां मनुष्यरवे यतीता अमलाः समुप्यत्वां मनुष्यरवे यतीता स्थारवपयः स्थारवस्येयाः । एव पुरस्कटा अपि । ज्ञाया सर्वं यथा मर
 दवेका याव अथा अराया एव यते चवकीप्र प्रवहासकटगा भावि । समुप्यते मनुष्यरवे कोपा किधार सञ्जाता विवरीरे यथल्याता रस येतका
 । वा यथयधिष्ठ सपकारं विम मारकोनोपरे रस रक्ष द्रव्ये अदिवा । अरायाव यते केरपस अराया अवविचममंशुवा यतीता । मारकोन देमय
 दन् मारकोप र कथमा अवविचममंशुवा कोपा पूर्वे । गायमा नमि कोरया पुरस्फटा । वेमोतम नमो कोर अतसा याने अरस्य । गोयमा नत्यि एव
 याव वेमाविपये अर मनुष्यते यतीता मर्य मुरस्फटा यथ० । वेमोतम नमो अरस्ते रस जावरी वेमोतिष्ठ एविपय मनुष्यरवे ज्ञायागयो यागाव

दसकठमेव विद्या कता एव मधुराकुमारोदीनामये प्रत्येक बहुविधमिदंरक्तममेव नाय ह्युक्ता याव दुर्मात्रिणां देशेन यथाति विष्टेय का
 दृष्टयति-मधुरमित्यादि ० नवर मधुरपतिव्यापिकाभा मनुष्यात्मायनाया मनीना पुरस्कृता ए प्रत्येक मन्त्रना भवत्येव । एतन्नामो ध्येयमप्यगल
 एतद्व्यापुमार्थं यथापाणमकथो त्रि विद्या कतादारुचसुमु र्पाणाभां मधुरपतिपुत्रस्यामान् । एतन्नेरव मनसविद्या दुरदृष्ट्या मन्त्रमेव वा मनु
 ष्यात्मनाप्य यथायोग्य मन्त्रयो द्विविधदुर् वर दारुचसुमुद्राणां । तन्नामोपपन्नोपस्थान् मन्त्रस्याप्यस्याया मनीनाः पुरस्कृता ए स्या रक्ष्येयवा
 कथामिति च दुष्टाते-मर्दि मन्त्रसमयमात्रेण मन्त्रपदार्थेय शुभकाला मन्त्रसमयेयनागममन्त्रेष्टादिमन्त्रावस्थान् मना । एतद्विद्यमन्त्रमयनागमा
 मन्त्रं कदाच रक्षयेयाः कदाचि दसकठेया यथापाण मन्त्रमेकमेकता त्रिविधमन्त्र कलकारव्यमायादारुचसुमुद्राणाः प्राप्यन् उपपद्यते-एव
 मिस्यादि ० एवमुक्तम प्रत्यक्ष एव व्यापारकसुमुद्रावतिवया मन्त्रायेष्टानिदंरक्तका यत्कथा सम्यागकथासुमुद्रात विनयति-मन्त्रेयव्यामत्या
 दि ० क्षेत्रात्रसुमुद्रावति मनुष्यात्मायनाया प्रवर्ति म व्याप्य स्थान म च कलकारसुमुद्रात सकार पदार्थे कर्तव्यसुमुद्रातानवर मन्त्र

नवर मनुस्सत्ते श्रुतीता नत्थि पुरेस्कता श्रुसरोज्जा , तय जाय वेमाणिपा नवर यणस्सठकाइयाण मणु
 स्सत्ते श्रुतीता नत्थि पुरे० श्रुणता । मणुसाण मणुस्सत्ते श्रुतीता त्रिय श्रुत्थि सिंय नत्थि जइ श्रुत्थि पु
 णिकाः । एवमव बहुविधमिदंरक्तममेव नाय ह्युक्ता याव दुर्मात्रिणां देशेन यथाति विष्टेय का
 दृष्टयति-मधुरमित्यादि ० नवर मधुरपतिव्यापिकाभा मनुष्यात्मायनाया मनीना पुरस्कृता ए प्रत्येक मन्त्रना भवत्येव । एतन्नामो ध्येयमप्यगल
 एतद्व्यापुमार्थं यथापाणमकथो त्रि विद्या कतादारुचसुमु र्पाणाभां मधुरपतिपुत्रस्यामान् । एतन्नेरव मनसविद्या दुरदृष्ट्या मन्त्रमेव वा मनु
 ष्यात्मनाप्य यथायोग्य मन्त्रयो द्विविधदुर् वर दारुचसुमुद्राणां । तन्नामोपपन्नोपस्थान् मन्त्रस्याप्यस्याया मनीनाः पुरस्कृता ए स्या रक्ष्येयवा
 कथामिति च दुष्टाते-मर्दि मन्त्रसमयमात्रेण मन्त्रपदार्थेय शुभकाला मन्त्रसमयेयनागममन्त्रेष्टादिमन्त्रावस्थान् मना । एतद्विद्यमन्त्रमयनागमा
 मन्त्रं कदाच रक्षयेयाः कदाचि दसकठेया यथापाण मन्त्रमेकमेकता त्रिविधमन्त्र कलकारव्यमायादारुचसुमुद्राणाः प्राप्यन् उपपद्यते-एव
 मिस्यादि ० एवमुक्तम प्रत्यक्ष एव व्यापारकसुमुद्रावतिवया मन्त्रायेष्टानिदंरक्तका यत्कथा सम्यागकथासुमुद्रात विनयति-मन्त्रेयव्यामत्या
 दि ० क्षेत्रात्रसुमुद्रावति मनुष्यात्मायनाया प्रवर्ति म व्याप्य स्थान म च कलकारसुमुद्रात सकार पदार्थे कर्तव्यसुमुद्रातानवर मन्त्र

विष्णुदत्तायदेव्यो सुष्टुपुत्रवता कथायसुष्टुपातसमुद्भवासां सदा प्राप्यमाश्रिताम्, किंयेपि वेदसाधसुष्टुपातसमृद्धतां विबोधाभिधाः तयामव
 निगोदशीवासां मननासां कथायसुष्टुपातसमुद्भवेभ्यो ममाद् विबोधापिधानां सदा वेदसाधसुष्टुपातसमुद्भुततया प्राप्यमानत्वात् सन्तोष्य
 कलापि सुमुष्टुपातसाधसुष्टुपात कस्यस्य च दानाकथायमरकसुष्टुष्टुपातसमुद्भुततया निगोदशीवासामवासाधयेयुक्तानां मसमवदताणां सदा सन्त्य
 मासत्वात् समस्ततदवासाधसुष्टुपात कीदृशोपपु नेरपि कथायसुष्टुपातसमुद्भुता मारवात्मिको हि सुष्टुष्टुपाता मरकवासे लब्धे मरक च दीपवीवना
 सुष्टुष्टुपातसाध ससकोका नेरपि कथा मारवात्मिकसुष्टुष्टुपातसमुद्भुता मारवात्मिको हि सुष्टुष्टुपाता मरकवासे लब्धे मरक च दीपवीवना
 रकवाहपयसया निगोकाणां न च सुष्टुपातयमाश्रिता मविबोधा मारवात्मिकसुष्टुष्टुपाता किंतु कातयमानां समोष्ट्यापि मरति कसमोष्ट्यापि

यसमुष्टुपात समोष्ट्या सुसखंजगुणा, कसायसमुष्टुपात समोष्ट्या सुसखंजगुणा, वेदणासमुष्टुपात समो
 ष्ट्या सुखंजगुणा, सुसमाहया सुखंजगुणा । एपसिण जते । सुसुरकुमाराण वेदणासमुष्टुपात कसाय
 समुष्टुपात मारवातिपसमुष्टुपात वेदविपसमुष्टुपात तयगासमुष्टुपात समोष्ट्याण सुसमोष्ट्याण य

यातेन धर्मिकयसमुष्टुपातेन समवदतानामसमवदतासां च कते कतरपीत्यानां यदुक्ता या सुस्याया विबोधापिधा या ? गीतम । सुसकोका
 नेरपि कथा मारवात्मिकयसमुष्टुपातेन समवदता धर्मिकयसमुष्टुपातेन समवदता कसक्ययुक्ताः कथायसुष्टुष्टुपातस समवदताः संक्षेपमुष्ट्या । यदुक्ता

शादीनां मारवात्मिकयसमुष्टुपातेन समोष्ट्या कसनेरपी वेदिकयसमुष्टुपाता कसक्ययुक्तानां तद्वतो कथायसमुष्टुपाता कसक्ययुक्तानां तद्वतो कथना
 म तमसाय यय तद्वो ययमाष्ट्या कसक्ययुक्तानां तद्वतो कथायसमुष्टुपाता कसक्ययुक्तानां तद्वतो कथना म तमसाय यय तद्वो ययमाष्ट्या कसक्ययुक्तानां तद्वतो कथायसमुष्टुपाता कसक्ययुक्तानां तद्वतो कथना
 यय ययमाष्ट्या कसक्ययुक्तानां तद्वतो कथायसमुष्टुपाता कसक्ययुक्तानां तद्वतो कथना यय ययमाष्ट्या कसक्ययुक्तानां तद्वतो कथायसमुष्टुपाता कसक्ययुक्तानां तद्वतो कथना
 यय ययमाष्ट्या कसक्ययुक्तानां तद्वतो कथायसमुष्टुपाता कसक्ययुक्तानां तद्वतो कथना यय ययमाष्ट्या कसक्ययुक्तानां तद्वतो कथायसमुष्टुपाता कसक्ययुक्तानां तद्वतो कथना

[illegible]

यथा विद्योपाधिभक्तः स्वसमवर्तता स्वसद्वैद्यमुक्ताः । एतथा पादस्य । निरपेक्षतायां ब्रह्मज्ञानसुखादिना स्वपापसुखादिना स्वभारपापसुखादिना

[illegible]

ना मन्त्रोपरवेष्टिमात्रा च सर्वसंस्थयोपरवेष्टिप्रप्रारम्भेऽप्येऽस्येयमुक्तानां कथापसुम्भूपातसमुद्गतत्वेन प्राप्यमात्रत्वात् वेद्योपि वेदनास
 मुद्पातन समुद्गता सदयेयुक्ता यथायोष वैजयपरमाथासकाटीरतद्वदनाभिप्रायो बहुलां सदा समुद्गतत्वेन प्राप्यमात्रत्वात् तस्याप्येकतापि
 समुद्पातना समवहताः स्वययुक्ताः वेदनासमुद्पातनकाराप्यतिवृद्धता सामान्यतो वदता भवुववता समवात् सम्यक्सुररुमास्यव्युत्प
 नाद् एवाविवक्षितत्वाद् न प्रमत्तस्युताम व्यवासाह गीतम । सर्वलोका असुररुमाया कौञ्चसमुद्पातन समुद्गता कौञ्चया समुद्पातो महति
 कोपावदा क्वाच रक्षदादि रक्षयापि नृणां तत्त्व एव एव समुद्पातेन समदताः सर्वलोका तत्त्वो मादृशान्तिरुक्तसम दपातन समुद्गता अस्ययेयुक्ताः
 परपररुद्गताः प्रदता वेदनासमुद्पातेन समुद्गताः प्राप्यमात्रत्वात् । तस्योप कथापसुम्भूपातेन समुद्गताः स्वयेयुक्ता येन तेन वा कारत्वे

हया, कसायसमुद्वापुण समोहया सस्तिज्जगता, वेदनासमुद्वापुण समोहया विसेसाहिया ह्यसमोहया
 ह्यसं एव जाय दणस्सङ्काहया नवर सहस्रयोया वाडकाहया वेउसिपसमुद्वापुण समोहया, मारणाति
 यसमुद्वापुण समोहया ह्यसस्तिज्जं, कसायसमुद्वापुण समोहया ह्यसस्तिज्जं वेदनासमुद्वापुण समोहया

यसमवहता अस्यययुक्ताः यावद्वनरपतिरुक्तयिका मन्त्र सर्वलोका वायुकायिका दक्षिणसमुद्पातसमवहताः मारणातिरुक्तसमुद्पातसमव
 हता अस्ययययुक्ता कथापसुम्भूपातसमवहता अस्ययययुक्ता वेदनासमुद्पातसमवहता विष्टयययिका असमवहता स्वययययुक्ताः । ह्री
 तिष्टयायां मदत् । वेदनाकथापमारणातिरुक्तसमुद्पातेन समवहताया असमवहताया मय्य कवरे कवरत्वाऽन्याया ४१ गीतम । सर्वलोका

यमं । उभोतम सर्वदोषाणां दृष्टिवाक्यान् मारणातिरुक्त समोहया कामे तेजसो कथायस समाया पयययययययय । वेदनायस समो विष यस
 मोहया च । तदयो वदनाय समोहया विषय विष तदयो यसमाया स । एव ययि वाडकाहया कवरे वाडकाहया च सज्जनाया वाडकाहया च
 विषयसमाहास्य समाहया मारणातिरुक्त समो यय । कथायसमु समा समो वेदनायस समो विष यसमाहया यसं । एन यावत् पतय्यतो

सरति इति वक्षता इतः सर्वलोका मारणातिवसमर्यात्समुद्रताः तेन्यापि पंडितवसमुद्रपात्रसमुद्रता वक्षरेपणुता , समर्यापि पृथिवीपु म
 त्यक बहूना परस्परवेदनादीरक्षाय निरभरमुत्तरबोध्यसमारम्भसम्भारत् तात्याप कथावसमुद्रपात्रेन समुद्रता वक्षपणुताः, कृतासरोरिन्द्रया
 कपरे कपरेहितां सृष्ट्यात्रा १ गोयमा । नक्षत्रायां सृष्टुरकुमारता तयगसमुद्राण समोदया , मारणति
 यसमुद्राण समोदया सृष्टसखज्ज० , वेदगासमुद्राण समोदया सृष्टसखज्ज० , कृतायसमुद्राण समोद
 या सखज्जगुणा , वेदस्रियसमुद्राण समोदया सखेज्ज० , सृष्टसमोदया सृष्टसखे० । पय जाव यणियकु
 मारा । पृथुसिण पुढयिकाडयाण पुच्छा , गायमा । नक्षत्रायां पुढयिकाडया मारणतिपसमुद्राण समा

समर्यापस समवहताः सृष्टपणुता वक्षपणुता । पययां पदका । सृष्टुरकुमारायां वेदनासमर्यापस मारणातिवसम
 मेव वेदसम समुद्रपात्र समवहतामसमवहतामा व कपरे कपरेत्याडन्यावा १ , गोयम सखलोका सृष्टुरकुमारात्येवसमुद्रपात्रसम
 दना मारणातिवसमुद्रपात्रसमवहता वक्षपणुताः पदनामर्यापसमवहता वक्षपणुता । कथावसमुद्रपात्रसमवहताः सखपणुता ,
 वेदसमसमुद्रपात्रसमवहताः सखपणुता । वक्षपणुता सखेपणुता । पय यावकातिनकुमाराः । पयया पृथिवीकाविकामा पृथ्या मी० । पय
 कोकाः पृथिवीकाविकामा मारणातिवसमुद्रपात्रसमवहता कथावसमुद्रपात्रसमवहता वक्षपणुताः वेदनासमुद्रपात्रसमवहता विप्रपाथिका
 समोदया मारणातिवस समोदया पय १५ समोदया पय कथावस समोदय वेदसमसमुद्रपात्रसमोदय समो पय वक्षपणुता पय० ।
 वेदोयस सखकाता समरकुमार तयपयमवह १ मय काः यामेनेवही मारणातिवस मयाता वक्षपणुता मयवी वेदनाम समोदया वक्ष० वेदवी
 वक्षपणुता समोदया वक्षपणुता मयवी वेदनाम समोदया मयाता वेदवी वक्षपणुता । पय काव वक्षपणुता मयवी वेदनाम समोदया वक्षपणुता
 वक्षपणुता समोदया वक्षपणुता मयवी वेदनाम समोदया मयाता वेदवी वक्षपणुता मयवी वेदनाम समोदया वक्षपणुता

मा मन्त्रोत्तरयोगिण्यामा च सुवसव्यपोषरयोगिण्याप्रारम्भेऽप्यो ऽस्येयगुणाणा कथायसमुद्घातसमुद्गतत्वेन प्राप्यमाह्वयात् वैष्णोपि वेदमास
मुद्घातस समुद्घातः सत्येयगुणाः यथाप्येव वेदजवरभाषासमाधीरतवदनातिप्राया बहूना सदा समुद्गतत्वेन प्राप्यमाह्वयात् तन्माप्येकनापि
समुद्घातना समवहताः सक्यपगुणाः वेदनासमुद्घातसल्लरवाप्यतिद्यङ्मा सामास्यतो वदना मनुजवता अस्मदात् सुसम्यसुरकुमामण्यबुद्धि
माह-स्यपिब्रामिस्माद् ५ प्रमसुद्घातसं प्रमवागाह पीतस सवलोका अतुरकुमारा कौलससमुद्घातस समुद्घातः कौलसा समुद्घातो मन्त्रेति
कोपापये क्वा रक्षयान्ति रक्षयान्ति नृबन्ति तव क्कम समुद्घातेन समुद्घातः सर्वसाक्षा हवन्त्यो मारवान्ति क्कम द्घातस समुद्घातः असत्येयगुणाः
परस्परसुद्घादो यद्भूतं वेदनासमुद्घातेन समुद्घातना प्राप्यमाह्वयात् । तन्मापि कथायसमुद्घातेन समुद्घातः सक्येयगुणा येन तेन वा कारसे

इथा, कसायसमुग्वापुण समोहया सखिज्जगणा, वेदणासमुग्वापुण समोहया विसेसाहिथा स्यसमोहया
स्यस० एव जाय वणस्सडकाइया नवर सखियोधा थाडकाइया वेडसिदिसमुग्वापुण समोहया, मारणति
यसमुग्वापुण समोहया स्यसखिज्ज०, कसायसमुग्वापुण समोहया स्यसखिज्ज० वेदणासमुग्वापुण समोहया

असमवहता असत्यपगुणाः, यावद्भूतसत्यवित्कपिक्का नवर सर्वलोका बामुक्कपिक्का यन्निषवसमुद्घातसमवहताः मारवान्ति क्कमसमुद्घातसमव
हता असत्यपगुणाः कथायसमुद्घातसमवहता असत्यपगुणा वेदनासमुद्घातसमवहता त्रिप्रापापिक्का असमवहता सक्यपगुणाः । इी
त्तिप्रापापि अदन्त । वेदनाकथायमारवान्ति क्कमसमुद्घातेन समवहताना असमवहताना मप्य क्वरि क्वरन्त्याऽस्याया ४२ पीतस । सयस्त्रोक्का
यस० । ज्योतस सवदीपाहा एतिवाक्काह मारवान्ति क्कम समोहया कामे तेजस्वी कथायस यथाह्या असंभवतागुणा । वेदजाय समो निस यस
मोहया च । तज्यो नदनाय समोहया विषय विव तज्यो ययमाह्या च । तज्यो नदनाय क्वरवाहता क्वरवाहताहता क्वरवाहताहता क्वरवाहताहता क्वर
निसवसमायाहय यमाहया मारवातिवस० समो । यस० क्कसायसमु यमा० सखि० यववाह० समो । विसे० यसमाहया यस० । दन यादत् यनक्कतो

ताव दुःखस्य याव दुःखपरिहारायिकाः ॥ तामुक्तायिकात्मनि विद्येय सन्निहितसु राह भवरेमित्यादि ॥ गहर धातकायिकानां मरपधुल्लिखित्या
 । यामर्षं ब्रह्मस्य सुवसाका भातकायिका वैशिष्यसम्पत्त्यातेन समुद्रता वादरपर्याप्तसुखयवापस्य वैशिष्यस्य सुसम्भवात् । तन्मोपि सारवर्गसिद्धस्य
 सुदृष्टातन समुद्रता स्वसुखयवापः । पर्याप्तपर्याप्तसुखवाद्देवयिकाता सुवैयामपि तातकायिकानां सारवर्गसु दृष्टातसम्भवात् । तन्मोपि ब्र
 ह्मसुखसुदृष्टातेन समुद्रता स्वस्य यमुखाः । सत्त्वसुदृष्टातगतधातकायिकायिकाया स्वनादस्थानां तातकायिकानां स्वनादस्य एव स्वस्य यमुखतया
 प्राप्यमावसात् । दीन्ययसुख स्वकीका दीन्यया सारवर्गसिद्धसुदृष्टातन समुद्रता प्रतिनियततामेव प्रमसमय मरवसुद्रावात् । तन्मो वद
 नासुदृष्टातेन समुद्रता स्वस्य यमुखा दीन्यातयादिसम्पत्करोतिप्रज्ञतामा वेदनासुदृष्टातयावात् । तन्म क्वापयसुदृष्टातेन समुद्रता स्व
 क्वापयमुखा । तातप्रज्ञाततराका साभातकयापसुदृष्टातयावात् । तन्मोप्यसुखसम्भवात् । स्वस्य यमुखा ॥ ययमित्यादि ॥ एव दीन्ययगतेन प्रकारेव
 ताव दुःखस्य याव दृष्टातेनियता । तिमक्त्वादिप्रयुक्ते-स्वकीका स्वसुखसुदृष्टातन समुद्रता कतिपयतामय वेद्योक्त्यावावात् । तन्मो वेदना
 समुद्रतातेन समुद्रता स्वस्य यमुखाः । तन्मोपि वैशिष्यसुदृष्टातन समुद्रता स्वस्य यमुखाः । प्रज्ञाता वैशिष्यस्य वावात् । तन्मोपि सार
 वार्गसुखसुदृष्टातन समुद्रता स्वस्य यमुखाः । समुच्चिन्मयतावरतावरतावाः । तन्मोपि सर्वेय वैशिष्यसिद्धिरावातां प्रत्येक पूर्वोक्तयो सुखयय

मोहया सस्तिज्जगुणा, सुसमोहया सुसस्तिज्जगुणा । पुत्र जाय चउरिदिद्या । यच्चिदिद्यातिरस्कजोणियाण
 तव । धेदपासमुखापुण समोहयाण कसायसमुखापुण समोहयाण मरणसमुखापुण समोहयाण वेउसिय

स्वसुदृष्टातसमवृत्तानां वैशिष्यसुदृष्टातसमवृत्तानां वैशिष्यसुदृष्टातसमवृत्तानां स्वसमवृत्तानां च तन्मो कतरस्याऽप्या वा ॥ १ ॥ मोह

ददा । स्वसुखया ययमोहया चिचिवा एव जाय चउरिदिद्यात् । तन्मो क्वापयसुदृष्टात स्वकीका स्वसुखयतयुक्ता तन्मो ययम ॥ १ ॥ ययम ॥ १ ॥
 यावप चोरिद्विद्ययती क्वादिवा । यावदिद्य विरिक्त्याचिवात् । तन्मो वेदनासमुखापय क्वापयसमुखापय चारवर्गसिद्धसुदृष्टात एव दृष्टातसमुखापय तव

म वदुता कथायसमुद्रपाठनसमाधत् । तस्येति धेनिवसमुद्रताः सुखेयगुणाः । परिचरयतां त्रैकमिहसमिहदुमा मुपारयेत्किमकरवाराय
 सत्तवात् । तस्या व्यसमवहता यस्यस्ययमुद्रा वदुता मुसमवादीनां सुखवापराधकारानां पुंनिन्मा सुपदवमुद्रानां कथाय समुद्रपाठना उच्यते
 सुखदलानां सुदा समुपायस्य । एवमित्यादि । यथा सुरकुलाराका मन्वयमुद्रा मत्त यय सुखेदा मत्तवदाभा दृष्टव याय रकतिनमुद्राया
 मिति । यथाति पुपिपिकामिहकथन मथययुस्य माद एवांसुखमित्यादि । यय कथायसम दय नममदुनाता वदुतासमुद्रपाठनमुद्रानामा व्य
 वदयेपुत्रस्य यवमवदुताया व्या वदयेपुत्रस्ये प्रायभा स्याय प्रायसीया सुखमत्यात् । यवमित्यादि । यपिपिकामिहकथन मत्तवदा एवययुस्य

विससाहिषा, सुसमोहया सुखेज्जगणा । यंशुदितयाण नत । वेदपासमुखाण कसायसमुखाण भारण
 तियसमुखाण समोहयाण सुसमोहयाण य कपर कयरेहितां सुप्याया ? ? गायमा । सवित्योया वेह
 दिषा भारणतियसमुखाण समोहया, वेदपासमुखाण सुसमोहया सुसमित्ज०, कसायसमुखाण च

दीतिरया भारणान्नसमुद्रपाठनसमवहता वदुतासमुद्रपाठनसमवहता यवयवेसमुद्रा, कथायसमुद्रपाठनसमवहता सुपदवमुद्रा यसमवदुता
 यसवदेवा । यय वायव्युरित्यादि । यस्यावदितयानिहाना मत्त । यदुतासमुद्रपाठनसमवहताया कथायसमुद्रपाठनसमवहताया मत्त
 कावयति कतिना पर कतिपय दाल्प यमोहाडा मैलियस मन्वया - दित्या नदना मत्त निहत्तम मन्वाडा यम गदुता कथायस
 मन्वा कथयवदुता वदुताय यमोहाडि यमपादिह ययया यवमीडा यय । यार्दिव यमरपयगान्मार्ग एव यय यदनायादय मारकतिनमुद्रा
 यवयवदुताय ययमादुतायय कथय र्दिवी यवमा म । दिव ये दूध र । न यवदुताय यय यवमदुताय मारकतिनसमुद्रपाठने य
 मादुताय यवमादुताय यमोहाडि यमोहाडि र्दिवी र्दिवी यमपादिह यमपादिह मत्त । य दिवया मारकतिनसमुद्रपाठनसमवहता यय यवमादुताय
 यवमीडया यय । यदीत्य यवमीडया यवमीडया मारकतिनसमुद्रपाठन यवमीडा यवमादुताय यय यवमिति । कथायसमवहताय यय

वाच दृढक पाव दृढरपतिष्ठापिष्ठाः ॥ वायुकायिकाम्प्रति विद्येय सतिष्ठितुं रात्रि नष्टरमित्यादि ॥ मन्त्रे वातकायिकानां मध्यमदुर्लभित्वा
 वासवं ब्रह्मण्यं सद्यसाका वातकायिका वैदिकियसम्प्रदायेन समुद्रता प्रादुरर्णानसृज्ययज्ञागमक्य वैदिकियसत्त्व सत्त्वमात् तस्योपि सारजातिकस्य
 सुद्रपातन समुद्रता असृज्ययज्ञः पर्यायार्थानसृज्यमादुरर्णोपिष्ठाणां सर्वेषामपि वातकायिकानां सारवसुद्रपातसम्प्रदायात् वेपथोरपि न
 यावत्समुद्र पातेन समुद्रता अर्थक्य यमुद्राः सत्त्वसमुद्र पातगतवातकायिकायेषया स्यातायस्यान्तां वातकायिकानां स्यातायत् एव सर्वं यमुद्रतया
 प्राप्यमावस्यात् दीप्त्वयमुद्रे सद्यकोका दीप्तिपा सारजातिकसमुद्रपातन समुद्रता प्रतिमयनतामेव प्रसूतमय सारवसुद्रपायात् , तस्यो वद
 नासमुद्रपातेन समुद्रता दस्य सपुत्राः शीतानपादिदस्यजलोतिप्रतूतानां वेदनासमुद्रपातनायात् तस्य कदाप्यसमुद्र पातेन समुद्रता अथ
 द्येयगुणाः अतिप्रसूतनराजा साधारादक्यायसमुद्रपातनायात् तस्याप्यसमपदना सत्त्व यमुद्रा ॥ यवमित्यादि ॥ एवं दीप्तिप्रमतेन प्रकारेण
 ताव दृढक यावत् पुनरिन्दिपाः तेषां क्वयान्तिप्रपञ्च सद्यकोका कौञ्चसमुद्रपातन समुद्रता अतिप्रपाथामस्य तेजासां स्यातायात् , तस्यो वेदना
 समुद्रपातेन समपदना अर्थक्य यमुद्राः तेषोपि योऽप्यसमुद्र पातन समपदना असत्त्व यमुद्राः प्रसूतानां वैदिकियसत्त्व नांवात् । तस्योपि सार
 जातिकसमुद्रपातन समपदना अर्थक्य यमुद्राः , समुद्रमेवमन्त्ररस्यसत्त्वसत्त्वराजासपि सर्वेषां वैदिकियसत्त्वराजानां प्रत्येक पूर्वोक्तयोः सद्यपय

सोहया सतिष्ठागुणा , स्यसमोहया स्यसत्त्वजगुणा ॥ पुत्र जाय सतिष्ठित्या । पचिदित्यातिरिक्तकोणिपाण
 तव । षेदपासमुद्राण समोहयाण कसायसमुद्राण समोहयाण मरणसमुद्राण समोहयाण षेदित्तिय

यवसुद्रपातसमपदना वा वैदिकियसमुद्रपातसमपदना तैजससमुद्रपातसमपदना अतसवदना ॥ अतः अतस्मादस्या या ४ २ गोत्र

दवा पचयन्ता यवमीदवा वीथिष्ठा यव जाय पचिदित्या । तेषो अयासमुद्रपात अतोया यवसत्त्वगुणा तद्वो यवस या ५ यगर्गुणा ५
 यावत् पचिदित्यातिष्ठित्या । पचिदित्या तिरिक्तसत्त्वित्या अतः यवसमुद्रपात अतः यवसमपदना सारजातिकसत्त्व ॥ ५ ॥

[illegible][illegible]

संत्येपयात् अन्त्येपि वेदासमुद्पातेन समुद्भूता एतरेपयगुणा विषमाश्चरादयवेद्यया असत्येयगुणान्तसिद्धिप्रमाणात् । तन्नाशयस्ययात् । हेत्य-
 द्यायसमुद्पातान समुद्भूता सत्येयगुणा प्रवृत्ततया तथा मायमायत्वात् । हेत्या अयमववृत्ता अवतरपयगुणाः समुच्छिन्नमगुणाश्च । मन्वज्याय
 दाः सुरादरेव्यापित्या एतरेयमुत्थानं वदा सत्यमात्रायात् । व्यभारभ्योर्विच्छेदमिति वा यथा सुरासुरायाः स्तथा वक्तव्याः । तदेवमुक्त समुद्भवायनुद्भा-
 वविषयमववदुल्ल मयना व्यापयसुद्पातवता विच्छेदवच्छब्दाभातिपरिणामाद्-एतद्व्यापित्यादि ॥ इदं सामान्यतः व्यापयसुद्पातविषय प-
 त्तिवर्गातिवदवच्छेदकमेव नत एव शुद्ध सुप्रजाताम् अस्मत्पक्षेकस्य ईदृश्यादेर्दुर्लभं विदितव्यवच्छेदमेव । येनातिव्यपयवसामस्य तद्वच्छब्दाभाति-
 मस्त्वस्मित्याद् ॥ यथावीथि सुद्ध सुप्रवीथि पुरस्त्वस्य सुद्धे अस्त्वस्य अस्ति कस्व अस्मिते ॥ यो मरुज्जनवप्रात वसनासः स्थलायत एवास्त्वज्जयायः

कसायसमुद्गाण समोदया ह्युत्तरं जी० , ह्युत्तमोदया सुखेज्जगुणा । मणुस्साण ज्ञते । वेदणासमुद्गाण
 समाहयाण कसायसमुद्गाण भारणतिवसमुद्गाण वेदद्विषयसमुद्गाण तपनासमुद्गाण ह्याहारनासमुद्गा

युक्ता । मनुष्यादी यदमासमुद्पातवसमपदतन्तं व्यापयनारणात्तिल्लेखेतिपयवेकसादरकलेखसिसुद्पातवसमवदगानामसमवदताना ए अथ
 र क्षतरस्याऽस्याया ॥ १ गोवम । सुवकीर्णा मनुज्या आहारवसमुद्पातवसमवदताः । अथलिसमुद्पातवसमवदताः । संत्येयगुणास्त्येयपलमु

मवसातमुक्ता आहिया । मनुष्याश्च भवे अथवासमुद्गाय ० र्व व्याप कसायसमुद्गायव अमोदयाश्च यवसादयाश्च अथर २ दिता यज्याना ३ । अतुष्यने
 विसमवद वेदभाषसमुद्पात चापद् अथवसमुद्गाया । नसाद्या यवसाह्याना नान्वीक्षीति निश्ची २ यो यावत् विप्रोपादिष्व । गायना सत्ययोवा मवसा
 याहारवसमवगाणव अमोदया चोरोक्षन गमिदया एते । यवसातम सवको जीता नगुण याहारवसमुद्गायात समोदया खेवलिषसमुद्पातवसाद्या स
 ति । तपयवसुद्गायव वसा अति यवनिवय एता सति नारवतियय वसा नवतयुक्ता असायवसु वसा एव यववायसुगायवयव वसा
 रिषे यवसादया यव । त-पी तैवसवसमुद्गाय वसाद्या स० तैवयो वैश्ववसमुद्गायात वसाद्या स० तैवयो मारवातिवसमुद्गायात वसाद्या यवत

शुभाभा वेद्योपि दुःखज्ञानाभापि वैकिपलपिरहितभां वेदिवलधियतां च मरुतमुद्पातवत्प्रजात्, तैष्योपि वेदनासमुद्पातेन समुद्रता एव
 समयुक्ताः त्रिसमाकलीनरारपयेवया सावयमाशुभा मरुतमुद्पातमाशुभा तेष्व अपावसमुद्पातेन समुद्रता असहयेयु
 ता, तैष्योप्यवसहृता संस्ययुक्ताः एव तावता प्रापन्त मन्त्राद्युप सहसाका वाहृत्समुद्पातन समुद्रता अतिक्ताकामाभारुक्करीर
 पारम्पवन्नात् तेष्व वेदिवसमुद्पातसमुद्रताः सहयेयुक्ताः एतप्युक्तावस्यया माप्योप्यत्तात । तस्याप वेदिवसमुद्पातन समुद्रता स
 समयुक्ता कोटासहस्रव्यपानत्तात् तैष्योपि भारुत्तवसमुद्पातन समुद्रता असहयेयुक्ताः समुत्तिसमन्त्राद्याभापि तद्भावात् तेषां

समुद्राण समोहयाण तेषासमुद्राण समोहयाण असमोहयाण य कथरे कथरेहितो ह्यप्याया ७ गो
 यमा । सवृत्तोवा पश्चिदिपतिरिस्कजोगिया तेषासमुद्राण समोहया, वेदिवसमुद्राण समोहया
 असुखिज्जं, भारणवियसमुद्राण समोहया असुखिज्जं, वेदगासमुद्राण समोहया असुखिज्जगता,

य । सवृत्तोवा पश्चिदिपतिरिस्कजोस्वेतसमुद्पातसमवृता वेदिवसमुद्पातसमवृता असहयेयुक्ताः भारुत्तवसमुद्पात
 समवृता असहयेयुक्ताः, वेदगासमुद्पातसमवृता असहयेयुक्ताः, कथापसमुद्पातसमवृता असहयेयुक्ताः असमवृता असहयेयुक्ताः

सवसुरायापत् । समोहयापत् एवमावयावद अवरे २ हिती एवावरा ४ । पश्चिदिप त्रियवशात्तत्वे तसमवृत्तं वदनासमुद्राण भारुत्तवसमुद्राण तेष्व
 सवसुरायापत् तेष्वसमुद्राण तेषां तावतापत्तिरिक्ता २ या यावत् तस्यपिक्ता । भावमा असमोहया यावदियतिरिक्तावयापिक्ता तै
 समुद्रायापत् कथोवरा वेदिवसमुद्रायापत् समोहया पयवृत्ताः भारुत्तवसमुद्रायापत् समोहया पयवृत्ताः वेदगासमुद्रायापत् समोहया
 सवसुरायापत् समोहया पयवृत्ताः भारुत्तवसमुद्रायापत् समोहया पयवृत्ताः वेदगासमुद्रायापत् समोहया पयवृत्ताः वेदगासमुद्रायापत् समोहया
 वेदिवसमुद्रायापत् समोहया पयवृत्ताः भारुत्तवसमुद्रायापत् समोहया पयवृत्ताः वेदगासमुद्रायापत् समोहया पयवृत्ताः वेदगासमुद्रायापत् समोहया

संरयेपत्ताह् सप्योवि धेदनासमुद्र्पातेव यमुद्रमा पसरययगुहा विपमाहारायपेधया कवेर्येयगुणानामिधिपमाधाना पङ्गाययमयाह्, तेन्य
 कपायसमुद्र्पातान समुद्रमाः सुर्येयगुहा प्रवृत्तया तथा माप्यमाहत्वात्, तेन्या पतमवदता कवरययगुहाः समुद्रमममयायाः सत्ययपाय
 याः पुराणकपायिभ्याः संरयेयगुहाना एता कप्यमाहत्वात्, व्यक्तस्त्र्योतिषधेमातिता यथा सुरकुमारो कथा यकप्याः पदेयमुक्त यमुद्रवयायुमुद्रा
 ठादियममहययुत्त मयना कपायसमुद्र्पातयतां पक्षीपवकप्यता भविष्यत्तु वाह-कप्यमिहत्वादि २६६ सुभाभ्याः कपायसमुद्र्पातविषय य
 नुपिठतिदहकमेव मय य मुद्र सुप्रतातम् भक्त्यययैमस्य निरयिकादे यमुद्रिधेतिदहकमेव येमातिनयययसामस्य ठहकप्यता भाह् एयम
 मरवमिहत्वाद् २ यगतीठ कुर्वं तुमतीठ पुररक्त मूत्रे कापह् कान्ति करस भक्तिर्हि ॥ यो नरकनयमात यथैमातः स्थनावय एयाहयकपायः

कसायसमुद्र्पाण समोहया एससज्ज०, ह्युसमोहया सुरेकगुणा । मणुस्साण जते ! वेदगानसमुद्र्पाण
 समोहया कसायसमुद्र्पाण मारणतिपसमुद्र्पाण वेउद्विपसमुद्र्पाण तपनासमुद्र्पाण ह्याहारगसमुद्र्पा

गुहाः । मन्त्राणां यदनासमुद्र्पातसमयकतामा कपायमारकाभिरुधेतिपयैमसादरकमेविसमुद्र्पातसमयकतामाममयद्वतामा य कवे
 र कवरभाऽरपाया ॥ २ पौतम । सवकोजा मनुष्या वाहारकसमुद्र्पातसमयकता कयतिहसमुद्र्पातसमयकताः एयययगुणास्त्रोदसमु

संवरातगर्भा जायता । मन्त्राणां भते सवकासमुद्र्पात यत् वाह कवानसमुद्र्पातस्य मसाहयाय यसमाहवाय कवर २ दिता यपाया ४ । मणुष्ये
 कमागन् वेदभावनदुपात यादत् पदसमभुद्वरा । तमाष्टा यममाष्टान माहोमोह विष्ठी ० को यादत् दिपेयादिक । यायमा यज्ययोवा मन्त्रा
 वाहारयसयापिठत् समोहया येमोहया सुते । यमातम सवको याता नमय वाहारयसमुद्र्पात समोष्टा कवेरिसमुद्र्पातयतामाष्टा स
 यी । तेषयसमुद्र्पातस्य यमा यपि यवमियस यमा यपि नारकतियय यमा ययनगुहा कसायसमुद्र्पात यमा यठ वदयायमनयापय यमा
 दिठे यवमादया यम ० । तेदयो तेवससमुद्र्पात यमाष्टा च तेदयो वैद्विपसमुद्र्पात यमाष्टा स ० तादयो मारकातिकवसमुद्र्पात यमाष्टा यदत्

[illegible][illegible]

संश्लेषत्वात् सप्रत्यये वेदकायमुद्घातेन समुद्दिष्टा अक्षरप्रयुक्ता चित्रमात्रादयपेक्षया अक्षरस्यैवगुणानामर्थैवमात्रात्ना यद्भाष्यसमवाह्यं तेन
 कपायसमुद्घातन समुत्पत्ताः सद्यपेक्षुषा प्रकृतवया तेषां प्राप्यमाहत्वात् तेन्या पालस्यदत्ता अक्षरप्रयुक्ताः समुद्दिष्टानमनुयायाः परस्परप्राप्य
 या मुत्कटज्यावित्या सत्येवगुणानां सदा सत्यमानत्वात् व्यक्तस्त्वोतिप्रत्येकमार्गिभा यथा सुरकुमारो कथा प्रकथ्याः तदेवमुक्त समुद्घातमुद्दि
 श्यतिप्रयमस्यमुत्पत्त्य सचका कपायसमुद्घातवती । यद्येवमव्यवहारा भर्तिरियमुद्दिष्टाह-अक्षरमित्यादि ॥ ६६ ॥ सामान्यतः कपायसमुद्घातवित्तपय य
 नुदिष्टातिद्वयद्वयमेव गत य सद्यः समुत्पत्तयः स्वस्वस्यैकस्य निरस्यकाले यत्तु वैकृतिद्वयद्वयमेव विनामित्तपयवसानस्य तद्व्यवहारा भाव एतन्न
 परस्परमित्यादय यथातीव सुख सुप्रतीत दुरागत सुखे कस्यच चास्य कस्य भर्तिरिति ॥ यो नरकमयमास यत्तमान व्यवाचय एवाक्षरप्रयुक्तः

कसायसमुत्पत्त्याण समोहया सुत्तरज्जो , सुत्तमोहया सस्वेज्जगुणा । मणुरसाण नते । वेदणासमुत्पत्त्याण
 समोहयाण कसायसमुत्पत्त्याण मारणतिप्रसमुत्पत्त्याण वेत्तद्विप्रसमुत्पत्त्याण तयगतसमुत्पत्त्याण श्लाहारगतसमुत्पत्त्याण

युक्ता । मनुष्याणां यद्भाष्यमुद्घातवसमयवताभा कपायमारकाभिकवेष्टिप्रयतिप्रसादरकवेष्टिसिमुद्घातवसमयवतानामसमयवताना य क्वच
 र क्वचरेभ्याऽहमाद्या ॥ १ ॥ गीतम् । सुवलीला मनुष्या आहारकसमुद्घातवसमयवता क्वचित्समुद्घातवसमयवताः सत्येवमनुयायैवपरायमु

संश्लेषात्वात् आदिवा । मनुष्याः भवे दयकासमुत्पत्त्य एवं प्राप्य कर्मानसमुत्पत्त्याह्य समोहयाय प्रसमाहवाच्य क्वचर २ स्थिता यज्जगता ४ । सद्यप्यन
 वेभ्यश्च वेदभाष्यमुद्घातयतिप्र क्वचरसमुद्घातः । समोहया प्रसमोहान्न माहोमिति । विही २ यो भावत विमेषादिप्रक । मायना सत्योया मचक्षा
 याहारप्रयमस्यपञ्च समोहया केवलीसम यमोहया सत्ये । जगत्तस्य सुवली योना मभ्यस्य यद्भाष्यसमुत्पत्त्यात समोहया चैवतिप्रसमुद्घातसमाहया य
 ति । तेषमसमुत्पत्त्याय समा कति प्रसविप्रय एता कति मारणतिप्रय समा नयतयुक्ता कसायसमुत्पत्त्या समा यत्तं यद्यथागुनयापय यना
 दिप्र सत्योहया यद्दि । तेनयो तेषमसमुत्पत्त्याय समाहया य तेनयो वैकृतिप्रसमुत्पत्त्याय समाहया य तदयो मारणातिक्रममुत्पत्त्यात कसाहया यचर

[illegible]

समुन्मथापुण समोदयाण तेषासमुन्मथापुण समोदयाण सुसमोदयाण य कयरे कयरेहिंतो सुप्पाया? ० गो
यमा । सव्वत्थोवा पच्चित्थितिरिस्कओणिया तेषासमुन्मथापुण समोदया , वेउहिप्समुन्मथापुण समोदया
सुससिद्धं , मारणत्तपसमुन्मथापुण समोदया सुसखज्जं , वेदणासमुन्मथापुण समोदया सुसखेज्जगुणा ,

[illegible][illegible]

दृश्य पाप हेमाधिक्याना पञ्चाशैव क्षीयसमुद्रात् सतीक्ष्णोत्तरदृश्यकल्पेक्षीय एव सामादिसमुद्राणा अपि ताव दृष्टव्या याव क्षीयसमुद्रपात
 एवमपि सकलभारकारिविपया सत्यार द्युर्गिष्यतिदृष्टया भवति साम्प्रतमक्षेपस्य हेतुयिकार्दपु दावपु कलभानस्य अति क्षीयसमुद्रपाता
 यतीनाः अति प्राप्तिर इति निरूपयिषुकाय आह-एतमेवसुखमित्यादि ॥ एकेकस्य भद्रस्य । हेतुयिकस्य विवर्णितप्रसवमपकासा रूपे सुखस्य
 यतीनां भाल मयपीकस्य तदा हेतुयिकस्य प्राप्तमनः सुखसङ्गपा क्षिपकाः क्षीयसमुद्रपाता यतीनाः १ भीतस्य । अथवात्ताह-क्षयकाः । भद्रस्य
 पदे रत्नकला प्राप्त्यात् एकेकसि य भद्रकस्य अथत्यपदे पिसस्येयानां क्षीयसमुद्रपातानां ज्ञात्वात् ॥ एव भद्रत्यादि ॥ एव सुपदक्षिपन
 प्रकारेण यथा हेतुनासमुद्रपाताः प्राप्त्यं प्राप्तिरः तथा क्षीयसमुद्रपातोपि भवितव्य इत्याह-निरवशेयं क्षिपानिषेपवमत रसात्मत्वेमस्ययः,

समोहता सुखिञ्ज०, वेदक्षिपसमुद्राणुण समोहया सुखेञ्ज०, मारणक्षिपसमुद्राणुण समोहया सुसुखे
 ञ्जगुणा, वेदणासमुद्राणुण समोहया सुसुखेञ्ज०, कसायसमुद्राणुण सुखेञ्ज० सुसमोहया सुखेञ्जगु०,

अति प्रदृष्ट । अथायसमुद्रपाताः प्रदृष्टाः १ भीतस्य । अत्यारकायना-क्षीयसमुद्रपातोमात्रसमुद्रपातो मापायसमुद्रपातोक्षीयसमुद्रपाताः ।
 मेरिपञ्चाशो प्रदृष्ट । अति अथायसमुद्रपाताः प्रदृष्टाः १ भीतस्य । अत्यारः अथायसमुद्रपाताः प्रदृष्टाः । एव यावद्भूमिनिर्माणम् । एकेक

अये । एवमन्यत्र भूते हेतुदृष्टय हेतुदृष्टा आहवसाय समुद्राया यतीना । एकेका हेमनस्य नारकोने जेतका प्राह अथायसमुद्रपात यतीनयाहे इ
 वे । मायया यजना अदरया परकाता । हेतोम यजना कलसा परकाता । योयमा अक्षुः चक्षि अक्षुः नयि अक्षुः निवृत्ते एकोना योना तिलि
 वा अवाचय दियिजाया ययधिक्याना यकदाया एव आर वेमादियस्य परकातर सोमवसायसमायायाच यदिया एव एते ज्ञानादियुक्तगा भावि
 यथा । हेतोम यकदाहे हेतुने नदी अदरेहेतुने नदी अदरेय एव यदया दाव यदया तोन वरकाट संवजाला यदययाता यजना पिब अदिवा रस
 आसने हेमादिकस्य रसयय पाठ पादप ओमवसायसमुद्रपातयो अदिभो रस दृष्टव्य ए पाकाया अदिवा । हेतुदृष्टय मते हेतुदृष्टया कोह असाय

[illegible]

एष केवलिसमुखाएण समोदयाण सुसमोदयाणय कयरे कयरंहितो सुप्पायाए ० गोयमा । सहत्तोषा
मणुत्सा सुहारनासमुखाएण समोदया , केवलिसमुखाएण समोदया सारिउज्जगुणा , तंयतासमुखाएण

[illegible][illegible]

[illegible]

कपायसमुद्र, पातमन्दिर कास कला भरका दुहुलो मनुष्यस्य प्राप्य कपायसमुद्र पातमन्दिरस्य सेरस्याति तस्य माति पुरस्कृत्य यकोपि कपायस
 मुद्रपातो यस्यापि सति कपयस्य एका द्वौ बभौ वा तत्र माण्डक्यकपयस्य सहरकपायसमुद्र, पातमन्दिनो वेदितव्या परकपयः कर्तुणा कपयस्य
 कपयस्य वा तत्र संशयेकाससंसारकस्यापिमाः कपयस्य कपयस्यकालमसकपयः कपयस्य कालमन्तर, एव मसरुन्मारादिप्रमेय तावदाव्यं याव
 द्वेपानि कस्य व एवमित्याह प यत्र कर्तुमिष्टमिति रवककमस्य मानादिकपायसमुद्र, पाता काय दृष्टव्याः याप्योमसमुद्र पात स्यमस कस्याह यत्
 रव्यपानिदृष्टका यत्रापि एव वेदितव्यमार्कादिबिषया इत्याहः सप्तमयेतमस्य कर्तुमिष्टमिति रवककाम् एकसप्तमार्कादिबिषयानाह-मैरस्यापिमित्याह न
 यतोयसुख सुप्रवीत पुरस्कृता कपयः प्रसप्तमपमानित मारकाणा मध्ये यद्वासासस्यकासमदस्यापित्यात् एव मैरिष्योत्तम प्रकारस्य ताव

पुण केवलिसमुखापुण समोहयाण सुसमोहयाण्य कपरे कपरेहिता सुप्यावा १ ? गोयमा । तस्येत्योवा
 मणुत्सा आहारासमुखापुण समोहया , केवलिसमुखापुण समोहया सतिरज्जुणा , तयगासमुखापुण

द्वातससद्वताः सत्येयमुखाः । वेदिकपयसु समसद्वताः कपयस्यमुखा , मार्कादिप्रकसु ० समसद्वता कपयस्यमुखा , वेदमासमु समसद्व
 वा सत्येयमुखाः कपायसमुद्र, पातसमसद्वताः सत्येयमुखा सत्यमसद्वताः कपयस्यमुखा । यागस्यस्त्वोतिप्रमेयमिमा यथापुरुरुमाता ।

यथा तेद्वी कपायसमद्वता समोवा एवं तेद्वी कपयसमद्वता समोवा विषेयविष तेद्वी सत्यमावा सत्यमाता । यागमन्तर कोरविषय य
 माविषा यत्रा सत्यरुमाता । यागस्यस्त्वोतिप्रमेयमिमा सत्य सत्यरुमातापरे कदिवा । अरव भते कपायसमुखाया य ० । विवे हेममयम्
 कपयस्य कपायसमुद्रपात कपाः । योयमा यत्नादि कपायस न । द्वेदीतम कपयस्यसमद्वता कपाः । कोर कपायसमुखाया माककपाय कप
 कपायः । कोर मात माता योय कोर कपायसमद्वता यागकपाय मायाकपाय कोमकपाय । केरपाय भते अर कपाय सत्यमाता य यत्ना
 गारको द्वेद्वी कपयस्य कपयस्य कपायसमुद्रपात कपाः । यायमा यत्नादि कपाय एवं कपाय वेदमिषयाय । द्वेदीतम व कपायस्य यथावत् वेदमिषयाय २४

पुरस्वता गोपमा । कस्सइ कस्सइ मत्ति कस्सत्ति पण्हयेअ एक्कोण दीया विक्किता उक्कोसुअं यसेअ । या अचयेअ । या एय नाम्भुमार
 तुं जाय येमादिपयं एय अइ । अमुत्तुमारसु मरइया । यमादिपययअसावेतु अदिपया अइ । नाम्भुमारदिपा सठाअ परठत्तेसु अदिपयदा । याय
 वेमादिपय इति, असाया-दिपयका मरअ । एवेकस्स मारअसा ससुमारसोअममय आस मयादीअस्स निरयिअत्ते जाविअः सअ । सयसअपा तु
 रकता । ओपसमुद्पाता मयाभानइ-असं यत्तोत्तादि ॥ यासअमरअओपसमुद्पात मयाभादा । सत्तिकमरत्तेन मरअ दुहुअ सस्सत्ति सस्स
 भादि निरयिअस्सनाविन एओपि पुरस्वता ओपसमुद्पात होयस्स तु सति पसापि सति अयमत्त एया द्वी ययो या एत य पीअओपायुपा
 मरअसाभा पूपो मरअइ सअमानाभा यादिअय पूपो मरअपूअभा अयमपदपि अक्केपाः प्राप्यअ निरयिअसाभा कायसमुद्पातमपुत्तसाभं
 सअपय सय्येया या उअयपा या उअसाभा सअ सअअरअणु अयमपिअतिअपू सस्सनामअस सय्येया अनेअसा यादिवा दीपस्सिअतिअपू अअइ
 पि सस्ससममअसा सय्येया अमअ । अत्तरसममअसा मअा इति ॥ ययमिअसादि म एय निरयिअओअमकारअ । सुत्तुमारस्य अदमअर अत्तुदि
 यादिअयअअमेअ ताय दुअअ याय द्विमादिअस्सविअपय सुअं यसेय-एयमेअस्सअ अवे । मरअपसअ अअयदा ओइअमुअयाया अतीता गोपमा । अ
 यता अअयपा सुत्तुअका मायमा । अरअइ अत्तस्स अरअइ मत्ति अरअत्ति अरअय अक्को वा योया तिविपा अक्कासअं सय्येअ । या अअएअता या
 अअता या, अयाअय आपायाः यतीतयिअया ममअ । अमअओ येमादिअसअ मयात्तात्, पुरस्वतादिअसाया याउअअरअने मरअ । दुहुअ
 मासुअस्य मयाअ सस्सत्ति मासो या परमरया सअइमातिअअवे म ओपसमुद्पात मअा यत्तेओपि पुरस्वताअमसमुद्पातो वेमादिअत्तेन

केअइया पुरस्वता ० गोपमा । कस्सइ अत्ति कस्सइ नत्ति, अरअ अत्ति अत्ति एक्को वा दो वा तित्ति

दअका । निरयिअकाअं मरअ । दिअअः ओपसमुद्पाता यतीता १ गोपम । अत्तात्ताः । दिअअः पुरस्वताः १ गोपम । अत्तात्ताः १ एय मा

अत्ता तिम एअ माअअयाः ययो प्राअ चाविओ निरययेअपवे याअइ वेमानिअसा दअअअती अदिपो । माअअसाअअमुअयाए यायाअसाअअमुअयाए

पुरस्कृता गोपमा । कस्सह धत्ति कस्सह भत्ति कस्सहत्ति जहन्नेव एकुओया दीणा तित्थिवा सकुओवेवं सयेखा या असरोब्बा या रय नापकुमार
 से जाय वेमहिपत्ते एवं कदा अमुकुमारसु नरहया वमहिपपवज्जवसावेसु धात्रिणा तदा नाकुमारदिदा एठाणे परठायेसु नात्रियवत्ता जाय
 वेमहिपपव इति ॥ अस्यापः-त्रियणा इदम् । एकेकस्य मारकस्या वसुारमोक्षमनत काल मर्षादीकृत्य नेरियकत्वे नादिमः सखः सयसंरूपया पु
 ररत्ताः कोपसमुद्पाता मयवनावाह-कस्स धत्तोत्तादि ॥ वासुक्मरवज्जोपवमुद्पात मनासाया स्थितिकमरवेन भरवा दुहुसः सस्सत्ति तस्स
 नात्थि नेरियकत्वादिम एकोपि पुरस्कृतः कोपवमुद्पातः कोपस्य तु सति यस्यापि सत्थि अयत्त एवा द्वी यपो या एव तु पीककोपायुपा
 वद्ववस्यानां पुपो मरकपु ल्याभातामा यदिदस्य पुपा मरकपुल्लया अवल्यपदपि सक्खेपा मापल्ल नेरियकाया काववमुद्पातप्रपुरत्तात्
 वरद्ववतः सत्थेया वा उवस्सया वा उमत्तावा तत्र सक्खरक्खु अयत्तसिपातिक्कपु ल्यस्समासस्य सक्खेया धनेकथा यदिववा दीपस्सिपत्तिक्केपु सक्ख
 पि तस्सस्समानस्या एत्थेया वमत्ता कस्सस्समासस्या सक्खा इति ॥ एयमित्यादि ॥ एय नेरियकोजमकारवा सुकुमारस्य तदनतर वसुपि
 धादिदपल्लकमेव ताव दुल्लस्य पाय द्वेमानिकत्वादिपय सुव तसुवि-एयमेवस्सस्य पत्ते । नरहयस्स कवहया कोदवसुभयाया धवीता गायमा । य
 एवा मयहया पुरस्कृता गायमा । कस्सह धत्ति कस्सह भत्ति कस्सहत्ति जहन्नेव एकुओया दीणा तित्थिवा सकुओवेवं सयेखा या रय नापकुमार
 या धवता या ॥ यथाप्यप मायायाः धवीतादिमाया ममत्ता वनत्तसो वेमहिपकत्वे मासत्तात् । पुरस्कृतविज्जाया या उमत्तरजवे मरका दुहुत्ता
 माभुप्यस्य मयप्य सस्सत्ति मासो वा परम्परया सकुहेमानिकत्वे न कोपवमुद्पातं मत्ता तस्सोकोपि पुरस्कृतकोवसमुद्पातो वेमहिपवत्तेन

केवहया पुरस्कृता ० गोपमा । कस्सह धत्ति कस्सह भत्ति, कस्सह धत्ति जहन्नेव एकुओ वा दो वा तित्थिनि
 रंरत्ताः । नेरियकायां इदम् । त्रियकाः कोपसमुद्पाता धवीताः १ गोवम । अमात्ताः । त्रियकाः पुरस्कृताः १ गोवम । एतत्ताः १ एय या

कदा तिम एव जायवपयवमो मरक चात्रिपो निरययपदे दावत् वेमानिकता दृष्टव्यवती अपिपो । मावकसायवमुत्ताए दावावसावसमुत्ताए

नां भैरवियत्नस्यै पुरस्तरनचिन्ताया एवा रसस्येयाः स्यादसंज्ञा इत्युच्यते । अथतु सर्वे कीदा अशुरकुमारदाया भैरवियत्नेषु पुरस्तरति-
 त्यभावा एकाद्विरुद्धाया चानव्याः पञ्चाशदस्य प्राय एकोतरिका द्वादशैरादिभ्यो ऽनुष्टुप् इति चोरादिराकृतिगच्छतया सुविधेय एका द्वौ त्रय इत्या-
 दिरुपलया पञ्चाशतरतया इत्यर्थे भैरवियत्नाया भिरतिष्ठत्वापह्नु रसदत्ताभिन्नगतया नित्यसुद्धिमाता प्राप्यो लोचनसुद्ध्यातासन्नभात् सुभाषाप-
 द्येय-एगममरसस्यं भवेत् । नरद्वयस्य भैरव्यते केवद्वया सोनसमुपायाया अतीता गोपमा । अर्थता केवद्वया परक्यदा गोपमा । करस्य अतस्य करस्य
 इ भस्ति करस्य अतस्य एगाया दोषा तन्निष्ठा लक्ष्यस्य सयुज्याया अयुतता । एगममरसस्यं भवेत् । नरद्वयस्य अशुरकुमारत केवद्वया सोनसमुपाया-
 या अतीता नायमा अज्जता केवद्वया पुरस्कृतया गोपमा करस्य अतस्य करस्य भस्ति करस्य भस्ति सस्येका विधेय अयस्येका विधेय अज्जता । एव
 ज्जता भैरव्यस्य अतस्य पुनरागत्यपत्त केवद्वया सोनसमुपायाया अतीता गोपमा अज्जता केवद्वया पुरस्कृतया
 गोपमा करस्य अतस्य करस्य भस्ति करस्य अज्जता लक्ष्यस्य सयुज्याया अयुतता वा अर्थता वा एवं प्राय मन्त्र-
 यत । पापमनस्य ज्जता अशुरकुमारते एगममरसस्यं भवेत् । नरद्वयस्य जोहसियते केवद्वया सोनसमुपायाया अतीता गोपमा । अज्जता केवद्वया
 पुरस्कृतया नायमा करस्य अतस्य करस्य भस्ति करस्य भस्ति सस्येका विधेय सयुज्या विधेय अयस्येका विधेय अज्जता, एव ये

एव ज्जता येयणासमुज्जतं त्रिणितं तद्वा कोहसमुज्जतोयि त्राणिपक्षौ निरसेस जाय येमाणिपक्षौ । माण
 समुज्जत् । मायासमुज्जत् एव निरयसस ज्जता भारणतिसमुज्जत् । लोचनसमुज्जत् ज्जता कसायसमुज्जत् नवर

हाता अतीताः गोपम । एव यदा येनसमुद्गातो अचित्तकथा ज्योयसमुद्गातोयि अचित्तकथो भिरवसाय यावद्वैमानिज्जत्वे यान
 यमुद्गाता मायासमुद्गातय भिरवक्षेय यदा भारणाचित्तकथमुद्गात । लोचनसुद्ध्याता यदा अयायसुद्ध्यातो सवर्त सवर्तकीया अशुरादिभैर

नानाभारतया मठावपरन्तरेषु प्राविष्टा आह वेमादिगम वेमादिपते ॥ अस्यापमया-अभीतेषु सुतेषु सुवहाप्यमलस्य सुवभीते नैरपि कस्या
 दिष्टानामा मयवममलस्य प्राप्त्यान् पुरकतविद्यापारदयं नैरपि कस्य नैरावकस्य नावना या नरापिका मद्रकाता दूरे मानसप्रपातमल
 देव कास कस्या मरवापुष्पतो मकरपारम्परेषु वा मनस्यनवममलस्य सारस्यति म द्रुपा मरकमापना तस्य म सति पुरकता मानसमुद्रपाता
 पुन सान्द्रवे वसमानो प्रुपो वा मरकमागरेषु पाद मानसप्रुपात सत्या मानकद्वयम मरकादुद्रुप्य सारस्यति तस्यैव पुरकता मानसमुद्रपाता
 एवमेव सारपि द्वे कस्याप एव सङ्ख्यान् वारान् मरकमापनाः सङ्ख्या अपङ्केषान् पारान् असङ्केपा अनन्तान् पारान् अनन्ता नैरपि कस्य वा
 चुरकुमारस्ये पुरकतविद्यापारमित्ये वावना पो मरकाद द्रुपा उचरकुमारस्य पास्यति तस्य म सति पुरकता मानसम-पाता परवक पाद म
 ना तस्य एवा द्वे पारयो न

— नमः प्रया अनन्तान् पारान् अनन्ता एव सावद्रावनीय

व्यं चरन्त्येव। सख्येपां वा उभयेवा वा उभया वा, एव सख्येपान् भरन्त्येवमात्रमिति। सख्येपा अथस्येपान् पारान् अथस्येपा यत्राह पारान्
 अत्राहः यथा मैरदियवसाधुरकुमारत्वावपय अतीवसूय तथेव प्रायमायं पुरस्कृतसूय-कस्व इ अस्ति कस्व इ अस्ति। ए वा नरकजन्मा दुष्टयो
 नाऽधुरकुमारत्वा प्राप्त्यति तस्य स न सधुरकुमारत्वावपय पुरस्कृता शोचसुमुद्राता यस्तु प्राप्स्यति तस्य सति तत्र अपत्य पद सख्येपा अप
 पारयता अथधुरकुमारत्वात् सख्येपाना ज्ञानसमुद्राता ज्ञानात् ज्ञानबहुतत्वा तथा चरन्त्येव सख्येपा अथस्येपा अत्राह वा एव अथस्येपा
 त्तिता अथकृष्णपत्न्यतिरेव हीयतिरेव वा चरन्त्येवमात्रा नरकस्यं यत्राह चरन्त्येवमात्रा अत्राहः एव मैरदियवस्य ज्ञानकुमारत्वादि
 पु निरन्तर तावदुक्तस्य पाप रक्षानिरन्तरत्वे यथाथाह-एव ज्ञान यतिपुन्यमात्रे ए पयिबीकातिवत्त उनीरुत्वा । तथैव पुरस्कृता ज्ञानाभा
 तु अस्यापि सति अस्यापि न सति, एव भरता दुष्टयो न प्राप्यबीकातिवत्त प्राप्त्यति तस्य न जमि पादि ज्ञाना वस्यापि अपत्यपदे एको

हीवा चरन्त्येव। सख्येपा अथस्येपा अत्राह वा तथैव-तियक्पयैन्निपयजन्मा अन्त्ययजन्मा शोचसुमुद्रातल ससुद्रत सन् य एकात्र पयिबी गता
 तस्य एको ही पारो गंतु द्वी द्वीन् पारान् गतु कथाः सख्येपान् पारान् सख्येपा अथस्येपान् पारान् अथस्येपा अत्राहः ए
 एव ज्ञान सख्येपा इति ए एवं पयिबीकातिवत्तवेनातिस्वायम्कारेव ताव द्वाह्य पात्र अन्त्ययस्ये तथैव-एवमात्रस्य इति । भरन्त्येव ज्ञानकाह
 एव इत्यदि ए पाप अन्त्ययसूय तत्रापुकातिवत्तादवन्त्येवत्येवसूयजन्मा पयिबीकातिवत्तसूय स हीन्निपयसूय पुरस्कृतातिवत्ताया अपत्येन एको
 द्वीया अथोक्ति, एत रक्षणीन्निपयजन्मा प्राप्स्यमास्य येतिरेव चरन्त्येव सख्येपा अथस्येपा यत्राह वा नव सख्येपान् पारान् हीन्निपयय प्राप्स्य
 ज्ञानस्य सख्येपा अथस्येपान् पारान् अथस्येपा अत्राहः एव हीन्निपयसूयतिरेन्निपयसूयजन्मा ज्ञानातिवत्त सख्येपा अथस्येपा अत्राहः एव हीन्निपयसूयतिरे
 यथातिवत्ता ज्ञाना-सख्येपा अत्राहः एव हीन्निपयसूय पुरस्कृतातिवत्त सख्येपा अत्राहः एव हीन्निपयसूयतिरेन्निपयसूयजन्मा ज्ञानातिवत्त सख्येपा अत्राहः एव हीन्निपयसूयतिरे

एतत्तं वदन् । श्रीगर्भं प्रोपसमुद्पातेन सात्वसमुद्पातेन सौम्यसमुद्पातेन यः समववृत्ताभा एवपायेत्येति कथायन्तिरि
 तान् एतदेव समुद्पातस्य समववृत्ताभा नवववृत्ताभा यः कतरं २ एते उपपादा मरवीरा उपवक्षा द्विचक्रिपरिचयान् इतिभ्याम् एतच्चम्पा स्थाने
 एवीपा पारथम्यात् कतरः कतरं कस्यैवा कतरं २ एते विद्यापतिवका एव नीलमेव पुष्टे प्रथमानाद गौतम । सर्वस्वीका श्रीवा एवपायसमु
 दपातस्य कथायन्तिरिक्तस्य एववेदनादसमुद्पातपदकेन समववृत्ताः कथायन्तिरिक्तसमुद्पातसमुद्पातारि क्वचि रक्तदाचित् कर्तव्येदम प्रीति

ण समोद्वयाण शुक्सायसमुव्वाण समोद्वयाण शुसमोद्वयाण कयरे कयरोहिता शुप्याथा १ ? गोयमा ।
 सह्योया जीवा शुक्सायसमुव्वाण समोद्वया माणसमुव्वाण समोद्वया शुणतगुणा कोहसमुव्वाण
 समोद्वया विससाहिया , मायासमुव्वाण समोद्वया विससाहिया , लोचसमुव्वाण समोद्वया विससा ०

वेनामिकस्य । एतथा वदन् । जावाना कोपसमुद्पातस्य सात्वसमुद्पातस्य सौम्यसमुद्पातस्य समववृत्ताभा एवपायसमुद्पातस्य
 समववृत्ताभासमववृत्ताभा कतरं कतरं एतन्ना उपपादा ? गोतम । सर्वस्वीका श्रीवा एवपायसमुद्पातसमववृत्ताः मानसमुद्पातसमववृत्ता एव
 कण्ठ्या कोपसमुद्पातसमववृत्ता विद्यापतिवका मात्वसमुद्पातसमववृत्ता तिस्रपतिवका मायासमुद्पातसमववृत्ता विद्यापतिवका सौम्यसमु
 दासिकस्य वेनामिकस्य ०० पितृ भूत कोपाय कोहकसायस मात्व सायाक कामस्य । एतन् वेनामवन् कोहस्य कोहकपायसमुद्पातस्य मान
 कपाय सायाकपाय कामकपाय । एवपायस्य एवपायस्य एवपायस्य कतरं २ इति एतन्ना ३ । एवपायस्य समानान् एवपायस्य विद्या २
 मा मायानां च सायाक विद्यापित्वा । गोतमा एवपायस्य कोपाय एवपायस्य समानान् एवपायस्य समानान् एवपायस्य समानान् एवपायस्य
 मा सायाकसायस्य समानान् एवपायस्य । तद्वत् मानकपायसमुद्पातस्य समोद्वया एवपायस्य । कोहकपायस्य समानान् एवपायस्य
 समानान् एवपायस्य । सायाकपायस्य समानान् एवपायस्य । तद्वत् मानकपायस्य समानान् एवपायस्य । कोहकपायस्य समानान् एवपायस्य

रेकलविषयाः कीचादिषुमुद्रयाः। मन्त्रेणैषुविहितसर्वकर्मसु विधाविहिताः सुस्मरति साधये निर्दिष्टादिपुस्तकविषयान् पिबिष्यस्यिषु रित्तमा
 द नरपथात् नर सत्ताद न नरायकाका मद्रक्त निर्दिष्टस्य गत्यन कापसमुद्रयाः। अनीता दत्तवसाद पोमम । असन्ना असन्ना निर्दिष्टस्य
 सत्य सर्व कीचा प्रासत्तात् पिबेय पुरस्कृत। कीमम । असन्नाः प्रत्यसमयमावर्त मय्य दृष्टमासकक्षा निर्दिष्टस्य प्राप्तासत्तात् प पयमि
 स्याति न एव निर्दिष्टस्य निर्दिष्टस्यप्रकारस्य अतुर्दिष्टातदस्यकमुप पय रत्नरत्न तादृक्तस्य पावर्तुर्मासिकस्य विमानकस्य विमानकस्यविषयस्य
 यं तद्वैत विमायुषास्य मम । असाविष्यत अत्रपथा कारसमुपाया अनीता गोपया । अत्रपथा अत्रपथा पुरस्कृत मायमा । अत्रपथा मायमा प्राप्
 यत यथाव कापसमुद्रयाः। सर्वेषु कीचेषु अस्याने परस्यान् न नीताः। परस्कृतप्राप्तकर्मवैतनाः। तथा मासादिस्मरुद्रयाः। अपि वाप्या हा
 वावाह यत्रविषयादि न एव कापसमुद्रयागत्तम प्रकारस्य अस्यारीय समुद्रयाः। अयथापि स्यात्ताम परस्यान् न नीताः। अत्रपथा पावर्तुर्मासिकस्य
 ती वेमनिबन्धनपथ अत्रा प्रवृत्त सर्वेय वसावयास्य नत असाविष्यत अत्रपथा सादसमुपाया अनीता गोपया अत्रपथा अत्रपथा पुरस्कृत। नी
 यमा अत्रपथा सुमं नदीय निर्दिष्टाहपुस्तकविषया अपि कापादिस्मरुद्रयाः। मायय अत्रा पञ्जातदस्यकमुद्रै विमानता सुस्मरत कीचादिषु
 द्वाः। अयसमुद्रयापि अत्रपथासाधनकर्मवैतना परपरपरस्परपुस्तकमात्रापरिचयः। अयसरा साधनमात्रा कीचविषय तादृह पुरविषयमस्याद

गम्य सन्नापपरठाणसु य सख्यय वि न्नागियक्षा सख्यजीयाण वसतिरिति समुद्रयाया जाव छानसमुद्रयात्र
 विमानियासि । पुपुसिष्य नत । कीचाण काहसमुद्रयापुण माणसमुद्रयापुण मायासमुद्रयापुण छानसमुद्रयापुण

ताः । एव साधनविमानकस्ये , एव सख्यापपरव्यासपु य सुवर्गाय प्रविष्टस्याः सर्वजीवसांम् । अस्यारापि सपुद्गता साधनमात्रसमुद्रयाः।

वेमनिबन्धनपथ सदा न परव्यासपु यवत्य यापि । वेनीतम यमन्ता रम कीचा विमानक गोपम रम सख्यापपरविषयस्य अत्रपथा
 सापिच अत्र साधनपादस्य साधनविषयात् वेमाविचरते । अत्रपथेन न समुद्रयागत्तै कोपयोनीते अत्रपथे साधनपादसमुद्रयाः। ए न मायम वे

ति भेर्यिकाया निरद्वयसुखोपाभावात् माघे शीतसुखात् एव कीदृशे यथासि एवैषा चिद्वति से दिति यथा एति क्षेपकमुद्रया
 वसुमधस्तापयथा सुप्रकीका अशुशुभारिपिपासुपुत्रावलायं सुवन्नादा क्षीयसुमुद्रयातसमुद्रना शत एवादि स्वतापता लोचमुद्रना ए
 ना यवेतरायाभादिमत एतोरिव कदाच रक्षितय कायय । एति अयवसुद्रयाभुमद्वतावेक्षया सर्वकाका यव ॥ सर्वदेवा जाय वमाजिया व
 ति ॥ एव समुद्रकुमारमतेसावपुत्रावकाएव सवदना नाभकुमारदय एताव द्दक्षना याव द्दुर्गातकाः प्रायवीक्षार्यक्षार्यसाया वामात्प्रमीवय
 दे इय नायता प्रायवीया समासत्तात् ॥ एव कायेसाट ॥ एव पायाकापभाजम प्रकारय ताव द्दक्षणा याव रिपयपुत्रान्त्रिपात् मनुष्या प

ऊगुणा, कौटसमुद्राण्य समोदया सर्वेज्ज० अुसमादया सर्वेज्जगुणा । अुसुरकुमाराण पुच्छा, गीयमा ।
 सर्वत्यो वा अुसुरकुमारा कौटसमुद्राण्य समादया, माण मुद्राण्य समोदया सखिज्जगुणा, मायासमु
 द्वापण्य समोदया सखिज्जगुणा, ताजानमुद्राण्य समोदया सर्वेज्ज० । एव सर्वदेवा जाय वमाजिया ।

मुद्राः सागरसुद्रातसमवदताः सर्वयपुत्रा क्षीयसमुद्राभुमद्वनाः सुवयपुत्रा वसुम दनाः सर्वयपुत्रा । अुसुरकुमाराया पुच्छा
 यौतम । सर्वकाका अुसुरकुमाराः क्षीयसमुद्राभुमद्वना मातसुद्राभुमद्वना सर्वयपुत्रा माय समुद्रातसमवदताः सर्वेयपुत्रा
 क्षीयसमुद्रातसमवदताः सर्वयपुत्रा वसुमद्वना सर्वेयपुत्राः । एव सर्वदेवा यावदुर्गातकाः । एतिवीक्षार्यिकातं पुच्छा, गीतम । व

वव वमादया र्शिज्जया वसमोदया र्शिज्जय वसमद्वना राव पच्छा । एौतम भवदायाव नादयो वामपावसमुद्रात समादा र्शिज्जयातेदया
 यावकायाव ववयान मदयो नागवयावय भवयान मदयोक्षीयवयावसमवदताः सर्वयपुत्रा तेवयो वसमोदया सवदना दिव वसुमद्वनाया प
 दना । मोदमा वसमोदया वसमद्वनाया भावकायसमवदताव भुमादया मावकायसमवदताव र्शिज्जया मायाभुमद्वनायाव समा
 दया र्शिज्जयाक्षीयवयावसमुद्रायाव वसमोदया र्शिज्जया एव सवदना जाय वमाजिया पुठवीक्षार्यिका एव पुच्छा । वैशेतम

सादि २ निरपेक्षाया माया एतयो वेदनादिषुमुद्राणाः तेषां तेष्वीकस्याहारकसंख्यानात् कीदृशसमुद्राणाहारकसमुद्रपातासम्भवात् अतुर
 कुमारादीनां सर्वेषामपि देवानां साधारकसमुद्रपातवशात् तेषां पञ्चसमुद्रपाता कश्चिन्मिथसम्भवात् तिस्रसुप्तवपातस्यापि सम्भवात् परत्वा
 दारकसमुद्रपातस्य तेषां न सम्भवंति अनुद्वेषपूर्वपिपसायावातयो वदप्रत्ययस्य तेषां साधारकसंख्यानात् वायुकायप्रकटकेनानुद्वेषावक्षत्तानुद्वेषा
 या माया वदसाक्यामपरवत्सवत्ता सप्त समुद्रपाता तेषां योक्त्याहारकतेजोमहाप्रापद कसमुद्रपातापम्भवात् वायुकापिपसायां पूर्व २

समुद्रपाया पयन्ता, तजहा-वेदणासमुद्रपाण कसायसमुद्रपाण मारणतिय० वेउहिय० तियग० ध्याहारग

समुद्रपाण । णरहयाण नते । कड ताउमलिया समुद्रपाया पयन्ता १ गोयमा । अहारि ताउमलिया

समुद्रपाया पयन्ता, तजहा-वेदणासमुद्रपाण कसाय० मारणतिय० वउहियसमुद्रपाण । ध्युरकुमाराण

पुच्छा, गोयमा । पय समुद्रपाया ताउमलिया पयन्ता, तजहा-वेदणासमुद्रपाण कसाय० मारणतिय०

नसमद्वला अवंशपणुत्ता । अति पदल आटलियात्ताः समुद्रपाताः प्रपत्ताः १ गोयमा । पद आटलियात्ताः समुद्रपाताः प्रपत्ताः साटपा-

वेदनासमुद्रपातः अयापसमुद्रपातो मारणात्मिकसमुद्रपाता वैश्वयसमुद्रपातसौम्यसमुद्रपात आहारकसमुद्रपातः । निरपेक्षाया वदसा ।

अति आटलियात्ता समुद्रपाताः प्रपत्ताः १ गोयमा । अत्यारणाटलियात्ताः समुद्रपाताः साटपा-वदनाक्यामपरवत्सवैकिपाः । अतुरकुमाराणां

३ । अयथावमात्राया असायस मारणतियस्य सर्वस्यस्य तेषस्य पाहारगस । वदनासमुद्रपात अयापसमुद्रपात मारणात्मिकसमुद्रपात योक्त्य

ननुद्वेषात् तस्यवदनुद्वेषात् आहारकसमुद्रपात । परायाच सत अर अमलिया समुद्रपाता य । हिदे नारयोनि वैमयवम् अेतसा अयस्यसम्भवात् अ

या । गोयमा अहारि आकसमिपता । गोयमा ४ अयसा अरहे । वेदया असाय मारणतिय वेदपियस्य अमरकमारकायपच्छा । वेदनासम्भवात् अ

यायवद्वला मारणात्मिकसमुद्रपात अयस्यसुपात अतुरकुमाराणां पदल । अयसा पंच आकसमिपता य त । गोयमा ४ अयसा कया तेष वेदे । वेदया

यायवद्वला मारणात्मिकसमुद्रपात अयस्यसुपात अतुरकुमाराणां पदल । अयसा पंच आकसमिपता य त । गोयमा ४ अयसा कया तेष वेदे । वेदया

यायवद्वला मारणात्मिकसमुद्रपात अयस्यसुपात अतुरकुमाराणां पदल । अयसा पंच आकसमिपता य त । गोयमा ४ अयसा कया तेष वेदे । वेदया

या जीवा नन्दरं सकृत्पापधुमुद्गातापेक्षणा समद्वहता मामधमुद्गातेन समद्वहता अक्षप्तेषुमुदा धरुष्यः, सम्प्रति धतिव्यत्यसिध्वः समुद्गाता इति निरूपयामास ह कश्च यत्त इत्यादि ३ शृणु अथ धतिर्द्विधा धावत्यसिध्वः समुद्गाता इति । यत्तु विमलतिदपदकक्षमेव निरूपयति नन्दरपाद्यवि

वक्राक्षा प्रायशोकावका भासतुमुद्पातसमवृताः क्षीयसुत पातसमवृता विप्रोपाधिक भासासुमुद्पातसमवृता विप्रोपाधिका शोभस
मुद्पातसमवृता विप्रोपाधिका अथमवृताः । हृद दाहलब्धस्त्रिपविप्रभाषिका , मनुष्या यथा जाया मवृता माससुमुद्पा

कृत्तव्यं । विविधं च आत्मविशिष्टम् । शरीरीत्यर्थः । ते हि विविधमिति । तेः पुद्गलैः विपरीतैश्च साधुर्लभं न पाप्मनस्येति विपरीतानामर्थेणाथ
 स्वप्नस्यैव स्वप्नकारणं कथ्यते तत्र काश्च-मनुष्यश्च स्वप्नं प्रतिप्रवृत्त्यापूरयेत् आत्मं पक्षं पीतमन्नं मस्य कृते सति प्रवृत्तानाह-शरीरेत्यादि निषमा किं
 यमत्तं च विवर्तितं । पदद्विष्टो यथापूर्य्य स्वप्नस्यैव भटारक्त्वं तद्यथा प्रवर्तितं एवं विवृत्तमन्ता विवर्तयेत् साधुत्वात् पवित्रं शरीरमन्ता यथावत्प्रमा
 नं स्वप्नरीरस्य विवृत्तस्यैव साधुत्वात् । साधुत्वं यत्नानामन्तापूर्य्यै स्वप्नस्यैव विवृत्तस्यैव साधुत्वात् । यत्नानामन्तापूर्य्यै स्वप्नस्यैव विवृत्तस्यैव साधुत्वात्
 स्वप्ने पुनरिति । स्वप्नं यदन्तापूर्य्यत्वं तदन्तापूर्य्यत्वं सौमित्रिकुटुम्बीत्यानां न प्रवर्तितं निरुपद्रवस्थानात्तन्मात्रं तयोः कितुं प्रवृत्तानां स्वप्ने
 या पन्तश्चा, तज्जहा-वेदनां कसायं मारणतियं वेदविषयसमुं तं यगसमुखाप । मनुस्साण कडं ताड
 मलिया समुखाया पन्तश्चा ? गोयमा । त्वं ताडमलिया समुखाया पन्तश्चा, तज्जहा-वेदनां कसायं मारणतियं वेदविषयसमुं तं यगसमुखाप ।
 कसायसमुं मारणतियसमुं वेदविषयसमुं तं यगसमुं स्याद्धारणसमुखाप । जीवेण ज्ञाते । वेदनासमु
 ग्वापुण समोहपु समोहणिशा जे पोगालं निष्कुतडं तं विना ज्ञाते । पोगालाहि केवतिपु खेहि स्यापुन्ते के

साध्यापमरश्च विविधं स्वप्नसमुद्रपाताः । मनुष्याणां ज्ञाते स्वप्नस्यैव स्वप्नसमुद्रपाताः । गोयमा । पदं तद्यथा-यदन्तापूर्य्यत्वं विविधं
 साध्यापमरश्च विविधं स्वप्नसमुद्रपाताः । गोयमा । पदं तद्यथा-यदन्तापूर्य्यत्वं विविधं स्वप्नसमुद्रपाताः । गोयमा । पदं तद्यथा-यदन्तापूर्य्यत्वं विविधं

स्वप्नस्यैव स्वप्नकारणं कथ्यते तत्र काश्च-मनुष्यश्च स्वप्नं प्रतिप्रवृत्त्यापूरयेत् आत्मं पक्षं पीतमन्नं मस्य कृते सति प्रवृत्तानाह-शरीरेत्यादि निषमा किं
 यमत्तं च विवर्तितं । पदद्विष्टो यथापूर्य्य स्वप्नस्यैव भटारक्त्वं तद्यथा प्रवर्तितं एवं विवृत्तमन्ता विवर्तयेत् साधुत्वात् पवित्रं शरीरमन्ता यथावत्प्रमा
 नं स्वप्नरीरस्य विवृत्तस्यैव साधुत्वात् । साधुत्वं यत्नानामन्तापूर्य्यै स्वप्नस्यैव विवृत्तस्यैव साधुत्वात् । यत्नानामन्तापूर्य्यै स्वप्नस्यैव विवृत्तस्यैव साधुत्वात्
 स्वप्ने पुनरिति । स्वप्नं यदन्तापूर्य्यत्वं तदन्तापूर्य्यत्वं सौमित्रिकुटुम्बीत्यानां न प्रवर्तितं निरुपद्रवस्थानात्तन्मात्रं तयोः कितुं प्रवृत्तानां स्वप्ने
 या पन्तश्चा, तज्जहा-वेदनां कसायं मारणतियं वेदविषयसमुं तं यगसमुखाप । मनुस्साण कडं ताड
 मलिया समुखाया पन्तश्चा ? गोयमा । त्वं ताडमलिया समुखाया पन्तश्चा, तज्जहा-वेदनां कसायं मारणतियं वेदविषयसमुं तं यगसमुखाप ।
 कसायसमुं मारणतियसमुं वेदविषयसमुं तं यगसमुं स्याद्धारणसमुखाप । जीवेण ज्ञाते । वेदनासमु
 ग्वापुण समोहपु समोहणिशा जे पोगालं निष्कुतडं तं विना ज्ञाते । पोगालाहि केवतिपु खेहि स्यापुन्ते के

यो वैद्विषयसु रूपावच्छिन्नाः सत्तारः तेषां साररूपमिमाणा वैद्विषयान्वित्यसंनभो द्विदिपपु रूपावच्छायेय सुसमाप्तं पञ्चद्विषयैर्येषूपनिष्ठाया
 साधारण्यस्य रूपावच्छायां येषां पञ्च साधारण्यताः समरूपाणां परस्मादरूपरूपाणां सतेषां न सुसमाप्तं तदुदयपूर्वमभिमयाभावात् स्थायता
 सारकसाध्याभ्यामात् समुपायौ यत्रापि मनस्यपु सुवनामसमावात् न तदयं भावो यथा तादृशत्वात् समरूपाणां कालो तेषां निरूप्यता साभ्य
 तिर्यक्यस्य समुदयते असमाप्ता यावत्तदपि समुदयान्तकाले र पुद्गल आत्मानि भदस्य रूपावच्छायेय निरूप्यते इत्यादि न जीवा वनिर्वा
 बाक्यावच्छिन्नाः सत्तारः यावत् समुदयान्तकालमभ्यो परिमितं समरूपाणां यत्रापि समरूपाणां पुद्गलास्य वैद्विषयाभ्यामात् स्थायारोकावच्छायां न द्वि
 वेदाद्विषयं तेषां समुपायः । एतानिदपिप्रतिष्ठित्यापि पुच्छा, गोपमा । तानि तावत्तत्त्विया समुपायः पञ्च ,
 तज्जहा - वैद्विषयं कसायं मारणतिषयं तत्र यत्रावच्छायापि सत्तारि समुपायः पञ्चतः, तज्जहा - वैद्विषयं
 कसायं मारणतिषयं वेदाद्विषयसमुपायः । पञ्चद्विषयतिरिक्तजोपिपयापि पुच्छा, गोपमा । पञ्च समुपायः

पुच्छा नीलम । पञ्च समुदयान्तकालमभ्यो परिमितं वैद्विषयस्य मारणतिषयं वैद्विषयस्य मारणतिषयं वैद्विषयस्य मारणतिषयं वैद्विषयस्य मारणतिषयं
 यत्रापि पुच्छा, गोपमा । पञ्चद्विषयतिरिक्तजोपिपयापि पुच्छा, गोपमा । पञ्च समुपायः

यत्रापि मारणतिषयं वैद्विषयस्य मारणतिषयं वैद्विषयस्य मारणतिषयं वैद्विषयस्य मारणतिषयं वैद्विषयस्य मारणतिषयं वैद्विषयस्य मारणतिषयं
 यत्रापि मारणतिषयं वैद्विषयस्य मारणतिषयं वैद्विषयस्य मारणतिषयं वैद्विषयस्य मारणतिषयं वैद्विषयस्य मारणतिषयं वैद्विषयस्य मारणतिषयं

कृपयति । निक्षिपति । आत्मनिक्षिपत् करोतीत्यर्थः । तैश्चिन्मिति । तेः पुत्रैः विपत्तुं ह्यपुत्रं जयात्तराले विपदाकाशमर्दयार्थं
 इत्यर्थेनेति व्याख्यातं तस्य चाह मनुजस्य रूपं प्रतिप्रदयापुत्रेन व्यास एव पीतमम प्रस कृते सति प्रवृत्तानाह-परीरेत्यादि निपमा नि
 यमम । इतिवति । यदापुत्रो यदापुत्रं इत्यर्थेन । यदाह नृपाया जयति एव । अकृमता विस्तरेण बाहुल्यः पितृकृतः क्षरीरप्रमात्र पातरप्रमा
 न स्वक्षरीरस्य विक्रमो यावत्प्रमात्रं च बाहुल्यं यतावत्प्रमात्रमप्युच्यते रूपवति व्याख्येयः , एतद्वत् निपमनद्वारकाह-पञ्चदश सप्त अश्वे एवह
 यते पुर इति । इह यदभातिप्रपात् यदभातिप्रपात् सोऽनिपुटपु वीराना न प्रवति निरुपद्रवस्थानवर्तिन्या यथा किपु वसनाहता अत्र स्तत्र

या पन्तसा, तज्जहा-वेदणा० कसाय० मारणतिथ० वेजसियसमु० तंयगसमुखापु । मपुस्साण कड ताव
 मत्तिपा समुखाया पन्तसा ? गोयमा । त ताउमत्तिपा समुखाया पयसा , तज्जहा-वेदणासमुखापु
 कसायसमु० मारणतिथसमु० वेजसियसमु० तंयगसमु० व्याहारगसमुखापु । जीवेण जते । वेदणासमु
 ग्वापुण समोहपु समोहणिषा जे पोगाल निष्कुनड तंदिण जते । पोगालहि केवसिपु स्नेहे व्यापुन्ते के

भावयायमरकवेक्रियतेऽससमुद्रपाता । मनुष्याणां कति ह्यन्येषां । समुद्रपाताः । पीतम । यत् सद्यथा-यदमाकयापमरकवेक्रियते
 साहसमुद्रपाताः । पीतो मरुत । यदमासमुद्रपातसमवहताः समवहत्य यात्पुत्रा निक्षिपयति ते पुत्रैः विपत् पञ्चमापुत्रं क्रिय

कथाय पारल्लित्य वरविषयसुखाय तत्रयमुखापु । यमपार्थ पुत्रा वदता अयाय मारकातिक वेक्रियतेऽससमुद्रपाता । मपुस्साण कड
 मत्तिपासमखायार्थं तं । पीतम कपिलसमुद्रात् जहात् त जहेत् । यदमा अयाय मारकातिक वेक्रियते य पाहारमयमखायार्थं । वेदमा अ
 याय मारकातिक वेक्रियतेऽससमुद्रपाता । जीवाज्जमेत यदयायमुखापुच्यते यमोदयाय यमावदमा । विष आधने यमगन्तु यदणविमहाते
 यमाप्रा वहा जमोदीने । अयमव निरकुमवह तत्र मत्त पुत्रादि अयदर किं यपुत्र कोदर विपते पुत्रे । पञ्चे पुत्रस्य यमसमुद्रस्यै ते विजित अदिरे

परीक्षीरवसमवात् तत्र पदं हि सुखम् इति नियमात् यदि हि सिद्धम् मन्त्रा ५ स्थितिदिशि स्थि चरति हि स्थ पयदिहि सिन्धुपुष्प
 तं च खगरीरमः खगरीरमः इत्यस्य चरमायुः स्पष्ट स्थितिमती जीवस्य गतिमपि हस्य विपदुर याव नूतानं विपत्तय कास सिन्धु
 तं च खगरीरमः खगरीरमः इत्यस्य चरमायुः स्पष्ट स्थितिमती जीवस्य गतिमपि हस्य विपदुर याव नूतानं विपत्तय कास सिन्धु
 तं च खगरीरमः खगरीरमः इत्यस्य चरमायुः स्पष्ट स्थितिमती जीवस्य गतिमपि हस्य विपदुर याव नूतानं विपत्तय कास सिन्धु
 तं च खगरीरमः खगरीरमः इत्यस्य चरमायुः स्पष्ट स्थितिमती जीवस्य गतिमपि हस्य विपदुर याव नूतानं विपत्तय कास सिन्धु

वहपु फुले ? गोयमा । सरीरप्यमाणमित्त विरक्तन्याहनेण नियमा टाहिसि पुत्रतिग खेत्त आपुत्ते पयतिपु
 खेत्ते फुले सप जते । खित्तं केयतिकालस्व फुले ? गोयमा । पुगसमणगया दुत्तमणया यिगहिण पुवडुय
 कालस्व आपुत्ते पुगहकास्व फुले । तण जते । पोनाल केयडकास्व निक्कुनड ? गोयमा । जहन्तेण

स्पष्टम् ? गोयमा । सरीरप्यमाणमित्त विरक्तन्याहनेण नियमा टाहिसि पुत्रतिग खेत्त आपुत्ते पयतिपु
 खेत्ते फुले सप जते । खित्तं केयतिकालस्व फुले ? गोयमा । पुगसमणगया दुत्तमणया यिगहिण पुवडुय
 कालस्व आपुत्ते पुगहकास्व फुले । तण जते । पोनाल केयडकास्व निक्कुनड ? गोयमा । जहन्तेण

विपदा कासल (सुप्रविन) विविधविन ? गोयमा । जयलेनाममुद्रासारक्येयाप्यममुद्रास्य । ते मदस्य । सुद्रसा विविधमाः सुप्रो यानि
 विपदा कासल (सुप्रविन) विविधविन ? गोयमा । जयलेनाममुद्रासारक्येयाप्यममुद्रास्य । ते मदस्य । सुद्रसा विविधमाः सुप्रो यानि
 विपदा कासल (सुप्रविन) विविधविन ? गोयमा । जयलेनाममुद्रासारक्येयाप्यममुद्रास्य । ते मदस्य । सुद्रसा विविधमाः सुप्रो यानि
 विपदा कासल (सुप्रविन) विविधविन ? गोयमा । जयलेनाममुद्रासारक्येयाप्यममुद्रास्य । ते मदस्य । सुद्रसा विविधमाः सुप्रो यानि

[illegible]

तैर्हितोण दत्ते ! स जीये कतिकरिण् ? गोयमा ! सिप तिकिरिण् सिप षडकिरिण् सिप पचाकिरिण् ।
तेण दत्ते ! जीया तव जीयाव कतिकरिया ? गोयमा । सिप तिकिरिया सिप षडकिरिया सिप पचाकि

(पुद्गलः) च जीवः कर्तृत्वियः ? पीठेन । स्पर्शानुभूतिः स्यात्स्पर्शविद्यः । ते (वेदनासमुद्भासयतेमुद्रादीन्तरया) ननु

[illegible]

गायमुद्रपातमविहस्य विहितं कथा नैरयिबोधि पियस्यित्तयो मवर्त्तनीतिस्त्रापस्याने नैरयिकाविलापाः कृतान्, यथा शेरदण्डं पते पय
 वाःसुमुपाएषं समंश्चिह्ना एषं नैरयिबोध्यं प्रकारं वापयति स्यात्पु सस्याविलापापपूर्वं तिरदभ्येयं ताव द्रव्यं याव द्वैमात्रिको वैमानिका
 लापः तद्वत्तुका बदनासमुद्रपातः सम्यक्ति कथापसमुद्रपात समानवत्तुका दतिदक्षिणे विधिरगुराह-एवं कथापसमुपासु वि व्यापिपक्षो
 वात ॥ एव वेदनासमुद्रपाततत्त प्रकारं सांभालता जायते न्युयिष्यतिदयद्वयमेव च कथापसमुद्रपातापि वक्तव्यः सर्वत्र जीवन्ते नत ।
 कथापसमुपाएष सुबोधिहता अपुम्यते तच्छब्द ॥ यान पुद्गलान् धारीतात्मनान् कथापसमुद्रपातवशासुत्पन्नपयविधाय स्यादरीरा दाहुरा
 सप्रदण्ड्योपि विस्मिष्टान् करोति ॥ तद्विचं नत । पुनस्तद्विं केशद एतेन पूरे १ गोपना । सरीरप्यमात्रमते विक्लवत्तवाहकाय नियमा कर्तुमि
 दवद एत ककुते एवद ए सते कल ॥ कथापसमुद्रपातोहि मयस कृद्बलि वसवावासां तयामव तीव्रतराप्यवसापसम्भवा देकभिपयाया तु पूर्व
 प्रभापुवित्तः प्रसमीडा ए वसनाहतां न ततो यावः वसनाहता च व्यापित्यः स्यादरीरप्रमात्रिकसम्प्रदाहस्य वेद मासोक्तिपिष्टे पुद्गले धूत पदोद
 शु तिर्गुटमवदपमुपययते इति नियमा कर्तुमिहमित्यत्र ॥ पवद एतेन वसुध एवद एतेन वसुध ॥ सर्वे समान सम्यक्ति भरवधमुद्रपातम
 विधिरगुराह-जीवन्ते नत मारयतिपसमुपाएष त्स्यात् ॥ जीवा इतिवि पुद्गलन् प्रदन्ना वाद्य स्मारकात्मिकसम्प्रदायातेन समवदद एव यान्
 पुद्गलान् वेदनाविधारीतात्मनान् ॥ तच्छब्द वात ॥ विधिरपि वासप्रदण्ड्यो विस्मिष्टान् करोति ते वेदन् पुद्गलेः कियत् एवं एवं नतना

ध्वंसं जाय ध्वमाणि । एव कप्तायसमुखातयि नाणियवो । जीवेण नते । मारणतियसमुखाण समो

यादीपि प्रसिद्धाः । त्रीणि पदभ्यः सारजातकस्युद्धान् समन्वयत समन्वयस्य याःपुद्गलाः । त्रिचिपतिभिः पुद्गले त्रिपरमप्रमाणैः त्रि
 ज्ञानैर्भूतसारवर्तितवस्तुसारं समाह्वय भूतार्थिनाञ्च पञ्च त्रिचुभः । भूतं तमसं नृ पञ्चममेव सारवर्तितवस्तुसारं समाह्वये समाह्वये
 भूतोव ज्ञ पदसं त्रिचिपदरे । तद्विज्भूतं पञ्चवर्तित येन पदयेव चक्षुः ज्ञेयः पदुपि तं पुद्गलं ज्ञेत संप्रयेयं पदद्वये ज्ञेत संप्रयज् पदप्रकाशं विना ।

द्वापयत्परिभक्तान् श्रीकान् स्वस्वस्थानियत् कर्त्तव्यरूपेति स्थानिन् यत्परिभक्तस्य पश्यन्ती यस्यस्य सः वेदनासमुद्भूतमत्त श्रीपमधिकृत्य कति
 त्रिधा प्रकृतः प्रपञ्चमाह नीलम स्यात्पञ्चधा यदा न कर्त्तव्यं तस्यपञ्चधा सुरवादायत् प्रपञ्चिज्ज्ञः स्यात्पुनः स्थित्वा यदा न परिताप
 यत्त दृश्यते श्रीरत्न स्वपञ्चमासा परितापता मुष्टिकाद्याः स्यात्स्वपञ्चिज्ज्ञातिं जायमानादपि अयत्तापयते सिद्धाय प्रसन्नताः शरीरस्य स्वपञ्चमासा
 यत्त दृश्यते श्रीरत्न स्वपञ्चमासा परितापता मुष्टिकाद्याः स्यात्स्वपञ्चिज्ज्ञातिं जायमानादपि अयत्तापयते सिद्धाय प्रसन्नताः शरीरस्य स्वपञ्चमासा
 श्रीकान् स्वस्वस्थानियत् कर्त्तव्यरूपेति स्थानिन् यत्परिभक्तस्य पश्यन्ती यस्यस्य सः वेदनासमुद्भूतमत्त श्रीपमधिकृत्य कति
 त्रिधा प्रकृतः प्रपञ्चमाह नीलम स्यात्पञ्चधा यदा न कर्त्तव्यं तस्यपञ्चधा सुरवादायत् प्रपञ्चिज्ज्ञः स्यात्पुनः स्थित्वा यदा न परिताप
 यत्त दृश्यते श्रीरत्न स्वपञ्चमासा परितापता मुष्टिकाद्याः स्यात्स्वपञ्चिज्ज्ञातिं जायमानादपि अयत्तापयते सिद्धाय प्रसन्नताः शरीरस्य स्वपञ्चमासा

त्रिधा वि । पञ्चदशपुण जते । वेदनासमुद्भापुण समोदपु पूय जहिय जीवे नञर पेरुपयानिछावो पूय निर

श्रीकान् श्रीकान् (सं वेदनासमुद्भापुण जते) कतिस्थितः १ नीलम । स्वपञ्चिज्ज्ञातिं जायमानादपि अयत्तापयते सिद्धाय प्रसन्नताः शरीरस्य स्वपञ्चमासा
 स (पञ्चिज्ज्ञातिं) श्रीकान् श्रीकान् (सं वेदनासमुद्भापुण जते) कतिस्थितः १ नीलम । स्वपञ्चिज्ज्ञातिं जायमानादपि अयत्तापयते सिद्धाय प्रसन्नताः शरीरस्य स्वपञ्चमासा
 श्रीकान् श्रीकान् (सं वेदनासमुद्भापुण जते) कतिस्थितः १ नीलम । स्वपञ्चिज्ज्ञातिं जायमानादपि अयत्तापयते सिद्धाय प्रसन्नताः शरीरस्य स्वपञ्चमासा
 श्रीकान् श्रीकान् (सं वेदनासमुद्भापुण जते) कतिस्थितः १ नीलम । स्वपञ्चिज्ज्ञातिं जायमानादपि अयत्तापयते सिद्धाय प्रसन्नताः शरीरस्य स्वपञ्चमासा

सुखेयपयोव्रतमन्त्रात् केच विप्रद्वयतिवसिहस्तयोत्कथं च मन्त्रिः समये रात्रौ रूपं वा प्रवर्तति , यथा कथं चतुःसुतादिभिरपञ्चसाक्षाधिकी वा
 विप्रद्वयः कथ्यतेति उच्यते व्रतनाम्ना साक्षिरपञ्चमन्त्राणां पुनरित्तव नाम्ने यद्वापदिनमन्त्राणां इत्यस्य नाम्ने समुद्रपटवो तदा एवम समयस व्रतमा
 र्था प्रविशति द्वितीयलोपरि प्रथोना भवनं मनीयम साक्षिर्नामैव सर्वं चतुर्थेन दिशि चरपतिदेवप्रतिभिः , इति चतुः सुताधिकी विप्रद्वयः एव
 पञ्चदशमापिचतुः व्रतनाम्नादिदेव विप्रिद्यानादस्य चरपती सन्त्यत तद्यथा प्रथमसमय व्रतनाम्नादिदेव विप्रिद्योदिशिभवनं , द्वितीये प्रथ
 नादनामप्यमवेष्ट , तृतीये चपयेकोना मन्त्र चतुर्थे पादिमरवरस्य पञ्चम विप्रिद्युद्रपतिगमनमिति चपयद्वारमाह एवमकाशस्वज युज्य एवमकाश

काशस्व स्यापुनर्ते केचइकाशस्व फुलं ? गोयमा ! पुनसमपुण वा दुसमपुण वा तिसमपुण वा चउसमपुण
 वा चिमगहिण पुनइकाशस्व स्यापुन पुनइकाशस्व फुलं सस तवेच जास्य पयकिरिया । पुन नेरइपुपि न
 धर स्यायामेण जइकं सातिरेग जायणसइस्व उक्कामण स्यसस्वेज्जाइ जियणाइ पुगादिसि पुयतिपु स्वेत्ते
 स्यापुन पुयतिपु चिमगहिण पुनसमपुण वा दुसमपुण वा तिसमपुण वा चउसमपुण वा ण जइइ सेस त

सातिरेक योवमसइस्वमुत्कथंते उच्येयानि योवमनाम यन्त्रादिपीपरकवमापुवं मियत्तेच रूपं विप्रिदेवेस्वसमयेत वा तिसमयेन वा तिसमये
 चरपि पुनसहिं केचरेच सत नासक्य मइ । केतस्य यन्त्रादे नही कनाका येवनास यम्ये । यायमा एवमपएवना दुपमइवना तिसमएवना चउसमपव
 वा तिसमप एवमकाशक्य फुल सेच तवेच जाय पंचविस्तिता एव केराएवि चरं पायामव । इमोतस एवममये दोवसमये गोमपमये चारसमये विप
 यमति एतकीनास चरवे मही एतकीनास चरवे साकतायम पाइको परेका पाइको त्रुयाकरे रस गारकीने जाविना पविशिय विस्तार । जइएव
 सातिरेक कीवचयवराव चं यचविज्जाह जायवाह यमविधिं पवदस सत यपुड एवमयचते फुल एवदर दिमडिच ममजमएवना दुपमपवना तिसम
 एवना चरं चउसमएवना मचति सेच तवेच जाय पंचविस्तितावि । जइएव वाइस यमिकी योवमसइस्व वैचियमपीर चरते मरएवमुपुयान चरते

[illegible]

हि नैरयिषा हि परब्रह्मा ब्रह्मपदं तत्प्राप्त्येति प्रयासात्पदेन एव बाहुकामिषा विधिपुत्रेतामिकता एत एतेषां वैकियसमुदात्मनारब्धानां
 यदि परं तथा एतन्मातरं संपदमादरद्विभिनत एतन्म ब्रह्मपदं यो विविधपदद्वयानां च स्रज्जालो भुवविगमनं नतु विधीयितः ततो तद्
 इत्यत्र ईरयिष्यति प्राप्यैतद्व्यवसायकः पितृभानाभायामनं चेवं दृष्टव्यं नतु तद्विद्या येन जलनपतिभ्यस्तरज्यातिष्ववमानिका मनुष्या य दे स्रज्जाला
 रिता विधिपुत्रभिवस्यकाय प्रवर्तिन तत एते कटाक्षे रजपञ्चविधेयतो विविधव्यासप्रदद्यात् दृष्ट विधिपत एतत् तन्म ब्रह्मपदद्वयानां पृथुसा
 म विद्यापतीति तदामोक्तस्या दिशि विदित्ति वा प्रत्येतव्यं वेत्तव्यसमुद्रपालतय कायि कासमयि करोति विपुत्रेव ब्राह्मणद्वयमग्निमयपति
 ततो विपुत्रयतिमयिभ्यः कासमिद्व्यवसायं चेवं ज्ञेयं । इत्यादि च तद्वत् स्रज तद्वत् नतिमयिभ्यः स्योत्पदिद्वयं यावत् च ब्रह्मब्रह्मसंस्तुति च
 तायार्थं यतो विद्यता कासनापुत्रं विद्यता कासेमादरदृष्टव्यं तानाह-मौतम एकसामाधिक्येन वा तद्वत्सामाधिक्येन वा विपुत्रेवप्राप्त्यै रपदमिति तस्य
 च किमुच्यं प्रवर्ति विपुत्रयतिमयिभ्यः परब्रह्मेष्टादरभ्योत्पदिद्वं यावत् स्रजसापुत्रं मुक्तयत विधिभिः समये दद्यात् तत ज्ञानार्थेनापि स

च नत ! स्वेते केवद्वकाउरस्य सुफुले केवद्वकाउरस्य फुले ? गोयमा ! एतासमएण वा दुसमएण वा तिसुम
 एण वा त्रिगणेण एयतिकालस्स फुलं सस तवेव जाय पचकिरियायि । एव नैरद्वणपि नमर स्यायामे
 ण जहन्तेण स्याउरस्स सखेज्जहन्ताग उक्खोसण सखेज्जह्म जीयणाह एगादिसि एवातिपु स्सिहे केवद्वकाउरस्य

सना पुत्रं विद्यता कासेन रूपम् ? गोयम । यत्रसमयन वा दुसमयेन वा तिसमयन वा विपुत्रेव यता कासेन रूपम् । अयत्तद्वैव पावत्य
 व्याजिषा ययि । एवं नैरयिकेनापि नमर मायामेन जप-जगोक्तस्य सङ्घं ज्ञानं मुक्तयनः सखेयामेन योजनानि एकदिशीयत् चेवं विद्यता
 सना परोरपमात्रमन विद्वन्मन्त्रावज्ञा पात्रामर्तं अद्वयं योगव्युत्पत्तय । गोयम यारोपमात्रं यामयि विद्वन्मन्त्रावज्ञा पात्रामर्तं जपत्य
 शुक्लोपधंजातमोमाय । जगोक्तेव सखिष्यारं जाह्नवारं ययदिपि एवमेव सुत ययुह एवमेव सुत जहन्मन्त्रावज्ञा ययुह जहन्मन्त्रावज्ञा पुत्रे । एतन्न

एकमेव पद समुपेतं न स्यात्पदस्य उर्यं सामान्यतो जीवपर इव समुपेतं ननु तद्वत् जीवपरं समुप्य ने गायित
 स्य गृह्यस्य प्रकृतत्वात् इत्येव । भार्गवस्य गृह्यानायुष्यभावात् तदेव पक्षमापि द्वाष्टास्थिभावात् समुह्यातामात् । भार्गवाजपथस्य वराहपर्वी वा पाठवत्
 प्रमादं विदमात्मनिःसृष्टेः पुद्गले यथायोग्यं बोधारत्नादिगतराष्ट्रभर्मसं रापूरसं प्रवर्तितं तावत्प्रमादमात्रमात्रेण समुपेतं कदाचन समुह्यातामिति
 पद्यालक्ष्ये । पाठप्रमादस्य वेदस्यापूरस्य समुप्यापत्तेः तदास्तदर्थे पुद्गले स्थावत्प्रमादस्य वेदस्यात् पूरवर्मात्रादिगुराह पक्षमारसवत् पठे । इ
 समुह्येण वा विग्राहेण एवमकाठस्य फुले । तेण नते ! पोम्नाला केवढकाठस्य निष्कुनह ? गोयमा !
 जहन्तणपि उक्तेषणपि स्यतोमुज्जत्तस्य । तेण नते । निष्कुहा समाणा जाह तस्य पाणाह नूपाह जीवाह
 ससाह सुनिहणति जाय उद्वयति तनुण नते । जीवे कडकिरिण ? गोयमा । सिंय तिकिरिण सिंय च उ
 किरिण सिंय पचकिरिण । तण नते । जीमा ताह जीमाह कडकिरिण ? गोयमा ! एवचेव । सेण नते ।

अमुह्येण । न सद्यस दिदिमात् सलो मतिं तव माहानि नूनानि धावति सत्थानि धानिप्रानि यावदपग्रापयन्ति तस्यो जीवः कतिदिनः ?
 पोतस । स्याच्चन्द्रियः स्यात्पुनर्दिनः स्यात्पञ्चक्रियाः । ते सद्यस्य । जीवास्तेत्या जीवेभ्यः कतिदिनः ? एव चेव । स सद्यस्य । पोतस्य च जी

एवमव दसमस्य वदसमस्य विषयवन्ति एतन्नाकास पचपचये । एवमिति तावत्प्रम पठते च भते परगद्य कर्त्तव्यः सत्यं निष्कुनति । एतन्नाकाठकरसं ते
 भवन् पदस्य वेदोक्तत्वात् पदस्य फलं नरा । भोयमा कर्त्तव्यं यदि एकादशदि एतामनुत्तरस्य । भोतस कर्त्तव्यं पच पचपचये च तन्मैदल्यं चाथपुनः । तेन
 भन पुनरप्य निष्कुहासमात्रा कति नस्य पाणाह भूपाह जीवाह सताह । ते भवन् पुनरप्योक्तत्वेनैव च तिनशी प्राय भूत जीव सपदे । यमिह कति
 पाह कर्त्तव्यं तते च भन जीव कति किरिया । कर्त्तव्यं इदमे ते जीवमे भवन् केतसो मिह । गावसा सिपतिनि सिहच मिथ
 व । तव भते जीवाया कतिदिनः । पोतस विधारे पचिदरा विधारे ४ दिवारे ५ ते भवन् जीवमे केतसो मिथयापुनः । गोवसा एव च सपदे भते

दसपूर्वार्धे लब्धायि विधाविद्वाहारकसन्धिमर्ता न प्रेयार्थं विधाहारकसमुद्गमभारतमात्रा । अथप्यत उत्तरार्धेने वा यथोक्तप्रमाद्यमायामताः
 वेदमासपदेष्टाव्ययिष्ठे पुद्गले रापूरयसेव्यं दिवा ननु विहाता प्रयत्नात्तरिष्टेयः वासपदेष्टाव्ययिष्टेयः पुद्गले रापूरय मन्त्रे प्रयत्नात्तर
 सादृश्ये प्रयोक्तव्यमात्रात्, नन्वीरत्य वेति । वाहारकसमुद्गमपनावि न कार्यं कालं करारति तेषुदेष्टव्यात्ययते विषयपूरकदेष्टा विद्यामायि
 न इति न एवमिति एवमप्येवेते प्रकुरे तथा पणसमपय वा इत्युक्तं, तथा समुप्यायानेनायमाहारकसमुद्ग्यात इति अनुगर्थातिद्वयकविष्टयो

एष चाथ वेमाणियस्व नञर पविदियतिरिस्कभोणियस्व एगदिस्ति पूयतिपु स्वेत्ते स्फुफुन्ते । जीविण नते ।
 स्याद्धारतासमुन्वाणण समाहपु समाहणिता ज पुगाते निष्कनड तहिण नते । पांगगछिहि कनडपु स्वेत्ते
 स्फुफुन्ते कनडपु स्वेत्त पुनं १ गायमा । सुरीरप्यमाणमिमे त्रिस्कनधाहसिण स्यायामेण जहन्तेण स्फुगुलस्व
 स्युसस्वेकाहनागा उक्ता ० सस्वकाह ज्ञायणाह पुगातिस्ति पूयतिपु स्वेत्त एगसमहपुण वा दुसमहपुण वा वि

दीरप्रमात्रमात्रं विष्कम्भमात्रस्य जायामेन अथप्यनापुनकाव्यदेष्टं मानमरक्षयताः यदेष्टेयानि यात्रनायकविष्टि इयारतेन प्रकथयमेव वा वि
 समपन वा विस्वमपन वा विपठेष्टयता कास्तन इष्ट । ताम् यदस्य पुद्गलात् विवता कास्तन विविधयति १ नीतम । अथप्यनापुनकयमाप्य
 काविस्वस्य वमरिष्य एवाव्यक्त यमुद्ग १ ० र्थाय पवदिष्य निवृत्तानिमा न्कदिमि यतयोपय यवकरये रते १ । जीव मते वाहारकसमाधायक
 समोक्त एमाव्यक्तिता । जीवम वसमन्त्र वाहारकसमाहृत समीक्षितान । अ पुरवस निवृत्तमर । जे पदुमव्य वाहिर काटे । तद्विर्भंत वर-सदि वि
 वरपुञ्जत यमुद्ग वेदरपयस्य पय । तेजस विमन्त्रन् पदुमम कासायस यवयुदेष्टं जगता परय । नाहमा यरीरप्यमात्रमन्त्र विष्कम्भमात्रस्य वापामेव ।
 ते नीतम यरीरप्यमात्र मात्राय कीव पथे विवृत्तयते । अथयत् यगावस ययं कलाकः । अथयत् यमुद्गमा अर्धकायमात्रमात्र वाहक । यथिज्जार
 कीववाह इवदिष्टि एवविष्टयते । यज्जगता कास्तनमात्र १ दिमि एवविष्टेय इमे । इयज्जमप्यव्यदुक्तं विवृत्तं विमन्त्रव इवविष्टवाहयत् यमुद्गे

सपदेष्टेनो विविधाः परित्यक्तमन्त्रपरिभाषा इति । सुगुणायं सते । पुण्यता इति । अस्मिन् निधये सुखा सुखरादीन्निपयव्यमतिशयात्
स पद्वत्ताः प्रज्ञाः प्रमद्विद् वे समश्च वायुसन् गीतमकत जगत् सप्योचनमवत् तथा अस्मिन् निधिममवत् सर्वलोकाभ्यां ते पुद्वत्ताः
रघुः अस्मिन् वायुसंज्ञादे विमुक्ति मोक्षमेव प्रप्ते कते प्रमद्वत् इत्यादि ॥ इत्यादि पीपी यताह आकटापन-हतेति सुप्रदा
नपीतिहा । यथावस्थितस्य प्रमतिपादकत्वात् प्रज्ञास्य वायुसंज्ञा इति तस्या, भूत इव कृपा जीवमोहत्वात् प्रमवती इति वायुसंज्ञापीतत्वात्
सुप्रदापमेव क्त्वापयति यदुक्त-गीतमम प्रद्वत्ता इत्युक्तं तच्च सुप्रमन्त्रमपि प्रकति यथा वद
रादात्ता । यामन्त्राद्युपेक्ष्य तत्र यदुक्तादीन्प्रमन्त्रोचरतिक्तात्कृप्य प्रमतिविपाद्विपुलैवमाह इति मन्त्रव्यमिति स्यात् ॥ अद्वैत्यो ज्ञान । मन्त्र

गङ्गा सुद्धमाण तं पोमगळा सद्धलोगविषण ज्ञते । फुसिहाण चिठति ? हत्ता गोपमा ! शृणगारस्स ना
विषप्पणो केवलीसमुग्घापण समोहपस्स जे चरिमा निज्जरापोमगळा सुद्धमाण तं पोमगळा पक्खहा सु
वमपि साङ्ग एवमुा विवुत्ति । अट्ठसो वदत्ता । मनुप्पसत्ता मिथरापुत्तसाभा बद्धेन बद्धे गत्तेन पन्थं रसेन रस एवमुत्त एवमुत्त कामाति ।

[illegible]

स्यादि य इह समुद्रपात क्षेत्रान्तो जगति य इत्यन्वयः । क्षेत्री य निरुपमपमतेना मणारी न एष्यो साय पातयन्ती सुख नियमः द्वाविजला
 स्या विविधप्रकाशप्रसरणकालाभात् । अस्या क्षेत्रासत्तामप्युच्यते तत् तत् समयात्स प्राविशत्सम इह कश्चित्सम इ पातमोक्षलक्षणेन सम
 इत्यस्य ये जलमा परमसमवर्तमान इत्ययः तेषु सप्तसप्तकापुराणां निम्नोपद्रुमा इति निश्चरः निम्नोपा इत्ययः । स न पुनस्तुति वि
 शेषवत्तमास किमत्र जगत् ये सोकापुरवत्तमप्युद्रमा इत्यमरमप्यो विविधाः परित्यक्तमलपरिचामा इति य सुद्रुमाय जने पुनस्तः या

कीये तेय जीया स्थानेति जीयाण परपरान्तराण कट्टिकिरिया ? गोपमा । त्रिकिं षडं पञ्चक्रिरियात्रि
 पुष मपुत्रोषि । स्थणगाररसण जते । त्राधिपप्यगो केअलिसमुत्तराण समोदयरस जवरिमा निज्जरा पो

या समया श्रीमान् परम्परापातन कविप्रियाः ? गोपम । त्रिप्रिया प्रापि जनुपुया अयि पञ्चक्रिया अयि । एष ममुप्योपि । जगत्प्राप्त
 पदसः । प्राविशामः कश्चित्समुद्र पातेश्च समवर्तनस्य ये जलमा निम्नोपापुद्रमाः सुत्सुक्ते पुद्रुमा सुयमयि साक रयुः निष्ठानि । जला गो
 पम । जगत्प्राप्त प्राविशामः कश्चित्समुद्रपातस्य समवर्तनस्य ये जलमा निम्नोपापुद्रमाः सुत्सुक्ते पुद्रुमाः मयमापुमपय ? यामुत्सन् । स

कोये तज्जोया पदपि जीयाय परंपरापातनं कति निर्धारः । गोपम रसदीप्त त मपय् जोग ते कोम जगता श्रीमाने परापरा जने केनया किंवा
 जरे । गोपमा निम्नक्रियावि जगति पंचक्रिं । हे गोपम हे क्रिया हे जरे । एष मज्जसदि जगत्प्राप्तमप्युच्यते मोर्भाविषयका क्षेत्राविश्वमुत्तरापाय जनी
 जवरत । रस मज्जसदि कवित्री जगत्प्राप्तमप्युच्यते मोर्भाविषयका क्षेत्राविश्वमुत्तरापाय जनी
 योनि ररे । जगत् गोपमा जगत्प्राप्तमप्युच्यते मोर्भाविषयका क्षेत्राविश्वमुत्तरापाय जनी
 निम्नोपा परमका एषम यं न परमका क्षेत्राविश्वमुत्तरापाय जनी
 निम्नोपा परमका एषम यं न परमका क्षेत्राविश्वमुत्तरापाय जनी
 निम्नोपा परमका एषम यं न परमका क्षेत्राविश्वमुत्तरापाय जनी

दास तत्त्वस्य परिपूर्वतया तत्त्वस्य परिपूर्वतिस्यार्थः, अस्मदीयं विदितरूपरोमिपातोनाम अपूर्वतया तत्त्व विवक्षितं यत्पुष्टिकादि रितं दृष्टव्यं
 यत्पुष्टिकाय कासायस्य ततोपमयः पादरकात्वेन तिस्रः पादरकाः पुष्पते तादृशकात्मन्ये इति तत्रासत्तत्त्व पूर्वविद्योतितात्वात् न प्रतिपादयत्य
 सामर्थ्येन परिपूर्वस्य न ह्येव न ह्यप्रमाणत्वेन ॥ समुच्चयस्यार्थं भूयैव शब्दो ननयदेवमर्थस्यार्थं यथा शब्दाः यथाशब्दस्य चार्थो वाक्यायन्यासात्
 यत्तत्त्वस्य यथा प्रक्रियाप्रमाणस्यमनुसांयिकारवाक्योपमायेव तादायवाक्यायन्यासे तद्व्याख्यायितव्यं इत्येव सावत् विवक्षितायप्रतिपत्तिरिति दृष्टा
 त्वात् यत्तत्त्वस्य यथा प्रक्रियाप्रमाणस्यमनुसांयिकारवाक्योपमायेव तादायवाक्यायन्यासे तद्व्याख्यायितव्यं इत्येव सावत् विवक्षितायप्रतिपत्तिरिति दृष्टा
 त्वात् यत्तत्त्वस्य यथा प्रक्रियाप्रमाणस्यमनुसांयिकारवाक्योपमायेव तादायवाक्यायन्यासे तद्व्याख्यायितव्यं इत्येव सावत् विवक्षितायप्रतिपत्तिरिति दृष्टा
 त्वात् यत्तत्त्वस्य यथा प्रक्रियाप्रमाणस्यमनुसांयिकारवाक्योपमायेव तादायवाक्यायन्यासे तद्व्याख्यायितव्यं इत्येव सावत् विवक्षितायप्रतिपत्तिरिति दृष्टा

यातसि सत्त्वस्योत्पत्तिपरिमादिसाण ह्यसमागच्छेत्ता सेनण गोयमा । सं केवलकर्म जम्बुद्वीवे २ तसि वा
 यत्पुष्पगच्छेहि फुले ० हता फुले, तत्रमत्तपत्र गोयमा । मणूसे तसि वागपागलाण किंचि यत्नेण वयस ग
 येण गाय रसेण रस फासेण फासे जाणह पासह ? जगव ! पादणठे समठे चतेणठेण गोयमा ! एव
 कलादीप्रमाणस्यत्वं यत्पुष्पं गोयमा । स केवलकर्मोत्पत्तिरिति दृष्टा १ इत्येव गोयमा । यत्पुष्प
 कलादीप्रमाणस्यत्वं यत्पुष्पं गोयमा । स केवलकर्मोत्पत्तिरिति दृष्टा १ इत्येव गोयमा । यत्पुष्प

यत्पुष्पं गोयमा । स केवलकर्मोत्पत्तिरिति दृष्टा १ इत्येव गोयमा । यत्पुष्प
 यत्पुष्पं गोयमा । स केवलकर्मोत्पत्तिरिति दृष्टा १ इत्येव गोयमा । यत्पुष्प
 यत्पुष्पं गोयमा । स केवलकर्मोत्पत्तिरिति दृष्टा १ इत्येव गोयमा । यत्पुष्प

मृदरे ॥ मरुतिप वति ॥ मरुतो मृदु निमोक्षपरिहारार्थिका यस्यासी मरुतिर्देव ॥ जाय मरुतोऽस्य वति ॥ पावत् मरुतरत्नात् मरुत्तुदेव वति
 मरुतादेव मरुतादेव वति मृदुस्य तव मरुती मृतिः क्षीरानरथविधया यस्य स मरुतादुति मरुदुत्तं क्षारारपाको यस्य स मरुतायतः मरुत् मरुः
 स्यात्तदेव स मरुतायत् तया मरुत् प्रजुतं सौम्यं यस्य प्रजुतस्यैव प्रजमोक्षयनावादाति मरुतोऽस्यः क्षावत् ॥ मरुतस्यैव वति पाठस्तत्र मरुतात्
 वरुः वरुत इत्यास्या मृदुप्रया यस्य सौम्ये स मरुतायस्य अपवा र्क्षामसीको जावेयम् प्रत्यय एधयात्मन्त्यर्थे वरु एधये वति यजमान् नत इत्यासी
 यर्धमात्मनः स्याति यजमनैरस्यवतसः स्यापयति प्रजापयति तया परिहारादिदेवीत्याहुः क्षात वति इत्यायस्य मरुतायासः बीजावयव मरुतायस्य
 स्यात्त मरुतावस्येव पाठ स्तोत्रे मरुतायस्य-आधुनमना इत्यमनः यथा हि वरुिण्यात् १३ २ निधययावकत्वात् यजमन्योहि प्रायेका मृदु स्याता
 हिमस्यस्यावा मरुतामृत जयथाकाशिव जयावाहि मरुता न भवो नमसि वरु क्षात्र यस्यासी मरुतायास स्तोत्रमनाः इत्युक्तम वरुतादीर्द्रयय
 स्यात् एव मरुताय मतिव मृदुव सस्याया स्तात् तया नृगत गय नृनैः सत्त्वस्य जस्युपीयस्या जामुमृदुस्यत्वात् ॥ यद्विज्ञेयवर्त्मना ॥ सव रिव
 पिष्टमतिभक्षरामाकाशवि स्यपमात् जयमं जेयोऽस्त्यादेकत ॥ यथाभोवार् तान यन् स तया त विशिष्टसेपप्रदानावावाहि सव म सुस्तराये
 मरुतपुत्रजा निर्वज्जि, तव वरुटनवक्षसायां वरुं काकीनाशन वनसप्रप्युपीपापुर्त्तं सोपयति ॥ मयसमुन्नयति मृप्यमृये रतिनिग्राष्टिः य
 रिपुस्यवत मृपुत्रयो जस्यमृदुवकस्य ॥ जायतासेति ॥ यजमन्यवति वरुतावतीत्यर्थः ॥ इत्यामयति ॥ एवमवस्यर्थः ॥ कवसवस्यति ॥ कवसं केवस

स्कन्धेण पयुते, देवेण मरुतिरुप जाय मरुतासोर्के एव मरु सविधेयण गायन्मुन्याय गहाय त मृदवद्वाछेह त
 मरु एव सविधेयण गायन्मुन्याय मृदवद्वाछेहना हणामेययतिकहु केवळ कव्य जमुदीय २ तिहि सुतराणि

मरुताय मरुतमरुतामस्यपम मरुतमुदुजमरुतस्येवत्वा पवसेवेति सत्या मरुतमन्यन्मृदुपीय दीय विभिन्नरथरनिपाते किःससकलोपपयत्तमं
 मरुतिव विधेय एतयो परित्व मरुतो निजा देवता मरुतिर्देव ॥ क म मरुताय, मरु एव मरुतमविधेयव मरुतमुन्नय मरुतमरुताय ॥ जायते मरु मरुता मरुतो

प्रथमा ततोऽयमथाः-पतो वेदितः। एतो ऽवीचकर्मणा हि एतो निपमतः। प्रदेष्टो विपाकतो वा वेदना न्नवति " सर्वं च परस्वभावा पुनश्च कर्म
 मनुष्याकतो ज्ञापयित्वादि पञ्चनात् ते ज्ञातारोपि कर्मणाः अवेदिता एतो ऽवीचका एतदेव पर्यायेण व्याप्य अनिर्वाचीः सामरस्येनात्मप्रदेष्टोभ्यो
 परिष्ठातः। अथानि विष्ठाति तातत्र नामायाह मनिषिष्टपुराह तत्रैस्यादि ॥ सुगम एव यदा ॥ से ॥ तस्य वेदलिनः स्वयन्मुप्रदेष्टां वेदनीय
 पुनस्तत्रमनत् नामनीच ॥ तदा सर्वज्ञात् प्रदेष्टमायुःकर्म तदा ॥ सुक्यावर्हिष्ठिद्विपति ॥ ज्ञापते ज्ञातारणात् अनित्यत्वात् प्रतिबध्यते ये स्ते
 यन्नाः कदाप्यारे एति अरये अन्तः प्रत्ययः यथा ज्ञापते ज्ञातमन्त्रे एव सोपीनामेन सतिष्टा किंवाते योगवशात् ये ते ज्ञानाः कदा
 समितिं यथागात् कर्मणि अनित् एतद्वयापि ज्ञमपरमायुशो ज्ञायाः त्रिधयो वेदनाकाताः यथाचोक्तं व्याप्यकता-विषयमकदेहसम बन्धवहि ति

त०-वेदाणिज्जे श्चाउए नामे गोत्ते सव्वयक्राए से वेदाणिज्जे कम्मो इवइ सव्वत्थोपे से श्चाउए कम्मो इवइ
 विषम सम करेइ यथाणिहि तिइहिंय विषमसमीकरणयाए यथाणिहि तिइहिंय एव स्सलु केवली समोहन्ताइ
 एव स्सलु समुदाय गच्छइ सव्वेविण ज्ञते ! केवली समोहन्ताइ सव्वेविण ज्ञते। केवली समुदाय गच्छति ?

मयात्तारः कर्माणां यदीनां अवेदिता। अनिर्वाचीं ज्ञापयित्वा तदाया वदनीयमायुर्गोमपायं सर्वपुरुष वेदनीयं यस्य प्रवति सर्वलोका ज्ञायुः
 ज्ञम ज्ञपति विषम सम करोति यन्मो स्थितिचित्तं विषमसुसोकराया ज्ञानोः स्थितिविदीय सलु केवली ज्ञमवदन्त्ये, एवं एलु समुदाय
 दिने केवलीनां यथिज्जाह केवलीं जिज्ञाते मयावत् केवली यमुदात विप ज्ञाते। गोचमा केवलिस्तु यत्तारिज्जाह यन्मोचा यन्मोचा यन्मोचा। गोतम केवलीना
 यय नतो मया यवलीमा इ ज्ञम। यथिज्जाहपुनश्चति त वेदविज्जे याउ ज्ञानमाय। य ज्ञ समवीदेवरी यपरिष्ठातस यथात पुना य योवा ए
 ते केवले वेदो (यावत् ज्ञानमवदीय इ। यज्ञवदुपपत्ते ये यथिज्जे ज्ञापयित्वा यथाज्ञापे ये याउ ज्ञानोभवति। यज्ञज्जना प्रथमो वेदनीयमना यथा
 प्रथमं पुनश्च ज्ञाता ज्ञम यापु ज्ञमना प्रथमं पुनश्च। विषमं सम करोति यद्वेदविज्जिती विषयविषम एतो करदाया यथेवे विज्जितीविज्जि। विषममेवे यवे

नो मत्प्रवृत्तताः पूज्यता आ वदन्त्यानां चतुरादीन्निपात्या साया सुदन्तोदध्यापिनो निजरापुद्गला अपीति ॥ उपसहारमाह-समुद्रमाद्यं ते ॥
 यथावत्सुखा यद्य धर्मात्मनः कर्मसो समुद्रात् पारमत तत्रमधिपतिर्दं ममपुद्गलाह कनराद्योमत्यादि ॥ कस्य रकारत्वात् यमिति यावदाभ्युदारे
 पदस्य वेधसो कनसपानोयेनः समुद्रात् मच्छत्यारजते कनस्यस्या रिकस नरोयेति प्राक् भगवानाह योयमेत्यादि ॥ गीतस कवसिभ सत्यारा
 कर्मणाः कर्मतेरा यधीजाः कथमनुपगताः कुवत्याह यदादता एव निमित्तकारणरुद्रमु सर्वथा विप्रक्षीना मायो दद्यान्मयसि व्यापान् इती

दुसुद्ध-तउमत्येय मणस्से तसि निजरापोगलाण नो किञ्चि यत्तेण २ भायेण २ रसेण २ फासेण २ जाणह
 पासह । एतुक्कामाण ते पोगला पत्तसा समगाउसो । सव्वेगोमपिमण फुसिहाण चिठति । कम्हाण जते ।
 केवली समुदाप माक्कुह १ गो० । केवलिरस चहारि कमस्स स्यासा स्यास्की गा स्यादित्ता स्याणिज्जिन्ना जयति

गीतस । एवमुच्यते वदन्त्योमनुष्यकेपां निजरापुद्गलात् नो किञ्चिदर्थं यत्ते गार्थेन गत्य रसेनरसं रूपेण व्यापानि एवमिति यदा
 रू मन्माद्य सुदन्ता मयसाः समस्य । व्यापुसन् । यथासाधमपि रूपान् तिष्ठति । यसाद्भवत् । कवली समुद्रात् मच्छति । योतस । केवलस

कवलीरेर तदि यावत्पुच्छेति यत्ते यथा पुत्रे यजमानेय । योतस ते कवलयकस्य वेददीप ते सगन्ध पुद्गल परसोमे वज्जाल यारे वा सायो ते परसो या
 र्दिति वदन्ता योपमा मन्तरते तदिवावपुच्छाद्य किञ्चिदर्थेन यत् गार्थं गार्थ एवय रसं फासेन फास जायति यायति । योतस मन्त्राय नवना पुद्
 गमे यत् वेदो गार्थे रसे सायो व्यापयति जायतेत्यर्थः । यावता जातिव्येसमस्य सव्वेय भते ए० एवमत्येय मणुरयेतिवि । योतस कवी ए यद्य समय ते किम
 सायो रस कव वदन्ता मन्त्राय तेने, निजरापुच्छात् नो किञ्चिदर्थं यत्ते रस प्राप्त जायति यायति एव सद्गुमस्य । निजरा पुद्गलने कवी काई कवे वा
 वे रसे सायो जायतेत्यर्थः यथापुद्गल । ते परमसा यं समवायसा मन्त्रसागोपयं पुमिपतात् चिह्नति । के गार्थना मन्त्रेय किम सायकानो इष्टिनाये तिम
 ते निजरागा यथापुद्गल यद्वेदोदने, परसोमे रसाद्ये यजमानो इष्टि जाये एतादवा कवसा कवली इत्ये । कवरात्वं भते वेदसोपमगार्थं गच्छति ।

ततः कथं न कृतमाद्यदायापतिं सादृष्यसम्यक् यत्प्रकारेण तथानिश्चयाप्यवस्थापयन्त्या दादा बुद्धमधीनमस्यैव तेन प्राप्यत् अपि च किंनयजनप्राप्तास्या
 तदपि ब्रह्मीयार्थजन्यताः प्रुपञ्जमा मन्त्राः परादुभाष्यकृतं तदप्यस्यमक्यते सुभा यद्युमाङ्गकम्मुक्तानिश्चिदा दद्याद्द्वयं चमपदेषु समवच्छिन्नमस्यार्थं ॥
 नन्वेवमिवाप्यक्तं दत्तुं कथिरिति न च किंयथैति शस्यं भावयिष्यते , तता यदुक्तं ब्रह्मीयार्थिबद्धं तदस्यार्थि कर्मरूप इत्यादि न तत्सम्यगुपपद्य
 निमित्तं स्थितं यत्परं चाह ननु यदा यदनायासदेकैर्भोजितं प्रभूतं सद्यकाकं भागुं कदा समर्थियद्वद्वनीयादेः सापञ्जमत्वात् , यदा स्वमर्थिबद्धं भागुं च
 यत्काकं यदा का धाता भयुक्तमप्युपः समर्थियदस्य समुद्रं धाताय समुद्रं पारं कल्पते चरमशरीरत्वात् सायुधो निरुपञ्जमत्वात् , चरमशरीराय निरु
 यदुमाहतिवचनात् । तदप्युक्तं सेवति यमाह्वयं कदाप्यमाभात् तदाहि सबदेव यद्वनीयाद्यवामुपः सदाया दायकस्त्विति च यवति ननु ब्रह्माविश्वेति
 यद्वनीयादरायः यत्सर्वविषयो त्रियमं भुगे सप्तमे त्रयत्तं परिष्कामस्याभावात् सपाहि-इत्यर्थं प्रुतं यत्तान्मन्परिष्कामा यमास्यायुर्वेद्वनीयादेः सम
 यन्ति स्वमं वा मन कदाचनप्यपि ब्रह्मं यथैतस्मैवाह्यं दत्तुं बुद्धत्वात् तदाहि प्राणावरणीयताति कर्मात्यं कामुबल्यार्थि समर्थि सदेव यत्प्रतः ,
 यद्युक्तं प्राणावपत्तं यमं कासं स्यन्नाह्वयानाद्विषयकदे तद्वदेव विचरित्विष्काममममत् स्वमत्वा दृते परा कर्मादेरिका दन्तुरेव निश्चयि स्यन्नावविशीय
 यव त्रियमको द्रष्टव्या साहचर्यं भाष्यकृतं यममतिद्वयं त्रियमो कीयोर्वभासयस्यत्वात् परिष्काममन्त्रावाहं यद्युबधंयापितश्चेव " यद्य विषयपरिष्कामा
 भाव यीतमा नमवत पुच्छति सुद्विविधमित्यादि ॥ अस्मिन्नि त्रियमे सर्वेति यत्तु क्वात्मन समवच्छिन्ति समदप्यार्थाय प्रयत्नतं प्रयत्नामन्तरं च सर्वे
 वि यत्तु क्वात्मिनाः समुद्रं पात यच्छांकि यौवमेतन्मृगमे कवे मन्त्रा विचरन्मन्त्राद यायमत्त्यादि ॥ यौवमे भाषमय समय उपपत्त्या किमुच्छं त्रयति

गायमा । नो हुकाठे समठे । जस्साउपुपतुसाह यथपेहियाठिईहिय । त्रयोवन्नाहकम्माह समुन्वातसेनना

यच्छति । सर्वेति केचित् समवशात् सर्वेति केचित्ताः समुद्रात् यच्छन्ति ? यीतम । भाषमयो समयो । यस्यायुपायुमकुल्यामित्यर्थः

यमकदा य यरीपा करे यवनवरी क्तिनिवरी प्रियम यमकरे यवनवरी । एवं यत्तु केवसोवमोहवति एवं यत्तु समुन्वाय गच्छति । इमं निवे यवसो

ततः कथं न कथमाद्युदायापानि स्यादप्यसम्भवं यत्प्रकाशे तद्वानिषाध्यवशात्पक्षादादा मूलमस्योपपत्तयेष तेन यत्प्राप्तं चाप्येव किंत्वयमसमास्या
 इति वदन्तीषादकमथाः सुप्रकमा मन्त्रस्य परादसाप्यकृतं सुदयस्यपस्यपदं संसा वसमात्तदकमुत्तमासिद्धिषा दद्यात्तद्वयसपरं सुमयकमेवमपि च
 मन्त्रयुगाद्यापकम इत्तु कसिद्धिरेका नय विचोतिनसुत्र नावपिप्राते , ततो मयुक्तं वदन्तीषादिवत् कृतस्यापि कमस्य वत्सादि न तदसम्पुपपदय
 पिति द्विष्य वयद चाद मसु यदा वदसाधारिष्ट्यं मतिपदतं वयकाक वानु सदा कमपिपदवदन्तीषादेः साप्यकमसात् पदा स्वमपिष्य सानु स
 वकाक तदा का जाला नानुपप्रापुः समपिष्य वसुद यानाय वसुदपात्तु कल्पते वरमद्यारीतरया मापुपो निरुवकमसात् वरमद्यारीतराय निरु
 मन्त्रादितिभवसात् । तदपुन मीकविषयतत्त्वस्य कथाप्यमावात् नयादि सुवदेव वदन्तीषादिवामुप सुकाया द्याप्यस्थितिष्य वयति ननु वदन्तिवदपि
 वदन्तीषादर पु यद्वैकवित्तोरी तस्यस कुभी सप्यत उच्यत परिष्ठासकाप्राक्या तयादि-इत्यपुन पयासनापरिवारा यमास्यापु र्ददन्तीषादेः सुस
 वजनि व्यन वा मन् कथाकमप्यत्तस्य यमेतस्मैवामुप सुक्तु प्रवक्ष्यामि नयादि जालावदन्तीषादाति कमोय वामुपप्यति ससापि सुदेव वप्यते ,
 वायुस्तु प्रानातयत यम कास स्यवशाज्जालादिवायवसे तत्रैव निषापिष्यमानयमस्य स्यजत्वा दृत परः कथिद्विष्य देवदेव मित्रापि स्यजावपिषीप
 यव त्वेयमकी दृष्टव्या वादव्माप्यतत् वसमतिवत् त्विमयो कोपावकावयवयान् परिष्ठासमज्जायाः यपुवज्जवापितस्मैव " कथं त्वेवपपरिष्ठा
 नाय गीतमा प्रमयत पृच्छति वसुविषयमस्यादि न कथिपि त्विष्ये सर्वपि ससु कवतिन ससमप्यति वसुदपात्तय प्रयत्नात्तद व सर्व
 दि ससु कवतिना वसुदपात्त मच्छादि नीवमेतन्मसे कते सनना त्विषयजनमाह मायमस्यादि न पीतस मायसय वसव वयपयः किमुच्य वयति

गायमा । नो वृणाते समते । जलसाउपपत्तुसाह वयणेहियतिइहिय । नवीयवगाहकम्माह समुवातसेनगा

मच्छति । सर्वपि के तिन वलपप्यति सर्वपि केवकित्ता । वसुद्वारा मच्छति । पीतस । मायसयः समयः । यस्यामुपायुमस्तुत्यानिपचयो

वसवदा के वयोपा कर वयववरो विविधवरी विपस वसवरे वयववरो । यं वपु वेयवोवयोवयति एवं वपु वसुवाय मच्छति । मन्त्रिये वयवो

विरागसमस्यामुपजातं पुनः कथं भवेत् । इत्यादि विरागरूपविग्रहमुक्त्वा विराग मर्यादां य विरागरूपे विग्रहमुक्त्वा विरागरूपपरमपदं यत
 यमकारो न विना विरागो न विना विराग इत्येव परत एकाकारो मायस्यापादेयता । साक्षात्स्यै वदन्तु वदन्त्यासांमवात । माय सुस
 रे । अथ पुन्यमासमाय स्थानमवधारयमिति सुवस्थायि मर्यादायवशात् । सुपमं विग्रहे रवेपकमासापपने मात्मानः स्वरूपे अवस्थानता यदा
 मययोगीना मुक्तता गम्यते इति मतिं वरमिति स्वी मर्यादाय विमल्ये । मताः प्राप्ता इव सुर्ववि केवला कवलिमुद्राया गच्छन् प्रथमत आद
 कीदृश सुवपच्छति तथा च केवलसिमुद्रावर्तिता विमल्येऽपुः समुद्रावच्छिन्नस्थानपुरस्सरमाह सायकारः-मत्तायथा सुसाप्यथा कसमसमुद्रा
 यत् समुद्रा यः । त गतमहा पुर्ण आरब्धीकरव सुपद । अयामधीकरव मिति कः कदापि कथ्यते आदमनमावस आत्मानं प्रति मोक्षस्याप्तमुद्रा
 करव भासता माय प्रत्यययोगममिति तात्पर्यायाः अथवा भावयते अस्मिन्मुद्राकपते मायो उत्पत्ति आदर्शः शुद्धमभावोऽप्यव्यापारविनाय
 करव आदमनमवर्तना मायारोपा इति । तव समवधारि यतस्य तस्य करव मिति तयप्राया विमल्यः मर्याधीकरव अपर आध्विजितव
 रव विमल्यः सदाय यथायः-आध्विजितव भासाजिमुद्राक कथाय साक यत्कार आध्विजितव मया समुद्राकत इत्यय तव य तयाव्यवस्था
 कस्मिन्स्य मोक्षमम प्रत्याप्तमुद्राकतस्य करव त्वया अमयो नम्यापारव आध्विजितकरवम् अपर य आशक्त्यापारव्यासात न पठति यप्येय शु
 दृषमकार मायस्त यायाविकारव्यासाति अयव्यापारव्यायायः आह मर्यादाया केवलसिमुद्रया याजने शुद्धताया योगान्न व्यापारव मायोक्तका, प्राव

नते । आउजीकरणं प० १ गो० । अस्सस्ति अस्समहं । अस्सामुज्जिहिणं आउजीकरणं पणत्तं । कइसमहणं नते ।

मतिमता । प २ म कतिवसामपिक्क पदवत् । आयोविज्जाकरव प्रथमं । योतस । अयस्येयसामपिक्कमात्मसीदुविक्क मायोविज्जाकरव प्रथमम् ।

यमद्वयम त यमै तमुद्रात यदिव अरुणो माययथा मायो यमता यदरुणो विज्ज विज्ज नैयकर । अयामारविद्वयमवा विविहरमतिगता कतिवसमिति प
 मते पावयोकरव प० । अय मरयपकी मुक्ताया मुद्रावति मयाग मति मति याम्ना कतसै समस मगमम् यावज्जन कटो करवी यायाते यावधी

तिरुगणमस्य वासुतमवात पूसा इत्यत्रुना इत्याह बरामरुणिसमुत्ता करारु सरुथे च करारुके ताप्ती विप्रमुत्ता बरामरुणपरुवमुपलक्ष्य तम
समकारागजादिरुसागरभुक्तिरिदमन्ता इति प्रथम पत्रम सृजानती साकस्यापादेपदा साहाय्यस्यै वक्ररूपस्य स्थानस्यासम्भवात् साह सदा
रे प्रकृपसुदाममवाप स्वाभममवयवमलिं स्रवस्यापि सरवपयवसालत्वात्, सुप्रसं विविदि रक्षेपकमांक्षापगमौ नास्तन क्खरुपे यवस्थानता यदौ
ययगनीना मुत्तमा ममते इति मतिं शरणीति क्तां शरणीरुपया मित्यर्थः नतगा प्राप्ता इह सर्वोपि केवला ब्रह्मविप्रमुत्तात् गच्छन् प्रयसत आवा
कीशरुपु मययच्छति तथा च केवसिसमुत्तातमात्रिया विद्याद्यु सुमुद्रावच्छेद्यव्याख्यानपुरस्सरमाह व्यापकारः-तत्वातया सृसाह्वया कर्मसमुत्तरा
मय समुत्तपुं। य गतमन्ता पुवं आरब्धोकरुच मुद्रुह । अयावलीकरुच सिति कः शाब्दाय लभ्यते शाब्दजनभाष्य आस्तान् प्रति मोक्षस्याप्यमुत्ता
करुच नास्तना मोक्ष प्रत्यपयोग्यमिति तात्पर्यार्थः अथवा आरब्धते अदिप्रमुत्तादिपते मोक्षा उत्पत्ति आरब्धः सुप्रमत्तावाङ्मायव्यापारविद्याय
तत्त्वस्य शाब्दजन्यमवर्तनो बावारीया इति, तव समयवर्गाय अतस्य तस्य करुच मिति गव्यवर्गायां विप्रत्ययाः आरब्धोकरुच अपरे आरब्धितक
रुच मित्यापुं स्रव्वाय शब्दायः-आवर्जितो नामादिमुत्तीकृत स्थापय साक्ष्यकार आदर्शितोय मया समुत्ताकृत इत्यय तत य प्रयान्नस्यसना
ब्रह्मिणस्य मोक्षयमम प्रत्यापनमुत्तीकृतस्य करुच एकया श्रुमयोगव्यापारश्च आवाकृतकरुचम् अपरं च आवाक्याकरुचमिति ॥ पठन्ति तद्वेयं शु
प्रसङ्कार मावर्तव व्यापारिकाकरुचमिति अयव्याप्तस्यप्रायः आह मयोरपि केवसिसुदृष्टया योजनं मुद्रान्ता योगानां व्यापारश्च मायोर्विज्ञा, नाव

गौडवलाः ७ २ ५ कालसामयिक प्रदक्ष । कापोविज्जालरत्न प्रदक्ष ? गौडम । एवंस्तेपसामयिकमालमूर्तिवृत्तिषु मायाविज्जालरत्नं प्रदक्षम् ।

अने पाह्योकराच पण । कदा नरकाची मुक्ताचा झुझवति प्रसार गति मिनि दास्या करतसे सुनय भगवन् प्रापजन यज्ञी कराचे यायोगे प्रापकी

पुनः तस्याः कदाच मायाभिज्ञाकरं कल्पे ॥ वाचारेवयमादृशितेन ॥ पुनरेते तस्याप्यय ममार्थो सायदप्यनेन एवमवयवायेन कदाच मायावयवकरेण
 तयादि-समुद्रुपाय केचि भुवनात् कल्पे न पुनरिह १६ न्व न्ववयवकरेण सर्वेपि देवताभिः भुवन्तीति , समस्तस्येका यवोकरेण आसिप्रमायति
 कदाचार्थे प्रकृतियवमभुव पाद-नववयवकरेणमन्त्रादि ॥ सुपुन सावर्धोकरेणमन्त्रादि ॥ सावपानेन कदाचसमर्थात् सावजने सुख कतिशामात्रियक
 रस्याप्युपाय सावमयमिहवयवायमात्र कदाचसमर्थात् मित्रादि ॥ सुपुन तत्र यामिन् समये सावराति तदुपायति-सवदा-पदसमसमय रस्यादि ॥
 इदमपि सुताम सातत्र आद्यातस्यात् लवरेमेव आचार्यो वया से एताभिः समये एवमवयवमर्थात् सावराते तयोऽपि प्रतिलोम कामय सवरायमि
 ति तत्र येनदम्यमाये नन्दरीयनात् मयापयस सावरेवामरुचः । एवममममममरुच कर १५१५मिहकदा ॥ तदप्यसमयमिममय अवयवमर्थात्पुन
 सवराद ॥ पादलोमसावरेव आद्यलोडादरेवता ॥ २ ॥ यस्मिन् समुद्रुपाते तत्रममये साव यी योगी व्यापिप्रय समयिचिरादुरिरमाह सेव जने ।
 एतादि ॥ तत्र मनेवाम साययाम ता न व्यापारयति प्रयोक्तमात्रायात् सावय प्रमसारममरुचिकाया दुरिमरुचि-मभावायवो तदा न व्यापारयति
 प्रयोक्तमात्रायात् कायपय पुन येन्यत श्रीद्वारककाययोग्योदितिकासकाययाम या पुनका न साय साव्युवजीवनायामय येवस काययोग्या

केयलिस्समुद्रात् पन्तत् १ गोयमा । स्थानमड्प पयुत्ते , तजहा-पदमे समपु द्रुक करेह वीणक राक करेह
 सतिपु समपु मय करेह वजले समपु छोग पुरेड पचमे समपु छोय पाकिसाहरह ठठे समपु मय पाकिसा

कतिशामात्र कर मरुच । कदाचिसमुद्रात् प्रकृतम् । यौतम एवममयिज प्रकृत तदुपा-प्रयमे समय दस्य करति द्विमेपि कपाट सुवीदे

यौतपात्रमा कर पुमयन विमय मे पात्रकर मय । भायमा यवविजमम-य केमासुद्रुपात् पात्रकोकरेण यं । ॥ यौतम यवप्रातावसयमा १ यत
 मयन मयमनो वाकावाता व्यापारविमेव करनो कदा । कतिशमरवय मय अवयवमुपाय यं । विवेकितले सवयवो मयवय केवविजयमुद्रात् आद्या ।
 गोवया एवमवयवमय मयमयमयवयवरेयि योवविजयकरति सर्ववयवमयवरेयि । ॥ यौ-८ पाठ सवयवो कदा मे करे परिजे यमय एवकृप करे

सुखमयात्, तत्र प्रथमे ऽऽद्यमे च समये केवल मीढारिक्त्वमेव कुरीतं व्याप्तिपते इत्यौढारिक्त्वकामपोन द्वितीये पठे सप्तमे च समये कामकथारीरसा
पि व्याप्तिपमाश्रयात् यौढारिक्त्वमिन्नकामपोनरसवृत्तीयकतुर्थपञ्चमेषु तु समये केवलमत्र कामकथारीरक्यापारत्नापिठ कामैककामपोन व्याप्य
नाप्यकतु-मन्दिरसमुपायमर्थं मन्दिरकामप्यायमककुलः ॥ यौढारिक्त्वयोगगुण कुरीतपदमठमेवमय ॥ तत्रपञ्चाशदारौ तस्मीसधीपल्लवसामय ॥ तं
वदन्त्यवमक मगतकमलपदाशुं ॥ यमैव त्रिवेपपरिद्यातायाह-सैव तत इत्यादि ॥ सु पदम कवसी तथा इयत्कथाठारिक्त्वमेव समुद्रयात् तत्
सन् संख्याति निष्ठिताप्यं प्रवति सख यत्तंमगसाभीप्य यत्तमानवदुता वज्रतात् संरस्य कपि व्यथयारत उच्यते तत् व्याह-मुच्यत यन्नगच्छति केवल
प्राप्तन पथाह मिदुपलो निष्ठिताप्यं मन्दिप्यासि त्तःशायकमार्द्धापमन सत यथाह मुच्यते व्यापकमाधिरिति ज्ञमते मुच्यमानय कर्माधुपेदनापरि
तापार्हलो प्रवति तत व्याह परित्तिर्वाति सामरस्येन क्षीती प्रवति समस्तमत्र रक्तेन पर्यापय स्पष्टयति सखदु साना मन्दि कुरीतीति, मगवाना
इ-योतम भावमर्थः समयः नायमर्थं सङ्कता यः समुद्रयात् यतः सन् सखदु साना कुरीतीति योगमिरोचससाद्याप्यकतत्वात् सयोगस्य य वत्स्य

हरह सप्तमे समए कथाक पठिचाहरह छठमे समए दूठ पठिसाहरह पठिसाहरिहा तहो पच्छ। सरीरखे हवह । संण नते । तहा समुवायगए कि मज्जजोग जुजह धइजोग जुजह कायजोग जुजह ? गोयमा !

[illegible]

पुनः तस्याः कृत्वा साध्यानिष्ठाकारं स्वये ऽ वातरिचयः रक्षयिषि ऽ द्युते तस्याप्य मन्मथी पायदपन्नेन वृद्धयन्नादेन कृत्वा माददपकृत्वा
 तयादि-समुद्रुपात् कथि र्मुखात् कथिद् न मुखात् १६ न्न मद्रपकृत्वा सर्वेषु कर्त्तव्येन मुद्रणीति । समस्तस्येवा यन्त्रीकृतस्य कात्तप्रमाथित
 यत्पार्थ प्रमथितवत्समस्तु वाऽ कृतसमस्तुयस्मिन्मार्ति ऽ सुयस चावर्त्तीकृतस्यमन्तर वाऽऽव्यपानेन कवात्तसमस्तुपात् भारमते सुव कथिसामाधिक्य
 वत्साव्यङ्ग्यात् तत्समयतिस्त्वयथाप्यंमाऽ कृतसमस्तु मित्यादि ऽ सुयस त्व यस्मिन् स्वये यत्कृताति नृपुत्रपाति तज्ज्ञा-पदमसमप दत्यादि ऽ
 वदमयि सुगम प्रापव व्याक्यातत्वात् तत्वरमेव मात्रार्थि यथा ये यन्त्रिः सुयवे क्मन्वात्सपदेष्टाना विस्तरवे तपेव प्रतिसाम क्मन्व सुदृष्टानि
 ति वत्त येनद्वयवर्ति तन्निरीयमाय तन्नामस्य सासदेष्टावरत्तम् । पदमसमपः क्मन् कृतः यिदयमियत्क्याऽ ऽ तदयसमपमिन्मय चतस्यस्मोत्तपूर
 वत्तुस्य ऽ पविस्त्रोमथाऽरस्य कास्योत्तादृशत्वा २२ यस्मिन् समुद्रुपाते ऽक्यमाले सति यो योगो व्याप्तिमत्त तस्यिचिपरिगुरिदमाह वेद्य जते ।
 दत्यादि ऽ त्व मन्मोत्तप वासयान वा स व्यापारयति प्रयोगान्नालवात् वाऽऽव यमसारमुत्सटिकापार् दृष्टिदसुरि मन्नावयवी तटा न व्यापारपार्ति
 मयोऽव्यपानात् व्यापवाव पुन मेन्यत कीदाराद्वक्यामयोगमौदीरिक्तमसकायपात वा पुनर्हि न वाप सत्त्वुपशीवमात्रावम व्येपस्य व्यापयोगस्या

केचछिसमुत्वापु पन्तत्त ० गोयमा । व्युठनमङ्गपु पयात्तं , तज्ज्ञा-पदमे समपु द्क कर्हे वीणकधाक कर्हे
 ततिपु समपु मय कर्हे चतस्ये समपु छिगि पूरेड पचमे समपु छिपि पकिसाहिरड तठे समपु मय पकिसा

कथिसामाथ्य मरस । क्मन्छिसमुत्वात् प्रथमम् १ कीलम वृत्तासयिक्क प्रथम तद्व्यापा-प्रचमे सुमय दस्य अराति द्वितीये व्यापट पृथीये

योचमर्त्तमा करे शुभमम विमय त वावमन मञ्ज । वायमा वस्येच्छिज्जमम-ड अनेमुदसापु पाऽऽवोकरस्य यं । ३ योतम यमप्यावायमयमा ९ यत
 मञ्जल मरमन्त्री वाऽऽवायमा व्यापारयिष्येय अरुणो अद्या । कथिसमस्तु मग क्मन्वियमुत्वात् यः । विवे कितसे यममन्त्री मगमन्त्री क्मन्वियमुत्वात् अद्या ।
 योचमा पदुवयरपयत यद्वयसमपद्वरुकरेति योदीक्यावकृति मरद्वययसमञ्जकरेति । ३ यो-८ पाठ यमयन्त्री क्मन्नाते कर्हे परिचि यमय दृक्कप अरे

वागमसदी श्रीदारिकादिवापयोर्न तथाहि तपसात् कार्यवशात् भुगदित् स्वामात् विवर्जिते स्थामे वापयन्ते यदि वा क्षापि गच्छेत् वापवा त्रि
 धेयं कद्रुत्यामेवा तनष्टं निधीर् वा तथाविद्यसमावागमनाप त्वमवचनं कुर्यात् वापवा विवर्जिते स्थामे तथाविद्यसम्प्रातिमसत्त्वाभूतां भूमिमवस्रो
 त्त तत्परिहाराय कस्तुरकार्णामासत् मुक्तुन अमक्तुन वा भुपर्णतप्त एवञ्चाभ्यादविधेयः स्नापयिष्यन्तः पादविष्टप चक्षुस्तुन सपरातिविष्टतः प्रश
 दूत पादवा प्रातिहृदिरिष्ट पीठकस्तक्यापार्थसारक अत्यप्यत यस्या दानीय तस्मै सपपयेत् इह जगत्तापप्रपासंन प्रातिहृदिरिष्टपीठकस्तक्यादीनां
 प्रत्यपवसनाच्च तत्तावधीयते नियमादकद्रुतीर्धेयपुच्छयवाधीवरवादिष्ट सारयते न प्रज्जनावसमायुक्ती उभयापदवृत्त्यापि सम्भवा तदप्युप

स्यसस्त्रामोसवहजोग जुजह ? गोयमा ! सस्त्रवहजोग जुजह नोमोसवहजोग जुजह नोसस्त्रामोसवहजोग
 जुजह स्यसस्त्रामोसवहजोगापि जुजह । कायजोग जुजमाण स्यागच्छेज्जया गच्छेज्जया चिठज्जया निसीए
 ज्जया तुपट्टेज्जया उप्पचिज्जया पठपिज्जया पाकिहारियपीठफलगसेज्जासयारता पञ्चपिणज्जा सेण नते ।

सुत्तायुपावाप्योर्न वसत्तायुपावाप्योय भुमन्ति ? गोयस ! वसत्ताययोर्न गोयुपावाप्योर्न मो सुत्तायुपावाप्योर्न वसत्तायुपावाप्योर्न भुमन्ति
 वापयोर्न भुमन्तनागच्छद्वा निवेद्वा निधीर्द्वा त्यावतप्तं कुर्यात् वा उच्छेदुपद्वा प्रसक्तुपद्वा प्रातिहृदिरिष्टपीठकस्तक्यापार्थसारकं प्रत्यपयेत् । अ
 मय भानवद्वोर्न वसत्तामोसवहजो वाहसा । अ वत्तायुपा वचनयाम प्रमुत्ते के वसत्ता वसत्तावचन योगय च भोतस । ना मासवहजो मो सव
 ता रज्जाग भवः जायन्ते अतः नही सुपावचन जासप्रयत्नं नही वसत्तायुपा वचनयोर्न पिच सत्तावचन कीनप्रवक्षे । वसत्तामावहजो जायन्तीयपि
 यत्तनात् । वसत्ता वसत्तावचनवापि पिच प्रवक्षे हिरे वासयोर्न पिच भगवन् प्रवक्ष्मीहवत् । वागच्छेज्जया गच्छेज्जया चिठ्ठज्जया निसीपज्जया
 । इह । प्रवचता । वाग छाये वसत्ता वेत्तावाय कारवदिमेय पाज्ज्यांसाराने वेत्त वत्तावापयमेवुं वत्ता पनदियरमा प्रसारव । पञ्चपेज्जया पा
 दिहः पियपाठकवत्तावत्ता । प्रवक्ष्म प्रसारव पादिहृदिरिष्ट पीठक्याभाट पाटीया सत्ता । सर्वारत्नं पयपिचज्जा चेव भते पद्दासयामो विवर्जति जाव

परिनिष्ठाति सस्रदुस्काणं स्रुत करेह ? गोयमा ! नो हण्ठे समठे । सेण जसे ! तत्तं पन्तिनयसति तत्तं पच्छा मणजोगापि जुजहं यद्धजोगापि कायजोगापि जुजहं ? हना जाय कायजोगापि जुजहं मणजोग जुजमाणं किं सस्रमणजोग जुजहं मोसमणजोग जुजहं सस्रामोसमणजोग जुजहं स्रुतज्ञानासमणजोग जुजहं ? गोयमा ! सस्रमणजोग जुजहं नोमोसमणजोग जुजहं नोसस्रामोसमणजोग जुजहं स्रुतज्ञानोसमण जोगापि जुजहं । वडजोग जुजमाणं किं सस्रवडजोग जुजहं मोसवडजोग जुजहं सस्रामोसवडजोग जुजहं

आणामसं जुयां ? कोतम ! भायस्ये सुसयः । सु भदकं ॥ १ ॥ एतः प्रतिनिपुष्ठे तत्तं पद्याम्मनोयोगसपि भायोमसपि कामयागसपि पुम किं ? भदकं दावत्कामयापेयं पुनरिह । सतोयोगं पुनरिह किं सत्समनोयोगं सुपासभापामं सत्सायुपासभापेयं असत्सायुपासभापेयं पुनरिह ? कोतम । सत्समनोयोगं नो सुपासभापेयं नो सत्सायुपासभापेयं सत्सायुपासभापेयं पुनरिह । वायेगे पुनरिह सत्समायोगं सुपासभापेयं

परिनिष्ठाति । तिस्रं धम्मदुपासकं नित्तं वेड्ढाडोअ सोभे त्थे पुं जाय वसांवा योतसोभतं भाय । धम्मदुष्कायस तं वदमि । सस्रं पुनो धंनप्रसि वदं । मायसा वा तिस्रदुसस्रं सेव नतोपिनिवत्तति २ या । वे दी नवा । प पास समस त तित्तां वडो पाका कपटी कवरीने । धतोपच्छामसवदीनेपि जुज वडवडोसपि वडवड । विवारपवे समायोस पियं पुं जे पणपडिमसाकाया वडो जावयाय पियं पुं जे , सवजाय जुं वसांवे किं वसमवजोगिणं जु व सोमपवजोवडवड । दिवै सव मणजोम पडुं जे पावतां सुं सत्समनावाय पयं वडं वै दिव्यामनवोपयुं व । धम्मपासमवजोपिणं वड पवपासोसमवजो व वडवड । सैवसत्तायुपा होगयं जे जे पवज्जा पवपासमो सोपयुं व । मायसा मयमवजोगाव वडो मायमवजोपिणं वड । योतस सत्समनावायं पयुं जे पियं सुपासमोवाय भववड । वा सयसोपमवजोपिणं वड पवज्जापासमवजोपिणं वड । वडो वत्तायुपा सतोयोगे पियं न पयुं जे पवज्जायुपा सतोपास पयुं जे । वडवोपिणं जसावे किं वडवडवडो । आसवडवडो । दिवै वडवडवडवड वडो मायमवजोपिणं पयुं जे जे सुपासवजोपिणं पयुं जे ।

[illegible][illegible]

वा प्रसपरित्यग्री कोवा प्रदेवा द्वितीयस्य स्थितौ चतरे उच्यतेपुनरुक्ता एतन्नीयस्य ततो व्यसस्येपुनरुक्ता एव तावद्वाच्य माह सुरसा स्थितिः
 यना प्रथमसमयतद्दीर्घसिक्कमित्यतिता गुह्यप्रथय एवं प्रतिप्रथमपगवातदासिकान्पचितता कमजयस्य प्रथमेकमवस्थेया इत्युक्ता , अन्तमुत्तमस
 मयाना मयस्थानत्वात् । वायुय स्थितय वेधाद्यद्वेयावतिष्ठते साह गुह्यमेककमदासकरवना व्यापमाद्यय ० यथञ्च सर्वेपि मनीषोपादिनरोषो
 मयमसिद्धिप्राप्त्यावाप्युभावावेव सुररुद्धा प्रतिपादितो यदि पुन मस्यादृष्ट्या तस्यारुपाव्यवाया प्रवात तदा पञ्चसङ्गुहटीका निद्रासमीया व
 स्था मातानपुत्र मयपञ्चन तस्या निचामा दिदृ तद्द पन्थमीरवमया काकाति रतिप्रतिता ॥ सर्वमित्यदि ॥ सो विष्कलकोवली अमिति पूषवत्
 वतेनाजन्मरोहतेना पापप्रकारेण मय सुपम पात्र द्यामिता ॥ पाठवर्तिन ॥ प्राप्नोति अयमिति पात्रावमुद्यो प्रवर्तीत तावाया अयापयता च
 माय अयापयतामाप्स्यद्विमुक्ता मूला ॥ वसिष्ठेति ॥ कोव कास कोवली प्रतिपद्यत इति सुपञ्चय विद्यता कासेन विविष्टा तिस्रस्त वाह इत्यपञ्चा
 दराधारकादृया विमुक्त मयवति भातिदुर्लभातिविश्रित्यव विहृतुमप्यमेत प्रकरेण यावता काले कञ्चनमवस्थेय अयापि पञ्चाधराणि चञ्चापयते

रोह करेह जोगानिरोह करेसा ह्यजोगत पाउण्ड ह्यजोगत पाउणिस्ता ईसि हस्सपवस्करस्वारणकाण्डाण्ड

एतेभावायम प्रथम सनायाम निरुहद्वि निरुह्य वायामं निरुहवाह निरुह्य कामयोमं निरुहवाह निरुह्य याननिरोधं करोति योगानिरोध कर्तुं
 स्वाऽपोगिता प्राप्नोति अयापिता प्राप्यपत् पञ्चदशवारवाहाराद्यायामसुखेयसामायकासामान्मीहृष्टका कोवेली प्रतिपद्यते , पूर्ववच्चिन्तय

५ एते वसव्यात वसव कावयोम कथंते वस योवा कावयात कथ । यव एतव योवा ॥ ७ ॥ पदमे सवकाय निव मति सवयोम निव मिता । तेवच
 वयावेवरा पावका नमयागान् ७ ॥ सवयोय निव मिता वरकाय निवमाम २ ॥ १ ॥ यनयोय कथने वचन वाग द्यौ वचन भाग कथने । का
 वकाग निव मति २ ॥ १ ॥ योगनिरोह करोति २ ॥ १ ॥ कावयोम कथ कावयोम कथने कथनरो यावन्तो निराभकरे कथनो करोते । अकायत पा
 ठवति २ ॥ १ ॥ १ ॥ यवापो यवो यामयान साहमायाये यवो योग यवापोमे योवाया काव । अक पवस्करवारावकाय । ५ ॥ यवार अक ववाराव

[illegible]

सुक्लमपणगजीधस्स सुपज्जसुगस्स अहन्तजोगिस्स हेठा सुसखेज्जगुणपरिधीण ससु कायजोग निक्कनइ सुण
पुण उवापुण पदम मणजोग निक्कनइ २ सा यइजोग निक्कनइ २ सा कायजोग निक्कनइ २ सा जोगनि

नोऽप्यहोऽहस्त्वपुत्रपतिर्हीनस्तपस समायानं निरुहति । तत्रानन्तरं च भूतिर्दयस्य पपातकस्य अपत्यपांशनाऽप्यहोऽप्यसुपुत्रपतिर्हीन इति
 तीर्थं धाम्नाय निरुहति । ततोऽनन्तरं सुहस्रपन्नकबीजस्यापयोर्तकस्य जपान्तागानीं यत्नाऽदसुपुत्रपतिपारादीनं यदीय ज्ञापयानं निरुहति । स

परिशीलनाय ब्रह्मणा निरुपति ससज्जायामुपहीनः समसः २. ५६मा पसज्जात समसकरो ब्रह्मना संसं भूमा ब्रह्मना योग इत्ये । ततो व्यसं
रवर्धं सुसमसं पसयकोमसं । ब्रह्मती वीजं तिबार पक्षी कासमाय रवणा ते निम मस्यापसज्जा ५६॥, पसज्जाता ससज्जा योगाया दिष्टा । सपरा
मा मसम समसं ब्रह्मना योगी सार्थकोमसं । ससज्जायामुपपरिशीलनाय ब्रह्मणा निरुपति । ससंज्जिब्रह्मना योगी ब्रह्मना

रक्षासप्यती बद्धनोदरादिविवराजामापुरितस्त्रात् । एवमज्जानीपयुष्ठा वीरजामाध्यात् निष्ठितायाः कलकलस्त्रात्, नीरजसो यज्यमासकमीमावा
 त्, निरेजसः पङ्कजिषामिमित्तविरहात् विविमिराः जमविविरहासमापयमात् विष्णुः विविजसस्यमृदुंभादिभाषप्रतिपत्त्या अत्यल्पमृदुंभुव
 स्त्रात्, वेतसं वृता काजायता किष्ठुलि छाद्यतं यथाप्रवरयेव भसानता प्राविनी वट्टा। समयो यत्र सो प्राजवाप्त एव कासं यावत् अथैव मन्त्रमपि
 विधोपायाः स्वेपपरिहारापाह-वेद्वेष्टय प्रते इत्यादि ॥ शुभसं नन्द ० जन्मवीर्यश्रुति ॥ जन्मैकपात्रि वीर्यानि जन्मतः कारजानि कर्मवीर्यानि
 तसु दायसु तिमैश्वर्यापङ्क्यापतसु शुभरपि दूयो जन्मसं लप्यति नन्दवति कार्यासम्भवा दय सामयेव जन्मोहि दूय जस्य न प्रवलि लप्यते राणा
 दाजामावात्, राणादपोस्यायु प्रसुतीना जन्मका कारय नन्द उतेया सलि प्रावङ्गुवीर्यमोहायस्यायां वीर्यस्त्रात्, नन्द लपि वीर्या अपि दूयः प्रावु

ब्रह्मा नामपु वीयाण स्थान्निदह्माण पुणरायि सुकुप्यसी न नववह एवामेव सिद्धाणपि कममवीर्यसु दहेसु पु
 णरायि जम्मुप्यसी न नववह से तेषण्ठेण गोयमा । एव धुसुद्ध-तेष तस्य सिद्धा नवति सुसरीरा जीवयणा
 दसणणाणोवउत्ता णिठियठा णीरया निरेयणा यितिमिरा यिसुद्धा सासयमप्यागयद्ध काळ चिठति ।

शुभरपि जम्मुरोत्पत्तिर्न भवति एवमेव सिद्धासमापेव जन्मवीर्यसु दहेसु शुभरपि जम्मुरोत्पत्तिर्न भवति ततोभावेन वीर्यसं । एवमुप्यते-ते तस्य
 सिद्धा प्रवर्तय जम्भारारा वीर्ययता दयमज्जानीपयुष्ठा निष्ठितायां वीर्ययो निरेजसा विविमिरा विष्णुः आसन्नमनापाद्यां काम विष्ठुलि
 यथा दहववावीर्ययता । योदादिवादि रक्षितुंवीर्यं यत्र प्रसेये करो विरजस्ययज विरजस्ययज यवित नै यमावे । निष्ठिवडा नीरवा निरेया विविमिरा
 तिठाया हे यं धारज्जाय यत्र नीरज नीरेजसो यत्र जिवा भिमियै रक्षित करो । विरजः आसन्नमनापायय नै जाह चिठति । निरजसं हे यास्यता हे यज
 यजकासं जन्मानकासं रर हि विरजः । योयमा चेज्जहा जात्यय वीर्याय यविज्जठान् पुजयि । गीतसं ते विजय नामददति वीर्य यविज्जकरो जयवा
 यला विजय । यंजुदयतीजमवति एवामवविज्जहाय जयवीर्यमुद्वेष्टसु पुजयि । यजुरा छपये नदी दारवीर्य विरजसं यमरूप वीर्यमे दह्यदयसी यज्जी केर

सा इति प्राप्य भारी व्याहृतिरसर्वविपक्षिण्यो समपपदसद्वत्त्ववशात् ॥ एतत्समपदसिद्धा इति इह शास्त्रोक्तवत्त्वो ॥ इत्यमुं मत्वा किं
 तमस्याह-साकारापयोपपुष्प समुत्पत्तिरिति निष्ठेष्टार्थो भवति सथाह सपपदा साकारोपयोपपुष्पस्य उपजायमानमाकारोपपुष्पस्य सिद्धि रप्ये
 या सर्वसंभूतमात्मनिरिति साकारोपयामोपपुष्पस्योपजायत याह-सुधावसुधावत् असाकारोपयवृत्तमात्मवत् ॥ तदेवैवसिद्धिस्तदो लब्धस्यैववृत्तव
 तस्य ॥ तद्वत्त्वत्तु ननु कमलोपयोपपुष्पस्यैव सिद्धौ नवति तया प्रतिपत्तिरितं इदानीं सिद्धा यथास्यरूपा साध्यावलिष्ठवत् तया
 प्रतिपादयति-तद्य तस्य सिद्धा नवतीत्याह ॥ असाकारोपपुष्पस्यैव साध्यावलिष्ठवत् तद्य सोकात्मवति सिद्धा नवति अथारीरा कोदरि
 कादिपरीरतिप्रसूता स्वेया सिद्धस्यप्रसवस्य एव सर्वान्मा त्पञ्चत्वात् बीज्यना निर्विहीनत्वमोदप्रदेशरूपा सुखविद्याप्रतिपत्तिरिति एव त

भुसरीरा जीवयथा दृशणानाणोवत्तसा णिठियठा गीरया निरेयणा विवतिमिरा विसुत्ता सासयमणागयत्त फाल चिठिवि ? गोयमा ! से
 उसा णिठियठा गीरया निरेयणा विवतिमिरा विसुत्ता सासयमणागयत्त फाल चिठिवि ? गोयमा ! से

बिष्णुः आत्मवत्त्वमत्तादां आत्म विवतिवि । एव केवार्थेन प्रदत्त । यत्तु भवति-त तप सिद्धा प्रवत्ति अथारीरा बीज्यमा दृष्टमप्राप्तोपपुष्पा
 निष्ठेष्टार्थो भोदवतो निरेवता विवतिमिरा विष्णुः आत्मवत्त्वमत्तादां आत्म विवतिवि ? गोयमा । एव यथासाधं बीजानामभिप्रदत्तानां
 अथोपति प्राप्त इह । शास्त्रोक्तवत्त्व सिद्धति तस्य विवती नवति । शास्त्रात्प्राप्तं यत्तु यद्विदित सोमेति तत्रां विवत्तु । सुखं तस्य विवता भवति । ते तत्रां विव
 विवत्तु रत्ता ये । यद्यतोरा जीवयथा दृष्टमप्राप्तोपपुष्पा विवतिमिरा । विवत्त्ववत्ता ये योदादिवादि रविप्र विवत्ती भूत जीव के
 यद्यनयान् नुक्त के सत्तादा यो दूरकोपा संसार मनोरथ भोदत्त कम वदत यथाह । विवत्ता सासयमणागयत्त आत्तं विवति । सुखं विवत्तु मात्म
 यत्तागत आत्त सत्ता मात्मवत्तादा रत्त के । सुखं विवत्तु यत्तु ए० तत्त तस्य विवता भवति । ते यत्तादे मत्तादा रत्त के ये ते विवती विवत्तु । यद्यतोरा जीव

परममङ्गलान्तु शास्त्रस्य श्रुत्याप्रश्रुत्यादिवङ्गलान्तुना व्याप्यतेति नूपा तदन्त्यकमङ्गलान्तुनाप्यवगतं वाह निश्चिन्त्यसावि ॥ निष्कीच सङ्केतः
 एतं ये स वपा सकलवर्गसंगिरक्तु रूपात्पदा इत्ययः कुल इत्याह आतिशयसामरस्यस्यसिद्धिमुखाः आतिथ्य इत्याय मरकतव्य वन्यभासिच आभावरकी
 पारीणि कर्माणि ते तेषामुक्ता अङ्गवती मयमा पयो आतिशयसामरस्यस्यसिद्धिमुखा इत्येते निष्कीचसङ्केतः एतां को इत्यन्तता परममङ्गलान्तुनाप्यव
 सङ्गान्ति व्याप्याप्यं व्याप्याप्यारहितं रापादमोदितं लङ्गावितु व्यसङ्गव्यवही नञ् तेषा सुखीत्यनन्तरमेव आतिथं सुपुं प्राप्ता व्यसङ्ग सुखिन्तं सुख
 विद्युत्ति । भवतलपयङ्गुलसितं प्रभावरूपसुखिमुदसद्देयं । त्वेनवचनसम्यगी र्यंङ्ग सुमनसिरासेकदुलसित ॥ व्यपतिवदितदुसुरि एकीकाद्विषयविषय
 व्याप्याः । यद्वचनमङ्गादङ्गमपि आलोसेष्टेनविद्युत्तिर ॥ इत्याप्रवापमाटीका पक्ष्यं पदव्यापनसन्निगतरमय । तेनसमकोप्यवती सनवतिव्यवव
 नसद्गायं ॥ १ ॥ इतिभी मङ्गलपरिवारिविजायां प्रवापमाटीकाया पदाङ्गव्यवसम पद समर्थयत् ॥ समर्थिता प्रवापमाटीका ॥ पंथापं १६०० ॥

पञ्चदशपाणु जनावहं सुमुखापपद लक्ष्मीसंज्ञिम समस्त ॥ समस्तता पञ्चदशपा जनावहं सुत चउत्पन्मुखा ॥

श्रीकटुभासनायस्य पीठसं प्रथमोक्तिः । मङ्गलवृक्षपापयो पीठायूर्तोव्यवस्थितः ॥ १ ॥
 वतवयवस्योक्ताया आमुप्यूर्तोमङ्गलयः । इतिमृदुल्लङ्घनकायाया श्रीकैकटिकवर्गकाङ्क्षि ॥ २ ॥

नाथापात्र चिह्नितं मुहो यज्यता । ते विह वरकटु लक्ष्यभूत माझना वाया रचित पीठः । ते रामदेव परममङ्गलं लक्ष्मीं सङ्कोक्षे विह पक्ष्यं सुखमतिं पा
 द्या ह्ये । पञ्चदशपा ममवदेव समायोजनसं पदं मङ्गल ॥ ३ ॥ इतिभी प्रवापमा चतवीङ्गटजायो सङ्गु ॥ ४ ॥
 वापव्यावाय भङ्गारक लक्ष्याङ्गुलसुरि विहवराज्ये वतव १८०६ पदेति ते भाद्रपदमाह वादप्या सुखे कोपुण्यावाय कल्याणसुरि निश्चिन्त्य मङ्गलपरावसि
 रको न पुण्यम यतपीथो य म दशोद्वेष्टा न० म० लक्ष्मीका न० म० लङ्घनपदको न० म० वागलङ्घनपदको मङ्गल पुण्यमङ्गलपि परमानन्दको जत
 विहितव रति ॥ ५ ॥

पक्षि वृक्षारिक्तास्वाभावत्, रामादीनां मूल्यतो परिहासकारस्वमासावृक्षारिक्तात् रामादिवेदनीयकर्म मयोमयकारवृक्षस्य वराय मङ्गलर
 स्थापनायै वनवति अथवा तस्मात्कारवृक्षमवशङ्कत्, न पशुनां रागादिवेदनीय कर्मास्तस्य प्रापय मूल्यमाभिनना वस्सीरुतात्वात् न च
 वाच्य मन्त्राय सप्त प्रवृत्तं यथा वदति रागादिवेदनीय कर्म मूल्य कस्मात् ए वनवतीति नकारवृक्षस्य वृक्षप्रस्थाभावात् रागादिवेदनीयानां गृह क
 मन्त्रा मूल्यतो रागादिवेदितव्यं यज्ञेष्टो न चवेपथ्वे यथैव वात न च रागादिवेदनीयकर्मविनाशमुखस्य तस्य मूल्यवृक्षतोत्पत्तिर्नास्ति तत्र का
 रणात् रागादिवेदनीयकर्मजातः तदनावाद्य मूल्यो रामादीनामन्त्राद्य कथाय रागादीनामन्त्र पुनस्तथाविनाशाय । यमसङ्घट्टादुक्तं योषापतन
 दुल्लि पुनराविश्वकारिक्तास्वाभावा । नहिद्वेष्टो सतिवेष्टो तेहिद्वेष्टस्यवृक्षीयस्य व तयमावाप्तयययो तप्यावपयस्योदकमस्त्य तदन्त्राये वदनायो
 सप्तवृक्षेवैववृक्षीयति व ततो रागादीनां मन्त्राणां मन्त्राणां पुनस्तथावाचा कर्तव्यावाच्य न मूल्यो वान्तराशयेन तत सूक्ष्म मन्त्रादिव-
 दान्येयोमयमात्मन मातृमन्त्रवित्तमातृ । कर्मयोमैवमादन्ते मरोदिवित्तमातृ ॥ १ ॥ वपस्यदरमाह वपस्यवैद्यमित्यादि ॥ एवदिव चिद्वस्वरूप

णिच्छिक्तसप्तवृक्षका जातिजरा मरणप्रथमविमुक्ता । सासयमन्त्रावाह चिठितिसुह्रीसुहृपक्षा ॥ १ ॥ इति

सि । तिलोत्तमसप्तवृक्षा जातिजरा मरणप्रथमविमुक्ता । शास्त्रतमन्त्रावाच्य तिलतिलसुखित सुखं प्राप्ता ॥ १ ॥

विव । अथपत्नी च भवति चेतेश्वर च योवसा ० तेष । अथवपक्षवा न दूरे न कामाटे वे गोतम दस अहे । तस्य पिता भवति सप्तरोरा योमन्त्रा
 न विवरा विव दूरे ते अहवे योदादिक्तादि ५ योदेर रक्षित स विवेमून कीर मर्योको । इमन्त्रवाचोवचना निविष्टा आरया । अथपत्नी च भवति सप्तरोरा योमन्त्रा
 वरित वे वसावे तिलमन्त्रा अतश्च यथाभाटे नीरस अन्त ययन यमा ॥ १ ॥ अथ । पितामहमन्त्रा सामयमन्त्राण्यह आद्य विवृति । नीरस याच नि
 दाजितिरिदं करो मन्त्र तिल वे यामन्त्रा ये यमावतकाव ययनया ॥ १ ॥ अहदा आसुते न रक्ष वे । निर्विघ्नसप्तवृक्षका जातिजरा मरण प्रथम
 विमुक्ता । अथपिह अथवा वे यथा सप्तवृक्ष पात अथवा तदन्त्रा विवरा यमाव वे यमाव विवरा मरण प्रथम विव वेवरावा ये । अथव

(ततए) पुष्पापुष्पिणारमन्त्रपययेयीकवाकाकरे सख्यावारपरामयेविविधसङ्कोसेपुसरकाविष्णु ।
 कार्यप्रविचार्यपप्यन्ननयात्तुजासोचिषु चट्टोसुवचन्मधुरिपुमहरमायेपुरावरस्यम् ॥ ३ ॥
 कासीद्रावपुरायेवप्रवर्तिषिर्ष्वैव सुसन्माभिस्तो रिजुत्तु लोमपराभवपक्षायैवद्यावतामयवो ।
 वक्षिण्योरपुनापठकटमतिःसस्यमर्षिजःकवि कविश्चर्योरासचन्द्रःप्रवचनगुणैस्तन्वीतिविद्यावर ॥ ४ ॥
 वक्षिण्योर्वापराज वरुणामरदपिराठोनुवादायम् । अयमदायप्रदादुर धनपतिविद्यापरापूर्तिम् ॥ ५ ॥
 वक्षिणीमनुभाष्यारामचन्द्रनवि द्विष मासचन्द्रविरचिते प्रजापता वतुर्पापानुवादे पद द्विष्टयस पद समाप्तम् ॥

सुदे

॥

मुद्रासहस्रकिरणे ग्रन्थानुपठविधितिमिरसहारी ।
 पुस्तककमठवैकासी ह्युनिशङ्गेनप्रमाकरोजयत्तु ॥

